Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Legenda aurea sanctorum, sive Lombardica historia

Jacobus <Genua, Erzbischof>

[Nürnberg], 1. Okt. 1482

[Legenda aurea sanctorum]

urn:nbn:de:bsz:31-306723

Visual Library

Incipit prologus in legendas ſanctorum. quas collegit in vnum frater Jacobus ianuenſis de ordine predicatorum.

Uniuerſuz tempus preſentis vite in quatuor

diſtinguit̃.ſ.in tp̃s deuiatõis.renouatõis ſiue reuocatõis.recõciliatõis 7 pegrinatõis. Tempꝰ deuiatõis fuit ab adã poſtq̃z.ſ.a deo deuiauit 7 durauit vſq̃z ad moyſen: 7 iſtud tp̃s repñtat eccl'ia a ſeptuageſima vſq̃z ad paſcha. vñ 7 tunc legit̃ geneſis liber.ſ.in quo ponit̃ deuiatio primoꝝ pẽtum. Tempꝰ renouationis ſiue reuocationis ĩcepit a moyſe. 7 durauit vſq̃z ad natiuitatez xp̃i in quo homines p pphetas ad fidez reuocati ſũt et renouati. Et iſtud tempus repſentat eccleſia. ab aduentu domini vſq̃z ad natiuitatem xp̃i. vñ tunc legit̃ yſaias vbi de hac reuocatõe apte agit̃

Tempus reconciliatõis eſt tempus in quo p xp̃m ſumus reconciliati. Et iſtud tempus repſentat eccleſia a paſcha vſq̃z ad penthecoſten. vnd' et tunc legitur apocalipſis. vbi plene agitur d' miſterio huius reconciliationis. Tempus peregrinationis eſt tempus pſentis vite.ĩ quo pegrinamur 7 in pugna ſemper ſumus. Et illud tempus repreſentat eccleſia ab octaua penthecoſtes vſq̃z ad aduentum dñi. Unde tunc legunt̃ libri regũ 7 machabeoꝝ. in q̃bus de multiplici pugna agit̃ p quam noſtra pugna ſpiritualis ſignatur. Tempus autez illud quod eſt a natali domini vſq̃z ad ſeptuageſimam. partim continet̃ ſub tempore reconciliatõis quod eſt tẽpus leticie.ſ.a natali vſq̃z ad octauam epyphanie. partim ſub tẽpore peregrinationis.ſ.ab octaua epyphanie vſq̃z ad ſeptuageſimam. Et poteſt accipi hec q̃druplex temporũ variatio. Primo penes quatuor temporum diſtinctiones. vt hyems referat̃ ad primum. ver ad ſecundũ. eſtas ad terciũ. autumnus ad quartũ. Et rõ appropriatõis ſatis pz Secũdo penes quatuor ptes diei vt nox referat̃ ad primũ. mane ad ſcdm. meridies ad terciũ. veſpera ad quartũ. Licz aũt priꝰ fuerit deuiatiõ q̃z renouatio tñ eccl'ia oĩa officia ſua potiꝰ incipit in tpe renouatiõis q̃z deuiatiõis.i. in aduentu potiuſq̃z in ſeptuageſima. Et hoc duplici rõne. Primo ne videat̃ incipere ab errore: tenet eñ rẽ 7 non ſequit̃ ordinem tpis. ſicut 7 euangeliſte ſepius faciunt. Secundo quoniã p aduentum xp̃i oĩa renouata ſunt. ppter quod tempꝰ iſtud dicit̃ tempus renouatiõis. apoca. xxi. Ecce ego noua facio omnia. Congrue igitur in hoc tpe renouationis eccleſia omnia officia ſua renouat. Ut igit̃ hic ordo tempis ab eccleſia diſtinctus ſeruetur. Primo agemus de feſtiuitatibꝫ que occurrũt infra tempus renouationis. quod tempꝰ repſentat eccleſia ab aduentu vſq̃z ad natiuitatem dñi. Secundo de illis que occurrunt infra tempꝰ qd' partim continet̃ ſub tempe reconciliatiõis. parti ſub tempe pegrinationis. quod tempꝰ repſentat eccleſia a natiuitate vſq̃z ad ſeptuageſimã. Tercio de illis que occurrunt infra tempꝰ deuiatiõis. quod tempꝰ repreſentat eccleſia a ſeptuageſima vſq̃z ad paſcha. Quarto de illis que occurrunt infra tempus reconciliationis. quod tempꝰ repſentat eccleſia a paſcha vſq̃z ad octauaz penthecoſtes. Quinto de illis que occurrunt infra tẽpꝰ pegrinatiõis. quod tempus repreſentat eccleſia ab octaua penthecoſtes vſq̃z ad aduentum dñi. Explicit prologus.

Incipit legẽda ſctoꝝ que longhardica noĩat̃ hyſtoria. Et primo de aduentu dñi.

Aduentus domini

p quatuor ſeptimanas agit̃. ad ſignificandum q' eſt quadruplex aduentꝰ ſcz. in carnẽ. in mentẽ. in mortẽ. 7 ad iudiciũ. Ultima aũt ſeptimana vix finit̃. quia ſctoꝝ gloria que dabitur in vltimo aduentu. nunq̃z terminabit̃. Hinc eſt etiã q' primũ reſponſorium prime dñice aduentꝰ. computato gloria patri quatuor verſus continet. vt predictos quatuor aduentus deſignet. Quis aũt aut cui magis cõueniat. prudens lector attendat. Licet aũt quadruplex ſit aduentus. tñ eccleſia ſpecialiter de duplici.ſ.ĩ carnem 7 ad iudicium videt̃ memoriam facere. ſicut in officio ipſius temporis patz. Hinc eſt etiam q' ieiunium aduentus ptim eſt exultatõis. 7 partim meroris. Nã ratõe aduentꝰ in carnem dicit̃ ieiunium exultatõis. rõne aduentus ad iudiciũ. dicit̃ ieiunium meroris. Et ad hoc innuendũ eccleſia cantat tũc quedã cantica leticie. et hoc ppter aduentum miſericordie 7 exultatõis. quedam vero

deponit. ⁊ ꝓpter aduentū ſeuere iuſticie ⁊ mero-
ris. Circa aduentū igit̄ i carnē duo videri pñt
.ſ. adueniēdi oppoꝛtūitas. ⁊ aduentꝰ vtilitas. Op
poꝛtunitas veniēdi attēdit̄. Pꝛio ex ꝑte hoīs q̄
ꝓmo i lege nature ꝯuictꝰ fuit de defectu ꝯgnitio-
nis diuīe. vñ ⁊ tūc i peſſimos erroꝛes ydolatrie ce
cidit. ⁊ iō coactꝰ eſt clamare ac dicere. illumīa ocu
los meos ⁊c. Deīde aduenit lex iubēs. i q̄ ꝯuictꝰ ē
de impotētia. cū pꝰ clamaret nō deeſt q iᵽleat: ſꝫ
q̄ iubeat. ibi em̄ eſt ſolūmō eruditꝰ. ſꝫ nō a pc̄to li-
beratꝰ. nec ꝑ aliquā gr̄az ad bonū adiutꝰ. ⁊ iō co
actꝰ eſt clamare ac dicē. nō deeſt q̄ iubeat ſꝫ q̄ adi-
pleat. oppoꝛtūe igit̄ filiꝰ dei aduēit qñ hō de igno
rātia ⁊ ipotētia ꝯuictꝰ fuit. ne ſi foꝛte añ veniſſet.
hō ſuis meritis ſalutē aſcriberet. ⁊ iō medicīe gr̄ꝰ
nō eēt. Scdo ex ꝑte tp̄is. qm̄ venit i plenitudīe tē
ꝑis. gal. iiij. At vbi veīt plenitudo tēꝑis ⁊c. Aug.
Multi dicūt. q̄re nō añ venit xp̄c: q2 nōdū vene-
rat plenitudo tp̄is. moderāte illo ꝑ quē facta ſūt
oīa tp̄a. Deniqꝫ vbi venit pleītudo tp̄is. veīt ille
q̄ nos liberauit a tp̄e. Liberati at̄ a tp̄e. vēturi ſu
mꝰ ad illā eternitatē vbi nullū ē tp̄s. Tercio ex ꝑ-
te vulneris ⁊ moꝛbi vniuerſalis. qñ ei moꝛbꝰ erat
vniuerſalis oppoꝛtunū fuit vniuerſalem exhibe-
ri medicinā. Vñ dic̄ augu. tūc magnꝰ venit medi
cꝰs qñ ꝑ totū mūdū magnꝰ iacebat egrotꝰ. Vñ
eccl̄ia in ſeptē antiphōis q̄ cātant̄ añ natiuitatez
dñi. oñdit multiplicitatē ſui moꝛbi. ⁊ ad quamli-
bet petit remediū medici. Ante ſiq̄dē aduētū filij
dei in carne eramꝰ ignorātes ſiue ceci. penis eter-
nis obligati. ſerui dyaboli. mala pc̄ti conſuetudi
ne vincti. tenebris aduoluti. exules a patria et ex-
pulſi. iōqꝫ indigebamꝰ doctoꝛe. redemptoꝛe. edu
ctoꝛe. illuminatoꝛe. ⁊ ſaluatoꝛe. q2 igr̄ igrātes era
mꝰ. iō ab ip̄o doceri indigebamꝰ. ⁊ iō ſtatī i ꝓma
antiphōa clamamꝰ. O ſapīa q̄ ex oꝛe altiſſimi ꝓ-
diſti veni ad docendū nos viā prudētie. Sꝫ paꝝ
ꝓdeſſet ſi doceremur ⁊ nō redimerem̄. ⁊ iō ab ip̄o
redimi poſtulamꝰ: cū in ſecūda clamamꝰ. O ado
nay ⁊ dux domus iſrl̄. veni ad redimendū nos in
brachio extento. Sed q̄d ꝓdeſſet ſi eſſemꝰ docti
⁊ redempti. ſi adhuc pꝰ redemptōz detineremur
captiui. ⁊ iō liberari petimꝰ: cū in tercia clamamꝰ
O radix ieſſe ⁊c. veni ad liberandū nos. iam noli
tardare. Sed quid ꝓdeſſet captiuis ſi eſſent r̄dē-
pti ⁊ liberati: ſꝫ tñ nondū eſſent ab om̄i vīculo ab
ſoluti. vt. ſ. ſue ꝑt̄atis eſſent ⁊ libere q̄ vellent ire
poſſent: paꝝ igit̄ prodeſſet ſi nos redemiſſet et li-
beraſſet. ſi tñ adhuc vinctos teneret: ⁊ iō ab oībꝰ
pc̄ti vinculis educi petimꝰ: cū i quarta clamamꝰ
O clauis dauid. veni ⁊ educ vinctos d̄ domo car
ceris ſedentes in tenebris et vmbꝛa moꝛtis. Sed
quia illi qui diu fuerūt i carcere hn̄t oculos obte-
nebꝛatos. nec clare videre pñt iō pꝰ abſolutionē

a carcere reſtat nos eſſe illuminādos. vt videamꝰ
q̄ ire debeamꝰ. ⁊ iō i q̄nta clamamꝰ. O oꝛiēs ſplē-
doꝛ lu cis eterne. veni ⁊ illumīa ſedētes i tenebris
⁊ vmbꝛa moꝛtis. Sꝫ ⁊ ſi eſſemꝰ docti. redēpti ⁊ ab
inimicis penitꝰ liberati ⁊ illuīati. q̄d valeret niſi d̄
beremꝰ: ſaluari. ⁊ iō i duabꝰ ſequentibꝰ ſaluari pe
timꝰ cū dicimꝰ. O rex gentiū veī ſalua hoīez quē
de limo foꝛmaſti. Itē o emanuel ⁊c. veni ad ſaluā
dū nos dñe deꝰ nr̄. In ꝓma aūt petimꝰ ſalutē gē-
tiū. vñ dr̄. O rex gentiū. In ſcd̄a ſalutē iudeoꝝ q̄
bꝰ deꝰ dederat legē. vñ dr̄. O emāuel rex ⁊ legifer
nr̄. Vtilitas at̄ aduentꝰ xp̄i a diuerſis ſc̄tis di
uerſimode aſſignat̄. Ip̄e nāqꝫ deꝰ ſic ptꝫ luc. iiij.
ꝓpter ſeꝑtē vtilitates ſe veniſſe ⁊ miſſū eſſe teſtat̄:
dicēs. Spūs dñi ſuꝑ me ⁊c. vbi ꝑ oꝛdīnē dicit ſe
miſſū eſſe ad pauꝑū ꝯſolatōez. ad ꝯtritoꝝ ſana-
tionē: ad captiuoꝝ liberatōez. ad indoctoꝝ illu-
minatōz. ad pc̄toꝝ remiſſionē. ad totius huma-
ni generis redemptōz. ⁊ ad meritoꝝ retributiōez
Augu. aūt ponit tres vtilitates aduentus xp̄i
dicēs. In ſeculo iſto maligno quid habundat ni
ſi naſci. laboꝛari ⁊ moꝛi. Hec ſūt mercimonia re-
gionis noſtre. ⁊ ad tales merces mercatoꝛ ille de-
ſcendit. Et q2 omnis mercatoꝛ dat ⁊ accipit. dat
q̄d hꝫ. ⁊ accipit q̄d non hꝫ: xp̄c in iſta mercatura
dedit ⁊ accepit. Accepit qꝛ hic habūdat. ſ. naſci.
laboꝛare ⁊ moꝛi: dedit renaſci. reſurgere ⁊ ineter-
nū regnare. Itē venit ad nos celeſtis negociatoꝛ
accipe ꝯtumeliam. ⁊ dare honoꝛē. ſubire moꝛtē.
⁊ dare vitaz. haurire ignominiam ⁊ dare gl̄iam.
Greg. aūt ponit. iiij. vtilitates ſiue cauſas ſui
aduentꝰ dicēs. ſtudebāt om̄s ſuꝑbi de adam ſtir-
pe geniti ꝓſpera vite p̄ñtis appetere. aduerſa de-
uitare. obpꝛobꝛia fugere. gl̄iam appetere. Venit
inter eos incarnatꝰ dñs aduerſa appetēs. ꝓſpe-
ra ſpnēs. obpꝛobꝛia āplectēs. gl̄iaz fugiens. Idē
xp̄c expectatꝰ veniens noua docuit docens
noua mirabilia exercuit. mira faciens. ꝑua tolera-
uit. Bern̄. q̄ꝫ alias ponit dicēs. Triplici moꝛ-
bo miſerabilit̄ laboꝛamꝰ. nā ⁊ faciles ſumꝰ ad ſe-
ducendū. debiles ad opandū. ⁊ fragiles ad reſi-
ſtendū. Si diſcernere volumꝰ inter bonū ⁊ malū
decipimur. Si tēptamꝰ facere bonū deficimꝰ. Si
conamur reſiſtere malo ſuperamur. Neceſſariꝰ
ꝓinde ſaluatoꝛis aduentꝰ ē vt i nobꝪ ꝑ fidē habi-
tans illuīet cecitatem nr̄am ⁊ nobiſcū manēs ad-
iuuet infirmitatē nr̄am. ⁊ ꝓ nobis ſtās: fragilita-
tem nr̄am ꝓtegat ⁊ propugnet. hec bern̄. Cir-
ca ſcd̄m aduentū. ſ. ad iudicium duo videnda ſūt
.ſ. añcedentia iudiciū. ⁊ ꝯcomitantia. Anteceden-
tia ſūt tria. Signa terribilia. Antixp̄i fallacia. Et
ignis vehementia. Signa autem terribilia prece-
dentia iudiciuz ponūtur quinqꝫ. Luce viceſimo-
ꝓmo. Erunt ſigna i ſole ⁊ luna et ſtellis et in ter-

ris pſſura gentiū ꝑ ꝯfuſione ſonitꝰ maris ⁊ fluctu
um. Tria pma ſigna determinant᷑ Apoc. vj. Sol
factꝰ ē niger tāq̄ȝ ſaccꝰ cilicinꝰ. ⁊ luna facta eſt ſic
ſanguis: ſtelle celi ceciderūt ſup terrā. Sol igit᷑ dr̄
obſcurari vl̄ q̄ztū ad ſui luīs ꝓuatōȝ vt p̄ſeſamil᷑.
.i. hoīe moriēte quē q̄ſi lugē videat᷑. vl̄ q̄ztū ad ma
ioris lucis .i. claritatis xp̄i ſupuētōȝ. vl̄ q̄ztum ad
methaphoricā locutōȝ. q꞉ ſm̄ augu. tā ſeuera erit
vindicta diuina. ꝙ etiā ſol ip̄aȝ reſpicē nō aude-
bit. vel q̄ztū ad miſticā ſignificatōȝ: q꞉ ſol iuſticie
xp̄c tūc obſcurꝰ erit. q꞉ nullꝰ ip̄m cōfiteri audebit.
Celū aūt dr̄ hic aereuȝ. ⁊ ſtelle vocant᷑ a ſub. q̄ ha
bēt ſimilitudinē ſtellaꝝ. ⁊ dicunt᷑ ſtelle cadē de ce
lo ſm̄ vulgi opinionē q̄n a ſub deſcēdit. vn̄ ⁊ ſcri-
ptura ꝯformat ſe cōmuni mō loquēdi. Tūc antē
maxime fiet talis impreſſio. q꞉ ignea qualitas ha-
bundat. ⁊ hoc faciet dn̄s ad terrorem peccatorū
Vl̄ ſtelle dicūt᷑ cadere: q꞉ igneas comas emittēt
vel multi qui videbant᷑ ſtelle. de eccleſia cadent.
vel quia retrahēt lumē ſuum vt minime videant᷑.
De quarto ſigno ꝙ erit preſſura in terris. legitur
mathei. xxiiij. Erit tūc tribulatio qualis nūq̄ȝ fuit
ab initio mūdi ⁊c. Quintū ſignū. ſcȝ cōfuſionem
maris quidā exiſtimāt eſſe ꝙ mare cū magno fra-
gore peribit a priſtina qualitate. ſm̄ illud apoca.
xxj. ⁊ mare iam non eſt. Vel ſm̄ alios. ille ſonitus
magnus erit: quoniam nō ſine murmure magno
xl. cubitis ſuper montes eleuabitur. ⁊ poſtea de-
primetur. Vl̄ ad litteram ſm̄ grego. tunc fiet no
ua ⁊ inaudita maris ⁊ fluctuū ꝑturbatio. Hie
ronimus aūt in annalibꝫ hebreoꝝ inuenit. xv. ſi-
gna p̄cedentia iudiciū: ſed vtꝝ ꝯtinue futura ſint
an interpolatim nō exp̄ſſit. Prima die eriget ſe
mare. xl. cubitis ſuper altitudinem montiū. ſtās ī
loco ſuo quaſi murus. Secūda die tantū deſcē-
det vt vix videri poſſit. Tercia die marine belue
apparentes ſup mare dabūt mugitus vſq̄ȝ ad ce-
lū. ⁊ earū mugitus ſolus deus intelliget. Quarta
ardebit mare ⁊ aqua. Quinta arbores ⁊ herbe
dabūt rorem ſanguineum. In hac etiā quīta die
vt alij aſſerūt om̄ia volatilia celi cōgregabunt᷑ in
campis vnūquodq̄ȝ genꝰ in ordine ſuo nō guſtā-
tia nec bibētia: ſed vicinū aduētuȝ iudicis formi-
dantia. Sexta ruent edificia. In hac etiam ſexta
die (vt dicit᷑) fulmīa ignea ſurgēt ab occaſu ſolis
ꝯtra faciē firmamēti vſq̄ȝ ad ortū ꝯcurrētia. Se-
ptima petre adinuicem collident᷑ ⁊ in q̄tuor ptes
ſcindent᷑. ⁊ vnaqueq̄ȝ pars (vt dr̄) collidet alterā
neſcietq̄ȝ homo ſonū illū. ſꝫ tm̄ deus. Octaua fiet
general᷑ terremotꝰ. q̄ adeo erit magnꝰ (vt dicit᷑)
ꝙ nullus homo nullū aīal ſtare poterit. ſed ad ſo
lū om̄ia, pſternent᷑. Nona equabit᷑ terra et om̄es
mōtes ⁊ colles in puluerem redigent᷑. Decia exi-
būt homīes de cauernis ⁊ ibunt velut amentes:
nec mutuo ſibi loq̄ poterūt. Vndecia ſurgūt oſ-
ſa mortuoꝝ. ⁊ ſtabūt ſup̄ ſepulcra: oīa em̄ ſepul-
cra ab ortu ſolis vſq̄ȝ ad occaſuȝ aperient᷑. vt in-
de mortui exire valeāt. Duodecia die cadēt ſtel-
le. oīa ei ſidera errātia ⁊ ſtotionaria ſpergēt ex ſe
igneas comas. ⁊ iterꝝ tūc valde generabūt a ſub.
In hac etiā die dr̄ ꝙ oīa aīalia venīūt ad cāpos
mugiētia nō guſtātia nec bibētia. Tredecia mori
ent᷑ viuētes vt cū mortuis reſurgāt. Quartade-
cima ardebit celū ⁊ terra. Quītadecia die fiet ce-
lū nouū ⁊ terra noua ⁊ reſurgūt oēs. Scdȝ qd̾
p̄cedit iudiciū. erit antixp̄i fallacia. Ip̄e ei oēs de-
cipe conabit᷑ q̄tuor modis. Primo ꝑ callidā ſua-
ſionē ſiue ſcripturaꝝ falſā expoſitōeȝ. Nitet᷑ em̄
ꝑſuadere ⁊ ex ſcriptura firmare ſe eſſe meſſiam in
lege ꝓmiſſum. vn̄ ⁊ legem xp̄i deſtruet ⁊ ſuam ſta
tuet. pſal. Conſtitue dn̄e legiſlatorē ſup eos ⁊c.
gloſa .i. antixp̄m legis praue latorem. dan̄. xj. Et
dabūt abhominatōeȝ ⁊ deſolatōeȝ templi. gloſa
Antixp̄c in templo dei ſedebit. quaſi deꝰ vt legeȝ
dei auferat. Scdo ꝑ miraculoꝝ opatōȝ. ij. theſſa.
ij. Cuius aduentꝰ erit ſm̄ opatōeȝ ſathane ī om̄i
ꝟtute ⁊ ſignis ⁊ ꝓdigijs mēdacijs apoca. xiij. Fe
cit ſigna vt etiā ignem faceret de celo in terrā de-
ſcēdere. Glo. vt ap̄lis datus ē ſp̄ūs in ſp̄ē ignis ⁊
illi dabunt ſp̄m malignū in ſp̄ē ignis. Tercio per
donorū largitōȝ. dan̄. xiij. Dabit eis p̄ātem ī mſ
tis ⁊ terrā diuidet gratuitu. glo. Antixp̄c deceptis
dona multa donabit ⁊ terrā ſuo exercitui diuidet
quos em̄ ſuo terrore ſubiugare nō poterit: auari-
cia ſubiugabit. Quarto ꝑ tormentoꝝ illatiōem.
Dan̄. viij. Supraq̄ȝ credi poteſt vniuerſa vaſta
bit. Item greg. loquēs d̾ antixp̄o dic᷑. Robuſtos
quippe interficit. cū eos q̄ mente inuicti ſūt corpa
liter vincit. Tercium qd̾ p̄cedet iudicium erit
ignis vehementia. qui quidē p̄cedet faciē iudicis
Illum em̄ ignē emittet deꝰ ꝓpter quatuor. Prio
ꝓpter mundi innouatōȝ. purgabit em̄ ⁊ renoua-
bit oīa elemēta. vn̄ ⁊ inſtar aq̄ diluuij. xv. cubitis
montibꝫ altior erit (ſicut dr̄ in hyſtoria ſcolaſti.)
q꞉ opa hominum tm̄ aſcēdere poterāt. Secūdo
ꝓpter hoīm purgatōem: q꞉ illis q̄ tunc viui repe-
rient᷑ erit loco purgatorij. Tercio ꝓpter maiorem
dānatorum cruciationem. Quarto propter ma
iorem ſanctoꝝ illuminationem. Nā ſm̄ baſilium
Deus facta mundi purgatōe diuidet calorem a
ſplēdore ⁊ totum calorē mittet ad regionē dāna-
toꝝ vt amplꝰ crucient᷑. ⁊ totū ſplendorē ad regi-
onē beatoꝝ vt amplꝰ iocundent᷑. Cōcomitā-
tia aūt iudicium erūt pſa. Primū ē diſceptatō iu
dicis. Iudex em̄ ī vallē ioſaphat deſcendet. ⁊ bo-
nos ⁊ malos iudicabit. bonos a dextr᷑. ⁊ malos a
ſiniſtris ſtatuet. Et credendum ē ī loco eminenti
eum futuꝝ. vn̄ ceteri poterūt eum videre. Nec ī-

telligendū ē ꝙ oēs intra illā falliculā ꝯcludāt᷑: qꝛ
h̄ eēt puerile vt dicͣ hiero. Sꝫ ꝙ erūt ibi ⁊ ī locis
circūiacētibꝫ. In pua aūt terra innumerabilia milia
hoīm eē pñt maxīe qñ ꝯſtringunt᷑. Et ſi neceſſe fu-
erit. electi erūt ī aere corpm agilitate. dānati vero
etiā eē poterūt diuīa ſuſpēdēte ꝟtute. ⁊ tūc iudex
cū malꝭ diſceptabit ⁊ eos ꝓ opibꝫ miſcdie q̄ n̄ ha-
buerūt: obiurgabit. ⁊ tūc oēs ſup ſe plangēt ſm ꝙ
oñdit criſo. ſup math. di. Plāgēt ſe iudei viden-
tes viuētē ⁊ viuificātē quē q̄ hoīeꝫ mortuū exiſti-
mabāt ⁊ ꝯuicētes ſe corpe vulnerato: ſcelꝰ ſuū de-
negare nō poterūt. Plāgēt ſe ⁊ gētiles q̄ vanis
diſputatōibꝫ phoꝝ decepti. irrōnabilē ſtulticiā
putauerūt deū eē colere crucifixū. Plāgēt xpiani
pctores q̄ magꝭ dilexerūt mōꝫ ꝙ̄ deū vl xpꝫ. Plā-
gēt ſe hētici q̄ puꝝ hoīeꝫ crucifixū dixerūt: cū vide-
ant ipm eē iudicē ī quē ꝯſpuerūt iudei. Plāgēt ſe
oēs tribꝫ t̄re. qꝛ nec reſiſtēdi ꝟtꝰ ē ꝯ eū. nec fugiē-
di facultas an faciē eiꝰ ē. nec pnītētie locꝰ. nec ſa-
tiſfactōis tps. ex āguſtia oīm reꝝ. nihilq̄ꝫ eis r̄ma-
net p̄ter luctū. Scdm ē dīa ordis. naꝫ ſic dicit
greg. In iudicō q̄tuor erūt ordies. Duo ex pte re-
proboꝝ. ⁊ duo ex pte electoꝝ. Alij eī iudicant᷑ et
peūt. ſic hi q̄bꝫ dicet᷑. Eſuriui ⁊ n̄ dediſtis ⁊c. Alij
nō iudicant᷑ ⁊ peūt. ſic hi de q̄bꝫ dr̄. Qui n̄ credi-
derit iā iudicatꝰ ē qꝛ nec iudicꝭ ꝟba pcipiūt. q̄ eiꝰ
fidē nec ꝟbotenꝰ ſuare voluerūt. Alij iudicāt᷑ ⁊ re-
gnāt. ſic hi q̄bꝫ dicet᷑. Eſuriui ⁊ dediſtis mihi ⁊c.
Alij nō iudicant᷑ ⁊ regnāt. ſic viri pfecti q̄ alios iu-
dicabūt. nō ꝙ ſniaꝫ ferāt. qꝛ h̄ ſoliꝰ iudicis ē: ſꝫ di-
cunt᷑ iudicare. i. iudicāti aſſiſtē. Et illa aſſiſtentia
erit. Pmo ad honorē ſctoꝝ. Magnꝰ eīn honor
erit cū iudice ſeſſionē hr̄e. Iuxta qđ ꝓmiſit dn̄s
dicēs. Sedebitis ſup ſedes ⁊c. Scdo ad ſnīe cō-
firmatōꝫ. ſniaꝫ eīn iudicis approbabūt ſic aliquā-
do illi q̄ iudicāti aſſiſtūt. eiꝰ ſniaꝫ approbāt. ⁊ ad ip-
ſā approbādā ſubſcribūt. Pſal. vt faciāt ī eis iu-
diciū ꝯſcriptū ⁊c. Tercio ad maloꝝ ꝯdēnatōem
q̄s q̄dē ꝯdēnabūt ex vite ſue ꝯpatōe. Terciū
ē inſignia paſſiōis. ſ. crux. claui ⁊ cicatrices in cor-
pe xpi. Hec eīn erūt pmo ī oñſionē ſue glīoſe vi-
ctorie. ⁊ ideo ī excellētia glīe apparebūt. vñ criſo.
ſup math. crux ⁊ cicatrices radijs ſolis erunt lu-
cidiores. Item ꝯſidera quanta ſit virtus crucis.
ſol obſcurabit᷑. ⁊ luna nō dabit lumen ſuū. vt di-
ſcas quātū crux ⁊ luna lucidior ⁊ ſole pclarior eſt
Scdo in oñſionē ſue miſcdie. vt ex hoc oñdatur
ꝙ miſericordiꝭ boni ſint ſaluati. Tercio in oñſio-
nem ſue iuſticie. vt ex hoc oñdat᷑ ꝙ iuſtiſſime re-
ꝓbi ſint dānati. qꝛ. ſ. tantū pciū ſui ſanguinis con-
tēpſerūt. vñ in hec ꝟba eis exprobrabit. vt dicͣ cri-
ſo. ſup math. dicēs. ego ꝓpter vos hō factus ſū ꝓ-
pter vos alligatꝰ ſum ⁊ deluſus ⁊ ceſus ⁊ crucifi-
xus. vbi eſt tantaꝝ iniuriaꝝ meaꝝ fructꝰ: Ecce p̄-
ciū ſanguinis mei quē dedi ꝓ redēptōe aīaꝝ vr̄aꝝ.
Ubi ſeruitꝰ vr̄a quā mihi ꝓ p̄cio ſāguis mei de-
diſtis: Ego ſup glīaꝫ meā vos hūi cū eēm deus
apparēs hō. ⁊ viliorē me oībꝫ rebꝫ vr̄is feciſtꝭ. Nā
oēm rē viliſſimā terre āpliꝰ dilexiſtꝭ ꝙ̄ iuſticiā me-
am ⁊ fidē. h̄ criſo. Quartū ē ſeueritas iudicātꝭ.
Nō eīn flectet᷑ timore qꝛ oīpotēs ē. Criſo. nec re-
ſiſtēdi ꝟtꝰ ē ꝯ eū ⁊c. nec munē qꝛ ditiſſimꝰ ē bern̄.
veniēs veniet dies illa ī q̄ plꝰ valebūt pura corda
ꝙ̄ aſtuta ꝟba: ⁊ ꝯſciētia bona ꝙ̄ marſubia plēa.
ille eīn ē q̄ nō fallet᷑ ꝟbis nec flectet᷑ donis. Item
aug. expectat᷑ dies iudicij. ⁊ aderit ille eq̄ſſimꝰ iu-
dex q̄ nulliꝰ potētis pſonā accepit. cꝰ palaciū au-
ro ⁊ argēto nullꝰ eps vl abbas vl comes corrūpe
poterit. Nec odio qꝛ optimꝰ ē. In eū eīn qꝛ optiꝰ
ē odiū cadere n̄ pt. ſapie. xij. Nihil odiſti eoꝝ q̄ fe-
ciſti. Nec amore qꝛ iuſtiſſimꝰ eſt. Uñ fr̄es ſuos. i.
falſos xpianos n̄ liberabit. pꝫ. fr̄ n̄ redimet. Nec
errore qꝛ ſapiētiſſimꝰ ē. Leo pp̄. Iſta ē ſcīa ſūmi
iudicꝭ. Iſte tremēdꝰ aſpectꝰ cui puiū ē oē ſolidū. ⁊
aptū oē ſecretū. Cui obſcura clarēt: muta rn̄dēt.
ſilētiū ꝯfitet᷑. ⁊ ſine voce mēs loquit᷑. Et iō cū eiꝰ
ſapīa ſit talꝭ ⁊ tāta ꝯ ipiꝰ ſapiaꝫ: nil valebūt allega-
tōes aduocatoꝝ. nec ſophiſmata phoꝝ. nec pcla-
riſſima eloq̄a oratoꝝ: nec aſtucie ꝟſutoꝝ. De vii
iiij. ſic dicͣ hiero. Quāti illic eligues ⁊ muti felicio-
res loq̄cibꝫ erūt: q̄ ad pmū quāti paſtores phis:
q̄ ad ſcdꝫ. q̄nti ruſtici oratoribꝫ: q̄ ad terciū. q̄nti
ebetes argutijs pferēdi ſūt cicerōis q̄ ad q̄rtum.
Quītū ē accuſator hōribil. tres eī tūc accuſa-
tores ꝯtra pctorē ſtabūt. Primꝰ ē dyabolꝰ. Au-
gu. preſto tunc erit dyabolus recitās verba pro-
feſſiōis nr̄e. ⁊ obijciēs nob q̄cūq̄ꝫ fecimꝰ. ⁊ ī q̄ loco
⁊ ī q̄ hora peccauimꝰ. ⁊ q̄d boni facē debuimꝰ. di-
cturꝰ ē eīn ille aduerſariꝰ. eq̄ſſime iudex iudica iſtū
meū eē ob culpā. q̄ tuꝰ eē noluit ꝑ grāꝫ tuꝰ ē ꝑ na-
turā meꝰ ꝑ miſeriā tuꝰ ob paſſionē. meꝰ ob ſuaſio-
nē. tibi ībediēs. mihi obediēs. a te accepat īmor-
talitatꝭ ſtolā. a me accepit hāc pānoſā q̄ indutꝰ ē
tunicā. tuā veſtē dimiſit cū mea huc venit. eq̄ſſime
iudex iudica illū meū eē ⁊ mecū dānādū eē. heu
heu poterit ne talis apire os q̄ talꝭ inuenit᷑ vt iuſte
cū dyabolo deputet᷑. h̄ aug. Scdꝰ accuſator erit
ꝓpriū ſcelꝰ. pcta eī ꝓpria vnūquēq̄ꝫ accuſabūt. ſa-
pie. iiij. venient ī cogitatiōe pctoꝝ ſuoꝝ timidi. ⁊
tnſducēt illos ex aduſo iniq̄tates eoꝝ. bern̄. tūc lo-
q̄ntia ſilꝭ eiꝰ opa dicēt. tu nos egiſti. opa tua ſumꝰ
nō te deſeremꝰ: ſꝫ ſp tecū erimꝰ. ⁊ tecū ad iudiciū
pgimꝰ. mltiſq̄ꝫ ⁊ mltiplicibꝫ criminibꝫ eū accuſa-
bāt. Terciꝰ accuſator erit totꝰ mōs. greg. Si q̄s
q̄s te accuſabit: dico totus mūdꝰ. offenſo eī crea-
tore: offendit᷑ totꝰ mundꝰ. criſo. ſup mat. ī illo die
nihil ē q̄d rn̄deaꝰ. vbi celū terra ſol luna ⁊c. et to-
tus mundꝰ ſtabūt aū deū aduerſus nos ītestimo

niū pctoꝝ nroꝝ. ⁊ ſi oīa tacerēt ipe tñ cogitatōes
nr̄e ⁊ opa ſpālit̄ ſtabūt aduerſuz nos añ deū nos
fortit̄ accuſātes. Sextū ē teſtis īfallibil̄. Tres
eñ teſtes tūc aduerſū ſe habebit pctor. Vnū ſu
pra ſe hēbit pctor. ſ. deū q̇ erit iudex ⁊ teſt̄. Hie
re. xxix. Ego ſū iudex ⁊ teſtis dic̄ dñs. Aliū int̄ ſe.
ſcȝ ꝯſciaꝫ. Aug. Quiſqs futuꝝ iudicē times pſē
tē ꝯſciaꝫ corrige. Sermo eñ tue cauſe. teſtimoni
um ē ꝯſcie tue. Terciū iuxta ſe. ſ. ꝓpriū angelū ad
cuſtodiā deputatū: q̇ tanq̃ ꝯſciꝰ oīm q̄ fecit ꝯ eū
teſtimoniū ꝑhibebit. Job. xx. Reuelabūt celi. i. ā
geli iniq̇tatē eiꝰ. Septimū ē accuſatō pctoris
de hoc ſic dic̄ greg. O q̃ anguſte ert̄ tūc vie repro
bis. Supius erit iudex iratꝰ. Inferiꝰ horrēdum
chaos. A dextris pctā accuſātia. a ſiniſtris infini
ta demōia ad ſuppliciū trahētia. Intꝰ ꝯſciā vrēs
foris mundꝰ ardēs. miſer pctor ſic dep̄hēſus q̄ fu
giet. latē erit īpoſſibil̄. appare ītolēabile. Octa
uū eſt ſnīa irreuocabil̄. Illa ei ſnīa nūq̃ poterit r̄
uocari. nec ab illa poterit appellari. Triplici ei de
cā appellatō ī cauſis iudicialibꝫ nō recipit̄. Pīo
propter iudicis excellentiā. vnde a rege ferente ſē
tentiā appellari in regno ſuo nō pt̄: quia in regno
ſuo nullū ſupra ſe hȝ. Silr̄ nec ab īpatore vl̄ pa
pa pt̄ appellari. Secundo ꝓpter criminis euidēti
am. quia qñ crimē notoriū eſt nō poteſt appellari.
Tercio ꝓpter rem nō differēdā: q2 res nō recipit
dilatiōꝫ (q2 forte ex dilatōe detrimentū pateret̄)
Silr̄ nō appellat̄ ꝓpter hanc triplicē rōnem ab il
la ſnīa. Nō poterit appellari. Primo ꝓpter iudi
cis excellētiā. q2 iudex ille nullū ſupra ſe hȝ: ſȝ ipe
oēs excedit eternitate. dignitate ⁊ pt̄ate. vñ ab
īpatore vl̄ papa poſſet aliq̇ mō appellari ad de
um: a deo aūt nullū licȝ: q2 ſ̄ ſe nullū hȝ. Secūdo
ꝓpter criminis euidētiā. oīa eñ ſcelera ⁊ crimina
reproboꝝ ibidē nō erūt ⁊ māifeſta. Hiero. Ade
rit illa dies in q̄ facta nr̄a. q̄ſi in q̄daꝫ tabula picta
demonſtrabunt̄. Tercio ꝓpter rem nō differēdā
nihil eñ qđ ibi agit̄ dilatōꝫ patit̄: ſȝ oīa in momē
to in ictu oculi peraguntur.

Ndreas interpre
pretat̄ decorus vel rñdens. vl̄ virilis.
ab andor qđ ē vir. Vel dr̄ andreas q̄ſi
antropos. i. hō ab ana qđ ē ſurſū ⁊ tropos qđ eſt
ꝯuerſio. q̄ſi ſurſū ad celeſtia ꝯuerſus. ⁊ ad ſuum
creatorē erectꝰ. Fuit ḡ decorus ī vita. rñdēs in ſa
piētia ⁊ doctrina. virilis in pena. ⁊ antropos ī glo
ria. Eiꝰ paſſionē p̄ſbiteri ⁊ dyacones achaie ſeu
q̄ſie ſic̄ oculis ſuis viderāt: ꝯſcripſerūt.

Ndreas et qui
dā alij diſcipl̄i trībꝫ vicibꝫ a dño
ſūt vocati. Pīo ei vocauit eos
ad ſui noticiā. ſic̄ qñ ſtāte andrea die q̄dā cū iohe
mgr̄o ſuo ⁊ alio cōdiſcipl̄o: audiuit a iohe. Ecce
agnꝰ dei ⁊c. ⁊ ſtatī cū alio diſcipl̄o veīt ⁊ vidit vbi
māebat ihs ⁊ māſert̄ apud illū die illo. Inueniēſ
q̄ȝ andreas frēȝ ſuū ſymonē adduxit eū ad ihm.
Seqnti aūt die ad piſcatōis opa redierūt. Poſt
modū ſcđo vocauit eos ad ſui familiaritatem. ſic
cū q̄dā die turbis irruētibꝫ ad ihm iux̄ ſtagnū ge
nazereth qđ dr̄ mare galilee. nauim intr̄uit ſymo
nis ⁊ andree. ⁊ capta mlt̄itudīe magna piſciū. vo
catiſq̄ȝ iacobo ⁊ iohe. q̇ erāt ī alia naui ſecuti ſūt
eū. ⁊ iteꝝ ad ꝓpria redierūt. Sȝ poſtea tercō ⁊ vlti
mo vocauit eos ad ſui diſcipl̄atū. ſic̄ qñ ābulāte
ihu iux̄ idē littꝰ vocauit eos de piſcatōe dicēs. venite
pꝰ me faciā vos ⁊c. Qui relict̄ oībꝫ ſecuti ſūt eū.
eiq̄ȝ ſp̄ poſtmodū adheſerūt nec vlt̄ ad ꝓpria r̄die
rūt. Nihilominꝰ tñ vocauit andreā ⁊ q̄ſdā d̄ ſuis
diſcipl̄is ad apl̄atū de q̄ vocatōe dr̄ Mar. iij. vo
cauit ad ſe q̄s voluit ipe ⁊ venerūt ad eū. ⁊ fec̄ vt
eēnt. xij. cū eo. Pꝰ aſcēſionē dñi diuiſis apl̄is an
dreas apud ſcithiā. matheꝰ vero apđ murgūdiaꝫ
p̄dicauit. viri aūt illi p̄dicatōꝫ mathei penitꝰ r̄ſpu
entes. ei oculos erueꝛūt ⁊ vinctū incarcerauerūt pꝰ
paucos dies occidē eū diſponētes. Interea āge
lus dñi ſcō andree apparuit ⁊ murgūdiā ad ſan
ctū matheū ire p̄cepit. q̇ rñdēte ſe viā neſcire. iuſ
ſit vt ad ripā maris iret. ⁊ ad primā nauē quā in
ueniret: intraret. q̇ velociꝰ iuſſa ꝯplēs ad vrbē pre
dictā veīt āgelo duce. ⁊ ꝓſpero vento flāte. ⁊ iuē
to apto carcere ſcī mathi. eoq̄ȝ viſo fleuit plimū
⁊ orauit. Tūc dñs matheo reddidit bñficiū duo
rū luminū. q̇bꝫ eū ꝑuauerat neq̇cia pctoꝝ. Ma
theus aūt abinde receſſit ⁊ anthiochiā venit. An
drea vero murgundia remanente irati illi de euaſi
one facti mathei andreā apprehendūt. ⁊ per pla
teas ligatis manibꝫ ꝑtrahūt. Cūq̄ȝ eiꝰ ſanguis ef
flueret, p eis orauit. ⁊ ad xp̄m ſua orōne eos con
uertit: inde in antiochiam ꝓficiſcēs. hoc aūt qđ dr̄
de hmōi orbatōe mathei ⁊ reſtitutōe duorum lu
minū ꝑ andreaꝫ. nō puto dignū fidei. ne in tanto
euangeliſta minoratio infima denotet̄ quaſi ſibi.
nō potuerit obtinere qđ andreas ei tamfacile im
petrauit. Quidā iuuenis nobilis dū inuit̄ pa
rentibꝫ apl̄o adheſiſſet: ꝑentibꝫ eius domū ī qua
morabat̄ cum apl̄o ſuccēderūt. Cūq̄ȝ iā ī altū flā
ma ſuccreſceret. puer accepta ampulla ſup igneꝫ
aquā ſparſit ⁊ ſtatim ignē extinxit. illis aūt dicen
tibꝫ filiꝰ nr̄ magꝰ effectus eſt. dū ꝑ ſcalas vellent a
ſcēdere adeo ſūt excecati vt ipas ſcalas penitꝰ nō
viderēt. Tūc quidā exclamās ait. vt q̇d vos ſtul
to labore ꝯſumitis: deꝰ pugnat p eis. ⁊ vos nō vi
detis: Ceſſate iā ne in vos ira dei deſcēdat. Mul
ti ergo vidētes dño crediderūt. ꝑentes vero eiꝰ pꝰ
q̇nquagita dies mortui in vno monumēto ſūt po

ſiti. Quedā mulier cuidā hoīa de ꝯiūcta. cum
parē nō poſſet: ſorori ſue dixit. vade ⁊ ꝑ me dya-
nā dn̄az n̄raz inuoca. Cui inuocāti ait dyabolus.
Cur me inuocas cū tibi ꝓdeſſe n̄ poſſū. Sed vade
ad ādreā apl'm. q̇ ſororē tuā poterit adiuuarē. Ad
quē cū iuiſſz. ⁊ apl'm ad ſororē piclitātē duxiſſet.
Dixit ei apl's. Recte h̄ pateris: q2 male nupſiſti.
doloſe ꝯcepiſti. ⁊ demōes ꝯſuluiſti. Sz tn̄ penitē
⁊ ī xp̄m crede ⁊ puez ꝓijce. Qua credēte aborti-
uū ꝓtulit ⁊ dolor ceſſauit. Senex q̇dā noīe ni-
cola⁹ adijt apl'm di. dn̄e ecce ſeptuagita āni vite
mee ſūt: ī q̇b⁹ ſp̄ luxurie deſeruiui: accepi at̄ aliqn̄
euāgeliū orās deū. vt mihi āmō ꝯtinētiā largiret̄
ſ̄ ī ipo pc̄to ineterat⁹. ⁊ a mala ꝯcupia illect⁹. ſta-
tim ad op⁹ ſolitū reuertebar. Quadā igit̄ vice cō-
cupia iſlāmat⁹. oblit⁹ euāgeliū qd̄ ſup̄ me poſue-
rā. ad lupanar iui. ſtatiq3 meretrix dixit m̄. Egre-
dere ſenex egredē q2 angel⁹ dei es tu. ne me ꝯtin-
gas. neq3 huc accedē p̄ſumas. video eī ſup̄ te mi-
rabilia. ſtupefact⁹ ad ṽba mētric' recoli q̄ mecū
euāgeliū detuliſſez. Nūc igit̄ ſc̄e di. ꝑ ſalute mea
tua pia oīo int̄cedat. Audiēs h̄ bt̄us andreas. fle-
re cepit. et a tercia vſq3 ad nonam orauit. et ſur-
gens noluit comedere. ſ̄ ait. nō comedam donec
ſciam ſi dn̄s miſerebit̄ hui⁹ ſenis. Cūq3 dieb⁹ qn̄-
q3 ieiunaſſet. venit vox ad andreā di. obtines an-
drea ꝑ ſene: ſed ſic̄ ꝑ ieiuniū maceraſti te. ſic ⁊ ipe
affligat ſe ieiunijs: vt ſaluet̄. Sicq3 fecit. ⁊ ſex mē-
ſibus in pane ⁊ aqua ieiunauit. ⁊ poſtmodum ple-
n⁹ bonis opib⁹ in pace requieuit. Venit igit̄ vox
ad andream dicēs. ꝑ oīonem tuā nicolaū quē ꝑ-
dideram: acq̇ſiui. Quidā iuuenis xp̄ian⁹ ſecre-
tius ſācto andree dixit. mr̄ mea pulcrū me vidēs
de opere meo illicito tentauit. cui dum nullaten⁹
aſſentirem. iudicem adijt volēs in me crimē tante
neq̇cie retorquere: ſ̄ ora ꝑ me ne moriar taminiu-
ſte. Nam ⁊ accuſatus penitus reticebo. malēs vi-
tam ꝑdere q̄3 mr̄em meam tā turpiter infamare.
Juuenis igit̄ ad iudicium vocat̄. ⁊ illuc eum an-
dreas ꝓſequit̄: accuſat cōſtanter mr̄ filiū. q̄ ſe vo-
luerit violare: interrogatus pluries iuuenis an-
res taliter ſe h̄iet. nihil penit⁹ r̄ndebat. Tūc ādre-
as mr̄i dixit. Crudeliſſima feminaꝝ. q̄ ꝑ tuam libi-
dinem vnicū filium vis ꝑire. Tunc illa prepoſito
dixit. dn̄e huic homī fili⁹ meus adheſit poſtq̄3 h̄
agere voluit: ſ̄ nequiuit. Jratus itaq3 iudex iuſſit
puerū in ſaccū linitum pice ⁊ bitumine mitti. ⁊ in
flumīe ꝓijci. Andreā ṽo ī carcere r̄ſeruari donec
excogitaret ſuppliciū q̄ ꝑiret. ſed orante andrea
tonitruum horribile oēs terruit. et terremotus
ingens cunctos ꝓſtrauit. ⁊ mulier a fulmine per-
cuſſa ⁊ arefacta corruit. Orantib⁹ aūt ceteris apo-
ſtolū ne ꝑirent. orauit ꝑ eis ⁊ omnia ceſſauerunt.
Tūc prepoſitus credidit ⁊ domus ei⁹ tota. Cū

at̄ eēt apl's in ciuitate nicea. dixert̄ ei ciues. q̄ ext̄
ciuitatē ſec⁹ viā ſeptē demōes erāt q̄ ꝑtereuntes
hoīes occidebāt. qb⁹ ad iuſſū apl'i an̄ ꝑpl'm in ſpē
canū veniētib⁹. p̄cepit vt illic irent vbi nulli hoīu
nocē poſſēt. q̄ ſtatim euanuert̄. Jlli at̄ h̄ viſo fidē
xp̄i recepert̄. Et cū veniſſet ad portā alteri⁹ ciui-
tatis. ecce q̇dā iuueīs mortu⁹ ferebat̄: q̄rēte apl'o
q̇d ei accidiſſet. dictū ē ei. q̄ ſeptē canes venert̄ et
eū ī cubiculo necauert̄. ⁊ lacrimās apl's ait. Scio
dn̄e q̄ fecert̄ demōes q̄s a nicea vrbe repuli. Di-
xitq3 p̄ri. Quid dabis mihi ſi ſuſcitauero filiū tu-
um: Cui ille nil car⁹ eo poſſidebo. ipm̄ ḡ tibi da-
bo: ⁊ facta oīone ſurrexit ⁊ apl'o adheſit. Cū q̇-
dā viri numero q̇dragita ad apl'm nauigio veni-
rēt. vt ab eo fidei doctrinā recipēt. ecce a dyabolo
mare ꝯcitat̄. ⁊ oēs ꝑit̄ ſubmergunt̄. Cū at̄ eoꝝ
corꝑa ad litt⁹ delata fuiſſēt an̄ apl'm deportant̄:
⁊ ab eo ꝯtinuo ſuſcitant̄. q̄ oīa q̄ ſibi acciderant
narrauert̄. vn̄ ī quodā hymno ipi⁹ legit̄. Quater
denos iuuenes ſ̄merſos maris fluctib⁹ vite red-
didit vſib⁹. Bt̄s igit̄ andreas ī achaia ꝯſiſtēs
totū eā eccl'ijs impleuit ac pl'imos ad fidē xp̄i cō-
uertit. Vxorē q̄3 egee ꝓcōſulis fidē xp̄i docuit. ⁊
ſacro baptiſmatis fonte ipam regenerauit. Audi-
ens hoc egeas. patras ciuitatem ingredit̄: ꝯp-
lens xp̄ianos ad ſacrificia ydoloꝝ. Cui occurrēs
andreas dixit. oportebat vt tu qui iudex homi-
num eſſe meruiſti. iudicem tuum q̄ in celis ē cog-
ſceres: ⁊ agnitum coleres. ⁊ colēdo aīm affligeres
⁊ a falſis dijs penit⁹ reuocares. Cui egeas: tu es ā-
dreas q̄ ſupſticioſā p̄dicas ſectā. quā romani p̄n-
cipes nuꝑ exterminare iuſſerūt. Ad quem andre-
as. Romani p̄ncipes nondū ꝯgnouerūt quō dei
filius veniens docuerit ydola eſſe demoīa: q̄ hec
docent: vn̄ offendat̄ deus. vt offenſus ab eis auer-
tat̄: ⁊ auerſus non exaudiat. ⁊ nō exaudiēdo ipſi
a dyabolo captiuent̄: ⁊ captiuati tādiu deludan-
tur. donec nudi de corꝑe exeant. nihil ſecum pre-
ter pc̄a portantes. Cui egeas. iſta vana ih̄s vr̄ p̄-
dicans crucis patibulo eſt affixus. Cui andreas.
ꝓ reſtauratione n̄ra: non ꝑ culpa ſua crucis pati-
bulum ſponte ſuſcepit. Ad quē egeas dixit. cum
a ſuo diſcipulo fuerit tradit⁹ ⁊ a iudeis detent⁹. et
a militib⁹ crucifixus quō tu dicis eum ſponte cru-
cis ſubijſſe ſupplicium: Tūc andreas qnq3 rōib⁹
cepit oñdere: xp̄m voluntarie paſſū fuiſſe. ſ. ex eo
q̄ paſſionem ſuā p̄uidit: ⁊ diſcipl'is futuram p̄di-
xit. Ecce inquiens aſcendim⁹ hieroſolimā ⁊c. Et
ex eo q̄ petro eū ab hoc auertere cupienti dure ī-
dignatus fuit: dicēs. vade poſt me ſathana n̄ eīn
ſapis q̄ di ſunt ⁊c. Et ex eo q̄ vtriuſq3 ſcilicet pa-
tiendi ⁊ reſurgendi ſe p̄tatē h̄re maīfeſtauit: di.
poteſtatem habeo ponendi animaz meam et ite-
ruz ſumendi eam. Et ex eo q̄ proditorem preco-

gnouit.cū panē intinctū ei dedit.nec tn̄ eū vitauit
Et ex eo ꝙ locū i q̄ ꝓditorē venturū ſciebat elegit.
Et his oīb̄ ſe interfuiſſe aſſeruit.addiditqꝫ ādre-
as ꝙ miſteriū crucis magnū eēt. Cui egeas.miſte
riū dici nō pt̄ ꝫ ſuppliciū.verūtn̄ niſi mihi obtem-
paueris.ipm̄ miſteriū ī te faciā expiri. Cui andre-
as. Si crucis patibulū expaueſcerē:crucis glīā n̄
p̄dicarē. Ait illi egeas. Audire a te volo miſteriū
crucis.ſi forte credas ipm̄ agnitū colas vt ſaluerī.
Tūc cepit ei miſteriū redēptōis pandere:ꝛ q̄ꝫ con
gruū ꝛ neceſſariū fuerit qnqꝫ rōnib̄ ꝑſuadē. Pri
ma rō ē ꝙ qꝛ prim⁹ hō ꝑ lignū mortē īculerat p̄ua
ricādo.ꝯgruū fuit vt ſcd̄s hō ꝑ lignū mortē pelle
ret patiēdo. Scd̄a ꝙ qꝛ de immaculata terra fa-
ctus fuerat p̄uaricator:ꝯgruū fuit vt de immacu-
lata naſceret̄ ꝟgine recōciliator. Tercia ꝙ quia
adam ad cibū vetitum incōtinent̄ man⁹ extende-
rat:cōgruū fuit vt ſecundus adā in cruce īmacu-
latas manus extēderet. Quarta ꝙ qꝛ adā cibum
ſuauē vetitū guſtauerat:cōgruum fuit ad hoc vt
cōtrarium pelleret̄ cōtrario:vt xp̄c eſca fellea ci-
baret̄. Quinta qꝛ ad hoc ꝙ xp̄c nobis ſuā īmor-
talitatē cōferret:cōgruū fuit vt nr̄am ſibi morta-
litatē aſſumeret. Niſi eīm de⁹ fact⁹ fuiſſet hō mor-
talis.hō non fieret immortalis. Tunc egeas dixit
hec vana tuis narra.ꝛ mihi obtempera:dijſqꝫ oī
potentib̄ ſacrifica. Cui andreas. Omnipotenti
deo agnum immaculatum quotidie offero. qui
poſtqꝫ a fideli populo cōmeſtus fuerit.viu⁹ et in-
teger ꝑſeuerat. Egea quō hoc fieret reqrēte.di-
xit andreas:vt formam diſcipuli aſſumeret. Cui
egeas.ego cū tormentis a te exigam rei noticiam.
Iratuſqꝫ iuſſit eū in carcere recludi. Mane facto
tribunali ſiſtit̄.et ad ſacrificia idolorum egeas eū
iterum inuitare cepit:dicens. Niſi mihi obtemꝑ
aueris:in ipſa quam laudaſti cruce faciam te ſu-
ſpendi. Cumqꝫ ei multa ſupplicia cōminaretur. Re-
ſpondit. Quicquid tibi videt̄ in ſupplicijs mai⁹
excogita.tanto eīm regi meo ero acceptior:quan-
to fuero ꝓ nomine eius in tormentis conſtantior.
Tunc iuſſit eū a triginta ꝛ vno viris cedi. et ceſū
manibus ꝛ pedibus cruci alligari:vt ſic longiorē
acciperet cruciatum. Cumqꝫ duceret̄ ad crucem:fa-
ctus eſt cōcurſus ppl̄oꝝ dicentiū. Innocēs ſan-
guis eius ſine cauſa damnat̄. Quos cū rogauit
apl̄us:ne ſuū martiriū impedirent. Videns aūt
andreas a longe crucē:ſalutauit eam dicēs. Sal
ue crux que in corꝑe xp̄i dedicata es.ꝛ ex membꝛ
eius tanqꝫ margaritis ornata. Anteqꝫ in te aſcen
deret dn̄s.timorem terrenū habuiſti:modo vero
amorem celeſtē obtinens.ꝓ voto ſuſcipis. Secu
rus igit̄ et gaudens venio ad te.ita et tu exultans
ſuſcipias me diſcipulum eius q̄ pependit ī te. qꝛ
amator tuus ſemper fui ꝛ deſideraui amplecti te

o bona crux q̄ decorē ꝛ pulcritudinē de membris
dn̄i ſuſcepiſti:diu deſiderata:ſollicite amata.ſine
ītermiſſiōe q̄ſita.ꝛ aliqn̄ ꝯcupiſcēti aīo p̄parata ac-
cipe me ab hoīb̄ ꝛ redde me mgr̄o meo.vt per te
me recipiat.q̄ ꝑ te me redemit:ꝛ hec dicēs ſe exu-
it ꝛ veſtimēta carnificib̄ tradidit ſicqꝫ eū ī cruce vt
iuſſū fuerat ſuſpēderūt.in q̄ biduo viuēs viginti
milib̄ hoīm aſtātiū p̄dicauit. Tūc mināte turba
egea mortē:ꝛ dicēte viꝝ ſctm̄. māſuetū ꝛ piū nō
debere ita pati:venit vt ipm̄ deponēt. Quē vidēs
andreas dixit. Quid tu ad nos veniſti egea:ſi ꝓ
pnīa:ipam ꝯſeq̄ris.ſi aūt vt me depōas:ſcias qꝛ
ego viu⁹ de cruce nō deſcēdā. Iā eīm video regē
meū q̄ me expectat. Et cū vellēt eū ſoluere. nullo
mō poterāt ad eū ꝑtingere.qꝛ ſtatim eoꝝ brach-
ia ſtupida reddebant̄. Vidēs aūt ādreas ꝙ plebſ
volebat eū deponere.hāc orōem ī cruce fecit.vt di
cit aug.ī li.de pnīa. Ne me ꝑmittas dn̄e deſcēde-
re viuū:ꝫ tp̄s ē vt ꝯmēdes terre corp⁹ meū. Tam
diu ei iā portaui iā tādiu ſuꝑ cōmendatū vigila-
ui.laboraui ꝙ vellē iā ab ipa obediētia liberari et
ipo ḡuiſſimo onere ſpoliari. Recordor quantū ī
portādo onerosū.ī domādo ſupbū.ī fouēdo infir
mū.in coercēdo laſciuū laboraui.ſcis dn̄e q̄tiēs a
puritate ꝯtēplatōis retrahē me tētabat.q̄tiens a
dulciſſime quietis tue ſomno me excitare obten-
debat.quantū ꝛ quotiēs dolorē ingerebat. Qui
igit̄ tamdiu vt potui pater benigniſſime pugnan
ti reſtiti:ꝛ tua ope ſuꝑaui.a te iuſto remunerato-
re ꝛ pio poſco:ne mihi id vltra commendes.ſed
depoſitum reddo. Cōmēda alij ꝛ nō mihi. ne me
vltra impediat ꝛ reſurrecturum ſeruet et reddat:
vt et ipm̄ quoqꝫ meritum laboris recipiat. Ter-
re illud cōmenda vt me ampli⁹ vigilare nō opor-
teat:ꝛ libere ad te fontē vite indeficientis gau-
dij tendere anxiantē iā nō retrahat nec impediat
hec aug. His dictis ſplendor nimi⁹ de celo veni-
ens.dimidia hora eū circumdedit.ita vt nullus
eū videre poſſet. Et abſcedēte lumine. ſil̄ cū ipo
lumīe ſpm̄ tradidit. Maximilla ꝟo vxor egee tu-
lit corpus apl̄i ſācti ꝛ honorifice ſepeliuit. Ege-
as ꝟo anteqꝫ domū ſuā rediſſet.arreptus a demo
ne in via corā oīb̄ expirauit. Aiunt q̄ꝫ de ſepul-
cro ſancti andree manna in modū farine.ꝛ oleum
cū odore ſuauiſſimo emanare:a quo q̄ ſit anni fu-
turi fertilitas incolis regionis oñdit̄. Nam ſi exi-
gue profluit exiguum terra exhibet fructum ſi co
pioſe copioſum. Hoc forte antiquitus verum fu-
it ſed mō eius corpus apud ꝯſtātinopolī trāſla-
tū eē ꝓhibet̄. Epiſcopus q̄dā religioſam hn̄s
vitā:beatum andreā inter ceteros ꝛ ſupra cete-
ros ſanctos in veneratōe habebat:ita ꝙ in cun-
ctis ſuis opib̄ hūc ſemꝑ titulū ꝓponebat.ad ho-
norē dei ꝛ beati andree. Inuidens igit̄ viro ſan-

cto hoſtis ātiquꝰ ad eū decipiendū tota calliditā-
te ſe ꝯtulit. ſeq̄ꝫ ī formā mulieris pulcherrīe trāſ-
formauit. Venit igitͬ ad palaciū epī: aſſerēs ſe vel-
le ꝯfiteri eidē: mādat eps vt ſuo penitētionali ꝯfi-
teretͬ. cui plenitudinē tͣdiderat ptātis. Renūciat il-
la ꝙ nulli hoīm niſi ſibi ſecreta ſue ꝯſcīe reuelabit
ſicq̄ꝫ cōuictus epiſcopus eam ad ſe venire prece-
pit. Cui illa. obſecro dn̄e miſerere mei. Ego vt vi-
dētis ānis puellaribꝫ vt cernitis ꝯſtituta ⁊ a puericia d-
licate nutrita: necnō ⁊ regia ſtirpe ꝓgenita: huc in
pegrino hītu ſola veni. Nā pr̄ meꝰ vtiq̄ꝫ rex valde
potēs. cuidā magno pͥncipi me volebat ī ꝯiugem
ſociaē. cui rn̄di ꝙ oēꝫ thoꝝ abhomier maritaleꝫ:
qꝛ vͥginitatē meā xp̄o ī ꝑpetuū dedicaui: ⁊ iō nū-
q̄ꝫ poſſē ī carnalē copulā ꝯſētire. Deīq̄ꝫ ſic artata
ꝙ optebat me aut eiꝰ volūtati duriſſime obedire.
aut certe diuerſa ſubire ſupplicia latentͬ fugā inij
magis eligēs exulare q̄ꝫ ſpōſo meo fidē refringē.
Audiēs vͦ vr̄e ſc̄titatis ꝑconiū. ſꝫ alas vr̄e ꝓte-
ctōis ꝯfugi: ſꝑans me apud vos locū repire q̄etꝭ
vbi poſſim ꝯtēplatōis carpe ſecreta ſilētia: ꝑn̄tiſ-
q̄ꝫ vite vitaē naufragia: ⁊ ꝑturbatōꝫ m̄di fugere
ꝯſtrepētis. Admirās ī ea eps nobilitatē generis.
plenitudinē corpis. tā immēſū feruorē. ⁊ tāte elo-
q̄ntie venuſtatē. placita ⁊ benigna voce reſpōdit
Eſto ſecura filia. nec formides. qꝛ ille ob cꝰ amorē
te ⁊ tuos ⁊ tua tāuiriliͬ ꝯtēpſiſti. tibi ob ſꝫ ⁊ ī pn̄ti
cumulū gr̄e ⁊ in futuro plenitudinē gl̄ie largietͬ.
Sed ⁊ ego ſeruꝰ eiꝰ me ⁊ mea tibi offero. eligaſq̄ꝫ
tibi vbi placuerit manſionē. volo aūt hodie me-
cuꝫ prādere debeas. Cui illa. Noli inq̄t pr̄ noli d
hac re me rogaē: ne forte ex ſꝫ aliq̄ mali ſuſpitō ꝓ-
ueniret. ⁊ nitoꝛ fame vr̄e denigratōꝫ aliquā patere-
tur. Ad quā eps dixit. Pl̄es erimꝰ ⁊ nō ſoli: ⁊ iō
nullū mali ſuſpitōis ſcrupulū ī aliq̄ poterit gene-
rari. Veniētes itaq̄ꝫ ad mēſā. eps ⁊ illa ex oppoſi-
to ꝯſederūt ceteris reſidētibꝫ hinc ⁊ inde. Intēdit
in eā crebro eps: eiuſq̄ꝫ faciē nō deſinit intueri: et
pulcritudinē admirari. Sicq̄ꝫ dū oc̄lus figitͬ ani-
mꝰ ſauciatͬ. ⁊ dū eiꝰ faciē nō deſinit intueri. ātiquꝰ
hoſtis coꝛ eiꝰ ḡui iaculo vulnerauit. ꝑpēdēs de ſꝫ
ip̄e dyabolꝰ ⁊ pulcritudinē ſuam cepit magis ac
magis augere. Iāq̄ꝫ eps ꝓximꝰ erat conſenſui vt
eā d illicito ope attemptaret. q̄n̄ poſſibilitas ſe of-
ferret. Tūc ſubito quidā pegrinꝰ venit ad oſtium
crebris ictibus pulſans ⁊ magnis clamoribus po-
ſtulans ſibi apiri. Cūq̄ꝫ ſibi apire nollēt. ⁊ ille ma-
gnis clamoribꝫ ⁊ ictibꝫ nimis eis fieret īportunꝰ ī-
terrogat eps mulierē ſi ingreſſū illiꝰ pegrini hoīs
acceptaret: cui illa dixit. ꝓponatͬ ſibi aliq̄ q̄ſtio ḡ-
uis. quā ſi enodare ſciuerit: admittatͬ. ſi aͭ neſcie-
rit: tāq̄ꝫ inſciꝰ ⁊ indignꝰ epī pn̄tia repellatͬ. Fauēt
eiꝰ oēs ſnīe. ⁊ q̄s ſufficiēs eēt hāc q̄ſtionē ꝓpone-
re ſciſcitātͬ. Cūq̄ꝫ nullꝰ ſufficiēs inueniretͬ: eps di-
xit. Quis ei nr̄m ad ſꝫ tāſufficiēs ē. q̄ꝫ vos o dn̄a
q̄ ceteros nos ⁊ eloq̄ntia ꝓceditis. ⁊ ſapiā nobꝫ oī-
bꝫ āpliꝰ rutilatis. vos igitͬ hāc ꝓponite q̄ſtionem.
Tūc illa dixit. Interrogetͬ. qd̄ ē maiꝰ miraculum
qd̄ vnq̄ꝫ deꝰ ī pua re fecerit. Interrogatꝰ d ſꝫ pegri-
nꝰ ꝑ nūciū dixit diuſitas ⁊ excellētia facieꝝ. Inter
tot eī hoīes q fuerūt ab initio mūdi ⁊ vſq̄ꝫ ī finē fu-
turi ſūt. duo repiri n̄ poſſēt. q̄rū facies ꝑ oīa ſiles
ſint vl̄ eēnt. ī ipa q̄ꝫ tāmīma facie oēs ſēſꝰ corpis
deꝰ collocauit. Audiēteſ oēs eiꝰ rn̄ſionē admirā-
tes dixerūt. vera ⁊ optīa ē ſolutō q̄ſtiōis. Tūc mu-
lier ait. ꝓponatͬ ſibi ſc̄da q̄ſtio ḡuioꝛ ī q̄ meliꝰ poſſi-
mꝰ eiꝰ ſapiāꝫ expiri. Querātͬ ab eo vbi terra ſit al-
tioꝛ oī celo: ꝑcūctatꝰ de ſꝫ pegrinꝰ. rn̄dit ī celo em-
pireo vbi reſidet corpꝰ xp̄i. corpꝰ eī xp̄i qd̄ ē altiꝰ
oī celo. ⁊ d nr̄a carne formatū. porro caro nr̄a que-
dā terrea ſꝫa ē. cū ḡ corpꝰ xp̄i ſuꝑ oēs celos ſit. et
de nr̄a carne originē duxit. caro aͭ nr̄a de tͬra ſit
ꝯdita. ꝯſtat ꝙ vbi corpꝰ xp̄i rſidet. ibi ꝓculdubio
terra altioꝛ oī celo māet. Refert nūciꝰ qd̄ rn̄derat
pegrinꝰ. Et ecce oēs rn̄ſiōꝫ eꝰ mirabilͬr approbāt
⁊ magnifice ſapiāꝫ eiꝰ laudāt. Tūc illa iteꝝ dixit.
fiat ei tercia q̄ſtio ḡuiſſima ⁊ occulta ⁊ ad ſoluen-
dū difficilͬ ⁊ obſcura. vt ſic eiꝰ ſapiā tercio ꝓpro-
betͬ. ⁊ dignꝰ ſit. vt ad mēſā epī merito admittatͬ.
Queratͬ ab eo q̄nti ſpacij ſit a terra vſq̄ꝫ ī celuꝫ.
Req̄ſitꝰ d hoc pegrinꝰ nūcio dixit. vade ad eū q̄
te miſit ad me: ⁊ de ſꝫ eū diligētiꝰ ꝑcūctare. ip̄e em̄
meliꝰ me ſꝫ nouit. ⁊ iō tibi de ſꝫ meliꝰ rn̄debit. nam
ip̄e illud ſpaciū mēſurauit q̄n̄ de celo ī abyſſū ceci-
dit. ego aͭ de celo nūq̄ꝫ cecidi. ⁊ iō illud ſpaciū nūq̄ꝫ
mēſuraui. nō em̄ ē mulier ſꝫ dyabolꝰ q̄ ſe poſu-
it in ſilitudinē mlͥeris. Audiēs ſꝫ nūciꝰ vehementͬ
expauit: ⁊ ea q̄ audierat corā oībꝫ recitauit. Mi-
rātibꝫ itaq̄ꝫ oībꝫ ⁊ ſtupētibꝫ. ātiquꝰ hoſtis de me-
dio coꝝ euanuit. Eps aͭ rediēs ad ſe. redarguit
amare ſemetipm̄. ⁊ d ꝑpetrata culpa veniā lamē-
tabilͬr ꝑcabatͬ miſitq̄ꝫ nūciū vt pegrinꝰ itroduce-
retͬ. ſꝫ nequaq̄ꝫ āpliꝰ inuenitͬ. Tūc eps ꝑplm̄ ꝯuo-
cauit ⁊ eis euidentͬ expoſuit ordinē geſte rei: ꝑce-
pitq̄ꝫ vt oēs ieiunijs ⁊ oꝛōibꝫ inſiſterent. ſi forte
dn̄s reuelare alicui dignaretͬ. q̄s nā ille pegrinus
fuerit: q̄ eū a tāto piculo liberauit: Reuelatū ē aͭ
illa nocte epō ꝙ bt̄s andreas fuerit. q̄ ꝓ liberatio-
ne ipiꝰ ſe poſuerit ī habitu pegrini. Cepit igitͬ eps
in deuotōe bt̄i andree magis creſcere ac eū exīde
ī reuerētia plꝰ hr̄e. Cū ꝑpoſitꝰ cuiuſdā ciuitatꝭ
agrū ſc̄i andree abſtuliſſet. ⁊ ob ſꝫ ḡuiſſimis febri-
bꝫ orāte epō fuerit correptꝰ ille epm̄ rogauit vt ꝓ
ſe oraret. ⁊ agꝝ ſibi reddēt. ſꝫ cū orāte epō ſanita-
tē recepiſſet. agꝝ iteꝝ vſurpauit. tūc eps oꝛōni ſē
dedit ⁊ oēs lāpades eccīe fregit di. ſꝫ lumē nō ac-
cēdetͬ donec dn̄s ſe de ſuo inimico vidicet. ⁊ eccīa
qd̄ amiſit recuꝑet. Et ecce ꝑpoſitꝰ ḡuiſſimis iteꝝ

febribꝫ laborauit miſitqꝫ nūcios ep̄o vt ꝓ ſe oraret. ⁊ agrū ſuū ⁊ aliū ſibi ſil'ẽ reddẽt. Cui cū ep̄s r̄nderet. iā oraui ⁊ deꝰ exaudiuit me ipſe ad ep̄m ſe portari fecit ⁊ vt eccl'iã intraret ad orãdū coegit. Ep̄s dū eccl'iã ingredit' ille ſubito morit' et ager eccleſie reſtituit'.

Jcolaꝰ dicitur a nicos qd ẽ victoria. ⁊ laus qd ẽ ꝑplus inde nicolaꝰ q̄ſi victoria ꝑpli. i. viciorū q̄ ꝑpl'aria ſūt ⁊ vilia: Uel di victoria ꝑpli. q2 multos ꝑpl'os vita ⁊ doctrina docuit vicia ⁊ pc̄ta vincere. Uel nicolaꝰ di a nicos qd ẽ victoria. ⁊ laus q̄ſi victorioſa laus. Uel a nitor ⁊ laus qd ẽ ꝑpl's. q̄ſi nitor ꝑpli. h'uit em̄ i ſe ea q̄ nitorẽ ⁊ mūdiciā faciunt. nā ſm amb. mūdat ſermo diuinꝰ. mūdat vera cōfeſſio. mūdat ſc̄ta cogitatō. mūdat bona op̄atio. Eiꝰ legẽdā doctores argolici ſcripſerūt. Eſt aūt argos ſm yſidorū. ciuitas grecie vñ ⁊ argolici greci vocant'. Alibi q̄ꝫ legit' q̄ methodiꝰ p̄triarcha eã grece ſcripſit. quā iohẽs dyaconꝰ in latinū trāſtulit. ⁊ plura addidit.

Jcolaus ciuis patere vrbis ex diuitibꝫ et ſc̄tis parentibꝫ originem duxit. pater eius epiphanꝰ. mater ꝟo iohāna dicta eſt. Quē cū in p̄meuo iuuẽtutis ſue flore pẽtes genuiſſent. deinceps cōtinent' viuẽtes. celibẽ vitā duxerūt. Hic p̄ma die dū balnearet' erectus ſtetit in pelui. Inſup q̄rta ⁊ ſexta feria tm̄ ſemel vbera ſuggebat. Factus aūt iuuenis aliorū iuuenum deuitās laſciuias eccleſiarum potius currebat limina. Et q̄cq̄d ibidem de ſacra ſcriptura intelligere poterat. memorit' retinebat. Parẽtibꝫ ꝟo ſuis defūctis. cogitare cepit. q̄l't tātā diuitiarū copiā. n̄ ad laudẽ humanā: ſꝫ ad dei gl'iam diſpenſaret. Tūc q̄dā ꝯuicaneꝰ ſuꝰ ſatis nobilis. tres filias ꝟgines ob inopiā ꝓſtituere cogit'. vt ſic infami earū cōmertio aleret'. Quod vbi ſc̄tus cōpit. ſcelus abhorruit. ⁊ maſſam auri panno iuolutā in domū eius ꝑ feneſtrā nocte clā iecit. clāqꝫ receſſit. Mane aūt ſurgẽs hō maſſam auri rep̄it. ⁊ deo grās agens. p̄mogenite nuptias celebrauit. Nō multo poſt tp̄e. dei famulꝰ ſimile pegit opus. qd rurſus ille rep̄iens ⁊ in laudes immenſas ꝓrūpẽs. decetero vigilare ꝓpoſuit. vt ſciret quis eẽt q̄ ſue inopie ſubueniſſet. Poſt paucos ꝟo dies duplicatā auri maſſā in domū ꝓiecit ad cuius ſonitum ille excitat' ⁊ nicolaū fugientẽ inſeq̄t'. taliqꝫ voce alloq̄t'. Siſte q̄dū. teqꝫ aſpectui ne ſubtrahas meo. ſicqꝫ accurrens velotius nicolaū hūc eẽ ꝯgnouit. mox humi ꝓſtratꝰ volebat oſculari pedes eiꝰ qd ille refugiẽs. ab eo exegit. ne eū q̄ꝫdiu viueret: publicaret. Poſt hec miree ciuitatis defūcto ep̄o. ꝯuenerūt ep̄i illi eccl'ie de ep̄o ꝓuiſuri. Aderat aūt int' eos q̄dā magne auctoritatis ep̄s. ad cuiꝰ electōem oīm ſniā pẽdebat. Cū igit' cūctos ieiunijs ⁊ orōnibꝫ inſiſtẽ monuiſſet. nocte illa vocẽ audiuit dicentẽ ſibi. vt hora matutinali fores eccl'ie obſeruaret: ⁊ quẽ p̄mū ad eccl'iã cuiꝰ etiam nomen ẽ nicolaꝰ. venire ꝯſpiceret: ip̄m in ep̄m ꝯſecraret. Hoc ḡ alijs reuelās ep̄is admonuit vt oẽs orōnibꝫ inſiſterẽt. ⁊ ipſe ꝓ foribꝫ excubaret. Mirūmmodū hora matutiali q̄ſi a deo miſſus an̄ oẽs ſe agebat nicolaꝰ: quẽ apprehendens ep̄s dixit ei. qd tibi nomẽ ẽ. ille (vt erat) colūbina ſimplicitate plenꝰ. inclinato capite nicolaus inq̄t vr̄e ſc̄titatis ſeruꝰ. Quẽ i eccl'iã ducẽtes. licꝫ ꝑlimū renitẽtẽ i ep̄ali cathedra collocauerūt. Ipſe aūt factꝰ ep̄s. eādẽ quā priꝰ humilitatẽ ⁊ morū ḡuitatẽ i oībꝫ ſectabat'. i orōne ꝑuigilabat. corpꝰ ieiunijs macerabat. mulierū ꝯſorcia fugiebat. Humil' erat i oẽs ſuſcipiẽdo efficax i loq̄ndo. alacer i exhortādo. ſeuerꝰ i corripiẽdo. fert' q̄ꝫ ſic legit' i cronica q̄dā nicolaū niceno iterfuiſſe ꝯſilio. Quadā aūt die dū q̄dā naute ꝑiclitarent'. ita cū lacrimis orauerūt. Nicolae famule di. ſi vera ſūt q̄ de te audiuimꝰ. nūc ea expiamur. Mox q̄dē i eiꝰ ſimilitudine apparuit di. ecce aſſum. vocaſtis em̄ me. Et cepit eos in antẽnis ⁊ rudẽtibꝫ alijſqꝫ iuuare nauis armamentis. ſtatimqꝫ ceſſauit tẽpeſtas. Cum aūt ad eius eccl'iã veniſſẽt quẽ nūqꝫ an̄ viderāt ſine indice ꝯgnouerūt. Tūc deo ⁊ ſibi de ſua liberatōe grās egerūt. qd ille diuine miſc'die et eorū fidei non ſuis meritis attribuere docuit. Quodam tempe totam ꝓuinciā ſc̄ti nicolai. fames valida ꝑtulit. ita vt oībꝫ deficerent alimẽta. Audiẽs aūt vir dei naues onuſtas tritico portui applicaſſe. illuc ſtatim proficiſcitur. ⁊ rogans nautas vt ſaltem in tribꝫ modijs ꝑ quamlibet nauem fame ꝑiclitantibꝫ ſubueniret. Cui illi. nō audemus pater: q2 menſuratū eſt alexādrie. opꝫ i horrea imꝑatoris nos reddere. Quibꝫ ſc̄s dixit. facite nūc qd dico. ⁊ ego vobis i dei ꝟtute ꝓmitto. q̄ nullā minoratōem hẽbitis apud regiū exactorẽ quod cū feciſſent ⁊ eandẽ mẽſurā quā alexādrie accep̄ant reddidiſſent miſtris imꝑatoris miraculū referūt ⁊ deū in ſuo famulo magnifica laude attollunt. Frumentū aūt ſm vniuſcuiuſqꝫ indigẽtiā vir dei diſtribuit. ita vt miraculoſe duobꝫ annis non tm̄ ad victū ſufficeret: ſꝫ etiā ad vſū ſemis habūdaret.

Cū aūt regio illa ydol' deſeruiret. p̄ ceteris nephande diane ſimulacrū ꝑpl'us coluerat. adeo vt vſqꝫ ad tp̄s viri dei nōnulli ruſtici p̄dicte religioni execrabili deſeruirent. ac ſub quadam arbore cōſecrata diane quoſdā ritus gentilium exercerẽt. At vir dei p̄dictū ritū de omnibꝫ finibꝫ expu-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

lit ipſaȝ q̄ȝ arborē pſcidi mādauit. Irat⁹ ex h̄ ꝯ eū
hoſtis antiqu⁹ oleū ī ydiatro qḋ ꝯ nat̄ aȝ ī aq̄ ⁊ la
pidib⁹ ardet: ꝯfecit. ſeqꝫ ī formā cuiuſdā religioſe
feīe trāſfigurās q̄buſdā ad viꝝ dei nauigantib⁹ ī
q̄dā ſagēula obuiauit. ſicqꝫ affata eſt eos. Vallē
ad ſcēm dei veīre vobiſcū: h̄ neq̄o. rogo ḡ vos vt
h̄ oleū ad e⁹ ecciaȝ offeratis. ⁊ ob mei memoriā ex
inde aule ei⁹ pietes liniatis. ⁊ ſtatim euanuit. Et
ecce aliā cernūt nauiculā cū honeſtis pſonis int̄
q̄s vn⁹ erat ſimilim⁹ ſcēo nicolao. q̄ ſic ait illis heu
qḋ mulier illa locuta ē vobis. vel qḋ attulit. Illi
aūt cūcta p ordinē narrauerūt. q̄b⁹ ille. hec ē ipu
dica dyana. ⁊ vt me veꝝ dicere ꝓbetis: oleuȝ
illud in mare pijcite. q̄b⁹ pijciētib⁹ ingēs ignis in
mari ſuccēdit. ⁊ ꝯ naturā diuti⁹ in mari ardere cō
ſpicit. Venietes igit̄ ad ſeruū dei aiebāt vere tu
es ille q̄ nobis ī mari apparuiſti. ⁊ a dyaboli inſi-
dijs liberaſti. Per idē tp̄s cū quedā gēs romano
imperio rebellaſſet. ꝯtra eā impator tres princi-
pes nepotianū. vrſum et apollinem miſit. q̄s por
tui adriatico ob ventum ꝯtrarium applicatos. be
atus nicolaus vt ſecum comederēt: inuitauit. vo-
lens vt gentem ſuā a rapinis ꝯpeſcerēt. q̄s ī nun-
dinis exercebant. Interim duȝ ſanct⁹ abeſſet cō-
ſul corruptus pecunia tres innocētes milites iuſ-
ſerat decollari. qḋ vt vir ſanctus audiuit rogauit
pncipes illos. vt ſecuȝ illucuſqꝫ gradu ꝯcito ꝑpe
rarent. Venienſqꝫ ad locū vbi decollandi erant.
inuenit eos poblice flexo. ⁊ facie iā velata. ⁊ ſpicula
torem enſem ſup eoꝝ capita iā vibraſſe. At nico-
laus zelo accenſus in lictorem ſe audacter ingeſ-
ſit. ⁊ gladium de manu ei⁹ eminus ꝓpulit. Innocē
teſqꝫ ſoluens eos incolumes ſecum duxit. Ilico
ad pretorium conſulis ꝓperat. et fores clauſas vi
reſerat. Mox illi conſul occurrens: ſalutauit euȝ
Aſpernens hoc ſanctus dixit. inimice dei legis p
uaricator. qua temeritate preſumpſiſti. tanti con
ſcius ſceleris. vultū cōſpicere nr̄m. Queȝ poſtq̄ꝫ
plurimum obiurgaſſet. ad preces poſtmodum il-
loꝝ ducum. eū penitētē benigne recepit. recepta
igit̄ benedictione. imperiales nuncij iter pagūt. ⁊
impio ſine ſanguine hoſtes ſubdūt. Redietēſqꝫ
ab impatore magnifice ſunt recepti. Quidā aūt
eoꝝ felicitatib⁹ inuidentes. pfecto imperatoris p
ce ⁊ precio ſuggeſſerunt. vt eos apud imperato-
rem doloſe maieſtatis crimine accuſaret. Qḋ cū
impatori ſuggeſſiſſet. ille nimio furore repletus:
eos incarcerare precepit. ac ſine aliqua interroga
tione illa eos nocte occidi mandauit. Quod cuȝ
a cuſtode didiciſſent: ſciderunt veſtimenta ſua et
gemere amare ceperūt. Tūc vnus eoꝝ. ſ. nepoti-
anus recolens q̄liter. ſ. beatus nicola⁹ tres innocē
tes liberauerat exhortatus eſt alios vt ei⁹ patro-
cinia flagitarent: q̄b⁹ orantib⁹ ſanctus nicolaus
nocte illa Cōſtātio impatori appuit: dicēs. Cur
illos pncipes tāiniuſte ⁊ innocent̄ ꝯprehēdiſti. ⁊
morti ſine crimie addicaſti. ſurge velox eoſqꝫ q̄n-
toci⁹ dimitti iubeto. Sin aūt oro deū vt tibi ſuſci
tet bellū. ī q̄ tu corruas. ⁊ beſtijs cib⁹ fias. Cui im-
pator. q̄s es tu q̄ hac nocte palaciū meū ingreſſ⁹.
talia audes loq̄: Cui ille. Ego ſū nicola⁹ miree ci-
uitatis ep̄s. Sȝ ⁊ pfectū ſil̄r terruit p viſū: dicēs.
mēte ⁊ ſenſu pdite. cur ī necē innocētū ꝯſenſiſti:
pge cito ⁊ eos liberare ſtude. Sin aūt. corp⁹ tuuȝ
vermib⁹ ſcaturiet. ⁊ dom⁹ tua citi⁹ deſtruet̄. Cui il
le. q̄s es tu q̄ nobis tāta minaris: At ille. Scito i-
q̄t me eē nicolaū miree ciuitatis ep̄m. vtriſqꝫ igit̄
euigilātib⁹ ſtatī mutuo ſua ſomnia pādūt ⁊ p illiſ
incarceratis ꝯtinuo mittūt. Quib⁹ ait impator:
q̄s magicas artes noſtis. vt tātis nos illudatis ſō
nijs. Cui rn̄derunt ſe magos non eſſe: nos mortis
ſniam meruiſſe. Tūc impator. noſtis inquit homi
nem cui nomen ē nicolaus. At illi audito hoc no-
mine. manus extenderūt ad celū. rogātes deū vt
eos ſancti nicolai meritis a pn̄ti piculo liberaret.
Et cum impator totam vitaȝ eius ⁊ mirabilia ab
eis didiciſſet: dixit eis. Ite ⁊ deo gratias agite. q
vos eius precib⁹ liberauit. Sed ⁊ de nr̄is eidem
afferte gaudiolis. rogantes eum. vt vl teri⁹ mihi
minas non īferat. ſed pro me ⁊ regno meo ad do-
minum pces fūdat. Poſt paucos dies pfecti vi-
ri ad dei famulum venūt. moxqꝫ ad ei⁹ pedes ſe
humiliter pſternunt: dicentes. vere famulus dei
es. vere cultor et amator xp̄i. Cunqꝫ ſibi omnia p
ordinem retuliſſent. ille eleuatis in celū manib⁹ im
menſas deo laudes retulit. ac bene inſtitutos pri-
cipes ad propria remiſit. Cū aūt dn̄s vellet eū
aſſumere: rogauit dn̄m vt angelos ſanctos ſibi
mitteret. ⁊ inclinato capite āgelos ad ſe venire vi
dit: et dicto pſalmo. In te dn̄e ſperaui. vſqꝫ ī ma
nus tuas ꝛc. tradidit ſpiritum. Anno. dn̄i. cccxliij
vbi celeſtium melodia audita eſt. Qui cuȝ ſepul-
tus fuiſſet in tumba marmorea a capite fons olei
⁊ a pedib⁹ fons aq̄ pfluxit. ⁊ vſqꝫ hodie ex ei⁹ ſā-
ctis membris ſacꝝ reſudat oleū. valēs in ſalutem
multoꝝ. Succeſſit aūt ei quidā vir bon⁹ q̄ cū a
ſede ſua ab inuidis eſt depulſus. Quo eiecto ole-
um fluere deſijt: ſed eo reuocato ptin⁹ emanauit.
Poſt multū vo tp̄is turci mireaȝ vrbē deſtruxe
runt. Quadraginta vo ſeptem milites barrēſes
illuc pfecti. q̄tuor monachis ſibi oſtēdentib⁹ tum
bam ſcēi nicolai aperuerūt. oſſa eius in oleo natā-
tia in vrbē barreaȝ reuerenter detulerūt. Anno do
mini. Mlxxxvij. Vir q̄dā ab vno iudeo quan
dā ſummā pecunie mutuo accepit. iurās ſup al-
tari ſancti nicolai (cū aliū fideiuſſoreȝ hr̄e nequi-
ret) q̄ q̄ꝫ citius poſſet ſibi redderet. Tenente aūt
illo diu pecuniam. iudeus eā expoſtulauit. h̄ eam

ſibi reddidiſſe affirmat. trahit itaqꝫ eũ ad iudiciũ
⁊ iuramẽtũ idicit᷑ debitori. Ille aũt baculũ cauatũ
quẽ auro minuto ipleuẽat ſecũ detulerat. ac ſi eiꝰ
admiculo indigẽt. Volẽs igit᷑ facẽ iuramẽtũ in-
deo baculũ tͣdidit reſeruãdũ. Iurauit ille ꝙ plꝰ ſi-
bi reddiderit etiã qꝫ debẽt. Facto iuramẽto bacu-
lũ ſuũ rͣpetijt ⁊ iudeꝰ ignarꝰ aſtucie eũ ſibi rͣddidit
Rediẽs aũt q̇ fraudẽ fecerat i q̇dã biuio oppͣſſus
cornuit ſõno curruſqꝫ cũ ĩpetu veniẽs eũ necauit.
⁊ plenũ baculũ auro fregit ⁊ aurꝫ effudit. Audiẽs
h iudeꝰ ꝯcitꝰ illuc veit. Cũqꝫ dolũ vidiſſet ⁊ a mul
tis ei ſuggeret᷑ vt aurꝫ rͣcipet oĩno rẽnuit. niſi q̇ de
fũctꝰ fuerat ad vitã bͣti nicolai meritꝭ redderet᷑.
aſſerẽs ſe (ſi h fieret) baptiſmũ ſuſceptur͛. ⁊ xpia-
nũ futur͛. ꝯtinuo q defũctꝰ fuerat rͣſuſcitat᷑ ⁊ iude
us i xpi noĩe baptizat᷑. Quidã iudeꝰ vidẽs be
ati nicolai v͛tuoſã potẽtiã i miracul᷑ faciẽdis. ima
ginẽ eꝰ ſibi fiẽi pͨcepit. eãqꝫ i ſua domo collocauit
cui res ſuas cũ aliq̇ lõgiꝰ iret: cũ minis ꝯmẽdabat
hec vl᷑ ſilia v͛ba dicẽs. Ecce nicolae oĩa bona
mea vobis cuſtodiẽda ꝯmitto. ⁊ niſi oĩa bñ cuſto
dieritꝭ. vltõez expetã de vob v͛berib; ⁊ flagellis.
Quadã igit᷑ vice dñ ille abeſſet fures aduenũt ⁊
cũcta rapiũt. ſolã imaginẽ reliquũt. Iudeꝰ aũt re-
diẽs ⁊ ſe ſpoliatũ vidẽs. imaginẽ allogt᷑ talib; vl᷑
ſilib; vſus v͛b. dñe nicolae nõne i domo mea vos
poſuerã. vt res meas a latrõib; ſeruaretꝭ. cur h fa
cere noluiſtis. ⁊ latrões q̄re nõ ꝓhibuiſtis: Igit᷑
dura tormẽta recipietis. ⁊ ꝓ latrõib; penã luetis.
ſicqꝫ dãnuꝫ meũ i v͛ris recõpẽſabo tormẽtis. ⁊ fu
rorẽ meũ i v͛ris refrigerãdo v͛berib; ⁊ flagell᷑. Ar-
ripiẽs ḡ iudeꝰ imaginẽ. dire eã v͛berat direqꝫ fla-
gellat. Mira res ꝓ̄ſus ⁊ ſtupenda. Diuidentib;
furib; q̄ rapuerant. ſanctꝰ dei tanqꝫ in ſe v͛bera rͣ-
cepiſſet: apparuit. hec vl᷑ ſilia verba di. Cur tãdi-
re ꝓ vobis flagellatꝰ ſũ: cur tã crudelit᷑ verberatꝰ
Cur tormenta tot paſſus: Ecce quõ corpꝰ meũ
liuet. ecce q̄lit᷑ effuſione ſanguinis rubet. ꝑgite ci-
tius. ⁊ cuncta reddite q̄ tuliſtis. alioq̄n dei oĩpo
tẽtis in vos ira deſeuiet. ita vt ſcelus v͛m ĩ medi-
um publicet᷑. ⁊ q̇libet v͛m ſuſpẽdium patiat᷑. ad
quem illi q̇s es tu qui nobis t᷑lia loqueris: Et ille
ego ſum nicolaus. ſeruꝰ ihũ xpi. quẽ iudeꝰ ille ꝓ rͣ-
b; ſuis q̄s tuliſtis tã crudelit᷑ flagellauit. Territi il
li. ad iudeum veniunt. miraculũ referunt. ab eo
quid imagini fecerit audiunt: cũcta reddũt. Sic-
qꝫ ⁊ latrones ad viã redeũt rectitudinis. ⁊ iudeꝰ
fidẽ amplectit᷑ ſaluatoris. Vir q̇dã ꝓ amore fi
lij ſui lr̄as addiſcẽtis feſtũ ſãcti nicolai annuatim
ſolẽniter celebrabat. Quadam igit᷑ vice p̄r pue-
ri ꝯuiuiũ ꝑparauit. ⁊ multos clericos inuitauit.
Venit aũt dyabolus ad ianuã i hĩtu ꝑegrini. pe
tẽs elemoſinam ſibi dari iubet q̄ntotiꝰ p̄r filio vt
det elemoſinam ꝑegrino. ꝓꝑerat puer. ſed ꝑegri-
nũ nõ iueniẽs: iſegt᷑ abeũtẽ. Cũqꝫ ad q̇dã quadriuiũ
ꝑueniſſꝫ appͣhẽdẽs dyabolꝰ puer͛ eũ ſtrãgulauit:
q̇d audiẽs p̄r vehemẽter igemuit corpꝰ tulit i tha-
lamo collocauit. Cepitqꝫ p̄ dolẽ clamaẽ ⁊ dicẽ fili
dilectiſſime quõ ẽ tibi ſcte nicolae hiccine ẽ merces
honor͛ quẽ vob tãdiu exhibui. Et cũ h ⁊ ſilia di-
cẽt. ſtati puer q̄ſi de ſõno euigilãs oculos apuit ⁊
ſurrexit. Vir q̇dã nobil᷑ rogauit btͣm nico. vt
ſibi filiũ a dño ipetraret. ꝓmittẽs ſe filiũ ad eccle-
ſiã eꝰ ducturꝫ ⁊ ciphũ aureũ ſe oblatur͛. Filiꝰ ḡ ei
naſcit᷑ ⁊ ad etatẽ ꝑducit᷑. ⁊ ciphꝰ fieri iubet᷑. q̇ dñ
ſibi valď placẽt ſuis eũ adoptauit vſib;. ⁊ aliũ eq
valẽtẽ fieri ꝑcepit. Nauigãtib; itaqꝫ ad ecclĩaꝫ ſã
cti nicolai iubet p̄r filio vt i illo cipho quẽ ꝓmo fi-
eri fec̃ aquã ſibi afferret: puer aũt cũ vellet haurirẽ
cũ cipho i mari cecidit. ⁊ ſtati diſꝑuit. P̄r aũt eũ
amaẽ flẽs. nihilominꝰ votũ ſuũ ꝑfecit. Veniens
igit᷑ ad altare ſcti nicolai. cũ obtuliſſꝫ ſcꝺꝫ ciphũ
tãqꝫ ꝓiectꝰ cecidit ď altari. Cũ aũt eũ eleuaſſꝫ ⁊ ſu
ꝑ altare iter͛ poſuiſſꝫ rurſꝰ ď altari lõgiꝰ ẽ ꝓiectꝰ.
eleuãs aũt ſuꝑ altaẽ eũ iter͛ tercio poſuit. q̇ ⁊ ad-
huc tercio lõgiꝰ ẽ ꝓiectꝰ mirãtib; oĩb; ad tã grãde
ſpectaculũ. ecce puer ſanꝰ ⁊ icolũis adueit. ꝓmuꝫ
ciphũ ſuis geſtãſ maib;. Narrauitqꝫ corã oĩb; ꝙ
q̄n in mari cecidit. ſtati. b. nico. affuit ⁊ eũ illeſũ ſer
uauit. ſicqꝫ p̄r eiꝰ letꝰ effectꝰ. vtrũqꝫ ciphũ. b. nico.
obtulit. Quidã vir diues meritis. b. nico. filiũ
hũit quẽ adeodatũ vocauit. h igit᷑ ſcto di capel-
lã in domo ſua ꝯſtruẽs. oĩ ãno feſtũ eiꝰ ſolẽnit᷑ ce-
lebrauit. Erat aũt locꝰ ille ſitꝰ iuxta terrã agareno
rũ. Adeodatꝰ ḡ q̇dã vice ab agarenis capit᷑ ⁊ in
ſeruitutẽ rͣgis eor͛ deputat᷑. ſequẽti ãno dũ feſtũ
ſcti nicolai p̄r eiꝰ deuote celebraẽt. ⁊ puer ciphuꝫ
ꝑcioſũ tenẽs rͣgi aſſiſtẽt recolit ſuã captõꝫ. ꝑẽtuꝫ
dolorẽ. ⁊ gaudiũ. q̇d i domo ſua ea die fiebat ce-
pitqꝫ altiꝰ ſuſpiraẽ quor͛ ſuſpirior͛ cãm dũ rex ni
mis extorſiſſꝫ. ait rex q̇cq̇d tuꝰ nicolaꝰ agat tu hic
nobiſcũ manebis. Et ſbito facto venti vehemẽti
totãqꝫ domũ cõcuciẽte puer cũ cipho rapit᷑. ⁊ an
fores ecclĩe vbi ꝑẽtes agebãt ſolẽnia ſcti nicolai
collocat᷑. ⁊ magnũ gaudiũ oĩb; generat᷑. Alubi le
git᷑ tñ. ꝙ ꝑdictꝰ iuuenis fuit de normãdia q̇ vltra
mare ꝑgẽs ⁊ a ſoldão captꝰ an̄ eũ ſepe v͛berat᷑ q̇
dñ in feſto ſcti nicolai. v͛beraret᷑. ⁊ i carcẽ rͣcluſus
fleret ⁊ ꝓ ſua v͛beratõe ⁊ ꝓ leticia quã tũc hr̄e cõ
ſueuerat ſbito obdormiuit ⁊ euigilans in capella
p̄ris ſui ſe inuenit.

Lucia dicit᷑ a luce

lux eñ hꝫ pulcritudinem in aſpectõe
q̄r vt dicit amb. lucis nat᷑a h eſt vt oĩs
in aſpectu eius gr̄a ſit diffuſione ſine coinquina-
tõe: quia ꝑ quecumqꝫ immunda diffuſa non coĩ
quinatur. Rectum inceſſũ ſine curuitate longiſſi-

mā lineā ptrāſijt ſine moroſa dilatōe. p hoc oſndi
tur. ꝙ btā lucia habuit decorē ꝟginitatis ſine ali
q̄ corruptōe. diffuſionē caritatis ſine aliq̄ imūdo
amore: rectū inceſſū intentōis ī deū. ſine aliq̄ obli-
q̄tate lōgiſſimā lineā diuturne opatōis ſine negli
gentie tarditate. Vl' dī lucia q̄ſi lucis via.

Lucia virgo ſi
racuſana nobilis genere. audiēs
famā ſcte agate p totā ſiciliā di-
uulgari. ſepulcꝝ eiꝰ adijt cū mr̄e
ſua euthicia. q̄tuor ānis fluxum
ſāguinis incurabilit' patiente. Int' ipa igit' miſſa-
rū ſolēnia ptigit. vt illud euāgeliū legeret'. ī q̄ dn̄ſ
mulierē ab hac paſſione ſanaſſe narrat'. Tūc lu-
cia mr̄i dixit. Si credis his q̄ legunt': crede aga-
thā illū ſp hr̄e pn̄tē. p cuius nomīe ſuſtinuit paſ
ſionē. ſi g eius ſepulcꝝ credēs ptigeris. pfecta pti
nuo ſanitate gaudebis. Igit' recedētibꝫ cūctis et
matre ⁊ filia iuxta ſepulcrū in orōne exn̄tibꝫ. luci-
am ſonus arripuit viditq̄ꝫ agatham in medio an
gelorum gēmis ornatā ſtantē ⁊ dicentem ſibi ſo
ror mea lucia virgo deo deuota. quid a me petis
quod ipa poteris preſtare ptinuo mr̄i tue: Nam
ecce p fidem tuā ſanata eſt. Euigilās at' lucia ma
tri ſue dixit. mater mea ecce ſanata es per ipſam.
ergo te deprecor que ſuis orōibꝫ te ſanauit. ne
mihi decetero nomines ſponſum. ſed quicq̄d mi-
hi datura eras. p dote. paupibꝫ elargire. Cui ma-
ter ait. tege prius oculos meos ⁊ quicq̄d volue-
ris de facultatibꝫ facito. Ad quam lucia. Quod
moriens das. ideo das. quia ferre tecum non po-
tes. Da igit' dum viuis ⁊ mercedē habebis. Cū
ergo rediſſent. fit q̄tidie diſtractō rerum ⁊ dant'
in neceſſitatibꝫ pauperum. Interea dum patri-
moniū diſtribuit'. ad ſpōſi noticiā puenit'. Req-
rit ſpōſus a nutrice de his. Reſpondit illa caute
ꝙ vtiliorem poſſeſſionē ſponſa ſua inueniſſet. q̄ꝫ
ſuo volebat noīe cōpare. Et idō videbat' aliquā
ta diſtrahere. Credidit ſtultus carnale cōmerciū
⁊ cepit autor eſſe vēdentiū. Vēditis aūt oībꝫ ⁊
paupibꝫ erogatis: ſponſus trahit eā coram Pa-
ſcaſio pſulari. dicens eā xpianā eſſe ⁊ p leges age
re auguſtorum. Inuitante igit' eam paſcaſio ad
ſacrificia ydolorū r̄ndit. Sacrificiū placēs deo ē
viſitare pauperes. ⁊ eis in neceſſitatibꝫ ſubuenire
⁊ quia iam amplius nō habeo q̄d offeram. meip-
ſam ſibi tribuo offerendam. Cui paſcaſius. iſta
verba tibi ſimili ſtulto xpiāo narrare poteris. mi-
hi aūt qui pncipū decreata cuſtodio iſta fruſtra
pſequeris. Ad quē lucia. tu pricipū tuoꝝ decre-
ta cuſtodis. ⁊ ego dei mei legē cuſtodiā. Tu pri-
cipes times. ⁊ ego deum timeo. tu illos offendere
non vis. ⁊ ego deū offendere caueo. tu illis place-
re deſideras. ⁊ ego vt xp̄o placeā pcupiſco. tu g
fac q̄d tibi vtile eē pgnoſces. ⁊ ego faciā q̄d vtile
mihi eē pſpexero. Cui paſcaſius. pr̄imoniū tuū
cū corruptoribꝫ expendiſti. ⁊ iō q̄ſi meretrix loq̄ris
Cui lucia. pr̄imoniū meū ī tuto loco cōſtitui: cor-
ruptores aūt mētis ⁊ corpis nūq̄ꝫ ſciui. Rn̄dit pa
ſcaſiꝰ. q̄ ſūt corruptores corpis ⁊ mētis: Lucia di
xit. corruptores mētis vos eſtis: q̄ ſuadetis vt aīe
ſuū deſerāt creatorē. Corruptores ꝟo corpis ſūt
q̄ tpalē delectatōē pponūt epul' ſepit'nis. Paſca
ſiꝰ dixit ceſſabūt ꝟba cū pueītū fueit ad ꝟba. cui
lucia dixit ꝟba dī ceſſaē nō pn̄t. cui paſcaſiꝰ. tu g
deꝰ es: Rn̄dit lucia. ācilla dī ſū: q̄ dixit cū ſteteritis
an̄ rḡes ⁊ pſi. ⁊c. Nō eī vos eſtis ⁊c. paſcaſiꝰ dixit.
In te g ſpūſſcus ē: Cui lucia. q̄ caſte viuūt tēplū
ſpūſſcti ſunt. Cui paſcaſius. ego faciā te duci ad
lupanar. vt ibi violationem accipias ⁊ ſpiritum-
ſanctū pdas. Cui lucia. non coinq̄nat' corpus ni-
ſi de cōſenſu mentis. Nā ſi me inuitā violare fece
ris. caſtitas mihi duplicabit' ad coronam. Nun-
q̄ꝫ aūt voluntatē meā ad cōſenſū tuū poteris pro
uocare. Ecce corpus meū ad oē ſuppliciū ē patū
quid moraris: Incipe fili dyaboli deſideria pena
rum tuaꝝ exercere. Tunc paſcaſius lenōes fecit
venire dicens eis. Inuitate ad eā oēm ppl'm et
tamdiu illudat' donec mortua nunciet'. Volētes
aūt eā trahere. tāto pondere ſpūſſanctꝰ eā fixit.
vt oīno eā mouere nequirēt. Fecitq̄ꝫ paſcaſius
mille viros accedere. ⁊ manꝰ eius ⁊ pedes ligare.
ſed eā nullatenꝰ poterant mouere. Tunc ⁊ cū vi-
ris mille pr̄a paria boū adhibuit: ſꝫ tn̄ ꝟgo dn̄i ī-
mobilis pmanſit. Vocatis aūt magis vt ſuis in-
cantationibꝫ moueret': omnino moueri non potu
it. Tūc dixit paſcaſius. que ſunt iſta maleficia ꝙ
vna puella a mille viris non mouet'. Lucia dixit.
non ſunt iſta maleficia: ſed bn̄ficia xp̄i. porro ſi ad
huc decem milia adhibueris. eque vt prius im-
mobilem me videbis. Putans ꝟo paſcaſiꝰ ſm
q̄rundā figmētū ꝙ lotio fugaret' maleficia: iuſſit
eam lotio pfundi. Cumq̄ꝫ nec ſic moueri poſſet: ā-
guſtiatus nimis copioſum ignē circa eam accen-
dit. picemq̄ꝫ ⁊ reſinā ⁊ feruens oleū ſup eā fun-
di iuſſit. Dixitq̄ꝫ lucia. Inducias impetraui mar
tirij mei. vt credentibus timorem auferā paſſio-
nis. ⁊ non credentibꝫ vocē inſultatōis. Vidētes
aūt amici paſcaſij eum anguſtiari. ī gutture eius
gladium immiſerūt. q̄ nequaq̄ꝫ loq̄lā omittens.
dixit. Annūcio vob pacē eccl'ie redditā. maximia
no hodie mortuo. ⁊ de regno ſuo dyocleciano ex
pulſo. ⁊ ſicut ciuitati cathanēſi ſoror mea agata
data eſt ptectrix. ſic ⁊ ego ciuitati ſiracuſane cō-
ceſſa ſū a deo interuentrix. Dū hec ꝟgo loquit'.
ecce miniſtri romanoꝝ venīūt. paſcaſiū apprehē-
dūt. ⁊ vinctū ſecū ad ceſarem ducunt. Audierat

em̃ ceſar ꝙ vniũſã ꝓuinceam fuerat depdatꝰ ve-
niẽs ĝ romã ⁊ ſenatui accuſatꝰ ꝑit ⁊ ꝯuictꝰ capita
li ſniã ẽ ꝑuitꝰ. Uirgo ꝟo lucia ð loco ĩ q̃ ꝑcuſſa ẽ
mota ñ ẽ nec ſpm̃ tdidit q̃aduſq; ſacdotes veirẽt
⁊ corpꝰ dñi ei tderẽt: ⁊ oẽs aſtãtes amẽ dño rñde
rũt. In eodẽ loco ſeplta ẽ ⁊ eccia fabcata. Paſ-
ſa ẽ aũt tpe ꝯſtãtini ⁊ maxẽcij. circa ãnũ dñi. cccx.

Thomas interpre

tatꝰ abyſſus. vl' geminꝰ. qð ẽ grece di
dimꝰ dei. Uel dĩ thomas a thamos
qð ẽ diuiſio vl' ſectio. Dĩ ĝ abyſſus. eo ꝙ ꝓfidita-
tẽ diuitatis penetrare meruit. qñ ad ſui īterroga-
tõz xp̃s ſibi rñdit. Ego ſũ via ꝟitaſ ⁊ vita. Dĩ ge
minꝰ. eo ꝙ reſurrectõz xp̃i q̃i gemiate ⁊ ĩ dupluʒ
q̃ʒ alij ꝯgũit. Nã illi ꝯguert vidẽdo. iſte vidẽdo
⁊ palpãdo. Diuiſio aũt ſiue ſectio dĩ. q2 mẽtẽ ſuã
ab amore mũdi diuiſit. vl' q2 ab alijs ĩ fide reſur-
rectõis diuiſus ⁊ ſectꝰ fuit. In mente ſua ob amo
rẽ dei: amorẽ mũdi diuiſit. Ul' dĩ thomas q̃i totꝰ
meãs ĩ deũ. ſ. amore ⁊ ꝯtẽplatõe. hũit ei tria q̃ ĩ ip-
ſo ĩdicauert fuiſſe amorẽ dĩ. ð q̃bꝫ dic ꝓſp ĩ li. ð vi
ta ꝯtẽplatiua. Quid ẽ deum diligẽ niſi aĩo ꝯcipe
feruidũ viſiõis dĩ affectũ. pcti odiũ ⁊ mũdi faſti-
diũ. Ul' dĩ thomas a theꝰ qð ẽ deꝰ ⁊ meꝰ. vñ tho
mas q̃i deꝰ meꝰ. nõ hoc ꝓpter illud qð dixit cũ cer
tificatꝰ credidit. dñs meꝰ ⁊ deꝰ meus.

Thomas apoſto

lus cũ eẽt apud ceſareã. apparuit
ei dñs dĩ. Rex idie gũdeforꝰ mi
ſit ꝑpoſitũ abaneʒ q̃rere hoĩem
architectoria arte eruditũ. Ueĩ
igiť ⁊ trãſmittã te ad eũ. Cui tho. Dñe q̃ vis mit
te me. ꝑterq; ad indos. Cui dñs vade ſecure q̃a
ero cuſtos tui. Cũq; ĩdos ꝯũteris. ad me cũ pal
ma martirij veies. Cui tho. dñs meꝰ es. ⁊ ego ſer-
uꝰ tuꝰ fiat volũtas tua. Cũq; ꝑpoſitꝰ ꝑ forꝝ ãbu-
laret: dixit ei dñs. qð ꝯpaẽ vis inueiſ cui ille. dñs
meꝰ miſit me. vt ꝯducã ſibi ſeruos ĩ arte archite-
ctoria eruditos. vt rõno ope ſibi palatiũ ꝯſtruať
Tũc tdidit ei thomã. aſſerẽs eũ ꝑlĩmũ ĩ tali arte
ꝑitũ. Nauigãtes aũt ad q̃uadã ciuitatẽ venert ĩ q̃
rex filie ſue nuptias celebrabat. h cũ ꝑconizari fe
ciſſet vt oẽs nupcijs intereſſent. al's regẽ offẽdẽnt
ꝯtigit illũ abanẽ ⁊ apl'm ĩtroire. Puella aũt hebꝛa
fiſtulã ĩ manu gerẽs. vnũquẽq; laude aliq̃ ꝯmen-
dabat. Uidẽſq; apl'm ĩtellerit hũc eẽ hebreũ. eo
ꝙ ñ mãducaret: ſz ocl'os ad celuʒ fixos hr̃et. Cũq;
puella corã eo hebraice canẽt: dĩ. Unꝰ ẽ deꝰ heb-
rorꝝ q creauit oĩa ⁊ fundauit maria. apl's ipſa hec
eadẽ ꝟba repetere ſatagebat. Uidẽs aũt picerna
ꝙ ñ mãducaret nec bibẽt: ſz tm̃ ocl'os fixos ad ce
lũ hr̃et. apl'm dei in maxillam ꝑcuſſit. Cui apl's

Meliꝰ ẽ vt ĩ futuro ĩdulgẽtia tibi tdaťꝰ ⁊ h trãſi-
toria plaga reddať. Nõ hic ſurgã donec manꝰ q̃
me ꝑcuſſit. huc a canibꝫ afferať. Hic igiť ad hau
riẽdã aquã abijt. ⁊ leo ip̃m occidẽs ſãguinẽ eiꝰ bi-
bit: laceratibꝫ aũt caĩbꝫ eꝰ corpꝰ. vnꝰ niger caĩs ma
nũ eꝰ dextrã ĩ mediũ ꝯuiuiũ apportauit. q̃ viſo oĩſ
tᵉba obſtupuit. ⁊ puella eꝰ ꝟba tferẽs. ꝓiecta fi-
ſtula ad pedes apl'i ſe ꝓiecit. Hꝰ aũt vltõʒ factã t
ꝓbat aug. ĩ li. ꝯ fauſtũ. ⁊ aſſerit a pſeudo h fuiſſe ĩ
ſertũ. Unñ ⁊ legẽda h q̃ ad pl'a ſuſpecta hẽ. Poſ
ſet tñ dici ꝙ ñ aĩo ĩpetrãdi. ſz mõ ꝑdicẽdi dictum
ſit. ſi tñ aug. ꝟba diligenť ĩſpiciãť ñ peitꝰ iſta re-
ꝓbaẽ videť. Ait ei ſic ĩ eodẽ li. Legũt ſcptãſ apo
criphas maichei. ⁊ neſcio a q̃bꝫ ſutoribꝫ fabularꝝ
ſb aplorꝝ noie ſcptas. q̃ ſuorꝝ ſcriptorꝝ tpibꝫ ĩ au-
ctoritatẽ ſcte eccie tcipi mẽrenť. ſi ſcti ⁊ docti hoĩ
es q̃ tũc ĩ hac vita erãt ⁊ examiaẽ poterãt alia eoſ
nõ vera locutos eẽ ꝯgſcerẽt. Ibi tñ legũt apl'um
tho. cũ eẽt ĩ q̃dã nuptiarꝝ ꝯuiuio ꝑegrinꝰ ⁊ ꝓrſus
ĩcognitꝰ a q̃dã miſtro palma ꝑcuſſũ. inꝑcatũ fuiſ-
ſe hoĩ ꝯtiuã. ſeuãq; vidictã Nã cũ egreſſꝰ eẽt ad
fõtẽ vñ ⁊ aquã ꝯuiuãtibꝫ miſtraẽt. ĩ eũ leo irruẽs
ĩteremit. manũq; eiꝰ q̃ caput apl'i leui ictu ꝑcuſſe-
rat a corꝑe auulſã ſm̃ ꝟbũ eiuſdẽ apl'i id optãtꝭ
atq; inꝑcãtꝭ caĩs manũ ĩtulit mẽſis ĩ q̃bꝫ ipe apl's
diſcũbebat. q̃d h videri crudeliꝰ ꝑt. verꝝ q2 ibi (ni
ſi tñ fallor) h eẽ ſcriptũ ẽ ꝙ ei veniã ĩ ſcl'o futᵒ o pe
cierit. factaq; ẽ ꝯpẽſatõ bñficij maiorꝭ. vt ⁊ apl's
q̃ʒ carꝰ deo eẽt. ꝑ hũc tiorẽ ꝯmẽdaret ĩgtꝭ ⁊ ille pꝰ
hãc vitã q̃ñq; finiẽdã ꝯſularet. Utrꝝ aũt illa vera
ſint an ꝯficta narratõ. nihil mea nũc inťeſt. Certe
ei maichei a q̃bꝫ ille ſcripť e q̃s canõ eccl'iaſticꝰ re-
ſpuit tãq; vere atq; ſincẽ acceptanť ſaltẽ h cogũ
tur fateri illã paciẽ ꝟtutẽ quaʒ docet dñs dĩ. Si
q̃s te ꝑcuſſerit ĩ maxillã dextrã ꝑbe ei ſiniſtrã. poſ
ſet eẽ ĩ ꝑpatõe cordis. eť ſi ñ exhibeať geſtu cor-
ꝑis. ⁊ expſſiõe ꝟborꝝ q̃ñq̃dẽ apl's palma ꝑcuſſus
potiꝰ dñm rogauit vt iniurioſo hoĩ ĩ futᵒ o ſcl'o ꝑ-
cereť ĩ pñti aũt ſecl'o illa iniuria ñ ĩulta tliq̃reť quã
vl' ꝑbuit feriẽti alterã aut vt iterꝝ feriret: admonu
it. Tenebat certe ĩteriꝰ dilectõis affectũ ⁊ exteriꝰ
req̃rebat correctõis exẽplũ. ſiue h verꝝ ſit ſiue ꝯfi-
ctũ. cur nolũt credere tl'i aĩo famuluʒ dei moyſen
ydoli fabricatores ⁊ adoratores gladio ꝓſtrauiſ-
ſe. Si aũt pẽas illas ꝯpamꝰ q̃d ſilie ferro interimi.
⁊ a feris trucidari atq; laniari. Qñ q̃dẽ iudices
publicis legibꝫ ſeruientes: maioris criminis reos
beſtijs ſubdi q̃ʒ gladio ꝑcuti iubenť. hec auguſt.
Tũc apl's ad petitõʒ regis ſpõſũ ⁊ ſpõſã bñdixit
da ingẽs dñe adoleſcẽtibꝫ his bñdictõeʒ tue dex
tre. ⁊ in eorꝝ mẽtibꝫ ſemĩa ſemẽ vite. Abeũte aũt
apl'o ĩ manu iuuenis ẽ repertꝰ plenꝰ dactil' palme
ramus. Comedẽtibꝫ ꝟo ſpõſo ⁊ ſpõſa de fructu
eius ambo obdormiunt ⁊ ſomniũ ſil'e ambo cer-

nūt. Uidebat etem̄ eis ꝙ rex gēmat⁹ eos āplectē
tur ⁊ diceret. apl's me⁹ bn̄dixit vos vt eterne vi-
te pticipes ſitis. Euigilātib⁹ aūt ⁊ mutuo ſibi ſō-
nia reuelātib⁹. apl'us ad eos ingredit'. dicens eis.
Rex me⁹ vobis mō apparuit: ⁊ me clauſis ianuis
huc adduxit. vt ſup vos bn̄dictio mea fructificet
habetis carnis integritatē q̄ eſt oīm regina ꝟtu-
tū. ⁊ fruct⁹ ſalutis ppetue. ꝟginitas ſoror eſt an-
geloꝝ. poſſeſſio oīm bonoꝝ. victoria libidinū. fidi
trophēū. expugnatio demonū. ⁊ eternoꝝ ſecuri-
tas gaudioꝝ. De libidine aūt corruptō gignit'. d̄
corruptōe pollutō naſcit'. de pollutōe aūt reatus
orit'. de reatu ↄfuſio generat'. Hec illo referente
duo angeli apparuerūt dicentes eis. Nos ſum⁹ ā
geli vobis ad cuſtodiā deputati: q̄ ſi apl'i bn̄ ſer-
uaueritis monita: offerē⁹ deo oīa vota vr̄a. Eos
igit' apl's baptizauit. ⁊ de fide diligent' edocuit.
P⁹ ml'tū ꝟo tpis ſponſa noīe Pelagia ſacro ve
lamine ↄſecrata. martirium patit'. ⁊ ſponſus noīe
dyoniſius illi ciuitati in epm̄ ordinatur. Poſt
hec aūt apl'us et abanes ad regem indie puene-
runt. Deſignato vero ab apl'o mirabili palatio. ⁊
copioſo thezauro accepto. rex in aliam puinciaꝫ
proficiſcitur. ⁊ apl'us vniuerſum thezauruꝫ pau
peribus elargit'. p totū aūt biennium quo abfuit
rex apl'us predicationi inſtitit. ⁊ innumerabilem
ppl'm ad fidē cōuertit. Rediens aūt rex ⁊ q̄ tho-
mas fecerat diſcens. ipm̄ cum abane in ima retru
ſit carceris. vt poſtmodum viuos excoriatos vl-
tricibus daret flammis. Interea gad frater re
gis morit' ⁊ ei ſepulcꝝ cū ābitiōe nimia preparat'
Quarta autem die qui mortuus fuerat: reſurre-
xit. ⁊ ſtupefactis oīb⁹ ⁊ cunctis fugientibus di-
xit fratri ſuo. hic hō frater quem excoriare et incē
dere diſponis amicus dei eſt. ⁊ ſancti angeli famu
lantur ei. qui me in paradiſum ducētes: quoddā
mihi oſtenderunt palacium ex auro et argento ⁊
lapidibus precioſis mirabiliter fabricatum: et cū
eius pulcritudinem admirarer dixerunt mihi. h̄
eſt palaciuꝫ quod fratri tuo thomas extruxerat.
Cunqꝫ dicerē. vtinā ianitor eius eſſem dixerunt
mihi. frater tuus illo ſe fecit indignū. ſi vis in illo
manere. rogabimus dominū vt te ſuſcitare digne
tur. vt illud a fratre tuo poſſis emere. reddens ei
pecuniam quam ſe exiſtimat perdidiſſe. Et hec
dicens cucurrit ad carcerem. apl'i fratri ſuo po-
ſtulans indulgeri: abiectiſqꝫ vinculis rogare apo
ſtolum cepit: vt veſtem accipet precioſam. Cui
apl's: ig'ra ſ ꝙ nihil carnale nihil terrenū geſtiūt q̄
cupiunt habere in celeſtibus poteſtatem. Egre-
dienti aūt apl'o de carcere rex occurrit: ⁊ aduolu-
tus eius pedib⁹ veniam poſtulabat. Tunc apl's
ait. Multū vobis p̄ſtitit deus. vt ſecreta ſua vo-
bis oñderet. Credite in chriſtum ⁊ baptizamini
vt eterni regni pticipes ſitis. Dixitqꝫ ei fr̄ regis.
Uidi palaciū qd̄ frī meo feciſti ⁊ illud ↄpare me
rui. Cui apl's. h̄ in ptate fris tui ē. Cui rex: illd̄ eſt
meū. apl's tibi fabricet alteꝝ. Qd̄ ſi forte neque-
rit mihi ⁊ tibi h̄ vnū ↄmune erit. Rn̄dit apl's in-
numerabilia palacia ſūt in celo ab initio ſeculi p̄-
parata. q̄ fidei p̄cio ⁊ elemoſinis ↄpāt'. diuitie aūt
vr̄e ad illa vos ancedere pn̄t. ſeq̄ ꝟo oīno n̄ pn̄t.
P⁹ vnū aūt menſē fecit apl's hoīes illi⁹ puin-
tie ↄgregari. q̄b⁹ ↄgregatis. debiles ⁊ infirmos ſe
orſum ſtare iuſſit: ⁊ ſup eos orauit. Cunqꝫ q̄ do-
cti fuerant rn̄diſſent amē. chorуſcatio de celo ve-
niens tā apl'm q̄ ceteros fere per horā dimidiaꝫ
ſic pſtrauit: vt oēs ſe putarent ictu fulguris inte-
riſſe. erigēs aūt apl's ſe dixit. Surgit' quia dn̄s
meus ſic vulgur venit voſqꝫ ſanauit. Exurgētes
aūt oēs ſani deū et apl'm glificauerūt. Tūc apl's
cepit eos docere ⁊ duodecim grad' ꝟtutū aſſig-
re. Primus ē. vt in deū credāt q̄ ē vn⁹ in eēntia. ⁊
trinus in pſonis. deditqꝫ eis triplex exemplum ſē
ſibile. quomodo ſint in vna eſſentia tres perſone.
Primum ē q: vna ē in hoīe ſapia ⁊ de illa vna p
cedit intellect⁹. memoria ⁊ ingenium. Nam inge
niū eſt inquit. vt qd̄ didiciſti inuenias. Memo-
ria vt non obliuiſcaris que didicens. Intellect⁹
vt intelligas q̄ oñdi poſſunt vel doceri. Secūdū
eſt ꝙ in vna vinea tria ſunt. ſ. lignum folia ⁊ fru-
ctus. ⁊ omnia tria vnum ſunt et vna vinea ſunt.
Tercium eſt q: caput vnū q̄tuor ſenſib⁹ ↄſtat. in
vno em̄ capite ſunt. viſus. guſtus. auditus. ⁊ odo
ratus. ⁊ hec pl'a ſunt. ⁊ vnū caput ſunt. Secūd⁹
gradus eſt vt baptiſmū ſuſciperent. Terci⁹ ē vt
ſe a fornicatōe ↄtinerent. Quart⁹ vt ſe ab aua-
ricia temperarēt. Quintus vt gulaꝫ reſtringerēt
Sextus vt pniam tenerent. Septim⁹ vt ī his p-
ſeuerarent. Octauus vt hoſpitalitatem amarēt.
Nonus. vt voluntatē dei in faciēdis quererēt: et
ea ope cōplerēt. Decim⁹ vt eā in nō faciēdis q̄re
rent: ⁊ ea vitarent. Undecim⁹ vt caritatem ami-
cis ⁊ inimicis impenderent. Duodecim⁹ vt in cu-
ſtodiendis his vigilē curā haberent. Poſt p̄di-
catōeꝫ ꝟo baptizati ſunt nouē milia viroꝝ exce-
ptis paruulis ⁊ mulierib⁹. Poſt hec aūt ī ſupio-
rem indiā abijt: in q̄ innumeris miraculorum inſi
gnijs choruſcauit. Syntycem etiā amicā migdo-
nie vxoris cariſij cognate regis apoſtol⁹ illumi-
nauit. dixitqꝫ migdomia ad ſynticeꝫ. putas ſi po
tero eum videre: Tunc migdomia de cōſilio ei⁹
habituꝫ mutuauit. ⁊ inter pauperes mlieres vbi
apl's p̄dicabat aduenit. Apl'us autē cepit de vi-
te huius miſeria predicare: dicens inter cetera:
qm̄ vita hec eſt vita miſera. caſib⁹ ſbiecta: ⁊ adeo
fugitiua vt cum teneri credit' effugiat labefacta.
Deinde cepit quatuor rōnib⁹ exhortari vt ver-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

bū di libent̄ audiret.ipm ꝟbū di q̄tuoꝛ rex gene
rib⁹ ꝯpādo.ſ.collirio ex eo ꝙ ocl'z nr̄i itellect⁹ illui
nat. Potōi:ex eo ꝙ nr̄m affectū ab oi carnali āo
re purgat ⁊ mūdat. Emplaſtro:ex eo ꝙ pctoꝛum
nr̄oꝝ vulnera ſanat. Cibo ex eo ꝙ nos celeſtiū āo
re delectat. Et ſic inqt hec egroto n̄ valēt.niſi ea
in ſe recepit:ſic nec aīe languēti ꝟbū dei ꝓdeſt.ni
ſi illud deuote audierit. Predicāte igr̄ apl'o mig
domia credidit.⁊ deinceps viri thoꝛū abhoꝛruit.
Tūc cariſi⁹ a rge impetrauit ⁊ apl'm ī carcerē po
ſuit.ad quē veniēs migdomia rogauit vt ſibi ig
ſceret.ꝙ ꝓpter eā in carcerē miſſus eēt:quā ille be
nign⁹ ꝯſolās.hec oīa pati ſe libent̄ aſſeruit. Cari
ſi⁹ aūt regē rogauit vt reginā ſoroꝛē ſue vxoꝛ ad
eā mitteret ſi forte eā reuocare poſſet. Miſſa regi
na ꝯuertit̄ ab ea quā volebat ꝑuertē: viſiſq; tot
miracul' q̄ apl's faciebat:dixit. Maledicti ſunt a
deo.q̄ nō credūt his opib⁹. Tūc apl's oēs q̄ ade
rāt de trib⁹ breuit̄ inſtruxit.ſ.vt eccl'iā diligerēt.
ſacerdotes honoꝛarēt:⁊ aſſidue ad audiendū ꝟ
bū dei ꝯuenirent. Reuertēte aūt regina dic̄ ei rex
vt q̄d tamdiu moꝛata es: Que r̄ndit. Putabā
migdomiam ſtultam eē:ſꝫ ⁊ ſapientiſſima ē: ⁊ me
ad apl'm dei ducens.viā veritatis me ꝯgſcere fec̄
⁊ nimis ſtulti ſūt qui ī xp̄m nō credunt. Noluit
q; regina regi deinceps copulari. Stupefactus
aūt rex:dixit cognato ſuo. Dū tuā vxoꝛem recu
ꝑare vellē meā ꝑdidi ⁊ peioꝛ mihi mea effecta eſt
q̄ tua tibi. Tunc rex iuſſit apoſtolū ligatis mani
bus ad ſe adduci:ꝑcipiēs ei.vt ad ſuos viros cō
iuges reuocaret. Apoſtol⁹ aūt triplici exemplo ei
oſtendit q̄ diu ī erroꝛe ꝑſiſterent.ſꝫ facere n̄ debe
rent.videlicet exēplo regis.exēplo turris.et exem
plo fontis. Vn̄ dixit. Tu cū ſis rex.nō vis habe
re coīquinata ſeruitia.ſꝫ mundos ſeruos ꝑit̄ ⁊ an
cillas. Quantomagis credere debes deū amare
caſtiſſima ⁊ munda ſeruitia.q̄d ḡ culpoꝛ ſi deum
amare predico in ſeruis ſuis q̄d diligis et in tuis:
Fabricaui turrim excelſam.⁊ dicis mihi vt ego q̄
fabricaui eam deſtruā: Fodi terrā ꝓfundam.et
eduxi fontem de abyſſo. ⁊ tu dicis mihi vt obru
am illum: Tunc irat⁹ rex afferri iuſſit ardentes la
mīas ferreas.⁊ apoſtolū ſtare nudis pedibus ſu
per eas.ꝓtinus aūt nutu dei fons ſibi erupit ⁊ eas
extinxit. Tunc rex cōſilio cognati ſui eum in foꝛ
nacem ardentē mitti fecit. Que tn̄ ſic refrigerata
eſt.vt die altero ſanus inde exiret ⁊ illeſus. Dixit
q; regi cariſius. Fac illum offerre ſacrificium do
ſoli.vt ſic dei ſui iram incurrat:qui ab his eum li
berat Cunq; ad hoc vrgeret̄:dixit ei. Preſtan
tioꝛ es tu q̄ factura tua.⁊ quō tu verum deū ne
gligis ⁊ picturam colis: Tu putas ꝙ ſicut dicit
cariſius deus meus mihi iraſcet̄.poſtq̄ adoraue
ro deū tuū:magis aūt iraſcet̄ deo tuo eūq; cōmi
nuet.adoꝛo igit̄ eū. Si ḡ me adoꝛāte deū tuū de⁹
me⁹ nō euertet illū.ſacrificabo illi. Si aūt ſic: tu
credes deo meo: Cui rex. Adhuc mecū q̄ cū pa
re loqueris: Precepit igit̄ apl's hebꝛaice demōi
q̄ in eo erat vt q̄ cito coꝛā ydolo genua flecteret:
ſtatim ydolū ꝯminueret. Flectens igit̄ apl'us ge
nua dixit. Ecce adoꝛo ſꝫ nō ydolū.ecce adoꝛo ſed
nō metallū.ecce adoꝛo ſꝫ nō ſimulacꝝ: adoꝛo aūt
dn̄m deū meū ih̄m xp̄m ī c⁹ noīe ꝑcipio tibi demō
q̄ in eo latitas:vt ſimulacꝝ iſtud ꝯminuas. Sta
timq; ſic cera liquefactū eſt. Tūc oēs ſacerdotes
ydoloꝝ mugitū (aīalia veluti irrōnabilia moꝛtis
ꝓpter ꝑicula aduētura ī macella ſuos ꝑ iterfecto
res vi allegatis eoꝝ crurib⁹ inhūane funib⁹ ducū
tur) dederūt. Pōtifex aūt ꝓpl'i eleuās gladiū apl'z
trāſuerberauit:dicens. Ego vindicabo iniurias
dei mei. Rex aūt ⁊ cariſius aufugerūt.videntes ꝙ
populus vellet apl'm vindicare ⁊ pontificē viuū
incendere.xp̄iani aūt coꝛp⁹ apl'i tulerūt.⁊ honoꝛi
fice ſepelierūt. Poſt longū tp̄s.ſ.circa annos
dn̄i ducentos ⁊ triginta.coꝛp⁹ apl'i in edeſſā ciui
tatē ſuam q̄ olim dicebat̄ rages medoꝝ trāſlatū
eſt. Alexādro imꝑatoꝛe ad ſyroꝝ ꝑces hoc faciē
te. In illa aūt ciuitate null⁹ heretic⁹.nullus iude⁹
nullus pagan⁹ pt̄ viuere:nec tyrannus aliq̄s ibi
nocere.poſtq̄ abagar⁹ rex illi⁹ ciuitatis ep'lā ma
nu ſaluatoꝛis ſcriptā accipe meruit. Nā ſi qn̄q;
gens aliq̄ ꝯtra ciuitatem illā inſurrexit.infās ba
ptizat⁹ ſuꝑ poꝛtā ſtans.ep'lam illā legit: ⁊ ea die
tā ſaluatoꝛis ſcriptis q̄ apl'i thome meritis ho
ſtes aut fugiunt aut pacant̄. Iſidoꝛus in libro
de vita ⁊ obitu ſc̄toꝝ ſic de iſto apl'o dicit. Tho
mas diſcipl's xp̄i ac ſl̄is ſaluatoꝛi audiēdo icredu
lus.videndo fidelis fuit.hic euangeliū ꝑdicauit
parthis.medis ⁊ ꝑſis.hirchanis.⁊ brachianis.et
intrans oꝛientalem plagam ⁊ interna gentiū pe
netrās:ibi ꝑdicationē ſuā vſq; ad titulū ſue paſ
ſionis ꝑduxit.hic lanceis tranſfix⁹ occubuit. hec
yſidoꝛ⁹. Criſoſtom⁹ q̄ ait.ꝙ dum thomas ad re
gionem magoꝝ q̄ ad xp̄m adoꝛandū venerāt de
ueniſſet eos baptizauit.⁊ facti ſunt adiutoꝛes fi
dei chriſtiane.

De natiuitate domini.

Icto de feſtiuita

tib⁹ q̄ incurrūt infra tp̄s renoautionis
q̄d incepit a moyſe ⁊ ꝓphetis.⁊ dura
uit vſq; ad aduentū xp̄i in carne:q̄d tp̄s repn̄tat
eccl'ia ab aduentū vſq; ad natiuitatē dn̄i incluſi
ue. Sequit̄ videre de feſtiuitatib⁹ q̄ eueniunt in
fra tp̄us q̄d partim ꝯtinet̄ ſub tp̄e recōciliatōis.
partim ſub tempe ꝑegrinationis.q̄d temp⁹ rep̄
ſentat eccl'ia a natiuitate vſq; ad ſeptuageſimā.
ſicut ſupra in prologo dictū eſt.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

Atiuitas domini nr̄i ih̄u xp̄i ſm carnē (vt q̇daȝ aiūt) ꝯpletis ab adā q̄nq̇ꝫ milibꝫ ducētiſuigintiocto ānis. Vl' ſm alios ſex milibꝫ. Vel ſm euſebiū ceſarienſē in chronicis ſuis quinq̄ꝫ milibus ducentis ꝛ vno minꝰ. tp̄e octauiani imp̄atoris facta eſt ꝯputatō. tn̄ ſex miliū annoꝝ inuenta fuit a methodio. potiꝰ miſtice q̄ꝫ chronice. Veniēte aūt ip̄o filio dei in carnē. tāta pace vniuerſus mundꝰ gaudebat: vt toti orbi vnicꝰ romanoꝝ imp̄ator pacifice p̄ſideret. Hic dictꝰ eſt octauianꝰ a p̄ria impoſitōe. Ceſar a iulio ceſare. Auguſtꝰ ab augmēto reipublice. Imp̄ator a dignitatis honore: qui ad differētiā alioꝝ regū fuit primo hoc noīe inſignitus. Nam ſicut naſci voluit vt nobis pacē tp̄is ꝛ pacem eternitatis tribueret: ſic nihilominꝰ voluit vt ortum ſuum pax temporis illuſtraret. Ceſar igitur auguſtus vniuerſo preſidens orbi ſcire voluit quot prouincie. quot ciuitates. quot caſtra. quot ville. quot hoīes in toto orbe eſſent. iuſſit (vt dicitur in hyſtoria ſcolaſtica) vt omnes homines ad vrbem vnde trahebant originem pergerent: ꝛ quilibet denarium argenteū qui valebat decem nūmos vſuales (vnde ꝛ denarius dicebaṫ) preſidi ꝓuincie tradens. ſe ſubditū romano imperio ꝓfiteretur. Nā ꝛ nummus ymaginē p̄ferebat ceſaris ꝛ ſup̄ſcriptōeꝫ nominis. Dicebatur aūt ꝓfeſſio ꝛ deſcriptio: ſed diuerſa conſideratione. Profeſſio eīn dicebatur. quia quilibꝫ quando reddebat preſidi ꝓuincie cenſum capitalem. i. denariuꝫ illū qui ſic vocabatur. ponebat ſup̄ caput ſuum. ꝛ ꝓp̄rio ore profitebatur ſe eſſe ſubditum romano imp̄io: vnde dicebaṫ ꝓfeſſio. id eſt ꝓp̄rio ore faſſio: ꝛ fiebat hoc coram oīni populo. Deſcriptio aūt dicebaṫ. quia numerus eorum qui cenſum capitis ferebant certo determinabaṫ numero ꝛ redigebatur in ſcriptis. Hec aūt deſcriptio prima facta eſt a preſide ſyrie cirino. Prima dicitur vt in eadem hyſtoria ſcolaſtica habeṫ q̄ꝫtum ad cirinū. quia eīn iudea in vmbilico terre habitabilis eſſe diciṫ. ꝓuiſum eſt vt in ea inchoareṫ ꝛ deinde p̄ circumſtantes regiones et alij p̄ſides proſequerenṫ. Vl' prima dr̄. i. vniuerſalis. quia alie preceſſerūt p̄ticulares. Vel forte prima capituꝫ in ciuitate fiebat a preſide. ſecūda ciuitate in regione a legato ceſaris. tercia regionum in vrbe coram ceſare. Ioſeph aūt cum eſſet de genere dauid. a nazareth in bethleeꝫ ꝓfectus eſt. Cū aūt beate marie tp̄us pariendi inſtaret. ꝛ ip̄e de ſuo reditu neſciret. eam ſecum aſſumpſit ꝛ in bethleem ſecum duxit: nolēs thezaurum ſibi a deo cōmiſſuꝫ in aliena manu dimittere. ſed ip̄e p̄ ſe volens illū cura p̄uigili cuſtodire. Cū ḡ bethleem appropinquaſſet (vt fr̄ bartholomeꝰ in ſua cōpilatōe teſtaṫ ꝛ de libro infantie ſaluatoris ē ſumptū) vidit virgo bt̄a p̄tem populi gaudentē ꝛ p̄tem gementē. Qd̓ ſibi angelꝰ exponens ait: pars p̄pl'i gaudēs ē p̄pl's gētilis: q̇ in ſemine abrahe eternā benedictōꝫ accipiet. p̄s aūt gemēs ē plebs iudaica a deo ſuis meritis reprobata. Cū igiṫ ambo bethleē veniſſent. ꝛ q2 paup̄es erant. ꝛ q2 oīa hoſpicia alij q̇ ꝓpter hoc ip̄m venerāt occupauerāt. nullū hoſpiciū habere potuerūt: diuerterūt ḡ in coī tranſitu. q̇ (vt dr̄ i hyſtoria ſcolaſtica) erat inter duas domos coop̄imentū habēs. q̇ diuerſoriū diciṫ. ſub q̊ ciues ad colloquendū vel ad ꝯueniendū in diebꝫ ocij. vel ꝓpter aeris temp̄eriē diuṫtebant. vbi forte ioſeph p̄ſepe boui ꝛ azino fecerat. Vl' ſm quoſdā ruſtici cū ad forum veniebāt aīalia ſua ibidē ligabant. ꝛ iō p̄ſepe ibi cōſtructū erat. Ip̄a igiṫ nocte media diei dominice bt̄a virgo filiū ſuum pep̄it: ꝛ in p̄ſepio ſup̄ fenū reclinauit: Quod fenum (vt habeṫ in hyſtoria ſcolaſtica) beata helena poſtmodū romā attulit. A cuiꝰ feni comeſtione bos ꝛ azinꝰ (vt diciṫ) abſtinebāt

Notandū aūt q̄ natiuitas xp̄i fuit mirabiliṫ facta. multipliciter oſtenſa ꝛ viriliter exhibita.

Primo fuit mirabiliter facta tum ex p̄te generantis. tum ex p̄te genitiuꝫ ex p̄te modi generandi. Ex p̄te generantiꝫ. q2 ip̄a fuit virgo añ partū. ꝛ virgo in partu. ꝛ virgo poſt partum. Et hoc ſcꝫ q̄ virgo manens peperit. quinq̄ꝫ modis oſtenſum eſt. Primo p̄ ꝓphetiam eſaie. vij. Ecce virgo concipiet ⁊c. Secundo p̄ figurā. hoc eīn figuratū fuit ꝛ p̄ virgā aaron q̄ ſine oīni humano ſtudio floruit. ꝛ p̄ portā exechielis que ſp̄ clauſa p̄manſit. Tercio p̄ cuſtodiam'. Ioſeph eīn ex eo q̄ ip̄am cuſtodiuit. teſtis ſue virginitatis extitit. Quarto p̄ exp̄ientiam. cum eīn vt in cōpilatione bartholomei habeṫ ꝛ de libro infantie ſaluatoris ſumptum fuiſſe videtur. Cuꝫ beate marie pariendi tempus inſtaret. Ioſeph licet deum de virgine naſciturū nō dubitaret. morem tn̄ gerens patrie obſtetrices duas vocauit. Quarum vna vocabatur zebel ꝛ altera ſalome. Zebel igiṫ cōſiderans ꝛ inquirēs ꝛ ip̄am virginem inueniens. exclamauit virginē pepiſſe. Salome aūt dum nō crederet ſed hꝰ p̄bare ſimiliter vellet: ꝯtinuo aruit manꝰ eiꝰ. Iuſſu tn̄ angeli ſibi apparentis puerum tetigit: ꝛ ꝯtinuo ſanitatē recepit. Quinto p̄ miraculi euidentiaꝫ. Rome eīn vt teſtaṫ innocē. papa tercius: duodecim annis pax fuit. Igiṫ romani templū pacis pulcherrimū cōſtruxerūt ꝛ ibi ſtatuā romuli poſuerūt ꝯſulētes aūt appolinē quantū duraret. acceperunt reſponſuꝫ

q̄uſcꝫ ꝟgo parēt. Hoc aūt audiētes dixerūt: ḡi
eternū durabit: impoſſibile ei credebāt ꝙ vnqꝫ
parēt ꝟgo. vn̄ i fonibꝫ tēpli titulū hūc ſcripſerūt.
tēplū pacis ineternū. ſ; in ipa nocte q̄ ꝟgo bt̄a pe-
pit tēplū fūdit⁹ corruit ⁊ ibi ē mō eccl̄ia ſc̄te ma-
rie noue. Sc̄do fuit mirabil'r fc̄a ex pte geni
ti. Nā ſic dic̄ bern̄. ꝙ i eadē pſona eternū anti-
quū ⁊ nouū mirabil'r ꝯuenerūt. Eternū .i. diuini-
tas. antiquū .i. caro ab adā t̄ducta. nouū .i. aīa d̄
nouo creata. Itē ſic ibidē dic̄. hodie tres mixtu
ras vl' tria opa fec̄ de⁹ ita mirabil'r ſingularia: vt
tlia nec fc̄a ſint: nec āpli⁹ faciēda ſint. coniūcta
q̄ppe ſūt adinicē. de⁹ ⁊ hō: mr̄ ⁊ ꝟgo: fides ⁊ cor
humanū. Pr̄ia valde mirabil': q2 ꝯiūcta ſūt lim⁹
⁊ de⁹: maieſtas ⁊ īfirmitas: tāta vilitas ⁊ tāta ſb
limitas. nihil ei d̄o ſublimi⁹: ⁊ nihil limo vilius.
Secūda nihilomin⁹ valde mirāda ⁊ mirabil' a
ſecl'o ei n̄ ē auditū ꝙ ꝟgo eēt q̄ pepit: ⁊ mr̄ eſſet
q̄ ꝟgo pmāſit. Tercia ē pr̄ia ⁊ ſecūda iferior ſ;
n̄ min⁹ fort'. Mir̄ ei q̄mō cor hūanū fidē his du
obꝫ accomodauit: q̄mō credi potuit ꝙ de⁹ hō eſ-
ſet ⁊ ꝙ virgo māſerit q̄ pepiſſet. hec bern.

Tercō fuit mirabil'r fc̄a ex pte mōi generan
di. e⁹ ei ptus fuit ſ̄ nat'a2: ex eo ꝙ ꝟgo ꝯcepit. ſ̄
rōe2: ex eo ꝙ deū genuit. ſ̄ hūanā ꝯditōe2. ex eo
ꝙ ſine dolore pepit. ſ̄ ꝯſuetudie2. ex eo ꝙ d̄ ſpū
ſc̄to ꝯcepit. n̄ ei genuit ꝟgo ex hūano ſemie ſed
miſtico ſpiramie. nā ſpūſſc̄s d̄ caſtiſſimis ⁊ pu-
riſſimis ſāguinibꝫ virgis accepit ⁊ īde corpus il-
lud formauit ⁊ ſic q̄rtū modū mirabilē faciendi
hoie2 de⁹ oſ̄ndit. Nā ſic dic̄ anſelm⁹. de⁹ pt̄ q̄tu
or mōis hoie2 facē. ſ. ſine hoie ⁊ feia: ſic fec̄ adā2
de humo. ſine feia ⁊ d̄ hoie: ſic fec̄ euā. d̄ hoie et
feia: ſic cōis pbat vſus. d̄ ꝟgie ſine viro: ſic ho-
die mirabil'r factū ē.

Secundo eius natiui

tas fuit m'ltipl'r hodie oſ̄ſa. Oſ̄ſa ē ei p oēs ḡ-
dus creat'a℞. ē ei q̄dā creat'a q̄ tm̄ h3 eē. ſic pu-
re corporea: vt lapides. q̄dā q̄ h3 eē ⁊ viuē. ſicut
vegetabilia. vt arbores. q̄dā q̄ h3 eē ⁊ viuē ⁊ ſē-
tire: ſic aīalia. q̄dā q̄ h3 eē viuē ſentire ⁊ diſcer-
nē ſic hō: q̄dā q̄ h3 eſſe viuē ſentire ⁊ diſcernē ⁊
intelligē: ſic angel⁹. Per has oēs creat'as ho-
die xp̄i natitas ē oſ̄ſa. Pr̄ia aūt creat'a. ſ. pu-
re corporea triplex ē. ſ. opaca. trāſparēs ſiue p-
uia ⁊ lucida. Pr̄io ḡ oſ̄ſa ē p pure corpoream
opacā. ſic p deſtructōe2 tēpli rōno℞. vt ſ̄ dictū
ē. ⁊ p ruinā ſtatue romuli. di rōno℞ q̄ tc̄ cecidit
⁊ ꝯminuta ē. ⁊ p ruinā et̄ alia℞ ſtatua℞ q̄ tc̄ i a-
lijs locis plurimis ceciderūt. Legi' em̄ i hyſtoria
ſcolaſtica ꝙ hieremias ꝓpħa i egiptū deſcēdēs
p⁹ mortē godolie. regibꝫ egipti ſignu2 dedit: ꝙ
eo℞ ydola corruēnt cū ꝟgo filiū pturiret. Qua

propter ſacerdotes ydolo℞ imagie2 ꝟgis pue-
rū i gremio baiulāt' i ſecreto loco tēpli ſtatuerūt:
⁊ eā ibi adorabāt. ſ; a ptholomeo r̄ge poſtea it̄-
rogati. q̄d ħ ſibi vell3. dixerūt pūe t̄ditōis ħ eſſe
miſteriū. q̄d a ſc̄to viro ⁊ ꝓpħa eo℞ maiores ac-
cepant. ⁊ ſic i r̄bꝫ vētu℞ credebāt. Sc̄do p pure
corporeā trāſparētē ⁊ puiā. Nā i ipa nocte na-
tiuitat' dn̄ice. obſcuritas noct' i claritatem diei
ꝟſa ē. Rome et̄ (vt atteſtat' oroſi⁹ ⁊ inocētius
papa terci⁹) fōs aq̄ i liq̄rē olei ꝟſus ē: ⁊ erūpēs
vſqꝫ i tyberim ꝓfluxit: ⁊ toto die illo largiſſime
e manauit. ꝓpħauerat ei ſibilla ꝙ q̄n erūpet fōs
olei naſcēt' ſaluator. Tercia p pure corporeā lu
cidā ſic p corpa ſupceleſtia. Nā i ipa die natiui
tatis ſ̄m aliq̄℞ relatōe2. vt ait criſo. mag' ſr̄ q̄n-
dā mōtē orātibꝫ. ſtella q̄da2 int̄ eos apparuit: q̄
formā pueri pulcerrimi hēbat: ⁊ i e⁹ capite crux
ſplēdebat q̄ magos alloq̄ns dixit vt i iudeā per
gerēt: ⁊ ibi natū pue℞ iuenirēt. In ipa etia2 die
tres ſoles i oriēte apparuerūt q̄ paulati i vnū cor-
pus ſolare r̄dacti ſūt p q̄d ſigbat' ꝙ trini ⁊ vnius
dei noticia toti orbi iminebat. vl' ꝙ nat⁹ erat ille
i q̄ tria. ſ. aīa. caro. ⁊ diuitas i vnā pſonā ꝯuene-
rāt. In hyſtoria tn̄ ſcolaſtica dr̄: ꝙ n̄ ipa die na-
tiuitat' tres ſoles apparuerūt: ſ; an̄ p aliq̄d tp̄s. ſ.
p⁹ mortē iulij ceſaris. q̄d et̄ euſebi⁹ i croica ſua
aſſerit. Octauian⁹ inſup impator (vt ait inocē-
ti⁹ papa terci⁹) vniuerſo orbi ditōi rōne ſbiuga
to. intantū ſenatui placuit vt eū p d̄o colē vellēt
prudēs aūt impator ſe mortalē itelligēs. imorta-
litatis nomē ſibi noluit vſurpare. Ad illo℞ ꝟo
iportunā iſtātiā ſibillā ꝓpħiſſam aduocat: ſcire
volēs p ei⁹ oracl'a ſi i mūdo maior eo aliq̄n naſcē-
tur. Cū ḡ i die natitatis dn̄i ꝯſiliū ſup hac re cō
nocaſſet. ⁊ ſibilla ſola i camera ipatoris oracl'is
iſiſteret. in die media circul⁹ aure⁹ apparuit cir-
ca ſole2: ⁊ i medio circuli ꝟgo pulcerrima pue-
rū geſtans i gremio. Tūc ſibilla hoc ceſari oſten
dit. Cum autem impator ad p̄dicta2 viſionem
plīmum admiraretur. audiuit vocem dicētē ſi-
bi. Hec eſt ara celi. Dixitqꝫ ſibilla. hic puer ma
ior te ē. ⁊ ideo ip̄m adora. Eadē ḡ camera i ho-
norē ſc̄te marie dedicata ē. vn̄ vſqꝫ hodie dr̄. ſā
cta maria ara celi. Intelligens igitur imperator
ꝙ ħ puer maior ſe erat. ei tura obtulit: ⁊ deus d̄-
cetero dici recuſauit. De ħ aūt oroſi⁹ ita dic̄. O-
ctauiani tp̄e hora circiter tercia. repēte liq̄do ac
puro ⁊ ſereno celo: circulus ad ſpē2 celeſt' arc⁹
orbem ſolis ambierat: quaſi venturus eſſet qui
ip̄m ſolem ſolus mundumqꝫ totum et feciſſet
et regeret. hec Oroſius. Idem ait Eutropius.
Refert quoqꝫ Thimotheus hyſtoriograph⁹
ſe in antiquis romanorum hyſtorijs inueniſſe
ꝙ Octauianus triceſimoq̄nto regni ſui ānō ca-

pitoliũ aſcẽdit: 7 quis poſt ſe rẽpublicam gub-
naret a dijs ſollicite reqſiuit: 7 audiuit vocẽ ſibi
dicẽtẽ puer ethereus ex deo viuẽte ſine tpe ge-
nitus: n mſtũ p⁹ ex itemerata virgie de⁹ hõ ſine
macľa naſciturus hoc audito ibi arã edificauit.
cui hũc titulũ iſcripſit. hec ẽ ara filij dei viuẽtis.

Scdo oñſa ẽ et manifeſtata p creaturã q̃ hꝫ
eẽ 7 viuẽ ſic ſť plãte 7 arbores. In hac ei nocte
vt bartholome⁹ i ſua ↄpilatõe teſtať. vinee en-
gadi q̃ pferť balſamũ floruerť: fructũ ptulerũt
7 liq̄ꝛẽ dederť. Tercõ p creaturã q̃ hꝫ eẽ. vi-
uẽ 7 ſentire ſic ſť aĩalia. Proficiſcẽs ei ioſeph i
bethleẽ cũ btã maria p̃gnãte: duxit ſecũ bouẽ
forte vt ipm venderet 7 cẽſũ p ſe 7 p ↄ̃gie ſol-
uẽt: 7 d reſiduo viuẽnt: 7 vnũ azinũ forte vt be-
ata virgo ſup eũ vebeť. Bos igr̃ 7 azin⁹ mira-
culoſe dñm ↄgnoſcẽtes flexis genub ipm ado
rauerť. Añ et xpi natitatẽ p aliq̃s dies vt ait eu
ſebius i cronica. Cũ q̃dã ararẽt. boues ad ara-
tores dixerť: hoĩes deficiẽt. ſegetes pficiẽt.

Quarto p creaturã q̃ hꝫ eẽ. viuẽ. ſentire 7 di
ſcernẽ. vt ẽ hõ. ſic p paſtores. Nã i ipa hora pa
ſtores ſup gregẽ ſuũ vigilabãt. ſic bis i ãno i lõ-
giorib 7 breuiorib noctib anni conſueuerant.
Mos eñ fuit antiq̃tus gẽtilib i vtroqꝫ ſolſtitõ
.ſ. eſtiuali circa feſtum iohis baptiſte. 7 hyemali
circa natitatez dñi vigilias noctis cuſtodire: ob
ſol' veneratõꝫ q̃ forte mos eť apd iudeos ex vſu
cohabitãtiũ iolenerat. Ipis igr̃ angel⁹ dñi ap-
parẽs. 7 ſaluatorẽ natũ ãnũciauit: 7 q̃uo inuenire
tur: ſignũ dedit. Factaq ẽ cũ eo mľtitudo ange
loꝝ dicentium. Gloria in altiſſimis deo: 7 in t̃ra
pax hoĩb bone volũtatis. Paſtores g̃ venien-
tes totũ ſicut ãgelus dixerat inuenerť. Sic iteꝝ
manifeſtata eſt p ceſarẽ auguſtũ q̃ tũc p̃ceptum
dedit ne eũ aliquis deũ vocare audẽt. ſic oroſi⁹
teſtať. Forte eñ cũ viſiõeꝫ illã circa ſolẽ vidiſſet
recolẽs ſiľ d ruina templi: 7 de fonte olei. 7 intel-
ligẽs q i mdo nat⁹ eẽt q̃ maior ſe erat: nec deus
nec dñs vocari voluit. In q̃buſdã q̃ꝫ chronicis
legr̃ q appropiq̃uãte die natiuitatꝭ dñi. Octa-
uianus p mũdũ vias publicas fieri p̃cepit: 7 oĩa
debita romanis dimiſit. Impio igr̃ eius amplia
to p orbem. licꝫ in pmo violẽtus extiterit: ingra
tis romanis cũ tamẽ i ſũma pace regnaret. adõ
ſe manſuetum exhibuit et benignum: vt nomẽ
diuinum ſibi renueret vſurpare: licet hoc ſibi
a Romanis adulatoribus afferretur. Elegitqꝫ
magis pacem q̃ꝫ dominus appellari. vnde Ro-
mani in ſua morte dixiſſe leguntur vtinam te vľ
nunq̃ꝫ habuiſſemus. vel diutius habere meru-
iſſemus. Sic etiam manifeſtata eſt per ʒodomi-
tas. qui omnes in toto mundo illa nocte extin-
cti ſunt. ſicut dicit Hieronimus ſuper illd lux
orta eſt eis: tanta ſcilicet q omnes laborantes
in illo vicio extinxit. 7 hoc fecit Chriſtus vt om
nes eradicaret: ne in natura quam aſſumpſerat
tanta decetero immundicia inueniretur. Nam
vt dicit Auguſtinus. videns deus vicium con-
tra naturam in humana natura fieri. fere deſijt
incarnari.

Quinto per creaturam que habet eſſe. viue
re. ſentire. diſcernere 7 intelligere ſicut angelus
Angeli enim ipſam Chriſti natiuitatem paſto-
ribus annunciauerunt: vt ſuperius dictum eſt.

Tercio eius natiuitas

nobis eſt vtiliter exhibita propter tria. Primo
ad demonum confuſionem. Nam hoſtis iã no-
bis vt antea preualeri non poteſt. vnde legitur
q ſanctus Hugo abbas cluniacenſis in vigi-
lia natiuitatis domini vidit beatam virginem in
vlnis tenentem filium ſuum 7 dicentem. Adeſt
dies in qua prophetarum oracula renouantur
Ubi nunc eſt hoſtis qui ante hunc diem homi
nibus preualebat. Ad hanc vocem dyabolus
de humo prorupit vt verbis domine inſultaret
ſed mentita eſt iniquitas ſibi quoniam dum of
ficinas fratrum circuiret. ipſum ab oratorio de-
uotio. a refectorio lectio. a dormitorio ſtramen-
ta vilia. a capitulo paciencia reiecit.

In libro quoqꝫ Petri cluniacenſis legitur.
q in vigilia natiuitatis domini ſancto Hugo-
ni abbati cluniacenſi apparuit beata virgo fili-
um in gremio tenens et cum eo ludens: qui dice
bat ei. Noſti mater q diem natalis mei eccleſia
cum magno laudũ tripudio celebrat: et vbi eſt
nunc dyaboli virtus. vel quid dicere poterit vľ
facere: Tunc dyabolus videbatur quaſi de an
tro ſurgere ac dicere. Et ſi in eccleſiam vbi lau-
des tue fiunt intrare non poſſum: ſed tamen ca-
pitulum dormitorium 7 refectorium introibo.
Quod ille attemptans. inuenit oſtium capitu-
li nimis artum ſibi groſſo: oſtium dormitorij ni-
mis depreſſum ſibi elato: oſtium refectorij repa
gulatum impedimentis caritate ſcilicet ſeruien
tium: auiditate audiendi lectiones: et ſobrieta-
te cibi et potus: et ſic confuſus euanuit.

Secundo ad venie impetrationem. Unde
legitur in quodam libro exemplorum: q cum
quedam mulier lubrica ad cor tandem rediſſet
de venia deſperabat. nam cogitans de iudicio:
reputabat ſe eſſe reã. de inferno reputabat ſe ibi
trucidandam cogitans. de paradiſo: reputabat
ſe eẽ immundam. de paſſione: reputabat ſe eſſe
ingratã. cogitãs do q pueri defacili placãť xpꝫ
ipm p ſuã iſfantiã adiuuauit 7 vocẽ de ſua venia

audire meruit. Tercio ad infirmitatum cura-
tõꝫ. Naꝫ de hac natiuitatis vtilitate dicit bern̄.
Tripilci morbo laborabat gen⁹ hūanū i pnci-
pio. in medio ⁊ in fine. i. natiuitate vita. ⁊ morte
Natiuitas erat imūda. vita puſa. ⁊ mors picl'oſa
Uenit xp̄c ⁊ ꝯ hūc triplicē morbū attulit t'plex
remediū. Nat⁹ ē em̄. vixit ⁊ obijt. Ei⁹ natiuitas
purgauit nr̄aꝫ. e⁹ vita inſtruxit nr̄aꝫ. Mors illi⁹
deſtruxit nr̄am. hec Bern̄. Q̄rto ad ſupbie
humiliatōeꝫ. Un̄ de ea vtilitate natiuitatis xp̄i
dicit Aug. ꝙ hūilitas filij dei quã nobis i incarna
tōe exhibuit. fuit nob̄ i exemplū i ſacr̄m. ⁊ i medi
camentū. i exemplū ꝯuenientiſſimū: qđ hō imita-
ret'. ⁊ altū ſacr̄m q̄ pcti nr̄i viculū ſolueret': ⁊ ſum
mū medicamētū q̄ tumor nr̄e ſupbie ſanaret': h̄
Aug. Supbia ei pmi hoīs ſanata ē p hūilitateꝫ
xp̄i. Et nõduꝫ ꝙ ꝯuenient' hūilitas ſaluatoris
nr̄i det ſupbie pditoris. Supbia ei pmi hoīs fuit
ꝯ deū: vſqꝫ ad deū: ⁊ ſup̄ deū. Fuit ꝯ deū qꝛ ꝯ e⁹
pceptū. ꝯtēpſit ei pceptū q̄ pcepat ne de lingno
ſcīe boni ⁊ mali comederēt. Fuit etiã vſqꝫ ad de
um: qꝛ vſqꝫ ad appetitū diuitatis: credēs ꝙ dya
bol⁹ dixerat: eritis ſicut dij. Fuit etiaꝫ ſup̄ deū. ſicut
dicit Anſ. volēdo qđ de⁹ illū velle nolebat. Tūc
ei ſuã volūtatē ſup̄ dei volūtatē poſuit. At fili⁹
dei ſm̄ Joh. dam. hūiliauit ſe ꝑpt' hoīes: non ꝯ
hoīes: vſqꝫ ad hoīes: ⁊ ſup̄ hoīes. ꝑpt' hoīes: qꝛ
ꝑpt' eoꝝ vtilitatē ⁊ ſalutē. Uſqꝫ ad hoīes: p na-
ſcēdi modū ꝯſileꝫ. Sup̄ hoīes p naſcēdi modū
diſſimilē. Naꝫ ei⁹ natiuitas ⁊ ſm̄ aliq̄d nob̄ ſilis
fuit: qꝛ. ſ. nat⁹ ē ex mliere ⁊ p eãdē portã ꝓpagat⁹
Et ſm̄ aliq̄d diſſilis: qꝛ de ſpū ſctō ex maria ꝟgi
ne nat⁹ eſt.

Naſtaſia dicitur

ab ana qđ ē ſurſuꝫ ⁊ ſtaſis qđ ē ſtãs ſiue
ſtat⁹. qꝛ ſurſum ſtetit a vicijs ⁊ a pc̄tis
ad virtutes.

Naſtaſia nobiliſſi

ma rōnoꝝ. filia p̄textati illuſtri h̄ paga-
ni. a matre ſua fauſta xp̄iana. ⁊ a beato
Chriſogono fidē xp̄i edocta ē. Tradita aūt pu-
blio i vxorē: lãguorē ſimulãs ſp ſe ab ei⁹ ꝯſortō
abſtiebat. q audiēs eã cū vna tm̄ ancilla. i vili hi
tu xp̄ianoꝝ carceres circuire. ⁊ eis neceſſaria mi-
ſtrare. fecit eaꝫ artiſſime cuſtodiri: ita vt etiã ei ali-
moniã denegaret. Uolebat em̄ eã ſic pimere vt
poſſet i ei⁹ latiſſimis poſſeſſiōib⁹ laſciuire. putãs
igr̄ ſe mori doloroſas lr̄as chriſogono mittebat
⁊ ille ꝯſolatorias r̄mittebat. Int'ea vir ei⁹ morit'
⁊ illa a carceribus liberat'. h̄ hēbat tres ancillas
pulcerrimas q̄ ſorores erãt q̄ꝝ vna dicebat' aga
pē. alt'a thionia. ⁊ t'cia hirenē. Que cuꝫ xp̄iane
eſſent ⁊ p̄fecti monitis nullaten⁹ obedirēt. in cu-
biculū eas recluſit. vbi cogne vtēſilia ſuabant'.
Prefect⁹ aūt in eaꝝ ardēs amorē. ad eas iuit vt
ſuã libidinē exerceret. q i amēciã ꝟſus. putãs ſe
tractare ꝟgines. cacabos. patellas. caldaria ⁊ ſi
milia amplectēs oſculabat' ⁊ cū ex h̄ ſaciat⁹ fuiſ-
ſet. foras exijt nigerrim⁹ ⁊ deformis: ⁊ veſtimētꝭ
ꝯſciſſis. quē ſui q eū p̄ forib⁹ expectabãt ſic d ni
grū vidētes cogitabãt ꝙ i demonē ꝟſus eēt. eū
ꝟberib⁹ affecert': ⁊ fugiētes ſolū reliq̄rūt. Cūqꝫ
impatorē adiret. vt de h̄ ꝯq̄reret'. alij ꝟgis eū p-
cutiebãt. alij i faciē e⁹ expuebãt. alij lutū ⁊ pulue
rē in eū ꝓijciebãt ſuſpicãtes ꝙ i furiã ꝟſus eēt.
Oculi ãt ei⁹ tenebãt' ne ſic ſe deformē videret. q̄
ꝑpt' mirabat' plimū curſic eū oēs d'ridebãt. quē
in tãto hōre hīe ꝯſueuerãt. Uidebat' ei ꝙ ipe ⁊
oēs alb veſtib⁹ eēnt iduti. Putãs ꝟo cū ſic ſe de
formē ab alijs didiciſſꝫ. ꝙ puelle ſibi p artē ma-
gicã h̄ feciſſent. iuſſit eas corã ſe expoliari vt eas
ſaltē nudas aſpiceret. h̄ ſtati eaꝝ veſtimēta ſic cor
pib⁹ adheſert'. vt nullo mō exui valerēt. Prefe-
ct⁹ ãt p̄ admiratōe ita obdormiuit ſtertēs ꝙ etꝭ
a pulſantib⁹ n̄ poterat excitari. Tandē ꝟgines
martirio coronãt': ⁊ anaſtaſia ab ipatore cuidã
p̄fecto tradit'. vt ſi eã ſacrificare faceret poſtmo
dū i vxorē eã hēet. Cūqꝫ eã i thalamū iduxiſſet.
⁊ eã ãplexari vellꝫ. ſtati cec⁹ effect⁹ deos adijt: q̄
rēs ſi euadē poſſꝫ. R̄ndert' dicē. qꝛ ſctãꝫ anaſta
ſiã ꝯt'ſtaſti. nob̄ tradit⁹ es ⁊ ãmō ſp nobiſcū i in-
ferno torq̄beris. Cūqꝫ domū reduceret'. int' ma-
n⁹ pueroꝝ vitã finiuit. Tūc anaſtaſia alij p̄fecto
tradit': vt eã i cuſtodia detieret. Audiēs ei ꝙ ifi-
nitas poſſeſſiōes hēet. ꝓuatiꝫ dixit ei. Anaſtaſia
ſi vis eē xp̄iana fac qđ pcepit dn̄s tu⁹. Ille ei p̄-
cepit q n̄ renūciauerit oīb⁹ q̄ poſſidꝫ n̄ pt me⁹ eē
diſcipul⁹. Oīa igr̄ q̄ hēs m̄ da ⁊ vade q̄ voluerꝭ
⁊ vere xp̄iana eris. Cui illa r̄ndit. De⁹ me⁹ pce-
pit. vēde oīa q̄ ha. ⁊ da pau. ⁊ nō diuitib⁹. Cū g̊
diues ſis ꝯ pceptū dei facerē. ſi aliq̄d tibi dareꝫ.
Tūc anaſtaſia diro carceri fame cruciãda t'dit'.
h̄ a ſctã theodora q̄ iã p martiriū coronata fuerãt
p duos mēſes eſca celeſti paſcit'. tãdē cū ducētꝭ
ꝟginib⁹ ad inſulas palmarias ducta ē. vbi mlti
ꝑpt' nomē xp̄i fuerãt r'legati. p⁹ aliq̄s ꝟo dies p̄-
fect⁹ oēs ad ſe vōuit. ⁊ Anaſta. ad palos ligatã
ignib⁹ ꝯcremauit: alias ꝟo diuꝭ ſupplicijs int'-
emit. Int' q̄s vn⁹ erat q plies ꝑpt' xp̄m multꝭ di-
uitijs ſpoliat⁹ ſp dicebat. xp̄m ſaltē m̄ nō aufere
tis. Appoloīa ãt corp⁹ ſctē anaſtaſie i vindario
ſctã ibidē eccl'ia hōrifice ſepeliuit. Paſſa ē ãt ſb
Dyacleciano q cepit circa annū dn̄i. cclxxxvij.

Tephanus grece

latīe dr̄ corōa. h̄ hebraice norma. Fuit

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ei corona.i.ꝑncipiū martirū ī no.teſta.ſic abel in
veti. Fuit et norma.i.exēplar ꝛ r̄gl'a alijs patiē-
di. Ul' ſtephan⁹ d̓ q̄i ſtrēnue fās. qḋ patʒ i ſui
ſmōe. Ul' d̓ ſtephan⁹ q̄i ſtrēnue fās an⁹.i.ſtrē-
nue ſiue laudabil'r fās.i.īſtruēs ꝛ r̄gēs. an⁹ .i. vi
duas q̄bꝫ ab apl'is fuerat ꝑfect⁹: q̄ ad l'raȝ anus
erāt. Eſt ḡ corona ꝓpt' ꝑncipatū mātiriȷ. norma
ꝓpt' exēplū patiēdi ꝛ bn̄ viuēdi. ſtrēnue fōs. ꝓpt'
luculētā ꝑdicatōȝ. ſtrenue fās an⁹. ꝓpt' viduaꝝ
laudabilē inſtructōnem.

Tephanus fuit

vn⁹ d̓ ſeptē dyaconibꝫ ab apl'is ī mi
niſtēiū ordiat⁹. Creſcēte ei nūero di
ſcipuloꝝ. ꝯuerſi ex gētibꝫ aduerſus cōuerſos ex
iudeis murmurare ceperūt. ex eo ꝙ vidue eorū ī
miſterio q̄tidiano ꝯtēnebāt'. Hui⁹ aūt murmu-
ris cā duplex pt' ītelligi. aut q2 vidue eoꝝ ī miſte
rio n̄ admittebāt'. aut q2 ꝑ cetēis ī q̄tidiano mi-
ſterio ḡuabāt'. Apl'i ei vt expedit⁹ ꝑdicatōi in-
ſiſterēt. viduis miſtratōȝ ꝯmiſerāt. Uidētes ita
q3 apl'i murmuratōēȝ ortā ꝓ admiſtratōe vidu
aꝝ: ꝛ volētes h' murm̄ ſedaē. ꝯgregata oī multi-
dine dixerūt. Nō ē equū nos dereliq̄re xbū di: ꝛ
miſtrare mēſ. Glo. q2 meliora ſt' fercl'a mētis q3
dapes corꝑis: ꝯſiderate ḡ frēs viros ex vobꝫ bo
ni teſtioniȷ ſeptē plenos ſpūſcto ꝛ ſapia: q̄s ꝯſti
tuam⁹ ſup h' op⁹. Glo. vt miſtrēt vl' vt miſtrāti
bꝫ ꝑſint. nos xo oōi ꝛ ꝑdicatōi īſtātes erimus.
Et placuit ſmo oī ꝑpl'o ꝛ ml'titudi ꝛ elegerūt ſe-
ptē q̄ꝝ b'tus ſtephan⁹ ꝑm⁹ ꝛ ꝑmiceri⁹ extitit: ꝛ
adduxerūt eos an̄ apl'os: ꝛ īpoſuerūt ſup eos mā⁹
Stephan⁹ aūt plen⁹ gr̄a ꝛ fortitudīe faciebat ꝓ
digia ꝛ ſig̃ ml'ta ī ꝑpl'o. Inuidētes igi' iudi ꝛ euȝ
ſuꝑare ꝛ ꝯuicē cupiētes. triplici mō eū vincē ag
greſſi ſt'.ſ. diſputatōe. teſtiū ꝓductōe. ꝛ tormēto
rū illatōe. Sȝ tm̄ ipe diſputātes ſuꝑauit. teſtes
falſos ꝯuicit: ꝛ d̓ ſuis tortoribꝫ triūphauit: ꝛ ī q̄
libet pug̃ adiutoriū ſibi d̓ celo datū ē. In p'ia ei
dat⁹ ē ſpūſcūs. q̄ facūdiā miſtraret. In ſcda vul
tus āgelic⁹. q̄ falſos teſtes terrēt. Et ī t'cia viſ⁹ ē
xp̄c adiuuaē pat⁹. q̄ martirē ꝯfortaēt. In q̄libȝ
igi' pug̃ poīt tria.ſ. aggreſſū ꝑliū. collatū adiuto
riū. ꝛ adeptū triūphū. hiſtoriā igi' breuit' ꝑcurrē
tes h' oīa vidē poterim⁹. Cū igi' be. ſtephan⁹
ml'ta ſig̃ facēt. ꝛ freq̄nti⁹ ꝑpl'o ꝑdicaret. iudei ꝑ-
mū ꝑliū cū eo inierūt vt eū ꝑ diſputatōȝ ꝯuerte
rēt. Surrexerūt ei q̄dā d̓ ſynagoga libertinoꝝ .i.
filioꝝ libertoꝝ. Libertini ei dicūt' filiȷ libertoruȝ
.i. eoꝝ q̄ d̓ ſuitute manumiſſi ſt'. ꝛ libertati dona
ti: ꝛ ſic d̓ ſtirpe ſuili fuerūt q̄ ꝑmo fidei reſtiterūt:
ꝛ cyrenēſiū a cyrene ciuitate: ꝛ alexādrinoruȝ ꝛ
coꝝ q̄ erāt a cilicia ꝛ aſia: diſputātes cū ſtepha-
no. ecce ꝑmū ꝑliū. Deīde ſubiūgit triūphū. ꝛ n̄
poterāt reſiſtē ſapie. Poſtremo poīt adiutoriū
ꝛ ſpūi q̄ loq̄bat'. Uidētes igi' ꝙ ꝑ hūc modū
pug̃ndi eū n̄ poſſent ſuꝑare. ad ſecūdū modum
callide ſe ꝯuertūt: vt .ſ. eū falſ' teſtibꝫ ſuꝑarent.
Sbmiſerūt ei duos falſos teſtes q̄ eūdē d̓ q̄dru-
plici blaſphemia accuſarēt. Adducentes itaq3
eū ī ꝯciliū. falſi teſtes eū d̓ q̄tuor accuſabāt.ſ. de
blaſpheia ī deū. ī moyſen. ī legē. ꝛ ī tabnacl'm ſi-
ue tēplū. ecce ſecūdū ꝑliū. Et ītuētes ī euȝ oēs q̄
ſedebāt ī ꝯcilio videbāt faciē ei⁹ tāq3 faciē āgli
ecce auxiliū. Deīde ponit' h⁹ ſcde pugne victo-
ria. cū falſi teſtes d̓ his oībꝫ ꝯfutāt'. Dixit ei ꝑn-
ceps ſacerdotū ſi h' ita ſe h'et. Tūc b. ſtephan⁹ d̓
ill' q̄tuor q̄ ſibi falſi teſtes īpoſuerūt ſe ꝑ ordinem
excuſauit. Et ꝑmo excuſauit ſe d̓ blaſpheia ī de-
uȝ. dicēs eū q̄ locut⁹ fuit pr̄ibꝫ ꝛ ꝓp'his deū glie
fuiſſe. Ubi deū triplicit' ꝯmēdauit. ſm ꝙ h' xbū
pt' tripl'r exponi. Eſt em̄ deus glie .i. collatiuus
glie. j. reg. ij. Quicūq3 honorificauerit me. glifi
cabo eū. Ul' de⁹ glie .i. ꝯtētiuus glie. puer. viij.
mecū ſt' diuitie ꝛ glia. Ul' de⁹ glie .i. deus cui a
creat'a debet' glia. ſm illḋ apl'i. j. Thimo. j. Re
gi celoꝝ īmortali īuiſibili ſoli deo honor ꝛ glia.
Cōmēdat igi' deū tripl'r .ſ. ꝙ ſit glioſus. glificati
u⁹. ꝛ glificād⁹. Deinde excuſat ſe d̓ ſcda bla-
ſphemia ī moyſen ipm ml'tiplicit' ꝯmēdādo. cō-
mēdat ei eū ꝑcipue a tribꝫ.ſ. a zeli feruore q2 per
cutiētē egiptiū īt'fec. a miracl'oꝝ oꝑatōe q̄ ī egi-
pto ꝛ ī deſerto fec: ꝛ a di familiaritate q2 p'lies cuȝ
do familiarit' locut⁹ fuit. Poſtmodū excuſat
ſe d̓ t'cia blaſphemia q̄ erat ī legē ipaȝ tripl'r cō-
mēdādo.ſ. ex rōe datis q̄ fuit de⁹. ex rōe miſtrā-
tis q̄ fuit moyſes tal' ꝛ tāt⁹ ꝛ ex rōne finis q2 dat
vitā. Poſtmodū cepit ſe purgare d̓ q̄rta bla
ſphemia q̄ erat ī tabernacl'm ꝛ ī tēplū ipm taber
nacl'm q̄drupl'r ꝯmēdādo.ſ. ꝙ fuit a do fieri ꝑce
ptū. in viſiōe oñſum. a moyſe ꝯſummatuȝ. ꝛ ar-
che teſtioniȷ ꝯtentiuū. Tēplū aūt dixit taberna
culo ſucceſſiſſe. Sic ḡ beatus ſtephanus de cri-
mine ſibi obiecto rōnabil'r ſe purgauit. Ui-
dentes igitur iudi ꝙ nec in iſto ſecūdo mō eū ſu-
ꝑare valerēt. terciū modū aſſumūt. ꝛ t'ciā puguā
ineūt: vt .ſ. ſaltē tormentis ꝛ ſupplicijs euȝ ſuꝑa-
rēt: qḋ vt vidit beatus ſtephanus volens ꝑce-
ptū dñicū d̓ fraterna correctōe ſuare. tribꝫ mo-
dis eos conatus ē corrigē: ꝛ a tāta malicia cohi-
bē.ſ. pudore. tīore: ꝛ amore. Primo pudore eis
duriciā cordis ꝛ ſanctorū necem improperan-
do: dura inquit ceruice ꝛ incircuncīſis cordi-
bus ꝛ auribus vos ſemper ſpirituiſancto reſtiti
ſtis: ſicut et patres veſtri. ita ꝛ vos quem enim
prophetarum patres veſtri non ſunt perſecu-
ti. ꝛ occiderunt eos qui prenunciabant de ad-
uētu iuſti. Ubi ſic dicit gloſa. tres gradus ma-

licie eoꝝ ponit. Primꝰ ē ꝙ ſpūiſācto r̄ſtiterunt.
Scđs ē ꝙ ꝓphas ꝑſecuti ſīt. Terciꝰ ē creſcente
malicia eos occidert. Sꝫ qꝛ frōs mulieris mēri
cis fcā erat eis ⁊ neſciebāt erubeſcē: nec ſic a ↄce
pta malicia deſtiterīt: imo audiētes h̄ diſſecabā
tur cordibꝫ ſuis: ⁊ ſtridebāt dētibꝫ in eū.
Poſtmodū ḡ correxit eos tiore: ꝑ h̄.ſ.ꝙ ihꝫ
ſtātē a dextris dī ſe vidē ꝓhibuit: qͥ parātū ſe ad
iuuare: ⁊ aduſarios ↄdēnare. Cū ei eēt ſtepha
nꝰ plenꝰ ſpūſctō. itués ī celū vidit gliaꝫ dī: ⁊ ait.
Ecce video celos aptos. ⁊ filiū hoīs ſtantē a de
xtris ꝟtutis dī. Licꝫ igiť iā pudore ⁊ tiore cor
rexit eos. n̄ tn̄ adhuc deſtitert. h̄ deteiores qꝫ pꝰ
fuert. exclamātes ei voce mag̃. ↄtinuerūt aures
ſuas. gloſa ne blaſphemātē audirēt ⁊ impetū fe
cert vnanimiť ī eū ⁊ ꝓiciētes eū ex̄ ciuitatē lapi
dabat. In h̄ ſm̄ legē ſe agē arbitrantes. q̄ bla
ſphemū ex̄ caſtra mandauerat lapidari. Et illi
duo falſi teſtes q̄ ī eū ꝑmū lapidē mittē debebāt
ſm̄ legē dicētē. ꝑma manꝰ teſtium lapidabit eū:
depoſuert veſtimēta ſua. ne illiꝰ tactu coīquinarēť
vl' vt ad lapidādū expeditōres r̄ddent' ſecꝰ pe
des adoleſcētis q̄ vocabať ſaulꝰ. ⁊ poſtea vocať eſt
paulꝰ. Qui cū lapidātiū veſtimēta cuſtodiret. ex
eo ꝙ ad lapidādū eos expeditōres r̄ddēt: qͥ ma
nu oīm lapidauit. Cū āt eos nec pudore nec tio
re poſſꝫ a tāta neqcia r̄trahē. terciū modū adhi
buit. vt ſaltē eos amore coercēt. An n̄ eximiꝰ a
mor fuit quē eis oñdit. qn̄ ꝓ ſe ⁊ ꝓ ipis orauit:
Pro ſe qͥdē orauit ne ſua paſſio ꝓlōgaret'. ⁊ ſic
ipi rei nota maiori tenēt'. Pro ipis aūt orauit
ne h̄ eis ī pctm̄ iputaret'. Lapidabāt inqͥt Ste
phanū inuōtē ⁊ dicētem. Dn̄e ihu ſuſcipe ſpm̄
meū. poſitis āt genubus clamauit voce mag̃: di
cēs. Dn̄e ne ſtatuas ill' h̄ pctm̄. Et vide amorē
mirabilē. qꝛ orādo ꝓ ſe ſtetit. orādo ꝓ ſuis lapi
datoribꝫ: genua flexit qͥ plꝰ orōnē quā ꝓ ipis fa
ciebat qꝫ illā quā ꝓ ſe effūdebat cupēt exaudiri
Pro ipis etiā potiuſqꝫ ꝓ ſe genua flexit. qꝛ vt
dicͭ glo. ibidē. qꝛ maior ē iniqtas. maiꝰ ſupplicā
di r̄mediū poſtulabat. In h̄ etiā martir xpꝫ imi
tatꝰ ē: q̄ ī paſſiōe ſua ꝓ ſe orauit dicēs. Pr̄ i ma
nꝰ tuas ↄmēdo ſpm̄ meū ⁊ ꝓ ſuis crucifixoribꝫ
dicēs. Pr̄ ignoſce ill' qꝛ neſciūt q̄d faciūt. Et cū
h̄ dixiſſꝫ obdormiuit ī dn̄o. glo. pulcre dictū eſt
obdormiuit. ⁊ n̄ mortuꝰ ē: qꝛ obtulit ſacrificiū di
lectōnis. ⁊ obdormiuit ī ſpe r̄ſurrectōis. Fcta ē
āt lapidatō bti ſtephani eodē āno q̄ dn̄s aſcen
dit ī ꝑio mēſe auguſti: t'cia die intrāte. Sctūs
ꝟo Gamaliel ⁊ Nicodemꝰ q̄ erāt ꝓ xpianis in
oībꝫ ↄcilijs iudeoꝝ: ſepeliert eū ī agꝛ ipiꝰ gama
liel: ⁊ fecert plāctū magnū ſup eū ⁊ fcta ē mag̃ ꝑ
ſecutō xpianoꝝ q̄ erāt hierl'm. qꝛ occiſo b. Ste
phano vno d̄ ꝑncipibꝫ alios ḡuit' ꝑſeq̄ ceperūt

intantū ꝙ oēs xp̄iani preter apoſtolos q̄ erāt
ceteris fortiores: per totam iudeorum ꝓuinciā
ſunt diſperſi. Iuxta qđ dominꝰ preceperat eis.
ſi vos ꝑſecuti fuerint in vna ciuitate. fugite ī ali
am. Refert Auguſt. doctor egregius. b. Ste
phanū inumēis miraclis claruiſſe: ⁊ ſeptē mor
tuos ſuis meritis ſuſcitaſſe: mltos a varijs lan
guoribꝫ curaſſe. Preter hec autem alia r̄fert mi
racla digne memorie ↄmendanda. Ait eī ꝙ flo
res q̄ ſup altare b. Stephani ponebant': ⁊ inde
ablati ſup īfirmos ponebant' ⁊ mirabil'r curabā
tur. Pāni etiā d̄ eius altari ſumpti ⁊ ſup egros
impoſiti. mltis extitert īfirmātibꝫ ī medelā. nam
ſic ait aug. ibidēꝫ in li. xxij. d̄ ciui. dei. flores ipi de
altari ſācti Stephani aſſumpti cuiuſdam muli
eris cece oculis impoſiti ſunt: ⁊ illa continuo lu
men recepit. Refert qꝫ in eodem libro ꝙ cū
quidam vir primarius ciuitatis nomine marcia
lis infidelis eſſet. ⁊ nequaqꝫ conuerti vellet. cum
tn̄ plurimum egrotaret: gener ſuus valde fidel'
ad eccleſiaꝫ ſancti Stephani venit: ⁊ d̄ ipis flo
ribꝫ q̄ ſup altari erāt accipiēs. ad caput ſui ſoce
ri flores ipos latēter poſuit: ſup q̄s cum ille dor
miſſet. ꝓrius añ diluculū clamauit vt ad ep̄m
mitterētur. cum autem ep̄s abeſſꝫ. ſacerdos ad eū
veīt. ⁊ ipſum cum ſe credere diceret baptiſauit.
Hic qꝫdiu vixit hoc verbum ſemper in ore ha
buit. Xp̄e accipe ſpm̄ meum. cum tn̄ hec b. Ste
phani ī vltia ꝟba fuiſſe neſciret. Aliud ſil'r in
eodē libro r̄fert miraclm ꝙ q̄dā mr̄ona noīe pe
tronia cū diu infirmitate ḡuiſſima torq̄ret' ⁊ mlͭ
ta adhibens remedia nullū ſentiret liberatōnis
veſtigiū: tādē quēdā iudeū ↄſuluit q̄ anulū quē
dā cū q̄dā lapide ei tribuit: vt ipo anulo cū cor
da ad nuda corpis cingeret' vt ex ꝟtute illiꝰ la
pidis bn̄ficiū r̄cipet ſanitatis. Sꝫ dūꝫ h̄ ſibi nil
valē ↄſpicēt. ad ecc̄iam ꝓthomartiris ꝓperauit
⁊ ꝓ ſalute ſua inſtātiꝰ beatū Stephanū exora
uit. Tūc ſubito inſoluta corda. ⁊ illeſo anulo re
manēte. anulus in terrā ꝓſiluit: ⁊ ↄtinuo ꝑfecte
ſanata ē. Aliud ſil'r in eodem non minus mi
rabile refert miraculum. Apud nanqꝫ ceſaream
capadocie quedaꝫ nobilis matrona erat. viri q̄
dem deſtituta ſolacio. ſed nobili vallata multi
tudine filiorum. Nam decem pueros habuiſſe
dicitur: quorum ſeptem mares ⁊ tres femine fu
iſſe ꝓhibētur. Quadaꝫ at' vice dū mr̄ ab eis of
fendit': maledictōem ſuam filijs imprecať. ſubi
to vero maledictōnē mr̄is diua vindicta ſubſe
quit': ⁊ oēs pena ſimili ⁊ horribili ferūt'. Nam
oēs tremore mēbroꝝ omniū horribiliter ſunt
percuſſi. quapropter nimium dolentes. ⁊ ſuorū
ciuiū oculos nō ferētes. ꝑ totum orbē vagari ce
pert: ⁊ quocūqꝫ ibant omniū in ſe conuertebant

aſpectū. Ex his aūt duo fr̄ ⁊ ſoror. paulꝰ ⁊ palla
dya ypponiā venerūt. ⁊ ipi auguſtīo ibidē epo q̄
ſibi ꝯtigerāt narrauerūt. Cū ḡ iā. xv. dieb̄ an pa
ſcha eccīā btī ſtephāi frequētātes. ſaītatē ab ipo
martire mltis p̄cib̄ poſtlaſſēt. ī ipo die paſche
cū frequēs ppl's pn̄s eēt. vnꝰ ex eis. ſ. paulꝰ repēte
cācellū itroiuit ⁊ an̄ altare mlta fidē ⁊ rūentia ſe ꝓ
ſtrauit ī orōe. Et cū aſtātes rei exitū expectarēt.
ſbito ſurrexit ſanꝰ. a tremore corꝑis deiceps ali
enꝰ. Cū aūt ad auguſtinū fuiſſ; adductꝰ. ipe eum
ad ppl'm ꝓtulit: ⁊ ſeq̄nti die libellū d̓ curatōe illi
us eis ad r̄citādū ꝓmiſit. Cū aūt ſic ad ppl'm loq̄
ret. ⁊ ſoror illiꝰ ibidē oib̄ mēbris tremēs aſſiſtēt
ſurgēs illa e medio. btī ſtephāi cācellos intrauit: ⁊
ſtati velut obdormiēs ſbito ſanata ſurrexit. Ipa
ſiſr ī mediū ꝓducit: ⁊ d̓ vtꝰuſq; ſaītate deo ⁊ btō
ſtephāo imēſe grē r̄ferūt. Oroſiꝰ nāq; a hiero.
ad auguſtinū r̄diēs q̄ſdā r̄liq̄as ſctī ſtephāi de
tulit: ad q̄s p̄dicta ⁊ alia pl'a miracl'a fcā ſūt.

Nōndū aūt ꝙ b. ſtephanꝰ hac die paſſꝰ n̄ ē ſ;
ea die vt dr̄ q̄ eꝰ inētō celebrat'. Eꝰ aūt inētō hac
die dr̄ extitiſſe. Sz q̄re feſta mutata ſint. dicet'
cū d̓ inētōe ageт'. Ad pn̄s aūt ħ dixiſſe ſufficiat:
ꝙ duplici d̓ cā eccīa ħ tria feſta q̄ ſecūt' natitatē
dn̄i ſic voluit ordiare. Pria ē vt xp̄o ſpōſo ⁊ ca
piti oēs ſui comites adiūgāt'. Natꝰ ei xp̄s ſpōſꝰ
eccīe. ī hūc mōz tres ſibi comites adiūxit. De q̄
b̄ comitib̄ dr̄ ī cāticis. Dilectꝰ meꝰ cādidꝰ ⁊ ru
bicūdꝰ electꝰ ex milib̄. Cādidꝰ q̄ztū ad Iohēm
euāgeliſtā p̄cioſū ꝯfeſſorē. Rubicūdꝰ q̄ztuz ad
ſtephanū ꝓthomartirē. Electꝰ ex milib̄ q̄ztuz
ad turbā inocētū v̓gialē. Scd̓a rō ē. vt ſic eccīa
oīm martirꝝ genera ſm̄ gdꝰ digtat' ī ſiſ' adunaēt
Quoꝝ q̄ de martirij xp̄i natitas cā fuit. Eſt em̄
triplex martiriū. Vnū voluntate ⁊ ope. Scd̓m
volūtate ſ; n̄ ope. Terciū ope ſ; n̄ volūtate. Pri
mū fuit ī btō ſtephāo. Scd̓m ī btō iohē euāge
liſta. Terciū ī inocētib̄.

Iohānes interpre

tat' dī grā. vl' ī q̄ ē grā. vl' cui dōatū ē vel
cui donatō a deo fcā ē. ꝑ ħ itelligūt' q̄tu
or ꝓuilegia q̄ fuerūt ī b. iohe. Prīm ē p̄cipua xp̄i
dilectō. Xp̄c ei p̄ ceťis apl'is eū dilexit: ⁊ maiora
dilectōis ⁊ faīliaritatis ſigā ei oñdit. Et iō dr̄ dei
grā q: dn̄o ḡtioſꝰ. Eť plꝰ petro ipm dilexiſſe vi
det'. Sz ē dilectō aīmi ⁊ ſigni. ⁊ illa q̄ eſt ſigni
duplex ē. Vna q̄ ꝯſiſtit ī faīliaritatis oñſiōe: et
alia ī bn̄ficiōꝝ exhibitōe. q̄ztū ad p̄mā vtrūq; eq̄
lit' dilexit. q̄ztū ad ſecūdā plꝰ iohēz q̄ȝ petꝝ. q̄ztū
ad ťciā plꝰ petꝝ. Scd̓m ē carnis icorruptio. q:
v̓go a dn̄o ē electꝰ. ⁊ ide dr̄ ī q̄ ē grā. In ipo em̄
fuit grā pudicitie v̓gial'. vn̄ ⁊ de nuptijs volens
nubē a dn̄o vocꝰ fuit. Terciū ē ſecretoꝝ r̄uelatō

Et ide dr̄ cui donatū ē. Ei dē ei donatū ē mlta ſe
creta ⁊ ꝓfūda noſſe: ſic d̓ diuitate xp̄i: ⁊ ꝯſūma
tōe ſecli. Quartū ē mr̄is dī r̄cōmēdatō ⁊ ide dī
ctū ē cui donatō a deo fcā ē. Maria ei donatō a
dn̄o tūc eidē fcā ē. qn̄ mr̄ dī ī eꝰ cuſtodiā dōata
ē. Eꝰ vitā Miletꝰ laodicie eps ſcpſit: quā Iſi
dorꝰ ī libro d̓ ortu ⁊ vita vl' obitu ſctoꝝ patꝝ ab
breuiauit.

Iohānes apoſto

lus ⁊ euāgeliſta dilectꝰ a dn̄o ⁊ v̓go
electꝰ. Pꝰ pēthecoſten diuiſ' apl'is
ī aſiā ē ꝓfectꝰ: vbi eccīas mltas fūdauit. Domi
cianꝰ igr̄ ipator. eꝰ ītelligēs famā accerſitū eū ī
doliū feruētis olei an̄ portā latinā mitti iuſſit. Il
le aūt ide exijt illeſꝰ ſicā corruptōe carnis extite
rat alienꝰ. Videēs igr̄ ipator ꝙ nec ſic a p̄dicatō
ne deſiſtēt: eū ī pathmos iſulā ī exiliū relegauit:
vbi ſolꝰ degēs apocalipſiz ſcpſit. Eodē aūt āno
impator ꝓpť ſui nimiā crudelitatē occidit' ⁊ a ſe
natu q̄cq̄d fecerat r̄uocat'. Sicq; fcm̄ ē vt ſcts
iohēs q̄ cū iiuria ī iſulā deportatꝰ fuerat. cū ho
nore ephēſū r̄diret: occurrēte ei vniuerſa t'ba et
dicēte. Bn̄dictꝰ q̄ venit ī noīe dn̄i. Cū aūt igredē
tur vrbē. druſiana eꝰ dilectrix q̄ ſuū plūmū deſi
derabat aduētū mortua efferebat'. Parētes igi
tur eiꝰ vidue ⁊ orphāi dixerūt ei. Scte iohēs ec
ce druſianā efferimꝰ. q̄ tuis ſemꝑ monitis obſecū
dās. nos oēs alebat. tuū q̄z deſideabat plūmum
aduētū: dī. O ſi videā aplz dī an̄q̄z moriar: Ec
ce tu veniſti: ⁊ te vidē n̄ potuit. Tūc iuſſit feretꝝ de
poi ⁊ corpꝰ r̄ſolui: dī. Dn̄s meꝰ ihs xp̄c ſuſcitet
te druſiana: ſurge ⁊ vade ī domū tuā: ⁊ para mi re
fectōez. ſtatī illa ſurrexit ⁊ cepit ire: ſollicita d̓ iuſ
ſiōe apl'i: ita vt ſibi videt' ꝙ n̄ d̓ morte ſ; d̓ ſōno
excitaſſ; eā. Alia aūt die craton ph̄s ī foro po
pulū ꝯuocauit: vt oñdēt qn̄o ħ mōs ꝯtēnēdꝰ eſſet
Duos em̄ ditiſſimos iuuenes frēs p̄cioſiſſimas
gēmas diſtracto toto pāimoio emē fecēat: ⁊ eas
ī ꝯſpcťu oīm ꝯfrigi iuſſerat. Cōtigit igr̄ apl'm il
luc trāſitū facē vocāſq; ad ſe ph̄m: hmōi mūdi
ꝯtēptū triplici rōe ꝯdēnauit. Prio q: ore hoīm
laudat' ſ; diuino iudicō ꝯdēnat'. Scd̓o q: ex tali
ꝯtēptu viciū n̄ curat'. ⁊ iō vanꝰ ē. ſicut medicīa va
na dr̄ ex q̄ morb̄ neq̄q̄ȝ curat'. Tercō q: ꝯtēptꝰ
meritorꝰ ē q̄ ſua paupib̄ elargit'. ſic dn̄s iuueni
dixit. Si vis pfectꝰ eē: vade ⁊ vēde oīa q̄ habes
⁊ da paupib̄. Cui craton dixit. ſi vē dēs mgr̄ tu
us eſt. ⁊ vult vt haꝝ gēmaꝝ p̄ciū paupib̄ eroge
tur: fac vt reītegrēt'. ⁊ ad eiꝰ facias gliaz qd̓ ego
ad hoīm feci famā. Tūc btūs iohēs gēmarum
fragmenta in manū ſuā recolligens: orauit. ⁊ fa
cte ſunt integre ſicut prius. ſtatiq; philoſophꝰ
⁊ illi duo iuuenes crediderūt. ⁊ gēmas vēdētes

p̄ciū paupib⁹ erogarēt. duo ī ſup iuuenes hono-
rati. q̄z vn⁹ vocabat̄ atticꝰ. alt̄ eugeni⁹ hoꝝ exē-
plo. vēditis oib⁹ ⁊ paupib⁹ erogatis. aplꝫ ſūt ſe-
cuti. Quadā at̄ die vidētes ſuos ſuos p̄cioſis
īdumētis fulgētes. ī vili ꝯo pallio ſe egētes: ↄtri-
ſtari cepērt. Qđ cū ſct̄us Johēs aduṫiſſꝫ. eo ꝙ
facie triſtes eēnt ꝯgas ⁊ lapides minutos a lit-
tore maris deferri fec̄: ⁊ eos ī auꝝ ⁊ gēmas ↄuer-
tit. Qui iuſſu apl̄i vniuerſos aurifices ⁊ gēmari-
os ꝑ ſeptē dies querētes r̄uerſi ſt̄: dicētes. ꝙ illi
nūcꝫ tā puꝝ auꝝ ⁊ tā p̄cioſas gemmas ſe vidiſſe
teſtati ſt̄. Dixitcꝫ eis. Ite ⁊ redimite vob̄ t̄ras
q̄s vēdidiſtis: q̄z celorū p̄mia ꝑdidiſtis. Eſtote
floridi vt marceſcatis. Eſtote diuites t̄palr̄ vt ī
ꝑpetuū mēdicetis. Tc̄ apl̄s ↄ̄ diuitias diuti⁹
cepit diſputare. oñdēs ꝙ ſex ſt̄ q̄ dn̄t nos ab ī-
moderato diuitiaꝝ appetitu r̄trahē. Primū eſt
ſcriptura: vn̄ recitauit hyſtoriā d̄ diuite epulōe
quē dn̄s r̄probauit: ⁊ d̄ lazaro paupe quē dn̄s
elegit. Secūdū ē natura: q̄z hō ſine diuitiꝭs na-
ſcit̄ ⁊ nud⁹: ⁊ ſine diuitiꝭs morit̄. Terciū ē crea-
tura: q̄z ſol. lūa. ſydera. pluuia. aer omib⁹ ſt̄ ↄ̄ia
Et ſic ↄ̄nit̄ oib⁹ ſua bñficia largiūt̄. ſic ⁊ iter ho-
mines oīa coīa eē dn̄t. Qrtū ē fortuna. Dixit ei
ꝙ diues fu⁹ efficit̄ nūmi ⁊ dyaboli. Nūmi q̄z ñ
poſſidet diuitias. ſ; ipē a diuitiꝭs poſſidet̄. Dy-
aboli q̄z iuxͣ euāgeliū amatoꝛ pecūie fu⁹ ē mam-
mone. Quītū ē cura: q̄z hn̄t curaꝫ ⁊ ſollicitudi-
nē diurnā ⁊ noct̄nā ī acq̇rēdo ⁊ ī cuſtodiendo.
Nā ī acq̇rēdo hn̄t laborē: ī cuſtodiēdo timorem.
Sextū ē iactura: ⁊ oſtēdit ꝙ diuitie ſunt cauſa
iacture q̄ ē ī acq̇ſitōe duplicis mali. ſ. mali ī p̄nti
qđ ē elatio: ⁊ mali ī futuro: qđ ē et̄na dānatio: ⁊
alteri⁹ qđ ē ī ꝑditōe et̄na. ſ. duplicis boni videli-
cet bōi ī p̄nti qđ ē gr̄a. ⁊ boni ī futuro: qđ ē eter-
na gl̄ia. Cū igit̄ ſct̄s iohēs ↄ̄ diuitias talit̄ di-
ſputaret. ecce iuuenis q̇dā mortu⁹ efferebat̄. q
trigīta dies hēbat ꝙ vxorē accepat. veniēs igr̄
mr̄. vidua. ⁊ ceteri q̄ eū flebāt. ad pedes apl̄i ꝓ-
ciderūt: rogātes ꝙ hūc q̄ꝫ ſic druſianā ī noīe dn̄i
ſuſcitaret. Flēte igr̄ apl̄o diuti⁹ ⁊ orāte: ↄtinuo
mortu⁹ ſurrexit. Precepitcꝫ ei vt ill̄ duob⁹ di-
ſcipul̄ enarraret q̄ntā īcurriſſent penā. ⁊ q̄ntam
gl̄iam ꝑdidiſſent: q̇ mľta d̄ gl̄ia ꝑadiſi ⁊ de penis
inferni q̄s viderat enarrauit: dicēs. O miſeri vi-
di angelos vr̄os flētes ⁊ demōes ĝtulātes. Di-
xitcꝫ eis. ꝙ ꝑdidiſſēt et̄na palatia q̄ ſt̄ gemmis
choruſcātib⁹ fabricata. claritatis mirabil̄ ↄtēti-
ua. copioſis epul̄ r̄fecta. delicijs plena. gaudijs
gl̄ioſa. ⁊ imꝑpetuū ꝑmāſura. De iferno at̄ octo
penas dixit. q̄ his ꝯ ſib⁹ ↄtinēt̄. Vermes ⁊ tene-
bre. flagellū. frigus. ⁊ ignis. Demonis aſpectus
ſcelerū ↄfuſio. luctus. Tc̄ ille q̇ fuerat ſuſcitatus
⁊ illi duo diſcipuli ad pedes apl̄i ſe ꝓſternētes.

rogabāt vt miſc̄diā ↄſeq̄rent̄. Quib⁹ apl̄s ait.
xxx. dieb⁹ p̄niaꝫ agite: int̄ q̄s orate vt ꝯge ⁊ la-
pides ad naturā p̄ſtinā r̄uertāt̄: qđ cū factū eēt
ait eis. Ite ⁊ vn̄ tuliſtis ꝯgas ⁊ lapides: deferā-
tis. Qđ cū feciſſent: ⁊ ꝯge ⁊ lapides ī ſui natu-
rā r̄uerſi fuiſſent. oīm ꝯtutū gr̄am quā prius ha-
buerant receperūt. Cū at̄ bt̄s Johēs ꝑ totā
aſyaꝫ p̄dicaſſet: cultores ydoloꝝ ſeditōeꝫ ī ꝑp̄lo
ↄcitātes Johēꝫ ad templū dyane trahebāt: co-
gētes eū ſacrificiū offerre. Quib⁹ bt̄s iohēs hāc
diſiūctionē ꝓpoſuit: vt aut ipi ad inuocatōnem
dyane ecc̄liaꝫ xp̄i euerterēt: ⁊ ipē ydolis ſacrifi-
caret. aut ipē ad īuocationem xp̄i. templū dya-
ne ↄuerteret. ⁊ ipi ī xp̄m crederēt. Huic ĝ ſentē-
tie cū maioꝛ ꝑs ꝑp̄li ↄſenſiſſet exeūtib⁹ cūctis de
templo. orauit apl̄s ⁊ funditus templū corruit:
⁊ dyane imago penit⁹ ↄminuta ē. Ariſtodem⁹
at̄ pōtifex ydoloꝝ in ꝑp̄lo ſeditōem maximā cō-
citauit: ita vt vna ꝑs ꝑp̄li ↄ̄ aliā ad p̄liū paretur.
Cui apl̄s q̇d tibi vis faciā vt placeris: Cui ille.
ſi vis vt credā ī deū tuū dabo tibi venenū bibē.
⁊ ſi tibi nullā vite leſiōꝫ intulerit. verus de⁹ dn̄s
tu⁹ apparebit. Cui apl̄s. Fac vt locut⁹ es. Et il-
le volo vt an̄ alios morientes videas. vt ſic āpli⁹
ꝑtimeſcas. Pergēs igr̄ Ariſtodem⁹ ad ꝓcōſu-
lem. duos viros decapitandos petijt: ⁊ coram
eis omnib⁹ venenū dedit: q̇ mox vt venenū bibe-
runt ſp̄m exalarunt. Tūc apl̄s calicem accipiēs
⁊ ſigno crucis ſe muniens. totū venenū bibit: et
nullā leſionē incurrit. quapropter deum omnes
laudare ceperunt. Ariſtodemus autē dixit: ad-
huc mihi ineſt dubietas. ſed ſi veneno mortuos
ſuſcitaueris abſcꝫ dubio vere credam. Tc̄ apo-
ſtolus ei tunicam ſuam tribuit. Cui ille. cur mihi
tunicam tuam dediſti: Cui apl̄s vt vł ſic ↄfuſ⁹
a tua infidelitate diſcedas. Cui ille. Nūq̇d tuni-
ca tua credē me faciet: Et apl̄s: vade ⁊ mitte eā
ſuꝑ corpora defunctoꝝ: dicēs. apl̄s xp̄i me mi-
ſit ad vos: vt ī xp̄i noīe exurgatis. qđ cū feciſſet
ilico ſurrexerunt. Tūc apl̄s pontificem ⁊ ꝓcon-
ſulē credentes cum omni parentela ſua in chri-
ſti noīe baptizauit. qui in honorem beati iohā-
nis eccleſiam ↄſtruxerūt.

Refert bt̄s clemēs ſicͭ ī. iiij. li. ecc̄iaſtice hiſto-
rie inuenitur. ꝙ quodam t̄pe apl̄s q̄ndā iuuenem
pulcrū ⁊ ferocē ↄuertit: ⁊ eū cuidā ep̄o ſub depo-
ſiti noīe ↄmēdauit. Poſt aliqđ at̄ t̄ps iuuenis
dereliquit ep̄m ⁊ fact⁹ ē p̄riceps latronū. Apl̄s
itacꝫ ad ep̄m venit ⁊ ſuū depoſitum requiſiuit.
Cūcꝫ ille d̄ pecunia intelligeret. ⁊ ex h̄ vehemē-
ter ſtupet: dixit ei apl̄s: iuuenē illum a te repeto
quē tibi tā ſtudioſe recommendaui. Cui ille pat̄
ſancte in anima mortuus eſt: ⁊ in tali monte cuꝫ
latronibus degit. quorum ipſe princeps exiſtit.

Quib⁹ auditis veſtẽ ſuã ſcidit: ⁊ caput ſuũ pugnis feriẽs. bonũ iqt te cuſtodẽ frĩs aĩe dereliq̃. Cõfeſtĩ igit᷑ equũ ſibi parẽ iuſſit: ⁊ ad illũ mõtẽ ĩtrepid⁹ cucurrit. Quẽ cũ iuueĩs ĩſpexiſſʒ. p̃ pudore nimio ſtatĩ equũ aſcẽdit: ⁊ veloci⁹ aufugit. Apl̃s aũt etatis oblit⁹ vrget calcarib⁹ equũ: ⁊ p⁹ tergũ clamitat fugiẽtis: vt q̃d fili dilectiſſime fugis pr̃em ⁊ iermẽ ſenẽ: Ne timeas fili. qꝛ pro te xp̃o rõeʒ reddã. ⁊ certe ꝓ te libẽter moriar ſic ꝓ nob xp̃c ẽ mortu⁹. Reuertẽ. fili reuertere. qꝛ dñs me miſit. Qui audiẽs ↄpũct⁹ r̃dijt ⁊ amariſſime fleuit. Apl̃s aũt ad pedes e⁹ ꝓcidit: ⁊ manũ nec ↄſciã. tãq̃ꝫ ꝑ pniaꝫ iã purgatã oſcłari cepit. Jeiunãte ig̃ ⁊ orãte ꝓ eo apl̃o veniã ipet̃uit: ipmq̃ꝫ poſtmodũ ĩ ep̃m ordiauit. Legit᷑ q̃ꝫ ĩ ead̃ hiſtoria eccl̃iaſtica. ⁊ hr̃ ĩ glo. ſuꝑ ſc̃da canoica iohãnis. ꝙ cũ b. iohẽs apd̃ ephẽſũ balnea lauãdi grã ĩtroiſſet. ⁊ ibidẽ cherithũ hẽticũ vidiſſʒ: ind̃ ꝓtin⁹ exilijt: di. fugiam⁹ hic: ne balnea ſuꝑ nos corruãt ĩ q̃b⁹ lauat᷑ cherith⁹ v̾itatis inimic⁹.

Cũ auis q̃ꝑdix di. viua b̃to iohi a q̃dã oblata fuiſſet. ⁊ ille eã q̃ĩ demulcẽdo tãgẽt: ⁊ ↄ̃ctaret: q̃dã adoleſcẽs h̃ vidẽs. ad coeuos ſuos ridẽdo dixit: videte q̃uõ ille ſenex cũ auicła ſic puer ludit. Qd̃ b. iohẽs ꝑ ſpm̃ r̃cognoſcẽs. iuuenẽ ad ſe võcauit: ⁊ q̃d ĩ manu tenẽt ĩq̃ſiuit: cui cũ ſe arcũ dicẽt tenẽ ait. q̃d ĩde facis: ⁊ iuueĩs aues ĩde ac beſtias ſagittam⁹. Cui apl̃s. q̃lit᷑: tũc iuueĩs arcũ cepit tẽdẽ: ⁊ tẽſũ ĩ manu tenẽ. Sʒ cum nil ei apl̃us diceret: iuuenis arcum diſtendi. Cui Johãnes. q̃re fili arcũ diſtendiſti: Et ille qꝛ ſi diutius tẽſus tenẽt᷑. ad iacẽda iacł̃a ĩfirmior reddẽt᷑. Et apl̃s ad h̃. ſic ⁊ hũana fragilitas ad ↄtẽplatõꝫ min⁹ valida fiẽt. ſi ſꝑ ĩ ſuo rigore ꝑſiſtẽs. fragilitati ſue interdũ ↄdeſcẽdẽ r̃cuſaẽt. Nã ⁊ aq̃la cũctis aui⁹ celſius volat: ⁊ ſolẽ clari⁹ ↄſpicit ⁊ tñ nature neceſſitate ad ima deſcendit. Sic ⁊ hũan⁹ aĩm⁹. cũ ſe modicũ a ↄtemplatõe ret̃hit. crebra ĩnouatõe ardẽti⁹ ad celeſtia tẽdit.

B̃ts igi̾ iohẽs vt teſtat᷑ hiero. Cuꝫ ip̃e vſq̃ꝫ ad ip̃aꝫ ſuã vltimã ſenectutẽ epheſi moraret᷑. ⁊ vix int᷑ diſcipl̃oꝝ man⁹ ad eccl̃iam deferret᷑. nec plura v̾ba dicẽ poſſʒ. ad quãlibꝫ pauſã h̃ dicebat: filioli diligite alterutrũ. Tãdẽ frẽs q̃ cuꝫ eo erãt admirãtes ꝙ ſꝑ eadẽ dicẽt: dixẽrt ei. Mg̃r q̃re ſꝑ eadẽ loq̃ris: Qui r̃ndit: qꝛ p̃ceptũ dñi ẽ ⁊ ſi ſolũ h̃ fiat: ſuffic̃. Refert q̃ꝫ helynãd⁹. ꝙ cũ iohẽs euãgeliſta euãgeliũ ſcribẽ debẽt. ꝓus indixit ieiuniũ vt orarẽt ſe digna ſcriptuꝝ. Fert᷑ aũt ip̃m ꝓ illo loco ſecretiſſimo ĩ q̃ diũa ſcriptur⁹ ſeceſſerat oraſſe: vt nullas huic ĩſiſtẽs opi vẽtoruꝫ ibi aut imbriũ ĩiurias patẽt᷑. hãc q̃ꝫ eidẽ loco vſq̃ꝫ hodie reuerẽtiã elemẽta hũaẽ dicũt᷑ h̃. Helynãdus. Cũ igi̾ eẽt nonagitanouẽ ãnoꝝ. a paſſiõe dñi ƀm yſidoꝝ ãno ſexageſimoſeptio: apparuit ei dñs cũ diſcipul᷑ ſuis: dicẽs. Veni dilecte mi ad me. qꝛ tp̃s eſt vt in menſa mea cũ tuis fratrib⁹ epuleris. Surgẽs aũt iohẽs cepit ire. Cui dñs. dñica die ad me venies. Veniẽte igit᷑ die dñica. vniuerſus ꝑpl̃s ↄuenit ĩ eccl̃ia q̃ fuerat ipius noĩe fabricata: q̃ a p̃mo pulloꝝ cãtu predicauit eiſdẽ hortãs eos vt ĩ fide eſſent ſtabiles: ⁊ in mãdatis di̾ ferventes. Poſt hoc foueam quadratam iuxta altare fecit fieri ⁊ terram extra eccleſiam iactari. Deſcendenſq̃ꝫ in foueam expanſis ad deum manibus: dixit. Jnuitatus ad cõuiuiũ tuum dñe ihũ xp̃e ẽcce venio. grãs agẽs. qꝛ dignatus es me ad tuas epulas iuitare: ſciẽs ꝙ ex toto corde meo deſiderarẽ te. Cũq̃ꝫ oroeꝫ finiſſet: tãta lux ſuꝑ eũ emicuit ꝙ null⁹ ĩ eũ reſpicẽ potuit. Recedente autem lumine. manna fouea plena iuenit᷑. qd̃ ĩ loco illo vſq̃ꝫ hodie generat᷑: ita vt in fundo foree inſtar minute arene ſcaturire videatur ſicut in fontib⁹ fieri cõſueuit.

Sanctus Edmundus rex anglie nulli petenti in nomine ſancti Johannis euangeliſte aliq̃d denegabat. Vñ ↄtigit ꝙ q̃dam ꝑegrinus abſẽte camerario in nomie ſancti Johis euangeliſte ĩportune a rege elemoſinam poſtularet. Cui rex precioſum anulũ: cum nil aliud in ꝓmptu hẽt: dedit. Sʒ poſt plures dies quidam miles ãglie in tranſmarinis ꝑtib⁹ ↄſtitutus. ab eodẽ ꝑegrino anulũ regi referendum in hec verba recepit. Jlle cui ⁊ ꝓ c⁹ amore anulũ hunc dediſti: tibi remandat. vñ liquido patuit ꝙ b̃tus iohẽs eidem ĩ forma apparuit ꝑegrini. Jſidorus ĩ libro de ortu vita vł obitu ſc̃toꝝ patrũ. Mutauit iohẽs ĩ auꝝ ſilueſtres frõdiuꝫ v̾gas. littoreaq̃ꝫ ſaxa in gemmas. gemmaꝝ fragmina ĩ ꝓpriam reformauit naturam. p̃cepto ꝓpl̃i viduã ſuſcitauit. ⁊ r̃diuiuũ iuueĩs corp⁹ remeãte aĩa repauit. bibẽs letiferũ hauſtum euaſit periculum. ⁊ eodem proſtratos poculo iuuite r̃pauit ſtatĩ. hec Jſidor⁹.

Jnocentes dicti

ſũt triplici rõe. ſ. rõne vite. ratõne pene. ⁊ rõne innocentie aſſecute. Ratione vite dicti ſũt innocẽtes. ex eo ꝙ vitam innocentem. i. nõ nocentem habuerunt. nulli eñ vnq̃ꝫ nocuerũt: nec do ꝑ inobediẽtiã: nec ꝓximo ꝑ iniuſticiam. nec ſibi ꝑ alic⁹ pc̃ti maliciã. ⁊ iõ di̾ ĩ p̃s. Jnnocẽtes ⁊ recti adheſẽrt mihi. Jnnocẽtes ĩ vita ⁊ recti ĩ fide. Ratõne pene quoniam innocenter ⁊ iniuſte paſſi ſunt. vnde p̃s. Effuderunt ſãguinem innocentem. Ratione innocentie aſſecute. qui in ipſo martirio aſſecuti ſunt baptiſmalem innocentiam. id eſt ab originali peccato mũdiciã de qua innocentia dicitur in pſalmo. Cuſtodi i-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

nocentiã ⁊ vide equitatē .i. cuſtodi innocētiam
baptiſmatis: poſtmoduꝫ vide eq̄tatē bone opa
tionis.

Nnocētes ab he

rode aſcolonita ĩterfecti ſunt. Tres
em̄ fuiſſe herodes ſacra ſcriptura cō
memorat. q̄s famoſos fecit eoꝝ infamis crudeli
tas. Prim⁹ dictus eſt herodes aſcolonita. ſb q̄
dñs natus ē: ⁊ a q̄ pueri occiſi ſt̄. Secūd⁹ dict⁹
eſt herodes ãtipas: q̄ iohēꝫ decollauit. Tercius
dictus eſt herodes agrippa: q̄ iacobuꝫ occidit. ⁊
petrū incarcerauit. vn̄ ꝯ h̄ extāt v̄ſus. Aſcolo
nita necat pueros: antipa iohēꝫ. Agrippa iaco
bū claudēs ĩ carcē petrū. Sꝫ p̄mi herodis hy
ſtoriã breuiter videamus. Antipat̄ ydume⁹ vt
ĩ hiſtoria ſcolaſtica legi͠. neptē reg̃ arabū duxit
vxorē: ex q̄ filiū h̄uit quē vocauit herodē. q̄ po
ſtmodū aſcolonita dict⁹ ē. h̄ a ceſare Auguſto
regnū iudee accepit ⁊ tūc primitus ablatū ē ſce
ptrū ꝺ iuda. Huic ſex filij nati ſt̄. ſ. antipater. a
lexãder. ariſtobol⁹. archelaus: herodes ãtipas.
⁊ philippus. Alexãdrū aūt ⁊ ariſtobolū ex eadem
m̄re iudea genitos romam miſit: liberalib⁹ artib⁹
imbuēdos. poſt hoc a ſtudio redierūt: ⁊ erat ale
xander acerrimus orator. Jãq̄ꝫ liberi licētius
ꝺ ſuſceptōne regni cum patre diſceptabant. ob
h̄ p̄r offenſus antipatrem ill̄ p̄ponē ſatagebat.
Cūq̄ꝫ illi ꝺ morte p̄ris tractaſſēt. ⁊ ob h̄ a p̄re re
iecti fuiſſent. ceſarē adeūt. ꝺ p̄ris iniuria ꝯq̄ſturi
Jnterea magi hieroſolimã venīūt: ⁊ ꝺ ortu no
ui regis diligēter ſciſcitāt̄. Herodes h̄ audiēs
ꝯturbat̄. timens ne ꝺ veroꝝ regū genere aliq̄s
natus eēt: qui eum tanq̄ꝫ regni inuaſorē repellēt.
Rogabat igitur magos vt eo inuento ſibi r̄nun
cient: ſimulās ſe velle adorare quē volebat occi
dere. Verūtamē magi p̄ aliam viã reuerſi ſūt in
regionē ſuã. Videns herodes q̄ nequaq̄ꝫ ad ſe
venirēt: ſtelle viſiōe eos deceptos ad ſe redire e
rubuiſſe credidit: ⁊ iđo ab inquiſitōne pueri ani
mū reuocauit. Cū autē audiſſet que paſtores di
xerant. ⁊ q̄ ſymeō ⁊ anna p̄phetauerant. vehem̄
ter timuit: ⁊ ſe a magis turpiter illuſuꝫ putauit.
Tūc herodes ꝺ nece pueroꝝ q̄ erāt ĩ bethleē tra
ctare cepit: vt cū eis ille quē ignorabat occideret.
Ad monitōnē aūt angeli Joſeph cum puero ⁊
m̄re ĩ egiptū ĩ ciuitatē hermopoli fugit. ibiq̄ꝫ ſe
ptē ãnis vſq̄ꝫ ad obitū herodis mãſit. Jngredi
ente igit̄ dño egiptū ſꝫm yſaie vaticiniū: vniuer
ſa ydola corruert. Tradūt q̄ꝫ q̄ ſic̄ ĩ exitu filioꝝ
iſrahel ꝺ egipto n̄ fuit domus ĩ egipto in qua p̄
curante dño nō iaceret mortuū p̄mogenitū: ita
nec tūc fuit templū in quo n̄ corruiſſet ydolū.

Refert caſſiodorus in hyſtoria tripartita: q̄ in
hermopoli thebaide dicat̄ eſſe arbor que voca
tur perſidis: valens in ſalutem multoꝝ. ſi fruct⁹
aut folium aut pars corticis collo egrotãtiū alli
get̄. Cū igit̄ beata Maria cū filio ĩ egiptū fuge
ret. hec arbor vſq̄ꝫ ad terram inclinata eſt. ⁊ xp̄ꝫ
ſuppliciter adorauit. Hec caſſiodor⁹.

Cū igi͛ herodes ꝺ nece pueroꝝ diſponeret a
ceſare auguſto per epiſtolam eſt citatus: filiorū
accuſationib⁹ reſponſurus. Qui cum per tarſū
iter faceret. intellexit q̄ magos naues tarſenſiū
tranſuexiſſent: ⁊ ideo om̄es naues tharſis com
buri fecit. ſꝫm q̄ predictum fuerat. Jn ſpiritu ve
hementi ꝯteres naues tharſis. Cūq̄ꝫ pater cuꝫ
filijs coram ceſare diſceptarent. diffinitū eſt vt
filij patri in omnib⁹ obedirent: ⁊ ip̄e cui vellet re
gnū dimitteret. Rediēs igit̄ herodes: ⁊ ex con
firmatione factus audacior. mittēs occidit om̄s
pueros qui erant in bethleē a bimatu ⁊ ĩfra ſꝫm
tp̄s qđ exq̄ſierat a magis. hoc autē duplicē ĩtel
ligētiã ꝯtinet. Prio vt hec dictio infra. dicat or
dinem tp̄is: ⁊ eſt ſenſus a bimatu ⁊ ĩfra. i. ab ĩfã
tib⁹ duoꝝ annorū vſq̄ꝫ ad pueros vni⁹ noctis.
didicerat em̄ herodes a magis ea die q̄ ſtella ap
paruit eis dñm natū eē. ⁊ q̄r iã ann⁹ fluxerat ex
eo q̄ romã ierat ⁊ redierat. dñm anni curriculū
⁊ reliq̄rū inſup̄ dierū eē credebat iđoq̄ꝫ ſup̄ eta
tē eius vſq̄ꝫ ad bimos. ⁊ infra vſq̄ꝫ ad vnius no
ctis ĩfantes deſeuit ĩ pueros: timens pueri mor
phoſeon. i. tranſformationem ne. ſ. puer cui ſy
dera famulabāt̄. ſup̄ etatē ſuã vł ĩfra faciē tranſ
formaret: ⁊ hec ſnīa viſitatior ⁊ verior h̄r ⁊ r̄pu
tat̄. Alio mō exponitur ſꝫm Criſ. vt infra dicat
ordinem numeri: ⁊ eſt ſenſus. a bimatu ⁊ infra. i.
a pueris duorum annorum vſq̄ꝫ ad pueros q̄n
q̄ꝫ annorum. Dicit enim ſtellam per annum an
te ortum ſaluatoris magis apparuiſſe. Hero
des autem poſtq̄ꝫ hoc a magis didicit. romam
vadens. ⁊ adhuc per annum diſtulit. Credebat
autem tunc dominum natum fuiſſe quando ma
gis ſtella apparuit: ⁊ ideo dominum duoruꝫ an
norum eſſe credebat: vnde pueros bimos occi
dit: ⁊ deinceps vſq̄ꝫ ad quinq̄ꝫ annos: ſed n̄ mi
nores binis. Cui aſſertioni fidem facere videtur
q̄ quedam oſſa innocentium habent̄ adeo grã
dia q̄ bimorum eſſe non poſſunt. Poteſt tamē
dici. q̄ longe maioris erant homines quantita
tis q̄ꝫ modo. Jpſe autem herodes ſtatim ibidē
punitus eſt. Nam ſicut ait Macrobius. ⁊ ĩ qua
dam chronica legitur. vnus paruulus filius he
rodis ibidē ad nutriēdū caſu fuerat datus q̄ cū
alijs a carnificib⁹ eſt occiſus. Tunc adimpletuꝫ
eſt qđ dictum eſt per p̄pham. Vox ploratus et
vlulatus piarum. ſcilicꝫ matrum audita eſt ĩ ra
ma. i. in excelſo. deus autem iudex iuſtiſſim⁹: vt

i.i eadē hiſtoria ſcolaſtica legi͞t n̄ ē paſſꝰ tātā ahe
rodis neqͥtiā remanē ipunitā. Diuino enī iudi-
cio factū ē. vt q̇ multos orbauerat filijs ipe ſuis
miſerabilibꝫ orbaret̄. Nā alexāder ⁊ ariſtobolꝰ
iteꝝ p̄ri hīti ſūt ſuſpecti. ꝯfeſſꝰ ē ei vnꝰ ꝺ coꝝ cō-
plicibꝫ. ꝙ alexāder mlͭa ſibi donaria ꝓmiſiſſꝫ. ſi
p̄ri venenū ꝓpinaret. ꝯfeſſꝰ ē et tōſor ꝺ ꝓmiſſis
ſibi muneribꝫ. ſi dū p̄ris barbā radēt. eū cōtinuo
iugularet: addiditqꝫ alexādꝝ dixiſſe n̄ eē ponen
dā ſpē i ſene q̇ ſibi capillos tingēt vt iuuenis ap-
parēt. Ob h̄ p̄r iratꝰ eos occidi fec̄: ātipatrē aūt
futuꝝ regē iſtituit. h̄ ⁊ ipi antip̄ri herodē antipā
i r̄gnū ſubſtituit. Inſup herodē agrippā ⁊ hero
diadē vxorē philippi. q̄s ex ariſtobolo ſuſcepat
p̄na dilectōe fouebat. hac duplici de cā antip̄r
itolerabilē ꝯ p̄rē ꝯcepit odiū itantū ꝙ euꝫ attē-
tauerit occidē p venenū. qđ herodes iā p̄ſenti-
ens eū i carcē poſuit. Auguſtꝰ aūt ceſar audiens
ꝙ herodes filios occidiſſet. dixit: mallē eē hero-
dis porcꝰ q̄ꝫ filꝰ. q2 cū ſit ꝓſelitꝰ porcis parcit
⁊ filios occidit.

Ipe aūt herodes cū iā ānos. lxx. hr̄et in grauiſſi
mā egritudīeꝫ cecidit. Nā febre valida. prurigi
ne corpis. colli ꝯtinuis tormītis. pedū iflatōe. ꝟ-
meſcētibꝫ teſticl̄is. itolerabili fetore. crebro āhe
litu. ⁊ interruptis ſuſpirijs torq̄bat̄. A medicis
ꝟo i oleo poſitus ide q̄ſi mortuꝰ ē allatꝰ. Audi-
ens aūt iudeos mortē ſuā cuꝫ gaudio expectare.
nobiliores iuuenes ex oī iudea collectos i carce-
rē poſuit: dixitqꝫ ſalome ſorori ſue. Scio iude-
os ꝺ morte mea gauiſuros: h̄ potero hr̄e mlͭos
lugētes ⁊ nobiles exeq̄as funeris. Si meis vo-
lueritis parē mādatis. vt cū ſpm̄ emiſero. cūctos
occidatis: q̄s i cuſtodia h̄uo: vt ſic oīs iudea me
defleat lꝫ inuita. Hēbat aūt i ꝯſuetudīe vt poſt
oēꝫ cibū pomū p ſe purgaēt ⁊ comedēt. Cumqꝫ
gladiū manu tenēt tuſſiqꝫ violēta diſtēdēt̄. cir-
cūſpiciēs ne ſe aliq̇s impediret. ſeipꝫ pcuſſurus
manū dextrā ſuſtulit. h̄ ꝯſobrinꝰ eꝰ ſuſtinēdo de-
xtrā impediuit. Protīꝰ aūt q̄ſi rex mortuꝰ eēt in
aula r̄gia vlulatꝰ iſonuit. Quo audito exultat
antip2. mlͭaqꝫ ſi ſoluēt̄ cuſtodibꝫ pollicet̄. Qđ
cū cognouiſſꝫ herodes. grauꝰ filij exultatōeꝫ q̄ꝫ ꝓ-
p̄riā tulit mortē. mittēſqꝫ ſatellites eū occidi fec̄
⁊ archelaū pꝰ ſe r̄gnatuꝝ iſtituit: ſicqꝫ ptꝰ dies
q̇nqꝫ mortuꝰ ē i alijs fortunatiſſimꝰ. i rebꝫ dome
ſticis ifeliciſſimꝰ. Salome aūt ſoror eꝰ oēs abſol
uit q̄s rex occidi mādauerat. Remigius aūt i ori
ginali ſup mat̄. dic̄ ꝙ herodes gladio q̇ pomuꝫ
purgabat ſe pemit ⁊ ꝙ ſalome ſoror eiꝰ oēs vi-
ctos ꝓut cū fratre ordinauerat: interfecit.

Homas iterpreta

tur abyſſus: geminꝰ vel ſectꝰ. Abyſſus
.i. ꝓfūdus i hūiliatōe: qđ patꝫ i cilicio ⁊ pedum
paupeꝝ lotōe. Geminꝰ i p̄latōe q2 geiate p̄fuit
.ſ. ꝟbo ⁊ exēplo. Sectꝰ i paſſiōe.

Homas cantua

riēſis dū i curia r̄gis anglie ꝯſiſtēt ⁊ q̄-
dā ibidē fieri ꝯ͞ra r̄ligiōē videt. curiam
ipaꝫ deſeruit ⁊ cātuarīēſi archiep̄o ſe ꝯmiſit a q̄
archidiaconꝰ factꝰ. ad p̄ces tn̄ ipiꝰ archiep̄i r̄gl̄
cācellariā ſuſcepit: vt prudētia q̄ erat p̄ditꝰ. ma
lignoꝝ i eccīā ꝓhibēt iſultꝰ: quē rex adeo dile-
xit: vt pꝰ deceſſū archiep̄i eū i cathedralē hono
rē ꝓcurauerit ſublimari. q̇ licꝫ plīmū r̄ſiſtēt. tan
dē ob obediētie p̄ceptū humeros ſuppoſuit ad
portādū. Sbito aūt i virū alteꝝ pmutat̄: ⁊ caro eꝰ
cilicio ⁊ ieiunijs macerat̄. Nō ſolū ciliciuꝫ ꝓ ca-
miſia deferebat. h̄ et femoralia cilicina vſqꝫ ad
poplicē baiulabat. Sctitatē aūt ſuā ita ſbtiliter
occultabat. vt ſaluo ſp honeſtatis rigore. ſb de-
cētia veſtiū ⁊ apparatu vtēſiliū ꝯcordaret mori
bꝫ ſingloꝝ. Tredeci paupeꝝ pedes q̄tidie cur-
uatis genubꝫ abluebat: ⁊ r̄fectos datis cuilibet
iiij. argēteis r̄mittebat. Rex aūt ad volūtatē ſuā
i detrimētū eccl̄ie ipm̄ iflectē nitebat̄: volens vt
ꝯſuetudines q̄s ꝯ libtatē eccl̄ie p̄deceſſores ſui
habuerāt. ab eodē ſilr̄ firmaret̄. Qui duꝫ oīno
aſſentire noluit. ꝯ ſe irā r̄gis ⁊ p̄ncipum ꝓuocauit
Quadā aūt vice ſic cū alijs ep̄is a rege artatꝰ vt
et ſibi mortis ſn̄iaꝫ minaret̄. magnoꝝ viroꝝ de-
ceptus ꝯſilijs ꝟbotenꝰ aſſenſuꝫ p̄buit voto re-
gis. Verū ex h̄ vidēs aīaꝝ piculū imīnē. ſeipm̄
poſtmodū i p̄nia grauꝰ cruciauit: ⁊ ab altaris of-
ficio ſe ſuſpēdit: quuſqꝫ a ſūmo pontifice reſtitui
mereret̄. Req̇rit deniqꝫ rex vt qđ ꝟbo dixerat
ſcripto ꝯfirmaret. cui viril̄r ꝯdixit: ⁊ a curia ere-
ctā ſibi baiulās crucē diſceſſit: exclamātibꝫ ipijs
ꝯ eū. capite furē ſuſpēdite proditorem. Et ecce
duo magni ꝓcēs ⁊ fideles ad eū iſuſis lacrimis
veniētes ſb iuramēto aſſerit: ꝙ i eꝰ mortē mlͭi ꝓ-
cēs ꝯiurarūt. Vir igr̄ di eccl̄ie magl̄ q̄ꝫ ſibi metu
ens fugā iniꝫt: ⁊ ſenonis a p̄pa alexādro ſuſcep-
tꝰ. ⁊ i mōſterio pōtiniacēſi ꝯmēdatꝰ. pꝰmodū in
frāciā vſqꝫ deuenit. Rex ꝟo dū romā miſiſſꝫ vt
legati veirēt q̇ h̄ negociū diffinirēt. oīno r̄pulſā
patit̄. ⁊ ob h̄ irā ꝯ archiep̄m āplꝰ ꝯcitat̄. Un-
oīa q̄ erāt archiep̄i ⁊ ſuoꝝ diripuit ⁊ totā eius
ꝓgeniē exilio ꝯdēnauit: neq̄ꝫ deferēs ꝯditōni
vl̄ ſexui. ordini vl̄ etati. Ipe aūt ꝓ r̄ge ⁊ ꝓ regꝰ an
glie q̄tidie exorabat. Reuelat̄ aūt archiep̄o ꝙ
ad ſuā eēt eccīā r̄diturꝰ ⁊ ad xp̄m cū palma mar
tirij migᵃturꝰ. Septio igit̄ anno ſui exilij rediſſe
conceditur: ⁊ a cunctis cum honore ſuſcipitur
Per aliquot dies ante eius martirium iuuenis
quidam de corpore exiens. ⁊ poſtmodum mira

culoſe rediēs aiebat: ꝙ vſqꝫ ad ſupmū ſctoꝝ or
dinē duct⁹ fuit. ⁊ int̄ aplos ſedē qndā vacuā vi
dit. ꝑcūctāti aūt c⁹ eēt h̄ ſedes. āgel⁹ r̄ndit: ꝙ cui
dā magno ſacerdoti āglicoꝝ ſuabat̄. Sacer
dos qdā miſſā d̄ btā ꝟgine celebrabat q̄tidie. q̄
archiepo accuſat⁹ ab eo accerſit̄. ⁊ tāqꝫ ydeo
ta ⁊ inſci⁹ ab officiō ſuſpēdit̄. Cū aūt be. thomas
ciliciū ſuū ꝯſuē debēt. ⁊ ſb lecto ipm abſcōdiſſet
vt ad ꝯſuēdū horā captaret. btā maria ſacerdo
ti apparuit: dicēs. vade ad archiepm eiqꝫ dicas
ꝙ illa dn̄a ob c⁹ amorē miſſas dicebas. ei⁹ cilici
uꝫ qd ē i tali loco ꝯſuit: ⁊ ſetā rubeā d̄ q̄ illd ꝯſu
it ibidē reliq̄t. Jlla igi̇ ſibi mādat ꝙ interdictuꝫ
qd tibi fecerat debeat r̄laxare diuinit⁹. Qd ille
audiēs ⁊ ita inueniens ſtupuit: ⁊ iterdictū r̄laxans
ſacerdotē ſb ſecretuꝫ hr̄e ꝑcepit.

Defēdit igi̇ vt ꝓus iura ecc̄ie. nec a rege fle
ctit̄ vi vl̄ ꝑce. Cū ḡ nullaten⁹ flecti poſſꝫ. ecce mi
lites r̄gi armati veniunt cātuariā. ⁊ vbi archieps
ſit vociferādo inq̄rūt. Quib⁹ ille occurrēs dixit
Ecce ego: q̄d vultis? Et illi. Uenim⁹ vt occida
mus ⁊ vlt viuē n̄ valeb. Quib⁹ ille dixit. Ego ꝓ
deo mori parat⁹ ſū ⁊ ꝓ defēſiōe iuſticie ⁊ ecc̄ie lib
tate. Si igi̇ me q̄ritis ex ꝑte di oipotētis ⁊ ſb a
nathemate ꝓhibeo: ne meoꝝ cuiqꝫ aliq̄ten⁹ no
ceatis. deo aūt ⁊ btē marie ⁊ ſctis oib⁹ ⁊ be. Dyo
niſio cāꝫ ecc̄ie ⁊ meipm ꝯmēdo. His dc̄tis ve
nerādū caput gladiis impioꝝ impetit̄. ſacra capi
tis corona ꝑcidit̄. cerebꝝ ꝑ ecc̄ie pauimētū diſꝑ
git̄: ⁊ ſic martir dn̄o ꝯſecrat̄. Anno ab icarnatō
ne dn̄i. Mclxxiiij. Dū igi̇ clerici r̄qēꝫ etnā in
ciperēt. ⁊ ꝓ eo miſſā agerēt defūctoꝝ: ſubito: vt
aiūt: āgeloꝝ chori aſtātes. voces cātātiū iterrū
pūt ⁊ martiris miſſā icipiūt. Letabit̄ iuſt⁹: ⁊ ce
teri clici ꝓſecūt̄. Hec ē r̄uera mutatō dextre ex
celſi. dū cātus merōris ꝟtit̄ i cāticū laudis: cū il
lū cui defūctoꝝ ſuffragia ichoauerāt. martiruꝫ
poſtmodū hymnis laudat. Reuera eximia com
probat̄ ſctitate ꝑdit⁹: ⁊ martir dn̄i glioſus: quē
tāto honore āgeli ꝓuenerūt. ⁊ ſctoꝝ martiruꝫ ca
thalogo aſcripſerūt. Paſſ⁹ ē aūt ſctus iſta ꝓ ec
cleſia. i ecc̄ia. i loco ſacro. tꝑe ſacro. int̄ man⁹ ſa
cerdotū ⁊ r̄ligioſoꝝ: vt patiētis ſctitas. ⁊ ꝑſeq̄n
tiū crudelitas oſ̄dat̄. Multa inſuꝑ ⁊ alia mira
cula ꝑ ſctm ſuū dn̄s opari dign⁹ ē. meritis ei ci⁹
cecis viſ⁹. ſurdis audit⁹. claudis greſſ⁹. vita mor
tuis r̄ſtituta ſē. Porro aq̄ q̄ pāni ꝯſꝑſi ei⁹ ſan
guine lauabāt̄ m̄ltis extitit i medelā.

Quedā dn̄a d̄ anglia varios oculos hr̄e ob
laſciuiā ⁊ maiorē pulcritudinē affectabat: ſuꝑ h̄
vouēs votū. nudis pedib⁹ ſepulcruꝫ btī thome
viſitauit. q̄ cū i orōne ꝓſtrata iacēt. ſurgēs inue
nit ſe penitus excecatā. ſtatiqꝫ penitēs cepit ro
gare beatū thomā. vt iā nō varios ſ; ſalteꝫ ſuos
ſibi redderet: qd tandem cū magna difficultate
vix valuit obtinē. Quidā aūt illuſor aquā ſim
plicē ꝓ aq̄ ſcti thome dn̄o ſuo i pixide obtulit
ꝯuiuāti. Cui dn̄s ait. ſi nihil mihi vnq̄ꝫ furatus
fuiſti. ſanct⁹ thomas aquā ſuā huc te deferre ꝑ
mittat. ſi aūt re⁹ furti es. aq̄ ipa ꝓtin⁹ euaneſcat.
Huic igi̇ dicto ipe ꝯſenſit: ſciēs ꝙ pixidē aqua
nuꝑ impleſſꝫ. mira res pixidē ꝯtinuo apuerūt et
vacuā inuenerunt. Sicqꝫ ſeruiēs i mēdacio de
ꝑhēdit̄ ⁊ furti re⁹ euidētius ꝯprobat̄.

Auis q̄dā ſciēs ⁊ docta loq̄. cū niſus eā inſeq̄
ret̄. ſic didicerat: cepit clamare. ſācte thoma ad
iuua me. ⁊ ſtatī niſus cecidit mortu⁹. ⁊ illa eua
ſit. Quidā quē ſctus thomas adhuc viuēs
valde dilexerat: cū ḡuit̄ infirmaret̄: iuit ad eius
tumbā. ⁊ ꝓ ſaītate ſua rogauit ⁊ ad libitū impe
trauit. Sꝫ cū ſanat⁹ rediret: cepit cogitaē ꝙ illa
ſanitas aīe ſue forſitā n̄ expediret. Unī iterū re
diēs ad ſepulcrū orauit vt ſi nō eēt vtile aīe ſue
ꝯtinuo infirmitas ipa rediret: ſtatiqꝫ infirmitas
rediit ſic prius. Jn ei⁹ aūt interfectores incan
tū vltio dina deſeuit vt alij digitos dentib⁹ ſuis
fruſtrati diſcerpētes. Alij inſanie d̄fluētes. Alij
paliſi diſſoluti. Alij amētes effecti miſerabilr̄ i
terirent.

Jlueſter dicitur a

lucē qd eſt lux. ⁊ terra q̄ſi lux terre id eſt
ecc̄ie q̄ inſtar bone terre hꝫ pinguediēꝫ
bone opatōis. nigredinē humiliatōnis. ⁊ dulce
dinē deuotōnis. ꝑ iſta ei tria cognoſcit̄ bona ter
ra. vt ait palladi⁹. Uel ſilueſter dr̄ a ſilua ⁊ trhēs
q̄ hoīes ſilueſtres ⁊ incultos ⁊ duros ad fidem
traxit. Uel ſic dicit̄ i gloſario ſilueſter dr̄ viridis
agreſtis. vmbroſus. nemoroſus. Uiridis cele
ſtia cōtēplādo. Agreſtis ſeipm excolēdo. Um
broſus ab oī ꝯcupiſcētia r̄frigeratus. Nemoro
ſus int̄ arbores celi plātatus. Ei⁹ legēdā ꝯpila
uit euſebi⁹ ceſarieñ quā be. gelaſius in ꝯcilio ſe
ptuagīta epoꝝ a catholicis legendam ꝯmemo
rat ſicut in decreto habet̄.

Jlueſter a mr̄e

re ⁊ nomine iuſta genitus. ⁊ a cirino
preſbytero eruditus hoſpitalitateꝫ
ſummopere exercebat. Thimotheus autem q̄
dam xp̄ianiſſim⁹ ab eo in hoſpitium ſuſcipitur
qui tamen ob perſecutōneꝫ ab alijs vitabatur.
Hic thimotheus ꝑ vnum annū ⁊ menſes tres
ꝑdicauit ⁊ poſtea coronam ē aſſecut⁹ martirij.
dū ꝑdicaret ꝯſtātiſſime fidē xp̄i. Putās aūt tar
q̄ni⁹ ꝑfect⁹ thymo. m̄ltis abūdaſſe diuitijs: eas a
ſilueſtro expetiit iſerēs ei minas mortis. Sꝫ cū

vere timotheū hmōi diuitias n̄ hūiſſe ꝯperit:ſil
ueſtrū ydolꝭ imolare p̄cepit:alioq̄n i craſtinū di
uerſa r̄cipet genera tormtoꝝ. Cui ſiluester. ſtul
te hac nocte morieris:⁊ ſempit̄na tormēta r̄cipi
es:⁊ velꝭ nolꝭ verū deū eē que colimus r̄cogſces.
Siluester igi carceri r̄dit:⁊ tarq̄nꝰ ad prādiū
iuitat. Dū g̃ comedēt: os piſcis i eiꝰ gutture ſic
ꝯſtat. vt nulla rōe reycē potuerit vꝉ glutire. Sic
q̄ꝫ media nocte defūctꝰ ad tumulū cū luctu duci
tur. ⁊ ſiluester cū gaudio a carcē libat. Qui n̄ ſo
lū a xp̄ianis ſ₃ et̄ a paganis miro diligebat̄ affe
ctu. erat eī i aſpctu āgelicꝰ. ſmōe nitidꝰ. integer
corpe. ſctus ope. ꝯſilio magnꝰ. fide catholicus.
ſpe patientiſſimꝰ. caritate diffuſus. Mortuo igit̄
melchiade ep̄o vrbis rome ſiluest̄ ab oī plebe
plurimū renitēs i ſūmū pōtificē ē electꝰ. Hic oī
um orphanoꝝ ⁊ viduaꝝ ⁊ paupeꝝ noīa i matri
cula ſcripta hēbat. ⁊ oib̄ neceſſaria ꝓuidebat.
Hic q̄rtū ⁊ ſextū diē ⁊ ſabbatū cū ieiunijs inſti
tuit obſuādū. q̄ntū v̄o q̄i dn̄icā celebrandum.
Grecis v̄o xp̄ianis dicētib̄ ſabbatū q̄nto die
potiꝰ celebrādū. r̄ndit h̄ fieri n̄ debē. ⁊ q2 h̄ ē tra
ditōis ap̄lice. ⁊ q2 dn̄ice debet̄ ꝯpaſſio ſepult̄e.
Cui illi. Vnū ē ſabbatū ſepulture i q̄ ſemel i an
no ē ieiuniū exhibēdū. Quib̄ ſiluester. Sic oīs
dies dn̄icꝰ r̄ſurrectōis glia. ſic oē ſabbatū deco
rat̄ dn̄ica ſepultura. Igi d ſabbato acq̄eſcūt. ſ₃
d q̄nta feria vehemēter ꝯtēdūt:aſſerētes n̄ debē
xp̄ianoꝝ ſolēnitatib̄ ſociari. Siluester at̄ eiꝰ di
gnitatē p̄cipue i trib̄ oñdit. q̄m hac die dn̄s ce
lu aſcēdit: ⁊ corpis ſui ⁊ ſāguis ſacr̄ꝫ inſtituit: ⁊
ſacꝝ criſma eccl̄ia ꝯficit. Oēs igi rōnib̄ eiꝰ acq̄e
ſcūt. Perſeq̄nte at̄ cōſtātino xp̄ianos:ſilue
ſter d vrbe exijt:ac i q̄dā mōte cum ſuis clericis
māſit. Ipe at̄ ꝯſtantinꝰ merito ꝑſecutōis tyran
nice i icurabilē cecidit plagā lepre. Tādē ad ꝯſi
liū pōtificū ydoloꝝ adducta ſt̄ tria milia puero
rū: vt eos occidi facēt ⁊ ſe i eoꝝ ſāguie r̄centi ⁊ ca
lido balnearet. Egrediēte at̄ eo ad locū vbi bal
neū pari debebat: mr̄es pueroꝝ eī ōe occurrūt q̄
r̄ſolutis crinib̄ miſerabilr̄ ylulabāt:⁊ lacrimās
ꝯſtātinꝰ iuſſit ſtare curꝝ:⁊ erigēs ſe dixit. Audi
te me comites ⁊ ꝯmilitones ⁊ oēs ꝓpli q̄ aſtatis.
Dignitas romani impij d fonte naſcit̄ pietatꝭ.
q̄ hāc et̄ legē dedit vt capitali ſentētia ſubdere
tur q̄cūq₃ i bello aliquē occidiſſ₃ infātē. q̄nta er
go erit crudelitas. vt ſi h̄ nr̄is faciamus filijs q̄d
fieri ꝓhibuimꝰ alienis: q̄d iuuat barbaros ſup
aſſe ſi a crudelitate vīcamur: naꝫ viciſſe exteras
natōnes rō ē virtū bellātiū ꝓploꝝ. vincē at̄ vicia
⁊ pctā: virtus ē moꝝ. In illꝭ g̃ plijs fortiōres nos
extitimꝰ illꝭ. In his v̄o nobiſipis fortiōres ſumꝰ.
Qui eī fuerit i iſto certamīe ſupatus: victoriaꝫ
obtinet victus: victor eī pꝰ triūphū vincit̄ ſi pie
tas ab ipietate ſupat̄. Vincat g̃ pietas i iſto cō
greſſu. bn̄ eī omīū aduerſariorū poterimus eē vi
ctores: ſi ſola pietate vīcamur. Omīū eī ſe eē do
minū ꝯprobat. q̄ ſuum ſe mōſtrauerit pietatis.
Meliꝰ ē g̃ me mori ſalua vita innocētiū: q̄ꝫ ꝑ eo
rū interitū vitā r̄cupare crudelē. quā tn̄ r̄cupaē
incertū ē cū tn̄ certū ſit q̄ ſic r̄cupata crudelis eſt.
Iuſſit igi vt mr̄ib̄ ſuis pueri r̄ddēntur: ⁊ dona
plīma ⁊ īfinita vehicla ꝓberēt̄. ſicq₃ mr̄es q̄ flē
do venerāt: ad loca ſua cū gaudio r̄dierūt. Ipe
at̄ impator ad palatiū ſuū reuerſus ē. Sequenti
v̄o nocte petrus ⁊ paulus ap̄li apparuerūt eī: di
cētes. Q̄m exhorruiſti effuſionē ſāguis inocen
tis: miſit nos dn̄s ih̄s xp̄c dare tibi r̄cupādē cō
ſiliū ſanitatis. Siluestꝝ igi ep̄o q̄ apd mōtē ſira
ptim latitat accerſire. h̄ tibi piſcinā oñdit i q̄ im
merſus tercō: ab oī curaberis lepre morbo. Tu
v̄o xp̄o hāc viciſſitudinē r̄ddas. vt ydoloꝝ tē
pla diruas: xp̄i eccl̄ias reſtauras: ⁊ eiꝰ deinceps
cultor fias. Euigilās igi ꝯſtātinꝰ ſtatim milites
miſit ad ſiluestꝝ. Vidēs at̄ ſiluester milites: ſta
tim ad palmā martirij credidit ſe vocari. deo at̄
ſe r̄cōmēdās ⁊ ſocios ſecū adhortans ꝯſtātino
intrepidꝰ p̄ntat̄. Cui ꝯſtātinꝰ aſſurgens ait. bn̄
te veniſſe ḡtulamur. Qui a ſilueſtro r̄ſalutatus
narrauit ei ꝑ ordinē ſui ſomnij viſionē. Percō
tāti v̄o ꝯſtantino q̄ eēnt illi duo dij q̄ ſibi appa
ruerūt: ſiluester r̄ndit illos eē xp̄i ap̄los ⁊ n̄ deos
Tūc ad p̄ces imperatoris ſiluester ap̄loꝝ imagiēs
ſibi iuſſit afferri. q̄s vt impator aſpexit ſtes eē q̄
ſibi apparuerūt: declamauit. Siluester igi euꝫ ca
thecuminū fecit ⁊ vniꝰ ebdomade ſibi ieiuniū in
dixit: ⁊ carceres aperire monuit. Cūq₃ i aquam
deſcendiſſet baptiſmatis: mirabilis ibi emicuit
ſplendor lucis: ſicq₃ inde mundus exiuit ⁊ xp̄m
ſe vidiſſe aſſeruit. Prima autem die ſui baptiſ
matis hanc legem dedit. vt chriſtus ab vrbe ro
mana tanq₃ verus deus coleretur. Secunda vt
ſiquis chriſtum blaſphemaret: puniretur. Ter
cia vt quicunq₃ chriſtiano feciſſet iniuriam: bo
norum ſuorum parte dimidia priuaretur. Q̄r
ta vt ſicut imperator rome: ſic romanus ponti
fex caput ab vniuerſis epiſcopis habeat̄. Quī
ta vt quicunq₃ in eccleſias confugerit: ab omni
bus ſeruetur immunis. Sexta vt nullus niſi de
licentia ſui antiſtitis eccleſiam edificet intra mu
ros alicuius ciuitatis. Septīma vt ad edificatō
nem eccleſiarum decime poſſeſſionum regaliū
tribuantur. Octaua. imperator ad eccleſiam ſā
cti Petri venit: ⁊ de ſuis culpis ſe lamentabilr̄
accuſauit. poſtmodum arrepto bidente ad fun
damentū baſilice eccleſie conſtruende terraꝫ
primus aperuit: ⁊ duodecim cophinos in ſuis
ſcapulis foras eiecit. Hec vbi helena mater cō

ſtātini auguſti ī bethania ꝯſiſtēs audiuit. ꝑ lr̄as
laudat filiū. q abrenūciaſſet ſiſacris ydoloꝝ: ſed
dure icrepat. q r̄licto d̄o iudeoꝝ: crucifixū hoīez
deū colat. Reſcribit aūt auguſt⁹ vt iudeoꝝ magi-
ſtros ſecū adducat ⁊ ipe xpianoꝝ doctores ꝓfer-
ret: vt ſic ex diſputatōne mutua appareat fides
vera. Fcā ē ḡ ꝯgregatō xpianoꝝ ⁊ iudeoꝝ ro-
me. venerūtq̄ epi. lxxv. ⁊ rabini iudeoꝝ. cxx. Ad-
duxit q̄z ſcā helena. cxlj. doctiſſimos iudeoꝝ. i-
ter q̄s. xij: erāt q̄ ſapīa ⁊ eloq̄ntia p̄ ceteris ruti-
labāt. Cū igr̄ ſilueſter cū clericis ſuis. ⁊ p̄dicti iu-
dei ad diſputādū corā īpatore iſit ꝯueiſſēt d̄ cō-
mūi ꝯſenſu duos iudices gētiles ſapiētiſſimos
⁊ ꝓbatos noīe crachon ⁊ zenophelū ſtatuerūt:
ad q̄s ptinēt ſnīa. Qui lʒ gētiles erāt: tn̄ iuſtiſſi-
mi ⁊ fideles nihil terreni hr̄e voluer̄t: dicentes.
Diuites n̄ fac pecūie amor: ſʒ ꝯtēpt⁹. Vn̄ nūq̄
ī iudicō aliq̄d mūeris acceper̄t. Tal' q̄z iter xpia-
nos ⁊ iudos ſnīa ē firmata. vt vno ſtāte ⁊ loqn-
te ali⁹ n̄ loq̄t'. Incipiēs igr̄ p̄m⁹ d̄ ill' duodecim
noīe abiathar ait: cū iſti tres deos dicant pr̄ez ⁊
filiū ⁊ ſpm̄ſctm̄. maīfeſtū ē eos ꝯ legē agē q̄ dic.
videte q2 ego ſuz ſol⁹: ⁊ n̄ ē ali⁹ de⁹ p̄ter me. De-
nuq̄ ſi dicūt xpm̄ deuz eē q2 mlta fec ſig. In nr̄a
et lege mlti fuer̄q̄ miracl'a plīma fecer̄t: ⁊ tam̄
nūq̄ ex h̄ deitatis nomē ſibi vſurpare auſi ſ̄t ſic
iſte ihs xp̄s quē iſti adorāt. Ad quem ſilueſter.
Nos vnū deū colim⁹ ſʒ n̄ ī tāta ſolitudīe eū dici-
m⁹ vt gaudiū filij n̄ hr̄et. Ex vr̄is aūt libris vob
trinitatē ꝑſonaꝝ demōſtrare valem⁹. Nā pr̄ez
dicim⁹. d̄ q̄ ꝓpha ait. Ipe iuōuit me pr̄ meus es
tu ꝛc. Filiū. d̄ q̄ idē. fili⁹ me⁹ es tu ego hodie ge-
nui te. Spm̄ſctm̄. d̄ q̄ idē. Spū oris ei⁹ oīs v̄t⁹
eoꝝ. In h̄ et q dixit. faciam⁹ hoīem ad imagīez
⁊ ſilitudinē nr̄az. euidēt' ⁊ ꝑſonaꝝ plitatē. ⁊ di-
uinitatis vnitatē demōſtrat. Licʒ aūt ſint tres ꝑ-
ſone vn⁹ tn̄ de⁹ ē. qd̄ exēplo viſibili aliq̄ten⁹ de-
mōſtrare valem⁹. Et accipiēs purpuraz īpato-
ris tres ibi plicas fec: dicēs. ecce videtis tres pli-
cas: ⁊ explicās ait. ecce videtis tres plice ſ̄t vn⁹
pān⁹. ita tres ꝑſone ſ̄t vn⁹ de⁹. De h̄ aūt qd̄ di-
q ex miracul' de⁹ credi n̄ dʒ: cū alij p̄les ſcti mi-
racl'a fecer̄t. nec tn̄ ſe deos dixer̄t ſic vi xp̄c deuz
ꝑ h̄ ſe aſſerē voluit. Certe de⁹ ſupbiētes ꝯ ſe nū-
q̄ paſſus ē ſine pena acerrima p̄terire. Sic ptʒ
ī dathan ⁊ abyron. alijſq̄ q̄pluribȝ. Quō ḡ mēti-
ri potuerit ⁊ ſe deū dicē qd̄ n̄ erat: cū eū ſe deū di-
cētē nulla pena ſecūta fuerit: ſʒ v̄tutuz efficacia
comitabat'. Tc̄ iudices dixer̄t ꝯſtat abiathar a
ſilueſtro ſupatū. nā ⁊ rō h̄ docʒ. q2 ſi de⁹ n̄ eſſʒ ⁊
ſe deū dixiſſʒ: ꝯferre vitā mortuis n̄ valēt. Tc̄
illo amoto ſcd̄s q̄ ⁊ ionas dicebat' ad ꝯflictū ac-
cedēs: ait. Abrahā a d̄o circūciſiōz accipiēs: iu-
ſtificat⁹ fuit. ⁊ oēs filij abrahe ꝑ circūciſiōz iuſti-
ficabant'. igit' q̄ n̄ fuerit circūciſus nō erit iuſtifi-
catus. Ad quē ſilueſter ꝯſtat abrahā añ circun-
ciſionē d̄o placuiſſe ⁊ amicū dī appellatū eē. Igr̄
n̄ circūciſio ipm̄ ſctificauit ſʒ fides ⁊ iuſticia ipʒ
d̄o placē fec. n̄ igr̄ accepit circūciſiōz ī ſctificatō-
nē ſʒ ī diſtīctōz. Iſto ſupato terci⁹. ſ. godolias
accedēs ait. Quō xp̄c veſter pt eē de⁹. cū aſſera-
tis eū eē natū. tētatū. traditū. nudatū. felle pota-
tū. ligatū. ſepultū: cū hec oīa ī d̄o eē n̄ pn̄t. Ad h̄
ſilueſter. d̄ veſtris libris h̄ oīa ꝓbamus d̄ xp̄o fu-
iſſe p̄dicta. Nam d̄ eius natiuitate dixit yſaias.
Ecce v̄go ꝯcipiet ꝛc. De eius tentatōe zacha-
rias. Vidi ih̄m ſacerdotem magnū ſtantē corā
angelo ⁊ ſathan ſtabat a dextris eius ꝛc. De e⁹
traditōe: p̄s. Qui edebat panes meos: magnifi-
cauit ſup me ſupplantationem ꝛc. De eius nu-
datōne idem. Diuiſerunt ſibi veſtimenta mea
ꝛc. De eius fellea potatōne idem. Dederunt in
eſcam meam fel ꝛc. De eius ligatōne Eſdras.
Vinxiſtis me n̄ ſicut patrem qui liberaui vos d̄
terra egipti. clamātes añ tribunal iudicis humi-
liaſtis me: ſuſpēdētes ī ligno tradidiſtis me. De
eius ſepultura Hiere. In ſepultura eius reuiui-
ſcēt mortui. Cū ḡ godolias qd r̄nderet n̄ habe-
ret: data ſententia remotus ē. Quartus qui
et anna vocabat' accedēs ait. Ea que d̄ alijs di-
cta ſunt: ſilueſter iſte de ſuo chriſto p̄dicta fuiſſe
firmat. vnde ſupeſt vt ꝓbet hec de ſuo chriſto
dicta fuiſſe. Ad quem ſilueſter. Dabis ḡ alium
quem virgo concepit. qui felle ſit cibat⁹. ſpinis
coronatus. crucifixus. mortuus ⁊ ſepultus. qui
ſurrexit a mortuis. ⁊ ad celos aſcendit. Tunc cō-
ſtantinns ait. ſi alium non dededrit ſciat ſe ſupa-
tum. qd̄ cum facere non poſſet: hic amouetur.

Quintus qui et Doeth producitur qui ait.
Si ex ſemine dauid chriſtus natus eſſet ⁊ ſan-
ctificatus vt dicitis: ergo baptizari non debuit
vt iterum ſanctificaretur. Ad quē ſilueſter. Si-
cut circuncīſio in chriſti circūciſione finem acce-
pit: ita noſter baptiſmus in chriſti baptiſmate
initium ſanctificatōnis habuit. Non ergo ba-
ptizatus eſt vt ſanctificaretur: ſed vt ſanctifica-
ret. Qui cum taceret: ait conſtantinus. non ſta-
ceret Doeth. ſi haberet contraria que profer-
ret.

Tūc ſextus qui et Chuſi ait. Vellem⁹ vt ſil-
ueſter ille cauſas huius v̄ginalis partus nobis
exponeret. Ad quem Silueſter. Terra de qua
adam formatus eſt: incorrupta erat ⁊ virgo. q2
nec ſe ad bibendum humanum ſanguinem ape-
ruerat. nec maledictionem ſpinarum acceperat
nec hominis mortui ſepulturam habebat. nec
ſerpenti data fuerat ad edendum. Oportuit er-
go ex Maria virgine nouum adam fieri. vt ſi-

cut ſerpens natuz ex ꝟgine vicerat: ſic a nato ex
ꝟgīe vinceret᷑. ⁊ q ade victoꝛ extitit ī ꝑadiſo. ipe
tētatoꝛ fact⁹ ē dn̄i in deſto. vt q adā vicerat mā
ducātē: vinceret᷑ a dn̄o ieiunāte. Hoc ſupato:
ſeptim⁹ q ⁊ bēiamin ait. Quō fili⁹ dei xp̄c vi eē
p̄t. q̇ a dyabl̄o tētari potuit. vt mō ī fame panē
ex lapidib⁹ facere vrgeret᷑. mō in tēpli celſitudi-
nē leuaret᷑. mō ad adorādū ip̄z dyabolū induce
ret᷑. Ad quē ſilueſter. ſi dyabol⁹ vicit qꝛ ab adaz
māducēte ē audit⁹. ꝯſtat iō eū fuiſſe ſupatū. qꝛ ē
a xp̄o ieiunāte ꝯtēpt⁹. Nos āt non inq̄ztū de⁹ ſꝫ
inq̄ztū hō eū tētatū eē fatemur. Jō āt triplicit᷑ ē
tētat⁹. vt a nob oēs tētatōes excluderet: ⁊ foꝛ͂az
vincendi daret. Sepe nāq̄ȝ in hoīe victoriā ab-
ſtinētie: ſeq̄t᷑ tētatō hūane glīe: ⁊ tētatōz hūane
glīe. appetit⁹ dn̄ij ⁊ excellētie comitat᷑. iō a xp̄o
de his vicit᷑ vt vicēdi nob forma donet᷑. Jſto
ſupato octau⁹ q̇ ⁊ aroel ait. ꝯſtat qꝛ de⁹ ſumme
ꝑfect⁹ ē. ⁊ nulli⁹ indiget. qd̄ ḡ op⁹ ei fuit vt naſce
ret᷑ in xp̄o: quō iteꝝ xp̄m ꝟbum appellatis: Sꝫ
⁊ h̄ ꝯſtat qꝛ de⁹ anq̄ȝ h̄ret filiū: pr̄ dici n̄ potuit.
ḡ ſi pr̄ xp̄i poſtea dict⁹ ē: mutabilis fact⁹ ē. Ad h̄
ſilueſter. Fili⁹ an̄ tp̄a ex pr̄e ē genit⁹. vt faceret q̄
nō erāt. ⁊ in tp̄e ē nat⁹ vt reficeret q̄ ꝑierāt. q̇ ⁊ ſi
ſolo ꝟbo reficere poterat: tn̄ ꝑ paſſionez niſi hō
fieret r̄dimere nō valebat. qꝛ ī ſua deitate ad pa-
tiendū apt⁹ nō erat. Nec h̄ erat impfectōis ſꝫ ꝑ-
fectōis. ſi ir. ſua deitate nō erat paſſibil᷑. Porro
filiū ꝟbum dei dici ex eo pꝫ qꝛ ꝓpħa ait. Eructa
uit coꝛ meū ꝟbuz bonū. De⁹ q̄ȝ ſꝑ pr̄ fuit. qꝛ ſꝑ
ei filius extitit. fili⁹ em̄ ei⁹ ē ꝟbum ei⁹. ſapīa ei⁹ ⁊
ꝟt⁹ ei⁹. Jn pr̄e aūt ſꝑ fuit ꝟbum. iux̄ illud. Eru
ctauit coꝛ meū ⁊c̄. Semꝑ ſapīa. iux̄ illud qd̄ ait
ſapīa. ego ex oꝛe altiſſimi ꝓdiui ꝑmogenita ante
oēm creaturaz. Semꝑ ꝟtus. iux̄ illud. Ab initō
⁊ an̄ ſecula oꝛdinata ſum ⁊ ex antiq̄s anq̄ȝ t̄ra fi
eret necdū erant abyſſi ⁊ ego iaz ꝯcepta erā: nec
dū fontes aq̄ꝝ erupant. necdū mōtes ḡui mole
ꝯſtiterant. an̄ oēs colles ego ꝑtunebar. Adhuc
t̄raz nō fecerat ⁊ flumina: ⁊ cardines oꝛbis t̄re.
Cū ḡ pr̄ nūq̄ȝ fuerit ſine ꝟbo ſapīa ⁊ ꝟtute. quō
putas h̄ nomē ſibi ex tēpe aduenīſſe:

Hoc ḡ amato. ix. q̇ ⁊ iubal dixit. Conſtat qꝛ
de⁹ ꝯiugia nō damnat nec eis maledixit. q̄re ḡ d̄
ꝯiugio natū denegatis hūc eē quē colit᷑: niſi vt
obfuſcare ꝯiugia ſtudeatis. Rurſus quō tētat᷑
q̇ potens eſt. patit᷑ q virt⁹ eſt. moꝛit᷑ q̇ vita eſt:
Deniq̄ȝ ad h̄ cogeris vt duos filios eſſe dicas.
vnum quē pr̄ genuit. alteꝝ quē ꝟgo generauit.
Rurſus quō fieri pōt vt patiat᷑ hō q̇ aſſumpt⁹
eſt: ſine leſiōe ei⁹ a q̇ aſſumptus. Ad h̄ ſilueſter.
Nos xp̄m nō iō natū de ꝟgine dicimus vt ꝯiu-
gia ꝯdemnem⁹: ſꝫ cāſ ꝟginei ꝑtus rōnabilit᷑ ac-
ceptamus. nec hac aſſertōe obfuſcant᷑: ſꝫ oꝛnāt᷑
coniugia. q̄m hec virgo que xp̄m peperit de ꝯiu-
gio nata eſt. Tentat᷑ aūt xp̄c vt omnes tentatō-
nes dyaboli vinceret. patit᷑ vt vniūſas paſſiōes
ſibi ſb̄yceret. moꝛit᷑ vt moꝛtis impium ſibi ſb̄iu-
garet. Dei q̄ȝ filius vn⁹ in xp̄o eſt. q̇ ſic̄ vere eſt
dei fili⁹ inuiſibilis: ita viſibilis eſt xp̄c. Eſt ḡ inui
ſibile h̄ qd̄ eſt deus: ⁊ eſt viſibile h̄ qd̄ eſt homo.
Pati ꝟbo poſſe hoīez aſſumptum ſine paſſione
ei⁹ q̇ aſſumpſit. exemplo doceri pōt. Naz vt pn̄
tis purpure regis vtamur exemplo. Lana enim
fuit. ⁊ huic lane ſanguis accedens coloꝛem pur-
pureum p̄buit. Cum ḡ teneret᷑ digit̄ ⁊ toꝛq̄ret᷑
in filo. q̇d toꝛq̄bat᷑ h̄ qd̄ regie dignitat̄ coloꝛ ē:
an h̄ qd̄ lana extiterat ānteq̄ȝ purpura feret. La-
ne ḡ aſſimilat᷑ homo coloꝛi purpure deus. qui ſi-
mul in paſſione fuit dū pateret᷑ in cruce ſꝫ paſſio
ni in nullo ſubiacuit.

Decim⁹ q̇ ⁊ thara dixit. Non mi placz iſtud
exemplū qꝛ ſil᷑ coloꝛ toꝛq̄t᷑ cū lana. Cui cū oēs
ꝯdicerēt. ſilueſter dixit. Accipe ḡ aliud exemplū
arboꝛ hn̄s in ſe ſolis ſplendoꝛē. cū incidit᷑: ictum
q̇dē ſuſcipit. ſplēdoꝛ āt ab iciſione imuis exiſtit.
ſic hoīe patiēte diuinitas nulli paſſioni ſubiacuit.

Undeci⁹ q̇ ſileon: ait. ſi de xp̄o tuo ꝓphe iſta
vaticinati ſunt. tāte irriſionis. paſſionis ⁊ moꝛt̄
cāſ ſcire vellemus. Silueſter. Eſuriuit xp̄c. vt
nos reficeret. Sitiuit vt ariditati n̄re vitalia po
cula miniſtraret. ⁊ tētat⁹ eſt vt nos a tētatōne libe
raret. Tent⁹ eſt vt nos a demonum captura di-
mitteret. Jrriſus ē vt nos ab irriſione demonū li
beraret. ligat⁹ eſt vt nos a nodo ligatōis ⁊ male-
dictōis abſolueret. Humiliatus eſt vt nos ex-
altaret. Expoliatus eſt vt nuditatem ꝑme ꝑua-
ricatōnis indulgentia tegeret. Spineam coro-
nam accepit. vt floꝛes ꝑadiſi ꝑditos nob redo-
naret. Jn ligno ſuſpenſus eſt. vt ꝯcupīam in li-
gno genitam damnaret. Felle ⁊ aceto potat⁹ ē.
vt hoīem ad terram fluentem lac ⁊ mel introdu
ceret. ⁊ fontes nob melliflnos apiret. Moꝛtali-
tatē ſuſcepit vt ſuam īmoꝛtalitatē donaret. Se-
pultus eſt. vt ſanctoꝝ ſepulturas benediceret.
Surrexit. vt moꝛtuis vitam redderet. Aſcēdit
ad celum. vt celi ianuam apiret. Sedet a dext̄
dei. vt preces credentium exaudiret. Hec ſilue-
ſtro proſequente vniuerſi tam imperatoꝛ q̄ȝ iu-
dices ⁊ iudei in laudem ſilueſtri proruperunt
vnanimiter. Tunc indignatus duodecimus
qui ⁊ zambri. indignatōne magna dixit. Miroꝛ
vos ſapientiſſimos iudices verboꝛum ambagi-
bus credere. ⁊ dei omnipotentiaz extiſtimare hu
mana ratione concludi. ſed iam ceſſent verba ⁊
veniamus ad facta. Stultiſſimi nanq̄ȝ ſunt qui
crucifixum colunt cum ego nomen dei omnipo-
tent̄ ſciam cuius ꝟtutem nec ſufferunt ſaxa nec

audire valet q̄libꝫ creatura. ⁊ vt me verū dicere cō-
ꝓbetis. thaurꝰ ad me ferociſſimꝰ adducat. ⁊ dū
in eiꝰ aure nomē iſtud īſonuerit: thaurꝰ ilico mo
riet̄. Ad quē ſilueſter. ⁊ tu quō h̄ nomē nō audi-
ens didiciſti. Zambri dixit. n̄ eſt tuū h̄ noſſe mi-
ſteriū q̄ iudeoꝝ inimicꝰ es. adducit̄ aūt thaurus
ferociſſimꝰ vix a centū hoibꝰ fortiſſimis tractꝰ. at
vbi zābri ī aure eiꝰ verbū ꝓtulit. ꝯtinuo thaurꝰ
mugiēs oclóſq; eijciens expirauit. Oēs igit̄ iu-
dei vehement̄ acclamāt et ſilueſtro īſultāt. q̄bus
ſilueſter. nō dei nomē ꝓtulit. ſ3 nomē peſſimi de-
monis noiauit. Deꝰ em̄ meꝰ ihs xp̄c: nō ſolū vi-
uētes mortificat. ſ3 et̄ mortuos viuificat. nā occi
dere poſſe ⁊ viuificare nō poſſe: ē leonū. ſerpētū
⁊ feraꝝ. Si g̊ vult et credā ꝙ nomē demōis nō
fuerit: dicat iteꝝ vt viuificet qđ occidit. nā đ do
ſcp̄tū eſt ego occidā ⁊ ego viuere faciā qđ ſi non
potīt nomē demōis abſq; dubio noiauit. qui vi
uentē occidere pōt: mortuū viuificare non pōt.
Cūq; zambri ad ſuſcitandū thauꝝ a iudicibus
vrgeret̄: dixit. ſuſcitet eū ſilueſter ī noīe ihū gali
lei. ⁊ oēs in eū credemꝰ. nā ⁊ ſi pēnis poſſet vola
re. tn̄ iſtud non valeret ꝑficere. Oēs igit̄ iudei ſi
ſuſcitauerit thauꝝ ſe credituros ꝓmittūt. Tūc
ſilueſter oꝛone facta. ad aurē thauri ſe applicās:
dixit. o nomē maledictōis ⁊ mortis egredere. iuſ
ſu dn̄i nr̄i ihū xp̄i in cꝰ noīe tibi dico thaure ſur-
ge. ⁊ ad armētū tuū māſuetꝰ r̄cede. Stati igitur
thaurꝰ ſurrexit: ⁊ cū oīm māſuetudīe abijt. Tūc
r̄gina iudei. iudices ⁊ ceteri oēs fere tria milia vi
roꝝ cōuerſi ſunt ad fidē. Poſt aliq̊s xo dies
ydoloꝝ pōtifices ad imꝑatorē venert: dicentes
ſacratiſſime imꝑator. ille draco q̄ ē in fouea pꝰ-
q̄3 fidē xp̄i recepiſtis: pluſq̄3 trecentos homines
q̄tidie īterfecit flato ſuo. Cōſulēte ſup h̄ ꝯſtātio
ſilueſtꝝ: r̄ndit. Oñde m̄ vnū xp̄ianū ex his q̄ mo
riūt̄. at ille. Si xp̄ianos nō ledat deſcēde ad eū. ⁊
ī noīe di tui fac vt nos nō ledat. ⁊ credamꝰ in eū.
R̄ndit. Ego ꝑ xp̄i ꝟtutē eū ab oī ceſſare leſiōe
faciā. Promittūt pōtifices ſe ſi h̄ faciat creditu
ros. Orāte aūt ſilueſtro: ſāctꝰ petrꝰ ei appuit di
cēs. ſecurꝰ ad draconē deſcēde tu ⁊ duo pſbiteri
q̄ ſūt tecū. cūq; ad eū veneris: eū taliter alloq̄ris
dn̄s nr̄ ihs xp̄c đ ꝟgīe natꝰ. crucifixꝰ ⁊ ſepultꝰ.
q̄ r̄ſurrexit. ⁊ ſedet ad dexterā p̄ris. h̄ ventꝰ ē iu-
dicare viuos ⁊ mortuos. Tu g̊ ſathana eū ī hac
fouea dōec veiat expecta. Os aūt eiꝰ ligab̄ filo ⁊
anulo ſignū cruc̄ h̄ńte deſuꝑ ſigillabis. Poſtea
ad me ſai ⁊ icolūes veiet̄ ⁊ panē quē vobis ꝑpa
uero: comedet̄. Deſcēdit itaq; ſilueſter cū duo
bꝰ pſbiteris ī foueā ꝑ gradꝰ centūq̄nq̄gita duas
ſecū ferēs laternas. Tunc draco ī ꝑdicta verba
dixit: ⁊ os ipſius ſtridens ⁊ ſibulātis. vt iuſſus fu-
erat alligauit. ⁊ aſcēdit inueīt duos magos: qui
eos ſecuti fuerāt. vt viderēt ſi vſq; ad draconē
deſcēderēt: ex draconis fetore pene mortuos. ⁊
eos ſecū adduxit icolumes atq; ſanos. q̄ ſtati cū
m̄ltitudie īfinita ꝯuerſa ſūt. Sicq; rōnoꝝ ꝑpl's
a duplici ē morte liberatꝰ. ſ. a cultura demonis ⁊
venēo dracoīs. Tādē be. ſilueſter morti appropi
quās: cleꝝ de tribꝰ admonuit. ſ. vt int̄ ſe caritatē
h̄rent. eccl'ias ſuas diligētiꝰ gubernarēt. ⁊ gregē
a lupoꝝ morſibꝰ cuſtodirēt. pꝰ h̄ ī dn̄o felicit̄ ob
dormiuit. circa annum domini. cccxx.

Jrcūciſionis do

mice diē q̄tuoꝛ celebrē faciūt ⁊ ſo-
lennē. Primū ē octaua natiuitat̄ do
mini. Scd̄m īpoſitō noui ⁊ ſalutiferi noīs. Ter-
ciū effuſio ſāguīs. Q̄rtū ſigculū circūciſionis.

Primū ergo ē octaua

natiuitatis dn̄i. ſi em̄ alioꝝ ſāctoꝝ octaue ſolen-
nes ſunt: quātomagis octaua dies ſācti ſāctorū
ſolēnis erit. Sz nō vr̄ ꝙ natitas dn̄i debeat h̄re
octauā q2 eiꝰ natitas tēdebat ad mortē. Obitꝰ
aūt ſāctoꝝ iō octauas h̄n̄t. q2 ipi tūc naſcūt̄ ea na
tiuitate que eſt ad vitā eternā: vt poſtea reſur-
gāt in corꝑibꝰ gl'ioſis. Eadē rōne videt̄ ꝙ non
debeat h̄re octauā natitas be. virginis nec beati
iohis baptiſte ſil'r nec reſurrectō dn̄i. q2 iam fa-
cta erat ipa r̄ſurrectō ī re. Sz notādū ꝙ ſic
dic̄ ꝑpoſitiuꝰ. ſūt octaue ſuppletōis. vt ē octa-
ua ntitat̄ dn̄i. ī q̄ ſuppleꝰ qđ mīs ī feſto factū fu-
erat. ſcꝫ officiū de ꝑturiēte. Vñ ec̄ oli ī miſſa cō-
ſueuerat cātari ad honorē be. ꝟgis vultū tuum
⁊c. Itē ſūt octaue veneratōis. vt paſche. pēthe-
coſtes. be. ꝟgis be. iohis baptiſte. Itē deuotio-
nis vt cuiuſlibet ſācti poſſunt fieri octaue. Figu
ratōois. vt ſūt octaue inſtitute de ſāctis q̄ ſigni-
ficant octauam reſurrectōnis.

Secūdū eſt īpoſitō no

ui ⁊ ſalutiferi noīs. hodie em̄ īpoſitū ē ei nomen
nouū qđ os dn̄i noīauit. Nomē ꝑt̄ qđ nō ē aliđ
ſub celo: ī q̄ oꝑteat nos ſaluos fieri. Nomen qđ
ſm̄ bern. ē mel ī ore. melos ī aure. ⁊ iubilꝰ ī corde
Nomē qđ ſic dic̄ idē bern. . iſtar olei lucet. predi
catū paſcit. recogitatū lenit. ⁊ vngit inuocatum
Hūit aūt triplex nomē ſic ex euāgelio maife-
ſtat̄. ſcꝫ filiꝰ dei. xp̄c ⁊ iohs. Vocat̄ aūt filiꝰ dei
inq̄ʒtū ē de deo deus. xp̄c inq̄ʒtū ē hō a pſona di
uina ad hūanā naturā aſſūptꝰ. Ihs ī q̄ʒtū ē deꝰ
hūanitati vnitꝰ. De h̄ t̄plici noīe dic̄ ber. Vos
q̄ ī puluere eſtis exꝑgiſcimi ⁊ laudate. ecce dn̄s
veit cū ſalute. venit cū vnguentis. venit cū gl'ia.
neq; em̄ ſine ſalute venit ihs. neq; xp̄c ſine vncti
one. neq; ſine gloria venit filius dei. Siquidem

ipe ſalus ipe vnctio ipe gl'ia. Certū aūt ad hoc
triplex nomē añ paſſionē ꝑfecte notus nō erat.
Nā ꝗtum ad primū ab aliqb² ꝯgnoſcebat' ꝯiec-
turalit': ſic a demonib² q̄ dicebant ipm ee̅ filium
dei. Certū ad ſcd̄z ꝑticularit' ab aliqb² ei licz pau
cis ꝯgnoſcebat' ee̅ xp̄c. Certū ad terciū vocaliter.
q̄z quo ad hāc vocē ih̄us. licz nō q̄ ad rōem noi-
nis qd̄ eſt ſaluare. P² reſurrectōz aūt h̄ nomen
triplex clarificatū eſt. Primū nomē q̄ ad certitu
dinē. Scd̄m q̄ ad diffuſionē. Terciū q̄ ad nomi
nis rōnem. Primū igit' nomē ē fili² dei. Et ꝙ
h̄ nomē ſibi recte ꝯueniat ſic dic̄ hilari². i li. de tri.
Vere dei filiū vnigenitū dn̄m nr̄m ih̄m xp̄m ee̅.
multis mōis cognitū eſt. Dū de eo teſtat' pr̄: dū
d' ſe ipe ꝓfitet': dū apl'i p̄dicāt. dū rl'igioſi credūt
dū demones ꝯfitent': dū iudei negant: dū genti-
les in paſſione ꝯgnoſcunt. Itez dn̄m nr̄m ih̄m
xp̄m his modis cognoſcim². nomie. natiuitate.
natura. poteſtate. ꝓfeſſione. Scd̄m nomē eſt
xp̄c qd̄ interp̄tat' vnct². Ipe ei fuit vnct² oleo le
ticie p̄ ꝑticipib² ſuis. Per hoc aūt qd̄ dr̄ vnct² i
ſinuat' ꝙ ipe fuit ꝓpheta. pugil. ſacerdos ⁊ rex.
Iſte ei q̄tuor ꝑſone olim ꝯſueuerāt inūgi. Fuit
em̄ ꝓpheta i doctrine eruditōe. pugil in dyaboli
debellatōe. ſacerdos i p̄ris recōciliatōe. rex i pre
miorū retributione. ab h̄ ſcd̄o noie denoiamur.
q̄z a xp̄o dicimur xp̄iani. De q̄ noie ſic dic̄ augu.
Chriſtian² iuſticie. bonitatis. integritatis. paciē-
tie. caſtitatis. pudicicie. hūilitatis. innocentie. pie
tatis. eſt nomen. Et tu iſtud quō tibi defendis ⁊
vendicas: cui de tamplurimis reb² nec pauca ſb-
ſiſtunt. Chriſtian² eſt ille q̄ non nomie tātuz: ſed
etiā ope eſt. hec aug. Terciū nomen eſt ihes²
hoc aūt nomē ih̄us ſm̄ bern. dicitur cibus fons
medicina et lux. Primo cib². Hic aūt cib² mul-
tiplicē h̄z effectū. ē ei cib² ꝯfortatiu². ipiguatiu²
roboratiu² ⁊ vegetatiu². De his ſic dic̄ bern. eſt
cib² hoc nomen ih̄s. an nō totiēs cōfortaris q̄ti-
ens recordaris. Quid ita eque mentē cogitant'
impinguat: q̄d ita exercitatos repat ſenſus. vir-
tutes roborat. vegetat bonos mores. atq̄z hone
ſtas ⁊ caſtas fouet affectōes. Secundo dr̄ fons
Vn̄ dic̄ idē bern̄. Ihus eſt fons vite ſignat² q̄ i
q̄tuor riuos ſe diffundit in plateas. Vn̄ q fact²
ē nobis ſapīa. iuſticia. ſc̄tificatō. ⁊ redēptō. ſapi-
entia in p̄dicatōe. iuſticia i pc̄to᷑ abſolutōe. ſan
ctificatio in conuerſatōne. vl' in cōuerſione. redē
ptio in paſſione. hec ber. Alubi q̄z ſic dic̄. tres ri-
ui fluxerūt a ih̄u. ꝟbū doloris in q̄ eſt cōfeſſio. ſā-
guis aſperſionis in q̄ eſt afflictio. aqua emēdatō
nis in qua ē cōpunctio. Tercio eſt medicina. vn-
de ſic ait. Eſt etiā hoc nomen ih̄s medicina. Ni-
hil em̄ ire ita impetuz cohibet ſupbie tumorem
ſedat. ſanat liuoris vulnus. reſtringit luxurie flu
xū. extinguit libidis flammā. ſitiz tēp̄at. auaricie
ac toti² dedecoris fugat pruriginē. Quarto eſt
lux. Vn̄ ait Bern. Vn̄ putas i toto orbe tāta ē
⁊ tā ſubita fidei lux. niſi de p̄dicatiōe vel p̄dicato
ih̄u. h̄ ē nomē qd̄ paulus portabat corā gentib²
tanq̄z lucernā ſup candelab᷑. h̄ iter᷑ vnū nomen
hieſus ē multe ſuauitatis. Vn̄ bern. Si ſcribas
ñ ſapit mihi niſi legero ibi ih̄m. ſi diſputes ac cō
feras. nō ſapit mihi niſi ſonuerit ibi ih̄s. Itē rich.
de ſc̄to victore. Iheſus nomē dulce. nomē dele-
ctabile. nomē ꝯfortans peccatorē ⁊ bt̄e ſpei. Er
go ih̄u' eſto mihi hieſus. Scd̄o ē multe virtuoſi
tatis. Vn̄ petrus rauen. Vocabis nomē ei² hie
ſuz. h̄ ē nomē qd̄ dedit cecis viſū: ſurdis auditū.
claudis greſſū: ſermonē mutis: vitā mortuis: to-
tamq̄z dyaboli ꝑtatez de obſeſſis corꝑib² ꝟtus
hui² nois effugauit. Tercio eſt multe excellentie
⁊ ſublimitat'. Vn̄ bern. nomē ſaluatoris nr̄i. fra
tris mei. carnis mee ſanguinis mei. nomē ē a ſecu
lis abſconditum: ſed in fine ſeculorum reuelatū
nomen mirabile. nomen ineffabile. nomen ineſti
mabile. immo eo mirabili² quo eſt ineſtimabili²
eo magis gratum quo gratuitum. Hoc aūt no-
men ih̄s. impoſitum eſt ei ab eterno. ab angelo.
et a patre putatiuo. i. a ioſeph. Ih̄s em̄ ſaluator
interp̄retat'. Dicit' aūt ſaluator tripliciť. Vel a
potentia ſaluandi. vel ab habitu. vl' ab actu. Se
cundū ꝙ dicit' a potentia ſaluādi cōuenit ei hoc
nomen ab eterno. et ſic dicitur ei impoſitum ab
eterno. Scd̄m ꝙ dicitur ab habitu ſaluandi
ſic fuit impoſitū ab angelo: ⁊ ꝯuenit ei a p̄ncipio
ꝯceptōis. Scd̄m ꝙ dr̄ ab actu ſaluādi. dr̄ ipoſi-
tū a ioſeph. rōne future paſſionis. Vnde gloſa
ſup illud. vocabis nomen eius ih̄m dicit. nc mē
ipones. quod ab āgelo. vel ab eterno impoſitū
eſt. Et tangit hec gloſa hanc triplicē denomina
tionem predictam. Cum em̄ dicit' nomē ipones
tāgit' denomiatio facta a ioſeph. Cum dicit' ꝙ
ab angelo vel ab eterno impoſituz eſt. tangunt'
alie due. Recte igitur in die capitis anni ꝯſtitu-
ta a roma capite mundi: et inſignita capitali lr̄a
alphabeti. xp̄c caput eccl'ie circūcidit' nomen ei²
imponit'. ⁊ ei² natiuitatis octauus dies colit'.

Tercium ē effuſio ſan

guinis xp̄i. Hodie em̄ ſanguinē ſuū primo ꝓ no
bis fundere cepit. q̄ ip̄m poſtmoduz pluries ef-
fundere voluit. Quinq̄z em̄ vicib² ſanguinē ſu-
um ꝓ nobis effudit. Primo in circumciſione: et
hec effuſio fuit noſtre redēptiōis initiū. Scd̄o i
orōne. et hec oſtendit noſtre redemptionis deſi-
derium. Tercio in flagellatione. et hec fuit no-
ſtre redemptionis meritum. Quia liuore eius
ſanati ſumus. Quarto in crucifixione. et hec ſu-

it noſtre redemptōis p̄ciū. Tūc em̄ q̄ nō rapuit exoluebat. Quīto ī lateris aptōe. et hec fuit nr̄e redemptōis sacr̄m. Inde em̄ exiuit ſanguis ⁊ aq̄ qđ figurauit nos p̲ aquā baptiſmi debere mundari: q̄ quidē baptiſm⁹ habitur⁹ erat efficaciā a ſanguie xp̄i. Quartū ⁊ vltimū ē ſignaculū circūciſionis qđ q̄dē xp̄c hodie accipe dignatus eſt.

Voluit aūt dominus

circūcidi ꝓpter multas rōes. Primo rōne ſui vt verā carnē humanā ſe aſſumpſiſſe oſtēderet: Sciebat eī eſſe futuros q̄ dicerēt ip̄m nō corp⁹ verꝫ ſed fantaſticū aſſumpſiſſe. ⁊ idō vt eoꝝ errorem ꝯfutaret voluit circūcidi. ⁊ ſāguinē ibi emittere. corpus em̄ fantaſticum ſanguinē n̄ emittit.

Scđo rōne noſtri vt nos ſpūaliter debere circūcidi mōſtraret. Duplex em̄ ē circumciſio ſm̄ Bern̄. que debet fieri a nobis. ſcꝫ exterior ī carne: ⁊ interior ī mente. Circūciſio exterior ꝯſiſtit ī trib⁹. ſ. in habitu ne ſit notabilis. ī actōe ne ſit rep̄benſibil̄. ⁊ ī ſermōe ne ſit ꝯtemptibilis. Interior aūt ſimilit̄ ī trib⁹ ꝯſiſtit. ſ. ī cogitatōe vt ſit ſc̄ta. ī affectione vt pura. in intentione vt ſit recta. hec Bern̄. Itē rōne nr̄i vt nos ſaluaret. quēadmodū ei ſit cauteriū ī vno membro vt totū corp⁹ ſanet̄: ſic xp̄c voluit portare cauteriū circūciſionis vt ſic totū corp⁹ miſticū ſaluaretur. ad Coll̄. ij. Circūciſi em̄ eſtis circūciſione nō manufacta ī exſpoliatōe carnis ſꝫ circūciſione xp̄i.

Tercō rōne iudeoꝝ vt īexcuſabiles eēnt. Si em̄ circūciſus nō fuiſſet. potuiſſent ſe iudei excuſare ⁊ dicere. iō te n̄ recipim⁹ qꝛ diſſilis es p̄rib⁹.

Quarto rōne demonū ne ſcꝫ incarnationis miſteriū cognoſcerent. Cum em̄ circūciſio fieret cōtra originale pc̄m. credidit dyabolus ⁊ hunc q̄ circūcidebat̄ ſimilit̄ peccatorē eſſe. q̄ circūciſionis remedio indigeret. ꝓpter candē cauſam voluit vt mr̄ ſua v̄go p̲petua eſſet deſponſata.

Quīto rōne p̲fecte iuſticie adimplēde. Sicut em̄ baptizari voluit vt p̲fectā iuſticiā. id eſt p̲fectā hūilitatē q̄ ē ſubdere ſe mīori ipleret: ſic etiā voluit circūcidi. vt eandē nobis hūilitatē oñderet dū auctor ⁊ dn̄s legis voluit ſe ſubdē legi.

Sexto rōne legis moſayce approbāde q̄ erat bona ⁊ ſc̄ta ⁊ cōplenda. qꝛ nō venerat legē ſoluere ſꝫ adimplere Ro. xv. dico em̄ ihm̄ miſtrū fuiſſe circumciſionis ꝓpter veritatē dei ad ꝯfirmandas ꝓmiſſiones patrum.

Quare autē circūciſio

octaua die fiebat multiplex pōt ratio aſſignari.

Prima ſumit̄ penes intellectū hiſtoricū ſiue litteralem. Nam ſicut dicit rabbi moyſes maximus ph̄us ⁊ theologus licet iudeus. puer in ſeptem diebus tante adhuc teneritudinis eſt quante eſt adhuc in vtero matris exiſtens. in octaua aūt die fortificatur et ſolidatur. ⁊ ideo vt dic̄ noluit dn̄s paruulos ante octauum diem circumcidi ne ob nimiam teneritudinem nimiū lederentur. Ultra octauum vero diem ip̄am circumciſionem noluit p̲longari. ꝓpter tres cauſas. q̄s philoſophus idem aſſignat. Prima vt periculum euitetur. ne ſcꝫ nimium differret̄ ſine circūciſione eos mori contingeret. Secunda vt dolori paruulorū ꝓuideat̄. Cum em̄ in circumciſiōe maximus dolor ſit: voluit eos dominus circumcidi. dum p̲uam adhuc imaginationē haberēt vt minorem ibi dolorem ſentirent. Tercio vt parentum triſticie conſulentur. Nam cum ex circūciſione pleriq꜄ paruuli morerentur: ſi circumciſi fuiſſent iam magni ⁊ ex hoc mortui maior dolor fuiſſet parentib⁹ q̄ꝫ ſi morerent̄ octo tm̄ dies habentes. Scđa ratio ſumitur penes intellectū anagogicum ſiue celeſtem. Ideo em̄ octaua die fiebat vt daret̄ intelligi. q̄ ī octaua reſurrectōis ab omni pena ⁊ miſeria circumcidemur. Et ſm̄ hos octo dies erunt octo etates. Pria ab adā vſq꜄ ad noe. Secunda a noe vſq꜄ ad abraham. Tercia ab abrahā vſq꜄ ad moyſen. Quarta a moyſe vſq꜄ ad dauid. Quinta a dauid vſq꜄ ad xp̄m. Sexta a xp̄o vſq꜄ ad finē mūdi. Septia morientiū. Octaua reſurgētiū. Uel p̲ octo dies intelligūt̄ octo q̄ ī eterna vita poſſidebi⁹ q̄ enūerat aug. dicens. Quid aliud ē ego ero illoꝝ de⁹ niſi ero eis vñ ſatient̄. Ero q̄cunq꜄ honeſte deſiderent̄. ſcꝫ vita ſal⁹ vict⁹ copia glr̄ia honor ⁊ pax et om̄e bonū. Uel alit̄. p̲ ſeptē dies intelligit̄ hō ꝯſtans ex corpe ⁊ aīa. q̄tuor em̄ dies ſunt q̄tuor elem̄ta ex q̄b⁹ corpus ꝯſiſtit: ⁊ tres potētie q̄ ſūt in aīa ſcꝫ cōcupiſcibilis. iraſcibil̄ ⁊ rōnalis. Hō igit̄ q̄ nunc hꝫ ſeptē dies: qn̄ vnitati et̄ne īcōmutabilitatis ꝯiunget̄. tunc. viij. dies hēbit: ⁊ in illo octauo die ab om̄i pena ⁊ et̄ culpa circūcidetur

Tercia rō ſumit̄ penes intellectū tropologicū ſiue moralē: ⁊ ſm̄ hoc octo dies diuerſimode p̄nt accipi. Prim⁹ p̄t eē pc̄ti ꝯgnitō. p̄s. Qm̄ iniquitatē meā ego ⁊c. Secund⁹ ꝓpoſitū deſerēdi malū ⁊ faciendi bonū: qđ notat̄ ī filio prodigo. qui dixit. Surgā ⁊ ibo ad p̄rem meū. Terci⁹ pudor de pc̄to. vñ ad ro. vi. Quē em̄ fructū hūiſtis tūc in quib⁹ nūc erubeſcitis. Qrt⁹ tīor d̄ fut̄o iudicio. iob. xxxi. q̄ſi tumentes ſup̲ me fluct⁹ timui deū. Hiero. ſiue comedā. ſiue bibā. ſiue aliud aliq̄d faciā. ſp̲ m̄ videt̄ illa vox in aurib⁹ meis īſonare. ſurgite mortui. ⁊ venite ad iudiciū. Quītus ꝯtritō. vñ hiere. vi. luctū vnigeīti fac tibi plāctum amarum. qꝛ repente veniet vaſtator ſuper vos. Sext⁹ confeſſio. p̄s. dixi cōfitebor aduer-

ſm̄ me iniuſticiā meā: et tu remiſiſti iniq̇tatē pecca
ti mei. Septim⁹ eſt ſpes venie. Nā ⁊ ſi iudas pec
cati ſuū ꝯfeſſus fuerit. tñ nō in ſpe venie. ⁊ iō nō
eſt miſcđia ꝫ ꝯſecut⁹. Octau⁹ eſt ſatiſfactō. et in
hac die hō ſpūal̄r circūcidit᷑: nō ſolū a culpa. ſed
etiā ab oī pena. Vł duo ꝑmi dies ſūt doloꝛ đ ꝑpe
trōe pcc̄i ⁊ deſideriū emendādi. alij duo ꝯfiteri
mala q̄ fecim⁹ ⁊ bona q̄ omiſimus. Alij quatuoꝛ
ſūt. orō. lacrimaꝝ effuſio. corꝑis afflictō. ⁊ elemo
ſinaꝝ elargitō. Vel octo dies poſſūt eē octo q̄ꝝ
diligens ꝯſideratio om̄eꝫ volūtatē pcc̄i a nobis
circūcidit. Ita ꝙ q̄ vnū diligenter cōſiderauerit
vnā magnā dietā faciet. Quoꝝ ſeptem enūerat
berū. dicens. Septē ſunt đ eſſentia hōis q̄ ſi hō
cōſideraret. in eternū non peccaret. ſ. materia vi
lis. ōꝑatio turpis. exitus flebilis. ſtat⁹ inſtabilis.
moꝛs triſtabilis. diſſolutio miſerabilis. ⁊ damna
tio deteſtabilis. Et octauū poteſt eſſe ꝯſideratō
gloꝛie ineffabilis. Quarta rō ſumit᷑ penes in
tellectū allegoꝛicum ſiue ſpūalem. et ſm̄ h̄ q̄nq̄ꝫ
dies erunt q̄nq̄ꝫ libri moyſi. in q̄bꝫ continet᷑ lex:
duo erūt ꝓphete ⁊ pſalmi. octauus dies erit do
ctrina euāgelica. Sed in ſeptimis pꝛimis diebꝫ
nō fiebat ꝑfecta circumciſio. In octaua aūt ꝑfe
cta circumciſio fit ab omni culpa ⁊ ab om̄i pena
nunc in ſpe. ſed tandeꝫ in re. Quare aūt data
fuerit circūciſio ſex ſunt cauſe que notant᷑ in his
ꝟſibꝫ. Cauteriū ſignū meritum medicina figura
Exemplū olim fuit circumciſio dura. De carne
aūt circūciſionis dn̄i đr ꝙ angel⁹ eā karolo mag̃
attulit: ⁊ ip̄e eā aquiſgrani in eccl̄ia ſancte marie
honoꝛifice collocauit. karolus ꝟo poſtea fert᷑ ca
roſiū trāſtuliſſe. Nunc aūt dicit᷑ eſſe rome ī eccl̄ia
q̄ dicit᷑ ſancta ſcōꝝ. Vñ ⁊ ibidē ſcriptum legit᷑.
Circūciſa caro xp̄i ſcandalia clara. Ac vmblici
viget hic p̄ciſio cara. Vnđ ⁊ ea die fit ſtatio ad
ſancta ſcōꝝ. Sed ſi h̄ verū eſt valde vtiq̄ꝫ mira
bile eſt. Cū em̄ caro ip̄a ſit de veritate hūane na
ture: credimus ꝙ reſurgēte xp̄o redijt ad locū ſu
um gl̄ificatū. Aliq̄ dixerunt: ꝙ h̄ veruꝫ ſit iuxta
opinionē illoꝝ q̄ dicūt illđ verū eſſe đ ꝟitate hu
mane nature qđ ab adā traductū ē. ⁊ iſtud ſoluꝫ
reſurgere. Notandū ꝙ olim a paganis ⁊ gen
tilibꝫ in his kalendis mł̄te ſupſtitōes obſ̄uabāt᷑
q̄s ſcī etiā a xp̄ianis vix extirpare potuerūt. q̄s
aug. in q̄dā ſermōe ꝯmēoꝛat. Credētes ei: vt di
cit: Ianū duceꝫ quēdā deū eē: ī his kalendis plu
rimū venerabant᷑: et ei duas facies figurabant.
vnaꝫ poſt ſe: ⁊ aliā ante ſe: q꞉ erat terminus anni
p̄teriti ⁊ pꝛincipiū ſequentis. Rurſus ī his kalē
dis foꝛmas monſtruoſas aſſumebant. alij veſtiē
tes ſe pellibus pecudum. alij aſſumentes capita
beſtiarum. ex quo indicant non tam habitum ſe
beluinum habere q̄ꝫ ſenſum. Alij tunicis mulie
ribꝫ veſtibant᷑: nō erubeſcentes inſerere tunicis
mulieribꝫ militares lacertos. Alij ita auguria ob
ſeruabant. vt focū de domo ſua vel aliud q̄dcū
q̄ꝫ beneficiū cuilibet petenti tribuant. dyaboli
cas etiā ſtrenas. ⁊ ab alijs accipiūt ⁊ alijs tradūt.
Alij in nocte menſas laute ꝑparant. ⁊ ſic tota no
cte manere ſinūt: credentes ꝙ ꝑ totū annū cōui
uia in tali ſibi habundātia ꝑſeuerent. Et ſubdit
auguſtinus. q̄ de paganoꝝ cōſuetudine aliquid
obſeruare voluerit. timendum eſt ne nomē xp̄ia
num ei ꝓdeſſe non poſſit. Qui etiā ſtultus hoī
bus ludentibꝫ aliquam hūanitatem impenderit
peccatis eoꝝ ꝑticipem ſe eſſe non dubitet. Vo
bis aūt fratres nō ſufficiat ꝙ nō hoc malū facitꝭ
ſed vbicunq̄ꝫ fieri videbitis. arguite coꝛripite. ca
ſtigate. hec auguſtinus.

Piphania domi

ni quadruplici decoꝛatur miraculo. ⁊
ideo q̄druplici vocabulo nuncupat᷑.
Hodie em̄ magi Chꝛiſtū adoꝛant. Iohannes
xp̄m baptizat. Aquā in vinū xp̄c mutat. ⁊ q̄nq̄ꝫ
milia hoīm de quinq̄ꝫ paībꝫ ſatiat. Cuꝫ em̄ ibus
eſſet. xiij. dieꝝ: magi ad eū ſtella duce venerunt:
Et inde dicit᷑ epiphania ab epi qđ ē ſup̄: ⁊ pha
nos apparitio. q꞉ tunc deſuꝑ ſtella apparuit. ſiue
ipſe xp̄c ꝑ ſtellā q̄ deſuꝑ viſa eſt magis: ver⁹ de
us demonſtratus eſt. Eadē die renouatis vigi
tinouem annis: cū iam annū triceſimū attigiſſet.
q꞉ habebat vigintinouē annos: ⁊ tredecim dies
Erat em̄ incipiens q̄ſi annoꝝ triginta vt dicit lu
cas. Vel ſm̄ bedā habebat triginta plenos. qđ
⁊ romanā eccl̄iā tenere aſſerit: tunc inquam in
ioꝛdane baptizatus eſt: ⁊ ob h̄ vocat᷑ theopha
nia. a theos qđ eſt deus. ⁊ phanus qđ eſt appari
tio: quia tunc tota trinitas apparuit. pater in vo
ce. filius in carne. ſpiritusſanctus in columbe ſpe
cie. Ipſo iterum die reuoluto vno anno: cuꝫ eēt
triginta vel trigintaunius annoꝛum et tredecim
dierum: aquam in vinum mutauit: ⁊ ob hoc vo
cat᷑ bethania. a beth quod eſt domus. quia mi
raculo facto in domo verus deus apparuit. Ipſo
ſimiliter die reuoluto anno cum eſſet annorum
trigintaunius vel triginta duoꝛum quinq̄ꝫ milia
hominuꝫ de quinq̄ꝫ panibus ſatiauit. ſicut dicit
beda. et ſicut dicitur in illo hymno qui in multis
eccleſijs cantatur. et ſic incipit. Illuminans altiſ
ſim⁹ ꝛc. Et ob hoc vocat᷑ phagiphania. a pha
ge quod eſt bucca ſiue manducare. De hoc au
tem quarto miraculo vtrum hac die contigerit:
dubitatur. tum quia in originali bede non ſic ex
preſſe legitur. tum quia iohannis ſexto. vbi de
hoc miraculo agitur dicitur. Erat autem pro
ximum paſca ꝛc. Iſta ergo quadruplex ap

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

paritio iſta die facta ē. ħ p̄ria facta ē p ſtellā in p̄
ſepio. ſcda p vocē p̄ris i iordanis fluuio. tercia p
mutatōz aq in vinū i ꝯuiuio. ⁊ quarta p m̄ltipli
catōz panū i deſerto. Prīa aūt apparitio pci
pue hodie celebrat᷑. ⁊ ideo eꝰ hyſtoriā pſeq̄mur
Nato em̄ dño tres magi hieroſolimā venerūt. q̄
rū noīa i hebreo ſūt appelliꝰ. ameliꝰ. damaſcus.
grece. galgalat. malgalat ſarathiz: latie. Caſpar
balthaſar. melchior. Cuiuſmōi aūt magi fuerūt
hi: d ħ triplex extat ſnīa ſm ꝙ magꝰ tripl̄r dicit᷑.
Magus ei dr̄ illuſor. maleficꝰ ⁊ ſapiēs. Dicūt ḡ
q̇dā hos reges ab effectu dictos fuiſſe magos. i.
illuſores ex eo ſcꝫ. ꝙ herodē illuſerūt. q2 ad eū n̄
redierūt. Uñ ⁊ dr̄ de herode. videns qm̄ illuſus
eēt a magis ⁊c. Magus iteꝝ dr̄ maleficꝰ. vñ ma
lefici pharaoīs dicunt᷑ magi. Et inde dicit criſ.
hos magos vocatos: dic̄ em̄ iſtos fuiſſe malefi
cos ħ poſtea ꝯuerſos: q̇d dñs voluit natiuitatē
ſuaꝫ reuelare: ⁊ eos ad ſe adducere: et p ħ pecca
toribus venie ſpem p̄bere. Item magus idem ē
qd ſapiens. nam perſici magus. hebraice ſcriba.
grece phus. latine ſapiens dicit᷑. dicuntur ergo
magi. i. ſapientes. vñ ⁊ magi q̄ſi in ſapīa magni.
Venerunt ergo hi tres ſapientes ⁊ reges cū ma
gno comitatu hieroſolimaꝫ. Sed q̄rit᷑ quare
magi hierl̄m venerūt cum ibi dñs natus non ſit.
Sup ħ aſſignat remigius q̄tuor rōnes. Prima
qm̄ magi tempus natiuitatis chriſti agnouerūt.
ſed locū ignorauerunt. quia aūt hierl̄m erat ciui
tas regalis. ⁊ ibi erat ſummum ſacerdotium ſu
ſpicati ſunt. ꝙ tamegregius puer non niſi in re
gia ciuitate naſci deberet. Secūda vt citius na
tiuitatis locuꝫ diſcernere potuiſſent cum ibi ſa
pientes legis ⁊ ſcribe reſiderent. Tercia vt iudei
inexcuſabiles manerēt: potuiſſent ei dicere. nos
qdeꝫ natiuitatis locū cognouimꝰ. tēpus aūt ig
rauimꝰ: ⁊ iō non credidimꝰ. Magi ḡ oſtenderūt
iudeis tp̄us. ⁊ iudei magis locuꝫ. Quarta vt ſic
ſtudio magoꝝ ꝯdēnaret᷑ pigricia iudeoꝝ. Nam
illi vni pphete crediderūt. Iſti plibꝫ credere no
luerūt. Illi q̄runt regē alienū. iſti nō q̄rūt pprium
Illi venerūt e longīquo. iſti manſerunt e vicino.
Iſti reges fuerunt ſucceſſores balaā: ⁊ ad viſio
nē ſtelle venerunt ppt᷑ illā pphiam p̄ris ſui. Orie
tur ſtella ex iacob: et exurget virga de iſrl̄. Ali
am cāam vñ iſti moti ſunt ad veniendū poīt criſ. i
originali ſup matheuꝫ: aſſerēs q̄ſdā dicē. ꝙ qui
dam ſecretoꝝ inſpectores elegerūt de ſeipis duo
decim. ⁊ ſi q̇s moriebat᷑. filius eius: aut aliqs p
pinq̄ꝝ in eiꝰ loco ſubſtituebat᷑. Hi ḡ p ſinglos ā
nos poſt menſē aſcēdebāt ſup montē victorialē
⁊ ita tribꝫ diebus ibidem morantes ſe lauabant:
⁊ orabant deum: vt eis illam ſtellam quam bala
am p̄dixerat: oſtenderet. Quadaꝫ igit᷑ vice. ſcꝫ
in die natalis dñi dum ſic ibidē manerent ſtella
quedā ad eos ſup montē venit. q̄ habebat for
mā pulcerrimi pueri. ſup cuius capite crux ſplē
debat q̄ magos allocuta ē dicens. Ite velotiꝰ in
terrā iuda: ⁊ ibidem regem quē queritis natū in
uenietis: tunc illi ꝯtinuo venire ceperunt. Sed
quō in tamparuo tp̄e ſcꝫ in tredecim diebus per
tanta terraꝝ ſpacia venire potuerunt. ſcꝫ ab ori
ente vſq3 in hieruſalem que in medio mundi dr̄
eſſe ſita: Dicendū eſt ſm remigiuꝫ quoniā talis
puer ad quem pperabant eos in tambreui ſpa
cio pducere potuit. Vel poteſt dici ſm hieroni
mum ꝙ ſup dromedarios venerunt. qui ſūt aīa
lia velociſſima. q̄ tantū currūt vna die quantum
equs in tribꝫ. Uñ dicit᷑ dromedarius a dromos
qd eſt curſus ⁊ ares qd ē vtꝰ. Cū ḡ hieroſolimā
veniſſent interrogauerunt dicentes. Ubi ē q̄ na
tus eſt rex iudeoꝝ. Non em̄ interrogauerunt an
natus ſit. q2 hoc credebāt: ħ querūt vbi natus ſit.
Et q̄ſi aliqs interrogaſſet eos vnde ſcitis hūc re
gē natum eſſe. reſponderūt. Uidimꝰ ſtellam eiꝰ
in oriente: ⁊ venimꝰ adorare eum. hoc eſt nos ex
iſtētes i oriente. vidimus ſtellaꝫ eiꝰ. i. natiuitatis
oſtēſiuā. Uidimus inquā ſup iudeā poſitā. Ut
nos exn̄tes in nr̄a regione vidimꝰ ſtellā eiꝰ i oriē
te. i. in orientali pte. His vbis: ſicut dicit remigi
us in originali: verum hoīem ⁊ verum regem et
verum deū confeſſi ſunt. Uerum hoīem cum di
xerunt. vbi eſt qui natus eſt. Uerum regeꝫ cum
aiūt rex iudeoꝝ. Uerum deū cum ſubiungūt ve
nimus adorare eū. p̄ceptū em̄ fuit vt nullus niſi
ſolus deꝰ adoraret᷑. Sed herodes hoc audi
ens turbatus eſt ⁊ oīs hieroſolima cum illo. ⁊ ħ
triplici de cā. Primo ne iudei regem natum tan
q3 ſuum reciperent: ⁊ ſe tanq3 alienigenaꝫ expelle
rent. Unde criſoſtomus. Sicut ramuꝫ arboris
in excelſo poſitum leuis etiam aura mouet ſic et
ſublimes homines in culmine dignitatum exi
ſtentes. leuis etiam fama conturbat. Secundo
ne a romanis culpari poſſet. ſi aliquis ibi rex vo
caretur quem auguſtus nō conſtituit: Sic enim
ordinauerant romani: vt nullus deus vl̄ rex ſine
ſui licentia ⁊ imperio diceretur. Tercio quoniā
ſicut dicit gregorius. Celi r̄ge nato: rex terre tur
batus eſt: quia nimirum altitudo terrena con
funditur. dum celſitudo celeſtis aperitur. Om
nis etiam hieroſolima cum illo turbata eſt tri
plici de cauſa. Primo quia impij gaudere ne
queunt de aduentu iuſti. Secundo vt regi tur
bato adularentur per hoc ꝙ ſe ſimiliter turba
tos oſtenderent. Tercio quia ſicut ſeſe ventis cō
cutientibus vnda concutitur. ſic et regibus ſeſe
adinuicem certantibus populus conturbatur.
⁊ ideo ex hoc timuerunt: ne ſcilicet preſenti ⁊ fu

turo rege adiuicē certantibꝫ ipi ꝑturbatōibꝫ in
uoluerent̄. hec rō eſt criſo. Tunc herodes oms
ſacerdotes ⁊ ſcribas ꝯuocans ſciſcitabat̄ ab eis
vbi xp̄c naſceret̄. Cūq₃ aūt ab eis didiciſſet ꝙ in
bethleē iude: vocatis ad ſe clā magis: diligēter
ab eis didicit tp̄s ſtelle: vt vic₃ ſciret qd faceret
ſi ad ſe magi nō redirēt. Dixitq₃ eis vt inēto pu
ero ei r̄nūciarēt: ſimulās ſe velle adorare quē vo
lebat occidere. Et nota ꝙ cū magi hieroſoli
mā ingreſſi fuiſſent. ſtelle ducatū amiſerūt. ⁊ h̄ ꝓ
pt̄ tres rōnes. Pria vt d̄ loco natiuitat̄ xp̄i q̄re
re cogerent̄. vt ſic de ipi⁹ ortu certificarent̄. tā ꝑ
ſtelle apparitōꝫ q̄₃ ꝓphetie aſſertōꝫ. ſic ⁊ factū eſt
Scda q̄m auxiliū q̄rentes hūanū. iuſte ꝑdē me
ruerūt diuinū. Tercia q̄m ſigna īfidelibꝫ data ſūt
ſm apl'm: ſ₃ ꝓphetia fidelibꝫ. ⁊ iō ſignū datū iſtis
dū adhuc eēnt infideles nō debuit apparere dū
eēnt int̄ iudeos fideles. Hec triplex rō tāgitur
in gloſa. Cu₃ aūt hieruſalē egreſſi fuiſſent ſtel
la antecedebat eos vſq₃ dū veniſſet ſup̄ vbi erat
puer. De hac ſtella cuiuſmōi fuerit: tres ſūt opi
niones: q̄s ponit remigius ī originali. Quidā di
cūt fuiſſe ſp̄mſc̄m vt ille q̄ poſtmodū deſcendit
ſup dn̄m baptizatū ī ſpē columbe: apparuerit et̄
magis in ſpecie ſtelle. Alij vt criſo. dicūt ꝙ fuerit
angelus. vt ip̄e q̄ apparuit paſtoribꝫ: apparuerit
⁊ magis: ſ₃ ipis paſtoribꝫ iudeis tanq̄₃ rōne vten
tibꝫ apparuit in forma rōnali. gentilibꝫ ꝟo tanq₃
irrōnabilibꝫ in ſpecie irrōnalis. Alij: quod veri⁹
creditur: ꝙ fuerit ſtella de nouo creata. que per
acto ſuo miniſterio redijt in ꝑiacentē materiam.
Iſta aūt ſtella: ſm ꝙ dicit fulgentius: differe
bat ab alijs in tribꝫ. ſ. in ſitu. q₂ nō erat localit̄ ſita
in firmamēto. ſ₃ pendebat ī meditullio aeris ꝓxi
mo terre. In fulgore: q₂ ceteris erat ſplēdidior.
qd inde p₃. q₂ ſplendorē ei⁹ nō poterat ſplēdor
ſolis obfuſcare. imo ī meridie lucidiſſima appare
bat. In motu. q₂ p̄cedebat magos more viatoꝝ
non eñ mouebat̄ motu circulari. ſ₃ q̄i motu aīali
⁊ ꝓceſſiuo. Alie tres differētie tangunt̄ ī glo. ma
th. ij. q̄ incipit ſic. hec ſtella dn̄ice natiuitatis ꝛc.
Pria ī origie: q₂ alie ī mūdi p̄ncipio ſūt facte. h̄
mō. Scda ī officio: q₂ alie facte ſūt vt ſint ī ſigna
⁊ tēpora. vt d̄r gen̄. j. hec aūt vt magis via₃ p̄be
ret. Tercia ī duratōe: q₂ alie ſūt ꝑpetue. hec cō
pleto officio ſuo redijt. ī materiā ꝑiacētē. Cū
aūt ſtellā vidiſſent: gauiſi ſūt gaudio magno val
de. Notādū ꝙ q̄ntuplex eſt ſtella qua₃ iſti magi
viderūt. ſc₃ ſtella materialis. ſtella ſpūalis. ſtella
intellectualis. ſtella rōnalis. et ſtella ſupſubſtan
tialis. Primā ſc₃ materiale₃ viderūt in oriente.
Secundam ſc₃ ſpūalem que eſt fides viderūt in
corde. Niſi eñ hec ſtella ſc₃ fides pri⁹ in eorum
corde irradiaſſet: nequaq̄₃ ad viſione₃ p̄ie ſtelle
veniſſent. Habuerunt eñ fidem de eius huma
nitate cū dixerunt. vbi eſt qui natus eſt: ⁊ de eius
regali dignitate cū dixerunt: rex iudeoꝝ: ⁊ de ei⁹
deitate. cū dixerunt venimus adorare eū. Terci
am ſc₃ intellectualē. que ē angel⁹ viderūt in ſom
no. q̄n ꝑ angelu₃ ſunt admoniti ne redirēt ad he
rodē. ſ₃ ſm quandā gloſā nō angel⁹. ſed ip̄e dn̄s
eos admonuit. Quartā ſc₃ rōnale₃ que fuit be
ata virgo viderūt in diuerſorio. Quintā ſc₃ ſu
ꝑſubſtantialē q̄ fuit xp̄c viderūt in p̄ſepio. et de
hac duplici dicit̄. Intrātes domū inuenerūt pu
erū cū maria matre eius. Quelibet aūt iſtaꝝ di
cit̄ ſtella. De prima pſal. lunam ⁊ ſtellas que tu
fundaſti. De ſcda eccī. xliij. Species celi. id eſt.
celeſtis hoīs gloria ſtellarū. id eſt virtutum. De
tercia baruth. iij. Stelle aūt dederunt lumen in
cuſtodijs ſuis. et letate ſunt. De quarta. Aue
maris ſtella. De quinta Apocalipſis vltio Ego
ſum radix et genus dauid. ſtella ſplendida ⁊ ma
tutina. Propter viſionē p̄ie et ſecunde ſtelle ma
gi gauiſi ſunt. Propter viſionem tercie ſtelle
gauiſi ſunt gaudio. ꝓpter viſionē quarte gaui
ſi ſūt gaudio magno. ꝓpter viſionē q̄nte gauiſi
ſunt gaudio magno valde. Vel ſicut dic̄ gloſa.
Ille gaudet gaudio q̄ de deo gaudet: q̄ ē verum
gaudium. ⁊ addit magno. quia eo nihil eſt mai⁹.
et valde: quia de magno poteſt alius plus. alius
minus gaudere. Vel per horum verborum ex
aggregationem voluit oſtendere euangeliſta. ꝙ
homines plus gaudent de rebus perditis et ite
rum inuentis. q̄₃ de ſemꝑ poſſeſſis. Cūq₃ do
munculam intraſſent. ⁊ pueꝝ cum m̄re inueniſ
ſent: flexis genubus ſinguli hec munera obtule
rūt ſc₃ aurū th⁹ ⁊ mirrā. Hoc exclamat aug. di
cens. O ſtupēda infātia cui et aſtra ſ᷑duntur. cu
ius eſt ille magnitudīs ⁊ ſupne glīe. ad c⁹ pānos
⁊ angeli excubant: ⁊ ſidera obſecundant. ⁊ reges
trepidant. ⁊ ſectatores ſapīe geniculāt̄: O btm
tuguriū. O ſedes dei ſecunda poſt celū. vbi non
lucerna lucet. ſed ſtella. O celeſte palacium. in q̄
habitat non rex gemmatus ſed deus incorpora
tus. Cui erant pro mollibus thoris dura pre
ſepia. pro laquearibus aureis fumigata culmi
num tecta. ſed ſyderis obſequio decorata. Stu
peo cum video pannos et intueor celos. Eſtuo
cum aſpicio in preſepio mendicu₃. et ſuper aſtra
preclarum. Item Bernardus. Quid facitis o
magi quid facitis: Lactantem puerum adora
tis in tugurio vili: in vilibus pannis. ergo ne de
us eſt iſte: Quid facitis ꝙ aurum offertis: ergo
rex eſt iſte: Et vbi aula regia: vbi thronus: vbi
curie regalis frequentia: Nūquid aula eſt ſtabu
lū. thron⁹ p̄ſepiū. curie frequentia ioſeph ⁊ ma
ria. Iſti inſipientes facti ſunt vt fierent ſapiētes

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

De hoc etiã ſic dic̃ hilari⁹ in li. ſcd̃o de trinitate.
Parit ꝟgo ſ; part⁹ a deo eſt. infãs vagit laudan
tes angl'i audiunt᷑. pãni ſordẽt. de⁹ adorat᷑. Ita-
q; ptãtis dignitas nõ amittit᷑: dũ carnis humili-
tas p̃dicat᷑. Ecce q̃m i xp̃o puero nõ tm̃ fuerunt
huilia ⁊ infirma: ſ; etiã diuia ſublimia ⁊ excelſa.
De hoc etiã dic̃ hiero. ſup ep̃ſam ad hebreos.
Reſpicis cunas xp̃i vide piter ⁊ celũ vagientẽ i
p̃ſepio intuens infantẽ. ſ; ãgelos ſil' auſculta lau
dantes. Herodes pſeq̃t᷑: ſ; adorant magi. igno-
rãt phariſei. ſ; ſtella demõſtrat. baptizat᷑ a ſeruo
ſ; vox dei deſup tonãtis audit᷑. aq̃s imergit᷑: ſ; co
lũba deſcẽdit imo ſpũſſct̃s in colũba. Quare
aũt magi hmõi mũera obtulerũt: mlt'iplex ẽ ratio
Prima q̃m traditõ ãtiquoꝝ fuit: vt dic̃ r̃migi⁹.
vt null⁹ ad deũ vel ad regẽ vacu⁹ introiret. Per
ſe at̃ ⁊ caldei talia mũera ↄſueuerãt offerre. Iſti
eni: vt d᷑ in hiſtoria ſcolaſtica. venerũt a finibus
pſaꝝ ⁊ caldeoꝝ vbi ẽ fluui⁹ ſabba. a q̃ et ſabbea
d᷑ regio. Scd̃a que eſt bern. q̃m beate ꝟgini au
rũ obtulerũt ꝓpt̃ inopie ſubleuatõꝫ. th⁹ ꝓpt̃ ſta-
buli fetorẽ. mirrã ꝓpter membroꝝ pueri conſoli-
datõeꝫ ⁊ maloꝝ vermiũ expulſionẽ. Tercia q̃m
auruꝫ ad tributũ. thus ad ſacrificiũ. mirra ad ſe
pulturã ꝑtinet mortuoꝝ. ꝑ hec tria ergo in xp̃o
intimat᷑ regia poteſtas. diuia maieſtas. ⁊ hũana
mortalitas. Quarta q̃m auꝝ ſignificat dilectõꝫ.
thus orõnẽ. mirra carnis mortificatõꝫ. Et h̃ tria
xp̃o debemus offerre. Quinta q̃m ꝑ hec tria ſi-
gnificant᷑ tria que erãt in xp̃o. ſ. diuitas p̃cioſiſſi-
ma: aĩa deuotiſſima. ⁊ caro integra ⁊ icorrupta.
Hec tria ſignificabant᷑ ꝑ illa q̃ erãt i archa. Nã
ꝟga q̃ floruit caro eſt xp̃i q̃ reſurrexit. p̃s. Et re-
floruit caro ⁊c̃. Tabule vbi erãt ſcripta p̃cepta:
eſt aĩa in q̃ ſunt oĩes theſauri ſcie ⁊ ſapiẽtie dei
abſconditi. Mãna deitas q̃ hꝫ oĩem ſaporeꝫ ⁊
oĩem ſuauitatẽ. Per aurũ ẽ q̃d eſt p̃cioſi⁹ om-
nib⁹ metallis intelligit᷑ diuinitas precioſiſſima.
Per thus aĩma deuotiſſima. q: th⁹ ſignificat de
uotõeꝫ et orõnem. p̃s. Dirigatur oratio mea ⁊c̃.
Per mirram q̃ conſeruat a corruptiõe caro in-
corrupta. Admoniti aũt magi in ſomnis ne
redirent ad herodẽ: ꝑ aliã viã reuerſi ſunt in re-
gionẽ ſuã. Ecce quõ magi profecerunt. nã ſtella
duce venerunt ꝑ hoĩes. imo ꝑ ꝓphetã edocti ſũt
angelo duce redierunt: ⁊ i xp̃o quieuerũt. Hoꝝ
corpa mediolani i eccl'ia q̃ nunc eſt fratrũ p̃dica-
toꝝ. olim q̇eſcebãt: ſ; nunc colonie requieſcunt.
Nam eoꝝ corpa p̃rio ꝑ helenã ↄſtantini ma-
treꝫ rapta in conſtantinopoli trãſlata. poſtea ꝑ
ſcm̃ euſtorgiũ ep̃m mediolanũ trãſlata. Sed ꝑ
heinricũ impatorẽ poſtq̃ȝ mediolanũ poſſedit: i
coloniã ſup renũ fluuiũ ſũt delata. vbi in magna
reuerentia ⁊ populi deuotione choruſcant.

Paulus prim⁹ heremita.

Paulus prim⁹ he
remita. vt teſtat᷑ hiero. qui eius vitaꝫ
cõſcripſit feruente decij pſecutõe he-
remũ vaſtiſſimum adijt ibiq; in quadaꝫ ſpelun-
ca. lx. annis hominib⁹ incognit⁹ ꝑmãſit. iſte autẽ
decius dicit᷑ fuiſſe galienus q: fuit binomi⁹. qui
cepit anno dñi. cclvj. Uidens eñ ſct̃us paulus
xp̃ianis tot tormentoꝝ genera irrogari: in here-
mum aufugit. Eo ſiq̇dem tp̃e duo iuuenes xp̃ia
ni comp̃hendunt᷑. q̃ꝝ vnus toto corpe melle per
ungit᷑. ⁊ ſub ardore ſol' aculeis muſcaꝝ ⁊ ſcrabo
num ⁊ veſpaꝝ lacerandus exponit᷑. Alter vero
molliſſimo lecto iponit᷑ ⁊ in loco ameniſſimo col
locat᷑. vbi aeris erat tempies. riuuloruꝫ ſonitus.
cantus auiũ. ⁊ floruꝫ olfatus. funibus tñ floreis
colorib⁹ obtectis ſic iuuenis cigit᷑. vt manib⁹ vel
pedib⁹ ſe iuuare non poſſet. Adeſt q̇dam iuuẽcu
la corpe pulcerrima ⁊ aĩo impudica q̃ ⁊ ipudice
tractat iuueneꝫ dei amore repletũ. Cum aũt ille i
carne motus ↄtrari⁹ rõni ſenſiſſet. nõ habẽs ar-
ma q̇bus ab hoſte ſe eruat. linguã ꝓpriã dentib⁹
ſuis incidit. ⁊ i faciẽ impudice expuit: ⁊ ſic tẽpta-
tõem dolor fugauit: ⁊ trophεum laude dignũ ꝓ
meruit. Horum ⁊ alioꝝ penis ſct̃us paul⁹ terri-
tus heremũ petijt. Eo tempe cũ ãthoni⁹ primũ
ſe inter monachos heremicolã cogitaret in ſom-
nis aliũ ſe multomeliorẽ heremũ icolere edocet᷑.
Qui dũ eũ per ſiluas inq̇reret obuiũ hũit hypo
cẽtauꝝ hoieꝫ eq̃ mixtũ q̃ ei viã dextrã demõſtra
uit. Poſtmoduꝫ obuiũ hũit aĩal ferens fructus
palmaꝝ ſup̃ imagine hoïs inſignitũ: deorſũ ꝟo
capre formã hñs. q̃ dũ ipm ꝑ deũ cõiuraret vt ſi
bi diceret q̇s eẽt. Rñdit ſe eſſe ſatyrũ deũ ſiluaꝝ
ſm errorẽ gentiliũ. Poſtremo obuiauit ei lupus
q̃ eũ ad cellã ſãcti pauli ꝑduxit. Paulus aũt an
thoniũ p̃ſentiens oſtiũ ſera clauſit. Anthonius
ꝟo rogat vt ſibi apiat: aſſerens ſe nũq; inde rceſ
ſurũ: ſ; ibi poti⁹ moriturꝝ. victus paulus ei apuit
ſtatiq; ãbo in amplex⁹ ruũt. Cunq; hora prãdij
adeẽt: coruus duplicatã pãis ꝑtẽ attulit. Cũq;
de h̃ anthoni⁹ miraret᷑. Rñdit paul⁹ q; deus ſibi
oĩni die taliter miſtrabat. Et annonã ꝓpter ho-
ſpitẽ duplicauerat. Pia lis orit᷑ q̇s magi dign⁹
eſſet panẽ diuidere. defert paul⁹ hoſpiti ⁊ ãtho-
ni⁹ ſeniori. Tãdẽ vterq; manuꝫ apponunt et in
equas ꝑtes panẽ diuidunt. Cũ aũt anthoni⁹ re-
diens ⁊ iã celle ſue appropinq̇ret vidit angelos
pauli aĩam deferentes q̃ cũ velocit᷑ rediẽs inueit
corpus pauli flexis genib⁹ i modũ orãtis erectũ
ita vt ipm viuere eſtiaret: ſ; cũ ipe mortuũ didi-
ciſſet ait. O ſct̃a aĩma q̃ gerebas in vita in morte
monſtraſti. Cũ aũt nõ hrẽt vnde ſepulturã face-
ret: ecce duo leones aduenerunt ⁊ foueam pa-

rauerũt ſepultoq; eo ad ſiluã redierũt. Anthoni
us aũt tunicã pauli ex palmis ↄtextã aſſũpſit qua
poſtmodũ i ſolẽnitatib; vtebat̃. Obijt autem cir
ca annum domini.cclxxxvij.

Emigius dicitur

a remi qḋ ẽ paſcẽs ⁊ geos qḋ ẽ terra.
q̃i paſcẽs terrenos doctria. Ul̃ remi
gi⁹ dı̃ a remi qḋ ẽ paſtor. ⁊ geon qḋ ẽ luctatõ.q̃ſi
paſtor ⁊ luctator.pauit ei gregẽ ſuũ ꝟbo p̃dica
tõis.exẽplo ↄuſatiõis.ſuffragio oꝛonis. Eſt et̃ t̃
plex gen⁹ armoꝝ.ſ. defẽſiõis vt ſcutũ.pugnatõis
vt gladi⁹.munitõis vt loꝛica ſiue galea. Luctat⁹
ẽ igit̃ ꝯ dyabolũ ſcuto fidei.gladio ꝟbi dei.⁊ ga
lea ſpei. Ei⁹ vitã remẽß ignar⁹ archieps̃ ſcripſit.

Emigiuſ doctoꝛ

egregius ⁊ ↄfeſſoꝛ dñi gl̃ioſus.a q̃
dã heremita naſci talit̃ eſt p̃uiſus.
Cũ ei vuãdaloꝝ pſecutõ fere totã
franciã deuaſtaſſet.q̃dã recluſus vir ſcı̃s q̇ lumẽ
oculoꝝ amiſerat.ꝑ pace eccl̃ie gallicane crebris
oꝛonib; dñm exoꝛabat. Et ecce angel⁹ dñi in vi
ſu ei aſtitit:eiq; dixit. Scito ꝙ mulier illa noı̃e ci
lina.filiũ noı̃e remigiũ generabit.q̇ gentẽ ſuam a
maloꝝ incurſib; liberabit. Cũq; euigilaſſet ſtatiʒ
ad domũ ciline veı̃t.⁊ qḋ viderat enarrauit. Cũ
q; illa nõ crederet eo ꝙ anus iã eſſet. Jlle rñdit ſci
as ꝙ cũ pueꝝ ablactaueris oculos meos d̓ lacte
tuo punges ⁊ ↄtinuo mihi viſũ reſtitues. Cũq; ꝑ
oꝛdinẽ h̓ oı̃a ↄtigiſſent. Remigi⁹ mũdũ fugit ⁊ re
cluſoꝛiũ itrauit. Creſcẽte aũt ei⁹ fama cũ eẽt vigi
tiduoꝝ ãnoꝝ ab om̃i ꝑp̃lo remẽſis archieps̃ ẽ ele
ct⁹. Tãte aũt mãſuetudis fuit.ꝙ et̃ ad mẽſã ei⁹
paſſeres veı̃ebant ⁊ de manu ei⁹ reliq̃as ciboꝝ co
medebãt. Quodã tp̃e cũ i domo cuiuſdã mr̃one
hoſpitat⁹ fuiſſet. ⁊ illa modicũ vini hr̃et. remigi⁹
celariũ introiuit ⁊ ſup doliũ crucẽ fecit. Cumq; ibi
dẽ oꝛaſſet mox deſup vinum egredit̃:ita ꝙ ꝑ me
dium celarium fundebat̃. Cũ aũt clodone⁹ rex frã
cie tunc tp̃is gẽtilis eẽt:nec ab vxoꝛe ſua xp̃ianiſ
ſima ↄuerti poſſet:videſ ꝙ infinit⁹ exercitus ala
manoꝝ ſuper ſe veniſſet.dño deo quem vxoꝛ ſua
colebat votum vouit.ꝙ ſi de alamaı̃s ſibi victoꝛi
am ↄcederet:mox fidẽ xp̃i reciperet. Qḋ cuʒ fuiſſʒ
ad libitũ ↄſecut⁹:bẽm remigiũ adijt.et ſe bapti
zari popoſcit. Cũq; ad fontẽ baptiſmatis adue
niſſent.nec ibidẽ ſacrũ criſma hr̃ent:ecce colum
ba q̃dã ãpullã cũ criſmate i roſtro detulit: d̓ quo
regeʒ pontifex liniuit. Hec aũt ãpulla i remẽſi ec
cleſia ↄſeruat̃.⁊ inde vſq; hodie reges francie in
ungunt̃. Poſt longũ tp̃us cũ genebald⁹ vir ꝓui
dus neptẽ beati remigij in vxoꝛẽ hr̃et.⁊ ſe religi
onis cauſa mutuo abſoluiſſent p̃dictuʒ genebal
dum beatus remigi⁹ landunenſem ep̃m oꝛdina
uit.at genebald⁹ cũ vxoꝛẽ ſuã cauſa inſtruẽdi ad
ſe ſepi⁹ venire ꝑmitteret:ex frequẽti colloq̇o ani
m⁹ ei⁹ in ↄcupiaʒ inflãmat̃:⁊ vſq; in pc̃m ſecum
ꝓlabit̃:q̇ ↄcipiẽs ⁊ filiũ pariẽs hoc ep̃o itimauit
⁊ ille ↄfuſus ad eã remiſit dicẽs.q̃m puer d̓ latro
cinio acq̇ſit⁹ ẽ:volo vt latro vocet̃. Ne aũt ſuſpi
cio aliq̃ oꝛiret̃:vxoꝛẽ ſuã ſicut pri⁹ ad ſe venire ꝑ
miſit.verũtñ p⁹ p̃dicti pc̃i fletũ:ſecũ ruit iteꝝ in
pc̃m.q̇ cũ filiã pepiſſet.⁊ hoc ep̃o retuliſſet:ille r̃
ſpõdit.illã filiã vulpeculã noı̃ate. Tãdẽ ad ſe re
uerſus: bẽm remigiũ adijt: ⁊ ad pedes ſuos ꝓa
ſtẽs ſtolã de collo ſuo deponẽ voluit. Qḋ cũ ſcı̃s
remigi⁹ ꝓhibuiſſet:⁊ ab eo q̇d accidẽrit audiuiſ
ſet:blãde eũ ↄſolãs ipm̃ i q̃dã cellula ꝑua ꝑ ſeptẽ
ãnos recluſit. ⁊ ip̃e interum ei⁹ eccl̃iã gubernauit.
Septio igit̃ ãno cũ i cena dñi i oꝛone ꝑſiſtẽt:an
gel⁹ dñi eidẽ aſtitit:⁊ pc̃m ſuũ ſibi dimiſſũ ꝓhi
buit:ac vt foꝛis exire debeat impauit. Cui cũ rñ
diſſet nõ poſſũ q̃m dñs me⁹ remigi⁹ oſtiũ h̓ clau
ſit ⁊ ſigillo ſuo muniuit. Angel⁹ ait ecce vt ſcias ti
bi celũ aptũ eẽ:h̓ etiã oſtiũ ſaluo ſigillo nũc apiet̃
Statiq; vt dixeat ẽ aptũ. Tũc genebald⁹ iactãs
ſe i medio oſtij i modũ cruc̃ ait:et̃ ſi dñs me⁹ ih̃s
xp̃c ad me veniret huc:hinc nõ egrediar niſi do
minus me⁹ remigius huc veniat qui me recluſit.
Tunc ſanctus remigius ad admonitiõeʒ angeli
laudunũ venit:⁊ ipm̃ in locũ ſuuʒ reſtituit.q̇ vſq;
ad obitũ in ſãctis opib; ꝑſeuerauit. ⁊ latro filius
ei⁹ in ep̃atu eidẽ ſucceſſit:q̇ etiã ſcı̃s fuit. Tandẽ
ſcı̃s remigi⁹ multis clarus virtutib;.in pace quie
uit circa annum dñi quingenteſimum.

Jlarius dictus ẽ

q̃i hilaris.q̃ꝛ in ſeruitute dei valde hi
laris fuit. Ul̃ hilari⁹ q̃i alari⁹. ab alt⁹
⁊ ares ꝟtus.q̃ꝛ fuit alt⁹ in ſciã: ⁊ ꝟtuoſus in vita
Uel hilari⁹ dı̃ q̃i ab ile qḋ ẽ q̃ſi pꝛimoꝛdial̃ ma
teria.q̇ obſcura fuit ip̃e em̃ in dictis ſuis magnã
habet obſcuritatem ⁊ pꝛofunditatem.

Jlari⁹ pictauo

rũ vrbis ep̃us. r̃gioĩs eq̇tanie oꝛiũ
d⁹ q̃i lucifer refulgẽs int̃ aſtra pro
ceſſit.h̓ vxoꝛẽ ꝑmit⁹ hñs ⁊ filiã i lai
cali habitu monaſticã vitã ducebat. Tãdẽ i vita
⁊ ſciẽtia ꝓficiens:i ep̃m ẽ elect⁹. Cũ igit̃ bt̃s hila
rius nõ ſolũ ciuitatẽ ſuaʒ.h̓ et̃ totã franciã ab he
reticis defenſaret.ad ſuggeſtionẽ duoꝝ ep̃oꝝ.q̇
hereſi fuerant deprauati ab impatoꝛe:qui here
ticoꝛum fautoꝛ erat:cum beato euſebio vercellen
ſi ep̃o eſt in exilium relegat⁹. Deniq; cum vbiq;
arriana hereſis pullularet. ⁊ ab impatoꝛe licen
tia data eſſet. vt om̃es ep̃i conuenirent et de ve

ritate fidei diſputarēt: cū ſanctꝰ hilarius aduenīſ ſet ad petitōꝫ dictoꝝ epōꝝ q̄ eiꝰ eloquētiā ferre nō poterāt: pictauiā redire ꝯpellit. Cū aūt ad inſulā galinariā q̄ tota erat plena ſerpētibꝫ appropīquaſſet. ⁊ in ipaꝫ deſcēdiſſet: om̄es ſerpētes ex lui viſione fugabat: ⁊ ī medio inſule palū fixit. nec ā pliꝰ libertas data eſt illꝰ occupare qd̄ vetuit: tāq̄ꝫ ꝑs inſule nō ſit terra ſꝫ pelagꝰ. Cū ḡ pictauie eſſet quēdā infātē ſine baptiſmo defunctū ſuis orōnibꝫ ad vitā reſtituit. Nā tādiu iacuit ī puluere do nec ꝑiter ſurgerēt ſenex de orōne ⁊ infās d̄ morte. Cū filia eiꝰ apia maritū vellet accipe hilarius pr̄ eiꝰ ei ꝑ̄dicauit. ⁊ ī ſacre virginitatis ꝓpoſito ꝯfirmauit. quaꝫ dū ille firmā ꝯſiderās ⁊ ne aliq̄n flecteret formidās dn̄m inſtantiꝰ exorauit: vt eā ad ſe recipet nec vltra viuere ꝑmitteret. qd̄ ⁊ factuꝫ ē. nā poſt paucos dies ad dn̄m migrauit quā ipſe ꝓprijs maibꝫ ſepeliuit. qd̄ mr̄. b. apie ꝯſiderans epm̄ rogauit vt ſibi qd̄ ⁊ filie īpetraret qd̄ ⁊ fecit: ⁊ ipām orōne ſua ad regnū ꝑ̄miſit. Eo tp̄e leo papa hereticoꝝ ꝑfidia deprauatꝰ: oīm epōꝝ cōſiliū ꝯuocauit. qbꝫ ꝯuocatis: hilariꝰ nō vocatꝰ aduenit. Qd̄ cū audiēs papa p̄cepit ne aliq̇s ſibi aſſurgēt nec aliquē locū daret. Cū ergo ingreſſꝰ fuiſſet: dixit ad eū papa tu es hilariꝰ gallus. et ille. Nō ſū gallꝰ ſꝫ de gallia. i. nō ſū in gallia natꝰ ſꝫ de gallia epus. Cui papa. ⁊ ſi tu es hilariꝰ de gallia: ego ſū leo romane ſedis aplicꝰ ⁊ iudex. Cui hilarius ⁊ ſis leo: nō de tribu iuda. ⁊ ſi iudicas reſidēs ſed nō in ſede maieſtatis. Tunc papa cum indignatione ſurrexit dicens. modicum preſtolare do nec redeam ⁊ tibi quid mereris: reddam. Cui hilarius ſi non redieris quis mihi pro te reſponſurus erit: et ille concitus redibo: et tuam ſuperbiam humiliabo. Cū ergo papa ad ſecreta ſue nature iuiſſet: diſſenteria perijt: ⁊ om̄ia inteſtina ibidem ꝓijciens: miſerabiliter vitaꝫ finiuit. Interea videns hilarius ꝙ nullꝰ ſibi aſſurgeret. patienter ferēs ī terrā ſe poſuit dicēs. dn̄i ē terra. Statimq̄ꝫ nutu dei terra quā īſederat ſurſū ſe extulit: ⁊ vſq̄ꝫ ad eq̄litatē alioꝝ epōꝝ ſe leuauit. Cumq̄ꝫ igit̄ papa miſerabiliter nūciaret̄ defunctꝰ: aſſurgēs hilarius oēs epōs ī fide catholica ꝯfirmauit: ⁊ cōfirmatos ad ꝓpria remiſit. Hoc aūt miraculum de morte leonis pape dubitatōēꝫ hꝫ. tn̄ q2 hiſtoria eccl'iaſtica vl̄ tripartita nihil de h̄ loq̇t̄. tum q2 aliquē papā tal' nois tūc fuiſſe cronica nō teſtat̄. tn̄ q2 hiero. dicit. ſācta romana eccl'ia ſp̄ immacl'ata ꝑmanſit. ⁊ ī futuro manebit ſine vlla hereticoꝝ īſultatōe. Poſſet tn̄ dici ꝙ tūc fuiſſet aliquis papa ſic vocatꝰ nō q̇dē canoice electꝰ ſed tyrannice intruſus. vl̄ forte liberiꝰ papa q̇ cōſtātio heretico fauebat alio nomie dictus ē leo. Tandē mltis miracul' ꝑpetratis cū beatꝰ hilariꝰ īfirmatꝰ obitū ſuū immīnē cognoſcēt. leontiū pſb̄m que maxime diligebat ad ſe vocauit ⁊ nocte imīnēte vt foras exeat admonuit: ⁊ ſi q̇d audiret vt renunciet īꝑauit. Ille iuſſa ꝯplēs. voces adhuc ciuitatis tumultuātis ſe audiſſe reuertēs expoſuit. ⁊ cū circa eū vigilaret. finē eiꝰ expectās media nocte iterꝝ iubet̄ exire. ⁊ q̇d audiret iacēti referret: q̇ cū ſe nihil audiſſe r̄nūciaſſet: mox nimia claritas quā et ꝑ̄dictꝰ pſbit̄ ſufferre nō poterat ad eū intrauit. ⁊ ſic paulatī recedēte luīe ad dn̄m migrauit. Floruit aūt circa ānū dn̄i. cccxl. ſb̄ ꝯſtātio. Cū duo mercatores maſſā cere ꝯīt̄ hn̄ent. ⁊ vnꝰ alterō renitēte eā ad altare ſcti hilarij obtuliſſet ſtatī ꝑ medium diuiſa. ꝑs vna remāſit: reliq̄ renitēti deuenit.

Acharius dicitur

a macha qd̄ ē īgeniū. ⁊ ares vtꝰ. l' dr̄ a macha qd̄ ē ꝑcuſſio: ⁊ rio mgr̄. fuit eī ingenioſus ꝯtra demonis fallaciā: vtuoſus ꝙ̄tū ad vitā: ꝑcuſſio ī domatōe corꝑis: mgr̄ in regimine p̄latōis. vel machariꝰ. i. beatus.

Achariꝰ abbas

deſcēdit de ſciti. ⁊ intrauit dormire ī monumēto vbi ſepl'ta erant corꝑa paganoꝝ ⁊ extrxit vnū corpꝰ ſb̄ caput ſuū tāq̄ꝫ plumatū puluinar. Demōes aūt volētes eū terrē: vocabāt q̇ſi vnā mliere dicētes. ſurge veni nobiſcū ad balneū. ⁊ alr̄ demō ſb̄ ipō tanq̄ꝫ ex mortuo illo dicebat ꝑegrinū quēdā habeo ſuꝑ me ⁊ nō poſſū venire. Ille aūt nō expauit ſꝫ tundebat corpꝰ illd̄ dicēs. ſurge ⁊ vade ſi potes. ⁊ audiētes demōes fugierūt voce mag̃ clamātes. viciſti nos dn̄e. Dū aliq̄n abbas machariꝰ a palude ad cellā ſuā ꝑtenret: occurrit ei dyabolꝰ cū falce meſſoria ⁊ volēs eū cū falce ꝑcutere: nō potuit. Et dixit ei. Multā violentiā patior a te machari. q2 nō poſſū ꝑ̄ualere aduerſū te. Ecce eīm q̄cq̇d tu facis ⁊ ego facio. ieiunas tu: ⁊ ego penitꝰ nō comedo. vigilas tu: ⁊ ego oīno nō dormio. Unū eſt ſolūmō in q̊ me ſuꝑas. Et dixit abbas. q̇d ē illud. Cui ille. humilitas tua ꝑ quā nō ꝑ̄ualeo aduerſum te. Dū tēptatōes ipm̄ nimiū moleſtarent. ſurgens ⁊ magnū ſaccū arene hūeris ſuis ſuꝑimponens: diebꝫ multis ſic ꝑ deſertū ibat. quem theoſebiꝰ inueniēs dixit. Abba cur tantū onꝰ portas. Et ille vexo vexanteꝫ me. Abbas macharius vidit ſathanā tranſeuntē in habitu hoīs ⁊ habētem veſtimentū lineū laceratū. ⁊ ꝑ oīa foramina dependebant ampulle et dixit ei. Quo vadis: et ille. Uado potionare fr̄es. Cui macharius. quare tot ampullas portas: reſpondit. Guſtum fratribus porto. et ſi vnum alicui non placebit: offeram aliud vel tercium. et ſic per ordinem vt

aliquod placeat. Et cū rediret dixit ei machari⁹.
Quid feciſti: rñdit. Oēs ſancti ſunt ꝛ nemo
mihi acqeuit niſi vn⁹ q̄ vocat̄ theociſtus. Sur-
gēs aūt machari⁹ illuc iuit ꝛ frēz tentatū inueni-
ens ſua eū exhortatōe ꝯuertit. P⁹ hec iterū
eū machari⁹ inueniēs dixit. quo vadis. Cui ille.
Ad frēs vado. reuertenti occurrit ſenex ꝛ dixit.
Quid faciūt frēs illi: cui dyabol⁹. Male. Et di
xit. Quare: q2 oēs ſcti ſunt: ꝛ qd̄ ē mai⁹ malū.
vnū quē habebā: amiſi. ꝛ oib⁹ ſanctior factus ē.
Audiēs h̄ ſenex grās agit dō. Quodā die ſā
ct⁹ machari⁹ caput defuncti repit. ꝛ dū oraſſet i-
terrogauit illud cui⁹ caput fuerit. ꝛ rñdit ſe fuiſſe
paganū. Et dixit ei machari⁹. Ubi eſt aīa tua:
rñdit. In inferno. Cūq3 reqreret ſi multū ꝓfūdo
eēt: rñdit tantū in ꝓfundo erat: quantū diſtaret
terra a celo. Cui machari⁹. ſunt ne aliq̇ te ꝓfundi
ores: rñdit. Etiā iudei. Cui iterz ille. Et vltra iu-
deos. ſunt ne aliq̇ ꝓfundiores: Cui ille. Profun
diores oībus ſunt falſi xp̄iani. q̇ xp̄i ſāguie redē
pti tantū p̄ciū ꝑuipendūt. Dū ꝑ quādā ſoli-
tudinē ꝓfundiſſimā ꝑgeret machari⁹. ad qd̄li-
bet miliare arūdinez figebat. vt poſtmodū redi-
re ſciret. Sed dū iā nouē dietas feciſſet. et ī quo-
dam loco quieſceret dyabol⁹ oēs arundīes col-
legit ꝛ ad caput ei⁹ poſuit. Unū ad redeundum
plurimū laborauit. Frater quidā plīmū cogi-
tatōib⁹ ſuis moleſtabat̄ qꝫ ſ. i cella ſua inutilit̄ eſ
ſet. Sed ſi int̄ hoīes habitaret mltis ꝓdeſſe poſ
ſet. Qui cū cogitatōes ſuas machario retuliſſet
Ille ait. Fili ſic illis rñde. Hoc ſaltē facio. q2 ꝓpt̄
xp̄m pietes iſtius celle cuſtodio. Dū quēdaz
culicē ſe pūgentē manu occidiſſet. ꝛ multū de illo
ſāguis emanaſſet: reph̄ēdēs ſe qꝫ ꝓpriā vidicaſſz
iniuriā: nudus ſex mēſib⁹ ī deſerto manſit: ꝛ ind̄
a ſcrabronib⁹ tot⁹ lacerat⁹ exiuit. Poſt hoc mul-
tis clarus virtutib⁹ in pace quieuit.

Elix prenomie in

picis dr̄. vel a loco in q̄ reqeſcit. vel a
ſubul̄ cū q̇bus paſſus ꝑhibet̄. Nā pi
ca ſubula dr̄. Aiunt eñ qꝫ cū mgr̄ puerorꝫ extite
rit ꝛ eis nimiū rigid⁹ fuerit: tēt⁹ a pagaīs cū xp̄m
libere ꝯfiteret̄: tdit⁹ fuit ī maīb⁹ puerorꝫ q̄s ip̄e
docuerat: q̇ eū cū ſtilis ꝛ ſubul̄ occiderīt. Eccl'ia
tñ magis tenere videt̄ qꝫ ñ martir extitit ſꝫ ꝯfeſ-
ſor. Hic ad qd̄cūq3 ydolū ducebat̄ vt ei ſacrifi-
caēt ī illd̄ exufflabat ꝛ ꝯtinuo corruebat. Legr̄
aūt ī q̄dā legēda alia qꝫ dū mari⁹ volan⁹ ep̄s. ꝑſe-
cutōz fugiēs. fame ꝛ gelu afflict⁹. ſolo corruiſſet:
felix ab angelo ad eum mittit̄. Et cum nihil ibi
cibi h̄ret: de ſente ꝑria pendētē vidit racemuz d̄
q̄ in os eius exp̄ſſit vinū: h̄ūerſq3 īpoſitū ſecū de
tulit. Ipo igit̄ d̄fūcto felix ī ep̄m eligit̄. Qui dū

ꝑdicaret. ꝛ ꝑſecutor eū q̄rēt int̄ pietes dirutos
ꝑ modicum aūditū ſe occultauit. Statimq3 nu-
tu dei ꝑ illū telas aranee texuerīt. q̄s dū ꝑſecuto-
res ꝯſpiciūt. nemīnē illic eē putātes abſcedunt.
Inde aūt ad aliū locū ſactus felix ꝑgens a q̄-
dā vidua ꝑ tres menſes alimenta ſuſcepit: nūq3
tñ ei⁹ faciē vidit. Tandē pace reddita: ad eccl'iā
ſuā rediīt. ibi in pace reqeuit. Sepult⁹ aūt iuxta
vrbē in loco q̇ dr̄ pincis. Huic ꝛ ali⁹ erat fra-
ter q̇ felix ſil'r dicebat̄. Cūq3 etiā ip̄e ydola ado-
rare cogeret̄: dixit inimici eſtis deorꝫ vrorꝫ. q̇a ſi
me ad illos duxeritis in eos ſicut fr̄ me⁹ exufſla-
bo ꝛ corruent. Excolebat aūt ſctus felix ortum
Quidā ꝟo olera eius rape cupiētes. dū furtuz
ſe facere cogitabant. tota nocte ortū diligēti⁹ ex
colebāt. mane aūt a ſancto felice ſalutati pecca-
tum ſuū ꝯfitētes ad ꝓpria redierunt. Uenien
tes aūt gentiles vt ſanctū felicē tenerent: manus
eorꝫ dolor nimius apprehendit. Qui cum vlula-
rent: dixit eis. Dicite xp̄c eſt deus et dolor conti
nuo vos dimittet. quibus dicentib⁹: ſanati ſunt.
Pontifex ydolorꝫ ad eum venit dicēs. Dñe
ecce deus meus. vt te venientē vidit. cōtinuo fu-
gam arripuit. Cui dū dicerē. quare fugis. Ait.
virtutem huius felicis ferre nō poſſum. Si ergo
deus meus ita te timet: q̄ȝtomagis ego te timere
debeo. Quem cū felix in fide inſtruxiſſet bapti-
zari ſe fecit. Adorantib⁹ appolliné dixit felix.
Si vere eſt deus appollo: dicat mihi quid eſt qd̄
in manu nunc clauſuz teneo. h̄ēbat aūt in manu
ſcedulā in q̄ orō dñica erat ſcripta q̇ nihil reſpō
dente: gentiles ꝯuerſi ſunt. Tādē miſſa celebra-
ta ꝛ ꝑplo data pace in pauimentū in orōne ſe ꝓij
ciens migrauit ad dominum.

Arcellus dict⁹ eſt

q̄ſi arcēs malū a ſe. vel dr̄ marcell⁹ q̄ſi
maria ꝑcellēs. i. mūdanas aduēſitates
ꝑcutiēs ꝛ cōculcās. Aſſilat̄ eñ mūd⁹ mari. quia
ſic dicit criſ. ſup math. In mari ē ſonus ꝯfuſus
timor ꝯtinu⁹. imago mortis. vndarꝫ contentio ī-
uatigabilis. inconſtantia iugis.

Arcellus cuz ro

me ſūm⁹ pōtifex eēt ꝛ maximianū
īꝑatorē d̄ nimia ī xp̄iāos ſeuitia ī-
crepet. ꝛ ī q̄dā domo cuiuſdā ma-
trone ī eccia ꝯſecrata miſſā agēt: irat⁹ īꝑator do-
mū iſtā fec̄ ſtabulū iumētorꝫ ꝛ eūdē marcellū ibidē
ad ſuitiū cū cuſtodia aīaliū d̄putauit. In q̄ ſui-
tō p⁹ mltos ānos ī dño r̄qeuit ċca ānū. d. cclxxvij

Nthoni⁹ dicitur

ab ana quod eſt ſurſum. ꝛ tenens q̄ſi

ſupna tenēs. ⁊ mūdana deſpiciēs. deſpicit aūt mūdū. q2 imūd⁹. iqet⁹ īſitor⁹ ⁊ deceptor⁹. ⁊ etiā amar⁹. De his dic̄ ber. O mūde imūde q̄d pſtrepis: q̄d auertē nos conaris: tenē nos vis fugiēs q̄d facēs ſi māeres: quē n̄ decipes dulc̄. q̄ amar⁹ dulcia alimēta mētiris: Ei⁹ vitā athanaſi⁹ ī ſcpſit.

Anthonius cū .xx. eēt annoꝝ: ⁊ audiret legi ī eccīa ſi vis pfect⁹ eē vade ⁊ vēde oīa que habes ⁊ da paupib⁹ omnia ſua vendens pauperibus erogauit ⁊ heremiticam vitam duxit. Hic innumerabilia demonū tēptamēta ſuſtinuit. Quadam vice dum ſpiritum fornicationis virtute dei ſupaſſet. dyabol⁹ in ſpecie pueri nigri an̄ eū pſtrat⁹ apparuit. ⁊ ſe ab eo victū pfeſſus ē. Nā ⁊ h̄ p̄cib⁹ impetrauit vt videret fornicatōis demonē iuuenib⁹ inſidiantē. quē cū ī pdicta forma vidiſſet: dixit. viliſſima mihi apparuiſti ſpecie. te vltra nō timebo. Alia vice dū in q̄da tumulo latitaret. multitudo demonū eū adeo lacerauit q̄ miniſter ei⁹ q̄i mortuū eū ppriis hūeris aſportaret. Cūq3 eum oēs q̄ pueneràt q̄i mortuū ploraſſent. dolentib⁹ cūctis. ſubito anthoni⁹ reuiuiſcit ⁊ a miniſtro ad p̄dictū tumulū ſe iterū portari fecit. Qui cū ibi ex dolore vulnerū pſtrat⁹ iaceret: ex ɜtute aīmi ad pflictū demōes excitabat. Tūc illi ī formis varijs ferarū apparuerūt ⁊ cū iterū dētib⁹. cornib⁹ ⁊ vnguib⁹ crudeliſſime lacerauerunt. Tūc ſbito ſplēdor mirabil' ibi apparuit. ⁊ demones cūctos fugauit. Anthoni⁹ aūt ptinuo ſanat⁹ ē ibiq3 xp̄m adeſſe intelligēs: ait. Ubi eras bone ihu. vbi eras: q̄re a p̄ncipio n̄ affuiſti h̄ vt me adiuuares ⁊ vulnera mea ſanares: Cui dn̄s anthoni. Hic erā ſ3 expectabā vidē certamē tuū. Nūc aūt q2 viril' dimicaſti: ī toto orbe te faciā noiari. Tāti aūt feruoris erat q̄ cū maximiā⁹ ipator xpianos occidēt. ipe martires ſeqbat' vt cū eis martir fieri mereret'. et vehementer triſtabat' eo q̄ ſibi martiriū n̄ daret'. Cū aūt in alterā heremū pgeret argēteū diſcū repit. ⁊ itra ſe ſic dicē cepit vn̄ h̄ argente⁹ diſcus. vbi hoim veſtigia nulla vident'. Si em̄ viatori cecidiſſet vtiq3 p ſui magnitudie latē n̄ poſſ3. h̄ dyabole artificiū tuū ē voluntatē tn̄ meā nūq̄3 pot' is imutaē. ⁊ h̄ dicēs. diſc⁹ vt fum⁹ euanuit. Poſtmodū ingētē maſſā veri auri repit: ſ3 vt incēdiū aurū fugit. Sicq3 ad mōtē fugiēs. xx. ānis ibi pmāſit. innumeris choruſcans miracul'. Quadā vice dū ī ſpū rapi⁹ eēt totū mūdū laq̄is ſeſe inuicē pnectentib⁹ plenū vidit. q̄ exclamans: ait. O q̄s iſtos euadet: ⁊ audiuit. Humilitas. Aliqn̄ dū ab āgel' ī aere eleuaret': aſſunt demōes ⁊ ei⁹ trāſitū phibēt. pcc̄a eius ab exordio natiuitatis ei⁹ obycietes. Quib⁹ angeli. Nō debetis illa narrare q̄ xp̄i iā pietate ſūt deleta. Siqua aūt ſcitis ex q̄ faci⁹ ē monach⁹ illa pferte. Et cū in pbatōe deficerēt. liber anthoni⁹ ī ſublime tollit' ⁊ liber deponit'. Narrat anthoni⁹ de ſe: dicēs. vidi aliqn̄ dyabolū celſū corpe: q̄ ſe dei ɜtutē ⁊ ſapiā ausus ē dicere. ⁊ ait. Quid vis vt a me tibi dēt' āthoni: At ego ſputa ī os e⁹ pgeminās: totū me ī eū xp̄i noīe armat⁹ ingeſſi. ⁊ ſtatim euanuit. Huic dyabol⁹ aliqn̄ in tanta pceritate apparuit q̄ celū capite tāgere videret'. Quē cū anthoni⁹ q̄s eſſet interrogaſſet. ⁊ ipe ſe ſathanā eē dixiſſ3: addidit ſathanas. Cur me ſic īpugnāt monachi ⁊ maledicūt xpiani: Cui āthonius. Iuſte h̄ faciūt. q2 tuis ſepe īſidijs moleſtātur. Et ille. Ego eos nequaq3 moleſto: ſ3 ipi inuicē ſe cōturbant. Ego em̄ ad nihilū ſum redactus. q2 iā in cunctis ptib⁹ regnat xp̄c. Quidam ſagittarius beatū anthoniū gaudentē cum fratrib⁹ quadā vice cōſpexit. ⁊ ei diſplicuit. Cui anthonius. Pone ſagittā in arcū ⁊ trahe. Qd ⁊ fecit. Cūq3 ſcd̄o ⁊ tercio h̄ fieri mandaſſet: dixit ſagittarius. Tātū trahere potero q̄ de eius fractione dolebo. Cui anthonius. Sic ē ī ope di q̄m ſi ſup̄ menſurā tēdere vellem⁹ cici⁹ frangeremur. expedit ḡ rigorē aliqn̄ relaxari. Hoc audiens ille edificat⁹ receſſit. Interrogauit quidā anthonium dicens. Quid cuſtodiens placebo deo: Et reſpondens dixit. Quocūq3 vadis ſep deū p oculis tuis habeas. in his q̄ agis teſtimoniū ſacrarū ſcripturaꝝ adhibeas. in quocunq3 loco ſederis nō inde cito recedas. hec tria cuſtodi et ſaluus eris. Abbas q̄dā interrogauit anthonium dicens. Quid faciam: Cui anthoni⁹. Nō pfidas in tua iuſticia. ventris ⁊ ligue ſit tibi pntinentia. ⁊ ne peniteaꝛis de re t̄nſacta. Addidit q3 anthonius. ſicut piſces in ſicco tardauerint: moriunt'. ita ⁊ monachi extra cellam tardantes. aut cū viris ſecularib⁹ īmorantes: a quietis propoſito reſoluunt'. Iterū dixit anthoni⁹. q̄ ſedet in ſolitudine ⁊ q̄eſcit a trib⁹ bellis eripit'. ſc3 auditus. locutōis. ⁊ viſus. ⁊ p̄ vnū tm̄mō pugnā habebit. ſc3 cordis. Quidā fr̄es cū q̄dā ſene ad abbatē anthoniū viſitādū iuerāt. Dixitq3 āthonius frib⁹. bonum comitē habuiſtis ſenem hunc. Deinde dixit ſeni. Bonos fr̄es inueniſti tecū abba. Cui ille. bonos q̄dē inueni. ſ3 hītatō eorū nō h3 ianuā. Quicūq3 em̄ vult intrare ī ſtabulū ⁊ ſoluit azinū. Hoc aūt dicebat. q̄m oīa que erant in corde eoꝝ ſtatim erant in ore. Dixit abbas anthonius. ſcire cōuenit q̄m ſūt tres motus corpales. vnus q̄dem natur'. al'i⁹ ex ciborū plenitudine. tercius ex demone. Frater quidam renunciauerat ſec'lo. ſ3 nō plene. q2 q̄dā adhuc ſibi retinebat. Cui anthoni⁹. Vade ⁊ eme

carnes.q̄ vadēs ⁊ emit carnēs. ⁊ portās eas. dū
veniret lacerabāt eū canes. Cui anthoni⁹. q̄ fnū
ciant ſeclo ⁊ volūt hr̄e pecunias ita impugnant̄
a demonib⁹ ⁊ diſcerpunt̄. Anthoni⁹ dū i bereo
tedio afficeret̄: dixit. Dn̄e volo ſalu⁹ fieri ⁊ nō p
mittūt me cogitatōes mee. Et ſurgēs exiuit fo-
ras ⁊ vidit quēdā ſedentē atq̄z oparantē ⁊ deinde
ſurgētē ⁊ orantē. Erat aūt angel⁹ dn̄i ⁊ dixit ei.
ſic fac ⁊ ſalu⁹ eris. Cū quadā vice fr̄es d̄ ſtatu
aiaꝝ ab āthonio queſiuiſſent. ſequēti nocte vox
vocauit eū: dicēs. Surge ⁊ exi. ⁊ vid̄. Et ecce vi
dit quendē longū ⁊ terribilē caput vſq̄z ad nu-
bes tollentē. q̄ q̄ſdā pēnatos ad celū volare cu-
piēs extēſis manib⁹ ꝓhibebat ⁊ alios libere ꝑuo
lātes retinere nō poterat ⁊ maximū gaudiū mix-
tū cū nimio dolore audiebat. ⁊ intellexit aiaꝝ eſſe
illū ꝯſcenſū. ⁊ dyabolū ꝓhibentē. q̄ quoſdaꝫ ob
noxias retieret. ⁊ de ſctoꝝ volatu q̄s retinē n̄ po
terat ſic dolēt. Aliqn̄ dū cū fr̄ib⁹ oparet̄ ātho
ni⁹ ſuſpiciēs in celū cū triſtē viſionē vidiſſet ꝓuo
lutus an̄ deū rogauit vt futuꝝ ſcelus auerteret.
fratrib⁹ vero ſup hoc eū interrogantib⁹ cum la-
crimis ⁊ ſingultib⁹ dixit. q̄ inauditū ſcelus ſeculis
īmineret. Uidi inquit altare dei a multitudine
circūdatū eq̄ꝝ. q̄ calcib⁹ oīa diſcerpebant. Ma-
gno em̄ turbine fides catholica ſubuertet̄. et ho
mines iumētis ſiles xp̄i ſacra diripiēt. Factaq̄z
eſt vox dn̄i dicēs. Abhominabit̄ altare meum.
Poſt duos aūt annos erūpentib⁹ arrianis eccl̄
ſie vnitateꝫ ſciderūt. baptiſmū et eccleſias pol-
luerūt et ſup altaria xp̄ianos inſtar ouium ma-
ctauerūt. Dux q̄dam egipti arrianus nomīe
ballachius. cū ita eccl̄iā dei infeſtaret. vt virgīes
⁊ monachos nudatos publice verberaret. Sic
ei ſcripſit anthonius. Uideo iram dei ſup te ve-
nientē. Jaꝫ deſine ꝑſeq̄ xp̄ianos ne ira dei te oc-
cupet. q̄ ꝓximū tibi minat̄ interitū. Infelix legit
ep̄lam: irriſit ⁊ in eā exſcreans ad terraꝫ ꝓiecit: ac
portatores verberib⁹ multis afficiēs anthōio ta-
lia remādauit. Qm̄ tibi eſt tanta cura de mona-
chis. ad te q̄ꝫ ꝑueniet nr̄i diſciplīa rigoris. P⁹
q̄nq̄z aūt dies equū ſuum māſuetiſſimū inſidēs.
morſu ipi⁹ eq̄ ad terrā ꝓijcit̄: corroſis atq̄z lace-
ratis crurib⁹ int̄ triduū expirauit. Cū q̄dam
fr̄es. v̄bū ſalutis ab āthonio queſiuiſſent: ait ille
Audiſtis dn̄m dicentē. ſi q̄s te ꝑcuſſerit in vnaꝫ
maxillā p̄be ei alterā. dicūt ei. Hoc iplere n̄ poſ-
ſum⁹. Et ille. Saltē patienter ferte. Et illi. Etiā
nec h̄ poſſumus. q̄b⁹ anthoni⁹. Saltē ne vel iis
ꝑcutē magiſq̄z ꝑcuti. Et illi. Nec h̄ et̄ poſſum⁹.
Tūc anthoni⁹ dixit diſcipulo ſuo. ſucos p̄para
fr̄ib⁹ iſtis q̄ꝛ nimis delicati ſūt. ſola oro neceſſaria
ē vob̄. hec i vitaſpatꝝ legūt̄. Tādē bt̄s āthoni⁹
cēteſimo q̄nto anno vite ſue fr̄es deoſculans in

pace q̄euit. ſb̄ ꝯſtātio q̄ cepit circa ānū dn̄i. ccc.xl

Abianuſ quaſi fa

bricān⁹ fabricās btitudinē ſupernaꝫ
id eſt eam ſibi acquirens triplici iure
ſcꝫ iure adoptōnis. emptōis. debellationis.

Abiānus ciuis

roman⁹ fuit. ⁊ cū papa defūcto ꝓ
alio eligēdo ppl̄s ꝯueniſſet int̄ eos
⁊ ipſe venit rei exitum ſcire volens. Et ecce colū-
ba cādida deſcēdit ſup caput ei⁹. Q̄d cū om̄es
mirarent̄ ab eis ī papā eligitur. Hic: vt ait da-
maſus p̄pa: ꝑ oēs regiōes ſeptē dyacōes miſit.
Et eiſdē ſeptē ſubdyacones tradidit: q̄ oīm ge-
ſta martiꝝ collegeīt. Hic: vt ait haymo: impa-
toꝛi philippo volenti intereſſe paſche vigilijs et
coīcare miſterijs: r̄ſtitit. nec quouſq̄z peccata cō
fiteret̄. ⁊ inter penitētes ſtaretītereſſe permiſit.
Paſſus eſt aūt circa ānū dn̄i ducenteſimūquin
q̄geſimūq̄rtuꝫ. Nā pontificat⁹ ſui āno. xiij. iuſſu
Decij capitis obtrūcatōe martirio coronat̄.

Ebaſtian⁹ dict⁹ ē

a ſequens ⁊ btitudō ⁊ aſtin quod eſt
ciuitas ⁊ ana q̄d ē ſurſū. q̄i ſeq̄ns bti-
tudinē ciuitatis ſūme ⁊ ſupne gl̄ie. hoc ē eā poſ-
ſidens ⁊ acq̄rens. ⁊ h̄ quītuplici denario ſm̄ au.
Paupꝑtate regnū. dolore gaudiū. labore req̄em
ignominia gl̄iaꝫ. morte vitā. Ul̄ d̄r ſebaſtianus
a baſto. Nā miles xp̄c. equ⁹. eccl̄ia. baſtū ſiue ſel
la. Sebaſtianus q̄ mediāte xp̄ci ī eccl̄ia militauit
⁊ de multis martirib⁹ victoriā obtinuit. Uel ſe-
baſtianus interp̄tat̄ vallat⁹ q̄ꝛ ſagittis tanq̄z he
ricī⁹ fuit circūdatus. Circuiens. q̄ꝛ oēs martires
circuibat et oēs cōfortabat.

Ebaſtianus vir

xp̄iāiſſim⁹. Narboñ. generē. ciuis
mediolaneñ.. Diocleciano. ⁊ Ma
ximiano īpatorib⁹ adeo char⁹ erat vt ꝓicipatū
ei ꝑme cohortis t̄derent. ⁊ ſuo aſpectui iuberēt
ſp aſtare. hic militarē clamidē ad h̄ tm̄ ferebat.
vt xp̄ianoꝝ aīas q̄s in tormētis videbat deficere
ꝯfortaret. Dū aūt p̄clariſſimi viri marcellian⁹ et
marc⁹ gemini fr̄es ꝓ fide xp̄i decollari deberent.
ad eos ꝑentes aduenīūt vt ipoꝛuꝫ aīos a ſuo ꝓ-
poſito r̄uocarēt. aduenit ḡ mr̄ ⁊ ſoluto capite ſciſ-
ſiſq̄z veſtib⁹ vberibuſq̄z oñſis: aiebat. O p̄redul
ces filij circūdat me inaudita miſia ⁊ intolerabil̄
luctus. Heu me miſeraꝫ amitto filios meos ad
mortē vltro tendētes. q̄s ſi mihi hoſtes auferrēt
per media ſeq̄rer bella raptores. Si violenta iu
dicia cōcluderent. carcerē irrumpem moritura

Nouū hoc ꝑeundi gen⁹ ē. ī quo carnifex rogat̄
vt feriat. vita optat̄ vt ꝑeat: mors inuitat̄ vt ve-
niat. Nou⁹ hic luct⁹ noua miſeria in q̄ natoꝝ iu-
uent⁹ ſpōte amittit̄. ⁊ ꝑentū miſerāda cogit̄ ſe-
nect⁹ vt viuat. Hec dicēte mr̄e p̄r ſenioꝛ maib⁹
adducit̄ ſeruuloꝝ. ⁊ capite aſꝑſo puluere hmōi
voces dabat ad celū. Ad mortē vltro ꝓficiſcēti-
b⁹ filijs valedictur⁹ aduei vt q̄ mee ſepult̄e ꝑaue
rā: ī filioꝝ ſepulturis īfelix expēdā. O filij mee ba
culū ſenectut̄ ⁊ geminū meoꝝ viſceꝝ lumē. Cur
ſic mortē diligitis. veite huc iuuenes ⁊ mecū fle-
te ſuꝑ iuuenes ſpōte ꝑeūtes. Uenite huc ſenes:
⁊ mecū ſuꝑ filios meos plāgite. Huc accedant
p̄res. ⁊ ꝓhibete ne talia patiam̄. deficite ploran-
do oculi mei ne videam filios meos gladio cedi.
Hec dicēte p̄re. adueniūt ꝯiuges: aſpectib⁹ coꝝ
ꝓprios filios afferētes. atq; eiulādo clamantes.
Quib⁹ nos dimittit̄: Qui erūt hoꝝ īfātiū dn̄i
Quis nr̄as largas diuidet poſſeſſiōes: Heu q̄z
ferrea pectora. q̄ꝛ ꝑētes deſpicitis. amicos r̄ſpui
tis. vxores abijcit̄. filios abdicat̄ ⁊ vos carnifi-
cib⁹ ſpōtaneos exhibet̄. Int̄ hec aūt ceper̄t vi-
roꝝ corda molleſcere. Tūc ſcē̄s ſebaſtian⁹ q̄ ade
rat erūpēs ī mediū dixit: O fortiſſimi milites xp̄i
nolite ꝑ miſera blādimēta coronā ꝺponē ſempi-
ternā. Sz ⁊ ꝑentib⁹ dixit. Nolite timē n̄ ſeꝑabū
tur a vob. ſ; vadūt ī celū vob ꝑare ſydereas māſi
ones. Naz ab initio mūdi hec vita ī ſe credētes
fefellit. ſ; expectātes ꝺcepit. ꝺ ſe p̄ſumētes irriſit
⁊ ita nullū oīno certū reddidit. vt oib⁹ ꝓbet̄ eſſe
mētita. Uita hec admonet furē vt rapiat. iracū
dū vt ſeuiat. mēdacē vt fallat. Ip̄a imꝑat crimi
na. iubet facinora. ſuadet iniuſta. Hec aūt pſecu-
tō. quā hic patimur hodie excādeſcit. ⁊ cras eūa
neſcit. hodie exardeſcit. ⁊ cras refrigeſcit. ſb vna
hora inducit̄. et ſub vna hora excluditur. Do-
loꝛ aūt eternus renouat̄ vt ſeuiat. augmētat̄ vt
exurat. īflāmat̄ vt puiat. In amore ḡ martirij no
ſtros iā ſuſcitem⁹ affect⁹. Ibi eī dyabolus ſe vi-
cere exiſtiat: q̄ dū capit: capt⁹ ē. dū tenet: vict⁹ ē
dū torquet: torquet̄. dū iugulat: occiſus ē. et dū
īſultat: irriſus ē. Igit̄ dū b̄tus ſebaſtian⁹ hec ex
ore ꝓferret. ſubito ꝑ vnā fere horaz a ſplendore
nimio ꝺ celo deſcēdēte illuiat⁹ ē. ⁊ ſb illo ſplēdo-
re pallio candidiſſimo amictus. ⁊ ab angel' ſeptē
clariſſimus circūdatus. Iuuenis aūt apparuit iux̄
eū dās ei pacē ⁊ dicēs. Tu ſꝑ mecū eris. Cū aūt
b̄tus ſebaſtian⁹ hec ⁊ his ſimilia predicaret. zoe
vxoꝛ nicoſtrati in cuius domo ſcī̄ cuſtodiebāt̄ q̄
loquelā amiſerat pedib⁹ ei⁹ ꝓuoluta nutib⁹ ve-
niaz poſtulabat. Tunc ſebaſtiā⁹ ait. Si ego xp̄i
ſeru⁹ ſum. ⁊ ſi vera ſunt oīa q̄ ex ore meo hec mu
lier audiuit ⁊ credidit: aꝑiat os ei⁹ q̄ aperuit os
zacharie ꝓphete dn̄i. Ad hāc vocez ml'ier excla

mauit. Bn̄dict⁹ ſermo oris tui. ⁊ benedicti q̄ oi-
b⁹ que locut⁹ es: credunt. Uidi eni̅ angelū librū
tenentē an̄ te. vbi oīa q̄ dixiſti ſcripta erāt. Uir
aūt ei⁹ hoc audiēs ꝓcidit ad pedes ſcī̄ ſebaſtia-
ni. ſibi poſtulās indulgen. Statimq; abſoluens
martires rogabat vbi liberi abirēt. Qui dixer̄t
nullaten⁹ ſe deſerturos victoriā quaz cepiſſent.
Tantā igit̄ grāz ⁊ v̄tutē verbis ſācti ſebaſtiani
dn̄s ꝯtulerāt. ꝙ n̄ ſolū marcellianū ⁊ marcū ī mar
tirij ꝯſtātia roborauit: ſ; et̄ p̄rez eoꝝ noīe trāqui-
linū. ⁊ mr̄ez cū multis alijs ad fidē ꝯuertit. quos
oēs policarp⁹ p̄ſbiter baptizauit. Trāquilin⁹ aūt
morbo grauiſſimo laborās. mox vt baptizat⁹ eſt
ſanitatē recepit. Prefect⁹ aūt vrbis rome. qui ⁊
ip̄e morbo grauiſſimo laborabat: rogauit trāqli
nū vt ad ſe adduceret eū q̄ ſibi ſanitatē dederat.
Cum ḡ ad eum veniſſet policarpus p̄ſbiter et ſe
baſtianus. ⁊ ip̄e eos rogaret vt etiā ſanitatez re-
ciperet: dixit ei ſebaſtian⁹. vt prius ydola abne-
garet ⁊ ꝯfringendi ea ſibi p̄tātem traderet. et ſic
ſanitatez reciꝑet. Cui cū cromacius p̄fectus di-
ceret ꝙ ſerui ſui hoc facerent ⁊ nō ip̄e. Dixit ſe-
baſtian⁹. Timidi deos ſuos ꝯfringere formidāt
ſ; ⁊ ſi dyabol⁹ ea occaſione eos lederet. dicerent
infideles eos eſſe: ob hoc leſos ꝙ deos confrige-
rēt. Sicq; policarpus ⁊ ſebaſtian⁹ accincti plus
q̄z ducenta ydola ꝯfregerūt. Poſt hoc aūt dixe
rūt cromacō. Cū nob ydola ꝯfringerēt⁹ ſaītatē
reciꝑe debuiſti nec recepiſti certū ē. q̄ꝛ aut īfideli-
tatē nōdū abieciſti. aut aliq̄ ydola reſuaſti. Tūc
īdicauit ſe hr̄e thalamū in q̄ erat oīs diſciplia
ſtellaruz. ꝓ quo p̄r ſuus pluſq̄z ducenta ponde-
ra auri expenderat. ⁊ ꝑ que futura oīa ꝓuide-
bat. Cui ſebaſtian⁹ q̄zdiu ſ; integrū habueris. te
ip̄m integrum nō habebis. Cumq; ad hoc ille aſ
ſentiret tyburtius eius filius iuuenis egregius
dixit. Non patiar opus deſtrui tam p̄clarū: ſed
ne paterne ſanitati videar eſſe ꝯtrari⁹. duo cliba
ni accendāt̄ vt ſi deſtructo oꝑe p̄r meus ſanita-
tē nō recepit ambo viui cōcrement̄. Cui ſebaſti-
anus. ſic fiat. vt locutus es. Dum igit̄ illa ꝯfrin-
gerent̄ angel⁹ p̄fecto apparuit. ⁊ ſibi a dn̄o iheſu
ſanitatē redditā nunciauit. Statimq; ſan⁹ effe-
ctus cucurrit poſt eū vt eius pedes oſcularetur.
qui eū ꝓhibuit. ex eo ꝙ baptiſmū nondū recepe-
rat. Sicq; ip̄e ⁊ tyburcius fili⁹ eius ⁊ mille qua-
dringenti de ei⁹ familia baptizati ſunt. Zoe aūt
ab infidelib⁹ tenta ⁊ diu cruciata emiſit ſpiritū.
Qd cū audiſſet tranquilin⁹ ꝓrupit et dixit. fe-
mine nos ad coronam precedunt vt q̇d viuim⁹
Ip̄e aūt p⁹ paucos dies lapidat⁹ ē. Scē̄s aūt
tyburci⁹ ſuꝑ prunas allatas ire iubet̄. aut incēſis
dijs ip̄oē aut ſuꝑ ip̄as nudis plātis īcedē. q̄ ſibi
ſignū cruc̄ faciēs: ꝯſtāt̄ ſuꝑ ip̄as nudis igreſſus

eſt plantis: dicēs. videt̾ mihi ꝙ ſuper roſeos flo
res incedā i noīe dn̄i nr̄i ihū xp̄i. Cui fabianꝰ pfe
ctꝰ dixit. Quis ignorat magicā artē xp̄z vos do
cuiſſe? Cui tiburtꝰ. Obmuteſce infelix q2 nō es
dignꝰ nomē tā ſc̄m ⁊ tā melliflū noīare. Tunc
iratꝰ pfectus iuſſit eū decollari. Marcellianꝰ aūt
⁊ marcꝰ ſtipite affigūt̾. Cūq3 fuiſſent affixi pſal
lētes: dicebāt. Ecce q̄3 bonū ⁊ q̄3 iocūdū ⁊c̄. Qui
bꝰ pfectꝰ. Infelices deponite amētiā ⁊ vos ipos
liberate. Cui illi nūq3 tā bene epulati ſumꝰ vtinā
tādiu ſic nos eē pmittas q̄3diu corpis tegimur i
dumēto. Tūc pfectꝰ iuſſit eos lāceis p latēa trāſ
uerberari. ⁊ ſic martiriū ꝯſummauerunt.

Poſt hoc pfectꝰ dyocleciano īpatori d̾ ſeba
ſtiāo ſuggeſſit. Queʒ ad ſe vocās: dixit. Ego te
inter prios in palacio meo ſp habui et tu contra
ſalutē meaʒ. ⁊ deoꝝ iniuriā hactenꝰ latuiſti. Cui
ſebaſtianꝰ. ꝓ ſalute tua xp̄m ſemp colui. ⁊ ꝓ ſta
tu rōni imperij deum q̄ in celis eſt ſemp adoraui.
Tunc dyoclecianꝰ iuſſit eū ī mediū campū liga
ri ⁊ a militibꝫ ſagittari: q̄ ita eū ſagittis impleue
runt vt q̄ſi erinus videret̾. et eſtimātes illū mor
tuū: abierūt. Qui int̄ paucos dies liberatꝰ ſtās
ſup gradum palatij. impatores venientes d ma
lis q̄ xp̄ianis inferebāt: dure redarguit. Dixerūt
q3 impatores. Iſte ne ē ſebaſtianꝰ. queʒ diu ſa
gittis interfici iuſſerāꝰ? Cui ſebaſtianꝰ. Ad hec
me dn̄s reſuſcitare dignatꝰ eſt. vt ꝯueniā vos et
redarguam vos de malis vr̄is que xp̄i famulis ir
rogatis. Tunc impator tādiu euʒ fuſtigari iuſ
ſit donec ſpm̄ exalaret. fecitq3 corpus eiꝰ in cloa
cam ꝓijci ne a xp̄ianis ꝓ martire coleretur. San
ctꝰ aūt ſebaſtianꝰ ſeq̄nti nocte ſc̄e lucie apparu
it. et corpus eius ſibi reuelauit. et iuxta veſtigia
apſtoꝝ illud ſepeliri p̄cepit. qd̾ et factum eſt.

Paſſus ē aūt b̄t̄us ſebaſtianꝰ ſub dyocleciano et maximiano īpatoribꝫ. q̄ ceperūt circa annū
domini. cclxxxvij. Refert gḡ. in primo li. dyalo
goꝝ. ꝙ q̄dā mulier in tuſcia nup nupta cū ad de
dicatōʒ eccl̄ie ſc̄ti ſebaſtiani ab alijs inuitata eēt
in ip̄a nocte q̄ ſeq̄nti die ire debebat: carnis vo
luptate ſtimulata. a viro ſuo ſe abſtinere nō po
tuit. Facto aūt mane magis erubeſcēs vultū ho
mīs q̄3 dī illuc ꝓfecta ē. mox aūt vt oratoriū: vbi
erant reliq̄e ſc̄ti ſebaſtiani: ingreſſa ē dyabolꝰ eā
arripuit. ⁊ corā oībꝫ vexare cepit. tn̄ preſbiter il
lius eccl̄ie palliū altaris arripiens in eam opuit.
ꝫ dyabolus ſtatim ip̄m p̄ſbiteꝝ inuaſit. Duxerūt
aūt eaʒ amici ſui ad incantatores. vt ſuis incan
tatiōibꝫ dyabolū effugarent. ꝫ mox dū incātare
tur iudicio dei legio demonū. i. ſex milia ſexcenta
et ſexagintaſex demonia in eam ingreſſa: ipſam
acrius vexare ceperunt. Quidā aūt vir nomine
fortunatus. ſc̄titate conſpicuus. ſuis precibꝫ eā
ſanauit. Legit̾ q̄ʒ in geſtis longobardorum
ꝙ tp̄e gumberti regis ytalia tota tāta peſte ꝑcuſ
ſa eſt. ⁊ vix viuꝰ alteꝝ ſufficeret ſepelire. ⁊ hec pe
ſtis marie rome ac papie craſſabat̾. Tunc viſibi
liter bonus angelꝰ multis apparuit. malo angelo
ſequenti. ⁊ venabulū ferenti p̄cipiēs vt ꝑcuteret
ac cedem faceret. quotiens aūt aliquā domuʒ ꝑ
cutiebat totiens mortui inde efferebantur. Tūc
cuidam diuinitus reuelatum eſt ꝙ nequaq3 hec
peſtis ceſſaret. donec ſancto ſebaſtiano altare pa
pie conſtitueretur. quod quidem cōſtructum ē
in eccleſia ſancti petri que dicitur ad vincula. q̄
facto ſtatim ceſſauit illa quaſſatio. ⁊ illuc a roma
reliquie ſancti ſebaſtiani martiris ſunt delate.

Ambroſius in prefatione ſic ait. Beati marti
ris ſebaſtiani pro confeſſione nominis tui domi
ne venerabilis ſanguis effuſus ſimul ⁊ tua mira
bilia manifeſtat. ꝙ perficit in infirmitate virtu
tem: et noſtris ſtudijs dat profectum. et infirmis
apud te preſtat auxilium.

Gnes dicta ē ag

na quia mitis ⁊ humilis tanq3 agna
fuit. Vel a greco quodā agnon qd̾ ē
piū. q2 pia ⁊ miſericors extitit̾. Vel agnes ab a
gnoſcendo. q2 viam veritatis agnouit. Veritas
aūt ſc̄dm aug. opponitur vanitati et falſitati et du
plicitati. q̄ tria a ſe remouit ꝑ ꝟtutē quā hūit.

Gneſ virgo pru

dentiſſima. vt teſtat̾ amb. qui eius
paſſiōeʒ ꝯſcripſit. xiij. anno etatis
ſue mortem ꝑdidit et vitā inuenit
Infantia q̄dem cōputabat̾ in annis. ſꝫ erat ſene
ctus mentis immenſa. corpe iuuencula. ſꝫ animo
cana. pulcra facie. ſꝫ pulcrior fide. Que dū a ſcol̾
reuertit̾. a prefecti filio adamatur. Cui ille gem
mas ⁊ diuitias innumerabiles ꝓmiſit ſi ꝯſenſuʒ
eius cōiugio nō negaret. Cui agnes reſpondit.
Diſcede a me fomes peccati. nutrimentū facino
ris. pabulū mortis. quia iam ab alio amatore pre
uenta ſum. Cepitq3 ip̄m ſuum amatorem ⁊ ſpō
ſum a quinq3 cōmendare. que ſponſe in ſponſis
precipue requirunt. ſcʒ a nobilitate generis. a de
core pulcritudinis. a diuitiaꝝ abundantia. a for
titudine et potentie efficatia. ⁊ ab amoris excel
lentia. ſic dicens. Illum amo qui longe a te nobi
lior eſt. et genere ⁊ dignitate. cuius mater virgo
eſt. cuius pater feminam neſcit. cui angeli ſerui
unt. cuius pulcritudinem ſol et luna mirantur.
cuius opes nunq3 deficiunt. cuius nūq3 diuitie
decreſcunt. cuius odore reuiuiſcunt mortui. cu
iꝰ tactu ꝯfortant̾ īfirmiꝰ amor caſtitas ē. tactꝰ
ſc̄titas. viuo ꝟgitas. ſꝫ at̄ q̄nq3 poīt ī q̄daʒ au

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

toritate: dicēs. Cuiꝰ generoſitas celſior. poſſibi-
litas fortior. aſpectꝰ pulcrior. amor ſuauior. ⁊ oī
grā eligātior. Deinde ponit qͥnqꝫ bñficia q̄ ſibi
ſponſas ↄtulit. ⁊ alijs ſpōſis pfert. ſ. qꝛ eas fidei
anulo ſubarrat. multiplici ꝟtutū varietate eas
veſtit ⁊ ornat. paſſionis ſue ſanguine eas ſignat.
vinculo amoris eas ſibi copulat. ⁊ theſauris ce-
leſtis glīe eas ditat ſic dicēs. Qui anulo ſuo ſb-
arrauit me dexterā meā ⁊ collū meū cinxit lapidi
bꝫ p̄cioſis. Induit me ciclade auro texta. ⁊ imen-
ſis monilibꝫ ornauit me. poſuit ſignū i faciē meā
vt nullū p̄ter eū amatorē aſſumā. ⁊ ſanguis eiꝰ or
nauit genas meas. Iā amplexibꝫ eiꝰ aſtricta ca-
ſtis ſū. iam corpꝰ eiꝰ corpi meo ſociatū eſt. oñdit
mihi theſauros icompabiles. q̄s mihi ſe daturū
ſi i eo pſeuerauero: repromiſit. Audiēs hec inſa-
nus iuuenis lecto pſternit᷑. ⁊ ꝙ amore egrotet per
alta ſuſpiria a medicis aperit᷑. Cūqꝫ pr iuuenis
eadē virgini replicaret. ⁊ illa prioris ſponſi federa
ſe violare nō poſſe aſſereret cepit pfectꝰ inq̄rere
qs eēt ille ſpōſꝰ de cꝰ ſe agnes ptāte iactaret: Cū
q̄ q̇dā aſſereret ꝙ xp̄m ſponſū ſuū diceret. blan-
dis priꝰ ſermoībꝫ demū terroribꝫ eā pulſat. Cui
agnes. Quicq̇d vis: age. qꝛ qđ q̄ris nō poteris
obtinere. Ip̄m eñi terrētē vt blandiētē ſiſr deri-
debat. Cui pfectꝰ. Vnū tibi de duobꝫ elige aut
cū ꝟginibꝫ dee veſte ſacrifica ſi tibi ꝟgitas pla-
cet. aut cū meretricibꝫ ſcortaberis. Quia ei nobi
lis erat: vim ſibi iferre poterat. ⁊ iō titulū ſibi xp̄i
anitatꝭ oppoſuit. Cui illa. Nec ſacrificabo dijs
tuis nec ſordibꝫ pollnar alienis. mecū eñi habeo
cuſtodē corpis mei angelū dñi. Tūc pfectꝰ iuſ-
ſit eam expoliari. et nudā ad lupanar duci. Tā-
tam aūt denſitatem capillis eius dñs cōtulit. vt
melius capillis qꝫ veſtibus tegeret᷑. Ingreſſa au
tem turpitudinis locū angelū dñi pparatū iueit
q̇ locū claritate nimia circūfulſit. ſibiqꝫ ſtolā can
didiſſimam pparauit. Sicqꝫ lupanar locus fit
orōnis. adeo vt mundior exiret. qꝫ fuiſſet igreſſa
q̇ imēſo lumī dabat honorē. Prefecti aūt filiꝰ cū
alijs iuuenibꝫ ad lupanar venit. ⁊ eos prius ad ip
ſam inuitauit. Qui igreſſi. ſꝫ ex miraculo territi
ↄpūcti redierūt. Quos ille miſeros appellās. ⁊ ad
eā furiēs intrās. Cū eā vellet ↄtingē i ip̄m lumen
irruit. Qui cū deo nō dediſſet honorē: pfocatus
a dyabolo expirauit. Qđ pfectꝰ audiēs cū ingē
ti ploratu ad eā venit et cāꝫ mortis eiꝰ diligētiꝰ
ſciſcitat᷑. Cui agnes. Ille cuiꝰ voluntatem vole-
bat pficere: ptātem in eū accepit ⁊ occidit. Nam
ſocij eiuſdē viſo miraculo territi redierūt illeſi.
Cui pfectus. In hoc apparebit ꝙ nō magicis ar
tibꝫ hꝫ egiſti ſi impetrare poteris vt reſuſcitetur.
Orante agnete iuuenis reſuſcitat᷑. et xp̄c ab eo
publice p̄dicat᷑. Ad hec tēplorꝫ pōtifices ſediti-
onē excitantes in pplō exclamauerūt. Tolle ma-
gā. tolle maleficā: que mentes mutat ⁊ aīos alie-
nat. Prefectꝰ aūt viſo tāto miraculo eā liberare
voluit. ſꝫ pſcriptōꝫ metuēs: vicariū dereliq̄t. ⁊ qꝛ
eā liberare nō potuit: triſtis abſceſſit. Tūc vica-
riꝰ aſpaſius noīe iuſſit eam in copioſum ignē ia-
ctari. ſed in duas ptes flāma diuiſa ſeditioſū po
pulū exurebat. Tūc aſpaſius in gutture eiꝰ gla-
diū imergi p̄cepit. ⁊ ſic xp̄c ſponſus candidꝰ ⁊ ru
bicūdus ipam ſibi ſponſā ⁊ martirē conſecrauit
Paſſa eſt aūt: vt credit᷑: tp̄e ↄſtantini magni.
qui cepit anno dñi. ccc ix. Cum igit᷑ corpꝰ eiꝰ xp̄i
ani ⁊ parentes ipius cū gaudio ſepelirent. vix a
paganis in eos lapides mittentibus euaſerunt.
Emerantiana aūt eius collectanea virgo ſan
ctiſſima. licet adhuc cathecumina. dum iuxta ſe-
pulcꝝ eiꝰ ſtaret ⁊ ↄſtanter gentiles argueret: ab
eis lapidata eſt. Statimqꝫ terremotꝰ. chorru-
ſcationes ⁊ fulgura extiterūt. adeo ꝙ ex pagaīs
plurimi perierunt. ita ꝙ ipi decetero veniētes ad
ſepulcrum virginis nō leſerunt. Corpus aūt ſā-
cte emeranciane iuxta corpus ſancte agnetis po
ſitū eſt. Cūqꝫ parentes eiꝰ octaua die iux tumulū
vigilarēt. viderunt chorꝫ virginū veſtibꝫ aureis
radiantē inter quas viderūt beatā agnetē ſimili
veſte fulgentē. ⁊ a dextris eiꝰ candidiorem agnū
niue ſtantē. Quibꝫ illa. Videte ne me q̄ſi mortu
am lugeatis: ſed congaudete mecū ⁊ ↄgratula-
mini. qꝛ cū his oībꝫ lucidas ſedes accepi. Pro-
pter hāc viſionē celebrat᷑ feſtū agnetis. ſcđo i eiꝰ
octaua. Cōſtantia aūt virgo filia Cōſtantini
lepra grauiſſima laborans. cū hanc viſionē au-
diſſet tumulū eius adijt. ⁊ ibi dū in orōne pſiſte-
ret obdormiuit. viditqꝫ beatā agnetem ſibi dicē
tem. Conſtanter age conſtantia. ſi in xp̄m credi-
deris: cōtinuo liberaberis. Ad hāc voces euigi-
lans pfecte ſe ſanatā inuenit. Que baptiſmū re
cipiens ſup corpꝰ ſācte agnetis baſilicam fecit. ⁊
ibi in virginitate degens multas exemplo ſuo ibi-
dem virgines aggregauit. Quidam vir noīe
paulinus in eccleſia ſancte agnetis ſacerdotij fū-
gens officio. mira cepit carnis temptatōne vexa
ri. Sed cum deum offendere nollet. a ſummo
pontifice licentiam petijt contrahendi. Cuius
bonitatem ⁊ ſimplicitatem papa conſiderans a-
nulum ei cum ſmaragdo dedit. et iuſſit vt imagi
ni formoſe beate agnetis que in ſua eccleſia de-
picta erat ex pte ſua p̄ciperet vt ſe permitteret de-
ſponſari. Cumqꝫ hꝫ ſacerdos imagini imperaret. il-
la ↄtinuo digitum anularem porrigens. ⁊ anulo
ſuſcepto digitum retrahens: omnem temptati-
onem a ſacerdote fugauit. Predictus autem

anul⁹ adhuc dr̄ in eius digito apparere. Alubi
tñ legit᷑. ꝙ cū eccia be. agnetis ruerent papa cui
dā ſacerdoti dixit ſe ſibi velle quādā ſponſā cu-
ſtodiendā ꝛ nutriēdā. ſ. eccliaꝫ ſācte agnetis cō-
mittere. Dānſqꝫ ei anulū. iuſſit vt dictā imagineꝫ
deſpōſaret. quā illa extēdēte ꝛ retrahēte digitū
deſpōſauit. De hac ꝟgīe dic̄ ambro. ī li. ꝺ ꝟ-
gib⁹. Hanc ſenes hāc iuuenes. hāc pueri tonāt
Nemo ē laudabilioꝛ ꝙꝫ q̄ ab oīb⁹ laudat᷑. Quot
hoīes tot ꝑcones. q̄ martirē ꝑdicāt dū loquunt᷑
Stupete vniuerſi. ꝙ iā diuinitatis teſtis extiterit:
q̄ adhuc arbitra ſui ꝑ etatē eē nō poſſꝫ. Fecit de
niqꝫ vt ei de deo crederet᷑ cui ꝺ hoīe adhuc non
crederet᷑. qꝛ qꝺ vltra naturā ē. ꝭ ꝺ autore nat᷑e
ē. Nouū martirij gen⁹. nōdū idonea pene. ꝛ iam
matura victorie. certare difficilis. abilis corona-
ri. Magiſteriū ꝟtut᷒ īpleuit q̄ nōdū iudiciū ha-
bebat etatis. Nō ſic ad thalamū nupta ꝓpera-
ret. vt ad ſupplicij locū leta ſucceſſu. ꝗdu feſtīa
ꝟgo ꝓceſſit. Itē ābro. ī ꝑfatōe. b. agnes genero
ſitatis oblectamēta deſpiciēs. celeſtē meruit di-
gnitatē. ſocietatis hūane vota ꝯtēnēs. eterni re-
gis ē ſociata ꝯſortio. Precioſā mortē ꝓ xp̄i con
feſſiōe ſuſcipiēs ſil᷑ eſt ei facta ꝯformis.

incentius dicitur

q̄ſi viciū incēdēs. Vel vincēs incen-
dia. Vel victoriā tenēs. Ipe em̄ icē
dit. i. ꝯſūpſit vicia ꝑ carnis mortificatōꝫ. Vicit
icēdia ſuppliciorꝫ ꝑ ꝯſtātē penarꝫ ꝑpeſſiōꝫ. Vi
ctoriā tenuit mōi ꝑ ipi⁹ deſpectōꝫ. Vicit eī tria
q̄ erāt in mūdo. ſ. falſos errores. imūdos amores
mundanos tiores. q̄s vicit ꝑ ſapīaꝫ. mundiciā ꝛ
ꝯſtantiā. De q̄b⁹ dic̄ aug. vt cū oīb⁹ erroꝛib⁹ āo-
rib⁹ ꝛ terroꝛib⁹ vicat᷑ ꝭ mūd⁹ ſactorꝫ martiria do
cēt ꝛ docuerūt. Ei⁹ paſſiōꝫ q̄dā be. aug. aſſerūt cō
pilaſſe. quam prudenti⁹ verſib⁹ luculenter exe-
quitur.

Incētius nobilis

genere ꝭ fide ac religione nobilioꝛ. b.
valerij ep̄i dyacon⁹ fuit: cui ep̄s: q̄a
impeditōris erat ligue: vices ſuas cōmiſerat. et
ipe orōni ꝛ ꝯtēplatōi vacabat. Juſſu igit᷑ dacia
ni preſidis valentiā t̄hunt᷑. ꝛ diro carceri manci
pant᷑. Cūqꝫ eos ꝑ fame pene defeciſſe crederet.
eos ſuo aſpectui iuſſit aſtare q̄s cū ſāos cerneret
ꝛ gaudētes irat⁹ in hāc vocē ꝓrupit. Quid di-
cis tu valeri. q̄ ſub noīe religiōis ꝯ decreta prici
pū facis: Cū aūt b̄ts valeri⁹ lenius reſponderet:
dixit ei vincenti⁹. Noli pr̄ venerabilis q̄ſi mente
timida ſubmurmurare. ſed libera voce exclama.
Si ḡ iubes pr̄ ſācte. reſpōſis iudiceꝫ aggrediar.
Cui ille. Jā dudū tibi fili cariſſime loq̄ndi curaꝫ
cōmiſerā. ꝛ nunc ꝓ fide qua aſtam⁹ reſponſa cō
mitto. Tunc vincentius ꝯuerſus ad dacianum.
Hactenus a te inquit ſermo deneganda fide ꝑ-
orauit: ſed nefariū apud xp̄ianorꝫ prudentiā eē
ꝯgnoſce: deitatis cultū abnegando blaſphema
re. Tunc irat⁹ dacian⁹ ep̄m ī exiliū mitti ꝑcepit.
Vincentium ꝟo tanq̄ ꝯtumacē ꝛ ꝑſumptuo-
ſum iuueneꝫ. vt eius exēplo alij terreant᷑: in ecu-
lio diſtentū mēbris oīb⁹ diſſipari. Cūqꝫ corꝑe
tot⁹ diſſiparetur: ait dacian⁹. dic mihi vincenti
vbi nunc tuū miſerrimum corp⁹ ꝯſpicis: At ille
ſubridēs: ait. hoc eſt qꝺ ſemꝑ optaui ꝛ votis oī-
bus cupiui. Tunc irat⁹ ꝑſes: cepit ei oīa genera
tormentorꝫ minari. niſi ei aſſenſum ꝑberet. Cui
vincenti⁹. O felicē me. quo mihi iraſci te grauī⁹
putas in eo incipis meli⁹ miſereri. Inſurge ḡ mi-
ſer ꝛ toto malignitatis ſpū debachare. videbis
me di virtute plus poſſe dū torqueoꝛ: ꝙꝫ poſſis
ipe q̄ torques. Ad hoc ꝑſes cepit clamare ꝛ car-
nifices virgis ꝛ fuſtib⁹ verberare. Et ait vincen-
tius. Quid facis daciane: Ecce tu ipe me vindi-
cas de apparitoribus tuis. Tūc ꝑſes amens fa
ctus: dixit carnificibus. Miſerrimi nihil facitis.
Cur deficiunt manus vr̄e: adulteros et patrici-
das vincere potuiſtis. vt nihil inter illata ſuppli
cia celare poſſent. ꝛ nunc ſol⁹ vincentius veſtra
potuit ſuperare tormenta. Tunc carnifices pe-
ctines ferreos vſqꝫ ad intima coſtaruꝫ fixerunt.
ita vt de toto eius corꝑe ſanguis efflueret. ꝛ ſo-
lutis coſtarꝫ compaginibus viſcera interna pa-
terent. Et ait dacianus cōmiſerere tui vincenti.
vt poſſis tampulcram recuperare iuuentutem.
et ea que ſupˢ ſunt lucrari tormenta. Et ait vin-
centius. O venenoſa dyaboli lingua: tormenta
tua non timeo. ſed hoc ſolum valde metuo. ꝙ te
mihi fingis velle miſereri. Nam quo te magis
iratum video eo amplius et magis exulto. No-
lo vt aliquid minuas de ſupplicijs. vt te victū in
oīibus fatearis. Tunc ex eculeo depoſitus at-
qꝫ ad ignis craticulam eſt raptus moras carni-
ficum arguendo ad penam alacriter propera-
bat. Craticulam ergo ſponte cōſcendens ibidē
aſſatur. exuritur. ꝛ crematur. membriſqꝫ omnib⁹
vnci ferrei et ardentes lamine infiguntur. Dum
qꝫ ſanguine flamma reſpergitur. vulnera vulne
ribus imprimuntur. ſal inſuper in ignem ſpargi-
tur. vt in corpus eius vndiqꝫ vulneratum reſili-
ens: ſtridentibus flammis crudelius comburat᷑.
Jāqꝫ nō ad art⁹ ꝭ ad viſcera tela iaciūt᷑. Ipaqꝫ
intima viſcera ꝺ ei⁹ corꝑe extra labunt᷑. Int᷑ hec
ille manet immobilis. et ſurſum erectis lumini-
bus dn̄m precabatur. Cūqꝫ miniſtri hec da
ciano retuliſſent. Heu ait Dacianus vincimi-
ni: ſed iam nunc vt in pena diutius viuat ī pena

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

teterrimo carceri includite. ⁊ ibi teſtas acutiſſimas ꝯgerite. pedes eius ligno affigite. ſine omi hūano ſolatō extēſū ſic ſuꝑ teſtas relinqte: ⁊ cū defecerit: nūciate. Fauēt ꝗtoti⁹ miſtri crudeles dn̄o crudeliori. Sꝫ ecce rex ꝓ q̄ miles patit̄: penā ꝯmutauit in glīaꝫ. Naꝫ tenebra carceris ab imēſa luce expellūt̄. teſtaꝝ aſꝑitas ī oīꝫ floꝝ ſuauitatē mutat̄. pedes diſſoluūt̄. ⁊ angloꝝ ſolatō venerādo ꝑfruit̄. Cūq̄ ſuꝑ flores cū āglis pſallēs incedēt modulatō dulcis ⁊ mira ſuauitas ſonis ꝓcul diffūdit̄. ꝑterriti cuſtodes cū ꝑ rimas carceris qd̄ int⁹ erat: vidiſſent. ad fidē ꝯuerſi ſūt. Hec audiēs dacianus amēs fact⁹ ait. Et qd̄ ei ap̄li⁹ faciem⁹ ecce ei victi ſum⁹. Trāſferat̄ ad lectulū ⁊ ſtramētis mollioribꝫ r̄ponat̄. ne pl⁹ eum glīoſū faciam⁹. ſi forte defecerit ī tormētis. ſꝫ potius r̄creat⁹ nouis iteꝝ ſupplicijs puniat̄. Cū igr̄ ad ſtratū molliorē deportatus eēt ⁊ ibidē paululū qeuiſſꝫ: ſtati ſpm̄ r̄ddidit. circa annū dn̄i. cclxxvij. ſb dyocleciano ⁊ maximiāo. Quo audito dacian⁹ vehemēter expauit. ⁊ ſe ſic victū dolens ait. ⁊ ſi n̄ potui eū ſuꝑare viuētē. puniā vl̄ defunctū. ⁊ ſic ſatiabor d̄ pena. ⁊ ſic poterit mihi ꝓuenire victoria. Juſſu ḡ daciani corp⁹ ei⁹ in cāpuꝫ ab auibꝫ ⁊ beſtijs deuorādū exponit̄. ſꝫ ſtati āgeloꝝ cuſtodia p̄muniť. ⁊ intactū a beſtijs ꝯſuat̄ Deniq̄ coru⁹ igluuiei dedit⁹ alias aues ſe maiores impetu alaꝝ abegit. ⁊ lupū accurrētē morſibꝫ ⁊ clamoribꝫ effugauit. Qui reflexo capite ī aſpectu corꝑis ſacri fix⁹ cernit̄: vtpute q̄ ibideꝫ angeloꝝ cuſtodiā mirabat̄. Qd̄ audiēs dacianus: ait. Puto ꝙ nec defunctum potero ſuꝑare. Jubꝫ ḡ corꝑi ei⁹ ingētē molā alligari ⁊ ī pelago ꝓijci. vt qd̄ ī terra a beſtijs ꝯſumi n̄ potuit. ſaltē in pelago a marinis beluis deuoret̄. Naute igit̄ corp⁹ ei⁹ ī pelag⁹ d̄ferētes ſbmergūt. ſꝫ ipſis nautis veloci⁹ littora corp⁹ petijt. Qd̄ a q̄dā mr̄ona ⁊ q̄buſdā alijs ipo reuelante inuenit̄ ⁊ ab eis honorifice ſepelit̄. De ħ martire ſic dic̄ aug. Bt̄s vicēti⁹ vicit ī vbis. vicit ī penis. vicit ī ꝯfeſſiōe. vicit ī tribulatōe. vicit exuſtus. vicit ſbmerſus. vicit ortus. vicit mortu⁹. Jtē torq̄t̄ vincētius vt exerceat̄ flagellat̄ ⁊ erudiat̄. tundit̄ vt ſolidet̄. exurit̄ vt purget̄. Ambroſius ī p̄fatōe q̄ꝫ d̄ ipo ſic ait. Vicēti⁹ torq̄tur. tundit̄. flagellat̄. ⁊ exurit̄. ſꝫ inuictus ꝓ ſc̄to noīe aīmus nō ꝯcutit̄. pl⁹ ardēs igne ꝫeli q̄ꝫ ferri. pl⁹ nectit̄ tiore dei q̄ꝫ ſecli. pl⁹ voluit placē do q̄ꝫ foro. pl⁹ dilexit mori mūdo q̄ꝫ dn̄o. Jtē aug. An oclos nr̄os mirādū ſpectaculū ꝯſtitutū ē. Judex iniqu⁹ tortor cruētus. martir inuictus. crudelitatis pietatiſq̄ certamē. Prudēti⁹ q̄ꝫ q̄ claruit tp̄e Theodoſij ſenioris. q̄ cepit āno dn̄i. ccclxxxvij. ipm̄ daciano r̄ndiſſe: ait. Tormēta carcēs. vngule. ſtridēſq̄ flāmis lamīa. atq̄ ipa penaꝝ vltia mors xp̄ianis ludus ē. Tunc dacianus. Vinctum retortum brachijs ſurſū ac deorſū extēdite donec cōpage oſſiū diuulſa mēbrati crepet. vt ꝑ lacunas vulneꝝ iecur refectū palpitet. Ridebat ħ miles dei. manus cruētas increpās ꝙ fixa n̄ ꝓfūdius intraret artus vngula. Cū eēt in carcē angelus dixit ad eū. Exurge martir inclite. exurge ſecur⁹ exurge ⁊ almis cetibꝫ nr̄ ſodal̄ adhē. O miles inuictiſſime fortiſſimoꝝ fortior. iaꝫ te ipa ſeua ⁊ aſꝑa tormēta victorē tremūt. Exclamat prudētius. Tu ſolus orbis inclite. ſol⁹ brauij duplicis palmā tuliſti. Tu duas ſil̄ ꝑaſti laureas.

Baſilius venerabi

lis ep̄s ⁊ doctor p̄cipuus. c⁹ vitā ſcripſit amphilonus icornij ep̄s. q̄nte ſāctitatis extiterit cuidā heremite nomine effrem in viſu monſtratum eſt. Cū em̄ dictus effrem in extaſi poſitus eſſet. vidit columnam ignis c⁹ caput vſq̄ ad celum pertingebat. ⁊ vocem deſuꝑ audiuit: dicētē. Talis eſt magnus baſilius. qualis hec columna ignis quā cernis. Veniens igitur in ciuitatem in die epiphanie vt tantum virum videre poſſet. cum vidiſſet eum ſtola candida indutum cum clericis venerabiliter procedētem. Ait intra ſe. vt video in vacuum laboraui. Jſte ei cū ī tali honore ſit poſitus nequaq̄ tal̄ poteſt eſſe quemadmodum cogitabam. Nos ei q̄ portauimus pondus diei ⁊ eſtus nihil tale cōſecuti ſumus. ⁊ hic cum in tali honore ⁊ conſtipatione poſitus ſit: colūna ignis eſt. Miror iſta Baſilius igitur in ſpiritu hoc videns fecit eum ad ſe introduci. Qui cum introductus eſſet vidit linguā igneam per os eius loquēteꝫ. Et ait effrem. Vere magnus Baſilius. Vere columna ignis Baſilius. Vere ſpirituſſanctus loquitur per os eius. Dixitq̄ illi effrem. Obſecro domine ꝙ mihi impetres ꝙ grece loquar. Cui baſilius. rem difficilem poſtulaſti. Pro eo tamen orauit. ⁊ continuo grece loqui cepit. Quidā alius heremita videns baſilium aſs in pontificali habitu procedentem eum deſpexit. indicās eum in corde ſuo. ꝙ in tali pompa plurimum delectaretur. Et ecce vox facta eſt ad eum dicēs. Tu amplius delectaris in palpando catte tue caudam. q̄ꝫ delectetur baſilius in apparatu ſuo.

Valens imperator fautor arrianoꝝ eccleſiam quandam a catholicis abſtulit. ⁊ arrianis dedit Ad quem accedens baſilius: ait. Jmperator. ſcriptum eſt. Honor regis iudicium diligit. Et iterū. Judiciū r̄gis iuſticia. ⁊ cur cor tuū imperauit vt catholici eijcerent̄ de eccleſia ⁊ daret̄ arria-

nis: Cui impator. iterū ad ꝯtumelias ꝯuerteris
O baſili ñ decet te. Et ille. Decet me ꝓ iuſticia
et mori. Tūc demoſthenes ꝑfect⁹ epularꝫ ipatoris
fautor arrianoꝝ ⁊ loqns ꝓ eis fec̄ barbariſmū.
Cui ait baſili⁹. tuū ē de pulmētarijs r̄gl̄ cogitare.
ñ dogmata dīna decoqre. q̄ mox ꝯfuſus tacuit.
Dic̄ ipator baſilio. Uade ⁊ iudica int̄ eos. ſ; ñ
ſcḋm īmoderatū amorē ppl̄i. Abiēs ḡ dixit coram
catholicis ⁊ arrianis vt fores eccl̄ie clauderent. et
vtriuſq; ptis ſigillo munirent. ⁊ ad q̄ꝝ oīones a
pirent: coꝝ eēt. Qḋ cū oīb⁹ placuiſſ;: orātib⁹ ar
rianis trib⁹ dieb⁹ ⁊ noctib⁹. ⁊ venientib⁹ ad fores
eccl̄ie: ñ ſt̄ apte. Tūc baſili⁹ ꝓceſſiōe ordiata venit
ad eccl̄iā: ⁊ fcā oōne leui ictu d' baculo paſtorali
fores tetigit: dicēs. Tollite portas pncipes ve-
ſtras. ⁊ eleuamī porte et'nales. ⁊ itroibit rex glie
⁊ ꝯtinuo ſt̄ apte ⁊ itrātes dō grās reddiderūt. ⁊ red
dita ē eccl̄ia catholicis. Fec̄ at ipator ꝓmitti mlt̄
ta baſilio: vt ī hyſtoria triptita legit: vt ſibi ꝯſen
tiret. Et ille. Pueris iſta ꝯueniūt. Nā q̄ dīnis
ſagināt' eloquijs. corrūpe d' dīnis dogmatibus
nec vnā ſillabā patiūt'. Tūc ipator idignatus vt
ibidē dr̄. dū d' e⁹ exilio ſniā vellz ſcribē. pm⁹. ſe-
cūd⁹. terci⁹ calam⁹ fract⁹ ē. deīde tremor magn⁹
eius manum inuaſit. vnde indignatus chartaꝫ
fregit.

Uir qdā venerabil' noīe Heradi⁹ filiā vni-
cā hēbat. quā ꝯſecrare dn̄o diſponebat. Sed
dyabol⁹ hūane generis inimicus h' aduertens:
vnū d' ſuis p̄dicti heradij ī amorē puelle plimū
iflāmauit. Qui cū ipoſſibile cernēt. vt ipe q̄ ſer
uus erat ī āplex⁹ tā nobil' puelle accedē poſſz. ad
vnū d' maleficis acceſſit ꝓmittēs ei mltāꝫ pecu-
nie q̄ntitatē ſi ad h' eū iuuaē vellz. Cui dixit ma
lefic⁹. Ego h' agē ñ poſſū. ſ; ſi vis mittā te ad dy
abolū meū dn̄m: et ſi feceris q̄ ipe tibi dixerit: tu
uꝫ deſideriū obtiebis. Et dixit iuueīs q̄cūq; di-
xeris mihi: faciā. Ille ḡ malefic⁹ ep̄laꝫ ad dya-
bolū fec̄: ⁊ eā ꝑ dictū iuuenē ī h' v̄ba tranſmiſit.
Quoniā q̄dē mi dn̄e opꝫ me feſtinanter ⁊ ſollici
te q̄ſcūq; a xp̄ianoꝝ religiōe abſtrahē. ⁊ tue ad-
ducē volūtati. vt ps̄ tua q̄tidie mltiplicet'. miſi ti
bi hūc iuuenē cupiditate ī tlēꝫ puellā exarſuꝫ. ⁊
poſtulo vt ſuū deſideriū aſſeq̄t' vt ⁊ ī iſto glier' ⁊
alios tibi decetero valeā aggregaē. Et dans ei
ep̄laꝫ dixit. Uadē ⁊ tali hora noctis ſta ſup̄ mo
numētū gētil'. ⁊ ibidē demones acclames. ⁊ hanc
chartā ī aerē exalta. ⁊ ſtati aderūt tibi. Qui va-
dens demōes inuocabat. ⁊ chartā ꝑ aerem eijcie-
bat. Et ecce adeſt pnceps tenebraꝝ vallat⁹ mlt̄
titudīe demonioꝝ. Qui cū ep̄laꝫ perlegiſſet: ait
ad iuuenē. Credis ī me vt tuā ꝯpleā volūtatem
Qui ait. Credo dn̄e. Cui diabol⁹. Et abnegas
xp̄ꝫ tuū. Qui ait. Abnego. Dic̄ diabol⁹. Per-
fidi eſtis xp̄iani: q̄r qn̄q̄dē mei op⁹ hētis ad me
venitis: qn at deſideriū vr̄m aſſecuti eſtis ſtatiꝫ
me negatis ⁊ ad xp̄m vr̄m acceditis ille at: quia
clemētiſſim⁹ ē: ſuſcipit vos. Sꝫ ſi vis vt tuā cō-
pleā volūtatē fac mihi manu tua ſcriptū ī q̄ ꝯfi-
tearis te abrenūciare xp̄o. baptiſmati ⁊ xp̄iane
ꝓfeſſiōi. ⁊ me⁹ ſis ſeru⁹. ⁊ mecū ī iudicio ꝯdēnād⁹
Qui ſtati manu ꝓpria ſcriptū fec̄ q̄lit' xp̄o abre
nūciaret. ⁊ ſe ſeruituti dyaboli mācipraret. Conti
nuo igi' dyabol⁹ accerſiuit ſpūs q̄ erāt ſup for-
nicatōeꝫ iubēs eis vt ad p̄dictam puellā accede
rēt. ⁊ cor e⁹ ī amorē iuueīs inflāmarēt. Qui ac-
cedētes cor eius adeo accēderūt. vt puella ſe in
terrā ꝓijceret: ⁊ ad prēꝫ lamētabil'r exclamaret
miſerere mihi pr̄ miſerere mihi. q̄r dire torque-
or ꝓpter amorē tal' pueri nr̄i. Miſerere viſceri-
bus tuis. ⁊ prīnū amorē mihi oſtēde. ⁊ puero quē
amo ⁊ ꝓ q̄ crucior me ꝯiūge. Sin at p⁹ modicū
me morituraā videb. ⁊ ꝓ me ī die iudicij rōēꝫ red-
des. Pr̄ at eiulās dicebat. Heu me miſerū q̄d
ꝯtigit miſere filie mee. q̄s meū theſauꝝ furatus
eſt: Quis dulce lumen oculoꝝ meorū extinxit.
Ego volebam te celeſti ſponſo coniungere ⁊ ꝑ
te ſaluari putabā. ⁊ tu in amorem laſciuie inſa-
niſti. Sine filia. vt te ſicut diſpoſui domino con
iungam. ne ducas ſenectutem meam cum dolo-
re ad inferos. Illa autem clamamabat: dicens.
Pater mi aut cito deſideriū meum comple. aut
morituram poſt modicum me videbis. Cū igi-
tur illa amariſſime fleret ⁊ quaſi inſaniret pater
eius in magna deſolatione poſitus ⁊ amicorum
conſilijs deceptus ſuam voluntatem comple-
uit ⁊ eam puero in vxorem dedit ac vniuerſam
ſubſtantiam ſibi tribuit: dicens. Uade filia ve-
re miſera. Cum ergo inſimul permanerent iuue
nis ille eccleſiam non introibat. nec ſibi crucis ſi
gnaculum faciebat. nec deo ſe recommendabat
Unde hic notatus eſt a nōnullis qui vxori ſue
dixerunt. . Scis quia vir tuus quem tibi elegi-
ſti chriſtianus non eſt nec eccleſiam ingreditur.
Quod illa audiens vehementer extimuit. ⁊ hu
mo ſe proſternens vngulis ſeipſam diſcerpēs
pectus ſuum contundere cepit ⁊ dicere. heu mi
hi miſere cur nata ſum ⁊ nata continuo rapta ñ
ſum: Cum ergo viro ſuo que audierat retuliſſꝫ
⁊ ille nequaq; rem ſic eſſe aſſereret. ſed omnino
falſuꝫ quod ipſa audierat: affirmaret. Illa ait.
Si vis vt credam tibi ego ⁊ tu cras eccleſiaꝫ in-
grediamur. Uidens ille q; latere non poſſꝫ nar
rauit ei totum ordinem geſte rei. Quod illa au-
diēs vehemēter ingemuit. ⁊ ad btm baſiliū ꝓpe
rauit. eiq; omnia que viro ſuo ⁊ ſibi cōtigerant

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

enarrauit. Baſilius aūt puerꝝ vocãs. ⁊ oĩa ab eo
audiẽs: dixit ei. vis fili reuerti ad dñm. Qui ait.
vtiq̨ dñe. ſꝫ ñ valeo. qꝛ dyabolo ſũ ꝓfeſſ⁹ ⁊ xp̄ꝫ
abnegaui. ⁊ abnegatõis mee ſcriptũ feci. ⁊ dya-
bolo ip̄m dedi. Cui baſili⁹. nõ ſit tibi cure. beni-
gn⁹ ei ẽ dñs ⁊ te penitẽtẽ ſuſcipiet. ⁊ ꝯtinuo ap
ꝓhẽdẽs puerꝝ ſignũ crucis ĩ eius frõte fecit. ⁊ ꝑ
tres dies eũ recluſit. poſtea eũ viſitauit ⁊ dixit. q̄
mõ habes fili: Qui ait. In mag̃ ſũ dñe ꝺfectõe
nec ſuffero clamores coꝝ ⁊ terrores ſeu dilapi-
datões. Tenẽtes ei manu ſcriptũ meũ cauſant̄
me dicẽtes: tu veiſti ad nos nõ nos ad te. Et di
xit ſãctus baſili⁹. Noli timẽ fili tãtũmodo crede
dãs ei modicã eſcã faciẽſq̨ ſignũ crucis. iterꝝ eũ
r̄cluſit ⁊ ꝓ eo orauit. P⁹ aliq̄t dies eũ viſitauit
⁊ ait. Q̃uo habes fili: Qui ait. Pĩ a longe cla-
mores coꝝ ⁊ minas audio. ſꝫ eos non video. Et
dãs ei iterꝝ eſcã ⁊ ſignãs ⁊ claudẽs oſtiũ abijt et
ꝓ eo orauit. ⁊ q̈dragelimo die r̄diẽs dixit. Q̃uo
habes: R̄ñdit. Bñ habeo ſc̄e dei. Uidi eñ te
hodie ĩ viſu pugñtẽ ꝓ me. ⁊ dyabolũ vicentem
P⁹ hec eũ educẽs. oẽꝫ clerũ ⁊ r̄ligioſos ⁊ pp̄lm
ꝯuõuit. ⁊ oẽs ꝓ eo orare admonuit. tenẽſq̨ ma
nũ pueri ducebat eũ ad ecc̄iã. Et ecce dyabol⁹
cũ mľtitudiẽ demonũ ad eũ veit. ⁊ viſiľr appre-
hẽdẽs puerꝝ: conabat̄ eũ rape ꝺ manu e⁹. Et ce
pit clamare puer. Sc̄e di adiuua me. Et tanta
eũ iprob⁹ iſtãtia aggreſſus ẽ. vt et ſc̄m ipellẽt r̄
hẽs puerꝝ. Qui ait ad eũ. Improbiſſime ñ ſuffi
cit tibi ꝑditõ tua. niſi ⁊ dei mei temptes plaſma.
Dyabol⁹ aūt dixit ad eũ mľtis audiẽtib⁹. Pre-
iudicas mihi o baſili. Tũc oẽs clamauer̄t kyrielei
ſon. Dixitq̨ ad eũ baſili⁹. Increpet te dñs dy-
abole. Qui ait. Preiudicas mihi baſili. Nõ a-
bij ego ad eũ. ſꝫ ipe veit ad me. abnegauit xp̄um
ſuũ ⁊ ꝓfeſſus ẽ mihi. ecce ſcriptũ ei⁹ ĩ manu ha-
beo. Qui ait. Nõ ceſſabimus orare donec ſcri-
ptũ r̄ddas. Et orãte baſilio ⁊ tenẽte ĩ celũ man⁹
Ecce charta ꝑ aerẽ delata. ⁊ ab oib⁹ viſa venit.
⁊ ipoſita ẽ ĩ manib⁹ baſilij. Quã ille ſuſcipiens:
dixit puero. Cognoſcis has lr̄as fr̄: Et ille. Ei
aꝫ manu mea ſcripte ſr̄. ⁊ frãgẽs baſili⁹ ſcriptũ.
ꝑduxit eũ ad ecc̄iã. ⁊ dignũ eũ fec̄ ſc̄o miſterio.
⁊ bñ iſtruẽs ⁊ r̄gulã ſibi dãs r̄ddit mľieri eius.

Mľr q̄dã pc̄ta mľta hñs ⁊ ea ĩ charta ꝯſcri-
bẽs. ĩ fine q̄dã g̃ui⁹ ꝯſcripſit. ⁊ ſcriptũ ip̄m bt̄o
baſilio r̄ddidit: rogãs vt ꝓ ea oraret ⁊ ſuis orõni
b⁹ pc̄ta ipa delẽt. Qui cũ oraſſꝫ ⁊ mľr chartam
apuiſſꝫ: oia pc̄ta p̄ter iſtõ g̃uius deleta inuenit.
Que ait ad baſiliũ. Miſerere mei hõe di. ⁊ ꝓ ĩſ
mihi ĩdulgẽtiã impetra: ſic̄ pro alijs impetraſti.
Qui ait ad illã. r̄cede a me mľr. qꝛ hõ pc̄tor ego
ſũ. ĩdigẽs ĩdulgẽtia ſic̄ ⁊ tu. Cũ aūt illa iſtaret: di-
xit ei. Uade ad ſc̄m virũ effrẽ ⁊ ille q̄ poſtulas
tibi poterit impetr̄re. Que cũ abijſſet ad ſc̄m vi
rũ effrem. ⁊ cuꝫ ad eũ a ſc̄o viro baſilio miſſa ſit
intimaſſet. ille ait. Recede qꝛ hõ pc̄tor ego ſum
ſꝫ redi filia ad baſiliũ. ⁊ q̇ tibi ꝓ ceteris veniã im
petrauit. ꝓ iſto q̄ꝫ impetrare valebit. feſtina ci-
to vt eũ viuũ ĩucias. Que cũ ĩ ciuitatẽ veiſſet. ec
ce baſili⁹ ad tumulũ ferebat̄. Illa aūt p⁹ euꝫ cla-
mare cepit ⁊ dicẽ. Uideat de⁹ ⁊ iudicet int̄ me
⁊ te. qꝛ nolẽs placare deũ ꝓ me: ad aliũ trãſmiſi-
ſti me. Tũc ꝓiecit chartã ſuꝑ feretrũ. ⁊ p⁹ modi-
cũ illã r̄cipiẽs ⁊ apiens illõ pc̄m penit⁹ deletũ
ĩuenit. Sicq̨ ipa ⁊ oĩes q̇ aderãt deo ĩmenſas
g̃ias reddider̄t. Anteq̨ aūt vir di migret a cor
ꝑe: poſit⁹ ĩ ĩfirmitate q̄ ⁊ mortu⁹ ẽ: q̄ndã iudeũ
noĩe ioſeph medicinali arte valde ꝑitũ queꝫ vir
di mľtũ diligebat. eo q̨ ſe illũ ꝯuerſurũ preuide
bat ad fidẽ. ad ſe q̄i opa eius indigẽt: vo͛uit. Il-
le ꝟo pulſũ eius tãgẽs. ⁊ ex tactu mortẽ ĩ ianuis
ee ꝯgnoſcẽs dixit famie: q̄ ad ſepulturã neceſſa-
ria ſr̄: ꝑꝑate. qꝛ ꝯtinuo morieť. Qđ baſil⁹ audi
ens dixit ei. Neſcis q̄d dicis. Cui ioſeph. crede
dñe qꝛ ſol cũ ſole occidet hodie. i. tu ſol cuꝫ ſole
occides hodie. Cui dic̄ baſili⁹. Quid dices ſi ñ
moriar hodie: Cui ioſeph. Nõ ẽ poſſibile dñe.
Et baſili⁹: Etſi ĩ craſtinũ vſq̨ ad horã ſextã ſu-
ꝑuixero. q̄d facies: Et ioſeph ait. Si vſq̨ ad il
lã ſuꝑuixeris horã vtiq̨ ego moriar. Et baſili⁹
Et moriaris pc̄to. viuas aūt xp̄o. Et ille. Scio
q̄d dicis. etſi vſq̨ ad illã horã ſuꝑuixeris faciã
qđ hortaris. Tũc bt̄s baſili⁹ licꝫ ſm naturã ilico
moritur⁹ eẽt. a dño tñ mortis inducias ĩpetra-
uit ⁊ vſq̨ craſtinũ ĩ horã nonã vixit. Quod io-
ſeph vidẽs ⁊ ſtupẽs: ĩ xp̄m credidit. Baſili⁹ aūt
ꝟtute animi imbecillitatem corꝑis ſuꝑans de
cubiculo ſuo ſurrexit. ⁊ ecc̄iã ingrediens eum ſu
is ꝓprijs manib⁹ baptizauit. poſtea ꝟo ad lectu
lum ſuum redijt. ⁊ ſtatim ſpm̄ deo feliciter red-
didit. Floruit circa annũ dñi tricẽteſimũ ſeptua
geſimum.

Johãnes elemo

ſinari⁹ p̄ťiarcha alexandrinus qua-
daꝫ nocte in oratõne perſiſtẽs vidit
quandam puellam pulcerrimam ſibi aſſiſtenteꝫ
⁊ coronam oliuarum in capite baiulantẽ. Quã
ille vidẽs nimium ſtupefactus: q̄ eſſet inq̄ſiuit:
At illa. Ego ſum miſcdia q̄ di filiũ ꝺ celo addu-
xi. Me ſponſã accipe ⁊ bñ tibi erit. Intelligens
q̄ ꝑ oliuam miſericordiam deſign̄i. ab illa die fa-
ct⁹ ẽ ſic miſericors. vt eleymon. id eſt elemoſina
rius vocareť. Pauꝑes aūt ſuos dominos ſꝑ ap-
pellabat. ⁊ inde hoſpitalarij hñt et vt pauꝑes
dños ſuos vocent. Omnes igitur ſuos famu-
los conuocauit: eiſq̨ dixit. Euntes ꝑ totã ciui-

tatē ꝯſcribite mihi vſ ad vnū oēs dn̄os meos.
Ill' xp̄o n̄ itelligentib' dixit. Quos vos egenos
⁊ mēdicos vōtis: iſtos ego dn̄os ⁊ auxiliatores
ꝑdico. Iſti eī nob vere auxiliari ⁊ celeſte regnū
donare poterīt. Volēs hoīes ad elemoſinā
īnitare: narraē ꝯſueuit. q̄ paupib' ſemel ſe ad ſo
lē calefaciētib' ceperīt inuicē de elemoſinatorib'
ꝯferre. ⁊ bonos collaudare: ⁊ malos vituꝑare.
Erat aūt q̄dā theolonari' noīe petr'. diues val
de ⁊ ꝑpotēs. ſ; nimis paupib' imiſericors. q; ad
domū ſuā accedētes cū īdignatōe nimia r̄pelle
bat. Cū ḡ null' illoꝝ inuēt' fuiſſ; q̄ ī domo ſua ele
moſinā recepiſſ;: vnus illoꝝ dixit. Quid vultis
mihi daē ſi ego hodie ab eo elemoſinā accipiā.
Et faciētib' cū eo pactū. ad domū ei' veīt ⁊ ele
moſinā poſtulauit. At ille domū r̄uertēs ⁊ pau
perē ꝑ forib' vidēs cū mācipiū ei' panes ſiligis
ī domū deferret. ille lapidē n̄ ineniēs. panē vnū
ſiligis arripuit ⁊ cū furore eū ide ꝑcuſſit. Quem
ꝓtin' accipiēs paup ad ſocios r̄diȷt. ⁊ q̄ d̄ ma
nu e' elemoſinā accepit: īdicauit. P' duos di
es īfirmat' ad mortē vidit ſe añ iudiciū ſtare ⁊
mauros q̄ſdā ſup ſtaterā e' mala appēdē. ex al
tera aūt pte ſtare q̄dā dealbati triſtes ſtabant. eo
q̄ nihil q̄d ibi apponēnt inueīre valebāt. Tc vn'
eoꝝ dixit. Vere nihil habem' niſi vnū panē ſi
ligis quē añ duos dies xp̄o dedit coact'. Quē
dū ſup ſtaterā ponēnt eq̄litas: vt ſibi videbat':
facta ē. Dixerīt ei, adauge ad ſiliginē hāc. alioq̄n
te mauri apprehēdēt. Euigilās aūt ⁊ liberat' di
cebat pape. Si vna ſiligo quā ꝑ furorē iactam
ita ꝓfuit. q̄ntomag' q̄ oīa ſua idigētib' elargit'.
Quadā igit' die cū optimis veſtib' idutus ꝑ vi
aꝫ ꝑgēt. q̄dā naufrag' ab eo veſtimētū aliq̄d po
ſtulabat. Cōtinuo ille ꝑcioſo veſtimēto ſe expoli
auit. ⁊ illi dedit. Q̄d ille accipiēs ſtatī vendidit.
Cū aūt theolonari' r̄diret ⁊ veſtimētū ſuſpēſū vi
deret: ꝯtriſtatus eſt, valde. adeo vt nec cibū ſu
mē vellet: dicēs. q̄m n̄ fui dign' vt mei memori
am hr̄et egen'. Et ecce cū dormiret vidit q̄ndaꝫ
ſup ſolē fulgētē ⁊ ſup caput crucē ferētē ⁊ hn̄tē
indutū veſtimētū q̄d dederat egeno. ⁊ dicebat ſi
bi. Quid ploras petre? Qui cū cāꝫ ſue triſticie
ſibi dixiſſet: ille ait. ꝯgnoſcis h̄? Et ille. Et dn̄e.
Et dn̄s ad eū. Illo ego veſtior ex q̄ mihi dediſti
⁊ gr̄as ago bone voluntati tue. q̄m frigore affli
gebar. ⁊ cooꝑuiſti me. In ſe ḡ r̄uerſus cepit ege
nos bn̄ficaē ac dicē. Viuit dn̄s. non moriar do
nec fiā vn' ex eis. Dās ḡ paupib' q̄ hēbat. ⁊ ac
cerſito nōrio ſuo: dixit ei. Secretū volo tibi cō
mittē. q̄ ſi ꝓpalaueris aut ſi me nō audieris bar
baris vēdā te. dāſq; ei decē libras auri: dixit ei.
vade in ſanctaꝫ ciuitatē ⁊ merces tibi eme. ⁊ me
alicui xp̄iano vēde. ⁊ paupib' ꝑciuꝫ tribue. Illo

autē r̄cuſāte: dixit ei. Si me n̄ audieris ego bar
baris vēdā te. Ducēs ḡ eū vt dixerat cuidā ar
gētario veſtib' ſordidis indutū tāq; ſuū ſuū vē
didit. ⁊ xxx. nūmiſmata inde accipiens paupib'
erogauit. Petrus ḡ oīa officia vilia faciebat. ita
q̄ ab oīb' ꝯtemnebat' ⁊ ab alijs ſuis freq̄nter
ꝑcutiebat'. ⁊ eī iā amēs appellabat'. Dn̄s autē
frequenter ſibi apparebat ⁊ veſtimēta ⁊ alia oñ
dens ipm̄ ꝯſolabat'. Verū impatore ⁊ vniuerſ
d̄ amiſſione tanti viri dolētib'. q̄dā vicini eius a
ꝯſtātinopoli ad viſitādū loca ſcta venerīt. ⁊ a do
mino ipius inuitati. cū prandere nt ſibi adinuicē
in aure dixerunt. Q̄ſilis eſt puer iſte dn̄o petro
theolonario. Et curioſe, reſpicientib' vn' dixit.
Vere dn̄s petrus eſt. ſurgā ⁊ tenebo eū. Q̄d il
le aduertēs latent' fugit. Erat aūt oſtiari' ſurd'
⁊ mut' q̄ ꝑ ſignū oſtiū apiebat. Cui petrus vt ſi
bi apierīt. n̄ ſignis ſ; v̄bis impauit. Et ille conti
nuo audiens ⁊ loquelam r̄cipiēs, ſibiq; r̄ndēs
ei apuit. ⁊ domū regrediēs. cūctis d̄ eius loque
la mirantib' dixit. Ille q̄ coq̄nam faciebat exijt
⁊ fugit. ſ; videte ne dei ſit ſeruus. Cū eīm mihi di
xit. tibi dico aperi. mox ex ore eius flāma exijt. q̄
linguā ⁊ aures, meas tetigit. ⁊ ꝯtinuo auditū ⁊
loquelam recepi. Et exilientes vniuerſi ⁊ ꝯcur
rentes poſt eū ipm̄ amplius īueīre nō potuerīt
Tūc omnes de domo illa pēitentiā egerūt. eo q̄
talem viꝝ ſic vilit' tractauerīt.

Mōchus q̄dā vitali' noīe volēs ſāctū iohā
neꝫ tētare ſi poſſet ſibi v̄bis ꝑſuaderi ⁊ ad ſcan
dalum facile inclinari. Ingrediens ḡ ciuitatem
omnes meretrices publicas ꝯſcripſit. Intrabat
ḡ ad illas ꝑ ordinem: dicens cuilibet. dona mihi
noctem iſtam ⁊ noli fornicari. Ipe autē domum
eius intrans. in angulo flexis genib' tota nocte
in orōne ſtabat. ⁊ ꝓ illis orabat. ⁊ poſtea mane
exibat. ꝑcipiens cuilibꝫ ne alicui r̄uelaret. Vna
aūt vitā eius manifeſtauit. que ſtatim. orante ſe
ne a demōe vexari cepit. Cui oēs dicebāt. r̄d
didit tibi deus q̄d merebaris quoniā mētita es.
vt fornicetur enim ingreditur peſſimus iſte. ⁊ n̄
propter aliud. Veſpere autem facto dicebat ꝑ
dictus vitalius cunctis audientibus. Volo ire.
quia talis domina expectat me. Multis v̄o il
lum criminantibus reſpondebat. Nunquid e
go non habeo corpus vt homīes: aut mōchis
ſolum iratus eſt deus. vere ⁊ ipſi homines ſunt
vt ceteri. Dicebant autem quidam. accipe tibi
mulierem vnam abba. ⁊ muta habitum vt n̄ ſcā
dalizes homines alios. Ille autē fingens ſe ira
tum: dicebat. Vere non audiam vos: ite a me.
Qui vult ſcandalizari: ſcandalizetur. ⁊ collidet
frōtē in ꝑietē. Nunquid iudices conſtituti eſtis
ſup me a deo. Ite ⁊ d̄ vobis curā habete. vos ꝑ

me ñ reddetis rōez. Hec aũt cũ clamore dicebat
Cũq3 ad btm Johez qnmonia deferet' cor ei⁹
de⁹iduraũit ne his fidē adhibēt. Depcabat' aũt
deũ vt p⁹ mortē ſuā opus ſuũ alicui rueclaret. vt
ñ iputaret' i pctm his q ð eo ſcādalizabāt. Ml'
tas igit' ð pdictis mlierib⁹ ad ɔuerſiōz pduxit. 7
ī moſterio plimas collocauit. Quodā mōac duz
ab vna illaz egredēt. obuiauit ei qdā igrediens
ad fornicādũ cũ ea. Dāſq3 ei alapā dixit. Uſq3
q peſſime ñ emēdas te ab his tuis imdicijs. Et il
le. Crede mihi. accipies a me talē alapā vt tota
alexādria ɔgreget'. Et ecce poſtmodũ dyabol⁹
ī ſpē mauri ſibi alapā dedit: dicēs. hec eſt alapa
quā mittit tibi abbas vitali⁹ 7 ſtati a demōio ve
xat'. ita q ad voces e⁹ oēs currebāt. Sz tñ peni
tēs p ei⁹ orōez libatus ē. Uir aũt di morti appro
piquās hāc ſcripturā reliqt. Nolite aũ tps iudi
care. Mlierib⁹ aũt ɔfitētib⁹ q faciebat: oēs glfi-
cabāt deũ. 7 pcipue btus Johes: dicēs. Utinaz
alapā quā ille accepit accepiſſez 7 ego. Qui-
dā paup i hitu pegrini ad iohez veit 7 ab eo ele
moſinā poſtulauit. At ille vōto diſpēſatore di-
xit. Da ei ſex nũmiſmata. Que ille accipiēs 7 a-
biēs hitũ mutauit. 7 iterũ ad pārchā rdiēs ab
eo elimam poſtulauit. Ille aũt diſpēſatore vōto
dixit. Da ei decē nũmiſmata. Quos cũ ſibi de-
diſſet 7 ille abyſſet: dixit ei diſpēſator. Per orō
nes tuas pr iſte idē hodie mutato hitu his acce-
pit. Btus aũt Johes: q. h ſe neſcire diſſimlauit
Iterũ ille tercō hitũ mutās ad btm Johez veit
7 elemoſinā poſtulauit: Tc diſpēſator btm Jo
hānē tetigit inuēs q ille eēt. Cui btus Johes rñ
dit. Uade 7 da ei duodeci nũmiſmata. ne forte
ſit dñs me⁹ ihs xps q tēptare me velit vtr poſ-
ſit h pl⁹ accipe q3 ego dare. Quadā vice cũ
pāicius qndā pecũiaz eccl'ie i mercatōnib⁹ ponē
vellz 7 pāarcha nullaten⁹ ɔſentiret: h paupib⁹
eā diſpēſare vellz: ābo plimũ ɔtēdētes irati ab-
inuicē rceſſert. Adueniente hora vndecia mādat
pāarcha p archipſbyterũ pāicio: dicens. Dñe
ſol ad occaſũ ē. Qð ille audiēs lacris ifuſus ad
eũ veit 7 veniā poſtulauit. Cũ qdā ſuus ne-
pos a qdā tabnario gue iiuriā audiuiſſet. 7 ex h
pāarche lamētabil'r ɔqrēs. nllaten⁹ ɔſolari poſ
ſet pāarcha rñdit. Et qũo ē auſus tibi aliqs ɔt
dicē 7 os ſuũ ɔ te apire. Crede fili mee puitati q
niā faciā i eo hodie talē rē vt tota alexādria mi-
ret'. Qð audiēs ille ɔſolatiōez rcepit. putās q3
eũ facēt grauiter verberari. Uidēs Johes q cōſo
latōez rcepiſſet pedes e⁹ oſclatus ē: dicēs. Fili
ſi vere nepos mee hũilitatis exiſtis ppa te 7 fla-
gellari 7 ɔuicia pati ab oib⁹. Uera ei cogtio nō
ex carne 7 ſāguie h ex vtute mentis agnoſcitur.
Cōfeſtim igit' pillo hoīe miſit. 7 ab oī pēſiōe et
tributo liberũ eē fecit. Et oēs audientes mirati
ſt. Et intellexert h eē qð dixerat. faciā in eũ talē
rē. vt tota alexādria miret'. Audiēs pāarcha
ɔſuetudinē eē q mox vt impator coronat⁹ ē cō
feſti monumētoz edificatores ſumūt qtuor vel
qnq3 minucias marmoz puſillas diuſi coloris.
Et igrediētes ad ipatorē: dicūt. De qli marmo
re vl' metallo iub3 impiũ tuũ ſibi fieri monumētũ
Imitatus h. monumētũ ſibi fieri pcepit. h tñ vſ-
q3 ad obitũ ſuũ illð impfectũ manē pcepit. Or-
dinauitq3 aliqs q ad eũ cũ celebri feſtiuitate cũ
clero pſiſtēt accederēt ſibiq3 dicerēt. Dñe mo-
numētũ tuũ impfectũ ē: pcipe vt ɔſumetur eo q
neſcias q hora fur veiat. Diues qdā cũ vidiſ
ſet btm Johez i ſtratu viles pānos hēe. eo q ce-
teris paupib⁹ erogaſſet qddā valde pcioſũ co-
opimētũ emit. 7 bto Johi tradidit. Qui cũ iſtð
nocte ſup ſe hēet. tota nocte dormire nō potuit.
cogitās q trecēti dñi ſui de tāto pcio cooperiri
poſſent. tota igit' nocte lamētabatur 7 dicebat.
Quāti icenati. qnti i foro pluuijs madefacti qn
ti p frigore dētib⁹ ſtridētes hodie dormierũt. tu
vo grādes piſces deuorās 7 i thalamo rqeſcēs
cũ oib⁹ mal'tuis. Inſup te cooptorio. xxxvj. nũ-
miſmatũ te calefacis. Hũilis Johes alia vice h
ñ veſtiet'. Statiq3 facto mane illð vēdi fec' 7 pci
ũ3 paupib⁹ erogauit. Qð audiēs ille diues ipz
cooptoriũ ſecũdo emit. 7 beato Johi tradidit.
rogās vt ipm decetero ñ vēderet. h ſup ſeip ſuz
teneret. At ille iſtð accipiēs iuſſit iter vēdi. 7 do
mis ſuis pciũ erogari. Qð ille diues audiēs ite
rum abyt 7 ipm redemit ac bto Johanni detu-
lit. eiq3 gratulabundus dixit. Uidebimus quis
deficiet. aut tu vēdēdo aut ego redimendo. 7 ſic
ſuauiter qſi diuitē illum vindemiabat: dicens. q
poſſit aliqs intentione dandi paupib⁹ diuites
taliter expoliare nec peccat. Duo em̄ lucrat' tal'
vnum. quia animas illorum ſaluat. alterũ qm̄ ex
h mercedē ñ modicā accipiet. Uolēs btus io-
hānes homines ad elemoſinam puocare. nar-
rare ɔſuenit ð ſcto ſerapione. q cũ amictũ ſuuz
paupi tribuiſſet 7 alteri obuians qui frigus pati
ebatur tunicam ſil'it' tribuiſſet. 7 euangelium te-
nens nudus ſederet. Interrogauit eum qdā di-
cēs. Abba qs te expoliauit. Qui demōſtrās e-
uangelium ipm: dixit. Ille me expoliauit.

Al's aũt aliũ pauperem vidēs euāgelium ipz
vendidit 7 paupi pcium dedit. Qui cum interro-
garet' vbi ipm euāgeliũ hēet: Rñdit. Euāgeli-
ũ3 pcipit: dicēs. vade 7 vēde omnia q habes et
da paupib⁹. Seipm ergo habebā 7 ſeipſũ ven-
didi 7 tradidi vt mādabat. Cũ cuidā elemoſi
nā petēti dari pcepiſſet btus Johes quinq3 nũ-
mos. indignatus ille q maiorem ſibi elemoſinā

non feciſſet ꝯtinuo ad ꝯtumelias ipſius prorupit ac in eius faciem ꝯuiciari cepit. Quod eius famuli audientes etiam in eum voluerunt irruere ac ipm grauiter cedere. Quod beat⁹ Johānes omnino ꝓhibuit: dicens. Sinite fratres ſinite. vt mihi maledicat. Ecce em̄ habeo ſexaginta annos blaſphemans ꝑ opa mea xp̄m. ⁊ vnū ꝯuiciū non portabo ab iſto. Juſſitq; ſacculū afferri ⁊ coram ipſo apponi vt inde tolleret quantum vellet. Cū ꝓplus lecto euangelio eccleſiā exiret. ⁊ foris ocioſis verbis vacaret. q̄dam vice poſt euangeliū pītiarcha cū eis exijt ⁊ in medio eoꝝ ſedere cepit. oīb; vo de hoc mirantib;: dixit ad eos. Filij vbi oues ibi paſtor. Aut igit̄ intrate ⁊ ego vobiſcū intrabo ⁊ ingrediar. aut manete hic ⁊ ego pariter manebo. Semel igitur et bis h̄ fecit. ⁊ ſic ꝓplm ſtare in eccl'ia erudiuit.

Cum q̄dam iuuenis ſctimonialem quandā rapuiſſet. ⁊ clerici talem iuuenē coram beato Johanne exprobrarēt. ⁊ ipſuz excōmunicādum eē dicerent. vtputa qui duas aīas perdiderat. ſ. ſuam ⁊ illius. ꝯpeſcuit eos beatus Johes: dicens nō ſic filij. non ſic. Oſtendo vobis. q2 ⁊ vos duo peccata ꝯmittitis. Primo q2 ꝯtra preceptū domini facitis: q̄ ait. Nolite iudicare vt non iudicemini. Secundo q2 neſcitis procerto ſi vſq; hodie peccent. ⁊ non peniteant. Frequenter autem exiſtente beato Johe in orōne. ⁊ ī extaſi mētis poſito talib; verbis cum dō diſputare audit⁹ ē. Sic ſic bone ihu ego diſꝑgēdo ⁊ tu miſtrādo videamus quis vincatur. Cū febre correptus ſe morti appropinq̄re cernēt: dixit. Gratias tibi ago deus qui exaudiſti miſeriā meam. rogantem bonitatem tuā ne inueniret̄ morienti mihi niſi vnū nummiſma remiſiſſe. h̄ igitur paupib; dari iubeo.

Poſitum igitur venerabile corpus eius ī ſepulcro vbi corpa duoꝝ epoꝝ fuerāt tumulata. Et corpa illa mirabil'r ſcto Johi ceſſerūt. ⁊ locū mediū vacuū dimiſerunt. Añ autem paucos dies q̄ꝫ moreret̄. cū q̄dam m'ier q̄ddam flagicōſiſſimū pc̄m ꝯmiſiſſet: ⁊ nūq̄ꝫ ꝯfiteri auderet dixit ei ſctus Johes vt ſaltem illō ſcriberet eo ꝙ ſcribere ſciebat. ⁊ ſigillatū ei afferret ⁊ ipe ꝓ ea oraret. Cui illa aſſenſit ⁊ pc̄m ſcribēs diligēter ſigillauit ⁊ bt̄o Johi tradidit. Sꝫ poſt paucos dies beatus Johānes īfirmatus in dño requieuit. Jlla vt audiuit illū defunctum ſe vituparaz ⁊ ꝯfuſam putauit credens ꝙ ſcriptū alicui ꝯmiſiſſet ⁊ ad manus alterius deueniſſet. Ad tumulū igit̄ ſcti Johis acceſſit ⁊ ibi vberrime flēs clamabat: dicens. Heu heu putans ꝯfuſiōez vitare ꝯfuſio oīb; facta ſū. Cūq; amariſſime fleret ⁊ bt̄m iohez rogaret vt ſibi oñdēt vbi nā ſcriptuz ſuū dimiſiſſz. Ecce b. iohes in hitu pōtificali de tumulo ꝓceſſit duob; epis q̄ ſecū q̄eſcebāt hici de vallatus. dixitq; m'ieri. Cur nos tantū infeſtas. ⁊ me ⁊ ſanctos iſtos q̄ mecū ſunt quieſcere nō ꝑmittis. Ecce ſtole noſtre lacrimis tuis oms madefacte ſunt. Porrexitq; ſibi ſcriptum ſuuz ſigillatum vt prius fuerat: dicens ei. Vide ſigillū h̄. ⁊ api ſcriptū tuū ⁊ lege. Qd illa apiēs: peccatū ſuū omnino deletū inuenit. ⁊ ibi taliter ſcriptum repit. Propter iohez ſeruū meū deletū ē peccatū tuū. Sicq; illa immenſas gr̄as dō retulit. ⁊ beatus iohes cū alijs duob; epis in monumentū redijt. Claruit circa annū dñi ſexingēteſimūq̄ntum. tpe foce impatoris.

Conuerſio ſancti

pauli apoſtoli facta eſt eodē anno q̄ xp̄s paſſus eſt ⁊ ſtephanus lapidat⁹ Anno ñ naturali ſꝫ emergēti. Naꝫ xp̄s. viij. kal'. april' paſſus ē. ſtephanus eodē anno. iij. die auguſti a iudeis lapidatus ē. Paul⁹ vo. viij. kal'. februarij ꝯuerſus eſt. Quare aūt e⁹ ꝯuerſio potius q̄ꝫ alioꝝ ſctoꝝ celebrat̄. triplex rō ſolet aſſignari. Prio ꝓpter exēplū vt nullus q̄ntūcūq; peccator deſperet d venia. quando tantū ī culpa poſtmodū ꝯſpicit fuiſſe ī gr̄a. Secūdo ꝓpter gaudiū. Sicut em̄ eccl'ia magnā triſticiā hūit in ei⁹ ꝑſecutōe. ita maxiaꝫ leticiā habuit in eius ꝯuerſiōe. Tercio ꝓpter miraculū qd ſcꝫ dñs ī eo oſtēdit. dū d ſeuiſſimo ꝑſecutore fec̄ fideliſſimum ꝑdicatorem. Eius em̄ cōuerſio fuit miracl'oſa rōne efficiētis diſponētis ⁊ patiētis. Rōne efficiētis. i. xp̄i. q̄ eū ꝯuertit. Jbi em̄ oñdit ſuā mirabilē potētiā in h̄ ꝙ dixit. durū ē tibi ꝯtra ſtimulū recalcitrare. Et in h̄ ꝙ ipm tamſubito īmutauit. Vñ ꝯtinuo īmutatus: rñdit. Dñe quid vis me facē: Aug' ſup h̄ vbo occiſus agnus a lupi' fecit agnos d lupis. Jā pat ſe ad obediēdū q̄ p⁹ ſeuiebat ad ꝑſeq̄ndū. Secūdo e⁹ mirabilē ſapientiā. mirabil' ei ſapia fuit ī h̄ ꝙ ipꝫ a tumore ſuperbie deiecit oñdēdo īfirma hūilitatis ñ ſublimia maieſtatis. Ego inq̄t ſū ihs nazarenus ⁊c. gloſa. ñ deū vl' di filiū ſe vocat ſed hūilitatis iq̄t mee ſuſcipe īfirma ⁊ ſupbie tue ſquamas depone. Tercio ibi oñdit ſuā mirabilē clem̄tiā. qd notatur ex h̄ ꝙ ipm exiſtētē in actu ⁊ voluntate ꝑſeq̄ndi ꝯuertit. Licet em̄ haberet deformem affectum. q2 ſpirans minarum ⁊c. ꝑuerſum conatum. q2 acceſſit ad principes ſacerdotū ⁊c. q̄ ſe ingerens ꝑniciosum actū. q2 ibat vt vinctos ꝑduceret in hieruſalez. ⁊ iō eius iter peſſimū erat. ipm tm̄ mīcdia dina ꝯuertit.

Secūdo fuit miracl'oſa rōe diſponētis. i. lucis q̄ ipſum ad conuerſionem diſpoſuit. Jpa ei

lux dicit̓ fuiſſe ſubita. imenſa ⁊ celica. Et ſubito
inq̇t circūfulſit. i. circūq̃ꝫ fulſit eum lux de celo.
Paulꝰ enim tria vicia in ſe habebat. Primuꝫ
erat audacia. qḋ notat̓ i h̃ ꝙ dr̃. acceſſit ad pnci
pes ſacerdotū ꝛc. glo. nō vocatus. ſꝫ ſponte zelo
ꝯcitāte euꝫ. Scḋm erat ſupbia. qḋ notat̓ i hoc
ꝙ dicitur ſpirās minaꝝ ꝛc. Terciuꝫ erat carnal̓
intelligentia quā. ſ. i lege hēbat. Vñ glo. ſup il-
lud. Ego ſū ihs ꝛc. Ego deꝰ celeſtis loq̇r quem
mortuū putas ſenſu iudayco. Ipa igit̓. lux diui
na fuit ſbita vt audacē terreret. imēſa vt ſubli-
mem ⁊ ſupbū i ima hūilitatis ꝓſterneret. fuit ce
lica vt carnalem eiꝰ intelligētiā i celeſtē mutaret
Vl̓ pt̃ dici ꝙ illḋ diſponēs fuit in trib. ſ. i voce
acclamāte. i luce fulgēte. ⁊ i v̓tute potentie.

Tercio fuit miracl̓oſa rōne patientis. i. ipſius
pauli i q̄ facta eſt ꝯuerſio ipa. In eo ei h̃ tria mi-
racl̓oſe exteriꝰ facta ſt̃. ſ. ꝓſtratō. obcecatō. ⁊ tri
duana ieiunatio. Eſt ei ꝓſtratus vt erigat̓ ꝯtritū
ad depſſuꝫ affectū. Aug. ꝓſtratus ē paulꝰ vt ce
caret̓. cecatus eſt vt mutaret̓. mutatus ē vt mit-
teret̓. miſſus ē vt ꝓ veritate pateret̓. Itē augꝰ.
eliſus eſt ſeuiēs ⁊ factus ē credēs. Eliſus ē lupꝰ
⁊ factus ē agnus. Eliſus ē pſecutor ⁊ factꝰ ē p-
dicator. Eliſus ē filius pditōis. ⁊ factus eſt vas
electōis. Eſt obcecatus vt illuſtret̓ ꝯtuꝫ ad te-
nebroſū intellectum. Vnde ⁊ in illo triduo quo
māſit cecatus dr̃ ꝙ doctus fuerit euāgeliū. Nō
ei accepit illḋ ab hoīe neq̃ꝫ p hoīeꝫ vt ipe teſtat̓
ſꝫ p reuelatōeꝫ ihū xpi. Aug. Paulū dico veruꝫ
athletā xpi. doctū ab illo. vnctū ḋ illo. crucifixū-
q̃ꝫ cū illo. ⁊ gl̓ioſū i illo. Eſt in carne maceratus.
vt ipa caro diſponat̓ ad bone opatōis affectuꝫ
optie em̄ deinceps corpus eius ad oē opꝰ bonū
diſpoſitū eſt. Nam eſurire ⁊ abūdare ſciebat. ⁊
vbiq̃ꝫ ⁊ i oib institutus erat ⁊ oīa aduerſa liben
ter ſufferebat. Criſoſt. Secl̓i tyrānos ac ꝓpl̓os
ſpirātes furorē. velut q̄ſdā eē culices exiſtima-
bat. mortē ꝓo atq̃ꝫ cruciatus ⁊ mille ſupplicia q̄
ſi ludū putabat eē pueroꝝ. hec amplectabatur
libent̓. ⁊ magl̓ decorabat̓ cathena vinctꝰ q̃ꝫ dy
ademate coronatus ac libentiꝰ recipiebat vul-
nera q̃ꝫ alij munera. Vl̓ iſta tria dicūt̓ fuiſſe i co
ꝯ tria q̄ fuer̃t i pmo pente. In ipō ei fuit ꝯ deuꝫ
erectio. ⁊ econtra in paulo ad terrā ꝓſtratō. In
ipō ocl̓oꝝ aptio. ⁊ ecōtra in paulo ocl̓oꝝ obce-
catō. In ipō fuit mādũcatio cibi vetiti. ⁊ ecōtra
i paulo abſtinētia cibi liciti.

Paula fuit nobiliſ
ſima matrona romanorum. cuiꝰ vi-
tam beatus Hieronimus compoſu
it in hec verba. Si cuncta corporis
mei membra verterentur in linguas ⁊ omnes ar
tus humana voce reſonarent nihil dignum ſā-
cte ac venerabilis Paule virtutibus dicerem.
Nobilis genere ſed multo nobilior ſanctitate.
Potens quondam diuitijs ſed nūc chriſti pau
pertate inſignior. Teſtor ⁊ Iheſum ⁊ ſanctos
angelos eius. ipſumq̃ꝫ proprium angelum qui
cuſtos fuit ⁊ comes admirabilis femie. me nihil
in gratia. nil dicere more laudantium. ſed quod
dicturus ſum pro teſtimonio minꝰ eius eſſe me
ritis. Vult lector breuiter eiꝰ ſcire virtutes om-
nes ſuos pauperes pauperior ipſa dimiſit. Et
ſicut inter multas gemmas precioſa gemma mi
cat. ⁊ iubar ſolis paruos igniculos ſtellaruꝫ ob-
ruit ⁊ obſcurat. ita cunctorum virtutes ſua hu-
militate ſuperauit. Minimaq̃ꝫ fuit inter omnes
vt omnium maior eſſet. ⁊ quanto plus ſe deycie
bat. tanto magis a Chriſto ſublimabatur. late-
bat ⁊ non latebat. fugiendo gloriam: gloriā me-
rebatur. que virtutem quaſi vmbra ſequitur. et
appetitores ſuos deſerens appetit contempto-
res. Hec cum quinq̃ꝫ liberos edidiſſet. Baſillā
ſuper cuius mortem eam Rome conſolatus ſū
Paulinamq̃ꝫ ſanctam ⁊ admirabilem virum ⁊
prepoſitus rerum ſuarum pammachium reli-
quit heredem. ad quem ſuper eius obitu par-
uum libellum edidimus. Euſtochium que nūc
in ſanctis locis ⁊ virginitatis ⁊ eccleſie monile
precioſiſſimum eſt. Ruffinam que in maturo fu
nere pium matris animuꝫ conſternauit. ⁊ Tho-
xotium poſtq̃ꝫ parere deſijt. vt intelligeres eam
non ſeruire voluiſſe officio coniugali: ſed mariti
deſiderio. qui mares optabat liberos edidiſſe.
Poſtq̃ꝫ vir mortuus eſt ita eam planxit vt pro
pe ipſam moreretur: ita ſe conuertit ad dei ſer-
uitutem. vt mortem eius quaſi videretur optaſ
ſe. Quid ergo referam ample ⁊ nobilis domus
et quandam opulentiſſime omnes pene diuiti-
as in pauperes erogatas. Hec Paulini epiſco
pi anthioceni ⁊ epyphanij qui Romam vene-
rant accenſa virtutibus: per momenta patri-
am deſerere cogitabat. Quid vlt̓ differo. De
ſcendit ad portum fratre. cognatis affinibus.
et quod his maius eſt liberis proſequentibus.
Iam carbaſa tendebantur ⁊ remoruꝫ ductu na
uis in altum protrahebatur. paruus taxotius
ſupplices manus tendebat in littore. Ruffina
iam nubilis. vt ſuas expectaret nuptias tacens
fletibus obſecrabat. ⁊ tamen ſiccos oculos ten
debat ad celum. impietatem in filios pietatem
in domio ſperans. Neſciebat ſe matrē. vt chri-
ſti ſe probaret ancillam. Torquebantur viſce-
ra ⁊ quaſi a ſuis membris diſtraherentur: cum
dolore pugnabat. Hic contrarium natu-
re plena fides patiebatur. immo gaudens ani-

mꝰ appetebat. ⁊ amorē filiorꝝ maiore ī deū amo-
re ꝯtemnēs ī ſola euſtochio. q̄ ⁊ ꝓpoſiti ⁊ naui-
gatōis eꝰ comes erat: acqeſcebat. Sulcabat in-
terī nauis mare. ⁊ cūctis q̄ cū eo vehebāť littora
rſpiciētibꝫ. illa ꝯſos tenebat oculos ne videt̄ qḋ
ſine tormēto vidē n̄ poterat. Cūq3 ad loca terre
ſcē veniſſet ⁊ ꝓcōſul palaſtine q̄ familiā eiꝰ op-
time nouerat: pmiſſis apparitoribꝫ iuſſiſ3 parari p̄-
toriū. elegit hūilē cellulā q̄ cūcta loca xp̄i veſtigi-
orū tāto ardore ac ſtudio circuibat. ⁊ niſi ad rliq̄
feſtinaret: a p̄mis n̄ poſſ3 abduci. Proſtrataq3
añ crucē. q. pēdētē dn̄m cernēt: adorabat. In-
greſſaq3 ſepulcꝝ rſurrectōis oſclabať lapidem
quē ab oſtio monumēti amouerat āgelꝰ. ⁊ ipſiu3
corpis locū ī q̄ dn̄s iacuerat q̄ſi ſitiēs deſidēatas
aq̄s fidei ore lābebat. Quid ibi lacrimarꝝ. q̄ntū
gemitū. q̄d doloris effuderit. teſtis ē cūcta hiero-
ſolima. teſtis ē ipē dn̄s quē rogabat. Deinde p-
rexit bethleem. atq3 ī ſpecū ſaluatoris igrediēs:
vidit ſacrū ꝯgis diuerſoriū. ⁊ me audiēte iura-
bat cernē ſe fidei oculꝭ. īfantē pānis īuolutū va-
giētē ī pſepio. dn̄m magos adorātes. ſtellā ful-
gētē deſup. mrē3 ꝯgīe3. nutriciū ſedulū. paſto-
res nocte veiētes vt viderēt ꝯbu3 qḋ factum
erat. q̄i et̄ tūc euāgeliſte iohis p̄ncipiu3 dedica-
rēt. In p̄ncipio erat ꝯbū ⁊ ꝯbū caro factu3 eſt
Paruulos iterfectos. Herodē ſeuiētē. ioſeph
⁊ bt̄a3 mariā ꝯgīe3 fugiētes ī egyptū. mixtiſq3
gaudio lacris loq̄bať. Salue bethleem domus
pacis ī q̄ natꝰ ē panis q̄ ď celo deſcēdit. Salue
effrata regio vberrima. cꝰ fertilitas deꝰ ē. Da-
uid loq̄ť ꝯfidēter. Introibimꝰ ī tabnaculū eius
adorabimꝰ ī loco vbi ſteterūt pedes eiꝰ. Et ego
miſera ⁊ peccatrix dig̃ ſū iudicata deoſclari pſe-
pe ī q̄ dn̄s puulus vagijt. orare ī ſpelūca ī q̄ vir-
go puerpa deū fudit īfātē. hec rq̄es mea. q2 dn̄i
mei p̄ria ē. hīc hītabo qm̄ ſaluator elegit eā. Tan-
ta ſe hūilitate deiecit: vt q eā vidiſſ3 ⁊ ꝓ celebri-
tate nōis vidē geſtiſſ3: ipā3 eē n̄ credēt: ſ3 ācillarꝝ
vltiā3. Et cū freq̄ntibꝫ choris ꝯgīm cīgereť ve-
ſte ⁊ voce. ac hitu. ⁊ īceſſu minima omniu3 erat.
Nūq3 pꝰ viri mortē vſq3 ad diē dormitiōis ſue
cū vllo ꝯmedit viro: cū3uis cū ſāctu3 ⁊ ī pōtifica-
li culmīe poſitū ſciret. Balnea niſi piclitās non
adijt. Mollia et̄ niſi ī g̃uiſſima febre lectuli ſtra-
ta n̄ habuit: ſ3 ſup duriſſimā humū ſtratis cilicō-
lis q̄eſcebat. ſi tn̄ illa q̄es dicēda ē q̄ iugibꝫ pene
oroibꝫ dies nocteſq3 iungebat. Ita leuia pctā
plāgebat. vt illā g̃uiſſimorꝝ criminū credēs eē re-
am. Cūq3 a nobis crebrꝰ moneret̄. vt pceť oclis.
⁊ eos ſuaret euāgelice lectōni: aiebat. Turban-
da ē facies quā ꝯ dī p̄ceptū purpuriſſo ⁊ ceruſa
⁊ ſtibio ſepe depixi affligēdū ē corpꝰ qḋ mltum
vacauit delicijs. Lōgꝰ rīſꝰ ꝑpetuo ꝯpēſādꝰ ē fle-
tu. Mollia lītheamīa ⁊ ſerica p̄cōſiſſima: aſpita-
te cilicij ꝯmutāda. Que viro ⁊ ſeclo placui: nūc
xp̄o placē deſidēo. Si īter tl̄es tantaſq3 ꝯtutes
caſtitatē ī illa voluēo p̄dicarē: ſupfluꝰ videar. in
q̄ et̄ cū ſecľaris eēt oīm rome mrōnarꝝ exēplū fu-
it q̄ ſe ita geſſit: vt nūq3 ď illa et̄ maledicorꝝ q̄cq3
audēt fama ꝯfingē. Fateor errorē meū cū in
largiēdo eēt ꝓfuſior arguebā. illō ꝓferēs de a-
poſtolo. n̄ vt alijs rfrigeriū ſit: nob aū tribulatō
ſ3 ex ēqlitate ī hoc tpe. vt nr̄a habūdātia ſit ad illorꝝ
iopiā. ⁊ illorꝝ habūdātia ſit ad nr̄a3 iopiā. ⁊ ꝓui-
dedū eē. ne qḋ libēť facēt ſp̄ facē n̄ poſſ3. Multa-
q3 hmōi q̄ illa mira verēcūdia ⁊ ꝑmōe pauciſſimo ſol-
uebat. teſtē īuocās dn̄m ſe ꝓ illiꝰ nōie cūcta fa-
cē ⁊ hoc hīe voti. vt mēdicās ipa moreť. vt vnum
nūmū filie n̄ dimittēt. ⁊ funē ſuo aliena ſu: done-
ī uolueť: ad extremū īfēbat. Ego ſi petiero: mul-
tos īueniā q̄ mihi t̄buāt. Iſte mēdicās ſi a me n̄
accepit q̄ ei poſſū et̄ ď aliēo tribuē: ſi mortuꝰ fu-
erit a q̄ aīa eiꝰ req̄reť. Nolebat ī his lapidibꝫ ef-
fūdē pecuniā q̄ cū t̄ra ⁊ ſeclo trāſituri ſt: ſ3 in vi-
uis lapidibꝫ. q̄ voluūť ſup t̄rā. ď quibꝫ ī apocali-
pſi Iohis. ciuitas magni rgꝭ extruiť. Exce-
ptis feſtis diebꝫ vix oleū ī cibo accipiebat. vt ex
hoc vno eſtiareť. q̄d ď vino ⁊ ď liq̄mie ⁊ piſcibꝫ et
lacte ac melle ⁊ ouis ⁊ reliq̄s q̄ guſtu ſuauiſſima
ſt̄ iudicareť. In q̄bꝫ ſumēdis q̄dā ſe abſtinētiſſi-
mos putāt. ⁊ ſi his vētrē īgurgitauerit tutā pu-
dicitiā ſuſpicāť. Noui ſuſurronē q̄ndā3 qḋ ge-
nꝰ hoīm vl̄ ē q̄i beniuolū nūciaſſe. vt p̄ nimio fer-
uore ꝯtutū: q̄buſdā videreť īſana. ⁊ cebrū illiꝰ
dicēs ꝯfouēdū. Cui illa rn̄dit. Theatrꝝ facti ſu-
mus mundo. ⁊ angelis ⁊ hominibus. Nos ſtul-
ti propter chriſtum ſed ſtultum dei ſapientius
eſt hominibus. Poſt virorum monaſteriu3
quod viris tradiderat gubernādum. plēs virgi-
nes q̄s ex diuerſis ꝓuītijs ꝯgregauerat. tā no-
biles q̄3 mediocres. ⁊ infimi generis: in tres tur-
mas ⁊ in monaſteria diuiſit. ita dūtaxat vt ope-
re ⁊ cibo ſeparate: pſalmis ⁊ orationibus iunge-
rentur. Iurgantes inter ſe ſermone leniſſimo fe-
derabat. laſciuientem adoleſcentularu3 carne3
crebris ⁊ duplicatis frangebat ieiunijs: mallēs
ei ſtomachum dolere q̄3 mentem. dicens mundi-
ciam corporis atq3 veſtium anime eſſe immūdi-
ciā. ⁊ qḋ inter ſecli hoīes vl̄ leue putať vl̄ nihil
in monaſterio grauiſſimum dicebat eſſe delictū.
Cū alijs languētibus large preberet oīa ⁊ eſu3
q̄3 exhiberet carniū. ſ3 q̄n ipa egrotaſſet ſibi n̄ ī-
dulgebat. ⁊ ī eo īeq̄lis videbať. q2 ī alijs clemen-
tiam: in ſe duritiam cōmutabat. Referā3 qḋ
exptus ſum menſe iulio feruentiſſimis eſtibus ī-
cidit in ardorem febris. ⁊ poſt deſperatōem cu3
diuina miſc̄dia reſpiraſſet: ⁊ medici ſuaderent

ob refectõez corpis vino eē op⁹ tenui ꝛ puo ne
aquā bibēs i ydropiſim ꝟteret᷑. Et ego clā be.
epm epiphaniū rogarē vt eā monēt. imo ꝯpelle
ret vinū bibē. vt erat prudēs ꝛ ſolertis ingenij:
ſtati ſenſit iſidias ꝛ ſbridēs meū eē qḋ ille dicēt:
īnmanit. Quid plura. Cū bt̄s pōtifex p⁹ mlta
hortamīta exiſſꝫ foras q̄rēti mihi q̇d egiſſet. Re
ſpōdit. Tantū ꝓfeci vt ſeni homi pene pſuaſe-
rit ne bibā vinū. In luctu mitis erat: ꝛ ſuorū
mortib⁹ frangebat᷑ maxie liberoꝝ. Nā ꝛ i viri ꝛ
filioꝝ dormitōe ſp̄ piclitata eſt. Et cū os ſtoma-
chūq̃ ſigret. ꝛ mris dolorē crucis niteret᷑ impſſi
one linire: ſupabat affectū: ꝛ crudelē mētē parē-
tis viſcera ꝯſternabāt. aioq̄ vincēs fragilitatē
corpis: vicebat᷑. Scripturas ſc̄tas tenebat me-
morit᷑. ꝛ cū amaret hyſtoriā ꝛ illa veritatis dice
ret fūdamētū: mag̃ ſeq̄bat᷑ intelligētiaꝫ ſpūalē.
ꝛ h̄ culmine edificatōem aie ꝓtegebat. Lo-
quor ꝛ aliud qḋ forſitan emul᷑ videbat᷑ icredu-
lū. Hebreā linguā: quā ego ab adoleſcētia mlˀ-
to labore ꝛ ſudore ex pte didici: ꝛ īfatigabili me
ditatōe n̄ deſero: ne ipe ab ea deſerar: diſcē vo-
luit ꝛ ꝯſecuta ē ita vt pſalmos hebraice caneret
ꝛ ſermōez abſq̃ vlla latie ligue ꝓprietate pſona
ret. Qḋ q̇dem vſq̃ hodie in ſc̄ta filia e⁹ cuſto-
chio cernim⁹. Hucuſq̃ nauigauim⁹ ꝓſpis
vētis ꝛ criſpātia maris eq̄ra lābēs carina ſulca-
uit. nūc i ſcopol᷑ icurrit oroне. Quis ei poſſꝫ ſic-
cis ocl᷑is paulā narrare morietē. Incidit i grauiſſi
maꝫ valitudinem. imo qḋ optabat: iueīt. vt nos
deſereret ꝛ dn̄o plení⁹ iūgeret᷑. Quid diu diffe
ro ꝛ dolorē meū i alijs imorando facio lōgiorē.
Sentiebat prudētiſſima feiaꝝ adeſſe morteꝫ: ꝛ
frigeſcente iā pte corpis atq̃ mēbroꝝ: ſoluꝫ aie
teporē i ſc̄to ꝛ ſacro pectore palpitare. ꝛ nihilo-
min⁹ q̄ſi ad ſuos pgēt: alienoſq̃ deſpicēt: illos ꝟ-
ſic᷑los ſuſurrabat: Dn̄e dilexi decorē dom⁹ tue:
ꝛ locū hītatōis gl̄ie tue. Et q̄ꝫ dilecta tabnacula
tua dn̄e. Elegi abiect⁹ eē i domo di mei. Cūq̃
a me int᷑rogaret᷑ cur tacēt. cur nollꝫ r̄ndē clamā
ti. an dolēt aliq̇d. greco ſmōe r̄ndit. Nihil ſe ha
bere moleſtie: ſꝫ oia q̇eta ꝛ trāq̇lla r̄ſpicē. Poſt
h̄ obmutuit ꝛ clauſis ocl᷑is: q̄ſi hūana deſpicēt:
vſq̃ ad expiratōez aie eoſdē repetebat ꝟſicu-
los. vt vix audirē q̇d dicēt. Quē monachoꝝ la-
tentiū i heremo cellula ſua tenuit. Quā ꝟginū
cubic᷑loꝝ ſecreta tenuer᷑t. Sacrilegiū putabat.
q̇ nō tali femie vltimū reddidiſſet officiū. donec
ſubter eccl̄iā ꝛ iuxta ſpecū dn̄i ꝯdiret᷑. Venera-
bilis filia eius ꝟgo euſtochiū q̄ſi ablactata ſup
mr̄eꝫ ſuā: abſtrahi a pente n̄ poterat. deoſcl᷑ari
ocl᷑os. herere vultui. totū corp⁹ amplexari: ꝛ ſe
cū mr̄e velle ſepeliri. Teſtis ē ih̄s nec vnū q̇deꝫ
nūmū ab ea filie derelictū: ſꝫ magis tribuēs ege-
nis. et qḋ ita difficilius ē fratrū ꝛ ſoroꝝ imenſā
mlˀtitudieꝫ quā ꝛ ſuſtētare arduū ꝛ ſbycē ipiū ē
Vale paula ꝛ cultorē tui vltimā ſenectutē oro-
nib⁹ iuua.

Julianus quaſi iu-
bil⁹. ꝛ ana qḋ eſt ſurſuꝫ. inde iulian⁹ q̄ſi
iubilianus. q̄r cū iubilo ſuperna petijt.
Vl᷑ a iuli⁹ qḋ eſt icipiēs. ꝛ anus. Nā i dei ſuitio
fuit ſenex lōganimitate: ſꝫ icipiēs ſui reputatiōe

Julian⁹ cenoma-
nēſis eṗs fuit. h̄ ſymō ille lepros⁹ dr̄
fuiſſe quē dn̄s a lepra ſanauit. ꝛ q̇ do-
minū ad ꝯuiuiū inuitauit. Qui poſt aſcenſiōeꝫ
dn̄i ab apl̄is cenomanen̄. eṗs ordiatus ē. Hic
multis ꝟtutib⁹ clarus tres eē mortuos ſuſcita-
uit: ꝛ poſtmodum in pace quieuit. Iſte dicit᷑ eē
ille iulianus. q̇ ab itinerantib⁹ ꝓ inueniendo bo-
no hoſpitio inuocat᷑: eo q̄ i domo ei⁹ dn̄s fuerit
hoſpitatus. Sꝫ veri⁹ videt᷑ eē ali⁹ iulian⁹. q̇ ſcꝫ
vtrūq̃ pentē ignorāter occidit. Fuit ꝛ alius
iulianus d̄ aluūia genere nobili ſꝫ fide nobilior q̇
deſiderio martirij ſe vltro pſecutorib⁹ offerebat
tandem criſpinus ꝯſularis miſit miniſtrum ꝛ eū
occidi mādauit. qḋ ſentiens iulianus. ſponte fo-
ras proſiluit. ꝛ querenti intrepidus ſe opponens
protinus ictum ferientis excepit. Cuius caput
leuantes: ad ſanctum ferreolum iuliani ſocium
detulerunt: ꝛ eidem mortem ſimilem minantur:
niſi protinus immolaret. Quib⁹ cum aſſentire
nollet eum occiderunt: ꝛ caput ſancti iuliani cū
corpore ſancti ferreoli i vno tumulo poſuerunt
Et poſt multos annos ſanctus Mamertus vi-
enen̄. epiſcopus: inuenit caput ſancti iuliani in-
ter manus ſancti ferreoli ita illeſum ꝛ integrum
acſi eadem die fuiſſet ſepultum. Int᷑ cetera h⁹
ſc̄ti miracl᷑a ſolꝫ r̄ferri. q̄ cū q̇dā tirān⁹ oues ec-
cleſie ſc̄ti iuliani rapet ꝛ paſtores eidē ex pte ſā-
cti iuliani ꝓhiberēt: ille r̄ndit. Julian⁹ nō ꝯme-
dit arietes. Et ecce p⁹ modicū febre vehemētiſſi
ma purget᷑. ꝛ īualeſcēte febre q̄ a martire icēdi-
tur: ꝛ ꝯfitet᷑. Fecitq̃ ſup ſe iactari aquā vt r̄fri-
geret᷑: ſꝫ ſtati tāntus fum⁹ ꝛ fetor d̄ corpe e⁹ exijt
vt cūcti q̇ aderāt fugerēt. ꝛ ipē p⁹ modicū expi-
raret. Cū q̇dā ruſticus: vt ait greg: turonen-
ſis in die dominica arare vellet protinus ꝯtractis
digitis manubrium ſecuris cum qua vomerem
mundare volebat eius dextre adheſit. Sed p⁹
duos annos in eccleſia ſancti iuliani ad eius pre
ces curatus eſt.

Fuit inſup alius iulian⁹ fr̄ be. Julij. Hi duo
fr̄es ad theodoſium impatorem xp̄ianiſſimū ve-
nerūt petētes vt templa ydoloꝝ vbicūq̃ inueni-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

rent. deſtruerēt: ⁊ xpi eccīas edificarēt. Qḋ īpa
tor libent̄ faciēs. ꝯſcripſit vt oēs eis debeāt obe
dire ⁊ eos ī oībꝫ ſub pena capitis adiuuare.

Cū igit̄ bti iulianus ⁊ iulius ī loco q̇ dr̄ gau-
dianū eccīaꝫ fabricarēt. ⁊ cūcti trāſeūtes eos in
ope ob imꝑatoris impiū adiuuarēt. ꝯtigit vt q̇-
dā cū curro inde trāſitū facerēt. q̇ dixert̄ adiuui
cē. Quā excuſatōꝫ ꝑtendē poterimus vt liberi
trāſeamus: ⁊ in ope iſto ñ occupemur. Dixerūt
qꝫ. Proijciamꝰ vnū ex nobis ī plauſtꝝ ſupinū.
⁊ eū pānis coopiamꝰ. dicemuſqꝫ ꝙ hoīeꝫ mor-
tuū ī vehicl'o hēmus ⁊ ſic liberi trāſire poterimꝰ
Arripiēteſqꝫ hoīeꝫ vnū ſup plauſtrū ꝓiecerūt:
eiqꝫ dixerūt. tu ſile ⁊ ocl'os claude ⁊ q̊uſqꝫ trāſie
rimꝰ q̄i mortuꝰ iace. Cūqꝫ hoīeꝫ tāqꝫ mortuuꝫ
coopuiſſent ⁊ vſqꝫ ad famulos di iulianū ⁊ iuli-
uꝫ veniſſent dixert̄ eis ſui di. Filioli parūp ſub-
ſiſtite: ⁊ nos ī h̄ ope modicū adiuuate. Qui rñ-
derūt. Nō poſſumꝰ h̄ ſtare. qm̄ hoīeꝫ mortuū ī
plauſtro hēmꝰ. Quibꝫ ſctus iulianus dixit. vt
q̇d ita mētimini filij. ⁊ illi. ñ mētimur dñe: h̄ ſic ē
vt loq̇mur. Et ſctus iulianꝰ dixit. Scd̄m veri-
tatē dicti vr̄i ita vobis ꝯtigat. ⁊ illi boues pūgē-
tes ꝑtrāſierūt. cūqꝫ ꝓcul ꝑtrāſiſſent: accedētes
ad currū: cepert̄ collegā ſuū vōce ex noīe dicen-
tes. Surge ammō ⁊ ſtiml'a boues vt celerꝰ trā
ſeamus. Cū aūt nullatenꝰ ſe mouēt eū pulſaē ce-
pert̄ dicētes. vt q̇d deliras: ſurge ⁊ ſtimula bo-
ues. Sꝫ cū nullatenꝰ ille ſurgeret vl' rñdēt: acce
dētes ad eū diſcoopierūt ⁊ mortuū inuenert̄. tā-
tuſqꝫ timor ipos ⁊ ceteros īuaſit vt nullꝰ decete
ro faml'o di mētiri auderet. Fuit eṫ alius iuli
anus q̇ vtrūqꝫ ꝑentē neſciēs occidit. Cū ei iulia
nus ꝑdictus iuuēis ac nobil' q̇dā die venationi
īſiſtēt. ⁊ q̄ndā ceruū reptū inſeq̇ret̄: ſubito cer-
uꝰ xſus eū diuino nutu ſe xtit: eiqꝫ dixit. Tu me
īſeq̇ris q̇ pr̄is ⁊ mr̄is tue occiſor eris. Qḋ ille au
diēs vehemēter extimuit. ⁊ ne ſibi forte ꝯtigeret
qḋ a ceruo audierat: relictis oībꝫ clā diſceſſit: et
ad regionē valḋ remotā ꝑueīt: ibiqꝫ cuidā p̄nci
pi adheſit ⁊ tā ſtrenue vbiqꝫ ⁊ ī bello ⁊ ī palatio
ſe habuit. ꝙ p̄ncipē militie eū fec̄. ⁊ q̄ndā caſtel-
lanā viduā ī ꝯiugē ei tradidit: ⁊ caſtellū ꝓ dote
accepit. Interea ꝑentes iuliani ꝓ amiſſione filij
iuliani nimiū dolētes: vagabūdi vbiqꝫ ꝑgebāt:
⁊ filiū ſuū ſollicite r̄q̇rebāt. Tā d̄ ad caſtꝝ cui iu-
lianꝰ p̄erat: deuenert̄. Tc̄ aūt iulianꝰ a caſtro ca-
ſu r̄ceſſerat. q̊s cū vxor iuliani vidiſſet. ⁊ q̇ naꝫ eſ
ſent inq̇ſiuiſſet. Et illi oīa q̇ filio ſuo acciderant
enarraſſent: intellexit ꝙ viri ſui ꝑentes erāt: vt-
pote q2 h̄ a viro ſuo forte freq̄nter audierat. Ip
ſos igit̄ benigne ſuſcepit. ⁊ ꝓ amore viri ſui le-
ctū ſuū eis dimiſit: ⁊ ipa ſibi alubi lectꝝ colloca-
uit. Facto aūt mane caſtellana ad eccīā ꝑrexit. ⁊

ecce iulianꝰ mane veniēs ad thalamū: q̄i vxorē
ſuā excitaturꝰ intrauit. ⁊ īueniēs duos ꝑit̄ dor-
miētes: vxorē cū adultero ſuo ſuſpicat̄: ſilēt ex-
tracto gladio āmbos ꝑit̄ intemit. Exiēs aūt domū
vidit vxorē eiꝰ ab eccīa reuertētē. ⁊ admirās in-
terrogauit q̇ nā eēnt illi q̇ ī ſuo lecto dormirent.
At illa ait. Parētes vr̄i ſūt q̇ vos diutiſſime q̇ſie
rūt: ⁊ eos ī vr̄o thalamo collocaui. Qḋ ille audi
ens pene exanimis effectꝰ: amariſſime flē cepit
ac dicē. Heu miſer q̇d faciā. q2 dulciſſimos me-
os ꝑentes occidi. Ecce īpletū ē xbum cerui. qḋ
dū vitare volui miſerrimꝰ adipleui. Jā vale ſo-
ror dulciſſima. q2 decetero ñ q̇eſcā. donec ſciā ꝙ
deꝰ pniaꝫ meā accepit. Cui illa. Abſit dulciſſi-
me frat̄ vt te deſerā ⁊ ſine me abeas: h̄ q̄ fui tecū
ꝑticeps gaudij: ero ꝑticeps ⁊ doloris. Tc̄ ſimꝉ re
cedētes iuxͣ q̇ddā magnū flumē vbi mlt̄i ꝑiclita
bāt̄. qḋdā hoſpitale maxim ſtatuerūt: vt ibi pe
nitētiā facēnt: ⁊ oēs q̇ vellēt trāſire fluuiū īceſſā
ter trāſueherēt: ⁊ hoſpitō vniuerſos paupes re
cipent. Poſt mlt̄ū xo tpis media nocte dū iuli
anꝰ feſſus q̇eſcēt. ⁊ gelu g̃ue eēt: audiuit vocē ſe
miſerabilr̄ lamtātē ac iulianū vt ſe traducēt vo
ce lugubri inuocātē. Qḋ ille audiēs ꝯcitꝰ ſurre
xit: ⁊ iā gelu ipm̄ deficiētē inueniēs: ī domū ſuaꝫ
portauit: ⁊ ignē accendēs ipm̄ calefacē ſtuduit.
Sꝫ cū calefieri nō poſſꝫ. ⁊ ne ibi deficēt timeret
ipm̄ ī lectulū ſuū portauit: ⁊ diligenter coopuit.
Poſt paululū ille q̇ ſic ifirmꝰ ⁊ q̄i leproſus ap-
paruēat: ſplēdidꝰ ſcādit ad ethēa: ⁊ hoſpiti ſuo
dixit: iuliāe. dñs miſit me ad te. mādās tibi ꝙ tu
am pniaꝫ acceptauit: ⁊ āmbo pꝰ modicū ī dño q̇e
ſcetis. Sicqꝫ ille diſpuit: ⁊ iulianus cum vxore
ſua poſt modicum plenus bonis opibꝫ ⁊ elemo
ſinis in dño req̇euit. Fuit ⁊ alius iulianus nō
quidē ſanctus: h̄ ſceleratiſſimus. ſ. iulianus apo-
ſtata. Hic iulianus p̄uc fuit mōchus ⁊ magne
religiōis ſīlator. Quedā aūt mlr- vt refert mgr̄
iohēs beleth ī ſūma ḋ officō eccīe- habens tres
ollas plenas auri. aurū illḋ ī orificijs ollarū cinē
ne apparēt: opuit: ⁊ ꝑdictas ollas iuliano quem
ſctiſſimum hominēꝫ exiſtimabat corā q̇buſdā
monachis ſuādum tradidit. Q2 aūt aurum ibi d̄ē
eēt: nulli alij indicauit. Julianus igit̄ ꝑdictas ol
las accipiēs. ⁊ tācopioſū aurum ibidem inueni-
ens: totū illud aurū furatus eſt. ⁊ ollas impleuit
cinē. Poſtmodū aliq̇ḋ tp̄s cū mlr̄ depoſituꝫ ſu
uꝫ req̇rēt: ille ollas cū cinē ſibi reddidit. Cū xo
aurꝝ req̇rēt: ꝯuincē illū non potuit. q2 ḋ auro te-
ſtes ñ habuerat qm̄ monachi corā q̇bꝫ h̄ ſibi t̄-
diderat. nil ī eis niſi cinerē viderant. ⁊ ſic aurum
obtinuit: cum quo romam fugit. ⁊ per illud au-
rum ſequenti tempe rome obtinuit ꝯſolatū dei
de ī imperium ſublimatus eſt. q̇ cum inſtructus

eſſet a puericia in arte magica ⁊ mltū ſibi placēt
mgr̄os inde pl'es ſecū hēbat. die q̄dā: ſicͥ i hyſto
ria triptita h̄r: cū puer adhuc eſſet ⁊ r̄cedēte ma
giſtro ſuo ſolus remāſiſſet. ⁊ adiuratōes demo-
nū legē incepiſſet: añ eū maxia mltitudo demo-
nū inſtar ethiopū nigrorꝝ adueit. Tūc iulian⁹ h̄
vidēs ⁊ metuēs. ſignū crucis ꝓtin⁹ fec: ⁊ oīs illa
mltitudo demonū euanuit. Qd̄ cū mgr̄o, reuer
tēti q̄d ſibi acciderit r̄tuliſſꝫ: dixit ei mgr̄ ſuus. h̄
ſignū crucis marie demōes odiūt ⁊ timēt. Sub
limat⁹ igit' in imperio h⁹ rei memorās. cū p artē
magicā opari vellꝫ: apoſtatauit. ⁊ ſignuꝫ crucis
vbiq; deſtruxit. ac xp̄ianos inq̄ztū potuit pſecu
tus ē. putans q̄ aliter demones ſibi minime obe
dirēt. Deſcēdēs aūt iulianus i pſidā: ſic legit'
i vitaſpatrū: miſit demonē i occidētē. vt ſibi inde
deportaret r̄nſū. cū aūt demō ad quēdā locū veiſ
ſet. p decē dies ibidē imobil' ſtetit. q: q̄dā mona
chus ibidē die ac nocte orabat ⁊ eo ſine effectu
r̄greſſo: dixit iulianus. Quare tantuꝫ tardaſti:
Qui r̄ndit. Suſtinui p decē dies publicū mōa
chū ſi forte ab orōe ceſſaret: ⁊ trāſire poſſē. cūq;
n̄ ceſſaret ꝓhibitus ſū trāſire: ⁊ rediī nihil agēs
Tūc indignatus iulianus dixit. q̄ cū illuc veniret
vīdictā d' illo mōcho facēt. Cū g° d' pſis victori
am ſibi demones ꝓmitterēt. ſophiſta ſu⁹ dixit
cuidā xp̄iano. Quid putas nūc facit fabri filius.
Et ille. Sepulcꝝ parat iuliano. Dū igit': vt i hi
ſtoria ſc̄ti baſilij legitur ⁊ fulbertus carnocēſis
ep̄s teſtat': ceſareā capadocie deueiſſet: ſāctus
baſilius eideꝫ occurrit. ⁊ tres panes ordeaceos
p munere ei miſit. At iulian⁹ indigt̄us eos reci
pere ɔtēpſit. ⁊ ꝓ paīb⁹ ſibi fenū miſit: dicēs. pa
bulū nob irrōnabiliū aīaliū obtuliſti. r̄cipe qd̄
miſiſti. R̄ndit baſilius. Nos q̄dē qd̄ ɔmedim⁹
tibi miſim⁹. tu xͦo dediſti nob vn̄ beſtias tuas
nutris. Ad h̄ iratus iulian⁹ r̄ndit. Cū pſas ſub-
egero: hāc vrbē deſtruā ⁊ arabo vt farriſar ma-
gi' q̄ homoſar noiet'. Seq̄nti aūt nocte vidit ba-
ſilius i eccl'ia ſancte marie in viſu mltitudinē an
gelorꝝ. ⁊ i mediū eorꝝ q̄ndā feminā i throno ſtan
teꝫ ⁊ aſtāntib⁹ dicētē. Vocate mihi cito mercuriū
q̄ iulianū apoſtatā occidat. q̄ me ⁊ filium meum
ſupbe blaſphemat. Erat aūt mercurius miles q̄
dam q̄ ab ip̄o iuliano ꝓ fide xp̄i fuerat iterfect⁹
⁊ i eadem eccl'ia erat ſepult⁹. Statiq; ſc̄tus mer-
curius cū armis ſuis que ibi ſuabāt': affuit: ⁊ iuſ
ſus ab ea in prelium ſe p̄pauit. Expgefact⁹ ita-
q; baſilius ad locū vbi ſc̄tus mercurius cum ar-
mis ſuis quieſcat: iuit ⁊ monumentū ſuū apiens
nec corp⁹ ibidē repit nec arma ineīt. Tūc cuſto-
deꝫ q̄s arma aſportauerit: iquiſiuit. Ille xͦo cuꝫ
iuramēto affirmabat eodem veſpere ibidem fu
iſſe vbi perpetuo ſeruabant'. Inde igit' baſilius
recedens. ⁊ mane illuc rediens: inuenit ibidē cor
pus eius: ⁊ arma ⁊ lanceā ſanguine cruentatam
Et ecce q̄dam de exercitu rediens dixit. Cuꝫ iu
lianus impator in exercitu moraret'. Ecce q̄dā
miles ignotus cū ſuis armis ſuis ⁊ lancea veniens
⁊ calcarib⁹ vrgens equū. audaci mente iulianuꝫ
impatorem impetijt: ⁊ lanceā fortit' vibrās ip̄m
valide p mediū pforauit: ⁊ ſubito abſcedēs nuſ-
q̄ cōparuit. Ipe xͦo iulianus dū adhuc ſpi-
raret ſanguine ſuo manum ſuam impleuit: ſicut
dr̄ in hyſtoria triptita: ⁊ i aera ꝓiecit: dicēs. Vi
ciſti galilee viciſti. ſicq; i his vocib⁹ miſerabilit'
expirauit. Ab oīb⁹ aūt ſuis inſepultus relinqui-
tur. ⁊ a perſis excoriat': ⁊ d' corio ſuo regi perſa-
rum ſubſtratorium efficitur.

Icto de feſtiuita

tibus que occurrunt infra tempus qd̄
partim continetur ſub tempore recon-
ciliationis. partim ſub tempore peregrinatōnis
quod tempus repreſentat eccleſia a natiuitate
chriſti vſq; ad ſeptuageſimam. ſequitur videre
de feſtiuitatibus que eueniunt infra tempus de
uiationis quod incepit ab adam ⁊ durauit vſq;
ad moyſen. quod tempus repreſentat eccleſia a
ſeptuageſima vſq; ad paſcha.

Eptuageſima ſi

gnat tempus deuiationis. Sexage-
ſima tempus viduationis. Quinq-
geſima tempus remiſſionis. Qua-
drageſima tempus penitentie ſpiritualis.

Incheoatur autem ſeptuageſima a dominica
in qua cantatur. Circundederunt me ⁊c. ⁊ ter-
minatur in ſabbato poſt paſcha.

Inſtituta eſt autem ſeptuageſima propter
tres rationes ſicut innuitur de officio magiſtri
Johannis beleth. Primo propter redemptio
nem quoniam ſancti patres ſtatuerunt vt pro-
pter venerationem diei aſcenſionis in qua na-
tura noſtra celos aſcendit. ⁊ ſuper choros ange
lorum ſublimata eſt. ſemper ipſa quinta dies ſo
lennis ⁊ celebris haberetur. ⁊ in ea ieiunium nō
obſeruaretur. quia in primitiua eccleſia eque ſo
lennis erat ſicut prima feria. Unde ⁊ tunc ſolē-
nis proceſſio fiebat. ad repreſentandum proceſ
ſionem diſciplorꝝ: vel ipſorum angelorum. Jō i
vulgare prouerbium verſum eſt. vt diei domini
ce dicatur cognata dies iouis. quia antiquitus
fuit eque ſolennis. Sed feſta ſanctorum ſuper-
uenerīt. ⁊ celebrare tot feſta erat onerosū. iō ſolē
nitas illa ceſſauit. In r̄dēptōeꝫ xͦo illorꝝ dieruꝫ

ſcti pres vnã ſeptimanã q̄dragesime i abſtinen
tia addiderūt ⁊ ſeptuageſimã vouerūt. Alia ē
ꝓpt̄ ſignificatōz. q̄niã p h̄ tp̄s ſignificat̄ deuia
tō. exiliū. ⁊ tribulatō totius humani generis ab
adã vſqꝫ ad finē mūdi. Qd̄ q̄dē exiliū ſb̄ reuolu
tione ſeptē dierū pagit̄. ⁊ et ſb̄ reuolutōe ſeptē
miliū annoꝝ icludit̄. Per ſeptuagita eī dies: ſe
ptuagita cathenas annoꝝ itelligim⁹: Ab initio
aūt mūdi vſqꝫ ad aſcēſiōez ſex milia annoꝝ ꝯpu
tamus. Et tē vero q̄cq̄d tp̄is ſeq̄t̄ vſqꝫ ad finez
mūdi ſub ſeptimo millenario ꝯphēdim⁹. c⁹ ter
minū ſolus deus nouit. Nos igr̄ xp̄c i ſexta eta
te mūdi. ab h̄ exilio i ſpe et̄ne retributōis. r̄ddita
innocētie ſtola: p baptiſmū eripuit. h̄ ꝯſūmato
tp̄e nr̄i exilij vtraqꝫ nos pfecte decorabit. Hic
ē q̄ i h̄ tp̄e deuiatōis ⁊ exilij: cātica leticie depo
nimus h̄ tm̄ i ſabbato paſche vnū alleluia decā
tamus. tāqꝫ i ſpe eterne patrie gratulātes: ⁊ ſto
lā innocētie in ſexta mūdi etate p xp̄m recupan
tes. Cui et̄ tractus ſubijcit̄. p quē ſignificat̄ la
bor quē adhuc ad impletōez mādatoꝝ dei hīc
debemus. In ſabbato poſt paſca i q̄ vt dictū ē
terminat̄ ſeptuageſima: duo alleluia cātamus.
q2 ꝯpleto h⁹ mūdi termino: duplicem ſtolaz glo
rie ꝯſequamur. Alia eſt rō ꝓpter repn̄tatōez
quoniā ſeptuageſima repn̄tat ſeptuagita ānos
q̄b⁊ filij iſrabel ſb̄ captiuitate babilonica fuerūt
⁊ quēadmodū illi depoſuerūt organa ſua: dicē
tes. Quō cantabimus cāti. dn̄i ⁊c. ſic et nos cā
tica laudis deponim⁹. Poſtea vero data illis li
cētia redeūdi a cyro ſexageſimo anno cepert̄ le
tari. Et nos q̄z i ſabbato paſche tāqꝫ i ſexage ſi
mo anno alleluia cātam⁹. eoꝝ r̄pſentādo leticiā
Sꝫ tn̄ illi i apparatu redeūt ⁊ i colligendo ſarci
nulas. m̄ltū laborauerūt. Et nos p⁹ alleluia tra
ctū ſtati ſubiūgim⁹ q̄ laborē ſignificat. Sabba
to aūt q̄ ſeptuageſima terminat̄ duo alleluia cā
tamus: eoꝝ plenā leticiā p quā puenert̄ i pr̄iam
figurātes. Hoc et̄ tp̄s captiuitatis ⁊ exilij filio
rū iſrabel repn̄tat tp̄s nr̄e pegrinatōis. q2 ſicut
ipſi in ſeptuageſimo āno ſt̄ libati. ſic nos i ſex̄ mū
di etate. ⁊ ſic adhuc in colligendo ſarcinulas la
borauerunt. ſic et nos et̄ liberati i ꝯpletōe man
datoꝝ laboramus. h̄ cū ad patriā puentū fuerit
labor oīs ceſſabit: ⁊ glīa pfecta erit: ⁊ duplex al
leluia in corpe ⁊ aīa cātabimus. In h̄ igit̄ tēpe
exilij. ecc̄ia m̄ltis tribulatōib⁊ pſſa. ⁊ fere in bara
tro deſperatōis poſita: ab alto trahēs ſuſpiria.
clamat in officiō et dic̄. Circūdedert̄ me gemit⁹
mortis ⁊c. Et oñdit ecc̄ia m̄ltiplicē ſui tribulati
onē quā hꝫ. ⁊ ꝑ miſeria ꝯtracta: ⁊ ꝑ duplici pe
na inflicta: ⁊ ꝑ culpa q̄ ad aliq̄s ꝯmiſſa. Sꝫ ta
men ne deſperet ꝓponit̄ ei i euāgelio ⁊ i epl̄a tri
plex ſalubre r̄mediū: ⁊ triplex p̄miū. Remediūz
ē vt ſi q̄s ab ill̄ vult pfecte liberari. vt̄ i vinea aīe
ſue laboret: abſcidēdo vicia ⁊ pc̄ta. poſtea i ſta
dio pn̄tis vite currat p pn̄ie opa. deinde viriliē
i agone pugnet ꝯ oīa dyaboli tētamēta. Et ſi h̄
fecerit triplex p̄miū hēbit: q2 laborāti dabit̄ de
narius: currēti brauiū: pugnāti corona. Quia
et̄. lxx. ſignificat tp̄s nr̄e captiuitatis. ꝓponit̄ no
bis remediū p qd̄ a captiuitate poſſum⁹ libera
ri. ſ. p curſū fugiēdo. p pugnā pliādo: p denariū
redimendo.

Exageſima icho

atur i dn̄ica i q̄ cantat̄. Exurge q̄re
obdormis dn̄e: ⁊ terminat̄ i q̄rta fe
ria p⁹ paſcha. Inſtituta ē aūt ꝓpt̄ rdēptōnez
⁊ propter ſignificatōem. ⁊ ꝓpter repreſentatōz
Propter redemptōem q̄niam melchiades pa
pa ⁊ beatus Silueſter ſtatuerūt. vt bis in omni
ſabbato ꝯmederetur: ne ꝓpter abſtinētiam quā
homines ſuſtinuerant in ſexta feria in qua omni
tp̄e ieiunādū eſt. natura debilitaret̄. In redem
ptionem ergo ſabbatorum illi⁹ tempis vnaz ſe
ptimanā quadrageſime addiderūt. ⁊ ſexageſi
mam vocauerunt. Alia rō ē ꝓpter ſignificati
onē. quoniam ſexageſima ſignificat tp̄s viduita
tis eccleſie ⁊ merorem illius ꝑ abſtinentia ſpon
ſi. quoniam fructus ſexageſimus debet̄ viduis
In ꝯſolationem autem ꝑ abſtinentia ſpōſi qui
ad celos raptus eſt. dantur eccleſie due alle. ſcꝫ
ſex operum miſericordie exercitatō: ⁊ decalogi
impletō. Vn̄ ſexageſima ſonat ſexies decē. vt p
ſex intelligāt̄ ſex opa miſcdie p decē decalogus
intelligatur. Tercia rō eſt ꝓpter redemptiōz
Nam ſexageſima nonſolum ſignificat tp̄us vi
duitatis. h̄ etiam miſterium noſtre redemptio
nis repreſentat. Nā per decez intelligitur hō q̄
ē decima dragma. eo q̄ factus ſit vt ruinam no
uē ordinum reparet. Vel intelligit̄ p decē eo q̄
conſtat ex quatuor humorib⁊ q̄ꝫtū ad corpus:
⁊ habet tres potentias in aīa. ſ. memoriam. itel
ligētiam. ⁊ volūtatē: q̄ facte ſunt vt ſuiāt bt̄iſſi
me trinitati: vt in ipſam fideliter credamus. ipaz
feruēter diligam⁹. ⁊ ſēp in memoria teneamus.
Per ſex intelligūt̄ ſex miſteria p q̄ hō decimus
ē redēpt⁹. q̄ ſt̄ incarnatō. natiuitas. paſſio. deſcē
ſio ad iferos. reſurrectio. ⁊ i celū aſcēſio. Et ꝓtē
dit̄ ſexageſima vſqꝫ ad quartam feriam p⁹ pa
ſcha. In q̄ cantat̄. Venite bn̄dicti pr̄is mei. q2
illi q̄ i opib⁊ miſcdie ſe exercēt: audiēt iſtud. Ve
nite bn̄dicti: vt ipe xp̄c teſtat̄: vbi tūc ſponſe ia
nua apiet̄: ⁊ āplexu ſpōſi fruet̄. In epiſtola Pau
li admonetur vt inſtar Pauli tribulationem de
abſentia ſponſi patienter toleret: in euangelio
vt ſeminatōni bonoꝝ operum ſemper inſiſtat: ⁊

gue q̄i deſpãs. clamauerat circũdederũt me ⁊c. nũc q̄i ad ſe rediẽs petit i officio ī tribulatõib9 adiuuari ⁊ ab ipis eripi dicẽs. Exurge dñe ⁊c. Et ponit ibi triplex exurge. q̄dã em̄ ſũt i eccl'ia q̄ aduerſis pmunt' ſ; nõ deijciunt': q̄dã q̄ pmunt' ⁊ deijciunt' quidam qui nec premuntur nec deijciuntur tamen qui p aduerſa nõ tolerãt piculũ ē ne pſpera ipos frãgãt. Clamat ḡ eccl'ia vt exurgat q̄ztũ ad pimos ipos ɔfortãdo cũ dormire videant' ipos ñ eripiẽdo. Clamat vt exurgat q̄ztu; ad ſcdos ipſos ɔuertẽdo a q̄b9 videt' faciẽ auertiſſe: ipos q̄d animõ rpellẽdo. Clamat vt exurgat. q̄ztũ ad tercios in pſperis adiuuando ⁊ liberando.

Quinquageſima

durat a dñica in q̄ cantat' Eſto mihi ī deũ ptectorē ⁊c. ⁊ terminat' ī ipo die paſche. Inſtituta aũt eſt ꝓpt' ſuppletõ; ⁊ ꝓpter ſignificatõ; ⁊ ꝓpter repſentatõ;. Propter ſuppletõ;. quoniã cũ debeam9 q̄draginta dieb9 ieiunare ad ſilitudinē xpi: ⁊ nõ ſunt ibi niſi triginta ſex dies ieiunabiles. q2 in dñicis non ieiunat' generaliter. tũ ꝓpter leticiã ⁊ reuerẽtiã reſurrectionis. tu; exẽplo xpi q̄ ipa die reſurrectiõis bis comedit. ſ. qñ intrauit ad diſciplos ianuis clauſis. ⁊ illi obtulerũt ei ptem piſcis aſſi et fauum mellis. Et iterũ cũ diſcipul' euntib9 ī emaus ſm quoſdã Ideo p ſuppletõe dñicar addit ſũt q̄tuor dies Et iterũ clerici videntes q̄ ſic pcedebãt ꝓpl'm ordine. ita pcedere deberẽt ſctitate. Per duos iterũ dies añ illos q̄tuor abſtinere ⁊ ieiunare incipiunt. ⁊ ſic vna ſeptimana addita ē. q̄ ⁊ q̄nq̄geſima noiat'. ⁊ h̄ papa Theleſphorus ordinauit vt ait ambroſius. Alia rõ ē ꝓpter ſignificatõ;: quoniam q̄nq̄geſima ſignificat tp̄us remiſſionis. i. tp̄us penitẽtie. i qua oia remittunt'. Quinquageſim9 em̄ annus erat iubile9. q̄ erat annus remiſſionis. q2 tunc debita remittebant'. ſui liberabant'. ⁊ oẽs ad ſuas poſſeſſiones reuertebant'. Per q̄d ſignificabat' q̄ p penitẽtiã dimittunt' debita peccatorũ. liberant' oẽs a ſeruitute demonũ. ⁊ reuertunt' ad poſſeſſiones celeſtiũ manſionu;. Tercia rõ eſt ꝓpter repſentatõe;. Nã q̄nq̄geſima nõ ſolum tp̄us remiſſionis ſignificat. ſ; etiã ſtatu; btitudinis repſentat. Nã in q̄nq̄geſimo anno ſerui efficiebant' liberi. In quīquageſimo die a die agni immolati lex data eſt. In q̄nq̄geſimo die a paſcha dat9 eſt ſpũſſanct9. Et idõ hmõi numer9 btitudinē repſentat. vbi erit adeptio libertatis: ɔgnitio veritatis. ⁊ pfectio caritatis. Tria aũt ſunt neceſſaria q̄ ꝓponunt' nobis in epl'a ⁊ in euangelio ad h̄ q̄ opa pnie ſint pfcta. ſ. caritas q̄ proponit in epl'a. memoria dñice paſſiõis ⁊ fides que ītelligit p illuminatõe; ceci. ⁊ hec ponunt' i euãgelio. Na; fides ipa opa facit acceptabilia: q2 ſine fide impoſſibile eſt placere deo. Memoria dñice paſſiõis facilia. Vñ gre. Si paſſio xpi ad memoriã reducit': nihil ē q̄d nõ eq̄ aĩmo toleret'. Caritas facit eē ɔtinua. q2 ſicut dic' greg. amor dei nõ pt' eſſe ocioſus. Opat' em̄ mag ſi ē. ſi aũt opari negligit amor nõ ē. Et ſic i pricipio eccia q̄i deſpãs clamauerat. circũdederũt me ⁊c. ⁊ poſtmodũ ad ſe rediẽs adiuuari petebat. Ita ſ; iã ɔcepta fiducia ⁊ ſpe venie ꝓpt' pniam orat ⁊ dic'. Eſto mihi ī deũ ⁊c. Ubi q̄tuor petit. ſ. ptectõ;. firmamẽtũ. refugiũ ⁊ ducatũ. Oẽs em̄ filij ſui. aut ſũt i grã. aut ſunt in culpa. aut in aduerſis. aut i pſperis. Illis qui ſũt in grã petit firmamẽtũ: vt. ſ. in ipa grã cõfirment'. Illis q̄ ſunt in culpa petit vt de9 ſit eor refugiũ. Illis q̄ ſunt in aduerſis petit ptectiõ; vt in ipis tribulatõib9 ptegant'. Illis qui ſũt i pſperis petit ducatũ. vt. ſ. in ipis a deo innocenter ducant'. Terminat' aũt q̄nquageſima vt dictum eſt in die paſche. q2 penitẽtia ad nouitatẽ vite facit reſurgere. In h̄ tp̄e pſalmus q̄nquageſimus. ſc; Miſerere mei de9. q̄ ē pſalm9 pñie ⁊ remiſſionis. plurimum frequẽtatur.

Quadrageſima in

cipit a dñica q̄ cantatur Inuocauit me. Ubi eccl'ia q̄ tot tribulatõib9 pſſa clamauerat. Circũdederũt me ⁊c. ⁊ poſtmodũ reſpirauerat inuocãdo adiutoriũ: dicẽs. Exurge dñe ⁊ eſto mihi ī deũ ptectorē. nũc oñdit ſe exauditã: dicẽs inuocauit me ⁊c. Notãdũ aũt q̄ quadrageſima ɔtiet. xlij. dies. ɔputatis dñicis dieb9 ex quib9 dũ ſex dies dñicales ſubtrahunt' remanẽt. xxxvj. dies in abſtinẽtia. q̄ ſunt decima toti9 anni. Ann9 em̄ h; trecẽtos ſexagītaq̄nq; dies. trigintaſex ſunt decia. S; q̄tuor dies pcedẽtes addunt'. vt ſacer numer9 q̄dragīta dier impleatur: quẽ ſaluator ſuo ieiunio ɔſecrauit. Quare at̄ in h̄ numero q̄dragenario ieiuniũ obſeruam9. triplex rõ aſſignari pt̄. Prima ⁊ ē aug. qm̄ mathe9 xl. generatõnes xpi poſuit. Ad h̄ igit' dñs ſuo q̄dragenario nũero ad nos deſcẽdit: vt nos ad eũ nr̄o q̄dragenario aſcendam9. Aliã aſſignat idem dicens. Ad hoc vt habeamus quadragenariũ. quadragenario addendus ē denari9: q2 ad h̄ vt veniamus ad beatã requiẽ. oportet nos toto preſentis vite tempore laborare. Vñ et dominus q̄draginta dieb9 cum diſcipulis mãſit: ⁊ poſt decima die ſpiritũſanctũ paclitũ miſit. Tercia; aſſignat magiſtẽ ꝓpoſitiu9 ī ſumma d' officio: dicẽs. Mundus in quatuor ptes: ⁊ annus in quatuor tempora diuiditur: ⁊ homo ex quatuor elementis ⁊ quatuor ɔplexionib9 ɔſtituit': ⁊ nouam legē que in quatuor euangeliſtis conſiſtit. ⁊ veterem q̄

in decem mãdatis trãſgreſſi ſumus: oꝑtet igitur
vt denarius ꝑ quaternarium multiplicet̃. vt ſic.
xl. faciamus. i. mandata veteris ⁊ noue legis toto
tꝑe vite huius impleamus. Conſiſtit q̇dẽ corpꝰ
nr̃m ſicut diximꝰ ex q̃tuoꝛ elementis. q̃ et quaſi q̃
tuoꝛ ſedes in nobis habẽt. Nã ignis in ocul̃. aer ĩ
lingua ⁊ aurib. Aqua in genitalibus. terra ĩ maĩ
bus ⁊ alijs membris dominabit̃. In oculis igitur
curioſitas. ĩ lingua ⁊ aurib ſcurrilitas. ĩ genitali-
bus voluptas. in manib et in alijs mẽbris eſt cru
delitas. Hec quatuoꝛ ꝯfitet̃ publicanus. q̇ eĩ a
longe ſtat. ꝯfitet̃ luxuriam q̃ eſt fetida: q̇ſi dicat. ñ
audeo appropinq̃re dñe ne in narib tuis feteã.
Q̇ nõ audet oculos ad celũ leuare. ꝯfitet̃ curioſi-
tatẽ. Q̇ manu ꝑcutit pectus ꝯfitet̃ crudelitatẽ.
Q̇ dicit ꝓpitius eſto mihi pctõri. ſcurrilitatem.
Nã ſcurre cõſueuerunt vocari pctores. vl̃ potiꝰ
leccatores. hec ꝓpoſitiuꝰ. Gre. q̃ ĩ omel̃. tres po
nit rationes: dicẽs. Cur in abſtinẽtia quadragẽa
rius numerus cuſtodit̃. niſi q̇ ꝟtus decalogi per
libros q̃tuoꝛ ſcı̃ euangelij implet̃. In h̃ in moꝛ-
tali corpoꝛe. ex quatuoꝛ elementis ſubſiſtimꝰ: ⁊ ꝑ
voluptates eiuſdem corpis p̃ceptis dñicis ꝯtra
riamur. Quia ḡ ꝑ carnis deſideria decalogi man
data ꝯtempſimꝰ digna eſt vt eandẽ carnẽ q̃ter-
decies affligamꝰ. A p̃nti q̃ die vſq ad paſcha
ſex ebdomade. i. quadragitaduo dies veniunt: ex
quib dum ſex dies dñici de abſtinẽtia abſtrahũ
tur. trigintaſex in abſtinentia remanent. dum ve-
ro ꝑ tricentos. lxv. dies annꝰ ducit̃ quaſi ãni no-
ſtri decimas deo damꝰ. hec Greg. Quare au
tem nõ obſeruamꝰ noſtrũ ieiuniũ eodẽ tꝑe q̃ xp̃c
ieiunauit. qui ſtatim poſt baptiſmũ iſtud inchoa
uit. ſ cũ paſcha potius iſtud ꝯtinuamꝰ. quadru-
plex ratio aſſignat̃ in ſumma de officio mgr̃i Io-
hannis beleth. Prima ẽ vt ſi volumꝰ cũ xp̃o re-
ſurgere. ꝓ nobis xp̃c ẽ paſſus: ⁊ nos cũ eo pati de
bemus. Scd̃a cã ẽ. vt ꝑ hoc filios iſrahel imi-
temur: qui p̃mo eo tempꝛe exierũt de egypto. po-
ſtea eodẽ tꝑe de babilonia. quod inde probatur.
quoniã tam iſti q̃ illi quando egreſſi ſunt celebra
uerunt paſcha: ſic ⁊ nos imitãtes eos hoc tꝑe ie-
iunamus: vt de egypto ⁊ babilonia. id ẽ hoc mũ-
do ĩ terram eterne hereditatis ingredi mereamur
Tercia cauſa eſt quoniã feruoꝛ libidinis in tẽ-
poꝛe veris magis ſolet nos accendere: vt ergo re
frenemus corpoꝛis eſtum. in hoc tempoꝛe maxĩe
ieiunamus.
Quarta eſt quia ſtatim poſt ieiuniũ debemꝰ
corpus domini accipere. Sicut ergo filij iſrahel
priuſq̃ comederunt agnum ſe affligebant ⁊ co-
medebant agreſtes lactucas ⁊ amaras. Ita nos
debemus per penitentiam prius affligi. vt digni
valeamus comedere agnum vite.

Eiunia quatuoꝛ
temporum a Calixto papa inſti-
tuta ſunt. Fiunt autem hec ieiunia
quater ĩ anno ſm̃ quatuoꝛ tempo-
ra ipſius anni.
Et huius multiplex ratio eſt. Prima eſt quo-
niam ver eſt calidum et humidum. Eſtas eſt ca-
lida et ſicca. Autumnus frigidus et ſiccus. Hy-
ems frigida et humida. Ieiunamus igitur in ve-
re vt noxium humoꝛem id eſt luxuriam in nobis
temperemus. In eſtate vt noxium caloꝛem id eſt
auariciam in nobis caſtigemus. In autumno. vt
caſtigemus ariditatem ſuperbie. In hyeme vt
caſtigemus frigus infidelitatis et malicie.
Secunda ratio eſt quare ſcilicet quater in an-
no ieiunamus. q̃m prima huiuſmodi ieiunia fiũt
in Marcio ſcilicet in prima ſeptimana quadra-
geſime vt in nobis marceſcant vicia. non eñ om-
nino poſſunt extingui. vel potius vt in nobis vir-
tutum germina oꝛiuntur. In eſtate fiunt ſecun-
da vt in ſeptimana penthecoſtes. quia tunc ve-
nit ſpiritusſanctus. et nos debemus eſſe feruen-
tes in ſpiritusſancto. In ſeptembri fiunt ante fe-
unt ante feſtum ſancti Michaelis id eſt tercia ie-
iunia. quoniam fructus tunc colliguntur. et nos
debemus deo reddere fructus bonoꝛum operũ
In Decembri fiunt quarta. quoniam tunc mo-
riuntur herbe. ⁊ nos debemus moꝛtificari mun-
do.
Tercia ratio eſt. vt iudeos imitemur. Iudei q̇
dam quater in anno ieiunabant. ante paſcha. an
te penthecoſten. ante ſcenophagiã id eſt ante ĩ-
fixionem tabernaculi in ſeptembri. et ante ence-
nia id eſt dedicationem in decembri.
Quarta ratio eſt. quoniam homo conſtat ex
quatuoꝛ elementis q̃ſtum ad corpus. et tribus
potentijs. ſcilicet rationali. concupiſcibili. et ira-
ſcibili. q̃ſtum ad animam. Vt ergo hec moderẽ-
tur in nobis. quater in anno per tres dies ieiuna-
mus: vt quaternarius referatur ad corpus. ter-
narius vero ad animam. et he rationes ſũt magi-
ſtri Iohannis beleth.
Quinta ratio eſt quoniam vt dicit Iohãnes
damaſcenus. In vere augmentatur. ſanguis. In
eſtate colera. In autumno melancolia. In hye-
me flegma. Ieiunamus igitur in vere vt in nobis
debilitetur ſanguis concupiſcentie et inepte leti-
cie. Sanguineus enim eſt libidinoſus et letus.
In eſtate vt debilitetur colera iracundie et falla-
cie. Colericus enim eſt naturaliter iracundus et
verſutus. In autumno vt debilitetur melancolia
cupiditatis ⁊ triſticie. Melancolicus eñ eſt na-
turaliter cupidꝰ et triſtis. In hyeme vt debilite-

tur flegma hebetudinis ⁊ pigricie. Nã flegmaticus naturalit̃ ẽ hebes ⁊ piger. Sexta rõ ẽ qm̃ ver ꝯpat̃ aeri. eſtas igni. autũn⁹ terre. hyems aq̃. Ieiunam⁹ igit̃ ĩ vere vt in nobis edomet̃ aer elatõis ⁊ ſupbie. In eſtate vt edometur ignis cupiditatis ⁊ auaricie. In autũno vt edomet̃ terra ſpũal̃ frigiditatis ⁊ tenebroſe ignorãtie. In hyeme vt edomet̃ in nob̃ aq̃ leuitat̃ ⁊ incõſtãtie. Septima rõ ẽ qm̃ ver refert̃ ad pueritiã. eſtas ad adoleſcẽtiã. autumn⁹ ad matͥtatẽ ſiue virilẽ etatẽ. hyems ad ſenectutẽ. Ieiunam⁹ igit̃ ĩ vere vt ſimus pueri ꝑ inocẽtiã. In eſtate vt efficiamur iuuenes ꝑ ꝯſtãtiã. In autũno vt efficiamur maturi ꝑ mo deſtiã. In hyeme vt efficiamur ſenes ꝑ prudẽtiã ⁊ honeſtã vitã. vl̃ poti⁹ ĩ hyeme vt ſatiſfaciam⁹ q̇cq̇d ꝑ illas q̃tuor etates dñm offẽdim⁹. Octaua rõ eſt mg̃ri Guilhelmi altiſiodorẽſis. Jõ ei in q̃tuor ãni tpib⁹ ieiunam⁹: vt emẽdem⁹ q̃ in ill̃ q̃tuor ãni tpib⁹ d̃liquim⁹. Et fiũt ꝑ tres dies vt ſatiſfaciam⁹ ĩ die qd deliq̃m⁹ ĩ menſe. Et fiũt in feria q̃rta qꝛ tũc dñs a iuda traditus fuit. In ſexta feria qꝛ crucifix⁹ fuit. ſabbato. qꝛ ĩ ſepulchro iacuit. ⁊ qꝛ triſtes erant apl̃i de nece ſui dñi.

Gnatius dicitur

q̃ſi ignem pati⁹. i. ignẽ patiens diuini amoris. Ignati⁹ fuit diſcipul⁹ bt̃i Iohãnis ⁊ epũs anthiocenus. H̃ epl̃az ad bt̃az ỽginez direxiſſe legit̃ in hec ỽba. Criſtifere Marie ſuus Ignacius. me neophitũ tui iohiſqꝫ diſcipulũ ꝯfortare ⁊ ꝯſolari debueras. De ihu em̃ tuo ꝑcepi mira dicta: ⁊ ſtupefact⁹ ſuz ex auditu. a te autem q̃ ſemꝑ fuiſti ei familiariter ꝯiũcta. ⁊ ſecretorum ei⁹ conſcia deſidero ex aĩmo fieri certior auditis. valeas ⁊ neophiti q̃ mecũ ſunt ex te. et per te ⁊ in te ꝯfortent̃. Bt̃a aũt ỽgo dei genitrix maria ĩ h̃ ỽba ſibi rñdit. Ignacio dilecto condiſcipulo. hũilis ãcilla xp̃i ihu. de ihu q̃ a iohe audiuiſti ⁊ didiciſti vera ſunt: illa credas ⁊ illis adhereas: ⁊ xp̃ianitatis votum firmiter teneas: ⁊ mores ⁊ vitam voto cõformes. veniã aũt vna cũ iohãne ad te ⁊ q̃ tecum ſunt viſere: ſta ⁊ viriliť age ĩ fide: nec te cõmoueat ꝑſecutõis auſteritas. H̃ valeat et exultet ſpũs ĩ deo ſalutari tuo. Tãte aũt autoritatis bt̃s ignacius extitit ꝙ etiã dyoniſi⁹ pauli apl̃i diſcipul⁹. q̇ fuit ĩ philoſophia iã ſumm⁹. ⁊ in diuina ſcia tãpfect⁹ ỽbũ bt̃i Ignacij ad ꝯfirmatõnẽ dictoꝝ ſuoꝝ tãqꝫ ꝑ autoritate adduxerit. Cũ em̃ vt ip̃e in libro de diuinis noĩb⁹ atteſtat̃ q̇dam nomẽ amoris in diuis rep̃hẽderẽt: dicẽtes. ĩ diuinis aliud eſt nomẽ amoris q̃ꝫ dilectõis volẽs oñdere h̃ noĩe amoris ꝑ oĩa in diuinis eẽ vtenduz ait. Scribit autẽ diuinus Ignacius amor meus crucifixus ẽ. Legit̃ ĩ hyſtoria tripertita ꝙ Ignacius audiuit anglos cãtãtes antiphõas ſuꝑ mõtem quendã: ⁊ exinde inſtituit antiphonas cãtari in eccl̃ia: ⁊ pſalmos ſm̃ antiphonas intonari. Cũ g̃ beat⁹ Ignacius diu ꝓ pace eccl̃ie dñm exoraſſet. nõ ſuũ ſed ĩfirmoꝝ ꝑiculũ metuẽs. Trayano imꝑatori: q̇ cepit anno dñi centeſimo. de victoria redeũti: ⁊ xp̃ianis oĩb⁹ mortẽ minãti occurrit. ⁊ libere ſe xp̃ianũ eſſe aſſeruit. quẽ Traian⁹ ferro vinctũ decẽ militib⁹ tradidit ⁊ romã adduci p̃cepit minãs eidem ꝙ traderet̃ ibidẽ beſtijs deuorand⁹. Cũ ergo romã duceret̃. ad om̃es eccl̃ias epl̃as deſtinabat: ⁊ eos in fide xp̃i ꝯfortabat. Inter quas vnam ſcripſit ad romanã eccl̃iam: ſicut legit̃ in hyſtorijs eccleſiaſticis. rogans ne ſuum martirium impediãt: vbi ſic dicit a ſyria vſqꝫ ad romaz cum beſtijs. terra mariqꝫ depugno: die ac nocte cõnexus ⁊ colligatus decem leopardis militibus ducor ad cuſtodiaz datis: q̇ ex beneficijs noſtris ſeuiores fiunt. H̃ ego eoꝝ nequitijs magis erudior. O ſalutares beſtie que p̃pant̃ mihi. qñ venient: qñ emittent̃: qñ eis licebit carnib⁹ meis frui: Inuitabo eas ad deuoratiõez meã et deꝑcabor. ne forte vt ĩ nõnullis fecer̃t timeãt ꝯtigere corpus meũ q̇nimo ⁊ ſi cũctabunt̃ ego vim faciam. ego me ingerã. Date queſo veniam ego noui q̇d mihi expediat. Ignes. cruces. beſtie. diſꝑſiones oſſiũ. diſcerptiões oĩm mẽbroꝝ et totius corpis ⁊ om̃ia pene in me vnũ martirij ſupplicia dyaboli arte queſita ꝯflẽt̃. dummõ ihm chriſtũ merear adipiſci. Cum ergo romaz veniſſet: et añ Traianuz ductus fuiſſet: dixit ei Traian⁹. Ignaci: cur anthiochiam rebellare facis. et gentez meam ad xp̃ianitatem cõuertis: Cui ignacius. Utinam ⁊ te poſſez cõuertere. vt ſemꝑ obtineres fortiſſimũ principatũ. Cui traianus. Sacrifica dijs meis ⁊ ſacerdotũ oĩm princeps eris: Cui ignacius. nec dijs tuis ſacrificabo. nec tuam affecto dignitatem. De me quicq̇d vis facere poteris. ſed nullatenus me ĩmutabis. Traianus dixit. plumbatis ſcapulas eius ꝯtundite. et vngul̃ latera ei⁹ laniate. ⁊ duris lapidib⁹ eius vulnera confricate. Cunqꝫ hec oĩa in eũ feciſſent. ⁊ ipſe immobilis ꝑmaneret. dixit traianus. Carbones viuos afferte: ⁊ ip̃m nudis plantis de ſuꝑ ambulare facite. Cui Ignacius. Nec ignis ardens. nec aqua buliens poterit in me xp̃i ihu caritatem extinguere. Cui Traianus. Maleficia ſunt que tãta patiẽs non ꝯſentis. Cui Ignacius. Nos xp̃iani malefici non ſumus. ſed in lege noſtra maleficos viuere ꝓhibemus. ſed vos malefici eſtis q̇ ydola adoratis. Traianus dixit. Dorſum eius vngul̃ laniate ⁊ plagas ſale ꝑfundite. Cui Ignacius. Non ſũt cõdigne paſſiones hui⁹ tpis ad futuram gloriã. Traianus dixit. Iã nunc eum tollite: vincul̃ fer-

reis alligate in cippo in imo carceris cuſtodite ſine cibo ⁊ potu eū eſſe pmittite: ⁊ poſt triduū deuorandū beſtijs date. Tercia igit̄ die impator et ſenatus oīſq3 pplˀus ꝯuenerūt: vt viderēt epm̄ anthiocenū. q̇ erat cum beſtijs pugnaturꝰ. dixitq3 Traianus. Quoniā ignatius ſupbꝰ ⁊ ꝯtumax ē ipm̄ alligate ⁊ duos leones ad ipm̄ laxate: vt nec vllas reliq̄as ex eo relinq̄nt. Tunc ſanctꝰ ignaciꝰ dixit ad pplˀm q̇ aſtabat. viri romani q̇ hoc certamen aſpicitis nō ſine mercede laboraui: q2 nō ꝓpter prauitatē ſed ꝓpter pietatē hec patior. Deinde cepit dicē ſic legit̄ i hyſtoria eccˀiaſtica. Frumentū xp̄i ſū. beſtiaꝝ dentibꝰ molar vt panis mūdus efficiar. Hoc audiens impator dixit. grādis es tolerantia xp̄ianoꝝ. Quis grecoꝝ tāta tolleraret pro deo ſuo. Rn̄dit ignacius. Nō hec mea ꝟtute ſed xp̄i adiutorio toleraui. Tūc ſcūs ignacius cepit leones ꝓuocare vt ad ſe deuorandum accurrerēt. Accurrētes igit̄ duo ſeui leones. ipm̄ tātummodo ſ̄focauerunt carnē tn̄ eius nullatenus tetigerūt. Traianus aūt hoc vidēs cū nimia admiratōe diſceſſit. p̄cipiēs vt nō ꝓhiberet̄ ſi q̇s vellet tollere corpꝰ eiꝰ. Quapropter xp̄iani corpus eiꝰ tulerūt ⁊ ipm̄ honorifice ſepelierūt. Cum aūt Traianus q̄ſdā litteras recepiſſet: in q̇bꝰ plinius ſcd̄us xp̄ianos q̄s ipator occidi iuſſerat plˀimum cōmendabat. doluit de his q̇ Ignatio intulerat. ⁊ p̄cepit vt nullus xp̄ianus inq̇reret̄. ſiquis tn̄ incideret puniretur. Legit̄ aūt q bt̄s ignacius inter tot tormentorum genera nunq3 ab inuocatiōe noīs ihū xp̄i ceſſabat. Quē cū tortores req̇rerent. cur hoc nomē totiēs replicaret: ait. H̄ nomē cordi meo inſcriptū habeo. ⁊ ideo ab eiꝰ inuocatōe ceſſare non valeo. Poſt mortē igit̄ eius illi q̇ audierāt volentes curioſiꝰ expiri. cor eiꝰ ab eius corp̄e auellūt: ⁊ illud ſcindētes p mediū totū cor inſcriptū hoc nomīe ih̄s xp̄c litteris aureis inuenerunt. Unde ex h̄ plˀimi crediderūt. De hoc facto dicit ber. ſup p̄s. q̇ hitat. Magnꝰ ille Ignacius. auditor diſciplˀi quē diligebat ih̄s martir et ip̄e cuius p̄cioſis reliquijs eſt nr̄a ditata paupertas. Mariā q̇dē i pluribꝰ quas ad eā ſcripſit epiſtolis xp̄iferam cōſalutat. Egregiꝰ plane titulus dignitatis ⁊ ꝯmēdatō honoris imēſi. xxxvij.

Purificatio beate ꝟginis marie q̄dragesimo die pꝰ natiuitatem dn̄i facta ē.

Cōſueuit aūt illud feſtum tribꝰ nominibꝰ appellari. ſ. purificatō ypopanti ⁊ candelaria.

Purificatio autem dicitur ex eo. q quadrageſima die a natiuitate domini beata virgo maria ad templū venit. vt ſm legis conſuetudinem mundaretur. cum tamen ſb illa lege non teneretur. Preceperat enim lex leuitici. xij. q mulier que ſuſcepto ſemine filium peperiſſet. immunda eſſet ſeptē diebus. immunda ſcilicet a conſortio hoīm ⁊ ab ingreſſu templi. Sed ꝯpletis ſeptem diebus. munda quidem efficiebatur quo ad ꝯſortium hoīm. ſed adhuc vſq3 ad. xxxiij. diem quo ad ingreſſum templi immunda erat. Tandē cōpletis quadraginta diebus quadrageſima die templum intrabat. ⁊ puerum cū muneribꝰ offerebat. Si vero feminam peperiſſet duplicabant̄ dies: ⁊ quo ad conſortium hominū ⁊ quo ad ingreſſum templi. Quare aūt dn̄s p̄cepit vt. xl. die puer in templū offerretur triplex poteſt eſſe ratio. Una vt per hoc intelligat̄ q ſicut puer quadrageſima die in materiale templū inducitur ſic et quadrageſima die a conceptione vt ſepius anima in corpus tanq3 in ſuum templū infunditur. ſicut dicitur in ſcolaſtica hyſtoria. licz phyſici dicant q. xlvj. diebus corpus perficiat̄.

Secunda vt ſicut anima quadrageſima die corpori infuſa ab ipſo corpore maculatur. ſic q̄dragesima die templum ingrediens per hoſtias ab ipſa macula amplius expietur.

Tercia vt p hoc detur intelligi q in templum celeſte merentur ingredi: qui decem precepta cū fide quatuor euangeliſtarum voluerunt obſeruare. In pariente vero feminam duplicantur dies quo ad templi ingreſſionem ſicut ⁊ duplicantur quo ad corporis formationem. Nam ſicut ī quadraginta diebus corpus maſculī organizat̄ ⁊ perficitur ⁊ in quadrageſima die anima infunditur vt ſepius ſic corpus femine in. lxxx. perficitur. ⁊ octogeſima die anima vt ſepius inſpiratur Quare autem duplo corpus femine tardius p̄ficitur in vtero q3 corpus viri. ⁊ ei aīa infunditur obmiſſis rationibus naturalibus triplex ratio aſſignari poteſt. Prima quoniam xp̄us aſſumpturus erat carnem in ſexu virili. adeo ⁊ ſexum ipſum honoraret: ⁊ ampliorem ſibi gratiam faceret: voluit vt puer cicius formaretur et mater citiꝰ mundaretur. Secunda vt quoniam mulier plus peccauit q3 vir: ſic et erumne eiꝰ ab erumnis viri duplicate ſunt exterius in mundo: ſic et duplicari debuerunt interius in vtero. Tercia vt per hoc intelligi detur q mulier quodammodo plus fatigauit deum q3 vir: ex eo q amplius deliquit. Deus quodammodo in noſtris prauis operibus fatigatur. Unde ipſe dicit yſaie quadrageſimotercio. Seruire me feciſti in iniquitatibus tuis. Et idē yſaie primo. Laboraui ſuſtinens. Beata igitur virgo huic legi purificationis non tenebatur. q2 non peperit ſuſcepto ſemine. ſed miſtico ſpiramine. vnde moyſes addidit ſuſcepto ſemine cū ta-

men neceſſe nõ erat. cꝫtũ ad alias mulieres q̃ oẽs
ſuſcepto ſemĩe pariũt. ſꝫ ido addidit. vt dic̃ bern̄.
qꝛ timuit ĩ mr̃ez dñi blaſphemiã irrogare. Uo
luit tñ ſe ĩ h̃ ſubdere legi ꝓpt̃ q̃tuoꝛ rõẽs. Prima
rõ ẽ. vt exẽplũ hũilitatis daret. vñ dic̃ Ber. Ue
re bt̃a v̄go nõ hẽs cãz nec tibi opꝰ ẽ purificatõe.
Sꝫ nũq̇d filio tuo opꝰ erat circũciſiõe. Eſto iter
mſ̃ieres tãq̃ꝫ vna illaꝝ nã ꝛ filꝰ tuꝰ ſic eſt ĩ medio
pueroꝝ. Hec aũt hũilitas nõ ſolũ fuit ex pte ma
tris ſꝫ etiã ex pte filij. q̇ ſil̃r voluit ſe ĩ h̃ ſubdẽ legi.
Nã ĩ natiuitate ſe hũit vt paup̱ hõ. ĩ circũciſione
vt paup̱ ꝛ pc̃toꝛ hõ. ſꝫ hodie vt paup̱ ꝛ pc̃toꝛ et
ſeruꝰ hõ. vt paup̱ in eo ꝙ oblatõꝫ paup̱mꝰ elegit
vt pc̃toꝛ ĩ eo ꝙ ipe cũ mr̃e voluit expiari. vt ſeruꝰ
cꝫtũ. ſ. ad ſil̃itudinẽ ĩ eo ꝙ voluit redimi. Et etiã
voluit poſtmodũ baptizari. nõ ꝓpter culpã pur
gandã ſꝫ ꝓpt̃ eiꝰ hũilitatẽ maximã oñdendã. Nã
oĩa remedia ꝯ originale pc̃m inſtituta xp̃c ĩ ſe aſ
ſumẽ voluit: nõ qꝛ aliq̃tenꝰ indigẽt. ſꝫ vt hũilita
tẽ ſuã maximã nobis oñderet. ꝛ vt illa r̃media ꝓ
tp̃e ſuo bona fuiſſe mõſtraret. Quiq̃ꝫ eĩ remedia
ꝯ ipm̃ originale pc̃m p̱ ꝓceſſũ tp̃is inſtituta ſũt.
quoꝝ tria: ſcḿ ꝙ dicit Hugo de ſc̃o victore. ĩ le
ge veteri inſtituta ſũt. ſ. oblatõẽs. deciatõẽs. et ſa
crificioꝝ ĩmolatiões. p̱ q̃ maxĩe opus nr̃e redem
ptionis exprimebat̃. Nã modus redimendi exp̄
mebat̃ p̱ oblatõẽꝫ: ipm̃ p̄cium p̱ ſacrificiũ in quo
erat ſanguinis effuſio: ipm̃ redemptũ p̱ decima
tionẽ. qꝛ hõ ſignificat̃ p̱ decimaꝫ dragmã. Pri
mũ g̊ remediũ fuit oblatõ. Uñ cayn obtulit deo
munera de frugibꝫ. ꝛ abel de gregibꝫ. Secunduꝫ
fuit decimatio. Uñ ꝛ abrahã melchiſedech ſacẽ
doti decĩas obtulit. Naꝫ ſcḿ aug. decimat̃ qđ cu
rabat̃. Terciũ fuit ſacrificioꝝ oblatõ. Ipa em̃ ſa
crificia ſcḿ ꝙ dic̃ greg. erãt ꝯ origĩale pc̃m. quia
tñ exigebat̃ vt adminus alter p̱entuꝫ fidelis eſſet
ꝛ aliq̃n vtriq̃ꝫ infideles eẽ poterãt. ideo aduenit
q̈rtũ remediũ. ſ. circũciſio. q̇ ſiue p̱entes fideles eſ
ſent ſiue infideles valebat. Sed qꝛ illud remediũ
nõ poterat cõuenire niſi ſolis maribꝫ: nec ianuaꝫ
paradiſi poterat ap̱ire ideo ſucceſſit ei baptiſmꝰ
qui eſt cõmunis oĩbꝫ: et ianuã celi aperit. Primũ
igit̃ remediũ xp̃c aſſumpſiſſe videt̃. qñ dñs in tẽ
plo a p̱entibꝫ eſt oblatus. Scđm remediũ q̇dam
mõ aſſumpſit. qñ q̈draginta diebꝫ ꝛ noctibꝫ ieiu
nauit. qꝛ em̃ nõ hẽbat vñ ſolueret decĩas reꝝ. ſal
tem deo obtulit decĩas dieꝝ. Tercium aſſumpſit
qñ mr̃ eiꝰ par turtuꝝ ũ aut duos pullos columba
rũ ꝓ eo obtulit. vt inde ſacrificiũ fieret. Uel qñ ĩ
cruce ſe in ſacrificium obtulit. Quartũ qñ ſe cir
cumcidi p̱miſit. Quintũ qñ a Johẽ baptiſma ſu
ſcepit. Secunda rõ ẽ vt legẽ impleret. Nõ eĩ
venerat dñs legẽ ſoluẽ: ſꝫ adimplẽ. Nã ſi in h̃ le
geꝫ ſoluiſſet. potuiſſent ſe iudei excuſare ꝛ dicere

qm̃ doctrinã tuã nõ recipimꝰ. ex eo ꝙ diſſimil̃ es
p̱ribꝫ. nec legis t̃ditõẽs obſeruas. Triplici aũt legi
ſe hodie xp̃c ꝛ v̄go ſbiecit. Priõ legi purificatõ
nis ĩ ſignificatõꝫ v̄tutis. vt poſtq̃ꝫ oĩa bñ feceri
mꝰ dicamꝰ ꝙ ſerui inutiles ſumꝰ. Scđo legi redẽ
ptõis ad exẽplũ hũilitatis. Tercio legi oblatio
tõis ad exẽplũ paup̱tatis. Tercia rõ ẽ vt legẽ
purificatõis terminaret. ſic em̃ adueniẽte luce ceſ
ſant tenebre ꝛ adueniẽte ſole recedit vmbra. ſic ꝛ
adueniẽte purificatõe vera. ceſſauit purificatõ ty
pica. Ibi em̃ aduenit vera purificatõ nr̃a. ĩ. xp̃c q̇
actiue dr̃ purificatõ: ex eo ꝙ nos p̱ fidẽ purificat
ſcḿ ꝙ dr̃ ĩ actibꝫ aplo͞ꝝ. fide purificãs corda eoꝝ.
Hic eĩ eſt ꝙ nec de cetero p̱res tenent̃ ad ſolutio
nẽ: nec mr̃es ad purificatõꝫ vl̃ tẽpli ingreſſioneꝫ:
nec filij ad illã redẽptõꝫ. Quarta rõ ẽ. vt nos
purificãdos inſtrueret. Quiq̃ꝫ aũt modis fit pu
rificatõ ab infãtia: licꝫ tres ĩbibeant̃. ſcḿ q̇s ꝛ nos
purgari debemus. ſ. iuramẽto qđ ſignificat pc̃ĩ
abrenũciatõꝫ. Aqua que ſignificat baptiſmalem
ablutõꝫ. Igne q̇ deſignat ſpũal̃ gr̃e ĩfuſionẽ. Te
ſtibꝫ q̇ deſignãt bonoꝝ opeꝝ multitudinẽ. Bello
qđ ſignificat tentatõꝫ. Ueniẽs aũt bt̃a virgo
ad tẽplũ filiũ ſuũ obtulit: ꝛ eũ q̇nq̃ꝫ ſyclis r̃demit
Notãdũ aũt ꝙ q̇dã p̄mogẽita redimebant̃. ſicut
primogenita duodecim tribuũ. que redimebãt̃
q̇nq̃ꝫ ſyclis. Quedã nõ redimebãt̃ ſic̃ p̄mogeita
leuitaꝝ. que nũq̃ꝫ redimebant̃. ſꝫ cũ ĩ adultã etatẽ
p̱ueniebãt. ſp̱ in templo dño ſeruiebãt: ꝛ ſic̃ p̄mo
genita mũdoꝝ aĩaliũ que iteꝝ nõ redimebant̃. ſꝫ
domĩo offerebant̃. Quedã cõmutabãt̃ vt p̄mo
genita azini. qđ cõmutabat̃ in ouẽ. Quedã occi
debant̃ vt p̄mogenita canis. Cũ igit̃ fuerit xp̃c
de tribu iuda q̇ fuit vna duodecĩ tribuũ. patet ꝙ
debuit redimi. Obtulerũt ꝓ eo dño par turturũ
aut duos pullos columbaꝝ. hec em̃ erat oblatio
pauperũ. ſed agnus oblatio diuitũ. Non aũt di
xit pullos turturũ. ſed pullos columbaꝝ. qꝛ pulli
columbaꝝ ſp̱ inueniunt̃ nec dicit̃ par columbaꝝ
ſicut par turtuꝝ. qꝛ columba eſt auis libidinoſa.
ꝛ ideo in ſacrificio ſuo deus noluit offerri. Tur
tur aũt eſt auis pudica. Sed nõne beata v̄go
maria pauloante a magis multa pondera auri re
ceperat: videtur g̊ ꝙ bene potuerit agnum vnuꝫ
emere. Sed dicẽdũ ꝙ ſine dubio ſcḿ Bern̄. ma
gi magna pondera auri obtulerunt. quia non eſt
veriſimile ꝙ tales reges tali puero vilia munera
obtuliſſent. Sꝫ tamẽ bt̃a v̄go vt aliq̇bꝫ placꝫ il
lud ſibi nõ retinuit: ſed ſtatim paup̱ibꝫ erogauit
vel forte in egiptum peregrinationi p̱ ſeptẽniuꝫ
imminenti prouidere reſeruauit. vel forte non in
magna quantitate talia obtulerunt: cum hec in
ſignificationem miſticam offerrent. Ponit au
tem expoſitoꝛ tres oblationes de domino factas

Prima facta ē de ipſo a ꝑentibꝫ. Scḋa ꝓ ipſo de auibꝫ. Terciā fecit ipſe ī cruce ꝓ hoībꝫ. Pria oñdit eꝰ hūilitatē. qꝛ dñs legis ſe legi ſubiecit. Secūda paupꝑtatē. qꝛ pauperꝝ oblatōꝫ elegit. Tercia caritatē. qꝛ ſe ꝓ pctōribꝫ tradidit. Proprietates turturis hñt his ꝟſibꝫ. Alta petit turtur cātādo gemit veniēs ver. Nunciat ⁊ caſte viuit. ſoluſqꝫ moratᷣ. Pullos nocte fouet morticinumqꝫ fugit. Proprietateſqꝫ colūbe his verſibꝫ notantᷣ. Grana legit volitat ſociata cadauera vitat. Felle caret plāgit ſociū ꝓ oſcl'a tāgit. Petra dat huic nidū fugit hoſtē in flumine viſū. Roſtro non ledit: geminos pullos bene nutrit.

Dicitur ſecūdo hec feſtiuitas ypopāti. qḋ idē ē ꝙ pñſentatō ex eo ꝙ xp̄c ē in tēplo pñſentatꝰ. vel ypopāti qḋ idē eſt ꝙ obuiatio. qꝛ ſymeon ⁊ anna obuiauerūt dño cū offeretur in tēplo. Et dr̄ ab ypo qḋ ē ire. ⁊ ante qḋ ē cōtra. Tūc aūt accepit ſymeon ī vlnas ſuas. Et notādū ꝙ triplex obūbratio ſiue exinanitio ħ de ſaluatore nr̄o facta ē. Pria ē exinanitō veritatis Ille eñ q̇ eſt veritas. q oēm hoīeꝫ ꝑ ſeipm̄ q̇ ē via in ſeipm̄ qui eſt vita ducit. hodie ab alijs ſe duci ꝑmiſit cum inducerent inquit puerū ih̄m ⁊c̄. Secunda eſt exinanitio bonitatis. quoniā ille q̇ ſolꝰ ſanctus ⁊ bonus eſt tanq̄ꝫ immūdus voluit cum mr̄e expiari. Tercia eſt exinanitio maieſtatꝭ. qm̄ ille qui ē portās oīa ꝟbo ꝟtutis ſue hodie ī vlnis ſenis ſe recipi ⁊ portari ꝑmiſit qui tamē portabat portantem ſe. ſcḋm illḋ. Senex puerꝝ portabat. puer autem ſenem regebat. Tunc aūt ſymeō bñdixit eū: dicens. Nūc dimittis ſeruuꝫ tuū dñe ſcḋm ꝟ. ⁊c̄. Et appellabat eum ſymeon tribꝫ noībꝫ. ſcꝫ ſalutare. lumen. ⁊ gl'iam plebis iſrabel. Ratio ſautem huius triplicis noīs poteſt quadruplicitᷣ aſſignari. Primo penes nr̄am iuſtificatōem: vt dicatur ſalutare remittendo culpaꝫ. qꝛ ih̄s interp̄tatᷣ ſalutare. ex eo ꝙ ſaluū faciat ppl'm ſcilicet a pctīs eoꝝ. lumen. dando grām. Gloria plebis: dando gloriā. Secundo penes nr̄am regeneratiōꝫ. Nā primo puer exorcizatᷣ. et baptizatᷣ. ⁊ ſic a peccato mundatur quo ad primū. Secūdo cādela accenſa ei datᷣ quo ad ſecundū. Tercio ad altare offertur quo ad tercium. Tercio penes hodiernam ꝓceſſionem. Nam p̄mo candele benedicuntᷣ ⁊ exorcizantᷣ. Secundo accenduntᷣ ⁊ in manibꝫ fideliuꝫ dantᷣ. Tercio eccleſiam cū canticis ingrediuntur Quarto penes triplicem huius feſti denominationem. Nam dicitur purificatio quo ad purgationē culpe: ꝑ hoc ꝙ dicitur ſalutare. Dicitᷣ candelaria quo ad illuminatiōꝫ gratie. ꝑ hoc ꝙ dicitᷣ lumen. Dicitur ypopanti quo ad collatōeꝫ gl'ie. ꝑ hoc ꝙ dicitᷣ gloriaꝫ plebis tue iſrabel. Tūc eñ occurremus obuiā xp̄o in aera. Vel poteſt dici. quia laudatᷣ xp̄c in hoc cantico. vt pax. vt ſalus. vt lux. vt gloria. Pax eſt qꝛ mediator. Salus qꝛ redemptor. Lux qꝛ doctor. Gloria qꝛ p̄miator.

Dicitᷣ et tercio hoc feſtū cādelaria ex eo ꝙ cādele accēſe ī maībꝫ portātᷣ

Quare aūt eccleſia hoc ordinauerit. vt ſcꝫ in hac die candele accēſe in manibꝫ portentᷣ. pñt aſſignari q̄tuor rōnes. Prio ꝓpter remouendā erroneā ꝯſuetudinē. Romani eñ olim in kalendis februarijs ad honorē februe matris martis: qui erat deus belli: vrbem de q̇nto in quintū annū cū cereis ⁊ facibꝫ tota nocte illuſtrabant vt filius ſuꝰ eis victoriā de inimicis ꝯcederet cuius matrē tā ſolēniter honorarēt. ⁊ illud ſpaciū dicebatᷣ luſtꝝ. Romani etiaꝫ in februario ſacrificabant februo id eſt plutoni ⁊ ceteris dijs infernalibꝫ. ⁊ hoc pro aīabꝫ anteceſſorū ſuoꝝ. Vt ergo ꝓpiciarēntur eorum. ideo ⁊ eis ſolēnes hoſtias offerebant. ⁊ tota nocte eoꝝ laudibus inſiſtentes cum cereis ⁊ accēſis facibꝫ vigilabant. Mulieres etiam romanorū vt ait Innocentius papa: his diebus feſtis luminariū exercebant. qḋ a quibuſdā fabulis poetaꝝ originē traxit. Aiūt eñ ꝙ ꝓſerꝑina fuit adeo ſpecioſa ꝙ pluto deꝰ infernalis eā ꝯcupiſcens. ipſaꝫ rapuit: ⁊ deam eā fecit. Parentes aūt ſui per ſiluas ⁊ nemora cum facibus ⁊ luminaribus eā multo tempe queſierunt. et iſtud mulieres romanoꝝ rep̄ſentantes cum facibꝫ ⁊ luminaribꝫ circuibant. Et quoniam difficile eſt ꝯſueta relinquere xp̄iāi de gentibus ad fidem ꝯuerſi difficile poterāt relinquere hmōi ꝯſuetudines. paganoꝝ. Ideoqꝫ ſergius papa hanc ꝯſuetudinē in melius ꝯmutauit vt ſcꝫ xp̄iani ad honorem ſancte mr̄is dñi omni anno in hac die totum mūdū cū accenſis cādelis ⁊ benedictis cereis illuſtrarent. vt ſolēnitas q̇deꝫ ſtaret: ſꝫ alia intentōe fieret. Scḋo propt oñdendā virginis puritatē. Aliq̇ eñ audientes ꝟginē purificatā poſſent credere ipſam purificatiōe indiguiſſe: vt ꝟo oñdatur ꝙ tota fuit puriſſima ⁊ ſplendida. ideo ordinauit eccl'ia vt luminoſos ⁊ cereos baiulemus. acſi in ipſo facto dicat eccl'ia. virgo beata purificatione nō indiges. ſꝫ tota rutilas tota ſplendes. Vere ei purificatōe nō indigebat q̄ ⁊ non ſuſcepto ſemine cōceperat. ⁊ ī mr̄is vtero ꝑfectiſſime mundata ⁊ ſctificata erat. Adeo autē fuit in mr̄is vtero ⁊ in aduentu ſpūſſancti ſanctificata et mundata. ꝙ non ſolū aliquod incliatiuū ad pctm̄ in ea penitus non remanſerat. ſꝫ etiā virtus ſanctitatis ⁊ caſtitatis eius vſqꝫ ad alios extendebatᷣ ⁊ tranſfundebatᷣ ita ꝙ in alijs oēs motus carnalis cōcupiſcentie extinguebat. Vnḋ dicunt iudei ꝙ cū maria pulcerrima fuerit a nullo ta

men vnq̄ꝫ potuit concupiſci. Et rō eſt. q̄ virtus ſue caſtitatis cunctos aſpicientes penetrabat: et omnes in eis ꝯcupiſcētias expellebat. Unde cōꝑat᷑ cedro. quia ſicut cedrus ſerpentes odore ſuo interfecit. ita eius ſanctificatio in alijs irradiabat ⁊ omnes motus in carne ſerpētis occidebat. Cōparatur etiam mirrhe. quia ſicut mirrha interfecit vermes ſic eius ſanctitas concupiſcentias carnales: ⁊ hanc p̄rogatiuam habuit pre ceteris ſctificatis in vtero ⁊ virginibꝫ. q̄ eoꝝ ſanctitas ⁊ caſtitas in alios nō trāſfundebat᷑ nec carnales motus in alijs extinguebat. Uirtus aūt caſtitatis virginis etiam impudicorum corda medullitus penetrabat. ⁊ ea quo ad ip̄az protinus caſta reddebat

Tercio ꝓpter rep̄ſentandam hodiernā ꝓceſſionez. Nam bt̄a ꝟgo maria ⁊ ioſeph ⁊ ſymeon et anna hodie venerabilem ꝓceſſionē fecerūt. pueꝝ ihm̄ in templum p̄ſentauerunt. Sic ⁊ nos proceſſionem facimus. ⁊ cereum accenſum ꝑ quem ſignificatur ihūs in manibus baiulamus. ⁊ vſqꝫ in eccleſias deferimus. Tria em̄ ſunt in cereo ſcilicꝫ. licinus cera ⁊ ignis. ꝑ hec ſignificant᷑ tria que fuerunt in xp̄o. Nam cera ſignificat carnē xp̄i. q̄ nata eſt de maria virgine ſine corruptione carnis. ſic apes ceram gignunt ſine alterutrum cōmixtione Licinus in cera latens ſignificat animam candidiſſimam in carne latentem. Ignis ꝟo ſiue lumē ſignificat diuinitatem. q̄ deus nr̄ ignis ꝯſumens eſt. Un̄ q̇dam ſic ait. Hāc in honore pie cādelā porto marie. Accipe ꝑ cerā carnē de ꝟgine verā. Per lumen numen maieſtatiſqꝫ cacumen. Licinus et eſt aīma ſub carne latens preopima.

Quarto ꝓpter inſtructionē nr̄am. In hoc em̄ inſtruimur: ꝙ ſi volumus eſſe ante deum purificati ⁊ mundi: tria in nobis habere debemus ſcilicet fidem veram. actionem bonam. ⁊ intentōnē rectā Nam candela in manu accenſa. eſt fides cū operatione bona. ⁊ ſicut candela ſine lumine dicit᷑ eſſe mortua. ⁊ lumen ꝑ ſe ſine candela nō lucet ſ₃ mortuū eſſe videtur. ſic et operatio ſine fide. ⁊ fides ſine bono ope: mortua eſſe dicitur. Licinus autez intus in cera occultatus. eſt intentio recta. Unde Gregorius ſic opus in publico vt tamen intentō maneat in occulto.

Quedam matrona nobilis in beatam virginem maximam deuotionem habebat. hec quandam capellam iuxta domum ſuam conſtruxerat ⁊ proprium capellanum habens. omni die miſſam de beata virgine audire volebat. Appropinquante autem feſto purificationis beate virginis ſacerdos ob quoddam ſuum negocium longius receſſit. ⁊ dn̄a die illo miſſam habere non potuit. Uel vt alubi legit᷑ om̄ia que habere poterat. et veſtimenta pro amore virginis dabat. vnde cuz clamidem dediſſet. ⁊ ad eccl'iam ire non poſſet. ſine miſſa illa ea die manē oportebat. De quo cuz plurimum doleret eccleſiam propriam ſeu cameram intrauit. ⁊ ante altare bt̄e virginis ſe proſtrauit. Tunc ſubito in exceſſu mentis facta. videbat᷑ ſibi ſe in quadam eccl'ia pulcherrima ⁊ ſpecioſa collocatā eſſe. Et reſpiciens vidit turbam maximaz virginum in eccl'iaz venientem: quas quedā virgo pulcherrima dyademate coronata preibat. Cumqꝫ omnes per ordinē conſediſſent. Ecce turba alia iuuenum qui ⁊ ipſi iuxta ordinē conſederunt. ⁊ ecce quidam maximum cereoruz facem deferens cereum primo virgini que ceteras anteibat: dedit. ⁊ poſtea alijs virginibꝫ ⁊ iuuenibus tribuit. Deinde ad illā matronā venit et cereum ei obtulit. quem illa libenter accepit. Tunc per chorum reſpiciens vidit duos ceroferarios. ſubdiaconum. diaconum ⁊ ſacerdotem ſacris indutos veſtibus ad altare procedentes. tanq̄ꝫ miſſarum ſolennia celebrare volentes. Uidebatur autem ſibi ꝙ acoliti eſſent. Uincentius ⁊ Laurentius diaconus ⁊ ſubdiaconus duo angeli. ſacerdos autem chriſtus. Facta autem confeſſiōe duo pulcherrimi iuuenes in medium chori ierūt ⁊ officium miſſe alta voce ⁊ deuotiſſime inceperunt. ⁊ ceteri qui in choro erant proſequntur. Cū autem ad oblationem ventum fuiſſet regina virginuz ⁊ cetere virgines cum alijs qui erant ī choro cereos ſuos ſacerdoti: vt moris eſt: flexis genubus obtulerunt. Cum autem ſacerdos illam matronam expectaret. vt ſibi cereum ſuum offerret: illa ire nollet. miſit ad eam regina virginum per nuncium ꝙ ruſticitatem faceret ꝙ ſacerdotez tādiu expectare permitteret. Illa autem reſpondit quatenus ſacerdos in miſſa ſua procederet quia cereum ſuum ſibi non offerret. Tunc iterum regina alium nuncium miſit. Cui ſimiliter illa reſpondit. ꝙ cereum ſibi datum penitus nulli daret. ſed illum ex deuotione teneret. Regina autem virginum nuncio precepit: dicens. vade et iterum eā roga vt cereum offerat ſin autem ipſum de manibus eius violenter auferas. Cumqꝫ nuncius iuiſſet et illa rogantem audire recuſaret. dixit ſe ī mādatis habere vt ipſum ab ea violenter auferret. Tunc ille cum magna violentia cereum cepit ipſum auferre conabatur. Illa autem fortius tenebat et ſe viriliter defendebat. Cumqꝫ lōga fieret altercatō ⁊ hinc inde cereus violentius traheretur: ſubito cereus fractus eſt: et medietas in manu nuncij et alia medietas in manu ipſius domine remanſit. Ad hanc igitur vehementem fractionem illa ſubito ad ſe rediȷt. et ſe iuxta altare vbi poſuerat inueniens cereum fractum in manu ſua repperit. De quo valde admirans immen-

ſas grās bt̄e v̄gini r̄ddidit. q̄ eā ſine miſſa illa die remanē nō ꝑmiſit. ſ; tali officio intereſſe fec̄. Illa aūt cereū diligent̄ r̄ſpoſuit: ⁊ ꝓ maxīs reliq̄js reſꝑuauit. Sꝫ ⁊ oēs: vt dr̄: q̄ tūc tāgebant̄ de eo a qua cūq; detiebāt̄ īfirmitate: ꝓtinꝰ libabāt̄. Que dā alia matrōa dū eēt ḡuida. q̄dā nocte ī ſomnis vidit ſe portare q̄dā vexillū q̄d colore ſanguīeo erat tinctū. Euigilās aūt ꝯtinuo ſenſū amiſit: quā dyabolꝰ adeo ludificabat vt videret̄ ſibi q̄ xp̄ianā fidē quā hactenus habuerat int̄ mamillas haberet ⁊ incōtinuo exiret. Que cū nullatenus curari poſſet in quadā eccl̄ia bt̄e v̄gīs ī feſto purificatiōis ꝑnoctauit. ⁊ integrā ſanitatē recepit.

Laſiꝰ quaſi blādꝰ

Uel blaſiꝰ q̄i belaſiꝰ a bella q̄d ē bitꝰ ⁊ ſyor ꝑuulꝰ. Fuit ei blādꝰ ꝑ dulcedinē ſmonū. būil̄ ꝑ bitū. bitꝰ ꝑ bitū v̄tutū. ꝑuulus ꝑ humilitatem morum.

Laſiꝰ cū oī man

ſuetudie ⁊ ſc̄titate polleret xp̄iani eū in ſebaſte ciuitate capadocie in epiſcopum elegerūt. Qui ep̄atu ſuſcepto ob dyoclecianā ꝑſecutōꝫ ſpelūcā petijt: ⁊ ibi heremiticā vitā duxit. Cui aues pabulū afferebāt. ac fere ad eū vnanimit̄ ꝯfluebāt: ⁊ dū vtiſq; īponeret manꝰ eis bn̄dicēs. n̄ recedebāt ab eo Deniq; ſi q̄ infirmabant̄. ad eū ꝯtinuo veniebāt ⁊ ſanitatē ad integrū reportabāt. Preſes igit̄ illius regiōis agricolaus noīe duꝫ milites ſuos ad venādū miſiſſꝫ. ⁊ illi innanū alubi laborātes ad ātrū ſc̄ti blaſij caſu ꝑueniſſēt. magnā ibidē beſtiarū m̄ltitudinē an̄ ip̄m ſtātū reppererūt. Quas dū nullatenꝰ capꝑe poſſent. attoniti ſuo dn̄o nūciauerūt. Qui ſtatim milites pl̄es miſit. ⁊ vt ip̄m cū oībꝫ xp̄ianis ad ſe adduceret̄ p̄cepit. In ipa aūt nocte ter xp̄c ei apparuit: dicēs. Surge et offer mihi ſacrificiū. Ecce aūt aduenerūt milites: dicētes Egredē vocat te p̄ſes q̄bꝫ r̄ndit ſc̄s blaſiꝰ. Bene veniſtis filij. nūc video q: deꝰ n̄ eſt oblitus mei Pergēs v̄o cū eis nūq; a p̄dicatōe ceſſauit. ⁊ corā eiſ mirabilia m̄lta fec̄. Tūc m̄lier q̄dā filiū ſuum moriētē ī cuiꝰ gutture os piſcis trāſuerſū erat ad pedes eꝰ attulit ⁊ vt ſanaret̄ cū lacrimis poſtulabat. Sanctus v̄o blaſius ſuꝑ eū manꝰ imponēs orauit vt puer ille ⁊ oēs q̄ in eius noīe aliq̄d peterent. ſanitatis beneficiū obtinerent: ⁊ ſtatim ſanatus eſt. Mulier q̄dā pauꝑcula vnū ſolū porcū hn̄s quē tn̄ violēter lupꝰ rapuerat. ſanctum blaſiū dep̄cabat̄ vt ſibi reddi facēt ſuū porcū. Qui ſubridēs dixit. Mulier noli ꝯtriſtari reddet̄ tibi porcus tuus: cōtinuo lupus venit ⁊ porcū vidue reddidit. Ingrediens vero blaſius ciuitatē. iuſſu principis carceri mancipat̄. Alia v̄o die iuſſit p̄ſes ip̄m ſibi p̄ntari: quē vidēs blādis ſmoībꝫ ſalutauit dicēs. Gaude blaſi amice deoꝝ. Cui blaſiꝰ gaude ⁊ tu optīe p̄ſes. ſ; ne dicas eos deos ſ; demōes. q: eterno igni cū his q̄ eos honorāt t̄dunt̄ Iratꝰ p̄ſes eū fuſtibꝫ cedi iuſſit. ⁊ ī carcerē retrudi fec̄. Cui blaſius dixit. Inſenſate ſperas ꝑ penas tuas. dei mei a me auferre amorē: q̄ ip̄m ī me hēo corroboratorē. Audiēs hec vidua illa cui porcū recuꝑauerat: porcū ip̄m occidit. ⁊ caput cū pedibꝫ cādela ⁊ pane ad ſc̄m blaſiū deportauit. Ille grās agēs. comedit. ſibiq; dixit. Singl̄is ānis cādelā ī eccl̄ia nomīs mei offēas. ⁊ tibi ⁊ q̄cūq; h̄ fecerit bn̄ erit. Q̄d ſꝑ egit ⁊ ſibi ꝓſperitas m̄lta fuit.

Poſt̄ cū eductū p̄ſes a carcere ad deos īclinare nō poſſꝫ. iuſſit eū ī ligno ſuſpēdi. ⁊ carnes eiꝰ cū ferreis pectinibꝫ laniari: ⁊ ſic iteꝝ ī carcerē reportari. Septē ḡ m̄lieres ſeq̄ntes guttas ſāguīs colligebāt: q̄ mox tenent̄. ⁊ ad deoꝝ ſacrificiū ꝯpellunt̄. Que dixerūt. Si vis vt deos tuos adoremꝰ cū reuerētia mitte eos ad ſtagnū vt ibi faciebꝫ ablutis mūdiꝰ adorare poſſimꝰ. Letꝰ p̄ſes efficit̄ ⁊ citiꝰ q̄d dixerāt adīplet̄. Ille v̄o deos arripuerūt. ⁊ eos ī ſtagni mediū ꝓiecerūt: dicētes. ſi dij ſūt videbimꝰ. Q̄d p̄ſes audiēs ⁊ p̄ira inſaniēs et ſe ip̄m ꝑcutiēs. dixit miſtris. Cur nō tenuiſtis deos nr̄os: vt nō mitterent̄ in ꝓfundū laci. Qui dixerunt. doloſe tecum locute ſunt mulieres. ⁊ eos in ſtagnū ꝓiecerunt. Cui mulieres. Deꝰ verꝰ dolos non patit̄. ſed ⁊ ſi dij fuiſſent. ꝓſciuiſſēt vtiq; q̄d eis facere volebamus. Iratꝰ p̄ſes iuſſit plūbū liq̄factū et pectines ferreos. ⁊ ſeptē loricas igne cādentes ex vna ꝑte pari ⁊ ex alia ſeptem camiſias afferri lineas. Quo dicente vt ex his q̄d mallent eligerēt vna illaꝝ duos ꝑuulos habēs audacter cucurrit. ⁊ lineas camiſeas accipiens in caminum ꝓiecit pueri v̄o m̄ri dixerūt. Nō nos m̄r dulciſſima poſt te reliquas. ſed ſicut nos repleſti dulcedine lactis: ſic nos reple dulcedine regni celeſtis. Tunc p̄ſes iuſſit eas ſuſpendi ⁊ carnes eaꝝ pectinibꝫ ferreis laniari. quarum carnes vt nix albiſſime erant. ⁊ ꝓ ſanguine lac fluebat. Cū aūt ſupplicia inuite ferrent. angl̄us dn̄i ad eas venit. ⁊ eas viril̄r cōfortauit: dicens. Nolite timē. bonus ei oꝑarius eſt q̄ bn̄ incipit. ⁊ bn̄ ꝑficit. ⁊ a ꝯducente ſe bn̄dictōeꝫ meret̄ ꝓ cōpleto oꝑe. ⁊ mercedē accipit ꝓ labore et gaudium poſſidet pro mercede Tunc p̄ſes iuſſit eas deponi ⁊ in caminū mitti. q̄ diuinitus igne extīcto exierūt illeſe. Quibꝫ p̄ſes iā nūc magicā artē dimittite. ⁊ deos noſtros adorate. Que r̄nderūt. Perfice q̄d cepiſti: q: iaꝫ ad regnuꝫ celeſte vocate ſumus. Tūc ille data ſentētia eas decollari mandauit. Que dū decollari deberent. flexis genibus adorauerūt: dicētes. Deꝰ

qui nos a tenebris vocaſti ꝛ i lucē dulciſſimā ad-
duxiſti. q̇ nos ſacrificiū tuū feciſti. aīas nr̄as ſuſci
pe ꝛ ad vitā eternā facias puenire. Et ſic trūcatꝪ
capitibꝰ ad dn̄m migrauert. Poſtꝰ iuſſit pſes bla
ſiū ſibi pn̄tari ꝛ dixit ei. Uł nūc adoras deos vel
n̄. Cui blaſius. Impie nō timebo mīas tuas. Age
vt vis: corpꝰ em̄ meū penitꝰ tibi trado. Tūc iuſſit
eū mitti in ſtagnū. Ipſe xp̄o aquā ſignauit. ꝛ mox
ſic terra arida fixa pmāſit. Dixitqꝫ: ſi veri ſunt dij
vr̄i. oñdite v̄tutē eoꝝ. ꝛ ingredimini huc. Ingreſ
ſiqꝫ. lxv. viri ſtagnū. ꝯtinuo ſunt ſubmerſi. Ange-
lus aūt dn̄i deſcendēs dixit ei. Egredere blaſi et
coronā tibi a deo paratā ſuſcipe. Cūqꝫ exiſſet. di-
xit ad eū pſes. Omno decreuiſti non adorare deos
Cui blaſius. Cognoſce miſer. qꝛ xp̄i ſeruus ſum
nec demones adoro. et ſtatim iuſſit eū decollari.
Ipſe aūt orauit ad dn̄m vt q̇cunqꝫ ꝓ infirmita-
te gutturis. vel alia quacūqꝫ infirmitate eius pa-
trocinia poſtularet: exaudiretꝰ ꝛ ꝯtinuo liberare-
tur: Et ecce vox d̄ celis ad eū venit. ꝙ ſic fieret vt
orauit. Sicqꝫ pnominatꝰ ſanctus cum duobus
puerulis decollatus eſt. circa annum xp̄o dn̄i du-
centeſimumoctogeſimumtercium.

Gatha dicitur ab

agios qđ ē ſcꝰs. ꝛ theos deus q̄i ſcꝰa
di. Tria em̄ ſun t ſic dic̄ Criſoſto. que
ſanctuꝫ faciūt. ꝛ illa pfecte fuerunt in ea. ſ. cordis
mundicia. ſpūſſancti pn̄tia. ꝛ bonoꝝ opeꝝ affluē-
tia. Uł dr̄ ab a qđ ē ſine ꝛ geos terra. ꝛ theos deꝰ
quaſi da ſine terra. i. ſine amore terrenoꝝ. Uł ab
aga qđ ē loquēs. ꝛ thau ꝯſūmatio. q̄i ꝯſūmate et
pfecte loquēs. qđ patꝫ ī ſuis rn̄ſis. Uł ab agath
qđ eſt ſeruitus. ꝛ thaos ſupior. q̄i ſeruitꝰ ſupior.
ꝛ hoc ꝓpter illud qđ dixit. Sūma ingenuitas iſta
eſt ꝛc̄. Uł ab aga qđ ē ſolennis ꝛ thau ꝯſūmatio
quaſi ſolenniter cōſūmata. i. ſepulta. qđ ptꝫ ī an-
gelis de celo a deo miſſis qui eā ſepelierunt.

Gatha virgo in

genua mēte ꝛ corpe pulcherrīa. in
vrbe cathanēſiū deū ſp in oī ſctita
te colebat. Quicianꝰ at ꝯſularis ſi
cilie. cū eſſet ignobilis libidinoſus. auarꝰ. ꝛ ydolꝰ
deditus bt̄am agathā ꝯp̄hendē nitebatꝰ. Ut qꝛ
erat ignobilis. ꝯp̄hēdēdo nobileꝫ timeretꝰ. qꝛ libi
dinoſus eius pulchritudine frueretur ꝛc̄. qꝛ aua-
rus eius diuitias raperet. qꝛ ydolatra dijs eā fa-
ceret immolare. Fecitqꝫ eā ad ſe adduci. Que cū
adducta eēt. et eius īmobile ꝓpoſitū ꝯgnouiſſꝫ t̄-
didit eam cuidā meretrici nomine affrodiſie ꝛ no
uē filiabus eius eiuſdē turpitudinis. vt p trigīta
dies ſuaderent ei. q̄mō eius aīmū īmutarent. Et
mō ꝓmittendo leta: mō terrēdo aſpera: ſperabāt
eam a bono propoſito reuocare. Quibus beata
Agatha dixit. Mens mea ſuper petram ſolida-
ta eſt: ꝛ in xp̄o fundata. verba veſtra venti ſunt ꝓ
miſſiones veſtre pluuie: terrores veſtri flumīa ſūt
que quantumuis impugnent iſta: fundamentuꝫ
domus mee cadere non valebit. Hec aūt dicens
flebat q̄tidie. ꝛ orabat. ſitiēs ad martirij palmaꝫ
peruenire. Uidens igitur affrodiſia ipſaꝫ immo
bilem permanere: dixit Quinciano. Facilꝰ poſ-
ſunt ſaxa molliri: et ferrum in plumbi mollicīē cō-
uerti qꝫ ab intentione chriſtiana mens iſtius pu-
elle conuerti ſeu reuocari. Tunc Quincianus fe-
cit eam ad ſe adduci. et ait illi. Cuius conditionis
es: Cui illa non ſolum ingenua. ſed et ſpectabilis
genere vt omnis parentela mea teſtatꝰ. Cui Quī
cianus. Si ingenua es. cur moribus te ſeruilem
perſonaꝫ habere oſtendis. Illa reſpōdit. Quia
ancilla chriſti ſum ideo me ſeruilem exhibeo per-
ſonam. Quincianus dixit. ſi te ingenuam dicis.
quomodo ancillam aſſeris. Illa reſpondit. Sū-
ma ingenuitas eſt: in qua ſeruitꝰ chriſti compro
batur. Quincianus dixit. Elige quod volueris
aut ſcilicet dijs ſacrificare. aut diuerſa ſupplicia
ſuſtinere. Cui Agatha. Sit talis vxor tua qua-
lis venus dea tua: et tu talis ſis qualis exiſtit de-
us tuus Iupiter. Tunc Quincianus iuſſit eam
alapis cedi: dicens: In iniuriaꝫ iudicis noli teme
rario ore garrire. Agatha reſpondit. Miror te
virum prudentem ad tantam ſtulticiam deuolu-
tum. vt illos dicas deos tuos eſſe. quorum vitam
non cupias tuam coniugem vel te imitari: vt di-
cas tibi iniurias fieri ſi eorum viuas exemplo.
Nam ſi dij tui ſunt bonum tibi optaui. ſi autem
execraris eoruꝫ conſortia mecum ſentis. Quinci
anus dixit. Quid mihi verborum ſuperfluus
curſus. Aut ſacrifica dijs. Aut te faciam diuer-
ſis ſupplicijs interire. beata Agatha reſpondit.
Si feras promittas audito chriſti nomine man-
ſueſcunt: ſi ignem adhibeas de celo mihi rorem
ſaluificum angeli miniſtrabunt ſi plagas vel tor-
menta ingeras. habeo ſpiritumſanctum per quē
deſpicio vniuerſa. Tunc iuſſit eam trahi ad car-
cerem. quia voce eum publica confundebat. Ad
quem letiſſime et glorianter ibat. et quaſi ad epu
las inuitata agonem ſuum domino commenda-
bat.

Sequenti die dixit ei. Quincianus. Abnega
chriſtum et adora deos. Que cum renueret. iuſ
ſit eam in eculeo ſuſpendi. et torqueri. Dixitqꝫ
Agatha. Ego in his penis ita delector ſicut qui
bonum nuncium audit: aut qui videt quem diu
deſiderauit: aut qui multos theſauros inuenit.
Non em̄ poteſt triticuꝫ in horreum poni niſi te-
ca eius fuerit fortitꝰ ꝯculcata. ꝛ in plateas r̄dacta

Sic aīa mea nō poteſt intrare in ꝑadiſū cum palma martirij: niſi diligenter fecens corpꝰ meū a carnificibꝫ attrectari. Tūc iratꝰ Quincianꝰ iuſſit eiꝰ mamillā torq̄ri: ⁊ tortā diutiſſime iuſſit abſcidi. Cui Agatha. impie crudelis ⁊ dei tyranne. nō es ꝯfuſus amputare ī femina: qđ ipſe in mře ſuxiſti: Ego habeo mamillas integras intꝰ ī aīa mea: ex q̇bꝫ nutrio oēs ſenſꝰ meos: q̄s ab infātia dn̄o cōſecraui. Tūc iuſſit eā in carcerē recipi: ꝓhibēs ingreſſū medicoꝝ. ⁊ panē vel aquā ſibi ab aliq̄ miniſtrari. Et ecce circa mediā noctē venit ad eā q̇dā ſenex quē antecedebat puer lumīs portitor. diuēſa ſecū ferēs medicamēta. ⁊ dixit ei. Licet ꝯſularis inſanus tormētis te afflixerit: tu eū tuis reſpōſis ampliꝰ afflixiſti: ⁊ licȝ vbera tua torſerit: ſȝ illiꝰ vbertas ī amaritudīem ꝯuertet̄. ⁊ q̄m ibi erā: q̄n hec patiebaris. vidi q̄ꝛ mamilla tua pt̄ curā ſalutis ſuſcipe. Cui Agatha. Medicinam carnalem corpi meo nunq̄ȝ exhibui. ⁊ turpe eſt vt qđ tādiu ſeruaui nūc ꝑdā. Dixit ei ſenex. Filia ego xp̄ianꝰ ſum ne verecūderis. Cui agatha. Et vn̄ verecundari poſſum cū tu ſis ſenex ⁊ grādeuꝰ. ego ꝟo ita crudeliter lacerata. ꝙ nemo de me poſſit ꝯcipere voluptatē. Sȝ ago tibi grās dn̄e pr̄: q̄ꝛ ſollicitudinē tuā mihi impēdere dignatꝰ es. Cui ille ⁊ q̄re nō ꝑmittis vt curē te. Agatha rn̄dit. Quia habeo dn̄m ihm xp̄m. q ſolo ꝟbo curat oīa. ⁊ ſmone reſtaurat vniuerſa. ħ ſi vult pōt me ꝯtinuo curare: Et ſubridēs ſenior dixit: ⁊ ego apl'us eiꝰ ſū ⁊ ipſe me miſit ad te: ⁊ ī nomīe eiꝰ ſcias te eē ſanatā. Et ꝯtinuo petrus apl's diſparuit. Et ꝓcidēs beata Agatha grās agēs: inuenit ſe vndiq̄ȝ ſanatā ⁊ mamillā ſuā pectori reſtitutam. Cūȝ ergo ex immenſo lumīe cuſtodes territi aufugiſſent ⁊ aptum carcerē reliquiſſent. rogāt eā quidā vt abiret Abſit inq̄t vt fugiā. ⁊ coronā patientie ꝑdā. ⁊ cuſtodes meos tribulatiōibꝫ tradā. Poſt dies quatuor dixit ei Quincianꝰ vt deos adoraret ne g̃uiora ſupplicia ſuſtineret. Cui Agatha. verba tua fatua ſunt ⁊ vana: aerē maculantia ⁊ iniqua. Miſer ſine intellectu: quō vis vt lapides adorem et deū celi q̄ me ſanauit: dimittaȝ: Quincianꝰ dixit Et quis te ſanauit. Cui agatha chriſtus filiꝰ dei. Quincianus dixit. Iterū tu xp̄m audes nomīare: quem ego nolo audire. Agatha dixit. Q̄diu vixero xp̄m corde ⁊ labijs inuocabo. Quincianꝰ dixit. Nunc videbo ſi xp̄s te curabit. Et iuſſit teſtas fractas ſpargi. et ſȝ teſtas carbones ignitos mitti et ipſam deſuper nudo corpore volutari: quod cū fieret. ecce terremotus nimiꝰ factus eſt. q totā ciuitatē ita ꝯcuſſit. vt ꝑs corruens duos cōſiliarios quinciani opprimēt: ⁊ oīs ppl's ad eū ꝯcurreret clamans. q̄ꝓpter iniuſtū agathe cruciatū talia paterent̄. Tūc Quincianus ex vna ꝑte terremotū: ex alia ſeditōȝ ppl'i metuēs: ipāȝ iterū ī carcerē r̄cepi iuſſit. vbi ſic orauit: dicēs. Dn̄e ihu xp̄e q̄ me creaſti ⁊ ab īfātia cuſtodiſti: q̄ corpꝰ meū a pollutōe ſuaſti. ⁊ a me amorē ſcl'i abſtuliſti. ⁊ q̄ tormēta me vicē feciſti ⁊ ī eis ꝟtutē patiē t̄buiſti: accipe ſpm̄ meū ⁊ iube me ad tuā miſcdiā ꝑueire Hec cū oraſſȝ cū īgēti voce ſpm̄ tradidit. circa ānū dn̄i. cclīij. ſȝ decio imꝑatore. Cū aūt fideles eū aromatibꝫ corpꝰ eius ꝯdirēt ⁊ ī ſarthofago collocarent. quidā iuuenis ſericis indutꝰ cū pluſq̄ȝ cētū viris pulcerrimis ⁊ ornatis ac albis indutis. q̄ nunq̄ȝ in illis ꝑtibꝫ viſi fuerint ad corpus eiꝰ veit ⁊ tabulā marmoream ad caput eius ponens. ab oculis oīm ſtatiȝ diſparuit. Erat aūt in predicta tabula ſcriptū. Mentem ſanctaȝ ſpontaneā honorē deo ⁊ patrie liberationē. Qđ ſic intelligit̄. mentē ſanctā habuit. ſpontaneam ſe obtulit. honorē deo dedit: ⁊ patrie liberatōȝ fecit. ⁊ hoc miraculo diuulgato etiā gentiles ⁊ iudei ſepulchrū eius plurimum venerari ceperunt. Quincianus aūt dum ad eius inueſtigandas diuitias ꝑgeret. duobꝫ equis inter ſe fremitū dantibꝫ calceſq̄ȝ iactantibꝫ. vnus eum morſu impetijt. alter calce ꝑcuſſum in flumine ꝓiecit. ita ꝙ corpus eius nuſq̄ȝ potuit inueniri. Reuoluto anno circa diem natalis eius. mons q̇dā marimꝰ circa ciuitatem ruptꝰ eructauit incendiū: q̇ quaſi torrens đ mōte deſcēdens. ⁊ ſaxa terrāq̄ȝ liq̄faciens. ad vrbem cū magno impetu veniebat. Tunc paganoꝝ multitudo deſcendit de monte ⁊ ad ſepulchrum eius fugiēs velū vn̄ cooꝑtum erat ſepulchꝝ arripuit: et cū ſtatuit ꝯtra ignem. Statimq̄ȝ in die natal' ipſius ꝟginis ignis ſtetit. ⁊ vltra vllatenꝰ nō ꝓceſſit

De hac ꝟgine dicit ambroſiꝰ in prefatione. O felix ⁊ inclita ꝟgo. q̄ meruit dn̄i ꝓ laude martiris fidelis ſanguinē clarificare ſuū. O illuſtris ⁊ gl'ioſa gemino illuſtrata decore. q̄ inter tormēta aſpera cunctis ꝑlata miraculis. ⁊ miſtico pollēs ſuffragio. apl'i meruit viſitatione curari. Sic nuptam xp̄o ſuſcepert ethera. Sic humādi artus gl'ioſa fulgent obſeq̄a. vt angeloꝝ chorus ſctītatem mētis ⁊ patrie indicat liberationē.

Edaſtus q̄ſi vere

dās eſtus. q̄ꝛ vere ſibi dedit eſtus afflictōis ⁊ pnīe. Ul' q̄i ve diſtās. q̄ꝛ ve et̄nū ab eo diſtat. nā dānati ſꝑ dicēt. ve. ſ. q̄ꝛ deū offēdi. ve q̄ꝛ dyabolo ꝯſenſi. ve q̄ꝛ natꝰ fui. ve quia mori nō valeo. ve ꝙ tām male torqueor. ve ꝙ nūq̄ȝ liberabor.

Edaſtꝰ a beato

Remigio ī traiacēſeȝ ep̄m ordiatꝰ fuit. Qui cū ad portā ciuitat' veiſ-

ſet ⁊ ibidē duos paupes vnū cecū ⁊ aliū claudū
petētes elemoſinā repiſſet: dixit eis. Argētū ⁊ au
rū nō ē mihi: qḋ aūt hēo vob̄ do. ⁊ fc̄ta oīoe vtroſ-
q̄ʒ ſanauit. Cū aūt ī q̄dā eccia derelicta. vepribus
opta. lup⁹ hitaret. eidē p̄cepit: vt inde fugeret. nec
vlt̄ illuc redire auderet. Qḋ ⁊ factū ē. Deniq̄ʒ cū
v̄bo ⁊ ope mlt̄os ɔuertiſſet. q̄dragesimo āno ſui
ep̄at⁹ vidit colūnā igneā a celo vſq̄ʒ ī domū ſuā
deſcēdētē. Qui finē ſuū adeſſe ɔſiderās. p⁹ modi
cū ī pace q̄euit. circa ānū dn̄i q̄ngētesimūq̄nq̄ge-
ſimū. Cū aūt corp⁹ e⁹ trāſferret audomar⁹ p̄ ſenio
cec⁹. dolēs q̄ corp⁹ ep̄i vidē nō poterat. mox lu-
mē r̄cepit. ſ; poſtmodū ad votū ſuū lumē amiſit.

Mandus dicit ab
amore. q̄r amabil' fuit: hūit em̄ tria ī ſe
q̄ faciūt hoīeʒ amabilē. Primū ē ſoci
etas ḡta. puer. viij. vir amicabil' ad ſocietatē ⁊c̄.
Scd̄m ē ɔūſatōis honeſtas. ⁊ ſic dr̄ heſter. ij. q̄
oīm oc'is amabil' videbat'. Terciū ē pbitat' v̄tu
oſitas. ij. re. j. Saul ⁊ ionathas amabiles ⁊ d̄cori

Mād⁹ ex nobili
bus pentib⁹ ort⁹ monaſteriū ītroi-
uit. Qui dū p̄ mōaſteriū āmbularet
q̄ndā maxim̄ ſpētē inueit. quē ſta-
tim v̄tute cruc' ⁊ oīone ad foueā nūq̄ʒ inde exi-
turū redire coegit. Veniēs aūt ad ſepulchꝝ ſc̄ti
Martini ānis q̄ndecim ibi māſit. cilicio indutus
⁊ aq̄ ac pane ordeacco ſuſtētat⁹. Poſt h̄ dū ro-
mā iuiſſet. ⁊ ī eccia ſc̄ti petri ī oīone pnoctaret. cu
ſtos eccie ip̄m irreuerēter foras eiecit. Qui dum
ad admonitōʒ ſc̄ti petri: q̄ ſibi aū fores eccie dor-
mienti appuit: ad gallias iuiſſet. ⁊ ibidē regē da-
gobertū p̄ ſuis crimib⁹ increparet: irat⁹ rex eū de
ſuo r̄gno eiecit. Deniq̄ʒ cū rex filiū nō hr̄et ⁊ ora
tōe facta ad dn̄m filiū habuiſſet. cogitare cepit: a
q̄ infantē ſuū faceret baptizari. Venitq̄ʒ in men-
tē ei⁹ vt ab Amando eū baptizari faceret. Que-
ſito igit' amādo ⁊ ad regē adducto. rex ad pedes
ei⁹ p̄ſternit'. rogauitq̄ʒ vt ſibi indulgeret. ⁊ ſuū fi
liū quē ſibi dn̄s dederat baptizaret. Ille v̄o pri-
mā petitiōeʒ benigne cōceſſit. ſ; ſecularib⁹ nego-
cijs implicari metuēs. ſecundaʒ renuuit ⁊ abſceſ-
ſit. Tandeʒ victus p̄cib⁹ ānuit voto regis. Quē
cū baptizaret tacentib⁹ cūctis: infās r̄ndit. Amē.
Poſt h̄ rex ip̄m in traiacenſem ep̄atū ſublimari
fecit. Qui cū a pleriſq̄ʒ v̄bū p̄dicatōis ɔtēni vi-
deret. in vaſcaniam iuit: vbi cū q̄dā ioculator ver
ba ei⁹ irrideret a demōe arripit'. ⁊ proprijs denti-
b⁹ ſe diſcerpēs: q̄ viro dei iniuriā fecerit cōfitet':
⁊ ſtatī miſerabilr̄ morit'. Dū aūt q̄dā vice ma
n⁹ ſibi lauaret: q̄dā ep̄s aquā illā ſeruari fecit: de
q̄ q̄dam cec⁹ poſtmodum curatus fuit. Cū in q̄-
dam loco de volūtate regis monaſteriū ɔſtruere
vellet. q̄dā ep̄s p̄xie ciuitat' moleſte h̄ ſuſtinēs. mi
ſit famlos ſuos vt aut ip̄m occiderēt vl' ind̄ eijce-
rēt. q̄ veniētes eidē doloſe dixert. vt ſecū pgēt ⁊ ſi
bi locū aptū ad mōaſtēiū oñderēt. Ille aūt maliciā
illoꝝ p̄cognoſcēs. vſq̄ʒ ad cacumē mōt' vbi eū
occidē cupiebāt cū eis iuit. eo q̄ mlt̄ū martiriū af
fectaret. Sʒ ecce tāta pluuia ⁊ tēpeſtate mōs te-
git'. vt ſe mutuo videē n̄ poſſēt. ⁊ iā ſe mori putan-
tes. p̄ſtrati veniā poſtulabāt ⁊ vt eos viuos abi-
re pmittēt exorabāt. q̄ oīoeʒ effudit ⁊ ſerenitateʒ
maximā ipetrauit. Illi ḡ ad p̄pria redierī ⁊ ſanct⁹
amād⁹ euadēs. ⁊ mlt̄a alia miracl'a faciēs in pace
quieuit. floruit circa annū dn̄i. dclij. tp̄e Eraclij.

Alētin⁹ quaſi va
loreʒ tenēs. h̄ ē in ſc̄titate p̄ſeuerans.
Et dr̄ Valētin⁹ q̄i valēs tyro. i. miles
xp̄i. Miles dr̄ valēs q̄ nūq̄ʒ cecidit. fortiter ferit.
ſe valent' defendit: potent' vincit. ſic Valētinus
nō ceſſit martiriū vicēdo pcuſſit ydolatriā euacu
ando: defendit fidē cōmuniendo: vicit patiendo.

Alētin⁹ reueren
d⁹ p̄ſbit' fuit. quē claudi⁹ impator
ad ſe adduci faciēs. iterrogauit di-
cēs. Quid ē Valētie: Cur amici-
tia nr̄a nō frueris: vt deos nr̄os nō adores ſupſti
tōʒ tue abijcias vanitat': Cui Valētin⁹. Si gr̄i
am dei ſcires iſta nequaq̄ʒ dicēs: ſ; ab ydolis aīm
reuocares. ⁊ deū q̄ ē in cel' adorares. Tūc q̄dā qui
claudio aſtabat: dixit. Quid vis dicē Valētine
d̄ ſāitate deoꝝ nr̄oꝝ: Cui valētin⁹. Ego d̄ eis nil
dico niſi q̄ fuerunt hoīes miſeri ⁊ oī immūdicia ple
ni. Ad quē claudi⁹. ſi xp̄c ver⁹ de⁹ ē. cur mihi n̄ di
cis qḋ verꝝ ē: Cui valētin⁹. Vere xp̄c ſol⁹ ē deus
in quem ſi credideris aīa tua ſaluabit'. reſpublica
augebit'. oīm inimicoꝝ tibi victoria cōcedet'. R̄n
dens aūt claudi⁹ aſtantib⁹ dixit. Viri romani au
dite. q̄ʒ ſapient' ⁊ recte loq̄t' hō iſte. Tunc dixit p̄
fect⁹. ſeduct⁹ ē ipator. quō deſerem⁹ qḋ ab infan
tia nr̄a tenuim⁹: Et tunc cor claudij imutatū eſt
Tradit' aūt cuidā principi ī cuſtodiā. Et cū ī do-
mū ei⁹ duct⁹ fuiſſet: dixit. Dn̄e ih̄u xp̄e q̄ es verū
lumē. illumīa domū iſtaʒ. vt te verꝝ deū ɔgnoſcāt.
Cui p̄fect⁹. Miror te dicētē q̄ xp̄c eſt lumē. ⁊ q̄-
dē ſi filiā meā diu cecā illumīauerit. faciā q̄cunq̄ʒ
p̄cepis. Tūc valentin⁹ orās ei⁹ filiā cecā illūina-
uit: ⁊ oēs de domo ſua ɔuertit. Tūc ipator valen
tinū decollari p̄cepit circa ānum dn̄i. cclxxx.

Wliana dū Eulo
gio p̄fecto nicomedie deſpōſata eſſet
⁊ vollet ſibi aliquatenus copulari niſi

recip̄et fidē xp̄i: iuſſit eā p̄r ſuus expoliari: 7 ḡuiſſime cedi ac ip̄i p̄fecto tradi. Cui p̄fect⁹ ait. Dulciſſima mea Juliana: cur me ita deluſiſti. vt me ſic renuueres: Cui illa. Si tu adoraueris deum meum acq̇eſcā tibi. alioq̄n nūq̄ȝ dn̄s me⁹ eris. Cui p̄fect⁹. Dn̄a mea hec facē nō poſſū. qꝛ impator ā putaē faceret caput meū. Cui iuliana ſi ita times impatorē mortalē quō vis vt impatorē nō timeam imortalē. Fac q̇cq̇d vis qꝛ me decip̄e nō valebis. Tūc p̄fect⁹ iuſſit eā ḡuiſſime ꝟgis cedi. 7 dimidia die p̄ capillos ap̄pēdi 7 plumbū liq̄factū i capite ei⁹ fūdi. Qd̄ cū nihil ei nocuiſſet ip̄am cathenis ligauit 7 i carcerē recluſit. Ad quā vēit dyabol⁹ i ſp̄ē angl'i dicēs. Juliana ego ſū angel⁹ domini q̄ me ad te miſit. vt te debeā cōmonē vt dijs ſacrifices. ne tādiu crucieris 7 tā mala morte moriaris. Tūc iuliana flēs orauit dicēs. dn̄e de⁹ me⁹ ne p̄mittas me p̄ire. ſ; oñde mihi q̇s ē q̇ mihi talia p̄ſuadet. Factaq̄ȝ ad eā vox vt ip̄m app̄hendēt 7 q̇s eēt ip̄m cogēt ꝯfiteri. Que cū eū tenuiſſet 7 q̇s eēt iterrogaſſet. dixit ei ꝙ demō eēt. 7 ꝙ ad eā decipiēdā p̄r ſu⁹ miſiſſet ip̄m. Cui iuliana. 7 q̇s ē p̄r tu⁹: Rn̄dit. Beelzebub q̄ ad oīa mala nos dirigit 7 fac̄ nos ḡuit̄ ꝟberari: q̄tiēs a xp̄ianis fueri m⁹ ſup̄ati. 7 id̄o ſcio ꝙ malo meo huc vēi qꝛ te ſup̄are nō potui. Int̄ alia q̄ ꝯfeſſus ē dixit. qꝛ tunc maxie a xp̄ianis elongabat̄ q̄n miſteriū dn̄ici corpis agebat̄ 7 q̄n oꝛōnes 7 p̄dicationes fiebant. Tunc iuliana retrorſuȝ manib⁹ ip̄m ligauit et ad terram ipſum deyciens cum cathena cū qua erat ligata. ip̄m duriſſime ꝟberauit. Dyabolus autē clamās rogabat eā dicēs. dn̄a mea iuliana miſerere mei. Tūc iuſſit p̄fect⁹ vt iuliana de carcere educeret̄. 7 exiens trahebat poſt ſe demoneȝ alligatū. Demō aūt rogabat eā dicens. Dn̄a iuliana noli ampli⁹ de me ridiculū facere nō ei potero vltra i quēpiā p̄ualere. xp̄iāi dicūt̄ miſericordes eē 7 tu nullā d̄ me miſc̄diaȝ habes. Sicq̄ȝ p̄ totū forū ip̄m traxit: 7 poſtea in q̄ndā latrinā ip̄m p̄iecit. Cū aūt ad p̄fectū p̄ueniſſet in q̄dā rota a deo ē extēſa. ꝙ oīa ei⁹ oſſa vſq̄ȝ ad medullaꝝ exitū ſūt ꝯfracta. āgel⁹ aūt dn̄i rotā ꝯminuēs ip̄aȝ i mom̄to ſanauit. Qd̄ vidētes: q̇ aderāt c̄diderūt Et ſtatim decollati ſunt viri q̇ngenti 7 mulieres cxx. Deinde cū in q̄dā olla plūbo liq̄facto plena miſſa fuiſſet: ſed plumbū velut t̄patū balneum factū eſſet. maledixit p̄fect⁹ dijs ſuis. q̇ vnā puellā punire nō poterāt que tātā iniuriā eis irrogabat Tunc iuſſit eā decollari. Que dum ad decollandū duceret̄. demō quē ꝟberauerat in ſp̄ē iuueīs apparēs. clamabat dicens. Nolite ei p̄cē quoniā deos vr̄os vitup̄auit. 7 me hac nocte ḡuit̄ ꝟberauit. reddite ḡ ſibi qd̄ meruit. Cūq̄ȝ iuliana paululū oc'los ap̄uiſſet. vt vidēt q̇s eſſet q̇ talia loq̄retur. Demon aufugiens exclamauit. heu heu me miſerum: adhuc puto ꝙ me vult capere 7 ligare.

Cū ḡ bt̄a iuliana decollata fuiſſet. p̄fectus nauigans i mari cū. xxxiiij. viris orta tempeſtate ſubmerſus eſt. hoꝝ aūt corp̄a cū mare iactaſſet a feris 7 auib⁹ ſunt comeſta.

Cathedra triplex

eſſe d̄r. ſ. Regal'. ſc̄d'i Reg. xxiij. dauid ſedēs i cathedra ꝛc. Sacerdotalis p̄mi Reg. p̄mo. hely ſacēdote ſedēte ſup̄ ſellā. Magiſtral'. Math. xxiij. ſup̄ cathedrā moyſi ꝛc. Beat⁹ ḡ petr⁹ ſedit i cathedra regali. qꝛ fuit princeps oīm regū. Sacerdotali. qꝛ fuit paſtor oīm clericorū. Magiſtrali. qꝛ fuit doctor oīm xp̄ianoꝝ.

Cathedra ſancti petri

ab ecc'ia feſtiue recolit̄. qꝛ tunc beat⁹ petr⁹ ap̄d anthiochiā i cathedrali honore ſublimat⁹ fuiſſe p̄hibet̄.

Huius aūt ſolēnitatis

inſtitutio q̄druplicē cām h̄re videt̄. P̄ria cā eſt. Cū eīm bt̄us Petr⁹ apud anthiochiā p̄dicaret. theophilus p̄nceps ciuitatis fili⁹ ei dixit. Petre q̄ rōne p̄p'm meū ſ̄buertis. Cū ḡ Petr⁹ ſibi fideȝ xp̄i p̄dicaret: ille eum vinculari fecit. et ſine cibo 7 potu eū manē p̄miſit. Sȝ cū Petr⁹ iā pene deficeret reſumptis t̄n̄ virib⁹ eleuās oculos ad celuȝ ait. Jh̄u xp̄e miſeroꝝ adiutor. adiuua me in his tribulatōib⁹ deficientē. Cui dn̄s reſpondit. Petre credis te derelictū a me: Mee bonitati derogas ſi talia ꝯ̄ me dicē nō formidas. Preſto eſt q̇ tue ſ̄bueniat miſerie. Audiēs at̄ paul⁹ de incarceratōe petri. ad theophilū venit. 7 ſe i multis opib⁹ 7 artib⁹ ſumm̄i opificē eē aſſeruit. Ligna 7 tabulas ſe ſcire ſculp̄e: tētoria pingē: 7 m'ta alia induſtrie op̄ari dixit. Qui a theophilo obnixe rogat̄ vt in ei⁹ curia ſecū ꝯſiſtat. Euolutis paucis dieb⁹ paulus ad petꝝ abſcōſe in carcerem introiuit Quem vidēs pene mortuū 7 ꝯſumptū. amariſſime flē cepit. 7 i amplex⁹ ei⁹ q̄i flēdo deficiebat et p̄rūpens ſic inq̇t. O petre fr̄ me⁹: gl'ia mea. meū gaudiū dimidiū aīe mee. meo intuitu reſume vires. Tūc petr⁹ oculos ap̄iēs 7 ip̄m ꝯgnoſcēs. lacrimari cepit. ſ; ſibi loq̇ nō potuit. 7 occurrēs paulus vix os ei⁹ ap̄uit 7 ponēs cibū ip̄m r̄focillauit Cū aūt petr⁹ cibo ꝯfortat⁹ fuiſſȝ accurrēs i oſcula pauli ruit 7 ābo pl'imū fleuerūt. Paul⁹ at̄ occ'te rediens theophilo dixit. O bōe theophile magna ē gloria tua 7 curialitas tua honeſtatis amica: dehoneſtat multa bona exiguum malum. Reminiſcere quid feciſti illi deicole. Qui dicitur Petrus velut eſſet aliquid magnum: panno-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ſus deformis:macie ꝯſumpt⁹:ꝑ om̄ia vileſcit.ſo
lo ſermone clareſcit.⁊ talē te decet in carcerē po
nere. Qui potius ſi libertate ſolita frueret̄.poſſꝫ
tibi in aliquo vtilioꝛ eſſe. Nam ſicut de illo hoīes
quidam aiunt infirmos ſanat. moꝛtuos ſuſcitat.
Cui theophilus fabuloſa ſunt iſta paule que di
cis.qꝛ ſi moꝛtuos ſuſcitare poſſet.⁊ ſeipſum d̄ car
cere liberaret. Cui paulus. Sicut chꝛiſtus ſuus
a moꝛtuis reſurrexit:vt dicunt:qui tamen de cru
ce deſcendere noluit:ſic petrus:vt aiunt: hoc ex
emplo ſe non liberat.et pati pꝛo chꝛiſto non foꝛ
midat. Cui theophilus. Dic ergo ei.vt filiuꝫ me
um iam per quatuoꝛdecim annos moꝛtuum reſu
ſcitet.et incolumem eum reddam ⁊ liberum. In
grediens igitur Paulus dixit quomodo reſuſci
tationeꝫ filij pꝛincipis ſpopondiſſet. Cui Petr⁹
rem grandem paule pꝛomiſiſti.ſed domini virtu
te facilimam. Sed cum Petrus eductus de car
cere monumento aperto pꝛo eo oꝛaſſet.continuo
reſurrexit. Hoc autem per omnia veriſimile non
videtur vt aut Paulus humana aſtutia talia ſe
fabꝛilia ſcire componere fingeret: aut vt ſenten
tia iuuenis per quatuoꝛdecim annos ſuſpēſa fu
iſſꝫ. Tunc Theophilus ⁊ vniuerſus populus ā
thiochie. ⁊ alij q̄ꝫplures domino crediderunt. et
glorioſam eccleſiam fabꝛicauerunt.in cuius me
dio excelſam cathedram collocauerunt. et Pe
trum vt ab omnibus videri ⁊ audiri poſſet: exal
tauerunt. In qua ſepteꝫ annis ſedit.ſed poſtmo
dum veniens romam.in romana cathedra ſedit
vigintiquinqꝫ annis. De pꝛimo tamen honoꝛe
eccleſia celebꝛat:quia tunc pꝛimo pꝛelati eccleſie
ceperunt loco:poteſtate ⁊ nomīe ſublimari. Tūc
ergo impletum eſt illud quod legitur in pſalmis
Exaltent eum in eccleſia.

Et notandum ꝙ triplex eſt eccleſia in qua be
atus Petrus fuit exaltatus.ſcilicet eccleſia mili
tantium:malignantium.⁊ triumphantiuꝫ.in hāc
triplicem eccleſiam exaltatus eſt ſm̄ triplicem fe
ſtiuitatem.quam de ipō eccleſia celebꝛat. Eſt em̄
exaltatus.in eccleſia militantium eidem pꝛeſiden
do et eam in animo. in fide ⁊ moꝛibus laudabili
ter regendo:et hoc q̄ꝫtum ad ſolennitatem hodi
ernam que dicitur cathedra.quia tunc ſuper an
thiocenam eccleſiam pontificatum accepit.⁊ eaꝫ
ſeptem annis laudabiliter rexit. Secundo eſt ex
altatus in eccleſia malignantium ipſam ſcilicet
diſſipando ⁊ eam ad fidem conuertendo. ⁊ hoc
pertinet ad ſecundam feſtiuitatem. que dicitur
ad vincula. Tunc enim malignantium eccleſiam
diſſipauit.et multos ad fidem conuertit. Tercio
eſt exaltatus in eccleſia triumphantium.in ipſam
ſcilicet feliciter introeundo.et hoc q̄ꝫtum ad ter
ciam ſolennitatem.que eſt paſſionis eius.qꝛ tunc
eccleſiā triumphanciū introiuit. Notandū eti
am ꝙ pluribꝫ alijs rōnibꝫ eccl̄ia ter in āno de eo fe
ſtiuitatē facit.ſ.ꝓpter pꝛimoꝛdiale ꝑncipiū vl̄ ꝓ
uilegiū.ꝓpter officiū.ꝓpter beneficiū.ꝓpter debi
tū.⁊ ꝓpter exemplū. ꝓpter pꝛiuilegiū q̄m beatus
petrus ab alijs apl̄is in tribus fuit pꝛiuilegiatus.
ꝓpter que tria pꝛiuilegia.eccl̄ia ter ī anno euꝫ ho
noꝛat. Fuit em̄ pꝛe ceteris dignioꝛ in auctoꝛitate
q̄m pꝛinceps apl̄oꝝ extitit:⁊ claues regni celoꝛuꝫ
accepit. Feruentioꝛ in amoꝛe. Cum maioꝛe enim
feruoꝛe xp̄m dilexit q̄ꝫ ceteri. ſicut ī multis locis
euangelij manifeſtat̄. Et efficacioꝛ in ꝟtute. Nā
ad vmbꝛaꝫ petri vt legit̄ in actibꝫ ſanabant̄ infir
mi. Sc̄do ꝓpter officium. Ip̄e em̄ officium ꝑ
lationis ſuꝑ vniuerſam eccleſiam habuit. ⁊ ideo
ſicut Petrus fuit pꝛinceps ⁊ ꝑlatus totius eccl̄e
q̄ diffuſa eſt in tribꝫ partibꝫ mūdi.ſ. Aſia.affrica ⁊
europa.ita eccleſia ter in anno celebꝛat feſtum e⁹

Tercio ꝓpter beneficium.qꝛ ipſe qui poteſta
tē accepit ligandi atqꝫ ſoluendi.liberat nos a tri
bus generibꝫ pct̄oꝝ.ſcꝫ cogitatiōis.locutionis ⁊
oꝑationis: vel ꝙ in deum vel ꝙ in ꝓximum vl̄ ꝙ
in nos peccauimus. Uel iſtud beneficium pt̄ eē
triplex beneficiū aliud q̄d virtute clauium pecca
toꝛ in eccl̄ia conſequit̄. Pꝛimū eſt abſolutōnis a
reatu oñſio. Secundum pene purgatoꝛie in tꝑa
lem cōmutatio. Tercium pene tꝑalis ſm̄ partem
relaxatio. Et pꝛopter hoc triplex beneficium ſan
ctus Petrus eſt tripliciter honoꝛandus.

Quarto ꝓpter debitum.qꝛ em̄ ip̄e tripliciter
pauit ⁊ paſcit nos.ſ. verbo exemplo.⁊ temꝑali ſb
ſidio.ſiue oꝛationis ſuffragio.ideo obligamur vt
ip̄m tripliciter honoꝛemus. Quinto pꝛopter
exemplū vt nullus pct̄oꝛ deſperet.etiā ſi tercio ſi
cut Petrus deum negauerit.ſi tamen eum ſicut
ipſe velit coꝛde.oꝛe.oꝑe confiteri.

Secūda cauſa inſtitu

tionis eſt hec.q̄ quideꝫ de itinerario clementis eſt
ſcripta. Cū em̄ petr⁹ ꝟbū dei ꝑdicās. anthiochiā
appꝛopinquaret.om̄es de ciuitate illa ei obuiaue
runt. nudis pedibus pergentes. cilicijs induen
tes ⁊ caput puluere aſꝑgentes.agentes penitēti
am ꝙ ꝯ eū ſymoni mago ꝯſenſiſſent. Petr⁹ ꝓ
eoꝝ penitētiā videns gr̄as deo egit. Tunc illi ob
tulerunt omnes vexatos languoꝛibꝫ. ⁊ demonibꝫ
fatigatos. Quos dum petrus an̄ ſe poni iuſſiſſet
⁊ ſuꝑ eos nomen dn̄i inuocaſſet. immenſum lu
men ibidem apparuit.⁊ om̄es ꝓtinus ſunt ſanati
currentes ⁊ oſculantes veſtigia ſc̄ti petri. Tunc
intra ſeptē dies pluſqꝫ decem milia hoīm baptiſ
ma ſuſceperunt.ita vt theophilus ꝑnceps ciuita
tis illius domū ſuā in baſilicā fecerit ꝯſecrari.⁊ ibi
dem petro excelſam cathedꝛam collocari. vt ab

om̄ibꝫ videret̄ ⁊ audiret̄. Nec iſtud ꝯrīū ē hiis q̄ ſupiꝰ dicta ſūt. potuit ei fieri ꝙ petrꝰ ꝑ oꝑatiōeꝫ pauli a theophilo ⁊ toto ꝑꝑl̄o magnifice ſit ſuſceptꝰ. Sʒ recedēte petro. ſymō magꝰ ꝑꝑl̄m ꝑuertit ⁊ ꝯ̄ petrū ꝯuit̄ incitauit. Poſtmodū xp̄o ꝑniam agēs iteꝝ honorabiliter eū recepit.

Hoc aūt feſtuʒ hodiernū de incathedratōe bt̄i petri ꝯſueuit appellari feſtū epulaꝝ bt̄i petri: ⁊ hic tercia rō ſumit̄ inſtitutōis hꝰ feſti. Cōſuetudo ei fuit antiq̄tꝰ gētiliū vt ait mgr̄ iohēs beleth. ſingl̄is ānis i menſe februario certo die epulas offerre ſuꝑ tumulos ꝑentū ſuoꝝ. ⁊ eas d̄ nocte demōes ꝯſumebāt. Ipi autē ab aiabꝫ circa tumulos errātibꝫ q̄s vmbras vocabāt vaſtari putabāt. Solebāt ei ātiq̄ dicē vt idē ait. ꝙ qn̄ i hūanis corpibꝫ ſūt dicūt̄ aīe. ⁊ i inferl̄ manes: ſpiritus xp̄o vocabāt qn̄ ad celos aſcēdebāt. vmbras qn̄ recēs erat ſepultura ſiue qn̄ circa tumulos errabāt: hec aūt ꝯſuetudo de ipis epul̄ vix a xp̄ianis potuit extirpari. qd̄ ſcti p̄res attendentes. ⁊ penitꝰ hoc extirpare volētes. feſtum de cathedratiōe bt̄i petri: tū de illa q̄ fuit rome: tum de illa que fuit anthiochie. ſtatuerūt illo. ſ. eodem die quo talia fiebāt. vn̄ ab illis epul̄ adhuc ab aliquibꝫ feſtū epulaꝝ beati Petri vocatur.

Quarto īſtituta ē propter reuerentiā corone clericalis. Notandū ei ꝙ iuxͣ aliq̄ꝝ traditōeʒ corona clericoꝝ h̄ primo ſumpſit initiū. Nā dn̄ petrus anthiochie predicaret in ꝯtumeliā nōis xp̄iani. ſummitateʒ eius capitis abraſerunt. Qd̄ q̄dē poſtmodū toti clero tradit̄ in honorem. qd̄ ꝓ xp̄o apl̄oꝝ principi ꝯtumelia fuerat irrogatū. Circa aūt ipaʒ coronaʒ clericoꝝ tria attendunt̄. ſ. capitis abraſio. capillorum detruncatio. ⁊ forme circulatio. Abraſio aūt in ſuꝑiori capite fit triplici ratione. q̄ꝝ duas aſſignat dyoni. in eccl̄iaſtica hierarchia. d. Detonſio capillorum ſiḡt mundā ⁊ nō formabilē vitā. Ad capilloꝝ eñ detonſionem ſiue capitis abraſionem tria ſequnt̄. ſ. mundicie ꝯſeruatio. deformatio. et denudatio. Mundicie cōſeruatio. q̇a ex capillis ſordes in capite aggregant̄. Deformatō quia capilli ad ornatū ſunt. ſignificat ḡ tonſura mundaʒ ⁊ non formabilē vitā. Hoc ei ſignificat qd̄ clerici dn̄t habere mundiciā mētis interiꝰ. ⁊ n̄ formabilē. i. nō exq̄ſitū hitū exterꝰ. Denudatō aūt ſignificat ꝙ int̄ ſe ⁊ deū nihil debet eē mediū. ſʒ imediate deo debent vniri ⁊ reuelata facie dn̄i gl̄iam ſpeculari. Capillorum detrūcatio fit. vt ex hoc det̄ intelligi. ꝙ clerici om̄es cogitationes ſuperfluas a mente ſua debēt abſcidere. ⁊ ad verbū di ſp̄ auditum ꝑatū ⁊ expeditūʒ hr̄e. ⁊ oīa tp̄alia ꝑterq̄ʒ ad neceſſitatē a ſe penitꝰ remouē. Fit aūt circularis figura ml̄tiplici rōne. Prio qm̄ hec figura nō hʒ finē neq̄ʒ principiū. Per qd̄ dat̄ intelligi. ꝙ miniſtri dei ſūt clerici q̇ deꝰ nec hʒ principiū neq̄ʒ finē. Scd̄o qm̄ hec figura nullū angulū hʒ. ⁊ ſignificat. ꝙ clerici nō dn̄t hr̄e ſordes i vita. qm̄ vbi angulꝰ ibi ſordes. vt dic̄ bern̄. Et dn̄t hr̄e veritatē i doctrina: qm̄ veritas angl̄os nō hʒ ſic̄ dic̄ hiero. Tercio qm̄ hec figura ē oīm figuraꝝ pulcerrima Vn̄ in hac deꝰ celeſtes creaturas fec̄. Per quod ſignificat̄ ꝙ clerici dn̄t hr̄e pulcritudinē interꝰ i mēte ⁊ exterꝰ in ꝯuerſatōe. Quarto qm̄ hec figura eſt oīm figuraꝝ ſimpliciſſima. Nulla ei figura vt dic̄ aug. ex vna linea ꝯſiſtit ſola circularis figura ē. q̇ vna tm̄ linea claudit̄. Per qd̄ ſignificat̄ ꝙ clerici hr̄e dn̄t ſimplicitatē columbaꝝ: iuxͣ illud. ⁊ ſimplices ſicut columbe.

Athias hebraice latine dr̄ donatus dn̄o. vel donatio domini. vel humilis ſiue ꝑuus. Nam donatus a dn̄o fuit. qn̄ ipm̄ de mundo elegit: ⁊ inter lxxij. diſcipl̄os deſignauit. Donatio dn̄i fuit. qn̄ ſorte electus int̄ apl̄os nominari ꝓmeruit. Paruus fuit q̇r veram ſp̄ humilitatē ſuauit. Eſt aūt triplex hūilitas ſic̄ dic̄ Amb. Prima eſt afflictiōis qua quis dr̄ humiliatꝰ. Secūda cōſideratiōis q̄ ꝓcedit ex cōſideratiōe ſui. Tercia deuotionis q̄ ꝓcedit ex cognitione creatoris. ꝑmā hūit beatus Mathias martiriū patiendo. Secundā ſeipſuʒ deſpiciendo. Terciā maieſtatem dei admirando. Vel dr̄ a manu qd̄ eſt bonū ⁊ theſis poſitō. inde mathias bonū poſitū ꝓ malo. ſ. ꝓ iuda. Eius vitā q̄ ꝑ eccias legit̄. Bedā ſcripſiſſe credit̄.

Athias apoſtolꝰ in locū iude ſubſtitutꝰ eſt. ſʒ primo ortū originem ipius iude breuit̄ videamꝰ. Legit̄ eñ in q̄dā hyſtoria licet apocripha. ꝙ fuit quidā vir i hierl̄m nomīe ruben. q̇ alio noīe dictus eſt ſymon de tribu dan. vel ſm̄ hiero. de tribu yſachar. qui hūit vxorem q̄ cyborea nuncupata eſt. Quadā igit̄ nocte cuʒ ſibi mutuo debitum exoluiſſent. cyborea obdormiens ſomniuʒ vidit que ꝑterrita cum gemitibus et ſuſpirijs viro ſuo retulit di. Videbat̄ mihi ꝙ filiū flagicioſū parerē. q̇ totius gentis nr̄e cā ꝑditionis exiſteret. Cui rubē nephariā inq̇t rē nec relatu dignam ꝓfaris. ⁊ ſpū cepuito phitonico rapis. Cui illa Si me cōcepiſſe ſenſero. et filium pepero: abſq̄ʒ dubio nō ſpūs phitonicꝰ extitit. ſed reuelatio certa fuit. Procedente igit̄ tp̄e. cū filiū pepiſſet. ꝑentes ꝑl̄imū timuerūt: ⁊ q̇d de eo facerēt cogitare ceperūt. Cūq̄ʒ filiū abhorrerēt occi-

dere: nec vellēt deſtructorez ſui generis enutrire
ipm in fiſcella poſitū mari exponunt. Quē mari
ni fluct⁹ ad inſulā que ſcharioth dī. ꝓpulerīt. Ab
illa igit̄ inſula iudas ſcharioth is appellat⁹ ē. Re
gina aūt illi⁹ loci carēs liberis. ad litt⁹ maris cauſa
ſpaciādi ꝓceſſit. ⁊ fiſcellā a marinis fluctib⁹ iacta
ri vidēs. ipam aperiri p̄cepit: inueniēſqꝫ ibi pue
rū elegantis forme. ſuſpirās ait. o ſi ſolacijs tante
ſubleuarer ſobolis. ne regni mei priuarer ſucceſſo
re. Puez igit̄ ſecreto nutriri fec̄. ⁊ ſe grauidā ſi
mulauit. Tandē ſe filiū pepiſſe mentit̄. ⁊ p totiꝫ
regnū fama hec celebris diuulgat̄. Principes ꝓ
ſuſcepta ſobole vehement̄ exultant. ⁊ ingēti gau
dio plebs letat̄. Jp̄m igit̄ ſm magnificentiā regi
am educari fecit: Nō poſt multū ꝯo tp̄is regina
de rege concepit. ⁊ ſuo tp̄e filium parturiuit. Cū
autē pueri aliquantulum iam creuiſſent. adinuicē
ſepius colludebant: et puerum regium iudas cre
bris moleſtijs ⁊ iniurijs moleſtabat. ⁊ ad fletuꝫ ſe
pius prouocabat. Regina autem hoc moleſte fe
rens. ⁊ iudam ad ſe non pertinere ſciens: ipſum
crebrius verberabat. ſed nec ſic a moleſtia pueri
deſiſtebat. Tandem res panditur. ⁊ iudas nō ve
rus regine filius: ſed inuentus aperitur. Quod
iudas vt comperit vehementer erubuit. ⁊ fratrē
ſuum putatiuum filium regis latenter occidit ob
hoc capitalem ſententiam timens. cum tributa
rijs ī hieruſalē aufugit. ſeqꝫ curie Pylati tunc p̄
ſidis mancipauit. Et quoniam res ſimiles ſibi ſūt
habiles. pylatus Judam ſuis moribus inuenit
congruere: ⁊ ideo cepit ipſum valde carum habe
re. Uniuerſe igitur curie Pylati Judas prefici
tur. et ad eius nutum omnia diſponuntur. Qua
dam igitur die Pylatus de palacio ſuo in quod
dam pomerium aſpiciens illorum pomorum tā
to deſiderio captus eſt. vt pene deficere videre
tur. Erat autem illud pomerium Ruben patris
iude: ſed nec iudas patrem neqꝫ Ruben filium
agnoſcebat: quia ⁊ ruben ipſum in marinis flucti
bus periſſe putabat: et iudas quis pater aut que
patria ſua fuērit penitus ignorabat. Pylatus ita
qꝫ accerſito iuda ait. Tanto illorum fructuum ca
ptus ſum deſiderio q̄ ſi his fruſtratus fuero. ſpi
ritum exalabo. Concitus igitur iudas: in pomeri
um inſilijt. ⁊ velocius mala carpit. Interea ruben
venit et iudam mala ſua carpentem inuenit: forti
ter igitur ambo contendunt ⁊ iurgia ſuperaddūt
poſt iurgia ſurgant ad verbera. et mutuis ſe iniu
rijs affecerunt. Tandem iudas ruben in ea parte
qua ceruix collo connectit̄ lapide percuſſit. pa
trem pariter ⁊ occidit. Poma igitur ſuſtulit. et
Pylato quid acciderit: enarrauit. Jam die incli
nante et nocte ſuperueniente Ruben mortuus
inuenitur. et ſubitanea morte preuentus eſſe pu
tatur. Tunc pylatus omnes facultates Ruben
iude tradidit. Et Cyboream vxorem Ruben in
coniugem iude dedit. Quadam igit̄ die dū Cy
borea grauiter ſuſpiraret. ⁊ iudas vir eius q̄d ha
beret diligenter interrogaret. illa r̄ndit. Heu in
feliciſſima ſum omniū feminaꝝ. q2 infantulū me
um marinis fluctibus immerſi: ⁊ virum meū mor
te p̄uentum inueni: ſed ⁊ dolore miſere Pylatus
addidit dolorem. qui me meſtiſſimam tibi in ꝯiu
gem copulauit. Cumqꝫ illa om̄ia de illo infantulo
enarraſſet ⁊ iudas illa que ſibi acciderant retuliſ
ſet: inuentum eſt q̄ iudas matrem ſuā in vxorem
duxerit. q̄ patrē ſuum occiderit. Penitentia igi
tur ductus: ſuadente Cyborea: dn̄m nr̄m ihesū
xp̄m adijt. ⁊ ſuoꝝ delictorum veniam implorauit
Hucuſqꝫ ī p̄dicta hiſtoria apocriſa legunt̄. que
vtruꝫ recitanda ſint: lectoris arbitrio relinquat̄.
licet ſint potius relinquēda q̄ꝫ aſſerēda. Dn̄s au
tem eū fecit ſuū diſcipulum. ⁊ de diſcipulo ī ſuuꝫ
elegit apl̄m. qui adeo ſibi familiaris extitit ⁊ dile
ctus: vt eum faceret ſuum ꝓcuratorē: queꝫ poſt
modum ptulit ſuum ꝓditorē. Portabat em̄ lo
culos. ⁊ ea que xp̄o dabant̄: furabat̄. Dolēs ꝯo
tp̄e dn̄ice paſſionis q̄ vnguentū qd̄ tricētos de
narios valebat nō fuerat venditū. vt illos etiā de
narios furaret̄ abijt ⁊ dn̄m triginta denarijs ven
didit: quoruꝫ vnuſqͥſqꝫ valebat decem denarios
vſuales. ⁊ damnū vnguenti trecentoꝝ denarioꝝ
recompenſauit. Uel: vt quidā aiunt: omnium q̄
xp̄o dabant̄: decimam partem furabatur et ideo
pro decima parte quam in vnguento amiſerat
pro. xxx: denarijs dominum vendidit. quos cum
penitentia ductus retulit. et abiens laqueo ſe ſu
ſpendit. et ſuſpenſus crepuit medius. et diffuſa
ſunt omnia viſcera eius: in hoc autē delatum eſt
ori: ne per os effunderetur. Non em̄ dignuꝫ erat
vt os tam viliter inquinaretur: quod tam glorio
ſum os. ſ. xp̄i cōtigerat. Dignum em̄ erat. vt vi
ſcera que ꝓditionē cōceperāt: rupta caderent. et
guttur a q̊ vox ꝓditoris exierat laqueo artaretur
In aere etiam interijt vt qui angelos in celo ⁊ ho
mines in terra offenderat ab angeloꝝ et hominū
regione ſeparetur ⁊ in aere cum demonib⁹ ſocia
retur. Cum igitur inter aſcenſionem ⁊ penthe
coſten apoſtoli in cenaculo ſimul eſſent. vidēs pe
trus q̄ numerus. xij. apl̄oꝝ erat imminut⁹. quos
tamen dominus in hoc numero elegerat vt fideꝫ
trinitatis in quatuor mundi partibus predicarēt
ſurrexit in medio fratrum: dicens. Uiri fratres
oportet vt aliquem loco iude ſubſtituamus qui
teſtetur nobiſcum reſurrectioneꝫ chriſti: quia do
minus dixit nobis. Eritis mihi teſtes in hieruſa
leꝫ. et in omni iudea: et ſamaria: et vſqꝫ ad vltimū
terre. Et quia teſtis non niſi d̓ his que videt: de

bet teſtimoniū ferre: eligend⁹ ē vnus ex his viris
q̇ nobiſcū ſꝑ fuerunt. ⁊ dn̄i miracula viderunt: ⁊
ei⁹ doctrinā audierūt. Et ſtatuerunt duos de ſe-
ptuagintaduob⁹ diſcipl'is .ſ. Joſeph. qui cogno
minat⁹ eſt iuſtus ꝓ ſanctitate ſua qui fuit fr' Ja-
cobi alphei. ⁊ mathiā: d cui⁹ laude ſb̄ticet': qꝛ ſuf
ficit ei ꝓ laude ꝙ in apl'm eſt elect⁹. ⁊ orantes di-
xerunt. Tu dn̄e qui noſti corda oīm: oſtende quē
elegeris ex his duob⁹ vnuꝫ accipe locū miniſterij
hui⁹ ⁊ apoſtolat⁹. quē Judas amiſit. ⁊ datis illis
ſortib⁹: cecidit ſors ſuꝑ mathiā: ⁊ annumerat⁹ eſt
cum .xj. apl'is. Et notandū ꝙ exemplo hoc: vt
ait hieronim⁹: nō eſt ſortib⁹ vtēdū: qꝛ priuilegia
paucoꝝ cōmunē legē nō faciunt. Rurſus etiā ſi-
cut ait Beda. donec veniret veritas figuram lic̄u
it obſeruare. Vere eīn hoſtia in paſſione fuit im-
molata. ſꝫ etiā in penthecoſte ꝯſummata. ⁊ ideo ī
electiōe Mathie ſortib⁹ vſi ſunt ne a lege diſcre-
parent. in qua ſummus ſacerdos ſorte querebā-
tur. Poſt penthecoſten xͦo iam veritate propa-
lata ſeptem dyacones nō ſorte: ſed diſcipulorū
electōe aplo'ꝝ xͦo oratione ⁊ manus impoſitione
ordinati ſunt. Cuiuſmodi autē ſortes fuerint
due ſanctoꝝ patrū extant ſententie. Hieronim⁹
eīn ⁊ Beda volunt ꝙ he ſortes tales fuerunt: q̄-
les ille quaꝝ in veteri lege creberrimus vſus erat
Dyoniſius aūt qui fuit Pauli diſcipulus religi-
oſum extimat hoc arbitrari. aſſerens ſibi videri ꝙ
illa ſors nihil aliud fuerit niſi quidam ſplendor ⁊
radius diuinit⁹ ſuꝑ mathiā emiſſus: ꝑ quē ipe oſ̄-
debat' in apl'm aſſumend⁹. Ait eīn ſic in libro ec-
cleſiaſtice ierarchie. De diuina aūt ſorte que ſuꝑ
mathiā diuinit⁹ cecidit. alij quidē alia dixerūt nō
religioſe ſic' arbitror: meā aūt tibi ꝑi intentiōꝫ di-
cam. Vident' eīn mihi eloquia ſortem nominare
thearchicū quoddā donuꝫ demonſtrans. illi the-
archico choro a diuina electiōe ſuſceptum. Hic
igit' mathias apl'us iudeam in ſortem accepit. et
predicationi ibidem inſiſtēs ⁊ multa miracula fa-
ciens in pace quieuit. Jn nonnullis codicibus le-
gitur ꝙ patibulum crucis pertulit et tali marti-
rio coronatus celos aſcendit. Huius corpus
rome in eccleſia ſancte marie maioris ſub lapide
porfiretico ſepultum eſſe dicit'. et ibidem caput
eius populo demonſtratur. Jn quadam vero le-
genda alia: q̄ treueris inuenitur. ſicut inter cetera
legit' mathias de tribu iuda ⁊ ciuitate Bethleeꝫ
illuſtri ꝓſapia oriund⁹ fuit. qui l'ris traditus. om-
nem in breui legis ⁊ ꝓphaꝝ ſcientiā apprehendit:
laſciuiā q̄ꝫ abhorrens: pueriles annos morū ma-
turitate vincebat. Jnformabat' q̄ꝫ eius animus
ad virtutem: vt eſſet ad intelligentiaꝫ habilis. ad
miſericordiam facilis. in proſperis non elat⁹. Jn
aduerſis conſtās ⁊ intrepid⁹ ſatagebat. vt quod
viſu perceperat: opere cōpleret. ⁊ oris doctrinaꝫ
manus operatione monſtraret. Hic cum per iu-
deaꝫ predicaret: cecos illuminabat. leproſos mū-
dabat. demones expellebat. claudis greſſum. ſur-
dis auditum. mortuis vitam reſtituebat. Qui cū
coram pontifice accuſaretur in multis: reſpondit
de obiectis. que crimina dicitis. non oportet me
multa dicere. qm̄ xp̄ianum eſſe nō ē criminis ſed
glorie. Cui pontifex. Si tibi dantur inducie: vis
penitere? Et ille. Abſit vt a veritate quam ſemel
inueni: per apoſtaſiam digrediar. Jgitur mathi-
as in lege erat doctiſſimus: corde mūdus. animo
prudens. in ſoluendis queſtionib⁹ ſacre ſcripture
acutus. in conſilio prouidus. in ſermocinatio-
ne expeditus. Qui cum verbum dei ꝑ iudeam p̄-
dicaret. multos ſignis ⁊ prodigijs ꝯuertebat. vn̄
iudei inuidentes: ip̄m in concilio ſtatuerūt. Duo
ergo falſi teſtes fuerūt qui ip̄m accuſauerāt. Hi
primo in ip̄m lapides miſerunt. quos lapides in
teſtimonium illis ſecum petijt ſepeliri. Qui dum
lapidaret' ſecuri more romāo ꝑcutit'. ⁊ extēſis in
celū manib⁹ ſpiritum domīo reddidit. Et ſubdit'
ibideꝫ. Cuius corpus de iudea romam: ⁊ inde tre
uerim eſt tranſlatum.

Jn quadā xͦo alia legenda legit'. ꝙ dum ma-
thias in macedoniam adueniſſet: ⁊ fidem xp̄i pre
dicaret: quandā potionem toxicatā: que viſu cū
ctos priuabat ſibi dederunt: quam in noīe xp̄i bi-
bit. ⁊ nullam leſionem incurrit. Et cum illa potio
ne pluſq̄ꝫ ducentos q̇nquaginta excecaſſent: ille
ſingulis manū imponens oīes illumīauit. Dya
bolus aūt in ſimilitudine infantis eis apparens:
ſuaſit vt mathiam occiderent: qui eorum cultum
euacuaret. ⁊ cū ipe in medio eoꝝ conſiſteret: trib⁹
tn̄ dieb⁹ eum querentes minime inuenerūt. Ter-
cia aūt die eis ſe manifeſtans dixit. ego ſuꝫ. Quē
manib⁹ poſt tergum ligatis: ⁊ fune collo impoſi-
to crudeliter afflixerūt. ⁊ ſic in carcere recluſerūt:
vbi demones apparentes: dentib⁹ in eū fremebāt:
ſꝫ appropinquare nō poterant. Dn̄s aūt cū mul-
to lumine ad eū veniens ip̄m de terra leuauit. et
vincula ſoluens ⁊ dulciter ꝯfortans: oſtiū aperu-
it. Qui egreſſus verbum dn̄i p̄dicabat. Duꝫ aūt
quidam obſtinati perſiſterent: dixit eis. Denun-
cio vobis ꝙ viui in infernum deſcendetis. Mox
q̄ꝫ terra ſe aperuit: ⁊ cunctos illos deglutiuit. Re
liqui xͦo ad dominum ſunt ꝯuerſi.

Regoriuſ dicitur

a grex ⁊ gore quod eſt predicare ſiue
dicere. Unde Gregorius quaſi gre-
gis predicator. Vel dicitur Gregorius quaſi
egregorius ab egregius et gore. quaſi egregi-
us predicator et doctor. Vel Gregorius in lin-

gua nr̃a vigilãs ſonat. q2 ipſe vigilauit ſibi. deo et
gregi. Sibi p mũdicie ↄſeruatõẽ. Deo p internã
ↄtẽplatõẽ. Gregi p aſſiduã p̃dicatõẽ. Et p hec
tria meret̃ dei viſionẽ. Auguſtin⁹ in libro de ordi
ne. Is videt deũ qui bene viuit. bene ſtudet. bene
orat. Eius vitaꝫ ſcripſit Paul⁹ longobardoꝝ hi
ſtoriographus. quã Johes dyaconus diligenti-
us poſtmodũ compilauit.

Gregorius ſenato
ria ſtirpe ꝓgenit⁹. cui⁹ pr̃ Gordian⁹
⁊ mr̃ ſiluia dicebat̃. Cũ ſummũ philo
ſophie apicẽ i ipa ſui adoleſcẽtia attigiſſet: ac re
rũ ⁊ diuitiaꝝ copia plurimũ habũdaret: cogita-
uit tñ hec oĩa deſerere: ⁊ in religionẽ ſe trãſferre.
Sed dũ longi⁹ ↄuerſionẽ ꝓtraheret. ⁊ tutius ſe
xp̃o famulatuꝝ putaret: ſi ſub p̃toris vrbani ha-
bitu mũdo ſpecietenꝰ deſuiret: cepert m̃lta ↄ eũ
ex ſc̃li cura ſuccreſcere: ita vt nõ tã ſpecie ſed i eo
retineret̃ ⁊ mente. Tandẽ patre orbat⁹ ſex mona
ſteria in ſicilia ↄſtruxit ſeptimũ inter menia vrbis
in honore ſancti Andree apl̃i in ꝓprio domate fa
bricauit. In quo relictis ſericis. auro gemmiſq3
radiantib9. vili monaſtico habitu tegebatur: vbi
ad tantã pfectionẽ in breui pũenit. vt in ipõ ſue
ↄuerſionis initio: poſſet iam in pfectoꝝ numero
cõputari. Cuius qdeꝫ pfectio ex verbis ſuis que
in prologo ſup dyalogũ ponit aliqualiter ppen-
di poteſt. vbi ſic dicit. Infelix anim⁹ me⁹ occupa-
tionis ſue pulſatus vulnere meminit: q̃lis aliqñ i
monaſtẽrio fuerit. quomodo ei labentia cuncta
ſubtererat: quantũ reb9 oĩb9 que voluunt̃ emi-
nebat: q nulla niſi celeſtia cogitare conſueuerat.
q etiam retent⁹ corpore ipa iam carnis clauſtra
cõtemplatõe trãſibat: q mortẽ quoq3 que pene
cũctis pena eſt: videlicet vt ingreſſuꝫ vite ⁊ pmiũ
laboris ſui amabat. Tãta deniq3 diſtrictõe corp⁹
ſuũ afflixit: vt infirmato ſtomacho ſubſiſtere vix
valeret. ⁊ inciſionẽ vitaliũ: quam greci ſincopim
vocant. patiens crebris anguſtijs p horaꝝ mo-
menta ad exitum propinquaret.

Quadam vice dũ quedaꝫ in monaſterio ſuo
vbi abbas p̃erat: ſcriptitaret. angelus domini in
ſpecie naufragi ſibi affuit. ſibiq3 miſereri lacri-
mabiliter poſtulauit. Cui cum Gregorius ſex ar
genteos dari feciſſet ⁊ abijſſet. eadem die iterum
redijt: ſeq3 multa pdidiſſe: pauca ꝟo recepiſſe p-
hibuit. Qui cum ab eo totidem argenteos rece-
piſſet: iterum vice tercia reuerſus miſereri ſibi im
portunis clamoribus poſtulabat. Sed gregori-
us cum a procuratore ſui monaſterij didiciſſꝫ nil
dandum adeſſe preter ſcutellam argenteam quã
mater ſua cum leguminibus mittere ſolebat i mo
naſterio remanſiſſe: illaꝫ ſtatim dari precepit quã
ille libenter accipiens letus abſceſſit. Hic autem
angelus domini fuit ſicut ſe ſibi poſtmodum re-
uelauit. Quadam die beat⁹ gregorius per fo-
rum vrbis romane tranſiens: cernit quoſdam pu
eros forma pulcerrimos. vultu venuſtos. capillo
rum nitore perſpicuos eſſe venales. Interrogat
igitur mercatorem de qua illos patria attuliſſet.
Qui reſpondit. de Britanca cuius incole ſimili
candore refulgent. Interrogat iterum. ſi xp̃iani
ſunt. Cui mercator. non. ſed paganis erroribus i
plicati tenent̃. Tunc gregorius acriter ingemi-
ſcens. heu prochdolor inquit. q3 ſplendidas faci-
es princeps tenebrarum nunc poſſidet. Interro-
gat inſuper quod eſſet vocabulum gentis illius.
Cui ille. Anglici vocantur. Bene inquit anglici:
quaſi ãgelici. quia ⁊ angelicos vultus habẽt. In
terrogante iterum eo. quod nomen haberet illa
prouincia. ait mercator. Prouinciales illi deiri
vocantur. Et Gregorius. Bene inquit deiri: q̃a
de ira ſunt eruendi. Rurſus de nomine regis in-
terrogante. ait mercator. q Aelle diceretur. Et
gregorius. Bene Aelle. quia alleluia i partibus
illis decantari oportet. Qui mox ad ſummuꝫ põ
tificem accedens: cum multa inſtantia et precib9
vix obtinuit: vt ad illos conuertendos mittere-
tur. Cumq3 iam iter arripuiſſet romani de eius ab
ſentia plurimum perturbati papam adeunt. ⁊ eũ
taliter alloquuntur. Petrum offendiſti: romam
deſtruxiſti: gregoriuꝫ dimiſiſti. Sicq3 papa per-
territus ad eum reuocandum continuo nuncios
deſtinauit. Cumq3 gregori⁹ iam iter trium dierũ
pegiſſet. ⁊ in quodam loco diuertens. quedam ce
teris quieſcentib9 lectitaret: locuſta ſuperueniẽs
eum coegit a legendo quieſcere: et ex conſiderati
one ſui nominis docuit eum in eodem loco nõ ſta
re debere. Quod ille ſpũ ꝓphetico diſcẽs ſtatim
comites adhortat̃ vt velocius debeant proficiſci
Sed ſupuenientib9 apoſtolicis nũcijs redire cõ
pellit̃: licet de hoc plurimũ triſtaret̃. Tunc papa
ipm̃ a monaſterio ſuo abſtraxit. ⁊ ſuum dyaconẽ
cardinalem ordinauit. Quodã tempe tybris
fluuius alueũ ſuũ egreſſ⁹ intantũ excreuit vt ſup
muros vrbis influeret ⁊ pl̃imas domos euerte-
ret. Tũc etiã p tibrim fluuiũ multitudo ſerpentũ
cũ dracone magno in mare deſcendit. ſed a flucti
bus ſ̃focati ⁊ ad litt⁹ ꝓiecti: totum aerẽ ſua pu-
tredie corrupert. Sicq3 plaga peſſima quã igui-
nariã vocant ſecuta ẽ: ita vt etiã corpali viſu ſa-
gitte celit⁹ venire: ⁊ ſinglos q̃ſq3 pcutere videret̃
Que p̃mo oĩm pelagiũ papã ptulit: et ſine mo-
ra extinxit. Poſtmodũ ꝟo ita in reliquũ vulgus
deſeuit. vt ſubtractis habitatorib9 dom⁹ pl̃imas
vacuas in vrbe reliq̃rit. Sed q2 eccl̃ia dei ſine re-
ctore eſſe nõ poterat. Gregoriũ licet totis virib9

ſenitentē plebs oīs elegit. Cum ꝗ benedici debe-
ret. ⁊ lues ppl'm deuaſtaret: ſermonē ad ppl'm fec-
ꝓceſſionē faciēs: letaīas īſtituit. ⁊ vt oēs deū attē
tiꝰ exoraret: admonuit. Cū igit' deū oīs ꝯgrega-
tus ppl'us exoraret. intantū lues ipa deſeuit: vt in
vna hora. lxxx. hoīes ſpm̄ exalaret. ſed nequaꝗꝫ
ceſſauit ppl'm admonere. vt ab oīone nūꝗꝫ deſiſte
rēt: donec peſtem ipam diuina ꝓpulſaret miſera-
tio. Finita ꝓceſſione fugere voluit: ſꝫ nequit. quia
die noctuqꝫ portas vrbis ꝓpt' eū vigiles obſerua
bant. Tandē mutato habitu a quibuſdā negoci
atoribꝫ obtinuit: vt in quodā dolio ſup̱ quadrigā
de vrbe educeret'. qui mox ſiluā expetijt cauerna-
rū latibula requiſiuit: ibiqꝫ tribꝫ diebꝫ latuit. Ue
rūtamē dū ſollicite quereret': colūna lucis ꝑfulgi-
da a celo dependēs ſup̱ locū in quo latitabat ap-
paruit. in q̄ columna angelos deſcēdentes ⁊ aſcē
dētes quidā recluſus aſpexit. Moxqꝫ ab vniuer
ſo ppl'o capit': trahit'. Et ſummꝰ pontifex ꝯſecra-
tur. Q2 ꝟo ad hoc honoris culmē inuitꝰ aſcen-
derit: q̄ verba ſua legit patent' aduertit. nā ī epl'a
ad Narſum patriciū ſic ait. Dum ꝯtemplatōis
alta deſcribitis ruine mee mihi gemitum renoua
tis. q2 audiui quid intꝰ ꝑdidi: dum foras ad cul-
men regiminis immeritus aſcendi. Tanto autem
merore ꝑcuſſum cognoſcite. vt vix loqui ſufficiā
Nolite ergo me vocare neomi id eſt pulcruʒ. ſed
vocate me mara. i. amarū. q2 amaritudine plenus
ſum. Item alibi. ꝙ me ad epiſcopatus ordinem
cognoſcitis perueniſſe: ſi me diligitis plāgite: qd̓
⁊ ego inceſſanter defleo. atqꝫ vt deum pro me exo
retis: rogo. In prologo q̄ʒ ſup̱ dyalogum ſic ait.
ex occaſione cure paſtoralis animus meus ſecu-
larium hominum negocia patit': et poſt tam pul-
cram ſue quietis ſpeciem terreni actus puluere fe
datur. perpēdo itaqꝫ quid tolero. perpendo q̄d
amiſi. Dumqꝫ intueor illud quod perdidi: fit
hoc grauiꝰ quod porto. Ecce eīm nunc magnͥ ma
ris fluctibꝫ quatior. atqꝫ ī naui mentis tempeſta-
tis valide procellis illidor: ⁊ cuʒ prioris vite reco-
lo quaſi poſt tergum ductis oculis viſo littore ſu
ſpiro. Sed quia adhuc romaʒ dicta peſtis va
ſtabat more ſolito proceſſionem cuʒ letanijs per
ciuitatis circuitum quodam tpe paſcali ordina-
uit. in qua imaginem beate Marie ſemper virgi-
nis: que adhuc: vt aiunt: eſt rome in eccleſia que
dicit' ſancta maria maior: quam Lucas arte me-
dicus. ⁊ pictor egregius formaſſe dicitur: ⁊ eideʒ
virgini ſimilima per oīa ꝓhibetur. ante proceſſi
onem reuerenter portari fecit. Et ecce tota aeris
infectio ⁊ turbulentia imagini cedebat ac ſi ipāʒ
imaginem fugeret. et eius preſentiaʒ ferre nō poſ
ſet: ſicqꝫ poſt imagineʒ mira ſerenitas et aeris pu
ritas remanebat. Tunc ī aere: vt fertur: iuxta ima
ginem audite ſunt voces angeloꝝ canentiū. Re-
gina celi letare alleluia. Quia quē meruiſti porta
re all'a. Reſurrexit ſicut dixit alleluia. Statimqꝫ
beatꝰ gregoriꝰ qd̓ ſequit' adiunxit. Ora ꝓ nobis
deū rogamꝰ alleluia. tūc beatꝰ gregoriꝰ vidit ſup̱
caſtrū creſcēcij angelū dn̄i qui gladiū cruentatū
detergēs: ī vaginā remittebat. Intellexitqꝫ Gre
gorius: ꝙ peſtis illa ceſſaſſʒ. Et ſic factum ē. Un̄
⁊ caſtrū illud caſtrū angeli deinceps vocatum eſt
Tandē vt deſiderauerat auguſtinū mellitū. ⁊ Jo
hannē cuʒ quibuſdā alijs in angliā miſit ⁊ eos ſu
is ꝑcibus ⁊ meritis ad fidē ꝯuertit. Tante eti-
am humilitatis beatꝰ Gregoriꝰ extitit: vt ſe lau-
dari nullo mō ꝑmitteret. Nam Stephano epo
q̄ eum in ſuis epl'is laudauerat: ita ſcripſit. Mul-
ta mihi ⁊ vltra q̄ꝫ audire merui vel debui indignꝰ
fauorēʒ in veſtris epl'is demonſtraſtis. Et tn̄ ſcri-
ptum eſt. Ne laudas hoīem q̄ꝫdiu viuit: tn̄ etſi
audire talia dignus nō fui: oīonibꝫ vr̄is peto vt
dignus efficiar. vt ſi bona ideo ī me dixiſtis: q2 nō
ſunt iō ſint q2 dixiſtis. Item in epl'a ad Narſum
patricium: ꝙ cauſe ⁊ nomīs ſil'itudineʒ faciendo
ꝑ ſcripturas clauſulas declamatiōeſqꝫ formatis
certe frater cariſſime ſymeam leoneʒ vocas: ꝙ co
mō hos agere ꝯſpicimus: quo ſcabioſos catulos
ſepe pardos vel tygres vocamus. Item in epiſto
la ad anaſtaſium patriarcham anthiocenum: ꝙ
vos me os dn̄i: ꝙ lucernam dicitis: ꝙ loquendo
multis prodeſſe: multiſqꝫ poſſe lucere perhibetis
eſtimationem meā fateor mihi in dubitatōʒ ma-
ximam ꝑduxiſti. Conſidero nanqꝫ q̄ ſum: ⁊ nihil
me ex huiuſmodi boni ſigno deprehendo. Con-
ſidero autē qui eſtis: ⁊ vos mentiri poſſe non ar-
bitror. Cū ergo credere volo quod dicitis: cōtra
dicit mihi infirmitas mea. Cū diſputare volo qd̓
in laude mea dicit' ꝯdicit mihi ſāctitas vr̄a. Sed
q̄ſo vir ſcte nobiſ aliquid de h̄ certamie nr̄o ꝯue
niat. vt ſi non qd̓ dicitis ita eſt: ſit ita quia dicitis
Uocabula etiā iactantia vel vtilitatem ſonantia
oīno reſpuebat. Un̄ Eulogio patriarche alexā-
drino q̄ eum vniuerſaleʒ papā vocauerat ita ſcri
bit. in ꝑfatione epl'e quam ad me direxiſtis ſup̱-
be appellationis verbum vniuerſalem me papaʒ
dicentes imprimere curauiſtis. Quod peto dul-
ciſſima ſanctitas veſtra vltra nō faciat q̄a vobis
ſubtrahit': qd̓ alteri plus q̄ꝫ ratio exigat ꝑbetur.
Ego eī verbis ꝓſꝑari nō q̄ro: ſed moribꝫ: nec ho
norem eſſe deputo in quo fratres honorem ſuuʒ
perdere cognoſco. Recedant ergo verba que va
nitatem inflant: caritatem vulnerant. Hinc
eſt. ꝙ cum Johannes epiſcopus conſtantinopo-
litanus hoc vocabulum vanitatis ſibi vſurpa-
ret. Et ſe vniuerſalem papam vocari fraudu-
lenter a ſynodo obtinuiſſet: inter cetera ſic de co

ſcribit gregori⁹. Quis eſt iſte q̇ ꝯtra ſtatuta euã-
gelica. ꝯ canonũ decreta: nouũ ſibi nomẽ vſurpa-
re p̄ſumit. vt vel ſine imminutiõe ſit vn⁹. qui eſſe
appetit vniuerſus: Verbũ etiã iuſſionis ſibi a co-
epis dici nolebat. Vñ ait in ep̄l'a ad Eulogium
ep̄m alexandrinũ. Ura mihi caritas loquit̃: di-
cẽs. ſic iuſſiſtis ꝙ verbũ iuſſioĩs peto a meo audi-
tu remoueri. q2 ſcio q̇ ſũ: ⁊ qui eſtis. loco em̃ mihi
f̃res eſtis: morib9 p̄res. Inſup ob nimiã huili-
tatẽ qua erat predit⁹: nolebat ꝙ matrone ſe an-
cillas ſuas diceret̃. Vñ ruſticane patricie ſcribẽs
ait. Unũ in tuis ep̄l'is egre ſuſcepi: q2 qđ ſemel eſ-
ſe poterat: ſepius dicebat ancilla veſtra: ⁊ ancilla
v̄ra. Ego em̃ qui ꝑ epiſcopat⁹ onera: oĩm ſeruus
ſum fact⁹: q̄ rõne te mihi ancillã dicis. cui⁹ añ epi
ſcopatũ ſuſceptũ ꝓpri⁹ fui. ⁊ ideo rogo ꝑ oĩpo
tentẽ deũ ne hoc verbũ aliq̄n ad me in ſcriptis tu
is inueniã. Prim⁹ in ſuis ep̄l'is ſe ſeruũ ſeruoꝝ
dei nominauit ⁊ alios nominari inſtituit. Libros
ſuos dũ adhuc viueret ob nimiã humilitatẽ qua
erat p̄ditus: publicari nolebat. ⁊ in alioꝝ cõꝑatio
ne ſuos nihil valere eſtimabat. Vñ Innocẽtio p̄
fecto africe ſic ſcribit ꝙ expoſitionem ſancti Iob
vobis tranſmitti voluiſtis. v̄ro ſtudio congaude-
mus. ſed ſi delicioſo cupitis pabulo ſaginari: be-
ati auguſtini compatriote veſtri opuſcula legite.
⁊ ad comꝑationẽ illius ſimilaginis: noſtrũ furfu-
rem nõ queratis. Neq3 em̃ volo dũ in hac carne
ſum ſiqua dixiſſe me contigit: ea facile hominib9
innoteſci. Legit̃ q̄3 in quodam libro de greco
in latinũ tranſlato ꝙ quidam ſanctus pater no-
mine abbas Iohannes cum romam ad viſitan-
da ap̄l'oꝝ limina veniſſet: ⁊ beatum gregoriũ pa-
pã ꝑ medium ciuitatis tranſire videret: voluit ei
occurrere: ac vt decebat reuerentiã exhibere. Cer
nens ꝗ̇ beatus gregorius. ꝙ ſe in terram vellet
ꝓſternere: feſtinauit ⁊ primo ſe coram ip̄o in terrã
ꝓſtrauit. nec inde ſurrexit: quoadusq3 abbas p̄-
mo ſurrexiſſet: in quo maxime eius humilitas cõ-
mendat̃. Tante autem largitatis elemoſinarũ
extitit. vt nõ ſolũ preſentib9. ſed etiam longe po-
ſitis ⁊ in monte ſynai monachis neceſſaria mini-
ſtraret. Nam omniũ indigentium nomĩa ſcripta
habebat. et eis liberaliter ſubueniebat. Mona-
ſterium hieroſolomis inſtituit: et dei famulis illic
degentibus neceſſaria mittere ꝓcurauit. Tri-
bus quoq3 milibus ancillis dei: pro quotidianis
ſtipendijs octoginta libras auri annualiter offe-
rebat. Quotidie etiam ad ſuam menſam pere
grinos quoſlibet inuitabat. Inter quos die qua-
dam vn⁹ acceſſit: in cuius manib9 dũ ip̄e ex humi
litate aquam fundere vellet: conuerſus. vrceum
accepit: ſed repente eũ in cuius manib9 aquã fun
dere volebat non inuenit. Cũq3 hoc factũ ſecum
ip̄e miraret̃: eadem nocte dñs ꝑ viſionem ei dixit.
Ceteris dieb9 me in mẽbris meis: heſterno aũt die
me in memetip̄o ſuſcepiſti. Alio q̄3 t̄pe p̄cepit
cancellario vt. xij. ꝑegrinos ad prandiũ inuitaret
qui ꝑgens iuſſa ꝯpleuit. Dũ aũt ſimul diſcũbe-
rent. intuens papa tredecim nũerauit. ⁊ accerſito
cancellario cur ꝯtra ſuã iuſſionẽ tredecim inuita-
re p̄ſũpſerat. iq̄ſiuit. q̄s cãcellari⁹ nũerãs ⁊ tm̃. xij
inueniẽs: ait. Crede mihi p̄r nõ ſunt niſi duodeci
Aiaduertit gregori⁹ virũ ꝓpius diſcũbentẽ. vul
tum crebro mutare: et nunc adoleſcentem. nunc
ꝗ̇o ſibi vetulũ venerãda quadã canicie ſimulare
Finito igit̃ ꝯuiuio illũ i cubiculo duxit. vehemẽ-
ter adiurans vt ei ſe nomẽq3 ſuũ ꝓdere dignare-
tur. Qui r̄ndens ait. Et cur interrogas de nomi-
ne meo qđ ẽ mirabile. verũtñ ſcito: q2 ego ſũ nau-
frag⁹ ille cui ſcutellã argẽteã tribuiſti. quã tibi mi
ſerat cum legumib9 mater tua. Et hoc tibi ꝓcer-
to ſit cognitũ. ꝙ ab illo die quo mihi dediſti. deſti
nauit te dñs fieri eccleſie ſue p̄ſulẽ. ⁊ Petri apo-
ſtoli ſucceſſorẽ. Cui gregorius. Et tu quõ hoc no
ſti ꝙ tunc me dñs preeſſe ſue eccleſie deſtinaue-
rit. At ille. Quoniam angelus eius ſum: et me ti-
bi dominus nunc remiſit. vt te ſemꝑ debeam ꝓte-
gere ⁊ omne quod petieris: ꝑ me apud ipſum va
leas ĩpetrare. Statimq3 ab eo diſparuit. Eo
tempore fuit quidam heremita vir magne virtu-
tis qui oĩa ꝓpter deũ reliquerat. et nihil preter
vnam cattam poſſidebat. Quã blandiẽs crebro
quaſi cohabitatricem in ſuis gremijs refouebat.
Orauit igit̃ ad deum vt ſibi oſtendere dignaret̃.
cum quo future remunerationis mãſionẽ ſpera-
re debuiſſet. qui illius amore nil ex diuitijs huius
ſeculi poſſideret. Quadam igitur nocte ſibi reue
lat̃. ꝙ cum gregorio romano pontifice manſionẽ
ſibi ſperare deberet. At ille fortiter ingemiſcens
paꝝ ſibi voluntariam pauꝑtatem profuiſſe puta
bat. ſi cũ eo remunerationẽ reciꝑet. qui tantis mũ
dialib9 diuitijs abundaret. Cũ ergo gregorij di-
uitias ſue pauꝑtati die noctuq3 ſuſpirando ꝯfer
ret. alia nocte audiuit dñm ſibi dicentẽ. Cum di-
uitẽ nõ poſſeſſio diuitiarũ. ſed cupido faciat: cur
audes pauꝑtatem tuã gregorij diuitijs ꝯpare. q
magis illam cattã quã habes quotidie palpãdo
diligere cõprobaris: q̄3 ille tãtas diuitias q̄s non
amando: ſed ꝯtẽnendo cũctiſq3 liberal'r largien-
do diſꝑgit. Itaq3 ſolitari⁹ deo grãs retulit: ⁊ qui
meritũ ſuũ decreuiſſe putauerat ſi gregorio ꝯfer-
ret̃ orare cepit vt cũ eo manſionẽ q̄ñq3 percipere
mereret̃. Cũ apud mauriciũ imꝑatorẽ ⁊ filios
eius: ſuꝑ morte cuiuſdam ep̄i falſo accuſaret̃. ſic
ait in ep̄l'a quam apocriſario mittit. Unũ eſt qđ
breuiter ſuggeras dñis meis. quia ſi ego ſeru⁹ eo
rũ in mortẽ longobardoꝝ vel damnũ me miſcere

voluiſſent: hodie Longobardoꝝ gens nec regē
nec ducē nec comites hꝫet atq̃ i ſua ꝯfuſione eſ-
ſet. Sed q2 deū timeo. i morte cuiuſlibꝫ hoīs me
miſcē formido. Ecce quāte huilitatꝭ extitit. q2 cū
ēet ſūmꝰ pontifex ipatoris ſe ſeruū vocabat. dn̄z
ſuū eū appellabat. Ecce quāte innocētie. q2 i mor
tē inimicorum ſuorum conſentire nolebat.

Cū Mauricꝰ impator Gregoriū ⁊ eccleſiam
dei pſequeret̃: int̃ cetera ſic ei ſcripſit gregorius.
Quia em̄ pctõr ſum: credo ꝙ oīpotentē deū tā-
to vobis amplꝰ placatis: quāto me ei male ſerui-
entem affligitis. Quadā igit̃ vice quidā mo-
naſtico habitu indutꝰ: ſpatā euaginatā dexterā
tenēs coram impatore intrepidꝰ aſtitit: ⁊ ꝯtra eū
vibrans illum gladiū moriturū pdixit. Territus
Mauricꝰ a pſecutione Gregorij ceſſauit. ⁊ vt ꝓ
ſe orare deberet inſtant̃ petijt: quatenꝰ ip̄m i hac
vita d̾ malis ſuis deꝰ puniret. ⁊ nō puniēdū extre
mo exami reſeruaret. Quadā igit̃ vice vidit
ſe Mauricꝰ ante tribunal iudicis ſtare ⁊ iudicē
ꝓclamare. Date Mauriciū ⁊ capiētes eum mini
ſtri: ip̄m ante iudicē poſuerūt. Cui ille. Ubi vis
vt reddā tibi mala q̄ in ſc̄lo ꝑpetraſti: Ille reſpō
dit. Hic potius da dn̄e mihi. ⁊ non in ſeculo fu-
turo retribue. Statimq̃ diuina vox iuſſit tradi
Mauricium. vxorem. filios ⁊ filias foce militi oc-
cidendos. Quod et factum eſt. Non poſt multū
em̄ tp̄is focas quidā miles eiꝰ: ip̄m cū tota fami-
lia ſua gladio occidit: et ei in imperio ſucceſſit.

Cum apud ſanctam mariā maiorē in die paſ-
ſce miſſam celebraret. ⁊ pax domini pronunciaret
angelus dn̄i alta voce reſpondit. ⁊ cum ſpū tuo.
Unde papa apud illā eccleſiam in die paſce ſta-
tionem facit: nec ſibi cum dicit. pax dn̄i in huius
miraculi teſtimoniū reſpondet̃. Quodam tē-
pore Traianus impator romanus ad quoddā
bellū vehementiſſime feſtinabat. Cui vidua que-
dam flebiliter occurrit: dicens. Obſecro vt ſan-
guinem filij mei innocenter perempti vindicare
digneris. Cumq̃ Traianus ſi ſanus reuerteretur
vindicare ſe teſtaret̃: vidua dixit. Et quis mihi
hoc preſtabit: ſi tu in ꝓlio mortuꝰ fueris. Traia-
nus dixit. Ille qui poſt me impabit. Cui vidua.
Et tibi quid proderit: ſi alter mihi iuſticiam fece
rit: Traianus dixit. Utiq̃ nihil. Et vidua. Nō-
ne inquit melius eſt tibi: vt mihi iuſticiam facias:
⁊ pro hoc mercedem accipias: q̃ꝫ vt alteri hanc
tranſmittas. Tunc Traianꝰ pietate cōmotus de
equo deſcendit: ⁊ ibidem innocentē ſanguinē vin
dicauit. Fert̃ quoq̃ ꝙ cū quidā filius Traiai
per vrbum equitando nimis laſciue diſcurreret
filium cuiuſdā vidue interemit: quod cum vidua
Traiano lacrimabiliter exponeret. ipſe filium ſu-
um qui hoc ecerat: vi due loco filij ſui defuncti t̃-
didit. ⁊ magnifice ipſam dotauit.

Dū igit̃ quadā vice diu iā defuncto Traia-
no Gregoriꝰ ꝑ forꝫ traiani trāſiret. ⁊ huiꝰ māſue-
tudinē iudicis recordatꝰ fuiſſꝫ: ad ſc̄ti Petri ba-
ſilicā ꝑuenit: ⁊ ibidē ꝓ eiꝰ errore amariſſime fleuit
Tunc ſibi diuinitꝰ ē rn̄ſum. Ecce petitionē tuā
ꝯpleui. ⁊ traiano penā eternā pepci. Decet̃o aūt
diligētiſſ ie caueas ne ꝓ dānato aliq̄ p̄ces fūdas.

Damaſcenꝰ aūt in quodā ſuo ſermone narrat
ꝙ Gregoriꝰ ꝓ traiano orōnem fundēs: audiuit
vocē ſibi diuinitꝰ illatā: vocē tuā audiui. ⁊ veniā
Traiano do. Cuiꝰ rei: vt ibidem dicit: teſtis ē ori-
ens om̄is ⁊ occidens. Sup hoc dixerūt quidā. ꝙ
traianꝰ reuocatꝰ fuit ad vitā: vbi grām ꝯſecutus
veniā meruit. ⁊ ſic gloriā obtinuit. nec erat i infer-
no finaliter deputatꝰ: nec ſentētia diffinitiua dā-
natꝰ. Alij ꝙ aīma traiani nō fuit ſimpliciter a rea
tu pene eterne abſoluta. ſꝫ eiꝰ pena vſq̃ ad tem-
pus. ſ. vſq̃ ad diē iudicij fuit ſuſpēſa. Alij ꝙ pe
na q̄ ad locū vel modū aliquē tormēti ſub ꝯditio
ne fuit taxata donec orante gregorio ꝑ xp̄i grām
locꝰ vel modꝰ aliquis mutaret̃. Alij vt Iohānes
dyaconꝰ: qui hanc legendā ꝯpilauit: ꝙ nō legit̃
oraſſe ſed fleuiſſe. ⁊ frequent̃ dn̄s miſertꝰ ꝯcedit.
qd̾ homo q̄ꝫuis deſiderās petere non p̄ſumit: et
ꝙ eiꝰ aīa non eſt ab inferno liberata: ⁊ in paradiſo
repoſita. ſed ſimpliciter ab inferni cruciatibus li-
berata. Ualet em̄: vt dicit: aīa ⁊ in inferno exiſte-
re ⁊ inferni cruciatus ꝑ dei miſericordiā non ſen-
tire. Alij dicunt ꝙ pena eterna conſiſtit in duobꝫ
ſcꝫ in pena ſenſus. ⁊ in pena damni. q̄ eſt carentia
diuine viſionis. Pena igit̃ eterna q̄ꝫtum ad pri-
mū eſt ſibi dimiſſa: ſꝫ q̄ꝫtū ad ſcd̾m retēta. Fert̃
q̄ꝫ ⁊ q2 angelus iſtud adiecerit. q2 em̄ pro dam-
nato rogaſti duoꝝ tibi dat̃ optio. Aut em̄ i pur-
gatorio duobus diebꝫ cruciaberis. Aut certe to-
to tempe vite tue in infirmitatibus et doloribꝫ fa-
tigaberis. Qui preelegit toto tempe vite ſue do-
loribꝫ concuti q̄ꝫ duobꝫ diebꝫ in purgatorio cruci
ari. Unde factū eſt ꝙ ſꝑ deinceps aut febribus
laborauit. aut podagre moleſtia preſſus fuit. aut
validis doloribus conquaſſatus. aut dolore ſto-
machi mirabiliter cruciatus. Unde in quadam
epiſtola ſic loquitur: dicens. Tantis podagre. tā-
tis moleſtiarum doloribus premor. vt vita mea
mihi grauiſſima pena ſit. Quotidie enim in dolo
re deficio: ⁊ mortis remedium expectando ſuſpi-
ro. Item alibi. Dolor meus mihi interdum len-
tus eſt. interdum nimius: ſꝫ neq̃ ita lentus vt rece
dat. neq̃ ita nimius vt interficiat. Unde fit vt q̄
quotidie in morte ſiꝫ repellar a morte. Sic autē
me infectio noxij humoris inbibit: vt viuere mihi
pena ſit. ⁊ mortem deſideranter expectem quam
gemitibus meis ſolā credo eſſe remedium.

Matrona quedã ſinglis dieb⁹ dñicis beato
Gregorio panes offerebat. Cui cum poſt miſſaꝝ
ſolēnia corp⁹ dñi offerret. ⁊ d. ceret. Corpus dñi
nřı ihu xpi cuſtodiat te in vitã eternã: laſciua ſub-
riſit. Ille ↄtinuo dextrã ab ei⁹ ore ↄuertēs. ptē il-
lã dñici corpis ſup altare depoſuit. Poſtea corã
pplo interrogauit quã ob cauſã ridere pſumpſe-
rit. At illa. Quia panē quē ppriis manib⁹ fecerã
tu corp⁹ dñicũ appellabas. Tũc gregori⁹ p incre
dulitate mulieris ſe in orõne pſtrauit: ⁊ ſurgens
pticulã illã panis inſtar digiti carnē factã reppe-
rit. ⁊ ſic matronã ad fidē reduxit. Orauit iterũ et
carnē illã in panē ↄuerſam vidit. ⁊ matrone ſumē
dũ tradidit. Quibuſdã pncipib⁹ aliqs pcio-
ſas reliqas petētib⁹ aliquãtulũ de ſcti Johis euã
geliſte dalmatica tribuit. Qd illi ſuſpiciētes tan
q̃ viles rliquias. cũ indignatõe nimia eidē reddi
derũt. Tũc beat⁹ gregori⁹ orõne facta cultellũ pe
tijt ⁊ pannũ illũ pupugit. De cui⁹ punctionibus
ſanguis ptin⁹ emanauit. Sicq̃ q̃ pcioſe eſſēt re
liqe diuinit⁹ ē oſtenſũ. Quidã diuitũ romano
rũ p relicta ↄiuge fuerat a pontifice ↄmunione p
uat⁹. Qd ille moleſtiſſime ferēs ſ autoritatē tan
ti põtificis euacuare nõ valens: magoꝝ ſuffragia
requiſiuit: q ſe ſuis carmib⁹ agere pmiſerũt: vt i-
miſſo demone tãdiu caballus põtificis vexaretur
q̃uſq̃ cũ ſeſſore ſuo piclitaret. Cunq̃ beat⁹ gre-
gorius aliqñ ſup caballũ trãſiret: imiſſo demone
magi ei⁹ equũ tã fortiter vexari fecerunt: vt neq̃
q̃ ab aliq̃ teneri valēt. Tunc gregori⁹ reuelãte ſi
bi ſpũ. dyabolicã ſbmiſſionē cognoſcēs: facto cru
cis ſignaculo. tã caballũ a pñte rabie liberauit. q̃
maleficos perpetua cecitate mulctauit. Qui rea
tum ſuũ ↄfitentes. ad ſacri baptiſmi gratiã poſt
modũ puenerunt. Quib⁹ lumen ne artē magicã
relegerent reddi noluit. eos tñ eccleſiaſtico ſubſi-
dio nutriri precepit. Legit̃ q̃ in libro q a gre-
cis lymon dicit̃. q abbas qui pfuerat monaſterio
ſancti gregorij. eidē nunciauit q quidam mona-
chus penes ſe tria nummiſmata haberet. quē be
at⁹ gregori⁹ ad alioꝝ terrorē excõmũicauit. P⁹
modicũ tempis frater morit̃ ſancto gregorio ne-
ſciente qui irat⁹ q ſine abſolutiõe mortu⁹ fuerat
orationem in epitaphio ſcripſit qua eum ab exco
municationis vinculo abſoluebat. deditq̃ epita
phium vni dyaconorum: pcipiens vt eam ſuper
foueam fratris defuncti legeret: quo iuſſa ↄplen-
te: ſequenti nocte qui defunct⁹ fuerat abbati ap-
paruit: ⁊ ſe vſq̃ mõ in cuſtodia detentum ſed he
ri ſe abſolutum fuiſſe phibuit: officium et cantum
eccleſiaſticum necnon ⁊ ſcolã cantoꝝ inſtituit. et
p hoc duo habitacula vnũ iuxta baſilicã ſcti pe
tri. alteꝝ iuxta lateranenſem eccleſiam fabricauit
vbi vſq̃ hodie lect⁹ in quo recubãs modulabat̃
et flagellũ ei⁹ q pueris minabat̃ cũ antiphonario
autētico: veneratiõe ↄgrua reſeruãt̃. In canone
appoſuit, dieſq̃ nřos i tua pace diſpões atq̃ ab
eťna dãnatõe nos eripias. ⁊ i electoꝝ tuoꝝ iube-
as grege numerari. Tandē beat⁹ gregori⁹ cũ
ſediſſet ãnis. xiij. menſib⁹. vj. ⁊ dieb⁹. x. plen⁹ opi-
b⁹ bonis migrauit a corpe. In cui⁹ tumba hi vſ⁹
ſcripti ſunt. Suſcipe terra tuo corp⁹ de corpe ſũ-
ptũ. Reddere qd valeas viuificante deo. Spiri-
tus aſtra petit leti nil iura nocebũt. Cui vite alte-
rius mors magis ipa via ē. Pontificis ſummi h
claudunt̃ membra ſepulcro. Qui innumeris ſep
viuit vbiq̃ bonis. Fluxerãt aũt anni ab incarna-
tione dñi ſexingētiſex ſub foca impatore. P⁹
mortē bťi gregorij regionē totã maxima fames i-
uaſit. Vñ paupes q̃s liberaliter beat⁹ gregorius
paſcere ſolebat ad ſucceſſorē ſuũ venientes dice-
bant. Dñe quos pr nř gregorius ſolebat paſcere
tua ſcťitas fame nõ ſinat pire. Quib⁹ verbis pa
pa indignat⁹ ſemp taliter rñdebat. Si gregori⁹
ad famã ſue laudis cũctos pplos curauit ſuſcipe.
nos aũt non poſſum⁹ paſcere. ⁊ ſic eos ſep vacu-
os remittebat. Unde ſanct⁹ gregori⁹ ter ei appa-
ruit. ⁊ ter blande de ſua tenacia ⁊ detractõe rdar-
guit: ſed ille ſe de nullo emendare curauit. Und
illi quarto terribiliter apparēs illũ corripuit: ⁊ in
capite letaliter pcuſſit. Cui⁹ dolore vexatus: i bre
ui vitã finiuit. Dum aũt adhuc pdicta fames in-
ſtaret. quidã inuidi bťo gregorio ceperũt detra-
here: aſſerentes q totũ theſauꝝ eccleſie tãq̃ vir
pdigus ↄſumpſiſſet. Unde ob hui⁹ vindictã ad
cõburendos libros ſuos ceteroꝝ aĩmos inclina-
runt. Quoꝝ dum quoſdã iam cõbuſſiſſent: ⁊ ce-
teros cõburere vellent: petrus dyacon⁹ ei⁹ fami-
liariſſim⁹ cũ q quatuor libros dyalogoꝝ diſputa-
uerat: tradit̃ vehementiſſime reſtitiſſe. Aſſerens
hoc ad eius delendam memoriã nil valere: cum i
diuerſis mundi ptib⁹ exemplaria tenerent̃. Adiũ-
gens immane ſacrilegiũ eſſe tanti pris tot ⁊ tales
libros exurere. ſup cuius caput ipe ſpiritumſan-
ctum in ſimilitudine colũbe frequētiſſime pſpe-
xiſſet. Tandē eos in hanc ſententiã adduxit: vt ſi
illud quod dixerat iureiurando confirmans mo-
ri continuo meruiſſet. ipſi a librorum exuſtione
deſiſterent. Si vero mori non meruiſſet. ſed ſup-
ſtes ſui teſtimonij extitiſſet: ipſe quoq̃ combuſto-
ribus manus daret. Fertur enim beatus gregori-
us ſibi dixiſſe: q ſi miraculum de viſione colum-
be publicaret poſt hoc viuere non valeret. Ita-
q̃ cum apparatu dyaconi euangeliorum librum
baiulans venerabilis leuita. Petrus adueniens
mox vt tactis ſacroſanctis euangelijs gregorij ſã
ctitati teſtimonium perhibuit: a dolore mortis
extraneus: Spiritum inter verba vere confeſ-

ſionis efflauit. Quidā monachꝰ monaſterij ſā
cti Gregorij q̄dam penes ſe peculiū ꝯgregauit
Beatꝰ aūt gregoriꝰ alteri monacho apparēs: di
xit. vt ſibi denūciaret ꝙ peculiū diſꝑgeret: ⁊ peni
tentiā ageret: qꝛ die tercia eſſet moriturꝰ. Quod
ille audiēs vehement' expauit: pn̄iaꝫ egit. ⁊ pecu
liū r̄ddidit. Moxqꝫ febribꝰ adeo correptꝰ ē: vt a
diluculo diei tercie vſqꝫ ad horā terciā ꝑ nimio i̅
cendio linguā ab ore ꝓjtiēs vltimū flatū emitte
re videret. Sed cū circūſtantes monachi coram
ipo pſallerēt. pſalmodiā interrūpentes ei detra
here ceperūt. Ille aūt ꝯtinuo reuiuiſcēs ⁊ oc'los
ſubridēdo ꝯcutiēs ait. Parcat vobis dn̄s fr̄es:
quare mihi detrahere voluiſtis: Nā impedimen
tū mihi non modicū generaſtis. qꝛ taꝫ a vobis q̄ꝫ
a dyabolo ſub vno t̄pe accuſatꝰ neſciebā cui calū
nie primitꝰ r̄ndereꝫ. Sed ſi q̄nqꝫ quēlibeꝫ migrā
tē videritis: eidē nō detractiōꝫ ſed ꝯpaſſionē im
pendatis vtpote q̄ ad tam diſtricti iudic̄. cū crimi
natore ſuo iudiciū vadit. Nā ad iudiciū cuꝫ dya
bolo ſteti ⁊ adiuuante ſancto Gregorio cunctis
ſuis obiectionibꝰ bene reſpondi. Tm̄ de vna ob
iectione ꝯuictus erubui. ꝓ qua vt vidiſtis: taliter
ſum vexatus: ⁊ adhuc me n̄ potui liberare. Cūqꝫ
de ea fratres requirerent: ait. Nō audeo dicere.
quia cū ad vos a beato Gregorio iuſſus ſum ve
nire: dyabolus de hoc plurimuꝫ eſt conqueſtus:
putans ꝙ me ad penitentiam agendā pro cauſa
illa deus remitteret. Quapropter beatum Gre
gorium vadem dedi. ne commotā calumniā cui
libet reuelarem. Moxqꝫ clamās dixit. O andrea
andrea hoc anno pereas: qui me prauo conſilio
ad hoc periculum compuliſti. Et ſtatim reuolu
tis terribiliter oculis expirauit. Erat autem in vr
be quidam nomine Andreas: qui eodem momē
to quo ei monachus moriens periculum fuerat
imprecatus. in tam grauem morbum decidit: vt
defluentibus carnibus cōſumi poſſet. mori auteꝫ
nō poſſet. tunc monachis monaſterij ſācti grego
rij cōuocatis: ꝯfeſſus eſt ꝙ cū predicto monacho
quaſdā monaſterij chartulas rapuiſſet: ac ſuſce
ptis p̄cijs extraneis tradidiſſet. Moxqꝫ is qui du
dum mori non poterat. inter verba ſue confeſſio
nis ſpiritum exalauit. Eo tempe: vt in vita ſā
cti Eugenij legit': dum adhuc ambroſianum of
ficium magis q̄ꝫ Gregorianuꝫ ab eccleſijs ſerua
retur: romanus pontifex nomine Adrianus con
ciliū conuocauit: vbi ſtatutū eſt vt gregorianum
officium deberet vniuerſaliter obſeruari. Cuius
rei karolus imperator executor exiſtens: per di
uerſas diſcurrens prouincias. minis et ſupplicijs
omnes clericos ad hoc iꝑm cogebat: et libros am
broſiani officij vbiqꝫ cōburebat. multoſqꝫ cleri
cos rebelles incarcerebat. Proficiſcens aūt bea
tus Eugenius ep̄s ad cōciliū inuenit ipꝫ cōciliū
ꝑ triduū iam ſolutū. ſuaqꝫ prudentia dn̄m papā
ſic induxit ꝙ oēs p̄latos qui ꝯcilio interfuerāt et
iam ꝑ tres dietas receſſerāt: reuocauit. Concilio
igit' ꝯuocato oīm patrū hec ſentētia vna fuit. vt
miſſale ambroſianū ⁊ gregorianū ſuꝑ altare bea
ti Petri apl̄i. ponerent': ⁊ fores eccl̄ie optie clau
derent': ac plurimoꝝ ep̄oꝝ ſigillis diligentiſſime
munirent'. Et ipi tota nocte oratōi inſiſterent: vt
dn̄s ꝑ ſignū aliq̄d reuelaret q̄d hoꝝ ab eccleſijs
magis ſeruari vellet. Sicqꝫ ꝑ om̄ia vt ordinaue
rant facientes. mane iannas eccleſie aperuerūt: ⁊
vtrūqꝫ miſſale ſuꝑ altare aptū inuenerūt. Ul' vt
alij aſſerunt miſſale gregorianum penitus diſſo
lutum ⁊ huc illucqꝫ diſꝑſum inuenerunt. ambro
ſianum aūt ſolūmodo aptū ſuꝑ altare in eodem
loco q̄ poſuerunt repperérūt. Quo ſigno diuini
tus ſunt edocti. vt gregorianum officiuꝫ deberet
ꝑ mundū totū diſpergi. ambroſianum aūt tm̄ in
ſua eccleſia obſeruari. Sicqꝫ ſancti patres vt di
uinitus edocti fuerant: ſtatuerunt. ⁊ ſic vſqꝫ ho
die obſeruat'. Narrat Johannes dyaconus
qui vitam beati gregorij cōpilauit: ꝙ duꝫ vitaꝫ
eius conſcriberet ⁊ ꝯpilaret: quidam vir ſacerdo
taliter inſignitus. ei dormienti ⁊ ad laternam: vt
ſibi videbat': ſcribenti aſtitit. Cui deſuꝑ candidiſ
ſima ⁊ adeo tenuiſſima veſtis erat: vt eius rarita
te nigredo ſubterioris tunice appareret. Hic pro
pius acceſſit: ⁊ inflatis buccis riſum continere nō
potuit. Cumqꝫ Johannes cum interrogaret cur
vir grauioris officij ſic diſſolute ridēt: ait. Quia
tu ſcribis de mortuis quos viuentes nūnq̄ꝫ vidi
ſti. Cui Johannes. Et ſi illum non nouerim fa
cie. tamen de illo ſcribo que didici lectione. At il
le. Tu inquit: vt video: ſicut voluiſti: feciſti. ⁊ ego
que facere potero: non ceſſabo. Moxqꝫ illi lumē
laterne extinxit: et adeo ipſum perterruit: vt ve
hementer exclamans putaret ſe ab illo gladio iu
gulari. Moxqꝫ Gregorius affuit comitante ſe
cum dextrorſum beato Nicolao. ſiniſtrorſum ve
ro petro dyacono: eiqꝫ dixit. Modice fidei qua
re dubitaſti. Cumqꝫ poſt cortinam lecti aduerſa
rius latitaret. gregorius ex manu Petri dyaco
ni magnam facem quam tenere videbatur arripi
ens: eiuſqꝫ flammis os facienqꝫ ipſius aduerſa
rij exurens ad inſtar ethiopis denigrauit. Que
dam autem ſcintilla paruiſſima cadens in eius
veſtem candidam ipſam dicto citius conflagra
uit. et ſic nigerrimus totus apparuit. Dixitqꝫ be
tus Petrus Gregorio. ſatis denigrauimus eum
Cui Gregorius. Nos illum non denigrauimus.
ſed nigrum fuiſſe demonſtrauimus. ſicqꝫ ibidem
multo relicto lumine abierunt.

Onginuſ fuit qui

dã centurio q̃ cum alijs militib9 cruci dñi aſtans iuſſu pylati lat9 dñi lancea pforauit. Et vidẽs ſigna q̃ fiebãt: ſolẽ. ſ. obſcuratũ ⁊ terremotũ in xp̃m credidit. Maxie et eo: q: q̃ dã dicunt: q: cũ ex infirmitate vel ſenectute eius oculi caligaſſent de ſanguĩe xp̃i p lanceã decurrẽte fortuitu oculos ſuos tetigit. ⁊ ꝓtinus clare vidit. Vñ renunciãs militie. ⁊ ab apl'is inſtructus: in ceſaria vrbe capadocie vigintiocto annis monaſticã vitã duxit. ⁊ verbo ⁊ exemplo ad fidẽ mltos ↄuertit. Cũ aũt a preſide tentus fuiſſet ⁊ ſacrificare nollet. iuſſit preſes oĩes dentes ei9 excuti. ⁊ linguam abſcidi. Longinus tñ ex hoc loquelaꝫ nõ pdidit ſed accepta ſecuri oĩa ydola cõminuit ⁊ fregit: dicens. Si dij ſunt videbim9. Demones aũt de ydolis exeuntes: in preſidem ⁊ in oĩs ſocios eius intrauerũt. ⁊ inſanientes ⁊ latrantes ſe longini pedib9 ꝓſtrauerunt. Et ait longin9 demonib9. Cur habitatis in ydolis: Qui reſponderunt. Vbi nõ nominat̃ xp̃c. ⁊ eius ſignũ nõ ẽ poſitũ. ibi eſt habitatio nr̃a. Cum ergo preſes inſaniret. ⁊ oculos eius amiſiſſet: dixit ei lõgin9. Scito quia ſanari nõ poteris niſi qñ me occideris. Cito eñ a te mortuus fuero ꝓ te orabo ⁊ ſanitatẽ tibi corporis ⁊ anime impetrabo. Et ſtatim eum decollari iuſſit. Poſt hoc abijt ad corpus eius. ⁊ proſtratus cum lacrimis penitentiã egit. Et continuo viſum et ſanitatem recepit. et in bonis operibus vitam finiuit.

Enedict9 dict9 eſt

Vel quia multa benedixit. Vl' quia in hac vita multas benedictiones habuit. Vel quia omnes benedicebant de eo. Vel quia eternam meruit benedictiõnẽ habere. Ei9 vitam ſanctus Gregorius ſcripſit.

Enedict9 ex nur

ſia prouincia ort9. cũ rome liberalib9 ſtudijs tradit9 eẽt. in ip̃a ſui infãtia lr̃as deſeruit: ⁊ d'ſertũ petere decreuit. Queꝫ nutrix ſua que eũ tenerrime diligebat. vſqꝫ in quendam locũ q̃ dicit̃ eſide ſecuta eſt vbi ad purgandum triticum mutuo capiſterium petijt. ſed ſup menſam incaute ponẽs. cũ corruiſſet in duab9 partib9 fractũ vidit: quã benedictus flere ↄſpiciens ptes capiſterij accepit: ⁊ ab oр̃one ſurgens integre ſolidatũ inuenit. Poſtmodũ nutricẽ occulte fugiens in quẽdã locũ venit. vbi tribus annis hoĩb9 incognit9 manſit: excepto q̃daꝫ monacho romano nomine: qui ſibi ſedule neceſſaria miniſtrabat. Cum vero ad ſpecum a romani monaſterio iter nõ eẽt. panẽ ĩ longiſſimo fune ligabat: ⁊ ſic eũ deponẽ ↄſueuerat. Tintiabulũ etiam ip̃i corde inſeruit vt ad ei9 ſonitũ vir dei ↄgſceret qñ ſibi roman9 panẽ pberet. quẽ exiẽs accipet. Sꝫ antiqu9 hoſtis vni9 caritati ⁊ alteri9 inuidẽs refectiõi lapidẽ iactauit ⁊ tintiabuluꝫ fregit. Sed tamen romanus ei miniſtrare non deſijt.

Poſt hoc cuidẽ p̃ſbitero refectiõeꝫ ſibi in paſcali ſolẽnitate panti dñs p viſũ appuit dicens. Tu tibi delicias pparas ⁊ ſeru9 me9 illo ĩ loco fame cruciat̃. Qui ꝓtin9 ſurrexit: ⁊ cũ difficultate magna eũ inueniẽs dixit. Surge ⁊ ſumam9 cibũ. q: hodie paſca dñi ẽ. Cui benedict9. Scio q: paſca ẽ. q: videre te merui. Longe quippe ab hoĩb9 poſit9. q: die eadẽ paſcalis eẽt ſolẽnitas ĩgrabat Cui p̃ſbiter. Veracit' hodie r̃ſurrectõis dies dominice ẽ. abſtinere te ñ ↄuenit q: ob h̃ ad te miſſ9 ſuꝫ ſicqꝫ deum benedicentes ſumpſerunt cibum.

Quadam die auis quedam nigra que merula vocat̃ importune circa eius faciẽ volitauit: ita vt ab eo manu capi potuiſſet: ſed ſigno crucis edito auis receſſit. Moxqꝫ dyabolus quandaꝫ feminam quam aliquando viderat ante eius oculos mentis reduxit. eiuſqꝫ animum tanto igne in ſpeciem illius accendit. vt pene heremum voluptate victus deſerere deliberaret. Sed ſubito diuina gratia ad ſe reuerſus. ↄtinuo ſe exuit. et in ſpinis ⁊ vepib9 que ibi aderant ſe adeo volutauit. vt toto corpore inde vulneratus exiret. et p cutis vulnera mentis vulnera educeret. Vicit itaqꝫ pcc̃m quia mutauit incẽdiũ. Ab illo aũt tempe nl'la poſtmodũ temptatio in eius corpe pullulauit.

Crebreſcente itaqꝫ eius fama. cum abbas monaſterij cuiuſdam obijſſet. tota ipſius monaſterij ↄgregatio ad eum venit: ⁊ vt p̃eſſe eis deberet petijt. Qui diu negando diſtulit. ſuis illorumqꝫ fratrum moribus ſe ↄuenire non poſſe predixit. Sed tandẽ victus p̃cib9 aſſenſum dedit. Cumqꝫ regulaꝫ illic diſtricti9 ſeruari precipet. ſemetipſos monachi rephendebant. q: ip̃m ſibi preeſſe popoſcerant: quoꝝ ſcꝫ tortitudo in normam ei9 rectitudinis offendebat. Cumqꝫ ſibi cũ eo aſpicerent illicita nõ licere. ⁊ ſedule aſſueta relinquere: venenum vino miſcuerunt: ⁊ ſibi recumbenti obtulerunt. Sed benedictus ſignum crucis edidit q̃ quaſi iactu lapidis vas illud vitreuꝫ fregit. Intelligens igitur quia potũ mortl' habuerat. quod portare non potuit ſignum vite. illico ſurrexit ea placido vultu dixit. Miſereatur veſtri omnipotens deus. fratres. nunquid non dixi vobis. quia veſtris ac meis moribus non conuenirem: Tunc ad locum derelicte ſolitudinis redijt. Vbi crebreſcentibus ſignis claruit. Et multis ad eum venientibus duodecim monaſteria conſtrux-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

it. Jn vno aũt illoꝝ quidaꝫ monachus erat. q̇ ad
orationẽ diu ſtare nõ poterat: ſed orantibꝫ alijs
mox foras exibat ⁊ aliq̃ terrena ⁊ tranſitoria age
bat. Quod cum abbas illiꝰ monaſterij beato be-
nedicto narraſſet iuit illuc. ⁊ vidit ꝙ illum mona-
chũ q̇ manere ĩ oratione nõ poterat. quidã niger
puerulus per veſtimenti fimbriã foras trahebat.
Dixitqꝫ abbati monaſterij. ⁊ mauro monacho.
Nunquid nõ aſpicitis q̇s eſt qui euꝫ trahit: Cũ-
qꝫ reſpondiſſent non. Ait. Oremus vt vos etiam
videatis. Orantibꝫ illis maurus vidit: ſed abbas
videre non potuit. Die igitᷣ alia expleta oratione
vir dei monachuꝫ foris repperit: quẽ ꝓ ſui cecita-
te virga ꝑcuſſit. ⁊ extunc immobilis in oratione ꝑ
manſit. Sicqꝫ antiquus hoſtis dominari non au
ſus eſt in eius cogitatione: ac ſi ipſe percuſſus fuiſ
ſet ex verbere. Et hijs monaſterijs tria ſurſuꝫ
in rupibꝫ montis erant que deorſum cuꝫ magno
labore aquas hauriebant. Cũqꝫ fratres illi viruꝫ
dei ſepe rogarent. vt monaſteria illa mutaret. q̃-
dam nocte cum quodam puero montem aſcẽdit
vbi diutius orans tres petras in eodem loco pro
ſigno poſuit. Cunqꝫ mane ad domum rediſſent.
et fratres pro eadem cauſa ad eum veniſſent.
dixit. Jte ⁊ illam rupem in qua tres petras poſi-
tas inueneritis in modico cauate. Valet enĩ do-
minus inde vobis aquam producere. Qui eun-
tes ⁊ iam illam rupem ſudantem inuenientes cõ-
cauum locum fecerunt: ⁊ mox aqua repletum vi-
derunt. Qui vſqꝫ nunc tam ſufficienter emanat.
vt ab illo mõtꝭ cacumĩe vſqꝫ ad ĩferiora deſcẽdat

Quadaꝫ vice dum circa monaſteriuꝫ viri dei
quidam cum valcaſtro vepres abſciderent. fer-
rum de manubrio ꝓſiliens in quendam lacum ꝓ
fundam cecidit. Cunqꝫ de hoc ille nimis anguſti-
aretur. vir dei manubriũ in lacu poſuit: ⁊ mox fer
rum ad ſuum manubrium vſqꝫ enatauit.

Placidꝰ puer ⁊ monachꝰ ad hauriẽdã aquã
egrediens. Jn flumen cecidit. Et mox ipm̃ vnda
rapuit. ⁊ pene in vnius ſagitte curſum a terra in-
trorſus traxit. Vir aũt dĩ in cella conſiſtens. hoc
in ſpiritu ſtatim nouit. ⁊ Mauꝝ vocans quid de
puero acciderit indicauit. Ac vt ad ipm̃ eripien-
dũ ꝑgeret imꝑauit. Accepta benedictione conci
tꝰ Maurꝰ perrexit. ⁊ per terram ſe ire exiſtimans
ſuper aquas vſqꝫ ad puerũ venit: eũqꝫ ꝑ capil-
los tenens de aqua extraxit. Qui ad virũ dei ve-
niens retulit q̇d acciderat: ſed ipſe hoc non ſuis
meritis ſed eius obedientie deputauit.

Preſbiter quidam Florentius nomine. viro
dei inuidens. ad tantam ꝑuenit maliciam. vt pa-
nem veneno infectum. viro dei tanq̃ꝫ pro benedi-
ctione tranſmitteret. Quem ſanctꝰ gratantᷣ acce
pit. Et coruo qui de manibꝫ eius panem accipere
cõſueuerat. ipm̃ ꝓiecit dicens: Jn nomine Jhu
xp̃e tolle hũc panem. ⁊ eũ in tali loco vbi a nullo
hoĩe ſumi valeat ꝓiice. Tũc coruꝰ apto ore expã
ſis alis circa eundeꝫ panẽ cepit diſcurrere. atqꝫ
crocitare: ac ſi apte diceret. ⁊ obedire ſe velle: ⁊ tũ
iuſſa implere nõ poſſe. Cui ſanctꝰ. iteꝝ atqꝫ iterũ
ꝑ̃cipiebat dicens. Leua leua eũ ſecurꝰ atqꝫ ipm̃
vt dixi: ꝓiice. Qui tandem eũ tollens. poſt tres
dies redijt. Et de manu eiꝰ annonã quã ꝯſueue-
rat accepit. Videns aũt florentius quia corpus
magiſtri necare non potuit. ſe ad extinguẽdas di
ſcipuloꝝ animas accendit: ita vt ſeptẽ nudas pu
ellas in orto monaſterij ludere ⁊ cantare faceret.
et ſic monachos ad libidinem inflammaret. Qđ
ſanctus vir de cella proſpiciens. lapſum diſcipu-
li pertimeſcens inuidie locum dedit: ⁊ quibuſdaꝫ
ſecum aſſumptis fratribus ipſe habitationeꝫ mu
tauit. Sed florentiꝰ cum in ſolari o conſiſtens. eũ
receſſiſſe conſpiceret ⁊ gauderet. repente ſolariũ
cecidit ⁊ ipm̃ protinus extinxit. Tunc Maurus
poſt virum dei currens ait. Reuertere qꝛ qui te ꝑ
ſequebatᷣ extinctꝰ eſt. Quod ille audiens vehe-
menter ingemuit. vel quia inimicus occubuit vel
quia de inimici morte diſcipulus exultauit. Qua
de re factum eſt vt eidem penitentiam indiceret.
quod mandans talia gaudere de inimici morte ꝓ̃
ſumpſiſſꝫ. Jpe aũt ad alia migrans locum nõ ho
ſtem mutauit. Nam ad montem caſſinum venit.
⁊ templũ Appollonis quod ibi ſitum erat in ſãcti
Johannis baptiſte oratorium fabricauit. ⁊ circũ
adiacentem populum ab ydolatria cõuertit. Sꝫ
hoc antiquꝰ hoſtis grauiter ferens. corporalibꝫ
eius oculis deterrimus apparebat. et in eum ore.
oculiſqꝫ flammantibꝫ viſibiliter ſeuiebat atqꝫ di-
cebat. Benedicte Benedicte. Sed cuꝫ ille nihil
ſibi reſponderet; dicebat. maledicte maledicte ñ
benedicte quid me perſequeris.

Quadam die lapidem quendam in terra ia-
centẽ fratres in edificiũ leuare volebãt. ſꝫ nequa-
q̃ꝫ valebãt. Cũqꝫ viroꝝ multitudo adeſſet. et ab
eis leuari non poſſet. adueniens vir dei benedicti
onem dedit. ⁊ tunc maxima celeritate leuatus eſt.
Ex quo ꝑpenditᷣ ꝙ dyabolus illi inſidebat q̇ eũ
moueri non ꝑmittebat. Cunqꝫ fratres parietem
paulo altiꝰ edificarent. antiquus hoſtis viro dei
apparuit. ⁊ quia ad laborantes frẽs pergeret: in-
dicauit qui protinus eis ꝑ nunciũ miſit. fratres
caute vos agite. quia ad vos ſpiritus malignus
venit. Vix aũt nuncius verba compleuit et ecce
parietem antiquus hoſtis euertit. ⁊ quendaꝫ pu-
erum monachum ruina contriuit. Sed vir dei
puerum mortuum ⁊ laceratum in ſacco ad ſe ad-
duci fecit. ⁊ oratione ſua facta. ipſum reſuſcitans
operi predicto reſtituit.

Laicus quidā honeſte vite ſingulis annis ad viſitandū virū dei ieiunꝰ venire ꝯſueuerat. Quadā igiť die dum illuc iret. ſe illi alter viatoꝛ adiūxit qui ſumendos in itinere cibos poꝛtabat. Cūq̄ʒ iam tardioꝛ hoꝛa excreuiſſʒ: dixit veni fr̄ ſumamus cibum ne laſſemur in via. Quo reſpondēte ꝙ nullatenꝰ cibum in via guſtaret. ad hoꝛam ille ſubticuit. poſtmodū ad hoc ipʒ inuitauit: ſed ille cōſentire noluit. Deniq̄ʒ cum hoꝛa iam p̄teriſſet ⁊ eos longū fatigaſſet iter. pratū ⁊ fontem ⁊ quecunq̄ʒ poterant ad reficiendū coꝛpꝰ delectare inuenerūt. Tunc viatoꝛ hoc ei oſtendēs rogauit vt paululū guſtaret ⁊ ibidē quieſceret. Cum igiť verba auribꝫ ⁊ loca oculis blandirenť eidem ꝯſenſit. Cūq̄ʒ ad Benedictū veniſſet: dixit ei vir dei. Ecce frater malignꝰ hoſtis ſemel tibi ꝑſuadere n̄ potuit. ſc̄do nō valuit: ſʒ tercio ſupauit. Tūc ille pedibꝫ eiꝰ aduolutꝰ ſe deliquiſſe: ingemuit.

Thotila rex gothoꝛū experiri volens. vtrum vir dei ꝓphetie ſpiritum haberet. cuidaʒ ſuo ſpatario veſtimēta regalia tribuit: eumq̄ʒ cuʒ omni apparatu regio ad monaſteriuʒ deſtinauit. Quē ille venientem conſpiciens: dixit. Pone fili pone hoc quod poꝛtas non eſt tuum. Qui protinus ī terram cecidit. ⁊ quia tanto viro illudere preſūpſiſſet: expauit.

Clericus quidam qui a dyabolo vexabatur ad virum dei vt ſanaretur adductus eſt. Cumq̄ʒ ab eo dyabolum expuliſſet: ait. Vade ⁊ decetero carnes non comedas. nec ad ſacros oꝛdines accedas. Quacunq̄ʒ autē die ad ſacros oꝛdines accedere preſumpſeris: iuri dyaboli mancipaberis Cum ergo hoc aliquo tempoꝛe cuſtodiſſet: ſed minoꝛes ſibi ſuos preponi in ſacris oꝛdinibus cerneret. verba viri dei quaſi ex longo tempoꝛe oblitꝰ poſtpoſuit. atq̄ʒ ad ſacrū oꝛdinem acceſſit. Quē mox is qui eum reliquerat dyabolus tenuit. eumq̄ʒ vexare quouſq̄ʒ animam eius excuteret non ceſſauit.

Vir quidam duos flaſcones vini ꝑ quēdam puerꝝ ſuū ad eū miſit. ſʒ ille vnū ī via abſcondit et aliū detulit. Vir aūt dei cum grāꝝactione vnuʒ accepit. ⁊ diſcedentē puerꝝ admonuit: di. Vide fili de illo flaſcone quē abſcondiſti ne bibas: ſʒ inclina illum caute ⁊ inuenies q̄d intꝰ habeat. Qui cōfuſus valde exiuit ab eo. et reuerſus volens adhuc probare quod audierat cum flaſconem inclinaſſet protinus de eo ſerpens egreſſus eſt.

Quadaʒ vice dum vir dei in ſero caneret monachus quidā filiꝰ defenſoꝛis ei aſſiſtēs. ⁊ lucernam tenēs ꝑ ſpm̄ ſupbie intra ſe cogitare cepit. Quis eſt hic cui ego manducāti aſſiſto. lucernā teneo ſeruitiū impēdo: Quis ſum ego vt iſti ſeruiā: Cui ſtatim vir dei ait. Signa coꝛ tuū frať. ſig coꝛ tuū. quid ē q̄d loqueris: Vocatiſq̄ʒ frībꝫ lucernā iuſſit de manibꝫ eius tolli. ipm̄ iuſſit ad monaſteriū recedere ⁊ quietim ſedere.

Cum quoſdā e frībꝫ ad locū quendā mitteret vt ibi mōaſteriū ꝯſtruerēt. ꝯſtituta die ſe ad eos venturū p̄dixit. ⁊ qualiť ꝯſtrui debeat: indicabit. nocte ergo eadē qua ꝓmiſſꝰ illuceſcebat dies. monacho quē illic ꝑpoſuerat atq̄ʒ eiꝰ p̄poſito ī ſomnis apparuit. ⁊ loca ſingľa vbi queq̄ʒ edificari debuiſſent ſubtiliter deſignauit. Cū aūt viſioni fidē nō darent. ⁊ adhuc ipm̄ expectarent. tādē ad eū reuerſi dixerūt. expectauimꝰ pater vt venires ſicut ꝓmiſeras nec veniſti. Quibus ille. Quare fratres iſta dicitis: Nunquid nō apparui vobis ⁊ loca ſingula deſignaui: ite ⁊ ſicut per viſionem audiſtis omnia oꝛdinate.

Non longe ab eius monaſterio due ſanctimoniales femine ex nobili genere erant: que linguam non reſtringebant: ſed eum qui eis p̄erat. incautis ſermonibus ſepe ad iracundiam ꝓuocabāt. Qui cū hoc viro dei retuliſſent: mādauit eis dicens. Reſtringite linguam veſtrā. alioquī excōmunicabo vos. Quam excōmunicationis ſententiā nō ꝓferendo intulit. ſʒ intendendo. Ille autē nihil mutate. intra paucos dies defuncte ſunt: ⁊ in eccleſia ſepulte. Vbi duʒ miſſe celebrarenť. ⁊ dyaconus ex moꝛe diceret. qui non cōmunicat: exeat foꝛas. nutrix eaꝝ que pro eis ſemper oblationem offerebat. eas de ſepulcris ſuis progredi ⁊ exire eccľiam videbat. Cumq̄ʒ ſancto Benedicto nunciatum eſſet: ille manu ſua oblationem dedit dicens. Ite ⁊ hanc oblationē ꝓ eis offerte. ⁊ vlterius excōmunicate nō erunt. Quod cum factum fuiſſʒ. ⁊ dyaconus ex moꝛe clamaret ab eccleſia decetero exire viſe non ſunt.

Monachus quidā cū ad viſitādos ꝑentes exijſſet ſine benedictōe ⁊ ea die q̄ ad eos ꝑuenit defunctus fuiſſet. ⁊ ſepultū ſemel ⁊ bis terra eieciſſet. ꝑentes eiꝰ ad eum venerūt. ⁊ vt ei ſuā bn̄dictionem īpenderet: rogauerūt. Qui coꝛpꝰ dn̄i accipiens ait. Ite ⁊ hͦ ſupra pectꝰ eiꝰ ponite. eūq̄ʒ ſic ſepulture tradite: q̄d cū factuʒ fuiſſet ſuſceptum coꝛpus terra retinuit: nec vlť terra ſicuti viſū fuerat ſe ꝓiecit. Quidā monachus in mōaſterio manere nō valēs. viro dei tantū inſiſtit: donec ipʒ iratus abire ꝑmiſit. Qui mox vt de mōaſterio exijt. apto oꝛe draconem ī itinere īueīt. Quē cū deuoꝛare vellet: clamauit dicēs. Currite currite q̄a draco iſte me vult deuoꝛare. Currentes aūt frēs draconē minime īuenerūt. ſʒ tremētē atq̄ʒ palpitātem monachum ad monaſteriū reduxerūt. Qui ſtatim ꝓmiſit ſe nunq̄ʒ de monaſterio vt antea ītendebat: receſſurum. Quodam tempoꝛe dū totam illam prouinciā fames valida occuparet.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

et vir dei oīa que inuenire potuerat egentibꝫ tradidiſſet. ita ꝙ nihil in monaſterio p̄ter modicum olei in vaſe vitreo remanſiſſet: iuſſit celerario. vt illud modicū olei cuidã egenti daret. Ille ꝟo imꝑantẽ audiuit: ſed implere cõtempſit. eo ꝙ nihil olei fratribꝫ remanebat. Quod vt vir dei ꝯperit vas vitreū cuꝫ oleo ꝑ feneſtrã proijci iuſſit. ne q̇d in monaſterio ꝑ inobedientiã remaneret. Proiectū itaqꝫ cū ſuꝑ ingentia ſaxa cecidiſſet. Nec vas fractū nec oleū eſt effuſū. Quod ille leuari iuſſit ⁊ dari in integꝝ poſtulanti. Monachū aūt illuꝫ de inobediẽtia ⁊ diffidẽtia increpãs. ſe in orationeꝫ dedit. ⁊ cõtinuo quoddã magnū doleū qd̓ ibi erat oleo plenū fuit. quod adeo excreuit vt ꝑ pauimẽtum effluere videretur.

Quadã vice ad viſitandū ſororem ſuã deſcẽderat. Cum aūt ad menſam ſederet: rogauit eum vt ſecum illa nocte maneret. Cui cū ille nullatenꝰ acquieſceret. illa caput in manibus dn̄m rogatura inclinauit. Cumqꝫ caput leuaſſet tanta choruſcationis ⁊ tonitrui virtus. tantaqꝫ inūdatio pluuie erupit. vt nec quidem pedẽ mouere potuiſſet cum tn̄ ante ſerenitas mira eſſet. Illa em̄ qꝛ lacrimarum fluuios fudit. ſerenitatem aeris ad pluuiam conuertit ⁊ traxit. Cui vir dei contriſtatus ait. parcat tibi omnipotens deꝰ ſoror. quid eſt qd̓ feciſti? Cui illa. Rogaui te ⁊ audire noluiſti: rogaui dn̄m. ⁊ exaudiuit me. Modo ergo egredere ſi potes. Sicqꝫ factum eſt vt totã illam noctem ꝑuigiles ducerent. atqꝫ ꝑ ſacra eloquia ſeſe vicaria relatione ſatiarẽt. Tunc ecce poſt triduū cum ille ad monaſterium rediſſet. eleuatis oculis aīaꝫ ſororis ſue in ſpecie columbe celi ſecreta penitrãtem aſpexit. Qui mox corpus eius ad monaſteriuꝫ iuſſit deferri. ⁊ in monumento quod ſibi preparauerat collocari.

Quadam nocte cum ꝑ feneſtram conſpiceret ⁊ dominum exoraret. vidit fuſam lucem deſuper cunctas noctis tenebras effugaſſe. ſubito autem totus mundꝰ velut ſub vno ſolis radio collectus ante oculos eius adductus eſt. ibiqꝫ animam germani epiſcopi capuani ad celum deferri videns. manifeſte poſtea comperit. ꝙ eadem hora a corpore migrauit.

Eodem anno quo de hac vita erat exiturus obitus ſui diem fratribus denunciauit. Ante ſeptimum ꝟo diem ſui exitus. aꝑiri ſibi ſepulcrum iubet: q̇ mox febribꝫ correptus. cuꝫ per ſingulos dies languor ingraueſceret: ſeptimo die in oratorium ſe portari fecit. ibiqꝫ exitum ſuum dominici corporis ⁊ ſanguinis perceptione muniuit. atqꝫ inter diſcipulorum manus imbecillia membra ſuſtentans. erectis in celum manibus ſtetit. ⁊ vltimum ſpiritum inter verba orationis efflauit.

Ipſa die duobꝫ fratribꝫ. vni in cella moranti. alteri longo poſito eadem reuelatio monſtrata eſt Viderūt nanqꝫ viam pallijs ſtratã atqꝫ innumeris choruſcare lampadibꝫ. a cella ſancti benedicti verſus orientem vſqꝫ ad celum tendenteꝫ: cui venerando habitu vir clarus deſuper aſſiſtens. cuiꝰ eſſet via quam cernerent requiſiuit. Qui cū ſe neſcire dicerent: ait. Hec eſt via quam dilectꝰ domini benedictus celum aſcendit. Sepultꝰ ꝟo eſt in oratoria ſancti Johãnis baptiſte: quod deſtructa ara apolonis ipſe conſtruxit. Floruit circa annum domini. qningenteſimūdecimumoctauum. tempore iuſtini ſenioris.

Atriciꝰ qui cepit circa annum domini. cclxxx. dū ſcotorum regi d̓ chriſti paſſione predicaret ſtans ante euꝫ ⁊ appodians ſe ſuꝑ ferulam quaꝫ manu tenebat. et caſu pedi regis ſuppoſuerat cū aculeo pedem perforauit. Rex ꝟo credens ſanctum epiſcopum ex induſtria hoc facere et ſe aliter fidem xp̄i non poſſe ſuſcipere. niſi ſimilia pro chriſto pateret̄. patienter ſuſtinuit. Sanctꝰ hoc tandem intelligens obſtupuit ⁊ precibꝫ regem ſanauit. ac toti prouincie obtinuit ꝙ nullum venenoſum animal ibidem poſſit viuere. Quod non ſolum obtinuit. immo etiam ligna ⁊ corea illiꝰ regionis. contraria: vt dicit̄: ſūt venenoſa. Quidam vir ouem conuicini ſui furatus fuerat ⁊ comederat. ⁊ cum vir ſanctus ſepius hortaretur ſatiſfacere furem quicunqꝫ ille eſſet. ⁊ nullus compareret. dum totus populus ad eccleſiam conueniſſet in virtute ihesu chriſti precepit. vt in cuius ventrem ouis intraſſet coram omnibus balatum daret. Quod ⁊ factum eſt. ⁊ egit reus penitentiam. ⁊ alij a furtis ſibi cauebant.

Erat ei etiam conſuetudo omnes cruces q̄s videbat deuote venerari: ſed ante quandam crucem magnam ⁊ pulcram inuiſaꝫ preterijt. A ſuis aūt ſocijs ammonitꝰ cur illam non viderit ⁊ inclinauerit. Dū precibꝫ a domino requireret cuiꝰ eēt audiuit vocem de ſub terra. Non vidiſti qꝛ ego hic ſepultꝰ ſum paganꝰ. et ſigno crucis indignꝰ Unde fecit crucẽ illã abinde tolli. ¶ Cū beatꝰ Patriciꝰ per hyberniam p̄dicaret ⁊ fructū ibi ꝑmodicū faceret rogauit dn̄m. vt aliquod ſignuꝫ oſtenderet ꝑ qd̓ vel territi peniterent. Iuſſu igit̄ dn̄i in q̇dam loco circuluꝫ magnū cū baculo deſignauit. ⁊ ecce terra intra circulū ſe aperuit. et puteꝰ maximꝰ ⁊ profundiſſimꝰ ibidem apparuit. Reuelatūqꝫ eſt bt̄o patricio. ꝙ ibi q̇dam purgatorij locꝰ eſſet: in quẽ q̇ſq̇s vellet deſcendẽ. alia ſibi penitentia nõ reſtaret. nec aliqd̓ ꝓ peccatis purgatoriū ſentiret. Pleriqꝫ aūt inde nõ rediret. Et q̇

redirēt eos a mane vſqꝫ in ſeqn̄s mane ibidē mo-
rā facere oꝑteret. Multi igit̄ ingrediebant̄ q̄ de-
cetero nō reuertebant̄. Poſt longū igit̄ tp̄s mor-
tuo Patricio vir q̄dā nobilis. noīe Nicolaꝰ. qui
pctā mlta ꝯmiſerat. cū eū delictoꝝ ſuoꝝ peniteret
⁊ purgatoriū ſcti patricij ſuſtinē vellet. cū antea
q̄ndecim diebꝫ vt oēs faciebāt ſe ieiunijs maceraſ-
ſet. apto oſtio cū claue q̄ in quadā abbatia ſeruat̄
in p̄dictū puteū deſcēdit. ⁊ q̄dā oſtiū a latere ipi-
us inueīt. In qḋ ingrediēs cū q̄dā ibi oratoriū
reppiſſꝫ. quidā monachi albis induti. oratoriū i-
trauerunt ⁊ officiū facientes. Nicolao dixerunt.
vt ꝯſtans eſſet. q̄a multa dyaboli temptamenta
eum ꝑcurrere oporteret. Cū ille ꝑquireret. qḋ ad
intorium ꝯ hoc hr̄e poſſet: dixerunt. Cū te pēis
affligi ſenſeris. ꝓtinus exclama. ⁊ dic. Ihū xp̄e fi-
li dei viui miſerere mihi pctōri. Recedentibꝫ igit̄
p̄dictis viris ꝯtinuo aſſunt demones ⁊ vt reuer-
tat̄ ⁊ ſibi obediat p̄mo ſibi blandis ꝓmiſſionibꝫ
ꝑſuadēt. aſſerētes ꝙ eū cuſtodiēt. ⁊ ad ꝓpria inco-
lumē ꝑducent. Sed cū eis ille nullatenꝰ obedire
vellet: ꝓtinus diuerſaꝝ feraꝝ audiuit voces. pa-
riter ⁊ mugitꝰ. ac ſi oīa elementa ꝯcuterent̄. Ad
qḋ cū ille terrore horribili palpitaret. Ihū xp̄i fi-
li dei viui miſerere mihi pctōri ꝓtinus exclama-
uit. ⁊ ſtatim om̄is feraꝝ illaꝝ tumultꝰ terribil' ꝯq̇-
euit. Ductꝰ eſt inde ad aliū locū. ⁊ ibidem adeſt
demonū multitudo dicentiū ſibi. Putas ꝙ ma-
nus noſtras euaſeris: nequaq̄ꝫ: ſꝫ nunc potiꝰ inci-
pies affligi ⁊ torqueri. Et ecce quidā maximus
ignis ⁊ terribilis ibidē apparuit. Dixerūtqꝫ ei de-
mones. Niſi nobis conſenſeris. ī illū ignē te iacta-
bimus ꝯburendū. Qḋ cū ille renueret. ipm̄ ac-
ceperūt ⁊ in illū ignē terribilē ꝓiecerūt. vbi dum
cruciaret̄ ꝓtinus exclamauit. Ihū xp̄i fili dei vi-
ui miſerere mihi peccatori. ſtatimqꝫ ignis extin-
ctus eſt. Ad aliū deniqꝫ locū ductus vidit q̄ſdā
viros in igne viuos cremari. et laminis ferreis cā-
dentibꝫ a demonibus vſqꝫ ad viſcera flagellari.
Alioſqꝫ ventres hn̄tes deorſum terram p̄ dolore
mordere ⁊ clamare. parce. pce. q̄s tunc demones
grauius flagellabant. Alioſqꝫ vidit q̄ꝝ membra
ſerpentes vorabant. ⁊ bufones ignitis aculeis eo-
rū viſcera extrahebant. Qui cum eis aſſentire
nollet. in eundē ignem ⁊ penas ꝓijcit̄. ⁊ eiſdem la-
minis ⁊ penis flagellat̄. Sed cum ille exclamaſ-
ſet. Iheſu xp̄i fili dei viui miſerere mihi peccato-
ri. a pena predicta ꝓtinus liberatus eſt. Deinde
ducit̄ ad quendā locū. vbi hoīes in ſartagine
frigebantur. vbi rota maxīa erat vncinis ferreis
ignitis plena. in quibꝫ ꝑ diuerſa membra hoīes
erant ſuſpenſi. Que tā velociter voluebat̄ ꝙ glo-
bū igneū emittebat. Poſt hoc vidit maximā do-
mū hn̄tem foueas metallis bullientibus plenas.
In quibꝫ alij vnū pedē. alij duos habebāt. Alij
ibi erant vſqꝫ ad genua. alij vſqꝫ ad ventrem. alij
vſqꝫ ad pectꝰ. alij vſqꝫ ad collū. alij vſqꝫ ad ocu-
los. Sed hec om̄ia ꝑcurrens. nomen dei inuoca-
bat. Proceſſit iterū ⁊ quendā latiſſimū puteū in-
tuet̄ de quo fumus horribilis ⁊ fetor intolerabi-
lis exibat. indeqꝫ homīes vt ferrū candentes. in
modū fauillaꝝ exibant. ſꝫ demones eos reimpin-
gebant: dixeruntqꝫ ei demones. locus ille quem
conſpicis eſt infernus. in quo dn̄s noſter beelze-
bub habitat. In ipm̄ igit̄ puteū te iactabimus ſi
nobis aſſentire recuſas. Poſtq̄ꝫ aūt illuc iactatꝰ
fueris. nullum inde remedium euadendi obtine-
bis. Quos dum ille audire contemneret. ipm̄ ar-
ripientes in p̄dictum puteū iactauerunt: q tam
vehemēti dolore abſorptus eſt. vt vere oblitꝰ fue-
rit nomen dn̄i inuocare: ſꝫ dū ille ad ſe rediēs Ihū
xp̄e fili dei viui miſerere mihi pctōri exclamaſſet
corde. q2 voce nō poterat. ꝓtinus inde illeſus exi-
uit. ⁊ om̄is demonum multitudo tanq̄ꝫ victa eua-
nuit. Ductus igitur ad locum alium vidit quen-
dam pontem ſuꝑ quē eū trāſire oportebat. Qui
q̇dē erat ſtrictiſſimus. ⁊ inſtar glaciei politus. et
lubricus ſub q̄ fluuius ingens ſulphureꝰ ⁊ igneꝰ
fluebat ſuꝑ quē tranſire dum ſe poſſe oīno deſpe-
raret: tn̄ recordatus verbi qḋ eū de tot malis eri-
puit: confidenter acceſſit. ⁊ vnum pedem ſuꝑ pō-
tem ponens Ihū xp̄e fili dī viue miſerere mihi pec-
catori. dicere cepit. Validus autē clamor adeo
eum terruit. vt ſubſiſtere vix valeret ſed predi-
ctum verbum protulit ⁊ ſecurus manſit. Deinde
alium pedem poſuit. et eadem verba iterauit. ad
quemlibet etiam paſſum eadem verba protulit.
et ſic ſecurus tranſiuit. Cum ergo tranſiſſet: ī qḋ-
dam pratum ameniſſimum deuenit. vbi diuerſo-
rum florum mira ſuauitas redolebat. Et ecce
duo ſpecioſi iuuenes ei apparuerunt. qui ipſum
vſqꝫ ad quandam ciuitatem ſpecioſiſſimam. ex
auro ⁊ gemmis mirabiliter rutilantem perduxe-
runt. De cuius porta odor mirabilis emanabat
qui illum adeo recreauit quod nullum dolorem
vel fetorem ſenſiſſe videbatur. Dixeruntqꝫ ei. ꝙ
illa ciuitas paradiſus eſſet. In quam cum Nico-
laus intrare vellet. dixerunt ei predicti iuuenes.
ꝙ primo ad ſuos rediret. et per loca que venerat
eum redire oportebat. Demones tamen eum nō
lederent: ſed eo viſo territi fugerent. ⁊ ꝙ poſt tri-
ginta dies in pace quieſceret: et tunc illam ciuita-
tem ciuis perpetuus introiret. Tunc nicolaus in-
de aſcendens. in loco per quem aſcendit ſe reſti-
tutum inuenit. et omnia omnibus que ſibi conti-
gerant narrans. poſt triginta dies in domino feli-
citer requieuit.

Annūciatio domi

nica dicit᷑. q2 in tali die ab angelo aduentus filij dei in carnem fuit annūciatus. Congruum eñ fuit. vt incarnationē filij dei p̄cederet angelica annunciatio triplici ratiōe. Primo rōne ordinis cōnotādi. vt ſcȝ ordo reparationis rn̄deret ordini p̄uaricationis. Unde ſicut dyabolus tēptauit mulierē vt eā ꝑtraheret ad dubitatōȝ. ⁊ ꝑ dubitatōȝ ad ꝯſenſum. ⁊ ꝑ cōſenſū ad lapſū. ſic angelꝰ nunciauit ꝟgini. vt nūciando excitaret ad fidē. ⁊ ꝑ fidē ad ꝯſenſum. ⁊ ꝑ conſenſum ad concipiendum dei filiuȝ. Secūdo ratione miniſterij angelici. quia eñ angelus ē dei miniſter et ſeruus ⁊ beata virgo electa erat. vt eſſet dei mater. congruum eſt miniſtrum dn̄e famulari. conueniens fuit vt beate virgini annūciatio per angelum fieret. Tercio ratione lapſus angelici reparandi. Quia eniȝ incarnatio nō tm̄ faciebat ad reparationeȝ humani lapſus: ſed etiam ad reparationem ruine angelice. Ideo angeli non debuerunt excludi. Unde ſicut ſexus mulieris non excluditur a cognitione miſterij incarnationis ⁊ reſurrectionis. ſic etiam nec angelicꝰ nuncius. Immo deus vtrunqȝ angelo mediante nunciat mulieri: ſcilicet incarnationeȝ virgini marie. ⁊ reſurrectionem magdalene. Cum ergo virgo beata a tercio āno etatis ſue vſqȝ ad quartumdecimuȝ annum in templo cum alijs virginibus extitiſſet. ⁊ votum de ſeruanda caſtitate emiſiſſet. niſi deus aliter diſponeret. eam Joſeph deſponſauit. domīo reuelante. et Joſeph virga frōdente. ſicut in hyſtoria de natiuitate beate virginis plenius continetur. ⁊ in bethleem vnde oriundus erat neceſſaria nuptijs prouiſurus iuit. Ipſa ꝟo in nazareth in domum parentū redijt. Nazareth interpretatur flos. Unde dicit Bern̄. ꝙ flos naſci voluit de flore in flore. et floris tempore. Ibi igitur ei angelus apparuit. et ipſam ſalutauit dicens. Aue gratia plena dominus tecum benedicta tu in mulieribus et benedictus. Bern̄. Inuitat nos ad Marie ſalutationem. gabrielis exemplum iohannis tripudium et reſalutationis lucrum. Sed hic primo videndum eſt. quare dominus matrem ſuam voluit deſponſari: Super hoc aſſignat bern̄. tres rationes. dicens neceſſario deſponſata eſt Maria Joſeph. quoniam ꝑ hoc miſterium a demonibus abſconditur. ⁊ a ſpōſo virginitas comprobatur. et virginis tam verecundie qȝ fame prouidetur. Quarta ratio eſt. vt ab omni gradu mulieris obprobrium tolleretur. ſcilicet a coniugatis. virginibꝫ ⁊ viduis. Unde ipſa virgo in hoc triplici ſtatu fuit. Quīta rō vt viri miniſterio vteret᷑. Sexta vt matrimonij bonuȝ cōprobaret᷑. Septima vt ꝑ virum genealogie ſeries texeret᷑. Dixit ergo angelus. aue gratia plena. Bern̄. In ventre gratia deitatis in corde gratia caritatis. in ore gratia affabilitatis ī manibus gratia miſericordie et largitatis. Idem. Uere plena gratia. quia de plenitudine eius capiunt vniuerſi. captiui redemptionem. triſtes cōſolationem. peccatores veniā. iuſti gratiaȝ. angeli leticiam. deniqȝ tota trinitas gloriam. filius hominis humane carnis ſubſtantiam.

Dominus tecum. dominus pater tecum qui genuit quem concipis. ⁊ dominus ſpūſſanctus de quo concipis. et dominus filius tecum quem carne tua induis. ſicut dicit Bernhardus.

Benedicta tu in mulieribus. id eſt ſuꝑ omnes mulieres. q2. ſ. eris mr̄. virgo mater. et mater dei.

Triplici maledicto mulieres ſubiecte erant. ſ. maledicto obprobrij. maledicto peccati et maledicto ſupplicij. Maledicto obprobrij quo ad nō concipientes. Unde dixit Rachel. Abſtulit deꝰ obprobrium meū. Maledicto pc̄ti quo ad ꝯcipientes. Unde p̄s. Ecce in iniquitatibꝫ ꝯceptꝰ ſuȝ ⁊ in pc̄tis ꝯcepit me mr̄ mea. Maledicto ſupplicij quo ad parturientes. Un̄ Geñ. in dolore paries ⁊c̄. Sola aūt virgo Maria benedicta eſt inter om̄es mulieres. cuius virginitati fecunditas addit᷑. ⁊ fecunditati in conceptu ſc̄titatis. ⁊ ſc̄titati in ꝑtu iocunditas. Dicit᷑ ergo grā plena ſicut dicit Bern̄. ꝑpter quatuor que fulſerunt in eius mente. q̄ fuerunt deuotio hūilitatꝭ reuerentia pudoris. magnitudo credelitatis martirium cordis. Dicit᷑ dn̄s tecū. ꝑpter alia quatuor q̄ ei fulſerunt e celo ſicut idem dicit. que ſunt Marie ſc̄tificatio. angelica ſalutatio. ſpiritusſancti ſuperuentio. filij dei incarnatio. Dicit᷑ etiāȝ benedicta tu in mulieribꝫ. ꝑpter alia q̄tuor. que ſic̄ idē dicit fulſeruntꝭ in eiꝰ carne. q2. ſ. fuit virginitatis ꝓmiceria. ſine corruptōe fecunda. ſine ḡuedīe ḡuida. ⁊ ſine dolore puerpera. Que cum audiſſȝ turbata eſt in ſermone eius ⁊ cogitabat qualis eſſet iſta ſalutatio. Hinc apparet laus beatiſſime virginis in auditu. in affectu. et cogitatu. In auditu laudat᷑ modeſtia. quia audit et tacet. In affectu verecundia. vn̄ turbata ē. In cogitatu prudentia. Turbata eſt aūt de angeli ſermone non de eꝰ viſiōe qm̄ beata ꝟgo āgelos ſepe viderat. ſȝ nūqȝ talia loq̄ntes audierat. Petrus rauan̄. Uenerat inquit angelꝰ blandꝰ in ſpē: ſȝ in ſermone t᷑ribil᷑. vn̄ quā leniter ſollicitauit viſus. nimiū turbauit auditus. Ber. Q2 turbata eſt fuit verecundie ꝟginalis ꝙ nō ꝑturbata. fortitudinis. ꝙ tacuit ⁊ cogitauit prudentie diſcretionis. Et tūc angelꝰ ꝯfortans eam. dixit. Ne timeas ma. inue. eñ gratiam apud dominum. Bern̄. Quam gratiam:

dei ⁊ hominũ pacem. mortis deſtructõez vite reparatõem.

Ecce ꝯcipies ⁊ paries filiũ ⁊ vocab nomẽ ei⁹ ihm. i. ſaluatorẽ. q2 ſaluũ faciet ꝑplm ſuũ a pctiſ coꝝ. Hic erit magn⁹ ⁊ fili⁹ altiſſimi vocabitur. Bern. h̃ ẽ. Jlle q̇ ẽ magn⁹ de⁹. futur⁹ ẽ magn⁹ .ſ. magn⁹ hõ. magn⁹ doctor. magn⁹ ꝓpha. Dixit aũt maria ad angelũ qñõ fiet iſtud: qm̃ viꝝ nõ ꝯgnoſco. i. me ñ ꝓpono cognituꝝ̃. ⁊ ita fuit virgo mẽte. carne. ꝓpoſito. Sʒ ecce maria ĩterogat ⁊ q̇ interogat: dubitat. cur ḡ ſolus zacharias plagã taciturnitatis incurrit. Sup h̃ petr⁹ rauenẽſis aſſigñt q̃tuor rõẽs: dicẽs. Jlle pectoruʒ cognitor. ñ v̾ba ſ3 corda ꝓuidit. ñ q̇d dixerit. ſ3 q̇d ſenſerit. iudicauit. Erat ei interrogãtiũ cã diſſilis ⁊ ſpẽs ꝗuerſa. Hec ꝯ naturã credidit: ille dubitauit ꝓ natura. Hec ĩtegre ordiẽz q̃rit. ille q̄ deus vult fieri. ñ poſſe ꝑſcribit. Jlle impellẽtib⁹ exemplis ñ aſcẽdit ad fidẽ. h̃ ſine exẽplo precurrit ad fidẽ. Hec mirat̃ d̾ ꝑtu v̾gĩs. ille d̾ conceptu diſputat ꝯiugali. Nõ ḡ h̃ dubitat de facto. ſed modũ q̃rit ⁊ ordiẽz. Nã cũ triplex ſit mod⁹ concipiẽdi. ſ. naturaĺ. ſpũaĺ. ⁊ mirabiĺ. q̇ iſtoꝝ ꝯcipiat: ſciſcitat̃. Et rñdẽs angeĺ dixit ei. Spũſſcſ ſupueniet ĩ te: q̇ ipm tuũ ꝯceptũ efficiet. Vñ ⁊ di d̾ ſpũſcto ꝯcept⁹: ⁊ h̃ ꝓpt̃ q̃tuor rõẽs. Primo ꝓpter oñſiõz eximie caritatis. vt. ſ. oñdat̃ ꝙ ieffabili di caritate v̾bũ di caro factũ eſt. Joh. iij. ſic de⁹ dilexit mũdũ ⁊c. ⁊ h̃ rõ ẽ mgr̃i ſniaꝝ. Scđo ꝓpt̃ oñſiõez gr̃e abſq3 meritis. vt ꝑ h̃ q̇d di ꝯceptus d̾ ſpũſcto. oñdat̃ ꝙ ſit ex ſola gr̃a. quã nulla hoĩm ꝑceſſerit merita. ⁊ h̃ ẽ rõ aug. Tercĩo ꝓpter v̾tutẽ opatiõis. q2. ſ. opatõe ⁊ v̾tute ſpũſſcti ꝯcept⁹ ẽ. ⁊ h̃ ẽ rõ ambro. Quarto ꝓpt̃ motiuũ ꝯceptõis. ⁊ h̃ ẽ rõ hugo. d̾ ſcto victore. Motiuũ vt ait ad ꝯceptõz naturalẽ ẽ amor viri ĩ mulierẽ ⁊ amor mlĩeris ĩ viꝝ. Sic ĩ v̾gĩe inq̇t. q2 in ei⁹ corde amor ſpũſſcti ſinglarit̃ ardebat. iđo in carne e⁹ amor ſpũſſcti mirabilia faciebat.

Et v̾t⁹ altiſſimi obũbrabit tibi h̃ ſm glo. ſic exponit̃. vmbra a lumĩe ⁊ corꝑe obiecto ſolʒ formari. ⁊ v̾go ſic ⁊ pur⁹ hõ plenitudiẽz diuinitatis caꝑe neq̇bat: ſ3 v̾tus altiſſimi obũbrauit eĩ ĩ ea ĩcorꝑea lux diuinitatis. corpus ſuſcepit hũanitatis. vt ſic poſſit deũ pati. Hãc expoſitõez videt̃ tãgẽ Bern. q̇ ſic ait. Quia de⁹ ſpũs eſt. nos v̾o vmbra corꝑis ſui: temꝑauit ſe nob vt ꝑ obiectũ viuifice carnis. videamus v̾bũ ĩ carne. ſolẽ ĩ nube. lumẽ ĩ teſta. cereũ ĩ laterna. q̇ſi di. Jllũ modũ q̇ d̾ ſpũſcto ꝯcipies. dei v̾t⁹ xpc ĩ ſuo ſecretiſſimo ꝯſilio obũbrãdo occultabit. vt ſibi tantũ notũ habeat̃ ⁊ tibi. Ac ſi dicat q̇d a me q̃ris q̇d ĩ te mox expiens: Scies. ſcies ⁊ felicit̃ ſcies. ſed illo doctore q̇ autore. Ego nũciare miſſus ſũ v̾ginalem ꝯceptum. non creare. Vel obumbrabit id ẽ a vicioꝝ eſtu refrigerabit.

Et ecce elizabeth cognata tua ⁊c. Ecce dic̃ vt oñdat h̃ eẽ magnũ. nouũ ⁊ vicinũ.

Quatuor d̾ cauſis conceptus elizabeth marie nunciatur ſm bern. Prima eſt cumulus leticie. Secunda perfectio ſciẽtie. Tercia perfectõ doctrine. Quarta obſequium miſericordie. dic̃ enim ſic. Jdeo ſterilis cognate cõceptus marie nunciatur. vt dum miraculum miraculo addit̃: gaudio gaudium cumuletur. Vel ideo. quia ꝑfecto decebat vt verbum mox diuulgandũ vbiq3. ſciret ꝑus v̾go per angelũ q̄3 audiret ab homine. ne mater dei conſilijs filij videretur ãmota. ſi eorum que in terris tamprope geruntur. remanſiſſet ignara. Vl' ido potius vt dum te ſaluatoris nũc precurſoris edocetur aduentus reꝝ tpſ ⁊ ordinem tenens. Jpa poſtmodum melius ſcriptorib⁹ atq3 predicatorib⁹ reſeret veritatem. Vl' ido vt audiens vetulam ⁊ grauidã cognatam: cogitet iuuencula d̾ obſequio. vt ſic ꝑuulo ꝓphe detur locus obſequendi dño. ⁊ mirabilius miraculum fiat de miraculo. Jtem bern. Da v̾go riſum feſtinãter. O domina rñde verbum. ⁊ ſuſcipe v̾bũ. ꝓfer tuuʒ ⁊ ſuſcipe diuinum. emitte tranſitoriũ ⁊ amplectere ſempiternũ. ſurge. curre. aperi. ſurge ꝑ fidem. curre ꝑ deuotõez. aperi ꝑ ꝯfeſſionem.

Tũc maria expanſis manibus ⁊ oculis ad celũ leuatis ait. Ecce ancilla dñi fiat mihi ſm verbum tuũ. Bern. alijs ĩ ore. alijs ĩ aure. alijs ĩ manu v̾bum di factũ fuiſſe memorat̃. Maria aũt factum eſt in aure ꝑ angelicam ſalutatõez. in corde ꝑ fidẽ. in ore ꝑ ꝯfeſſionẽ. ĩ manu ꝑ ꝯtractatõz in ventre ꝑ incarnatõem. in gremio ꝑ ſuſtẽtationem in brachijs ꝑ oblatõem. Fiat mihi ſm verbuʒ tuũ. Bern. Nolo vt fiat mihi aut declamatorie predicatum. aut figuraliter ſignificatũ. aut imaginatorie ſomniatum. ſ3 ſilenter inſpiratuʒ. ꝑſonalr̃ incarnatum. corꝑalr̃ inuiſceratũ. Statimq3 filius di in vtero illius ꝯceptus ẽ. ꝑfectus deus: ꝑfectus homo. ⁊ in ipa ꝑma die ꝯceptõis tante ſapientie ac potẽtie extitit. quante in .xxx. anno fuit.

Tũc ſurgens maria abijt in mõtana ad elizabeth. ⁊ cũ eam ſalutaſſet. Johannes in eius vtero exultauit. glo. Quia lingua ñ poterat aĩo exultante ſalutat. ⁊ iue ꝑcurſionis officium ĩchoat. Fuit aũt in eius obſequio trib⁹ menſib⁹ donec Johes naſcẽtur. quẽ maib⁹ ſuis d̾ terra leuauit. ſic in libro iuſtoꝝ legit̃.

In hac die: vt dicitur: ꝑ mlta tpm curricula deus mlta opatus eſt. Que quidaʒ egregijs v̾ſibus ſic declarauit. Salue feſta dies q̇ vulnera

nr̃a coerces. Angel⁹ ē miſſus ē paſſus. ⁊ ī cruce
xp̄s. Eſt adā fact⁹. ⁊ codē tp̄e lapſus. Ob meri-
tū decime cadit abel fratris abeſſe. Offert mel-
chiſedech yſaac ſupponit' aris. Eſt decollatus
xp̄i baptiſta bt̄s. Eſt petr⁹ erept⁹ iacob⁹ ſb̄ he-
rode pempt⁹. Corp̄a ſc̄toꝝ cū xp̄o m̄lta reſur-
gūt. Latro dulce tn̄. p̄ xp̄m ſuſcipit amen.

Miles q̇dā diues ac nobil' ſec̄lo abrenūcia-
uit. ⁊ ordinē ciſtercien̄. introiuit. ⁊ q̄ lr̄as neſcie-
bat erubeſcētes mōchi tānobilē p̄ſonā int' lay-
cos deputari. dederūt ei mg̃r̄m ſi forte modicū
addiſcē poſſ3. ⁊ ſub hac occaſiōe int' monachoſ
p̄manēt. Sȝ cū diu cū mg̃ro fuiſſet. ⁊ nihil om̄i-
no p̄ter hec duo vōbula Aue maria diſcē potu
iſſet. h̄ tāauide retinuit.. vt q̇cūq3 dābularet. q̇c
q̇d agēt. ea iceſſanter ruminaret. Tādē morit' ⁊
ī cimiterio cū alijs fratrib⁹ ſepelit'. Et ecce ſuper
e⁹ tumulū ſpecioſū excreſcit liliū. ⁊ q̄libȝ foliū
aue maria lr̄is aureis hēbat inſcriptū. Curren-
tes oēs ad tā grāde ſpectaculū. terrā d tumlo ef
fodert. ⁊ radicē lilij d ore defūcti p̄cedē reppie-
rūt. Intellexerūt ḡ cuȝ q̄nta deuotōne illa duo
v̄ba dixerat. quē dn̄s tāti honore p̄digȝ illu-
ſtrauit.

Quidā miles q̄dā ī ɔ ūi via caſtrū hēbat. ⁊
omnes tranſeūtes ſine miſeratōe aliq̄ ſpoliabat
v̄giem tn̄ matrē di q̇tidie ſalutabat. nec p̄ aliq̄
impedim̄to emergēte ab ip̄a ſalutatiōe aliq̄ die
ceſſare volebat. Accidit at' vt q̇dā vir religioſuſ
⁊ ſanctus inde tranſitū faceret. ⁊ ip̄m p̄dict⁹ mi-
les ɔtinuo expoliari iuberet. Uir at' ſc̄ts roga-
uit p̄dones vt ip̄m ad dn̄m ſuū deducāt. q̄ ad
ip̄m hȝ ſecreta q̄ p̄ferat. Adductus at' rogauit
mılitē vt om̄es de familia ſua in caſtro ɔgregari
facēt. vt eis v̄bū dn̄i p̄dicaret. Cū at' cōgregati
fuiſſent. Ille ait. Nequaq3 h̄ eſtis omnes. ſ aliq̇s adhuc deeſt. Cui cū oēs ſe ibidē eē aſſererēt:
aiebat. Diligēter p̄q̄rite ⁊ aliquē inenietis abeſ
ſe. Tūc vn⁹ exclamās: dixit. qm̄ ſolus illuc came
rari⁹ n̄ veniſſet. Ille at' dixit. Uere ip̄e ē q̇ ſolus
deeſt. Pro eo igr̄ cito mittit' ⁊ ī mediū deducit'.
Cū at' vir di vidiſſet reuolutis terribil'r oculis.
caput inſtar inſani agitabat. nec p̄pius accede-
re audebat. Uir aūt ſc̄tus dixit ei. Adiuro te p̄
nomen dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i. vt q̇s ſis nobis ediſſeras
⁊ ob quā cām huc veneris palā pandas. Cui ille
r̄ndit. Heu adiuratus p̄dē cogor inuit⁹. Ego ei
nō ſū hō. ſ demō q̄ formā hoīs accepi. xiiij. ānis
cū h̄ milite ſic p̄māſi. Nā nr̄ p̄nceps me huc mi-
ſit vt die ī q̄ h̄ ſue marie ſalutatōeȝ n̄ dicēt dili-
genti⁹ obſ̄uarē. vt ī eū p̄tate accepta ip̄m conti
nuo ſtrangularem. ⁊ ſic in malis op̄ib⁹ vitā fini-
ens nr̄ eſſet. Quacūq3 em̄ die illam ſalutatōneȝ
dicebat in eum p̄tatem habere non poterā. Ec
ce autem d die in diem diligenti⁹ obſeruaui. et
nullum diem q̇n eam ſalutauerit: p̄t'miſit. Hec
miles audiens. vehement' obſtupuit. ⁊ ad pedeſ
viri di ſe p̄iciēs. veniā poſtulauit. ⁊ in meli⁹ dei
ceps vitam mutauit. Uir at' ſanct⁹ dixit demo-
ni. Precipio tibi demō ī noīe dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i. vt
hinc abſcedas. ⁊ talē hactenus locū poſſideas.
vbi nulli g̃ioſam dei genitricem inuocanti no-
cere p̄ſumas. Hec iuſſa vir dei dedit ⁊ demon
abſcedens euanuit. ⁊ miles virum ſanctum cuȝ
reuerentia ⁊ gratiarumactione liberuȝ abire p̄-
miſit.

Rome celebratur

natalis ſancti thimothei q̇ ab antio-
chia Romam veniens ſub melciade
papa. a ſiluestro preſbitero q̇ poſtea ep̄s vrbis
effectus eſt. ſuſceptus eſt hoſpitio. q̄d facē tunc
temp̄is et' ip̄i pontifices formidabant. Silueſt'
v̄o non ſolum hoſpitio eū recepiſſe gaudebat.
ſed etiam timore abiecto tam vitam q3 doctrinā
eius laudabat. Qui per vnum annum ⁊ mēſes
tres docens xp̄i veritatem. cum multi per eū po
puli conuerſi fuiſſent. dignus martirio. tentus a
populo paganorum. ⁊ traditus Tarq̇nio vrb
prefecto. tormētis plagaꝝ ⁊ carceris lōga cuſto
dia maceratus. Cum ſacrificare noluiſſet ydol'
q̄i bonus atletha dei. tercō ceſus int' homicidaſ
decollatus ē. Quē ſc̄ts ſilueſter nocte ad domū
ſuā tulit. ibiq3 ſc̄tm melciadem ep̄m venire fecit
Qui cū oīb⁹ p̄ſbitēis ⁊ dyaconib⁹ p̄ totā noctē
in laudib⁹ p̄manens. eius martirium dedicauit.
Quedam auteȝ xp̄ianiſſima m̄lr noīe Theone
in orto ſuo iux̄ ſepulcꝝ pauli ap̄li. rogauit mēo-
ratū papaȝ. vt ſuo ſumptu ſepulcrū edificās. ſā
cti thimothei corp⁹ exciperet. Q̄d factū placuit
omnib⁹ xp̄ianis. vt huius nominis martir. i. thi-
motheus paulo ap̄lo p̄ eo q̄m̄ diſcipulum q̇n-
dam habuit in ſepultura adhereret

Paſſio chriſti fu-

it ex dolore amara. ex illuſione de-
ſpecta. ⁊ ex vtilitatē m̄ltiplici fru-
ctuoſa. Dolor autem cauſabatur
ex quinq3.

Primo ex eo q3 ipſa paſ-
ſio fuit ignominioſa. ⁊ hoc p̄pter ignominioſuȝ
locū. quia ī caluaria vbi malefactores puniebā-
tur. propter ignominioſum ſupplicuȝ. q̄ morte
turpiſſima ɔdemnatus eſt. Crux enim ſupplici-
um erat latronū. ⁊ licet crux tunc eſſet m̄lte igno
minie nūc eſt īmenſe g̃ie. Uñ aug. Crux q̄ erat

ſuppliciū latronū.nūc trāſit ad frōtes impatoꝝ.
Si tantū honorē de⁹ ꝯtulit ſupplicio ſuo ꝙntū
ꝯfert ſuo ſuo ꝑpt' igminioſū ꝯſortiū. q꞉ cū ſcele
ratis deputat⁹ ē.i.cū latronibꝫ q̇ pmo erāt ſcele-
rati.ꝟ poſtea vn⁹ ꝯuerſ⁹ ē.ſ.diſmas.q̇ erat a de-
xtris.ſic dr̄ i euāgelio Nicodemi.ꝛ ali⁹ dānatuſ
.ſ.geſmas.q̇ erat a ſiniſtris. Uni ḡ dedit regnū.
alteri dedit ſuppliciū. Amb. Autoꝛ pietatꝭ i cru-
ce pēdēs i ſeclaribꝫ negocijs officia diuidebat.
pſecutōez aplis.pacē diſcipul'.corp⁹ iudeis.pa
tri ſpm̄.vgini panimphū.latroni padiſū.pcto-
ribꝫ ifernū.crucē xpianis peītentibꝫ ꝯmēdabat.
Ecce teſtamētū qd fecit xps i morte pēdens in
cruce. Scđo ex eo ꝙ fuit iniuſta.q꞉ pcꝫm n̄ fe
cit.ꝛ n̄ ē inent⁹ dolus i oꝛe e⁹ ꝛ iō q̇ veit indigne
pena dolēda veit. De rbꝫ ei iniuſte pcipue eū ac-
cuſabāt.vicꝫ ꝙ tributū reddi ꝓhibebat.q꞉ ſe re
gē dicebat.ꝛ q꞉ ſe filium di dicebat. Cōtra has
tres accuſatōes dicim⁹ i paſceue.i pſona ſalua-
toꝛis tres excuſatiōes.ppl'e meus ꝛc.vbi expro-
brat xpc tria bn̄ficia eis collata.ſ. liberatōem ab
egipto.regimē i deſto.plantatōez vinee in loco
optīo.q.d.xpc. Accuſas me ď redditiōe tributi.
poti⁹ grās agē deberes.q꞉ liberaui te a tributo.
Accuſas me.q꞉ me dixi regē.poti⁹ grās agē de-
beres.q꞉ r̄gl'anr̄ paui te i deſto. Accuſas.q꞉ me
filiū di dixi.potius grās agē debueras. q꞉ te i vi
neā meā elegi ꝛ i loco optimo plātaui. Tercō
ex eo ꝙ fuit ab amicis.tolerabilioꝛ ei eēt doloꝛ ſi
pateret' ab his q̇ aliq̄ de cā debēnt eē e⁹ inimici.
Ul' ab his q̇ eēnt alieni vl' exnei. Ul' ab his qui
bꝫ aliq̄ icōmoda itulilſꝫ.ꝟ tm̄ patit' ab amicis.i.
ab his q̇ debēnt eē ſui amici. Itē a ꝓxīs.i.ab hiſ
ď q̄ꝝ ſtirpe nat⁹ ē. De his duobꝫ dr̄ i ps. amici
mei ꝛ ꝓximi mei ꝛc.iob.xxx.noti mei q̄ ſi alieni re-
ceſſert a me. Itē ab his q̇bꝫ ml'ta bona ꝯtulerat
ioh.viij. Ml'ta bona opat⁹ ſum vob. Bern̄. O
bone ihu ꝙ̄dulcit' cū hoibꝫ ꝯuerſat⁹ es. ꝙ̄ mag
ꝛ habūdātiſſima largit⁹ eis es.ꝙ̄ dura ꝛ aſpa ꝓ
eis paſſus es.dura vba.durioꝛa vbera.duriſſi
ma crucis tormta. Quarto ex rōne teneritu-
dis corpis. Un̄ i figura xpi de dauid dr̄.ij. reg.
penl'.ipe eſt q̄ tenerrim⁹ ligni vmicul⁹. Bern̄.
O iudei lapides eſtis.ꝟ lapidē pcutitꝭ molliorē.
ď q̇ reſonat tinnit⁹ pietatis ꝛ ebulit oleū caritatis
Itē hiero. Tradit⁹ ē ihs militibꝫ vberād⁹. ꝛ il-
lud ſacratiſſimū corp⁹ pectuſcꝫ di capax flagella
ſecuert. Quīto ex eo ꝙ fuit vniuerſal'.q꞉ per
oēs ptes ꝛ oēs ſenſus. Prīo ei fuit ꝟ doloꝛ i ocu
lis.q꞉ lacrimatus ē.ſic dr̄ ad heb.v. Bern̄. Aſcē
dit in altū vt lōgius audiret' fortit' clamabat vt
nullus excuſaret' clamori lacrīas addidit vt hō
ꝯpateret'. Al's et' his lacrīas fudit.ſ.i reſuſcitati
one lazari ꝛ ſup ihrl'm. Itaqꝫ pme lacrime fue-
rūt amoꝛis. vn̄ ꝛ q̇dā cū vidiſſent eū lacrimātem
dixerūt.ecce q̄o amabat eū. Secūde fuerūt cō
paſſiōis.ꝟ be rcie fuert doloris. Scđo fuit in
auditu cū ei.ſ.obpropria ꝛ blaſphemie irrogate
ſt'. Xpc ei ſpālit' q̄tuoꝛ hūit i quibꝫ obprobria ꝛ
blaſphemias audiuit. Hūit ei excellētiſſimā no
bilitatē.q꞉ ꙗ̄tū ad diuā naturā fuit et'ni regis fi
lius:ꝛ ꙗ̄tū ad hūanā ď regia ſtirpe genit⁹.ita et'
inq̄ꙗ̄tū hō fuit rex regū.ꝛ dn̄s dn̄antiū. Habu-
it ifallibilē veritatē.q꞉ ipē eſt via.veritas ꝛ vita.
vn̄ ď ſe itez dicit.ſmo tu⁹ veritas ē. Fili⁹ ei ē ſ-
mo ſine vbū pr̄is. Hūit inſupabilē ptatē.quia
oīa p ipm̄ facta ſt'.ꝛ ſine ipō factū ē nihil. Hūit
inſup ſingl'arē bonitatē.q꞉ nemo bon⁹ niſi ſol⁹
de⁹. In his xpc audiuit obprobria ꝛ blaſphe
mias. Prīo q̇dē q̇ ad nobilitatē.math.xiij. Nō
ne h ē fili⁹ fabri nōne mr̄ e⁹ dr̄ maria ꝛc. Se
cūdo q̇ ad ptatē.math.xij.h n̄ eijcit demonia ni
ſi in pricipe demonū. Itē math.xxvij. Alios ſal
uos fecit ſeipm̄ n̄ pt' ſaluū facē. Ecce dicūt ipm̄
impotētē.cū tn̄ adeo potēs extiterit.ꝙ pſecuto
res ſuos ſola voce ꝓſtrauit. Nā cū iterrogaſſet
quē q̄ritis:ꝛ illi rn̄diſſent ihm̄ nazarenum.vt ḡ
ipē dixit:ego ſum:abierūt retrorſū ꝛ ꝯtinuo ceci
derūt i t'rā. Aug. Una vox turbā odijs ferocez
armis t'ribilē.ſine vllo telo ꝑcuſſit.repulit. ſtra-
uit vtute latētis diuitatis:q̇d iudicatur⁹ faciet
q̇ iudicād⁹ h fec:q̇d regtur⁹ potent. q̇ mortu⁹
h potuit. Tercō q̇ ad veritatē. Joh.viij. Tu
de teipō teſtioniū phibes.teſtioniū tuū n̄ ē verū
Ecce q꞉ dicūt eū mēdacē.cū tn̄ ipē ſit via.veri-
tas ꝛ vita. Hāc veritatē pilatus ſcire vel audi-
re n̄ meruit.q꞉ ipm̄ ſm veritatē n̄ iudicauit. In-
choauit quippe iudicium a veritate: ſed non in
veritate pmanſit.ꝛ ideo ď veritate queſtionem
meruit incboare.ſed non meruit ſolutōem audi
re. Nō alia eſt ſm aug.q̄re ſolutōez nō audiuit.
q꞉ cum illam queſtionē feciſſet.ſubito venit illi i
mētem ꝯſuetudo iudeoꝝ q̄ ſolebat vnus dimit
ti in paſcha.ꝛ ideo ſtatim exijt ꝛ ſolutōem n̄ ex-
pectauit. Tercia ratio eſt ſm Criſoſt.q꞉ ſciebat
ꝙ queſtio tamdifficilis indigebat ml'to tempo-
re ꝛ multa diſcuſſione.ꝛ ipē ad liberatōnem xpi
ꝓperabat.ꝛ ideo ſtatim exiuit. Legitur tn̄ i euā-
gelio nicodemi ꝙ cum pilatus ihm̄ interrogaſſꝫ
q̇d eſt veritas. Ihs ei reſpōdit veritas ď celo ē.
Et pilatus. In terris n̄ eſt veritas: dic ei ihs.q̇-
mō pt' veritas eſſe in terris q̄ iudicatur ab his q̇
ptatē hn̄t i t'ris. Quarto quo ad bonitatem
dicebant ei ipm̄ eſſe pctōrem in corde. Joh.ix.
Nos ſcimus q꞉ h homo pctoꝛ ē. ſeductorē eē i
ſmone. Luce.xxiij.cōmouit ppl'm docēs p vni-
uerſā iudeā. incipiens a galilea vſqꝫ huc. legis
preuaricatorem in ope. Joh.ix.n̄ eſt h hō a deo

q̇ ſabbatū n̄ cuſtodit. Tercō fuit in odoratu. qꝛ magnū fetorē ſentire potuit in loco caluarie. vbi erāt corꝑa fetida mortuoꝝ. Vn̄ dr̄ i ſcolaſtica hiſtoria. ꝙ caluaries ꝓprie ē os capitꝫ hūani nudū. vn̄ ⁊ qꝛ ibi decollabāt̄ rei ⁊ m̄lta oſſa capitū ibi aſꝑſa erāt. dicebat̄ caluarie locꝰ vel caluariaꝝ. Quarto fuit i guſtu. vn̄ cū clamaret: ſitio. dederūt ei acetū cū mirra ⁊ felle mixtū. vt ex aceto citiꝰ moreret̄. ⁊ ipi cuſtodes a cuſtodia citiꝰ liberarent̄. Dr̄ eñ crucifixos citiꝰ mori ſi acetū bibāt. ⁊ ex mirra pateret̄ olfactꝰ. ⁊ ex felle guſtus. Aug. ꝓ mero replet̄ ſinceritas aceto. īebatur felle dulcedo. adducit̄ innocētia ꝓ reo. moritur vita ꝓ mortuo. Quīto fuit i tactu. qꝛ i oībꝫ ꝑtibꝫ corꝑis a plāta pedis vſq̄ ad ꝟticē nō fuit i eo ſanitas. De h̄ aūt q̄ i oībꝫ ſēſibꝫ dolorē hūit. dic̄ bern̄. Caput angelicis tremebūdū ſpiritibꝫ. denſitate ſpinarū pūgit̄. facies pulcra p̄ filijs hoīm. ſputis iudeoꝝ deturpat̄. ocl̄i lucidiores ſole. caligāt i morte. aures q̄ audiūt angelicos cātus audiūt pc̄toꝝ inſultꝰ. os qđ docꝫ angelos. felle ⁊ aceto potat̄. pedes q̄ꝝ ſcabellū adorat̄. qm̄ ſcꝫm ē. cruci clauo affigūt̄. manus q̄ formauerūt celos. ſūt i cruce extēſe ⁊ clauis affixe. corpꝰ ꝟberat̄. latꝰ lācea ꝑforat̄. Et q̄d pl̄a: nō remāſit i eo niſi lingua vt ꝓ pc̄toribꝫ exoraret. ⁊ m̄rē diſcipl̄o ꝯmēdaret.

Secūdo eꝰ paſſio fuit

ex illuſiōe deſpecta. Quatuor ei vicibꝫ fuit ſibi illuſū. Prīo in domo anne vbi recepit ſputa. alapas. velatōēꝫ ocl̄oꝝ. Bern̄. Vultū tuū bone ih̄u deſiderabilē. in quē deſiderāt āgeli ꝓſpicē: ſputis inq̄nauerūt. maībꝫ ꝑcuſſerūt. velo ꝓ deluſione operuerūt. nec amaris vulneribꝫ ꝑpcerūt.

Scd̄o i domo herodis q̇ eū fatuū ⁊ nō ſane mētis exiſtimās. ex eo ꝙ nullū ab eo r̄nſū habē potuerat. ꝓ deriſiōe eū veſte alba induit. Bern̄. Tu hō es ⁊ habes ſr̄tū ꝺ floribꝫ. ⁊ ego deꝰ hēo coronā ꝺ ſpinis. tu habes cirothecas i maibus ⁊ ego hēo claues defixos. tu i albis veſtibꝫ tripudias. ⁊ ego ꝓ te deriſus fui ab herode i veſte alba. tu tripudias cūꝫ pedibꝫ. ⁊ ego laboraui cum meis pedibꝫ. tu i choreis brachia extendis i ſimo dū crucis i gaudiū ⁊ ego mea i cruce extēſa hūi i obprobriū. Ego i cruce dolui. ⁊ tu i cruce exultas. tu habes latꝰ aptū ⁊ pectꝰ i ſignū vane gl̄ie ⁊ ego latus effoſſū hūi ꝓ te. tn̄ reuertē ad me et ego ſuſcipiā te. Sꝫ q̄re dn̄s tp̄e ſue paſſiōis corā herode pilato ⁊ iudeis ſic tacebat. hꝰ triplex ē rō. Prīa rō ē. qꝛ nō erāt digni audire ſuā r̄nſionē. Secūda qꝛ eua peccauerat ꝑ loq̄citatē. ⁊ iō xp̄c voluit ſatiſfacē ꝑ taciturnitatē. Tercia. qꝛ q̄cq̄d r̄ndebat totū calūniabāt̄ ⁊ dep̄uabāt.

Tercō i domo pilati. vbi milites clamidē coccineā circūdederūt ei. arūdinē i manum dederūt. ⁊ coronā ſpineā ſuꝑ caput eꝰ poſuerūt. ⁊ genu flexo dicebāt. aue rex iudeoꝝ. Illa aūt ſpinea corone dr̄ fuiſſe ꝺ iūcis marinis. q̄ꝝ acies n̄ minꝰ ſpina dura ē ⁊ penetratiua. vn̄ ⁊ ſāguiē ꝺ capite credit̄ illa corona ſpinea extraxiſſe. Vn̄ Bern̄. caput illud diuū m̄ltiplici ſpinaꝝ denſitate. vſ ad cerebꝝ ꝯfixū eſt. De aīa ſūt tres opiniōes. vbi. ſ. aīa ꝑncipalē hēat ſedē. ſ. vl̄ i corde ꝓpt̄ illud. de corde exeūt cogitatōes male ꝛc. vl̄ i ſāguie ꝓpt̄ illꝺ Leuit̄. aīa oīs carnis i ſāguie ē. vl̄ i capite ꝓpter illꝺ. Inclinato capite tradidit ſpiritum ꝛc. Hāc triplicē opiōnē iudei ſaltē ipō facto vidētur ſciuiſſe. Nā vt eiꝰ aīaꝫ a corꝑe auellēnt. q̄ſierūt ipāꝫ i capite cū ſpinas vſq̄ ad cerebꝝ infixerūt. q̄ſierūt in ſanguie. cū eius venas in maibꝫ et pedibꝫ aperuerūt. q̄ſierūt in corde cū eꝰ latꝰ ꝑforauerūt. Cōtra has tres illuſiōes i paſceue premittimus an̄ reuelatōēꝫ crucis tres adoratōes: ꝟ. Agyos ꝛc. q̄i ter honorātes. ter illuſiſꝫ ꝓpt̄ noſ.

Quarto in cruce. Math. xxvij. principes ſacerdotū illudētes cū ſenioribꝫ ⁊ ſcrib̄ dicebāt. ſi rex iſrl̄ ē deſcēdat nunc de cruce ⁊ credamus ei. Bern̄. ſuꝑ hūc locū. iterū patiāꝫ magis exhibet hūilitatē ꝯmēdat. obediētiā implet. caritatē ꝑficit. In his nēpe ꝟtutū gēmis q̄tuor crucis cornua ornant̄ ⁊ ſupeminētior caritas. a dextris obediētia. a ſiniſtris paciā. radix oīm ꝟtutū hūilitas i ꝓfūdo. Hec oīa q̄ xp̄s paſſus ē Bern̄. breuit̄ colligit dr̄. Memor ero q̄diu vixero. laboꝝ q̄s ꝑtulit i p̄dicando. fatigatōnū i diſcurrendo. vigiliarū in orādo. tēptatōnū i ieiuuando. lacrimaꝝ i patiēdo. inſidiaꝝ i colloq̄ndo. poſtremo ꝯuicioꝝ. ſputoꝝ. colaphoꝝ. ſubſānationū. clauoꝝ exprobrationū.

Tercō paſſio fuit vtili

tate m̄ltiplici fructuoſa. Cuiꝰ vtilitas pt̄ eē triplex. ſ. pc̄toꝝ remiſſio. gr̄e collatō. ⁊ gl̄ie exhibitio. Et hec tria notant̄ in titulo crucis. qꝛ ih̄s q̄ ad p̄mū. nazarenꝰ q̄ ad ſecūdū. rex iudeoꝝ q̄ ad terciū. qꝛ ibi erimus om̄es reges. De eius vtilitate dicit aug. Culpam deleuit xp̄c p̄ntē. p̄teritam ⁊ futurā. Preterita pc̄ta tulit ea remittendo p̄ntia hoīes ab eis retrahendo. futura gr̄am q̄ vitarent̄ ꝯferēdo. De eius eñ vtilitate dic̄ auguſ. Admiremur. ꝯ̄tulemur. amemus. collaudemus. adoremꝰ. Qm̄ ꝑ redemptoris nr̄i mortē de tenebris ad lucem. de morte ad vitam. ꝺ corruptione ad incorruptionem. ꝺ exilio ad patriā de luctu ad gaudium vocati ſumus.

Qꝫ vtilis autem modꝰ redēptōnis noſtre fuerit. patet ex quatuor rationibus. videlicet. quia

fuit acceptiſſimus ad placãdū deū. ꝯgruentiſſi-
mus ad curãdū morbū. efficaciſſimꝰ ad trahēduꝫ
genꝰ hūanū. prudētiſſimꝰ ad expugnanduꝫ hūani
generis inimicū. Primo ꝙ fuit acceptiſſimꝰ ad
placãdū ⁊ recōciliãdū deū. qꝛ ſic dic anſhel. i li.
cur deꝰ hō. Nihil aſperius ⁊ difficiliꝰ pt̄ hō pati
ad honorē dī ſpōte ⁊ n̄ ex debito. ꝙ mortē. Et
nequaq̄ magꝭ hō pt̄ dare dō. ꝙ cū ſe morti tra
dit ad honorē ipiꝰ. Et h̄ ē qđ dr̄ ad eph. v. Tra
didit ſemetipꝫ oblatōꝫ ⁊ hoſtiā dō i odorē ſua
uitatis. Qualr̄ aūt fuit ſacrificiū nos deo placãs
⁊ recōciliãs. dic aug. i li. đ trini. Quid tam grate
ſuſcipi poſſꝫ ꝙ caro ſacrificij nr̄i corpus effectū
ſacerdotis nr̄i. vt qm̄ q̄tuor ꝯſiderāt̄ i oī ſacrifi-
cio. ſ. cui offerat̄. qđ offerat̄. ꝓ qb3 offerat̄. ⁊ q̇s
offerat. idē ipē vnus vtriuſq3 mediator. ꝑ ſacri-
ficiū pacis recōciliãs nos dō. vt vnū cū ipo ma-
neret cui offerebat. vnū in ſe facēt ꝓ qb3 offere-
bat. vnꝰ ipē eēt q̇ offerebat ⁊ qđ offerebat̄. De
h̄ aūt ēt q̄lr̄ ꝑ xp̄m ſumꝰ recōciliati. dic idē aug.
ꝙ xp̄c ē ſacerdos ⁊ ſacrificiū. deꝰ ⁊ templū. ſacer
dos ꝑ quē ſumꝰ reconciliati. ſacrificiū q̇ ſumus
recōciliati. deus cui ſumꝰ recōciliati. templuꝫ i q̇
ſumus recōciliati. Vn̄ q̇buſdā hāc recōciliatōꝫ
ꝑuipēdētib3. Aug. i pſona xpi exprobrat: dicēs
Cū eēs inimicus p̄ri meo recōciliaui te ꝑ me. cuꝫ
eſſes lōge ego veni vt redimerē te. cū inter mon-
tes ⁊ ſiluas errares. q̄ſiui te. iter lapides ⁊ ligna
inueni te. ⁊ ne lupoꝝ ferarūq3 rapido ore lania-
reris collegi te. hūeris meis portaui te. p̄ri meo
reddidi te. laboraui. ſudaui. caput meum ſpinis
oppoſui. manus meas clauis obieci. lācea latus
aperui. tot non dicā iniurijs. ſ; aſpitatib3 laniatꝰ
ſū. ſāguīeꝫ meū fudi. aīaꝫ meā poſui. vt ꝯiūgerē
te mihi. ⁊ tu diuideris a me. Scđo fuit ꝯgru
entiſſimus ad curãdū morbū. ꝯgruitas aūt atten
dit̄ ex pte tp̄is. ex pte loci. ex pte modi. Primo
ex pte tp̄is. qꝛ adā factꝰ fuit ⁊ peccauit i menſe
marcio. ⁊ feria ſex̄ ⁊ hora ſex̄. ⁊ iō xp̄s pati volu-
it i marcio. qꝛ i die q̄ fuit ānūciatus fuit ⁊ paſſus
Itē feria ſex̄ ⁊ hora ſex̄. Scđo ex pte loci. qm̄ lo
cus ſue paſſiōis tripl'r cōſiderat̄. ſ. aut ꝯīs. aut
ſpāls. aut ſinglaris. Locus ꝯīs fuit t̄ra ꝓmiſ-
ſiōis. ſpāls caluarie locus. ſinglaris crux. In lo-
co aūt ꝯīi p̄mus hō fuit formatꝰ. qꝛ i ptib3 illī iux̄
damaſcū i agro damaſceno dr̄ fuiſſe formatus.
In loco ſpāli fuit ſepultꝰ. qꝛ ibidē vbi xp̄s paſſꝰ
ē: adā dr̄ fuiſſe ſepultus. licꝫ autenticū n̄ ſit. cum
ſm̄ hiero. adam in ebron monte ſepultus fuerit
ſic ēt Joſue. xiiij. expſſe hr̄. In loco ſinglari fuit
deceptus. nō ꝙ i illo ligno i q̄ xp̄s paſſus ē adaꝫ
fuit deceptus. ſed ꝓ tanto dr̄. qꝛ ſicut adā dece-
ptus fuit i ligno. ita xp̄c paſſus fuit in ligno. In
q̄dā tm̄ hyſtoria grecoꝝ dr̄ ꝙ in eodem. Tercio
ex pte modi curandi. q̇ quidem modus fuit ꝑ ſi-
milia ⁊ ꝯtraria. Per ſimilia. qm̄ ſicut dic augꝰ.
in li. đ doctrina xpiana. ꝑ feminam deceptus. ꝑ
feminam natus. homo hominem. mortal' mor-
tales. morte mortuos liberauit. Ambro. Ex ter
ra virgine adam. Xps ex virgine. Ille ad imagi-
nem dei. hic imago dei. ꝑ mulierem ſtulticia. per
mulierem ſapientia. Nudus adam. nudus chri
ſtus. mors per arborem. vita per crucem. in de-
ſerto adam. in deſerto chriſtus. Per ꝯtraria. q̇-
niam primus homo ſm̄ greg. peccauerat ꝑ ſup
biam. inobedientiam ⁊ gulam. voluit em̄ aſſimi-
lari dō ꝑ ſcientie ſublimitatem. tranſgredi p̄ce-
pti dei ſublimitatem ⁊ guſtare pomi ſuauitateꝫ
⁊ qm̄ curatio hꝫ fieri ꝑ contrarium. ideo iſte mo
dus ſatiſfaciendi ꝯgruentiſſimus fuit. qꝛ fuit ꝑ
humiliationem. diuine voluntatis impletioneꝫ
⁊ afflictionem. De his tribus ad phili. ij. humi-
liauit ſemetipſum quo ad primum. factus obe-
diens quo ad ſecundum. vſq3 ad mortem q̊ ad
tercium. Tercio fuit efficaciſſimus ad trahē-
dum genus humanum. Nunq̄ em̄ ſaluo liber-
tatis arbitrio. magis ad amorem ſuum ⁊ fiduci-
am genus humanum attrahere potuit. Quali
ter autem per hoc ad amorem nos attrahit: di-
cit Bern̄. Super omnia reddit te mihi amabi-
lem bone Jheſu calix quem bibiſti. opus redē-
ptionis noſtre. Hic omnino amorem noſtrum
facilem vendicat totum tibi. hic eſt quod noſtrā
deuotionem ⁊ blandius allicit. ⁊ iuſtius exigit. ⁊
fortius ſtringit. ⁊ vehementius afficit. Etenim
vbi te exinaniſti. vbi te naturalibus radijs exui-
ſti. ibi pietas magis emicuit. ibi caritas plus ef-
fulſit. ibi gratia amplius radiauit. Qualiter au
tem ad fiduciam dicitur. Ro. viij. qui etiam pro
prio filio ſuo non pepercit. ſed pro nobis omni-
bus tradidit illum. quomodo non etiam omnia
cum illo nobis donauit. De h̄ ēt bern̄. Quis n̄
rapiatur ad ſpem impetrandi fiduciam. qui eiꝰ
attendit corporis diſpoſitionem. videlicet ca-
put inclinatum ad oſculum. brachia extenſa ad
amplexandum. manus ꝑforatas ad largienduꝫ
latus aptum ad diligendum. pedum affixioneꝫ
ad nobiſcum ꝯmanendum. ⁊ corporis extenſio-
nem ad ſe totum nobis impendēdū. Quar-
to fuit prudentiſſimus ad expugnãdū hūani ge
neris inimicū. Job. xxvj. prudētia eiꝰ ꝑcuſſit ſu-
perbum. Et vlt̄. Nunq̇d poteris cape leuiatan
hamo: Xps em̄ hamū ſue deitatis abſcōderat
ſub eſca humanitatis. ⁊ dyabolus cape volens
eſcam carnis. captus eſt ab hamo deitatis. De
hac prudenti captione dic aug. Venit redem-
ptor ⁊ victus eſt deceptor. ⁊ qđ fecit redemptor
captiuatori nr̄o tetendit muſcipulam. ſ. cruceꝫ

ſuā. ⁊ poſuit ī ea eſcā ſanguīe ſuū. ipē aūt voluit
fundē ſāguīe ꝫ ñ debitoꝛis ꝓpt̄ qd̄ rceſſit a debi-
toꝛib9. Hmōi aūt debitū apl's vocat cirogꝛphuꝫ
qd̄ q̇dē xp̄s tulit ⁊ cruci affixit. De q̄ cirogꝛpho
dicit aug. Eua pctm̄ a dyobolo mutuauit. ciro-
gꝛphū ſcripſit. fideiuſſoꝛē dedit. ⁊ vſura poſteri-
tati creuit. Tunc ei a dyabolo pctm̄ mutuauit.
qn̄ ꝯ pceptū di ſue ꝑui iuſſiōi vl' ſuggeſtioni cō
ſenſit. cirogꝛphū ſcꝑſit. qn̄ manū ad pomū veti-
tū poꝛrexit. fideiuſſionē dedit. qn̄ adā pctō ꝯſē-
tire fecit. ⁊ ſic vſura pcti poſteritati creuit. Con
tra igr̄ ꝯtēnētes hāc redēptōeꝫ q̄ nos d inimici
ptāte reduxit. Bern̄. exꝓbꝛando dici ī ꝑſona
xp̄i. Pple me9 ait dn̄s. q̇d tibi facē potui ⁊ ñ fe
ci: q̇d cauſe ē q̄ inimico meo magl' libꝫ ſuire q̄ꝫ
mihi: nec ille creauit vos ſꝫ nec pauit. ſi ꝑua h̄ vi
dent̄ ingr̄tis. nō ille h̄ ego rdemi vos q̄ pcio: nō
vtiqꝫ auro coꝛruptibili vl' argēto. ñ ſole aut lūa
ñ ſaltē angeloꝝ aliq̄. ſꝫ ꝓpꝛio vos cruoꝛe redemi
Cetēꝝ ſi neqꝫ tām ſiplici iure deq̄cū a vob̄ ē eli
cē famulatū omiſſis oib9 mecū ſaltē ex denario
diurno ꝯuenite. Et q̄ ī moꝛtē xp̄m tradide-
rūt. iudas ꝑ auariciā. iudei ꝑ inuidiā. pilat9 ꝑ ti-
moꝛē. ideo vidēduꝫ eēt d pena a deo his inflicta
merito h9 pcti. ſꝫ d pena ⁊ oꝛigie iude īuenies in
legēda ſcti mathie. d pena ⁊ excidio iudeoꝝ ī le-
gēda ſcti iacobi minoꝛis. De pena aūt ⁊ oꝛigine
pilati ī q̇dā hiſtoꝛia licꝫ apocripha ſic legi. Fu-
it q̇dā rex noie Tyr9 q̄ q̄ndā puellā noie pilam
filiā cuiuſdā molendinarij noie atus carnalr̄ co
gnouit. ⁊ d ea filiū generauit. pila aūt ex noie ſuo
⁊ noie pr̄is ſui q̄ dicebat̄ atus vnū nomē cōpo-
ſuit. ⁊ nato puero impoſuit ei nomē pilat9. Cūꝫ
aūt pilat9 tres ānos hrēt. ipm̄ pila ad regē tranſ-
miſit. Hēbat aūt rex filiū d regia ꝯiuge ſua. q̇ ve-
re pilato coetane9 videbat̄. iſti dū ānos diſcre-
tōnis attigiſſent. ſepius luctamine. pugne ⁊ fun
da adinuicē colludebant. Sꝫ regl' legitim9 fili
us vt genere erat nobilioꝛ. ſic in oī loco pilato ī-
ueniebat̄ ſtrenioꝛ. ⁊ in oi genē certaminis apti-
oꝛ. ob h̄ pilatus inidie liuoꝛe ꝯmot9. ⁊ felleo do-
loꝛe ſtimulatus. fratrē ſuū latēt̄ occidit. Quod
rex audiens vehemēter doluit. ⁊ cōtione ꝯuoca-
ta q̇d d ſcelerato ⁊ homicida faciēdo ſit filio re-
q̇ſiuit. Qui oēs reū moꝛtis eē vnanimit̄ excla-
mauerūt. Rex aūt ad ſe reuerſus. iniq̇tatē iniq̇ta
te noluit duplicare. ſꝫ ipm̄ ꝓ tributo qd̄ annua-
tim debebat romanis in obſidē miſit. tū volens
inoxius eē ab occiſiōe filij. tum a tributo roma-
noꝝ cupiēs libeāri. Tūc ei tp̄is erat rome filius
regis francie. quē ſilr̄ rex miſerat romā ꝓ tribu
tis. Huic pilatus aſſociatus ē. cū ſe ab eo moꝛi-
b9 ⁊ induſtria pcelli videret. cū inidie ſtimul' agi
tatus occidit. Sꝫ cū romani q̇d d eo faciēdū eſ-
ſet inquirerent: dixerūt. Hic ſi ſuperuixerit q̄
fratrem necauit. obſidem iugulauit. reipublice
plurimum vtilis erit. ⁊ colla ferociū hoſtiū ferox
ipe domabit. Dixerunt ergo cū reus moꝛtis ha
beat̄. in ponthos inſulam gentib9 illis q̄ nulluꝫ
patiunt̄ iudicem. iudex preficiatur. ſi foꝛte eius
nequicia ipſoꝝ ꝯtumacia edomet̄ ſi non qd̄ me
ruit patiatur. Miſſus igitur pilatus ad gentem
ferocem. ⁊ ſuoꝝ iudicum pemptricem. nō inſci9
ad quos miſſus ſit. ⁊ q̄ꝫ pendula vite ſue ſenten-
tia tacite rem ꝯſiderans. vitam ſuare voluit. et
genteꝫ nequam ipe minis ⁊ ꝓmiſſis. ſupplicio ⁊
precio penit9 ſubiugauit. Qui igr̄ tādire gentis
victoꝛ extitit. a ponthos inſula pōtius pilat9 no
men accepit. Herodes aūt hominis illius indu-
ſtriam vt audiuit. Aſtutijs eius cōgaudens. ipē
Aſtutus eū ad ſe muneribo ⁊ inter nūcijs inuita-
uit ⁊ ſuꝑ iudeam ⁊ ihꝛlm ptātem ⁊ vicem ſuaꝫ
tradidit. Qui cum pecuniam innumerabilē cō-
gregaſſet. neſciente herode romā adijt ⁊ infini-
taꝫ pecuniam tyberio impatoꝛi obtulit. ⁊ ab eo
ſibi dari quod ab herode tenebat muneribo im-
petrauit. Hmōi cauſa facti ſunt inimici pilatus
⁊ herodes. quoaduſqꝫ tempe paſſionis dn̄i euꝫ
ſibi recōciliauit eo q̄ dominum ad ſe miſit. Alia
cauſa inimicitie aſſignatur in hiſtoꝛia ſcolaſtica
Quidam enim ſe filium dei faciens multos de
galileis ſeduxerat. q̄s cum in garizim deduxiſſꝫ.
vbi dixerat ſe aſcenſurum in celum. ſuꝑueniens
Pilatus ipſum cum omnibus occidit. timēs ne
ſimiliter iudeos ſeduceret. Ob hoc facti ſūt ini-
mici. quia herodes preſidebat galileis. ⁊ vtra-
qꝫ cauſa potuit eſſe vera. Cum Pilatus domi-
num iudeis crucifigendum tradidiſſet. timens
tamen offenſam Tyberij ceſaris. eo q̄ condem
naſſet ſanguinem innocentem. quendam ſibi fa
miliarem pro ſui excuſatione ad ceſarem deſti-
nauit. Interea cum Tyberius moꝛbo graui te-
neretur nunciatur eidem q̄ hieroſolimis qui-
dam medicus eſſet. qui om̄es moꝛbos ſolo v-
bo curaret. neſciens q̄ eum Pilatus ⁊ iudei oc
cidiſſent. Dixit itaqꝫ voluſiano ſibi ꝑuato. Ua
de citius trans ꝑtes marinas. diceſqꝫ pilato vt
hūc medicuꝫ mihi mittat. qui me ꝑſtine ſanitati
reſtituat. Cū autē ille ad pilatum veniſſꝫ ⁊ man
datum impatoꝛis expoſuiſſet eideꝫ. territus pi-
latus. quatuoꝛdecim dierum inducias poſtula
uit. Intra qd̄ ſpatium. dum voluſianus quan-
dam matronaꝫ que fuerat familiaris Iheſu no
mine veronicam. vbi naꝫ xp̄s ihūs inueniri poſ
ſet. interrogaſſet ait. Heu dominus meus ⁊ de9
me9 erat quē pilatus ꝑ inuidiam traditūꝫ con-

demnauit ⁊ crucifigi p̄cepit. Tũc ille nimis do-
lẽs: ait. Vehemẽter doleo. qꝛ qđ mihi dñs me-
us explẽ iuſſerat. ñ valeo. Cui veronica. Domi
nꝰ meꝰ cũ p̄dicãdo circuiret. ⁊ ego eius p̄ñtia ni
mis īuite carerẽ. volui mihi ipiꝰ depigi imaginẽ
vt dũ eꝰ p̄uarer p̄ñtia. mihi ſaltẽ p̄ſtaret ſolatiũ
imagis ſue figura. Cũq3 lintheũ pictori deferrẽ
pingẽdũ. dñs mihi obuiauit. ⁊ q̄ tẽderẽ r̄q̄ſiuit.
Cui cũ vie cãz apuiſſez. a me petijt pãnũ ⁊ ipſuz
mihi venerabili ſua facie reddidit īſignitũ. Ima
ginis g̃ hꝰ aſpectũ ſi dñs tuꝰ deuote intuebitur
ꝯtinua ſanitatis bñficio potiet̃. Cui ille. ẽne hu
iuſmõi imago auro vl̃ argẽto ꝯꝑabil̃: Cui illa.
ñ. ſ3 pio affectu deuotõis. Tecu3 igĩ ꝓficiſcar ⁊
videndã ceſari imaginẽ deferã. ⁊ reuertar. Ve-
nit igĩ voluſianꝰ cũ veronica romã dixitq3 Ty-
berio imꝑatori. Ihm a te diu deſideratũ pilatꝰ
⁊ iudei iniuſte morti tradiderũt. ⁊ ꝑ inuidiã cruc
patibulo affixerũt. Venit igĩ matrona q̄dã mecũ
ipiꝰ ihu imaginẽ deferẽs. quã ſi deuote ꝓſpexe-
ris. mox ſaitatis tue bñficiũ obtineb. Ceſar igit̃
pãnis ſericis viã ſterni fecit. ⁊ imaginẽ ſibi p̄ñta
ri p̄cepit. q̄ mox vt eã fuit iutuit': ſaitatẽ p̄ſtinã ẽ
aſſecutꝰ. Põtiꝰ igĩ pilatꝰ imꝑio ceſaris capit̃ ⁊
romã ꝑducit̃. Audiẽs ceſar pilatũ romã aduẽiſ
ſe. nimio furore ꝯ eũ r̄pletꝰ. eũ ad ſe adduci fecit
Pilatus aũt tunicã dñi icõſutilẽ ſecũ d̄tulit quã
indutã corã imꝑatore portauit. Mox vt impa-
tor eũ vidit. oẽz irã depoſuit. ⁊ ei ꝓtinꝰ aſſurre-
xit. nec ſibi dure ī aliq̄ loq̄ p̄ualuit. Et q̄ i eiꝰ ab-
ſentia videbat̃ tãterribil̃ ⁊ ferꝰ. nũc i eiꝰ p̄ñtia in
ueit̃ q̄dammõ mãſuetꝰ. Cũq3 eũ licẽtiaſſet. mox
ꝯ eũ t̄ribil̄r excãdeſcit. ſe miſerũ clamãs ꝙ ei fu-
rorẽ ſui pectoris minime oñdiſſet. Statiq3 eum
reuocari fec̃. iurãs ⁊ ꝯteſtãs ꝙ filiꝰ mortis ẽ. nec
ꝑbas ſit eũ viuẽ ſuꝑ t̄rã. Qui vt eum vidit ꝯti-
nuo eũ ſalutauit ⁊ oẽz aĩmi ferocitatem abiecit.
Mirant̃ oẽs. mirabat̃ ⁊ ip̄e ꝙ ſic ꝯ pilatũ dum
abeſſz: excãdeſcẽt. ⁊ dũ p̄ñs eẽt: nil ei aſꝑe loqui
poſſz. Tãdẽ diuio nutu vl̃ forte aliqꝰ xp̄iani ſua-
ſu. ip3 illa tunica expoliari fec̃. ⁊ ꝯ illũ p̄ſtinã ani
mi ferocitatẽ reſũpſit. Cũq3 d̄ h imꝑator pluri-
mũ miraret̃. dc̃m ẽ ſibi ꝙ illa tunica fuiſſet dñi
ihu. Tũc imꝑator ip̄m in carcere recipi iuſſit. do-
nec ſapiẽtũ ꝯſilio deliberaret q̄d d̄ eo fieri opor
teret. Data ẽ ī pilatum ſñia vt morte turpiſſima
dãnaret̃. Audiẽs h pilatꝰ cultello ꝓprio ſe neca
uit ⁊ tali morte vitã finiuit. Cognita ceſar mor-
te pilati dixit. Vere mortuꝰ ẽ morte turpiſſima
cui manꝰ ꝓpria ñ ꝑpecit. Mole igĩ ingenti alli-
gat̃ ⁊ in tyberim fluuiũ imergit̃. Sp̄us ꝯo ma-
ligni ⁊ ſordidi corꝑi maligno ⁊ ſordido ꝯgaudẽ
tes. ⁊ nũc in aquis nunc in aere rapiẽtes. mirabi
les inundatõẽs in aq̄s mouebãt. ⁊ fulgura. tẽpe
ſtates. tonitrua ⁊ grandines in aere terribil̄r ge-
nerabant. ita vt cũcti timore horribili tenerent̃
Quapropter romani eũ a tyberis fluuio exhẽ-
tes deriſiõis cã ip̄m viennã deportauerũt ⁊ roda
no fluuio immerſerũt. Vienna em̄ dĩ q̄i via ge-
henne. qꝛ erat tũc locꝰ maledictõis. Vl̃ potiꝰ dĩ
bienna eo ꝙ vt dĩ biennio ſit ꝯſtructa. Sed ibi
nequã ſp̄us ñ defuerũt. ibidẽ eadem operantes
Hoĩes ergo illi tãtã infeſtatõz demonũ ñ feren
tes. vas illđ maledictõis a ſe remouerũt. ⁊ illud
ſepeliendum loſanne ciuitatis territorio cõmiſe
runt. Qui cũ nimis p̄fatis infeſtatõib3 grauarẽ
tur. ip̄m a ſe remouerũt. ⁊ in q̄dã puteo mõtib3
circũſepto immerſerũt. vbi adhuc relatõe q̄run
dam. q̄dã dyabolice machinatõẽs ebullire vi-
dent̃. Hucuſq3 in p̄dicta hyſtoria apocripha
legunt̃. q̄ vtrũ recitãda ſint lectoris iudicõ relin
q̄t̃. Nõ tñ ꝙ in hyſtoria ſcolaſtica legit̃. ꝙ pila-
tus a iudeis accuſatus eſt apud tyberiũ d̄ violẽ
ta innocẽtũ interfectõe. ⁊ qꝛ iudeis reclamanti-
b3 imagines gentiliũ ī templo ponebat. ⁊ qꝛ pe-
cuniã repoſitam in corbonam in ſuos redigeret
vſus. inde faciens aqueductum in domum ſua3
⁊ pro his omnibus deportatus eſt ī exilium lug
duni vnde oriundus fuerat vt ibi in obprobriũ
gentis ſue moreretur. Potuit eſſe ſi tñ illa hy-
ſtoria ꝯtinet veritatem. qꝛ primo iam edictũ de-
derat vt lugdunũ iam in exiliu3 deportaret̃. ⁊ ꝙ
ante reuerſionem voluſia3 ad imperatorem ibi
fuerat deportatus. Sed poſtmodum tyberius
audiens qualiter xp̄m occidiſſet. ipſum de exilio
educi. ⁊ ad ſe romã adduci fecit. Euſebius autẽ
⁊ beda in ſuis cronicis ñ dicunt ip̄m in exiliũ re
legatum. ſ3 tm̄ ꝙ in multas calamitates incidẽs
ꝓpria manu ſe ꝑemit.

Icto de feſtiuitatib3

tib3 q̄ occurrũt īfra tp̄s deuiatõis. qđ ī-
cepit ab adã ⁊ durauit vſq3 ad moyſen
qđ tp̄s r̄p̄ñtat ecc̃ia a ſeptuageſima vſq3 ad pa
ſcha. Seq̄t̃ vidẽ d̄ feſtiuitatib3 q̄ eueniũt infra
tp̄s r̄cõciliatõis. qđ tp̄s rep̄ñtat ecc̃ia a paſcha
vſq3 ad octauã penthecoſtes.

Eſurrectõ chriſti

t̄cia die a paſſiõe ip̄ius fc̄ta ẽ. Circa
ip̄a3 r̄ſurrectõz dñicã. vij. ꝑ ordi3 ſũt
ꝯſidẽanda. Primo q̄l̄r vez ſit ꝙ t̄b3 dieb3 ⁊ t̄bus
noctib3 ī ſepulcro iacuit ⁊ in die tercia r̄ſurrexit.
Sc̄do q̄re ñ ſtati vt mortuꝰ ẽ r̄ſurrexit. ſ3 vſq3 ī diẽ
t̄ciũ expectauit. Tercio q̄l̄r r̄ſurrexit. Q̄rto q̄re
r̄ſurrectõz ſuã accelẽauit nec vſq3 ad genẽalẽ r̄ſur
rectõz diſtulit. Quĩto ꝓpt̃ q̄d r̄ſurrexit. Sexto
r̄ſurgẽs q̄ciẽs apparuit. Septĩo q̄l̄r ſanctos p̄res

q̄ erāt in limbo inde eduxit. ⁊ q̇d ibi egit.

Circa p̄mū notādū ꝙ

xp̄c trib⁹ dieb⁹ ⁊ trib⁹ noctib⁹ ī ſepulcro fuiſſe dr̄
ſ̄m aug. ꝑ ſinodochē. vt prima dies accipiatur
ſ̄m ꝑtē ſui extremā. ſecūda dies ſ̄m ſe totā ⁊ ꝑ-
tē ſui integrā. tercia ſ̄m ꝑtē ſui p̄mā. ⁊ ſic erāt treſ
dies. ⁊ q̇lib3 hoꝝ dieꝝ ſuā noctē hn̄t p̄cedētez
tē ei ſ̄m bedā mutat⁹ ē h̄ ordo ⁊ curſus dieꝝ ac
noctiū. Antea ei dies p̄cedebāt ⁊ noctes ſeq̄bā-
tur. P⁹ paſſiōem aūt h̄ ordo mutat⁹ ē. ita ꝙ no-
ctes p̄cedūt ⁊ dies ſequūt̄. Et h̄ miſterio ꝯgru-
it. q̄m hō p̄mo d̄ die gr̄e cecidit ī noctez culpe. ꝑ
xp̄i aūt paſſiōez ⁊ reſurrectōez de nocte culpe re-
diȷt ad diez gr̄e.

Circa ſecūdū ſciendū

ē ꝙ ꝯueniēs fuit vt n̄ ſtati q̄n mortu⁹ fuit xp̄c re
ſurgēt. ſ̄ vſq3 ī diē terciū expectaret. ꝓpt̄ q̇nq3
rōnes. Pri̇o ꝓpt̄ ſignificatōez. vt. ſ. ex h̄ ſignifi-
caret̄. ꝙ lux ſue mortis curauit nr̄az duplā mor
tē. ⁊ iō vna die integ̃ ⁊ duab⁹ noctib⁹ iacuit in ſe
pulcro. vt ꝑ diez intelligat̄ lux ſue mortis. ꝑ du
as noctes nr̄a duplex mors. Et hāc rōez aſſig̃t
glo. ſuꝑ illud lu. xxiiij. oportuit xp̄m pati ⁊c.

Scd̄o ꝓpt̄ ꝓbatōz. q2 ſic̄ in ore duoꝝ vl̄ tri-
u3 teſtiū ſtat oē v̄bū. ſic ī trib⁹ dieb⁹ expit̄ q̇s oē
factū. ⁊ iō vt mortē bn̄ ꝓbaret. ⁊ ſe ꝓbaſſe oñde
ret. trib⁹ dieb⁹ iacē voluit ī ſepulcro. Tercō ꝓ
pter ſue p̄tatis oñſiōz. q2 ſi ſtati reſurrexiſſ3 n̄ vi
deret̄ p̄tatē hr̄e ponēdi aīam ſuā ſic reſurgēdi.
Et h̄ rō videt̄ tāgi. i. Coꝛ. xv. ſuꝑ illo q̄m xp̄us
mortu⁹ ē ꝓ p̄ctis nr̄is ſ̄m ſcripturas. ⁊ q2 ſepul
tus ē ⁊ q2 r̄ſurrexit t̄cia die ſ̄m ſcripturas. Jō ī-
q̇t d̄ morte premittit̄ vt ſic̄ vera mors oñdit̄. ita
vera reſurrectō oñdat̄. Quarto ꝓpt̄ reſtau-
randoꝝ p̄figuratōez. hāc rōez aſſig̃t petr⁹ raue
nēſis: dicēs. Tres dies eſſe voluit ſue ſepulture
q̄ ī celo ſē reſtauraturꝰ. q̄ ī t̄ra repaturꝰ. ⁊ q̄ apd̄
īferos redempturꝰ. Quīto ꝓpt̄ triplicis ſta-
tus iuſtoꝝ repn̄tatōz. hāc rōez aſſig̃t b. gre. ſuꝑ
ezech. dicēs. Sex̄ feria xp̄c paſſus ē. ſabbato q̇-
euit ī ſepulcro. dn̄ico aūt die ſurrexit a morte.
Pn̄s ei vita adhuc nob ſex̄ feria ē. q2 ī āguſtijs
⁊ dolorib⁹ cruciamur. ſ̄ ſabbato q̄ī ī ſepulcro q̇-
eſcim⁹. q2 req̇em aīe p⁹ mortē īuenim⁹. dn̄ico aūt
die a ꝯditōe octaua. cū corꝑe a morte r̄ſurgim⁹
⁊ ī gl̄ia aīe et̄ cū carne gaudem⁹. doloꝝ g̃ nos in
ſex̄. req̇es ī ſeptīa. ⁊ gl̄ia excipit ī octaua. h̄ greg.

Circa terciū ſc3 quali

ter r̄ſurrexit. Nōdū ꝙ p̄mo ſurrexit potēt̄. q2
v̄tute ꝓpria. Jo. x. P̄tatē hēo ponēdi aīa3 me
a3 ⁊ iterū ſumēdi eā. Jtē ioh̄. ij. ſoluite t̄plū h̄ ⁊
ī trib⁹ dieb⁹ ⁊c. Scd̄o feliciť. q2 depoſita oī mi-
ſeria. Math. xxvj. Poſtq3 aūt r̄ſurrexēo p̄cedā
vos ī galileā. Galilea int̄ꝑtat̄ trāſmigtō. xp̄c ḡ
q̄n r̄ſurrexit ī galileā p̄ceſſit. q2 d̄ miſeria ad gl̄iā
d̄ corruptōe ad īcorruptōez trāſiuit. Leo papa
p⁹ paſſiōez xp̄i ruptis vīcul̄ mortꝭ. īfirmitas ī v̄
tutē. mortalitas ī et̄nitatē. ꝯtumelia trāſijt ī gl̄i-
a3. Tercō vtilit̄ q2 capta p̄da. Hiere. iiij. Aſcē-
dit leo d̄ cubili ſuo. ⁊ p̄do gētiū ſe leuauit. Jtem
ioh̄. xij. Cū exaltat⁹ fuero a t̄ra. aīe3. ſ. educēdo
d̄ limbo. ⁊ corp⁹ d̄ ſepulcro. oīa t̄hā ad meip̄m.
Quarto mirabil̄r. q2 clauſo ſepulcro remanen-
te. ſic̄ ei clauſo exn̄te m̄ris vtero exiuit. ⁊ ad di-
ſcipulos ianuis clauſis intrauit. ſic nimiru3 exn̄te
clauſo ſepulcro. inde exire potuit. Vn̄ legr̄ ī hi-
ſtoria ſcolaſtica. ꝙ cuidā monacho ſcti laurētij
ex̄ muros ſ̄ āno ab īcarnatōe dn̄i. M. cxi. mirāti d̄
cingl̄o ſuo q̄ accict⁹ erat. īſoluto ⁊ ꝓiecto añ il-
lū. vox ī aere facta ē. Sic potuit xp̄s clauſo ꝓdi
re ſepulcro. Quīto veracit̄. q2 ī corꝑe vero ⁊ ꝓ
prio. Sex aūt modis ſe vere reſurrexiſſe ꝓbauit.
Pri̇o ꝑ angelū q̄ n̄ mentit̄. Scd̄o ꝑ freq̄ntē ap
ꝑitōez. ꝑ h̄ duo oñdit ſe vere r̄ſurrexiſſe. Tercio
ꝑ comeſtionē. ꝑ qd̄ ꝓbauit ꝙ non arte magica.
Quarto ꝑ palpatōez ꝑ qd̄ ꝓbauit ꝙ ī vero cor
ꝑe. Quīto ꝑ cicatricū oñſiōez. ꝑ qd̄ ꝓbauit ꝙ ī
eodē corꝑe ī q̄ mortu⁹ fuit. Sexto ꝑ dom⁹ ianu
is clauſis ingreſſiōez. ꝑ qd̄ oñdit ꝙ gl̄ificat⁹ ſur
rexit. Hec ei oēs dubitatōes circa xp̄i reſurrecti
onē vident̄ fuiſſe ī diſcipul̄. Sexto īmortal̄r. q2
nūq3 decetero moritur⁹. ro. vi. Xp̄c ē ſurgēs ex
mortuis iā n̄ morit̄ ⁊c. Dixit tn̄ dyoniſi⁹ ī ep̄l̄a
ad demophilū. xp̄m et̄ p⁹ aſcenſiōez cuidā ſcto
viro noīe carpo dixiſſe. ꝑatus eēm rurſus ꝓ ho
mib⁹ ſaluādis pati. Per qd̄ videt̄ ꝙ ſi poſſibi-
le eſſet adhuc ꝓ hoīb⁹ mori pat⁹ eēt. Retulit ei
p̄dictus carpus vir mire ſcītatis bt̄o dyoniſio
: vt ī eadem ep̄l̄a ꝯtinet̄ : ꝙ cū q̇dā infideliū q̇n-
dā fidelē ꝑuertiſſ3. adeo carpus moleſte tulit vt
ex h̄ infirmitatē īcurrēt. Tāte aūt ſcītatꝭ erat vt
nūq3 celebraret q̄n ſibi celeſtꝭ viſio inferret̄. S3
cū ꝓ iuſ̄ ꝯuſiōe orae deberet. deū tn̄ q̄tidie exora-
bat: vt ꝯbuſtiōe q̄dā āboꝝ ſil̄ īmiſcdit̄ abrūꝑet
vitas. Et ecce circa noctꝭ mediū dū euigilaet et
hāc oroez facēt. ſbito dom⁹ ī q̄ erāt ī duo diuiſa
fuit. ⁊ q̇dā fornax īmēſa ibidē apparuit. r̄ſpiciēſ-
q3 rurſū vidit celū apt̄ū ⁊ ibidē ih̄3 circūdatum
m̄ltitudie āgl̄oꝝ. d̄eīd̄ iux̄ fornacē p̄dc̄ti duo vi
ri tremꝭ ſtaē vidēt̄. q̄ a ſ̄pētib⁹ d̄ fornace ꝓcedē
tib⁹. morſib⁹ ⁊ īuolutōib⁹ violēt̄ ī fornacē t̄hebā
tur. necn̄ ⁊ a q̇buſdā alijs virꝭ īpigebāt̄. Hec vi
dēs carpus adeo ī coꝝ videt̄a delectabat̄ vt ſu-
ꝑiorē q̇dē viſiōez ītueri ꝯtēnēt. ⁊ in coꝝ vindi-
cta tot⁹ intent⁹ maneret ita ꝙ plurimū moleſte

ferebat ꝙ ī fornacē ñ cito cadebāt. Tādē cū difficult̄ ī celū r̄ſpexiſſet. ⁊ p̄dictā viſiōez vt p̄us vidiſſet. ecce ihūs hoīm illoꝝ miſtus ex ſupceleſti throno ſurrexit. ⁊ vſq; ad illos cū m̄ltitudie angeloꝝ deſcēdēs. manum extēdit. ⁊ ipſos eripuit. Dixitq; ihūs carpo. manu extēta p̄cute ꝯ me de cetero. patus ſū ei rurſus ſi neceſſitas exigēt pro hoīb; ſaluādis pati. ⁊ h̄ mihi amicū ñ ꝙ alij peccēt ho.es. Hāc aūt viſiōz quā recitat dyoniſius gr̄a b⁹ ꝯbi poſuimus.

Circa quartuz quare

ñ expectauit cū alijs r̄ſurgē qñ. ſ. fiet general̄ reſurrectō. Sciēdū ē ꝙ ꝑpt̄ tres rōnes noluit differre. Prīo ꝑpt̄ corpis dignitatē. Cū ei illud corp⁹ eēt digniſſimū. ex eo ꝙ erat deificatū. ſiue diuinitate vnitū. ñ fuit decēs vt tādiu ſb̄ puluē iacēt. Vñ p̄s. Nō dab ſc̄tm tuū vidē corruptōez .i. corp⁹ ſc̄tificatū .i. deificatū vidē corruptōnez Jtē p̄s. Surge dñe ī r̄qez tuā. tu ⁊ archa ſc̄tificatōis tue. ⁊ vōr̄ archa ſc̄tificatōnis corp⁹ illud qd̄ fuit ꝯtētiuū diuinitatis. Scd̄o ꝑpt̄ fidei firmitatē. ſi ei tūc ñ ſurrexiſſet fides piiſſet. nec verū deū cū aliq̄s credidiſſ;. Qd̄ ptz ex h̄. ꝙ ī paſſiōe excepta b̄ta ꝯgie oēs fidē amiſerūt. Sz cognita reſurrectōe ipaz r̄cupauerūt .i. Cor. xv. Si xp̄us ñ ſurrexit ianis ē p̄dicatō nr̄a. ianis ē fides nr̄a.

Tercō ꝑpt̄ nr̄e r̄ſurrectōis exēplaritatē. Raro ei īueniret̄ q̄ reſurrectōez futuraz ſparet. niſi eā ī exēplo p̄ceſſiſſe vidēt. Et ꝑpt̄ h̄ dic apl̄s. q2 ſi xp̄s r̄ſurrexit. ⁊ nos r̄ſurgem⁹. q2 e⁹ r̄ſurrectō ē cā exēplaris nr̄e r̄ſurrectōis. Gre. Exēplo dn̄i⁹ mōſtrauit qd̄ ꝑmiſit ī p̄mio. vt ſic oēs ipm̄ r̄ſurrexiſſe fideles cognoſcerēt. ita ī ſeipis ī fine mūdi p̄mia r̄ſurrectōis ſparēt. Jdē ñ pl⁹ q̄ȝ triduanā eē mortē voluit: ne ſi ī illo r̄ſurrectō differretur. ī noſ oīno deſparet̄. Jō hēm⁹ ſpez r̄ſurrectionis nr̄e ꝯſiderata gl̄ia capitis nr̄i.

Circa quintum. ſ. pro

pt̄ q̄d r̄ſurrexit. Sciēdū ꝙ ꝑpt̄ q̄tuor magnas vtilitates nr̄as r̄ſurrexit. Eſt em̄ eius reſurrectō operās iuſtificatōz pctoꝝ. docēs nouitatē moꝝ generās ſpez d̄ r̄dēptōe r̄munerādoꝝ. ⁊ cauſās r̄ſurrectōez oīm. De p̄mo ad ro. iiij. Tdit⁹ ē ꝑpt̄ delicta nr̄a. ⁊ r̄ſurrexit ꝑpt̄ iuſtificatōnez nr̄am. De ſcd̄o ad ro. vj. Sic xp̄c r̄ſurrexit a mortuis p̄ gl̄iaz p̄ris. ita ⁊ nos ī nouitate vite ābulemus. De t̄cio. j. pe. ij. Qui ꝑpt̄ magnā miſcdiā ſuaz r̄ſuſcitauit nos ī ſpē vite. p̄ reſurrectōnem xp̄i a mortuis. De q̄rto. j. cor. xv. xp̄c dn̄s r̄ſurrexit a mortuis p̄mitie dormiētiū q̄m q̄dez p̄ hominem mors ⁊ p̄ hoīez r̄ſurrectō mortuoꝝ. Et nōndū ꝙ ſic ptz p̄ p̄dcta. xp̄c ī ſua r̄ſurrectōe q̄tuor hūit ꝑp̄a. Prīm ē ꝙ nr̄a r̄ſurrectō vſ; ī fine differt̄. ſua ꝯo die t̄cia celebrata ē. Scd̄m q2 nos p̄ illū r̄ſurgi⁹ ille ꝯo p̄ ſe. Vñ amb. Qūo potuit adiutoriū ſui corpis q̄rē ſuſcitādi q̄ alios ſuſcitauit. Terciū ē q2 nos icineamur. h̄ corp⁹ e⁹ icinēari ñ potuit. Quartū ē q2 ſua r̄ſurrectō ē nr̄e r̄ſurrectōis cā efficiēs. exēplar̄ ⁊ ſacral̄. De prima cā glo. ſup p̄s. ad veſpaz demorabit̄ flet⁹. ⁊ ad matutinū leticia ꝛc. r̄ſurrectō xp̄i ē cā efficiēſ r̄ſurrectōis nr̄e ⁊ aīe ī p̄ñti ⁊ corpis ī futuro. De ſcd̄a. j. cor. xv. ſi xp̄c r̄ſurrexit ꝛc. De t̄cio ro. vj. vt q̄uo xp̄c ꝛc.

Circa ſextū. ſ. quotiēs

r̄ſurgēs apparuerit. nōndū ē ꝙ ipa die r̄ſurrectōnis apparuit q̄nq; vicib;. ⁊ alijs dieb; ſeq̄ntib; etiā q̄nq; vicib;. Prīo ei apparuit marie magda. Jo. xx. Jtē mat. vl. ſurgēs ihūs mā̄e p̄ma ſabbati apparuit p̄mo marie mag. ꝛc. q̄ typuz gerit peīītētiū. Voluit aūt p̄mo apparē marie mag. v. de cauſ. Prīo q2 ardēti⁹ diligebat. lu. vij. Dimiſſa ſūt ei pcc̄a m̄lta ꝛc. Scd̄o vt oñdēt ſe mortuū ꝑ pctōrib;. math. ix. ñ veni vōre iuſtos ꝛc. Tercō q2 mētrices p̄cedūt ſapiētes ī r̄gno celorū. mat. xxj. amē dico vob̄ q2 mētrices ⁊ publicāi p̄cedēt vos ī r̄gno dī. Q̄rto vt ſicut m̄lr fuit nūcia mortꝭ. ita eēt nuncia vite ſ̄m glo. Quīto vt vbi abūdaēt delictū ſupabundaret ⁊ gr̄a. ſicut dr̄ ad ro. v. Scd̄o apparuit m̄lierib; r̄deūtib; a monumēto qñ dixit eis auete. q̄ acceſſerūt ⁊ tenuerūt pedes ei⁹ mat. vlt. Et typū gerūt hūiliū q̄b; dñs apparet. tū rōne ſex⁹. tū rōe affect⁹. q2 tenuerūt pedes e⁹. Tercō apparuit ſymoni h̄ vbi aut qñ neſcit̄. niſi forte qñ r̄dibat a monumēto cū ioh̄. potuit ei eē ꝙ petr⁹ a ioh̄e alicubi diuiſerit ⁊ ibi dñs ſibi app̄uit lu. vlt. Vel forte qñ ad monumētū ſol⁹ intuit. ſicut dr̄ ī hiſto. ſcolaſ. vl̄ forte ī cauea ſiue ſpelūca. dr̄ ei ī eadē hiſ. ꝙ qñ xp̄m negauit fugit ī caueā. q̄ mō dr̄ gallicāt⁹. ī qua p̄ tres dies fleuit. ex eo ꝙ xp̄m negauit ⁊ ibi xp̄c ſibi apparuit. ⁊ eū ꝯfortauit. petr⁹ aūt īt̄p̄tat̄ obediēs. ⁊ gerit typū obediētiū;. q2 ill̄ dñs apparet

Q̄rto app̄uit diſcipul̄ eūtib; ī emaus. qd̄ īt̄p̄tat̄ deſideriū ꝯſilij. ⁊ ſignificat paupes xp̄i. q̄ volūt illd̄ ꝯſiliū adiplē. vad ⁊ vēde oīa ꝛc. Quinto app̄uit diſcipul̄ ꝯgregat̄ ī vnū ⁊ ſignificat r̄ligioſos cū forib; q̄nq; ſēſuū clauſos. io. xx. he app̄itōes ipa die r̄ſurrectōis fc̄e ſūt. ⁊ has r̄p̄ñtat ſacerdos ī miſſa q̄nq̄es ſe ꝯtēs ad ꝑplum. h̄ t̄cia ꝯſio ē cū ſiletō. q2 ſignificat t̄ciā app̄itōz fc̄taz petro q̄ neſcit̄ vbi l̄ qñ fc̄ā fuerit. Sexto app̄uit viij. die diſcipul̄ ꝯgregat̄ p̄ñte tho. q̄ dixerat ſe ñ credē niſi vidēt. ⁊ ſignificat heſitātes ī fid̄ Jo. xx. Sep̄. diſcipul̄ piſcātib; io. vl. ⁊ ſignificat p̄dicātes

q̇ ſūt piſcatores hoīm. Octauo diſcipul' ī mō
te thabor Math. vlt̄. ⁊ ſignificat cōtēplatiuos.
Quia ī p̄dicto mōte trāſfigurat⁹ fuit. No
no .xj. diſcipul' recūbētib⁹ ī cenacl'o. vbi ī credulitatē coꝝ ⁊ duriciā cordis exprobrauit Math.
vlt̄. p̱ q̊s itelligim⁹ pc̄tores ī vndenario trāſgreſ
ſiōis ꝓpoſitos. q̊s dn̄s aliqn̄ viſitat miſc̄diter.

Decio ⁊ vltio apparuit diſcipul' exn̄tib⁹ ī mō
te oliueti Luc̄. vlt̄. p̱ q̊s ſignificāt' miſcdes ⁊ miſercordie oleū diligētes. De h̄ loco aſcēdit' ī celū. qꝛ pietas ad oīa valꝫ. ꝓmiſſionē h̄n̄s vite q̄
nūc ē ⁊ future. j. Thi. iiij. Sūt ⁊ alij tres apparitōes q̄ r̄ferūt' ī ipa die r̄ſurrectōis ſc̄te. h̄ tn̄ h̄
ex tex. n̄ h̄i. Pria q̄ apparuit iacobo iuſto. i. iacobo alphei. d̄ q̄ apparitōe iuenies ī legēda ipi⁹ iacobi. Alia q̄ ipa die apparuiſſe d̄r ioſeph. ſic̄ legitur ī euāgelio nicodemi. nā cū audiſſent iudei ꝙ
ioſeph corp⁹ ih̄u a pilato petiſſet. ⁊ ip̄m ī monumēto ſuo poſuiſſꝫ. indignāti aduerſū eū. ip̄m ceperūt. ⁊ ī q̇dā cubicl'o diligēt' clauſo ⁊ ſigillato recluſerūt. p⁹ ſabbatū eū occidē volētes. Et ecce
ih̄s ī ipa nocte reſurrectōis ſuſpēſa domo a q̄tuor angul' ad eū intrauit. ⁊ faciē e⁹ extersit: ⁊ oſculū
dedit. ⁊ inde ſaluis ſigill' eū educēs. ī domū ſuā
ī arimatia ip̄m adduxit. Tercia eſt q̄ an̄ ceteros
v̄gini mr̄i apparuiſſe credit'. licꝫ h̄ ab euāgeliſt̄
taceat'. h̄ rōna ecc̄ia approbare videt' q̄ ſtati ipa
die apd̄ ſc̄tā mariā celebrat ſtatōē. Si ei h̄ iō
n̄ credit'. qꝛ nullus euāgeliſta teſtat'. ꝯn̄s ē vt p⁹
reſurrectōē nūq̄ꝫ ſibi apparuerit. qꝛ vbi vl' quā
do null⁹ euāgeliſta ediſſerit. Sꝫ abſit vt talē matrē tal' fili⁹ tali negligētia dehonorauerit. Sꝫ iō
forſā h̄ euāgeliſte ſubticuer̄t. qꝛ eoꝝ fuit officiū
ſolūmō reſurrectōis teſtes iducē. mr̄ē aūt ad teſtificādū ꝓ filio inducē eos n̄ decuit. ſi ei v̄ba ex̄
neaꝝ feiaꝝ deliramēta viſa ſūt. quō n̄ magi' mr̄ē
ꝓ filij amore crederēt delirare. h̄ igr̄ euangeliſte
ſcribē noluer̄t. h̄ ꝓ ꝯſtāti reliq̄rūt. Debuit enim
mr̄ē p̄us letificare d̄ reſurrectōe. quā āpli⁹ ceteris ꝯſtat doluiſſe d̄ morte. ne matrē p̄tereat que
ſic alios ꝯſolari feſtinat. Hoc et ambro. teſtat' ī
li. iij. d̄ v̄gi. di. Vidit mr̄ maria reſurrectōē dn̄i
⁊ p̄ma vidit ⁊ credidit. Vididit maria magdalena q̄ꝫuis adhuc iſta miraret'. Seduli⁹ q̄ꝫ agēſ
d̄ xp̄i app̄itōe ſic dic̄. Sp̄ v̄go manēs h⁹ ſeſib⁹
aſtās luce palā dn̄s p̄us obtulit.

De ſeptio aūt et vltio

q̇ſtr. ſ. p̄res q̇ erāt ī libo xp̄c eduxit. ⁊ q̇d ibi egerit
euāgeliū apte n̄ explanauit. Aug. tn̄ ī q̇dā ſmone ⁊ nicod̄. ī ſuo euāgelio aliq̄ten⁹ h̄ oñdūt. At
eīm ſc̄s aug. Mox vt xp̄c ſp̄m t̄didit. vnita ſue
deitati aīa ad inferni ꝓfūda d̄ſcēdit. Cūq̄ꝫ tenebraꝝ terminū q̄ſi q̇dā dep̄dator ſplēdid⁹ ac terribil' attigiſſꝫ. aſpiciētes eū impie ac tartaree legiones t̄rite. iq̄rere cepēr̄t: dicētes. Un̄ ē iſte. tam
fortis. tā terribil' vl' tā ſplēdid⁹. tā preclar⁹: Mūdus ille q̇ nob̄ ſb̄dit⁹ fuit. nūq̄ꝫ nob̄ t'lē mortuū
miſit. nūq̄ꝫ īferis t'lia munēa deſtiauit. q̇s ē ḡ iſte
q̇ ſic itrepid⁹ nr̄os fines īgredit': ⁊ nō ſolum nr̄a
ſupplicia n̄ veret'. v̄ꝫ̄ et alios d̄ nr̄is vincul' abſoluit. Ecce ipi q̇ ſb̄ nr̄is ſolebāt ſuſpirare tormētis. iſultāt nob̄ d̄ p̄ceptōe ſalut̄. ⁊ n̄ ſolū iam
n̄l' verent' h̄ inſup nob̄ minant'. Nūq̄ꝫ h̄ mortui
ſic ſupbier̄t. nec aliqn̄ ſic potuer̄t leti eē captiui.
Ut q̇d h̄ iuſtū adducē voluiſtis. O p̄nceps nr̄.
perijt leticia tua. in luctū cōuerſa ſūt gaudia tua.
Dū tu xp̄m ſuſpēdis ī ligno. ignoras q̄nta dam
na ſuſtinem⁹ ī inferno. P⁹ iſtas crudeliū voces
infernaliū. ad imp̱iū dn̄i oēs ferrei ꝯfracti ſūt vectes ⁊ ecce inumerabiles ſc̄toꝝ ꝑſi. ei⁹ genub⁹
ꝓuoluti. lacrimabili voce clamabāt. aduenisti redemptor mdi. aduenisti quē deſiderantes q̄tidie
expectabam⁹. deſcēdiſti ꝓ nob̄ ad īferos. Noli
nobis deeſſe cū reuerſus fueris ad ſupos. Aſcēde dn̄e ih̄u īferno expoliato ⁊ auctore mort̄ ſuis vincl' irretito redde iā leticiā mdo. Succurre
inquunt. iā ſeuas extigue penas. ⁊ miſerēdo r̄ſolue captiuos. dū h̄ es abſolue reos. dū deſcēderis defende tuos. h̄ aug⁹. In euāgelio aūt nicod̄.
legr̄ ꝙ Carin⁹ ⁊ Leuti⁹ filij ſymeonis ſenis cūꝫ
xp̄o reſurrexer̄t. ⁊ anne ⁊ cayphe ⁊ nicodemo ⁊
ioſeph ⁊ gamalieli ab eis adiurati. q̇ xp̄s apd̄ inferos geſſit narrauerūt: di. Cūꝫ eſſemus cū oīb⁹
p̄rib⁹ nr̄is p̄riarchis in caligine tenebrarū. ſubito fact⁹ ē aure⁹ ſolis color purpureuſq̄ꝫ. ⁊ regal'
lux illuſtrās ſup nos. ſtatimq̄ꝫ adam h̄ūani generis pater exultauit dicens. Lux iſta auctoris ē
luminis ſempiterni. qui nobis ꝓmiſit mittē lumen coeternū ſuū. Et exclamauit Yſaias. Hec
eſt lux patris. filius di. ſic̄ p̄dixi cūꝫ eſſem viu⁹ in
t̄ris. ꝑplus q̇ ambulabat in tenebris. vidit lucē
magnam. Tunc ſupuenit genitor nr̄ ſymeon. ⁊
exultans dixit. Glorificate dominū qꝛ ego xp̄m infantem natum in manib⁹ ſuſcepi in templo ⁊ cō
pulſus ſp̄ūſc̄to dixi. Nunc dimittis ſuum tuū
domine ſm̄ verbum tuū in pace ⁊c̄. Poſt h̄ ſupuenit q̇dam h̄ēmi cultor ⁊ interrogat⁹ a nobis
q̇s eſſet: dixit. ego ſū iohēs q̇ xp̄m baptizaui. et
an̄ ip̄m p̱pare vias eius p̄iui ⁊ ip̄m oñdi digito:
di. Ecce agn⁹ di ⁊c̄. ⁊ deſcendi nūciare vob̄. qꝛ ī
ꝓprio ē xp̄ꝫ viſitare nos. Tūc ſeth dixit. Cū iuiſſē ad portas p̱adiſi rogare dn̄m vt tranſmitteret mihi angelū ſuū. vt daret mihi d̄ oleo miſericordie vt inungerem corpus patris mei ade cū
eſſet infirmus. apparuit mihi michael angel⁹ di.
di. Noli laborare lacrimis orādo ꝓpt' oleum ligni miſc̄die. qꝛ nullo modo poteris de illo acci-

pere.niſi q̃n ꝯpleti fuerĩt q̇nq3 milia q̇ngẽti ãni Hec audiẽtes oẽs p̃triarche ⁊ ꝓphe exultauerũt magna exultatõe. Tũc ſathan princeps ⁊ dux mortis.dixit ad iferñ. Prepa te ſuſcipe ihm. q̇ ſe glĩat xpm filiũ dei eẽ ⁊ hõ ẽ. timẽs mortẽ dicẽs.triſtis ẽ aĩa mea vſq3 ad mortẽ ⁊ mltos q̃s feci ſurdos ſanauit.⁊ claudos erexit. Rñdit iterũs dixit. Si potẽs es tu.ql̃ ẽ hõ ille ihus. q̇ timẽs mortẽ potẽtie tue adũſat̃. Nam ſi dic̃ ſe timẽ mortẽ cape te vult.⁊ ve tibi erit in ſempiťna ſecl̃a. Cui ſathan.ego illũ tẽptaui.⁊ ꝑplm aduſũ illũ excitaui.iã lãceã exacui.fel ⁊ acetũ miſcui. lignũ crucis p̃paui.i ꝓxio ẽ mors ei⁹ ⁊ ꝑducam eũ ad te. Cui ifer⁹ ꝯiuro te ꝑ ꝟtutes tuas ⁊ meas.ne ꝑducas eũ ad me. Ego ei cũ audiui impiu3 ꝟbi e⁹ ꝯtremui.nec ipm lazar̃ ꝯtinẽ potui.ſ3 excutiẽs ſe vt aq̇la ſup oẽ3 agilitatẽ ſaliẽs exiuit a nob. Et cũ h̃ loq̇ret̃ facta ẽ vox vt tonitruũ dicens. Tollite portas p̃ncipes vr̃as ⁊ eleuamini porte eťnales ⁊ introibit rex gl̃ie. Ad hãc vocẽ ꝯcurrerũt dmones ⁊ oſtia enea cũ vectib⁹ ferreis clauſerũt. Tũc dixit dauid. Nõne ego ꝓphaui dicẽs. Cõfiteãt̃ dño miſc̃die e⁹ ꝛc̃. q2 ꝯtriuit portas ereas.⁊ vectes ferreas ꝯfregit ꝛc̃. fc̃ta ẽ iter3 vox mag̃ di. Tollite por.ꝛc̃. Vidẽs ifer⁹ q2 duab⁹ vicib⁹ exclamauẽat.q̃ſi ignorãs dixit. Quis ẽ iſte rex gl̃ie. Cui dauid.dñs fortis ⁊ potẽs dominus potẽs i p̃lio ipe ẽ rex gl̃ie. Tũc rex gl̃ie ſuꝑuenit.⁊ eťnas tenebras illuſtrauit.⁊ extẽdens dñs manũ:⁊ tenẽs dextram ade dixit. Pax tibi cũ oib⁹ filijs iuſtĩ meis. Et aſcẽdit dñs ab infer̃ ⁊ oẽs ſc̃ti ſũt eũ ſecuti. Dñs aũt tenẽs manu3 ade tradidit michaeli archãgelo.⁊ introduxit eos i p̃adiſũ. Quib⁹ occurrerũt duo viri vetuſti dier̃ ⁊ inťrogati ſũt a ſc̃tis. Qui eſtis vos q̇ nobiſcu3 i inferis mortui nõdũ fuiſtis.⁊ i p̃adiſo corpe collocati eſtis. Et rñdit vn⁹ ex eis. Ego ſu3 enoch q̇ huc tranſlat⁹ ſũ.h̃ aũt eſt helias qui huc curru igneo aſſumpt⁹ ẽ.⁊ adhuc mortẽ ñ guſtauim⁹ ſ3 i aduentũ antixpi reſ̃uati ſum⁹ cũ eo p̃liaturi.⁊ ab eo occidẽdi.⁊ p⁹ triduũ ⁊ dimidiũ diẽ in nubib⁹ aſſumendi. Et cũ h̃ dicẽt.ecce ſuꝑuenit alius vir portãs i humeris crucis ſignũ. Qui inťrogat⁹ q̃s eẽt:dixit. Ego latro fui ⁊ cũ ihu crucifixus fui. Et credidi ipm eſſe creatorẽ.⁊ oraui di. Memẽto mei dñe q̃n veneris in regnũ tuum. Tũc dixit mihi. Amẽ dico tibi hodie mecũ eris i p̃adiſo.⁊ dedit mihi iſtud crucis ſignũ di. Hoc portãs ãbula i p̃adiſũ.⁊ ſi ñ dimiſerit te ingredi angel⁹ cuſtos p̃adiſi. Oñde illi ſignũ crucis ⁊ dices ad illũ. Quia xp̃c q̇ nũc crucifix⁹ ẽ.trãſmiſit me. Et cũ h̃ feciſſe3 ⁊ dixiſſe3 angelo ſtatĩ apiẽs itroduxit me.⁊ ad dextra3 p̃adiſi collocauit me. Cũ hec carin⁹ ⁊ leuti⁹ locuti fuiſſent.ſbito tranſfigurati ſũt.⁊ ampli⁹ viſi ñ ſũt. Greg.q̃3 nicenus vl̃ aug.ſ̃m q̃ſdã libros.de h̃ eodem ſic ait. Cõfeſtim eťna nox inferor̃ xpo deſcẽdẽte reſplẽduit.mox ferruginei ianitores talia inter ſe vmbroſa ſilentia metu incubante ſubmurmurant. Quis nãq3 ẽ iſte ťribilis ⁊ nimio ſplẽdore choruſcãs. Nũq3 talẽ nr̃ accepit tartar⁹. Nũq3 i noſtrã cauernã tale3 euomuit mũds. Inuaſor ẽ iſte ñ debitor.effractor ẽ ⁊ deſtructor ñ pctor.ſ3 predator. Iudice3 videm⁹ ñ ſupplicẽ.vẽit pugnaẽ ñ ſuccumbẽ.eripe ñ manẽ.

Ecũdus dr̄ quaſi

ſe ꝯdẽs.i.ſe honeſte mor̃ ꝯponẽs. Vl̃ ſecũdus dicit̃ q̃ſi ſecũdans.i.obſecũdãs .i.mãdatis dñi obtemꝑans. Vl̃ ſecũd⁹ q̃ſi ſecu3 dux.fuit ei ſu⁹ dux.q2 rõ ſenſualitati bñ p̃fuit.⁊ ipa3 ad oẽ opus bonũ ꝑduxit. Vl̃ ſecũd⁹ dr̃ reſpectu p̃mi. Due ei ſũt vie eũdi ad vitã. Pria ꝑ p̃nie lamẽtũ. Scd̃a ꝑ martiriũ. Iſte aũt martir p̃cioſus nõ ſolũ iuit ꝑ p̃mã.ſ3 eẽt ꝑ ſecũdam.

Ecundus miles

ſtrenuus ⁊ athleta xp̃i egregius martirq3 dñi gl̃ioſ⁹ i ciuitate aſteñ. martirio coronatus ẽ. C⁹ gl̃ioſa p̃ñtia p̃dicta ciuitas illuſtrat̃. ⁊ eo velut ſingl̃ari p̃tono letatur. Hic a beato calocero q̇ a ſap̃cio p̃fecto in ciuitate aſteñ in carcere tenebat̃.fidẽ xp̃i edoct⁹ eſt Cũ igit̃ b.marcianus in tridonẽſi ciuitate detineret̃ i carcere ſap̃cius illuc ꝓficiſci voluit vt eũ facẽt immolare. Secũdus aũt tanq3 cã ſolatij ſecũ eſt ꝓfect⁹.b.marcianũ videẽ deſiderãs. Cũ g̃ ex ciuitatẽ aſtẽſẽ fuiſſent.colũba ſup ſecũdũ deſcẽdit.⁊ capiti ei⁹ inſedit. Cui dixit ſapricí⁹. Vide ſecũde q̃uo dij nr̃i te amãt. vt eẽt aues celeſtes ad te viſitãdũ tranſmittãt. Cũ aũt ad tanagrum fluuiũ ꝑueniſſent. vidit ſecũdus angelũ dñi ſup aquam ambulãtem.⁊ ſibi dicentẽ. Secũde fidẽ habeas.⁊ ſic ſup ydolorũ cultores ambulabis Cui ſapricius. Frat̃ ſecũde deos audio ad te loquẽtes. Cui ſecũd⁹ ambulem⁹ ad deſideria cordis noſtri. Cũ ꝟo ad burmã flumẽ perueniſſẽt angelus ſilr̃ ibidem ſibi apparuit.eiq3 dixit. Secũde credis in deũ an forte dubitas. Cui ſecundus. Credo veritatem paſſionis ei⁹. Cui ſapricius. Quid eſt qd̃ audio: Cũ aũt tridonã ingrederet̃ marcianus ad p̃ceptũ ãgeli d̃ carcere exiens ſecũdo apparuit.eiq3 dixit. Inẽ ſecũde via3 veritatis.⁊ ꝑge vt accipias palma3 fidei.ſap̃ci⁹ dixit. Quis ẽ h̃ q̇ nob q̃ſi ſõniãs loq̇t̃. Cui ſecũdus. Tibi ſomnũ ſ3 mihi admonitõ ⁊ ꝯfortatio ẽ. P⁹ h̃ ſecũdus mediolanũ iuit ⁊ fauſtinum et ionitam q̇ in carcere detinebãtur angel⁹ dñi ad

ſecūdū ex ciuitatē adduxit ⁊ ab eis baptiſma q̄-
daʒ nube aquā p̄bēte ſuſcepit. Et ecce ſbito co
lūba d̄ celo veit. corp⁹ ⁊ ſāgui em dn̄i deferēs ea
fauſtino ⁊ ionite tribuit. Dedit aūt fauſtin⁹ cor-
p⁹ ⁊ ſāguieʒ dn̄i ſecūdo. vt ad marcianū d̄ferret
Rediēs igr̄ ſecūd⁹ cū iā nox eēt ⁊ ad ripā padi ve
niſſet. āgel⁹ dn̄i frenū accipiēs eq̄. ſup padū ipʒ
trāſuexit. ⁊ vſqʒ ad tridonā ī carcerē ad marcia-
nū eū introduxit. Deditqʒ ſecundus marceano
mun⁹ fauſtini. ⁊ ip̄e illō ſumēs dixit. corp⁹ ⁊ ſā-
guis dn̄i mecū ſit ī vitā eťnā. Tūc ad mādatum
angeli ſecūdus d̄ carcē exiuit. ⁊ ad ſuū hoſpitiū
iuit. P⁹ h̄ marcian⁹ capitalē ſnīaʒ excepit. Et
ſecūdus corp⁹ ei⁹ rapiēs ſepeliuit. Qd audiēs
ſapricius ip̄m ad ſe vocauit: eiqʒ dixit. Quātū
video, xp̄ianū te eē ꝓfiteris. Cui ſecūd⁹. Uere
xp̄ianū ꝓfiteor me eē. Cui ſaprici⁹ malā mortē
deſideras. Cui ſecūdus. Jlla tibi poti⁹ debetur.
Cūqʒ ſacrificare nollʒ iuſſit eū expoliari. Stati-
qʒ angel⁹ dn̄i ibi affuit ⁊ veſtē ſibi ꝑauit. Tūc ſa-
pricius eum in eculeū ſuſpēſū tādiu torq̄ri fec̄
donec e⁹ brachia a ſuis ꝯpaginib⁹ ſoluēnť. Sʒ
cū fuiſſet ſanitati a dn̄o reſtitut⁹. iuſſit eū ī carce-
rē rcludi. vbi dū eēt angel⁹ dn̄i ad eū venit. eiqʒ
dixit. Surge ſecūde ſeq̄re me. ⁊ ducā te ad crea
torē tuū. Tūc ip̄m vſqʒ ī ciuitatē aſtēſeʒ ꝑduxit
⁊ eū ī cuſtodia vbi erat calocer⁹ ⁊ ſaluator cū co
poſuit. Quē vidēs ſecūdus ad ei⁹ pedes ſe ꝓ-
iecit. Cui ſaluator. Noli timē ſecūde. q̄r ego ſuʒ
dn̄s de⁹ tu⁹. q̄ te d̄ oīb⁹ malꝭ eripiā. Bn̄dicēſqʒ
eis aſcēdit ī celū. Mane igr̄ ſap̄cius ad carcereʒ
miſit. q̄ carcerē q̄dē ſignatū inueneřt. ſecunduʒ
xp̄o nō inueneřt. Pergens aūt ſap̄ci⁹ de tridona
ad ciuitatē aſteū. vt ſaltē calocerꝝ puniret. iuſſit
vt p̄dictus calocer⁹ ſibi p̄ntaret. ⁊ ecce nūciaue
rūt ſibi q̄ ſecūdus cū calocero eēt. q̄ audito eos
ad ſe adduci fecit. eiſqʒ dixit. Qm̄ dij nr̄i ſciunt
vos eſſe ꝯtemptores ſuos vos inſimul mori vo-
lūt. Cū aūt ſacrificare nollēt. picē cuʒ reſina liq̄ri
fecit. ⁊ ſup eoꝝ capita fundi. ⁊ in os eoꝝ iactari.
Jlli aūt h̄ tanq̄ʒ aquā ſuauiſſimā cū magno deſi-
derio bibebant ⁊ voce clara dicebant. Q̄ dulcia
faucib⁹ meis eloq̄a tua dn̄e. Tūc ſapricius ſup
eos dedit ſnīaʒ vt ſecūd⁹ ī ciuitate aſtēſi decolla
reť calocer⁹ xp̄o albigariū mittereť. ⁊ ibidē puni
reť. Cū aūt be. ſecūd⁹ decollat⁹ fuiſſʒ. ecce angeli
dn̄i corp⁹ eius tulerūt. ⁊ ip̄m cū m̄ltis laudibus
⁊ cantu ſepulture dedeřt. paſſ⁹ ē aūt. iij. kal. apl.

Aria egyptiaca

q̄ peccatrix appellať. xlvij. annis ī he
remo. artiſſimā vitā duxit. quā circa
annū dn̄i. cclxx. tp̄e claudij inťuit. Quidā aūt ab
bas noīe zozimas. dū iordanē tranſiſſʒ ⁊ hēmū

magnum ꝑcurreret. ſi forte aliquē ſanctum pa-
treʒ inueniret. vidit q̄ndam ambulantem nudo
nigroqʒ corꝑe. ⁊ ex incēdio ſolꝭ exuſto. h̄ aūt erat
maria egyptiaca. Statiqʒ hec fugaʒ arripuit. ⁊
zozimas pt⁹ eā veloci⁹ currē cepit. Tūc ait illa.
Abba zozima q̄d me ꝑſeq̄ris. Jgnoſce mihi n̄
poſſū faciē meā ad te cōuertē. coq̄ mulier ſim ⁊
nuda. ſꝫ palliū tuuʒ mihi porrige. vt poſſim ſine
verecūdia te vidē. Qui ſe nominari audiēs. ſtu-
pefact⁹ palliū tribuit. ⁊ ī terram ꝓſtratus vt ſe
bn̄diceret: rogauit. Cui illa. Ad te p̄r bn̄dictō ma-
gis ſpectat. quē ſacerdotij dignitas exornat. Jl-
le aūt vt audiuit q̄ nomen ⁊ officiū ei⁹ ſciret. am-
plius mirabatur. ⁊ ſe benedici obnixius p̄caba
tur. Tunc illa. Bn̄dictus deus redemptor aīa-
rū nr̄aꝝ. Cunqʒ illa extenſis manib⁹ oraret. vi-
dit eam q̄ſi vnius cubiti menſurā eleuari a terra.
Tunc ſenex dubitare cepit. ne forte ſp̄ūs eēt. et
fingēdo oronem facēt. Cui illa. Satiſfaciat tibi
de⁹ q̄ me peccatricē m̄lierē immūdū ſp̄m exiſti-
maſti. Tūc zozimas illam ꝑ deū ꝯiurauit vt cō-
ditionē ſuā ei narrarē deberet. Cui illa. Jgnoſce
mihi pater. q̄r ſi tibi ſtatū meū narrauero. velut
a ſ̄pēte t̄rit⁹ fugies. ⁊ aures tue a ſ̄monib⁹ meis
ꝯtaminabuntur ⁊ aer a ſordib⁹ pollueť. Cūqʒ il-
le vehementꝭ īſtaret: dixit. Ego frater in egipto
nata ſum. xij. etatis mee anno. alexandriam ve-
ni. ibiqʒ. xvij. annis publice libidini mee ſubieci.
⁊ nulli vllatenus me negaui. Cū aūt hoīes regio-
nis illius ꝓ adoranda ſancta cruce iheroſolimā
aſcēderent. rogaui nautas vt me ſecū mitterent
ꝓficiſci. Cū xp̄o me d̄ naulo req̄rerent dixi. Nō
hēo fratres aliud naulū. ſꝫ ꝓ naulo corpus ha-
beatis meū. Sicqʒ ſumpſerūt me ⁊ corp⁹ meuʒ
nauli gratia habuerūt. Cū aūt hieroſolimā per
ueniſſem. ⁊ ꝓ adorāda cruce vſqʒ ad fores ecc̄ie
cū alijs deueniſſeʒ. ſubito ⁊ inuiſibilꝛ repulſā pa
tior. nec intus intrare ꝑmittor. Jterum aūt atqʒ
iterꝝ ꝑueni vſqʒ ad limen ianue. ⁊ ſubito iniuriā
patiebar repulſe. Cū tn̄ omnes liberꝝ haberent
aditum. nec aliq̄d inuenirent impedimentū. Re-
diens igr̄ ad me ⁊ cogitans. q̄ hoc mihi ob ſcele
ruʒ meoꝝ immanitatem accideret. pectus meū
cepi manib⁹ tundē. lacrimas amariſſimas fūdē
⁊ a cordis intimo grauiter ſuſpirare. Reſpiciēſ-
qʒ vidi ibi imaginem beate virginis marie. Tūc
ip̄aʒ lacrimabilꝛ exorare cepi. vt p̄cōrum meo
rū veniā impetraret. ⁊ ad adorandā crucē ſc̄taʒ
me intrē ꝑmittēt. ꝓmittēs me ſeclo abrenūcia-
turā. ⁊ decetero caſte manſuram. Cūqʒ h̄ oraſſē
⁊ in noīe be. virginis fiduciam recepiſſem. fores
iterū ecc̄ie adij ⁊ ſine aliquo impedimento eccle
ſiā itraui. Cum autem ſanctā crucē deuotiſſime
adoraſſē. q̄dā mihi tres nūmos tribuit de q̄bus

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

tres panes emi. audiuiq̃ vocẽ dicẽtẽ mihi. Si iordanẽ trãſiens ſalua eris. Jordanẽ igr̃ trãſiui ⁊ i h̄ deſertũ veni vbi. xlvij. ãnis nullũ penit⁹ hominẽ vidẽs mãſi. Illi aũt tres panes q̃s mecũ detuli. inſtar lapidis p̄ tp̄a durauerũt. ⁊ xlvij. annis mihi ex his ꝯmedẽdo ſuffecerũt. veſtimẽta autem mea iamdudũ putrefacta ſũt. xvij. ãnis i h̄ deſerto a tẽtatõibꝫ carnalibꝫ moleſtata fui. ſ3 nũc p̄ dei grãz oẽs vici. Ecce oĩa op̄a mea tibi narraui. et rogo vt pro me ad deũ p̄ces fũdas: Tunc ſenex ad t̃rã ꝓſtratus i famula ſua dñm bñdixit. Cui illa. Obſecro te vt in die dñice cene ad iordanẽ redeas. ⁊ corp⁹ dñicũ tecũ feras. ego ibidẽ tibi occurrã. ⁊ d̾ manu tua corp⁹ ſacrũ ſuſcipiã. Nã a die q̃ huc veni. ꝯmuniõnẽ dñi ñ accepi. Rediens igr̃ ſenex ad mõſteriũ euoluto anno dũ dies dominice cene appropiq̃ret. tulit corpus dñicũ ⁊ vſ3 ad ripã iordanis veniẽs. ex alia ꝑte ripe mlierem ſtantẽ ꝓſpexit. Que ſup̄ aq̃s facta crucis ſigculo iuit ⁊ ad ſenẽ vſq3 ꝑueit. Quam vidẽs ſenex obſtupuit. ⁊ ad pedes e⁹ hũilr̃ ſe ꝓſtrauit. Cui illa. Uid̾ ne defecẽis cũ ſacra dñica penes te habeas. ⁊ ſacerdotij dignitate r̃fulgeas. ſ3 obſecro vt ſeq̃nti anno ad me piẽ redire digneris. Tũc illa facto ſigno crucis ſup̄ iordanis aq̃s iuit. ⁊ hẽmi ſolitudiẽ3 petiuit. Senex v̾o ad ſuũ mõſteriũ rediẽs ſeq̃nti anno ad locũ i q̃ p̄mo ſecũ locutus fuerat venit. ⁊ eã ibidem expiraſſe repp̄it. Qui lacrimari cepit. ⁊ ip̄am tangẽ ñ p̄ſumpſit. Dixitq̃ intra ſe. Ego q̃dẽ corpuſculum ſcte ſepelire volebã. ſ3 timeo ne h̄ ſibi diſpliceat. Hec eo cogitãte. vidit iux̃ caput ſuũ lr̃as i t̃ra deſcriptas ita ꝯtinẽtes. Sepeli zozima marie corpuſculũ. redde t̃re puluerẽ ſuũ ⁊ ora ꝓ me ad dñm ad c⁹ p̄ceptũ ſecũda die ap̄lis reliq̃ h̄ ſeculũ. Tũc ſenex ꝓcerto cognouit q̃ mox vt dñi ſacr̃m accepit. ⁊ ad deſertũ redijt. vitã finiuit. Illudq̃ deſertũ qđ zozimas p̄. xxx. dier̃ ſpacia vix ambulauit. illa i vna hora ꝑcurrit. ⁊ ad deũ migrauit. Cũq̃ ſenex t̃rã fodẽt ſ3 neq̃ret. vidit leonẽ ad ſe veniẽtẽ mãſuete dixitq̃ illi. Scta hec mlr̃ p̄cepit ſepeliri corp⁹ ſuũ. ⁊ ego cũ ſim ſenex. fodẽ ñ poſſum. nec eciã aptũ habeo ferramentũ. Tu ḡ t̃ram fode. vt poſſim⁹ e⁹ corp⁹ ſcĩſſimũ ſepelire. Tũc leo cepit fodẽ. ⁊ aptã foueã p̄ꝑauit. Quo peracto. leo vt agnus mãſuet⁹ abijt. ⁊ ſenex ad ſuũ mõſteriũ glĩficãs deũ venit.

Ambroſi⁹ dr̃ ab ambra q̃ ẽ ſp̄es valđ r̃dolẽs ⁊ p̄cioſa. Ip̄e eñi eccĩe valđ p̄cioſus extitit. ⁊ i dc̃is ⁊ i factĩs ſuis valđ r̃doleuit. Uel dr̃ ambroſi⁹ ab ambra ⁊ ſyos qđ ẽ de⁹ q̃ſi ambra dei. De⁹ nãq3 p̄ eũ q̃ſi p̄ ambrã vbiq3 redolet. Fuit ei ⁊ ẽ bon⁹ odor xp̃i i oĩ loco. Uel dr̃ ab ambona qđ ẽ pr̃ luminis ⁊ ſyor qđ ẽ ꝑuul⁹. q2 pr̃ i mlt̃or̃ filior̃ ſp̃ũali generatõe. lumioſus i ſacre ſc̃p̃ture expoſitõe. ⁊ ꝑuul⁹ i ſua hũili ꝯuerſatione. Uel ſic dr̃ i gloſario ambroſi⁹ odor vl̃ ſapor xp̃i celeſtis. ãbroſia eſca angelor̃ ambroſiũ celeſte mell̃ fauũ. Fuit ei celeſtis odor. p̄ odoriferã famã. ſapor p̄ ꝯtemplatõe3 int̃nã. celeſte mell̃ fauũ p̄ dulcẽ ſcripturar̃ expoſitõe3. Eſca ãgelica p̄ glĩoſã fruitõe3. Ei⁹ vitã ſcripſit paulin⁹ nolan⁹ ep̄s ad auguſtinũ.

Ambroſi⁹ fili⁹ ambroſij p̄fecti rome. cũ i cunabulis in atrio p̄torij eẽt ꝑoſit⁹ ⁊ dormiret. examen apũ ſubito aduẽniẽs. faciẽ e⁹ ⁊ os ita compleuit. vt q̃ſi alueolũ ſuũ int̃rent ꝑiter ⁊ exirent Que poſtea euolãtes i tãtã aeris altitudinẽ ſe leuate ſũt. vt hũanis ocul̃ minime vidẽnt̃. Quo peracto t̃ritus pr̃ ait. Si vixerit infãtul⁹ iſte. aliq̃d magni erit. Poſtea cũ adoleuiſſet. ⁊ vidẽt matrẽ ⁊ ſororẽ ſacrã v̾giẽ3 man⁹ ſacerdotibꝫ oſculari. ip̄e ludẽs ſorori dextrã offerebat. aſſerẽs et ſibi id ab eo fieri oportere. illa v̾o vt adoleſcentẽ ⁊ neſciẽtẽ q̃d dicẽt r̃ſpuebat. Rome igit̃ lr̃is erudit⁹. cũ cãs p̄torij ſplẽdide p̄oraret. a valentino imp̄atore ad r̃gẽdã liguriã emiliãq3 ꝓuinciã direct⁹ eſt. Cũq3 mediolanũ veniſſet. ⁊ ibidẽ ep̄s tũc deeſſet. ꝯuenit pp̄ls. vt ſibi d̾ ep̄o ꝓuidẽt Sz cũ int̃ arrianos ⁊ catholicos d̾ eligẽdo ep̄o ſeditõ nõ modica oriret̃. illuc ambro. eã ſedãde ſeditõis ꝑrexit. ⁊ ſtati vox infantis inſonuit: dicẽs Ambroſiũ ep̄m. C⁹ voci oẽs vnanimit̃ ꝯſenſerũt ambroſiũ ep̄m acclamãtes. Quo illo cognito vt eos a ſe t̃roribꝫ remouẽt. eccĩam exiẽs. tribunal ꝯſcẽdit. ⁊ ꝯ̃ ꝯſuetudinẽ ſuã tormẽta p̄ſonis adhiberi iuſſit. Qđ cũ facẽt pp̄ls nihilominus acclamabat pc̃m tuũ ſup̄ nos. Tũc ille turbatus domũ redijt ⁊ ph̄iam ꝓfiteri voluit. Qđ vt ne facẽt reuocat⁹ eſt. publicas mlieres publice ad ſe ingredi fecit. vt his viſis ab ei⁹ electõne pp̄lm r̃uocaret. Sz cũ nec ꝓficẽt. ſ3 ſp̄ pp̄lm peccatũ tuũ ſup̄ nos acclamare videt. fugam media nocte petijt. Cũq3 ticinum ꝑgẽ ſe putaret. mane ad portã ciuitatis mediolanẽſ q̃ romana dr̃ inuenitur. Qui inuẽtus cũ cuſtodiret̃ a pp̄lo. miſſa relatio eſt ad clementiſſimũ imp̄atorẽ valentinianũ. Qui ſummo gaudio accepit. q̃ iudices a ſe directi ad ſacerdotiũ peterent̃. Letabat̃ eciã ꝓ p̄bus p̄fect⁹ q̃ v̾bũ ſuũ fuerat in eo adimpletum Dixerat eñi cũ ꝓficiſcenti mãdata donaret. vade age non vt iudex ſed vt epiſcopus. Pendẽte relatõne iterũ abſcondit̃. ſ3 inuent⁹ cũ adhuc eſſ3 cathecumin⁹ baptizat̃. ⁊ viij. die in epiſcopalem cathedrã ſublimat̃. Cum aũt p⁹ annos quã-

tuoꝛ romā iuiſſet. ⁊ ſoroꝛ ſua ſacra ꝟgo eius de- xtrā oſcľaret. Ibidēs ait. ecce vt dicebā tibi. ſa- cerdotis manū oſcľaberis. Cū aūt i q̄ndā ciui tatē ꝓ q̄dā epo ordiando iuiſſet. ⁊ eꝰ electōi iu- ſtina impatrix. ⁊ alij hētici ꝯdicēnt. volentes vt aliq̄s ḋ ſua ſecta ordinaret. vna ḋ arrianaꝝ vir gib9 impudētioꝛ ceteris. tribunal ꝯſcēdit. ⁊ bea tū ambroſiū ꝑ veſtimentū apphēdit. volēs ip̄m ad ptē mlieꝝ trahē. vt ab eis ceſus ḋ ecc̄ia cū in iuria pelleret. Cui ambroſius ait. Etſi ego indi gnus ſū tanto ſacerdotio. tibi tñ ñ ꝯueit i q̄lēcū q3 ſacerdotez manꝰ inijcē. Unde timē debuiſti iudiciū dei ne tibi aliquid ꝯtigat. Qḋ dc̄m exi tus ꝯfirmauit. nā die alio mortuā ad ſepulcrū vſq3 deduxit. grāz ꝓ ꝯtumelia repēdēs. Qḋ fa ctū omnes valde ꝑterruit. Poſt h̄ mediola- nū reuerſus. innumeras inſidias a iuſtina impa- trice ꝑtulit. muneribꝰ ⁊ honoꝛibꝰ aduerſus eum ꝑpl'os excitāre. Cū ḡ m̄lti eū i exiliū pellē niteren tur. vnus eoꝝ ceteris infelicioꝛ. in tantū furorez excitatus eſt. vt iuxͣ eccl'iaz domū ſibi locaret. ac i ea q̄drigā. ꝑatā hrēt. q̄ ꝓcurāte Iuſtina facil9 raptū ad exiliū deportaret. h̄ dei iudicio ipo die q̄ eū rape arbitrabať. in eadem q̄driga ḋ eadez domo i exiliū ꝑulſus ē. Cui tñ ambroſi9 reddēs bona ꝓ malis. ſūpt9 ⁊ neceſſaria miſtrauit. Cā- tus ⁊ officiū i ecc̄ia mediolanēſi celebrari inſti- tuit. Erant ⁊ tunc tp̄is mediolani m̄lti a de- monibꝰ obſeſſi: q̄ ſe torq̄ri ab ambroſio magnis vocibꝰ clamitabāt. Iuſtina aūt ⁊ m̄lti arrianoꝝ cū inſimul habitarent dicebant ambroſiū pe- cunia hoīes ꝯpare. q̄ ſe ab immūdis ſpiritibꝰ ve xari mentirenť. ⁊ ab ambroſio dicerēt ſe torq̄ri. Et ſubito vnus ex illis arrianis q̄ aſtabat arre- ptus a demonio. in medium ꝓſiliuit. atq3 clama re cepit. Utinam ſic torqueanť vt torqueoꝛ q̄ nō crediderūt ambroſio. At illi ꝯfuſi in piſcinam di merſuz hominem necauerunt. Quidam hē- ticus acerrimus diſputatoꝛ. ⁊ durus incōuerti- bilis ad fidez. cū audiret ambroſiū ꝑdicātez vi- dit angelū ad aures eius loq̄ntē ꝟba q̄ ꝑpl'o ꝑ- dicabat. q̄ viſo fidē quā ꝑſeq̄bať cepit defendē

Quidā aruſpex demones aduocabat. ⁊ ip̄os ad nocēdū ambroſio trāſmittebat. h̄ reuerſi de- mones renūciabāt. ꝙ nō ſolū ad ip̄m. h̄ nec etiā ad fores domꝰ ſue appropiq̄re valebāt. quoniā ignis īſupabil' oē illud edificiū ꝯmuniret. vt eti- am lōge poſiti vrerenť. Predictus ꝟo aruſpex cū a iudice ꝓpť q̄dā maleficia torqueretť. clama- bat amplius ab ambroſio ſe torq̄ri. Quedā demoniacū mediolanū ingrediētē demon dimi- ſit. egrediētē īuaſit. Intꝛogatꝰ ḋ hoc demō ait ambroſiū ſe timē. Aliꝰ q̄dā nocte eiꝰ cubiculū adijt. vt gladio ip̄m necaret. ꝓce ac ꝑcio a iuſtia inductus. h̄ cū dexͣ gladiū eleuaſſz. vt ip̄m ꝑcute ret. ꝯtinuo aruit manꝰ eius. Quidā a demo- nio arreptus. clamare cepit ab ambroſio ſe tor- q̄ri. Cui āḃroſiꝰ. Obmuteſce dyabole q2 te non torq̄t āḃroſiꝰ h̄ tua iuidia. q2 illuc hoīes aſcēdē ꝯſpicis vñ tu turpiť corruiſti. nā ambroſius ne- ſcit iſflari. ac ille ſtatī obmutuit. Quadā vice cū b. ambroſiꝰ ꝑ ciuitatē ꝑgeret. q̄dā caſu lapſꝰ ē. ⁊ i t̄ra ꝓſtratꝰ iacebat. qḋ vidēs alť ridē cepit Cui ambroſiꝰ. Et tu q̄ ſtas vide ne cadas. q̄ di- cto ſtatī lapſū doluit ſuū q̄ riſerat alienū.

Quadā eť vice ambroſiꝰ ad palatium mace donij mgr̄i officioꝝ. vt ꝓ q̄dā intercedēt: venit. h̄ cū fores clauſas iueiſſet nec intrādi copiā hrē potuiſſet: ait. ⁊ tu q̄dē venies ad ecc̄iā ⁊ ñ clauſ h̄ aptis ianuis igredi ñ valeb. Elapſa aliq̄ tēpe metuēs inimicos macedoniꝰ ad eccl'iam fugit. ⁊ patentibꝰ ianuis aditū repire ñ potuit. Fuit eť tāte abſtinētie ꝙ q̄tidie niſi in ſabbato ⁊ die dñico ⁊ feſtis ꝑcipuis ieiunabat. Tāte eť largi- tatis erat. ꝙ oīa q̄ hrē poterat. eccl'ijs ⁊ paupibꝰ nil ſibi retinēs tribuebat. Tāte ꝯpaſſiōis. vt cuz aliq̄s lapſuz ſuū ſibi ꝯfitebať. ſic amariſſime fle- bat ꝙ illū ſiľr flere ꝯpellebat. Tante humilitať ac laboꝛis vt libros q̄s dictabat ꝓpria māu ſcri- bebat. niſi cū īfirmitate coꝛꝑis ḡuareť. Tāte aūt pietatis ⁊ dulcedinis. vt cū aliꝰ ſācti ſacerdo- tis vľ epi ſibi obitꝰ nūciareť. ſic amariſſime fle- bat vt vix ꝯſolari valēt. Cū aūt interrogareť cur viros ſāctos q̄ ad gl'iaz ꝓficiſcebāť ſic flēt: aie- bat. Ne putetis me flere ꝙ receſſerit. h̄ q2 me ꝑ- ceſſerint. ⁊ q2 difficile inueniť q̄ tā dignus eꝰ of- ficio habeať. Tante eť ꝯſtantie ⁊ fortitudīs. ꝙ impatoꝛis vľ ꝑncipū vicia ñ palpabat. h̄ eos vo ce libera ꝯſtantiſſime arguebat. Cū q̄dā vir q̄ḋdā flagitium ꝑpetraſſet. ⁊ coꝛam eo adductꝰ fuiſſet. dixit ambroſius. opꝫ illum tradi ſatha ne in interitum carnis. ne talia deinceps audeat ꝑpetrare. quem eodem momento cū adhuc ſer mo eſſet in oꝛe eius ſpūs immūḋs diſcerꝑe cepit.

Quadā vice: vt aiūt. cū beatus ambroſiꝰ ro mā ꝑgeret. ⁊ in quadam villa tuſcie apḋ q̄ndaz hoīem nimiū locupletē hoſpitatꝰ fuiſſet. illū ho minē ſuꝑ ſtatu ſuo ſolicite r̄q̄ſiuit. Cui ille r̄ndit Status meꝰ dñe ſemper felix extitit ⁊ gl'ioſus. Ecce eñ diuitijs infinitis abundo. ſeruos ⁊ fa- mulas q̄ꝑplures habeo copioſaz filioꝝ ⁊ nepo- tum turbam poſſideo. ⁊ omnia ſēꝑ ad vota ha- bui. nec vnq̄ mihi aliquid aduerſum accidit. vľ qḋ ꝯtriſtaret: euenit. Quod audiens ambroſiꝰ vehementer obſtupuit. ⁊ his q̄ erant ſecū i co mitatu dixit. Surgite q̄ntocius fugiamus. q2 dominus non eſt in loco iſto. Feſtinate filij fe- ſtinate. nec in fugiendo moram facite. ne nos

hic diuina vltio a ꝑprehēdat. ⁊ in pctis illoꝝ ꝑi-
ter nos īnoluat. Cū ḡ fugerēt ⁊ aliq̄ntulū ꝓceſ-
ſiſſent. ſbito ſe t̄ra aperuit. ⁊ hoīeꝫ illū cū vniuer-
ſis q̄ ad illū ꝑtinebāt. ita abſorbuit vt nullū ide
veſtigiū remanēt. qď cernēs ambroſi⁹: dixit. Ec
ce frēs q̄ꝫ miſcdit' de⁹ ꝑcit. cū ħ aduerſa tribuit.
⁊ q̄ꝫ ſeuere iraſcit' cū ſꝑ ꝓſꝑa elargit'. In eodem
aūt loco. fouea q̄dā ꝓfundiſſima r̄māſiſſe dr̄. que
vſq; hodie in h⁹ facti teſtioniū ꝑſeuerat. Cū aūt
ambro. radicē oīm maloꝝ auariciā. magꝭ ac ma-
gis in hoīb9 creſcē cernēt. ⁊ maxie in his q̄ erāt ī
ꝑtātib9 ꝯſtituti. ap̄ ď q̄s oīa ꝑcio vendebāt'. nec
nō ⁊ in his q̄ erāt ſacris miſterijs deputati. ve-
hement' ingemuit. ⁊ ſe ď h⁹ ſecli erūna liberari ī
ſtantius exorauit. Qď cū ſe id obtinuiſſe gau-
deret. reuelauit frīb9 ꝙ vſq; ad reſurrectōeꝫ do-
minicā cū eis eēt. Añ duo paucos dies. q̄ꝫ lectu-
lo detineret'. cū. xliiij. ꝑs. cū notario dictaret. ſbi-
to ip̄o vidēte notario. ī modū ſcuti breuis ignis
caput eius operuit. atꝫ paulati ꝑ os eius tanq̄ꝫ
in domū hitatoꝛ intrauit. Tunc facies ei⁹ tanq̄ꝫ
nix effecta eſt. ſ; poſtmodū ad ſuā ſpēm r̄uerſa ē
Ip̄o igit' die ſcribendi ⁊ dictādi finem fecit. nec
ip̄ꝫ pſalmū explere potuit. poſt paucos igit' di-
es infirmitate corporis laborare cepit. Tūc co-
mes ytalie cū mediolani eſſet. nobiles ꝯuocauit
dicēs. ꝙ tanto viro recedēte ꝑiclo eſſet. ne italie
interit⁹ imminēt. Rogauitq; vt ad virū dī acce
derēt rogātes vt ſibi adhuc ſpaciū viuēdi vno
anno a dn̄o impetret. Qď ille vt ab illis audi-
uit. Rn̄dit. Nō ita int' vos vixi. vt me viuē pu-
deat nec mori timeo cum bonū dn̄m habeamuſ

Eo tp̄e q̄tuoꝛ eius dyaconi inuicē ꝯuenerūt
tractātes int' ſe. q̄s poſt eius obitū bon⁹ eſſꝫ ep̄ſ
Cū ḡ a loco in q̄ vir dī ambro. iacebat lōge eēnt
⁊ ſimplicianū ita ſilent' noīaſſent vt vix inuicem
ſe audirent. ille ab eis lōge poſit⁹ tercio exclama
uit ſenex. ſ; bonus. Qď audientes territi fugerēt
⁊ n̄ niſi illū poſt e⁹ obitū elegerēt. In loco aūt in q̄
iacebat vidit ihm̄ ad ſe venientem. ⁊ ſibi vultu
alacri arridentem.

Honoratus vō ep̄s v̄cellenſ; q̄ be. ambro-
ſij obitū expectabat cū ſe ſopori dediſſet. vocem
tercio ſe clamātis audiuit. Surge q2 mō ē''ceſ-
ſurus. Qui ꝯſurgēs mediolanū ꝯcit⁹ venit. ⁊ ei
dn̄ici corꝑis ſacr̄m dedit. Moxq; ille manus in
modū crucis expādit ⁊ vltimū ſp̄m int' vba oro
nis efflauit. Floruit autē circa annū dn̄i. ccclxx.
Cū aūt ī nocte paſche corp⁹ e⁹ ad ecc̄iā fuiſſꝫ de-
latū. ꝑlimi infātes baptizati eū viderēt. ita vt ali-
q̄ eū ſedēteꝫ ī cathedra in tribunali dicēnt. Alij
aſcēdētē digito ſuis ꝑentib9 demōſtrarēt. non-
nulli vō ſtellā ſuꝑ corp⁹ eius ſe vidē narrarent.

Quidā p̄ſbiter cū ī ꝯuiuio cū m̄ltis alijs eſſꝫ
⁊ ſcōs amb. detrhē cepiſſet. eum cōtinuo diuina
plaga ꝑculit. ⁊ ď ꝯuiuio ad lectū ductus vitam
finiuit. In vrbe carthaginēſi. cum tres epi ſil'
ꝯuiuarent. ⁊ vnus coꝝ b. ambro. detraxiſſet. re-
latum eſt q̄d illi p̄ſbitero q̄ ſibi detraxerat acci-
diſſet. Qď cū ille vilipēdēt ſbito letale vuln⁹ ac
cepit. ⁊ extremum ꝯtinuo diem clauſit.

Nōndū ꝙ be. amb. in m̄ltis ꝯmēdabil' fuiſſe
videt'. Primo in libalitate. q2 oīa q̄ hēbat pau-
ꝑeꝝ erāt. Vñ refert ď ſeip̄o. ꝙ impatori peten
ti baſilicā ſic rn̄dit ⁊ hr̄ in canone ꝯuenioꝛ. xxiij.
q. viij. ſi a me petēt qď meū eēt. i. fundū meū. ar-
gentū meū ⁊ hmōi meū. n̄ refragarer quāq; oīa
q̄ mea ſt' pauperꝝ ſint. Scd̄o ī mūdicie puri-
tate. fuit ei v̄go. Vñ refert hiero. eū dixiſſe v̄gi
nitatem nō ſolū efferim⁹ ſ; ſuamus. Tercio ī
fidei firmitate. vñ dixit. cū impatoꝛ petēt baſili-
cam ⁊ eſt in eodē ca. ꝑus ē vt aīaꝫ mihi q̄ꝫ fidem
auferat. Quarto in martirij auiditate. Vn-
de legit' in ep̄l'a ſua ď baſilica n̄ tradenda ꝙ pre
poſitus valentiniani ambro. mandauit: di. Tu
ꝯtemnis valentinianū caput tibi tollo. Cui am-
bro. Deus ꝑmittat tibi vt facias ꝙ minaris. at
q̄ꝫ vtinā de⁹ auertat eos ab ecc̄ia in me aūt oīa
tela ſua ꝯuertāt. ⁊ meo ſāguie ſiti ſuā expleant.

Quīto in orōnis ꝯſtantia. Vñ dr̄ ď eo vt hr̄
ī li. xj. hiſtorie ecc̄l'. Ambroſius aduerſū regie fu-
rorē n̄ ſe manu defēſabat aut telo ſed ieiunijs ⁊
ꝯtinuatis vigilijs. ſb altare poſit⁹ ꝑ obſecratio-
nes defenſorē ſibi atq; ecc̄ie deū ꝓbabat.

Sexto in lacrimarū abūdantia. hūit eñ tria
genera lacrimaꝝ. ſ. lacrimas ꝯpūctōnis ꝓ alioꝝ
culpis. Vñ dicit paulinus ď eo in legēda. ꝙ cū
aliq̄s lapſū ſibi ꝯfitebat'. ſic amariſſime flebat ꝙ
illū flē ſiſt' ꝯpellebat. Lacrias deuotōis ꝓ eter-
nis deſiderijs. Vñ ſuꝑ dcm̄ ē a paulio. ꝙ cū in-
t̄rogabat' cur ſcōs q̄ moriebant' ſic fleret: Rn̄
dit. ne me putetis flē ꝙ deceſſerīt. ſ; ꝙ me ad glo
riā ꝑceſſerīt. Lacrimas ꝯpaſſionis ꝓ alioꝝ iniu-
rijs. Vñ ip̄e dic' ď ſe. ⁊ eſt ī decreto ī ſuꝑiori ca.
aduerſus milites gothos lacrime mee arma ſūt
mea. talia eñ munimīta ſacerdotꝭ ſt'. alit' nec de-
beo nec poſſuꝫ reſiſtē. Septio in forti ꝯſtan-
tia. c⁹ ꝯſtantia maxie in trib9 apparet. Prio ī de-
fenſiōe catholice veritatꝭ. vñ dr̄ ī li. xj. ecc̄l'. hy-
ſtorie. ꝙ Iuſtina mr̄ valētiniani impatoris arri
ane hereſeos alūna ꝯturbare cepit ecc̄iaꝝ ſtatū
ꝯminari ſacerdotib9 depulſiones ⁊ exilia. niſi ar
minēſis cōcilij decreta reuocarent. quo bello ec-
cleſie murū ac turrim validiſſimaꝫ pulſabat am
broſium. In eius q̄ꝫ prefatione ſic de eo canta-
tur. tanta ambroſium virtute ꝯſtantie ſolidaſti
tāto munē celit⁹ decoraſti. vt ꝑ eū excluſa torq̄-
rent' demonia arrianoꝝ impietas propulſa ra-

beſceret: ac ſecularium pncipū colla tuo iugo ſub
acta reddēnt' hūilia. Scđo intuitu ōe ecclaſtice li
bertatis. vñ cū impatoꝛ auferre vellet q̄ndā ba
ſilicā. oppoſuit ſe ambro. ꝯ impatorē: ſicut ipe te
ſtat'. ꝛ ē i pallegato decreto. xxiij. q. viij. Cōueni
oꝛ ipe a comitib' vt ꝑ me baſilice fieret matura
traditō: dicētib' impatorē iuſſiſſe iure ſuo tradi
debē. Rñdi. Si mr̄imoniū petit iuadite. ſi coꝛ
pus occurrā vultis i vicła rape. vultis i mortez
volūtat' ē m. Nō ego me vallabo circūfuſione
pploꝝ. nec altaria tenebo vitā obſecrās. ſ̄ ꝑ al
taribꝫ ḡtius imolaboꝛ. mādat' ēdē baſilicā. vrge
mur itaqꝫ p̄ceptis regalibꝫ. ſ̄ confirmamur ſcri
pture ſmonib' q̄ rñdit. Tanqꝫ vna ex inſipien
tibꝫ locuta es. Noli ḡuare te impatoꝛ vt putes
te in ea q̄ diuina ſt' ius hr̄e. Ad impatorez palacia
ꝑtinent. ad ſacerdotes eccłe. Scūs naboth vi
neā ſuo ꝓprio cruore defendit. ſi ille vineā ſuā ñ
tradidit. nos trademus xp̄i eccłiaz. tributū ceſa
ris ē ñ neget'. eccłia dī ē. ceſari vtiqꝫ ñ donet' ſi ꝺ
me aliq̄d ꝯpelleret'. aut poſceret' aut fund' aut
domus aut aurū aut argentū id q̄ iuris mei eēt
libēt' offerrē. Tēplo dī nihil poſſū decerpe: nec
detrahē. cū illud cuſtodiēdū ñ decerpēdū acce
peri. Tercō i obiurgatōe vicij ꝛ omnis iniq̄tat'.
Unde legi' i hyſtoria triptita ꝛ i q̄dā cronica: q̄
olim cū apđ theſolanicā orta ſeditōe q̄dā iudi
ces fuiſſent a pplo lapidati. theodoſi' impatoꝛ
indignus. iuſſit oēs interimi. nocētes ab innocē
tibꝫ ñ ſecernens. vbi fere qnqꝫ milia hoim ſt' oc
ciſa. Cū igit' impatoꝛ mediolanū veniſſet. ꝛ eccłiā
intrare vellet. occurrit ei ambroſius ad ianuā. eiqꝫ
aditū ꝓhibuit dī. Cur impatoꝛ pt' cāz tāti fu
roris ñ agnoſcis molē tue p̄ſumptōis: Sꝫ foꝛ
te recognitōez pcc̄i ꝓhibet p̄tas impij. decet te
vt vincat rō p̄tatē. Princeps es o impatoꝛ. ſ̄ cō
ſuoꝝ. Quibꝫ ḡ oclis aſpicies ꝯmis dñi templū
q̄bꝫ pedibꝫ calcab' ſc̄m paiimtū. Quo manus
extēdes ꝺ q̄bꝫ adhuc ſāguis ſtillat iniuſt': Qua
p̄ſumptōe oꝛe tuo poculū ſāguis eius pcipies.
dū furoꝛe tuoꝝ ſmonū tant' iniuſte ſit ſāguis ef
fuſus. Recede ḡ recede. ne ſcđo pcc̄o p̄orē neq̄
ciam augē ꝯtendas. Suſcipe vinculū q̄ te dñs
nūc ligauit. eſt ei medicina maxia ſanitatis. Hiſ
ſmonibꝫ impatoꝛ obediēs gemēs ꝛ flēs ad rḡa
lia remeauit. Cū ḡ diu in fletu māſiſſet. Ruffin'
mgr̄ militū cāz tāte triſticie r̄q̄ſiuit. Cui ille. Tu
inq̄t mea mala ñ ſentis. q̄ꝛ ſuis ꝛ mēdicantibus
apta ſt' tēpla. mihi ꝟo ad ea ingreſſus ñ ē. Et h̄
dicēs ſingła ꝟba ſingultibꝫ interrumpebat. Cui
ruffinus. Curro ſi vis ad ambroſiuz. vt tibi ſol
uat vinculum quo te ligauit. Et ille. Nō pote
ris ſuadere ambroſio: q̄ꝛ ñ verebit' impialez po
teſtatē. vt legē poſſit p̄uaricari dīnā. Sꝫ cū ille
ꝓmittēt q̄ eū flectēt. eūz impatoꝛ ire precepit ꝛ
ipe poſt paululū ē ſecut'. Mox aūt vt ambroſi'
ruffinū vidit: ait. Impudentiā canū imitat' es o
ruffine. tante vicz necis autoꝛ extīs. ꝛ nūc pudo
rē ex frōte detrēs. nō erubeſcis ꝯ maieſtatē latra
re dīnā. Cūqꝫ ruffin' ꝓ ipatore ſupplicaſſꝫ. ꝛ di
ceret eū ſeq̄ ſupno zelo accēſus ambroſius ait.
Ego tibi pdico. q̄m ingredi eū ſacra limia ꝓhi
beo. ſi ꝟo p̄tatē in tyrānidē mutauērit. necē libē
ter ſuſcipio. Qđ cū ruffinus impatori nūciaſſet
ꝑgā inq̄t ad eū vt iuſtas in faciē ꝯtumelias ſu
piam. Cū ḡ veniſſet ꝛ ſua ſolui vicła poſtulaſſet.
occurrēs ambroſi' ꝛ igreſſuz ꝓhibēs ait. Quā
pniaz oñdiſti p' tātas iniq̄tates. Et ille. Tuū ē
imponē. meū obtpare. Uez cū impatoꝛ allega
ret q̄ ꝛ dđ adulteriū ꝛ homicidiuz ꝯmiſiſſet. ait
ambro. Qui ſecut' es errantē. ſeq̄re coꝛrigētez.
Qđ ita gratant impatoꝛ ſuſcepit q̄ publicam
pniaz agē ñ recuſauit. Cū igi' r̄cōciliat' eccāz i
traſſet. ꝛ intra cācellos ſtaret: r̄q̄rit ambroſi' q̄d
ibi expectaret. Cui cū dicēt ſe ꝑceptoez ſacroꝝ
miſterioꝝ expectare: ait ambro. O impatoꝛ inte
rioꝛa loca tm̄ ſacerdotibꝫ ſt' collocata. Egredē
igit' ꝛ hāc expectatōez cum ceteris ꝯñem habe.
Purpura nanqꝫ impatores facit non ſacerdo
tes. Cui impatoꝛ ꝓtinus obediuit. Cū ergo cō
ſtantinopoli reuerſus. ex̄ cancellos ſtaret. māda
uit eidē ep̄s vt intrēt. Et ille ait. Uix diſcē po
tui que dr̄a impatoris ꝛ ſacerdotis. Uix em̄ ve
ritatis inueni mgr̄m. ambroſiū nanqꝫ ſolum noui
vocari pontificem. Octauo in ſana doctrīa.
Eius nanqꝫ doctrina habꝫ altam ꝓfunditatez
Unde hiero. in li. ꝺ. xij. doct'. Ambro. ſup ꝓfun
doꝝ pinna raptus ꝛ aeris volucer q̄ꝫdiu in ꝓfū
dū ingredit' fructū ꝺ alto cape videt' firmā ſoli
ditatē hiero. ibidē. E' oēs ſnie. fidi ꝛ eccłe ꝛ om
niū ꝟtutū firme ſt' colūne. Elegātē ꝟtutū venu
ſtatē. Aug. i li. ꝺ nuptijs ꝛ ꝯtinētia. Pelagi' he
reſiarcha ſic laudat ambro. vt dicat. bt̄s ābroſi
us ep̄o. i c' p̄cipue libris rōna lucꝫ fides. q̄ ſcri
ptoꝝ int' latios flos q̄dā emicuit. ꝛ ſbdit auguſ.
C' fidē ꝛ puriſſimū in ſcripturis ſēſū: ne inimic'
q̄dē auſus ē rep̄hēdē. Magnā autoritatē. quia
antiq̄ doctores ſic aug. ꝟba ſua ꝓ mag̃ auctori
tate hēbāt. Un̄ refert aug. ad ianuariū. q̄ cum
mr̄ e' mirata fuiſſet. cur mediolani ſabbato ñ ie
iunaret'. ꝛ de h̄ aug. ambro. interrogaſſꝫ. ait am
bro. Cum venio romā ieiuno ſabbato. Sic ꝛ tu
ad quā forte eccłiā veneris e' morā ſua. ſi cuiqꝫ
nō inde vis ſcandalū eē. nec quēq̄ꝫ tibi. Et ſub
dit aug. Ego ꝺ hac ſnia ēt atꝫ ēt cogitās ita ſꝑ
hūi tanqꝫ eaz ꝺ celeſti oꝛaculo accepim.

Uita ꝛ paſſio tiburcij ꝛ valeriani i paſſiōe ſā
cte cecilie ꝯtinet'.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

GEorgius dicitur a geos qḋ ē terra. ⁊ orge qḋ ē colē. ꝗ̄ colēs t̄rā. i. carnē ſuā. Aug. aūt i li. ḋ trinitate dic̄. ꝙ bona t̄ra ē i altitudīe mōtiū. tpamento colliū. planicie cāpoꝝ. Pria ei ē bō ad virentes herbas. Secūda ad vineas. Tercia ad fruges. Sic bt̄s georgi⁹ fuit alt⁹ deſpiciēdo iferiora: et iō hūit virorē vl' viriditatē puritatis. Tpat⁹ ꝑ diſcretōez: ⁊ iō hūit vinum interne iocūditatis. Plan⁹ ꝑ hūilitatē: ⁊ iō ꝓtulit fruges bone opationis. Ul' dr̄ a gerar qḋ ē ſacrū. ⁊ gyon qḋ ē arena. ꝗ̄ ſacra arena. Fuit ei arena qꝛ pōderoſus moꝝ ḡuitate. minut⁹ hūilitate. ⁊ ſiccus a carnali voluptate. Ul' dr̄ a gerar qḋ ē ſacrū ⁊ gyon qḋ ē luctatō. ꝗ̄ ſacer luctator. qꝛ luctat⁹ ē cū dracone ⁊ carnifice. Ul' geor⁹ dr̄ a gero qḋ ē pegrin⁹ ⁊ gir ꝑcioſus ⁊ vs ꝯſiliator. Ipe ei fuit pegrin⁹ i ꝯtēptu mūdi. ꝑcioſus i corona martirij. ⁊ ꝯſiliator i ꝑdicatōe regni. Ei⁹ legēda int' ſcripturas apocriphas i niceno ꝯcilio ꝯnumerat'. ex eo ꝙ e⁹ martiriū certā relatōez ñ hꝫ. Nā i kalēdario bede dr̄. ꝙ ſit paſſus i perſida ciuitate dioſpoli. Alubi legit' ꝙ qeſcit i ciuitate dioſpoli q̄ ꝑus lidda vōbat'. ⁊ ē iux̄ Iopen. Alubi legr̄ ꝙ paſſ⁹ ſit ſub dyocleciano ⁊ maximiano iꝑatoꝛibꝫ. Alubi ꝙ ſb̄ dyocleciano iꝑatoꝛe pſaꝝ ꝑn̄tibꝫ. lxx. regibꝫ impij ſui. Hic aūt ꝙ ſb̄ daciano p̄ſide. imꝑantibꝫ dyocleciano ⁊ maximiano.

GEorgi⁹ tribunus genē capadox. ꝑueīt q̄dā vice i ꝓuīciā libie i ciuitatē q̄ dr̄ ſilena. iux̄ quā ciuitatē erat ſtagnū inſtar maris. i q̄ draco peſtifer latitabat. q̄ ſepe ꝑp̄lm ꝯ̄ ſe armatū i fugā conuerterat. Flatuq; ſuo ad muros ciuitatis accedēs. oēs ificiebat. Quapropt' ꝯpulſi ciues duas oues q̄tidie ſibi dabāt vt e⁹ furorē ſedarent. Alioqn ſic muros ciuitatis iuadebat: ⁊ aerē inficiebat ꝙ plimi interibāt. Cū ḡ iā oues pene deficerēt. marie cū haꝝ copiaꝫ hr̄e ñ poſſent. inito ꝯſilio ouē cū adiūcto hoīe tribuebāt. Cū igr̄ ſorte oīm filij ⁊ filie hoīm darēt' ⁊ ſors neminē exciperet: ⁊ iā pene oēs filij ⁊ filie ꝑp̄li eēnt ꝯſūpti. q̄dā vice filia r̄gi vnica ſorte ē dep̄hēſa. ⁊ dracōi adiudicata. Tc̄ rex ꝯt'ſtat⁹ ait. Tollite auꝝ ⁊ argentū ⁊ dimidiū r̄gni mei. ⁊ filiā meā mihi dimittite ne talit' moriat'. Cui ꝑp̄lus cum furore rn̄dit Tu o rex h̄ edictū feciſti: ⁊ nc̄ oēs pueri nr̄i mortui ſc̄. ⁊ tu vis filiā tuā ſaluare: Niſi i filia tua cōpleueris. qḋ i alijs ordiaſti: ſuccēdemus te ⁊ domū tuā. Qḋ rex audiēs cepit filiā ſuā flē dicēs. heu me filia mea dulciſſima q̄d ḋ te faciā aut q̄d dicā: qn̄ pl⁹ videbo nuptias tuas: Et ꝯūſ⁹ ad ꝑp̄lm dixit. oro vt iducias octo dieꝝ lugēdi mihi filiā tribuatis. Qḋ cum ꝑp̄ls admiſiſſꝫ: i fine octo dieꝝ r̄uerſus ꝑp̄ls ē cū furore: dicēs. Quare ꝑdis ꝑp̄lm ꝓpt' filiā tuā: En oēs afflatu draconis morimur. Tc̄ rex vidēs ꝙ ñ poſſet filiā liberare: iduit eā veſt' ibꝫ regalibꝫ: ⁊ āplexat⁹ c̄ cū lacrimis dixit. Heu me filia mea dulciſſima. de te filios i regali gremio nutrire credebā: ⁊ nc̄ vadis vt a dracone deuoreris. Heu me filia mea dulciſſima. ſꝑabā ad tuas nuptias ꝑncipes inuitare. Palatiū margaritis ornare. tympana ⁊ organa audire: ⁊ tc̄ vadis vt a dracone deuorer̄i ⁊ ꝺoſculās dimiſit eā: dicēs. Utinā filia mea ego añ te mortu⁹ eſſeꝫ q̄ꝫ te ſic amiſiſſeꝫ. Tc̄ illa ꝓcidit ad pedes p̄ris. petēs ab eo bn̄dictōem ſuam Quā cū p̄r cū lacrimis bn̄dixiſſet ad lacuꝫ ꝓceſſit. Quā bt̄s geor⁹ caſu inde trāſiēs vt plorātē vidit: eā q̄d hr̄et int' rogauit. Et illa. Bone iuuenis velocit' equū aſcēde: ⁊ fuge: ne mecuꝫ parit' moriaris. Cui georgius. Noli timē filia: ſed dic mihi q̄d h̄ p̄ſtolaris oi plebe expectāte: Et illa. Ut video bone iuuenis magnifici cordis es tu. ſꝫ cur mecū mori deſideras: fuge velociter. Cui georgi⁹. Hinc ego ñ diſcedā donec mihi q̄d habeas: intimabis. Cū ḡ totū ſibi expoſuiſſꝫ ait. georgi⁹. Filia noli timē. qꝛ i xp̄i noīe te iuuabo. Et illa. Bone miles mecū ñ ꝑeas. ſuffic' ei ſi ſola ꝑeā. nā me liberare ñ poſſes ⁊ mecū pires. Dum h̄ loq̄rent' ecce draco veniēs caput ḋ lacu leuauit. Tūc puella tremefacta dixit. fuge bone dn̄e fuge velocit'. Tūc georgi⁹ equū aſcēdēs. ⁊ cruce ſe muniēs dracone ꝯtra ſe venientē audact' aggredit'. ⁊ lanceā fortit' vibrās: ⁊ ſe ḋo ꝯmendās ipm ḡuit' vulnerauit: ⁊ ad terrā deiecit. Dixitq; puelle. Proijce zonā tuā in colluꝫ draconis. nihil dubitans filia. Quod cū feciſſet ſequebatur eam velut manſuetiſſimus canis. Cum ergo euꝫ in ciuitatem duceret. ꝑp̄li hoc videntes ꝑ montes ⁊ foueas ceperūt fugere dicentes. ve nobis quia iam omnes peribimus. Tunc beatus georgius annuit eis: dicens. nolite timere. ad h̄ enim me miſit dn̄s deus ad vos vt a penis vos liberarem draconis. Tantummodo in xp̄m credite: ⁊ vnuſq̄ſq; veſtrū baptizet': ⁊ draconem iſtuꝫ occidā. Tūc rex ⁊ om̄es ꝑp̄li baptizati ſc̄. Bt̄s aūt georgi⁹ euaginato gladio draconem occidit: ⁊ ipm extra ciuitatem efferri ꝑcepit. Tunc q̄tuor paria boum ipm in magnū campū foras duxerunt. Baptizati aūt ſunt i illa die viginti milia hominū exceptis puulis ⁊ mulieribꝫ. Rex autēꝫ in honore beate marie ⁊ bt̄i georgij eccliam mire magnitudīs ꝯſtruxit. De c⁹ altari fōs viu⁹ emanat. c⁹ pot⁹ oēs lāguidos ſanat. Rex ꝫ̄o ifinitā pecuniā bt̄o georgio obtulit. quam ille recipere

nolēs paupib⁹ eā dari p̄cepit.
Tc georgi⁹ regē d̄ q̄tuor breuit̄ iſtruxit.ſ. vt
eccīaꝝ dī curā hrēt.ſacerdotes honoraret: diuinū
officiū diligēter audiret: ⁊ ſp̄ pauperꝝ mēor eēt.
oſc̄lato r̄ge ide r̄ceſſit. In aliq̄b⁹ tn̄ libris legi q̄
dū draco ad deuorādū puellā p̄gēt. georgi⁹ ſe
cruce muniuit ⁊ draconē aggrediēs iterfec.
Eo tp̄e ip̄antib⁹ dyocleciano ⁊ maxiano ſub
p̄ſide daciano. tāta pſecutō xp̄ianoꝝ fuit vt in-
fra vnū mēſē decēſeptē milia martirio coronarē
tur. vn̄ int̄ tot tormētoꝝ genera. m̄lti xp̄ianoꝝ de
ficiebāt. ⁊ ydol̄ imolabāt. Qd̄ vidēs. s. georgi⁹
tact⁹ dolore cordis itrīſec⁹ oīa q̄ hēbat diſp̄ſit.
militarē hitū abiecit. xp̄ianoꝝ hitū iduit. ⁊ ī me-
diū p̄ſiliēs exclamauit: oēs dij gētium demoīa:
dn̄s aūt fec̄ celos. Cui p̄ſes iratus dixit. Qua p̄
ſumptōe audes deos nr̄os demonia appellare:
Dic tn̄ vn̄ es tu: aut q̄ noīe voceris: Cui geor-
gius ait. Georgius vocor ex nobili capadocum
p̄ſapia ortus. paleſtinā ꝟo xp̄o fauēte deuici. ſ;
oīa deſeruit vt liberi⁹ poſſē; ſuire dō celi. Cum
aūt p̄ſes eū ad ſe inclinare n̄ poſſet. iuſſit eū ī ecu-
liū leuari: ⁊ mēbrati corp⁹ e⁹ vngul̄ laniari. Ap
poſitis iſup ad latera facib⁹. patētib⁹ viſcerū ī-
mis ſale plagas ei⁹ fricare iuſſit. Eadē nocte do
minus cū igēti luīe ei apparuit: ⁊ ip̄m dulcit̄ con
fortauit. C⁹ melliflua viſitatōe ⁊ allocutōne ſic
ꝯfortat⁹ ē. vt p̄ nihilo ducēt cruciat⁹. Videns
dacianus q̄ eū peīs ſup̄are n̄ poſſ;. q̄ndā magū
accerſiuit eiq; dixit. Xp̄iani ſuis magicis artib⁹
tormēta ludificāt ⁊ deoꝝ nr̄oꝝ ſacrificia p̄uipen-
dūt. Cui mag⁹. Si artes ei⁹ ſup̄are nequero ca
pitis re⁹ ero. Ip̄e igi maleficijs ſuis iiectis ⁊ deo
rū ſuoꝝ noīb⁹ īuocatis. venenū vino īmiſcuit: et
ſcō georgio ſumēdū porrexit. Cōtra qd̄ vir dī
ſignū crucis edidit: hauſtoq; eo nil leſionis ſen-
ſit. Rurſū mag⁹ forcī⁹ venenū īmiſcuit: qd̄
vir dī ſigno crucis edito ſine leſiōe aliq̄ totū bi-
bit. Quo viſo mag⁹ ſtatī ad pedes e⁹ cecidit. ve
niā lamētabilr̄ petijt: ⁊ ſe xp̄ianū fieri poſtlauit.
Quē mox iudex decollari fec̄. Seq̄nti die iuſſit
georgiū poni in rota. gladijs bis acutis vndiq;
circūſepta. Sz ſtatī rota frāgit̄: ⁊ georgi⁹ illeſ⁹
penit⁹ īuenit̄. Tūc iratus p̄ſes iuſſit eū ī ſartagi-
nē plūbo liq̄facto plenā p̄ijci. q̄ facto ſigno cru
cis ī eā itrauit: ſ; ꝟtute dei cepit ī ea q̄ſi in balneo
r̄foueri. Qd̄ vidēs dacian⁹ cogitauit eū emolli
re blāditijs. quē minis ſup̄are n̄ poterat vl̄ tor-
mētis. Dixitq; illi. Vides fili georgi. q̄nte man
ſuetudīs ſīt dij nr̄i: q̄ te blaſphemū tā patienter
ſuſtinēt. pati nihilomin⁹ ſi ꝯuerti volueris īdul
gē. Age ergo dilectiſſime fili qd̄ hortor: vt ſup̄-
ſtitōe relicta dijs nr̄is ſacrifices: vt magnos ab
ip̄is ⁊ a nob ꝯſeq̄ris honores. Cui georgi⁹ ſub-
ridens ait. Vt q̄d a p̄ncipio n̄ magis mihi p̄ſua
ſiſti blādis ꝟmōib⁹ q̄ʒ tormētis: Ecce parat⁹ ſum
facē qd̄ hortaris. Hac dacianus p̄mulſiōe de-
luſus let⁹ efficit̄. Iuſſitq; ſb̄ voce p̄conis vt om
nes ad ſe ꝯuenirēt. ⁊ georgiū tādiu r̄luctātē. tan
dē cedē ⁊ ſacrificare videret. Ornata igi͛ tō ciui
tate p̄ gaudio. cū georgi⁹ ydoloꝝ templū ſacrifi
catur⁹ itraret: ⁊ oēs ibidē gaudētes aſtarēt. fle-
xis genub⁹ dn̄m exorauit: vt templū cū ydol̄ ſic
oīno deſtruēt q̄ſtum ad ſui laudem ⁊ p̄pli ꝯuer-
ſionē nihil d̄ eo penitus remaneret. Statimq;
ignis de celo deſcendēs. templū cū dijs ⁊ ſacer-
dotib⁹ ꝯcremauit. terraq; ſe aperiens oīs corū
reliq̄as deglutiuit. Hic exclamat ambroſius in
p̄fatōe: dicēs. Georgius fideliſſimus miles xp̄i
dū xp̄ianitatis p̄feſſio ſilentō tegeret̄. ſolus int̄
xp̄icolas intrepidus dei filiū ē ꝯfeſſus. Cui ⁊ tā-
tam fidei conſtantiam gratia diuina cōceſſit. vt
⁊ tirannice poteſtatis p̄cepta ꝯtemneret. ⁊ innu-
merabilium nō formidaret tormenta penarum
O felix ⁊ inclitus dn̄i p̄liator. quem non ſolū tē-
poralis regni blanda n̄ p̄ſuaſit p̄mulſio. ſ; p̄ſecu
tore deluſo ſimulacrorum eius portēta in abyſ-
ſum deiecit. hec ambroſius. Hoc audiens daci
anus georgiū ad ſe adduci fec. eiq; dixit. Que
ſunt maleficia tua peſſime hoim. qui tantū faci-
nus cōmiſiſti. Cui georgius. Ne credas rex ſic
eſſe: ſed mecū p̄ge ⁊ iterū me imolare vide. Cui
ille. Intelligo fraudem tuā. quia vis me facere
abſorberi. ſicut templum ⁊ deos meos abſorbe
ri feciſti. Cui georgius. Dic mihi miſer. Dij tui
qui ſe iuuare non potuerunt. quomodo te iuua
bunt. Iratus rex nimis dixit alexādrie vxori ſue
Deficiens moriar: quia ab hoc homine me ſu-
peratum cerno. Cui illa. Tiranne crudelis ⁊ car
nifex. nunquid non dixi tibi ſepius. ne chriſtia-
nis moleſtus eſſes: quia deus eorū pro ip̄is pu
gnaret. Et nunc ſcias me velle fieri chriſtianam
Stupefactus rex ait. Heu prochdolor. Nun-
quid ⁊ tu es ſeducta: Fecitq; eam per capillos
ſuſpendi: ⁊ flagellis duriſſime cedi. Que dum
cederetur dixit Georgio. Georgi lumen verita
tis. quo putas perueniam: nondū aqua bapti
mi renata: Cui Georgius. Nihil heſites filia.
quia ſanguinis tui effuſio baptiſmus tibi repu-
tabitur ⁊ corona. Tunc illa orans ad dominum
emiſit ſpiritum. Huic atteſtatur Ambroſius in
prefatione: dicens. Ob hoc ⁊ gentiū regina per
ſarum. crudeli a viro dictata ſententia. nondū
baptiſmi gratiam conſecuta. glorioſe paſſionis
meruit palmam. Unde nec dubitare poſſum⁹.
q̄ roſea perfuſa ſanguinis vnda. reſeratas po-
li ianuas ingredi meruit. regnumq; poſſidere ce
lorū. hec Ambroſius. Sequēti ꝟo die geor-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

gius talē accepit ſniam. vt ꝑ totā ciuitatē trahe͠ret. poſtmodū capite puniret͛. Orauit at͛ ad dn̄z vt quicūqꝫ eiꝰ imploraret auxiliū. petōnis ſue ꝯſeq̄ret͛ effectū. Diuina at͛ vox ad eū venit. ꝙ ſic fieret vt orauit. Cōpleta orōe capitis abſciſiōe martiriū ꝯſūmauit. ſb dyocleciano ⁊ maximiano. qui cepe͠rt circa annū dn̄i .cclxxxvij. Dacianus at͛ cū d̄ loco i q̄ decollatꝰ ē: ad palatium rediret. ignis di d̄ celo cecidit: ⁊ ipm̄ cū miniſtris ſuis ꝯſūpſit. Refert gregoriꝰ turonē̄ſ. ꝙ cū q̄daz q̄ſdam reliq̄as ſcti georgij deferre͠t. ⁊ i q̄dā oratorio hoſpitati fuiſſent. mane nullatenꝰ capſā mouē potue͠rt: donec ibid̄ r̄liq̄arū ꝑticlaz dimiſe͠rt. Legit͛ i hyſtoria anthiocena. ꝙ cū xp̄iani ad obſidēdū hierl̄m ꝑgere͠t. q̄dā iuuenis ſpecioſiſſimus. cuidā ſacerdoti apparuit: q̄ ſctm̄ georgiuz ducē xp̄ianoꝝ eē ſe dicēs monuit: vt eiꝰ reliq̄as ſecū i hierl̄m deportare͠t ⁊ ipē cū eis eſſet. Cū aūt hierl̄m obſediſſent: ⁊ ſaracenis r̄ſiſtētibꝫ ꝑ ſcalas aſcēdē n̄ audere͠t. btūs georgius armis albꝫ indutus. ⁊ cruce rubea inſignitus apparuit: inuēs vt poſt ſe ſecuri aſcēdere͠t: ⁊ ciuitatem obtinerent. Qui ex h̄ aīati ciuitatē cepe͠rt. ⁊ ſaracenos occiderunt.

Marcus interpretatur

ſublimis mādato. certꝰ. declinatus. ⁊ amarus. Sblimis mādato. rōne ꝑfectionis i vita. q꞉ n̄ ſolū ſuauit mādata coīa: ſed et͛ ſblīmia ſic ſt͛ ꝯſilia. Certus rōne certitudinis i doctrina. q꞉ doctriaz euāgelij ſui certā tradidit vtpote quā a petro mg̅ro ſuo didicit. Decliatꝰ rōne ꝓfūde hūilitatis. Nā ꝓpt͛ nimiā hūilitatē pollicē ſibi āputaſſe dr̄: vt ſacerdotō reprobus haberet͛. Amarꝰ rōe pene acerbitatis. q꞉ vbiqꝫ ꝑ ciuitatē tractus fuit: ⁊ inter hec tormenta ſpiritū r̄ddidit. Vl͛ marcꝰ dr̄ a marcho qd̄ ē malleꝰ maior: q̄ q̄dē eodē ictu ferrū domat. melodiā generat: incudē firmat: ſic marcus vnica doctrina ſui euāgelij. domat hēticoꝝ ꝑfidiā. dilatat laudez diuā. ꝯfirmat ecc̄iā.

Marcus euangeliſta

leuiticꝰ genē: ⁊ ſacerdoſ petri apoſtoli i baptiſmate filius: atqꝫ in diuino ſmōe diſcipulꝰ: cū ipo btō petro romā ꝓfectꝰ ē. Cū at͛ petrꝰ ibidē euāgeliū p̄dicaret rogaue͠rt fideles q̄ erāt rome. btm̄ marcū vt euageliuz ad ꝑpetuā fideliū memoriā debe͠t ꝯſcribē. Qd̄ ille q̄dē vt ex ore mg̅ri ſui bti Petri audierat. fideli ſtilo ꝯſcripſit. Petrus at͛ illd̄ diligenter examinans. vbi oēz v͛itatē plene ꝯſpexit recipiēdū ab oībꝫ fidelibꝫ approbauit. Vidēs at͛ petrꝰ marcū ꝯſtātē i fide. ipm̄ aq̄legiā deſtinauit. vbi verbū di p̄dicās innumeras gētiū mlt̄itudīes ad fidem xp̄i ꝯuertit: ac euāgeliū ſuū ſib͛ ibidē ꝯſcripſiſſe dr̄. qd̄ q̄dē vſqꝫ hodie i acquilegiēſi ecc̄ia oſ̄ndit͛: ⁊ deuotōe ꝯgrua reſeruat͛. Tādē b. marcus acq̄legiēſez ciuē. ſ. ermagorā. quē ad fidem xp̄i ꝯuertit. romā ad petrū adduxit. vt eū acq̄legie i epm̄ ꝯſecraret. Suſcepto itaqꝫ ermagoraſ pōtificatꝰ officiō. cū acq̄legiēſem ecc̄iā optīe gubernaſſet. tādē ab ifidelibꝫ capit͛ ⁊ ibidē martirio coronat͛. Marcus v͛o a be. petro alexādriaz miſſus ē ⁊ ibi p̄mus v͛bū di p̄dicauit. In primo at͛ itroitu ſuo alexādriā vt ait philo. diſertiſſimꝰ iudeoꝝ. maxia mlt̄itudo i fide ⁊ deuotōe ⁊ cōtinētie obſeruatōe adunata ē. Papias q̄z hieropolitanꝰ ep̄s valde p̄clara eꝰ p̄conia. p̄cipuo decidat ſtilo. Petrus v͛o damiani. ſic ait de eo. Tātā ei deꝰ apd̄ alexādriaz grām p̄rogauit: vt om̄es q̄ tūc ad fidei rudimenta ꝯfluere͠t. mox ꝑ ꝯtinētiā ac totiꝰ ſcte ꝯuerſatōis inſtātiā. tanqꝫ ad mōſtice perfectōis faſtigiū ꝑuolarent: ad qd̄ n̄ mō miracl̄oꝝ ꝓdigijs. n̄ mō predicatōis eloquijs. ſ etiā eximijs ꝓuocabat exēplis. Et īfra. Factū ē autē vt pꝰ mortē petri ad italiā deinde ſit reuerſus: vt terra i q̄ datū ē ſibi euāgeliū ſcribē. ſacras mereret͛ eius r̄liq̄as poſſidē. Btā es o alexādria. triūphali h̄ ſanguie purpurata. felix ⁊ tu italia. corporis hꝰ thezauro diues effecta. Tāte at͛ hūilitatis dr̄ fuiſſe. vt pollicez ſibi amputauerit: ne ad ordinē ſacerdotij poſſet hūano iudicō ꝓmoueri. Verūtn̄ diſpoſitō dei ⁊ autoritas ſcti petri ꝑualuit q̄ ipm̄ alexādriam epm̄ deſtiauit. Mox at͛ vt alexādriā ē ingreſſus ſbito calciamētū eꝰ ruptū ē atqꝫ ſolutū: qd̄ i ſpū intelligēs ait. Vere expeditū fec͛ dn̄s iter meuz nec me ſathanas ipedire potenit: quez ab opibꝫ mortuis dn̄s iā abſoluit. Vidēs at͛ marcus quendam ſutorē vetera ꝯſuentē. eidē calciam̄tū tradidit corrigendū. Qd̄ cū face͠t ſiniſtrā manū grauiter vulnerauit ac forte exclamar͛ cepit. vnꝰ deus. Quo audito vir dei ait. Vere ꝓſperū fecit dn̄s iter meū. factoqꝫ luto ex ſputo manuz eius vnxit: ⁊ ꝯtinuo ſanitatem recepit. Vidēs hō ille tantam eius efficaciam. in domum ſuam illuz itroduxit. ⁊ q̄s eēt vl͛ vn̄ ꝑcōtari cepit. At ille ſe dn̄i ihū ſuū ꝯfeſſus eſt. Cui ille ait. Vellez ego videre eū. Et marcus. Ego eū tibi demōſtrabo Incipiēſqꝫ marcus xp̄m ei euāgelizauit: ⁊ ipſuz cū tota domo ſua baptizauit. Audiētes at͛ viri ciuitatis illius. quendā galileū qui deoꝝ ſacrificia cōtemneret aduenīſſe: ei inſidias poſuerunt. Quod ille cognoſcens. hominem illum quē curauerat. qui dicebatur Auianus ibidem epiſcopum ordinauit: ⁊ ipſe penthapolim p̄rexit. Et cū ibidem duobus ānis ſtetiſſet. iterū alexādriā

rediit:q̄ ⁊ iux̄ mare ī rupibꝫ ecclīā ꝯſtruxerat. in
loco qui dr̄ bucculi: ⁊ fideles ibidem mītiplica-
tos inuenit. Pontifices aūt temploꝝ eum ꝯpre-
hendere conabantur. Cū autem in ſolennitate
paſchali beatus marcus miſſam celebraret: ꝯue
nerūt illuc om̄es ⁊ fune in collo eius miſſo. ipſuꝫ
ꝑ ciuitatem trahebant: dicētes. Trahamꝰ bu-
balū ad loca bucculi. Carnes aūt eius in terrā flu
ebāt: ⁊ ſāguine lapides rigabāt. Poſt h̄ in car-
cere recludit̄ ⁊ ibideꝫ ab angelo ꝯfortat̄. Sꝫ et
ipe dn̄s ih̄s xp̄s eū viſitauit: eūqꝫ ꝯfortauit: di-
cēs. Pax tibi. Marce euāgeliſta meꝰ. noli timē:
q2 ego tecū ſū ⁊ eruā te. Mane ḡ facto funē iteꝝ
collo eius īmittūt: ⁊ huc illucqꝫ rapti eum ꝑtra-
hūt exclamātes. Trahite bubalū ad loca buccu
li. Ipe aūt dū traheret̄ gr̄as agebat dicens. In
manus tuas ꝯmēdo ſpm̄ meū: ⁊ hoc dicens ſpi
ritū exalauit. ſb̄ Nerone qui cepit circa annuꝫ
dn̄i quinq̄geſimū ſeptimū. Cū autem pagani eū
vellent ꝯburere. ſubito aer turbat̄. grando exo-
ritur. tonitrua intonāt. fulguraqꝫ choruſcāt. ita
vt q̄libꝫ euadē niteret̄: ⁊ ſāctū corpꝰ ibidē inta-
ctum reliquerunt. xp̄iani āūo corpꝰ eiꝰ rapuerūt
⁊ in ecclīa cū oī reuerentia ſepelierūt.

Fuit autē forma beati marci hꝰ lōgo naſu. ſb̄
ducto ſupcilio. pulcris oclīs r̄caluaſter. prolixa
barba. habitudis optīe. etatis medie. canos aſꝑ
ſus. affectōe ꝯtinēs. gr̄a dī plenus. Btūs autē
ambroſius d eo ſic ait. Dū btūs marcus inume
ris choruſcaret miraclīs. ꝯtigit vt ſutor cui cal-
ciamentū tradiderat corrigēdū ſiniſtrā ſibi ī eiꝰ
labore ꝑtrūdēt manū. Hic cū inflicto vulnē vnꝰ
deꝰ clamauit. dī famulus audiēs: letus affuit. lu
tū ex ſputo factū accepit. eiuſqꝫ manū iunxit: ſa-
nāqꝫ ilico r̄ddidit: ⁊ labori ecōtra dedit. Illius
nēpe cꝰ p̄dicabat euangeliū. ſil̄ imitat̄ miracu-
lū: ceci videlꝫ a natiuitate illuīati a dn̄o factum:
hec ambroſius.

Anno aūt ab incarnatōe dn̄i quadringenteſi-
moſexageſimoſeptimo. Tp̄e leonis imꝑatoris.
veneti corpus ſc̄ti marci d alexandria venetias
tranſtulerūt. vbi ecclīa ī honore ſc̄ti marci mire
pulcritudīs fabricata ē. Quidam nāqꝫ merca-
tores veneti. q̄ alexandriam ꝑrexerant duos p̄-
ſbyteros cuſtodes corꝑis ſancti marci p̄cibꝫ et
ꝓmiſſionibꝫ induxerūt vt occulte corpus illud
tolli ꝑmitterēt. ⁊ venetias tranſportarent. Ue-
rū cū corpus d tumulo leuaret̄. tantus odor to-
tā alexādriā ſic ꝑfudit: vt om̄es vnde tanta pro
diret odoris ſuauitas mirarent̄.

Cū aūt nauigarēt ⁊ qualr̄ corpus ſc̄ti Marci
deferrent. alijs manibꝫ reuelaſſent: vnꝰ illorum
ait. Forſitan alicuius egiptij corpus vobis da-
tum defertis. ⁊ ſancti Marci corpus vos defer-
re putatis. Continuo igitur nauis in q̄ erat cor-
pus ſancti marci ꝑ ſeipſam mira celeritate ſeuer
tit ⁊ in nauem in qua ille reſidebat inſurgens. la-
teris partem fregit: nō prius illam dimittēs do-
nec omnes ſe ibidem corpus eſſe beati Marci
credere acclamarent. Cum quadaꝫ nocte na
ues curſu velociſſimo ducerentur. ⁊ naute tem-
peſtate ꝯquaſſati. ⁊ tenebris obuoluti quo per-
gerent ignorarent. ſc̄tus marcus cuidam mona
cho cuſtodi corꝑis ſui apparuit dicens. Dic oī-
bus iſtis vt velociter vela deponant: quia nō lō-
ge a t̄ra diſtāt. Quibꝫ depoſitis mane facto ſe
iuxta quandam inſulam inuenerunt. Ueruꝫ cū
ꝑ littora diuerſa tranſirent ⁊ ſanctum theſauꝝ
omnibus occultarent. venientes incole ꝯclama
bant. o q̄ꝫ beati eſtis qui ſācti marci corpus por-
tatis. Sinite vt ipſum ſuppliciter adoremus.

Quidam nauta adhuc omnino incredulus.
a demone arripit̄. ⁊ tamdiu vexat̄. donec ad cor
pus ſancti adductus ſe credere ꝯfiteret̄. qui li-
beratus gloriam deo dedit. ⁊ beatum marcuꝫ in
deuotione magna deinceps habuit.

Quodam tempe dum corpus ſancti marci
intra quandam columnam de lapidibus mar-
moreis factam paucis conſcijs eēt repoſituꝫ. vt
ibi cautius ſeruaretur: cōtigit vt teſtibus illis ex
hac luce ſublatis. nemo vbi naꝫ ſanctus eēt the
ſaurus poſſꝫ cognoſcere: nec aliquibus indicijs
inuenire. Fit ex hoc planctus in clericis. deſola-
tio ingēs in laicis. meror iminet vniuerſis. For-
midabat ſiquidem plebs deuota. ne patronus
tam inclitus furtiue fuiſſet ſublatus. Ideoqꝫ ie-
iuniū ſolenne indicitur. proceſſio ſolennior ordi
natur. Et ecce cunctis videntibus ⁊ ſtupētibus
lapides a columna proſiliunt. ⁊ archam vbi cor
pus eius latebat omnibus euidenter oſtendunt
Mox deuotas laudes agunt creatori omniuꝫ q̄
ſuū eis dignatus eſt reuelare patronum. Sicqꝫ
dies illuſtrata tanti ꝓdigij glīa. annis decurren
tibꝫ poſteris fit feſtiua. Quidam libri habēt
etiam ſubſcripta miraclīa.

Circa annū dn̄i. Mccxlj. Apd̄ papiā ī ꝯuen
tu ordis fratꝝ p̄dicatoꝝ. fuit q̄dā frat̄ r̄ligioſus
ac ſc̄te vite iulianꝰ noīe. natōe fauētinꝰ. iuuenis
corpe: h̄ canꝰ mēte: q̄ ī īfirmitate vltīa elaborās.
cū priorē domꝰ ſup ſtatu ſuo r̄q̄rēt: ⁊ ille morteꝫ
ſibi vicinā imminē dicēt. ſtatī facie exhilaratus
⁊ manibꝫ ⁊ toto corpore plaudens. clamare ce-
pit: date locum fratres. quia pre nimia leticie a-
bundantia iam proſiliet anima extra corpus. ex
eo qꝫ tam iocundos rumores audiui. ⁊ eleuatis ī
celum manibus: dicere cepit. Educ de carcere
animam meam ⁊c. Infelix ego homo q̄s me li-
berabit de corpe mortis hꝰ. Inter h̄ ille leui ſō-

no obdormiēs vidit btm marcū ad ſe veniſſe ⁊ ſe iux eꝰ lectulū collocaſſe. ⁊ ecce vox facta ē ad eū dicēs. Quid ibi agis o marce? Et ille. Ad monē tē iſtū acceſſi. qꝛ do eꝰ miſteriū ē acceptū. Et iterū vox ad eū. Quare int̄ ceteros ſctos ad eū maxi me tu veniſti? At ille. Quia ſpecialē i me habuit deuotōez: ⁊ locū vbi corpꝰ meū rqeſcit. ſedula deuotōe viſitauit. ⁊ iō veni i hora lui exitꝰ eū vi ſitare. Et ecce qdā albati totā domū ipleuerūt Quibꝫ ait marcus. Quare huc veniſtis? Et illi. Ut iſtiꝰ aiaz i ꝯſpectu dn̄i pn̄temꝰ. Euigilans at̄ pdictus frat̄ ꝓ pore domꝰ: a q̄ ego iſta audi ui: ꝯtinuo miſit. ⁊ oia q̄ viderat ſibi recitās: cum mlto gaudio i dn̄o feliciter obdormiuit.

Dū qdā mercatores veneti ſup qndā nauez ſaracenoꝝ alexādriā pgerēt. ⁊ iminēs piclm eui dent̄ viderēt. mox ſup ſcaphā aſcēdūt ⁊ funē p cidūt. ſtatiqꝫ nauis vi fluctuū reſoluta perijt et vniuerſos ſaracenos vnda vorax inuoluit: Unꝰ at̄ ex eis btm marcū inuocās q̄ potuit ſe aſtrinxit ꝙ ſi ſuū ſibi ꝯferret auxiliū. ⁊ ſacrū baptiſma ſu ſciperet: ⁊ ipius limia viſitaret. Mox ſibi vir ſplē didꝰ qdā apparuit. q̄ ereptū d fluctibꝫ i ſcapha cū ceteris collocauit. Ille at̄ alexādriā veniens: h̄ liberatori ſuo ingratus extitis nec ſcti marci feſtinat ad limia: nec nr̄e fidei ſuſcipit ſacra. Cui denuo marcus apparuit. ⁊ ipz d ſua ingratitudie icrepa uit. Rediēs igr̄ ad ſe venetias venit: ⁊ ibidē ſacro baptiſmatis fōte rnatꝰ. ⁊ marcꝰ appellatus. ⁊ in xp̄z pfecte credidit: ⁊ i bōis opibꝫ vitā finiuit.

Uir qdā dū i ſūmitate cāpanil̄ ſcti marci de venetijs qddā opis exercēt. ſbito cadit ipꝛoui de mēbrati toto corpe laniatꝰ. i ipo tn̄ caſu ſuo ſcti marci n̄ imemor. eꝰ patrocinuz iploꝛauit: q̄ cadēs ex iſperato cuidā ligno ꝓminēti ſbſtitit ⁊ dato fune illeſus euaſit: ⁊ ad opꝰ p̄ſtinū ꝯſūmā dū deuotꝰ aſſurgit.

Quidā cuiuſdā nobil̄ ꝓuīcial̄ tpalit̄ ſuꝰ dū voto aſtrictꝰ corpꝰ ſcti marci viſitaē vellz: ſed a dn̄o ſuo licētiā obtinē n̄ poſſz. tandē timorē car nal̄ dn̄i timori celeſtis poſtpoſuit ⁊ iſalutato do mīo ad ſctm viſitādū deuotꝰ acceſſit. Qd dn̄s egreferēs. ipm reuerſū exoculari mādauit. Fa uēt qntotꝰ crudeli dn̄o. crudeliores ſatellites: ⁊ dei famulū ſctm marcū inuocātē ad terrā ꝓijciūt ⁊ acutos palos oclos effodiētes apponūt. Sed nihil paloꝝ ꝓficiebāt conamie. qꝛ in ſe tabeſce bāt ſubita fractōe. Jubet igit̄ vt ſecuribꝫ crura frāgāt̄ ⁊ pedes pcidāt̄: ſed idomabile ferꝝ ſecu riū. ꝓtinꝰ molleſcit i plūbū. Jubz malleis ferreis os ⁊ dentes ꝯtūdi. h̄ ferꝝ ſue v̄tutis obliuiſcitur ⁊ dī potētia hebetat̄. Qd dn̄s vidēs ⁊ ſtupēs veniā petijt: ⁊ cū ſuo ſepulcꝝ. s. marci deuotōne ſedula viſitauit.

Miles qdā i ꝓlio ſic vulneratꝰ in brachio vt manꝰ a brachio depēdēt. adeo vt ipaz pcidēdā medici ⁊ amici ꝯſulerēt. Ille v̄o erubeſcēs fieri mācꝰ. q̄ ꝯſueuit haberi tāprobꝰ. manū i locū ſuū r̄ſtitutā pānis ſine medicamētis ligari fecit. In uocauit igr̄ btī marci ſuffragia: ⁊ manꝰ ꝯtinuo fuit ſanitati priſtine r̄ſtituta. ſola tn̄ cicatrix re māſit: ⁊ i tāti miracli teſtioniū ⁊ i tal̄ bn̄ficij mo nimētū. Uir qdā d ciuitate Mātue falſo ab i uidis accuſatus. i carcerē ē recluſus. q̄ cū qdra gita dies pegiſſet ibidē. ⁊ nimio afficerēt̄ tedio. tā dez triduano ieiunio ſe macerās. btī marci pꝛo ciniū inuocauit: q̄ ſibi apparēs iubz vt d carcē ſe curꝰ abſcedat. Ille v̄o dormitās p̄ tedio negle xit parē iuſſionibꝫ ſcti: exiſtimā ſilluſiōibꝫ ſe de ludi. Deide ſecūdo ⁊ tādē tercio ſibi apparuit ⁊ eadē ſibi impauit. Qui ad ſe rdiēs ⁊ oſtiū aptū ꝯſpiciēs. d carcere ſecurus exijt. ⁊ inſtar ſtuppe ꝯpedes mox ꝯfregit. Ibāt igr̄ die media p me diū cuſtodū ceterorūqꝫ omniū. ita vt ipe cūctos vidēs a nemie vidēt̄. Qui veniēs ad ſcti marci tumulū exoluit deuote debitū graꝝ. Cū totā apuliā ſterilitas magna iuadēt. nec t̄rā illā bn̄dicti onis pluuia irrigaret. reuelatū ē ꝙ tali plaga pcu tit̄ eo ꝙ ibi ſcti marci feſtiuitas n̄ colat̄. Dū igit̄ ſctm marcū inuocarēt. ⁊ feſtū eꝰ feſtiue ſe celebra turos ꝓmitterēt. ſterilitatē ab eis marcus depu lit: ⁊ ſupabūdātiā miſtrauit. dās eis ſalubrē ae rē ⁊ pluuiā ꝯgruētē.

Marcellinꝰ annis nouē ⁊ mēſibꝫ qtuor romanā ecclīam rexit. Hic iuſſu dyocleciani ⁊ maxi miani capit̄. ⁊ ad ſacrificādū adducit̄. Cū at̄ nō aſſentiret: ⁊ ex h̄ diuerſoꝝ tormētoꝝ genera ſuſti nē debēt. metu paſſiōis duo grana incenſi in ſa crificio poſuit. Tunc magna adeſt infidelium le ticia ſed fideles ingens triſticia percuſſit. Uerū tamen in capite infirmato fortiora membra re ſurgunt ⁊ minas principum paruipendunt. Et fideles ad ſummum pontificem conueniunt: et ipſum plurimum redarguunt. Quod ille cer nens. in concilio epiſcoporum ſe ſuppoſuit iudi candum. Ad quem illi. Abſit vt ſummus ponti fex ab aliquo iudicetur. ſed tu in te collige cauſā tuam ⁊ proprio ore te dījudica. Ipſe autem iaz penitens plurimum ingemuit. ⁊ ſeipſum depo ſuit. ſed tamen eum omnis turba iterum relegit. Qd ceſares audiētes. iterū eū capi fecerūt: ⁊ dū nullatenꝰ ſacrificare vellz. eū decollari mādaue rūt: ⁊ intantū creuit furor gētil̄ vt ifra mēſe de cē ſeptē milia xp̄ianorum pertimerentur. Mar cellinus autem dum decapitari deberet. ſe xp̄ia na ſepultura indignum eſſe aſſeruit: ⁊ iō omnes

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

q̇ ſe ſepelire pſumēnt: excōmūicauit. Quapro-
pter corpꝰ eꝰ inſepultū .xxxv. dieb' rmāſit. Pꝰ
h̄ btūs petrꝰ apl̄s marcello ſucceſſori .ſ. marcel
lini apparuit: dicēs. Fraṫ marcelle q̄re n̄ ſepelis
me: Cui ille: Nōne dudū ſepultus es dn̄e: Cui
apl̄s. Me inſepultū rputo. q̄zdiu marcellinū iſe
pultū videro. Cui ille. Nonne dn̄e noſti: q2 ille
oēs q̇ eū ſepelirēt: anathematizauit: Cui petrꝰ.
Nōne ſcriptū ē q̇ ſe hūiliat: exaltabiṫ. Vn̄ hoc
attēdē debuiſti. Uade igr̄ ⁊ ip̄ʒ ad pedes meos
ſepelias. Qui ſtatī iuit ⁊ iuſſa laudabil'r ꝯpleuit

Italis quaſi viuēs

tal'. q2 q̄l' viuebat exteriꝰ i ope tal' erat in-
tus i corde. Ul' vital' a vita. Ul' vital' vi-
uens alis .i. tuēs ſe alis ṽtutū. Ip̄e ei fuit tanq̄ȝ
vnū d' aīalib' di q̇ vidit ezechiel hn̄s in ſe q̄tuor
alas .ſ. alā fidi q̄ volabat i celū. alā amoris q̇ vo-
labat i deū. alā timoris q̄ volabat i ifernū. alā co
gnitōnis q̄ volabat i ſeip̄m. Eꝰ paſſio in libello
Geruaſij ⁊ Protaſij repta fuiſſe putaṫ.

Italis miles cōſu

laris. ex valeria vxore geruaſiū ⁊ ꝓtaſi-
uʒ genuit. Hic cū paulino iudice rauē-
nā ingreſſus. cū quēdā ibidē xp̄ianū medicū no
mīe vrſianū pꝰ mlta tormtoꝝ genera iuſſū decol
lari vidēt: ⁊ ille medicꝰ nimiū expauiſſʒ. exclama
uit ad eū ſcr̄s vital': di. Noli fraṫ vrſiane medi-
ce. q̇ alios curare ꝯſueuiſti teip̄m etna morte oc
cidē. ⁊ q̇ ad palmā p mltas paſſiōes veniſti noli
coronā amittē tibi a dō patā. Qd̄ vrſianus au-
diēs ꝯfortatus ē ⁊ d' pauore ſuo peitēs. martiri
uʒ libenṫ accepit. Scr̄us aṫ vital' eū honorifice
ſepeliri fecit: ⁊ pꝰ h̄ ad paulinū dn̄m ſuū vlṫ ve-
nire ꝯtēpſit. Ille ṽo nimiū idigtus. tuʒ q2 ad ſe
venire noluit. tū q2 vrſianū ſacrificare volētē re-
traxit. tū q2 xp̄ianū ſe eē oñdit iuſſit eū i eculeuʒ
leuari. Cui dixit vital'. Stultiſſimꝰ es. ſi me pu-
tas decipe q̇ alios ſp ſtudui libare. Et ait pauli-
nus miſtris. ducite eū ad palmaʒ: ⁊ ſi ſacrificare
noluerit: foueā ꝓfūdiſſimā donec ꝑueneritis ad
aquā ibidē facite: ⁊ ibi eū viuū ⁊ ſupinū ſepelite
Qd̄ ⁊ fecerṫ ⁊ btm̄ vitalē ibidē viuū ſepelierūt:
ſb nerone q̇ cepit circa annū dn̄i .lvij. Sacerdoſ
aṫ ydoloꝝ q̇ h̄ ꝯſiliū dederat: ſtatī a demōe arre
ptꝰ p .vij. dies inſaniens i illo loco exclamabat:
dicēs. Incēdis me ſcr̄e vital'. Die aṫ ſeptimo in
flumē a demōe ꝑcipitatus miſerabil'r expirauit
Uxor aṫ ſcr̄i vital' cū mediolanū rediret: inuenit
q̄ſdā ydolis imolātes q̇ cū eā hortarenṫ vt ydo
lis imolata ꝯmedēt. Rn̄dit xp̄iana ſū. n̄ licʒ mi-
hi d' vr̄is ſacrificijs mādūcare. Qd̄ ille audien-
tes tādiu eā ṽberauerṫ. ꝙ homīes ſui q̇ cuʒ ea
erāt vſqȝ mediolanū eā ſemiuiuā deduxerūt. vt
infra triduū feliciter migrauit ad dn̄m.

Irgo quedā fuit

anthiochie. cꝰ hiſtoriā ambro. i ſcd̄o
libro d' ṽgib' recitat i h̄ ṽba: Antio
chie nuꝑ ṽgo q̄dā fuit. fugitās pu-
blici viſus oñtatōnē. Sʒ q̇ magı̄ viroꝝ vitabat
oclos: aſpectus eo icēdebat amplꝰ impudicos.
Pulcritudo em̄ audita nec viſa plꝰ deſideraṫ.
duob' ſtimul' cupiditatū. amoris ⁊ cognitōnis.
dū ⁊ nihil occurrit qd̄ minꝰ placeat: ⁊ plus pu-
taṫ eē qd̄ placeat. qd̄ n̄ videt oclus explorat: ſ;
animus amator exoptat. Itaqȝ ſcr̄a ṽgo. ne di
utius alerētur potiēdi ſpe cupiditatis: itegrita-
tē pudoris profeſſa: ſic rſtrinxit iproboꝝ facies.
vt iā nō amareṫ ſ; ꝑdereṫ. Ecce pſecutō. Pu-
ella fugere neſcia. certare pauida. ne icideret i in
ſidiatores pudoris: animū ad ṽtutē pauit. tam
religioſa vt mortē n̄ timēt. tāpudica vt mortem
expectaret. Uenit ei corone dies: maxia oīm ex-
pectatō. ꝑducıṫ puella duplex ꝓfeſſa certamē:
⁊ caſtitatis ⁊ religiōis. Sʒ vbi viderṫ ꝯſtātiā ꝓ
feſſionis. metū pudoris. patā ad cruciatus. eru-
beſcētē ad aſpectꝰ: excogitare ceperṫ quēadmo
dū ſpe caſtitatis religionē tolleret. vt cuʒ id ab-
ſtuliſſent qd̄ erat amplꝰ: etiā id eriperēt qd̄ dere-
liq̄rūt. aut ſacrificare ṽgīeʒ. aut lupanari ꝓſti-
tui iubēt. Quō colūt deos ſuos q̇ ſic vidicātur.
aut quemadmodū ipi viuūt q̇ ita iudicāt. Hec
puella n̄ q̇ de religiōe ambigēt: ſ; q̇ d' pudore tre
pidaret: ipa ſecū inq̄t. Quid h̄ agimꝰ: Hodie.
aut martir. aut ṽgo: altera nob' iuideṫ corona: ſ;
nec ṽgīs nomē agnoſciṫ vbi virginitatis auctor
negatur. Nam quemadmodū virgo ſi meretri-
cem colas quēadmodū ṽgo ſi adulteꝝ diligas.
quēadmodū ṽgo ſi amatorē petas: Tolerabi-
lius eſt mētē q̄ȝ carnē ṽgīeʒ hr̄e. vtrūqȝ bonū ſi
liceat ⁊ ſi n̄ liceat: ſaltem non homini caſte. ſ; dō
ſimus. Et raab mētrix fuit: ſ; poſtq̄ȝ dn̄o credi-
dit: ſalutē iuēit. iudith ſe vt adultero placēt or-
nauit. q̇ tn̄ q2 h̄ religiōe n̄ amore faciebat nemo
eam adulteram iudicabat. Bn̄ ſucceſſit exēplū.
Nam ſi illa q̇ ſe ꝯmiſit religiōi. ⁊ pudorē ſerua-
uit ⁊ patriam: fortaſſis ⁊ nos ſeruando religio-
nem ſeruabimus etiam caſtitatem. Q2 ſi iudith
pudicitiam religioni preferre voluiſſet: perdita
patria etiam pudicitiam perdidiſſet. Itaqȝ ta-
libus informata exemplis: ſimul animo tenens
ṽba domini q̇bus ait. Quicūqȝ ꝑdiderit aīam
ſuā ꝓpṫ me: inueniet eā. fleuit ⁊ tacuit. ne eā vl' lo
q̄ntē adulṫ audiret: nec pudoris elegit iiuriaʒ: ſ;
xp̄i amore recuſauit. Eſtimate. vtꝝ adulterare
ꝑotuit corpe. q̇ nec voce adulterauit. Iādudū

verec̄ũdabat̄ oͦ͞ro mea: ⁊ q̄ adire geſtoꝝ ſeriē cri
mīoſā atq̄ȝ explanare formidabat. Claudite au
res v̄gies dī: deducit̄ puella dī ad lupanar: ſed
apire aures v̄gies dī: v̄go ꝓſtitui pt̄ adultera/
ri n̄ pt̄. Ubicūq̄ȝ v̄go dī ē: tēplū dī ē. nec lupa/
naria īfamāt caſtitatē: ſ; caſtitas et̄ loci abolet ī/
famiā. Ingēs petulātiū ꝯcurſus fit ad fornicez
Diſcite martirū miracl'a ſc̄te v̄gies. diſcite lo/
coꝝ vōbula. claudit̄ itus colūba. ſtrepūt accip
tres foris. certāt ſinguli q̄ pdā pmꝰ iuadat. At
illa maībꝫ ad celū leuatis q̄ ad domū oͦ͞ronis ve/
niſſet n̄ ad libidīs diuerſoriū. xp̄e inq̄t domuiſti
v̄gini feros leones potes domare et̄ hoīm feraſ
mentes. Caldeis rorauit ignis. iudeis ſeſe vnda
ſuſpēdit: miſericordia tua n̄ natura ſua. Suſan
na ad ſupplitiū genua flexit: ⁊ d̄ adulteris trium
phauit. Aruit dex̄ q̄ tēpli tui dona violabat. Nc̄
templū ipm̄ attractat̄ tuū: ne patiaris īceſtū ſa/
crilegiū. q̄ n̄ paſſus ē furtū. Bn̄dicat̄ ⁊ nc̄ nomē
tuū. vt q̄ ad adulteriū v̄go veni. v̄go diſcedam
Uix ꝯpleuerat oͦ͞rōnē. ⁊ ecce vir militis ſpē ter/
ribilis irrupit. queādmodū v̄go ḡ tremuit. cui
ꝑpl's tremēs ceſſit: ſ; n̄ illa īmemor leonis. ⁊ dani
el inq̄t ſupplitiū ſuſāne ſpectaturus aduenerat.
⁊ quā ꝑpl's dāņauerat: vnꝰ abſoluit. Pt̄ et ī h̄
lupi hitu ouis latē. hȝ ⁊ xp̄c milites ſuos. q̄ et̄ le/
giones hȝ. aut fortaſſe ꝑcuſſor itrauit. ne verea/
ris aīa mea: ⁊ tl'es ſolēt martires facere. O v̄go
fides tua te ſaluā fec̄. Cui miles. Queſo ne pa/
ueas ſoror. fr̄ huc veī ſaluaē aīaȝ: n̄ ꝑdē. hua me
vt ipa hueris. q. adulter īgreſſus ſi vis martir e/
grediar: veſtimēta mutemus. Cōuenērt ei mihi
tua ⁊ mea tibi: ſ; exutraq̄ȝ xp̄o. Tua. ſ. veſtis me
verū militē faciet: ⁊ mea te v̄gīez. Bn̄ tu veſtie/
ris: ego melius exuar. vt me ꝑſecutor agnoſcat.
Sume hitū q̄ abſcōdat feiam. trade q̄ cōſecret
martirē. induē clamidē q̄ occultet mēbra v̄gis:
⁊ huet pudorē. Sume pileū q̄ tegat crines. ab/
ſcōdat ora: ſolēt erubeſcē q̄ lupanar intrauerūt
Sane cū egreſſa fueris: ne reſpicias retro. mēor
vxoris loth. q̄ naturā ſuā: q̄ impudicos licȝ ca/
ſtis oculis aſpexit: amiſit: nec vereare neq̄t ꝑeat
ſacrificio. Ego ꝓ te hoſtiā dō me reddo: tu pro
me militē xp̄o hn̄s bonā militiā caſtitatis. q̄ ſti/
pēdijs militat ſempit'nis. loricā iuſticie q̄ ſpūali
munimīe corpꝰ induat. ſcutū fidei q̄ vulnꝰ r̄pel/
las. galeā ſalutis. ibi eī ē p̄ſidiū nr̄e ſalutis vbi ē
xp̄s. q̄m ml'ieris caput vir. v̄ginū xp̄s. Et īt' h̄
v̄ba clamidē exuit ſuſpectꝰ tn̄ adhuc hitus: ⁊ ꝑ
ſecutoris ⁊ adulteri: v̄go ceruicē. clamidē cepit
miles offerre. Que pōpa illa q̄ gr̄a cū ī lupana/
ri d̄ martirio certarent: addantur ꝑſone miles ⁊
v̄go. He diſſiles int' ſe nat'a: ſ; dī miſeratōe cō
ſiles vt ꝯpleat̄ oraculū. Tc̄ lupi ⁊ agni ſi ſimul
paſcēt̄. ecce agnus ⁊ lupus n̄ ſolū ſil' paſcūt̄. ſed
et̄ īmolāt̄. Quid pl'a mutato hitu euolat puel/
la d̄ laqueo. iā n̄ ſuis alis. vtpote q̄ ſpūalibꝫ fere
bat̄. ⁊ q̄ nulla vnq̄ȝ viderūt ſecl'a. Egredit̄ d̄ lu
panari v̄go xp̄i. At illi q̄ videbāt ocl'is ⁊ n̄ vide
bāt corde. ceu raptores ad agnā: lupi fremēt ad
ꝑdā. vnꝰ q̄ erat imodeſtior itroiuit. Sȝ vt hau/
ſit ocl'is rei geſtū. Quid h̄ inq̄t ē. puella ingreſ/
ſa ē: vir videt̄. Ecce n̄ fabuloſū illd̄ cerua ꝓ vir
gine: ſ; qd̄ verū ē miles ex virgīe. At et̄ audierā
⁊ n̄ crediderā q̄ aq̄s xp̄s ī vina ꝯuertit. iam mu/
tare cepit ⁊ ſexus: recedamus hic dū adhuc qd̄
fuimus: ſumus. Ut q̄d ⁊ ip̄e mutatus ſū. q̄ alid̄
cerno q̄ȝ credo. Ad lupanar veni: cerno vadimo
niū. ⁊ tamen mutatus egrediar: pudicus exibo
q̄ adulter intraui. indicō rei. q̄ debebat̄ tāto co
rona victori. Damnatus ē ꝓ v̄gie. q̄ comphē/
ſus ē ꝓ v̄gine. ita d̄ lupanari n̄ ſolū v̄gies: ſed
et̄ martires exiert̄. Fert̄ puella ad locū ſupplitij
cucurriſſe certaſſe ābos d̄ nece Cū ille dicēt. ego
ſum iuſſus occidi. te abſoluit ſn̄ia: q̄m me tenuit
at illa clamauit. Nō ego te vadē mortis elegi ſ;
p̄dez pudoris optaui. Si pudor q̄ritur: manet
ſexus. Si ſāguis expoſcitur fideiuſſorē n̄ deſide
ro: vnd̄ diſſoluā habeo. In me lata ē iſta ſn̄ia q̄
ꝓ me lata ē. Certe ſi pecunie te fideiuſſorē dediſ
ſem. ⁊ abſente me iudex tuuȝ cenſum feneratori
adiudicaſſet: eadem me ſententia conuinceres:
meo patrimonio ſōluere tuos nexus. Si recuſa
rem. q̄s me indignam morte cenſeret: quāto ma
ior ē capitis hꝰ cenſura: moriar innocēs ne mo/
riar nocēs. Nihil mediū eſt hodie. aut rea ero ſā
guinis tui. aut martir mei. ſi cito redij: q̄s me au/
deat excludere: ſi moram feci. q̄s me audeat ab/
ſoluere: Plus legibꝫ debeo rea. n̄ ſolū fuge me.
ſ; et̄ cedis aliene. Sufficiūt mēbra mortis. q̄ nō
ſufficiebāt iniurie. eſt in virgine vulneri locus q̄
non erat contumelie. Ego obprobriū declinaui
non martirium. tibi ceſſi veſtem: nō ꝓfeſſionem
mutuaui. quia ſi mihi pripis mortem: non re/
demiſti me ſed circunueniſti. caue queſo ne con/
tendas. caue ne contradicere audeas. noli eripe
re beneficium quod dediſti. Dum mihi hāc ſen
tentiam negas: illam reſtituis ſuperiorem. Sē/
tentia enim ſn̄ia ſuperiore mutatur. Si poſteri/
or me non tenet: ſuperior tenet. poſſumus vtri/
q̄ȝ ſatiſfacere ſententie ſi me prius patiaris occi
di. In te habent aliaȝ quam exerceant penam:
in v̄gie obnoxius pudorem. Itaq̄ȝ glioſior erī
ſi videaris d̄ adult'a martirē feciſſe q̄ȝ d̄ martire
adulteram reddidiſſe. Quid expectatis: Duo
ꝯtēdērt ⁊ ambo vicerunt. nec diuiſa eſt corona
ſ; addita. Ita ſc̄ti martires inicē ſibi bn̄ficia ꝯfe
rētes. altera principiū martirio dedit alt' effectū

Atē pħoꝝ gymnaſia. damonē ꝛ ſinthiā pictā
goꝛeos incolas ferūt. Quoꝝ vn⁹ cū eēt moꝛti
adiudicat⁹: ꝯmēdādoꝝ ſuoꝝ tp̄s popoſcit. Ti-
rānus aūt aſtutiſſim⁹ cū repiri n̄ poſſe exiſtiaret:
petiuit vt ſpōſoꝛē daret. q̄ ꝑ ſe feriret̄ ſi ipe mo-
rā facet̄. Quid ꝺ duob⁹ p̄clarius neſcio. vtrūqꝫ
p̄claꝝ. alt̄ vadē moꝛtis ineit. alt̄ ſe obtulit. Ita-
qꝫ cū re⁹ moꝛā ſupplicio facet̄: fideiuſſoꝛ ſereno
vultu moꝛtē n̄ recuſauit. Cū ducet̄ ad moꝛtem:
amicus reuerſus ē. ceruicē ſubſtituit: colla ſbie-
cit. Tūc admiratus tirānus. cariorē pħis amici-
tiā qꝫ vitā fuiſſe. petiuit vt ipe ab ipis q̄s dāna-
uerat i amicitiā reciperet̄. Tāta ꝟtus eſt amicitia
vt tirānū inclinaret. Digna laude ħ mioꝛ a nr̄is
Nā illic ambo viri. ħ et̄ vna ꝟgo. q̄ p̄io et̄ ſexū
vincet̄. Illi amici iſti incogniti. Illi tirāno vni ſe
obtulert̄. Iſti tirānis pl'ib⁹. ac et̄ crudelioꝛibus.
Qꝺ ille pepcit: iſti occidert̄. Int̄ illos i vno ob-
noxia neceſſitas. In his amboꝝ volūtas libera.
Hi q̄z ill' prudētioꝛes qꝛ illi⁹ ſtudij ſui finis ami-
citie gr̄a. Iſtis coꝛona martirij. Illi ei certauert̄
hoib⁹: iſti dn̄o. hec ambroſius.

Etrus interpꝛeta

tur agnoſcēs vl' diſcalciās. Uel dr̄ pe-
trus a petros qꝺ ē firmū. Per ħ intelli
gūtur tria priuilegia q̄ fuert̄ in beato petro. Fu-
it eēm p̄dicatoꝛ egregius: ꝛ inde dr̄ agnoſcēs. qꝛ
ꝛ pfectā ſcripturaꝝ noticiā habuit. ꝛ i p̄dicatōe
q̄d cuiqꝫ ꝯueniret: agnouit. Secundo fuit ꝟgo
puriſſim⁹. ꝛ inde dr̄ diſcalciās qꝛ a pedib⁹ ſuaꝝ
affectōnū oēꝫ amorē moꝛtuū diſcalciauit ꝛ exu-
it. vt iā n̄ ſolū coꝛpe ſed et̄ mente ꝟgo eſſet. Ter-
cio fuit martir dn̄i glioſus: ꝛ inde fuit firm⁹. qꝛ
martiriū ꝑ defenſiōe fidei ꝯſtant̄ ſuſtinuit.

Etrus nou⁹ mar

tir ꝺ oꝛdine p̄dicatorum fidei pugil
egregius. de ciuitate ꝟonenſi extitit
oꝛiūdus. Hic tāqꝫ ſplēdidū lumē ꝺ
fumo. liliū cādens de ſentib⁹. rubēs roſa ꝺ ſpinis
exoꝛt̄: dū ꝺ pentib⁹ ꝑ errorē excecatis lucid⁹ p̄-
dicatoꝛ exurgit. ꝛ ꝺ ſauciatis mente coꝛporeqꝫ
coꝛruptis: ꝟgiale dec⁹ ꝓcedit. ac ꝺ ſpinis. i. eter-
no incendio deputatis: inclitus martir aſcendit
Parentes nāqꝫ ſuos īfideles ꝛ hereticos b̄tus
petr⁹ hūit. a q̄ꝝ tn̄ erroꝛe ſe peit⁹ mūdm ſeruauit
Cū aūt adhuc ſeptē eēt ānoꝝ: ꝛ a ſchol' redi-
ret a patruo ſuo. q̄ hēſim ſapiebat q̄dnā i ſchol'
didicerit: iterrogat̄. Qui r̄ndit ſe didiciſſe. cre-
do in deum patreꝫ oīpotētē creatoꝛē celi ꝛ terre
Et ille. Noli dicē creatoꝛē celi ꝛ t̄re. cū ipe viſi-
biliū creatoꝛ n̄ fuerit ħ dyabol⁹ oīa iſta q̄ videt̄
creauit. Ipe ꝟo puer ſe potius velle dicē ſic le-
gērat: affirmabat. ꝛ ſic ſcp̄tū erat ſe poti⁹ credē
velle: dicebat. Tc ille ꝑ autoꝛitates ħ ei ꝑſuadē
vt poꝛat: nitebat̄. Quas oēs puer ſpūſcō re-
plet⁹ ſic ꝯ eū ꝯūtit: eūqꝫ ꝓꝓo gladio iteremit. vt
ille q̄ diuītēt: n̄ hr̄et. Qui idigne ferēs a puēo ſe
ꝯfuſū: p̄ri totū qꝺ int̄ ſe geſtum fuēit: r̄tulit. ꝛ vt
petꝝ a ſchol' r̄mouēt: mōis oib⁹ ꝑſuaſit. Timeo
eēm ait ne cū petr⁹ bn̄ fuēit erudit⁹: ad metricem
illā rōnā ecciā ſe ꝯferat: ꝛ ſic fidē nr̄aꝫ dſtruat ꝛ
ꝯfūdat. Qui neſciēs veꝝ dixit. dū petꝝ hētico-
rū ꝑfidiā dſtructuꝝ eē: tāqꝫ alt̄ cayphas ꝓꝓha-
uit. Sꝫ qꝛ res a dō fiebat: p̄r fr̄is moꝛtis aſſēſū n̄
p̄buit. ſpans qꝛ ꝑ aliquē hēſiarchā ad ſuā ſectā
t̄hi facet̄ cū i gm̄aticalib⁹ fuiſſꝫ erudit⁹. Ui-
dēs igr̄ puer ſcēs n̄ eē tutū cū ſcoꝛpiōib⁹ hitare:
mūdm penteſqꝫ deſpiciēs: mūdꝰ ipe fratꝝ p̄dica-
toꝝ oꝛdieꝫ itroiuit. i q̄ q̄dē oꝛdie ꝯ̄laudabil'r vi-
xerit. inocēti⁹ papa i ſua ep̄la apit: dicēs. Cū ei
b. petr⁹ a mūdi fallatijs i adoleſcētie ānis ꝓuide
decliaſſꝫ: ad oꝛdieꝫ fratꝝ p̄dicatoꝝ ſe trāſtulit. i
q̄ q̄dē oꝛdie. xxx. fere ānoꝝ ſpacio fult⁹ caterua
ꝟtutū. fide p̄ābula ſpe aſtāte. comite caritate.
ſic ꝑualuit ꝛ ꝓfec̄ circa defēſiōem ipi⁹ fidei. ꝓ q̄
tot⁹ ardebat qꝛ ꝯ illi⁹ diros hoſtes mēte itrepi-
da. feruētiqꝫ ſpū ꝯtinuū certaīnē exercēs. ſuum
tn̄ agonē diurnū victrici ſupāte martirio felicit̄
ꝯſūmauit. ꝛ ſic petr⁹ firm⁹ i pet̄ fidei. pet̄ demū
paſſiōis allil⁹: ad petrā xp̄ꝫ digne laureand⁹ a-
ſcēdit. Uirgitatē q̄ꝫ mētis ꝛ coꝛpis ſꝑ illibataꝫ
ſuauit: nec alic⁹ moꝛtal' crimis vnq̄ꝫ ſenſit ꝯta-
ctū ſic ſuoꝝ ꝯfeſſoꝝ fideli teſtionio ē ꝓbatū. Et
qꝛ ſu⁹ delicate nutrit⁹ ꝓteruit i dn̄ꝫ: carnē ſuaꝫ
aſſidua cibi ꝛ pot⁹ ꝑcitate r̄ſtrixit. Ne ꝟo ꝑ ocij
dſidiā. hoſtilib⁹ patēt īſidijs. i iuſtificatōib⁹ dn̄i
exercebat̄ aſſidue. vt eo circa licita tōliter occu-
pato: locū i ipo illicita n̄ hn̄ent: ꝛ a ſpūalib⁹ neq̄-
tijs tut⁹ eēt. Nocturna quidē ſilētia hūane de-
putata q̄eti. p⁹ doꝛmitōeꝫ breuē currebāt i ſtu-
dijs lectōnū. ꝛ ſomni tp̄us vigilijs occupabat.
Dies aūt impendebat cōmodis aiaꝝ. vl' ſedulis
iminēdo p̄dicatōib⁹. vl' ꝯfeſſionū audientie inſi-
ſtēdo. aut hereticoꝝ dogma peſtifeꝝ validis rō-
nib⁹ ꝯfutādo. In q̄b⁹ ſpēalis gr̄e dono noſcitur
claruiſſe. Deuotiōe inſuꝑ gr̄tus. hūilitate lenis.
obediētia placidus. benignitate ſuauis. pietate
ꝯpatiēs. patiētia ꝯſtāſ. caritate p̄ſtabil'. ꝛ i cūct̄
moꝝ maturitate ꝯpoſit⁹. alios ꝓfuſ ꝟtutuꝫ aro-
matib⁹ attrhebat. Feruēs q̄ꝫ amatoꝛ fidicultoꝛ
p̄cipu⁹. ꝓpugrātoꝛ ardēs. ſic aīo ſuo fidē ipſſerat.
ſic ſe totū i illi⁹ mācipaueāt obſeqū. qꝛ q̄qꝫ ipius
opa ꝛ ꝟba ꝟtutē fidi r̄dolebāt. ꝓ hac q̄ꝫ moꝛ-
tē ſbire cupiēs. ħ p̄ncipal'r a dn̄o attentis ꝛ cre-
bris poſtulatōib⁹ ſupplicaſſe ꝓbat̄. qꝛ n̄ ſinēt eū
ex hac luce migr̄e niſi ſūpto ꝓ illo calice paſſi-

onis nec fraudatus ē tādem a deſiderio ſuo.
Mltis ꝟo ī vita ſua miraclis claruit. Naꝫ cum
apͦd mediolanū q̄ndā epm̄ heticoꝝ a fidelibus
captū btūs petrus examiaret. ⁊ mlti epi ⁊ rligio
ſi ⁊ maxia ps ciuitatis illuc ꝯueniſſet ⁊ dies tn ex
p̄dicatōe tū examiatōe ī lōgū ꝓtracta fuiſſet. et
maximus eſtus cūctos afflīgēt: dixit ille hereſi-
archa corā oīb. O petre ꝑuerſe ſi tu es ita ſcts
ſic h ſtultꝰ ppl's te eē affirmat cur eū eſtu mori ꝑ
mittis. ⁊ n̄ rogas dn̄ꝫ vt nubē aliquā īterponat
vt n̄ moriat h ſtultꝰ ppl's tāto eſtu: Ad quē pe-
trus rn̄dit. Si vis ꝓmittē te abnegaturꝝ hēſim
tuā. ⁊ fidē catholicā recepturū: rogabo dn̄m et
faciet qd̄ dixiſti. Tūc fautores hereticoꝝ concla-
mātes heſiarche dixerūt. ꝓmitte. ꝓmitte. Cre-
debant eñ ꝙ fieri n̄ poſſꝫ. ꝙ beatꝰ petrꝰ ſe factu
rū corā oīb ſpopōdit ⁊ maxīe cū nulla vl' mima
nubecula ī aere appareret. Catholici aūt ſuꝑ pro
miſſiōe b. petri triſtari cepe͛t: timentes ne fides
catholica ex h ꝯfuſioni patēt. Cū ḡ hetícꝰ ſe ob
ligare nollet: b. petrꝰ cū magn̄ fiducia dixit. Ad h
ꝙ verꝰ deus viſibiliū ⁊ inuiſibiliū creator mōſtre
tur. ⁊ ad ꝯſolatōꝫ fideliū. ⁊ ad ꝯfuſiōꝫ heticorū.
rogo deū vt aliqua nubecl'a aſcēdat: ⁊ ſe int' ſo-
lem ⁊ ppl'm int'ponat. Qd̄ mox p̄miſſo crucis ſi
gnaculo factū fuit ꝑ magnā horā ī modū papi-
lionis ppl'm nubecl'a ꝓtegēte. Cōtractꝰ q̄dā
aſſerb noīe. cū. v. annos māſiſſet ꝯtractus ita vt
ꝑ terram ī ſextario traheret: mediolanū ad bea-
tū petrū ductꝰ fuit quē cū b. petrꝰ ſignaſſet: ꝯti-
nuo ſanatus ſurrexit. Quedā eciā miracl'a q ꝑ
eū dn̄s dū adhuc viuēt fec: inocētius in p̄dicta
epl'a recitat dicēs. Cuiuſdaꝫ nobil' filiū p nimio
⁊ horribili totꝰ gutturis tumore nec loq nec ſpi
rare valētē. leuatis ad dn̄m manib. ⁊ crucis ī eo
facto ſigculo. illocꝫ accipiēte ipiꝰ cappā: ⁊ infir-
mo ſuꝑponēte eū ilico ſanauit. Idēqꝫ nobil' ve-
hemti poſtmodū corporis tortōne grauatꝰ. cre
dēs ⁊ metuēs exide ſibi mortis imine͛ diſcrimen
cappā ipaꝫ quā extūc ꝯſuauerat reuerēter fecit
afferri q ſuo appoſita pectori: mox vermē q̄ndā
duo hñtē capita. ⁊ piloꝝ denſitate villoſū euo-
muit plena liberatōe ſecuta. Cuidā eciā iuueni
muto. imiſſo ī os digito. ſueqꝫ ligue ſoluto liga-
mine: bn̄ficiū loq̄le ꝯceſſit. Hec ⁊ alia pl'a dn̄ vi
uēt dignatus ē ꝑ eū dn̄s opari. Ueꝝ cuꝫ pe-
ſtis hetica lōgobardie ī ꝓuīcia pullularet. ⁊ ml'
tas iā ciuitates ꝯtagiōe peſtifera īfeciſſꝫ: ſūmus
pōtifex ad peſtē dyabolicā abolēdā: diuſos in-
q̄ſitores d ordie p̄dicatoꝝ in diuerſis lōgobar-
die ptib delegauit. Sꝫ cū apud mediolanū he-
tici nō ſolū mlti nūero. ſꝫ eciā magni ſecl'ari poten
tia. acuti fraudolēta eloq̄ntia: ⁊ pleni dyabolica
ſcīa reſiderēt: ſūmus pōtifex ſciēs ⁊ itelligēs he.

petrū virū eē magnanimū q ab hoſtiū fortitudi
ne. potentia. ml'titudine n̄ pauēt. aiaduꝰtens qꝫ
eꝰ ꝯſtātē ꝟtutē ꝑ quā adūſarioꝝ potētie nec in
modico cedēt. cognoſcēs eciā eꝰ facūdiā ꝑ quā fa
cile heticoꝝ fallacias detegēt. n̄ igrās inſuꝑ ipꝫ
ī dīna plene ſapīa eruditū. ꝑ quā friuola hetico
rū argumēta rōnabil'r ꝯfutaret: ipm̄ tāſtrenuū fi
dei pugilē. ⁊ tāindefeſſuꝫ dn̄i bellatorē: ī medio
lano ⁊ eius comitatu inſtituit. ⁊ inq̄ſitorē ſuū au
toritate ꝯceſſa plenaria ordiauit. Ipe igr̄ iniūctū
ſibi officiū diligent' exercēs. heticos vbiqꝫ ꝑq̄re
bat: nullā eis reqēꝫ tribuēs. ſꝫ mirabil'r oēs ꝯfū
dens ⁊ ꝯfutās: potent' expellēs: ſap ent' ꝯuicēs
ita vt n̄ poſſent reſiſtē ſapīe ⁊ ſpūi q ꝑ eū loque-
bat'. Qd̄ audiētes hetici ⁊ dolentes: d ipiꝰ mor
te cū ſuis fautorib tractare cepe͛t: arbitrantes
ſe poſſe pacifice viuē. ſi eoꝝ tāualidꝰ ꝑſecutor d
medio tolleret'. Cū igr̄ p̄dicator intrepidꝰ: mox
martir futurus. d cumis mediolanū ꝓ inq̄rēdis
heticis ꝑgeret. ī ipo itinē palmā martirij aſſecu-
tus ē. ſic inocētiꝰ explicat ī h ꝟba. Cū d ciuita-
te cumana. vbi fratrū ſui ordis ibi īmorātiū por
erat. mediolanū ꝑgeret: ꝓ exequēda inq̄ſitōne
ꝯ heticos ſibi ab aplīca ſede ꝯmiſſa. ſicꝰ ī publi-
ca p̄dicatōe p̄dixerat. q̄dā d ipoꝝ heticoꝝ cre-
dentib p̄ce illoꝝ inductus ⁊ p̄cio in eū ſalutaris
ꝓpoſiti iter ꝓſequētē funeſtꝰ inſilijt. ⁊ in agnuꝫ
vtiqꝫ lupus. ferꝰ ī mitē. impiꝰ ī piū. furibūdꝰ in
māſuetuꝫ. ī modeſtū effrenis. ꝓfanus ī ſctm̄. ꝓ-
ſumit inſultū. exercet conatū. mortē intētat. ſa-
crū aūt caput illiꝰ crudelit' impetens: ⁊ diris ī ipꝫ
īnꝑſſis vulnerib: ſauciato ſāguie iuſti enſe: ve-
nerādū illū n̄ diuertētē ab hoſte: ſed exhibētem
ſe ꝓtinꝰ hoſtiā. ⁊ ceſoris ſuſtinētē ī patia truces
ictus dimiſit: ſpū petēte ſupna ī ipo loco paſſio
nis occiſū. Ipo qꝫ ſacrilego ꝑcuſſuras ī xpi mi-
niſtrū gemīas inculcāte. Ille nō q̄rula voce ge-
mēs vel murmurās: ſed ſufferens oīa patienter
ſuū dn̄o ꝯmēdabat ſpm̄: dicēs. In manus tuas
dn̄e ꝯmēdo ſpm̄ meū. Simbolū eciā cepit dicē fi
dei. cuiꝰ nec ī h articl'o deſijt eē p̄co. ꝓut ipe ne-
phādus q a fidelib captꝰ ⁊ q̄dā frat' dn̄icꝰ qui
comes illius erat ⁊ ab ipſo lictore ꝑcuſſus dieb
aliq̄b ſupuixit: poſtea retulerunt. Sꝫ cum ad-
huc martir dn̄i palpitaret: cultellū crudel' lictor
arripuit: ⁊ ꝑ latera eius tranſfixit. In ipa aūt
die ſui martirij confeſſor. martir. ꝓpha ⁊ doctor
quodāmō eſſe ꝓmeruit. Cōfeſſor in eo ꝙ fidem
xpi inter tormenta conſtantiſſime ꝯfeſſus fuit. ⁊
in eo ꝙ ipa die confeſſione more ſolito facta ob
tulit deo ſacrificiuꝫ laudis. Martir in eo ꝙ pro
defenſione fidei ſanguinem ſuum fudit. Pro-
pheta in eo. ꝙ cū ipe tunc quartanam patēt' et
ſocij dicerent ꝙ non poſſēt mediolanū applica-

re. Jlle rn̄dit. ſi n̄ poterim⁹ ad dom̄ū fratrū ꝑue-
nire: ap̄ d̄. ſ. ſimplicianū potēim⁹ hoſpitari. Qd̄
7 factū ē. Nā cū ſacrū e⁹ corp⁹ deferret̄: fratres
ꝓpt̄ nimiā ꝑpl̄i freq̄ntiā n̄ potuer̄t illd̄ eadez die
ad domū deducē: ſ ap̄ d̄ ſc̄tm ſimplicianū depo-
ſuerūt: 7 ibi ea nocte ꝑmāſit. Doctor i eo ꝙ etiā
cū pateꝛ̄: fidē verā edocuit: dn̄i ſimbolū clara vo
ce cecinit. Ei⁹ q̄z paſſio venerāda dn̄ice paſ-
ſioni ſil̄is mlt̄ū fuiſſe videt̄. X̄p̄s ei paſſus ē pro
ꝟitatate quā p̄dicabat: petrus pro ꝟitate fidei
quā defēdebat. X̄p̄s paſſus ē ab iſideli ꝑpl̄o iu-
deoꝝ: petrus ab iſideli turba hēticoꝝ. X̄p̄s i pa
ſchali tp̄e crucifigit̄: petr⁹ eodē tp̄e martiriū pa
titur. X̄p̄s cū pateꝛ̄. in man⁹ tuas dn̄e ꝯmendo
ſp̄m meū: dicebat: petrus cū occideꝛ̄ ꝟba eadē
clamitabat. X̄p̄s ꝓ. xxx. denarijs tradit⁹ fuit vt
crucifigeꝛ̄. petr⁹ ꝓ q̄dragita libris papieñ. fuit
venditus vt interficeꝛ̄. X̄p̄s ꝑ paſſioēz ſuā ad fi-
dez mlt̄os adduxit petr⁹ ꝑ martiriū hēticos ml̄
tos ꝯuertit. Quis em̄ egregius doctor 7 fidei
pugil hēticoꝝ dogma peſtiferū i vita ſua plurimū
eradicauerit: p⁹ mortē tn̄ ſuā e⁹ meritis 7 choru
ſcātib⁹ miracul̄ fuit adeo extirpatū. vt q̄ꝫplurimi
errorē ſuū relinq̄rēt 7 ad gremiū ſc̄te eccl̄ie ꝯuo-
larent ita vt ciuitas mediolaneñ 7 comitat⁹ eiuſ
dem. vbi tot hēticoꝝ ꝯuētic̄la reſidebant: adeo
purgata ē vt alijs expulſ 7 alijs ad fidē ꝯuerſis
nll̄s ibidē audeꝛ̄ aliq̄ten⁹ ꝯpere. Pl̄es et̄ d̄ eis
maximi 7 famoſi p̄dicatoꝝ ordinē ſt̄ ingreſſi. q̄
vſq̄ꝫ nūc cūctos hēticos 7 fautores feruore mi-
rabili ꝑſequūt̄. Sic nr̄ ſampſon pl̄es philiſteoſ
iterfec̄ moriēs q̄ꝫ occideꝛ̄ viuēs. Sic granū fru-
mēti cadēs i terrā 7 iſidelīū maīb⁹ ꝯpſſuz 7 mor-
tuū: vberē ꝯſurgit i ſpicā. Sic botrus i torcula-
ri calcatus: liq̄ris redūdat i copiā. Sic aromata
pilo ꝯtuſa odorē pleni⁹ circūfūdūt. Sic ḡnū ſi-
napis ꝯtritū ꝟtutē ſuā mlt̄iplicat̄ demōſtrauit.
P⁹ ſc̄ti viri glīoſū triūphū mlt̄is eū dn̄s mi
raclis illuſtrauit. q̄ꝝ q̄dā ſumm⁹ pōtifex refert:
dicēs. P⁹ mortē ipius lāpades ad ſepulcꝝ ei⁹
depēdētes: pluries ꝑ ſeipās abſq̄ꝫ oī hūano ſtu
dio 7 miſterio diuinitus ſt̄ accēſe. q̄ꝛ ꝯueniēs ni-
mis erat. vt q̄ igne 7 lumie fidei excellēter claru-
erat: ſingl̄are d̄ ip̄o ignis ac lumis miracl̄m ap-
pareꝛ̄. Quidā aūt cū veſcereꝛ̄ cū alijs 7 ei⁹ ſc̄tita
tē 7 miracl̄a dep̄uaret. ſumpto q̄dā obteſtatōis
morſello. ꝙ eū n̄ poſſ; ſi circa h̄ dereliq̄ret tranſ-
glutire: ſenſit mox ip̄m ſic gutturi iherētē. vt il-
lū inducē vl̄ educē n̄ valeꝛ̄. q̄re ilico penitēs 7 iā
vultus mutato colore q̄ſi ſentiēs vicinū mortis
euentū. fc̄to int̄ ſe voto ꝙ ligūā decetero ad ta-
lia nō laxaret fuit ꝓtinus illo euomito liberat⁹.
Jdropica q̄dā ad locū paſſiōis ip̄i⁹ auxilio viri
ꝑueniens: fuſa ibi orōe ſāitatē itegrā mox r̄cepit

Obſeſſas a demōib⁹ lōgo tp̄e mlieres: mar-
tir ip̄e deiectis ill̄ cū mlt̄o ſāguis vomitu d̄ cor-
porib⁹ liberauit. febres expulit. lāguores cura-
uit plīmos 7 diuerſos. Cuidā ſiniſtre manus
digitū ex morbo fiſtule plīmoꝝ foraminū ꝯcaui
tate defoſſuz. mira ꝯſolidatōe ſanauit. Qui-
dā iſuꝑ puer ex cāu ḡuiſſimo ſic opp̄ſſ⁹ vt motu
7 ſēſu peit⁹ deſtitut⁹: tā q̄ꝫ mortuus defleꝛ̄: mox
appoſita d̄ t̄ra ſuo pectori ſacro e⁹ martirī cruo
re ꝯtacta: icolumis r̄ſurrexit. Quedā et̄ c⁹ car
nē cācer edax ſedula corroſiōe voraret: linita h⁹
t̄ra vl̄nēib⁹ ē curata. Alij et̄ diūſ iſirmitatib⁹
q̄ ſepulcꝝ e⁹ i vehicul̄ 7 alijs ſuſtētacul̄ adier̄t:
exīde p⁹mod̄ plēa icoluitate r̄cepta: ſn̄ aliq̄b⁹ ſb
ſidijs r̄diere. Cū aūt ſum⁹ pōtifex inocenti⁹. iiij.
b. petꝝ ſc̄toꝝ martirꝝ cathalogo aſcꝑſiſſet: frēs
ap̄ d̄ mediolanū ad capl̄m ꝯueneꝛ̄t. Volētes aūt
e⁹ corp⁹ ad altiorē locū trāſferre cū pl⁹ q̄ꝫ ꝑ ānū
ſb t̄ra iacuiſſ;. ita ſanū 7 itegꝝ atz ſn̄ alic⁹ exala-
tōe fetorī r̄ptū ē: ac ſi eadē die fuiſſet ſepultum.
Frēs igī ſuꝑ magnū pulpitū iux̄ plateā corpus
e⁹ cū maḡ r̄uēntia deduxer̄t: 7 ibidē ſic ſanū 7 in
tegꝝ corā oī ꝑpl̄o ē oñſū: 7 ab eo ſupplicit̄ inōtū
Pret̄ miracl̄a ſuꝑ dc̄ta i lr̄is ſūmi pōtificī po
ſita: pl̄a alia ſt̄ ꝯpta. Nā ſuꝑ locū paſſiōis ei⁹
ſepe luiaria d̄ celo d̄ſcēdētia. 7 ad celū aſcēdētia
pl̄es r̄ligioſi alijq̄ꝫ q̄ꝫpl̄es viſibilr̄ ꝯſpexer̄t. Jnt̄
q̄ luiaria duos frēs ibitu p̄dicatoꝝ ſe vidiſſe te
ſtati ſt̄. Quidā iuueis noīe gūfred⁹ d̄ ciuita-
te cumana. dū d̄ pāno tuice. s. petri h̄ret. 7 q̄dā
hētic⁹ eidē deridēdo diceꝛ̄. vt ſi ſc̄t̄m eū credeꝛ̄t i
ignē pānū ip̄z ꝓiceꝛ̄t. et ſi ꝯburi n̄ ꝯtigeꝛ̄t: abſq̄ꝫ
dubio ſc̄t̄s eēt: 7 ip̄e ſue fidei adhereꝛ̄t. Mox q̄ꝫ
ſuꝑ carbones accēſos pannū ſc̄ti petri ꝓiecit: ſ
ab ip̄o igne alt̄⁹ r̄ſiliuit. Deīd̄ ꝑ ſe ſuꝑ ip̄os car
bones r̄diēs ip̄os ardētes peit⁹ extixit. Tc̄ icre
dul⁹ ille dixit. ſic ꝑ oīa pann⁹ tunice mee faciet.
Poſitū ē igī ſuꝑ albatos carbones ex vna ꝑte
pān⁹ hētici. 7 ex alia ꝑte pān⁹ be. petri. pān⁹ aūt
hētici mox vt ignis calorē ſēſit: peit⁹ ē ꝯbuſtus.
pān⁹ ꝟo ſc̄ti petri i igne p̄ualuit: 7 ignez ip̄m ex
tinxit. ita ꝙ nec pil⁹ aliq̄s de eo ꝯbuſtus fuit. q̄d
vidēs hētic⁹ ad viā ꝟitatis redijt: 7 miraculum
oīb⁹ publicauit. Apud florentiā iuueis q̄daz
hētica p̄uitate corrupt⁹ cū i eccl̄ia fratꝝ d̄ florē
tia cū q̄buſdā alijs iuueib⁹ aū quandā tabulam
vbi ē depictū martiriū ſancti petri ſtaret. vidēs
lictorē eū ꝑcutiētē euagīato gladio: ip̄e dixit.
vtinā ego ibidē fuiſſē q̄ꝛ validi⁹ ꝑcuſſiſſē. Quo
dicto ſtati mut⁹ effect⁹ ē. Cūq̄ꝫ ſocij r̄q̄rēnt q̄d
h̄ret. 7 ip̄e nihil eis rn̄dē poſſ;: eū domū r̄duxer̄t
ſ cū i via eccl̄iā q̄ndam ſc̄ti michael̄ vidiſſ;: ela-
pſus d̄ manib⁹ ſocioꝝ eccl̄iaz intrauit. 7 flectēs
genua corde ſanctum Petrum rogauit vt ſibi

parceret. voto quo potuit ſe obligās. ꝙ ſi libera
ret: pcc̄a ſua ꝯfiteret: ⁊ omnē hereſim abnega
ret. Tūc ſbito loq̄lā recupauit. ⁊ veniens ad co
mū fratrū: abiurata hereſi pcc̄a ſua cōfeſſus eſt.
data licētia ꝯfeſſoꝛ ꝙ h̄ i ppl'o p̄dicaret. Jpe qꝫ
i publica fratꝝ p̄dicatōe ſurgēs: corā oī mltitu
dine hec ꝯfeſſus ē.

Nauis q̄dā dū medio maris pene naufragi
uꝫ patēt: ſeua fluctuū inundatōe q̄ſſata: oīſqꝫ
caligioſe noctis tenebris teneret̄: vniuerſi nau
te diuerſoꝝ ſc̄toꝝ ſuffragia poſtulabāt. Sꝫ cū
nullū ſue liberatōis videt̄ idiciū: ſeqꝫ periclitari
plurimū formidarent. q̄dā d̄ eis natōe ianuēſis
facto ſilētio ſic eis alloq̄t̄. Uiri fratres: nūq̄d n̄
audiſtis q̄liter q̄dā frat̄ d̄ ordine p̄dicatoꝝ. no
mine petrus. nuꝑ ob defenſiōem fidei catholice
ſit ab hereticis interfectus mltaqꝫ ꝑ eū dn̄s ſig
oñdit. Nūc igi̅ deuote imploremꝰ eꝰ patrociniu
q: ſpero ꝙ a nr̄a nequaqꝫ poſtulatōe fraudabi
mur. Aſſentiūt vniuerſi b. petrū i ſui auxiliū de
uotis p̄cib' iuocātes. Jllis ſic orantib' mox an
temna nauis in qua velū appēdit̄. cereis accēſis
tota plena ꝯſpicit̄. ita ꝙ oīs obſcuritas illoꝝ ce
reoꝝ mirabili fulgore fugat̄: noxqꝫ illa caligio
ſa in diē clariſſimū ꝯmutat̄. Reſpiciētesqꝫ vide
rūt q̄ndā cū hitu p̄dicatoꝝ ſuꝑ velū ſtantē. de q̄
nulli dubiū fuit q̄n beatus petrꝰ extiterit. Sta
tim igitur mare quieuit ⁊ trāq̄llitas magna fuit
Cū igit̄ p̄dicti naute ianuā icolumes veniſſent:
ad domū fratrū predicatoꝝ venert̄: ⁊ deo ⁊ bea
to petro gratias ꝛferētes: eiſdē fratrib' totiꝰ mi
racli ſeriē narrauerūt.

Mlr q̄dam in flandria. cū iaꝫ tres filios mor
tuos pepiſſꝫ. ⁊ ex h̄ a viro odio h̄ret̄: rogauit ſā
ctū petrū vt ſibi i auxiliū fieret. Cum ergo quar
tum filium pepeniſſet: ſibi mortuus eſt repertus
quem mater accipiens ad rogandum ſanctum
petrum totam ſe contulit ei vt ſuum filium reui
uiſcere faceret: p̄cibus deuotis exorans. Uix o
rationem ꝯpleuerat. ⁊ ecce qui erat mortuꝰ: ap
paruit viuus. Cum igitur ad baptiſmū portatꝰ
fuiſſet. ⁊ vt iohēs vocaretur diffinitū eſſet: ſacer
dos cum eius nomen dicere debuit: neſciens di
xit petrꝰ. Unde illud ex deuotōe ſācti petri po
ſtmodū ſemꝑ retinuit.

Jn ꝓuintia theutonie apud traiectū mulie
res quedam videntes ad eccliaꝫ fratꝝ p̄dicato
rū in honore ſancti petri martiris: magnum cō
curſum fieri populorum. dūm ipſe in platea cō
ſiſteret̄ ⁊ filaret̄ aſtātib': ſic dicebāt. Ecce iſti p̄
dicatores oēꝫ modū lucrādi nouerūt. Nam vt
magnam poſſint pecuniā cumulare ⁊ lata edifi
care palatia vnū nouuꝫ martirē inuenerūt. Dū
hec ⁊ ſimilia: vt in noſtris modo tempoꝛib' con
ſuetudo: licet mala: ad ipſis garrulatricib': ſicu
ti totus mundus plenus: mulierib' non modica
circa hmōi videntur eſſe prone partem in ſini
ſtram ſingula interꝑtanda. dūmō nendi cauſa
vel potius: vt ita dixerim: detrahendi ſuas ante
domos ꝯfluunt. vtinam iſtud memorit̄ omnes
ne etiā ipi excludant̄ maſculi hoīes retineret̄: di
ceret̄. ecce ſubito filū totū ſāguie cruētat̄. ⁊ digi
ti q̄b' filū torq̄bāt: ſāguie mox torquēt̄. Qd ille
vidētes ⁊ āmirātes digitos diligētꝰ extergunt
ne forte in eis accidiſſet aliqua iciſſura. Sꝫ cum
digitos oīno ſanos ac illeſos ꝯſpicerent. ⁊ filuꝫ
ſic ſanguinolentum viderēt: trementes ac peni
tentes dicere ceperūt. Uere quia precioſi mar
tiris ſanguini detraximus. nobis hoc ſanguinis
miraculum tamſtupendū euenit. Currētes igit̄
ad domuꝫ fratruꝫ: priori oīa expoſuerunt: ac fi
lū ſanguine cruentatum eidem preſentauerunt.
Prior autem ad multoꝝ inſtantiā ſolēneꝫ p̄di
catōnē ꝯuocauit. ⁊ quicquid predictis mlierib'
acciderat: corā omib' retulit ⁊ filū ipm ſic cruen
tatū oīb' oñdit. Uerū q̄daꝫ mgr̄ artis grāma
tice i eadē p̄dicatōe ꝯſiſtēs. factū ipm cepit ꝑli
mū deridē: ⁊ aſtātib' dicere. Uidete mō q̄lr iſti
fratres ſimpliciū corda decipiunt. Nam cū aliq
b' mulierculis de ſuis familiarib' conduxerunt.
vt filum ipm in aliquo ſanguine tingerent. ⁊ ſic
miraculoſe accidiſſe narrarent. Duꝫ hoc ille di
ceret: protinus vltōnis diuine plagam excepit:
⁊ ipm validiſſimarum febrium eſtus mltis aſpi
ciētib' ſic vexauit vt a p̄dicatōe illa inter manus
amicorum in propriam domum defertur. Sed
cum vehementer febris excreſceret. ⁊ ille mor
tem vicinam timeret: predictum priorem accer
ſiri fecit: ⁊ reatum ſuum confitens deo ⁊ beato
petro dicto priore votum vouit ꝙ ſi eius meri
tis ſanitatem reciperet: eum ſemper i ſpeciali de
uotione haberet: ⁊ decetero linguam ad talia n̄
laxaret. Mira res. mox vt predictum votum ꝓ
tulit: ſanitatem integram recepit.

Quadam etiam vice cum ſuprior predicti
loci q̄ſdā lapides pulcerrimos ⁊ magnos i q̄dā
naui duceret: nauis ipſa ab improuiſo cuidam
littori ſic inheſit vt nullatenus poſſꝫ moueri. de
ſcendentes ꝓ̄o naute omnes vnanimiter ipſam
impellebant: ſed nequaqꝫ mouere poterāt. Cū
ergo nauem ſe amiſiſſe putarent: predictus ſu
prior omnibus alijs licentiatis manum ad na
uim appoſuit: ⁊ leuiter ipſam impellens: dixit: in
nomine ſancti petri martiris in cuius honorem
lapides iſtos deferimꝰ: vade. Statimqꝫ nauis
velociſſime ſe mouit: ⁊ de littore ſana receſſit ſu
pra quā naute accedētes: oēs ſani ⁊ hilares ad
ꝓpria remearūt.

In prouincia francie ciuitate zenonis. puella quedam cū in aquam raptim tranſeuntem cecidiſſet. ⁊ ꝑ magnum ſpaciū tpis ſtetiſſet: tandē de flumine mortua eſt extracta: mortis c⁹ erant q̄tuor argumenta. ſ. magnum ſpaciū tpis: ⁊ rigiditas corpis ⁊ frigiditas ⁊ nigredo. delata ē ergo a q̄buſdā ad ecc̄iam fratꝝ. q̄ cū eā ſcto petro vouiſſet: ↄtinuo vite reddita ē ⁊ ſanitati.

Fr iohēs polon⁹ cū apud bononiam quartana laboraret ⁊ ī feſto ſcti petri martiris ſmōem ad clerū facere debēt: acceſſionē eadez nocte iux curſum naturalem expectans: timere valde cepit ne iniuncto ſibi ſmōe deficēt. Ad ſcti igitur petri ↄuerſus ſuffragia ad altare ipius cū deuotōne acceſſit. orans vt eius meritis iuuaret cu⁹ debebat gloriā p̄dicare. ſicq̄z factum ē. ꝙ illa nocte febris penit⁹ ceſſauit. ⁊ poſtea nūq̄z eū inuaſit

Mrona quedaz noīe Hilpoda al's Hirolda vxor iacobi d̄ valle ſana. cū ꝑ q̄tuordeci annos ab imūdis ſpiritib⁹ fuiſſet obſeſſa. veit ad q̄ndā ſacerdotē: dicēs. ego ſū demoīaca. ⁊ ſpūs maligⁿ me vexat. Mox ſacerdos territus fugiēs ſacriſtiā itrauit: ⁊ librꝝ quēdā ī q̄ erāt ↄiuratōnes demonū ⁊ ſtolā latēter ſub cappa deferēs: cū bona ſocietate ad mulierem redyt quez mox vt demon vidit: ait. latro peſſime q̄ iuiſti. quid eſt q̄d ſub cappa occulte portaſti: Cū autem ſacerdos adiuratōnes ſuas faceret ⁊ nihil curatōis afferret: veit illa ad beatū petrū dū adhuc viuēt: ab eo poſtulās adiuuari. Cui ille ꝓphetica voce rn̄dit. Cōfide filia nec deſpes q: etſi q̄d poſtulas pficere: ad preſens nō valeo. tn̄ veniet tp̄s ꝙ id q̄d a me petis: plenarie obtinebis. q̄d ⁊ factū eſt Nā poſt paſſionē e⁹ cū ad eius ſepulcrum p̄dicta mlr acceſſiſſet: ab illa infeſtatōe demonū fuit penitus liberata.

Mlr q̄dam eufemia de loco corciango. mediolanenſ dioceſ. ſeptē ānis a demoib⁹ ē vexata: ſ cū ad ſepulcrū ſancti petri ducta fuiſſz cepert demones eam amplius agitare. ⁊ ꝑ os eius cunctis audientib⁹ clamare. mariola mariola. petrine petrine. Tūc demōes exeūtes: eā q̄ſi mortuaz dimiſerunt. Sz modicū poſt: plene ſanata ſurrexit. aſſerebat aūt ꝙ dieb⁹ dn̄icis ⁊ feſtiuis. ⁊ maxime qn̄ miſſa celebrat': eā demōes amplius moleſtabant.

Quedam mlr noīe ꝟbona d̄ berengo per ſeptem annos a demoib⁹ agitata. cū ad ſepulcruz ſancti petri fuiſſet adducta: vix a mltis viris detineri poterat. Int' q̄s erat q̄dā credens hereticoꝝ noīe conradus d̄ ladriano. q̄ illuc aduenēat vt ſcti petri miracl'a derideret: q̄ cū p̄dictā mulierem cum ceteris detineret. demones eidem per mlierem dixerunt. Cur tenes nos: Nōne nr̄ es Nōne te ad talē locuz portauim⁹: ⁊ ibi tlē homicidiuz ꝑpetraſti: Nōne te ad tlez ⁊ tlez locū duxim⁹ ⁊ ibi tlē ⁊ tlē flagitiū ↄmiſiſti: Cū mlta peccata ſibi dicerēt. q̄ nllus ali⁹ niſi ipe ſol⁹ ſciebat. vehementer expauit. mox aūt demones collū ⁊ pect⁹ mlieris excoriātes ⁊ īde exeūtes ſemiuiuam ipam dimiſerūt. q̄ et p⁹ modicū penitus ſanata ſurrexit. Predict⁹ aūt cōradus heretic⁹ hec videns ⁊ ſtupēs ad fidē catholicā ē cōuerſ⁹

Sctimonial' q̄dam erat ī alamania ī clauſtro Detenbach. ordinis ſancti ſixti. ↄſtantienſ. dioceſ. q̄ ꝑ annum ⁊ ampli⁹ grauē guttā ī genu ꝑpeſſa e. ita ꝙ nullo remedio poterat libari. Hec quia ſepulcrū ſancti petri corꝑal'r viſitare n̄ poterat. vtpote que erat ſub obediētia ↄſtituta. et quia infirmitate grauiſſima vrgebat' cogitauit ſaltē p̄dictū ſepulcrū mentali greſſu adire: ac deuotōne ſedula viſitare. Diſcēs ꝟo. ꝙ ī. xiiij. dietis d̄ loco illo mediolanū poſſet adiri. quotidie ꝓ qualibet dieta centum pater noſter ad honorem ſcti petri dicere cepit. Mirūimmodum cuz iſtas mentales dietas talit' cepit facere: ſucceſſiue ſꝑ ⁊ paulatī cepit ſe melius habē. At vbi vltimam dietā pfecit. ⁊ ad tūbā ⁱmētali greſſu ꝑueīt flexis genub⁹ ac ſi pn̄tial'r coraz tumba altaret: pſalterū cū deuotōe maria totū legit. Quo expleto ab illa infirmitate adeo liberataz ſe ſenſit. vt iam inde modicum q̄d ſentiret. Rediens ꝟo eo mō q̄ iuerat añq̄z omes dietas expleuiſſz: penitus eit ſanata.

Vir quidam de conapitio d̄ villa mazati. nomine rufinus grauem valde infirmitatem incurrit. Nam vena in inferiorib⁹ partib⁹ anterius ſine ceſſatōne ſanguinem emittebat. ita ꝙ a nullo medicorum aliquod ſibi remediuz adhiberi poterat. Cū ergo ſanguis per ſex dies ⁊ noctes cōtinuo effluxiſſet: ille beatum Petruz deuote in ſui auxiliū inuocauit. q̄ tālbito ſanatus ē. vt int' effuſā orōnē ⁊ receptā liberatōez: nullū pene fuerit int'uallū. Cū aūt ſopori ſe dediſſet: vidit quēdam frēz ī habitu ordis p̄dicatoꝝ groſſuz facie atq̄z brunū. quem ſocium beati Petri martiris exiſtimat. ſicut vere ⁊ talis forme extiterat. q̄ cū expāſione palmas plenas ſanguine cum q̄dam ſuaui vnguento eidem offerebat: dicens. Sanguis adhuc recēs eſt. Veni igitur ad recentem ſanguinem ſancti petri Qui euigilans: ſepulcꝝ ſcti petri ſtatuit viſitare

Cum in ramis palmarum cum adhuc viueret mediolani predicaret. et ibi vtriuſq̄z ſexus eſſet maxima multitudo dixit publice alta voce. Scio procerto ꝙ heretici tractant mortem meam ita ꝙ pro morte mea iam pecunia depoſita eſt: ſed faciant quicquid poſſint. quis

magis pſequaī eos mortuꝰ q̄ nūc viuꝰ. qḋ veꝝ fuiſſe manifeſtū ē. Apud florētiā ī monaſterio deripulꝰ ſctīmonialis quedā ī orōne poſita ea die q̄ beatꝰ petrꝰ mortē ſuſtinuit. vidit beatā ꝟginē ī excelſo throno ī glīa reſidere ⁊ duos fres ꝺ ordine pdicatoꝝ ī celū aſcēdere. ⁊ hīc ⁊ inde iuxta eaꝫ collocatos eē. Et cū inqreret q̄ naꝫ eēnt. audiuit vocē dicētē ſibi. hic ē frꝛ petrꝰ q̄ in ꝯſpectu dn̄i tā q̄ fumꝰ aromatū glioſꝰ aſcēdit. Repꝑtūq̃ ꝓ certo ē. ꝙ eadē die mortē ſbijt: q̄ dicta ſctīmonialꝭ viſionē vidit. Vn̄ cū gūi ⁊ lōga īfirmitate laboraēt ad rogādū btm petꝝ tota deuotōe ſe ꝯtulit ⁊ ſanitatē itegrā mox rcepit. Quedā comitiſſe ꝺ caſtro mario hyporiēſis dioceſis. cū ī btm petꝝ ſpecialē deuotōꝫ hīent ⁊ eiꝰ vigliā ieiunarēt cū ad ſuam ecciaꝫ vt audirēt veſpas acceſſiſſent. vna eaꝝ candelā quādā ī honore bti petri martiris añ qddā altare bti petri aplī poſuit ꝯburēdā. q̄ cū domū rediſſent. ſacerdos auaricia ductꝰ ī ipaꝫ cādelā ſufflās: eā extīxit: ſꝫ mox lumē redijt ⁊ denuo ipſā accēdit. Scḋo ac tercio eaꝫ extinguē voluit. ſꝫ lumē vt priꝰ rediuit. vn̄ tedio affectꝰ choꝝ intuit. ⁊ añ maiꝰ altare aliā candelā inueīt. quā clericꝰ in honorē beati petꝝ poſuerat. q̄ eiꝰ vigliā ſibi ieiunabat. quā ſacerdos bis extinguere voluit. ſꝫ nequit. Qḋ vidēs clericꝰ iratus dixit. Dyabole aptū miraculū nō videtis. ꝙ ſcīs petrꝰ nō vult vt ſuam extinguatis candelaꝫ. Territi igiꝰ ⁊ ſtupētes ſacerdos ⁊ clericꝰ ad caſtrū aſcenderūt. ⁊ pdictū miraculū om̄es narrauerāt. Vir quidā nomīe Roba de meda cum vſq̃ ad veſtes in ludo oīa pdidiſſet. domū ī ſero rediēs cū lucerna acēſa lectū ſuū adijt. ⁊ vidēs ſe tamuiles pannos hīe. ⁊ ſe tot amiſiſſe cōſiderās. p nimia deſpatōe cepit demones inuocare. ac ſe eiſdē ore nephario cōmēdare. Statimq̃ tres demones affuerunt q̄ lucernā accenſā ī ſolariū ꝓijciētes. eū p collū arripuerīt tā fortiter ipm ſtringētē vt nullatenꝰ loq̄ poſſꝫ. quē cū plimū agitarēt q̄ erant in domo inferiori ad eū aſcendētes dixerunt. Quid eſt qḋ agis o roba: Quibꝫ demones rn̄derunt. Ite in pace via. ⁊ lectos vrōs intrate. illi aūt ꝓdicti viri vocē eē credētes ꝓtinus redierūt. illis recedentibꝫ cepit multo fortius a demonibus agitari qḋ illi ꝯgnoſcentes ſacerdotem ꝓtinus aduocarunt: q̄ cū p beatum petrū demones adiuraſſet. duo ꝓtinus exierunt. Sequēti aūt die ad ſepulcꝝ ſācti petri adductꝰ eſt. Ad quē guilhelmꝰ vercellenſis accedēs cepit demonē increpare. Qui eū quē nūq̄ viderat ex nomine vocās ait. Fr guilhelme ꝓpter te nūq̄ exibo. q: hic nr̄ eſt ⁊ opa nr̄a fecit. Quē cū interrogaſſet q̄ nomine vocaretꝰ: vocor ait balcephas. Cū p btm petꝝ adiuratꝰ fuiſſet. ipm in terrā ꝓijciens mox exiuit. Ipe autem perfecte ſanꝰ remanſit: et penitentiam ſalutarem accepit.

Cum quidā hereticus acerrimꝰ diſputator. et eloquētie ſinglaris cū beato petro cū adhuc viueret diſputaret. ⁊ errores ſuos ſbtilitꝰ ⁊ acute ꝓpoſuiſſet in mediū. ac be. petꝝ vt rn̄deret ad ꝓpoſita importunꝰ purgeret. Ille deliberatōꝫ petēs. oratoriū quoddā qḋ ꝓpe erat. intrauit cum lacrimis orans deū. vt cauſā fidei ſue defenderet. ⁊ loq̄cē tumidū aut ad fidei veritatē reduceret aut ligue priuatione puniret. nec p eam decetero ꝯtra fidei veritatē tumeret. Rediensq̃ ad hereticū coram oībꝫ palā dixit: vt ſuas iterꝝ ꝓponeret rōes. Qui ita penitꝰ factꝰ eſt mutꝰ. vt nec vnū ſolū verbū aliquatenus proferre valeret. Unde heretici ꝯfuſi receſſerunt. ⁊ catholici deo gratias retulerunt.

Vir q̄dam noīe opiſo credens hereticoꝝ. cuꝫ occaſione cuiuſdā heretice cōſanguinnee ſue: ad ecclīaꝫ frm veniſſet. ⁊ ad tumbā ſancti petri pgēs duos ibi denarios ꝯſpexiſſet. ipos denarios accipiens dixit. Bonū eſt vt bibamus iſtos. ſtatimq̃ totus cepit tremere. nec de loco eodē aliqnatenꝰ potuit ſe mouere. Qui territꝰ pdictos denarios in loco ſuo mox reſtituit. ⁊ ſic inde abſceſſit. Videns aūt beati petri virtutē hereſiꝫ deſeruit: ⁊ ad fidē catholicā ſe ꝯuertit. Scolaris q̄dā cuꝫ de magolna ad montē peſſulanū rediret ex quodaꝫ ſaltu adeo eſt raptus in ingluuie. vt dolore nimio vexaretꝰ: ⁊ incedere non valeret. Hic aliqn̄ audiens pdicare. ꝙ quedā mulier terrā ſanguine bti petri reſpſā ſup cancri corroſionē ponens fuerat libereta. Dixit dn̄e deꝰ de terra illa non habeo. ſꝫ q̄ illi terre meritis beati petri tantā dediſti virtutē: potes ⁊ iſti dare. Accipiens igiꝰ de terra cū ſigno crucis ⁊ inuocatiōe martiris loco ſuppoſuit ⁊ ſtatī curatꝰ fuit. Anno dn̄i. Mcclix. in ciuitate compoſtellana. fuit quidaꝫ vir nomīe bn̄dictꝰ q̄ tibias inflatas habebat in modum vtrium. vētrē tumentē inſtar pgnātis. faciē p nimio tumore horribilē. totumq̃ corpus inflatum. ita vt mōſtꝝ aliqḋ videretꝰ. Hic cū a quadaꝫ matrona vir ſup baculū ſe ſuſtētās elemoſinā peteret. Illa rn̄dit. Magis foſſa q̄ aliq̄ cibo indigeres ſed meo ꝯſilio acq̄eſce. ⁊ ad domū frm pdicatoꝝ pgens et peccata tua ꝯfitens beati petri patrocinia inuocato. Ille aūt cū mane ad domum frm veniſſet. et oſtiū ecclīe clauſū eēt. ſecus portā ſe poſuit ⁊ dormiuit ⁊ ecce quidā reuerendꝰ in habitu predicatorum eidē apparuit: ⁊ cappa ipm coopiens eū in ecclīaꝫ introduxit. Ille aūt euigilans ⁊ intus ī eccleſia ſe eſſe reppit. ⁊ pfecte ſanatū inueīt. Quod multis admirantibꝫ intulit ⁊ ſtuporē. cū viderent hoīem pene mortuū tam ſubito a gūi infirmitate fuiſſe liberatum.

Hoc de ſancto Fabiano pleriq̃ nō habent.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Anct⁹ fabian⁹ rexit romanā eccīaꝫ ānis multis ⁊ tan dē tpib⁹ decij paſſus. Iſte dū eligeret ad pontificiū vrbis rome: ſpūſſ āct⁹ ī ſpecie columbe multis viſus ē appuiſſe. Iſte paſſiōes ſctoꝝ q̄ neglecte fuerāt a notarijs fecit excipi ⁊ ſcribi. ⁊ multas baſilicas p cimiteria ſctoꝝ fabricari fec. q̄s et dedicauit. hic īſtituit vt criſma vet⁹ cremaret. et nouū oī āno ī cena dn̄i ꝯſecraret. alia reqre ī feſto beati Fabiani ⁊ Sebaſtiani martirū.

Hilipp⁹ dr̄ os lampadis l' os manū. Vl' dr̄ a philos qd̄ ē amor ⁊ yp qd̄ ē ſup. q̄ſi amor ſupnorū. Dr̄ os lāpadis ꝓpt ſuā luculētā pdicatiōꝫ. os manuum ꝓpter aſſiduā opatione. amator ſupnorum ꝓpter celeſtem cōtemplationē.

Hilippus apoſtol⁹ cū .xx. ānis p ſcithiā pdicaſſet. a paganis tenet ⁊ ad imolādū ſtatue martis ab eiſdē ꝯpellitur. Tūc ſubito draco q̄dā ingēs de ſubbaſe exiuit q̄ filiū pōtific. q̄ ignē miniſtrabat ī ſacrificio īterfecit. duoſq̄ tribunos q̄ꝝ miniſtri philippū in vincul' detinebāt: extinxit ceteroſq̄ adeo ſui flat⁹ fetore īfecit. vt oēs morbidi redderent. Dixitq̄ philipp⁹. Credite mihi ⁊ ſtatuā hāc ꝯfringite. ⁊ in loco ei⁹ crucē dn̄i adorate. vt īfirmi vr̄i ſanent ⁊ mortui ſuſcitent. At hi q̄ cruciabant clamabāt. Tm̄ fac vt ſanemur ⁊ hūc martē ꝓtin⁹ ꝯfringem⁹. Tūc philipp⁹ dracōi pcepit. vt ī locū deſertū deſcēderet. ita vt nulli oīno noceret. q̄ ſtatī receſſit ⁊ vlteri⁹ nō ꝯparuit. Tūc philipp⁹ oēs ſanauit ⁊ ill' trib⁹ mortuis vite bn̄ficiū īpetrauit. ſicq̄ vniuerſis credētib⁹ p annū vnum eis adhuc pdicauit. ⁊ ī eis pſbiteros ⁊ dyacones ordinās in aſiā ciuitatē hierapolim venit. ibiq̄ heresim hebiomitaꝝ q̄ xp̄m carnē fantaſticā aſſūpſiſſe dogmatizabāt: extinxit. Erāt at̄ illi due ſacratiſſime ꝟgines p quas dn̄s multos ad fidē ꝯuertit. philippus aūt an̄ .vij. dies obitus ſui. epos et pſbiteros ꝯuocauit: eiſq̄ dixit. hos .vij. dies ꝓpt admonitōeꝫ vr̄am mihi dn̄s ꝯceſſit. Erat aūt annoꝝ .lxxxvij. Poſt hoc īfideles ip̄m tenuerūt ⁊ cruci inſtar mgr̄i ſui quē pdicabat: affixerūt ⁊ ſic ad dn̄m migrauit: ⁊ felicit' vitā ꝯpleuit. Iuxta at̄ eū due filie ei⁹ vna a dextris ⁊ alia a ſiniſtris ſunt ſepulte. De iſto aūt philippo ſic dic ysidor⁹ in li. de vita ⁊ ortu ⁊ obitu ſanctoꝝ. Philippus gallis pdicat xp̄m. barbaraſq̄ gentes. vicinaſq̄ tenebras. ⁊ tumente occeano ꝯiunctas. ad ſcīe lumē fideiq̄ portū deducit. demuꝫ in hierapoli phrigie ꝓuincie vrbe crucifix⁹ lapidatuſq̄ obijt. ſimulq̄ cū filiab⁹ ſuis ibi rq̄eſcit. h̄ yſidor⁹. De philippo aūt q̄ fuit vn⁹ de ſeptē diacoib⁹ dic hiero. ī martirologio. ꝙ octauo yd⁹ iulij ſignis ⁊ pdigijs īclit⁹ apd̄ ceſareā reqeuit. iux̄ quē tres filie ei⁹ tumulate ſūt nā q̄rta apd̄ epheſū rq̄eſcit. Prim⁹ ḡ philippus ab iſto differt. q̄ ille fuit apl's. ille dyacō⁹. Ille q̄eſcit. apd̄ hierapoli. iſte apd̄ ceſareā. Ille hūit duas filias ꝓphiſſas: iſte q̄tuor licꝫ hyſtoria eccīaſtica videat dicē q̄ fuit philipp⁹ apl's q̄ hūit q̄tuor filias ꝓphiſſas. ſ; ī h̄ mag̃ hieronimo ē credēdū.

Acob⁹ īterpretat ſupplātator vl' ſupplātās feſtinātē vel ꝑpās. Vl' dr̄ iacob⁹ a ia qd̄ ē de⁹ ⁊ cobar qd̄ ē on⁹ vl' pond⁹: vl' iacob⁹ q̄ſi ia cop⁹ a iaculo ⁊ cope qd̄ ē ceſio q̄ſi ceſ⁹ iacul'. Dr̄ ḡ ſupplantator mūdi p ꝯtēptū. Supplātās feſtinātē dyabolū ꝑpans ad oē bonū corp⁹ ſuū. Male eīn paſſiōes nob̄ īſūt ex trib⁹ ſic dic gre. niſen⁹. Ex mala educatiōe ſiue ꝯuſatōe. Ex corpiſ mala hitudie. Ex vicio īgrātie. Curāt at̄ vt dic ex bōa ꝯſuetudie. Bona exercitatōe. Studio doctrīe. ſic bt̄s iacob⁹ curauit. ⁊ iō corp⁹ ad oē bonū patuꝫ hūit. Dr̄ et pōd⁹ dīnū p ḡuitatē moꝝ iacul' ceſ⁹ p martiriū.

Acob⁹ iſte apoſtol⁹ vocat⁹ ē. ⁊ iacob⁹ alphei. ſ. fili⁹. iacob⁹ fr̄ dn̄i. iacob⁹ minor. ⁊ iacob⁹ iuſtus. Iacobus alphei dr̄ nō tm̄ ſm carnē ſ; etiā ſm nomis īterp̄tatōꝫ. Alphe⁹ eī īterp̄tat doct⁹ vl' documentū. Vl' fugitiu⁹ vl' milleſim⁹. Dr̄ ḡ iacob⁹ alphei q̄ fuit doct⁹ p ſcīe īſpiratōꝫ. Documentū p alioꝝ eruditōꝫ. fugitiu⁹ d' mūdo p deſpectiōeꝫ. Et milleſim⁹ p humilitat' rputatōꝫ. Fr̄ q̄dē dn̄i dr̄ ex eo ꝙ ſil'im⁹ ſibi fuiſſe phibet: adeo vt pleriq̄ ī eorū ſpē fallerent. Vn̄ cū iudei ad capiēdū xp̄m pgerēt ne forte iacobū ī pſōa xp̄i capēt. a iuda qui xp̄m a iacobo tāq̄ eoꝝ familiaris optīe diſcernebat ſignū oſculi accepert. Hoc et̄ teſtat ignati⁹ ī epl'a ad btm̄ ioh̄. apl'm ⁊ euangeliſtā ſic di. Si licitū eſt mihi apud te ad hieroſolime ptes volo aſcēdere. vt videā illū venerabilē iacobū q̄ ꝯgnominat iuſt⁹. quē refert xp̄o Ih̄u ſil'imū facie. vita ⁊ mō ꝯuerſatōis. ac ſi eiuſdē vteri fr̄ eēt gemellus. Quē dicunt ſi video ⁊ ip̄m ih̄m ſm oīa corpis ei⁹ lineamēta. vl' dr̄ fr̄ dn̄i q̄m xp̄c ⁊ iacob⁹ ſic a duab⁹ ſororib⁹ deſcēderāt. ſic a duob⁹ fr̄ib⁹ ioſeph ⁊ cleopha deſcēdere putabant. Nō eīm dr̄ fr̄ dn̄i. q̄ fuerit fili⁹ ioſeph ſpōſi marie d' alia vxore ſicut aliq̄ volūt dicere. ſ; q̄ erat fili⁹ marie filie cleophe. q̄ q̄dē cleophas fuit fr̄ ipī⁹ ioſeph ſpōſi marie. Licet mgr̄ ioh̄. beleth dicat ꝙ alphe⁹ pat'

ipiꝰ iacobi fuit fr̄ Joſeph ſpōſi marie. Qḋ verū
nō credit᷑. Judei ġ fr̄es vocabāt: q̇ ſe ex vtꝗ̃ ꝑte
ſāguis ꝯtingebāt. Uel dr̄ fr̄ dn̄i ꝓpt᷑ ꝓrogatiuā
ꝛ excellētiā ſāctitatꝭ. ob quā p̄ ceteris apl̄is hiero
ſolimis ē eṗs ordiatꝰ. Dr̄ et iacobꝰ minor ad dif
ferētiā iacobi filij zebedei. Licꝫ eīi iacobꝰ zebedei
natꝰ ſit ṗor fuit tn̄ vocatōe poſterior. Un̄ etiaꝫ h̄
ꝯſuetudo ī pleriſꝗ̃ r̄ligioib̃ obſeruat᷑. vt ille qui
ṗor ingredit᷑ maior vocet᷑: ꝛ ille q̇ poſterior mior
Licꝫ ſit ṗor aut etate maior. aut ſc̄titate dignior.
Dr̄ etiā iacobꝰ iuſtꝰ ꝓpt᷑ meritū excellētiſſime ſan
ctitatꝭ. Nā ſm̄ hiero. tāte reuerētie ꝛ ſc̄titatꝭ ī po
pulo extitit. vt fimbriā veſtimēti eiꝰ certatiꝫ cupe
rēt tāgere. Un̄ ꝛ de eiꝰ ſc̄titate ſic ſcripſit egeſip
pꝰ aploꝝ vicinus ſic ī eccl̄iaſticis hyſtorijs legit᷑.
Suſcepit inq̇t eccl̄iaꝫ fr̄ dn̄i iacobꝰ q̇ ab oib̃ noia
tus ē iuſtꝰ. ab ipis tṗib̃ dn̄i ꝑdurās vſꝗ̃ ad nos
Hic ex vtero mr̄is ſue ſāctꝰ fuit. vinū ꝛ ſicerā nō
bibit. carnes nūꝗ̃ māducauit. ferrū ī caput eiꝰ nō
aſcēdit. oleo nō ē vnctꝰ. balneo nō ē vſus. Sido
ne. i. veſte linea ſꝑ indutꝰ. Totiēs in orōne genua
flexerat. vt callos in genub̃ ſic in calcaneis vide
ret᷑ hr̄e. Pro hac inceſſabili ꝛ ſūma iuſticia appel
latꝰ eſt iuſtus. ꝛ abba qḋ eſt interp̄tatū munimen
tū ꝑpl̄i ꝛ iuſticia. Hic ſolꝰ inter apl̄os ꝓpter nimi
am ſāctitatē ꝑmittebat᷑ intrare ī ſācta ſāctoꝝ. hec
egeſippꝰ. nō q̇dem cā imolatōis ſed orōnis Dici
tur etiā ꝙ ṗmꝰ int᷑ apl̄os miſſā celebrauit. Nā ꝓ
pt᷑ ſue excellentiā ſāctitatis hūc ſibi honorē apl̄i
fecerūt. vt poſt aſcēſionē dn̄i ṗmꝰ int᷑ eos miſſam
hieroſolimis celebraret. etiā anteꝗ̃ eēt eṗs ordi
natꝰ. cū ad eiꝰ ordinatōꝫ in actib̃ dicat᷑ ꝙ diſci
puli erāt ꝑſeuerātes ī doctrina aploꝝ ꝛ cōmuni
catōe fractionis panis. qḋ de miſſe celebratōe ac
cipit᷑. Uel forte ideo ṗmus celebraſſe dr̄. qꝛ ṗmꝰ
in pontificalib̃ eā dixiſſe ꝑhibet᷑. Sic vt petrus
poſtmodū pꝛimꝰ in anthiochia miſſā celebrauit:
ꝛ marcus in alexandria. Hic ꝑpetue virginitatꝭ
cuſtos extitit ſic̄ teſtat᷑ hiero. in libro ꝯ̄ iouinianū.

Jn paſceue aūt mortuo dn̄o: ſic̄ dicit ioſephꝰ
ꝛ hiero. in li. de viris illuſtrib̃: iacobꝰ votum vo
uit ſe nō comeſturū donec videret dn̄m a mortu
is ſurrexiſſe. Jn ipa aūt die reſurrectōis cūꝫ vſꝗ̃
ad diē illā. iacobꝰ nō guſtaſſet cibū eidē dn̄s ap
paruit. ac eis q̇ cum eo erāt dixit ponite menſam
ꝛ panē. Deinde panē accipiēs bn̄dixit ꝛ dedit ia
cobo iuſto dicens. Surge fr̄ mi comede. qꝛ filius
hoīs a mortuis reſurrexit. Septimo igitur anno
eṗatus eiꝰ cum ad diem paſce apl̄i hieroſolimaꝫ
veniſſent. interrogante eos iacobo quanta ꝑ eos
feciſſet dn̄s corā ꝑpl̄o referebāt. Cum ergo ſeptē
dieb̃ iacobꝰ cū alijs apoſtol᷑ in templo predicaſ
ſet coraꝫ cayphа ꝛ aliquib̃ iudeis. ꝛ iam ꝓpe eſſet
vt baptiſari vellent repente quidaꝫ templū ingre
diēs clamare cepit. O viri iſrahelite q̇d facitis?
Cur ab iſtis vos magis decipi ꝑmittitis? Jntātū
aūt ꝑpl̄m ꝯcitauit vt apl̄os lapidare vellēt. Aſcen
dit aūt hō ille ſuꝑ ġdū. vbi iacobꝰ p̄dicabat. ꝛ ip
ſū p̄cipitauit deorſū. ꝛ extūc plurimū claudicauit.
Hec aūt ſeptīo āno pꝰ aſcēſionē dn̄i beatꝰ iaco
bꝰ paſſus ē. Jn āno aūt eṗatꝰ ſui. xxx. vidētes
iudei ꝙ paulū nō poſſent occidere. eo ꝙ ceſarē ap
pellaſſꝫ. ꝛ romā miſſus fuiſſꝫ. ꝑſecutōis ſui tyrāni
de in iacobū ꝯuerterūt. ꝯ̄ eū occaſionē querētes.
ꝛ ſic p̄dictꝰ egeſippꝰ aploꝝ ꝯtempaneꝰ refert ſm̄
ꝙ in hyſtoria eccl̄iaſtica inuenit᷑. Judei ad eū cō
uenerūt dicētes. oramꝰ te vt reuoces ꝑpl̄m qꝛ ipē
errat in ih̄u. putās ꝙ ipē ſit xp̄c. Precamur ergo
te. vt ſuadeas oib̃ ꝯueniētib̃ ī die paſce de ih̄u.
tibi eīm obtꝑabimꝰ oēs. ꝛ de te tā nos ꝗ̃ ꝑpl̄s teſti
moniū ferimꝰ. qꝛ iuſtꝰ es ꝛ ꝑſonā nl̄liꝰ accipis. ſta
tuerūt igit᷑ illū ſuꝑ pinnā tēpli: ꝛ voce magna cla
mātes dixerūt. Uiroꝝ iuſtiſſime. cui nos oēs obtē
ꝑare debemꝰ. qm̄ ꝑpl̄s errat pꝰ ih̄m q̇ crucifixꝰ eſt
enuncia nob. q̇d tibi videt᷑? Tūc iacobꝰ cū ingēti
voce rn̄dit. Quid me interrogatꝭ de filio hoīs? ec
ce ipē ſedet ī celis a dextris ſūme ꝟtutꝭ dei. ventu
rꝰ iudicare viuos ꝛ mortuos. Hec audiētes xp̄ia
ani valde gauiſi ſūt ꝛ libent᷑ eū audierūt. Phari
ſei aūt ꝛ ſcribe dixerūt. male fecimꝰ tale teſtimōiū p̄
ſtare ih̄u ſꝫ aſcēdamꝰ ꝛ p̄cipitemꝰ eū deorſū. vt ce
teri terreant᷑ ꝛ ei credere nō p̄ſumāt. ꝛ ſil᷑ voce ma
gna clamauerūt di. o o ꝛ iuſtꝰ errauit. Aſcēderūt ġ ꝛ
p̄cipitauerūt eū. Cū ġ p̄cipitaſſēt: lapidib̃ eū obru
ebāt di. lapidemꝰ iacobū iuſtū. Qui deiectꝰ nō ſo
lū mori nō potuit: ſꝫ ꝯuerſꝰ ꝛ ſuꝑ genua ꝓcūbens
dicebat. Rogo dn̄e dimitte eis qꝛ neſciūt q̇d faci
unt. Tunc vnꝰ ex ſācdotib̃ ex filijs rechab excla
mauit. ꝑcite q̄ſo. q̇d facitis? ꝓ vob orat h̄ iuſtus
quē lapidatis. Tūc vnꝰ ex ipis ꝑticā fullonis ar
ripiēs valido ictu caput eiꝰ īpetijt ꝛ cerebꝝ excuſ
ſit. hec egeſippus. taliꝗ̃ martirio miġuit ad dn̄m
ſub nerone q cepit āno dn̄i. lvij. ſepultꝰ ibidē ꝓpe
tēplū. Cū aūt ꝑpl̄s vellet eiꝰ mortē vindicare. ꝛ ma
lefactores capere ꝛ punire ꝓtinꝰ aufugerūt. Re
fert ioſephꝰ. ꝙ ꝓpt᷑ peccatū mortis iacobi iuſti: fa
ctuꝫ eſt excidiuꝫ ī irl̄m ꝛ diſꝑſio iudeoꝝ. ſed non
ſolū ob mortē iacobi: ſꝫ etiā ob mortē dn̄i p̄cipue
deſtructio iſta facta ē: ſm̄ qḋ dic̄ dn̄s. Nō relin
quēt in te lapidē ſuꝑ lapidē eo ꝙ nō cognoueris
tṗus viſitatōis tue. Sed qm̄ nō vult dn̄s mortē
pctōris. ꝛ vt ipi excuſatōeꝫ nō hr̄ent. ꝑ. xl. annos
eoꝝ pn̄iaꝫ expectauit. ꝛ ꝑ apl̄os marie per iaco
bū frem dn̄i inter eos ꝯtinuo p̄dicantē eos ad pe
nitentiā reuocabat. Sꝫ cū ꝑ admonitōꝫ eos non
poſſe reuocare voluit eos ſaltem ꝓdigijs exterre
re. Naꝫ in his. xl. annis ſibi ad pn̄iaꝫ datis: mul
ta monſtra ꝛ ꝓdigia: ſic̄ refert ioſephꝰ: euenerūt

Nā ſtella ꝑfulgēs gladio ꝑ oīa ſimul viſa ē. ciui-
tati deſuꝑ imminere: ac ꝑ totū ānū exicialibꝫ flam
mis ardere. In quodā feſto azimoꝝ hora noctis
nona tantꝰ fulgor arā tēplūqꝫ circūdedit. vt oēs
diē clariſſimū factū eē putarēt. in eadē feſtiuitate
vitula ad imolādū adducta inť miſtroꝝ manus
agnā ſbito eſt enixa. Pꝰ aliqꝰs ꝯo dies ꝓpe ſolis
occaſū viſi ſūt currꝰ ⁊ qͣdrige ī oī regione ꝑ aerē
ferri ⁊ armatoꝝ cohortes miſceri nubibꝫ ⁊ vrbes
circūdare agminibꝫ īprouiſis. In alio die feſto q̇
penthecoſte appellať. noctu ſacerdotes tēplū in-
greſſi ad miſteria ex more ꝯplēda: motꝰ qͥſdā ſtre
pituſqꝫ ſenſerīt. ac voces ſbitas audierīt: dicētes.
trāſeamꝰ ab his ſedibꝫ. Añ qͣrtū etiā ānū belli q̇
dā vir noīe ihūs ananie filiꝰ. in feſto tabernacłoꝝ
rū repēte clamare cepit. Vox ab oriēte. vox ab oc
cidēte. vox a qͣtuor vētis. vox ſuꝑ irłm ⁊ ſuꝑ tem
plū. vox ſuꝑ ſponſos ⁊ ſpōſas. vox ſuꝑ ꝑplm vni
uerſū. Predictꝰ igiť vir. capiť. cediť. verberať. ẜ
ille aliud dicere neqͥens. quāto plꝰ ꝯberabať: tā-
to fortiꝰ clamitabat. Ad iudicē igiť adduciť. tor-
mētis diris afficiť. vſqꝫ ad patefactōꝫ oſſiū lania
tur. Sꝫ ille nec ꝑces nec lacrimas effūdebat. ẜ cū
qͥdā vlulatu ꝑ ſinǵla pene verbera eadē ꝓfere-
bat. Addēs etiā ħ. ve. ve. hieroſolimitanis. ħ Jo-
ſephꝰ. Cū aūt iudei nec admonitōibꝫ ꝯůterēť
nec tātis ꝓdigijs terrerenť: pꝰ qͣdrageſimū annū
dñs veſpaſianū ⁊ titū irłm adduxit. q̇ ipſam ciui-
tatē fūditꝰ deſtruxerīt. Hec aūt fuit cā aduentus
ipoꝝ in irłm ſicͥ in qͥdā hyſtoria inueniť licꝫ apo-
cripha. Videns pylatꝰ qꝛ ihm innocētē ꝯdēnaue
rat. timēs offēſā tiberij ceſaris. ꝓ ſe excuſādo nū-
ciū noīe albanū ad ceſarē deſtinauit. Eo aūt tpe
veſpaſianꝰ mōarchiā ī galatia a tyberio ceſare te
nebat. Nūciꝰ igiť pylati a ventis ꝯrijs ī galatiam
pelliť. ⁊ ad veſpaſianū adduciť. Tałaūt ibi ſerua
bať ꝯſuetudo. vt q̇cūqꝫ ibidē naufragiū paterēť
rebꝫ ⁊ ſuituti ꝑncipi ſubderēť. quē veſpaſianus
q̇s eēt aut vn̄ veniret ſeu q̇ tēderet: reqͥſiuit. Cui
ille hieroſolimitanꝰ ſū. de ꝑtibꝫ illis veni: romam
vſqꝫ tendebā. Cui veſpaſianꝰ. De terra ſapiētiū
venis. artē noſti medicamīs. medicꝰ es curare me
debes. Veſpaſianꝰ eñ quoddā genꝰ vermiū na-
ribꝫ inſitum ab infātia gerebat vn̄ ⁊ a veſpis ve-
ſpaſianꝰ dicebať. Cui vir ille rn̄dit. Artē medica-
minis dñe neſcio: ⁊ ido curare te non valeo. Cui
veſpaſianus. Niſi me curaueris morte morieris.
Cui ille ait. Jlle q̇ cecos illuminauit. demones ef-
fugauit. mortuos ſuſcitauit. ille nouit quia artē
medēdi ignoro. Cui veſpaſianus. Quis eſt ille ꝗ
q̇ tanta ꝓfaris: Et ille. Jhs nazarenꝰ quē iudei
ꝑ inuidiā occiderīt. in quē ſi credideris: ſanitatis
gratiam ꝯſequeris. Et veſpaſianus. Credo qꝛ q̇
mortuos ſuſcitauit. me etiam de infirmitate hac
liberare poterit. ⁊ hec dicēdo veſpe de naribꝫ eiꝰ
ceciderūt. ⁊ ꝯtinuo ſanitatē recepit. Tūc veſpaſi
anꝰ ingēti gaudio repletꝰ: ait. Certꝰ ſum qꝛ filius
dei fuit q̇ me curare potuit. Petita igiť a ceſare li
cētia: hieroſolimā cū manu armata ꝑgā ⁊ oēs ꝓ-
ditores hꝰ ⁊ occiſores fūditꝰ euertā. Dixitqꝫ al-
bano nūcio pylati. Rebꝫ ⁊ vita ſanꝰ ⁊ incolumis
domū tuā mei licētia reuertaris. Veſpaſianꝰ igiť
romā adijt. ⁊ ꝺſtruēdi iudeā ⁊ irłm a tyberio ceſa
re licentiā īpetrauit. Per ānos igiť pl̄es exercitū
ꝯgregauit tpe. ſ. neronis īpatoris. cū iudei īpio r̄-
bellaſſent. Vn̄ ſm cronicas nō fecerīt ħ zelo xpi:
ẜ qꝛ a dñio receſſerāt romanoꝝ. Hierłm igiť cū
copioſo exercitu veſpaſianꝰ aduenit: ⁊ in die pa-
ſce irłm ꝑ circuitū potenť obſedit: ibiqꝫ infinitā
mł̄titudinē q̇ ad diē feſtū ꝯuenerāt ꝯcluſit. Per
aliqꝺ aūt tpˢ añqꝫ veſpaſianꝰ irłm adueniret: fi-
deles q̇ ibi erāt a ſpū. ſ. admonēť. vt īde recedāt ⁊
ī qͥdā oppido trāſiordanē qꝺ pellan vocať: ſece-
dāt vt ablatis ab vrbe ſcīs viris. celeſti vindicte
fieret locꝰ. tā de vrbe ſacrilega qꝫ de ꝑpło ſcelera-
to. Quādā ať ciuitatē iudee noīe ionapā. ī q̇ ioſe
phꝰ ⁊ dux ⁊ ꝑnceps erat. ꝑmo oīm ē aggreſſꝰ. ſed
ioſephꝰ cū ſuis viriliť reſiſtebat. Tādē vidēs ioſe
phꝰ iminē excidiū ciuitatꝭ. aſſumptꝭ. xj. iudeis ſb-
terraneā domū intrauit vbi qͣdriduana fame affli-
cti iudei nō ꝯſētiēte ioſepho malebāt ibidē mori
qꝫ veſpaſianī ſe ſbijcē ſuituti. Volebantqꝫ ſe mu-
tuo īterficē. ⁊ ſāguinē ſuū ī ſacrificiū dō offerre. ⁊
qm̄ ioſephꝰ inť eos dignior erat. volebāt eū ꝑmi-
tꝰ occidē. vt eꝰ effuſiōe ſāguīs deꝰ citiꝰ placareť
Vł vt ī qͥdā croīca dr̄ iō ſe mutuo interficē vole-
bāt. ne darenť ī maībꝫ romanoꝝ. at ioſephus vir
prudēs ⁊ mori nolēs iudicē mortꝭ ⁊ ſacrificij ſe ꝯſti
tuit. ⁊ qs ꝑor alio occidēdꝰ eēt inť bīos ⁊ bīos ſor
tē mittē iuſſit. Miſſis igř ſortibꝫ. ſors nūc vnū nūc
aliū morti tͣdēt. donec vētū ē ad vltimū: cū q̇ ioſe-
phꝰ ſortē miſſurꝰ fuit. Tūc ioſephꝰ hō ſtrēnuꝰ et
agilis: gladiū illi abſtulit. ⁊ qꝺ magꝭ eligeret: vitā
ſ. aut mortē reqͥſiuit. ⁊ vt ſine dilatōe eligeret. ꝑce
pit. ⁊ ille timēs rn̄dit. Viuere nō r̄cuſo. ſi grā tui
vitā ꝯſuare valeo. Tūc ioſephꝰ vni familiari veſpa
ſianī. ⁊ ſibi etiā familiari latenť locutꝰ ē vt ſibi vita
donareť. petijt. ⁊ qꝺ petijt impetrauit. Cū aūt an̄
veſpaſianū ioſephus eſſet adductꝰ. dixit ei veſpa
ſianꝰ. Mortē meruiſſes ſi huius petitionibꝫ li-
beratus non eſſes. Et ioſephus. Si quid perpe-
rā actum eſt: in melius commutari poteſt. Et ve-
ſpaſianus. Qui vinctus eſt quid facere poteſt:
Et Joſephus. Aliquid facere potero. Si dictis
meis aures tuas demulſero. Et veſpaſianus. Cō
cedatur vt verbis ībereas. Et quicquid boni di
cturus es: pacifice audiatur. Et Joſephus
Jmperator romanus interijt. Et ſenatus im-

peratoreȝ te fecit. ⁊ Veſpaſianꝰ. Si ꝓpheta es. q̄re nō es vaticinatꝰ huic ciuitati ꝙ mee ſit ſbijci-
enda ditōi. Et ioſephꝰ p.xl. dies h̄ eis ꝑdixit. In terea legati romāoꝝ veniūt veſpaſianū ī ipiū ſub
limatū aſſerūt eūq̄ȝ romā deducūt. Hoc q̄ȝ euſebi
uſ ī croīca teſtat̄. ꝙ .ſ. ioſephꝰ veſpaſiāo ꝑdixit tā
de ipatoris morte q̄ȝ de ſua ſublimatōe. Reliquit
aūt veſpaſianꝰ titū filiū ſuū ī obſidiōe irl̄m. Titꝰ
aūt ī eadē hyſtoria apocripha legit̄ andiēs p̄rem
ſuū ī ipiū ſublimatū. tāto gaudio ⁊ exultatōe r̄ple
tur. ꝙ neruoꝝ ɔtractōe ex frigiditate corrūpit̄. et
altero crure debilitatꝰ paliſi torquet̄. Joſephꝰ aūt
audiēs titū paliſi laborare: cauſā morbi ⁊ tp̄s mor
bi diligent̄ inq̄rit. cauſa neſcit̄. morbꝰ ignoratur.
de tp̄e aūt q̄n audita p̄ris electōe hoc ſibi accide
rit: apit̄. Joſephꝰ aūt vir ꝓuidꝰ ⁊ ſapiēs ex paucl̄
multa ɔiecit. ⁊ ex tp̄e morbū ⁊ cauſā inuenit. ſciens
ꝙ gaudio ⁊ leticia ſupabūdāti debilitatus fuerit.
Aiaduertēs itaq̄ȝ. q̄r ɔtraria ɔ̄rijs curant̄. ſciens
etiā q̄r q̄d amore ɔquirit̄ dolore frequent̄ amitti
tur: querē cepit an aliq̄s eſſet q̄ p̄ncipis inimicicijs
obnoxꝰ teneret̄. ⁊ erat ibi ſeruꝰ adeo tito moleſtꝰ
vt ſine vehemēti ɔturbatōe nullatenꝰ ī eū poſſet
reſpicere. nec etiā nomē eiꝰ audire. Dixit itaq̄ȝ ti-
to. Si curari deſideras. oēs q̄ ī meo comitatu ve-
nerint ſaluos facias. Cui titꝰ. q̄cūq̄ȝ in tuo comita-
tu venerit ſecurꝰ habeat̄ ⁊ ſaluꝰ. Tūc ioſephꝰ ci-
to prandiū fieri p̄cepit: ⁊ menſā ſuā mēſe titi opo
ſitā locauit. ⁊ ſeruū ſuū a dextris ſuis ſedere fecit.
Quē titꝰ reſpiciēs. moleſtia ɔturbatꝰ infremuit.
⁊ q̄ priꝰ gaudio infrigidatꝰ fuerat. accenſione fu-
roris incaluit. neruoſq̄ȝ diſtēdēs curatꝰ fuit. Poſt
h̄ titꝰ ⁊ ſeruū in ſui grāꝫ. ⁊ ioſephū in ſui amiciciā
recepit. Vtrū aūt hec hyſtoria apocripha nar-
randa ſit. lectoris iudicio relinquat̄. Biennio
igitur a tito irl̄m obſeſſa inter cetera mala q̄ obſeſ
ſos grauiter purgebant. tāta fames oīes tenuit.
ꝙ p̄entes filijs. ⁊ filij p̄entibꝰ. viri vxoribꝰ. ⁊ vxo-
res viris. cibos nō tm̄ e manibꝰ ſ̄ etiā ex ip̄is den-
tibꝰ rapiebāt. Juuenes etiā etate fortiores velut
ſimulacra p̄ vias oberrādo p̄ fame exanimes ca-
debāt. q̄ mortuos ſepeliebāt. ſepe ſup ip̄os mor-
tuos mortui cadebāt. Fetorē itaq̄ȝ cadauerū nō
ferētes ex publico ſūptu ip̄a ſepeliebāt. Sȝ defi
ciēte ſūptu. vincēte cadaueꝝ multitudine de mu-
ro cadauera p̄cipitabāt. At titꝰ circuiens cū vidiſ
ſet valles repletas cadaueribꝰ. ⁊ totam p̄riam ex
eoꝝ fetore corruptā manus ſuas cū lacrimis ad
celū leuauit dicēs. Deus tu vides q̄r ego hoc nō
facio. Tāta eñ ibi fames erat ꝙ calciamenta ſua
⁊ corrigias comedebāt. Matrona q̄dam inſu
per genere ⁊ diuitijs nobilis ſic̄ in hyſtoria eccle-
ſiaſtica legit̄. cum predones in eiꝰ domū irruētes
eaꝫ oībꝰ expoliaſſent. nec ſibi vltra q̄d comederet
remāſiſſet. p̄uulū lactantē tenēs ī manibꝰ ait In-
felicis m̄ris infelicior fili. in bello. ī fame. ī direptō
ne cui te r̄ſeruabo. Veni ḡ nūc o mi nate eſto m̄ri
cibꝰ. p̄doibꝰ furor. ſecul̄ fabula. Et his dictis filiū
iugulauit: ⁊ coxit ⁊ dimidiū comedēs p̄tē alteraꝫ
occl̄tauit. Et ecce ɔfeſti p̄dones odorē carnis co
cte ſentiētes ī domū irruūt. ⁊ niſi carnē ꝓdat mor
tē minat̄. Tūc illa detegēs infātis mēbra. ecce in-
q̄t p̄tē optimā vob reſeruaui. At illos tātos hor-
ror inuaſit. ꝙ nec loq̄ potuer̄t. At illa. Meꝰ ē inq̄t
filiꝰ hic. meū ⁊ pc̄tm. Securi edite. q̄r p̄or ego co-
medi quē genui. nolite fieri aut m̄re religioſiores
aut femīs molliores. Q̄ſi vincit vos pietas ⁊ hor
ret̄. ego totā comedā q̄ dimidiū iam comedi. Illi
x̄o tremētes ⁊ territi diſceſſer̄t. Tādē ſc̄do ā-
no ip̄ij veſpaſiāi titꝰ irl̄m cepit: ⁊ captā ſubūtit. tē
plūq̄ȝ ſūditꝰ deſtruxit. ⁊ ſic̄ iudei xp̄m. xxx. d̄narijs
emerāt. ſic ⁊ ip̄e vno denario. xxx. iudeos vēdidit.
Sic aūt narrat Joſephus. xcvij. milia iudeorum
vēdita ſūt. ⁊ vndecies cētena milia fame ⁊ gladio
p̄ier̄t. Legit̄ q̄ȝ ꝙ Titꝰ intrās irl̄m q̄ndā mu-
rū dēſiſſimū vidit. ip̄mq̄ȝ pforari p̄cepit. Facto-
q̄ȝ foramīe q̄ndā intꝰ ſenē aſpectu canicie venera
bilē inuener̄t. Qui r̄q̄ſitꝰ q̄s eēt r̄ndit ſe eē ioſeph
ab aramathia ciuitate iudee. ſeq̄ȝ a iudeis ibidē ī
cluſū ⁊ muratū fuiſſe. eo ꝙ xp̄m ſepeliſſet. Addi-
ditq̄ȝ ꝙ ab illo tp̄e vſq̄ȝ nunc celeſti ſit cibo paſtꝰ
⁊ diuo lumīe ɔfortatꝰ. In euāgelio tñ nicodemi
d̄r. ꝙ cū iudei ip̄m recluſiſſent: xp̄c reſurgēs eū in
de eripuit. ⁊ in aromathiā duxit. Pt̄ dici ꝙ cum
eductꝰ. a p̄dicatōe xp̄i nō ceſſaret a iudeis iteꝝ ē
recluſꝰ. Mortuo q̄ȝ veſpaſiano ipatore. titꝰ filiꝰ
eiꝰ eidē in ip̄io ſucceſſit. q̄ fuit vir clemētiſſimꝰ. et
m̄łte liberalitatis. Tāteq̄ȝ boītatis fuit: ſic̄ ait eu-
ſebiꝰ ceſarieñ. ī cronica ⁊ teſtat̄ Hie. ꝙ dū quo-
dā ſero recordatꝰ fuiſſet. ꝙ illo die nil boni egiſſet
aut nihil dediſſꝫ: ait. O amice hūc diē p̄didi. Poſt
longa x̄o tp̄a q̄dā iudei irl̄m reedificare volētes.
exeūtes p̄mo mane plīmas cruces de rore inuene
rūt. q̄s territi fugiētes. ⁊ ſc̄do māe redeūtes. vnuſ
quiſq̄ȝ: vt ait miletꝰ ī cronica: cruces ſāguīeas ve-
ſtibꝰ ſuis inſitas inuenit. Qui vehement̄ territi ī
fugā iteꝝ verſi ſunt. Sed tercio die reuerſi vapo
pore ignis de terra ꝓdeuntis. penitꝰ ſunt exuſti.

Inuētio ſācte cru

cis d̄r q̄r tali die crux inuēta fuiſſe re-
fert̄. Nā ⁊ antea fuit inuēta a ſeth fi-
lio adā ī terreſtri p̄adiſo. ſic̄ ifra narrat̄. a ſalomo-
ne in libano. a regina ſaba in ſalomonis tēplo a iu
deis in aq̄ piſcie. hodie ab helēa ī mōte caluarie.

Inuētio ſancte

crucis poſt Annos. cc. amplius

a reſurrectōe dn̄i facta ē. Legit̄ em̄ i euāgelio nichodemi. ꝙ cū adā infirmaret̄: ſeth filiᵒ eᵒ portas paradiſi adijt. ⁊ oleū ligni miſcdie q̄ corpᵒ pr̄is pungeret ⁊ ſanitatē recipet: poſtulauit. Cui appens michael archāgelᵒ: ait. Noli laborare neq̄ flere ꝓ oleo ligni miſcdie obtinēdo. q̄r nullatenᵒ illud aſſeq̄ poteris. niſi qn̄ ꝯpleti fuerit qnq̄ milia qngēti ān̄i licȝ ab adā vſq̄ ad paſſionē xp̄i. ān̄i tm̄. v mille. c.xcix. fluxiſſe credant̄. Legit̄ q̄ȝ alibi ꝙ angelᵒ eidē ramuſculū qndā obtulit. ⁊ iuſſit ꝙ i mōte libani plātaret̄. In quadā ⁊o hyſtoria grecorū licȝ apocripha legit̄. ꝙ āgelᵒ de ligno i q̄ peccauit adā eidē tradidit dicēs. ꝙ qn̄ faceret fructum pr̄ ſanaret̄. Qui rediēs ⁊ pr̄em mortuū inueniēs ip̄m ramū ſup tumulū pr̄is plātauit. q̄ plātatᵒ in arborē magnā creuit. ⁊ vſq̄ ad ſalomōis tp̄a perdurauit. Utrū aūt hec ſint vera. lectoris iudicō relinquat̄. cū i nulla cronica vl̄ hyſtoria autētica h̄ legant̄. Salomō aūt arborē tāpulcrā ꝯſiderās ip̄ſā p̄cepit icidi. ⁊ i domo ſaltᵒ locari. Nuſq̄ tn̄ vt ait ioh̄. beleth. locari poterat nec alicui loco apta repiri valebat. h̄ mō aut excedebat lōgitudinem. aut deficiebat nimia breuitate. ſi qn̄ vero ſ̄m loci exigētiā ip̄aȝ rōnabilr̄ decurtaſſēt adeo breuis videbat̄ ꝙ oīno icōgrua hēbat̄. Ob h̄ idignati artifices ip̄aȝ rp̄robauer̄t ⁊ ſup qndā lacū vt eēt pōs trāſeūtibꝰ ꝓiecer̄t. Regia aūt ſabba cū veniſſȝ audire ſapiāȝ ſalomōis ⁊ p̄dictū lacū trāſire vellet: vidit i ſp̄ū ꝙ ſaluator mūdi i ligno ſuſpēdēdᵒ fuerat. ⁊ iō ſup illud lignū trāſire noluit. h̄ ip̄m ꝓtinᵒ adorauit. In hyſtoria tn̄ ſcholaſtica legit̄. ꝙ p̄dictū lignū regia ſabba i domo ſaltᵒ vidit. Cūq̄ ad domū ſuā rediſſȝ: itimauit ſalomōi ꝙ i illo ligno q̄dā ſuſpendendᵒ eēt. p eᵒ mortē regnū iudeorū deleri deberet. Salomō igit̄ p̄dictū lignū ide ſuſtulit: ⁊ in ꝓfundiſſimis terre viſceribꝰ illud demergi fec̄ poſtea ꝓbatica piſcina ibidē facta ē. ibi nathinei hoſtias abluebāt. Un̄ nō ſolū ex deſcēſu āgeli. h̄ etiā ex ⁊tute ip̄iᵒ ligni. tradit̄ ibi fieri ⁊ aque ꝯmotōeȝ. ⁊ infirmorū curatōeȝ. Appropinq̄nte ⁊o paſſione xp̄i p̄dictū lignū ſupnataſſe ꝑhibet̄. Cū illud aūt iudei vidiſſēt ip̄m accepēr̄t ⁊ crucē dn̄o pauer̄t. Ip̄a aūt crux xp̄i ex q̄tuor generibꝰ lignorū fuiſſe ꝑhibet̄. ſ. palme. cypreſſi. oliui. et cedri. Un̄ ⁊ſus. Ligna crucis palma. cedrᵒ cyp̄ſſus. oliua. In cruce em̄ fuit hec quadruplex differētia lignorū. ſ. lignū erectū. lignū tranſuerſum. tabula ſup̄poſita ⁊ truncus cui crux erat infixa. Uel ſ̄m grego. turonenſeȝ. tabula trāſuerſa q̄ fuit ſub pedibꝰ xp̄i. vn̄ q̄dlibet horū potuit eſſe aliᵒ p̄dictorū. Hāc differētiā lignorū videt̄ ap̄ls inuē cū dic̄. vt poſſitis ꝯp̄hendere cū oībꝰ ſanctis q̄ ſit longitudo. latitudo. ſublimitas ⁊ ꝓfundū. Que ⁊ba ibidē Aug. doctor egregiᵒ ſic expoīt. i. crucē dn̄i cuiᵒ latitudo dr̄ in trāſuerſo ligno q̄ extēduntur manᵒ. lōgitudo a terra vſq̄ ad ip̄aȝ latitudinē. q̄ a manibꝰ īfra totū corpᵒ affigit̄. altitudo a latitudīe vſq̄ ſurſū cui adheret caput. ꝓfūdū vero q̄d terri īfixū abſcōdit̄. Quo ſigno crucis oīs actio hūana ⁊ xp̄iana deſcbit̄. Bn̄ opari i xp̄o ⁊ ei pſeuerant̄ inherē. ſpare celeſtia. ſacra n̄ ꝓphanare. Iſtud lignū cruc̄ p̄cioſū p ānos. cc. ⁊ vlt̄ ſb̄ terra latuit: h̄ ab helēa mr̄e ꝯſtātini ipatoris h̄ mō repr̄ū fuit. In tp̄e illo ꝯgregata ē iux̄ danubiū fluuium ml̄titudo inumerabilis barbarorū. volēs fluuiū trāſire. ⁊ oēs regiones vſq̄ ad occidēteȝ ſuo dn̄io ſbiugare. Qȝ vbi ꝯſtātinᵒ ipator ꝯpit caſtra mouit ⁊ ꝯ̄ danubiū ſe cū ſuo exercitu collocauit. At barbarorū creſcēte ml̄titudīe. ⁊ iā fluuiū trāſeunte. ꝯſtātinᵒ nimio terrore ꝯcutit̄. vidēs q̄r eſſēt die craſtino cū eo p̄liū ꝯmiſſuri. Seq̄nte igit̄ nocte ab āgelo excitat̄. ⁊ vt ſurſū reſpiciat admonet̄. Qui i celū aſpiciēs vidit ſignū crucis ex clariſſimo lumīe factū lr̄is aureis. hūc titulū hn̄s ſcriptū In h̄ ſigno vinces. Qui celeſti viſione ꝯfortatᵒ ſil̄itudinē cruc̄ fec̄. ⁊ ip̄aȝ an̄ ſuū exercitū ferri iuſſit. Irruēſq̄ i hoſtes: ip̄os i fugā ⁊tit. ⁊ ml̄titudinē maximā iterfecit. Tūc ꝯſtātinᵒ oēs tēplorū pōtifices ꝯuocauit. ⁊ cuiᵒ dei h̄ ſignū eēt diligētiᵒ inq̄ſiuit. Quibꝰ ſe neſcire dicētibꝰ. qdā xp̄iani aduenerūt. ⁊ ei ſ̄cte crucis miſteriū ⁊ fidē trinitatis plenıᵒ narrauerūt. Qui i xp̄m pfecte tūc credidit ⁊ ab euſebio papa. vl̄ ſ̄m q̄ſdā libros a ceſarienſi ep̄o ſacrū baptiſma ſuſcepit. Sed i hac hyſtoria ml̄ta ponunt̄ quibꝰ ꝯ̄dicit hyſtoria trip̄tita ⁊ eccleſiaſtica. ⁊ vita ſ̄cti ſilueſtri. ⁊ geſta pontificum romanorū. Scd̄m q̄ſdā nō fuit iſte ꝯſtantinᵒ ipator q̄ a bt̄o ſilueſtro papa fuit baptizatᵒ ⁊ ad fidē ꝯuerſus. ſic̄ aliq̄ue hyſtorie vident̄ innuere. h̄ fuit ꝯſtantinus pr̄ ip̄ius ꝯſtātini. ſic̄ in aliq̄bꝰ hyſtorijs inuenit̄. Ille em̄ ꝯſtantinus alio mō ad fideȝ venit ſicut in hyſtoria ſ̄cti ſilueſtri legit̄. nec ab euſebio h̄ a ſilueſtro baptizatus eē narrat̄. Mortuo tn̄ ip̄o ꝯſtātino cōſtantinus memor victorie pr̄is quā ⁊tute ſancte crucis habuerat helenam matrem ſuā hieroſolimam ꝓ ip̄a cruce inuenienda trāſmiſit. ſicut inferiᵒ eſt notatū. Hyſtoria tn̄ eccleſiaſtica hanc victoriā aliter factā narrat. Ait em̄ ꝙ cum maxentiᵒ romanū impiū inuaſiſſet. cōſtantinus impator iuxta pontem in albinū cū maxentio conflicturus aduenit. Cum igit̄ anxiᵒ multuȝ eſſet. et ꝓ ſibi mittēdo auxilio ad celū oculos crebro leuaret. vidit per ſoporem ad orientis partem in celo ſignum crucis fulgore igneo rutillare: angeloſq̄ aſtare. et ſibi dicere. Conſtantine in hoc vinces. Et vt dicitur in hyſtoria tripertita. dum Conſtantinus quid eſſet miraretur. Chriſtus nocte ſuperueniente eidem apparuit.

cū ſigno qđ vidit ī celo iuſſitq; vt fieret eiꝰ ſigni fi
guratō q̄ foret auxiliū ī ꝯgreſſibꝫ ꝑlioꝝ. Tūc ꝯſtā
tinꝰ letꝰ redditꝰ. ⁊ de victoria iā securꝰ. ſignū cru
cis qđ in celo viderat ī ſua frōte deſignat. vexilla
militaria ī ſignaculū crucis trāſformat: ⁊ ī manu
dextra aureā crucē portat. Poſt h̄ dn̄m exora
uit. ne dexterā ſuā quā ſigno crucis munierat ſalu
tari. cruore romani ſāguis cruētari vel maculari
ꝑmitteret. ſed ſine ſāguinis effuſione victoriā ſi
bi de tyrāno ꝑſtaret. Maxentiꝰ aūt iuſſit nauibꝫ
ad decipulā ꝯpoſitis fluuiū ſterni ⁊ ſuppoſitꝫ pō
tibꝫ exequari. Cū iā aūt ꝯſtātinꝰ ad fluuiū appro
pinq̄ret. Maxentiꝰ ī occurſū cū paucis velociꝰ ei
ꝑgit: iubēs vt ceteri ſe ſequāt̄. Suiq; oblitꝰ opis
pontē cū paucꝫ ꝯſcēdit: ⁊ decipula q̄ ꝯſtātinū de
cipe voluit. eſt deceptꝰ: ⁊ ī fluuij ꝓfundū demer
ſus. Cōſtantinꝰ ꝟo ab oībꝫ vnanimit̄ ē ſuſceptꝰ
Et ſic legit̄ ī quadā cronica ſatis autentica. Cō
ſtātinꝰ tūc ꝑfecte nō credidit nec tūc ſacꝝ baptiſ
ma ſuſcepit: ſ; aliquāto tꝑis interiecto viſiōꝫ illā
Petri ⁊ pauli vidit ⁊ ſacro baptiſmate ꝑ ſilueſtꝝ
papā renatꝰ. ⁊ a lepra mūdatꝰ: ī xp̄ꝫ deinceps ꝑ
fecte credidit. ⁊ ſic mr̄ē ſuā helenā hieroſolimaꝫ
miſit: vt crucē dn̄i req̄reret. Ambroſiꝰ t̄n ī ep̄la đ
obitu theodoſij ⁊ hyſtoria triptita dicūt. q; ī vlti
mis ꝯſtitutꝰ: baptiſmū ſuſcepit. baptiſmū diffe
rēs vt poſſet ī iordanis flumīe baptizari. H̄ idē di
cit hiero. in cronica. Certū eſt aūt q; ſub ſilueſtro
papa xp̄ianꝰ effectꝰ eſt. Utrū aūt baptiſmuꝫ di
ſtulit. in dubiū vertit̄. Unde de illa legēda ſan
cti ſilueſtri q̄ ad plura ſimilit̄ dubitat̄. Hec igit̄
hyſtoria de inuentiōe crucis. q̄ in eccl'iaſticis hy
ſtorijs inuenit̄. cui etiam ꝯſonant cronice: videt̄
eſſe magis autentica q̄; illa que ꝑ eccleſias recita
tur. Conſtat eīm multa ibidē eſſe que nō ꝯſonant
veritati. Niſi forte q̇s vellet dicere vt ſupius di
ctū eſt: q; nō fuit ꝯſtantinꝰ ille. ſed ꝯſtantinꝰ pater
eiꝰ qđ tamē multū autenticū nō videt̄. licꝫ ī qui
buſdā vltramarinis hyſtorijs ſic legat̄. Cū autē
helena irl'm aduenīſſet. oēs iudeoꝝ ſapientes q̄ ꝑ
totā r̄gionē repti ſūt ad ſe ꝯgregari ꝑcepit. Hec
aūt helena ꝑus ſtabularia fuerat: ſ; ꝓpter eiꝰ pul
chritudinē ꝯſtantinꝰ ſibi eā ꝯiunxit. ſm̄ qđ dicit
ambro. ī hec ꝟba. Stabulariā hāc fuiſſe aſſerūt.
ſed ꝯiuncta ē ꝯſtantino ſeniori qui poſtea regnū
adeptus ē. Bona ſtabularia q̄ tā diligent̄ ꝑſepe
dn̄i req̄ſiuit. Bona ſtabularia q̄ illū ſtabularium
nō ignorauit. q̄ vulnera curauit a latronibꝫ vul
nerati. Bona ſtabularia q̄ maluit oīa eſtimare
ſtercora. vt xp̄m lucrifaceret. Ideo illā xp̄c đ ſter
core leuauit ad regnum. hec ambro. Alij vero
aſſerunt ⁊ in quadā cronica ſatis autentica legit̄
q; ip̄a helēa fuit filia choelis regis britonū. Quā
cōſtantinus in britaniā veniens cū eſſet vnica pa
tri ſuo duxit vxorē. vn̄ inſula poſt mortē choelis
ſibi deueīt. Hoc ⁊ ip̄i britones atteſtant̄. licꝫ alu
bi legat̄ q; fuit treuerēſis. Iudei igit̄ nimiū formi
dantes dicebāt adinuicē. Quare putatis q; r̄gi
na nos ad ſe faciat ꝯuocari. Unꝰ aūt ex eis nomīe
iudas dixit. Scio eīm q2 vult a nob̄ diſcē. vbi naꝫ
ſit lignū crucis ī q̄ xp̄c crucifixꝰ fuit. Uidete ḡ ne
aliq̇s ſibi ꝯfiteri ꝑſumat. Sin aūt certiſſime ſcia
tis. q; lex nr̄a euacuabit̄. ⁊ p̄rne traditōes fūditus
deſtruēt̄. zacheꝰ eīm auꝰ meꝰ ꝓnūciauit p̄ri meo ſy
moi. ⁊ p̄r meꝰ moriēs dixit mihi. Uide fili qn̄ inq̇
ret̄ crux xp̄i illā maīfeſta anq̄; aliq̄ patiaris tormē
ta nuſq̄; eīm extūc gens iudeoꝝ r̄gnabit: ſ; illi q̄ cru
cifixū adorāt. q2 ip̄e xp̄c filiꝰ dei erat. cui ego dixi:
Pr̄ mi ſi vere p̄res nr̄i ip̄m eē filiū dei ꝯgnouerūt
cur ip̄m crucis patibulo affixerūt: Et r̄ndit. No
uit dn̄s q2 nūq̄; ī ꝯſilio eoꝝ extiti. ſ; eis ſepiꝰ ꝯdixi
q2 ꝟo ip̄e phariſeoꝝ vicia exprobrabat: ip̄m cru
cifigi fecerūt. Ip̄o ꝟo die tercia reſurrexit ⁊ celos
videntibꝫ diſcipl'is penetrauit. In quē ſtephanꝰ
fr̄ tuꝰ credidit. quē iudeoꝝ veſania lapidauit. Ui
de ḡ fili ne ip̄m vel diſcipl'os eiꝰ audeas blaſphe
mare. nō videt̄ aūt multū ꝓbabile. q; p̄r iſtiꝰ iude
tp̄e paſſionis xp̄i eē potuerit cū a paſſiōe xp̄i vſq;
ad helenā ſb̄ qua iudas fuit. fluxerint pluſq̄; cc
lxx. āni niſi forte diceret̄. q; tunc hoīes pluſq̄; mō
viuebāt. Dixerūt ḡ iudei ad iudā. Nos talia nūq̄;
audiuimꝰ. Uerūtn̄ ſi de h̄ regina q̄ſierit. vide nec
h̄ ſibi aliq̄tenꝰ ꝯfitearis. Cū ḡ illi an reginam ſte
tiſſent. ⁊ illa interrogaſſet eos de loco vbi fuerat
dn̄s crucifixꝰ. ⁊ ip̄i locū nullatenus indicare vel
lent. iuſſit eos oēs igne cremari. At ille oēs timē
tes tradiderūt Iudā dicentes. Hic dn̄a iuſti ⁊ ꝓ
phete filiꝰ optime nouit legē. ⁊ tibi oīa q̄ q̄ſieris
ab eo: indicabit. Tunc illa oēs dimittens tenuit
Iudā ſolū. Cui dixit. Mors ⁊ vita tibi propoſi
ta ſūt. quod malueris: elige. Oſ̄nde igit̄ mihi locū
q̇ galgatha dr̄. vbi fuit dn̄s crucifixꝰ. vt crucē eiꝰ
inuenire poſſim: Reſpōdit iudas. Quō locū ſci
re valeā cum ducenti anni iaꝫ ⁊ ampliꝰ fluxerint.
⁊ nequaq̄; illo tp̄e natus eſſē. Cui regina. Per
crucifixū fame te ꝑimaꝫ niſi mihi dixeris veritatē
Ip̄m igit̄ in puteū ſiccum iuſſit ꝓijci et ibidē
famis moleſtia cruciari. Cum ergo ibidem ſex die
bus ſine cibo manſiſſet: die ſeptimo extrahi pe
tijt. ⁊ crucem ſe indicaturū ꝓmittit. Cum ḡ extr
ctus ad locum veniſſet ⁊ ibidem oraſſet. locus ſu
bito ꝯmouet̄. ⁊ fumus aromatū miri odoris ſen
titur. Ita vt miratus Iudas ambabus manibꝫ
plauderet ⁊ diceret. In veritate xp̄e tu es ſalua
tor mundi. Erat aūt in loco illo: ſicut in eccleſia
ſtica hyſtoria legit̄: templū veneris qđ adrianus
imꝑator ibidē ꝯſtruxerat. vt ſi q̇s xp̄ianoꝝ in lo
co illo adorare voluiſſet: videret̄ venerē adorare

et ob hoc infrequēs ⁊ pene obliuioni datꝰ fuerat
locꝰ. regia aūt tēpli fūditꝰ fecit deſtrui ⁊ locū inara
ri. Poſt h̄ iudas ꝑcingēs ſe viriliꝰ fodere cepit. ⁊
viginti paſſus fodiēs tres cruces abſcōditas re-
pit. quas ad reginā ꝓtinꝰ deportauit. Cū aūt cru
cē xpi ab alijs latronū neſciret diſcernē: eas ī me-
dio ciuitatis poſuerūt. ibidē gl'iaꝫ dn̄i ꝑſtolantes.
Et ecce cū circa horā nonā quidā iuuenis mortu
us deferret. Judas feretꝝ tenuit ⁊ ꝑmā ⁊ ſc̄dam
crucē ſup corpꝰ defuncti appoſuit. ſed nequaqꝫ il
le ſurrexit. Apponēs aūt terciā ꝓtinꝰ redijt defun-
ctꝰ ad vitā. Jn hyſtoria aūt eccl'iaſtica legiꝰ ꝙ cū
quedaꝫ mulier ꝑmaria ciuitatis feminina iaceret
machariꝰ eꝑs hieroſolomitanꝰ ꝑmā ⁊ ſc̄daꝫ cru-
cē adhibuit. ⁊ nihil ꝓfecit. terciā vero appoſuit et
mulier aptꝭ oculis ꝓtinꝰ ſanata ſurrexit. Ambro
ſiꝰ vero dic. ꝙ diſcreuit ipaꝫ cruceꝫ dn̄i. ꝑ titulum
quē poſuerat pylatꝰ quē titulū ibidem inuenit et
legit. Dyabolꝰ aūt in aere vociferabat dicēs.
O iuda qd̄ h̄ feciſti. Jude meo ↄtraria opatꝰ es.
Nā ille me ſuadēte fecꝭ ꝑditōꝫ. ⁊ tu me renuente
Jhū inueniſti crucē. Per illū multoꝝ lucratꝰ ſuꝫ
aīas. ꝑ te ꝑdere videor iā lucratas. Per illum re-
gnabā in ꝓplo. ꝑ te iā expellar a regno. Verūtn̄ ti
bi vicē rependā ⁊ ↄ̄ te regē aliū ſuſcitabo. q̇ fideꝫ
deſerēs crucifixi. cū tormētis te negare faciat cru-
cifixū. Quod quidē de iuliano apoſtata dictū vi
detꝰ. q̄ iudā eꝑm hieroſolimis factū multis torm̄
etis affecit. ⁊ martirē xpi fecit. Audiens iudas vo-
ciferanteꝫ dyabolū. nihil extimuit ſed ↄſtanꝰ dy-
abolo maledixit dicens. xpc te damnet in abyſſū
ignis eterni. Poſt hoc iudas baptizatꝰ ⁊ quiria-
cus appellatꝰ. ⁊ hieroſolimorū defuncto eꝑo ibidē
in eꝑm ordinatꝰ. Verū cum beata helena clauos
dn̄i nō haberet. rogauit eꝑm quiriacū vt ad locū
ꝑgeret ⁊ clauos dn̄i quereret. Qui cū veniſſet et
ad dn̄m ꝑces fudiſſet ↄtinuo velut aurū claui ful
gentes in terra apparuerūt. Quos ille accipiēs re
gine detulit. Jlla aūt genua figēs ī terra. et caput
inclinans: eos cū multa reuerentia adorauit. Cru
cis ꝗ̄ ꝑteꝫ helena detulit filio. ꝑteꝫ vero thecis ar-
genteis cōditā reliquit in loco. clauos vero quibꝫ
dn̄icum corpus fuerat affixū portat ad filium. ex
quibꝫ: vt Euſebiꝰ ceſarieñ. refert: frēos quibꝫ vte
retꝰ ad bellum ↄpoſuit: ⁊ ex alijs galeā ſuaꝫ arma-
uit. Nonnulli aūt aſſerunt: vt grego. turonenſis:
clauos quatuor in dominico corpore fuiſſe ex q̇-
bus helena duos in freno imperatoris poſuit.
tercium in imagine ↄſtantini q̇ rome ſupeminet:
v. bi locauit. ⁊ q̄rtuꝫ in mari adriaticum. quod vſ-
qꝫ tunc fuerat nauigantium vorago proiecit.
precipiens hoc feſtuꝫ de inuentōe ſācte crucis ſin
gulꝭ annis ſolēniter celebrari. Ambroſiꝰ vero ſic ait
Queſiuit helena clauos dn̄i ⁊ inuenit. et de vno

frenos fieri ꝑcepit: de altero dyadema intexuit.
Recte clauos in capite. corona in vertice ⁊ ī ma-
nu habēa. vt ſenſu premineat. fides luceat. pote-
ſtas regat. Sanctū aūt quiriacū epiſcopū quē
Julianus apoſtata poſtmodū interfecit. ex eo ꝙ
ſanctā crucē inuenit. cū vbiqꝫ ſignū crucꝭ deſtrue
re niteretꝰ. Cū eīm ↄtra ꝑſas pergeret cepit. Qui-
riacum inuitare ad ſacrificia ydoloꝝ. Quod cuꝫ
ille rēnueret dextrā ſibi abſcidi fecit dicens. Hac
manu multas epiſtolas ſcripſit quibꝫ mꝭtos a de-
oꝝ ſacrificijs r̄uocauit. Cui dixit Quiriacꝰ. Mꝭ-
tum mihi canis inſenſate ꝓfuiſti. q̄ priuſqꝫ ī xpꝫ
crederēꝫ ſepius ad ſynagogas iudeoꝝ ſcribebaꝫ
epiſtolas. vt nullus in xpm crederet. ⁊ ecce nunc
ſcandalū mei corporis abſcidiſti. Tūc iulianꝰ plū
bum fecit liquari. ⁊ in os eiꝰ infundi. Deide lectū
ferreum afferri. ⁊ in eo quiriacum extendi ⁊ deſup
carbones. ſal ⁊ adipem ſpargi. Sed cū quiriacus
īmobilis ꝑmaneret. dixit ei iulianus. Si non vis
ſacrificare dijs ſaltē dic te xp̄ianū non eſſe. Qui
cum execrans recuſaret. iuſſit altam foueam fieri
⁊ ſerpentes venenatos ibidē poni. ⁊ quiriacum in
eandem iactari. ſed tamē ſerpentes cōtinuo mor-
tui ſunt. iuſſitqꝫ iulianus quiriacūm in caldariam
oleo feruentiſſimo plenam mitti. Qui dum ſe ſi-
gnans ſponte intrare vellet. rogans dominum vt
eum iterum in martirio lauacri baptizaret. ira-
tus iulianus iuſſit pectꝰ eius gladio ꝑforari. ⁊ ſic
in domino conſummari promeruit. Quanta
autem ſit virtus crucis in illo fideli notario patet.
quem quidam magus decepit ⁊ ad quendam lo-
cum in quem demones aduocauerat: duxit. pro-
mittens ei ꝙ multis diuitijs abundaret. Et ecce
vidit quendam magnum ethyopem ſuper excel-
ſum thronum ſedentem. et in circuitu eius alios
ethiopes circa eūm cum lanceis ⁊ fuſtibus ſtātes
Tunc ille magum predictum interrogauit dicēs
Quis eſt iſte puer: ⁊ ille domine ſeruꝰ noſter eſt
Cui demon. Si vis me adorare et ſeruus meus
eſſe et xpm tuum negare: faciam te ſedere in dex-
tra mea. Jlle autē ſignum crucis mox edidit et ſe
xpi ſaluatoris ſeruū libere eſſe exclamauit. Sta-
timqꝫ vt edidit ſignum crucis. omnis illa demo-
num multitudo euanuit. Poſt hoc cum quadaꝫ
vice templum ſancte Sophie predictus notari-
us cum domino ſuo intraſſet ⁊ añ ſaluatoris ima-
ginem ambo ſtarent vidit dominus ſuus ꝙ predi
cta imago ſuper notarium oculos fixos haberet.
⁊ ipſum attente reſpiceret. Quod videns dictꝰ
dn̄s et admirans. iuuenem ex parte dextra ſtare
fecit. Viditqꝫ ꝙ imago in illam iterum partem
ocꝭos voluiſſet ⁊ ſup notariū fixos haberet. Rur
ſumqꝫ fecit ipm ire ex pte ſiniſtra ⁊ ecce iterū ima-
go oculos voluit ⁊ notariū vt prius reſpicē cepit

Tunc adiuratus a dño vt ſibi diceret q̇d apud
deum meruiſſet.ꝓpter quod ſic eum imago reſpi-
ceret. Dixit ſe nullius boni conſciũ eſſe. niſi ꝙ cũ
coram dyabolo negare noluiſſet.

Johãnes apo

ſtolꝰ ⁊ euãgeliſta dũ epheſi ꝑdi-
caret a ꝓcõſule capit᷑. ⁊ vt dijs ĩ
molet: inuitat᷑. Qui dũ rennue-
ret in carcerẽ mittit᷑. ⁊ ad domici
anũ imꝑatorẽ epl'a deſtinat᷑. in qua magnꝰ ſacrile
gus ⁊ deoꝝ ↄtẽptor ⁊ crucifixi cultor nominatur.
iuſſu igit᷑ domiciani Romam deducit᷑. ⁊ deducto
oẽs capilli ꝓ deriſiõe a capite ꝑſcindunt᷑. Ac añ
portã vrbis q̃ latina dr̃ in doleũ feruẽtis olei igne
deſubter candente mitti iubet᷑. Nullũ tñ ibidẽ do
lorẽ ſenſit. ſꝫ penitꝰ illeſus exiuit. In illo igit᷑ loco
eccleſia a xp̄ianis fabricat᷑. ⁊ dies illa tãꝗ̃ dies ſui
martirij ſolẽnizat᷑. Cũ ergo nec ſic a ꝑdicatõe xp̄i
ceſſaret. iuſſu domiciani ĩ pathmos inſulã relega-
tus eſt. nec tñ imperatores romani apoſtolos ꝑ-
ſequebantur. quia xp̄m predicabant. cũ ipſi nul
lum deum reſpuerent. ſed quia ipſum ſine ſenatꝰ
auctoritate deificatum aiebant. quod ipſi omni-
no fieri prohibebant. Unde legitur in hyſtoria
eccleſiaſtica ꝙ cum pylatus quadam vice ad ty-
berium epiſtolas de xp̄o miſiſſet. ⁊ ipſe tyberius
eius fidem a romanis recipi aſſentiret. ſenatꝰ om-
nino reſpuit. ex eo ꝙ non ſui auctoritate deus vo
catus fuit. Alia cauſa eſt que legit᷑ in quadã chro
nica. ex eo ꝙ romanis prius non apparuerat. Alia
cauſa eſt ex eo ꝙ omnium deorum cultum cui ro-
mani inſeruiebant euacuabat. Alia cauſa ẽ ex eo.
ꝙ mũdi deſpectum predicabat. et Romani aua-
ri ⁊ ambicioſi erant. xp̄c etiam hoc fieri non per-
miſit. ne hoc humãe potentie aſcriberetur. Alia
cauſa ſꝫm magiſtrum Johannẽ beleth. quare im-
peratores ⁊ ſenatus chriſtum et apoſtolos per-
ſequebantur: erat. quia videbatur eis deus nimis
ſuperbus ⁊ inuidus: eo ꝙ conſortem habere non
dignaretur. Alia cauſa eſt quam Oroſius refert
quia ſenatus indigne tulit q̇d pylatus ad tyberi-
um ⁊ non ad ſenatum. de xp̄i miraculis lr̃as deſti-
nauit. ⁊ iõ eiꝰ ↄſecratiõem inter deos fieri noluit.
Uñ iratus tyberius multos de ſenatoribus occi
dit. ⁊ quoſdã exilio damnauit. Mater aũt ipſiꝰ
beati iohannis audiens filium rome detineri ma-
terna ↄpaſſione ꝑmota: romam ad eũ viſitandũ
acceſſit. Sed dum veniſſet ⁊ ip̄m in exilium rele-
gatũ audiſſet. indeqꝫ rediret ⁊ in campania ciuita
te verulana migrauit ad xp̄m. Cuius corpus in q̃
dam ſpecu ſepultum multo tp̄e latuit. ſed poſt-
modum a filio ſuo Jacobo reuelatũ fuit. Qd̕ q̇-
dem: multo odore redolens. ac miraculis multis
refulgens. ad predictam ciuitatem cuꝫ multo ho
nore tranſlatum eſt.

Etanie in anno

bis fiunt. ſcꝫ in feſto ſãcti marci.
que dicit᷑ letania maior ⁊ tribus
diebꝫ ante aſcenſionẽ dñi q̃ dr̃
minor. Et interꝑtat᷑ letania ſup
plicatio vel rogatio. Prima igit᷑ letania triplicit᷑
vocat᷑. Primo letania maior. Scd̕o dr̃ ꝓceſſio
ſeptiformis. Tercĩo dr̃ cruces nigre. Dicit᷑ au
tem letania maior ꝓpter tres cauſas. ſcꝫ rõne illi-
us a quo ĩſtituta eſt. ſcꝫ a magno gregorio papa
vrbis rome. Rõne loci in quo inſtituta eſt. quia
rome que eſt dña ⁊ caput mundi. ex eo ꝙ ibi ẽ cor
pus principis apl'oꝝ ⁊ apl'ica ſedes. Rõne cauſe
ꝓ qua inſtituta eſt. quia pro magno ⁊ grauiſſimo
morbo. Romani eñi cum in quadrageſima ↄtinẽ
ter vixiſſent ⁊ in paſca corpus dñi recipent poſt
modum commeſſationibus. ludis ⁊ luxuria frena
laxabant. Ideoqꝫ deus ꝓuocatus peſtẽ maximã
in eos miſit. quam inguinariam vocant. i. apoſte-
ma ſiue inflaturam in inguine. Tam ſeua autem
illa peſtis fuit. vt homines in via. in menſa. in lu-
dis. in colloquijs ſubito morerentur. ita ꝙ cũ ali-
quis: vt dicitur: ſternutabat ſepe cum ipſa ſter-
nutatione ſp̄m exalabat. Unde cuꝫ aliq̇s aliquẽ
ſternutantem audiebat. ſtatim accurrens. deꝰ te
adiuuet: acclamabat. ⁊ abinde: vt dicunt: hec cõ-
ſuetudo ſeruatur. vt cum aliquem ſternutantem
audimus. deus te adiuuet: acclamamꝰ. Rurſus:
vt fertur: cum aliquis oſcitabat frequenter conti
nuo et ſubito ſpiritum emittebat. Unde cum ali
quis ſe velle oſcitare ſentiebat continuo ſignum
crucis ſibi imprimere feſtinabat. et hec conſuetu-
do ſimiliter vſqꝫ modo ſeruat᷑. hec aũt peſtis q̃li-
ter ortũ habuerit in vita ſancti gregorij reperit᷑.

Secundo dicitur proceſſio ſeptiformis ex eo.
ꝙ beatus Gregorius proceſſiones quas tunc fa-
ciebat per ſeptem ordines diſponebat. Nam in
primo ordine erat omnis clerus. In ſecundo om
nes monachi ⁊ religioſi. In tercio ſanctimonia-
les. In quarto omnes infantes. In quinto om̄es
laici. In ſexto omnes vidue et continentes. In ſe
ptimo om̄s coniugate. Sed quod modo nõ poſ
ſumus in numero perſonarum ſupplemus in nu-
mero letaniaruꝫ. quia ſepties dici debent anteꝗ̃
inſignia deponantur.

Tercio ducunt᷑ cruces nigre qm̄ ĩ ſignũ mero
ris ex tanta ſtrage hoĩm ⁊ in ſignũ penitentie ho-
mines nigris veſtibꝫ iduebant᷑. Et forte propter
eandem cauſam cruces et altaria ſaccis cilicinis
velabãt. homines etiam fideles veſtes penitentio
nales debent aſſumere. Alia autẽ dicit᷑ letania

minoꝛ q̃ fit trib⁹ dieb⁹ an̄ aſcenſionē. quā beatus
mamert⁹ ep̄s vienēſis tp̄e leonis imp̄atoris q ce-
pit āno dn̄i. cccclviij. an̄ inſtitutōez p̄me inſtituit
Que dr̄ letania minoꝛ. rogatōes 7 ꝓceſſio. Dici-
tur aūt letania minoꝛ. ad differētiā p̄me. qꝛ. ſ. iſti-
uta ē a minori ep̄o .i. minori loco. 7 ꝓ minori morbo
Cauſa aūt inſtitutōis h⁹ hec fuit. Tūc em̄ apud
viennā frequētes 7 maximi terremot⁹ fiebāt. que
domos et eccleſias plurimas ſubuertebant no-
cturni ſonit⁹ 7 clamores ſepe audiebāt. Tūc etiā
aliud terribile accidit qꝛ ī die paſce ignis de celo
cecidit. 7 regis palaciū ꝯcremauit. Aliud īſup mi
rabili⁹ fiebat. Sic̄ ei demōes porcos intrauerunt
ſic p̄miſſiōe dn̄i ꝓpter pc̄ta hoīm lupos 7 alias fe
ras intrabāt. 7 nullos ferētes nō ſolū p̄ vias. ſ; p̄
ciuitatē publice diſcurrebāt. 7 paſſim pueros 7 ſe
nes viros 7 femīas deuorabāt. Cū igit̄ tā doloro-
ſi caſus quotidie fierēt. p̄dict⁹ ep̄us triduanū ieiu
niū indixit. Letanias inſtituit. Et ſic p̄dicta tribu
latō ꝯq̄euit. Deinde ſtatutū ē ab eccl'ia 7 firmatū
vt h̄ letania vniuerſal'r obſeruet̄. Dr̄ etiā ro-
gatōes. qꝛ tūc oīm ſc̄toꝝ ſuffragia imploramus.
Et merito tal' obſeruātia his dieb⁹ ſeruanda ē. 7
rogatōib⁹ ſc̄toꝝ 7 ieiunijs his dieb⁹ īſiſtēdū m'lti
plici rōe. Prio vt de⁹ bella pacificet. q̄ ī vere fre-
quēti⁹ ꝯcitant̄. Sc̄do vt teneros adhuc fruct⁹ t̄-
re ꝯſeruādo m'tiplicet. Tercio vt mot⁹ carnales
qui hoc tp̄e magis feruēt in ſe quiſq; magis mor-
tificet. In vere em̄ ſanguis magis feruet et illiciti
motus magis pullulant. Quarto vt ad receptio
nē ſancti ſp̄ūs ſe quiſq; magis habilitet. Nā p̄ tē
pus ieiunij hō magis habilitat̄. Et p̄ rogatiōes
digníoꝛ reddit̄. Duas alias rōnes aſſignat mgr̄
Guilhelm⁹ altiſiodoreń. Prima vt .ſ. xp̄o aſcē-
dente 7 dicēte. petite 7 accipietis. cōfidentius pe-
tat eccl'ia. Sc̄do qꝛ eccl'ia ieiunat et orat. vt parū
habeat de carne p̄ ip̄ius carnis maceratōnez. Et
acq̄rat ſibi alas p̄ oꝛonē. qꝛ oꝛo eſt ala aīe qua vo-
lat in celū. vt ſic xp̄m aſcēdentē libere poſſit aſſe-
qui. q̄ aſcēdit pandēs iter ante nos. 7 volauit ſup̄
pennas ventoꝝ. Auis em̄ que multū abundat in
carne 7 paꝝ in plumis bene volare nō p̄t. ſic̄ patz
in ſtrutiōe. Dr̄ etiā ꝓceſſio. qꝛ tunc eccl'ia gene
ralē facit ꝓceſſionē. In hac aūt ꝓceſſione crux de
fert̄. campane pulſant̄. vexillū portat̄. Draco q̄-
dam cū ingenti cauda in quibuſdam eccleſijs ba-
iulat̄. 7 oīm ſanctoꝝ ſingularit̄ patrocinia implo
rant̄. Ideo aūt ibidez crucē deferimus. et campa
nas pulſamus vt demones territi fugiant. Nam
ſicut rex in ſuo exercitu h; inſignia regalia. ſc; tu-
bas 7 vexilla. ſic xp̄c rex eternus in ſua eccleſia mi
litanti h; campanas pro tubis. 7 cruces ꝓ vexil-
lis. Et ſic̄ aliquis tyrann⁹ valde timeret q̄ alicui⁹
regis potentis. 7 ſibi inimici tubas in ſua terra au
diret 7 vexilla videret. ſic demōes q̄ ſunt ī iſto ae-
re caliginoſo vehement̄ metuūt qn̄ tubas xp̄i. ſc;
cāpanas pulſari ſentiūt. 7 vexilla .i. cruces ꝯſpici-
unt. Et iſta dr̄ eē rō quare eccl'ia cāpanas ꝯſueuit
pulſaē. qn̄ tēpeſtates ꝯcitari videt. vt .ſ. demōes
q̄ hoc faciūt tubas eterni regis audiāt. 7 ſic territi
fugiāt. 7 a tēpeſtatis ꝯcitatōe q̇eſcant. Licet alia
rō ſit. qꝛ cāpane tūc fideles admonēt 7 ꝓuocant.
vt ꝓ inſtanti p̄iculo oꝛoni īſiſtāt. Aliud etiā vexil
lū eterni regis ē ip̄a crux ſ̄m illud. Vexilla regis
ꝓdeūt fulget cruc' miſteriū ꝛc̄. Quod q̇dē vexil
lū demōes valde timēt ſ̄m q̄ dic̄ Criſ. Vbicūq;
inq̇t demones ſignū dn̄icū viderēt: fugiūt timen-
tes baculū q̄ plagā acceperūt. Et hec ē rō q̄re ī q̄
buſdā eccl'ijs tp̄e tēpeſtatis crux de eccl'ia extrahit̄
7 tēpeſtati opponit̄. vt .ſ. demones vexillū ſūmi re-
gis videāt 7 territi fugiāt. Iō igit̄ crux ī ꝓceſſione
defert̄. 7 cāpane pulſant̄. vt demones in ip̄o aere
exiſtētes territi fugiāt 7 a nr̄a infeſtatōe deſiſtant
Vexillū aūt ibidē defert̄ ꝓpter rep̄ſentandā vi-
ctoriā reſurrectōis 7 victoriā aſcēſiōis xp̄i. q̄ cum
magna p̄da celos aſcēdit. Vn̄ p̄ aera vexillū in-
cedens eſt xp̄c in celū aſcendēs. Et ſic̄ vexillū q̄d
in ꝓceſſione defert̄ multitudo fideliū ſequit̄. ſic
xp̄m aſcēdētez magna ſanctoꝝ collectio comitat̄
Cantus aūt q̄ ibi fiūt ſignificāt cant⁹ 7 laudes an
geloꝝ q̄ xp̄o aſcendēti obuiarūt. 7 ip̄m cum ſua ſo
cietate vſq; in celū cum multis laudib⁹ p̄duxerūt
In quibuſdā aūt eccl'ijs 7 maxime ī eccl'ijs gal
licanis ꝯſuetudo h̄ q̄ draco quidā cū longa cau
da 7 inflata. plena .ſ. palea vl' aliq̄ tali duob⁹ die-
b⁹ p̄mis an̄ crucē. 7 tercio cū cauda vacua p⁹ cru-
cem defert̄. p̄ quod ſignificat̄. q̄ in p̄mo die an̄ le
gem. 7 in ſc̄do ſub lege. dyabol⁹ in hoc mūdo re-
gnauit. In tercio aūt die .ſ. grē p̄ paſſionē xp̄i. de
ſuo regno expulſus fuit. Rurſus in ip̄a ꝓceſſiōe
oīm ſāctoꝝ ſingl'r patrocinia poſtulamus. Qua
re aūt tunc ſāctos rogam⁹ pl'es cauſe ſunt ſup̄i⁹
aſſignate. Sunt aūt 7 alie cauſe generales pro
pter quas deus ordinauit. vt ſanctos oremus ſc;
ꝓpter nr̄am inopiā. ſanctorū gl'iam. 7 dei reueren
tiam. Sancti em̄ vota ſupplicantiū ſcire poſſunt.
qꝛ in illo eterno ſpeculo intelligunt q̄ntum vel ill'
p̄tinet ad gaudiū vel nob̄ ad auxilium. Prima ḡ
rō eſt ꝓpter nr̄am inopiā. 7 hoc. vel ꝓpter inopiaz
quā habemus in merēdo. vt vbi nr̄a nō ſuppetūt
merita: patrocinent̄ aliena. Vel ꝓpter inopiam
quam habemus in ꝯtemplando. vt qui non poſ-
ſumus ſūmam lucem aſpicere in ſe ſaltem in ſan-
ctis aſpicere valeamus. Vel ꝓpter inopiā quam
habemus in amando. qꝛ plerūq; imp̄fectus hō
magis ſentit ſe affici circa vnum ſanctum q̄; etiā
circa deum. Secūda ratio eſt propter ſanctorum
gloriam. Vult em̄ deus vt ſanctos innocem⁹. vt

dum ꝑ eoꝝ ſuffragia quod petimus impetram⁹
ipſos magnificem⁹. 7 glorificando collaudemus.
Tercia rō eſt ꝓpter dei reuerentiaꝫ vt pctōr q̇
deū offendit q̄ſi n̄ audeat ipm̄ in ꝓpria pſōa adi-
re. ſed amicoꝝ poſſit pꝛocinia implorare. In hu-
iuſmodi aūt letanijs eſſet illud angelicū canticuꝫ
frequentādū. Sancte de⁹. ſācte fortis. ſācte 7 im-
mortalis miſerere nobis. Refert em̄ iohēs dama
ſcenus li. iij. ꝙ cum apud cōſtantinopolim ꝓpter
quandā tribulatōēꝫ letanie fierent: quidā puer ď
medio ꝑpl'i in celū eſt raptus. 7 illud canticū ibidē
edoct⁹. Deinde ad ꝑpl'm rediēs illud angelicū cā
ticū in ꝯſpectu ꝑpl'i decātauit. Et mox oīs tribu-
latio ceſſauit. In calcedonēſi q̄ꝫ ſynodo fuit iſtď
cāticū approbatum. 7 concludit ita damaſcenus.
Nos aūt dicim⁹ ꝙ ꝑ iſtud canticū demones rece
dāt. Hui⁹ ḡ cantici laus 7 autoritas ex quatuor
colligit'. Primo ex eo ꝙ āgel⁹ illud edocuit. Se-
cūdo ex eo ꝙ ad ei⁹ ꝓlatōēꝫ illa tribulatio ꝯquie
uit. Tercio ex eo ꝙ calcedon̄ſ ſynod⁹ illud appro
bauit. Quarto ex eo ꝙ demōēs illud timent.

Aſcenſio domi

ni quadrageſimo die a reſurre-
ctione facta eſt. Circa quā aſcē-
ſionē ſeptem ꝑ ordinē ꝯſideran
da ſunt. Primo vnde aſcendit
Scdo quare nō ſtatim poſt reſurrectōēꝫ aſcēdit
ſꝫ tot dies expectauit. Tercio q̄lit' aſcēdit. Quar
to cū q̇b⁹ aſcēdit. Quinto q̄ merito aſcēdit. Sex
to q̄ aſcēdit. Septimo q̄re aſcēdit. Circa pri-
mū notandū q̇m de mōte oliueti ꝯſus bethaniā
celos aſcēdit. q̇ mōs ſm̄ aliaꝫ trāſlatiōēꝫ dr̄ mōs
triū luminū. Nā de nocte ex ꝑte occidētis illumi-
nabatur igne templi. q̄ꝛ erat ignis iugis in altari.
Mane ex ꝑte orientis ꝑmo excipiebat radios ſo
lis anteq̄ꝫ illumiaret ciuitatē. Habebat inſuꝑ in
ſe copiā olei qď eſt fomētū luminis. 7 iō dr̄ mons
triū luminū. In hunc igit' montē xp̄c diſcipulos
ire p̄cepit. Nā in ip̄a die aſcēſiōis bis appuit. ſe-
mel. xj. apl'is ꝯmedentib⁹ in cenacl'o. Oēs q̇dē tā
apl'i q̄ꝫ alij diſcipl'i necnō 7 ml'ieres hītabant in il
la parte irl'm q̄ dicebat' mello. ſ. i mōte ſyō. vbi dď
ꝯſtruxerat ſibi palaciū. 7 erat ibi illud cenaculum
ḡnde ſtratū in q̄ dn̄s p̄cepit ſibi parari paſca. et in
illo cenaculo tūc vndecim apl'i hītabant. Ceteri
aūt diſcipl'i 7 mulieres hītabāt circūquaq̄ꝫ ꝑ di-
uerſa hoſpicia. Dū igit' ī illo cenaculo ꝯmederēt
dn̄s eis appuit. 7 incredulitatem eoꝝ exprobra-
uit. 7 cū comediſſet cū eis 7 p̄cepiſſet vt in monteꝫ
oliueti ꝯſus bethaniā irēt. ibidē eis iteꝝ appuit.
ac indiſcrete querētib⁹ r̄ndit. 7 eleuatis manibus
eis benedixit. 7 ide corā eis in celū aſcēdit. De lo-
co aūt aſcēſionis dic' ſimplici⁹ ep̄us hieroſolimi-
tanus. 7 habet' in glo. q̄ꝛ cū ibi poſtea edificata eſ
ſet eccl'ia. locus ille in q̄ inſtiterūt veſtigia xp̄i aſcē
dentis nunq̄ꝫ potuit ſterni pauimento. imo reſili-
ebāt marmora ī ora collocantiū. Calcati etiā pul-
ueris a dn̄o hoc dic' eſſe documentū. ꝙ veſtigia ī-
p̄ſſa cernunt' 7 eandē adhuc ſpēm velut p̄ſſis ve-
ſtigijs terra cuſtodit. Circa ſcdm̄ q̄re ſcꝫ non
ſtatim aſcēdit vt reſurrexit. ſꝫ ꝑ q̄dragita dies ex-
pectare voluit. Notādū ꝙ h' fec' ꝓpter tres rōes
Primo ꝓpter reſurrectōis certificatōēꝫ. difficili-
us em̄ erat ꝓbare veritatē reſurrectōis q̄ꝫ paſſio-
nis. q̄ꝛ a ꝑma die vſq̄ꝫ terciam vere poterat pro-
bari paſſio. Sed ad verā reſurrectiōēꝫ ꝓbandā
pl'es requirebant'. 7 iō mai⁹ tp̄s req̄rebat' inter re
ſurrectōēꝫ 7 aſcenſionē. q̄ꝫ int' paſſioneꝫ 7 reſur-
rectioneꝫ. De h' ſic dic' Leo papa in ſermone de
aſcēſione. q̄dragenari⁹ hodie dieꝝ replet⁹ ē nūe-
rus. ſacratiſſima ordinatōe diſpoſit⁹. 7 ad vtili-
tatē nr̄e eruditōis impēſ⁹. vt dū a dn̄o ī hoc ſpa-
cio mora p̄ntie corꝑalis extendit': fides reſurrecti
onis documētis neceſſarijs muiret'. Gr̄as agim⁹
diuīe diſpēſatōi 7 ſcōꝝ p̄m neceſſarie tarditati.
Dubitatū ē ab illis ne dubitaret' a nobis. Scdo
ꝓpter apl'oꝝ ꝯſolatōēꝫ. q̄ꝛ em̄ ꝯſolatiōēs diuine
ſuꝑabundāt tribulatōib⁹ 7 temp⁹ paſſionis fuit
tp̄us tribulatōis apl'oꝝ. ideo pl'es debuerunt eſſe
dies iſti q̄ꝫ illi. Tercio ꝓpter miſticā ſignificatōēꝫ
vt ꝑ hoc daret' intelligi ꝙ conſolationes diuine
comparant' ad tribulationes ſicut annus ad diē
dies ad horam. hora ad momentum. Q' em̄ com
parentur ſicut annus ad diem. patet ꝑ illud qď
legitur yſa. lxj. p̄dicarem annum placabilem do-
mino. 7 diem vltionis deo noſtro. Ecce pro die t'-
bulationis reddit annum conſolationis. Q' autē
ꝯparentur ſicut dies ad horam. patꝫ ꝑ hoc ꝙ do
minus quadraginta horis mortuus iacuit. quod
fuit tribulatiōis 7 per quadragita dies reſurgēs
diſcipulis apparuit. quod fuit cōſolationis. Un-
de gloſa quadraginta horis mortuus fuerat. pro
pter hoc quadraginta diebus ſe viuere cōfirma-
bat. Q' vero compararentur ſicut hora ad momē-
tum inſinuatur yſaie. liiij. In momento indigna-
tionis abſcondi faciem meam parumper a te. et ī
miſericordia ſempiterna miſertus ſuꝫ tui. Cir-
ca tercium qualiter ſcilicet aſcendit. Notandum
ꝙ aſcendit primo potenter. quia proprijs viri-
bus. Yſaie. lxiij. Quis eſt iſte qui venit de edom
tinctis veſtibus de boſra: Iſte formoſus in ſtola
ſua gradiens in multitudine virtutis ſue. Item
Johannis tercio. Nemo aſcendit in celum. ſcili-
cet propria virtute: niſi qui deſcendit de celo fili-
us hominis qui eſt in celo. Licet em̄ quaſi in quo
dam globo nubis aſcenderit. hoc tamen non fec'
ꝙ nubis miniſterio indigeret. ſed vt per hoc oſtē

derent ꝙ oīs creatura pata eſt obſeq̇ creatori ſuo. Ipe eñ potētia deitatis ſue aſcēdit. ⁊ i hoc notatur differētia ſm ꝙ dr̄ in hyſtoria ſcolaſtica. Nā enoch trāſlat⁹ ē. Helias ſubuect⁹ ē ħ ihs ꝓpria v̄tute aſcēdit primus ſm Gre. ꝑ coitū generat⁹ et generās. Scd̄s generat⁹ ħ nō generās. Terci⁹ ñ generat⁹ nec generās. Scd̄o aſcendit patent̄ q̄ꝛ vidētib⁹ diſcipl'is. Vñ dr̄ vidētib⁹ illis eleuat⁹ ē. Itē Jo. xvj. Vado ad eū q̇ miſit me. ⁊ nemo ex vob̄ iterrogat me q̇ vadis. glo. Ita palā aſcēdit. vt nemo iterroget qd̄ viſo corꝑali fiei cernat. Jō eñ illis vidētib⁹ aſcēdere voluit vt ipi teſtes aſcēſiōis exiſterēt. ⁊ naturā humanā i celū ferri gauderēt. ⁊ ipm̄ ſeq̇ deſiderarēt. Tercio letant̄. q̄ꝛ iubilātib⁹ āgelis. p̄s. aſcēdit de⁹ i iubilatōe. Augu. aſcendēte xp̄o pauet oē celū. aſtra mirant̄. plaudūt agmina. tube ſonāt ⁊ let̄ ſe miſcēt blāda modulamīa choris. Quarto velocit̄ exultauit vt gigas ad currēdā viā. Valde eñ velocit̄ aſcendit quando tantū ſpaciū q̄ſi i momēto ꝑcurrit. Refert eñ rabi Moyſes maxim⁹ phus. ꝙ q̄dlibꝫ celū cuiuſlibet plāete hꝫ in ſpiſſitudie viā q̄ngētoꝝ ānoꝝ. i. ſpaciū tātū q̄ntū poſſꝫ aliq̇s ire de via plana i q̄ngentis ānis. ⁊ diſtātia int̄ celū ⁊ celū ē ſil'r. vt dic̄ via q̇ngentoꝝ ānoꝝ. ⁊ iō cū ſint. vij. celi erit ſm ipm̄ a cētro terre vſq; ad cōcauū celi ſaturni. qd̄ ē celū ſeptimū. via ſeptēmiliū ānoꝝ ⁊ ſeptingētoꝝ ānoꝝ. i. tātū ſpaciū q̄ntū ꝯ via plana aliq̇s iret i ſeptē milib⁹ ſeptingētis ānis ſi tātū viueret. Ita ꝙ qlibet ān⁹ ꝯponat̄ ex. ccc. lxv. dieb⁹. ⁊ iter cuiuſlibet die ſit. xl. miliaria. ⁊ q̄dlibet miliare ſit duoꝝ miliū paſſuū ſiue cubitoꝝ. hec rabi Moyſes. Vtꝝ aūt hoc veꝝ ſit de⁹ ſcit: Hūc eñ mēſuratōēꝫ ille nouit q̇ oīa fec̄ in numero. pondē ⁊ mēſura. Iſte igit̄ fuit magn⁹ ſalt⁹ quē fecit xp̄c de t̄ra. ſ. i celū. ⁊ de ħ ſaltu ⁊ q̇buſdā alijs ſaltib⁹ xp̄i ſic dic̄ Ambro. Saltu quodā xp̄c venit i huc mūdū apud p̄rēꝫ erat. ⁊ i virginē venit. ⁊ ex v̄gīe i p̄ſepe trāſiliit. deſcēdit iordanē. aſcēdit i crucē. deſcendit in tumulū. ſurrexit e tumulo ⁊ ſedet ad patris dextrā. Circa quartū cū quib⁹. ſ. aſcendit notādū. ꝙ aſcendit cū magna p̄da hoīm ⁊ magna mltitudine angeloꝝ. Q̄ eñ cū magna p̄da hoīm aſcendit pꝫ ꝑ illud quod dr̄ in p̄s. Aſcendiſti in altū. cepiſti captiuitatē ⁊c. Q̄ aūt aſcendit cū multitudine angeloꝝ pꝫ ꝑ illas interrogationes q̄s xp̄o aſcendēte minores angeli fecerunt maiorib⁹. vt hr̄ yſa. lxiij. Quis eſt iſte q̇ venit de edom. tinctis veſtib⁹ de boſra: Vbi dicit gloſa. ꝙ quidam angeli nō plene cognoſcentes miſteriū incarnatōnis. paſſionis ⁊ reſurrectionis. videntes aſcendere ad celos dn̄m cum multitudine angeloꝝ ⁊ ſanctoꝝ hoīm ꝓpria virtute. ipm̄ incarnatōis ⁊ paſſionis miſteriū admirantur ⁊ angelis comitantibus dn̄m. dicunt q̇s eſt iſte q̇ venit ⁊c. Et in p̄s. Quis eſt iſte rex glie: Dyoniſius aūt in li. angelice hierarchie. c. vij. inſinuare videt̄. ꝙ dum xp̄c aſcenderet tres queſtiones ab angelis facte ſunt. Primā fecerūt maiores angeli ab inuicē ſibipis. Scd̄am fecerūt ipi maiores xp̄o aſcendēti. Terciam fecerūt minores maiorib⁹. Querūt igit̄ inter ſe maiores dicētes. Quis eſt iſte q̇ venit ꝯ edom tinc. ve. ⁊c. edom ſanguineus interp̄tat̄. boſra minuta. q. d. quis eſt iſte q̇ venit ꝯ mundo ſanguieo ꝑ pc̄tm. ⁊ minuto ꝑ maliciā ꝯ deū: vel q̇ venit de mundo ſāguineo ⁊ inferno minuto: R̄ndit dn̄s ego q̇ loquor iuſticiā ⁊c. Dyoniſius ponit talem lrām ego eñ dicit diſputo iuſticiā ⁊ iudicium ſalutaris. In redemptōe humani generis fuit iuſticia. inq̄ꝫtum ſcꝫ factor creaturā ſuam a dn̄o alieo reduxit ⁊ fuit iudiciū inq̄ꝫtum dyabolū inuaſorē alieni iuris ab eo queꝫ poſſidebat hoīem potent̄ eiecit. Sed ſm ħ facit Dyo⁹. queſtionem. cū ipſi ſupiores angeli ſint deo ꝓximi ⁊ imediate a dn̄o illuminent̄. q̄re abinuiceꝫ querūt q̄ſi abinuiceꝫ diſcere cupientes. Sed ſic ſoluit ipe ⁊ cōmentator exponit in eo ꝙ iterrogāt ſignificāt ſe ſciaꝫ appetere in eo aūt ꝙ p̄mo inter ſe ꝯferūt demōſtrāt ꝙ diuinā i ſe ꝓceſſionē nō audēt ꝓuenire. Apud ſe ḡ p̄io iterrogare deliberāt ne forte illuminatōēꝫ q̇ ipis a deo ſit nimis feſtīa. iterrogatōe ꝓueniant. Scd̄a q̄ſtio eſt quā fecerūt ipi ſupmi āgeli ad xp̄ꝫ di. Quare ḡ rubrū eſt indumentū tuū. ⁊ veſtimēta ſic̄ calcantiū in torculari. Dn̄s dr̄ habuiſſe indumentū. i. corp⁹ ſuū rubrū. i. ſanguine cruentatū ex eo ꝙ adhuc dū aſcēderet i corꝑe ſuo cicatrices hēbat. Voluit ei cicatrices i corꝑe ſuo ſuare ſm ꝙ dic̄ Beda. v. de cauſis. ait ei ſic. Cicatrices dn̄s ſuauit: ⁊ i iudicō ſuatur⁹ ē vt fidē r̄ſurrectōnis aſtruat. vt ꝓ hoīb⁹ ſupplicādo eas p̄ri r̄p̄ñtet vt boī q̄ꝫ miſericordit̄ redēpti: videāt vt reprobi q̄ꝫ iuſte ſint dānati. r̄cognoſcāt. vt ꝑpetue victorie ſue certū triūphū ꝯferat. Huic ḡ q̄ſtioni dn̄s ſic r̄ndet. Torcular calcaui ſol⁹. ⁊ de gētib⁹ nō eſt vir mecū. ⁊ pt̄ vocari torcular crux in q̇ tanq̄ꝫ i p̄lio ſic p̄ſſus ē. vt etiā ſanguis ſic effunderet̄. Vel torcular vocat dyabolū q̇ humanū genus ſic funib⁹ pc̄toꝝ inuoluit ⁊ ſtrinxit: vt q̇cq̄d in eis ſpūale erat exp̄meret ⁊ ſolū vinaria r̄maneret. Sꝫ nr̄ bellator torcular calcauit. vincula pc̄toꝝ dirupit ⁊ i celū aſcendēs poſtmodū tabernā celi apuit. et vinū ſc̄ti ſpūs effudit. Tercia q̄ſtio ē quā fecerūt minores āgeli maiorib⁹. dicētes. Quis ē iſte rex glie. Quib⁹ illi r̄ndeūt. Dn̄s v̄tutū ipe ē rex glie. De hac angeloꝝ q̄ſtione ⁊ alioꝝ ꝯueniēti r̄ſiōe ſic dic̄ Aug. Sanctificat̄ diuino comitatu immēſus aer. ⁊ oīs illa volitās ꝑ aera demonū t̄ba xp̄o aſcendēte: trāſfugit. Quib⁹ accurrentes āgeli q̇s

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

cēt ſciſſitabāt: dicētes. Quis ē iſte rex glie. Qui bꝫ alij ridentes dixerūt. Hic ē ille candid⁹ ⁊ roſ⁹. Hic ē ille q̄ nō hꝫ ſpēm. neqꝫ decorē. Infirm⁹ in ligno. fortis in ſpolio. vilis ī corpuſculo. armatus in p̄lio. fed⁹ ī morte. pulcer in reſurrectōe. candidus ex ꝟgine. rubicūd⁹ ī cruce. fuſc⁹ ī obprobrio. clar⁹ in celo. Circa q̄ntū. ſ. quo merito aſcēdit. Notādū ꝙ triplici merito aſcēdit. d̄ q̄ ſic dic̄ hic. Propt̄ veritatē. q꞉ illa que ꝑ ꝓphas diu ꝓmiſeras adipleſti. Et manſuetudinē. q꞉ ſic ouis ꝓ vita ꝑpl̄i imolaris. Et iuſticiā nō cū ꝑtāte. ſed iuſticia eripuiſti hoīeꝫ. ⁊ deducet te mirabil̄r dextera tua potētia. ſiue ꝟt⁹ deducet te h̄ ē in celū. Circa ſextū quo. ſ. aſcēdit. Notandū ꝙ ſuper omnes celos aſcendit ſcḋm ꝙ dicit̄ Ephe. iiij. qui deſcendit ipē ē. ⁊ q̄ aſcēdit ſup oēs celos vt adimpleret oīa. Sup oēs celos dic̄: q꞉ pl̄es ſūt celi ſup q̄s ipē aſcēdit. Eſt eī celū materiale. rōnale. ītellectuale. ⁊ ſupſubſtāciale. Celū materiale mltiplex ē. ſ. celū aereū. ⁊ ethereū. olimpiū. igneū. ſydereū. criſtallinū. ⁊ empyrreū. Celū aūt rōnale ē hō iuſt⁹ q̄ dr̄ celū rōe ihitatōis diuie. q꞉ ſic celū ē ſedes. et habitatō dei ſcḋm ꝙ dr̄ yſa. lxvj. Celū mihi ſedes ē. Sic aīa iuſti ſcḋm ꝙ dr̄ in ſapia. aīa iuſti ſedes eſt ſapie. Rōe ꝯuſatōis ſcē q꞉ ſcī ꝑ ꝯuſatōꝫ et deſiderium ſꝑ habitāt in celo. Sicut dicebat apl̄s ad phil. iij. Nr̄a couerſatio in celis ē. Rōne operatōis ꝯtinue. q꞉ ſicut ꝯtinue mouet̄. ſic et ſancti ꝑ bona opa cōtinue mouent̄. Celū ītellectuale eſt angelus. Angeli eī dicunt̄ celū q꞉ inſtar ſūt celi altiſſimi. rōne dignitatis et excellentie. De quorum dignitate ⁊ excellentia dicit Dyoniſius in libro de diuinis no. ca. iiij. Diuine mentes ſunt ſuper reliqua exn̄tia. ⁊ viuunt ſup reliqua viuentia ⁊ intelligūt ⁊ ꝯgnoſcunt ſup ſenſū ⁊ rōneꝫ ⁊ pluſq̄ꝫ oīa exiſtentia pulcꝝ ⁊ bonū deſiderāt et eo ꝑticipāt. Scḋo ſūt pulcerrimi ratione nature ⁊ glie. De quoꝝ pulcritudine dicit Dyo⁹. in eodem li. Angel⁹ ē manifeſtatō occulti luminis. ſpeculū purum. clariſſimū. incontaminatū. incoinq̄natū. immaculatū ſuſcipiens: ſi fas eſt dicere: pulcritudinem boniformis deiformitatis. Tercio ſunt fortiſſimi rōne ꝟtute ⁊ potentie. d̄ q̄ꝝ fortitudie dic̄ Damaſce. li. ij. c. iij. Fortes ſunt ⁊ ꝑati ad dei voluntatis expletōeꝫ. ⁊ vbiqꝫ ꝯfeſtim inueniūt̄ vbicūqꝫ diuin⁹ iuſſerit nut⁹. Celū eīn hꝫ altitudineꝫ pulcritudinē. fortitudinē. De duobꝫ p̄mis eccl̄. xliij. altitudīs firmamentuꝫ pulcritudo e⁹ ⁊c̄. De tercio Iob. xxxvij. Tu forſitan cuꝫ illo fabricat⁹ e꞉ celos. q̄ ſolidiſſimi q̄ſi ere fuſi ſunt. Celum aūtē ſuꝑ ſubſtanciale ē equalitas diuine excellētie d̄ q̄ xp̄c venit. ⁊ vſqꝫ ad illud poſtmodū aſcēdit de q̄ dr̄ in p̄s. A ſūmo celo egreſſio ei⁹ ⁊ occurſus eius vſqꝫ ad ſūmū eius. ſup oīs igit̄ hos celos vſqꝫ ad ipm̄ celum ſupſubſtātiale xp̄c aſcēdit. Q꞉ eīn aſcēdit ſup oēs celos materiales h̄r ꝑ illud q̄d dr̄ in pſalmo. Eleuata eſt magnificētia tua ſup celos ⁊c⁹. Sup oēs eīn celos materiales vſqꝫ in ipſū celū empyrreū aſcendit: nō ſic Helyas q̄ ī curru igneo aſcēdit. vſqꝫ ad ſublunarē regioneꝫ nec eā tranſcendit. ſꝫ in ꝑadiſū terreſtrē trāſlatus eſt. q̄ adeo eminet vt ꝑtingat ad ſublunarē regionē nec eā trāſcēdit. In hoc ḡ celo empyrreo xp̄c reſidet ⁊ eſt ſpālis ⁊ ꝓpria ei⁹ manſio ⁊ angeloꝝ. ⁊ alioꝝ ſāctoꝝ. ⁊ ꝯgrue ꝯuenit hec habitatio hītatoribꝫ. Illud eīn celū ceteros celos excellit dignitate. ꝑoritate. ſitu. ⁊ ambitu. ⁊ iō eſt ꝯueniēs hītatō xp̄i. qui oēs celos rōnales ⁊ intellectuales trāſcēdit dignitate. eternitate ſitu immutabilitatis ⁊ ābitu ꝑtātis. Sil̄r eſt cōgrua habitatō ſāctoꝝ. illud eīn celū eſt vniforme. īmobile luminoſitatis ꝑfecte. ⁊ capacitatis īmenſe. Et recte ꝯgruit angelis ⁊ ſāctis q̄ fuerūt vniformes in opatōe: imobiles in dilectōe. luminoſi in fide ſiue ꝯgnitōe. capaces in ſāctis dōīs receptōe. ꝙ aūt ſup oēs celos rōnales. i. oēs ſāctos aſcenderit. ꝑꝫ ꝑ illud q̄d dicit̄ cāt̄. ij. Ecce iſte venit ſaliēs in montibꝫ. trāſiliens colles. ⁊ vocant̄ mōtes angeli. colles ꝟo viri ſācti. Q꞉ ꝟo ſup oīes celos intellectuales. i. angelos aſcenderit. ꝑꝫ ꝑ illud q̄d dr̄ ī p̄s. Qui ponis nubes aſcenſum tuuꝫ qui ambulas ſup pennas ventoꝝ. Item aſcendit ſup cherubin ⁊ volauit ſup pennas ventoꝝ. Q꞉ aūt vſqꝫ ad celū ſupſubſtanciale. i. dei equalitatē aſcenderit. ꝑꝫ ꝑ illud quod dicit̄ Mar. vltimo. ⁊ dn̄s quidem ihs poſtq̄ꝫ locutus eſt eis aſſumptus eſt in celum. ⁊ ſedet a dextris dei: dextra eīn dei eſt equalitas dei Bern̄. Domino meo ſingulariter a domino ⁊ dictum ⁊ datum eſt ſedere a dextris glorie ipſius. vtpote in gloria coequali. in eſſentia conſubſtantionali. pro generatione conſimili. maieſtate non diſpari. eternitate non poteſteriori.

Vel poteſt dici ꝙ chriſtus in aſcenſione ſublimis fuit quadruplici ſublimitate. ſcꝫ locali. remuneratione premij. cognitionali. ⁊ virtuali. De primo Eph̄. iiij. Qui deſcendit ipē eſt ⁊ qui aſcendit ſup oīes celos. De ſecundo Ad phil. ij. Factus eſt obēdiens vſqꝫ ad morteꝫ ⁊c̄. ꝓpter quod exaltauit illuꝫ. Ubi dicit Augu. Humilitas claritatis eſt meritū. claritas humilitatis eſt premiū. De tercio pſal. Aſcendit ſup cherubin. id eſt ſuper omnem ſcientie plenitudineꝫ. De quarto patet. quia aſcendit etiam ſuper ſeraphin. Ephe. tercio. Scire etiam ſupeminentem caritatem xp̄i.

Circa ſeptimum quare ſcilicet aſcendit. Notandum ꝙ aſcenſionis ſue nouem ſunt fructus ſiue vtilitates. Primo vtilitas eſt conſecutio amoris diuini. Iohānis ſedecio. Niſi ego abiero pa-

raclit⁹ nō venit. vbi dic̄ aug. Si carnalit̄ mihi he
ſerit̄: capaces ſpūs nō erit̄. Scd̄a ē maior ꝯgni-
tio di̇ Jo. xiiij. Si diligeretis me gauderet̄ vtiq̄ꝫ
qꝛ vado ad prēꝫ ꝛc̄. Ubi dic̄ aug. iō ſbtrabo for-
mā iſtā ſerui ī q̄ pr̄ maior me ē. vt deū ſpūalit̄ vi-
dē poſſit̄. Tēcia ē meritū fidei. De hac ſic dic̄
Leo ī ſmōe de aſcēſiōe. Tūc ad eq̄lē prī filiū. eru
ditior fides greſſu mētis cepit accedē. ꝛ ꝯtrectatō
ne corpee ī xp̄o ſbe qua prē minor ē nō egere ma
gnaꝝ ei h̄ vigor eſt mentiū incunctant̄ credere q̄
corpeo nō vident̄ ītutu. ꝛ ibi figere deſideriū q̄
neq̄as inferre ꝯſpectū. Aug. in li. ꝯfeſſionū. Exul-
tauit vt gigas ad currendū viā. Nō eīm tardauit
ſ̄ cucurrit clamās. dictis. factis. morte. vita. deſcē
ſu. aſcēſu. clamās vt redeam⁹ ad eū ꝛ diſceſſit ab
oculis vt r̄deam⁹ ad cor ꝛ inueniam⁹ eū. Quar
ta ē nr̄a ſecuritas. Jō ei aſcēdit vt nr̄ aduocat⁹ ſit
apud prēꝫ. Ualde aūt ſecuri eē poſſum⁹ qn̄ talē
aduocatū apud prēꝫ nos hr̄e ꝯſideram⁹. j. io. ij.
Aduocatū hēm⁹ apud prēꝫ ih̄m xp̄m iuſtū ꝛ ip̄e
ē ppiciatō p pctis nr̄is. De hac ſecuritate dicit
Bern̄. ſecuꝝ acceſſū hēs o hō apud deū. vbi mr̄
an̄ filiū ꝛ fili⁹ an̄ prēꝫ. mr̄ oñdit filio pect⁹ ꝛ vbera
fili⁹ oñdit prī lat⁹ ꝛ vulnera. Nulla poterit ḡ eē r̄-
pulſa vbi tot ſūt caritatis inſignia. Quīta eſt
nr̄a dignitas. Maxia q̇dē nr̄a dignitas ē qn̄ na-
tura nr̄a vſq̄ꝫ ad dexterā dei exaltata ē. Un̄ ꝛ an-
geli hāc dignitatē ī hoīb⁹ ꝯſiderātes. deinceps p
hibuer̄t ſe adorari ab hoīb⁹. ſic̄ di̇. Apo. xxij. ceci-
di inq̄t an̄ pedes e⁹ vt adorarē eū. ꝛ dixit mihi. vi-
de ne feceris ꝯſeru⁹ tu⁹ ſū ꝛ frm̄ tuoꝝ. vbi dic̄ glo.
in ve. le. nō phibuit ſe adorari. ſed p⁹ aſcenſionē
vidēs ſup ſe exaltari hoīeꝫ ab hoīe timuit adora-
ri. Leo papa ī ſermone de aſcēſione. Hodie na-
tura nr̄e hūanitatis vltra cūctaꝝ altitudinē pote
ſtatū ad dei prīs ē pfecta ꝯſeſſū. vt mirabilior fie-
ret grā dei cū remotis a ꝯſpectu hoīm q̄ merito r̄-
uerentiā ſui ſentiebant̄ īdicere. fides nō diffide
ret. ſpes n̄ fluctuaret. caritas nō tepet. Sexta
eſt ſpei nr̄e ſoliditas. heb. iiij. hn̄tes ergo pontifi-
cē magnū q̇ celos penetrauit. ih̄m filiū dei tenea-
m⁹ ſpei noſtre cōfeſſionē. Jtē heb. vj. q̇ ꝯfugim⁹
ad tenendā ppoſitā ſpē quā ſic̄ anchorā habem⁹
aīe tutā ac firmā ꝛ incedētē vſq̄ꝫ ad interiora ve-
laminis vbi p̄curſor p nobis introiuit ih̄us. De
hac iteꝝ Leo. xp̄i aſcenſio nr̄a ē pfectio. ꝛ quo p
ceſſit gl̄ia capitis eo ſpes tendit ꝛ corpis. Se-
ptima eſt vie oſtēſio. michee. ij. aſcendit iter pan-
dēs ante eos. Aug. via tibi fact⁹ ē ſaluator ſurge
ꝛ ābula habes quo noli pigreſcere. Octaua ia
nue celeſtis aptio: ſic̄ eīm p̄m⁹ adā apuit ianuas ī-
ferni ſic Jh̄s padiſi. Un̄ eccl̄ia cantat. tu deuicto
mortis aculeo apuiſti credentib⁹ regna celorum.
Nona loci p̄paratio. ioh̄. xiiij. vado pare vob
locū. aug. Dn̄e para qd̄ paras. nos ei tibi paras
ꝛ te nob̄ pas qn̄ locū pas. ꝛ tibi ī nob̄. ꝛ in te nob̄.

Piritusſāct⁹ hodi

erna die vt ſacra actuū teſtat̄ hyſto-
ſtoria in ap̄l'os in linguis igneis miſſ⁹
ē. Circa e⁹ miſſionē ſiue aduentū octo ꝯſiderāda
ſūt. Prīo a q̄ miſſus ē. ſcd̄o q̄t modis mittit̄ ſiue
miſſus ē. Tercio quo tp̄e miſſus ē. q̄rto q̄tiēs miſ-
ſus ē. q̄nto q̄liter miſſus ē. ſexto ī q̄s miſſus ē. ſepti
mo ppt̄ quid miſſus ē. octauo p quid miſſus eſt.

Circa primum. ſ. a quo

miſſus ē. Nōndū q̄ ſpm̄ ſcm̄ pr̄ miſit. ꝛ fili⁹ miſit
ꝛ ſpūſſcūs ſeip̄m dedit ꝛ miſit. De p̄mo. ioh̄. xiiij.
paclit⁹ aūt ſpūſſcūs quē mittet pr̄ in noīe meo ꝛc̄.
De ſcd̄o ioh̄. xvj. ſi aūt abiero mittaꝫ eū ad vos.
Miſſio eīm ī iſtis inferiorib⁹ hꝫ ꝯpatiōꝫ ad ſuum
mittentē ſub triplici habitudīe. ſ. vt ad dantē eē:
ꝛ ſic mittit̄ radi⁹ a ſole. vt ad dātē ꝟtutē ꝛ ſic mit
tit̄ iaculū a piectore. vt ad dātē iuriſditiōeꝫ ſiue
autoritatē. ꝛ ſic mittit̄ nunci⁹ a p̄ceptore. Scd̄m
hūc t̄plicē modū miſſio prī ꝯuenīe ſpūiſcto Mit-
tit̄ eīm a prē ꝛ filio tāq̄ꝫ ab eis hn̄s eē ꝛ ꝟtutē ꝛ au
ctoritatē ī opādo. nihiloīn⁹ ſpūſſāct⁹ ſeip̄m dedit
ꝛ miſit. qd̄ videt̄ īſinuari ioh̄. xvj. cū di̇. Cū at̄ ve
nerit ille ſpūs veritatis. Nā ſic̄ dic̄ Leo papa in
ſmōe de pēte. Beate trinitat̄ incōmutabil̄ dei-
tas. vna eſt in ſb̄a indiuiſa in ope ꝯſors in volun-
tate. par in oī potētia. eq̄lis in gl̄ia. Diuiſit aūt ſi-
bi opus nr̄e redēptiōis miſcdia trinitatis. vt pat̄
ppiciaret. fili⁹ ppiciaret. ſpūſſcūs igniret. Quia
ei ſpūſſāct⁹ de⁹ ē. iō recte di̇ ſeip̄m dare. Hoc aūt
q̄ ſpūſſāct⁹ de⁹ ſit. oñdit ambro. in li. de ſpūſan-
cto ſic dicēs. Ex q̄tuor iſtis maifeſta diuinitat̄ ei⁹
gl̄ia ꝯprobat̄. De⁹ ei eē ꝯgnoſcit̄. aut qꝛ ſine pec
cato ē. aut qꝛ pct̄a ꝯdonat. aut qꝛ creatura n̄ ē. ſ̄
creator ē. aut qꝛ nō adorat. ſ̄ adorat̄. Et in h̄ oñ-
dit̄ quō beata t̄nitas ſe total̄r nob̄ exhibuit. pr̄ ei
oīa q̄ habuit nobis exhibuit. qꝛ ſic̄ dic̄ Auguſti.
miſit nobis filiū ſuum in p̄ciuꝫ nr̄e redemptionis
ſpm̄ ſanctū in p̄uilegiuꝫ nr̄e adoptōis. ꝛ ſeip̄m to
tū reſeruat ī hereditatē adoptōis. Sil̄r fili⁹ tota
liter ſe nobis exhibuit. q̇a ſicut dicit Bern̄. ip̄ſe
paſtor. ip̄e paſcua. ip̄e redemptio. Dedit ei nob̄
aīam in p̄ciū. ſanguinē in potū. ꝛ carneꝫ in cibum
ꝛ deitatē in p̄miū. Sil̄r ꝛ ſpūſſanct⁹ totalit̄ oīa
ſua dona nobis exhibuit ꝛ exhibet. qꝛ ſicut dicit̄.
j. Coꝝ. xij. Alij p ſpm̄ ſāctū dat̄ ſmo ſcīe. alij ſer-
mo ſapīe. ſm̄ eundē ſpm̄. alteri fides in eodē ſpū
Leo papa. ſpūſſāct⁹ ipator ē fidei. doctor ſciētie
fons dilectōis ſigillm̄ caſtitatis. ꝛ toti⁹ cā ſalutis.

Circa ſecūdū ſcꝫ quot

modis mittit᷑ ſiue miſſus ē. notandū ꝙ ſpūſſāct⁹
duob⁹ mōis mittit᷑. ſ. viſibilit᷑ ⁊ inuiſibilit᷑. Inuiſi-
bilit᷑ cū mentib⁹ ſctis illabit᷑. Uiſibilit᷑ cū in aliq̄ ſi
gno viſibili demonſtrat᷑. De miſſiōe inuiſibili dr̄
Joh. iij. Spūs vbi vult ſpirat ⁊ vocē ei⁹ audis. ſ₃
neſcꝫ vn̄ veniat aut quo vadat. nec mir̄ q₂ ſic dic̄
Ber. de verbo inuiſibili ꝑ oculos nō intrauit. q̇a
nō eſt coloratū. ſ₃ neq₃ ꝑ aures q₂ non ſonuit. ſ₃ ne
q₃ ꝑ nares q₂ nō aeri miſcet᷑: ſ₃ menti nec inficit ae
rē. ſed fecit. neq₃ vō ꝑ faucē q₂ nō eſt manſū vel
hauſtū: nec tactu corꝑis. q₂ illud palpabile nō eſt
Queris igit᷑ cū ita ſint inueſtigabiles vie ei⁹: vn̄
adeē nouerit. Nēpe ex motu cordis intellexit p̄ſē
tiā ei⁹. ⁊ ex fuga viciorꝫ aduerti potētiā virtutꝫ e⁹
⁊ ex diſcuſſiōe ſiue redargutōe occultorꝫ meoruꝫ
admirat⁹ ſū ꝓfunditatē ſapīe ei⁹. ⁊ ex quantula-
cūq₃ emendatiōe morꝫ meorꝫ expꝑtus ſū bonitatē
māſuetudis e⁹. ⁊ ex reformatōe ⁊ r̄nouatōe ſpūs
mētis mee ꝑcepi vtcūq₃ ſpēm decoris ei⁹. ⁊ ex cō-
tuitu horꝫ oīm ſimul expaui multitudinē magni-
tudis ei⁹. h̄ Bern̄. Miſſio aūt viſibil᷑ ē cū ī aliq̄ vi
ſibili ſigno oñdit᷑. Et nōndū ꝙ ī q̄ntuplici ſpē
viſibili ſpūſſcꝰs monſtratus ē. Pr̄io ī ſpē colūbe
ſuꝑ xp̄m baptizatū Luce. iij. Deſcēdit ſpūſſcꝰs
corꝑali ſpē. ſic̄ colūba ī ip̄m. Scd̄o ī ſpē nub̄ luci-
de ſuꝑ xp̄m trāſfiguratū Mat. xvij. adhuc eo lo-
q̄nte. ecce nubes lucida obumbrauit eū. vbi ſic di
cit glo. Sic̄ baptizato dn̄o ſic ⁊ gl̄ificato miſteriū
ſcte trinitatis oñdit᷑. ſpūſſcꝰs ibi ī colūba. h̄ ī nu-
be lucida. Tercio ī ſpē flat⁹. Joh. xx. Inſufflauit
⁊ dixit accipite ſpm̄ ſcm̄ ⁊c̄. Quarto ī ſpē ignis.
Quīto ī ſpē ligue ⁊ ī hac dupl̄ci ſpē apparuit ho
dierna die. Jō aūt ī hac quintuplici ſpē rerū mō-
ſtrat⁹ ē vt det᷑ itelligi ꝙ harꝫ rerꝫ ꝓprietas opatur
ī cordib⁹ ī q̄b⁹ illabit᷑. Pr̄io mōſtrat⁹ ē ī ſpē co
lūbe. Colūba gemitū ꝓ cātu h₃ felle caret. ī forāī-
b⁹ petre māet. ſic ſpūſſcꝰs illos q̄s r̄plet: fac̄ ꝓ ſu-
is pc̄tis gemere. yſa. lix.. Rugiē⁹ q̄ſi vrſi oēs ⁊ q̄ſi
colūbe meditātes gemem⁹ Ro. viij. Ipe ſpūs po
ſtulat ꝓ nobis gemitib⁹ inenarrabilib⁹. i. nos po-
ſtulātes ⁊ gemētes facit. Scd̄o ſine felle amaritu
dis ē. Sap. xij. Oq̄₃ bon⁹ ⁊ ſuauis ē dn̄e ſpūs tu⁹
ī nobis. Itē ī eodē. ca. vij. vocat᷑ ſuauis. benign⁹.
hūan⁹ ex eo ꝙ ſuaues benignos ⁊ hūanos faciat.
ſuaues ī ſmōe. benignos ī corde. ⁊ hūanos ī ope.
Tercio ī petre foramib⁹. i. xp̄i vulnerib⁹ hitare.
Cā. ij. ſurge ꝓpēa āica mea. ſpecioſa mea. colūba
mea ⁊ veī. glo. fouēs mihi pullos meos īfuſiōe ſpi
ritusſcti. ī foramib⁹ petre. glo. ī xp̄i vulnēib⁹. Tre
no vl. ſpūs oris nr̄i xp̄c dn̄s capt⁹ ē in pc̄tis nr̄is.
cui dixim⁹. ī vmbra tua viuem⁹ ī gētib⁹. q. d. ſpūs
q̇ ē oris nr̄i. qd̄ os nr̄m ē xp̄c dn̄s q̇ eſt os nr̄m. et
caro nr̄a. facit nos dicere xp̄o ī vmbra tua id eſt ī
paſſione tua in q̄ xp̄c fuit tenebroſus et deſpect⁹
viuem⁹ ꝑ ingē memoriā. Scd̄o mōſtrat⁹ eſt in
ſpē nub̄. nubes a terra eleuat᷑. refrigeriū p̄ſtat. et
pluuiā genēat. Sic ſpūſſāct⁹ q̄s r̄plet a terra ele-
uat ꝑ ꝯtēptū terēorꝫ. Eze. viij. Eleuauit me ſpūs
int᷑ celū ⁊ terrā. ⁊ eduxit me ī irl᷑m ī viſiōe dī. Itēꝫ
Eze. j. q̄cūq₃ ibat ſpūs illuc eūte ſpū ⁊ rote pit᷑ ele
uabāt᷑ ſeq̄ntes eū ſpūs eī vite erat ī rotꝫ. Itē Gre
go. guſtato ſpū deſipit oīs caro. Scd̄o refrigeriū
p̄ſtat ꝯ īcētiua viciorꝫ. Un̄ ⁊ bn̄ marie dictū ē ſpi
ritusſāct⁹ ſuꝑueniet in te. ⁊ vt⁹ altiſſimi obūbrabit
tibi. i. te ab oī eſtu viciorꝫ r̄frigerabit. Un̄ ⁊ ſpūſ-
ſāct⁹ vocat᷑ aq̄ q̄ h₃ vim r̄frigeratiuā. io. vij. Flu
mīa d̄ vētre ei⁹ fluēt aq̄ viue. h̄ aūt dixit d̄ ſpūſā-
cto quē erāt accepturi credētes ī eū. Tercō gene-
rat pluuiā lacrīarꝫ. p̄s. flauit ſpūs e⁹. ⁊ fluēt aq̄. ſ.
lacrīarꝫ. Tercio mōſtrat⁹ ē ī ſpē flat⁹. flat⁹ leuis
ē ⁊ ad r̄ſpirādū neceſſari⁹ ē. Sic ſpūſſ. leuis. i. ve-
lox ē ad ſe diffūdēdū. oīb⁹ eī mobilib⁹ mobilior ē.
glo. ſuꝑ illud fact⁹ ē repēte d̄ celo ſon⁹ ⁊c̄. Neſcit
tarda molimia ſāctiſpūs gr̄a. Scd̄o calid⁹ ē ad ī-
flāmādū. Luc̄. xij. ignē veī mittē ī terrā ⁊ q̇d volo
niſi vt ardeat. vn̄ ⁊ auſtro vēto calido ꝯpat᷑. Cā.
iiij. ſurge aq̇lo ⁊ veī auſtē ꝑfla ortū meū. Tercō le-
nis ē ad demulcēdū. vn̄ ⁊ ad ei⁹ lenitatē īſinuādā
vocat᷑ noīe vnctōis. j. Jo. ij. vnctio ei⁹ docet nos
de oīb⁹. Noīe rorꝫ. vn̄ cātat eccīa. ⁊ ſui rorꝫ ītima
aſꝑſiōe fecūdet. Noīe aure tenuis. iij. Reg. xix. ⁊
p⁹ ignē ſibil⁹ aure tenuis. ⁊ ibi dn̄s. Q̄rto neceſſa
ri⁹ ē ad r̄ſpirādū adō q̇ppe neceſſari⁹ ē. ꝙ ſi ad ho
rā ſb̄theret᷑ hō ꝯtīno moreret᷑. ſic ⁊ d̄ ſpūſācto in
telligēdū ē. p̄s. Auferes ſpm̄ eorꝫ ⁊ deficiēt ⁊ ī pul
uerē ſuū reūtent᷑. io. vj. ſpūs ē q̇ viuificat. Q̄r
to mōſtrat⁹ ē in ſpē ignis. Quīto ī ſpē ligue. q̄re
aūt ī hac die duplici ſpē apparuit dicet᷑ infra.

Circa terciū ſcꝫ quo tē

pe miſſ⁹ ē. Nōndū ꝙ miſſ⁹ ē q̇nq̄geſimo die a pa-
ſca. Jō aūt ī die q̇nq̄geſima miſſ⁹ ē. vt det᷑ itelligi.
q̄m a ſpūſācto ē legꝫ ꝑfectō. et̄na r̄mūeratō ⁊ pec
catorꝫ r̄miſſio. Legꝫ ꝑfectō q̄m ſ̄m glo. a die ag
ni īmolati q̇nq̄geſimo die data eſt lex in igne. In
nouo ē etiā teſtamēto q̇nq̄geſimo die a paſca xp̄i
deſcēdit ſpūs ī igne. lex ī mōte ſynai. ſpūs ī monte
ſyō. lex ī ſb̄limis mōtis loco. ſpūs dat᷑ ī cenaculo.
vn̄ ꝑ h̄ īſinuat᷑ ꝙ ipe ſpūſſāct⁹ ē ꝑfectō toti⁹ legis
q₂ plenitudo legis ē dilectio. Scd̄o ē et̄na re-
mūeratō. vn̄ glo. ſic̄. xl. dieb⁹ q̄b⁹ p⁹ r̄ſurrectōꝫ cū
diſcipulis ꝯuerſat⁹ eſt. p̄ntēꝫ eccīaꝫ deſignat. ita
q̇nq̄geſim⁹ dies q̄ ſpūſſāct⁹ dat᷑. denariū eterne r̄-
mūeratōis expͥmit. Tercō peccatorꝫ r̄miſſio. vn̄
glo. ibidē. iō ī q̇nq̄geſimo āno īdulgētia fiebat in
iubileo. ⁊ ꝑ. ſſ. peccata r̄mittūt᷑. ⁊ ſeq̄t᷑ ī glo. in ſpū-
ali iubileo rei reſoluūt᷑ debita dimittunt᷑. exules ī
p̄ria reuocant᷑. hēditas amiſſa r̄ddit᷑. hui. i. hoīes

pcc̄o venūdati a iugo ſeruitutis liberant̄. hucuſ-
qꝫ glo. Rei mortꝭ ſoluūt̄ ꝛ liberāt̄. vnde Ro. viij
Lex ſpūſ vite i xp̄o libauit me a lege pcc̄i ꝛ mortꝭ
Debita pcc̄oꝝ dimittunt̄. qꝛ caritas opit mꝉtitu
dinē pcc̄oꝝ. Exules ī p̄riā ꝛuocāt̄. p̄s. ſpūs tu⁹
bon⁹ deducet me ī terrā rectā. Hereditas amiſſa
reddit̄. Ro. viij. Ipe ſpūs teſtimoniū reddit ſpūi
nr̄o q̄ ſum⁹ filij di. ſi aūt filij ꝛ hēdes. Serui pcc̄o
liberant̄. ij. coꝝ. iij. vbi ſpūs dn̄i. ibi libertas.

Circa quartū ſcʒ quoti
ens apl̄is miſſus eſt. ſciendū ē q̄ ſm glo. trib⁹ vici
bus datus eſt. ſ. an̄ paſſionē. poſt reſurrectionem
ꝛ p⁹ aſcēſionē. Primo ad faciendū miracula. ſe-
cūdo ad relaxandū pcc̄a. tercio ad confirmandū
corda. Prīo qn̄ eos ad p̄dicandū miſit. et ſup
oīa demonia ꝛ vt languores curarēt ptāteʒ dedit
eis. Hec eñ miracula p ſpm̄ſcc̄m fiunt. ſm q̄ dr̄
Math. xij. ſi aūt in ſpū dei eijcio demonia profe-
cto in vos venit regnū dei. Nō tn̄ ꝯſequēs ē vt q̄
cūqꝫ hʒ ſpm̄ſcc̄m faciat miracula. qm̄ vt Grego.
ait. Miracula hoīem ſcc̄m nō faciūt ſꝫ oſtendunt
nec q̄cūqꝫ facit miracula hʒ ſpm̄ſcc̄m. qm̄ et ma-
li aſſerūt ſe feciſſe miracula. dicētes. dn̄e. dn̄e nō-
ne in noīe tuo ꝓphetizauim⁹. ꝛ in noīe tuo eieci-
mus demonia: De⁹ eñ fecit miracula p auctori-
tatē. āgeli p materie habilitatōʒ. demones p vir-
tutes naturales reb⁹ inſitas. magi p occultos cō-
tractus cū demonib⁹. boni xp̄iani p publicaʒ iuſti
ciā. mali xp̄iani p ſigna publice iuſticie. Secū-
do dedit eis ſpm̄ſanctuʒ qn̄ in eos inſufflauit di-
cēs. Accipite ſpm̄ſanctū. q̄ꝝ remiſeritis pcc̄a re-
mittunt̄ eis ꝛc. nō tn̄ pt̄ q̄s pcc̄m remittere q̄ꝫtū
ad maculā q̄ eſt in aīa. aut q̄ꝫtū ad reatū. i. obliga-
tionē ad penā eternaʒ. aut q̄ꝫtū ad dei offenſaʒ q̄
ſolū ex infuſione gr̄e ꝛ ꝟtute cōtritiōis remittit̄.
dr̄ tn̄ ſacerdos abſoluere. tū qꝛ a culpa abſolutū
eſſe inſinuat. tū qꝛ penaʒ purgatoriā in tempaleʒ
ꝯmutat. tū qꝛ de ipa tpali pte relaxat. Tercio
dedit eis hodierna die qn̄ eoꝝ corda ſic ſolidata
ſūt. vt nil tormēta timerent. p̄s. ſpū oris e⁹ oīs ꝟt⁹
eoꝝ. Aug. talis eſt grā ſpūſſancti q̄ ſi triſticiā iue
nit: diſſoluit. ſi deſideriū pniciosū ꝯſumit. ſi trepi-
datiōeʒ abijcit. Leo papa. ſperabat̄ ab apoſto-
lis ſpūſſcc̄s. nō vt tūc p̄mū ſcc̄oꝝ habitator eē ici-
pet ſꝫ vt ſacrata ſibi pectora. ꝛ feruenti⁹ accende-
ret ꝛ copioſi⁹ inundaret. cumulās ſua dona nō in
inchoans. nec iō nouus opere. qꝛ ditior largitate

Circa quintū qualiter
ſcʒ miſſus ē. Nondū q̄ miſſus ē cum ſono. in lin-
guis igneis. ꝛ ip̄e lingue appuert̄ ſedēdo. Son⁹
aūt fuit repentin⁹. celeſtis vehemēs ꝛ replēs. Re
pentin⁹. qꝛ ſcc̄uſſpūs tarda molimīa neſcit. Cele-
ſtis qꝛ celeſtes efficit. Vehemēs qꝛ timorē filialē
inducit: vel qꝛ eternum ve adimit. vn̄ vehemens
q̄ſi ve adimēs. Vel qꝛ mentē ab oī carnali amore
vehit vn̄ vehemens q̄ſi vehens mentē. Fuit et re
plēs. qꝛ ſpūſſanct⁹ oēs apl̄os repleuit. Vn̄ reple
ti ſūt oēs ꝛc. Triplex eſt aūt ſignū plenitudis qđ
fuit ī apl̄is. Primū eſt n̄ reſonare. vtʒ ī doleo qđ
cū plenū ē non reſonat. Job. vj. Nunq̄d mugiet
bos cū an̄ p̄ſepe plenū ſteterit. q. d. cū p̄ſepe cor-
dis plenitudinē hʒ gr̄e. locū nō hʒ mugit⁹ ipatie
Hoc ſignū habuert̄ apl̄i. qꝛ ī tribulatōib⁹ p ipa-
tientiā nō reſonabāt. imo ibāt gaudētes a ꝯſpe-
ctu ꝯcilij. qm̄ digni habiti ſūt ꝯtūelias ꝓ xp̄i no-
mīe pati Actu. v. Scd̄m ſignū ē nō plus recipere
ſiue ſacietatē hr̄e. Qn̄ eñ vas aliq̄ liquore plenū
ē. aliud recipe nō pōt. ſilr̄ hō ſat̄ n̄ appetit āplius
ſic ſācti q̄ hn̄t plenitudinē gr̄e. nō pn̄t recipe ali-
um liq̄reʒ dilectōis terrene yſa. i. Plen⁹ ſū holo-
cauſta arietū ꝛ adipē pinguiū ꝛ ſanguinē vitulo-
rū ꝛ agnoꝝ ꝛ hircoꝝ nolui. Silr̄ q̄ guſtauert̄ cele
ſtē ſuauitatē. iō nō ſitiūt terrenā voluptatē. Au-
gu. Qui biberit de fluuio padiſi c⁹ vna gutta ma
ior ē occeano. reſtat vt ī eo ſitis h⁹ mūdi extincta
ſit. Hoc ſignū hūerūt apl̄i. q̄ nihil ꝓpriū voluert̄
hr̄e: ſꝫ ī ꝯmūi oīa diuidē. Terciū ſignū ē ſupflue-
re vtʒ in fluuio inūdāte. eccl̄i. xxiiij. q̄ iplet q̄ſi phi-
ō ſa piaʒ. Ad lr̄aʒ illi⁹ fluuij ꝓpriū eſt effluere. et
circūadiacētia irrigare. ſic apl̄i ceperūt effluere:
qꝛ cepert̄ loq̄ varijs linguis. vbi dicit glo Ecce ſi
gnū plenitudis. plenū vas erūpit. ignis iu ſinu n̄
poteſt occultari. Ceperūt iteꝝ circūadiacētia ir-
rigari. vn̄ Petr⁹ ſtatī p̄dicare cepit. ꝛ tria milia cō
uertit. Scd̄o miſſ⁹ ē in liguis igneis. Circa qđ
tria vidēda ſūt. Prīo q̄re ꝯiūctim ī liguis igneis
Scd̄o q̄re in igne poti⁹ q̄ꝫ in alio elemēto. Ter-
cio q̄re in lingue potius q̄ꝫ in alio membro. De
p̄mo ſciendū q̄ triplici rōne apparuit ī linguis ig-
neis. Primo vt ꝟba ignea ꝓferrēt. Scd̄o vt le-
gē igneā p̄dicarēt. ſ. legeʒ amoris. De his duob⁹
Bern̄. Venit ſpūſſanct⁹ in linguis igneis vt lin-
guis oīm gentiū ꝟba ignea loquerent̄. ꝛ legeʒ ig-
neā lingue ignee p̄dicarēt. Tercio vt ſpm̄ſanctū
q̄ ignis ē p eos loq̄ cōgnoſcerēt ꝛ hoc ne diffide-
rent. ꝛ ne alioꝝ ꝯuerſionē ſibi attribuerent. et vt
oēs eoꝝ verba tanq̄ꝫ dei audirēt. De ſecūdo
ſciendū q̄ miſſus eſt in ſpecie ignis multiplici ra-
tione. prima ſumit̄ pen es eius ſeptemplicē grati
aʒ. Spiritus eñ ad modū ignis alta humiliat p
donum timoris emollit dura p donū pietatis. il-
luminat obſcura p ſcientiā. reſtringit fluida p cō
ſilium. conſolidat mollia p fortitudinem. clarifi-
cat metalla tollendo rubiginem. per donuʒ intel-
lectus. ſurſū tendit p donum ſapientie. Scd̄a
ratio ſumitur penes eius dignitatem et excellen

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

tiā. Ignis ei̅ excellit oīa elemēta: ſpecie. ordīe. ⁊ ꝟtute. Spē rōe pulcritudis ī luce. Ordīe rōe ſblimitatꝭ ī ſituatōe. Uirtute rōe vigoroſitatꝭ ī actione. Sic ⁊ ſpūſſctus ī his oīa excedit. ꝓpt̄ pmū dr̄ ſpūſſctus incoinq̄natus. ꝓpt̄ ſcd̄m q̄ꝛ capiat oēs ſpūs itelligibiles. ꝓpt̄ terciū hn̄s oēʒ ꝟtutē ſap̄. vij. Tercia rō ſumit̄ penes eiꝰ mltitudis efficaciā. Hāc rōeʒ aſſigt̄ rabanꝰ ſic dicēs. Ignis q̄tuor hʒ naturas: vrit. purgat. calefacit. ⁊ illumiat. ſilr̄ ſpūs exurit pcta. purgat corda. tepore excutit. ignorātias illuſtrat. h̄ rabanus. Exurit pcta. Un̄ zach. xiij. p ignē vrā eos ſic vrit̄ argētū. h̄ et̄ igne vri petebat ꝓpheta. d. Ure renes meos ⁊ cor meū. Purgat corda. yſa. iiij. Si ſanguieʒ hirlm lauerit d̄ medio eius ī ſpū iudicij ⁊ ſpū ardoris. Teporē excutit. Un̄ dr̄ d̄ illꝭ q̄s replet ſpūſſctus. ro. xij. Spū feruētes ꝛc̄. Itē gre. In igne apparuit ſpūs. q̄ꝛ ab oī corde qd̄ replet torporē frigoris excutit. ⁊ h̄ ī deſiderio ſue eīnitatꝭ accēdit. Ignorātias illuſtrat. ſap̄. ix. Sēſuʒ at̄ tuū q̄s ſciet niſi tu dederꝭ ſapiētiā ⁊ miſerꝭ ſpiritūſcēm tuū d̄ altiſſimis. Et. i. cor. ij. Nob at̄ reuelauit deꝰ p ſpm̄ ſuū. Quarto ſumit̄ penes ipſius amoris naturā. Amor ei̅ p ignē hʒ ſignificari triplici rōe. Pmo q̄ꝛ ignis ſemp eſt ī motu: ſic ⁊ amor ſpūſſcti q̄s replet ſp facit eē ī motu bone coopatōis. Un̄ greg. Nūq̄ꝫ ē amor di ocioſus opat̄ ei̅ mag̃ ſi ē: ſi at̄ opari negligit: amor nō eſt. Scd̄o q̄ꝛ ignis int̄ cetera elemēta ē maxie formale ⁊ modicū hʒ d̄ materia ⁊ mltuʒ d̄ forma. Sic amor ſpūſſcti q̄s replet facit hr̄e modicū d̄ amore terrenoꝝ. ⁊ plimū d̄ amoē ſpūaliū: vt iā n̄ carnalia carnalr̄: ſʒ potiꝰ ſpūalia ſpūalr̄ diligat. Diſtiguit ei̅ bern̄. q̄tuor modos diligēdi. ſ. diligere carnē carnalr̄. ſpm̄ carnalr̄. carnē ſpūalr̄. ⁊ ſpm̄ ſpūalr̄. Tercio q̄ꝛ ignis hʒ alta inclinare. ſurſuʒ tendē. fluida adunare ⁊ ꝯgregare. Per h̄ tria itelligit̄ triplex vis amoris. Amor ei̅ ſicꝫ hr̄ ex verbis dyoniſij in libro d̄ diuis noībꝫ hʒ triplicem vim. ſ. inclinatiuā. eleuatiuā ⁊ coordinatiuā. Inclinatiuā. q̄ꝛ inclinat ſupiora inferioribꝫ. Eleuatiuā. q̄ꝛ eleuat inferiora ſupioribꝫ. Coordinatiuā. q̄ꝛ coordinat eq̄lia coeq̄libꝫ. hec dyoniſius. Hāc ei̅ triplicē vim amoris ſpūſſctus efficit in his q̄s replet. q̄ꝛ incliat eos p hūilitatē ⁊ ſui ꝯtēptū. eleuat in deſideriū ſupnoꝝ. ⁊ coordinat inuicē p vniformitatē moꝝ. De tercio ſciendū q̄ apparuit potiꝰ ī lingua q̄ꝫ ī alio membro triplici rōe. Lingua ei̅ ē mēbrū igne gehēne inflāmatū difficile ad regēdū ⁊ vtile bn̄ rectū. quia ḡ ligua igne infernali iflāmata erat. iō igne ſpūſſcti īdigebat. Jacobi. iij. Ligua nr̄a ignis ē ꝛc̄. q̄ꝛ difficile regit̄. iō p̄ceteris mēbris gr̄a ſpūſſcti īdiget Jacobi. iij. Oīs natura beſtiaꝝ ⁊ volucrū ⁊ ceteroꝝ domantur ⁊ domita ſunt a natura humana linguam autem hominum nullus hominum domare poteſt. quia vtilis valde ſi bene regitur. iō neceſſe fuit vt ſpm̄ ſanctum rectorem haberet. In lingua etiam apparuit ad ſignificanduʒ q̄ p̄dicantibꝫ valde neceſſarius fuit. Predicantibꝫ ei̅ neceſſarius eſt. q̄ꝛ facit eos loqui feruent̄ abſq̄ꝫ trepiditate. ⁊ iō miſſꝰ ē ī ſpecie ignis. Bern̄. venit ſpūſſctus ſup diſcipulos in linguis igneis vt ꝟba ignea loq̄rent̄. ⁊ legē igneā lingue ignee p̄dicarēt ꝯfident̄ abſq̄ꝫ puſillanimitate. actuuʒ iij. Repleti ſt̄ oēs ſpūſcto. ⁊ cepert̄ loq̄ cū fiducia ꝟbū di ꝛc̄. Mltiplr̄ ꝓpter capacitatꝭ auditorū diuerſitatem. ⁊ iō dr̄ act̄. ij. q̄ ceperūt loq̄ varijs linguis. Utilit̄ ad edificatōeʒ ⁊ vtilitatem. yſa. lxi. Spūs dn̄i ſuper me eo q̄ vnxerit me ꝛc̄. Tercio ipe lingue apparuerūt ſedendo ad ſignificandum q̄ preſidentibꝫ neceſſarius erat. Preſidentibꝫ quoq̄ꝫ ⁊ iudicibꝫ neceſſarius eſt. q̄ꝛ confert auctoritatem ad peccatū remittendū. io. xx. Accipite ſpm̄ſcēm: quoruʒ remiſeritis pcta ꝛc̄. Sapientiam ad iudicandū. yſa. xiij. Ponā ſpiritum meū ſup eum: iudiciū gētibꝫ ꝓferet. Māſuetudinē ad ſupportandū. nume. xi. Dabo eis de ſpū q̄ in te eſt: vt ſupportet̄ onꝰ ꝓpli tecū. ſpiritus moyſi erat ſpūs māſuetudis. vt pꝫ nume. xij. Erat moyſes māſuetiſſimꝰ ꝛc̄. Ornatū ſcītatis ad informādū. Job. xxvi. Spūs dn̄i ornauit celos.

Circa ſextum in quos

ſcʒ miſſus eſt. Notandum q̄ miſſus eſt in diſcipulos q̄ fuerunt receptacl'a mūda ⁊ habilia ad ſuſceptionem ſpūſſancti. ꝓpter ſeptem que fuerunt in eis. Ipi ei̅ primo fuerūt aīo q̄eti: qd̄ notatur in hoc q̄ dr̄: dū ꝯplerent̄ dies penthecoſtes. i. dies req̄etōis. Illud ei̅ feſtū erat ad req̄em deputatū. yſa. lxvi. Sup queʒ req̄eſcet ſpūs meus niſi ſuper hūilem ⁊ quietum ꝛc̄. Scd̄o dilectōne vniti. qd̄ notatur in h̄ qd̄ dicit̄. erāt oēs pit̄er. Erat ei̅ eis cor vnū ⁊ aīa vna. Sicꝫ ei̅ ſpiritus hominis n̄ viuificat membra corpis niſi in vita: ſic nec ſpūſſctus mēbra ſpūalia. ⁊ ſicꝫ ignis lignoꝝ diuiſiōe extinguit̄: ſic ſpūſſctus p diſcordiam in hoībꝫ. Et ido cantat̄ d̄ apl'is. Inuenit eos ꝯcordes caritate ⁊ illuſtrauit eos inundans diuinitas deitatis. Tercio loco ſecreti qd̄ notatur in hoc qd̄ dr̄ in eodē loco. ſ. in cenaculo. oſee ij. Ducā eā ī ſolitudinē ⁊ loquar ad cor eius.

Quarto oratione aſſidua. Un̄ premittitur. erant pſeuerantes vnanimiter in oratione. Un̄ cantemus de eis orātibꝫ apl'is deū veniſſe. Q̄ ei̅ orō neceſſaria ſit ad ſuſceptionem ſpūſſcti oñditur ſap̄. vij. Inuocauit ⁊ venit in me ſpūs ſapi-

entie. Jtē ioh.xiiij.rogabo pr̄ez meū ⁊ aliū pacli
tū dabit vob. Quīto hūilitate p̄diti:qđ nōt̄ ī h̄
qđ dī ſedētes.ps. Qui emittis fōtes ī ꝯuallib9.
id ē grāz ſpūſſcti donat hūilib9.⁊ ſup quem rq̄e
ſcet ſpūs me9 ⁊c. Sexto pace ꝯiūcti. qđ nōt̄ ī h̄
ꝙ erāt ī hirlm̄ q̄ intp̄tat̄ viſio pacis. Q2 aūt ad r̄
cipiendū ſpm̄ſctm̄ pax neceſſaria ſit.oñdit dn̄s
ioh.xx. Pmo pacē obtulit:dī. Pax vob. Dein̄
ſtati īſlauit ⁊ dixit. Accipite.ſſ. Septio ī ꝯtem
platōe erecti.qđ nōt̄ ī h̄ ꝙ ſpm̄ſctm̄ rcepert ī ſu
p̄iori cenacło. Vn̄ dīc glo.ibidē.q̄ ſpm̄ſctm̄ de
ſiderat:carnis domiciliū trāſcēdēs mētis ꝯtem
platōez calcat.

Circa ſeptim propter

q̄d.ſ.miſſus ē. Nondū ꝙ miſſus ē.ꝑpt ſex cāſ q̄
nōnt̄ ī hac auctoritate. Paraclit9 aūt ſpūſſ.⁊c.

Pmo ad ꝯſolādū meſtos.qđ nōt̄ cū dī. pa
clit9.qđ idē ē qđ ꝯſolator.yſa.lxi. Spūs dn̄i ſu
per me euāgelizare paupib9 miſit me: ⁊ ſeq̄t̄:vt
ponēm ꝯſolatōz lugētib9 ſyon. Greg. ꝯſolator
ſpūs dī.q̄ d pcc̄ti ꝑpetrōe mētib9 dū ſpem ve
nie p̄pat.ab afflictōe triſticie mētē leuat. Se
cūdo ad viuificādū mortuos.qđ nōt̄ cū dī ſpūs
q2 ſpūſſctus ē q̄ viuificat.ezech.xxxvij. Oſſa ari
da audite v̄bū dn̄i. Hec dīc dn̄s de9 oſſib9 his
Ecce ego imittā int̄ vos ſpm̄ ⁊ viuet̄ĩ. Ter
cio ad ſctificādū imūdos.qđ nōt̄ cū dī. ſcts.ſic
ei dī ſpūs q̄ viuificat.ita ſctus q̄ ſctificat ⁊ mun
dat. Vn̄ ſctus idē ē qđ mūdus.ps. Flumīs ipe
tus.i.mūdās ⁊ abūdās grā ſpūſſcti:letificat ciui
tatē.i.ecc̄iā dī.⁊ p iſto flumē ſctificauit tabnācu
lū ſuū altiſſim9. Q̄rto ad ꝯfortādū amorē in
ter diſcordes ⁊ odioſos.qđ nōt̄ cū dī pr̄.pr̄ ei di
cit̄ eo ꝙ naturalr̄ diligit nos.ioh.xiij. Jpe ē pr̄
amat nos. Si pr̄ ⁊ nos filij e9.⁊ frēs adiuicē.⁊ in
ter frēs pfecta amicicia pſeuerat. Quīto ad
ſaluādū iuſtos.qđ nōt̄ ī eo qđ dī ī noīe meo qđ
ē ih̄s ⁊ ſal9 intp̄tat̄.in noīe igr̄ ih̄u.i.ſalut̄ĩ:pr̄ mi
ſit ſpm̄:vt oñdet qđ ad ſaluādas gētes venit.

Sexto ad docēdū ignaros qđ nōt̄ ī eo qđ dī.
Jlle vos docebit oīa. Circa octauū nōndū ꝙ
dat̄ ſiue miſſus ē ī p̄mitiua ecc̄ia p oroēz. vn̄ orā
tib9 apl̄is ⁊c.⁊ lu.iij. Orāte ih̄u deſcēdit ſpūſſā
ctus ⁊c. Scđo p v̄bi dī deuotā ⁊ attētā auditō
nē.act.x. Adhuc loq̄nte petro cecidit ſpūſſctus
ſup oēs q̄ audiebāt v̄bū ⁊c. Tercō p aſſiduam
opatōez.qđ nōt̄ ī manuū impoſitōne. act.viij.
Tūc imponebāt man9 ſup illos ⁊ accipiebāt ſpi
ritūſctm̄. Vl̄ impoſitō manuū ſig̃t abſolutōez q̄
fit ī ꝯfeſſiōib9.

Prodianus a geos

qđ ē dogma ſiue dom9 ⁊ dian qđ ē clar
q̄i clara dom9 ī q̄ hitabat de9. Sic ei dīc aug.ī li.
d ciui.dī. Bona dom9 ē p ib9 mēbris diſpoſita.
ampla ⁊ lucida. Sic ille ſcts fuit pit̄ diſpoſit9 p
ꝯcordie imitatōez.ampl9 p caritatē.lucid9 p ve
ritatē. Epymach9 ab epy qđ eſt ſup.⁊ ma
chos qđ ē pugna.q̄i p ſup̄nis pugnās.

Prodian9 vicari9

iuliani imꝑatoris.cū quēdā xp̄ianū
noīe ianuariū ad ſacrificādū ꝯpellēt
ad p̄dicatōez tn̄ ipi9 ianuarij.ad fidez cū vxore
ſua noīe marina.⁊.liij.viris.ꝯuerſ9 ē. Qđ audi
ens iulian9 iuſſit ianuariū ī exiliū mitti.gordianū
v̄o ſi ſacrificare nollet capite trūcari. Decolla
t9 ē igr̄ btūs gordian9 ⁊ corp9 e9 ad canes p octo
dies ꝓiectū ē:ſ3 cū oīno rmāſiſſet intactū tandē
a failia ſua rapit̄.⁊ cū btō epymacho quez du
dū p̄dict9 iulian9 occidi fecerat. nō lōge ab vr
be miliario fere vno.circa ānū dn̄i.ccclx.ſepelit̄.

Nereus interpreta

tur lucis ꝯſiliū.vl̄ nere9 a nereth.qđ eſt
lucerna.⁊ vs feſtinās.vl̄ nere9 q̄i ne.i.ne
quaq̄3 re9. Fuit ḡ ꝯſiliū lucis ī v̄ginitatis p̄dicati
one. Lucerna ī honeſta ꝯuerſatōe. Feſtinās in
celi feruore. Nere9.i.nequaq̄3 re9 ī ꝯicie purita
te. Achille9 ab achi qđ ē frat̄ me9.⁊ leſa qđ ē
ſal9.q̄i fratrū ſalus. Hoꝝ paſſiōez eutbices vi
ctorin9 ⁊ maro ſerui xp̄i ſcripſert̄.

Nereus ⁊ achille9

eunuchi cubicularij domicille nept̄ĩ
domiciani imꝑatoris fuert̄:q̄s btūs
petrus apl̄us baptizauit. Cū ḡ p̄dicta domicil
la aureliano filio ꝯſulis nupta eſſet.⁊ gemmis ⁊
purpureis veſtib9 tegeret̄.nere9 ⁊ achilleus fidē
p̄dicauerūt.⁊ virginitatē mlt̄iplicit̄ ꝯmendaue
rūt:oñdētes v̄ginitatē do eē ꝓximam.angel̄ ger
manā hominib9 innatā.vxorem viro ſubijci.pu
gnis ⁊ calcib9 cedi.deformes part9 ſepius ꝓcre
ari. Rurſus que vix matris pia monita ſuſtine
bat oportere grandia conuicia pati mariti. Jlla
aūt inter cetera dixit. Scio pr̄ez meū fuiſſe zeloti
pum ⁊ matrem meā ab eo conuicia plurima paſ
ſam eſſe. Nunquid vir meus talis futurus eſt?
Cui ille. Quoniam q̄ſdiu ſunt ſponſi videntur
eſſe benigni:ſed mariti effecti crudelit̄ domiant̄
⁊ aliq̄n ancillas preferunt dominabus. Omnis
autem ſanctitas amiſſa per penitentiam reuoca
ri pt̄:niſi ſola virginitas ad ſuū ſtatū reuocari n̄
poteſt. Reatus eīm per penitentiam expelli pt̄.
virginitas reuocari non pt̄. Tunc flauia domi

cilla credidit. ⁊ ꝟginitatē vouit. ⁊ a ſcto clemēte velata ē. Qđ ſpōſus eiꝰ audiēs licētia a domiciāo īpetrata: ꝟgīez cū ſctis nereo ⁊ achilleo ī pōtianā īſulā relegauit putās ſe ꝑ h̄ poſſe ꝟgīs ꝓpoſitū īmutare. Poſt aliqđ tps cū ipſe ad īſulā prexiſſet. ⁊ mltis mūeribꝫ ſctos vt ꝟginī ſuadēnt: īducēt. hmōi peītꝰ reſpuētes magꝫ eā ī dn̄o ꝯfortabāt. Quapropť cum ad ſacrificia ꝯpellēnt. ⁊ dicēnt ſe a bt̄o petro ap̄lo baptizatos nllā rōe poſſe ydolꝭ īmolaē. capite ceſi ſūt circa annū dn̄i lxxx. quoꝝ corpa iuxͣ ſepulcꝝ petronelle poſita ſūt Alios et. ſ. victorinū euticē ⁊ maronē qbꝫ domicilla adhēbat. tanq̄ȝ ſuos tota die in ſuis p̄dijs laborare faciebat. Et veſpe cantabꝫ ad mādu cādū eis dabat. Tandē euticē cedi iuſſit quouſqꝫ ſpm̄ exalaret. Victorinū ꝟo ī aq̄s fetētibꝫ ſuffocari. Maronē ꝟo ſaxo ingēti opprimi iuſſit. Cū aūt īmaniſſimā petrā quā vix. lxx. viri moue poterāt ſup eū iactaſſent. ipſe p̄dictū lapidē ī hūeros ſuos accepit. ⁊ q̄ſi leues paleas ad duo miliaria portauit. ⁊ cū plīmi credidiſſēt ꝯſularis eum occidi fecit. Poſt h̄ aurelianus domicillā đ exilio reduxit. ⁊ duas ꝟgīes eufroſinā ⁊ theodorā collectaneas eiꝰ vt ei ſuadēnt miſit. q̄s tn̄ domicilla ad fidē ꝯūtit. Tūc aurelianꝰ cū ſpōſis p̄dictarū puellaꝝ ⁊ tribꝫ ioculatoribꝫ ad domicillā veīt: vt eiꝰ nuptias celebraret. ⁊ ipſaȝ ſaltē violēť opprimēt. Sȝ cū domicilla p̄dictos ſctos iuuenes cōuertiſſȝ. Aurelianꝰ domicillā ī thalamū ītroduxit. ⁊ ibidē mimos canē fecit. ⁊ ceteros ſecū ſaltare iuſſit. volēs eā poſtmodū violare. Sȝ cū deficerēt mimi ī canēdo ⁊ ceteri ī ſaltādo. ipſe tn̄ per duos dies n̄ ceſſauit quouſqꝫ ī ſaltādo deficiēs expirauit. Luxuriꝰ ꝟo frať eiꝰ īpetrata licētia oēs q̄ crediderāt intfecit. ⁊ cubiclo vbi p̄dicte ꝟgines morabāť ignē ſuppoſuit: q̄ orātes ſpm̄ emiſerūt. quoꝝ corpa ſcts ceſariꝰ mane illeſa rpiens ſepeliuit.

Angratius a pan

qđ ē totū ⁊ grꝰ qđ ē citꝰ. q̄ totꝰ cito gratus. q̄ ī ſua puericia. vł ſic dr̄ ī gloſario pācras dr̄ rapina. pācranarꝰ flagellꝭ ſbiectꝰ. pācrus lapis varie coloratꝰ. Ipſe ei rapuit p̄dā captiuoꝝ ſiue ſbiectꝰ flagellꝭ tormētoꝝ. coloratus varietate ꝟtutū.

Angratiꝰ nobiliſ

ſimis ortꝰ pentibꝫ dn̄i apđ frigiam ⁊ ⁊ pr̄e ⁊ mr̄e orbatꝰ eēt: ſb cura dyoniſij patrui ſui rlictus ē. Ambo ḡ romā vbi largū hēbāt p̄rimoniū redierūt. ī quo vico cornelius papa cū fidelibꝫ latitabat. A q̄ q̄dē cornelio cū p̄dictus dyoniſius ⁊ pāgratiꝰ fidē xp̄i recepiſſet. tādem dyoniſiꝰ ī pace morit. ⁊ pāgratiꝰ capitur ⁊ ceſari p̄ntať. Erat aūt pāgratiꝰ q̄ī ānoꝝ. xiiij. cui dixit dyoclecianus ceſar. Infantule ſuadeo tibi ne mala morte moriaris. q̄ cū puer ſis facile decipis. ⁊ q̄ nobilꝭ ꝯprobaris ⁊ cariſſimi mei filius extitiſti. rogo te vt rcedas ab hac veſania: vt velut filiū meū te habeā. Cui pangratiꝰ. Etſi puer ſuȝ corpe cor tn̄ gero ſenile. ⁊ virtute dn̄i mei ih̄u xp̄i terror veſter tātū apđ nos ē q̄ntū h̄ picture quā cernimꝰ. Dij aūt tui q̄s me hortaris colē: deceptores ⁊ germanoꝝ ſtuprores fuerūt. q̄ etiā nec pentibꝫ pepcerūt. Qr ſi hodie ſuos tuos tlēs cognoſcēs ꝓtinꝰ occidi iubēs. Tlēs deos miror q̄mō colē n̄ erubeſcis. Auguſtus igr̄ putās ſe a puero victū iuſſit eū ī via aureliana decollari. circa annū dn̄i. cclxxxvij. Cuiꝰ corpꝰ octauilla ſenatrix diligēter ſepeliuit. Ad eiꝰ ſepulcrum: vt ait greg. turonen̄. ſi q̄s falſū iurare voluērit. anteq̄ȝ ad choꝝ cācelli pueniat aut ſtatī a demōe captꝰ inſanit. aut cadēs ī pauimētū ꝓtinꝰ vitā p̄dit. Lis n̄ modica int duos erat. ⁊ iudex reū nimie igrabat. Zelo igr̄ iuſticie iudex ductꝰ ābos ad altaē ſcti petri deduxit. ⁊ ibidē reū inocētiā ſuā quā ptēdebat iuramēto expiaē coegit. Rogans ap̄lm vt aliq̄ indicio oñdēt ꝟitatē. Cū aūt ille iuraſſet ⁊ nihil mali paſſus fuiſſet. Iudex eiꝰ malicie ꝯſcius zelo accēſus iuſticie exclamauit. ſenior iſte petrꝰ aut nimis miſericors ē aut minori defert. Eamus ad pangratiū iuuenē. ⁊ ab eo reqramꝰ. Cū ḡ veniſſent ⁊ ſup tumulū reꝰ iurare falſū p̄ſūpſiſſet. manū inde trahē n̄ potuit ⁊ idē poſtmodum expirauit. vn̄ vſqꝫ hodie a pleriſqꝫ obſeruať. vt ſup reliq̄as bt̄i pāgratij ꝓ arduis iuramētū fiat.

Icto de feſtiuita

tibꝫ q̄ occurrūt int tp̄s rcōciliatōis. qđ tp̄s rp̄ntat ecc̄ia a paſcha vſqꝫ ad octauā pēthecoſtes. Seq̄ť videē de feſtiuitatibꝫ que eueniūt infra tp̄s ꝑegrinatōis. qđ tp̄s rp̄ntat eccleſia ab octaua penthe. vſqꝫ ad aduētū. Principiū aūt huius tp̄is n̄ ſp h̄ incipit ſ̄ iuxͣ paſchalem terminū n̄ variať.

Rbanꝰ ab vrba

nitate dictꝰ. vł vrbanꝰ ab vr qđ ē lumē vł ignis. ⁊ banal rn̄ſio. Fuit ei lumen ꝑ ꝯuerſatōeȝ honeſtā. Ignis ꝑ caritatē ſuccenſā. Rn̄ſio ꝑ doctrinā. Fuit lumen ſiue lux. q̄ lux ē ī aſpectu amabilis. ī abſentia immaterialis in ſitu celeſtis. in actu ꝑutilis. Sic ille ſctus fuit amabilis in ꝯuerſatōe. Immaterialis in mundi deſpectione. celeſtis in ꝯtemplatione. vtilis ī p̄dicatōne.

Rbanus calixto

p̃pe ſucceſſit. C⁹ tp̃e cũ fuiſſꝫ maxia pſecutõ i xp̃ianos. tādē alexāder: c⁹ mr̃ noīe bamea xp̃iana erat quā origenes ꝯuer terat: impiũ ſuꝑſit. Ipa igr̄ filiũ ꝑcib⁹ mr̃nis in duxit: vt a pſecutõe xp̃ianoꝝ ceſſaret. Verũtñ almachi⁹ vrbis pfect⁹ q̇ btā cecilã decollaue rat i xp̃ianos crudelit̃ ſeuiebat. Scĩm igr̄ vrba nũ diligēt̃ iq̇ri fecit. ⁊ i q̇dā antro ꝓcurāte car paſio q̇dā miſtro cũ trib⁹ pſbiteris ⁊ trib⁹ dya conib⁹ reptũ i carcerē mitti iuſſit. P⁹ h̃ corā ſe ip̃m adduci p̃cepit ⁊ ꝙ q̇nqꝫ milia hoīm cuꝫ ſa crilega cecilia ⁊ illuſtrib⁹ viris tyburcio ⁊ valeri ano ſeduxerat eidēꝫ obiecit. ⁊ thezauros cecilie r̃q̇ſiuit. Cui vrban⁹. Ut video pl⁹ te ad ſeuien dũ i ſcĩos duc̃ cupiditas q̄ꝫ cult⁹ deoruꝫ. Thezaur⁹ cecilie ꝑ man⁹ paupeꝝ celos ꝯſcēdit. Cuꝫ igr̄ ſcĩm vrbanũ cũ ſocijs blūbatĩ cedēnt. ⁊ ipſe nomē dñi helyō iuocaꝫ ſb̃ridēs pfect⁹ ait. Sa piēs vult iſte ſenex videri. iō nūc ig̃ta loq̇t̃. Cuꝫ aũt ſuꝑari ñ poſſēt iteꝝ i carcerē r̃cludũt̃. vbi tres tribunos ad ſe veniētes cũ cuſtode carceris ano lino ſcĩs vrban⁹ baptizauit. Audito igr̄ ꝙ ano linus xp̃ian⁹ fact⁹ eēt. pfecto ſiſtit̃ ⁊ ſacrificaē rē nuēs decollat̃. Scĩs aũt vrbanus cũ ſocijs ad ſi mulacꝝ ducit̃ ⁊ thura impone vrget̃. Et orante vrbano ſimulacꝝ cecidit. ⁊ vigintiduos ſacer dotes q̇ ignē miſtrabāt occidit. Et ꝯ̃uiſſime la niāt̃. ⁊ p⁹ h̃ ad ſacrificādũ ducũtur. Qui i ip̃m ydolũ expuētes. frōtes cruce munierũt. ⁊ iuicem dato pacis oſculo capitalem ſniam acceperũt. ſb alexādro q̇ cepit circa annũ dñi. ccxx. Sꝫ ſtatim carpaſi⁹ a demōe arripit̃ ⁊ deos ſuos blaſphe mās. ⁊ xp̃ianos iuit⁹ magnificās a demōe ſuffo cat̃. Qđ e⁹ vxor i armenia vidēs cũ filia ſua lu cina ⁊ tō familia a ſcĩo fortūato pſbitero baptiſ ma ſuſcepit. ⁊ p⁹ h̃ ſcĩoꝝ corꝑa honorifice ſepe liuit.

Etronella cuius

vitā ſcĩs marcell⁹ ſcpſit. fuit filia. ſ. petri apl̃i. Que cũ nimis ſpecioſa eſ ſet ⁊ ex volũtate pr̃is febrib⁹ laboraret. diſcũbē tib⁹ apđ eũ diſcipul̃. dixit ad eũ tytus. Cũ oēs a te ſanēt̃ ifirmi: cur petronellā iacē ꝑmittis? Cui petr⁹. q̄ꝛ ſic ei expedit. Verũtñ ne putet̃ ipoſſi bilitas ſaītatĩ e⁹ meis ſmōib⁹ excuſari. ait ad il lā. Surge petronella veloci⁹ ⁊ miſtra nob̃. q̇ ſta tim ſanata ſurrexit. ⁊ eis miſtrauit. Cōpleto aũt miſterio: dixit petr⁹. Petronella redi ad lectũ tuũ. q̇ ſtati rediȷt ⁊ vt p⁹ febrib⁹ laborarē cepit. at vbi i dei amore cepit eē pfecta. eā pfcĩe ſanauit. Comes igr̄ flacc⁹ ad eā venit vt ipāꝫ ꝓpt̃ e⁹ pul critudinē acciꝑet i vxorē: cui illa r̃ñdit. Si me in vxorē deſideras iube ad me vgīes venire q̄ me vſqꝫ ad domũ tuā debeāt ſociare q̄s cũ ille ꝑaꝫ petronella ieiunijs ⁊ orōib⁹ iſiſtē cepit. ⁊ corpus dñi ſuſcipiēs ac in lecto ſe r̃clinans p⁹ triduũ ad dñm migrauit. Flacc⁹ deluſũ ſe vidēs ad feli colā ſociā petronelle ſe ꝯuertit. ⁊ vt aut ſibi nu beret aut ydol̃ imolaret p̃cepit. Que cũ illa vtrũ qꝫ rēnuēt pfect⁹ ſeptē dieb⁹ ſine cibo ⁊ potu in carcere eā eē fec̃ ac poſtmodũ i eculeo tortā occi dit. ac ei⁹ corp⁹ i cloacā ꝓiecit. qđ tñ ſcĩs nico demus elenās ſepeliuit. Vnđ a flaccho comite nicodem⁹ accerſit̃ ⁊ ſacrificare rēnuēs blūbatĩ cedit̃ ⁊ i tyberī e⁹ corp⁹ ꝓijcit̃: h̃ a iuſto e⁹ cleri co leuat̃ ⁊ honorifice ſepelit̃.

Etrus exorciſta

dñ ab archemio i carcē detinēt̃ ⁊ p̃ dcĩi archemij filia a demōe vexaret̃. ⁊ ob h̃ a pr̃e ſepi⁹ plāgēt̃: dixit ei petrus. Q̄ ſi in xp̃m credēt ſtati filia e⁹ ſaītatē reciꝑet. Cui ar chemi⁹. miror q̇ rōne dñs tu⁹ filiā meā liberare poteīt. q̇ te tāta patiētē ꝓ eo libare ñ valet. Cui petr⁹ potēs q̇dē ē de⁹ me⁹ eriꝑe me: h̃ vult vt ꝑ paſſiōeꝫ trāſitoriā ꝑueniam⁹ ad gl̃ īaꝫ ſepit̃nam. Cui archemi⁹. ſi me cathenas ſuꝑ te duplicāte de⁹ tu⁹ te liberauēit ⁊ filiā meā ſanauerit: ꝓtin⁹ in xp̃m credā. Qđ cũ factũ fuiſſꝫ. ſcĩs petr⁹ can didis veſtib⁹ indut⁹. ⁊ tenēs ſignũ crucis eidem apparuit. ⁊ ille eius ſe pedib⁹ ꝓſtrauit ⁊ filia ei⁹ ſanata. ipe cũ tota domo ſua baptiſma ſuſcepit. ꝑmiſitqꝫ alijs incarceratis ꝙ exirēt liberi q̇cũqꝫ vellēt fieri xp̃iani. mltiſqꝫ alijs credētib⁹ a beato marcellino pſbitero baptizāt̃. Qđ audiēs pfe ct⁹ oēs i carceratos ad ſe adduci p̃cepit. Quos archemi⁹ ꝯuocās ⁊ man⁹ eoꝝ deoſcl̃ans: dixit. Ut ſi q̇s vellꝫ ꝑ exire ad martiriũ veiret itrepid⁹. qđ ſi q̇s nollet abiret illeſus. Compꝑto aũt iudex ꝙ marcellin⁹ ⁊ petr⁹ eos baptizaſſēt ipos accer ſiuit ⁊ eos ſeꝑati i carcē r̃cluſit. Marcellin⁹ q̇dē nud⁹ ſuꝑ vitrũ fractũ ꝯſternit̃. ⁊ ei lumē ⁊ aqua negat̃. Petr⁹ vo i alio carcē altiſſimo ⁊ artiſſi mo cippo ꝯſtringitur. Angelus aũt domini mar cellinum intuens ⁊ ſoluēs ipꝫ cũ petro in domo archemij reſtituit. ⁊ vt ſeptem dieb⁹ populũ cō fortarent. ⁊ poſtea ſe iudici preſentarent p̃cepit. Cũ ḡ p̃dcĩus iudex eos i carcē ñ iueniſſet accer ſitũ archemiũ ⁊ ſacrificare nolētē i t̃ra cũ vxore ſua viuos obrui iuſſit. qđ ſcĩi marcellin⁹ ⁊ petr⁹ audiētes illuc venerũt ⁊ in illa cripta ſanct⁹ mar cellin⁹ xp̃ianis ſe ꝓtegētib⁹ miſſam celebrauit. Dixeruntqꝫ ſancti ad incredulos. ecce archemi uꝫ potuiſſemus liberare ⁊ nos abſcedē: ſed neu trum volumus facere. tũc irati gentiles. Arche

miũ gladio necauerũt. Mr̃ez ꝟo cũ filia lapidi-
bꝫ obruerũt. Marcellinũ aũt ⁊ petrũ ad ſiluam ni-
grã q̃ nũc cãdida ꝓpt̃ eoꝝ martiriũ vocatᷣ: decol
larũt tp̃e dyocleciani q̃ cepit ãno dñi. cclxxxvij.
q̃ꝝ aïas veſtibꝫ ſplẽdidis ⁊ gẽmis idutꝭ ab ãgelꝭ
i celũ deferri ſpiculator noïe dorotheꝰ vidit. vñ
⁊ xp̄ianꝰ effectꝰ ẽ: poſtmodũ i pace q̇euit.

Rimꝰ quaſi ſũmꝰ

⁊ magnꝰ. Felicianꝰ q̃i felix anꝰ. i. felix ſe
nex. Ille ei dr̃ ſũmꝰ ſiue magnꝰ dignita
te ꝓpt̃ martirij ꝑpeſſiõez. Pt̃ate ꝓpt̃ miraclꝋꝝ
opatõez. Sc̃itate ꝓpt̃ vite ꝑfectõz. Felicitate
ꝓpt̃ glioſã fruitõez. Iſte aũt dr̃ ſenex ñ tm̃ ꝓpt̃ tẽ
pis antiq̇tatẽ: ſ; et ꝓpt̃ r̃uẽtẽ dignitatẽ. ꝓpt̃ ſa
piẽtie maturitatẽ. ⁊ ꝓpt̃ moꝝ ğuitatẽ.

Rimꝰ ⁊ felicianꝰ

apud dyoclecianũ ⁊ maximianũ a tẽ
ploꝝ põtificibꝫ accuſantᷣ. q̇ niſi eos
ſacrificare fecerit nulla a dijs bñficia obtinẽ va-
lebũt. iuſſu igr̃ impatoꝝ i carcẽ r̃cludũtᷣ: ſ; ab an-
gelo ſoluti. poſtmodũ iterũ impatoribꝫ p̄ñtãtᷣ q̇
cũ i fide firmi ꝑſiſterẽt crudelr̃ laniati abĩuicem
ſepãtᷣ. Dicq; p̄ſes feliciano vt ſue ſenectuti cõ-
ſulẽt ⁊ dijs imolaret. Cui felicianꝰ. Ecce iã. lxxx
ãnos habeo ⁊ xxx. ãni ſt̃ exq̃ ꝟitatem agnoui. ⁊
elegi deo viuẽ q̇ me pt̃ d̃ tuis maĭbꝫ liberare. Tũc
iuſſit p̄ſes eũ ligari ⁊ clauos i maĭbꝫ ⁊ pedibꝫ affi
gi eiq; dixit. tãdiu ſic eris donec nob̃ ꝯſenſeris.
q̇ dũ leto vultu ꝑſiſtẽt. eũ ibidẽ torq̃ri iuſſit ⁊ ni
hil penitus miſtrari. Pꝰ h̄ ſc̃m ꝑmũ adduci fe
cit. eiq; dixit. Ecce fratᷣ tuꝰ impatoꝝ decretꝭ ꝯſẽ
ſit. ⁊ ob h̄ magnꝰ i palatõ veneratᷣ. tu igr̃ ſilr̃ age
Cui ille. Licz filꝰ dyaboli ſis: verũtñ i pte dixi-
ſti q: fratᷣ meꝰ impatoris celeſtꝭ decreto ꝯſenſit.
Tũc iratꝰ p̄ſes iuſſit facibꝫ latera eꝰ icẽdi: ⁊ plum
bũ bulliẽs i os eiꝰ iſũdi: cernẽte feliciano vt ſic t̃-
reri poſſz. Ipe aũt plũbũ tãq; aquã frigidã ſua-
uitᷣ bibit. Tũc preſes iratꝰ duos leones ad eos
mitti p̄cepit. q̇ ſtatĭ ad pedes eoꝝ ſe ꝓiecerũt. ⁊
tãq; agni mãſueti corã eis ſteterũt. Rurſum vr-
ſos crudeles dimittit ⁊ cũ leonibꝫ manſueſcunt.
Aderãt ad h̄ ſpectaculũ pluſq̃. xij. milia viroꝝ
de q̇bꝫ q̇ngẽti viri i dño crediderũt. Preſes aũt
ſc̃tos fecit decollari ⁊ eoꝝ corpa canibꝫ ⁊ auibꝫ
ꝓijci: ſ; tñ ab eis illeſa a xp̄ianis honorifice ſt̃ ſe
pulta. Paſſi. ſt̃ aũt circa ãnos dñi. cclxxxvij.

Arnabas interpre

tatᷣ filꝰ venientis vlꝭ filꝰ ꝯſolatõis. aut fi
lꝰ ꝓphe. aut filꝰ ꝯcludẽs. Quatuor vi
cibꝫ ponitᷣ filꝰ. ꝓpt̃ q̃tuor modos filiatõis ipiꝰ.
Di ei filꝰ i ſcriptura rõe generatõis. eruditõis.
imitatõis. ⁊ adoptõis. Fuit ei a xp̄o regeneratꝰ
ꝑ baptiſmũ. eruditꝰ ꝑ euãgeliũ. ẽ ip̄m imitatus
ꝑ martiriũ. Et ab ip̄o adoptatꝰ ꝑ celeſte p̄miũ
⁊ h̄ q̃ſtũ ad ſe. Q̃tũ ꝟo ad alios fuit adueniens
ꝯſolãs. ꝓphans ⁊ ꝯcludẽs. Adueniẽs diſcurrẽ-
do ⁊ p̄dicãdo vbiq;. q̇d patet q: fuit ſociꝰ pau-
li. Cõſolãs paupes ⁊ deſolatos. paupes q̇bꝫ ele
moſinã detulit. deſolatos q̇bꝫ ex pte aplꝋꝝ epi-
ſtolã deſtinauit. Prophetãs. q: ꝓphie ſpũ cla-
ruit. Cõcludẽs q: magnã mltitudiez i fide ꝯclu
ſit ⁊ adunauit ſic ptꝫ cũ miſſus fuit i antiochiã.
De his q̃tuor act. xi. Erat vir. i. virilꝭ q̃ſtũ ad p̄-
mũ. bonꝰ q̃ſtũ ad ſecũdũ. Plenus ſpũ ſc̃o q̃ſtũ
ad t̃ciũ. ⁊ fidelꝭ q̃ſtũ ad q̃rtũ. Eiꝰ paſſiõez ꝯpila
uit iohẽs q̇ et marcus eiꝰ ꝯſobrinus. ⁊ maxime
a viſiõe ipius iohis vſq; fere in finẽ quã beda d̃
greco in latinũ creditᷣ trãſtuliſſe.

Arnabas leuites

cypꝛꝰ genẽ. vnꝰ de. lxxij. diſcipulꝭ do-
mini. ab hyſtoria actuũ i mltis extol
litᷣ ⁊ laudatᷣ. fuit nãq; optie informatus ⁊ ordia
tus. ⁊ h̄ q̃ſtũ ad ſe ⁊ q̃ſtũ ad deũ ⁊ q̃ſtũ ad ꝓxim
Q̃tũ ad ſe ordiatus extitit ſ̄m tres vires ſcꝫ
rõnabilem. ꝯcupiſcibilẽ ⁊ iraſcibilẽ. Hĩuit nãq;
rõnabilem illuſtratam lumie cognitõis. vñ dici-
tur actuũ. xiij. Erãt autẽ i ecc̃ia q̇ erat antiochie
ꝓphe ⁊ doctores i q̇bꝫ barnabas ⁊ ſymõ ⁊c̃. Se
cũdo habuit ꝯcupiſcibilem purgatam a pulue
mũdane affectõis. vñ dr̃ actuũ. iiij. q̇ ioſeph qui
cognominatus eſt barnabas ab apoſtolis cum
haberet agrum vendidit illum. ⁊ attulit preciũ
⁊ poſuit ad pedes apoſtolorum. vbi dicit gloſa
Deſtituendum probat q̇d tangẽ deuitat. ⁊ do-
cet calcandũ eſſe aurum quod ſubdit greſſibus
apoſtoloꝝ. Tercio habet iraſcibilẽ roboratam
magnitudine probitatis. ⁊ hoc vel viriliter ag-
grediẽdo ardua. vel perſeueranter agendo for-
tia. vel conſtanter ſuſtinendo aduerſa. Virili-
ter aggrediendo ardua: ſicut patet in hoc q̇ il-
lam maximam antiochiam ad conuertendũ ac-
cepit. ſicut etiam patet actuum. ix. q: cum pꝰ cõ-
uerſionem. Paulus hieroſolimam veniſſet ⁊ di
ſcipulis ſe iungere vellet. ⁊ omnes eũ tangere lu
pũ agni fugerent. Barnabas ip̄m audactᷣ ap̄p̄
hendit ⁊ ad aplos duxit. Perſeuerãter opãdo
fortia. q: corpꝰ ſuũ macerauit ⁊ ieiunijs afflixit.
vñ dr̃ actuũ. xiij. de barnaba ⁊ quibuſdam alijs
miniſtrantibꝫ autem illis domio ⁊ ieiunantibus
⁊c̃. Cõſtãter ſufferendo aduerſa. ſicut apli per-
hibẽt ei teſtimoniũ dicentes. Cũ cariſſimis nr̃is
barnaba ⁊ paulo hoibꝫ. q̇ tradiderũt aïas ſuas
ꝓ nomine domini noſtri iheſu xp̄i. Secundo
fuit ordinatus q̃ſtum ad deum deferendo dei

auctoritati maieſtati ⁊ boītati. Auctoritati. qꝺ
ptꝫ ex h̄ ꝙ officiū ꝑdicatōis ſibi n̄ vſurpauit: ſ3
h̄ ex auctoritate ꝺi accipe voluit. ſic hꝛ act. xiij.
Dixit ſpūſſcꝭs. ſegregate mihi barnabā ⁊ ſaulū
in opus ad q̇d aſſūpſi eos. Scḋo dei maieſtati
cū em̄ ſic hꝛ act. xiiij. maieſtatē ꝺinā ſibi q̇dā vel
lēt attribuē. ⁊ ei tāq̄ ꝺo hoſtias imola᷑. vocā
tes eū iouē tāq̄ ꝑorē. ⁊ paulū mercuriū tanq̄
prudētē ⁊ eloq̄ntē ꝯtinuo barnabas ⁊ paulꝰ cō
ſciſſis tunicis clamauerūt. Uiri quid facitis: Et
nos mortales ſumꝰ ſiles vob. annūciātes vobis
ab his vanis ꝯuerti ad deū viuū. Tercō ꝺi bo
nitati. Nā ſic hꝛ act. xv. cū boītate gr̄e ꝺi (q̄ gētꝭ
⁊ n̄ ex lege ſumꝰ ſaluati) q̇dā ꝯuſi ꝺ iudeis artaē
⁊ diminuē vellēt. aſſerētes h̄ ſine circūciſiōe ne
quaq̄ ſufficē paulus ⁊ barnabas ꝯ̄ eos viriliṫ re
ſtiterūt ⁊ ſolā bonitatē gr̄e ꝺi ſine lege ſufficere
oñderūt. Inſuꝑ ⁊ q̄ſtionē ad apl̄os detulerūt. ⁊ ꝯ̄
illoꝝ errorē apl̄oꝝ epl̄as impetrauerūt. Tercio
fuit optīe ordiatꝰ q̄ſtū ad ꝓxim. qꝛ gregē ſuum
pauit v̄bo. bn̄ficio ⁊ exēplo. Uerbo qꝛ v̄bū ꝺi
ſollicite euāgelizauit. Un̄ ꝺꝛ act. xv. Paulꝰ et
barnabas demorabātur anthiochie docētes ⁊
euāgelizātes cū alijs plibꝫ v̄bū ꝺn̄i. Hoc eṫ pa
tet ꝑ illā maximā mlťitudiēꝫ quā anthiochie cō
uertit. adeo vt ibi p̄mo vocarenṫ diſcipuli xp̄ia
ni. Scḋo exēplo. qꝛ vita ſua fuit oībꝫ ſpeculum
ſc̄titatis ⁊ exēplar religiōis. Fuit ei i oi oꝑe viri
lis ⁊ religioſꝰ ⁊ ſtrēnuus oīm moꝝ boītate ꝯſpi
cuꝰ. oi gr̄a ſpūſſc̄ti plenꝰ. ⁊ oi v̄tute ⁊ fide pcla
rus. De his q̄tuor hꝛ act. xv. Miſerūt barnabaꝫ
anthiochiā. ⁊ ſeq̇ṫ. Hortabaṫ oēs ꝓpoſito cor
dis ꝑmanē i dn̄o. qꝛ erat vir bonꝰ plenꝰ ſpūſſā
cto ⁊ fide. Tercō bn̄ficō. ⁊ h̄ dupliciṫ. Eſt ei du
plex bn̄ficiū ſiue elemoſina. ſ. tp̄alꝭ q̄ cōſiſtit i ne
ceſſarioꝝ ſb̄miſtratōe. ⁊ ſpūalꝭ q̄ ꝯſiſtit i offenſe
dimiſſiōe. Primā habuit bt̄s barnabas qn̄ ele
moſinā fratribꝫ q̇ erāt hieruſalē detulit. Nā ſic
ꝺꝛ act. xj. cū facta eēt fames maxima ſb̄ claudio
ſc̄m ꝙ ꝓphauerat agabꝰ. diſcipuli ꝓut q̇ſq̄ ha
bebat ꝓpoſuerūt i miſteriū mittē hītātibꝫ i iudea
frībꝫ. Qꝺ ⁊ fecerūt mittētes ad ſeniores ꝑ manꝰ
barnabe ⁊ pauli. Scḋaꝫ hūit. qꝛ io h̄i q̇ cog̃mia
baṫ marcus offenſā dimiſit. Cū ei ꝑdctus diſci
pulꝰ barnabā ⁊ paulū reliq̇ſſet. redeūti tn̄ peni
tēti barnabas īdulſit ⁊ iterū i diſcipulū r̄ſūpſit
Paulꝰ aūt ip̄m iteꝝ aſſumē i diſcipulū rēnuit.
⁊ iō inṫ eos ſeꝑatio facta fuit. Utq̄ ei ex pia cā
⁊ intētōe fecit. Nā ꝙ barnabas ip̄m aſſūpſit h̄
fecit ex dulcedie miſcꝺie. Qꝛ aṫ paulꝰ ip̄m aſſu
mē noluit. h̄ fecit ex ſeuioris rectitudie. Naꝫ ſic
ibidē ꝺiċ glo. act. xv. Quoniā i frōte faciei ſe cō
ſtituēs nimis trepidꝰ ſteterat: merito ip̄m pau
lus abiecit: ne illius ꝯtagione vires aliorum cor

rumperentur. Illa autem ſeꝑatio non eſt facta
ex commotione vicij ſed ex inſtinctu ſpiritusſan
cti: vt ſcilicet abinuicem ſeꝑarentur. ⁊ pluribus
predicarent ſicut ⁊ poſtmoduꝫ factum eſt. Nā
cum eſſet barnabas in yconio ciuitate. predicto
Johanni eius conſobrino. vir quidam ſplendi
dus in viſu apparuit: dicens. Johannes cōſtās
eſto quia ammodo non Johannes ſed Mar
cus id eſt excelſus vocaberis. Quod cū ille bar
nabe retuliſſet. reſpōdit ei. Caue diligenter ne
cuiq̄ quod vidiſti reueles. Nam ⁊ mihi simili
ter dominus hac nocte apparuit: dicens. Con
ſtans eſto Barnaba. quia eterna premia perci
pies eo ꝙ gentem tuam reliquiſti. ⁊ animam tu
am pro meo nomine tradidiſti. Cum ergo pau
lus ⁊ Barnabas diu in anthiochia predicaſſēt
angelus quoq̄ domini Paulo apparuit: dicēs.
Feſtina venire hieruſalem. qꝛ quidā fratres ad
uentum tuum preſtolantur ibidem. Cum ergo
Barnabas cyprum vellet pergere ⁊ parentes
ſuos inuiſere. Paulus autem hieruſalem pro
perare vellet. ſancto ſic inſtigante ſpiritu abin
uicem diſceſſerunt. Uerum cum paulus barna
be quod ſibi dixerat angelus de eo indicaſſet.
Reſpondit Barnabas. Fiaṫ voluntas domi
ni. Nunc autem cyprum vado ⁊ ibidem vitam
finiens te amplius non videbo. Et cuꝫ flens eiꝰ
pedibus ſe humiliter volutaret. compatiens ei
paulus dixit. Noli flere. quia ſic domini eſt vo
luntas. Nam et mihi dominus in hac nocte ap
paruit dicens. Ne prohibeas Barnabam ire
cyprum. quia multos ibidem illuminabit ⁊ mar
tirium conſummabit. Pergens igitur Barna
bas cyprum cum Johanne euangelium ſancti
Mathei ſecum detulit. ⁊ ſuper infirmos ponēs
multos dei virtute ſanauit. Cum autem de cy
pro exiſſent inuenerunt elimā magum. quē pau
lus lumine oculorum ad tempus priuauerat: q̇
cis reſtitit ⁊ Paulum intrare ꝓhibuit. Die igi
tur quadam vidit barnabas homines ⁊ mulie
res nudas currentes ⁊ ſua feſta agētes. vnꝺ in
dignatꝰ templo maledixit. ⁊ ſubito pars eiꝰ cor
ruēs mlťos oppreſſit. tandem ſalaminā deuenit
⁊ ibidem ꝯtra eum predictus magus ſeditionē
non modicam excitauit. Cōp̄hendentes igitur
iudei barnabaꝫ. mlťis affectū iniurijs trahebāt
⁊ iudici ciuitatis puniendum tradere feſtinabāt
Comperto autem ꝙ euſebius vir magnꝰ ⁊ po
tens de genere neronis illuc aduenisſet timuerūt
iudei. ne ip̄m de manibus eoꝝ eriꝑet ⁊ ſic liberū
abire ꝑmitteret. Ligantes igitur funem in collo
eius extra portam eū traxerūt ⁊ ibidē eum pro
tinus ꝯbuſſerūt. Deniq̄ nec ſic impij iudei ſatia
ti eꝰ oſſa in q̇dā vaſe plūbeo recluſerunt: in ma

re eadē ꝑcipitare volētes. Johēs aūt diſcipulus eiꝰ.cū duobꝫ alijs de nocte ꝯſurgēs ea rapuit ⁊ ī q̄dā cripta occulte ſepeliuit. Que ibidē: vt ait ſigbertꝰ: vſqꝫ ad tp̄a zenōis īꝑatoꝝ ⁊ gelaſij pape vſqꝫ ad ānū dn̄i q̄ngētesimū latuert. Sʒ tūc ipſo r̄uelāte r̄ꝑta fuert. Bt̄s aūt dorotheꝰ ſic ait barnabas ī roma xp̄m ꝑmū ꝑdicauit.ep̄s mediolanēſiū factꝰ.

Vitus dicitur a vita.

diſtiguit aūt aug.ī li.ð ciui.dei triplex genꝰ vite.ſ.actuoſū qð ꝑtinet ad vitaʒ actiuā. Ocioſū qð ꝑtinet ad ociū ſp̄ūale vite cōtēplatiue.⁊ ex vtroqꝫ ꝯpoſitum. Et iſtð triplex genꝰ vite fuit ī eo. Ul' vitꝰ q̄i v̄tꝰ.i.v̄tuoſꝰ. modeſtꝰ q̄i ſtās ī mō h̄ ē ī medio v̄tutꝭ. Quālibꝫ eī v̄tutē tāq̄ʒ mediū circūſtāt duo vicia tāq̄ʒ extrema. Nā extrema prudentie ſꝫ doloſitas ⁊ fatuitas.extrema tꝑantie deſiderioꝝ carnaliū adimpletio ⁊ oīmoda ſui afflictō. Extrema fortitudinis.puſillanimitas ⁊ temeritas. Extrema iuſticie crudelitas ⁊ remiſſio.

Vitus puer egre

giꝰ ⁊ fidel' ānoꝝ.xij.ī ſicilia martiruʒ paſſꝰ ē. Hic a p̄re' crebro v̄beat' ex eo q̄ ydola ꝯtēnebat nec ipa adorare volebat. qð audiēs valerianꝰ ꝑfectꝰ.pueꝝ accerſiuit et ſacrificare nolētē fuſtibꝫ cedi iuſſit. Brachia aūt v̄berātiū ⁊ manꝰ ꝑfecti ſtatī aruert clamauitqꝫ ꝑfectꝰ.ve mihi q2 manū amiſi. Cui vitꝰ.accedāt dij tui ⁊ te ſanēt ſi p̄nt. Cui ille.nūq̇d ⁊ tu facere vales h̄: Cui vitꝰ. Jn noīe dn̄i mei valeo. Staqꝫ ꝑ eo orauit ⁊ ſaītatē ſibi obtinuit. Dixitqꝫ ꝑfectꝰ p̄ri.corripe pueꝝ ne male ꝑeat. Tūc euʒ in domū ducēs diūſis muſicoꝝ genēibꝫ ⁊ puellaꝝ luſibꝫ aliaꝝqꝫ deliciaꝝ generibꝫ īmutaē aīm pueri ſatagebat. Cū aūt eū ī thalamū īcluſiſſʒ. mirabil' odoris fragrātia inde exijt q̄ p̄rem ⁊ totā familiā nimio odore ꝑfudit. Aſpiciēſqꝫ p̄r ꝑ oſtiū vidit ſeptē āgelos circa infātēʒ ſtātes. Dixitqꝫ. dij venert ī domū meaʒ. Staticqꝫ cecatꝰ ē.ad cꝰ clamorē tō ciuitas lucana ꝯmota ē.ita vt valerianus accurrēt ⁊ q̇d ſibi accidiſſʒ:īt'rogauit. Cui ille. Deos vidi igneos.⁊ vultū coꝝ ferre n̄ potui. Ad tēplū ig̃ iouis deducit᷑.⁊ ꝑ r̄cupatōe luminis thauꝝ cuʒ cornibꝫ aureis pollicet᷑: h̄ cū nihil ꝓficēt filiū ꝓ ſua ſanatōe rogauit.⁊ lumē ſuis ꝑcibꝫ r̄cupauit. Cū aūt nec ſic credēt h̄ potꝰ filiuʒ occidē cogitaret.āgelꝰ dn̄i modeſto pedagogo eiꝰ apparuit.⁊ vt naui ꝯſcēdēs puerū ad aliā terrā ducēt īꝑauit. Qð cū feciſſʒ aq̄la eis cibum afferebat.⁊ m̄lta mirabilia ibidē faciebat. Interea filiꝰ dyocleciani īꝑatoris a demōe arripit᷑.⁊ niſi vitꝰ ⁊ lucanꝰ veniat: ſe nūq̄ʒ exire fatet᷑. Vitus q̄rit᷑.⁊ inuētꝰ ad imꝑatorē ducit᷑. Cui dyoclecianꝰ: puer puerū meū ſanare vales: Cui ille nō ego h̄ dn̄s. Staticqꝫ ſuꝑ eū manꝰ impoſuit.⁊ ꝓtinꝰ ab eo demō aufugit. Et ait dyoclecianus. Puer conſule tibi ⁊ dijs ſacrifica. ne mala morte intereas. Qð cū ille r̄cuſaret ⁊ in carcerē cū modeſto miſſus fuiſſet.ſbito ferri moles q̄ eis erat impoſita cecidit.⁊ carcer īmēſo lumīe choruſcauit. Qð cū imꝑatori nūciatū fuiſſʒ: eductꝰ ī clibanū ardētē mittit᷑: h̄ tn̄ illeſus egredit᷑. Tūc leo t̄ribil' ad eū deuorādū mittit᷑: h̄ tn̄ ab eo fidei v̄tute placat᷑. Tādē ipe cū modeſto ⁊ creſcētia nutrice ſua: q̄ ſꝑ eū ſecuta fuerat: ī eculeū ſuſpēdi iubet᷑: h̄ ſbito aer ꝑturbat᷑ t̄ra ꝯcutitur. tonitrua mugiūt ydoloꝝ templa corruūt. ⁊ multos occidūt. Jmꝑator aūt t̄ritꝰ fugiēs.pugnis ſe percutiebat.d. Ve mihi q̄ ab vno puero victꝰ ſuʒ. Jlli aūt ab āgelo ꝯtinuo ſoluti. iux̄ q̄ddā flumē ſe inuenert ⁊ ibidē pauſātes ⁊ orātes aīas dn̄o reddidert. Quoꝝ corꝑa ab aq̄lis cuſtodita: florētia illuſtris m̄rona ſc̄to vito r̄uelāte reꝑit.⁊ ea accipiēs honorifice ſepeliuit. Paſſi ſꝫ aūt ſb dyocleciano q̄ cepit circa annū dn̄i ducēteſimum octogeſimum ſeptimum.

Viricus querens

arcū. Uel achiſil qð ē fortitudo ⁊ cus niger. Ul' a q̄ris qð ē haſta. Ul' a q̄riles qð dicit᷑ ſedile. Jpe em̄ fuit arcus.i.curuus ī ſui humiliatione.fortis in tormentoꝝ ꝑpeſſiōe niger in ſui deſpectōe.haſta in inimici debellatione.dei ſedile ex dei habitatōe. Hec em̄ in eo g̃tia ſuppleuit q̄ etas negauit. Julita iuuās vita.quia vita ſp̄ūali vixit ⁊ ꝑ hāc multis ꝓfuit.

Viricꝰ fuit filius

iulite illuſtriſſime matrone yconij q̄ perſecutionem declinare volens in tharſum ſicilie cum puero ſuo quirico qui erat trium annorum venit: ſed tn̄ alexandro preſidi ꝑſentatur in vlnis ſuis pueruʒ geſtans. qð due famule ſue videntes fugerunt ⁊ eam protinus reliquerunt. Preſes igitur puerum in vlnis ſuis ſuſcepit.⁊ matrem ſacrificare nolentem crudis neruis flagellari precepit. Puer autem matreʒ flagellari conſpiciens amare flebat.⁊ lamētabiles voces dabat. At preſes puerum quiricum in vlnas ⁊ ſuper genua ponens: eum oſculis ⁊ alijs blandicijs demulcebat. Jnfans auteʒ ad matrem reſpiciens.preſidis oſcula abhorrebat ⁊ caput cum indignatione auertens. vultuʒ eius vngulis laniabat.et matri conſonās voces dabat.q̄ſi diceret.⁊ ego xp̄ianus ſum. Tandeʒ

diu reluctās pſidē ĩ ſcapul' momordit. Tc pſes
indignatꝰ dolore cruciatꝰ puerū ab alto ꝑ gdus
pcipitauit: ita vt tribunali tenellū cerebꝝ adhē
ret. Julita vo filiū ad regnū pceſſiſſe vidēs leta
grās deo rddidit. Tc iulita iuſſa ēexcoriari ⁊ bul
liēti pice pfūdi. ⁊ demū capite trūcari. In qdā
aūt legēda inenit' qꝛ qricꝰ tyrānū blādiētē eq vt
minātē puipēdēs: xpianū ſe eē ↄfitebat'. Scoꝝ
tps qdē elinguis īfantulꝰ erat: ſꝫ ī eo loqbat' ſpi
ritusſcēs. quē cū pſes int'rogaret qs eū docuiſſꝫ
ait. Tuā o pſes miror īſipiētiā. q meā tātillā cer
nēs etatulā. necdū tpis circlo trimani pcōtaris
qs me diuinā docuerit ſapiāꝫ: Qui cū cedēt' cla
mabat xpianꝰ ſū. ⁊ qtiēs hꝫ clamabat totiēs vi
res int' tormēta rcipiebat. Preſes aūt mrēꝫ cum
puēo mēbratī ſcidi fec. ⁊ eoꝝ mēbra ne a xpianiſ
ſepelirēt' diſpgi mādauit: ſꝫ tū ab angelo ſt' col
lecta. ⁊ nocte a xpianis ſepulta. Hoꝝ corpa tē
pore ↄſtātini magni: cū pax eccie eēt rddita ab
vna d ancill' q adhuc ſuperat rueląt'. ⁊ ī deuotō
ne mag ab oī pplo habēt'. Paſſi ſt' aūt circa ānū
dñi. ccxxx. ſb alexandro impatore.

Arina virgo vni

ca erat prī ſuo. Cū aūt pr qdā mōſte
rnū intrāſſꝫ mutauit hitū filie ſue: vt n
feia ſꝫ maſculꝰ vidēt'. rogauitqꝫ abbatem ⁊ frēs
vt filiū ſuū vnicū rcipent: q eiꝰ pcibꝫ ānuētes in
mōchū ē rceptꝰ ⁊ frat' marinꝰ ab oibꝫ appellatꝰ
Cepit aūt valde religioſe viuē ⁊ vald obediēs eſ
ſe. Cū aūt eēt. xxvij. ānoꝝ. ⁊ pr eiꝰ ſe morti appro
pīqre ſentiret. filiā ſuā vocauit. ⁊ ipāꝫ ī bono ꝓ
poſito ↄfirmās pcepit: ne aliqn alicui rueląret
qꝛ mlier eēt. Ibat igr freqnt' cū plauſtro ⁊ bobꝫ.
⁊ ligna mōſterio deferebat. Cōſueuerat aūt ho
ſpitari in domo cuiuſdā viri cꝰ filia cū d qdā mi
lite ↄcepiſſꝫ int'rogata: marinū mōchū ſe violaſ
ſe aſſeruit. Int'rogatꝰ aūt marinꝰ cur tantū flagi
tiū ppetr'ſſet ſe peccaſſe fatet' ⁊ veniā pcat'. Sta
tim d mōſterio eiectꝰ ad oſtiū mōſterij māſit: ⁊
tribꝫ ānis ibidē pmanēs. buccella panis ſuſtēta
bat'. Poſtmodū filiꝰ ablactat' abbati mittit'. et
marino educādꝰ tradit'. ⁊ cū eo ibidē ꝑ duos ā
nos ↄmorat'. Oia aūt cū maxia patiā recipiebat.
⁊ ī oibꝫ grās deo rfēbat. Tādē eiꝰ hūilitatl ⁊ pa
tiētie frēs miſerti: eū ī mōſteriū rcipiūt. ⁊ qcqꝫ of
ficia viliora ſibi iniūgūt. Ipe aūt oia hilarit' ſuſci
piebat. ⁊ cūcta patiēter ⁊ deuote agebat. Tādē
ī bōis opibꝫ vitā finiēs migrauit ad dñm. Cū aūt
corpꝰ eiꝰ leuarēt. ⁊ ī vili loco ſepelire diſponerēt
reſpiciētes mlierē ipm eſſe viderūt. ſtupefacti ſt'
oēs. ⁊ timore pterriti ſe ī dī famulā plurimū deli
qſſe fatent'. Currūt oēs ad tāgrāde ſpectaculū.
⁊ veniā poſtulāt īgrātie ⁊ delicti. Corpꝰ igr eius
in eccl'ia honorifice poſuerūt. Illa aūt q famulā
dei infamauerat a demone arripit' ⁊ ſcelus ſuuꝫ
ↄfitens. ⁊ ad ſepulcrū virginis veniens liberat'.
Ad cuius tumulū ppli vndiqꝫ ↄfluunt ⁊ multa
miracula ibi fiunt. Obijt aūt. xiiij. kalēdas iulij.

Eruaſiꝰ a hierar

qd eſt ſacrum ⁊ vas. Vl' a geua qd
ē incolatꝰ ⁊ ſyor puulꝰ. qi ſacer ꝑ vi
te meritū. vas ꝑ vtutū rceptaculū. Peregrinꝰ
ꝑ mūdi ↄtemptū. puulus ꝑ ſui deſpectū.

Rothaſius a pro

thos qd ē pmū ⁊ ſyos deꝰ ſiue diui
nus. vl' a pcul ⁊ ſtalis qd ē poſito qi
pmus ꝑ dignitatem. diuinꝰ ꝑ dilectiōem. pcul
poſitus a mūdi affectōe. Hoꝝ paſſiōeꝫ ambro
ſius in libello ad caput eoꝝ poſito ſcriptā inenit.

Eruaſius ⁊ pro

thaſius gemini fratres. filij fuerūt
ſancti vital' ⁊ beate valerie. Qui
oīa ſua paupibus erogantes. ma
nebant cū ſancto nazario qui apud ebrudunuꝫ
oratorium ↄſtruebant. ⁊ ei celſus puer lapides
porrigebat. Qꝛ vo nazarius iam celſum habuiſ
ſe narratur forte ꝑ anticipatōem accipitur cum
longe poſt eum ſibi fuiſſe oblatū ex hyſtoria na
zarij colligatur. Cū autē omes ad neronem im
peratorem ducēnt'. ſequebatur eos eiulans pu
er celſus. Quem cum vnus militum alapis ce
deret ⁊ cedentem nazariꝰ increparet: irati mili
tes nazarium calcibus ceciderunt. ⁊ ipſum cum
alijs in carcere recluſerunt. ⁊ poſtmodum ī ma
re pcipitauerunt. Geruaſium vo ⁊ pthaſium
mediolanum duxerunt. Nazarius vo miracu
loſe liberatus mediolanum venit. Eo tempore
ſupueniente comite aſtaſio. q ↄtra marchomā
nos pficiſcebatur ad bellū deorum cultores ei
deꝫ occurrerunt. aſſerentes qꝛ dij ſibi rndere cō
temnerent niſi prius geruaſius ⁊ prothaſius im
molarent. Cōtinuo igitur tenētur ⁊ vt ſacrificēt
inuitant'. Cui cū geruaſius omīa ydola ſurda ⁊
muta dicēt. ⁊ ipm ab omnipotente deo victori
am hre doceret. Iratus tamdiu eum plumbatl
cedi iuſſit qꝫdiu ſpiritum exalaret. Deinde pro
thaſium accerſiri fecit. eiqꝫ dixit. Miſer. vel tu
viuere ſtude ⁊ noli cum fratre tuo mala morte
perire. Cui prothaſiꝰ. Quis eſt miſer: ego qui
te non timeo. aut tu qui me timē probaris. Cui
aſtaſius. Ego te miſer homo quomodo timeo?
Cui prothaſius. In hoc me timere ⁊ te ledi pro
baris. ſi non ſacrificauero dijs tuis. Si enim te
ledi a me nequaqꝫ timeres. nunqꝫ ad ſacrificiuꝫ

ydoloꝝ me ipſe ↄpelleres.tūc eū comes ī eculeū
ſuſpēdi pcepit. Cui ꝓthaſius.ñ tibi comes ira-
ſcoꝛ qm̄ cecos tui oculos coꝛdis attēdo quip oti-
us tui miſereoꝛ.qꝛ neſcis q̇d facias. age igiť qḋ
cepiſti: vt mihi cū frē meo occurrere poſſit beni-
gnitas ſaluatoꝛis. Tūc comes iuſſit eū decollari
Philippꝰ aūt ſuꝰ xp̄i cū filio ſuo coꝛpa eoꝝ ra-
puit.ꝛ occulte ī domo ſua in archa ſaxea ſepeli-
uit.ꝛ libellū eoꝝ oꝛtū finē ꝛ vitā ↄtinētē ad coꝝ
caput poſuit. Paſſi ſūt aūt ſb nerone q̇ cepit cir-
ca annū dn̄i.lvij. Hoꝝ coꝛpa mlto tp̄e latuerūt:
ſ tp̄e bt̄i ambroſij h̄ mō rep̄ta fuerūt. Ambro-
ſio nāq̧ ī eccl'ia ſctoꝝ naboꝛis ꝛ felicis ī oꝛōe po-
ſito.ita vt nec vigilaret apte.nec doꝛmiret inte-
gre.apparuerūt ei duo pulcerrimi iuuenes.veſti-
bꝰ candidiſſimis.i.collobio ꝛ pallio induti.cali-
gul' calceati: ſecū extēſis maībꝰ oꝛantes. Oꝛauit
igiť ambroſiꝰ vt ſi ē illuſio ñ vltra appareat.ſi aūt
ꝟitas denuo reueleť. Sili igr̄ mō canēte gallo
oꝛātes ſecū iuuenes apparuerūt. Tercia ꝟo no-
cte defecto iā coꝛp̄e vigilijs.ñ doꝛmiēti ſ ſtupē-
ti.cū tercia ſibi apparuē pſona q̄ ſilis paulo apo
ſtolo videbať.ſm qḋ ī pictura ꝓſpexerat. Illiſ-
q̧ tacētibꝰ apl's ſibi dixit. Iſti ſūt q̇ nihil ťrenum
deſiderātes: monita mea ſecuti ſūt q̄ꝝ coꝛpa ī eo
loco rep̄ies ī q̇ ſtas. Duodecī pedū altitudīe ť-
re coop̄tā archā inuenies ꝛ ad caput eoꝝ libel-
lū ī q̇ oꝛtꝰ eoꝝ ↄtineť ꝛ finis. Cōuocatis igꝛ vici
nis coepiſcopis ipſe prioꝛ ťre foſſoꝛ acceſſit ꝛ oīa
ꝓut dixerat ſibi paulꝰ inueīt. Et licʒ iā tricenti
anni ꝛ vltra fluxiſſent.ita tn̄ coꝛpa eoꝝ incoꝛru-
p̄ta ſūt rep̄ta.ac ſi ipſa hoꝛa ibidē fuiſſent poſita.
Inſup ꝟo odoꝛ ſuauiſſimꝰ ꝛ nobil' inde fragra
bat. Cecꝰ aūt q̇dā tāgēs feretrū illumiatus ē. Et
mlti alij meritis eoꝝ curati ſūt. In hoꝝ ſolēnita-
te pax inter lōgobardos ꝛ romanū imp̄iū refoꝛ-
mata fuit. Et iō bt̄s gregoriꝰ papa. Loq̄ť dn̄s
pacē ī plebē ſuā ī introitu miſſe cantari inſtituit.
Vn̄ ꝛ officia p̄tim ſctis ↄueniunt .p̄ti euentibꝰ q̇
ipis ↄtigē diebꝰ. Refert aug ī li.xx.ď ciui.dei. Q̄ꝛ
ipſo p̄n̄te imp̄atoꝛe ꝛ mlta turba q̇dā cecꝰ apḋ
mediolanū ad coꝛpa martirū geruaſij ꝛ ꝓthaſij
lumē recepit. Vtꝝ aūt ſit p̄dictꝰ cecꝰ an aliꝰ ignoꝛa
tur. Idē q̄ʒ refert ibidē.ꝙ q̇dā iuuēis ī villa vi-
ctoꝛiana q ab yppoꝛegio.xxx.miliaribꝰ diſtat.cū
ī q̇dā flumīe equū lauaret.ↄtinuo dyabolꝰ euʒ
vexauit: ꝛ in flumē tanq̄ʒ moꝛtuū ꝓiecit. Cū aūt
veſp̄e in ecc̄ia btōꝝ geruaſij ꝛ ꝓthaſij (q̄ prope
erat) cātarenť.ille vocibꝰ illis q̇ſi p̄cuſſus cū grā-
di fremitu ecc̄iā intrās.altare tenebat. inḋ amo
ueri ñ valēs: tanq̄ʒ ſi ibidē alligatꝰ fuiſſʒ. Et cuʒ
demō vt inde exiret adiuraret.ille ſe eiꝰ membꝛa
amputare cū exiret miabať. Cū ḡ adiuratꝰ exi-
ret oculus eꝰ ī maxillā fuſus tenui venula depē-
debat: ſ in loco ſuo ſicut potuerūt oculū reuoca
rūt.ꝛ ecce intra paucos dies meritis ſanctoꝛum
geruaſij ꝛ ꝓthaſij plene ſanatus eſt. Ambroſiꝰ
q̄ʒ in p̄fatione ſic ait. Hi ſūt q̇ vexillo celeſti ſig-
ni victricia ap̄li arma ſumpſerāt a mūdanis ne-
xibꝰ abſoluti.neq̇ſſimi hoſtis vicioꝝ aciem pro-
ſternētes.liberi ꝛ expediti xp̄m dn̄ʒ ſūt ſecuti. O
q̄ʒ felix germanitas: q̄ ſacris inherendo eloquijſ
nullo potuit interpellari cōtagio. O q̄ʒ glorioſa
certaminis cā. vbi pariť coꝛonanť q̄s vnꝰ vterus
maternus effudit.

Ohānes baptiſta

multipliciter nominatur: Dr̄ eīm ꝓphe-
ta.amicꝰ ſpōſi.lucerna.angelꝰ.vox.he-
lyas. Baptiſta ſaluatoꝛis.p̄co iudicis. ꝛ p̄cur-
ſoꝛ regis. In ꝓp̄ha deſignať p̄rogatiua cogniti
onis. In amico ſponſi p̄rogatiua dilectōis. In
lucerna ardēti prerogatiua ſctitatis. In ange-
lo p̄rogatiua virgitatis. In voce prerogatiua
hūilitatis. In helya p̄rogatiua feruoꝛis. In ba
ptiſta p̄rogatiua mirabilis honoꝛis. In preco-
ne prerogatiua predicatōnis. In p̄curſoꝛe p̄ro
gatiua p̄p̄atōis.

Atiuitas Iohan

nis baptiſte ab archangelo gabriele
hoc modo annunciata fuit. Dauid
enim rex ſicut habetur in hyſtoꝛia ſcolaſtica. vo
lens cultum dei ampliare .xxiiij .ſummos ſacer-
dotes inſtituit. Quoꝝ tamen vnus maioꝛ erat
qui princeps ſacerdotum dicebatur. Statuit
autem ſedecim viros ď eleazar. ꝛ octo de tha-
mar. ꝛ ſm ſoꝛtes dedit vnicuiq̧ ebdomadā vi-
cis ſue. Abyas autem octauam ebdomadā ha-
buit de cuius genere zacharias fuit. Erant aūt
zacharias ꝛ vxoꝛ eius ſenes ꝛ abſq̧ liberis. Cū
ergo zacharias templum domini vt incenſū po
neret ingreſſus fuiſſet. ꝛ multitudo populi defo
ris expectaret.apparuit ei gabriel archangelus
Cum autem zacharias in eius viſione timeret:
ait angelus. Ne timeas zacharia quoniam ex-
audita eſt oratio tua.proprium eſt enim bono-
rum angeloꝛum ſm ꝙ dicit gloſa ex ſua viſione
territos benigna exhoꝛtatione protinus conſo-
lari. Econtra mali angeli ſe in lucis āgelos trāſ-
figurantes.ſi quos ex ſui preſentia territos ſen-
ſerint.amplioꝛi eos hoꝛroꝛe concutiunt. Annū
ciat igitur gabriel zacharie ſe filium hiturū cuiꝰ
nomē iohēs eſſet: qui vinū ꝛ ſiceraʒ non biberet
ꝛ an̄ dn̄m ī ſpū ꝛ ꝟtute helye p̄cederet. Iohan
nes vocať helyas ratōne ſitus.qꝛ āho in deſꝛto
ratōne victus. quia āho victu parci.rōe cultus

qꝛ ambo veſtitu inculti. Rõe officij qꝛ ãbo ꝑcurſores: ħ ille ꝑcurſoꝛ iudicꝭ. iſte ſaluatoris. Rõne zeli qꝛ vtriuſqꝫ ꝟbū q̄ſi facula ardebat. Zacharias aũt ꝯſiderãs ſuã ſenectutẽ ⁊ vxoꝛꝭ ſterilitatẽ dubitare cepit ⁊ more iudeoꝝ ſignū ab ãgelo rq̄ſiuit. Angel⁹ aũt ꝓ eo ꝙ ꝟbis ſuis nõ credidit ipm̄ taciturnitatꝭ plaga ꝑcuſſit. Nõnd ū aũt ꝙ dubitatõ ꝯſueuit fieri. ⁊ excuſari aliq̄n ꝓpt̃ promiſſoꝝ magnitudinẽ. ſic legiꝛ d̓ abrahã. Cū enĩ dn̄s ſibi ꝓmiſiſſꝫ ꝙ ſemẽ ſuū terrã chanaã poſſidẽt: dixit ad eū abrahã. Dn̄e de⁹ vn̄ ſcire poſſū ꝙ poſſeſſur⁹ ſī eã: Et r̄ndẽs dn̄s. ſume īqt mihi vaccã triennẽ ⁊c̃. Aliq̄n ꝓpt̃ fragilitatꝭ ꝓprie ꝯſideratõez: ſic ptꝫ ĩ gedeone q̄ ait. Obſecro mi dn̄e ĩ q̄ liberabo iſrl̃. Ecce familia mea infima ẽ ĩ manaſſe. ⁊ ego minim⁹ ĩ domo pr̄is mei. ⁊ ex ħ ſignū petyt ⁊ accepit. Aliq̄n ꝓpt̃ nature ĩpoſſibilitatẽ: ſic ptꝫ ĩ ſara. Cū ei dixiſſet dn̄s reuertẽs veniã ad te ⁊ hẽbit ſara filiũ. riſit ſara p⁹ oſtiū: di. Poſtq̄ȝ iã ſenui ⁊ dn̄s me⁹ vetul⁹ ẽ ⁊c̃. Quid ẽ ḡ ꝙ ſol⁹ zacharias ex eo ꝙ dubitauit plagã taciturnitatꝭ icurrit: cū ibi eẽt ⁊ magnitudo ꝓmiſſionis. ⁊ ꝯſideratõ ꝓprie fragilitatꝭ q̄ talẽ filiũ ſe habituꝝ idignū rputabat. ⁊ cū ħ impoſſibilitas naẽ aũt. Hoc m̃ltiplici d̓ cã factū fuiſſe putatur. Pr̄io ſm̄ bedã. q̄m̄ diſcredẽdo locut⁹ ẽ. iõ ſilentio plectiẽ. vt tacẽdo credẽ diſcat. Scḋo q̄m̄ iõ mut⁹ effect⁹ ẽ vt mai⁹ miraculū ĩ natiuitate filij appareẽt. Cū ei ĩ natitate iohis pr̄i loq̄la rdditur miraculū miracl̓o cumulaẽ. Tercõ qꝛ ꝯgruū fuit vt vocẽ amitteẽt q̄n vox naſcebaẽ ⁊ legi ſiletiū imponebaẽ. Q̄rto q̄m̄ ipe a dn̄o ſignũ petyt ⁊ ipaȝ taciturnitatẽ ĩ ſignū accepit. Cū aũt zacharias foras ad ꝓpl̓m exiſſet ⁊ cū factū mutū viderẽt: cognouerũt ipo inuẽte ꝙ viſiõȝ vidiſſꝫ ĩ templo. Cõpleta aũt ſeptiana officij ſui abyt ĩ domū ſuã ⁊ ꝯcepit elizabeth. ⁊ mẽſib⁹. v. ſe occultauit. qꝛ ſic ibi dic amb. part⁹ ſui erubeſcebat etatem: ne ĩ ſenectute vacaſſe libidini videẽ. ⁊ tñ gaudebat ſterilitatꝭ carẽ obprobrio. qꝛ obprobriū eſt mlierib⁹ ñ hr̄e ꝓmiū nuptiaꝝ. ꝓpt̃ qḋ nuptie celebrãẽ ⁊ carnal' coit⁹ excuſaẽ. Mẽſe aũt ſexto beata maria q̄ iã dn̄m ꝯcepat ꝯḡtulãs ꝟgo fecunda ablata ſterilitate ⁊ ꝯpatiẽs ſenectuti veit ad elizabeth. Et cū eã ſalutaſſet bt̃s iohes iã ſpū ſcto replet⁹ ſenſit filiū dei veire ad ſe. ⁊ pre gaudio ĩ mr̄is vtero exultauit ⁊ tripudiauit. ⁊ motu ſalutauit quẽ voce ñ potuit. Exultauit ei q̄ſi geſtiẽs ſalutate ⁊ dn̄o ſuo aſſurgẽ. mãſit ḡ ꝟgo beata cū cogñta ſua trib⁹ mẽſib⁹ miſtrãs ei. natūq̄ȝ puerū ſuis ſc̄tis maib⁹ d̓ t̓ra leuauit: vt hr̄i ĩ hyſtoria ſcolaſtica ⁊ q̄ſi morẽ gerule officioſiſſime ꝑegit. Hic dn̄i ꝑcurſoꝛ bt̃s. nouẽ ſpãlr ⁊ ſingulariẽ ꝑuilegijs claruit. Nã idẽ angel⁹ q̄ dn̄m annūciauit ipm̄ ãnūciauit. In vtero mr̄is exultauit. mr̄ dn̄i ipm̄ a t̓ra leuat. liguaȝ pr̄is rſerat. baptiſmū ꝑm⁹ ordiat. xp̄ȝ indice demõſtrat ipȝ xp̄m baptizat. ipm̄ ꝑ oib⁹ laudat xp̄c. ĩ libo poſitis xp̄m ventuꝝ pnūciat. ꝓpt̃ ħ nouẽ ꝑuilegia võbaẽ ab ipo dn̄o ꝓpħa ⁊ pluſq̄ȝ ꝓpħa. Criſo. q̄re dicaẽ et pluſq̄ȝ ꝓpħa ſic ait ꝓpħe ẽ bn̄ficiū a deo accipe. Nūq̄d ꝓpħe ẽ bn̄ficiū baptiſmatis deo dare. ꝓpħe ẽ vt de⁹ d̓ illo ꝓpħet. Oẽs ꝓpħe prophetauerũt d̓ xp̄o. d̓ illꝰ aũt ꝓpħatū ñ ẽ. Ipe aũt nõ ſolū ꝓpħauit d̓ xp̄o ħ eẽ alij ꝓpħe ꝓpħauerũt d̓ illo. Oẽs ꝑtitores ꝟbi fuerũt. iſte autem ipa vox. Quãtū aũt vox proximioꝛ ꝟbo ñ tñ ꝟbū: tantum iohes ꝓpinq̄oꝛ xp̄o ñ tñ xp̄s.

Secunduȝ ambroſiū

laus iohis ex q̄nq̄ȝ colligiẽ vl̓ ꝯꝑhẽdiẽ. ſ. ex ꝑentib⁹. ex miraclis. ex morib⁹. ex munẽ ⁊ ꝑdicatõne Laus aũt ꝑētū ſm̄ eū d̓ amb. ex q̄nq̄ȝ maifeſtaẽ. ait ei ſic. Plena laudatõ q̄ gen⁹ in morib⁹. mores ĩ eq̄tate. officiū ĩ ſacerdotio. factū ĩ mãdatis. iudiciū ĩ iuſtificatõnib⁹ ꝯꝑhendit.

Secūdo ex miraculis

quoꝝ q̄dã fuerũt añ eius ꝯceptõez in vtero. ſ. angelica annūciatõ. nois impoſitio. ⁊ loq̄le patris amiſſio. Quedã q̄ȝtū ad ei⁹ ꝯceptõez ĩ vtero. ſ. ſupnaturalis ꝯceptõ. eius ĩ vtẽo ſc̄tificatõ. ⁊ ꝓphetal' doni rpletõ. Quedã q̄ȝtū ad eius natiuitatẽ ex vtero. ſ. vtriuſq̄ȝ ꝑentis ſpūs ꝓpħal' adeptio. qꝛ ⁊ mater nomẽ ſciuit ⁊ pr̄ canticū edidit. Loquele pr̄is reſeratõ ⁊ ſpūſc̄ti repletio. Vñ ⁊ zacharias pr̄ eius repletus ẽ ſpūſcto ⁊c̃. Ambro. reſpicite iohẽȝ q̄nta vis ſit in eius võbulo. cui⁹ nūcupatio reddit muto vocem. pr̄i ꝓlẽ ⁊ pietatẽ. ꝓpl̓o ſacerdotẽ. Pri⁹ eñ erat tacens lingua. ſterilis filio. priuat⁹ officio. at vbi iohes naſciẽ. fit repẽte pr̄ ꝓpħa. loq̄le vſuȝ recipit. ꝓlẽ a ſpūſcto ſuſcepit. ſacerdotem fūctõ rcogſcit.

Tercio ex moribus qꝛ

ſanctiſſime vite fuit. de cuius ſanctitate dicit criſoſto. Conuerſatio Johannis omnium vitam culpabilem faciebat apparere. Quemadmodum enim ſi videris albam veſtem dicis ſatis candida veſtis. ſi ꝟo propoſueris eam iuxta niuem incipit tibi ſordida apparere. ⁊ ſi vere ſordida nõ eſt. Sic q̄ȝtū ad ꝯpatõez iohis ois hõ videbaẽ imūd⁹. C⁹ q̄dẽ ſc̄titatis triplex habuit teſtimoniū. Prio a ſupceleſtib⁹. i. ab ipa trinitate. Et primo a patre qui vocat eum angeluȝ. mal. iij. Ecce mitto angelum meum ⁊c̃. angelus aũt eſt nomen officij nõ nature. ⁊ idõ di angelus

rõne officij ex eo ꝙ oīm angeloꝝ officiū exercuiſ
ſe vid̾. Hūit ei officiū ſeraphin. Int̾ꝑtat̾ eniꝫ
ſeraphin ardēs. q2 illi nos ardētes faciūt ⁊ ī dei
amore plus ardēt. ⁊ d̾ iohē d̾ ī eccīa. Surrexit
helias q̄ ignis ⁊c. ipſe eī veit in ſpū ⁊ v̾tute he-
lie. Scdo habuit officiuꝫ cherubin. Cherubin
eī int̾ꝑtat̾ pleītudo ſcīe. ⁊ iohes d̾ lucifer Job
xxviij. ex eo fuit t̾min⁹ noctꝫ ig̃rātie. ⁊ initiū lucꝫ
gr̃e. Tercō hūit officiū thronoꝝ. q̄ꝝ officiū ē iu-
dicaꝛ̄. ⁊ d̾ iohē d̾. q2 arguebat herodē: di. Nō
liꝫ tibi hr̄e vxorē fr̄is tui. Q̄rto hūit officiū do-
miatōnū. q̄ docēt nos erga ſb̄ditos dominiū ge-
rē. ⁊ iohes erga ſb̄ditos habebat̾ ī amore erga
reges ī timore. Quīto officiū ꝑncipatuū. q̄ do-
cēt nos ſupiores r̄uereri. ⁊ Johes d̾ ſe dicebat.
Qui d̾ t̾ra ē d̾ t̾ra loq̄t̾ d̾ xp̄o aūt q̄ de celo venit
ſuꝑ oēs ē ⁊c. Itē c⁹ n̄ ſū dign⁹ corrigiā calciam̄
ti ſoluē. Sexto officiū ꝑtatū ꝑ q̄s ꝑtates aeree
vl̾ ꝯ̄rie arcētur. q̄ n̄ potuer̄t nocē ſibi iā ſc̄tifica-
to. A nob̄ et̄ arcebat cuꝫ ad baptiſmū ꝑnie nos
diſponebat. Septio officiū v̾tutū ꝑ q̄s fiūt mi
racl̄a. ⁊ bt̄s iohes ml̄ta miracl̄a in ſeipo oñdit.
Mag̃ ei miracl̄a mel ſiluestre ⁊ locuſtas edē. pi-
los cameloꝝ īduē ⁊ hm̄ōi. Octauo officium ar-
chāgeloꝝ. q̄n r̄uelabat maiora ſic ea q̄ ſpectant
ad nr̄aꝫ r̄dēptōeꝫ. cū dicebat. Ecce agn⁹ di ⁊c.
Nono officiū angeloꝝ q̄n ānūciabat miora: ſic
ea q̄ ſpectāt ad mores vt illud. pn̄iaꝫ agite ap-
propiq̄bit ei regnū celoꝝ. Itē neminē ꝯcutiatis
⁊c. Scdo hūit teſtioniū a filio ſic̄ ptꝫ mat. xj.
vbi cū xp̄c ml̄tipl̄r ⁊ mirabil̄r ꝯmēdat: di. int̾ ce
tera. Int̾ natos mlieꝝ n̄ ſurrexit maior iohē ba-
ptiſta. Petr⁹ damiani. ab illo v̾bo iohis ſt̄ de-
ꝓ̄pta ꝑconia ꝑ q̄d fūdata ē arida. ⁊ mouēt̾ ſy
dera ⁊ ſt̄ ꝯdita elemēta. Tercō a ſpūſc̄to per
p̄reꝫ ſuū dixit. Tu puer ꝓpha altiſſimi vōberis.
Scdo a celeſtib⁹. i. ab angel̄ ſic̄ patꝫ lu. j. vbi
cū angel⁹ ml̄tipl̄r ꝯmēdabat oñdēs q̄nte ſit di-
gnitatꝫ q̄ ad deū cū dic̄. Erit ei magn⁹ corā do-
mio. q̄nte ſc̄titatꝫ q̄ ad ſeipm̄. cū ſb̄dit. vinū ⁊ ſi-
cerā n̄ bibet. ⁊ ſpūſc̄to replebit̾ ⁊c. q̄nte vtilita-
tis q̄ ad ꝓximū. cū dic̄. Et ml̄tos filioꝝ iſr̄l ꝯuer
tet ⁊c. Tercō a ſb̄celeſtib⁹. i. ad hoib⁹ ſic̄ a pa
tre ſue ⁊ vicinis. cū dicebāt. quiſputas puer iſte
erit ⁊c.

Quarto cōprehēditur

laus iohis ex munē. Habuit eī munus ī ſtatu in
vtero. ī egreſſu ex vtero. ī mdi ꝓgreſſu. ⁊ ī mūdi
egreſſu. In vtero habuit triplex mirabile mu-
nus gr̄e. Prio gr̄am q̄ in vtero ſc̄tificatus fuit.
Vn̄ fuit an̄ ſc̄tus q̄ꝫ natus. hiere. j. Priuſq̄ꝫ te
formarē in vtero noui te ⁊c. Scdo graꝫ q̄ ꝓpha
re meruit. ſic̄ q̄n ī vtero mr̄is exultās deū adeſſe
cognouit. Vn̄ criſo. volēs oñdē qualiter fuerit
pluſq̄ꝫ ꝓpha. dic̄. ꝓphē ē ꝓ merito ꝯuerſatōis ⁊
fidei ꝓphiam accipe. Nūq̄d ꝓphē fuit vt prius
fieret ꝓpha q̄ꝫ homo: Et q2 cōſuetudo erat vt
ꝓphē inungerent̾. Tūc q̄n bt̄a v̾go Elizabeth
ſalutauit. xp̄s iohēm ī ꝓpham inunxit. ſm̄ ꝙ di-
cit criſo. ī hec v̾ba. Ideo xp̄c fecit mariā ſaluta-
re elizabeth: vt ſmo ꝓcedēs de vtero mr̄is vbi
habitat dn̄s. ⁊ ꝑ aures elizabeth ingreſſus de-
ſcēdēt ad iohēm vt illic euꝫ vngeret in ꝓpham.
Tercio gr̄am qua ſuis meritis mr̄i ꝓphie ſpm̄ t̄-
didit. Vn̄ criſoſto. volēs oñdē qual̄r fuit pluſ-
q̄ꝫ ꝓpha ait. Quis ꝓphaꝝ cū eſſet ꝓpha. ꝓphaꝫ
facere potuit. Helyas q̄dem vnxit elizeū in ꝓ-
phetā. nō tn̄ ꝓphetizādi graꝫ ꝯtulit. Iſte auteꝫ
in vtero mr̄is exiliēs: diuini introit⁹ ſciam matri
donauit. ⁊ os illius v̾bo ꝯfeſſiōis aperuit: vt c⁹
nō videbat ꝑſonā cognoſcēt diuinitatē: d. Vn̄d
hoc mihi vt mr̄ domini mei veniat ad me. In
egreſſu ex vtero habuit triplex mun⁹ gr̄e. q̄m or
tus eius fuit miraculoſus. ſc̄tus ⁊ iocūd⁹. Quia
miraculoſus excluditur defectus impotentie. q2
ſanctus: reatus culpe. q2 iocūdus lamentū miſe
rie. Celebratur autem eius ortus ſiue natiuitas
ſm̄ magr̄m guilhelmum altiſiodorēſem triplici
rōne. Prio ratōne ſc̄tificatōis in vtero. Secū-
do rōne dignitatis in officio. ipſe eī tāq̄ꝫ lucifer
venit ⁊ eternum gaudium nobis primus nūcia-
uit. Tercō ratōe iocunditatis in ortu ſuo. Dixe
rat enim angelus ⁊ multi in natiuitate eius gau
debunt. ⁊ ideo dignum eſt vt ⁊ nos in natiuita-
te eius gaudeamus. In proceſſu habuit ſilit̄
multiplex munus. In hoc autem patent ei⁹ ex-
cellentiſſima ⁊ diuerſa munera gratie. quoniam
habuit perfectionem omnium ſanctorum. Nā
propheta fuit quando dixit. Qui poſt me ven-
turus eſt ⁊c. Pluſq̄ꝫ propheta quando chriſtū
digito demonſtrauit. Apoſtolus. quia a do miſ
ſus fuit. Apoſtolus enim idem eſt quod miſſus
Unde fuit homo miſſus a do ⁊c. Martir. quia
pro iuſticia mortem ſuſtinuit. Confeſſor. quia
confeſſus eſt ⁊ non negauit. Virgo. vnde ⁊ pro
pter ipſius virginitatem angelus eſt appellatus
Malachie. ij. Ecce ego mitto angelum meum
⁊c. In egreſſu de mundo habuit triplex mu-
nus. Quia efficitur martir inuictus. Tunc eniꝫ
palmam martirij adeptus eſt. Dirigitur nunci-
us precioſus. Ipſe enim tunc illis qui erant in
limbo precioſum nuncium attulit ſcilicet d̾ ad-
uentu chriſti ⁊ redemptione ipſorum. Et coli-
tur exitus glorioſus. Eius enim exitus de omni
bus qui ad limbum deſcenderunt ſpecialiter ab
eccīa ſolēnizat̾ ⁊ gl̄ioſe colitur.

Quinto ex predicatõe

Circa eꝰ p̄dicatõez ãgelus q̃tuoꝛ ponit cũ dicit ⁊ m̄ltos filioꝝ iſrl̄ ↄu̾tet ad dñm deũ ipoꝝ. ⁊ ipe p̄cedet. Et tãgit q̃tuoꝛ.ſ. fructũ. oꝛdinẽ. ꝟtutez ⁊ finẽ ſicͭ i lr̃a p3. Et nõndũ ꝙ p̄dicatõ iobiſ tripl'r fuit ↄmẽdabiſ. Jp̄e nãqꝫ p̄dicauit ferue̾ter. efficacit̾ ⁊ prudẽt̾. Feruẽt̾. cũ dicebat ge nimia vitupaꝝ: q̇s oñdet vob fugẽ a ꝟ̃tura ira Qui q̇dẽ feruoꝛ fuit inflammatꝰ caritate. quia erat lucerna ardẽs: vñ ipe dicͭ i pſõa bře. Po ſuit os meũ q̃i gladiũ acutũ. Informatꝰ ꝟitate q2 erat lucerna lucẽs: vñ iobis. v. Vos miſiſtis ad iob̄ez ⁊ ille p̱hibuit teſtioniũ ꝟitati. Directus a diſcretõe ſiue ſcia: vñ turb̄ ⁊ publicanis ⁊ militib9 ſ̄m vniuſcuiuſqꝫ exigẽtiã ꝓpriã legez dedit. Firmꝰ ↄſtãtia: vñ tãcõſtanter p̄dicauit ꝙ ex h̄ vitã amiſit. Hec ei q̃tuoꝛ d3 hře zelꝰ ſ̄m ꝙ dicͭ berñ. zelũ tuũ iſlãmet caritas. iformet veritas. regat ſcia. ⁊ firmet ↄſtãtia. Scd̄o efficaciter. q̃m ad p̄dicatõez eꝰ m̄lti ↄuerſi ſ̾t. predicauit ei ꝟbo p̱ aſſiduitatẽ doctrine. ⁊ exẽplo p̱ ſcti tatẽ vite: p̄dicauit ⁊ ↄuertit mẽitis ⁊ oꝛonib9 deuotis. Tercio prudẽter eꝰ prudẽtia p̄dicatõnis i trib9 fuit. Pi̊o i eo ꝙ vſus fuit ↄminatõnib9: vt malos t̾reret. d. Jã em̃ ſecuris ad radicem arboꝛis poſita ẽ. Scd̄o ꝓmiſſiõib9 vt bonos allicẽt. di. Peñitẽtiã agite appropiq̃t ei regnũ celorũ. t̾cio moderatõib9: vt mediocres paulati3 ad p̱fectõez attrahẽt. Vñ turbis ⁊ publicãis ⁊ militib9 leuia iponebat vt poſtmodũ ad maioꝛa ꝓueherẽt̾. turbis vt op̱a miſ̄cdie facẽnt. publicanis vt ſe ab alioꝝ appetitu abſtinerẽt. militib9 vt neminẽ ↄcuterẽt. nullã calũniã facerẽt ⁊ ſuis ſtipẽdiis ↄtẽti eẽnt. Et nõndũ ꝙ iob̄. euã. hac die migꝛuit ad dñm: h̄ eccl̃ia ipius feſtũ i t̾ciũ diẽ pꝰ xp̄i natiuitatẽ celebrãdũ iſtituit. q2 tũc eꝰ eccl̃ia dedicata fuit. Et ſolẽnitas natiuitatꝫ bt̃i iob̄is baptiſte i ſuo die r̾mãſit. nimirũ q2 h̄ dies ab ãgelo gaudio natiuitatꝫ p̄curſoris autenticatus fuit. Nõ aũt̾ cogitãdũ ẽ ꝙ euãgeliſta baptiſte ceſſerit tãqꝫ minoꝛ maioꝛi. Nõ ei decẽs eſt q̇s maioꝛ coꝝ ſit diſputare: qd̄ et̾ q̇dã exẽplo diuitꝰ ẽ oñſũ. Erãt em̃: vt legi2: duo doctores theologi q̃ꝝ vnꝰ iob̄ez baptiſtã. alt̾ ꝟo iob̄ez euãgeliſtã p̄ferebat. Tãdẽ ſup̱ h̄ ſolẽni diſputatõe indicta: q̇libet vald̄ ſollicitus erat auctoꝛitates ⁊ efficaces rõnes inuenire q̇b9 ſuũ iob̄ez poſſ3 p̄ferre. Adueniẽte aũt̾ diſputatõis die: q̇libet ſctoꝝ emulatori ſuo apparuit. eiqꝫ dixit. Bñ ↄcoꝛdes ſumꝰ in celis d nobis ñ diſputetis i t̾ris. Tũc illi ſibi adinuicẽ ⁊ oĩ ꝑplo viſiõez publicauer̾t. ⁊ dñm bñdixerũt. Paulꝰ hyſtoriog̱phꝰ longobardoꝝ romane eccl̃ie dyaconꝰ ⁊ caſſineñ. mõchꝰ. cũ deberet q̇dã vice cereũ ↄſecrare. fauces eius rauce fcte ſ̾t. cũ p̱us võis eẽt. Vt g̃ vox ſibi reſtitue̾t̾ hymnũ.ſ. Vt q̃ant laxis ⁊c. ad honoꝛẽ bt̃i Jo. ↄpoſuit: vbi in p̄ncipio petit ſibi vocẽ r̾ſtitui. ſicut ⁊ zachãrie r̾ſtituta fuit. Oſſa moꝛtuoꝛu3 aĩaliũ vndecũqꝫ collecta i hac die ab aliq̇b9 cõburũt̾. Cꝰ duplex eſt cauſa vt ait iob̄es beleth. Vna ẽ ex antiq̃ inſtitutõis obſ̾uãtia. ſ̾t eñi q̇dã aĩalia q̃ dracones võnt̾ q̃ i aere volãt i aq̇s natãt. i t̾ra ãbulãt. Qñqꝫ aũt dũ p̱ aera ambularẽt ad libidinẽ ↄcitabãt̾. ⁊ i puteis ⁊ i aq̇s fluuialib9 ſp̱ma iactabãt ⁊ inde ſeq̇bat̾ letal ãnus. Cõtra h̄ g̃ iſtd̄ iuẽtũ fuit r̾mediũ vt d oſſib9 aĩaliũ rogꝰ fieẽt. ⁊ ſic t̃lia aĩalia fumꝰ fugaret. Et q2 iſtd̄ maxie h̄ tp̄e fiebat. id̄ iſtd̄ adhuc ab aliq̇b9 obſeruat̾. Alia cã ẽ ad repñtãdũ. q2 oſſa ſcti iohãnis i ſebaſte ciuitate ab iſidelib9 ↄbuſta fuer̾t.

Ferũt̾ et̾ facule ardẽtes. q2 iob̄es fuit lucerna ardẽs ⁊ lucẽs. Et rota ꝟtit̾. q2 ſol tũc i circulo deſcẽdit ad ſignificãdũ ꝙ fama iobis q̃ xp̄us putabat̾ deſcẽdit ſ̄m ꝙ ipe teſtimoniũ p̱hibuit di. Me oꝑtet minui. illũ aũt̾ creſcẽ. Hoc ſignificatũ ẽ ſ̄m ꝙ dicͭ aug. i coꝝ oꝛtib9 ⁊ i coꝝ moꝛtib9 In coꝝ oꝛtib9. q2 circa natiuitatẽ iobis dies incipiũt decreſcere. circa natiuitatẽ xp̄i creſcẽ. Juxta illud: ſolſtitiũ decimo xp̄m p̄it atqꝫ iobannẽ Jtẽ i coꝝ moꝛtib9. q2 coꝛpꝰ xp̄i i cruce fuit exaltatũ. coꝛpꝰ iobis capite mioꝛatũ. Refert paulus in hyſtoꝛia lõgobardoꝝ ꝙ rochãrit rex longobardoꝝ iux̄ eccl̃ia3 ſcti iobis baptiſte cũ multo oꝛnatu ſepultꝰ fuit. q̇da3 ꝟo cupiditate illectus nocte ſepulcrũ apiens: abſtulit vniuerſa. Cui bt̃s iob̄es apparẽs: dixit. Cur auſus fuiſti tangẽ mihi ↄmiſſu3: eccl̃iã meã decetero ingredi ñ valebis. qd̄ vtiqꝫ ſic euenit. Nã q̃ñcũqꝫ predictã eccl̃iam intrare volebat. q̃ſi a validiſſimo pugile guttur eꝰ feriebat̾. ⁊ ſic ſtͭtim retro ruebat.

Johãnes ⁊ paulꝰ

p̄micerij ⁊ prepoſiti ↄſtãtie filie ↄſtãtini auguſti fuerũt. Eo aũt̾ tp̄e cũ gẽs ſcithica daciã ⁊ traciã occuparet. ⁊ gallicanus dux romani exercitus ↄtra p̄dictã gentez mitti deberet. conſtantiam filiam conſtantini ꝓ mercede laboꝛis ſibi in vxoꝛem dari petebat. Qd̄ etiam romani principes inſtantius fieri poſtulabant. Pater autem plurimum triſtabatur ſciens filiam ſuã poſtqꝫ a beata agnete ſanata fuerat in virginitatis propoſito poſitam facilꝰ occidi poſſe q̃3 ad conſenſum inclinari. Virgo tñ de deo ↄfidẽs patri ↄſuluit: vt eam ſibi ſpondeat cũ victoꝛ r̾diret. Verũtamẽ duas filias ſuas quas ex vxoꝛe defuncta ſuſcep̱at ide3 gallicanꝰ ſecũ manẽ p̱mittẽt vt p̱ eas moꝛes ⁊ votum pa-

tris ſcire poſſꝫ. Et ipſa duos ꝑpoſitos ſuos Jo-
hannē ⁊ paulū ſibi ↄcedēt ī ipe q̄ maioris firmi
tati: rogās deū vt ipm ⁊ filias ↄuertēt. Qđ vbi
oib⁹ placuit gallicanus aſſūptis iohe ⁊ paulo ⁊
copioſo exercitu ꝓficiſcit᷑. Sꝫ tn̄ a ſciticaꝝ gēte e⁹
exercit⁹ frangit᷑. ⁊ in vrbe traciaꝝ ab hoſtib⁹ ob
ſidet᷑. Tūc accedētes iohes ⁊ paulus eidē dixerūt
Fac votū deo celi: ⁊ eris victor melior q̄ꝫ fuiſti.
Qđ cū feciſſꝫ iuuenis ī humeo ferēs crucē ſtatiꝫ
ſibi apparuit eiq̄ꝫ dixit. Sume gladiū tuū ⁊ ſeq̄-
re me. Quē ille accipiēs per media caſtra iuit. ⁊
ad regē vſq̄ꝫ deueniēs. illūq̄ꝫ occidēs: ſolo timo-
re vniuerſū exercitū ſbiugauit. ⁊ romanis tribu-
tarios fecit. Duo q̄ꝫ milites armati eidē apparē
tes eū hicinde ↄfirmabāt. Fact⁹ igr̄ xp̄ianus ro
mā rediꝫt. ⁊ cū m̄lto honore ſuſcept⁹ rogauit au
guſtū vt ſibi indulgēt: ſi filiā mīme deſponſaret
eo ꝙ decetero xp̄o ↄtinēt viuē ꝓponēt. Qđ cū
auguſto plurimū placuiſſet. ⁊ due filie gallicani
a ↄſtātia ꝟgie ad xp̄m ↄūſe eēnt: ipſe gallicanus
ducatui ceſſit. ⁊ oīa paupib⁹ tribuēs xp̄o cū alijſ
ſuis dī ī pauptate ſuiuit. Mlta aūt miracl'a faci
ebat. ita vt ſolo viſu demōes ď obſeſſis corpib⁹
effugaret. H⁹ ſacre opiniōis fama ī toto or-
be t'raꝝ intātū excreūit vt ab oriēte ⁊ occidente
veniētes vidēnt viꝝ. ex patricio ↄſule lauātē pe
des paupeꝝ. ponētē meſā. aquā maib⁹ effūden
teꝫ. lāguētib⁹ ſollicite miſtrātē. ⁊ cetera ſcte ſui-
tutis officia exhibētē. Cōſtātino igr̄ defūcto cō-
ſtāti⁹ ↄſtātini magni filius: arriana hereſi dep-
uat⁹ imperiū tenuit. Verū cū ↄſtāti⁹ fr̄ ↄſtanti
ni duos filios. ſ. gallū ⁊ iulianū reliq̄ſſet. ↄſtāti⁹
impator dictū gallū ceſarē fecit. ⁊ ↄ̄ iudeā rbel-
lantē miſit. Quē tn̄ poſtmodū interfec. Julian⁹
ꝟo timēs ne exēplo fratris a ↄſtātio ꝑimēt': mo
naſteriū ingreſſus ē vbi magnā religiōem ſimu-
lās lector ordinat⁹ ē. q̇ ꝑ maleficū demonē ↄſu-
luit: rn̄ſū accipiēs ꝙ ad imꝑium ſblimādus eēt.
P⁹ aliqđ tp̄s vrgētib⁹ aliq̄b⁹ negocijs ↄſtāti⁹
iulianū ceſarē fecit. ⁊ ipm in galliā deſtiauit: qui
oīa ſtrēnue agebat. Mortuo aūt: vt dcm̄ ē: con
ſtātio. ⁊ iuliano apoſtata ī impiū a cōſtātio ſbli-
mato: iuſſit iulian⁹: vt gallican⁹ aut dijs imola-
ret aut abſcedēt. Tāto eñ viro n̄ audebat necē
inferre. Jlle igr̄ alexādriā ꝑrexit. ⁊ ab īfidelib⁹ ꝑ
cor trāſfixus martirij coronā ꝑcepit. At iulian⁹
captus cupiditate ſacrilega: auariciā ſuā euāge
lij teſtionio colorabat. Nā facultates a xp̄ianis
auferēs dicebat. xp̄c veſter dic̄ ī euāgelio. Qui
n̄ renūciauerit oib⁹ que poſſidet n̄ pt̄ eē me⁹ di-
ſcipulus. Audiēs igr̄ ꝙ Johes ⁊ paul⁹ ex opib⁹
q̄s ꝟgo ↄſtātia reliq̄rat: xp̄ianos paupes ſuſtē-
tabāt: mādauit eiſdē ꝙ ſic ↄſtātino ita q̄ꝫ ⁊ ſibi
adherere debēnt. At illi dixerūt. Dū gl'ioſi impa
tores ↄſtantinus ⁊ filius eius ↄſtāti⁹ ſe eē ſuos
xp̄i gl'iabant': nos famulabamur eiſdeꝫ. Tu ꝟo
q̄r religionē plenā ꝟtutib⁹ reliquiſti a te oīno re
ceſſimus ⁊ tibi obedire ↄtēnimus. Quib⁹ iulia-
nus mādauit. Ego in ecc̄ia clericatuꝫ obtinui. ⁊
ſi voluiſſeꝫ ad ꝑmū ecc̄ie ſtatū ꝑueniſſem: ſꝫ ↄſi-
derās vanū eſſe inerciā ſectari ⁊ ociū: militie ani
mū dedi. dijſq̄ꝫ ſacrificās coꝝ ſuffragijs impiuꝫ
obtinui. Vn̄ vos ī aula regia nutriti: n̄ debetis
lateri meo deeſſe vt ꝑmos vos ī palacio meo ha
beā. Q̄r ſi a vobis ↄtēptus fuero agā neceſſe eſt
vt ↄtēni n̄ poſſim. Qui rn̄dētes dixerūt. Deuꝫ
tibi ꝑponētes minas tuas nequaq̄ꝫ timem⁹. ne
dei eterni inimicicias incurramus. Ad h̄ iulian⁹
Si infra decem dies vltra ad me venire contem
pſeritis: coacti poſtmodum facietis. quod ſpon
te facere non curatis. Cui ſancti reſponderunt.
Jam decem dies preteriſſe eſtima miſer. ⁊ ho-
die facito quod tunc te facturum eſſe minaris.
Quibus iulianus. Putatis ne ꝙ martires voſ
faciant xp̄iani: niſi mihi conſenſeritis puniā voſ
non vt martires ſed vt publicos hoſtes. Tunc
iohannes ⁊ paulus per totos deceꝫ dies elemo
ſinis inſiſtentes. omnia ſua pauperibus eroga-
bant. Decima autem die miſſus eſt ad eos terē-
tianus. qui dixit eis. Dominus noſter iulianus
ſtatūculum aureum iouis ad vos miſit: vt eideꝫ
thura incendatis: alioquin ambo ſimul ꝑibitis.
Cui ſancti dixerunt. Si tuus dn̄s eſt iulianus
habeto pacem cum illo: nobis autem non ē ali-
us niſi dn̄s ih̄s xp̄s. Tunc iuſſit eos occulte de-
collari. ⁊ in fouea intra domum ſepeliri. famam
faciens ꝙ in exiliuꝫ eſſent miſſi. Poſt hoc filius
therentiani a demone arripitur. ⁊ intra domuꝫ
clamare cepit. ꝙ a demone vreretur. Quod vi-
dens therentianus: ſcelus confitetur. ⁊ chriſtia
nus efficitur. Paſſio ſanctorum ab eo conſcri-
bitur. ⁊ eius filius liberatur. Paſſi ſunt autem
circa annum domini tricenteſimumſexageſimū-
quartum. Refert gregorius in omelia euan-
gelij. Si quis vult venire poſt me ⁊c. ꝙ quedaꝫ
matrona dum eccleſiam iſtorum martirum fre-
quentius viſitaret. ⁊ die quadam inde rediret.
duos ſtantes monachos ſub peregrino habitu
inuenit: quos peregrinos credens elemoſinam
ipſis dari ꝑcepit. Sed priuſq̄ꝫ diſpenſator eis
ad largiendum appropinquaſſet. aſtiterūt ei vi-
cinius. ⁊ dixerunt. Tu nos modo viſitas: nos te
in die iudicij requiremus. ⁊ quicquid poterim⁹
tibi ꝑſtabim⁹. Quo dicto ab oculis e⁹ ablati ſūt
Sanctus Ambroſius de his martiribus in
prefatione ſic dicit. Beati martires Johan-

nes 7 paul⁹ veracit̄ ipleuer̄t: qd̄ dauidica voce
di. Ecce q̄ȝ bonū 7 q̄ȝ iocūdū hītare frēs i vnum
Naſcēdi lege ꝯſortes. fideli ſocietate ꝯiūcti. paſ
ſiōis eq̄litate ꝯſiles i vno ſꝑ dn̄o glioſi.

Eo papa vt i mi

raculꝭ b̄te ꝟginis legi̇ dū i ecc̄ia ſc̄te
marie maioris i die dn̄ice r̄ſurrectō
nis miſſā celebraret. 7 dū fideles ꝑ ordīeȝ ꝯīca
ret. 7 q̄dā mr̄ona manū ei⁹ oſc̄lata fuiſſet: ex h̄ i
cū vehemēs carnis tēptatō iſurrexit. At vir dei
i ſemetipm ſeuiſſim⁹ vltor iſurgit. 7 eodē die ma
nū ſe ſcādalizātē occulte penit⁹ amputauit. 7 a
ſe reiecit. Jnterea murmur oriebat̄ i pp̄lo: cur ſū
mus pōtifex dīna more ſolito n̄ celebraret. Tūc
leo ad b̄taȝ ꝟgīeȝ ſe ꝯūtit. 7 e⁹ ꝓuidētie tōt̄r ſe
ꝯmiſit. Tūc illa ꝯtinuo ſibi aſtitit 7 manū illi ſu
is ſc̄tiſſimis maib⁹ r̄ſtituit 7 ꝯfirmauit: iubēs vt
ꝓcederet 7 filio ſuo ſacrificiū imolaret. Leo ig̃
oī pp̄lo q̄d ſibi ꝯtigerit p̄dicauit. 7 manū r̄ſtitu
tā oīb⁹ euidēter oſtēdit. Hic calcedoneñ. ꝯciliū
celebrauit: ſolas ꝟgīes velari ibidē īſtituit. Jbi
et̄ ſtatutū fuit: vt ꝟgo maria mr̄ dei appellaret̄.

Eo q̄ȝ tp̄e attila italiā deuaſtabat. igi̇ ſc̄tus
leo in ecc̄ia apl̄oꝝ trib⁹ dieb⁹ 7 trib⁹ noctib⁹ orō
ni vacās: p⁹ h̄ dixit ad ſuos. Qui vult me ſeq̄ ſe
quat̄. Cū igi̇ ad attilā appropīq̄ſſet: ille vt bea
tū leonē vidit d̄ eq̄ deſcēdit eiuſq̄ȝ pedib⁹ ꝓuo
lut⁹: rogauit vt petēt q̄cq̄d vellet. q̄ petijt vt ab
italia diſcedēt. 7 captiuos r̄laxaret. Et dū argu
eret̄ a ſuis q̄ triūphator orbis a ſacerdote vict⁹
eēt. r̄ndit: ꝓuidi mihi 7 vob. Vidi em̄ a dextris
ei⁹ fortiſſimū militē euagiato gladio ſtantē: mi
hiq̄ȝ dicētē. Niſi huic parueris cū oīb⁹ tuis iteri
bis. Cū b̄tus leo ep̄l'aȝ ad fabianū ep̄m ꝯſtā
tinopolitañ. aduerſū eutbicbiū 7 neſtoriū ſcri
pſiſſet ſuꝑ ſepulcrū b̄ti petri ip̄aȝ poſuit. 7 ieiu
nijs 7 orōib⁹ inſiſtēs dixit. Quicq̄d i hac ep̄l'a
vt hō erraui: tu: cui ecc̄ia ꝯmiſſa ē: corrige 7 emē
da. Et p⁹ dies. xl. orāti illi petr⁹ apparuit dicēs
Legi et emēdaui. Accipieſq̄ȝ leo ep̄l'aȝ. iueīt eaȝ
maib⁹ apl̄i correctā 7 emēdatā: al's et̄ ſepulcro
b̄ti petri. xl. dieb⁹ ieiunijs 7 orōib⁹ leo aſtitit: ob
ſecrās vt ſuoꝝ pc̄toꝝ veniā ipetr̄ret. Cui petrus
apparens dixit. Depcat⁹ ſū ꝓ te dn̄m 7 oīa pec
cata tua dimiſit. Solūmō d̄ manuū impoſitiōe
debes iq̄ri. i. ſi bn̄ ſiue alit̄ alicui man⁹ ipoſueris
exigeris. Obijt circa ānū dn̄i. cccclx.

Etrus trinomius

extitit. Vōt⁹ ei ſymō bariona. Symō
interp̄tat̄ obediēs vl̄ ponēs triſticiā. Bariona
fili⁹ colūbe. bar ligua ſyra fili⁹. iona hebraice co
lūba. Fuit ei obediēs qñ xp̄c eū vōuit. q: ad vni
us iuſſiōis vocē dn̄o obediuit ponēs triſticiam
qñ xp̄m negauit. q: egreſſus foras fleuit amare.
Fili⁹ colūbe. q: deo ſimplici intētōne ſuiuit. Se
cūdo vōtus ē cephas qd̄ interp̄tat̄ caput vl̄ pet̄
vl̄ icrepās ore. Caput rōe p̄ncipat⁹ i r̄latōe. pe
tra rōe firmitatis i paſſiōe. Jncrepās ore rōe cō
ſtātie in p̄dicatōe. Tercō vōt⁹ ē petr⁹ qd̄ interp̄
tat̄ agnoſcēs vl̄ diſcalciās vl̄ diſſoluēs. Agno
ſcēs. q: xp̄i diuitatē agnouit cū dixit. tu es xp̄us
fili⁹ dei viui. Diſcalciās. q: pedes affectuū ſuoꝝ
ab oī opē mortuo 7 t̄reno diſcalciauit cū dixit.
Ecce nos reliq̄m⁹ oīa ꝛc. Et vīcl'a pc̄toꝝ a nob
diſſoluit. 7 h̄ ꝑ claues q̄s a dn̄o accepit. Hūit
at̄ triplex cognomē. Dict⁹ ē ſymō iohāna. qd̄
interp̄tat̄ dn̄i pulcritudo. ſecūdo ſymō iohis qd̄
interp̄tat̄: cui donatū ē. t̄cio ſymō bariona qd̄ i
terp̄tat̄ filius columbe. ꝑ qd̄ dat̄ itelligi q̄ ipſe
hūit pulcritudīeȝ moꝝ dona ꝟtutū. habūdātiā
lacrimaꝝ: q: colūba h̄ȝ gemitū ꝓ cātu. Jſtō at̄
nomē petr⁹: ihs p̄io ſibi imponēdū ꝓmiſit. cuȝ
dixit iohis. i. Tu vocaberis cephas qd̄ interp̄ta
tur petrus. Secūdo ꝓmiſſuȝ impoſuit ſic̄ dicit̄
mar. iij. impoſuit ſymoni nomen petrus. Tercō
impoſitū ꝯfirmauit: cū dixit mat̄. xvi. Et ego di
co tibi q: tu es petrus. 7 ſuꝑ hāc petrā edifica
bo eccl'iam meā. E⁹ martiriū marcellus lin⁹ pa
pa egeſippus 7 leo papa ſcripſerit.

Etrus apoſtolus

inter ceteros 7 ſupra ceteros apoſto
los maioris feruoris extitit. Nam et
ſcire domini proditorem voluit. q: vt dicit au
guſtin⁹. Si eum ſciuiſſet dentibus diſcerpſiſſet.
7 ob hoc dominus proditoreȝ ſuum nominare
nolebat. quia vt ait Criſoſto. ſi ipſum nominaſ
ſet. petrus continuo ſurrexiſſet. 7 ip̄m protin⁹
trucidaſſet. Hic ſuper mare ad dominuȝ am
bulauit. in domini tranſfiguratione 7 puelle ſu
ſcitatione a deo electus fuit. Staterem in ore pi
ſcis iuenit. claues regni celoꝝ a dn̄o accepit. pa
ſcendas oues a xp̄o ſuſcepit. tria milia hominū
in penthecoſtes ſua predicatione cōuertit. ana
nie 7 ſaphire mortem predixit. Eneam parali
ticū curauit. cornelium baptizauit. tabitā ſuſci
tauit. vmbra ſui corpis īfirmos ſanauit. 7 ab he
rode icarceratur ſed ab angelo liberatur. Qua
lis autem eius cibus vl̄ indumentum fuerit: ip̄e
hoc in libro clementis teſtatur. Panis inq̇t ſo
lus mihi cum oliuis. 7 raro cum oleribus i vſu ē.
indumentum at̄ hoc eſt mihi qd̄ vides. tunica
cū pallio. 7 h̄ habens nihil aliud requiro. Fert̄
q̄ȝ quia in ſinu ſꝑ ſudarium portabat. q̄ crebro
fluētes lacrimas tergebat. q: qñ dulcis allocu
tionis 7 p̄ntie dn̄i memor erat pre nimio amo

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

nis dulcedīe lacrimas ꝯtinē ñ poterat. Qñ etiā
culpā negatōis ad memoriā reducebat vberri-
mas lacrimas emittebat. Vñ adeo ī ꝯſuetudīe
hūit flere: vt ei⁹ facies tō adusta lacrimis videꝛ
ſic dic clemēs. Idē eē dic ꝙ audito ī nocte galli
cātu ad orōez ſurgē ꝯſueuerat: tc ſilr ad fletū ꝓ
rūpe ꝯſueuit. Refert qꝫ clemēs ſcḋm ꝙ ī eccīaſti-
ca hyſtoria īueiꝛ. ꝙ cū vxor petri ad paſſiōꝫ du
cereꝛ: petr⁹ ingēti gaudio exultauit ac eā ꝓprio
vocās nōie p⁹ eā clamauit. O ꝯiūx memēto dñi.
Quadā vice dū petr⁹ apl's duos ḋ diſcipul'
ſuis miſiſſet ad ꝑdicādū. dū viginti dietas iuiſſēt
vn⁹ illoꝝ defūct⁹ ē: alt' ꝟo ad petrū rediȷt. ⁊ qḋ
acciderat nūciauit. Hic dr̄ fuiſſe bt̄s marcialis.
vl' ſcḋm qſdā bt̄s matn⁹. Alibi legr̄ ꝙ prim⁹ fuit
bt̄s frōco. ſoci⁹ q defūct⁹ ē fuit pſbiꝛ georgius.
Tc petr⁹ ſuū baculū ſibi t̄didit ꝑcipiēs vt ad ſo
ciū ꝑgēt. ⁊ eū ſuꝑ illū ponēt. Qḋ cū feciſſꝫ ille q
iā ꝑ. xl. dies iacebat mortu⁹ ꝓtin⁹ ſurrexit viu⁹
Eo tēpe erat ī hierl'm qdā mag⁹ nōie ſymō:
q ſe ꝑmā ꝟitatē dicebat. ⁊ ſibi credētes ꝑpetu-
os effici aſſerebat. ⁊ nl'a ſibi īpoſſibilia dicebat.
Legr̄ eē ī libro clemētis ipꝫ dixiſſe. adorabor: vt
de⁹. publice dīnis donabor honorib⁹. ⁊ qcquid
voluero facē potero. Aliqñ cū mr̄ mea rachel iu
bēt me exire ad cāpū vt meterē: ego falcē vidēs
poſitā ꝑcepi falci vt ꝑ ſe metēt ⁊ meſſuit. decu-
plo āpli⁹ cetēis. Addidit qꝫ ⁊ h̄ ſcḋm ꝙ dic hiēo.
Ego ſū ſermo dī. ego ſpecioſus. ego paclit⁹. ego
oīpotēs. ego oīa dī. Serpentes qꝫ eneos facie-
bat ſe mouē. ſtatuas eneas ⁊ lapideas ridē. ⁊ ca-
nes cātare. Hic igr̄: vt linus ait: volēs diſputaē
cū petro. ⁊ oñdē ꝙ de⁹ eēt: ſtatuta die ꝟeit ad lo
cum certamīs ⁊ aſtantib⁹ petrus dixit. Pax vo
bis frēs q ꝟitatē amatꝭ. Cui ſymō. Nos tua pa
ce opus ñ hēmus. ſi eī pax ſit ⁊ ꝯcordia: ad īueni-
endā ꝟitatē nihil ꝓficē poterim⁹. hñt eī int' ſe
pacē latrones: ꝓpt' qḋ noli īuocare pacem ſꝫ pu-
gnā. duob⁹ eī dimicātib⁹ tūc erit pax cū alt' fue-
rit ſuꝑat⁹. Et petr⁹. Cur times audire paceꝫ. ex
pc̄tis eī bella naſcūꝛ. vbi aū pc̄tꝫ ñ fit: pax ē. In
diſputatōe ꝟitas. ī opib⁹ iuſticia inueiꝛ. Et ſy-
mō. nihil dicis ſꝫ ego oñdā tibi mox deitatꝭ mee
potētiā: vt repēte adores me. Ego ſū pria veri-
tas ⁊ poſſū volare ꝑ aera. nouas arbores facere
lapides ī panē mutare. in igne ſine leſiōe durare
⁊ oīa q volo poſſū facē. Cōt' hūc igr̄ petr⁹ diſpu
tabat ⁊ oīa e⁹ maleficia detegebat. Tc ſymō vi-
dēs qr̄ petro ñ poſſe reſiſtē. oēs libros ſue magi
ce artis ne forte mag⁹ ꝓdēꝛ ī mare ꝓiecit. ⁊ ro-
mā vt ibi de⁹ habeaꝛ ꝑrexit. Qḋ vbi petr⁹ cō-
ꝑerit: ipm̄ inſeqꝛ. ⁊ romā vſqꝫ ꝓficiſciꝛ. Quar-
to ḡ āno claudiȷ iꝑatoris petr⁹ romā applicu-
it. ⁊ ibi ānis. xxv. ſedit. Et duos epōs: linū ⁊ cle-
tū ſibi coadiutores: vt ait iohēs beleth: vnū ext'
muros vrbis aliū int' ordiauit. Predicatōni aū
inſiſtēs: mltos ad fidē ꝯuertebat. ⁊ īfirmos qꝫ
plurimos curabat: ſed in ꝑdicatōe ſua ſemꝑ lau
dās ⁊ ꝓferens caſtitatē. quatuor ꝯcubīas agrip
pe ꝓfecti adeo ꝯuertit ꝙ ad ꝓfectū redire viteri
us recuſarēt. Vñ irat⁹ ꝓfect⁹ aduerſus petruꝫ
occaſionē querebat. P⁹ h̄ apparuit dñs pe-
tro d. Symō ⁊ nero ꝯ te cogitāt: ſꝫ ne timeas. qr̄
tecū ſū vt eruaꝫ te. ⁊ dabo tibi ſui mei pauli ſo-
laciū: q cras romā ingrediꝛ. Sciens igr̄ petrus
: vt ait lin⁹: qr̄ velox eēt depoſitō tabnaculi ſui ī
ꝯuētu fratrū poſt'⁹: manū clemētis apprehēdit.
⁊ eū ī epm̄ ordiauit. ⁊ ī cathedra loco ſui ſedere
cogit. P⁹ h̄ paulus ſic dñs ꝑdixerat romā ve-
nit. ⁊ cū petro xp̄m ꝑdicare cepit. Symō aū ma
gus intantū a nerone amabaꝛ. ꝙ vite ei⁹ ⁊ ſalu-
tis ⁊ totius ciuitatis cuſtos ſine dubio putaba-
tur. Quadā aū die: ſic dicit leo papa: dū āte
neronem aſtaret: eius effigies ſbito mutabatur
⁊ modo ſenior: modo adoleſcentior videbatur.
Qḋ cū videret nero: verum hunc eſſe filiuꝫ dei
eīriabat. Dixitqꝫ ſymō mag⁹ neroni. ſicut idem
refert. Vt ſcias optīe iꝑator. me dei filiū eſſe:
iube me decollari. ⁊ die tcia reſurgā. Precepit
igr̄ nero carnifici vt eū decollare debēt. q cū pu-
taret ſe decollare ſymonē decollauit arietem. ſy
mon autem arte magica illeſus euaſit ⁊ arietis
membra colligens ea abſcondit. ⁊ trib⁹ dieb⁹ ſe
occultauit. ſanguis autem arietis ibidem conge
latus remanſit. Die autem tercio oñdit ſe nero-
ni: dicens. Fac ſanguinem meum qui effuſus ē
extergi. quia ecce ego qui decollatus fueram ſi-
cut promiſi die tercia reſurrexi. Quem nero vi
dens obſtupuit ⁊ ipſum veruꝫ dei filium eſſe pu
tauit. hec leo. Aliquando etiam cum in con-
claui cum nerone eſſet: demon in eius ſpecie fo-
ris populo loquebatur. Deniqꝫ romani in tan-
ta veneratione eum habuerunt. ꝙ eidem imagi
nem fecerunt. ⁊ hunc titulum ſuperſcripſerunt.
Symoni deo ſancto. Petrus autem ⁊ paulus
: vt leo teſtaꝛ: ad neronem introierūt ⁊ oīa e⁹ ma
leficia detegebant. Addidit qꝫ petrus ꝙ ſicut ī
xp̄o ſunt due ſubſtantie. ſ. dei ⁊ hominis. ſic ⁊ in
iſto mago ſunt due ſubſtantie. ſ. hoīs ⁊ dyabo-
li. Dixitqꝫ ſymon: vt teſtātur ſāctus marcellus
⁊ leo: Ne diutius hunc patiar inimicū. ꝑcipiaꝫ
angelis meis vt vindicent me de iſto. Cui petr⁹
Angelos tuos non timeo: ſed ipſi me timēt. Ne
ro dixit. Non times Symonem qui diuinita-
tem ſuam rebus affirmat. Cui Petrus. Si di-
uinitas eſt in ipſo. dicat nunc mihi quid co-
gito: vel quid facio. Quam cogitationeꝫ me-
am prius auribus tuis inſinuare volo. vt non

audeat mentiri. Nero dixit accede huc ⁊ dic m̄
q̇d cogitas. Petrus aūt accedens ſecreto dixit.
Jube mihi panē ordeaceū afferri. ⁊ occulte da-
ri: q̇ cū allat⁹ fuiſſet. ⁊ petr⁹ illū bn̄dixiſſet. ⁊ ſub
manica abſcōdiſſet: dixit. Dicat mihi ſymō q̇ ſe
deū fecit: q̇d ſit cogitatū. q̇d dictū. ⁊ q̇d ſit factū
Rn̄dit ſymō. Petr⁹ magis dicat q̇d cogito ego
Dixitq̧ petr⁹. Quid cogitet ſymō me ſcire do-
cebo: dū q̄d cogitauerit fecero. tūc ſymō indig-
tus clamauit. Procedāt canes magni ⁊ deuo-
rēt eū. Et ſubito canes maximi apparuerūt. ⁊ in
petrū impetū fecerūt. Jlle xͦo panē bn̄dictū ob
tulit. ⁊ ſubito ipſos in fugā ↄuertit. tūc dixit ad ne
ronē petr⁹. Ecce oñdi me noſſe q̇d ↄ̄ me cogita
uerat ſymō. nō ꝟbis ſꝫ factis. Nā q̇ ꝓmiſerat ↄ̄
me angelos vēturos: exhibuit canes: vt oñdat
ſe diuos angelos n̄ hr̄e ſꝫ caninos. Dixit ſymon
Audite petre ⁊ paule: ſi hͦ vob̄ nihil poſſū facē:
veniem⁹ vbi optet me vos iudicaē. ego aūt modo
vob̄ parco. hͦ leo. Tūc ſymō: vt ait egeſipp⁹ ⁊ lin⁹
i ſupbiā elat⁹ auſus ē ſe iactare ꝙ poſſꝫ mortu-
os ſuſcitaē. Et accidit vt q̇dā iuuenis moreret̄. vo
catis ḡ petro ⁊ ſymōe. hāc oēs ꝺ volūtate ſymo
nis ſniam firmauerūt: vt ille occideret̄ q̇ mortuū
ſuſcitare n̄ poſſꝫ. Symō igr̄ dū ſup mortuū ſu-
as incātatōes faceret̄: viſus ē a circūſtātib; caput
agitare defūct⁹. Tūc oēs exclamātes petrū lapi
dare volebāt. Petrus aūt vix impato ſilētio di-
xit. ſi viuit defunct⁹ ſurgat. ambulet ⁊ loqt̄. Alio
q̇n ſciatꝭ fantaſma eſſe. q: caput mortui ↄmoue
tur. ſeparet̄ ſymō a lectulo: vt plene ficmta dya
boli denudet̄. Separat̄ igr̄ ſymō a lectulo ⁊ puer
imobil̄ remāſit. Petrus aūt alonge ſtās. ⁊ orōne
facta exclamauit. d. Adoleſcens: in noīe ihu xpi
nazareni crucifixi ſurge. ⁊ ſtatim viu⁹ ſurrexit ⁊
ambulauit. Cū aūt ppl̄s vellꝫ ſymonē lapidare.
ait petrus. ſatis ē illi ad penā ꝙ ſe i ſuis artib; a-
gnoſcit ſupatū. mgr̄ aūt noſter nos docuit vt pro
mal̄ bona reddam⁹. Dixit aūt ſymō: ſcitote vos
petre ⁊ paule. nō vob̄ ↄtigit q̄d cupitis: vt mar-
tirio vos digner coronare: q̇ rn̄derūt. Adueniat
nobis q̄d cupim⁹ tibi aūt nūq̧ bn̄ ſit: q̇cūq̧ loq̄-
ris mētiris. Tūc ſymō: vt ait ſcūs marcellus: iuit
ad domū marcelli diſcipuli ei⁹. ligauitq̧ maxi-
mū canē ad oſtiū eius domus. d. Nūc videbo ſi
petr⁹ q̇ ad te venire ↄſueuit igredi poterit. P⁹
paululū venit petr⁹. ⁊ facto ſigno crucis canē ſol
uit. Canis aūt oīb; alijs bläd⁹: ſolū ſymonē pſeq̄
bat̄: q̇ apprehēdēs eū ad t̄rā ſubt⁹ ſe dicit ⁊ eū
ſtrāgulare volebat. Accurrēs aūt petr⁹ cani cla-
mauit: ne ei noceret̄. ⁊ canis q̇dē corp⁹ ei⁹ n̄ leſit: ſꝫ
veſtes adeo lacerauit vt ille nud⁹ penitus rema
neret. Ppl̄s autē ei⁹ ⁊ maxie pueri ſil̄ cum cane
tādiu poſt eū cucurrerūt: donec illū q̇ſi lupū d̄ ci-
uitate fugarent. C⁹ obprobrij pudorē n̄ ferēs ꝑ
annū nuſq̧ ↄparuit. Marcellus aūt hͦ miracla
vidēs deinceps petro adheſit. Poſtea aūt ſymō
rediēs: iterū i neronis amiciciā eſt receptus. Sy
mō igr̄: vt refert leo: ppl̄m ↄuocauit ⁊ ſe a galile-
is grauit̄ offenſū ꝓhibuit. ⁊ iō vrbē quā tueri ſo
lebat ſe deſerē velle dixit. ⁊ diē ſtatuē q̇ i celū de
beret aſcēdē. q: n̄ dignabat̄ i t̄ris ampli⁹ hitaē
Statuto igr̄ die turri excelſam vl̄ ſcḋm liuū capi-
toliū ↄſcēdit. ⁊ inde ſe deijciēs coronatus lauro
volare cepit. Dixit aūt paul⁹ ad petrū. Meū ē
orare ⁊ tuū ē impare. Dixitq̧ nero. Verax eſt
hō: vos aūt ſeductores eſtis. Petrus aūt dixit
ad paulū. Paule erige caput ⁊ vide. Cūq̧ ele-
uaſſet caput ⁊ vidiſſet ſymonē volantē. dixit ad
petrū. Petre q̇d ceſſas ꝑfice q̄d cepiſti. iā eī vo
cat nos dn̄s. Tūc petrus ait. Adiuro vos ange
li ſathane q̇ eū i aera fertis. ꝑ dn̄m nr̄m iheſum
xpm: vt ipm amplius n̄ feratis ſꝫ corruē dimitta
tis. ⁊ ↄtinuo dimiſſus corruit. ⁊ ↄfractis ceruici-
b; expirauit. Audiens hͦ nero talē virū ſe ꝑdidiſ
ſe doluit. Dixitq̧ apl̄is. ſuſpecto aīmo me feci-
ſtis: ꝓpterea malo exēplo vos ꝑdā. hͦ leo. Dedit
q̧ eos i manu paulini viri clariſſimi. ⁊ paulinus
tradidit eos i cuſtodia mamertini: ſub cura mili-
tum ꝓceſſi ⁊ martiniani: quos tn̄ milites petrus
ad fidē ↄuertit. Vn̄ carcerē aperuerūt ⁊ eos li-
beros dimiſerūt Quapropter paulin⁹ p⁹ paſ-
ſionē apl̄oꝝ ꝓceſſum ⁊ martinianū acceſſiuit. ⁊
ↄperto ꝙ xpiani eſſent: capite ceſi ſūt. Rogabāt
ergo fratres petrū: vt inde diſcedgret. ⁊ cum di
ſcedere nollet: tandem ꝓcibus victus abſceſſit.
⁊ cum veniſſet ad portam: vt leo ⁊ lin⁹ teſtant̄:
ad locū vbi nūc dr̄ ſancta maria ad paſſus: vidit
xpm ſibi occurrētē. ⁊ ait. Dn̄e q̇ vadis: q̇ rn̄dit.
Venio romā iterū crucifigi. Cui petrus. Dn̄e
iterū crucifigeris: Cui dn̄s. etiā. petrus xͦo ait.
Ergo dn̄e reuertar vt tecū crucifigar. His di-
ctis dominus vidente petro ⁊ lacrimante in ce-
lum aſcendit. Quod dum ꝺ ſua paſſione dictū
intelligeret: redijt. Cumq̧ hoc fratribus retuliſ-
ſet: a miniſtris neronis capitur ⁊ prefecto agrip
pe preſentatur. Factaq̧ eſt eius facies ſicut ſol
vt ait linus. Cui dixit. Tu ne es ille qui in plebi-
bus ⁊ mulierculis quas a thoro virorum ſepas
gloriaris. Quē apoſtolus increpans. dicebat
ſe in cruce domini gloriari. Tunc petrus tanq̄
alienigena iuſſus eſt crucifigi. paulus xͦo quia
ciuis erat romanus iuſſus eſt capite truncari.

De hac aūt ſententia in ipſos data. dicit dy-
oniſius in epiſtola ad Thimotheum de morte
pauli in hec verba. O frater mi Thimothee. ſi
vidiſſes agones ↄſummatōnis ipſorum. defeciſ-
ſes quidem pre triſticia ⁊ dolore. Quis n̄ fleret

illa hora qñ ꝓceptū ſnīe egreſſū in eos ē. vt petrꝰ
ſcʒ crucifigeret. ⁊ paulꝰ decollaret. Vidiſſes tūc
turbas gētiliū ⁊ iudeoꝝ ꝑcutiētes eos. ⁊ expuen-
tes ī facies eoꝝ. Adueniēte aūt terribili tp̄e ↄſūma
tōis ipoꝝ: cū ſepararent abinuicē: ligauerūt colūnas
mūdi n̄ vtiqȝ abſqȝ frm̄ gemitu ⁊ ploratu. Tūc iq̄t
paulꝰ petro. Pax tecū fūdamētū ecclīaꝝ. ⁊ paſtor
ouiū ⁊ agnoꝝ xp̄i. Petrꝰ ait ad paulū. Vade in
pace p̄dicator bonoꝝ moꝝ. mediator ⁊ dux ſalu-
tis iuſtoꝝ. Cū aūt elongaſſent eos abinuicē: ſecu-
tꝰ ſū mgr̄m meū. Nō em̄ in eodē loco occiderunt
eos. hec dyoniſiꝰ. Petrꝰ aūt (vt leo ⁊ marcellꝰ
teſtant̄) dū veniſſet ad crucē ait. Qm̄ dn̄s meus
de celo ad terrā deſcēdit: recta cruce ſublimatꝰ eſt
Me aūt quē d̄ terra ad celū vocare dignat̄: crux
mea caput meū ī terra dʒ oñdere ⁊ pedes ad celū
dirigere. Ergo q2 nō ſū dignꝰ ita ī cruce eē vt do-
minꝰ meꝰ crucē meam girate. ⁊ capite dimiſſo me
crucifigite. Tūc illi crucē verterūt ⁊ pedes ſurſum.
manꝰ aūt deorſū fixerūt. Tūc ppl̄s furore repletus
volebat neronem ⁊ p̄fectum occidere et apoſtolū
liberare. Qui eos rogauit ne paſſionē ſuam im-
pedire deberent. Dn̄s aūt (vt ait egeſippꝰ ⁊ linꝰ)
apuit oculos eoꝝ q̇ ibi flebant. ⁊ viderunt ange-
los ſtantes cū coronis de floribꝫ roſaꝝ ⁊ liliorum.
⁊ petrum in cruce ſtantē cū eis ⁊ librū a xp̄o acci-
pientem: et ea verba q̄ loquebat̄ ibi legētē. Tunc
petrus (vt teſtat̄ idez egeſippꝰ) d̄ cruce dicere ce-
pit. Te dn̄e imitari optaui. ſ₃ rectꝰ crucifigi n̄ vſur-
paui. Tu ſemper rectus excelſus ⁊ altus. Nos p̄-
mi hominis filij qui caput ſuū dimerſit ī terrā: cuiꝰ
lapſū ſignificat ſpēs generatōis humane: ſic em̄
naſcimur vt proni in terram videamur effundi.
Mutata q̄ʒ conditōe vt h̄ putet mūdꝰ dextrū qd̄
ↄſtat eē ſiniſtrū. Tu dn̄e mihi om̄ia es. totum qd̄
es. tu mihi totū ⁊ nihil aliud niſi tu ſolus. gratias
tibi ago ſpū toto: quo viuo: q̄ te ītelligo: q̄ interpel-
lo. Vbi due alie rōes tāgunt̄ q̄re rectꝰ noluit cru-
cifigi. Videnſqȝ petrꝰ ꝙ fideles gl̄iam ſuā vidiſ-
ſent: gr̄as agens: deo fideles ↄmēdās ſpm̄ emiſit
Tunc marcellꝰ et apuleꝰ fr̄es diſcipl̄i eiꝰ. eum de
cruce depoſuerunt: ⁊ diuerſis condiētes aroma-
tibꝫ ſepelierūt. Iſidorus in libro de ortu ⁊ obi-
tu ſctoꝝ ſic ait. Petrus poſtq̄ȝ anthiocenā fūda-
uit eccl̄iaʒ: ſub claudio ceſare ↄ̄ ſimoneʒ magum
romā ꝑgit ibiqȝ p̄dicans euangeliū. xxv. ānis eiꝰ
de vrbis pontificatū tenuit. triceſimo aūt ſexto ā-
no a paſſione dn̄i a nerone deorſū vt ip̄e voluit:
crucifixꝰ eſt. hec yſid̓. In ip̄o aūt die petrus et
paulus dyoniſio apparuerūt. ſm̄ qd̄ ip̄e ait in p̄-
dicta ep̄la in hec verba. Attēde miraculū. vide ꝓ-
digiū frater mi thimothee. diei victimationis ip-
ſorum. Nam p̄ſto fui in tēpore ſeparatōis ipſorum
Poſt mortem aūt illoꝝ vidi eos īuicē manu ad
manū intrātes portas vrbis. ⁊ indutos veſtes lui
oſitatis: vel veſte lumīs ⁊ coronis claritatis ⁊ lucꝭ
ornatos. hec dyoniſiꝰ. Nero aūt impunitꝰ nō ex-
titit ſuꝑ h̄ ſcelere ⁊ alijs q̄ cōmiſit. Nā māu ꝓpria
ſe ꝑemit. Quoꝝ ſceleꝝ hic aliq̄ breuiter īſeramꝰ

Cū ſeneca mgr̄ ſuꝰ (vt in quadā hyſtoria licet
apocripha legit̄) ↄdignā mercedē laboris ſui ſpe-
raret: iuſſit nero ipm̄ eligere ī cuius arboris ramo
ſuſpendiū affectaret. dicēs ꝙ h̄ p̄miū laboris ſui
ab eo receptꝰ eſſet. Cū aūt ſeneca req̇reret. vn-
de h̄ mortꝭ ſuppliciū meruiſſet: accutū gladiū ſuꝑ
eꝰ verticē crebro vibrari fecit. Seneca aūt nutu ca-
pitis mināti gladio cedebat. vehement̄ timēs p̄i-
clitari mortis ꝑiculo. Cui nero ait. mgr̄ vt q̇d nu-
tu capitis mināti gladio cedis? Cui ſeneca r̄ndit
Hō ſum: ⁊ iō mortē vereor ⁊ inuitꝰ morior. Cui
nero ait. Sic ego adhuc te metuo vt puer metue-
re ↄſueui. Quare te viuēte q̇ete nō potero viue-
re. Dixitqȝ ſeneca. Si me mori neceſſe eſt: ſaltem
mihi cōcede vt qd̄ voluero eligā genꝰ mortꝭ. Cui
nero. Feſtinus eligas. tm̄ mori ne differas. tunc ſe-
neca balneo in aq̄ facto: in vtroqȝ brachio ſibi mi-
nui fec̄: ⁊ ſic nimio ſāguinis fluxu ibideʒ vitā fini-
uit. Et ſic q̇daʒ p̄ſagio ſeneca nomē h̄uit quaſi ſe
necans. q2 q̇dāmō (licet coactꝰ) manu ꝓpria ſe ne-
cauit. Hic ſeneca duos fr̄es h̄uiſſe legit̄. vnꝰ
fuit iulius gallio declamator egregius q̇ manu ꝓ-
pria ſe ꝑemit. Alius mela pat̄ lucani poete. Qui
lucanꝰ iuſſu neronis inciſione venaꝝ obiſſe legi-
tur. Rurſus nero nefaria mentis veſania du-
ctus (vt in eadē hyſtoria apocripha reperit̄) m̄rēʒ
occidi ⁊ ſcindi iuſſit. vt videret q̄liter in eiꝰ vtero
fouebatur. Phiſici ꝟo eū de matris ꝑditiōe ar-
guentes: dicebāt. Iura negant et fas ꝓhibet: vt
filius matrē necet q̄ ip̄m cū tanto dolore peperit
⁊ cū tanto labore ⁊ ſollicitudīe enutriuit. Quibꝫ
nero. Faciatis me puero impregnari. poſtea pa-
rere: vt quantus dolor matri mee fuit poſſim ſci-
re. Hanc inſuꝑ voluntatē pariendi ↄceperat: eo ꝙ
ꝑ vrbem tranſiens quādā mulierē pariētē voci-
ferantem audierat. Dicūt ei. Non ē poſſibile qd̄
nature contrariū eſt. nec eſt ſcibile qd̄ rationi nō
eſt conſentaneum. Dixit ergo eis nero. Niſi me
feceritis impregnari ⁊ parere omnes vos faciam
crudeli morte interire. tunc illi eum impotionan-
tes ranam ſibi occulte ad bibendum dederunt. et
eam artificio ſuo in eius ventre excreſcere fecerūt
Et ſubito venter eius nature contraria non ſuſti-
nens intumuit. ita vt nero ſe puero grauidum exi-
ſtimaret. Faciebantqȝ ſibi ſeruare dietam qualē
nutriende rane nouerant conuenire. dicentes ꝙ
ꝓpter conceptuʒ talia eum obſeruare oporteret.
tandem nimio dolore vexatus: medicis ait. Acce-
lerate tempus ꝑtus. quia languore pariendi vix

anhelitū habeo reſpirādi. tūc ipm ad vomitū im
potōnauerī. 7 ranā viſu tribilē hūoribꝫ īfectā 7 ſā
guie edidit cruētatā. Reſpiciēſqꝫ nero ꝑtū ſuuꝫ.
ipꝫ abhorruit: 7 mirabat adeo mōſtruoſū. Dixe
rūt aūt. ꝙ tā deformē fetū ꝓtulerit ex eo ꝙ tp̄s ꝑ
tus noluerit expectare. Et ait. Fui ne tal' de m̄ris
egreſſus latibul'. Et illi. Etiā. Precepit ḡ vt fet⁹
ſu⁹ aleret. 7 teſtudini lapidū ſeruand⁹ includeret
Hec aūt ī chronicis nō legunt ſ; apocripha ſūt.
Deinde mirat⁹ qualis 7 quāta fuerit ſuccēſio
troye: romā ꝑ ſeptē dies 7 noctes ſuccēdi fec. qđ
ex altiſſima turri ꝓſpectās: letatuſqꝫ flāme pulc
tudie. turgido hitu hely adā decātabat. Hic (ſic
habet' in chronic) rethibꝫ aureis piſcabat'. can
tibꝫ intēdebat: ita vt oēs cytbariſtas 7 tragedos
ſuꝑaret. Virū ī vxorē duxit. Ipē a viro vt vxor
accept⁹ ē. vt ait oroſius. Romani ꝟo ei⁹ veſaniā
vlteri⁹ nō ferētes. in eū impetū fecerūt: 7 vſqꝫ ext
ciuitatē ꝑſecuti ſūt. Qui vidēs ꝙ euadere n̄ poſ
ſet: fuſtē dentiū morſibꝫ exacuit. 7 ſe ꝑ mediū palo
trāſfixit: 7 tali morte vitā finiuit. Alubi tn̄ legit' ꝙ
a lupis deuorat⁹ ſit. Redeūtes romani ranam in
teſtudine latitantē inuenerūt: 7 ipam extra ciuita
tē ꝓijciētes cōbuſſerūt. Vn̄ 7 ꝑs illa ciuitatis. vt
aliqui dicūt vbi latuerat rana lateranis a latente
rana nomen accepit. Tempore ſancti cornelij
pape. greci fideles apoſtoloꝝ corpora furati ea
dem aſportabant. Sꝫ demōes in ydolis habitā
tes diuina coacti ꝟtute clamabāt. Viri romani
ſuccurrite quia dij veſtri auferunt'. Quapropter
fidelibꝫ intelligentibꝫ de apl'is: gentilibꝫ ꝟo de ſu
is dijs: multitudo adunata fideliuꝫ et infidelium
ꝑſequit'. Vn̄ greci timētes apud cathacumbas
apl'orū corpa in puteū ꝓiecerūt: ſ; a fidelibꝫ inde
poſtmodum ſunt extracta. Gregorius tn̄ in regi
ſtro dicit. ꝙ tanta eos vis tonitrui atqꝫ fulguris
terruit ac diſperſit. vt ea apud cathacumbas di
mitterēt. Sed cū dubitarēt q̄ oſſa eſſent beati pe
tri 7 que beati pauli. orantibꝫ fidelibꝫ et ieiunijs ī
ſiſtentibꝫ: ꝺ eis reſponſum eſt. Maiora oſſa ſunt
predicatoris. Minora ꝟo piſcatoris. Et ſic oſſa
ſe abinuicē ſeparauerūt. 7 ī ſuis eccleſijs quas cuili
bet edificauerant: poſuerunt. Alij vero dicunt ꝙ
ſilueſter papa volens eccleſias cōſecrare. tamma
gna qꝫ parua oſſa in lance ſumma reuerētia pon
derauit 7 medietatem in vna eccl'ia: 7 medietatē ī
alia collocauit. Refert gregorius ī dyalogo. ꝙ
in eccleſia ſancti petri vbi corp⁹ ei⁹ requieſcit. ꝙ
vir quidam erat agontius nomine magne humili
tatis 7 ſanctitatis exiſtēs. Cū ꝟo quedam puella
ꝑalitica in eius eccl'ia ꝑmanēs: manibꝫ reperet: et
diſſolutis renibꝫ corpus ꝑ terraꝫ traheret diuqꝫ
a beato petro ſanitatē peteret ei ꝑ viſionē aſtitit
dicens. vade ad agonciū manſionarium: 7 ipē te
ſaluti reſtituet. Cepit igitur illa ꝑ eccleſie loca ſe
huc atqꝫ illuc trahere: 7 q̇s eſſet agoncius inueſti
gare. Cui repente obuiam ipē factus eſt quem q̄
rebat: eiqꝫ dixit. Paſtor 7 nutritor nr̄ beatus pe
trus apoſtol⁹ ad te me miſit: vt ab īfirmitate mea
me liberes. Cui ille reſpodit. Si ab ipo miſſa es:
ſurge. Apprehenſaqꝫ eius manu ipam leuauit. il
laqꝫ nullo languoris veſtigio remanente plene ſa
nata fuit. In eodem quoqꝫ libro ait gregori⁹.
ꝙ galla vrbis rome: nobiliſſima puella ſymachi
conſulis ac patricidij filia marito tradita: in vni⁹
anni ſpacio eius eſt morte viduata. Quam dum
ad iterandum thalamum etas 7 opes vocarent:
elegit magis ſpiritualibus nuptijs copulari ꝺ eo
(in quibꝫ a luctu incipitur. ſed ad eterna gaudia
ꝑuenitur) qꝫ carnalibus nuptijs ſubijci que a leti
cia ſemper incipiunt: 7 ad finem cum luctu ten
dunt. Huic aūt cum valde ignea conſperſio cor
poris ineſſet: ceperunt medici dicere. Quia niſi
ad amplexus viri rediret: calore nimio contra na
turam barbam habitura eſſet. Qđ ita poſt factū
eſt. Sed illa nihil exterius deformitatis timuit: q̄
interiorem ſpēm amauit. Nec verita ē ſi hoc ī ea
fedaret': qđ a celeſti ſponſo non amaret'. Abiecto
igit' ſeculari habitu: apud eccleſiam ſancti petri
monaſterio ſe dedit: ibiqꝫ multis annis in ſimpli
citate orationibꝫ et elemoſinis deo ſeruiuit. Tan
dem cancri vlcere in mamilla percuſſa. dum an̄ e⁹
lectū duo candelabra ſꝑ lucerent. q: velut amica
lucis. nō ſolum ſpūales. ſ; etiā corꝑales tenebras
odio habebat. Vidit beatū petrū apl'm int' ipſa
duo cādelabra an̄ ei⁹ lectuluꝫ conſtitiſſe. Qui ex
amore ſumēs audaciā: exultauit 7 dixit. Quid ē
dn̄e me⁹: Dimiſſa ſunt mihi peccata mea: Cui il
le benigniſſimo vultu īclinato capite ānuit: dicēs
Dimiſſa. Veni. Et illa. Rogo vt ſoror benedi
cta veniat mecū. Et ille. Non. ſ; talis veniat tecū.
Quod illa abbatiſſe indicās die tercia cuꝫ illa de
functa eſt. In eodem inſuꝑ libro gregori⁹ ait.
ꝙ dum p̄ſbiter quidam magne ſanctitatis ad ex
trema deduct⁹ eēt: cū magna leticia clamare cepit
dicens. Bn̄ueniunt dn̄i mei. bn̄ueniunt dn̄i mei.
Quid ad tantillū ſcꝫ ſeruū vr̄m dignati eſtis ve
nire: venio. venio. gratias ago. gratias ago. Cūqꝫ
qui aſtabant quibus hec diceret interrogarent:
ille admirando reſpondit. Nunquid ꝯueniſſe ħ
ſanctos apoſtolos petruꝫ 7 paulum non videtiꝫ:
Cum vero iterum vt prius repeteret: ſancta illa
anima e carne ſoluta eſt.

Dubitat' aūt ab aliquibꝫ. vtꝝ eadē die petrus
7 paul⁹ paſſi ſunt. Dixerūt eñ quidā ꝙ ea die re
uoluto anno. ſed hieronim⁹ vt om̄s fere ſancti. q̇
de hoc tractāt: ī hoc ꝯcordāt ꝙ ea die 7 anno paſ
ſi ſūt ſic māifeſte etiaꝫ habet' ex epiſtola dyoniſij

et ſicut dicit leo in quoſdā ſermōe. vbi ſic ait. Nō
ei ſine cā factū putam⁹. ꝙ vna die ī vno loco. vni
us tyrāni tolerauēt ſniaꝫ. In vno die paſſi ſūt. vt
ad xp̄m pit̄ ꝑuenirēt vno loco ne alteri roma de
eēt. ſꝫ vno ꝑſecutore vt eq̄lꝰ crudelitas vtrūq꜠ cō
ſtrigeret. Dies ḡ ꝓ merito. loc⁹ aūt ꝓ glia. ꝑſecu
tor decret⁹ ē ꝓ ꝟtute. hꝫ leo. Licꝫ aūt eadeꝫ die et
hora paſſi ſūt nō tñ eodē loco ſꝫ ī diuerſis. Et qḋ
dicit leo ꝙ eodē loco paſſi ſūt. hꝫ dicit ex eo ꝙ ambo
rome paſſi fuerīt. De hꝫ qdē ſic ꝟſib⁹ dixit. Enſe
coronat̄ paul⁹. cruce petr⁹ eodē. Sub duce luce
loco: dux nero roma loc⁹. Item ali⁹. Enſe ſacrat
paulū: par. lux dux. vrbs. cruce petꝝ. Licꝫ aūt ea
dē die paſſi fuerīt: ordiauit tñ gregori⁹ vt ip̄a die
ſpeciali⁹ fieret q̄ ad officiū ſolēnitas petri: ꝛ ī ſe
q̄nti die ꝯmēoratō pauli. Tū q꞉ ea die fuit dedi
cata eccl̄ia ſcti petri. tū q꞉ maior ē dig̃tate. tū q꞉
ꝑor ꝯuerſiōe. tū q꞉ ꝑmatū obtinuit rome.

Paulus interpretatur

os tube. vl̄ os eoꝝ ſeu electū mirabile vl̄
electōis miraculū. vl̄ paul⁹ a pauſa qḋ ē
req̇es. vl̄ dr̄ modic⁹ latine. Per hꝫ itelligunt̄ ſex
ꝑrogatiue q̄s hūit. Pr̄ia eſt ligua fructuoſa q̇a
ab ilirico vſq꜠ hierl̄m repleuit euāgeliū. ꝛ ide dr̄
os tube. Scd̄a caritas viſceroſa q꞉ q̇s ifirmat̄ et
ꝛ ego ñ ifirmor ꝛc. Et ide dr̄ os eoꝝ. os. ſ. cordis
de q̄ ip̄e dicit os nr̄m ptꝫ ad vos o chorinthi cor
nr̄m dilatatū ē. Tercia ē ꝯuerſio miraculoſa: ꝛ i
de dr̄ electū mirabile. q꞉ mirabil̄r elect⁹ ꝛ cōuerſ⁹
fuit. Quarta ē man⁹ opoſa: ꝛ inde dr̄ electōis mi
raculū. Magnū ei miraculū fuit. qñ elegit ſibi ꝓ
ꝓrijs manib⁹ ſumpt⁹ acq̇rere: ꝛ inceſſant̄ ꝑdica
re. Quinta fuit ꝯtēplatō delicioſa q꞉ rapt⁹ ē vſ
q꜠ in terciū celū. ꝛ inde fuit dñi req̇es. q꞉ in ꝯtem
platōe exigit̄ req̇es mentis. Sexta ē hūilitas ꝟ
tuoſa. ꝛ inde dr̄ modic⁹. De hoc aūt noīe paul⁹
tres ſūt opiniones. Origenes vult ꝙ ſp̄ fuerit bi
nomi⁹ ꝛ vocat⁹ ſit ſp̄ ſaulus ꝛ paulus. Rabanus
ꝟo vult ꝙ antedict⁹ ē ſaulus a ſaule rege ſupbo
Sed p⁹ ꝯuerſionē vocat⁹ ē paul⁹ q̄ſi puul⁹ a mo
dico et hūili ſpū. Vñ ꝛ nomē ſuū interp̄tādo di
cebat. Ego ſū minim⁹ apl̄oꝝ ꝛc. Beda aūt vult
ꝙ dict⁹ ē paul⁹ a ſergio paulo ꝓcōſulequē ad fi
dē ꝯūtit. Paſſiōꝫ ſcti pauli lin⁹ papa cōſcripſit.

Paulus apoſtolus

poſt ſui ꝯuerſioneꝫ: m̄ltas ꝑſecutōes
paſſus eſt. q̄s beat⁹ hilari⁹ breuit̄ enu
merat: dicēs. Paul⁹ apl̄s in philippis virgis ce
dit̄. in carcere ponit̄ ꝛ ligno pedib⁹ affigit̄. in li
ſtris lapidat̄. in iconio et theſſalonica ab iniquis
perſequit̄. In epheſo feris dat̄. In damaſco ꝑ
ſportā e muro deponit̄. in hierl̄m ſiſtit̄ ceditur.
ligatur. inſidiatur. In ceſaria clauditur. crimina
tur. Nauigans in ytaliam periculo dirigit̄. Ro
mam veniens: ſub nerone iudicatur: ꝛ occiſus fi
nitur. hec hilarius. Apl̄atuꝫ inter gentes accepit
quendam cōtractum in liſtris erexit. Iuuenem q̇
de feneſtra ceciderat ꝛ expirauerat ſuſcitauit. et
multa alia miracula fecit. Apud mitilenam inſu
laꝫ vipera manum eius inuaſit: ſed nihil eū leſit.
quinpotius in ignē ip̄aꝫ excuſſit. Dicit̄ q̇ꝫ ꝙ oēs
qui de ꝓgenie illi⁹ hoīs q̄ paulū hoſpicio ſuſce
pit: naſcunt̄: a venenoſis vllatenus nō leduntur.
Vñ cum pueri nati ſūt: in cunis eoꝝ ſerpētes po
nunt. vt ꝓbent ſi vere eoꝝ filij ſunt. Inuenit̄
aūt aliq̄ñ ꝙ paulus eſt minor petro. q̄ñq꜠ maior.
q̄ñq꜠ equalis. Sed reuera minor dignitate ma
ior ꝑdicatōe. equalis ſctitate. Refert haymo.
ꝙ paulus a pulloꝝ cantu vſq꜠ ad quintā horaꝫ
labori manuum inſiſtebat. Deinde ꝑdicatiōi va
cabat ita ꝙ plerunq꜠ vſq꜠ ad nocteꝫ ſermonē ꝓ
trahebat. Reſiduuꝫ ꝟo tp̄is comeſtioni. ſomno
orōni ſatis neceſſariū erat. Dum veniſſet ꝟo ro
mā cū nero nōdū eſſet in impiū ꝯfirmat⁹. ꝛ etiam
audiens ꝙ de lege iudeoꝝ ꝛ fide xp̄ianoꝝ inter
paulum ꝛ iudeos q̄ſtio vertebat̄: nō multum in
de curauit. ꝛ ſic paul⁹ quo volebat libere ibat. ꝛ li
bere ꝑdicabat. Hiero. quoq꜠ in libro de viris il
luſtrib⁹ ait. ꝙ. xxv. anno a paſſione dñi hoc ē ne
ronis ſcdo paulus romā vinct⁹ mittit̄: ꝛ ꝑ bien
nium in libera manēs cuſtodia: aduerſus iudeos
diſputauit. Deinde a nerone dimiſſus: euange
liū in occidentis ꝑtib⁹ predicauit.. Quartodeci
mo ꝟo neronis anno. eodeꝫ anno et die quo cru
cifixus eſt petrus. capite truncatur. hec hieroni
mus. Eius aūt ſap̄ia ꝛ religio vbiq꜠ diuulga
batur ꝛ ab omnibus admirabilis habebat̄. Ml̄
tos etiam de domo ceſaris ſibi in amiciciam co
pulauit: et eos ad xp̄i fidem conuertit. Quedaꝫ
etiam ſcripta eius coram ceſare recitata ſūt ꝛ ab
omnibus mirabiliter commendata. Senatus eti
am de illo alta non mediocriter ſentiebat.

Quadā ꝟo die dum paulus circa veſperas ī
quodam ſolario predicaret. quidaꝫ iuuenis no
mīe patrocl⁹ pincerna neronis. et ſibi admoduꝫ
dilectus. vt paulum ꝓpter multitudīeꝫ cōmodi⁹
audiret: feneſtrā aſcendit. ꝛ paululum ibi dormi
tādo decidens expirauit. Qḋ audiēs nero plu
rimū de eius morte doluit: ꝛ ſtatim aliū in eius of
ficium ordinauit. Paulus ꝟo ꝑ ſpiritū hoc co
gnoſcēs: dixit aſtantib⁹ vt illuc irent ad patroclū
ceſaris: kariſſimuꝫ ad ſe defunctū afferrēt. quē al
latum: paulus ſuſcitauit. et ad ceſarē cum ſocijs
ſuis miſit. Qui cum de morte ei⁹ lamentaret̄: ec
ce patroclus viuēs adeſſe ꝑ forib⁹ nūciat̄. Audi
ens nero patroclū viuū queꝫ pauloante nouerat

mortuū: plurimū quidē expauit ⁊ eū ad ſe īgredi
recuſauit. ſ; tādē ꝑſuaſu amicoꝝ introire ꝑmiſit.
Cui nero ait. Patrocle viuis? Et ille ceſar viuo.
Et nero. q̇s te fec̄ viuere? Et ille. Dn̄s ih̄s xp̄c oī
um rex ſeculoꝝ. Irat⁹ nero dixit. Ergo ille r̄gna
bit ī ſcl'a. ⁊ reſoluet oīa regna mūdi. Cui patrocl⁹.
etiā ceſar. Tūc nero d̄dit ei alapā dicēs. Ergo mi
litas illi regi. Et ille. Utiqꝫ milito. q: me a mortu
is excitauit. Tūc q̇nqꝫ miſtri impatoris q̄ ei iugi
ter aſſiſtebāt: dixerūt ei. Cur impator ꝑcutis iu
uenē prudētē ⁊ veracit̄ r̄ndentē? Nā ⁊ nos illi re
gi inuictiſſimo militam⁹. Qd̄ audiēs nero: eos r̄
cluſit ī carcerē vt nimiū torq̄ret: q̇s an̄ nimis dile
xerat. Tūc oēs xp̄ianos fecit inq̄ri: ⁊ oēs ſine int̄
rogatōe ꝑ tormēta varia puniri. Tūc paul⁹ vinct⁹
int̄ ceteros an̄ neronē adduct⁹ ē. Cui nero. O hō
magni regis ſeru⁹ mihi at̄ vinct⁹. Cur milites me
os mihi ſubtrahis ⁊ tibi recolligis? Cui paulus.
Nō ſolū de tuo āgulo milites collegi. ſ; etiā d̄ or
be vniuerſo. q̇b⁹ rex nr̄ dona talia q̄ nūqꝫ deficiēt
⁊ q̄ oēm excludēt indigētiā: largiet̄. Huic ſi ſbie
ctus eſſe volueris: ſaluus eris. Qui tante extat
potentie. vt iudex oīm veniat ⁊ mundi h⁹ ꝑ ignē
figuram reſoluat. Hec audiēs nero ⁊ ira ſuccen
ſus. q: figuram mūdi ꝑ ignē paul⁹ dixerat diſſol
uendā: oēs milites xp̄i igne iuſſit cremari. Pau
lum vero tanqꝫ maieſtatis reum capite truncari.
Tanta aūt xp̄ianoꝝ tūc occiſa eſt turba. vt ꝑpl's
roman⁹ palaciū neronis virtute irrumpet: ⁊ ſedi
tōē ꝯtra eū excitare moliēs ꝓclamaret. Pōe mo
dū ceſar tempa occiſionē vel iuſſionē. noſtrates
ſūt q̇s ꝑdis. Romanū tuent̄ ipiū. Timēs ipator
mutauit edictū vt nullus xp̄ianos tangeret. do
nec impator de eis pleni⁹ iudicaret. Quapropt̄
paul⁹ iteꝝ eſt reduct⁹: ⁊ aſpectui neronis oblat⁹.
Quē vt nero vidit: vehementiſſime exclamauit.
Tollite maleficū. decollate īpoſtorem. nec ſinite
viuere criminatorē. ꝑdite ſenſuū alienatorē. Au
ferte de ſupficie terre mentiū īmutatorē. Ad quē
paulus ait. Nero tpe modico patiar: ſ; viuā eter
nalit̄ dn̄o ih̄u xp̄o. Nero dixit. Auferte ab eo ca
put vt me rege ſuo fortiorē itelligat. q̇ eum deui
ci. ⁊ videam⁹ ſi ſp viuere valeat. Cui paul⁹. Ut
ſcias me poſt mortē corꝑis et'nal'r viuere. cū mi
hi caput abſciſſū fuerit. viu⁹ tibi apparebo. ⁊ tunc
cognoſcere poteris. q: xp̄c ē de⁹ vite ⁊ mortꝭ. Et
his dictis ad locū ſupplicij ducit̄. Qui cū duce
ret̄: dixerūt ei tres milites q̄ eū ducebant. Dic no
bis paule q̇s eſt iſte rex vr̄ quem tātum diligitis.
ꝙ pro eo magis mori qꝫ viuere eligitis: ⁊ qualem
inde mercedē habebitis? Tunc paulus d̄ regno
dei ⁊ pena inferni adeo eis predicauit. ꝙ eos ad
fidem ꝯuertit. Qui cū rogarēt eū vt libere abiret
q̊ vellet: ait. Abſit fratres vt fugiā. Non eñ ſum

ꝓfugus: ſ; miles xp̄i legitim⁹. Scio eñ ꝙ ꝑ hāc
vitā tranſitoriā ad vitā trāſibo eternā. Mox aūt
vt fuero decollat⁹: viri fideles rapiēt corp⁹ meū
vos aūt locū notate ⁊ illuc cras mane venite. In
uenietis eñ iuxta ſepulcrū meū duos viros oran
tes. ſcꝫ tytū ⁊ lucā. Quib⁹ cū dixeritis. q̄ de cauſa
vos ad eos miſi. ipi vos baptizabūt ⁊ regni cele
ſtis faciēt coheredes. Qd̄ cū loqueret̄: miſit ne
ro duos milites vt viderēt ſi adhuc eēt occiſus. ⁊
cū eos vellet ꝯuertere: illi dixerūt. Cū mortu⁹ fue
ris ⁊ reſurrexeris: tūc credem⁹ his q̄ dicis. Nunc
aūt cito veni qd̄ meruiſti accipe. Cūqꝫ ad locum
paſſionis duceret̄: in porta hoſtieſi cuidā matro
ne noīe plautille diſcipule pauli. q̄ ſ̄m dyoniſiū
alio noīe dicebat̄ lemobia. q: forte binomia fuit:
obuiā hūit. Que flens ſuis orōnib⁹ ſe recomen
dare cepit. Cui paul⁹. Uale plautilla et'ne ſalu
tis filia. cōmoda mihi velū q̄ caput tuū tegis ⁊ in
de oculos meos ligabo ⁊ poſtmodū tibi reſtituā
illud. Qd̄ dū ſibi traderet: irridebāt ei carnifices
dicētes. Quid impoſtori iſti ⁊ mago tampcioſū
pannū tribuis. vt ip̄m amittas? Cū ḡ ad locum
paſſionis paul⁹ veniſſet: ad orientē verſus ⁊ mai
b⁹ in celū extenſis: diutiſſime cū lacrimis patria
voce orauit ⁊ grās egit. P⁹ h̄ valefaciēs fratrib⁹
ocl'os ſibi de velo plautille ligauit: ⁊ vtrūqꝫ genu
in terra figēs collū extēdit. ⁊ ſic decollat⁹ ē. Mox
qꝫ eius caput de corꝑe exiliēs ih̄us xp̄c. qd̄ ſibi in
vita tamdulce extiterat: ⁊ tamcrebro nominaue
rat: hebraice clara voce inſonuit. Dicit̄ eñ ip̄m ī
ſuis ep̄l'is xp̄m vel ih̄m vel vtrunqꝫ q̄ngentꝭ vi
cibus nominaſſe. De eius aūt vulnere vnda la
ctis vſqꝫ in veſtimenta militis exiliuit. ⁊ poſtea ſā
guis effluxit: in aere lux immenſa emicuit: de cor
pore odor ſuauiſſimus emanauit

Dyoniſius aūt in ep̄l'a ad thimotheū de mor
te pauli ſic dicit. In hora aūt illa triſticie plena
frater mi dilecte dicente carnifice paulo. Colluꝫ
para. Tunc beatus ap̄l'us ſuſpexit in celum. mu
niens frontem: ⁊ pectus ſuuꝫ ſigno crucis: et di
xit. Domine mi ih̄u xp̄e. in manus tuas ꝯmendo
ſpiritū meum. ⁊ tunc abſqꝫ triſticia ⁊ compulſiōe
extendit collum ſuum: ⁊ ſuſcepit coronam percu
ciente carnifice et amputante pauli caput. Tunc
beatiſſimus in ip̄o ictu explicuit velum: et colle
git ſanguinem ꝓprium in velo ⁊ ligauit eū et ob
uoluit: ⁊ tradidit illi femine. et reuerſo militi: car
nifici dixit lemobia. vbi dimiſiſti mḡr̄m meum
paulum? Rn̄dit miles. Cū ſocio iacet ibi extra vrbē
in valle pugilum: ⁊ velo tuo velata eſt facies eius
Ipſa autem reſpondens ait. Ecce intrauerunt.
Petrus ⁊ Paulus induti veſte preclara. Et co
ronas fulgentes. luce radientes habebant in
capitibus ſuis. et protulit velum ſanguine cru

entatū: ⁊ mōſtrauit eis. ꝓpter qḋ opꝰ multi credi-
derīt dn̄o. ⁊ xpiani facti ſūt. hec dyoniſiꝰ. Au-
diēs nero q̄ ꝯtigerāt: vehement̄ extimuit ⁊ ḋ his
oīb cū ph̄is ⁊ amicis loq̇ cepit. Dū hec inuicem
loq̄rent̄: venit paulꝰ ianuis clauſis: ⁊ an̄ ceſarem
ſtās ait. Ceſar ecce paulꝰ regis eterni ⁊ inuicti mi-
les. vl̄ nūc crede. q2 nō ſuꝫ mortuꝰ ſ; viuꝰ. ⁊ tu mi-
ſer eterna morte moriens. eo ꝙ ſc̄tos dei iniuſte ī-
terficis. ⁊ his dictis diſparuit. Nero autē ex ni-
mio tīore velut amēs effectꝰ. q̇d ageret ignora-
bat: ⁊ ſuaſu ⁊ ꝯſilio amicoꝝ patroclū ⁊ barnabaꝫ
cū alijs ſoluit: ⁊ q̇ vellēt libere abire ꝑmiſit. Illi
v̄o milites. ſ. longinꝰ mgr̄ militū. ⁊ acceſtꝰ ad ſe-
pulchrū pauli mane venerīt ⁊ duos viros. ſ. tituꝫ
⁊ lucā orātes inuenerīt. Et in eoꝝ medio pauluꝫ
ſtantē viderīt. Quos titꝰ ⁊ lucas vidētes vehem̄-
ter territi fugere ceperīt: ⁊ paulꝰ diſparuit. Illi aūt
poſt eos clamātes: dicebāt. Nō vt putatis vos
ꝑſequimur. ſ; a vob baptizari volumꝰ. ſic̄ paulꝰ
nobis dixit. quē mō vobiſcū orātē vidimꝰ. Hec
illi audiētes: reuerſi ſūt ⁊ cuꝫ magno gaudio eos
baptizauerīt. Caput aūt pauli ī quādā vallē ꝓie-
ctū eſt. Et ꝑ multitudine alioꝝ q̇ interfecti fuerīt
⁊ illuc ꝓiecti: inueniri nō potuit. Legit̄ aūt in ea-
dē ep̄la dyoniſij. ꝙ cū quadā vice fouea mūdare-
tur. ⁊ caput pauli cū alijs purgamētis ꝓiectū fu-
iſſet. q̇dā paſtor illud ī virga ſua leuauit: ⁊ iuxta
caulas ouiū fixit. Vidit aūt per tres noctes cōti-
nuas ipē cū dn̄o ſuo ſuꝑ predictū caput lucē ieſ-
fabilē refulgere. Qḋ cū ep̄o ⁊ fidelib nunciatū
fuiſſet: dixerūt. Vere hoc eſt caput pauli. Egreſ-
ſus igit̄ epiſcopꝰ ⁊ vniuerſa fidelium multitudo
caput illud ſecum detulerunt. ⁊ in q̄dam menſa
aurea illud deponentes: illud corpi ꝯiungere vo-
lebant. Quib ꝑiarcha r̄ndit. Nos ſcimꝰ ꝙ mlͭ-
ti fideles occiſi ſunt: ⁊ eoꝝ capita ſunt diſperſa.
Vn̄ dubito illud caput corpori pauli ꝯiūgere.
ſ; caput h̄ ad pedes corꝑis ponamus: ⁊ oīpoten-
tē dn̄ꝫ exoremꝰ. vt ſi caput ſuū ē: ꝯuertat̄ ad cor-
pꝰ: ⁊ capiti cōiungat̄. Qḋ cū oīb placuiſſet: ca-
put ip̄m ad pedes corꝑis pauli poſuerīt. Et ecce
cunctis orātib ⁊ ſtupentib: corpꝰ ſe ꝯuertit. ⁊ in
loco ſuo capiti ſe iūxit: ⁊ ſic om̄s deū bn̄dixerunt.
et h̄ eſſe caput pauli veraciter cognouerunt. hec
dyoniſius. Refert gego. turonenſis q̇ tempē
iuſtini iunioris claruit. ꝙ quidā deſperās laqueū
ſibi parabat. Nomen tn̄ pauli inuocās: ſemꝑ di-
cebat. adiuua me ſancte paule. Tunc affuit que-
dam vmbra ſqualida: hortās eū ac dicens. Eya
bone vir. age quid agis morā ne feceris. At ille
ſemꝑ parans laqueū: dicebat. Gratiſſime paule
adiuua me. Expedito iam laqueo: affuit alia vm-
bra tanq̄ hoīs: dicens. illi que hominem horta-
batur. Fuge miſerrime. quia paulus aduocatus
aduenit. Tunc ſqualida vmbra euanuit ⁊ homo
ad ſe rediens ⁊ laqueum ꝓijciens: penitentiā cō-
dignā accepit. Gregorius in regiſtro ex cathe-
nis beati pauli multa miracula demonſtrant̄. et
dum multi paruꝫ quid ex limatura petūt: aſſiſtit
ſacerdos cum lima. Et aliquib petētib ita cōci-
te aliq̇d cathenis ip̄is excutit̄. vt nulla mora ſit.
Quibuſdā v̄o petētib diu ꝑ cathenas ip̄as li-
ma ducit̄ ⁊ tn̄ vt aliq̇d inde exeat non obtinetur.
In eadē q̄ꝫ ep̄la que ſuꝑ̄ dicta eſt: beatꝰ dyo-
niſius morteꝫ pauli mgr̄i ſui pijs v̄bis deplorat
dicens. Quis dabit oculis nr̄is aq̄s ⁊ pupillis
nr̄is fonteꝫ lacrimaꝝ vt ploremꝰ die ac nocte lu-
men eccleſiaꝝ qḋ extinctuꝫ eſt. Quis nō induet
fletū et gemitum. aut nō veſtiet̄ lugubrib: ⁊ mē-
te attonitus nō obſtupeſcet: Ecce etem̄ petrus
fundamentū eccl̄iarū. gl̄ia ſ̄ctoꝝ ap̄loꝝ. a nobis
receſſit: ⁊ nos orphanos dereliq̇t. Paulꝰ quoq̄
gentiū familiaris. ꝯſolator pauꝑum defecit nob
⁊ vlterius nō inuenit̄. Qui fuit pr̄ patrū. doctor
doctorū. paſtor paſtoꝝ. Abyſſum ſapīe. fiſtulam
altiſonam. ꝑ̄dicatorē veritatis infatigabilē pau-
luꝫ dico nobiliſſimū ap̄l̄m. Hic angelꝰ terreſtris
⁊ hō celeſtis. imago ⁊ ſil̄itudo deitatis. ⁊ ſpiritus
deiformis: om̄es nos dereliq̇t. Nos inq̄ inopes
⁊ indignos in h̄ mundo ꝯtēptibili ⁊ maligno: in-
greſſus eſt ad deū ſuū dn̄m ⁊ amicum: heu frater
mi thimothee dilecte aīme mee. vbi eſt pater tu-
us. mgr̄ ⁊ amator: Vn̄ te vlterius ſalutabit: Ec-
ce em̄ orphanus factus es: ⁊ remanſiſti ſolus. iaꝫ
nequaq̄ ſcribit tibi ſua ſanctiſſima manu dicens
tibi. fili kariſſime. veni frater mi thimothee. Quid
hic accidit triſticie ⁊ tenebrarū ⁊ dānū. q2 orpha-
ni facti ſumus. Iam nō venient ad te ep̄le eiꝰ in
q̇b ſcriptū ſit. Paulus modicꝰ ſeruus ih̄u xpi.
Iam nō ſcribet de te vlteriꝰ ciuitatib: dicēs. Su-
ſcipite filium meū dilectū. Cōplica frater libros
ꝓphetaꝝ: ⁊ ſigna ſuꝑ eos. q2 neminem habemꝰ ī-
terp̄tem ꝑabolarū ⁊ ꝑadigmatū ⁊ eloq̇oꝝ ip̄orū
Dauid ꝓph̄a plāgebat filium ſuum ⁊ dicebat.
Ve mihi pro te fili mi ve mihi. Ego aūt ve mihi
mgr̄ mi vere ve mihi. Amodo defecit ⁊ ceſſauit
concurſus diſcipuloꝝ tuoꝝ romam venientium
⁊ querentiū nos. Iam nemo dicturus ē. eamus ⁊
videamus doctores nr̄os ⁊ interrogemus eos. q̄-
liter nos regere oporteat eccleſias nobis cōmiſ-
ſas et interpretabūtur nobis eloquia dn̄i noſtri
ih̄u xpi: ⁊ eloquia prophetarum ve ve his filijs
frater mi. ꝙ priuati ſunt patribus ſpiritualibus
quibus priuatus eſt grex et nobis etiaꝫ frater ve.
qui priuati ſumus magiſtris noſtris ſpiritualib
qui collegerant intellectum ac ſcientiam veteris
atq̄ noue legis: ⁊ collegerant in ſuis epiſtolis.
Vbi eſt curſus pauli ⁊ labor ſanctorum pedum

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

eius: Ubi ē os loq̄ns ⁊ lingua ꝯſulēs. ⁊ ſpūs bn̄
placēs deo ſuo: Quis nō ploret ⁊ vlulet: Nā q̇
meruerī glīa ⁊ honorē apud deū: tanq̄ꝫ malefa
ctores tradunt̄ i mortē. Ue mihi qm̄ i illa hora
intuit⁹ ſū corp⁹ ſcīm ſanguie innocēti cruētatuꝫ.
Heu mihi pī mi. mgr̄ ⁊ doctor: nō q̇dē reus tali
morte extitiſti. Nūc ꝗ q̇ ibo te q̄rere glīa xpiano
rū ⁊ laus fideliū: Quis ꝯticeſcē fecit vocē tuam
fiſtula eccliaꝝ. ⁊ fiſtula altiſſona. plectrū pſalterij
decacordi: Ecce itroiſti ad dn̄m deū tuū quē de-
ſideraſti: ⁊ toto affectu ꝯcupiſti. Hierl'm ⁊ roma
ꝑaua amicicia eq̄les facte ſūt in malo. Hierl'm
crucifixit dn̄m nr̄m ihm̄ xp̄m. Roma vero aplos
ei⁹ interemit. Hierl'm aūt ſeruit ei quē crucifixit
Roma aūt ſolēnizando glīficat q̄s interemit. Et
nūc frī mi thimothee. q̄s dilexiſti ⁊ toto corde de-
ſiderabas. ſaul dico regē ⁊ ionathā in vita ſua n̄
ſūt ſeꝑati nec in morte. Et ego nō ſum ſeꝑatus a
dn̄o mgr̄o meo niſi cū ſeꝑauerint nos hoīes peſ-
ſimi ⁊ iniq̇. ⁊ ſeꝑatō hui⁹ hore nō erit ſp. Aīa ei⁹
ꝯgnoſcit dilectos etiā ſine h̄ q̄ ei loquant̄ q̇ nūc
ab eo elongati ſunt. In die aūt reſurrectiōis ma-
gna iactura eſſet ſepari ab eis. hec dyoniſius.

Iohan. criſoſtomus in libro de laudib⁹ pauli
hūc glīoſū apl'm multipliciter commendat: ſic di
cens. Nihil prorſus errauit q̇ ꝓtū inſigne vir-
tutū ac ꝑadiſum ſpūalem pauli aīam nuncupa-
uit. Que aūt lingua laudib⁹ ei⁹ inueniat̄ equalis
cum oīa que ſunt in oīb⁹ bona: aīma ſua vna
poſſideat: ⁊ ea cuncta plene accumulāte nec ſolū
hoīm ſ3 etiā qd̄ ē āpli⁹ angelorū. Nec tamē idcir
co reticebimus quin poti⁹ pauca dicem⁹ Eſt em̄
h̄ maximū laudis genus. cū orōnis copiā virt⁹ ſu
perat et magnitudo laudati. Sicq̄ꝫ vinci multo
eſt nobis glīoſius q̄ꝫ ſepe viciſſe. vn̄ igit̄ opportu
nius laudū eius ſumem⁹ exordium. niſi ab hoc ip
ſo primū vt oſtendamus eū bona oīm poſſidēteꝫ

Abel obtulit ſacrificiū ⁊ inde laudatur: ſed ſi
pauli hoſtiam adducam⁹ in mediū. q̄ꝫtū celū a t̄
ra ſupior apparebit. ſiq̇dē ſemetipꝫ ꝑ dies ſingu
los immolabat. Quā tn̄ hoſtiā dupliciter offere
bat. tū in corde tū in corpe mortificatōeꝫ circum-
ferens. Nō em̄ oues offerebat aut boues. ſ3 ſeipꝫ
dupliciter immolabat. Neq̄ꝫ bis ꝯtent⁹ fuit: ſed
etiā orbem vniuerſū ſtuduit offerre. q̇ terram ac
mare. greciā atq̄ꝫ barbariē omnēq̄ꝫ ſub ſole regi-
onē q̄ſi volitās circuiuit. ex hominib⁹ angelos fa
ciens q̇nimo ipos hoīes q̄ſi ex demonib⁹ in āge-
los ꝓducēs. Quid huic hoſtie repietur equale
quā paulus gladio ſpūſſcī imolauit. ⁊ in illo al-
tari qd̄ ſuꝑ celū locatū ē: obtulit: Sed abel dolo
germani ꝑcuſſus occubuit. Paulus vero ab eis i-
terfectus ē. q̄s ab innumeris malis cupiebat eru-
ere. Uis autem eius innumeras tibi oſtendam

mortes tot vtiq̄ꝫ q̄t etiā dies vixit. Noe ſe tm̄ i
archa legit̄ ſeruaſſe cū liberis: h̄ aūt multo ſeuio-
re inundāte diluuio. nō archā coaptādo a ꝯpa-
ginib⁹ tabulaꝝ: ſ3 epl'as ꝯponēdo ꝓ tabulis vni-
uerſū orbē ꝑiclitāteꝫ ex medijs fluctib⁹ liberauit.
Hec aūt archa nō vno loco circūfert̄ q̇ orbis ter-
minos ꝯp̄hēdit: nec bitumine ac pice ſ3 ſpūſācto
ei⁹ tabule ſūt ꝑuncte. Hec ſuſcipiēs pene irrōna
bilib⁹ aīalib⁹ ſtultōres: imitatores efficit angloꝝ
Hinc q̄ꝫ illā vincit archaꝫ. q: illa coruū recipiēs
coruū rurſū emiſit ⁊ includēs lupū feritatē ei⁹ mu
tare n̄ potuit. Hic vero accipitres miluoſq̄ꝫ ſuſci-
piēs. fec̄ colūbas ⁊ excludēs oēm feritatē: māſue-
tudinē ſpūs introduxit. Abrahā mirant̄ oēs
q: ad dei p̄ceptū. patriā atq̄ꝫ cognatos reliquit.
Sꝫ quō paulo poſſit eq̄ri q̇ nō tm̄mō patriā vel
cognatos: ſ3 ipm̄ q̄ꝫ mūdū reliq̇t. imo etiā celū et
celū celi: ⁊ hec oīa xp̄m ſuſcipiēdo deſpexit vnuꝫ
ꝓ cūctis. iſtud ſolū. i. xp̄i caritatē req̄rēs. neq̄ꝫ in-
ſtācia inq̇t. neq̄ꝫ futura neq̄ꝫ altitudo neq̄ꝫ ꝓfun-
dū. neq̄ꝫ creatura alia poterit nos ſeperare a cari
tate dei. Sꝫ ⁊ abrahā i ꝑiculū ſe tradēs hoſtibus
filiū frīs eripuit. At paul⁹ vniuerſū orbē vt d ipa
dyaboli extraheret manu. innūerabilia ꝑicl'a ſu-
ſtinuit: ꝓprijſq̄ꝫ mortib⁹ maxiaꝫ ſecuritatem alijs
ꝯꝑauit. Filiū q̄ꝫ ſuū abraham voluit immolare.
Paul⁹ vero ſemetipm̄ millies imolauit. In yſa-
ac patiaꝫ aliq̇ admirant̄. quō puteos a ſe factos
obſtrui patiebat̄. At paul⁹ nō puteos cernēs la-
pidib⁹ obrutos: ſ3 ꝓpriū corp⁹ nō ſolū ſic ille cede
bat ſ3 eos etiā a q̄b⁹ patiebat̄ i celū ſtudebat eue-
hē. Quāto ei āpli⁹ obruebat̄ iſte fons: tātomagl
erūpebat: ac ꝑlies a ſe effūdēdo fluuios māabat.

De lōganimitate atq̄ꝫ patiā iacob ſcriptura
mirat̄ ⁊ q̇ nā illa ē adamātina aīa q̄ pauli patiam
poſſit imitari. Neq̄ꝫ em̄ ſeptē annoꝝ: ſ3 toti⁹ vi-
te ſeruitiū ꝓ ſponſa ꝑtulit xp̄i. Nō aduſtus ſolū
eſtu diei ⁊ noctis gelu: ſ3 tēptatōes mille ꝑpeſſus
⁊ nunc quidē verberib⁹: nunc vero lapidib⁹ ſciſſus
atq̄ꝫ colliſus. ⁊ inter certamina vbiq̄ꝫ ꝓſiliēs: ca-
ptas oues ex dyaboli faucibus abſtrahebat.

Sꝫ ioſeph pudicicie vtute decorat⁹ eſt. ⁊ ego
vereor ne iaꝫ ridiculū ſit hinc etiā paulū laudare
qui ſemetipm̄ crucifigēs. nō ſolū humanoꝝ cor-
poꝝ pulcritudines. ſ3 oīa etiā q̇ vident̄ rebus cla
ra. ac decora cernebat. quemadmodū nos fauillā
cineremq̄ꝫ cōſpicimus. q̇ quaſi mortuos ꝓpl⁹ ad
mortuum immobilis ꝑmanebat. Stupēt iob
oēs hoīes: eſt em̄ atletha mirabilis. Ac paul⁹
non menſib⁹ tm̄: ſ3 annis ꝑlib⁹ in agone ꝑdurans
tamclarus emicuit: non teſte gleba ſanieꝫ carnis
radens: ſ3 in ipius intelligibile os leonis frequent̄
incurrens: ⁊ pugnans aduerſus tēptatōes innu-
meras. omni erat lapide tolerantior. Qui non a

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

trib⁹ ⁊ quatuoꝛ amicis: ſꝫ a cũctis infidelib⁹ a frib⁹
etiã obpꝛobꝛia ſuſtinebat ꝯfutat⁹ ab oib⁹ maledi
ct⁹. Et illi erat magna hoſpitalitas ⁊ cura pau-
perꝝ. Sed quã ille curã īpendebat carne debili-
b⁹: hãc iſte aīs moꝛbidis exhibebat. Illi⁹ oīm ad-
uenīēti apiebat' dom⁹. Hui⁹ ꝟo aīa vniuerſo pa
tebat oꝛbi. Et ille q̇dẽ cũ oues ⁊ boues hr̄et innu-
mero s: erat in paupes liberalis. Hic vero nihil
ãpl's coꝛpe ſuo poſſidẽs. de ħ ſufficient' īdigenti-
b⁹ miſtrabat. Qd' alicui ꝯmemoꝛãs: neccitatib⁹ ī-
quit meis. ⁊ his q̄ mecũ erãt miſtrauerũt man⁹ iſte
Sed etiã vermes atq; vulnera ſeuos ſc̄to iob in
ferebãt doloꝛes. Sed ſi pauli. ꝟbera famẽ. cathe
naſq; ſeu picula ꝯſideres q̄ a domeſticis. ab ext̄-
neis. a cetero patiebat' oꝛbe ſollicitudinẽ quã ipe
ꝓ eccl'ijs. viſionẽ quã ꝓ ſcandalizatis ſingulis ꝑ
ferebat: videbis ꝙ oīm erat ſaxo durioꝛ: aīa il-
la ⁊ ferrũ atq; adamãtẽ firmitate ſupabat. Que
eñ ille coꝛpe: hec mente paulus ſuſtinuit: quẽ oī
verme moleſtioꝛ de ſingulis quibuſdam labenti-
bus meſticia conſũmebat. Unde et inges ex eo
fontes lacrimarum nõ diebus ſolũ: ſed etiam no
ctib⁹ effluebãt. Omniq; muliere ꝑturienti vehe-
mentius affligebat' in ſingulis. ꝓpter qd' etiã di-
cebat. Filioli mei q̄s iterum ꝑturio. Moyſes
ꝓ iudeoꝝ ſalute deleri elegit de libro. Moyſes
itaq; ſe cũ ceteris obtulit ꝑire. Paulus ꝓ ceteris
Nõ eñ cũ ꝑeuntib⁹ ꝑire voluit: ſꝫ vt alij ſaluarẽ-
tur: ipe de gl'ie eternitate decidere. Et ille quidẽ
pharaoni hic dyabolo quotidie repugnabat. Il
le ꝓ vna gente. iſte ꝓ vniuerſo oꝛbe certauit: nõ
ſudoꝛe ſed ſanguine. Iohãnes ī cibum locuſtas
⁊ mel ſilueſtre ſumebat: ſed paulus ita in medio
mundi ſtrepitu. queadmodum ille in heremo q̇e
te verſatus eſt. Non quidem paſtus locuſtis aut
melle ſilueſtri. multo aũt victu viliore his conten
tus eſt. ac neceſſario quidem indulgens cibo: fer-
uenti ſtudio p̄dicandi. Verũ illius aduerſus he-
rodiadẽ apparuit magna ꝯſtãtia. Et ille nõ vnũ
aut duos aut tres: ſꝫ innũeros ⁊ ſil'i poſitos p̄tate
coꝛripuit: imo lõge illos ſeuioꝛes tyrãnos.

Reſtat vt paulum iam angelis comparemus
in quib⁹ magnificũ p̄dicam⁹. q2 cũ oīm cura deo
obediuit. Qd' dauid admirando dicebat. poten
tes ꝟtute facientes verbũ eius ⁊c. Quid ꝟo ali-
ud ꝓpheta in angelis mirat'. q̇ facit inq̇t angelos
ſuos ſpũs: ⁊ miſtros ſuos ignẽ vrentẽ. Sed ħ in
paulo poſſumus inuenire. q̇ velut ignis ac ſpũs
totũ terrarũ ꝑcurrit oꝛbẽ: ⁊ ꝑcutiendo purgauit
Sꝫ nondũ celũ iſte ſoꝛtit⁹ ẽ ⁊ ħ ẽ oīno mirabile.
q2 tal' conuerſabat' in celis moꝛtali adhuc carne
circũdat⁹. Quãta g̊ nos ꝯdẽnatiõe digni ſum⁹
cũ vno hoīe bona in ſe oīa ꝯgregãte nec minimã
q̇dẽ ꝑtẽ eoꝝ ſtudem⁹ imitari. Nõ eñ aliã eſt ille
ſoꝛtit⁹ naturã: nec diſſil'em nact⁹ aīaꝫ: nec alterũ
inhitans mũdũ: ſꝫ in eadẽ terra. eadẽq; regiõe. ſꝫ
eiſdẽ etiã legib⁹ nutrit⁹ ⁊ moꝛib⁹: cũctos q̄ nũc ho
mies ſũt vl' fuerũt aī ꝟtute trãſcẽdit. nec ꝟo ī illo
ħ ſolũ mirabile ẽ. qd' ꝑ habũdãtia deuotõis q̇dã
mõ nõ ſenſit doloꝛes ꝓ ꝟtute ſuſceptos: ſꝫ ꝙ ꝟ-
tutẽ ipaꝫ ꝓ mercede pẽſauit. Nã nos q̇dẽ ꝓpter
eã nec ꝓpoſita mercede certam⁹ quã ille ꝯplectẽs
etiã ſine p̄mio diligebat: cuncta illa q̄ aſperitate
ſui videnť īpedire virtutẽ cũ oī mãſuetudīe ꝑpe
tẽs q̄tidie celſioꝛ. q̄tidie aſſurgebat ardẽtioꝛ. ⁊ in-
tẽtati' ſibi picul' noua ſꝑ alacritate pugñbat. Qui
cũ ſibi moꝛtẽ iã iminẽtẽ videret: ad ꝯmunionẽ de
lectatõemq; gaudij alios ꝓuocabat dicẽs: Gau
dete ⁊ ꝯgratulami mihi. Itaq; ad ꝯfuſionẽ ⁊ in-
iurias q̄s ob p̄dicãdi ſtudiũ ſuſtinebat: magis q̄ꝫ
ad honoꝝ oblectamẽta ꝓperabat moꝛtis poti⁹
q̄ꝫ vite deſideriũ appetẽs. pauꝑtati' q̄ꝫ opulẽtie:
⁊ mľto ampli⁹ laboꝛes q̄ꝫ alij req̇eꝫ p⁹ laboꝛeꝫ ac
meroꝛẽ magis eligẽs q̄ꝫ alij voluptatẽ: ſtudioſi⁹
ꝓ inimici'. ⁊ fructuoſi⁹ oꝛans q̄ꝫ alij aduerſus ini-
micos. Unũ illi foꝛmidãdũ erat atq; metuendũ
offẽſa nimirũ dei. nec deſiderabile aliud erat niſi
placere deo ſꝑ. Nõ dico aũt ꝙ nihil p̄ñtiũ deſide-
rabat: ſꝫ nec aliq̇d futuroꝝ. Nõ ei mihi dicas mẽ
cedes ⁊ gẽtes. exercit⁹ pecunias. ꝓuītias. p̄tates.
Hec eñ nec q̄ſi araneaꝝ fila reputauit: ſꝫ ea q̄ ꝓ
mittunť ī celis: ⁊ tũc ei⁹ ardentẽ ī xp̄o amoꝛẽ vide
bis. Hic ſiq̇dẽ ꝓ ei⁹ amoꝛe nõ angloꝝ nõ archã
geloꝝ digtatẽ: nec q̇cq̄ꝫ hoꝝ ſil'e ꝯcupiuit. Qd'
eñ erat mai⁹ oib⁹ xp̄i amoꝛe fruebat'. Cũ ħ hrioꝛ-
rẽ cunctis ſe putabat. ſine hoc aũt neq; dominãti-
um neq; p̄ncipatuũ ſoci⁹ eẽ cupiebat: ſꝫ cum hac
dilectõe magis eẽ vel extremus imo etiã ex nume
ro penultimoꝝ q̄ꝫ ſine hac int' ſũmos honoꝛes ſu
limes. Hoc eñ erat illi maximũ ac ſingl'are toꝛmẽ
tũ: ab hac caritate diſcedẽ. Hoc illi erat gehẽna
hoc ſola pena. ħ īfinita ⁊ ītolerãda ſupplicia. Sꝫ
ꝑfrui caritate xp̄i. ħ illi vita. ħ mund⁹. ħ regnum
hec ꝓmiſſio hec bona videbanť innumera. Sic d'
ſpiciebat vniuerſa que timem⁹. vt ſolet herba iã
putrefacta contemni. Tyrãnos ꝟo ac popu-
los ſpirantes furoꝛem velut quoſdam eſſe culi-
ces eſtimabat. Moꝛtem ꝟo atq; cruciat⁹ et mil-
le ſupplicia quaſi ludum putabat eſſe puerorum.
dummodo ꝓ xp̄o aliquid ſuſtineret. Decoraba
tur enim vinctus cathena magis q̄ꝫ dyademate
coꝛonatus. Etenim coartatus carcere habita-
bat in celo. Ac libentius verbera recipiebat. et
vulnera q̄ꝫ alij brauia diripiant. Et doloꝛes non
minus q̄ꝫ premia diligebat. cum ipſos vtiq; do-
loꝛes loco duceret premioꝛum propterea ipſos
etiam gr̄am nominabat. q̄m que nobis ſunt cau-
ſe triſticie: hec illi maximam ꝑabant voluptateꝫ.

Merore q̄z maximo vrebat̄ ꝓpter qd̄ ⁊ dicebat.
Quis ſcandalizat̄ ⁊ ego nō vror: Etiā ſi mero-
re dicat q̇s ineſſe aliquā voluptatē. Multi em̄ q̇
filioꝝ mortibꝫ vulnerant̄. aliq̇d ꝯſolatōis accipi-
unt: cū ſuis fletibꝫ relinquunt̄: magiſqꝫ dolēt cuꝫ
dolere ꝓhibent̄. Sic ⁊ paulꝰ nocte ac die ꝯſolati
onē accipiebat ex lacrimis. Nullꝰ q̇ppe tāto affe-
ctu mala ꝓpria quāto ille deflebat aliena. Quē-
admodū em̄ illū opiaris afflictū. cū ꝑditoꝝ defle-
ret pc̄toꝝ. q̇ vt illi ſalui fierēt a celoꝝ gl̄ia cupie-
bat aīam excludi. Nā nō ſaluari illos multo acer-
biꝰ eſtimabat. q̄ꝫ ſemetip̄m ꝑire. Hūc ꝗ cui nā re
rū poterat quis cōpare: cui ferro: cui adamanti:
Quid nā aliq̇s illā appellat aīam aureaꝫ vel ma-
gis adamantiā: Nā ⁊ om̄i erat adamāte fortior
auro gēmiſqꝫ p̄cioſior. ⁊ alterā quidē materiā fir
mitate. alterā ſupabat p̄cioſitate: Cui igit̄ rei hꝰ
ab aliq̇ aīa compet̄: Eaꝝ quidē que ſūt oīno nul
li. Q̄z ſi vel auro adamātis fortitudo. vel adamā-
ti honor daret̄ auri. tunc forte aliq̇ mō compatō
eiꝰ pauli poſſet aīe ꝯuenire. Sed q̇d ego adamā
tē ⁊ auꝝ ad ſil'itudinē adduco pauli: mūdū ſi ex
diuerſo appēdas oēm ⁊ tunc videbis apte pauli
mergere pōdus examis. Mundo igit̄ ⁊ oībꝫ que
ī mūdo ſūt: paulū dicimꝰ digniorē. Si igit̄ mun-
dꝰ eo dignꝰ nō eſt. ꝫ forte vel celum ſed iſtud q̇-
qꝫ inuenit̄ inferius. Si em̄ non ſoluꝫ celū ꝫ etiā q̄
habentur in celis dei poſtpoſuit caritati: quomo
do nō magis dn̄s q̇ tanto eī benignior paulo q̄n-
to maliciam bonitatis antecellit. innumeris celis
eum iudicat digniorem. Nō em̄ nos tantū dile-
xit deꝰ quātum a nobis ip̄e diligit̄: ſed tāto effu-
ſius quanto nec ſermo ſufficit explicare. In
ꝑadiſum quoqꝫ hunc deus rapuit ⁊ in celū terci-
um ſubleuauit. Nec īmerito ſiq̇dez paulꝰ ī terra
gradiens. ſic ſe gerebat in cunctis quaſi angeloꝝ
ſocietate frueretur. Nam viſibili adhuc corpori
colligatus: illoꝝ ꝑfectiōe gaudebat. tantiſqꝫ fra-
gilitatibus ſubditus in nullo inferior ſupernis v̄-
tutibus apparere certabat. Nā ⁊ tanq̄ꝫ pennatꝰ
totū docendo ꝑuolauit orbeꝫ. ⁊ velut incorpore-
us labores ꝑiculaqꝫ ꝯtēpſit: ⁊ q̄ſi iam celuꝫ poſſi-
dens cuncta ꝓrſus terrena deſpexit: ⁊ tanq̄ꝫ cum
ip̄is iam incorpeis virtutibꝫ degens iugi mentis
intentōe vigilauit: ⁊ angelis quidem ſepe diuer-
ſaꝝ gentium cura cōmiſſa eſt: ꝫ nullus illoꝝ ita
creditum ſibi ꝓpl'm gubernauit vt paulꝰ vniuer-
ſum orbem. Sicut aūt aliquis indulgentiſſi-
mus pr̄ afficit̄ erga filium freneſi ꝯp̄heſū. cꝰ quā
to magis ꝯuicijs ictibuſqꝫ pulſat̄: tanto eiꝰ poti-
us miſeretur ⁊ deflet: ita paulus iſtis a quibus af
fligebatur maiora adhibebat fomenta pietatis.
Nanqꝫ ſepe ꝓ illis q̇ euꝫ quinquies verberaue-
rant ⁊ eiꝰ ſanguinē ſitiebant ⁊ lacrimabat̄ et ve-
hementer dolebat: ⁊ ꝓ eis orabat dicēs. fratres
inquit. voluntas q̇dē cordis mei ⁊c. Vehement̄
q̄z mordebat̄ ac penitꝰ diſſecabat̄. cū eos ꝑeun-
tes videret. vt em̄ miſſum in ignem ferrū totū ꝓ-
fecto ignis efficit̄: ſic paulus caritate ſuccēſus ef-
fectus eſt totus caritas. Qui q̄ſi cōmunis totius
mundi eſſet pr̄ ita in amore vel actiōe hoīm et ip-
ſos coꝝ imitabat̄ parentes. imo cūctos nō carna
les verū etiā ſp̄ūales p̄res ſollicitudine ac pietate
ſupabat. Omnem em̄ ꝓrſus hoīem deo exhibere
cupiebat: quaſi euꝫ vniuerſum mundum ip̄e ge-
nuiſſet. ſic oēs in dei regno feſtinabat īducere cor
pus ⁊ aīam pro his q̇s diligebat impēdēs. Ho-
mo iſte ignobilis ⁊ circūferariꝰ qui artem exerce-
bat in pellibus. tanta virtute progreſſus ē vt vix
triginta annoꝝ ſpacio. ⁊ romanos ⁊ perſas ⁊ par
thos ⁊ medos. indos ⁊ ſithas ethiopes ⁊ ſoro-
mathas atqꝫ ſaracenos. ⁊ om̄e prorſus hoīm ge
nus ſub iugo mitteret veritatis. Et ſicut in ſtipu
las aut fenū ignis immiſſus: ſic om̄ia demonum
opa cōſumpſit. Pauli em̄ inſonanti lingua ⁊ oī
igne vehementius irruente cedebant oīa: oīa at-
qꝫ fugiebāt: ⁊ demonū cultꝰ ⁊ tyrannorum mine:
⁊ domeſticoꝝ inſidie. Magis aūt ſicut radijs ſo-
lis orientibꝫ ⁊ tenebre fugant̄. ⁊ adulteri ac fures
foueis cōdunt̄: ⁊ latrones recedunt ⁊ homicide
ad antra fugiunt: om̄iaqꝫ lucida efficiunt̄ et cla-
ra deſup illuſtrantibus radijs. Sic vbiqꝫ euāge-
liū diſſeminante paulo: fugabat̄ error ⁊ veritas
remanebat. Adulteria ⁊ alia dictu feda defecerūt
atqꝫ conſumpta ſunt iſto ignis vapore: palearū
vice ꝑeuntes. Clara v̄o int̄ hec veritatis flām̄a
ſurgebat reſplendens ⁊ vſqꝫ ad celi ſublimitatē
conſcendens: ab his potiſſimū ſubleuata qui eā
opprimere videbant̄: nec pericula aut impetus ꝓ
ceſſum eius impedire potuerūt. Erroris vero ta-
lis eſt conditio. ꝙ nullo ſibi obſidente cōſeneſcit
ac defluit. Talis aūt e diuerſo veritatis ſtatus eſt
ꝙ multis impugnantibus ſuſcitat̄ ⁊ creſcit. Q̄m
igit̄ ita genus nr̄m nobilitauit deus ei ſimiles ſtu
deamꝰ inueniri. Neqꝫ impoſſibile iſtud putemꝰ
q̄m tale illi q̄le nobis corpus fuit. talis anima. ta-
les cibi. Idem illum teqꝫ formauit. ⁊ quemadmo
dum illiꝰ ita eſt deus tuus. Vis di dona ī pau-
lo cognoſcere veſtimenta eius terror demonibꝫ
erant. Hec vero amplius admiranda. quia pau-
lus nec cuꝫ in pericula irrueret temeritatis argui
poterat: nec cum pericula ſurgerent timiditatis.
Amabat em̄ preſentem vitam ob lucrum docen
di. ⁊ rurſus eam valde deſpiciebat ob philoſo-
phiam ad quam illum mundi ꝯtemptꝰ euexerat
Deniqꝫ cū videris paulū ꝑicula fugientē: nō mi-
nus illum admireris: q̄ꝫ cū ſe ꝑiculis gaudet op-
ponē. vt ei hꝫ fortitudis: ita illud ē ſapie. Et cū vi-

deris illū de ſeipō aliqua ſonantē: ſil'r admireris.
ac ſi videris illū ſemetipm deſpicere: vt eñi illud
hūilitatis ē. ita iſtud magnanimitat'. Magis eñi
merebat' loq̄ndo de ſe q̄ȝ tacēdo laudari. Qm̄ ni
ſi feciſſet iſtud. culpabilior illis eēt. q̄ ſeipos ipor
tunc laudare didicerāt. Niſi eñi gl'iatꝰ fuiſſet: cre-
ditos ſibi oēs pdidiſſet. quia dum ſe humiliaſſet
eos extuliſſet. Amplius tunc paulus placuit glo-
riando: q̄ȝ alter laudes ꝓprias occultando. Nec
tātū q̄ſq; ꝓfuit. cū ſua merita celaret. q̄ȝ iſte cū ꝓ
deret. Eſt aūt grāde malū de ſeipō grāde aliq̄d di
cere atq; mirabile extremeq; demētie ē nulla imi-
nēte neccitate rex violenta ꝓrſus laudibꝯ velle d
corari. Nō h' ſm deū loq̄ iudiciū ē ſ; potiꝰ iſanie ē
Hoc eñi oēm mercedē euacuat laboribꝯ ſudori-
buſq; q̄ſitā. Etēim altiꝰ de ſe efferre ſermonē gl'i-
oſi ē. ⁊ iſolētis ſeſeq; iactātis. Dicē aūt illa q̄ pñti
cāe tātūmō neceſſaria ſūt. fructū amātis ⁊ multo-
rū remedia cogitātis ſic̄ ⁊ fec̄ paulꝰ: q̄ dū a pſeu-
do caper' i laudes ſuas ire ꝯpulſus ē maxie. q̄ di-
gnitatē ſuā oñderēt. Plā aūt ⁊ maiora cela-
uit. Veniā inquit ad viſiones ⁊ reuelatiōꝫ dei ꝓ-
co ⁊c. Tāta paulꝰ tāq; crebra cū deo hn̄s collo-
q̄a. q̄nta nec ꝓphetar' apl'or' vllus hūit. ꝓ ea iꝑe
hūilior r̄ddebat' viſꝰ ē plagas metuē: vt diſceres
q: cū ſm naturā vnꝰ erat ex pl'ibꝯ ꝓ volūtatē n̄ ſo
luꝫ ſ; mltos hoīes: verūetiā vnꝰ ex āgel' erat: neq;
ꝟo metuere plagas rep̄hēſiōe dignū. ſ; plagar'
metu aliq̄d idignū pietate ꝯmittē: ſ; ipō ei q̄ pla-
gas timet. q̄ i certamīe nō vincit' admirabilior oñ
dit': q̄ȝ ille q̄ non timet. ſic̄ nec merē culpabile eſt.
ſed ꝓ merorē dicere aut facere aliq̄d eorū q̄ deo
diſplicent. Hinc q̄lis fuerit paulus oñdit': q: i ta
li natura viuens potuit quodāmodo ſupra na-
turam q' ſi mortē timuit nec ipām quidē recuſa-
bat. Nō eñi naturam hr̄e infirmitatibꝯ ſubditaꝫ.
ſ; ſeruire infirmitatibꝯ criminoſū eſt: vt merito il-
le mirabilis habeat' q̄ imbecillitatem nature vo-
lūtatis ꝟtute ſupauit. q' ſi iohannē q̄ dicebatur
marcus a ꝯſortō ſepauit: hec itaq; rectiſſime ꝓ p̄
dicatōis officiū efficit. cū ſiq̄dē q̄ iſtud ſuſcepit
officiū. non oportet eſſe mollem aut reſolutū. ſed
fortē. ⁊ ꝓ cuncta robuſtū. Neq; eñi aliq̄s dꝫ at-
tingere p̄clari huiꝰ mūeris functiōeꝫ. niſi paratꝰ ſit
aīaꝫ milies tradē i mortē atq; diſcrimina. q̄ eñi n̄
tali aīo eſt. mltos alios ſuo pdet exemplo. magis
vtile ē ſi q̄eſcat ſibiq; tantum vacet. Nō ita gu-
bernatorē nō ad beſtias dimicantē. nō ludo gla-
diatorio deſtinatū nō quempiā ſic ad diſcrimina
atq; mortes paratā aīam oportet hr̄e: vt eū qui
officiū ſuſcepit p̄dicādi. Nā ⁊ picula ꝓfecto ma
iora ⁊ aduerſarij ſeuiores nec vſq; ꝓrſus ſibi con
ditione certat'. Celum nāq; i p̄mio. i ſupplicio. ge
henna ꝓponit'. Si vero aliqua inter eos cōmotō
facta eſt. noli hoc delictum putare: nō eñi cōmo-
ueri malum eſt. ſ; irrōnabiliter nulloq; iuſto fla-
gitante negocio cōmoueri malū eſt. Hunc ei af-
fectū ꝓuidus nobis creator inſeruit. vt dormien
tes aīas atq; reſolutas. ab iertia atq; deſidia ſu-
ſcitaret. q̄ſi eñi gladio aciē. ita mēti nr̄e ire acumē
impoſuit vt cum oportet: vtamur. Benignitas
aūt non ſp̄ bona ē. ſ; cū illā tēpus affligat. quādo
vero id nō adeſt. etiā illa viciosa eſt. Ita et pau-
lus ſepe h' vſus eſt affectu. ⁊ imodeſte loquētibꝯ
melior erat iratus. Hoc aūt in eo erat mirabile.
q̄a cum vinculis verberibꝯ atq; vulneribꝯ longe
ſplendidior erat. dyademate purpureaq; fulgē-
tibꝯ. Cunq; vinctus ꝓ tam vaſtū pelagus duce-
bat': ita gaudebat tanq; in maximū impiū duce-
retur. Poſtq; ꝟo romam ingreſſus ē nec ibi ſta-
re cōtentus eſt. ſ; in hiſpaniam ꝑcurrit: nec vnuꝫ
quidē die in ocio paſſus ē. ⁊ q̄ete trāſire. ſ; i p̄dicā
di ardore ipō igne ardētior nec picla timuit: nec
irriſiones erubuit. Hoc ꝟo maiori admiratōne
dignū eſt q' cū tam audax eſſet ac velut ad pugnā
ſemꝑ accinctus. ⁊ ignē quēdā belli aſpirās rurſꝰ
placabilem atq; flexibilē ſe prebebat. Nam ſeui
enti vel potius feruenti p̄ceperunt: vt iret tharſū
nō recuſauit: dixerūt ꝑ murū eū oportere deponi
⁊ paſſus ē. Huius rei grā ita faciebat. vt p̄dica-
tōi diutius inſiſteret. ⁊ multis hinc credētibꝯ iret
ad xp̄m. Metuebat ꝓfecto. ne forte pauꝑ hinc
atq; inops ſalutis multor' abſcederet. Ceterum
cūq; hi qui ſub vno pugnāt mgr̄o. viderint infi-
xa vulnera. fluētē ſāguinē ⁊ nec ſic hoſtibꝯ aliq̄n
cedentē. ſ; ſtantē fortiter. haſtaſq; vibrātē. ⁊ cre-
bris ictibꝯ aduerſarios corruere facientē nec oī-
no dolori ꝑcētē. maiori abſit dubio tāta duci ala
critate ſubdunt'. Hoc ita factū eſt i paulo ⁊c. vi-
dētes eñi illū ligatū cathenis. ⁊ nihilominus i car
cere p̄dicātē. videntes etiā vulneratū ⁊ tn̄ verbe
rantes ipōs ſermonē capiētes: maiorē ꝓfecto fi-
duciam colligebant. idq; ſignificās ait ita vt plu
res e fratribꝯ ꝯfidētes i vinculis meis abundant'
auderēt ſine timore ꝟbū dei loq. Tunc certioreꝫ
alacritatē ⁊ ipē capiebat. ac vehementiꝰ i adūſa-
rios ferebat'. ſic̄ eñi ignis in diuerſas plimā ma-
terias incidēs auget'. magis incremēta ſortit'. ſic
etiā lingua pauli q̄buſcunq; fuiſſet admota ad ſe
eos ꝯtinue trāſferebat. Impugnatores q̄ꝫ in eiꝰ
pabulū ſp̄uale efficiebat'. q: ꝑ ipōs euāgelij flā-
ma magis creſcebat. hec criſoſtomus.

Eptē fratres fue

rūt filij beate felicitatis. q̄ruꝫ nomina
ſunt. ianuarius. felix. philippꝰ. ſiluanꝰ
alexāder. vital' ⁊ marcial'. Hos oēs cū mr̄e iuſſu
imꝑatoris antonij. publius p̄fectus ad ſe vocari

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

fecit. Suaſitq̄ȝ mr̄i vt ſui ⁊ filioꝝ ſuoꝝ miſereri d̄
beret. q̄ ait. Neq̄ȝ blādicijs tuis potero allici: nec
terroribꝫ frāgi. Secura em̄ ſū de ſpū ſc̄o quē ha
beo: ꝙ te ſupabo viua ⁊ meli⁹ vicā occiſa. Et cō
uerſa ad filios ait. Uidete filij ī celū. ⁊ ſurſū aſpi
cite cariſſimi: q2 ibidē xp̄c nos expectat. fortit̄ ꝓ
xp̄o pugnate ⁊ fideles vos ī xp̄i aōre exhibete. ꝙ
pfect⁹ audiēs eā alapis cedi iuſſit. Cū g̊ mr̄ ⁊ filij
in fide ꝯſtātiſſimi pmanerēt. oēs mr̄e vidēte ⁊ cō
fortāte. diuerſis ſūt ſuplicijs pempti. Hāc bt̄aȝ
felicitatē vocat greg. pluſq̄ȝ mr̄eȝ: q2 ſepties paſ
ſa ē ī ſeptē filijs ⁊ octauo ī corpe ſuo. Idē gre. in
omel̄. bt̄a felicitaſ q̄ c̄dēdo extitit āncilla xp̄i p̄dicā
do facta ē martir xp̄i. Septē q̄ppe filios ſic p⁹ſer̄
liq̄re timuit viuos ī carne. ſic̄ carnales pēteſ ſolēt
metuē ne mortuoſ pmittāt. pturiuit ſpū q̄ſ carne
pepat vt p̄dicādo pareret deo q̄s carne pepeat
mūdo. Filios ſuos q̄s carnē ſuaȝ eē nouerat ſine
dolore nō poterat moriētes videre ſ; erat vis āo
ris interior q̄ dolorē vicerat carnis. Recte g̊ hāc
feiaȝ vltra mr̄eȝ dixerim: q̄ totiēs in filijs ē ⁊ tam
deſiderant̄ extincta. Dum em̄ multiplicit̄ marti
rium obtinuit: ip̄a quoq̄ȝ martirij palmā vicit. q2
⁊ amore xp̄i ſola mors ſua ei mīme ſuffecit. Paſ
ſi ſunt circa annum dn̄i centeſimumnonum.

Theodora nobilis

mulier et ſpecioſa apud alexandriam
tempe zenonis impatoris. virum ha
bebat diuiteȝ. ac timentē deū. Dyabolus aūt the
odore inuidēs ſanctitati. virū quendaȝ diuitem
in illius concupiſcentiaȝ incitauit. Qui eam cre
bris nuncijs ⁊ muneribꝫ moleſtabat vt aſſenſum
ſibi preberet. Sed illa nuncios reſpuebat et mu
nera cōtemnebat. Intātū aūt eū moleſtabat. ꝙ
ip̄am q̄etē hr̄e nō pmitteret. ⁊ pene deficere vide
ret̄. Tādē quādā magam ad eā miſit. q̄ eā vt vi
ri illi⁹ miſereret̄. ſibiq̄ȝ ꝯſentiret plurimū horta
bat̄. Que cū diceret ſe corā ocl̄is dei cuncta cer
nētis. tam grāde peccatū nunq̄ȝ ꝯmittere. malefi
ca adiunxit. Quicq̄d in die fit hoc vtiq̄ȝ de⁹ ſcit.
⁊ videt. q̄cq̄d aūt aduespaſcente ⁊ occidēte ſole
ꝯmittit̄ deus minime intuet̄. Dixitq̄ȝ puella ma
lefice. Nunqd veritatē dic̄? Et illa etiā: dico ve
ritateȝ. Decepta puella verbis malefice. dixit vt
adueſperaſcente die virū ad ſe venire facēt. ⁊ vo
luntatē ſuā adimplēt. Qd̄ cū viro retuliſſet. ille
vehementer exultās hora q̄ cōdixerat ad eā veit
ſecūq̄ȝ cōcubuit ⁊ abſceſſit. Theodora aūt ad ſe
ip̄am rediens amariſſime flebat: ⁊ faciem ei⁹ pcu
tiebat: dicēs. Heu. heu. me perdidi aīam meaȝ.
deſtruxi aſpectum decoris mei. Uir aūt eius do
mū rediēs. ⁊ vxorē ſuā ſic deſolatā ⁊ merētē vi
dens cauſaȝ tn̄ neſciēs eā conſolari nitebat̄. Sȝ
illa nullā conſolatiōem pcipere volebat. Mane
aūt facto q̄ddam monaſterium monialiū adijt: ⁊
abbatiſſam interrogauit. an deus q̄ddam graue
delictum qd̄ die aduesperaſcente cōmiſerat ſcire
poſſet. Cui illa. Nihil deo abſcondi pt̄: et deus
ſcit ⁊ videt oīe qd̄ fit q̄cunq̄ȝ hora illud cōmit
tat̄. Que flens amare dixit. Da mihi librū ſācti
euāgelij. vt ſortiar memetip̄am. Aperiēs reppit.
qd̄ ſcripſi: ſcripſi. Rediens g̊ domū dūȝ quadaȝ
die vir ſu⁹ abeſſet comaȝ ſuā p̄cidit ⁊ veſtimēta
viri aſſumens. ad quoddam monaſterium mona
choꝝ quod ꝑ decem ⁊ octo milia diſtabat feſti
nauit: ⁊ vt ibidem cum monachis reciperet̄ pe
tijt: ⁊ qd̄ petijt impetrauit. Interrogata de nōie
dixit ſe theodorū nuncupari. Illa xo officia oīa
humiliter faciebat: ⁊ eius ſeruitiū oībus gratum
fuit. Poſt aliquos g̊ annos abbas frēm theodo
rum vocauit: ⁊ vt boues iungeret: ⁊ oleū de ciui
tate afferret p̄cepit. Uir aūt ei⁹ plurimū flebat ti
mens ne cū altero viro receſſiſſet. Et ecce angel⁹
dn̄i ſibi dixit. Surge mane ⁊ ſta ī via martirij pe
tri apl̄i: ⁊ q̄ tibi obuiauerit ip̄a tua vxor erit. Quo
facto theodora cum camelis venit. ⁊ virum ſuuȝ
videns ⁊ recognoſcens intra ſe dixit. Heu me
vir bone me⁹. q̄ztū laboro ⁊ eripiar a peccato qd̄
feci in te. Cū aūt appropinquaſſet ſalutauit eū: di
cens. Gaudeat dn̄s meus. Ille aūt eā penitus n̄
cognouit. Sed cū diutiſſime expectaret ⁊ ſe de
ceptum clamaret. facta eſt vox ad eum: dicens.
Ille qui te heri mane ſalutauit. vxor tua erat.

Tāte aūt ſanctitatis fuit beata theodora: vt
multa miracula faceret. Nā ⁊ hominem a beſtia
laceratum eripuit et ſuis precibꝫ ſuſcitauit. Ip̄ſā
beſtiaȝ inſecuta maledixit. q̄ ſubito mortua cor
ruit. Dyabolus aūt ſāctitateȝ ſuā ferre nō valēs
eidem apparuit dicens. Meretrix pre oīībꝫ ⁊ ad
ultera. reliq̄ſti virū tuum vt huc venires ⁊ me cō
temneres: ꝑ virtutes meas tremendas in te ſuſci
tabo p̄lium: ⁊ ſi non te fecero crucifixū negare nō
dicas: quia ego ſum. Ip̄a aūt ſignum crucis ſibi
edidit. ⁊ ꝓtinus demon euanuit. Quadā aūt
vice cum de ciuitate cum camelis rediret. ⁊ ī quo
dā loco hoſpitata fuiſſet. puella quedam nocte
ad eā venit: ſic dicens. Dormi mecum. Que cuȝ
reſpueret. iuit ad alterum qui in eodem loco ia
cebat. Cum autem eius venter intumuiſſet: et de
quo concepiſſet interrogata fuiſſet ait monach⁹
ille. Theodorus dormiuit mecum. Natum igit̄
pueꝝ ad abbatem monaſterij trāſmiſerūt. Qui
cum theodorum increparet̄. ⁊ ille indulgen̄ ſibi
peteret: ſcapulis ſuis puerum impoſuit: et de mo
naſterio proiecit. Illa aūt abiecta per ſeptem an
nos extra monaſterium manſit. et de lacte peco
rum infantem nutriuit. Dyabolus autem tante

eiꝰ patiētie inuidēs. in ſpēm viri ſui ſe trāſfigurauit eiqꝫ dixit. Quid h̄ agis dn̄a mea: ecce lāgueo ꝓ te. nec aliquā ꝯſolatōʒ recipio. Vei ꝗ̄ lux mea qꝛ ſi cū viro alio iacuiſti h̄ tibi īdulgeo. At illa credens viꝝ ſuū eē dixit ad illū. Nunqꝫ amplꝰ tecū manebo: qꝛ filꝰ iohis militis iacuit mecū. ⁊ volo agē pn̄iaʒ de eo qđ ī te peccaui. Et cū oraſſet ſtatim euanuit ⁊ demonē eē cognouit. Altera iterū vice dyabolꝰ volēs eā terrere. in ſimilitudineʒ feraꝝ terribiliū demōes ad eā venerūt ⁊ vir qdā inſtigās eas dicebat. Comedite meretricē hāc. illa aūt orauit ⁊ euanuerūt. Altera vice multitudo militū veniebat ad eā quā pꝛīceps ꝑcedebat. ⁊ cū ceteri adorauerūt. Dixerūtqꝫ milites theodore. Surge ⁊ adora ꝑncipē nr̄m. Que rn̄dit. dominū deū adoro. Quod cū ꝑncipi nūciatū fuiſſet iuſſit eā adduci ⁊ tot tormētis affici. vt mortua putaret̄: ⁊ poſtmodū oīs turba euanuit. Alia iterū vice vidit ibidē aurū multū. q̄ ſignās ſe illud r̄fugit ⁊ deo ſe recōmēdauit. Altera iteꝝ vice vidit quendā caniſtrū plenuʒ omī genere ciborum ferentē ⁊ dicentē ſibi. Dicit pꝛīcepſ qui te cecidit tolle comede: quia neſciens fecit hoc. Illa autem ſe ſignauit ⁊ ꝓtinus euanuit. Completis autem ſeptem annis abbas patientiam eius conſiderans. eam reconciliauit: ⁊ cum puero ſuo in monaſterium introduxit. Ubi cū duos poſtmoduʒ annos laudabiliter ꝑegiſſet. puerum accepit. et ſecum illū in cella ſua clauſit. Quod cum abbati reuelatū fuiſſet. miſit quoſdaʒ monachos: qui diligentius auſcultarēt quidnā cum eo loqueret̄. Illa aūt puerum amplexans ⁊ deoſculans dixit. Fili mi dulciſſime tēpus vite mee venit. Relinquo te deo: ipſʒ patrē ⁊ adiutorē habeas: fili dulciſſime ieiunijs ⁊ orationibꝫ inſiſtas: ⁊ fratribꝫ tuis deuote ſeruias: hec dicens ſpiritum tradidit. ⁊ in domio feliciter obdormiuit: circa annum domini q̄dringēteſimū ſeptuageſimum. Qđ puer cernēs plurimum flere cepit. In ipſa aūt nocte viſio abbati monaſterij monſtrata ē in hūc modū. Nuptie marie parabant̄. ⁊ veniebant ordīes angeloꝝ ⁊ ꝓphetarū ⁊ martirū. ⁊ oīm ſāctoꝝ et ecce in medio eorū mulier ſola gloria ineffabili circūdata. Et venit vſqꝫ ad nuptias ⁊ ſedit ſuꝑ lectuʒ ⁊ omnes aſtantes adorabant eam. Et ecce vox: dicens. Hic eſt abbas theodorus qui falſo đ puero accuſatus eſt. Septem tempora ſuꝑ ea mutata ſunt. caſtigata eſt enim quia cubile viri ſui coinquinauit. Excitatus autem abbas concitus cū fratribus ad cellam eius iuit: ⁊ eam iam defunctā inuenit. Et intrantes ⁊ diſcooperientes. ipſam eē feminam inuenerunt. miſitqꝫ abbas ꝓ patre puelle que eam infamauerat ⁊ dixit illi. Vir filie tue mortuus eſt. ⁊ auferens veſtimentū mulierem eſſe cognouit. Factus ē igit̄ timor magnus ſuꝑ omnes qui audierunt. Angelus autem domini abbati locutus eſt. Surge velociter equum aſcēde ⁊ vade in ciuitatem. ⁊ ſi quis obuiauerit aſſume ⁊ tecum adduc: qui dum pergeret quidam vir currens ſibi obuiauit. Quem cum abbas interrogaret quo pergeret: ille ait. Mulier mea mortua eſt ⁊ vado videre eam. Et aſſumpſit abbas virum theodore in equum. Et venientes plurimum fleuerunt: ⁊ ipſam cum multis laudibus ſepelierunt Vir aūt eius cellaʒ vxoris ſue theodore accepit ⁊ ibidem permanens. tandem in domino obdormiuit. Puer autem theodore nutricem ſequens omni morum honeſtate pollebat: ita ꝙ mortuo abbate monaſterij in abbatem ipſe vnanimiter ē electus.

Margaretha dicitur a quadā ꝑcioſa gēma q̄ margaritha vocat̄. Que gemma eſt candida ꝑua ⁊ virtuoſa. Sic beata margaretha fuit cādida ꝑ virginitatē. ꝑua ꝑ humilitatē. virtuoſa ꝑ miraculorū opatōeʒ. Virtus aūt huiꝰ lapidis dicit̄ eſſe contra ſāguinis effuſionē. ꝯtra cordis paſſionē ⁊ ad ſpūs ꝯfortatōeʒ. Sic beata margaretha habuit virtutē ꝯtra effuſionē ſui ſanguinis ꝑ ꝯſtantiam qꝛ in ſuo martirio ꝯſtantiſſima extitit. Cōtra cordis paſſionem. i. demonis temptatōʒ. ꝑ victoriā. qꝛ ipa dyabolū ſuꝑauit. Ac ſpūs ꝯfortatōeʒ per doctrinā. qꝛ ꝑ ſuam doctrinā multoꝝ aīmos ꝯfortauit. ⁊ ad fidē xp̄i ꝯuertit. Cuius legendā theorhimus vir eruditus ſcripſit.

Margaretha de ciuitate anthiochie filia fuit theodoſij gētilium ꝑriarche. Hec nutrici t̄dit̄. ⁊ ad adultā etateʒ veniēs baptizat̄. et ꝓpter hoc exoſa patri plurimū habebat̄. Quadaʒ igit̄ die dum iam annum. xv. attigiſſet. ⁊ cum alijs virginibus oues nutricis cuſtodiret: prefectus olibrꝰ tranſitū inde faciens ⁊ puellam tam ſpecioſam cōſiderans mox in eius amore exarſit: ⁊ pueros ad eam concitus miſit: dicens. Ite et eam comprehendite vt ſi libera eſt eā mihi in vxorē accipiaʒ. Si ancilla eſt eam mihi in cōcubinā habeā. Cuʒ ergo fuiſſet eius cōſpectui ꝑn̄tata. eam de genere ſuo ac noīe ⁊ religione req̄ſiuit. Illa aūt reſpondit ſe genere nobilē. noīe margarethaʒ. religione xp̄ianā. Cui ꝑfectus duo ꝑma tibi recte ꝯueniūt qꝛ nobilis haberis. ⁊ pulcerrīa margaritha comꝓbaris. Sʒ terciū tibi n̄ ꝯueit: vt puella tam pulcra et nobil̄ deū hēat crucifixū. Cui illa vn de ſcis xp̄m fuiſſe crucifixū. Et ille ex libris xp̄ianorum. Cui margaretha. Cū igit̄ legat̄ pena xp̄i ⁊ gloria

que verecūdia ē vīa. vt vnū credatis ⁊ alteꝝ dene
getis. Cū aūt margaretha eū ſponte crucifixū fu-
iſſe ꝓ redēptōe nr̄a aſſereret. ꝫ nūc eū ineternū vi
uere affirmaret: iratꝰ pfectꝰ eā in carcerē mitti iuſ-
ſit. Sequēti aūt die eā ad ſe vocari fecit. eiqꝫ di-
xit. Uana puella miſerē pulcritudīs tue ⁊ deos
nr̄os adora: vt tibi bn̄ ſit. cui illa. Illū adoro quē
terra ꝯtremiſcit. mare formidat. ⁊ oēs creature ti-
ment. Cui pfectꝰ. Niſi mihi ꝯſentias corpꝰ tuū
faciā laniari. Cui margaretha xp̄c ī mortē ſeipm̄
ꝓ me tradidit: ⁊ iō ꝓ xp̄o mori deſidero. Tūc pfe
ctꝰ iuſſit eā in eculeū ſuſpendi. ⁊ tamcrudeliter p̄-
mo virgis. deinde pectinibꝫ ferreis vſqꝫ ad nuda
tōeꝫ oſſiū laniari. ꝙ ſanguis de eiꝰ corpe tanqꝫ de
fonte puriſſimo emanauit. Flebāt aūt q̇ ibi ade-
rāt ⁊ dicebāt. O margaretha vere de te dolemus
qꝛ corpꝰ tuū tācrudeliter laniari cōſpicimꝰ. O q̄-
lē amiſiſti pulcritudinē ꝓpter tuā incredulitateꝫ.
Tn̄ nunc vel ſaltē crede vt viuas. Quibꝫ illa. O
mali ꝯſiliarij recedite ⁊ abite. hec carnis cruciatio
eſt aīe ſaluatio. Dixitqꝫ ad pfectū. Impudēs ca-
nis ⁊ inſatiabilis leo. in carnē ptatē habes. ſed aī-
mā xp̄c reſeruat. Prefectꝰ aūt faciē clamide ope
riebat. nec tantā ſanguīs effuſionē videre pote-
rat. Deinde eā deponi fecit. ⁊ eā in carcerē reclu-
di iuſſit. ⁊ mira ibi claritas fulſit. Ubi dum eſſet.
orauit dn̄m vt inimicū q̇ ſecū pugnaturꝰ eēt ſibi
viſibilit̄ demōſtraret. Et ecce draco imaniſſimꝰ
ibidē apparuit. q̇ dū eā deuoraturꝰ īpetraēt. ſignū
crucis edidit. ⁊ ille euanuit. Uel vt alubi legitur.
os ſup caput eiꝰ ponens. ⁊ linguā ſup calcaneuꝫ
porrigens. eā ꝓtinꝰ deglutiuit. Sꝫ dūꝫ eā abſor-
bere vellet. ſigno crucis ſe muniuit. ⁊ ideo draco
virtute crucis crepuit ⁊ virgo illeſa exiuit. Iſtud
aūt quod dicit̄ de dracōis deuoratōe. ⁊ ipiꝰ cre-
patione apocriphū ⁊ friuolū reputat̄. Dyabolꝰ
iteꝝ vt eā decipe poſſet in ſpeciē hoīs ſe mutauit.
Quē videns ī orōneꝫ ſe dedit. ⁊ dū ſurrexiſſꝫ dy-
abolꝰ ad eaꝫ acceſſit ⁊ manū tenēs dixit. Suffici-
ant tibi que feciſti. iō nunc ceſſa de mea pſona. Il-
la aūt eū p caput apprehendit. ⁊ ſub ſe ad terram
deiecit. ⁊ ſup ceruicē eiꝰ dextrū pedeꝫ poſuit ⁊ di-
xit. Sternere ſupbe demon ſꝫ pedibꝫ femīe. De-
mon aūt clamabat. O beata margaretha ſupatꝰ
ſum. ſi iuuenis me vinceret nō curaſſem: ecce a te-
nera puella ſupatꝰ ſum. ⁊ inde plus doleo qꝛ pat̄
tuꝰ ⁊ mat̄ amici mei fuerūt. Illa ꝟo eum coegit.
vt diceret cur veniſſet. q̇ ſe veniſſe ait: vt ſibi con-
ſuleret ꝙ monitis pſidis obediret. Coegit quoqꝫ
vt diceret. cur xp̄ianos tammultiplr̄ temptaret.
Qui rn̄dit. Naturale odiū ſibi eē ꝯ viros virtuo
ſos: ⁊ qꝫuis ſepe ab eis repellat̄. ſed tn̄ deſiderio
ſeducēdi ipſe infeſtꝰ exiſtit. ⁊ qꝛ inuidet hoī de fe-
licitate quā ipe amiſit. qꝫuis eam recuperare non
poſſet. ipſam tn̄ alijs auferre ꝯtēdit. Addiditqꝫ ꝙ
ſalomō infinitā demonū multitudinē ī qdāꝫ vaſe
īcluſit. pꝰ mortē ſuā cū de illo vaſe demōes ignem
mitterēt ⁊ hoīes ibidē magnū theſauꝝ eē puta-
rēt. ⁊ vas ꝯfregert ⁊ demōes exeūtes aerē imple-
uerūt. His dictis ꝟgo pedē ſubleuauit ⁊ dixit.
Fuge miſer. ⁊ demō ſtatim euanuit. Secura igit̄
efficit̄: qꝛ q̄ pricipē vicēat miſtꝝ ꝓculdubio ſupe
raret. Sequēti igit̄ die ꝯuenietibꝫ ꝑplis iudici
pn̄tat̄ ⁊ ſacrificare ꝯtēnēs exuit̄. corpuſqꝫ facibꝫ
ardētibꝫ ꝯburit̄. ita ꝙ cūcti mirarēt̄ quō tātenēa
puella tot poſſet tormēta ſuſtinere. Deinde ī va-
ſe pleno aq̄ ipſam ligari ⁊ poni fec̄ vt ex penaꝝ cō
mutatōe ꝯcreſcēt vis doloris. Sꝫ ſubito t̄ra ꝯcu
tit̄. ⁊ cūctis vidētibꝫ ꝟgo illeſa egredit̄. Tūc qn-
qꝫ milia viroꝝ crediderūt. ⁊ ꝓ noīe xp̄i capitaleꝫ
ſnīaꝫ acceperūt. Prefectꝰ aūt timēs ne alij ꝯuer-
terēt̄. ꝯcitus bt̄am margarethā decollari pcepit.
Illa aūt impetrato orādi ſpacio ꝓ ſe ⁊ ſuis pſecu
toribꝫ. necnō ⁊ ꝓ eiꝰ memoriā agētibꝫ ⁊ ſe inuocā
tibꝫ deuote orauit. Addēs vt quecūqꝫ in ptu pi-
clitās ſe inuocaret illeſā ꝓlem emitteret. Factaqꝫ
ē aūt vox de celo ꝙ in ſuis ſe nouerit petitiōibus
exauditā. Surgēſqꝫ ab orōe dixit ſpiculatori: fr̄
tolle gladium tuum ⁊ pcute me. Qui pcutiēs ca
put eius vno ictu abſtulit. ⁊ ſic martirij coronam
ſuſcepit. Paſſa ē aūt. xiij. kalēdas auguſti vt ī eiꝰ
hyſtoria inuenit̄. Alubi legit̄ ꝙ tercio ydus iulij.
De hac ſancta virgine ſic dicit qdā ſanctꝰ. be
ata margaretha fuit timoris dei plena. iuſticia p̄-
dita. religione ꝯperta. ꝯpūctōe pfuſa. honeſta-
te laudabilis. patia ſingularis. Nihilqꝫ ī ea ꝯtra-
rium religioni xp̄iane inueniebat̄. odioſa pr̄i ſuo
dilecta dn̄o nr̄o ihū xp̄o.

Lexius fuit filius

Euphemiani viri nobiliſſimi roma-
norū. ⁊ in aula imꝑatoris primi. Cui
tria milia pueroꝝ aſſiſtebāt. qui zonis aureis cin-
gebant̄. ⁊ veſtimētis ſericis induebant̄. Erat aūt
pfectus euphemianꝰ valde miſericors. ⁊ ſingul̄
diebꝫ in domo ſua tres mēſe. paupibꝫ. orphanis.
viduis ⁊ pegrinis parabant̄. qbꝫ ſtrēnue ſeruie-
bat. ⁊ hora nona ipe cum viris religioſis cibum ī
timore dn̄i capiebat. Cui vxor nomine Aglaes
eiuſdē religionis ac ꝓpoſiti erat. Cum aūt filium
nō haberent. ad pces tn̄ ſuas dn̄s eis cōtulit fili-
um poſt quem ipi deinceps in caſtitate viuere fir
manerunt. Traditus autem puer liberalibꝫ diſci
plinis. cum oībus philoſophie artibꝫ ipſe flore
ret. et iam ad puberem etatem veniſſet puella ſi-
bi de domo imperiali eligitur. ⁊ ſibi in coniugem
copulatur. Uenit nox in qua cum ſponſa ſua ſu-
ſcepit ſecreta ſilentia. Tunc ſanctus iuuenis

cepit ſpõſã ſuã ĩ dĩ timore inſtruẽ: ac ipaꝫ ad ꝟ-
ginitatꝭ ꝓuocare pudorẽ. Deinde anuluꝫ ſuũ au-
reũ ⁊ caput balthei q̃ cīgebatꝭ ſibi ſuãda t̃didit
dicẽs. Suſcipe h̃ ⁊ ſua. donec dõ placuerit. ⁊ do-
minus ſit int̃ nos. Pꝰ h̃ d̃ ſuba ſua accipiẽs ad
mare diſceſſit. Aſcẽdẽſqꝫ occulte nauẽ laodiciã
vſqꝫ deuenit. indeqꝫ pgẽs in ediſſaꝫ ciuitatẽ ſy-
rie ꝓfectꝰ ẽ. Ubi imago dñi nr̃i ihũ xp̃i ſine hu-
mano ope facta ĩ ſindone habebatꝭ. Quo pue-
niẽs oĩa q̃ ſecũ detulerat paupibus diſtribuit: ⁊
veſtimẽta vilia induẽs cũ ceteris paupibꝰ ĩ atrio
dei genitricis marie ſedere cepit. De elemoſinis
ꝟo quãtũ ſibi ſufficẽ poterat ſibi r̃tinebat. cete-
ra ꝟo alijs paupibꝰ erogabat. At ꝟo pr̃ d̃ re-
ceſſu filij plurimũ ingemiſcẽs. p vniuerſas mundi
ptes pueros ſuos miſit. qui eũ diligẽter inquire-
rẽt. Quoꝝ cũ aliq̃ ad ciuitatẽ ediſſaꝫ veniſſent. ab
eo cogniti h̃ ipi eũ mĩme cog̃ſcẽtes. eidẽ cũ cete-
ris paupibꝰ elemoſinas tribuerũt. q̃s accipiens
dõ grãs agẽs dixit. Grãs tibi ago dñe q2 a ſer-
uis meis elemoſinã recipe me feciſti. Reuerſi aũt
pueri renũciãt prĩ q nuſqꝫ valeat repiri. Mat̃
igr̃ ſua a die ſui receſſus ſaccũ ĩ pauimẽto cubicu-
li ſui ſtrauit: vbi eiulãs lamẽtabiles voces dabat
dicẽs. Hic ſp̃ ĩ luctu manebo donec filiũ meum
recupauero. Spõſa ꝟo ad ſocrũ dixit. Donec
audiã de ſpõſo meo dulciſſimo: inſtar turturis
ſolitaria tecũ manebo. Cũ aũt alexiꝰ ĩ p̃dicto
atrio decẽ ⁊ ſeptẽ ãnos manẽt ĩ dĩ ſuitiõ. imago
tãdẽ btẽ ꝟgĩs q̃ ibidẽ erat cuſtodi ecc̃ie dixit.
Fac introire hoĩeꝫ dĩ: q2 dignꝰ ẽ regno celoꝝ
⁊ ſpũs dei req̃eſcet ſup eũ. Nã oĩo eiꝰ ſic incen-
ſũ in ꝯſpectu dĩ aſcẽdit. Cũ aũt cuſtos d̃ q̃nã di-
cẽt ig̃raret iteꝝ ei dixit. Ille q̃ foris ſedet ĩ atrio
ipſe ẽ. Tũc cuſtos feſtinꝰ exijt: ⁊ ipm̃ ĩ ecc̃iã itro-
duxit. Qd̃ factũ dũ cũctis inoteſcẽt. ⁊ ab oĩbus
venerari cepiſſꝫ. hũanã gl̃iaꝫ fugiẽs ind̃ receſſit
⁊ laodiciã venit. ibiqꝫ nauẽ aſcẽdẽs. cũ ĩ tharſuꝫ
cilicie vellet pgẽ. diſpẽſãte dõ nauis a vẽtis pul-
ſa ĩ romanũ portũ deueit. Qd̃ cernẽs alexiꝰ ait
intra ſe. In domo prĩs mei ignotꝰ manebo: nec
alteri oneroſus ero. Prẽꝫ igr̃ a palatio redeũtẽ
m̃ltitudĩe obſeq̃ntiũ circũdatũ obuium hũit: ac
poſt eũ clamare cepit. Serue dĩ me pegrinuꝫ in
domo tua ſuſcipi iubeas: ⁊ d̃ micis menſe tue me
nutrire facias. vt tui q̃ꝫ pegrini dignetꝭ dñs mi-
ſereri. Qd̃ audiẽs pr̃ ob amorẽ filij ſui eũ ſuſci-
pi iuſſit ⁊ locũ ꝓpriũ ĩ domo ſua ꝯſtituit. Et cibũ
d̃ mẽſa ſua t̃buit: ⁊ miſtrũ ꝓpriũ delegauit. Ipſe
aũt ĩ oroĩbꝰ pſeuerabat. ⁊ corpꝰ ſuũ ieiunijs ⁊ vi-
gilijs macerabat. Famuli aũt domꝰ ipm̃ m̃ltiplr̃
deridebãt: ⁊ aquã vtẽſiliũ ſup caput eiꝰ freq̃nt̃
fũdebãt. Sꝫ ipſe ad oĩa patiẽs valde erat. De-
cẽ et ſeptẽ igr̃ ãnos in domo prĩs ꝯmãſit ſic ig-
tus. Uidens g̃ p ſpm̃ q appropiquaret ter-
minus vite ſue. carthã cũ attramẽto petijt ⁊ to-
tuꝫ ordieꝫ vite ſue ibidẽ ꝯſcripſit. Dñica igitur
die poſt miſſaꝝ ſolẽnia in ſanctuario vox de ce-
lo ĩſonuit: dicẽs. Uenite ad me oẽs q̃ laboratis
⁊ onerati eſtis ⁊ reficiã vos. Qd̃ audiẽtes oẽs
territi ĩ facies ſuas ceciderũt. Et ecce vox ſecun-
do dicẽs. Querite hominem dei vt oret pro ro-
ma. Querẽtibꝰ illis ⁊ mĩme inueniẽtibꝰ iteꝝ di-
ctũ ẽ. In domo eufemiani q̃rite. Req̃ſitus ille ſe
nihil ſcire de hoc dicebat. Tũc imꝑatores archa-
dius ⁊ honorius vna cum pontifice innocentio
ad domum predictam venerunt ⁊ ecce miniſter
alexij ad dñm ſuũ veit: dicẽs. Uide dñe ne ille
pegrinus nr̃ ſit: q2 magne vite ⁊ patiẽtie hõ eſt.
Currẽs igr̃ euphemianꝰ eũ defunctũ repit ⁊ vul-
tũ eius tãqꝫ angeli rutilãtẽ vidit. Uoluitqꝫ car-
thã quam ĩ manu hẽbat accipe. Sed nequiuit.
Exeunte igitur eo. cũ hoc imperatoribus et põ-
tificibus retuliſſet: ⁊ illi ad eum intraſſent: dixe-
runt. Quis peccatores ſumus. regni tamen gu-
bernacula gerimus: ⁊ hic curam vniuerſalis re-
giminis paſtoralis. Da igitur nobis carthã vt
ſciamus que in ea ſcripta ſunt. Et accedẽs pon-
tifex chartam de manu ſua accepit: ⁊ ille eaꝫ ſta-
tim ſibi dimiſit. Fecitqꝫ eam legi corã omni po-
pulo ⁊ multitudine ⁊ patre ipſius. At euphemi-
anus hoc audiens nimio dolore cõturbatus ob-
ſtupuit. ⁊ factus exanimis reſolutuſqꝫ viribus
in terram decidit. Cum ꝟo aliqꝫtulum ad ſe re-
diſſet. veſtimenta ſua ſcidit. Cepitqꝫ canos ca-
pitis ſui euellere. barbaꝫ trahere. atqꝫ ſemetipſꝫ
diſcerpere. ac ſuper filij ſui corpus corruens: ex-
clamabat. Heu me fili mi: quare me ſic contri-
ſtaſti. ⁊ per tot annos mihi dolores ⁊ gemitꝰ in-
cuſſiſti. Heu me miſerum: quia te video bacu-
lum ſenectutis mee in grabato iacentem ⁊ non
loquentem mihi. Heu me qualem conſolatio-
nem decetero habere potero. Mater ꝟo eius
hoc audiens: quaſi leena rumpens rethe ſciſſis
veſtimentis ruens. coma diſſoluta ad celuꝫ ocu-
los leuabat. Et cum pre nimia multitudine ſan-
ctum corpus adire non poſſet. clamans dicens.
date mihi vie aditum: vt videam filium meum:
vt videam conſolationem aĩe mee. ⁊ qui ſuxit
vbera mea. Et cũ perueniſſet ad corpus incum-
bẽs ſr̃ illd̃ clamabat. Heu me fili mi: lumẽ ocu-
loꝝ meoꝝ: q̃re ſic nob̃ feciſti ⁊ tam crudelit̃ nobi-
ſcũ egiſti. Uidebas prẽꝫ tuũ ⁊ me miſerã lacri-
mãtes: ⁊ non oñdebas teipm̃ nobis. Serui tui
iniuriabantꝭ tibi ⁊ ſuſtinebas. Et iterũ atqꝫ iteꝝ
proſternebat ſe ſupra corpus et nunc brachia
ſuper illud expandebat: nunc manibus angeli-
cum vultuꝫ contrectabat oſculanſqꝫ: clamabat

Plorate mecū oēs q̇ adeſtis: qꝛ ꝑ decē ⁊ ſeptē
ānos eū ī domo mea habui. ⁊ ñ cognoui. qꝛ vni/
cus fili⁹ me⁹ eēt. Serui eẗ euꝫ ꝯuiciabāt alapis
ꝑcutiebāt. Heu me q̇s dabit ocl'is meis fōtem
lacrimaꝝ: vt plāgā die ac nocte dolorē aīe mee.
Spōſa vō ei⁹ induta veſte adriatica cucurrit
plorās ⁊ dicēs. Heu me qꝛ hodie deſolata ſuꝫ
⁊ apparui vidua: iā nō habeo ī quem ꝯſpiciam.
nec in queꝫ ocl'os leuē. nūc ruptū ē ſpeculū me/
uꝫ: ⁊ perijt ſpes mea. Ammodo īcipit dolor q̇ fi
nē ñ hꝫ. Populus aẗ audiēs hec: lacrimabiliẗ
flebat. Tūc pōtifex cū īꝑatoribꝫ poſuerūt cor/
pus ī honorato feretro. ⁊ duxerūt ī mediā ciui/
tatē: ⁊ nūciatū ē ꝑplo: iuētū eē hoīeꝫ dei. quē ci/
uitas tota querebat. ⁊ oēs obuiā currebāt ſcōo
Si q̇s aẗ īfirmus illō corpus ſcīſſimū tāgebat
ꝯtinuo curabaẗ. ceci viſū recipiebāt. demonia/
ci curabanẗ. Jmꝑatores aẗ tanta mirabilia
vidētes. ceperūt ꝑ ſe cū pōtifice lectū portare: vt
⁊ ipi ſcīficarenẗ ab eodē corꝑe ſcōo. Tūc īmꝑa/
tores iuſſerūt copiā auri ⁊ argēti ī plateis ſpargi
vt turbe occuparenẗ amore pecuiaꝝ. ⁊ ſinerent
corpus ſcīm ꝑduci ad ecclīā. Sꝫ plebs amore
pecūiaruꝫ ſepoſito. magis ac magꝭ ad tactū ſa/
cratiſſimi corꝑis irruebat. Et ſic cum magno la
bore ad templū ſancti bonifacij martiris illō tā
deꝫ ꝑduxerūt. Et illic ꝑ ſeptē dies ī dei laudibus
ꝑſiſtētes. oꝑati ſūt monumētū ex auro ⁊ gēmis et
lapidibꝫ ꝑcioſis. Jn q̇ ſcīm corp⁹ cū magꝭ vene
ratōe collocauerūt. De ipō q̇ꝫ monumēto ita ſu
auiſſim⁹ odor fragrauit vt oībꝫ videreẗ aroma
tibꝫ eē plenū. Obijt aẗ. xvj. kal. auguſti circa an
nū dñi tricēteſimū viceſimūoctauū.

Raxedis virgo

fuit bēe potētiane ſoror q̄ fuerūt ſo/
rores ſcī nouati ⁊ Thimothei q̇ ab
apl'is ī fide ſūt eruditi. Qui cū ꝑſecutiōe ſeuiēte
mltoꝝ xpianoꝝ corꝑa ſepeliſſēt. ⁊ facultates ſu
as pauꝑibꝫ erogaſſēt. tādē ī pace quieuerūt. Cir/
ca annū dñi cēteſimūſexageſimūquītū ſb mar/
co ⁊ anthonio ſecūdo.

Aria īterpretatur

amarū mare. vl' illūiatrix aut illumīata
Per h̄ tria intelligūẗ tres ꝑtes optime
q̄s elegit. ſ. ꝑs pnie. ꝑs ꝯtēplatōis interne. ⁊ ꝑs
celeſtis glīe. De q̄ triplici ꝑtē intelligiẗ qđ dicit
dñs. Maria optīam ꝑtē elegit ⁊c. Pria em̄ ꝑs
ñ auferetur rōe finis q̇ ē ꝯſecutō btitudis. Se/
cūda rōe ꝯtinuitatis: qꝛ ꝯtēplatō vie cōtinuaẗ
cū ꝯtemplatōe patrie. Tercia rōe ſue eternita/
tis. Jncq̄tum igitur elegit optimam partem pe
nitentie dicitur amarum mare: quia ibi multam
amaritudinem habuit. quod patet quia tot la/
crimas fudit ꝙ inde pedes domini lauit. Jncq̄/
tum elegit optimam partem contemplationis
interne. dicitur illuminatrix: quia ibi hauſit au/
de quod poſtmodum effudit abunde: ibi lumē
accepit quo poſtmoduꝫ ceteros illuſtrauit. Jn/
q̄tum elegit optimam parteꝫ celeſtis glorie. di
citur illuminata. quia nūc illuminata eſt ⁊ lumi/
ne perfecte cognitionis in mente. ⁊ illuminabiẗ
lumine claritatis in corpore. Magdalena dici/
tur quaſi manens rea. vel magdalena interpre/
tatur munita. vel inuicta. vl' magnifica. per que
inſinuatur qualis fuit ante conuerſionem. qualꝭ
in conuerſione ⁊ qualis poſt conuerſioneꝫ. Nā
ante conuerſionem fuit manens rea per obliga
tionem ad penam eternaꝫ. Jn conuerſione mu/
nita vel inuicta ꝑ penitentie armaturam. Opti/
me enim omnibus armis penitentie ſe muniuit:
quia quot in ſe habuit oblectamēta: tot de ſe rep
perit holocauſta. Poſt conuerſionem magni/
fica per gratie ſuperabūdantiā. quia vbi abun/
dauit delictum ſuperabundauit ⁊ gratia.

Aria magdalena

a magdalo caſtro cognominata cla/
riſſimis eſt orta natalibus. vtpote ex
regia ſtirpe deſcendentibꝫ: c⁹ pater ſyrus maẗ
vō eucharia nuncupata eſt. Hec cū fratre ſuo
lazaro ⁊ ſorore ſua martha. magdalum caſtruꝫ
quod eſt ſecūdo miliario a genazareth ⁊ betha
niam caſtellum quod eſt iuxta hieruſaleꝫ. ⁊ ma
gnam hieroſolimorum partē poſſidebat. Qui
tamen omnia inter ſe taliter diuiſerūt. ꝙ maria
magdalum a quo ⁊ magdalena nuncupata eſt.
Lazarus partem vrbis hieruſalem. ⁊ martha
bethaniam poſſederunt. Cum autem magdale
na delicijs corporis ſe totum exponeret ⁊ laza/
rus plus militie vacaret. Martha prudens ꝑ/
tes ſororis ⁊ fratris ſue ſtrennue gubernabat. ⁊
militibus ⁊ famulis ſuis ac pauperibus neceſſa
ria miniſtrabat. Omnia tamen hec poſt aſcenſi
onem domini vendiderunt ⁊ ad pedes apoſto/
lorum precium poſuerunt. Cum igitur magda
lena diuitijs abundaret quia rerum affluentiaꝫ
voluptas comes ſequitur. quāto diuitijs ⁊ pul
critudine ſplenduit. tanto corpus ſuum volup/
tati ſubſtrauit. Unde iam proprio nomine per
dito peccatrix ꝯſueuērat appellari. Sꝫ cū xp̄c
illic ⁊ alubi ꝑ̄dicaret. illa nutu īſpirata diuo. ad
domū ſymōis leproſi (vbi audiuit euꝫ diſcūbē)
ꝑꝑauit. ⁊ ñ audēs vt peccatrix inẗ iuſtos ꝯpa/
rē. rtro ſec⁹ pedes dñi māſit. vbi pedes e⁹ lacriꝭ
lauit. capill'ꝭ tſit ⁊ vngēto ꝑ̄cōſo ꝑūxit. Nā icole
rgiōis illi⁹ ꝓpẗ vehemētiſſim ſolꝭ ardorē vngēt. ⁊

balneis vtebāť. Cūq̄ʒ ſymō phariſeꝰ inť ſe co-
gitaret.qm̄ ſi h̄ eēt ꝓpħa a peccatrice tāgi ſe ne-
quaq̄ʒ ꝑmittēt.dn̄s illū ꝺ ſupba iuſticia r̄dargu
it.⁊ mlieri oīa pcc̄a dimiſit. Hec eſt ḡ illa maria
magdalena.cui dn̄s tāmag̃ bn̄ficia ꝯtulit.⁊ tā-
ta dilectōis ſig̃ oſ̄dit. Nā ab ea ſeptē demonia
expulit:i ſuo amore eā tōťr accēdit:familiariſſi-
mā eā ſibi ꝯſtituit:hoſpitā ſuā fec.⁊ ꝓcuratricē
ſuā eā i itinē hr̄e voluit:eaʒ ſꝑ dulciť excuſauit.
Nā excuſauit eā apꝺ phariſeū q̇ dicebat ip̄aʒ
imūdā.⁊ apꝺ ſororē ſuā q̄ dicebat ip̄aʒ ocioſā.
⁊ apud iudā q̇ dicebat eā ꝓdigā.lacrimātē vi-
dens lacrīas ꝯtinē n̄ potuit. Cꝰ dilectiōe q̄dri-
duanū frē̄m ſuū r̄ſuſcitauit. Cꝰ amore marthā
ſororē ſuā a fluxu ſāguīs quē .vij.annis ꝑpeſſa
fuerat liberauit. Cꝰ merit̄ marcillā ſororis ſue
famulā.vt illꝺ tābē̄m ⁊ tādulce ꝟbū exclamās:
dicēt:bt̄s vēter q̇ te portauit dignā fecit. Nam
ſm̄ amb.illa fuit martha ⁊ h̄ eiꝰ famula. Hec ē
īquā illa q̄ dn̄i pedes lacrimis lauit capilľ terſit
⁊ vngēto ꝑunxit.q̄ tp̄e gr̄e ſolēnē pn̄iaʒ p̄mo fe
cit:q̄ optimā ꝑtē elegit.q̄ ad pedes ſedens dn̄i
ꝟbū eꝰ audiuit:⁊ dn̄i caput ꝑunxit:q̄ iuxᷓ crucē
ī dn̄i paſſiōe fuit:q̄ vnguēta parās corpꝰ eꝰ vn
guē voluit.q̄ a monumēto diſcipuľ r̄cedētibꝫ n̄
receſſit.cui xp̄s r̄ſurgēs p̄mo apparuit.⁊ apl̄oꝝ
apl̄aʒ fecit. Poſt aſcēſiōʒ igr̄ dn̄i.ſ.āno .xiiij
a paſſiōe.cū iudei ſtephanū iādiu occidiſſent:et
ceteros diſcipulos a iudee finibꝫ eieciſſent.diu̾-
ſas gētiū diſcipuli ſubeūt regiōes:ꝟbū dn̄i ibi-
dē ſciantes. Erat aūť tūc tp̄is cū apl̄is bt̄s maxi-
nꝰ vnꝰ de.lxxij. dn̄i diſcipl̄is cui a bt̄o petro ma
ria magdalena fuerat ꝯmēdata. In hac igr̄ di-
ſperſiōe.bt̄s maxīnꝰ maria magdalena.lazarꝰ
frať eiꝰ. Martha ſoror ip̄iꝰ.⁊ marcilla pediſſeq̄
marthe.nec n̄ ⁊ bt̄s cedoniꝰ q̇ cecꝰ a natiuitate ex
titerat.ſ̄ a dn̄o illumīatus.omēs hi ſimiľ ⁊ pl̄es
aliȷ̄ xp̄iani.naui ab īfidelibꝫ īpoſiti ⁊ pelago ſine
aliq̄ gubernatore expoſiti vt oēs.ſ.ſiľ ſb̄merge-
rēť.diuino tādē nutu marſiliā aduenerēt. Ubi
cū nullos q̇ eos hoſpicio recipe vellēt īueniſſent
ſub q̄dā porticu q̄ phano gētis illiꝰ terre p̄erat
morabātur. Cū aūť bt̄a maria magda. vidēt po
pulū ad phanū ꝯfluere:vt ydolis imolaret.aſ-
ſurgens vultu placito facie ſerena.lingua diſer
ta.eos ab ydoloꝝ cultura reuocabat.⁊ xp̄m cō-
ſtātiſſime p̄dicabat. Et admirati ſt̄ vniuerſi.p̄
ſpecie p̄ facūdia.p̄ dulcedie eloq̄ntie illiꝰ. Nec
mirᷓ ſi os qꝺ tāpia ⁊ tāpulcra pedibꝫ ſaluatoꝝ
infixerat oſcľa.ceteris ampliꝰ verbi dei ſpiraret
odorē. Poſt h̄ aūť aduēit pꝛīceps ꝓuīcie illiꝰ cū
vxore ſua.vt ꝓ habēda ꝓle ydolis immolaret.
Cui magdalena xp̄m p̄dicās ſacrificia diſſuaſit
Interea euolutis aliq̄t dieꝝ curricuľ:apparuit
in viſu magdalena illi matrone:dicēs. Quare
cū tot diuitijs abūdet̄.ſc̄tos dei fame ⁊ frigore
mori ꝑmittit̄:addidit ⁊ mīas niſi marito ſuo ꝑ
ſuaderet:vt ſc̄toꝝ inopiā releuaret.irā di oipo-
tētis incurreret. Ip̄a aūť viro ſuo viſiōeʒ īdicare
timuit. Seq̄nti igr̄ nocte eidē ſilia dicēs:appa-
ruit.ſ̄ adhuc viro ſuo h̄ indicare neglexit. Ter
cio ꝟo ſb̄ intēpeſte noctis ſilētō.apparuit vtriſ-
q̄ʒ fremens ⁊ irata vultu igneo.ac ſi tota domus
arderet ⁊ ait. Dormis ne tyrāne mēbrū pr̄is tui
ſathane.cū vipera cōiuge tua:q̄ tibi indicare
noluit ꝟba mea. Quieſcis ne crucis xp̄i inimi-
ce:diuerſis ciboꝝ generibꝫ vētris tui r̄fecta iglu
uie:⁊ ſc̄tos di fame ⁊ ſiti ꝑmittis pire. Iaces ne
ī palatio pannis inuolutus ſericis:⁊ illos deſo-
latos ⁊ ſine hoſpicio vides ⁊ p̄teris. Non ſic ini
que nō ſic euades.nec impune feres:q̄ꝛ intātum
eis bn̄facere diſtuliſti. Sic locuta ē ⁊ abſceſſit.
Cunq̄ʒ matrona vigilans ſuſpiraret ⁊ tremeret
viro ſuo eadē ꝺ cā ſuſpirāti ait. Dn̄e mi vidiſti
ne ſomniū qꝺ vidi: Uidi inq̄t ⁊ admirari ⁊ pa-
uere non deſino q̇d inde faciemus: Cui mulier.
vtilius eſt ei obtꝑare q̄ʒ irā di ſui quē p̄dicat in-
currere. Quapropť ip̄os hoſpicō r̄cepēt ⁊ eis
neceſſaria miniſtrauerūt. Cū aūť quadā die ma-
ria magdalena p̄dicaret:predictus pꝛīceps di-
xit ei. Putas poſſe defendē fidem quā predicas
Cui illa. Equidē illā defendē preſto ſū. vtpote
q̄tidianis miraculis ⁊ p̄dicatiōe mgr̄i mei petri
q̄ rome p̄ſidet roboratam. Cui princeps cū con
iuge dixit. Ecce dictis tuis ꝑ omia obtempare
ꝑati ſumus:ſi a dō quem predicas nobis filium
impetrabis. Propter h̄ inq̄t magdalena n̄ re-
manebit. Tunc beata magdalena pro ip̄is dn̄ʒ
exorauit:vt ſibi filium concedē dignareť. Cuiꝰ
p̄ces dn̄s exaudiuit:⁊ matrona illa ꝯcepit. Tc̄
vir eius cepit velle ꝓficiſci ad petrū vt ꝓbaret
ſi vt maria magdalena de xp̄o p̄dicauerat ſic ve-
ritas ſe habēt.cui vxor dixit. Quid ē dn̄e:pu-
taſne ſine me ꝓficiſci:abſit. Te eīm recedente r̄-
cedam.te veniente veniam.te quieſcēte quieſcā
Cui vir ait. Non ſic fiet dn̄a.etenim cum ſis ḡ-
uida ⁊ in mari ſint infinita pericula:de facili pe-
riclitari poſſes. Domi igitur quieſces.⁊ poſſeſſi
onibus noſtris curam impendes. Econtra illa
inſtabat:femineum nec mutans femina morē.⁊
cū lacrimis pedibus eius obuoluta qꝺ petebat
tandem obtinuit. Maria ergo humeris eorum
ſignum crucis impoſuit:ne eos antiquus hoſt̄
in aliquo in itinere impediret. Nauē igiť omibꝫ
neceſſarijs copioſe onerātes. cetera q̄ habebāt
in marie magdalene cuſtodia relinquentes ꝓfi
ciſci ceperunt. Iamq̄ʒ vnius diei ⁊ noctis curſu
conſummato:cepit nimium mare intumeſcere.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ventus flare:ita vt oēs ⁊ marie matrona grau-
da ⁊ debil' tāſeua inundatōe fluctuū ꝗſſati ꝑuiſ-
ſimis anguſtijs vigerēt.īntātū ꝙ in ea ſbito do
loꝛ ꝑtus irruit:⁊ int̄ anguſtias vētris ⁊ pſſuras
tēpeſtati filiū ꝑturiēs expirauit. Nat' igr̄ pue-
rulꝰ palpitabat. Et mammillarū mr̄naꝝ ꝗrens
rēs ſolatia:lamētabiles dabat vagitꝰ. Proch-
dolor ⁊ natꝰ ē īfās viuꝰ ⁊ matricida effectꝰ.mo
ri eū ꝯueit cū n̄ ſit q̇ vite tribuat alimētū. Quid
faciet ꝑegrinꝰ:⁊ cū vxorē mortuā videat ⁊ pue
rū vagiētē ꝗrulis vocib' mr̄is māmas appetētē
Lamētabat' plimū ⁊ dicebat. Heu heu miſer
q̇d facies:filiū hīc deſideraſti.⁊ mr̄em cū filio ꝑ
didiſti. Naute acclamabāt dicētes. Proyciat-
tur ī mare h̄ corpꝰ:anteq̄ȝ inſil' ꝑeamꝰ. q̄ȝdiu ei
nobiſcū fuerit:h̄ ꝗſſatō n̄ ceſſabit. Et cū corpꝰ
ꝯphēdiſſent:vt illō in mare iactarēt. ꝑcite inq̇t
ꝑegrinꝰ ꝑcite. Et ſi nec mihi nec mr̄i ꝑcē volue
ritis.miſereamini ſaltē ꝑuuli vagientis. Sinite
modicū ⁊ ſuſtinete ſi forte mlier p̄ dolore ī exta-
ſi poſita:adhuc valeat reſpirare. Et ecce n̄ pro
cul a naui q̇dā coll' apparuit:q̇ viſo vtilꝰ eē cre-
dit corpꝰ ⁊ puerulū illuc deferri:q̄ȝ marinis bel-
uis ad deuorādū dari. Et vix a nautis p̄ce ⁊ p̄-
cio extorſit:vt illic applicarēt. Cūq̄ȝ illuc p̄ duri-
cia foueā n̄ potuiſſet effodē. ī ſecretōri ꝑte coll'
clamide ſuppoſita:corpꝰ collocauit ⁊ puerulū
māmis eiꝰ apponēs cū lacrimis ait. O maria ma
gdalena:cur ad ꝑditōis ⁊ miſerie mee cumulū
marſilie ꝑtib' applicuiſti:cur infelix a domo ad-
monitōne tua h̄ iter arripui. Petiſti ne deū vt
mlier mea hac de cā ꝯcipet vt ꝑiret. Ecce ei cō-
cepit ⁊ pariēdo mortē ſubijt. Cōceptuſq̄ȝ ē na-
tꝰ vt pereat:cū n̄ ſit q̇ enutriat. Ecce q̇d p̄ce tua
obtinui:tibi cui oīa mea ꝯmēdaui. deoq̄ȝ tuo cō
mēdo. Si potēs ē memoꝛ ſit aīe mr̄is. Et prece
tua miſereat':ne ꝑeat natꝰ. Tūc clamide ſua cor-
pus cū puero circūq̄ȝ operuit. ⁊ poſtmodū na
uē ꝯſcēdit. Cūq̄ȝ ad petꝝ veniſſ: petrꝰ ei obuiꝰ
fuit. Qui viſo ſigno crucis ī hūero ſuo:q̇s eēt ⁊
vnde veniret ſciſcitatꝰ ē. Qui oīa ſibi ꝑ ordinem
narrauit. Cui petrus. Pax tibi fiat: Bn̄ veniſti:
⁊ vtili ꝯſilio credidiſti. Nec moleſte feras ſi mu
lier tua dormit.ſi ꝑuulꝰ cū ea q̇eſcit.potēs eīm ē
dn̄s:cui vult dona dare.data auferre.ablata re
ſtituē.⁊ meroꝛē tuū ī gaudiū ꝯmutare. Petrus
aūt ipm̄ ī hieroſolimā duxit.⁊ oīa loca ī q̇b' xp̄s
p̄dicauit:mirabilia fecit.locū eē ī q̇ paſſus ē: ⁊ ī
q̇ celos aſcēdit eidē oñdit. Cūq̄ȝ d fide fuiſſ in-
ſtructꝰ diligēter a petro.biēnij ſpacio iā elapſo
nauē aſcēdit:repatriare curās. Cū igr̄ nauiga-
rēt.dn̄o diſponēte iux̄ collē in q̇ corpus vxoris
cū puero poſitū erat: ꝑuenerūt:q̇ p̄ce ⁊ p̄cio eos
ibi ad applicādū īduxit. Puerulꝰ aūt ibidē a ma

ria magdalena incolumis ꝯſeruatus:freq̄nt' ad
littus maris ꝓcedebat.⁊ ibidē (vt pueroꝝ mo-
ris ē) cū lapill' ⁊ glareis ludē ſolitꝰ erat. Et cum
applicuiſſ. vidit puerulū more ſolito in littore
maris cū lapill' ludētē. Et q̇d eēt admirari n̄ de
ſinēs d ſcapha exilijt. Quē vidēs puerulꝰ. cū
nunq̄ȝ tale vidiſſet:expauit.⁊ ad ſolita mr̄is re-
currēs vbera.occulte ſb̄ clamide latitabat. Pe
regrinꝰ ꝟo vt maifeſtiꝰ vidēt:illuc acceſſit.⁊ pu
erulū pulcerrimū mr̄is vbera ſugentē īuēit:⁊ ac
piēs pueꝝ ait. O bt̄a maria magdalena q̄ȝ felix
eēm q̄ȝ mihi cūcta ꝓſpera aduenirent: ſi mlier
reſpiraret ⁊ mecū repatriare valēt. Scio eq̇dē
ſcio:⁊ ꝓculdubio credo:ꝙ tu q̇ puerū dediſti:⁊
in hac rupe ꝑ biennium pauiſti.poteris mihi ſuā
prece tua priſtine reſtituere ſanitati. Ad hec ꝟ-
ba mulier reſpirauit.⁊ quaſi a ſomno euigilans
ait. Magni meriti es beata maria magdalena ⁊
glorioſa.que in partus mei preſſuris obſtetric̄
impleſti officium.⁊ in omnib' neceſſitatibus an
cille tue ſeruicium expleſti. Quo audito peregri
nus admirans ait. Viuis ne vxoꝛ mea dilecta:
Cui illa. Viuo equidem.⁊ nunc primo de pere
grinatione de qua ⁊ tu veniſti:venio.⁊ ſicut bea
tus petrus te hieroſolimam duxit. ⁊ omnia lo-
ca in quibus chriſtus paſſus eſt:mortuus ⁊ ſe-
pultus:⁊ alia plura loca oſtendit: ſic ⁊ ego vna
cum beata maria magdalena duce ⁊ comite vo
biſcum fui. Et ſingula loca conſpexi. ⁊ conſpe-
cta memorie commendaui. Et incipiens loca
omnia in quibus chriſtus paſſus eſt. ⁊ miracu-
la que viderat adeo plene explicuit: vt nec in ali
quo deuiaret. Tunc peregrinus recepta coniu-
ge ⁊ puero nauem letus cōſcendit. ⁊ paulopoſt
marſilie partibus applicuerunt. Et nauī egreſ
ſi:inuenerunt beatam mariam magdalenam cū
ſuis diſcipulis predicantem:⁊ eius pedibus cū
lacrimis prouoluti:omnia que eis acciderant:
narrauerūt ⁊ a beato maximino ſacrum baptiſ-
ma ſuſceperunt. Tunc in ciuitate marſilie omni
um idolorum templa deſtruentes:chriſti eccle-
ſias conſtruxerunt. ⁊ beatum lazarum in eiuſdē
ciuitatis epiſcopum vnanimiter elegerunt. Tā
dem diuino nutu ad aquenſem ciuitatem vene-
runt. ⁊ populum illum ad fidem chriſti per mul
ta miracula adduxerunt. Ubi etiam beatꝰ ma-
ximinus in epiſcopum eſt ordinatus.

Interea beata maria Magdalena ſuperne
contemplationis auida:aſperrimum heremū
petijt: et in loco angelicis manibus preparato
per triginta annos incognita hominibus man
ſit. In quo quidem loco nec aquarum fluen-
ta nec arborum nec herbarum erant ſolacia: vt
ex hoc manifeſtaret: ꝙ redemptor nr̄ ipſem nō

terrenis ɼfectõibꝫ. ſꝫ tm̄ celeſtibꝫ epul' diſpoſue
rat ſatiare. Qualibꝫ aũt die ſeptē horis canoni-
cis ab ãgel' i ethera eleuabat⁊ celeſtiũ agminũ
glⁱoſos ꝯcēt' et corꝑalibus auribus audiebat.
Vñ diebꝫ ſinglis bis ſuauiſſimis dapibꝫ ſatia-
ta:⁊ inde ꝑ eoſdē angelos ad locũ ꝓpriũ reuo-
cata. corꝑalibꝫ alimtꝭ nullatenꝰ indigebat. Sa
cerdos aũt qdã ſolitariã vitã agē deſiderans. ad
duodeci ſtadia loco eidē vicinã ſibi cellam loca
uit. Die igr̄ qdã dñs ꝑdcti ſacerdotꝭ oclos ape
ruit. ⁊ corporeis oclis euidēt aſpexit q̄lr angeli
ad ꝑdctm locũ i q̄ bt̄a maria magdalena mora-
bat' deſcēdebãt. ⁊ eã i ethera ſubleuabant:⁊ pꝰ
hore ſpaciũ ad eũdē locũ cũ diuis laudibꝫ reuō
bãt. Volēs aũt ſacerdos tã admirabil' viſiõis ve
ritatē agſcē: creatori ſuo ꝑcibꝫ ſe ꝯmēdãs: ad ꝑ
dictũ locũ audaci deuotõe ꝓperabat. Cũqꝫ ad
vnꝰ iactũ lapidis appropiqret cepert eiꝰ crura
reſolui. ⁊ tiore valido ipiꝰ ꝑcordia medullitus
anhelare. Cũqꝫ retro rediret ãbulãdi vſũ crura
cũ pedibꝫ ſil' ꝑhebãt. Sꝫ ſi ꝯuſo tramite ad ꝑdi-
ctũ locũ accedē conaret'. totiēs cũ lãguor corpo
ris ⁊ hebetudo mētꝭ modis oibꝫ ꝓhibebant. In-
tellexit igr̄ vir dī illd ꝓculdubio celeſte eē ſacra
mētũ: ad qd accedē hũanũ ñ poterat exꝑimtũ.
Inuocato igr̄ ſaluatoris noie: exclamauit. Ad-
iuro te ꝑ dñm. vt ſi hō es vl' aliq̄ rõnal' creatu-
ra: q̄ i illa ſpelũca hitas: mihi rñdeas:⁊ tui ediſ-
ſeras ꝟitatē. Cũqꝫ h' tercõ repetiſſꝫ: bt̄a maria
magdalena ei rñdit. Accede ꝓpiꝰ:⁊ oim q̄ deſi-
derat aia tua ſcire poteris veritatem. Cũqꝫ ille
tremēs vſqꝫ i mediũ ſpaciũ terminũ appropiqſſꝫ
⁊ ait ad eũ. Memiſti ex euãgelio d maria illa fa-
moſa peccatrice. q̄ pedes ſaluatoris lacrimis la
uit. capill' terſit. ⁊ ſuoꝝ delictoꝝ veniã ꝓmeruit
Cui ſacerdos. memi:⁊ plꝰ q̄ꝫ trigita ãnoꝝ euo
luta ſt' curricula. q ꝫ factũ et ſcta credit ⁊ confi
tet' ecc̄ia. Ego inqt ſũ illa q̄ ꝑ trigita ãnoꝝ ſpa-
ciũ oibꝫ hoibꝫ igta ꝑmãſi:⁊ ſic heri cernē tibi ꝑ-
miſſũ ē: ſic ſinglis diebꝫ anglicis maibꝫ i ethera
ſubleuata. celeſtiũ agminũ dulciſſimã iubilatõ-
nē ſepteis vicibꝫ ꝑ ſinglos dies corporeis auri
bꝫ audire ꝓmerui. Quia igr̄ mihi a dño reuela
tũ ē. q ex h' migratura ſũ ſeclo: bt̄um maximinum
adeas:⁊ ei h' ſtudeas intiare. Proxio die reſur
rectõis dñice: tꝑe q̄ ad matutinũ ſurgē ꝯſueuit
oratoriũ ſolꝰ ingrediat':⁊ me illic ꝑ angeloꝝ mi-
ſteriũ iueiet ꝯſiſtētē. Sacerdos aũt vocē eiꝰ ve
lut vocē angeli audiebat. nemiem aũt videbat.
Cocitꝰ igr̄ bt̄m maximinũ adiit:⁊ ei oia ꝑ ordi-
nē enarrauit. Sct̄s aũt maximinꝰ nimio repletꝰ
gaudio: ſaluatori gr̄as imenſas ɼtulit. ⁊ illa die
ac hora vt ſibi iuſſum fuerat oratoriũ ſolus in-
greſſus: videt bt̄ã mariã magdalenã i choro

adhuc ſtãtẽ coꝝ q̄ eã adduxerãt ãgeloꝝ. Erat
aũt ſpacio duoꝝ cubitoꝝ eleuata a t̄ra. ſtãs i me
dio angeloꝝ. ⁊ extēſis maibꝫ deũ exorãs. Cũ aũt
bt̄s maximinꝰ ad eã accedē trepidaret. cõuerſa
dixit ad eũ. Accede huc ꝓpius. nec fugias filiã
tuã p̄r. Appropiquãte aũt illo (ſic i ipſius bt̄i ma
ximini legr̄ libris) ita vultꝰ dñe ex ꝯtinua ⁊ diu-
turna viſiõe angeloꝝ radiabat: vt facilꝰ ſol' ra-
dios q̄ꝫ faciē ſuã itueri q̄s poſſꝫ. Cõuocato igr̄
vniuerſo clero ⁊ ſacerdote ꝑdicto: corpꝰ ⁊ ſan-
guinē dñi ab ep̄o beata maria magdalena cum
mlta lacrimaꝝ inundatõe ſuſcepit. Deinde to-
to corpuſculo añ altaris ꝓſtrata crepidinē ſan-
ctiſſima illa ſaĩa migrauit ad dñm. Pꝰ cꝰ exitũ
tãtus odor ſuauitatꝭ ibidē ɼmãſit vt ꝑ ſeptē di-
es fere ab ingrediētibꝫ oratoriũ ſentiret'. Cꝰ ſan
ctiſſimũ corpꝰ bt̄s maximinꝰ diuſis cõditũ aro-
matibꝫ honorifice ſepeliuit. ⁊ pꝰ mortẽ ſuã iux
ipã ſe ſepeliri fecit. Egeſippus aũt vl' ſꝫm q̄ſ-
dam libros ioſephus ſatis cum ꝑdicta hiſtoria
ꝯcordat. Ait em̄ in quodam ſuo tractatu: q ma
ria magdalena poſt dñi aſcenſiõẽ ꝓ ardore ca
ritatis xp̄i:⁊ tedio qd habebat: nũq̄ꝫ hoiem vi-
dere volebat. ſꝫ poſtq̄ꝫ ad aquēſe territoriũ veit
i deſertũ abiit. ⁊ trigita ibi ãnis incognita mãſit
vbi (vt ait) q̄libet die ſeptē horis canonicis ab
angel' i aera eleuabat'. Addidit tñ q ſacerdos
dũ ad eã veniſſet. reꝑpit eã i cella clauſã: q̄ ad eꝰ
petitõẽ veſtē ſibi porrexit: quã iduēs ad ecc̄iã
ſecum iuit. Et ibi communione precepta eleua-
tis in oratione manibus iuxta altare in pace q̄e-
uit. Temporibus autem karoli magni. ſcilicꝫ
anno domini ſeptingenteſimo .lxix. Gyrardus
dux burgundie. cum de vxore ſua filium habe-
re non poſſet: larga manu res ſuas pauperibus
erogabat:⁊ multas eccleſias ⁊ monaſteria con-
ſtruebat. Cum ergo vizeliacenſe monaſterium
conſtruxiſſet: miſit ipſe ⁊ abbas ipſius monaſte
rii monachum quendam cum decenti comitatu
ad aquenſem ciuitatem: vt inde ſi poſſet beate
marie magdalene reliquias tranſportaret. Ve
niēs igitur ꝑdctus monachus ad predictã ciui
tatē. cũ ipã funditus a paganis deſtructã reꝑ
piſſet caſu qdam iueuit ſepulcrũ: cꝰ ſculptura
marmorea demõſtrabat q corpus beate marie
magdalene repoſitum intus erat. in ip̄o autē ſe-
pulcro hiſtoria eius miro ope ſculpta erat. No
cte igr̄ illud effringens: aſſumptas reliquias ad
hoſpiciũ deportauit. In ipſa aũt nocte bt̄a ma-
ria magdalena eidẽ monacho apparuit: dicēs
ne timeret ſed ceptum opus perficeret. Redi-
ens igitur cum ad mediam leucam a monaſte-
rio veniſſet: nullo modo inde reliquias mouere
potuerunt. donec veniēte abbate cũ monachis

cū pceſſiōe honorifice ſūt recepte. Miles qdā
q ſinglis annis ad corp⁹ btē marie magdalene
venire ꝯſueuerat: i plio occiſus ē. q dū i feretro
a pentib⁹ ploraret. magdalene pys q̄rel' oppo-
nebāt: cur deuotū ſuū mori ſine cōfeſſiōe ⁊ pnīa
pmiſiſſʒ. Tūc ſbito q defūct⁹ fuerat: ſtupētib⁹ cū
ctis ſurrexit: ⁊ ſacerdotē ad ſe vocari pcepit. Cui
cū deuote ꝯfeſſus fuiſſʒ ⁊ viaticū rcepiſſʒ. ptin⁹
i pace qeuit. Nauis qdā viris ⁊ feis onerata
naufragiū ptulit. vna aūt feia cū eēt pgnās: ⁊ ſe i
mari piclitari ꝯſpicēt: magdalenā inqātū pote-
rat acclamabat: vouēs q ſi ſuis merit a naufra
gio euadēt ⁊ filiū parēt: ipm eī mōſterio ꝯdona
ret. Statīqʒ feia qdā ſpecie ⁊ hitu venerāda ei
apparuit: q eā p mentū arripiēs piclitātib⁹ alys
icolumē ad ripā pduxit. Illa aūt poſtmodū filiū
pepit: ⁊ votū ſuū viril'r adipleuit. Aiūt qdā
mariā magdalenā ſpōſā fuiſſe iohis euāgeliſte.
quā duxerat tūc qn̄ d nuptys xp̄c eū vocauit: ex h
ipa idigtā. q. ſ. ſpōſū ſuū ſibi abſtulerat: abyt et
oi voluptati ſe dedit. Sʒ qr ꝯgruū n̄ erat vt io-
hānis vocatō dānatōnis ſibi occaſio fiēt dn̄s ad
peitētiā ipaʒ miſericordit' ꝯutit. Et qr a ſūma
delectatōe carnali eā remouit: iō ipaʒ ſūma dele
ctatōe ſpūali q ē i dei amore p ceteris eā ipleuit.
Qd ⁊ d iohe qdā fatent' q iō dulcedie ſue fa-
miliaritatis cū p ceteris decorauit: qr a predicta
delectatione eū remouit. Hec aūt falſa ⁊ friuola
reputant'. qr frat' albert⁹ i phemio ſup euāgeli
uʒ iohis poit q hec ſpōſa d c⁹ nuptys vocat⁹ fue
rit idē iohes i ꝟgitate pmāſit. ⁊ i ſocietate bea-
te marie ꝟgis mrīs xp̄i poſtmodū viſa fuit. ⁊ tā
dē fine bono qeuit. Vir qdā ocl'oꝝ lumie p-
uat⁹ cū ad mōſteriū viceliacēn. cā viſitādi cor-
p⁹ btē marie magdalene veniret. ⁊ ſuus ei du-
ctor diceret ſe ecctiā iā vidē. ille mag voce excla-
mauit. O ſctā maria magdalena vtinaʒ aliquā
do vidē merear ecctiā tuā: ſtatīqʒ ocli ei⁹ ſūt apti.
Quidā dū pctā ſua i qdā ſcedula ſcripſiſſet
eā ſb palla altaris btē marie magdalene poſuit
rogās eā vt ſibi indulgētiā ipetret. q poſtmod
ſcedulā accipiēs pctā ſua d ipa ſcedula oino de
leta iueīt. Quidā dū ob pecūie exactōeʒ i cō
pedib⁹ teneret'. mariā magdalenā i ſui adiutori
uʒ inuocabat. Et ecce qdā nocte qdā mlier ſpe
cioſa ſibi apparuit q vincl'a frāgēs ⁊ oſtiū rſerāſ
ſibi vt fugēt imperauit: q ſe ſolutū videns pti-
nus inde aufugit. Cleric⁹ qdā de flādria ſte-
phan⁹ noie. i tātā ſcelerū imanitatē ceciderat
q oia exercēs flagitia: ea q ſalut erāt. n̄ ſolū nō
facē: ſʒ nec audire volebat. In btām tamē mari
am magdalenam deuotōem magnā habens e⁹
vigiliā ieiunabat: ⁊ feſtū colebat. Dū igit' ei⁹ tu
mulū viſitaſſʒ maria magdalena nec ex toto dor

mienti: nec ex toto vigilāti tāqʒ mulier formoſa
lugubres gerēs oculos. ⁊ duoꝝ angeloꝝ dexte-
ra leuaqʒ ſuſtētata preſidio apparuit: eiqʒ dixit.
Cur queſo ſtephane indigna meis meritis fctā
repēdis: Cur labioꝝ meoꝝ iſtātia nulla ꝯpun-
ctione moueris: Ex q eīn deuotōeʒ i me hre ce-
piſti p te dn̄m ſp inſtāter exoraui. Surge igit'
⁊ peniteas: neqʒ eīn ego te deſerā donec do fue-
ris recōciliatus. Ille igitur mox in ſe infundi tā-
tā grāʒ ſenſit q ſecl'o abrenūciās religiōeʒ itro
iuit ⁊ pfectiſſime vite fuit. In cui⁹ morte viſa ē
maria magdalena iux feretrū cū angel' aſtitiſſe.
⁊ ei⁹ aiam quaſi colūbā candidā cū laudib⁹ i ce-
lū ſuſtuliſſe.

Apollinaris dici

citur a pollens: ⁊ ares virt⁹: q̄ſi pollēs
virtutib⁹. Vl' dr̄ a pollo qd interpreta
tur mirabilis: ⁊ naris p quaʒ intelligit' diſcretō
q̄ſi mirabilis diſcretōnis vir. Vel dicitur ab a
qd eſt ſine ⁊ polluo: ⁊ ares virtus q̄ſi virtuoſus
ſine pollutōe vicioꝝ.

Apollinaris Pe

tri apli diſcipul⁹ fuit ab eo rauēnam
de roma miſſus eſt. vbi vxore tribu-
ni ab eo ſanata ipſam cum viro ⁊ ei⁹ familia ba
ptizauit. Quod quidem iudici nunciatur. ⁊ ab
eo apollinaris ptinus accerſitur. ductuſqʒ ad
templū iouis vt ibi immolaret: cū dicēt ſacerdo
tib⁹ idoloꝝ aurū ⁊ argētū idol' appēſuʒ melius
paupib⁹ dari qʒ aū demōes ſic appēdi: ptin⁹ ca
pitur ⁊ fuſtib⁹ ceſus ſemiuiuus relinquitur: ſed
a diſcipulis collectus i domo cuiuſdā vidue ſe-
ptem menſibus refouetur. Inde autem venit ad
ciuitatem claſſanenſem: vt quendam nobilem
mutum ibidem curaret. Cū aūt domū ingredere
tur puella qdam imundū ſpm̄ hn̄s: exclamauit
dicens. Recede hinc ſue dei. nam faciā te liga-
tis maib⁹ ⁊ pedib⁹ d ciuitate extrahi. Quē ap-
pollinaris increpans ptinus exire ex ea coegit.
Cū igr ſup mutū nomē dn̄i iuocaſſet ⁊ curatus
fuiſſet: plus qʒ qngēti hoies crediderūt. Paga-
ni aūt eū fuſtib⁹ ceſum phibebāt: ne ihm noiarʒ
Ille ꝟo i terra iacēs: clamabat qm̄ ipe ver⁹ eſt
deus. Tūc nudis pedib⁹ ſuper prunas euʒ ſtare
fecerūt. Sʒ cū adhuc xp̄m ꝯſtātiſſime pdicaret
extra vrbem eū pieceꝛunt. Eo tempe dū ru-
fus patricius rauēne filiam infirmam haberet.
⁊ ad eam ſanandam apollinarē vocaſſet: mox
vt domū ingreſſus ē defūcta ē. Cui rufus. Vti-
nam domū meā n̄ introiſſes. Dy eīn magni ira-
ti ſunt ⁊ filiam meam ſanare noluerunt. Tu ꝟo
qd ei facē poteris: Cui apollinaris. Noli timē

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

tm̄ in iura ꝙ ſi puella ſurrexerit: eā creatorē ſuuꝫ
leq̄ nequaq̄ꝫ ꝓhibeb. Qđ cū feciſſꝫ: facta oꝛoe
puella ſurrexit. ⁊ nomē xpi ꝯfitēs cū mr̄e ⁊ mag
nl'titudie baptiſma ſuſcepit: ⁊ ꝟgo permāſit.
Qđ audiēs ceſar: ſcripſit ad ꝑfectum ptoꝝ vt
appollinarē aut ſacrificare facēt: aut ī exiliū mit-
tet. Prefect⁹ igr̄ eū ſacrificare nolētē: fuſtibus
cedi fecit. ⁊ ī eculeo extēſū torq̄ri mādauit. Ubi
dū dn̄m ꝯſtātiſſime ꝑdicaret: aquā feruētē ī ei⁹
vulneribꝫ recētibꝫ iactari iuſſit. ⁊ ſic gūi pōdere
ferri vinctū in exiliū mittē voluit. Uidētes aūt
xpiani tātā impietatē: accēſi aīmo ī paganos ir-
ruerūt: ⁊ plus q̄ꝫ ducētos viros ex ipis occide-
rūt. Qđ vidēs ꝑfect⁹ abſcōdit ſe. ⁊ appollinarē
ī artiſſimo carcē truſit. Deīde catbenatū ī naui
poſuit: ⁊ cū tribꝫ clericis eū ſeq̄ntibꝫ ī exiliū deſti
nauit. Ubi ſolūmō cū duobꝫ clericis ⁊ duobus
militibꝫ ꝑiculū tēpeſtatis euadēs: ipos milites
baptizauit. Deinde rauēnā rediens. a paganis
capit̄. ⁊ ad templū appollinis ducit̄. C⁹ ſimula-
cru vidēs: maledixit ⁊ ſubito corruit. Qđ vidē
tes pōtifices: ipꝫ thauro iudici ꝑntauerūt. Qui
iudex cū filiū ſuū cecū illuīaſſet: credidit. ⁊ ipſuꝫ
ānis q̄tuoꝛ ī ſuo ꝑdio manē fecit. P⁹ h̄ cū pōti
fices. apđ veſpaſianū eū accuſaſſet. iuſſit veſpa-
ſian⁹ vt q̄cūq̄ꝫ dijs irrogaret iniuriā. aut ſatiſfaci
at. aut vrbe priuet̄. Nō eīn iuſtū ē vt deos vīdi
cem⁹. ſꝫ ipi d inimicis ſuis ſe vlciſci poterūt ſi ira-
ſcūt̄. Tc̄ demoſthenes patrici⁹ cū nolētē ſacrifi
care. cuidā centurioni xpiano tradidit. C⁹ roga
t⁹ ꝑgēs ī vicū leproſoꝝ vt ibidē ꝑpt̄ furorē gen
tiliū latitaret. Populus aūt eū īſecutus ē ⁊ vſq̄ꝫ ad
mortē diutiſſime ceſus ē. vbi ſeptē dies ſupui-
uēs ⁊ diſcipulos admonēs: ſpm tradidit: ⁊ ibi-
dem a xpianis honorice ſepultus eſt ſub veſpa
ſiano. q̄ cepit circa annū dn̄i ſeptuageſimum.

De h̄ martire ſic dic̄ ambroſi⁹ ī ꝑfatōe. Ap-
pollinaris d'gniſſim⁹ ꝑſul a pn̄cipe petro rauē
nā mittit̄. ihu nomē incredul' nūciare: q̄ dū illic
mira virtutū ſig̃ ꝯferrꝫ: ī xpo credētibꝫ ſeuis ꝟ-
berū flagell' ſepe ꝯterit̄: ⁊ ſenile iā corp⁹ ab im-
pijs horrēdis cruciatibꝫ laniat̄. Sꝫ ne d ſuis ve
xatōibꝫ fideles trepidēt: ī ꝟtute dn̄i ihu xpi ſig̃
aplica ꝑficit. P⁹ tormēta puellā r̄ſuſcitat mor-
tuā. viſū ꝯſpicuū cecis reddit. ⁊ muto reſtaurat
loq̄lā. obſeſſaꝫ a demonio liberat. ꝯtagiōeꝫ mū-
dat leproſi. diſſoluta morbo peſtifero ſanat mē
bra. portētū ſimulacri ſil' cū tēplo deiecit. O di-
gniſſimus admiratōe ꝑcoīj pōtifex. q̄ cū ponti
ficis dignitate. aplicā ꝓmeruit accipe ꝑtarem.
O fortiſſimus atletha xpi q̄ etatis iā frigeſcēte
caloꝛe. ꝯſtāt̄ ī penis ihm xpm m̄di ꝑdicat redē-
ptorē.

Kiſtina quaſi criſ

mate vncta. Habuit ei balſamuꝫ boni
odoꝛis ī ꝯuerſatōe: ⁊ oleū deuotōnis in
mente. ⁊ bn̄dictōeꝫ gr̄e.

Kiſtina nobiliſſi

mis ꝑentibꝫ orta ī tyro italie a patre
ſuo ī q̄dā turri cū. xij. pediſſeq̄s collo
cata ē. deos argēteos ⁊ aureos ſecū h̄ns. Et cū
pulcerrima eſſꝫ ⁊ a mľtis ī ꝯiugiū petet̄ ꝑentes
ei⁹ nulli eā volebāt ꝯcedē. volētes vt ī deoꝝ cul
tura manēt. Ipa at a ſpūſcto docta. idoloꝝ ſa-
crificia abhorrebat ⁊ incenſa dijs imolanda ī fe
neſtra abſcōdebat. Ueniētī aūt pr̄i. ei⁹ pediſſeq̄
dixerūt. Filia tua dn̄a nr̄a dijs nr̄is imolare ꝯtē
nit ſꝫ xpianā ſe eē aſſerit. Pr̄ aūt ei blādiēs ad de
oꝝ culturā eā ꝓuocabat. Cui illa. Noli me vō-
re filiā tuā. ſꝫ e⁹ quē ſacrificiū laudis decet. Nō
ei dijs mortalibꝫ ſꝫ dō celi ſacrificiuꝫ offero. Cui
pr̄. Filia mea ne vni deo tm̄ ſacrificiū offeras. ne
tibi alij iraſcēt̄. Cui illa. Bn̄ locut⁹ es neſciens
ꝟitatē. Offero ei ſacrificiū pr̄i ⁊ filio ⁊ ſpūiſcto.
Cui pater. Si tres deos adoꝛas. cur et̄ alios nō
adoꝛas: Cui illa. tres illi vna deitas ſunt. Poſt
h̄ criſtina pr̄is ſui deos ꝯfregit. ⁊ auꝝ ⁊ argētuꝫ
paupibꝫ erogauit. Rediēs pr̄ vt dos adoꝛaret.
ſꝫ illos n̄ īueniēs ⁊ ab ancill' q̄d de ill' criſt. fecerit
audiens iratus eam iuſſit expoliari. ⁊ a. xij. viris
cedi. adeo vt ipi miſtri deficerēt. Tc̄ criſtina pr̄i
dixit. Sine honoꝛe ⁊ pudoꝛe ⁊ abomiabil' deo.
q̄ me cedūt deficiūt pete ill' a dijs tuis ꝟtuteꝫ ſi
vales. Tc̄ catbenatā eā in carcerem mitti iuſſit.
Audiens h̄ mater veſtimēta ſua ſcidit. ⁊ ad car-
cerē ꝑgens filie pedibꝫ ſe ꝓſtrauit: dicēs. Filia
mea criſtina. lumē ocl'oꝝ meoꝝ miſerē mei. Cui
illa. Quid me dicis filiaꝫ neſcis quia nomē dei
mei habeo. Cūq̄ꝫ nil ſibi ꝑſuadere poſſꝫ. ad vi
rum redijt. ⁊ quid ſibi reſpōderit indicauit. Tc̄
pr̄ iuſſit eā an̄ tribunal ſuū duci. Cui dixit. Sa-
crifica dijs. Sin auteꝫ mľtis afficieris ſupplicijs
⁊ mea filia non diceris. Cui illa. Magnam mihi
gratiā ꝑſtitiſti. q: iā me n̄ vocas filiam dyaboli
Quod autem de dyabolo naſcitur demon eſt.
Tu es pr̄ ipſius ſathane. Tunc ille iuſſit carnes
eius vngulis radi. ⁊ mēbra eius tenera diſrūpi.
Criſtia autem de carnibꝫ ſuis accipiēs ī vultum
ꝓiecit pr̄is: dicens. Accipe tyranne ⁊ carnē a te
genitā comede. Tunc pater ſuper rotam eā po
ſuit: ⁊ ignē cū oleo accēdit. ſꝫ flamma exiliēs mil
le q̄ngētos viros occidit. Pr̄ aūt e⁹ oīa h̄ magi-
cis artibꝫ aſcribēs. ipaꝫ iterū ī carcerē mitti fecit
⁊ facta nocte iuſſit pueris ſuis vt lapidē grādeꝫ
ad collum eius ligarent. ⁊ in mare proijcerent.

Qđ cũ feciſſet ꝓtinꝰ angeli eã aſſumũt. Xp̃c aũt
ad eã deſcẽdit: ⁊ eã i mari baptizauit: dicẽs. Ba
ptizo te i deo p̃re meo: ⁊ i me ihũ xp̃o filio eꝰ ⁊ in
ſpũſcõ. Et ꝯmiſit eã michaeli archãgelo q̇ eaꝫ
ad t̃rã adduxit. Qđ audiẽs p̃r frõte ſuã ꝑcuti-
ens dixit. Quibꝫ maleficijs hec facis: vt i mari
maleficia tua exerceas? Cui illa. Stulte ⁊ ifelix
a xp̃o hãc accepi gr̃aꝫ. Tũc i carcerẽ eã miſit. iu-
bẽs vt i craſtino debeat decollari. Ip̃a aũt nocte
vrbanꝰ p̃r ſuꝰ mortuꝰ inueĩt. Huic q̇dam iudex
iniquꝰ ſucceſſit noĩe dius. q̇ cunã ferreã ſuccẽſã
cũ oleo. reſina. ⁊ picẽ ꝑari fecit: ⁊ criſtinã ibidem
iactari. cunãq; a viris q̃tuor agitari. vt citiꝰ ꝯſu-
meret̃. Tũc criſtina deũ laudauit ꝙ eã nuꝑ rena-
tã denuo volebat vt infãtulã in cunabul' agita-
ri. tũc iudex iratꝰ fecit radi caput eꝰ: ⁊ nudã ꝑ ci-
uitatẽ vſq; ad appollinẽ duci. vbi ydolo impa-
uit ⁊ corruẽs i puluerẽ ẽ redactũ. Qđ audiens
iudex expauit ⁊ ſp̃m tradidit. Huic ſucceſſit iu-
lianꝰ q̇ fornacẽ ſuccẽdi fecit: ⁊ criſtinã intꝰ iacta-
ri. Ubi p. v. dies cũ angel' cãtãs ⁊ deãbulãs il-
leſa ꝑmãſit. Qđ audiẽs iulianꝰ. ⁊ magicis arti-
bꝫ h' aſcribẽs: duas aſpides. duas viperas. du-
oſq; colubres ad eã mitti fecit. Sꝫ ſ̃pẽtes eius
pedes lingũt. aſpides nil nocẽtes ad vbera pẽ-
dent. colubri collo ſe voluẽtes ſudorem lingũt.
Julianus aũt incãtatori dixit. Nũq̇d ⁊ tu magꝰ
es. irrita beſtias. Qđ cũ facẽt ſ̃pentes i eũ ipe-
tũ fecerũt ⁊ eũ ꝓtinꝰ occiderũt. tũc ſerpẽtibꝫ impa-
uit criſtina: ⁊ ad deſertũ locũ ire fecit: ⁊ mortuuꝫ
hoĩeꝫ reſuſcitauit. tũc iulianꝰ mãmillas eiꝰ ꝑcidi
mãdauit: de q̇bꝫ lac ꝓ ſãguie fluxit. Deĩđ ligwã
eꝰ p̃ſcidi fecit. Criſtina ỽo nequaq̃ loquelam
amittẽs p̃ciſſurã ligue accipiẽs. i faciẽ iuliani ꝓ-
iecit: ⁊ oculũ eꝰ inde ꝑcutiẽs eũ excecauit. Ira-
tuſq; iulianꝰ duas ſagittas circa cor eiꝰ. ⁊ vnã i
latus eius dimiſit. Et illa ꝑcuſſa ſp̃m deo ẽdidit
circa ãnũ dñi ducẽteſimũoctogeſimũſeptimuꝫ
ſb diocleciano. Requieſcit aũt corpus eꝰ i q̇daꝫ
caſtro: qđ bulſena voc̃. int' vrbẽ veterẽ ⁊ viterbi-
um ſito. Tyrus eñ q̇ iux̃ caſtrũ illđ erat fũditꝰ ẽ
euerſa.

Jacobꝰ iſte apoſto-

lus dictꝰ eſt iacobꝫ zebedei. Jacobꝫ fr̃
iohis boanerges. i. filiꝰ tonitrui. ⁊ iaco-
bꝫ maior. Dr̃ eñ iacobꝫ zebedei. ſ. filiꝰ: nõ tm̃ car-
ne. ſꝫ et̃ noĩs intꝑ̃tatõe. zebedeꝰ intꝑ̃tat̃ donãs
ſiue donatꝰ. ⁊ btũs iacobꝫ ſeip̃m deo donauit per
mortis martiriũ: ⁊ a deo nobis donatꝰ ẽ i ſpũalẽ
p̃tronũ. Dr̃ iacobꝫ frat' iohis q2 fuit eꝰ frat'. ñ tm̃
carne ſꝫ et̃ mor̃ ſimilitudĩe. Ambo eñ fuerũt eiuſ-
dẽ zeli. eiuſdẽ ſtudij. eiuſdẽ voti ad dñm vlciſcẽ-
dũ. Cũ eñ ſamaritani xp̃m ñ reciꝑent iacobꝫ et
iohẽs dixerũt. vis dicimꝰ deſcẽdat ignis đ celo ⁊
ꝯſũmat illos. Eiuſdẽ ſtudij ad diſcẽdũ. Unde
iſti p̃cipue fuerũt q̇ xp̃m đ die iudicij ⁊ alijs vẽtu-
ris intrrogauerũt. Eiuſdẽ voti ad obtinẽdũ quia
ſeſſionẽ ad dexterã ⁊ ſiniſtrã xp̃i ambo habẽ vo-
luerũt. Dr̃ filiꝰ tonitrui rõne ſonore p̃dicatõis.
q2 malos terrebat. pigros excitabat. oẽs ſua al-
titudĩe i admiratõeꝫ ꝯuertebat. Uñ dic̃ beda
de iohẽ. ꝙ tam alte intonuit: vt ſi aliq̃tulũ altꝰ
itonuiſſet: totꝰ mũdus eũ cape ñ potuiſſꝫ. Dr̃
iacobꝫ maior ſic̃ alter minor. Primo rõne vocãtõis
qm̃ primꝰ vocꝰ ẽ a xp̃o. Scđo rõe familiaritat̃
qm̃ maiorẽ familiaritateꝫ videt̃ xp̃c hũiſſe cum
iſto q̃ꝫ cũ illo. ſic̃ patꝫ. q2 ip̃m ad ſecreta ſua ad-
mittebat ſicut fuit ad puelle r̃ſuſcitatõem: ⁊ ad
gl̃ioſã trãſfiguratõeꝫ. Tercĩo rõne paſſionis. q2
p̃mus int' ceteros ap̃l'os paſſus ẽ. Sic̃ g̃ dicitur
maior alio. ex eo ꝙ p̃us vocatus ẽ ad ap̃l'atus gr̃i-
am. ita p̃t dici maior ex eo ꝙ prius vocatus eſt
ad et̃nitat̃ gl̃iaꝫ.

Jacobꝰ apoſtolus

filius zebedei pꝰ aſcẽſiõeꝫ dñi dũ ꝑ
iudeã ⁊ ſamariã p̃dicaret i hiſpaniã
tandem iuit: vt ibi ỽbũ dñi ſeiaret. Sꝫ duꝫ ibi
ſe ꝓficere nil videt̃: ⁊ ſolũ ibidẽ nouẽ diſcipl'os
acquiſiuiſſet: duos ex illis cã p̃dicãdi ibi reliq̇t:
⁊ alios ſeptẽ ſecũ aſſumẽs iterũ i iudeam rediit.
Mgr̃ aũt iohẽs beleth dic̃. ꝙ tm̃ vnũ ibi ꝯuertit.
Cũ ergo in iudea ỽbũ dñi p̃dicaret magꝰ q̇dã
noĩe hermogenes cũ phẽis diſcipuluꝫ ſuũ noĩe
philetũ ad iacobũ miſit: vt ip̃m philetꝰ corã iu-
deis ꝯuinceret: ꝙ ſua p̃dicatõ falſa eſſꝫ. Sꝫ cũ
ap̃lus corã oĩbꝫ rõnabilr̃ eũ ꝯuincẽt: ⁊ m̃lta co-
rã eo miracl'a feciſſet: rediit philetus ad hermo-
genẽ. doctrinaꝫ iacobi approbãs: ⁊ miracl'a reci-
tãs. ac eꝰ diſcipulũ ſe velle fieri ꝯteſtãs. ⁊ vt ip̃e
ſilr̃ efficeret̃ diſcipulus ꝑſuadẽs. Tũc hermoge-
nes iratꝰ arte ſua magica ita eũ imobilẽ fecit: vt
ſe nullatenus mouẽ poſſꝫ: dicẽs. Uidebimꝰ ſi
iacobꝫ tuꝰ te ſoluat. Qđ cũ philetꝰ iacobo per
puerũ ſuũ nũciaſſet: miſit ad eũ ſudariũ ſuũ: di-
cens. accipiat ſudariũ ⁊ dicat. dñs erigit eliſos:
⁊ ipſe ſoluit compeditos. Statimq; vt de ſuda-
rio tactus eſt: ſolutus eſt a vinculis. ⁊ magicis
artibus hermogenis inſultauit ⁊ ad Jacobum
properauit. Iratus hermogenes demones ad-
uocauit. precipiens vt ipſum iacobum victum
cũ phileto adducant: vt de ipſis ſe vindicet: ne
diſcipuli eius decetero ſibi audeant taliter iſul-
tare. Uenientes autem demones ad iacobũ in
aere vlulare ceperũt: dicẽtes. Jacobe ap̃le dei
miſerere nob: q2 anq̃ꝫ tp̃s nr̃ꝫ adueiat iã ardemꝰ
q̇bꝫ iacobꝫ ait. Ut q̇d veniſt̃ ad me? Qui dixerũt

Hermogenes miſit nos. vt te ⁊ philetū ad ipſ
duceremus. Sꝫ mox vt ad te venimꝰ: angelus
dei nos cathenis igneis religauit: ⁊ plimū cruci
auit. Quibꝰ iacobꝰ. Exoluat vos angelꝰ dn̄i et
ad ipſm redite: ⁊ eū ad me vinctū adducite. ꝑ ille
ſū. Qui cū abijſſet: ⁊ apphēdētes hermogenē
manꝰ ei a tergo ligauerīt. ⁊ ipſm ſic victū ad iaco
bū adduxerīt: dicētes. Miſiſti nos vbi incēſi ſu-
mus ⁊ grauiter cruciati. Dixerītq; demones ad
iacobū. Da nobī i eū ꝑtatē: vt poſſimꝰ tuas iiu-
rias ⁊ nr̄a incēdia vindicare. Quibꝰ ait iacobꝰ.
Ecce philetꝰ añ vos ē. cur eū n̄ tenetis. Cui illi.
Nos n̄ poſſumꝰ: nec formicā q̄ i cubicl'o tuo eſt
manu ꝯtigē. Dixitq; iacobꝰ ad philetū. Ut bo
na ꝓ mal' ꝑm qđ xp̄c nos docuit. reddamꝰ hermogenes te ligauit. tu eū ſolue. Solutꝰ hermo-
genes confuſus ſtetit: ⁊ iacobꝰ ei dixit. Uad li-
ber q̄cūq; volueris. Nō ei diſcipline nr̄e ē: vt i-
nitus aliq̄s ꝯuertat'. Dixitq; ei Hermogenes.
Ego noui iras demonū. Niſi mihi aliq̄d dede-
ris qđ mecū habeā: occidēt me. Cui iacobꝰ ba-
culū ſuū dedit. Ille aūt ꝑrexit: ⁊ oēs libros artis
ſue magice ad apl'm cremādos attulit. Jacobꝰ
aūt ne forte odor incēdij vexaret incautos. eos i
mari ꝓijci fecit. Proiectis ḡ libris ad apl'm re-
dijt: ⁊ plātas eꝰ tenēs: dixit. Aiaꝝ liberator ac-
cipe penitētē quē inuidētē ⁊ tibi detrahētē ha-
ctenus ſuſtinuiſti. Cepit igī i di timore ꝑfectus
eē: adeo vt ꝟtutes plime ꝑ eū fierēt. Uidētes
aūt iudei hermogenē ꝯuerſū zelo ꝯmoti iacobū
adierīt: ⁊ cur ihm crucifixū ꝑdicaret icrepauerīt.
Ille ꝟo cū eis ꝑ ſcripturas aduētū xp̄i ⁊ paſſio
nē euidēt' ꝓbaſſꝫ: plurimi crediderīt. Abiathar
ꝟo pōtifex āni illius ſeditōez i ꝑpl'o excitauit: et
miſſo fune in collo apl'i ipſm ad herodē agrippā
adduci fecit. Cūq; iuſſu eꝰ ad decollādū ducēt':
q̄dā paliticꝰ i via iacēs: ad eum clamauit vt ſibi
ſanitatez ꝯferret. Cui iacobꝰ ait. In noīe ihū xp̄i
ꝓ cꝰ fide ducor ad decollādū: exurge ſanꝰ ⁊ bn̄-
dic creatorē tuū. ⁊ ſtatim ſanatꝰ ſurrexit ⁊ dn̄m
bn̄dixit. Scriba aūt q̄ funē i collo ſuo miſerat et
trahebat noīe ioſias ħ vidēs ad pedes eiꝰ ſe ꝓ-
iecit: ⁊ veniā petēs ſe xp̄ianum fieri poſtulauit.
Qđ vidēs abiathar eū teneri fecit. ſibiq; dixit
Niſi nomē xp̄i maledixeris cū ipſo iacobo decol
laberis. Cui ioſias. Maledictus tu ⁊ maledicti
omēs dij tui. Nomē aūt dn̄i ihū xp̄i ſit bn̄dcēm
in ſecl'a. Tūc abiathar os eꝰ pugnis cedi iuſſit.
⁊ miſſa de eo legatōe ad herodē impetrauit: vt cū
iacobo decollaret'. Cū aūt ambo decollari debe-
rēt iacobꝰ a ſpiculatore lagenā aq̄ petijt. ⁊ ibidē
ioſiā ꝓtinꝰ baptizauit ⁊ ſtatim capitis obtrūca
tōne vterq; martiriū ꝯſūmauit.
Decollatus ē aūt bt̄s iacobꝰ. viij. kal'. april'. an-
nūciatiōe dominica. ⁊. viij. kal'. aug. ꝯpoſtellā trāſ-
latus. ⁊. iij. kal'. ianuarij ſepultꝰ. Quia ſepulcri
eius fabrica fuit ab auguſto vſq; ad ianuarium
ꝓtelata. Statuit igitur eccl'ia vt feſtum eꝰ. viij.
kal'. auguſti in t̄pe. ſ. magis congruo deberet vni
uerſaliter celebrari. Decollato autem Jacobo
(vt ait iohēs beleth qui hanc tranſlationez di-
ligenter exequitur) diſcipuli eius corpus nocte
timore iudeorum rapientes. naui illud impoſu-
erunt: ⁊ ſepulturam diuine prouidentie cōmit-
tentes: naui ſine regimine conſcenderūt: ⁊ ange
lo dn̄i duce i galiciam in regno lupe applicuerīt.
Erat eñ in hiſpania regina quedā ſic dicta no-
mie ⁊ merito vite. Deponentes igit' corpus de
naui: ſuper quendā magnum lapidem illud de-
poſuerunt. Qui lapis mox vt cera corꝑi ceſſit
⁊ in ſarchofaguꝫ corpori ſe mirabil'r coaptauit
Ingrediētes igī diſcipuli ad lupam dixerunt.
Dominus ihūs chriſtus mittit ad te corpus di
ſcipuli ſui vt quez noluiſti ſuſcipe viuum: ſuſci-
pias defunctum. Et narrantes ei miraculum: q̄
liter ſcꝫ ſine regimine illuc veniſſet: locum ad eiꝰ
ſepulturā ꝯgruum petierunt. Qđ dum regina
audiſſet (vt dicit idem iohannes beleth) eos in
dolo ad quendam virum crudeliſſimum. vl' ꝑm
alios ad regem hyſpanie deſtinauit: vt eius ſu-
per hoc ꝯſenſum haberent. qui eos cepit ⁊ i car
cerē recluſit. Cū autem ille diſcumberet. angelꝰ
dn̄i carcerem aperuit: ⁊ eos libere abire ꝑmiſit.
Qđ dū ille cognouiſſꝫ: velociter pꝰ eos milites
q̄ eos caperēt: deſtiauit. Cū aūt milites illi ꝑ pō
tē trāſirēt. fracto pōte oēs i flumie ſt' ſubmerſi.
Qđ ille audiens penitentia ductus: ſibi ⁊ ſuis
metuens miſit poſt illos rogās: vt ad ſe redirēt.
⁊ quicq̄d vellent ad libitū impetrarent. illi aūt re
dierūt ⁊ ꝑpl'm ciuitatis ad fidem dn̄i conuerte-
runt. Quod lupa audiens vehementer doluit.
⁊ redeuntibus ad ſe diſcipulis ⁊ aſſenſum regis
aperientibus illa reſpondit. Accipite boues q̄s
habeo in tali loco vel monte. Et plauſtrum iun
gite. ac corpus domini veſtri deferte. ⁊ locum ſic
volueritis edificate. Hec autem lupina cogita
tione dicebat. Sciebat enim boues thauros eſ
ſe indomitos ⁊ ſilueſtres. ⁊ ideo putauit ꝙ non
poſſent iungi nec applicari. Uel ſi iungerentur
huc illucq; diſcurrent. ⁊ ſic currum diſſiparēt ⁊
corpꝰ deijcēnt. ⁊ ipſos necarēt. Sꝫ n̄ eſt ſapia ꝯ
deū illi ei dolū eꝰ n̄ cogitātes mōtē aſcēdūt ⁊ dra
conem quendam ignem ſpirantem et in eos ir-
ruentem cruce oppoſita per medium ventrem
ſcindunt. Facto etiam ſigno crucis ſuper thau
ros velut agni ſubito m āſueſcūt ⁊ eos iungētes
corpus ſancti iacobi cū lapide ſuꝑ quem poſi-
tū fuerat in curru poſuerunt. Boues autem ſi-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

ne alic⁹ regimīe corp⁹ ī mediū palaciū ſupe de-
tulert. Qd illa vidēs ⁊ ſtupēs credidit ⁊ xpia-
na effecta. oia q̄ petiert tribuit. ⁊ palaciū ī eccliā
ſcto iacobo dedicās: magnifice ipaȝ dotauit: et
ī bōis opib⁹ vitā finiuit. Uir qdā noīe bern-
bardus de epatu mutinēſi (vt ait calixt⁹ papa)
dū capt⁹ ⁊ catbenat⁹ ī pfūdo turris poſit⁹ eſſȝ
⁊ ſp btm iacobū inuocaret: apparuit ei ſcts iaco-
b⁹ dicēs. Ueni ſeqre me ī galiciā: ⁊ cōfractꝫ ca-
theis cū diſparuiſſȝ ille vicul' ad collū ſuſpēſis
ad ſūmitatē turris ꝯſcēdit. ⁊ ind ſine aliq̄ leſiōe
vnicū ſaltū fecit. cū tñ turris .lx. cubitoꝝ altitu-
dinē poſſidēt. Quidā (vt ait beda) cū enor-
me plimū pctm ꝯmiſiſſet. ⁊ eps ꝯfitētē abſoluē
timuiſſȝ: hoīeȝ illū cū ſcedula ī q̄ illd pctm ſcri-
ptū erat ad ſctm iacobū miſit. Cū g̃ ī feſto eiuſ-
deȝ ſcedulā ſup altare poſuiſſȝ. ⁊ ſctm iacobum
vt illd pctm delēt ſuis meritꝫ exoraret: ſcedulaȝ
poſtmodū apuit. ⁊ pctm penit⁹ deletū iueniens
deo ⁊ ſcto iacobo gras reddidit ⁊ factū oīb⁹ pu-
blicauit. Trigita viri d loterigia (vt ait vber-
tus biſūtin⁹) circa annū dñi .M.lxx. ad ſctm ia-
cobū pperātes oēs vno excepto fidē ſibi mutui
fmitꝗ pmiſert. Un⁹ igr̃ illoꝝ infirmat⁹ .xv. die-
b⁹ a locꝗs expectat'. ħ tādē a cūctis rligt'. ⁊ a ſo-
lo illo q̄ fidē n pmiſerat ad pedeȝ mōtꝫ ſcti mi-
chael' cuſtodit' ħ aduesꝑaſcēte die morit'. Ui-
uus at ppt illi⁹ loci ſolitudieȝ: ⁊ defūcti horren-
dā pñtiā ⁊ imminētē noctꝫ caliginē: ⁊ gētis bar-
bare feritatē vald timuit. Sȝ ſtatī bts iacob⁹ ī
ſpē equitis ſibi apparēs. ⁊ cū ꝯſolās ait. Trade
mihi hūc mortuū. ⁊ tu aſcēde p⁹ me ſup equuȝ.
Sicqȝ illa nocte añ ſol' ortū dietas .xv. pagētes
ad mōtē gaudiꝗ q̄ ē dimidia leuca circa ſctm ia-
cobū puenert. Ibiqȝ ſcts iacob⁹ vtrūqȝ depo-
ſuit. pcipiens vt canonicos ſcti iacobi ad ſepe-
liēdū pegrinū mortuū ꝯuocarȝ. ⁊ ſuis ſocꝗs di-
ceret q̄ ppt fidē fractā coꝝ pegrinatō nil valēt.
Qui iuſſa ꝯpleuit. ⁊ ſtupētib⁹ ſocꝗs de ei⁹ itinē
ea q̄ ſctus iacob⁹ dixerat: intiauit. Theotu-
nic⁹ qdā (vt ait calixtus papa) cū filio ſuo. cir-
ca annū dñi .M.xx. ad ſctm iacobū pgēs. ⁊ ī vr-
be doloſa grã hoſpitādi diuertens: ab hoſpite
inebriat'. Et ab eo ī malha argēte⁹ ciph⁹ abſcō-
dit'. Mane igr̃ exeūtes. q̄ſi latrones inſeq̄ns ruo-
cauit: ⁊ q̄ ciphū argēteū furati fuiſſent eiſdē ob-
iecit. Cui cū diceret q̄ punire eos facēt ſi apud
eos ciphū iuenire poſſet: ⁊ cū apta malha iuēt⁹
fuiſſet: ptin⁹ ad iudicē rapiūt'. Data g̃ ſnia oia
q̄ hēbat hoſpiti tradūt': ⁊ vn⁹ coꝝ ad ſuſpēdiū
iudicat'. Sȝ cū pr̃ p filio. ⁊ fili⁹ p pr̃e mori vellȝ
tādē fili⁹ ſuſpēdit': ⁊ pr̃ ad ſctm iacobū merens
pgredit'. Igr̃ p⁹ trigitaſex dies rdiēs. ⁊ ad cor-
pus filꝗ diuertens: ſup eū lamētabiles voces p-
mebat. ⁊ ecce filius ſuſpēſus ipm ꝯſolari cepit:
dicēs. Dulciſſime pr̃ ne fleueris. qr̃ nunq̄ȝ mihi
ſic bñ fuit: qm̄ hucuſqȝ ſcts iacob⁹ me ſuſtētat.
⁊ celeſti dulcedie rfocillat. Qd pr̃ audiēs ad vr-
bem cucurrit ⁊ veniētes ppl'i filiū pegrini incolu-
mē depoſuert: ⁊ hoſpitē ſuſpēdert. Refert
hugo d ſcto victore. q̄ cuidaȝ pegrino ad ſctm
iacobū pgēti: dyabolus ī ſpē ſcti iacobi appar-
it. ⁊ d miſeria pñtis vite plura ꝯmemorās: feli-
cem ſe eē ſi ob honorem ſuū ſe necaret: aſſeruit.
Qui mox gladiū arripuit ⁊ protinus ſeipſū oc-
cidit. Et cum ille in domo cuius hoſpitatus fue-
rat ſuſpectus haberet'. ⁊ mori plurimum formi-
daret. continuo qui mortuus fuerat reuixit: aſ-
ſerens q̄ dum demon qui mortem ſuaſerat ad
ſupplicia ipſum duxiſſet: beatus iacob⁹ mox oc-
currit: ⁊ ereptū ad thronū iudicis deduxit: ⁊ ac-
cuſantib⁹ demonib⁹: vt vite reſtituetur obtinuit.

Quidam iuuenis de territorio lugdunenſi
(vt narrat hugo abbas cluniacenſis) qui ad ſā-
ctum iacobum frequenter cum deuotione mag-
ire ſolebat. Quadam vice dū illuc tendere vel-
let nocte illa in fornicationem lapſus eſt. Per-
genti igitur nocte quadam dyabolus in ſpecie
ſancti iacobi apparuit: dicēs. Noſti q̄ ſū? Ne-
ganti illi dixit dyabolus. Ego ſū iacob⁹ aplus
quem ſingulis annis viſitare cōſueuiſti. Scias
q̄ multum de deuotōne tua gaudebam: ħ nup d
domo tua egrediens in fornicationē icidiſti: ⁊ n̄
ꝯfeſſus ad me accedere preſumpſiſti. quaſi tua
peregrinatio mihi ⁊ deo placere poſſit. Nō ſic
expedit. ſed quicunqȝ ad me pegrinādo venire
deſiderat prius peccata ſua per confeſſionem
debet precidere. ⁊ poſt peregrinando eadem
commiſſa punire. Et his dictis demon euanu-
it. Tunc iuuenis anxiatus domum ſuam redire
⁊ peccata confiteri: deinde iter reincipere di-
ſponebat. Et eccce dyabolus apparens iterum
in ſpecie apoſtoli hoc omnino diſuaſit: aſſerēs
q̄ peccatum illud nullo modo ſibi remitteretur
niſi penitus genitalia ſibi mēbra ſecaret. Bti-
or at foret ſi ſe vellȝ occidē: ⁊ p ei⁹ noīe martir
eē. Iuueis igr̃ nocte ſocꝗs dormiētib⁹ gladiū ac-
cipiens: geitalia ſibi pſcidit. Deide eodē cultro
ſe p vētrē trāſfixit. Expgefacti ſociꝗ ħ vidētes
⁊ plimū formidātes ptin⁹ aufugerūt: ne ſuſpe-
cti de homicidio haberēt'. Uerum cū fouea ei
pararetur qui fuerat defunctus reuixit: ⁊ cun-
ctis fugientibus ⁊ ſtupentibus que ſibi accide-
rant enarrauit dicens. Cū me ad ſuggeſtionē
demonis occidiſſem: demones me capientes v-
ſus romaȝ deducebant: ⁊ ecce poſt nos beatus
iacobus protinus cucurrit: ⁊ demones de falla-
cia plurimū increpauit. Cunqȝ adinuicē diu ti⁹

diſceptarent.cogente bt̄o iacobo ad q̄ddā p̄ra
tū venimꝰ: vbi v̄go bt̄a cū m̄ltis ſc̄tis colloq̄ns
r̄ſidebat. Cui cū bt̄s iacobꝰ ꝓ me ꝯq̄ſtus fuiſſ3.
illa p̄mū demones icrepauit: ⁊ me vite reſtitui
p̄cepit. Bt̄us igr̄ iacobꝰ me ſuſcipiens vite red
didit vt videt̄. Pꝰ triduū ḡ ſol̄ i illo cicatricibꝰ
remanētibꝰ: iter arripuit. ⁊ ꝯcītis ſocijs oīa p̄ oꝛ
diné enarrauit. Frācꝰ q̄dā (vt ait calixtꝰ pa
pa) circa annū dn̄i. M.c. cū vxoꝛe ⁊ filijs ad ſan
ctū iacobū ibat. tū volēs mo2litatē q̄ erat i frā
cia fugē. tū ſc̄t3 iacobū cupiēs viſitare. Qui cū
ad vrbem pāpilonā veniſſ3. vxoꝛ eꝰ ibidē obijt: ⁊
hoſpes totā illius pecuniā ſibi cū iumēto q̄ vehe
bantur pueri vſurpauit. Ille aūt deſolatꝰ icedēs
pueros q̄dā i hūeris poꝛtauit. q̄ſdā ad manu3
trahebat. Cui vir cū azino ꝯpaſſiōe ꝯmotꝰ oc
currēs. ſibi azinū ꝯmodauit vt ſup̄ illū pueri ve
herent̄. Qui cū ad ſc̄tm iacobū p̄ueniſſet. eidem
vigilanti ⁊ oꝛāti ſc̄ts iacobꝰ apparuit: ⁊ an ſe co
gnoſcēt r̄q̄ſiuit. Cui negāti ait. Ego ſū iacobuſ
ap̄ſus. q̄ tibi meū azinū cōmodaui. ⁊ iteꝝ accō
modo reuertēti. S3 ſcito p̄noſcēs ꝙ hoſpes tu
us d̄ ſolario coꝛruēs moꝛiet̄. ⁊ oīa q̄ tibi abſtule
rat: rehabebis. Que cū oīa ꝯtigiſſent. ille domū
letus rediJt: ⁊ pueris d̄ azino depoſitis. azinus
ſtatī diſparuit. Quidā mercatoꝛ a q̄da tyrā
no iniuſte ſpoliatus i cuſtodia tenebat̄: q̄ deuote
ſc̄tm iacobū i ſui auxiliū iuocabat. Cui ſc̄tus ia
cobꝰ vigilātibꝰ cuſtodibꝰ apparuit: ⁊ vſq3 ad tur
ris ſūmitatē ip̄m p̄duxit. Statiq3 turris a deo ſe
inclinauit: ꝙ ipiꝰ ſūmitas terre eq̄lis fuit. de q̄ ſi
ne ſaltu deſcēdēs ſolutꝰ receſſit. Quē cuſtodes
inſequētes. licet iuxͣ eū p̄gerēt: tn̄ ip̄m vidē non
poterant. Dū tres milites (vt ait vbertꝰ by
ſuntiꝰ ludunēſis dyoceſis) ad ſc̄tm iacobū p̄ge
rēt: vnꝰ eoꝝ a q̄dā mſiercula rogatꝰ: ſacculū ipi
us amoꝛe ſc̄ti iacobi ſup̄ equū ſuum poꝛtabat.
Deinde quēdā infirmū i via deficientē inueniens
ip̄m ſup̄ equū poſuit: ⁊ infirmi burdonē cū ſac
culo mſieris accipiēs equu3 p̄iter ſeq̄bat̄. S3 fer
uoꝛe ſol̄ ⁊ laboꝛe itineris fractꝰ ē. cū galiciā ad
ueniſſet: īfirmitate ḡuiſſima laboꝛauit. Cunq3 a
ſocijs d̄ ſalute aīe rogaret̄. ille tribꝰ diebꝰ extitit
mutꝰ: S3 q̄rto die ſocijs eꝰ moꝛtē expectantibꝰ ḡ
uiter ſuſpirās ait. Grās dō ⁊ ſc̄to iacobo. q2 eiꝰ
ſū meritis liberatus. Cū em̄ q̄d monebatis facē
vellē. demones ad me venerūt. me tāgrauit̄ ꝯſtri
gētes: vt nihil q̄d ad ſalutē aīe p̄tinēt. aliq̄tenꝰ
loq̄ poſſeꝝ. Uos q̄ppe audiebā S3 ꝓrſus r̄ndere
n̄ poterā. Nūc aūt ſc̄tus iacobꝰ huc intrauit: fe
rēs i ſiniſtra manu ſacculū mſieris. in dextra ba
culū paup̄is: q̄s i via adiuuerā: ita vt burdone3
ꝓ lācea. ⁊ ſacculū ꝓ ſcuto hr̄et: ⁊ demōes q̄i ira
tꝰ aggrediēs eleuato baculo ipos t̄ruit. ⁊ i fugā
ꝯuertit. Nūc ergo ecce bt̄i iacobi gr̄a me libera
uit. ⁊ loquelā reſtituit. Uocate ḡ ad me ſacerdo
tē. q2 diu i hac vita eē n̄ poſſū. ⁊ ꝯuerſus vni eo
rū dixit. Amice: noli amō dn̄o tuo militare quia
veraciter ē dānatꝰ. ⁊ mala moꝛte i ꝓximo moꝛi
turus. Sepulto aūt ſocio cū ille dn̄o ſuo h̄ dixiſ
ſet. ille ꝓ nihilo h̄ ducēs. ⁊ ſe emēdare ꝯtēnens.
pꝰ modicū lācea i bello ꝯfoſſus interijt. Cui3
cuidā viro d̄ vizilaco (vt ait calixtus papa) ad
ſc̄tm iacobū ꝑerāti. pecunia defeciſſ3. ⁊ ille mē
dicare erubeſcēt. ſb̄ q̄dā req̄eſcēs arboꝛe ſom
niabat ꝙ ſc̄tus iacobꝰ eum paſcebat. Euigilās
igitur ſubcinericiū panē ad caput r̄p̄p̄it: d̄ quo
xv. diebꝰ vixit. q̄uſq3 ad ꝓpria remeauit. Sigul̄
diebꝰ ſufficient̄ bis de eo comedens. ſeq̄nti die
ip̄m in ſacculo integrū inueniebat.

Refert calixtus papa. ꝙ ciuis quidā barchi
none vrbis. circa annū dn̄i. M.c. ad ſc̄tm iaco
bum veniens: h̄ ſolu3 poſtulaſſe dr̄ ne deinceps
ab aliq̄bꝰ hoſtibꝰ caperet̄. Rediens igit̄ p̄ ſicilia3
in mari a ſaracenis capitur ⁊ p̄lies ab eis p̄ nun
dinas vendit̄. S3 tn̄ ſp̄ cathene quibꝰ ligatus fue
rat: ſoluebantur. Cū autem iam tredecim vici
bus venditus fuiſſet. ⁊ duplicibꝰ cathenis aſtri
ctꝰ eſſet. ⁊ ille beatū iacobum inuocaret: ſc̄ts ia
cobꝰ eidem apparuit: dicēs. Qm̄ in eccl̄ia mea
ꝯſiſtēs: poſtpoſita ſalute anime liberatōem tm̄
coꝛp̄is poſtulaſti: ideo in hec p̄icl̄a incidiſti. S3
q2 dn̄s noſter miſericoꝛs eſt: miſit me vt te redi
mam. Statimq3 ruptis cathenis p̄ terras ⁊ ca
ſtella ſaracenoꝝ partem quandam cathene i te
ſtimoniū huius miraculi ferens: ad terra3 ſuam
cunctis videntibus ⁊ ſtupentibus rediJt. Cum
enim eum aliquis capere volebat. viſa cathena
territus protinus fugiebat. Sed cū leones alie
q3 fere in eum per deſerta gradientem vellent i
ſurgere: mox viſa cathena concutiebantur ter
roꝛe nimio. ⁊ in fugam protinus vertebantur.

Anno domini milleſimoducenteſimotriceſi
mooctauo in vigilia ſancti iacobi. in quodā ca
ſtro quod dicitur pratum: inter floꝛentiam ⁊ pi
ſtoꝛicum ſito. iuuenis quidam ruſtica quadam
ſimplicitate deceptus: in ſegetes tutoꝛis ſui i
gnem appoſuit. eo ꝙ hereditatem ſuam ſibi v
ſurpare volebat. Tentus igitur ⁊ confeſſus: ad
cauda3 equi trahendus incendio adiudicatus
eſt. Qui peccatum confitens. et ſanctum Ja
cobum ſe deuouens: cum ſuper terram petro
ſam in ſola camiſia diutius tractus fuiſſ3: nec in
coꝛpoꝛe nec in camiſia ſenſit aliquam leſione3
Tandem ad palum ligatur: ligna vndiq3 con
geruntur: igne ſuppoſito ligna et vincula com
buruntur. ſed ipſo ſemper beatum Jacobum
inuocante nec in camiſia nec in coꝛp̄e aliquā le

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ſio repit᷑. Quē dn̄i ī ignē vellēt iterato iactare a
ꝑplo eripit᷑ ⁊ deꝰ ī aplo magnifice collaudat᷑.

Xꝑistoferus ante

baptiſmū dicebat᷑ ꝛꝑrobꝰ: ſ; poſtmodū
xp̄oferꝰ dictꝰ ē: q̄ſi xp̄m ferēs. Ex eo ſcꝫ
ꝙ xp̄m q̄tuoꝛ modis poꝛtauit. ſ. ī hūeris ꝑ ꝛ̄du-
ctōem. ī coꝛꝑe ꝑ moꝛtificatōeꝫ. ī mēte ꝑ deuotō-
nem. ī oꝛe ꝑ ꝯfeſſiōeꝫ ſiue ꝑ̄dicatōeꝫ.

Xꝑistoferꝰ gene

re chananeꝰ: ꝓceriſſime ſtature. vul
tuſq; terribil᷑ erat. ⁊ duodeci cubitos
in lōgitudīe poſſidebat. Qui (vt ī q̄buſdā geſtꝫ
ſuis legi᷑) cū ſtaret cū q̄dā ꝛ̄ge chananeoꝝ venit
ſibi ī mētē vt maioꝛē ꝑ̄ncipē q̄ ī mūdo eēt q̄rēt. vt
ad eūdē ſecū moꝛaturꝰ accedēt. Veīt ig᷑ ad q̄n
dā maxīm regē d̄ q̄ general᷑ fama hēbat᷑. ꝙ ma-
ioꝛē mūdꝰ ꝑ̄ncipē n̄ hꝛet. Quē rex vidēs libēter
ꝛ̄cepit: ⁊ ī ſua curia manē fecit. Quadaꝫ aūt vice
ioculatoꝛ q̄dā cātionē coꝛā rege cātabat: ī q̄ fre
quēt᷑ dyabolū noīabat. Rex aūt cū fidē xp̄i hꝛet
q̄n̄cūq; dyabolū noīare audiebat: ꝓtinꝰ ī facieꝫ
ſuā crucis ſigculū imꝓmebat. Qd̄ vidēs xp̄ofe
rus ꝑ̄līmū admirabat᷑: cur h̄ rex agēt. ⁊ q̄dnam
hmōi ſignū ſibi vellꝫ. Cū aūt d̄ hac re regē īt̄ro-
garet. ⁊ ille h̄ ſibi maīfeſtare nollꝫ: r̄n̄dit xp̄oferꝰ.
niſi h̄ mihi dixeris: tecū vlteriꝰ n̄ manebo. q̄pro
pter coactꝰ rex dixit ei. Q̄n̄cūq; dyabolū noīa
ri audio: h̄ ſigno me munio: timēs ne ī me p̄tatē
accipiat: mihiq; noceat. Cui xp̄oferꝰ. Si dya-
bolū ne tibi noceat metuis: ḡ ille maioꝛ ⁊ poten-
tioꝛ te eē ꝯuicit᷑: quē tu intantū foꝛmidare ꝓba-
ris. Fruſtratꝰ ig᷑ ſū ſpe mea: putās ꝙ maioꝛē et
potētioꝛē mūdi dn̄m īueiſſeꝫ. ſ; iā nūc valeas. q꞉
ip̄m dyabolū q̄rē volo: vt ip̄m mihi ī dn̄m aſſu
mā: ⁊ eiꝰ ſuꝰ efficiar. Diſceſſit ig᷑ ab illo rege et
dyabolū q̄rē ꝑꝑerabat. Cū aūt ꝑ q̄ndam ſolitu
dinē ꝑgeret. vidit magnā multitudīeꝫ militū. q̄-
rū q̄dā miles ferus ⁊ ꝛ̄ribilis veīt ad eū. ⁊ q̄nā ꝑ-
gēt: ꝛ̄q̄ſiuit. Cui xp̄oferꝰ r̄n̄dit. Vado q̄rē dn̄m
dyabolū. vt ip̄ꝫ ī dn̄m m̄ aſſumā. Cui ille. Ego
ſū ille quē q̄ris. Gauiſus xp̄oferꝰ ſe ſibi ī ſuū ꝑ-
ꝑetuū obligauit ⁊ ip̄m ꝓ dn̄o ſuo accepit. Cuꝫ
ḡ ābo ꝑgerēt: ⁊ ī q̄dā via ꝯmūi q̄ndā crucē ere-
ctā īueniſſent: mox vt dyabolꝰ ipam crucē vidit
territꝰ fugit. ⁊ viā deſerēs ꝑ aſperā ſolitudinem
xp̄oferꝝ duxit. ⁊ poſtmodū ip̄m ad viaꝫ ꝛ̄duxit.
Qd̄ videns xp̄oferus: ⁊ admirans intꝛ̄rogauit.
cur intantū timens viam planam reliq̄rit: ⁊ tātū
deuiās ꝑ tāaſperā ſolitudinē ierit. Qd̄ cū ille ſi-
bi nullatenus indicare vellet: dixit xp̄oferꝰ. Ni-
ſi mihi h̄ indicaueris ſtatī a te diſcedam. Qua-
propter ꝯpulſus dyabolꝰ dixit ei. Quidaꝫ hō

qui dicit᷑ xp̄s in cruceꝫ affixus fuit. cuiꝰ crucis ſi
gnū cū video: plurimū ꝑtimeſco ⁊ territꝰ fugio.
Cui xp̄oferꝰ. Ergo ille xp̄c maioꝛ ⁊ potētioꝛ te
ē: cuiꝰ ſignū intātū foꝛmidas. Jnuacuū ig᷑ labo
raui. nec adhuc maioꝛē ꝑ̄ncipē mūdi īueni: iā n̄c
valeas: q꞉ te volo deſerere. ⁊ ip̄m xp̄m inq̄rere.
Cū igit᷑ diu q̄ſiſſet: q̄ſnā ſibi xp̄i noticiā indica-
ret. tandē ad quēdā heremitā deuenit q̄ ſibi xp̄ꝫ
ꝑ̄dicauit ⁊ in eius fide ip̄m diligenter inſtruxit.
Dixitq; heremita xp̄ofero. Rex ille cui ſuire de
ſideras. iſtud requirit obſequiū. q꞉ te frequēter
ieiunare opoꝛtebit. Cui xp̄oferꝰ. Aliud a me re-
quirat obſequiū q꞉ iſtaꝫ rē neq̄q̄ agē valeo.
Rurſus heremita. Mltas q̄ꝫ oꝛoēs te ſibi facē
opoꝛtebit. Cui xp̄oferus. Neſcio q̄d ſit h̄: nec
hmōi obſequiū ꝑficere poſſum. Cui heremita.
Noſti talem fluuium in quo multi tranſeuntes
periclitantur ⁊ pereunt. Cui chꝛiſtoferus. noui
Et ille. cum procere ſtature ſis ⁊ foꝛtis viribus.
ſi iuxta fluuium illum re ſideres. ⁊ cunctos tra-
duceres. regi xp̄o cui ſeruire deſideras. plurimū
gratum eſſet: ⁊ ſpero ꝙ ibidem ſe tibi manifeſta
ret. Cui chꝛiſtoferus. Utiq; iſtud officium age
re valeo: ⁊ me ſibi in hoc ſeruiturum pꝛomitto.
Ad predictum igitur fluuium acceſſit: ⁊ ibidem
ſibi habitaculum fabꝛicauit. Poꝛtāſq; loco ba
culi quandam particam in manibus: qua ſe in
aqua ſuſtentabat. ⁊ omnes ſine ceſſatione tranſ
ferebat. Euolutis multis diebus cum in domū-
cula ſua quieſceret. audiuit vocem cuiuſdā pue
ri ſe vocantis ⁊ dicentis. Chꝛiſtofere veni foꝛas
⁊ meipſum traducas. Concitꝰ chꝛiſtoferus ex-
iuit ſed neminē reppetit. Rediēſq; in domun-
culam ſuam predictam iterum vocem ſe accla-
mantis audiuit. qui rurſus foꝛas cucurrit: ſ; ne-
minem inuenit. tercia vice ab eodem vt ꝑ̄us vo
catus exiuit: ⁊ puerum quendam iuxta ripam flu
minis inuenit. qui chꝛiſtoferum vt ſe traduceret:
obnixe rogauit. Chꝛiſtoferus igitur puerum
ſibi in humeris eleuans. ⁊ baculum ſuum acci-
piens: flumen tranſiturus intrauit. ⁊ ecce aqua
fluminis paulatim intumeſcebat. ⁊ puer inſtar
plumbi grauiſſime ponderabat. quantoq; ma-
gis procedebat. tanto amplius vnda creſcebat
⁊ puer magis ac magis chꝛiſtoferi humēos pō
dere intolerabili deꝑmebat. adeo vt chꝛiſto-
ferus in anguſtia multa poſitus eſſet. ⁊ ſe peri-
clitari plurimum foꝛmidaret. ſed cum vix eua-
ſiſſet ⁊ fluuium traſfretaſſet. puerum in ripa de
poſuit. eiq; dixit. Jn magno me puer periculo
poſuiſti. ⁊ adeo ponderaſti. ꝙ ſi totum munduꝫ
ſuper me habuiſſem. vix maioꝛa perſenſiſſem.
Ad quem puer reſpondit. Ne mireris chꝛiſto-
fere. q꞉ non ſolū ſuꝑ te totū mūdū habuiſti: ſed

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

etiã illũ qui creauit mundũ tuis humeris baiulaſti. Ego ei ſũ xp̃c rex tuꝰ: cui ĩ h op e ipe deſeruis Et vt me verũ dicere ꝯprobes: cũ ꝑtrãſieris baculũ tuũ iuxta domũculã tuã ĩ terra fige: et mane ipm̃ floruiſſe et fructificaſſe videbis. ſtatimqꝫ ab oculis eiꝰ euanuit. Veniẽs igr̃ criſtoferꝰ cũ baculũ ĩ terra fixiſſet mane ſurgẽs ĩuenit ipꝫ ad modũ palme frõdes et dattilos ꝓtuliſſe.

Poſt hoc aũt in Samonã ciuitatẽ Licie venit: vbi dũ eorũ linguã nõ intelligeret: orauit dominũ vt illiꝰ lingue ſibi cõcederet intellectũ. Dũ aũt in ꝑce cõſiſteret iudices eum inſanũ putãtes eũ reliquerunt. Aſſecuto Criſtofero qđ petebat: vultũ operiẽs ad loca certaminis venit. et xp̃ianos qui torquebant̃ in domino cõfortabat. Tũc vnus ex iudicibꝫ in faciem eũ ꝑcuſſit. Cui criſtoferꝰ vultũ diſcooꝑiens dixit. niſi xp̃ianꝰ eſſem. meam ꝓtinus iniuriam vindicaſſem. Tũc criſtoferꝰ virgam ſuam in terrã fixit. et vt ꝓpter cõuerſionem populi fronderet: dominum exorauit. Qđ dum ꝓtinus factum fuiſſet octo milia hominuꝫ crediderũt. Rex aũt ducentos milites qui eum ad ſe adducerẽt: miſit. et cum eum orare inueniſſent. et ſibi hoc intimare timerẽt: iterũ totideꝫ miſit q̇ et ipi cum eo orante ꝓtinus orauerunt. Surgens criſtoferus dixit eis. Quid q̃ritis: qui eius vultũ vidẽtes: dixerũt. Rex miſit nos ad te vt te ad ipꝫ vinctũ ducamꝰ. Quibus criſtoferus. Si ego voluero nec ſolutus nec ligatus a vobis duci potero. Dicũt ei. ſi ergo non vis vade liber quocũqꝫ volueris: et nos regi dicemus ꝙ te nequaqꝫ inuenimꝰ. Non ita inq̇t ſed ego vobiſcuꝫ vado. Ipe aũt eos ad fidem cõuertit: et ab eis manꝰ ſibi tergo ligari fecit. et ſe regi vinctũ preſentari. Queꝫ rex vidẽs territꝰ eſt: et de ſede ſua ꝓtinus corruit Deinde a ſeruis ſuis leuatꝰ. de nomĩe ſuo et patria eum interrogauit. Cui criſtoferus. Ante baptiſmũ reprobꝰ dicebar. nũc aũt criſtoferꝰ vocor Cui rex. Stultũ tibi nomẽ impoſuiſti xp̃i ſcꝫ crucifixi. qui nec ſibi ꝓfuit: nec tibi prodeſſe poterit. Nunc ergo chananee malefice q̃re nõ ſacrificas dijs nr̃is: Cui criſtoferꝰ. Recte vocaris Dagnꝰ quia tu es mors mundi ſocius dyaboli. Dij aũt tui ſunt oꝑa manuũ hoim̃. Cui rex. Inter feras nutritus es. et nõ potes niſi feralia et homibꝫ incognita loq. Nũc g̃ ſi ſacrificaueris magnos honores a me ꝯſeq̃ris. Sin aũt duris ſupplicijs conſumeris. Nolẽtẽ g̃ ſacrificare ĩ carcerẽ mitti iuſſit ac illos milites q̇ ad criſtoferuꝫ miſſi fuerant pro xp̃i nomine decollari fecit. Deinde duas formoſas puellas quarum vna dicebat̃ Nicea. et altera aquilina ſecum in carcere recludi fecit: promittens eis multa munera: ſi eum ad peccãdũ ſecuꝫ allicerent. Quod videns Criſtoferus. protinus in orationẽ ſe dedit. Sed cũ a puellis plauſu manuũ et ãplexibꝫ vrgeret̃: ſurrexit: et ait ill̃. Quid q̃ritis: et quã ob cãm huc introducte eſtis: At ille claritate vultus eius ꝑterrite: dixerũt. Miſerere nr̃i ſancte dei vt in deũ quẽ p̃dicas credere valeamꝰ. Quod audiẽs rex: eas ad ſe duci fecit: dicens. Ergo et vos ſeducte eſtis. Per deos iuro q2 niſi dijs ſacrificaueritis: mala morte peribitis. Que reſponderũt. Si vis vt ſacrificemus: iube plateas mũdari. et omẽs ad tẽplum congregari. Quo facto cũ ille introiſſent templũ: ſoluentes cingulum ſuũ poſuerũt in colla deorũ: et ad terrã trahẽtes: in puluerẽ cõfregerũt. Dixerũtqꝫ aſtãtibus. Ite et vocate medicos vt curẽt deos vr̃os Tunc iuſſu regis aquilina maibꝫ ſuſpẽditur et ligato ad eius pedes ingenti ſaxo membra eiꝰ omnia diſrunmpuntur. Que cũ migraſſet ad dominum ſoror eius Nicea in ignẽ ꝓijcit̃. ſed inde illeſa exiens ꝓtinus decollat̃. Poſt hoc criſtoferus regi p̃ſentatur. qui iuſſit eum virgis ferreis cedi et caſſidẽ ferreã et igneã in caput eiꝰ poni. Deinde ſcamnũ ferreũ fieri fecit et criſtoferũ ibidem ligari et ignem ĩiecta pice ſuccendi: ſed inſtar cere ſcãnũ ꝯſtringit̃. et criſtoferꝰ illeſus egredit̃. Deinde iuſſit eum ad ſtipitẽ ligari: et a q̃drigẽtis militibꝫ ſagittari. Sagitte aũt omẽs in aere ſuſpẽdebantur nec ipm̃ aliqua ꝯtingere potuit. Rex aũt putans ipm̃ a militibꝫ ſagittatum cum eiſdeꝫ inſultaret ſubito vna de ſagittis ab aere veniens. et retro ſe vertens: regem ĩ oculo ꝑcuſſit: et ipm̃ ꝓtinꝰ excecauit. Cui criſtoferꝰ. Craſtina die conſumãdꝰ ſum. tu igitur tyrãne lutũ de ſãguĩe meo facies. oculũ inũges: et ſanitatem recipies. Tunc iuſſu regis ad decollandũ ducit̃: et ibi fuſa orõne decollat̃. Rex aũt modicũ de ſanguĩe eius accipiens: et ſuꝑ oculũ ſuũ ponens ait in noĩe dei et ſancti criſtoferi. et cõtinuo ſanus effectus ẽ. Tũc rex credidit dans p̃ceptuꝫ: vt ſi quis deũ et ſcm̃ criſtoferꝝ blaſphemaret: cõtinuo gladio feriret̃.

Ambroſiꝰ aũt in p̃fatõne ſic ait de hoc martire. Criſtofero tãte ṽtutis cumulũ et doctrĩe graciã dñe cõtuliſti. vt q̃dragĩta octo milia hoim̃. de gẽtilitatis errore ad xp̃iani dogmatis cultuꝫ choruſcãtibꝫ miraculis reuocaret. Quiqꝫ Niceam et aquilinã publico lupanari longo tempore ſub meretricia ſorde famulantes ad caſtitatis habitum reuocauit: eaſdemqꝫ coronam ꝑcipe edocuit ꝓpterea inter igneum rogum ferreo ſcãno ꝯſtrictus nimiũ calorem nõ timuit. atꝫ ꝑ dieꝫ integrũ oĩm militũ ſagittis: tranſfigi nõ potuit. Ceterum vna ex his carnificis oculum colliſit. cui tamẽ beati martiris cruor mixtus terre: lumen reſtituit. et corporis cecitatem tollendo illuminauit et men-

tem. Nam ⁊ apud te veniam impetrauit. atq; vt
morbos ⁊ īfirmitates r̄pellat. ſupplicant' obtinuit

Septē dormiētes

in ciuitate ephiſi orti ſunt. Decius
aūt impator pſequēs xp̄ianos. cū
veniſſ; epheſū: iuſſit edificari tēpla
ī medio ciuitatis vt oīs cū eo miſcerēt' ſacrificijs
ydoloꝝ. Cū ḡ oēs xp̄ianos inquiri iuſſiſſ; et vin-
ctos aut ſacrificare aut mori ꝯpelleret: tant' pēa-
rū terror cūctis inerat: ꝙ amicus amicū. ⁊ filiū pr̄.
⁊ prē; filius abnegabat. Tūc in illa vrbe inuenti
ſunt xp̄iani ſeptē. Maximian'. Malchus. Mar
cianus. Dyoniſius. Johānes. Serapiō. ⁊ Cōſtā
tinus. Qui h̄ vidētes nimis dolebāt. ⁊ cū eſſent p̄
mi palacij: ſacrificia ydolorū ſpernētes in domo
ſua ſe celabāt. ⁊ ieiunijs ⁊ orōnib; vacabāt. Accu
ſati igit'. añ Deciū ſtatuūt'. ⁊ cōprobati veraciter
xp̄iani: dato eis reſipiſcēdi ſpacio vſq; ad reditū
Decij dimittūt'. At illi p̄rimoniū ſuum interi; in
paupes expēdētes: inito cōſilio in mōtē celiō ceſ-
ſerūt: ⁊ ibi eē ſecretius decreuerūt. Diu ḡ ſic latē-
tes vnus eoꝝ ſemp miſtrabat ⁊ quotiēs intrabat
vrbem figura ſe mēdici ⁊ hitu veſtiebat. Cū ḡ de
cius in vrbē rediſſ;. ⁊ eos ad ſacrificādū perquiri
iuſſiſſ;. malchus miſter eoꝝ territ' ad ſocios rdijt
et eis furore; impatoris indicauit. Qui cū graui
ter terrerent': malch' allatos panes eis appoſuit:
vt cibo ꝯfortati fortiores ad p̄liū redderent'. P'
q̄; aūt cenabāt ſedētes ⁊ colloquētes in luctu ⁊ la
crimis: ſubito ſicut de' voluit dormierunt. Mane
facto cum queſiti fuiſſent ⁊ inueniri non poſſent.
⁊ decius doleret ꝙ tales iuuenes pdidiſſet: accuſa
ti ſūt ꝙ hucuſq; ī mōte celiō latuiſſēt. ⁊ ſua xp̄ia-
nis paupib; erogātes in ſuo ꝓpoſito pmanerent.
Juſſit ḡ decius vt parētes eoꝝ adeſſent: ⁊ ꝯmina
tus eſt eis mortē. niſi de eis dicerent q̇cqd ſcirent
Jlli aūt eos ſilr̄ accuſauerūt: ⁊ diuitias ſuas cum
paupib; expēdiſſe ꝯqueſti ſunt. Tūc cogitās qd
de eis faceret: nutu dei iuſſit os ſpelunce lapidib;
ob̄ſtrui: vt ibi fame morerent'. ⁊ inopia circūcluſi.
Qd̓ miſtri quidē fecerūt ⁊ duo xp̄iani. Theodo
rus ⁊ Rufinus eoꝝ martiriū deſcribētes: caute in
ter lapides poſuerūt. Mortuo igit' Decio: ⁊ tota
illa generatōe poſt āñū tricēteſimūſeptuageſimū
ſecundum anno triceſimo īperij Theodoſij. pul-
lulauit hereſis eoꝝ qui negabāt reſurrectō; mor
tuoꝝ. Vñ ꝯtriſtat' Theodoſius xp̄ianiſſim' im-
perator: q: fidē rāim pie agitari videbat: idut' cili
cio ſedens in interiori loco p ſingulos dies flebat
Qd̓ vidēs miſericors de'. ꝯſolari lugētes: ⁊ ꝯfir
mare ſpē d̓ reſurrectōe voluit mortuoꝝ ⁊ theſau
rū ſue pietatis aperiēs: ita p̄dictos martires ſuſci
tauit. Miſit ſiquidē in cor cuiuſdā ciuis Epheſi
vt in illo mōte edificaret ſtabula paſtoribus ſuis.
Cemētarijs ſpelūcā apientib; ſurrexerūt ſcti ⁊ ſe-
inuicē ſalutātib;: putabāt ſe tm̄ vna nocte dormiſ
ſe ⁊ p̄ridianā triſticiā recordātes: interrogauerūt
Malchū q̇ eis miſtrauerat. q̇d de eis Decius de
creuiſſet. At ille r̄ndit. Sic dixi inſero. queſiti fui-
mus: vt ydolis īmolem' ecce qd de nobis cogitat
impator. R̄ndit maximianus. ⁊ deus ſcit. ꝙ nō ſa
crificabim'. Cūq; ſocios ꝯfortaſſet iuſſit malcho
vt empturus panes ad vrbe; deſcenderet. ⁊ pl'es
q̄; heri ferēs panes: q̇d iuſſiſſet impator r̄diēs nū
ciaret. Tollēs ḡ malchus q̇nq; ſolidos de ſpelū-
ca exijt: ⁊ vidēs lapides miratus eſt: h̄ aliud cogi-
tās: paꝝ de lapidib; cogitauit. Veniēs igit' timi-
dus ad portā vrbis valde mirat' eſt. vidēs ſuppo
ſitū ſignū crucis. vñ pgens ad alterā ptem diu idē
ſignū inuenit vltra modū miratus eſt: vidēs oīs
portas ſigno crucis appoſito ⁊ mutatā ciuitatem
Signāſq; ſe ad p̄mā portā redijt: ſe exiſtimās ſō
niare. Vñ ſe ꝯfirmās ⁊ vultū opiens vrbē ingre-
dit': ⁊ veniēs ad venditores panu;: audiuit hoīes
loquētes de xp̄o. Et āplius ſtupefact' ait. Quid
eſt inq̄t ꝙ heri nemo audebat xp̄m noīare. et nūc
oīs xp̄m ꝯfitent'. Puto ꝙ h̄ nō eſt Epheſiorū
ciuitas: q: alit' edificata eſt. h̄ aliā ciuitate; neſcio
talē. Et cū int'rogās audiſſet hāc eſſe epheſu;. er
rare veraciter ſe putauit ⁊ redire ad ſocios cogita
uit. Acceſſit tamē ad eos qui panē vēdebāt. et cū
argēteos ꝓtuliſſet mirati vēditores panum dice
bāt adinuicē. ꝙ ille iuuenis antiquū theſauꝝ ine-
niſſet. Malchus xͦo eos adinuicē loquētes vidēs
putabat ꝙ vellēt eū trahere ad impatorē: ⁊ terri-
tus rogauit eos vt ſe dimitterēt: ⁊ panes ⁊ argē-
teos retinerēt. At illi tenētes eū dixerūt ei. Vnde
es tu: q: theſauros antiq̇ꝝ impatoꝝ inueniſti. Jn
dica nobis ⁊ erim' ſocij tecū ⁊ celabimus te. q: ali
ter celari nō potes. Malchus xͦo nō inueniebat
q̇d diceret illis p̄ timore. Jlli xͦo vidētes eū tacē-
tē: miſſo fune in collo eius trahebāt p vicos vſq;
in mediū ciuitatis: ⁊ exijt rumor ad oēs: ꝙ qdam
iuuenis theſauros inueniſſ;. Cōgregatis ḡ ad eū
vniuerſis: ⁊ admirātib; volebat eis ſatiſfacere ꝙ
nihil inuenerat: ⁊ circūſpiciens oīs a nemine co
gnoſci poterat. Et ꝓſpiciēs in ꝓplm volebat co-
gnoſcere aliquē de cōſāguīeis ſuis quos veracit'
viuere putabat. ⁊ nullū inueniēs ſtabat quaſi īſa-
nus ī medio ꝓpli ciuitatiſ. Qd̓ cū audiſſ; ſanctus
martinus eps ⁊ antipat' ꝓcōſul. q nup ī vrbē ad
uenerat: mādauerūt ciuib; vt eū caute adducerēt
et argenteos eius. Cūq; a miſtris traheret' ad ec-
cleſiam. putabat ꝙ duceret' ad impatorē. Epūs
igitur ⁊ ꝓcōſul mirātes argēteos: int'rogauerunt
eū vbi theſauꝝ īcognitū inueniſſ;. At ille r̄ndit ſe ni
hil penitus inueniſſe. h̄ de ſacculo pn̄tū ſuoꝝ eoſ-

dem denarios habuiſſe. Et interrogat⁹ cui⁹ ciui-
tatis eēt. Rn̄dit hn̄ ſcio ꝙ huius ciuitatis ſum: ſi
tn̄ hec ē ciuitas epheſiorū. Proconſul dixit. Fac
venire parentes tuos vt teſtent̄ pro te. Quos cuꝫ
noīaſſet: et null⁹ eos cognoſceēt: dicebāt eū finge-
re vt aliquo mō euaderet. Et ait ꝓconſul. Quō
credim⁹ tibi ꝙ hoc argētum parentum tuorū fuerit
cū ſcriptura ei⁹ habeat pluſq̄ꝫ tricētos ſeptuagi-
taduos ānos. Et ſit primorū dierū Decij impe-
ratoris. et ī nullo ſiles ſint argenteis nr̄is. Et quō
parētes tui an̄ tantū tp̄us fuerūt. Tu vo iuuenis
vis decipere ſapiētes et ſenes epheſi. Idcirco iu-
beo te legib⁹ tradi: donec cōfiteans q̄d inueniſti.
Tunc ꝓcidēs Malch⁹ ante eos dixit. Pro deo
dn̄i dicite mihi quod vos interrogo. et ego dico
vobis q̄d eſt in corde meo. Deci⁹ imperator q̄ fu-
it in hac ciuitate. Ubi eſt. Epūs dixit. Fili nō eſt
hodie in terra q decius noīetur. Imperator autē
fuit an̄ lōgū tēp⁹. Malch⁹ aūt dixit. In hoc dn̄e
ita ſtupeo et nemo credit mihi. Sed ſequimini me
et oſtēdam vobis ſocios meos q̄ ſunt in mōte ce-
lio: ⁊ ipſis credite. Hoc em̄ ſcio. ꝙ a facie decij im-
peratoris fugim⁹. et ego ſero vidi ꝙ ingreſſus eſt
Decius in hanc vrbē. ſi tamē hec ē ciuitas ephe-
ſiorū. Tunc epiſcopus cogitans in ſemetipſo di-
xit ꝓconſuli. q̄ꝛ viſio eſt quā deus vult oſt̄dere in
iuuene iſto. Perrexerūt ergo cum eo: et ciuitatis
plima multitudo. Et igreſſus ē prio malchus ad
ſocios ſuos. et poſt eū epūs egrediēs inuenit inter
lapides lr̄as ſigillatas duob⁹ ſigillis argenteis: et
cōuocato populo legit eas. et audiētib⁹ et viden-
tib⁹. et admirātib⁹ cunctis ſanctos dei ſedentes ī
ſpelūca: et facies eorū tanq̄ꝫ roſas florētes: ꝓcidē-
tes glorificauerūt deum. Statimq̄ꝫ epūs et ꝓcō-
ſul miſerūt ad theodoſiū imperatorē. rogātes vt
cito veniret. et mirabilia dei nuper oſtēſa videret
Qui ꝓtinus ſurgens de humo et de ſacco ī quo
lugebat glorificans deū venit a Cōſtantinopoli
Epheſum: et obuiātib⁹ ei cūctis aſcēderūt ſimul
oīes ad ſpelūcā. Et mox vt ſancti viderūt impe-
ratorē reſplēduerūt facies eorū ſicut ſol. Et igreſ-
ſus imperator ꝓcidit ante eos. et ſuper ſingulos
fleuit. dicēs. Sic video vos tanq̄ꝫ ſi viderē deuꝫ
reſuſcitantē Lazarū. Tūc dixit ſanctus maximi-
anus ad eū. Crede nobis. ꝙ ꝓpter te reſuſcitauit
nos deus ante diē magne reſurrectōis: vt credas
indubitāter ꝙ reſurrectio mortuorū ē. Uere em̄
reſurrexim⁹ et viuim⁹. et ſic īfans ē ī vtero mr̄is n̄
ſentiēs leſionē et viuit. ſic fuim⁹ viuētes. iacentes
et dormiētes et nō ſentiētes. Et his dictis viden-
tib⁹ cūctis inclinātib⁹ capita ſua in terram: obdor-
mierūt. et tradiderūt ſpūs ſuos ſm̄ dei imperium
Surgens aūt imperator: cecidit ſuper eos flens.
⁊ deoſculās eos. ⁊ cum iuſſiſſet fieri loculos aure-
os in quib⁹ mitterētur: in ipſa nocte apparuerunt
dicētes imperatori. vt ſicut hactenus in terra ia-
cuerūt et ex terra reſurrexerāt: ita eos dimitteret
donec deus iterū eos reſuſcitaret. Juſſit ergo im-
perator locum illum inauratis lapidibus ador-
nari. et oīes epos reſurrectionē ꝯfitētes abſolui.

Qꝛ tricentiſſeptuagintaduob⁹ annis dormiſſe
dicūtur dubium eſſe poteſt. q̄ꝛ anno dn̄i quadrin-
genteſimo quadrageſimooctauo ſurrexerūt. De-
cius aūt regnauit vno tm̄ anno et tribus menſib⁹
ſcꝫ anno dn̄i. cclij. et ita nō dormierūt niſi centum
nonaginta ſex annis.

Azarius dicitur

q̄ſi nazareus q̄d interp̄tat̄ ꝯſecratus.
vel mūdus. vel ſeꝑatus. vel floridus.
aut cuſtodiēs. In homīe requirunt̄ hec quinq̄ꝫ. ſcꝫ
cogitatio. affectio. intētio. actio. et locutio. Cogi-
tatio aūt debet eſſe ſancta. affectio mūda. intentō
recta. actio iuſta. et locutio moderata. Hec oīa
fuerūt in beato Nazario. habuit em̄ cogitatōem
ſanctā. Et inde dicit̄ cōſecratus. Affectionē mū-
dam. et inde dicit̄ mūdus. Intentōem rectā. et in-
de dicit̄ ſeꝑatus. Intentio em̄ eſt que ſeꝑat opa.
q̄ꝛ ex oculo ſimplici corpus lucidū. Ex oculo ne-
quā corpus tenebroſum creat̄. Actionē iuſtaꝫ: et
inde dicitur floridus. q̄ꝛ iuſtus florebit ſicut liliuꝫ
Locutionē moderataꝫ. et inde dicitur cuſtodiēs
q̄ꝛ cuſtodiuit vias ſuas: vt nō delinquat ī lingua
ſua. Celſus quaſi excelſus. q̄ꝛ ſe ſupra ſe extulit:
dum etatem puerilem ꝟtute animi ſupauit. Ho-
rum vitā et paſſionem ambroſius ī li. Geruaſij et
Prothaſij repiſſe dicit̄. In q̄buſdam autē libris
legit̄. ꝙ q̄dam phus nazario deuot⁹ eius paſſiōꝫ
cōſcripſit. quā Ceracius qui ſctoꝝ corpora ſepe-
lierat ad caput illoꝝ poſuit.

Azarius filius il

luſtriſſimi viri nomīe aphricani. ſed
iudei: et beate ꝑpetue xp̄ianiſſime
et romanoꝝ nobiliſſime et a beato
petro apl̄o baptizate. cū hr̄et nouē ānos plimuꝫ
mirabat̄: videns patrē ſuū et matrē in obſeruati-
ne religioīs tādiſſimilit̄ variari. et ꝙ mater ſua e-
gem baptiſmi. pater ꝟo ſuus legē ſabbati ſeq̄ret̄
Unde cuinam magis adherē debēt plurimū du-
bitabat: cum vterq̄ꝫ ad fidē ſuā eum attrahē nitē-
ret̄. Tandē nutu dei veſtigijs matris adheſit. et
a bt̄o Lino papa ſacrū baptiſma ſuſcepit. Qd̄
pater intelligēs: cepit ip̄m a ſcto ꝓpoſito auertere
et tormētoꝝ genera q̄ xp̄ianis inferūt̄ ꝑ ordinem
explicare. Qꝛ aūt dicit̄ euꝫ a lino papa baptizatū
forte intelligit̄ n̄ q tūc papa erat. ſꝫ q futur⁹ erat.

Nazarius eñ poſt baptiſmū (ſicͮ infra patʒ) an-
nis multis ſupuixit. qui tñ ſꝫ Nerone martiriuʒ
ptulit. qui Petrū anno vltio ſui impij crucifixit.
Linus aūt poſt morte petri papa fuit. Cū auteʒ
patri nullaten⁹ aſſentiret. ſꝫ potius xp̄m ꝯſtātiſſi-
me p̄dicaret: ad p̄ces pntū q̄ ne occideret timebant
de vrbe roma exijt. et ſeptem ſamarios de pntum
diuitijs oneratos accipiēs: p ciuitates ytalie veit
et oia paupibꝫ erogauit. Decimo aūt āno digreſ
ſionis ſue a roma placētia. ⁊ inde mediolanuʒ ad
ueniēs: ſc̄tos Geruaſiū ⁊ Prothaſiū ibidē i car-
cere detineri reperit. Audito aūt ꝙ Nazari⁹ p̄di
ctos martires aniaret. cito ad p̄fectū ptrahit. ⁊ i
ꝯfeſſiōe xp̄i pdurās fuſtibꝫ verberat̃. Et ſic ex vr
be illa ꝓiectus: dū de loco ad locū pgeret: mater
eius que obierat ſibi apparuit: ⁊ filiū ſuū ꝯfortās:
vt ad gallias ꝓperaret: admonuit. Cūqꝫ ad vrbē
Gallie que gemell⁹ dicit̃ aduenīſſʒ. ⁊ ibidē pluri-
mos ꝯuertiſſʒ: quedā matrona filiuʒ ſuum nomie
Celſū elegantē puerꝝ ſibi obtulit: rogans vt ip̄m
baptizaret: ⁊ ſecū duceret. Qđ p̄fectus galliarū
audiens: ip̄m cū puero Celſo retro manibꝫ victū
et collo cathena ꝯſtrictū in carcere recluſit: vt eū
in craſtino tormētis afficeret. Tūc vxor ſua miſit
ad eū aſſerens iniuſtū eē iudiciū: vt innocētes oc-
cideret: ⁊ deos oīpotentes vidicare preſumeret.
Quibꝫ v̇bis p̄fectus correctos ſc̄tos abſoluit: ſꝫ
ne ibi p̄dicare p̄ſumerent: admonuit ⁊ interdixit.
Venit aūt ad vrbē Treuer̄ ⁊ ibi xp̄m p̄m⁹ p̄dicās
et m̄ltos ad fidē xp̄i ꝯuertēs: ibidē ſibi eccīaʒ edi-
ficauit. Qđ audiēs Corneli⁹ vicarius neroni im
peratori mādauit. Qui centū milites ad eū capi-
endū miſit: quē cū illi iuxta oratoriū qđ ſibi ꝯſtru
xerat inueniſſent manus eius ligauerūt dicentes
Magn⁹ nero te vocat. Quibꝫ nazari⁹. Incōpo
ſit⁹ rex. in cōpoſitos milites habet. Quare enim
venientes honeſte non dixiſtis. Nero te vocat ⁊
veniſſem. Vinctum igit̃ ad neronem ducebāt: et
puerꝝ celſum plorantem alapis cedentes vt ſeq̄-
retur: vrgebant. Quos cū nero vidiſſʒ. iuſſit eos
in carcere recludi: donec ip̄os ſupplicijs excogita-
tis perimeret.

Interea cū Nero q̄dā vice ad capiēdas feras
venatores miſiſſet. ſubito ferarū multitudo erum
pens. viridariū Neronis intrauit: vbi multos la-
cerauit et pleroſqꝫ occidit. Intantuʒ vt nero tur-
batus diffugeret. et vulnerato pede vix ad pala-
cium pueniret. Multis aūt diebꝫ illi⁹ vulneris do
lore decūbens: ⁊ tandē Nazarij ⁊ celſi meminit: ⁊
putauit deos ſibi iratos fuiſſe. eo ꝙ tādiu ip̄os vi
uere pmiſit. Iuſſu igit̃ imꝑatoris: milites nazari-
um calcibꝫ tundētes ⁊ puerꝝ verberantes de car-
cere eduxerūt. ⁊ coram imꝑatore ſtatuerunt. Vi-
dens aūt Nero faciē eius inſtar ſolis: ſe fātaſtice
deludi putauit. et vt magicas artes deponēt ſibi
dixit. Ac vt dijs īmolaret: p̄cepit. Ductus ergo
Nazarius ad templū rogauit vt oēs exirent. ⁊ ſic
eo orāte oia ydola ſūt ꝯfracta. Qđ audiēs nero:
iuſſit eū in mare p̄cipitari. p̄cipiens vt ſi forte eua
deret ip̄m inſequētes igni ꝯburerēt: ⁊ puluerē e⁹
in mare ꝓijcerēt. Nazarius igit̃ ⁊ puer celſus na-
ui imponūt̃: ⁊ in mediū pelagus pducti ibi p̄cipi-
tantur. Sʒ ſtatim circa nauē tēpeſtas maxia ꝯci-
tat̃: et circa ſāctos trāquillitas magna cernit̃. Cū
qꝫ illi piclitari timerēt. ⁊ maloꝝ que in ſc̄tos ꝯmi-
ſerāt: peniterēt. ecce nazarius cū puero celſo ſup
aquas āmbulās: hilari vultu eiſdē apparuit: ac ſup
nauē ꝯſcendēs ip̄is iā credētibꝫ oratiōe ſua mare
placauit: ac ide cū eis ad locū p paſſus fere ſexin-
gentos iuxta vrbē Ianuenſeʒ puenit. Vbi cuʒ
diutius p̄dicaſſʒ Mediolanū tandeʒ vbi ſanctos
geruaſiū ⁊ ꝓthaſium reliquerat: venit. Qđ cum
Anolinus p̄fectus audiuiſſʒ. eū remanēte Celſo i
domo cuiuſdā matrone in exiliū direxit. Nazari⁹
v̇o romā veniēs. et patreʒ ſuū iā ſenē ⁊ xp̄ianū ine-
niēs. quō ꝯuerſus fuit: inquiſiuit. Cui dixit ap̄lm
Petꝝ ſibi apparuiſſe. ⁊ vt p̄cedētes ſe ad xp̄m et
vxorē ⁊ filiū ſequeret̃ admonuiſſe. Deinde a tem
ploꝝ pōtificibꝫ ad vrbē Mediolanū. vn̄ romam
miſſus fuerat redire cū iniuria multa ꝯpellit̃: vbi
cū puero Celſo p̄ſidi p̄ſētat̃. Qui eductus extra
portā romanā in loco qui dr̄ tres muri. cū puero
Celſo decollatus eſt. Quoꝝ corpa cū xp̄iani ra-
puiſſent. ⁊ in ortis ſuis collocaſſent. i ip̄a nocte ſā-
cto cuidā noīe Ceratio apparētes dixerūt vt coꝝ
corpa ī domo ſua ꝓpter Neronem profundius ſe
peliret. Quibꝫ ille. Queſo dn̄i. ſanate prius filiā
meā paraliticam. Que cū continuo ſanata fuiſſʒ
corpora eorum tulit. et vt iuſſerāt: ſepeliuit.

Poſt longū v̇o tēpus dn̄s corpa eorū beato
Ambroſio reuelauit. Celſū v̇o in loco ſuo relin-
quēs Nazariū cum ſanguine recēti quaſi eadem
hora ſepultū miro odore fragrātem integꝝ ⁊ in-
corruptū cū capillis ⁊ barba repiēs. ip̄m ad eccl̄i-
am ap̄lorum tranſtulit. et ibi honorifice ſepeliuit
Celſū qꝫ inde poſtmodū ſuſtulit. ⁊ in eadē eccl̄ia
collocauit. Paſſi ſunt aūt ſꝫ nerone. qui cepit cir
ca annum dn̄i. lvij. De hoc martire ſic dic̄ am
broſius in p̄fatiōe. Martir ſc̄tus roſeo luſtratus
cruore nazarius. celeſte meruit conſcēdē regnum
Qui dū p innumera tormētorū ſupplicia crudeli⁹
vexaret̃: tyrānicam rabiem fidei ꝯſtātia ſupabat
Nec potuit pſecutorum illatis cedere minis. qm̄
pro ſe certante ipſe autor victorie xp̄s domin⁹ di
micabat. Ducitur interea ad templum ydolis p-
libare prophanis. quorum portenta diuino ful-
tus preſidio. mox vt ingreſſus eſt redegit in pulue
rem. Ob ſꝫ liquidas maris in vndas longius iter-

ra ꝓiectus.āgelici muneris famulatu ſolida inter lictus veſtigia ꝑſigebat. O felix et iclitus dn̄i ꝓliator .qui mūdi ꝯgreſſus ꝑncipē innumeraꝝ ꝓſli multitudinē vite ſociauit et̄ne. O magnū ⁊ ineffabile ſacramētū. vt de illoꝝ poti⁹ ſalute letet̄ eccl̄ia quos puniſſe mūd⁹ exultat. O bt̄a mr̄ natoꝝ ſuorū gloꝛificata tormentis: quos non plāctu.nō gemitu ad īferna deducit.ſꝫ ad celeſtia rḡna migrātes ꝑpetua laude ꝓſequit̄. O teſtis fragrātiſſime nitore celeſti fulgide.cui⁹ ineſtimabil̄ odor ſalut̄ ꝑpollet aromatib⁹ quē ambroſius repiēs.ꝓbenneꝫ patronū dedit.⁊ medicū fidei ꝓpugnatorē ſacri ꝑliȷ bellatorē. Tu dudū multo latitantē puluē dragmā inuenis accēſa ꝟbi ꝟtute ſupna. Ut pateāt xp̄e cūctis tua munera ſeclis. Angelicos certant humanaqꝫ lumina vultus.hec ambroſius

Elix loco liberii in papā eligit̄ ⁊ oꝛdinat̄. Cum eniꝫ Liberius papa nollet Arriane hereſi aſſentire. miſſus eſt in exilium a Cōſtātio filio Cōſtātini:et ibidē ꝑ triēniuꝫ moratus eſt. Quaꝓpter vniuerſus clerus roman⁹ loco eius Felicē oꝛdinauerūt.ip̄o Liberio volēte ⁊ cōſentiēte. Qui quidē felix ꝯcilio ꝯuocato coꝛaꝫ q̄dragītaocto ep̄is. Cōſtātinū impatorē Arrianum hereticū.⁊ duos ꝑſbiteros ſibi fauētes ꝯdēnauit Quapꝛopt̄ cōſtātius indignatus Felicē de ep̄atu ſuo deiecit:⁊ Liberiū eo pacto reuocauit.vt.ſ. ſolūmō Cōſtātio ⁊ aliȷs quos felix dānauerat:cōmunicaret. Liberius igit̄ tedio affectus exiliȷ ī heretica prauitate ſb̄ſcripſit: ⁊ ſic intātū ꝑſecutō excreuit vt q̄ꝫꝑlīmi clerici ⁊ ſacerdotes liberio nō ꝓhibēte intra eccl̄iaꝫ ſunt necati. Felix ꝟo de ep̄atu deiectus.cū in ꝑdio ſuo hitaret . inde eductus martiriū capitis obtruncatione pꝛomeruit. Circa annū dn̄i tricenteſimūquadrageſimū.

Implici⁹ et fauſtinus fr̄es cū ſacrificare ꝯtēnerent ſb̄ diocleciano rome ml̄ta ſupplicia ꝑtulerūt . Tādē data ſuꝑ eos ſn̄ia decollati ſūt:⁊ in tyberim coꝛpa eoꝝ ꝓiecta. Soroꝛ aūt eoꝝ noīe Beatrix eoꝝ coꝛpa de flumīe leuauit:⁊ honoꝛifice ſepeliuit. Lucrecius aūt prefectus.⁊ eius vicari⁹ dū ꝑdiū ip̄oꝝ ambiret eā teneri fecit:⁊ vt ydol̄ imolaret:ꝑcepit. Quā renuentē Lucreci⁹ nocte a ſeruis ſuis ꝑfocari ꝑcepit. Cui⁹ coꝛpus Lucina ꝟgo rapiēs iuxta fr̄es ſuos ſepeliuit. Poſt h̄ Lucrecius prediū ip̄m intrauit. vbi facto amicis ſuis cōuiuio.cū martirib⁹ inſultaret. infantulus quidā lactēs pānis inuolutus.de gremio matris que ibi aderat cūctis audiētib⁹ exclamauit. Audi lucreci. Occidiſti ⁊ inuaſiſti. Ecce datus es in poſſeſſionē inimici. Statimqꝫ lucreti⁹ timēs ac tremēs.a demōe arripitur: ⁊ ꝑ tres hoꝛas adeo eſt vexat⁹. vt ī ip̄o ꝯuiuio moreret̄. Qd̄ videtes qui aderāt ad fidē ꝯuerſi ſunt Et narrabāt omnib⁹ paſſionē ſancte Beatricis ꝟginis in ꝯuiuio vidicatam. Paſſi ſunt autem circa annuꝫ domini ducenteſimumoctogeſimumſeptimum

Artha hoſpita chriſti Siro patre Eucharia matre regali ex progeīe deſcēdit. Pater eius ſirie ⁊ maritime multarūqꝫ orarū dux extitit. Tria aūt oppida. ſcꝫ magdalū et bethaniaꝫ vtrāqꝫ et hieroſolimitane vrbis partem Martha cum ſoꝛoꝛe iure materne hereditatis poſſidebat. Nunqꝫ autem legitur aut viruꝫ habuiſſe .aut hominum contubernium ſubiȷſſe. Miniſtrabat aūt domino nobilis hoſpita et ſoꝛoꝛem pariter miniſtrare volebat.q2 videbat̄ ſibi q̄ ſeruiendum tāto hoſpiti n̄ ſufficereꝫ et tot⁹ mūd⁹

Poſt aſcenſionē dn̄i cū facta eſſet diſꝑſio diſcipl̄oꝝ.ip̄a cuꝫ fr̄e ſuo Lazaro et ſoꝛoꝛe ſua maria magdalena necnō et beato Maximino q̄ eas baptizauerat:et cui a ſp̄ūſancto fuerāt cōmēdate.multiqꝫ aliȷ ablatis remis velis et gubernacul̄ omnib⁹ et alimentis ratib⁹ ab infidelib⁹ includuntur. Qui domino duce Marſiliam peruenerunt Tādem territoꝛiū aquēſe adeūt et ibidē populū ad fidē conuerterunt. Erat beata Martha valdē facunda:et omnib⁹ gratioſa. Erat aūt tūc tēpoꝛis ſuꝑ rhodanū in nemoꝛe quodam inter arelatē et auinionē draco quidā medius animal.medius piſcis groſſioꝛ boue.lōgioꝛ equo hn̄s dētes vt ſpata acutos.et coꝛnua vtraqꝫ parte munit⁹: caput leoninū dentes vt gladios acutos .comas equinas ſquamas hirſutas.caudam vipperinam binis pennis in vtraqꝫ parte defendebatur. vnde nec iaculis nec aliȷs armis cedebat et tante foꝛtitudinis vt.xiȷ.leones vl̄ vrſi .qui iacēs in flumīe om̄es trāſeūtes ꝑimebat.et naues ſubmergebat Venerat antē ꝑ mare de galacia aſie, generatus a leuiatan q̄ eſt ſerpens aquoſus et ferociſſim⁹.⁊ ab honacho animali qd̄ galacie regio gignit: qd̄ inſectatoꝛes ſuos ꝑ ſpaciū iugeris ſtercus ſuum velut ſpiculum dirigit et quicq̄d tetigerit velut ignis exurit. Ad quē Martha a ꝓplīs rogata accedens ip̄mqꝫ in nemoꝛe quendā hominem manducantem repiens.aquā benedictā ſuꝑ eū iecit.⁊ crucē quādā ſibi oſ̄dit. Qui ꝓtin⁹ vict⁹ vt ouis ſtans a ſancta martha ꝓꝑio cingulo alligatur et ilico a ꝓplō lanceis et lapidibus ꝑimitur. Vocabat̄ aūt draco ab icolis taraſcon⁹. vnde in h⁹ memoꝛiam lacus ille adhuc vocat̄ taraſconus qui ātea vocabatur. verluc.id ē.niger lacus. eo q2 ibi

erāt nemora nigra et vmbroſa. Ibi igitur beata
Martha de licētia magiſtri ſui maximini ⁊ ſoro-
ris ſue deinceps remāſit: et orōnibꝰ et ieiunijs idē
ſinēter vacabat. Deinde ꝯgregato ibidē magno
ſororꝝ cōuētu. ⁊ ad honorē beate marie ſemꝑ vir
ginis magna edificata baſilica. ſatis ſibi aſperam
duxit vitā. carnē et oīneꝫ pinguedinē oua. caſeū
et vinū vitās: ſemel tm̄ in die edebat. Centies in
die totiēs in nocte genua flectebat. Quadam
vice dū apud auinionē inť vrbem et fluuiū rho-
dani ꝑdicaret. iuuenis quidā vltra fluuiū ꝯſiſtēs
eius ꝟba audire deſiderās. cum nauigio careret.
nudatꝰ natare cepit. ſed ſubito vi flumīs rapitur
et ꝓtinꝰ ſuffocať. Cuiꝰ corpus vix ſecūda die in-
uentū. ante pedes ſancte Marthe reſuſcitanduꝫ
ꝑſentať. Illa ꝟo ī modū crucis ſolo ꝓſtrata tali-
ter orauit. Adonay dn̄e ihu xp̄e q fratrē meū la-
zarum dilectum tuuꝫ olim reſuſcitaſti. reſpice mi
hoſpes care ad fideꝫ circūſtantiū et reſuſcita pu-
erum iſtū: et apprehenſa eius manu mox iuuenis
ſurrexit: et ſacrū baptiſma ſuſcepit.

Refert euſebius in libro quīto hiſtorie eccleſi
aſtice ꝙ mulier emorroiſſa poſtqꝫ ſanata fuit: ī cu
ria ſiue viridario ſuo ſtatuā fecit. et ad imagineꝫ
xp̄i cum veſte et fimbria ſicut ip̄m viderat. et eaꝫ
plurimū ṙuerebať. Herbe ꝟo ſub illa ſtatua cre
ſcentes. que ante nulliꝰ erant virtutis. cum fimbri
am attingerēt. tante virtutis erāt: vt multi īfirmi
inde ſanarenť. Illam aūt emorroiſſam quaꝫ dn̄s
ſanauit Ambroſius dicit fuiſſe Marthā. Refert
hiero. ⁊ habeť in hiſtoria tripti̇ta ꝙ Iulianꝰ apo
ſtata imaginē quā Emorroiſſa fecerat inde ſuſtu
lit: et ſuam ibidē collocauit: que ictu fulminis con
fracta fuit.

Obitū aūt ſuū ſibi dn̄s an̄ ꝑ annum reuelauit.
In quo toto āno febribꝰ elaborās. ante octauuꝫ
diem ſui exitꝰ angelicos choros ſororis ſue ī celū
aīaꝫ deferētes audiuit. Que mox fratrū et ſororꝝ
cōuētu cōgregato ait. Mei comites et dulciſſimi
alūni mihi qſo ꝯgratulamī: qm̄ āgelicos choros
ſororis mee aīaꝫ ad ſedes politicas ferētes ouan
ter cerno. O pulcerrima ⁊ mi dilecta ſoror. viuas
cū mgr̄o tuo et hoſpite meo in ſede bt̄a. Statiqꝫ
bt̄a Martha exitū ſuū vicinū ꝑſentiēs. ſuos ad-
monuit: vt luminaribꝰ accēſis: circa ſe vſqꝫ ad obi
tū vigilarēt. Nocte ꝟo media an̄ trāſitꝰ ſui dieꝫ
cuſtodibꝰ ſomno ġuatis. ventꝰ vehemēs irruit. ⁊
lu̇iaria cūcta extīxit. Illa ꝟo malignorꝝ ſpirituuꝫ
turbā cernēs orare cepit. Mi pr̄ ely mi hoſpes ca
re Cōgregati ſūt ad deuorādū me ſeductoēs mei
ſcr̄pta tenētes mala q̄ geſſi. Ely ne elōgeris a me
ſed ī adiutoriū meū intēde. Et ecce ſororeꝫ ad ſe
venientē vidit: que mānu facē tenēs cereos ⁊ lāpa
des inde accēdit. Dumqꝫ altera alteraꝫ proprio
nomine vocaret. ecce xp̄c aduenit dicens. Veni
dilecta hoſpita et vbi ego ſum illic mecū eris. tu
me ſuſcepiſti ī hoſpitio tuo. ego te recipiā in celo
meo. et īuocātes te exaudiā amore tuo. Appro
pinquāte ꝟo hora ſui trāſitꝰ foras deferri ſe fecit
vt celū poſſet videre. Iuſſitqꝫ ſe in terra ſuꝑ cine
rem poni: ⁊ ſignū crucis corā ſe teneri et ī hec ver
ba orauit. Hoſpes mi care hāc paupculā tuā cu
ſtodi: et ſicͤ mecū dignatꝰ es hoſpitari. ſic me ſu-
ſcipe ī hoſpitio tuo celeſti. iuſſitqꝫ vt paſſio ſm̄ lu
cam corā ſe legereť. Et cū diceret. Pr̄ in manus
tuas cōmēdo ſp̄m meū: illa emiſit ſp̄m. Sequēti
ꝟo die. ſcꝫ dn̄ica dū circa corpꝰ eius laudes fide
les exoluerēt. circa horā terciam apud petragori
cas bt̄o Frontonio miſſaꝫ celebrāti. ⁊ poſt ep̄laꝫ
in cathedra dormitāti dn̄s apparuit: dicēs ei. Di
lecte mi Frōtoni ſi vis adimplere qꝺ olim hoſpi
te nr̄e pollicitꝰ es ſurge velociter et ſequere me.
Quo iuſſa complente. ſubito ambo taraſconum
venerūt et circa corpus eius pſallētes totū offici-
um ambo ceteris rn̄dentibꝰ ꝑegerūt. Et corpꝰ eiꝰ
in ſepulcro ſuis manibꝰ collocauerūt. Veniū duꝫ
apud petragoricas finitis cantibꝰ dyaconꝰ euan
gelium lecturꝰ benedictionē petēs ep̄m excitaēt.
Ille vix excitatus: rn̄dit. Fratres mei cur me exci
taſtis: Dn̄s ihs xp̄c ad corpus Marthe hoſpi-
te ſue me duxit et ip̄am tradidimꝰ ſepulture. Di
rigite igiť illuc velociter nūcios q nobis anulum
nr̄m aureū et cirothecas griſeas deferāt. que dū
ad corpus ſepeliēdū me aptarē. ſacriſte ꝯmenda
ui. et ea ex obliuione dimiſi. qꝛ me tācito excita-
ſtis. Miſſi nūcij et hoc vt ep̄us dixerat īueniētes
anulū ſolāqꝫ cirothecā attulerūt. Aliā ꝟo ī huiꝰ
rei teſtimoniū ſacriſta retinuit. Addidit qꝺꝫ beatꝰ
Frontonius: dicēs. Cum poſt ſepulturā ab eccle
ſia exiremꝰ. frater quidā illius loci lr̄is peritꝰ nos
inſecutꝰ dn̄m īterrogauit q̄ noīe vocareť. Cui il-
le nihil rn̄dens. oſtēdit ei codicē quē ī manu tene-
bat aptū. in q̄ nihil aliud erat ſcriptū niſi verſicu-
lus iſte. In memoria etn̄a erit iuſta hoſpita mea
ab auditōne mala nō timebit ī die nouiſſimo. Cū
ꝟo codicē reuolueret cūctis folijs hoc reꝑpit ſcri
ptū. Cum aūt ad eiꝰ ſepulcrū crebra miracula
fierēt. Clodoueus rex francorꝝ. xp̄ianꝰ effectus. a
ſancto Remigio baptizatus. cū grauē renum pa
tereť dolorē. ad eius tumulū veniēs. ſanitatem in
tegrā reportauit. Quapropť illū locū ditauit et
trium miliariū ſpacio ī giro ex vtraqꝫ ꝑte rhoda-
ni terram. villas et caſtra dedit: locumqꝫ illum li-
berū fecit. Marcilla ꝟo eiꝰ famula vitā ipiꝰ con-
ſcripſit: q̄ poſtmodū ī ſclauoniā ꝑgens: et ibi euā
gelium xp̄i ꝑdicans. poſt decimū annum a dormi
tione Marthe in pace quieuit.

Abdon et ſennen

ſub decio imꝑatore martiriuꝫ paſſi

ſunt.Cũ eñ decius impator babiloniã cũ alijs ꝓ
uincijs ſupaſſet.quoſdã xpianos ibi inenit quos
ſecũ ad vrbem cordubã deducẽs diuerſis ſuppli
cijs cõſũmauit.Et eos duo ſubreguli rapiẽtes.ſ.
Abdon et ſennẽ ſepelierũt.Vñ accuſati et decio
pſentati romã poſt eum vincti cathenis ducũtur
et in cõſpectu decij et ſenatꝰ introducti.aut ſacri-
ficare et rerũ ſuaꝝ recipere libertatẽ.aut morſibꝫ
beſtiaꝝ deuorari iubent̃.Contẽnẽtes itaqꝫ et ex-
puẽtes ĩ ſimulacra.ad theatruꝫ ꝑtrahunt̃:et ad
eos duo leones ⁊ vrſi q̃tuor dimittũt̃.q cũ ſc̃tos
nõ tangerẽt ſed etiã cuſtodirẽt.iniectis ĩ eos gla-
dijs occidunt̃:et ligatis pedibꝫ tracti ſũt et iacta
ti ante ſimulacrũ ſolis.Qui cũ ibi triduo iacuiſſẽt
Quirinus ſubdyaconus eos collegit:et in domo
ſua ſepeliuit.Paſſi ſunt aũt circa annũ dñi ducẽ
teſimũ quinquageſimũtercium.

Ermanꝰ dr̃ a ger

mine et ana qḋ eſt ſurſum.q̃ſi ſupnuꝫ
germẽ.Tria eñ repiunt̃ in ſegete ger
minante.ſcꝫ calor naturalis.humor nutrimẽtal̃.
et ratio ſemialis.Beatus igit̃ Germanus dicit̃
q̃ſi ſemẽ germinãs q: in ipo fuit calor ꝑ feruoreꝫ
dilectõis.humor ꝑ pinguedinẽ deuotionis.et ra-
tio ſemialis ꝑ virtutem p̃dicatõis.ꝑ quã multos
in fide et moribꝫ generabat.Cuius vitã Conſtã-
tinꝰ pſbiter.ad ſanctũ Cenſuriũ epiſcopũ altiſio
dorenſem ſcripſit.

Ermanus nobi

liſſimꝰ genere in vrbe altiſiodoronẽ
ſi natꝰ et liberalibꝫ ſtudijs plurimũ
eruditus.tandẽ romã ad diſcendã
iuris ſciam eſt ꝓfectꝰ.Ubi tantũ dignitatis acce
pit:vt eum ſenatꝰ ad gallias trãſmitteret:vt api-
cẽ ducatꝰ totius burgũdie obtineret.Cũ ergo al
tiſiodoronẽſem ciuitatẽ ceteris diligẽtius guber
naret.arborem quãdam pinũ ĩ media ciuitate ha
bebat.ad cuiꝰ ramos ꝓ admiratõe venatõis fe-
rarũ capita ſuſpẽdebat.Sed cum ſc̃tus amator.
eiuſdẽ ciuitatis ep̃us.de tali eũ vanitate ſepe re-
dargueret:monẽs vt etiã illã arborẽ incidi mãda
ret:ne aliq̃ mala occaſio ex hoc xp̃ianis eueniret:
ille nullatenꝰ acqeuit.Quadaꝫ aũt vice abſente
Germão arborẽ icidit.et incẽdio totã dedit.Qḋ
germanꝰ audiens.xp̃iane religiõis oblitꝰ.vallatꝰ
militibꝫ ſuis illuc aduẽit:et mortẽ ep̃o intentauit
Ep̃us aũt diuina reuelatione germanũ ſibi ſuc-
ceſſurũ agnoſcens.furenti ceſſit et auguſtudunũ
pexit.poſtmodum altiſiodorũ reuerſus germa-
num in eccl̃ia caute cõcluſit:et ibidẽ eũ tonſurãs
ipm ſibi ſucceſſorem eẽ p̃dixit.Qḋ et factum eſt
Nam paulopoſt ep̃s feliciter obijt et Germanũ
plebs oĩs in antiſtitẽ poſtulauit.Qui ſubſtan-
tia paupibꝫ erogata:et vxore in ſororẽ cõmutata
corpus ſuũ ꝑ triginta annos ſic afflixit:vt nunq̃
panẽ frumẽti:nõ vinũ.nõ legumen.nunq̃ vel ſa-
lem ꝓ ſapore comederit.Bis tñ in anno ſcꝫ ĩ pa
ſcha et natali vinũ ſumebat.ſꝫ tñ ipm vini ſaporẽ
aquis nimis extiguebat.In refectõe primũ cine-
rem p̃libabat.deinde panẽ ordeaceum ſumebat.
ſemꝑ aũt ieiunãs nunq̃ niſi veſpere comedebat.
In eſtate vel hyeme nullã veſtem hũit.p̃ter cilici
um et tunicam et cucullam.Que veſtis niſi forte
alicui donaret̃ tãdiu ferebat̃ donec attritõne ni-
mia ſolueret̃. Lectus ſuus cinere cilicio et ſac-
culo ornabat̃.nullũ puluinar caput ab humeris
eius leuabat.ſed ſemꝑ gemẽs ⁊ ſc̃toꝝ reliq̃s col
lo gerẽs.nunq̃ veſtimẽtũ.raro calciamẽta.et ra-
ro cingulũ detrahebat.Sup̃ hoĩeꝫ ſiq̃dẽ fuit oẽ
qḋ geſſit.Talis eñ eiꝰ extitit vita:vt ſi miraculis
caruiſſet incredibilis videret̃.Tãta fuerũt mira-
cula vt niſi merita p̃ceſſiſſent.fantaſtica putaren-
tur. Hoſpitatꝰ in quodã loco cũ poſt cenã mẽ
ſa iterũ pararet̃.admiratꝰ interrogat cui denuo
p̃pparẽt.Cui cũ dicerent ꝙ bonis illis mulieribꝫ q̃
de nocte incedũt p̃pararẽt.illa nocte ſanctꝰ ger-
manus ſtatuit vigilare.Et ecce vidit multitudieꝫ
demonũ ad mẽſam in forma hoĩm et mulierũ ve
nientẽ.Qui eis p̃cipiens ne abirent cũctos de fa
milia excitauit.inquirens ſi ꝑſonas illas.agnoſce
rent.Qui cũ oẽs vicinos ſuos et vicinas eẽ di
cerẽt.miſit ad domos ſinguloꝝ.demonibꝫ p̃cipi-
ens ne abirent:et ecce oẽs in ſuis lectulis ſũt inuẽ
ti.Adiurati igit̃ ſe demões eẽ dixerũt q ſic hoibꝫ
illudebant. Eo tempe btũs Lupꝰ ep̃s trecaſi
enſis florebat.cuiꝰ vrbẽ cũ athila rex obſidẽt.ſuꝑ
portã btũs lupꝰ acclamãs.qs eẽt q eos ſic impetẽt
inq̃ſiuit.Cui ille.Ego ſum athila flagellum dei.
Quo ꝯtra humilis pſul ait:dicẽs ⁊ gemẽs.Et ego
lupꝰ heu vaſtator gregis dei ⁊ indigens flagello
dei.Moxq̃ portas reſerari iuſſit.Illi autẽ diuitꝰ
excecati ꝑ portã ad portã trãſierũt.neminẽ aũt vi
dentes aut ledẽtes.Btũs igit̃ germanꝰ aſſũpto
btõ ep̃o lupo ĩ britania vbi heretici pullulauerũt
ꝓfectꝰ ẽ.Sꝫ dum ĩ mari eẽnt.et tẽpeſtas maxia
oriret̃.ad orõem ſc̃ti germani ꝓtinꝰ trãquillitas
magna efficit̃.Honorifice igit̃ a ꝑplis ſuſcipiũt̃.
quoꝝ aduentũ demões iam p̃dixerãt.q̃s ſc̃ts ger
manus de obſeſſis expulerat.Verũ cũ hereticos
cõuiciſſent ad ꝓpria redierũt. Cum in quodã
loco infirmꝰ decũberet.cõtigit vt totꝰ ille vicus re
pentino incẽdio cõflagraret.Qui cũ rogaret̃ vt
inde aſportatꝰ ignẽ euaderet.ille incẽdio ſe oppo
nit et vltra citraq̃ oĩa cõſũmãte flamma hoſpici
um eius nõ tetigit. Dum ad britaniam itera-
to rediret vt hereticos confutaret.quidam ex di-

ſcipulis eius gradu cõcito eius veſtigia ſequeba-
tur: qui tñ apud cormandoꝝ infirmatꝰ occubuit
Rediẽs inde btus Germanꝰ ſepulcrũ eius apiri
fecit. ipmq̄ꝫ vocãs ex nomine quid ageret. an ad-
huc ſecũ militare cupet requiſiuit. Vox ille reſi-
dens cũcta ſibi cõſtare ſuauia ac ſe nolle econtra
vlteriꝰ reuocari rñdit. Tũc ſcto ãnuẽte vt requie
ſceret. ille depoſito capite rurſũ in dño obdormi
uit. Dum ĩ britania ꝑdicat. et ſibi et ſocijs rex
britanie hoſpitium denegaſſet ſubulcus regis re
greſſus a paſcuis. receptã ꝓbendã in palacio. ad
tuguriũ ꝓpriũ referrẽs. vidit beatũ Germanũ cũ
ſocijs fame et frigore laborantẽ. quos ĩ domo ſua
benigne recepit: ⁊ vnicum vitulũ quem hebebat
hoſpitibus occidi ꝑcepit. Poſt cenam ſanctus
Germanus oĩa oſſa vituli ſup pellẽ vituli ipo-
ni fecit: et ad eius orõem vitulus ſine mora ſurre
xit. Sequẽti die germanus regi feſtinus occurrit
et cur ei hoſpicium denegauit potenter inquirit.
Tunc rex vehemẽter attonitus ſibi rñdere ñ po-
tuit. Et ille. Egredere inquit et regnũ meliori di-
mitte. Germanꝰ igit̃ dei mandato ſubulcuꝫ cum
vxore venire fecit: et vniuerſis ſtupẽtibus regem
cõſtituit. Et tũc reges de ſubulci genere ꝓdeun-
tes dominãtur gẽti britonũ. Cum ſaxones con
tra britones dimicarẽt. et ſe paucos viderẽt. ſan
ctos inde trãſeuntes vocauerũt ad ſe: et ab eis ꝑ
dicati certati oẽs ad baptiſmi grãꝫ cõuolabant.
Die igit̃ paſce ex feruẽti fidei amore. ꝓiectis ar-
mis ꝓperant fortiter ꝑliari. Quod alij audientes
audacter cõtra inermes ꝓperant ſed germanꝰ la-
tens cũ ſuis oẽs admonuit vt cũ ipe all'a clama
ret. oẽs ſibi vno clamore reſpõdeant. Qd cuꝫ
factũ eẽt. tantus hoſtes ſup ſe iaꝫ irruẽtes terror
inuaſit: vt ꝓiectis armis nõ ſolũ montes. ſꝫ celuꝫ
ſup ſe ruere putarẽt. cũcti qꝫ diffugerũt. Qua-
dam vice dum ꝑ auguſtudunũ tranſiens. ad tu-
mulum ſancti Caſſiani epi deueniſſet quomõ ſe
hr̃et inqſiuit. Ille ſtatim ex tumulo cũctis audiẽ-
tibus ſic rñdit. Dulci quiete ꝑfruor. et aduẽtum
redemptoris expecto. Et ille quieſce ꝑ longum ĩ
xp̃o tp̃us et ꝓ nobis attẽtius intercede vt obtineã
ſacre reſurrectõis gaudia mereamur. Dũ apd
rauennaꝫ deueniſſet. a regina placida et filio ſuo
Valẽtiniano honorifice ſuſceptus ẽ. Hora ꝯ
cene regina miſit eis vas argẽti ampliſſimũ. deli-
catõribus cibis plenũ. Qd ille ſic ſuſcepit vt ci-
bos famulis traderet: et ſibi ꝓ paupibꝫ ipm vas
argenteũ retineret. Loco ꝯ muneris miſit regi-
ne ſcutellã ligneã panẽ ordeaceũ cõtinentẽ. Qd
illa libẽter recepit et vas iſtud poſtmodũ argẽto
texit. Quadã aũt vice dũ ꝑdicta regina eũ ad cõ
uiuiũ inuitaſſꝫ. ille benigne ãnuẽs ab hoſpicio ſuo
vſqꝫ ad palaciũ eo ꝙ ieiunijs et orõibꝫ eẽt ꝯfectꝰ:

azino deferẽte portatꝰ eſt. Sed dũ comedẽt. azi-
nus ſancti Germani mortuꝰ eſt. Qd regina au-
diens equũ mire mãſuetudĩs epo ꝑſentari fecit.
Quẽ intuẽs ait. Deus mihi azinꝰ ꝑſentet̃ qꝛ q̇
me huc attulit r̃portabit. Pergẽſqꝫ ad cadauer
Surge inqt muſcio reuertamur hoſpitio. Statĩ
qꝫ ſubſiliẽs ſeipm cõcuſſit et q̄ſi nihil mali paſſus
eẽt. Germanũ ad hoſpitiũ deportauit. Sꝫ ãteqꝫ
de rauẽna exiret. ꝑdixit ꝙ nequaqꝫ in hoc ſeculo
diutius moraret̃. Poſt modicũ febre corripitur
et die ſeptimo in dño morit̃. et corpus eiꝰ ad gal-
lias ſicut a regina petierat trãſportat̃. Obijt circa
annũ dñi quadringenteſimũtriceſimũ.
Verum cum ſanctus Germanꝰ beato Euſe-
bio vercellẽſi epiſcopo ꝓmiſiſſet. ꝙ in ſui reuerſi-
one eccleſiam quã fundauerat ſibi dedicaret: cuꝫ
intellexiſſet ſanctus Euſebius beatũ Germanũ
exiſſe de corpe. eccleſiam ſuã dedicaturus cereos
accendi iuſſit. Sed quãto plus accendebant̃. tã-
toplus extinguebant̃. Qd videns Euſebius in-
tellexit dedicatõeꝫ aut alio tp̃e fieri oportere: aut
alteri epiſcopo reſeruari. Cum igit̃ beati Germa
ni corpus vercellas delatum fuiſſet. mox ĩ ꝑdictã
eccleſiã inducit̃. et ſtatim cerei oẽs diuinitꝰ in-
flãmãtur. Tunc ſanctus Euſebius promiſſiõis.
beati Germani meminit et qd viuens ſe facturũ
ꝓmiſerat mortuũ feciſſe cognouit. Hoc ita opor
tet accipi. vt nõ intelligat̃ d magno Euſebio ver
cellẽſi ꝙ tempe ipſius factum ſit hoc. Nam ipe ſꝫ
valente imꝑatore mortuꝰ fuit: et a morte ipiꝰ vſꝫ
ad mortẽ ſcti germani vltra annos quinquagin-
ta effluxerãt. Fuit ergo alius Euſebiꝰ ſub q̇ iſtd
quod enarratur: euenit.

Euſebiꝰ dicitur ab
eu quod eſt bonũ et ſebe qd dr̃ eloquen
tia vel ſtatio. vel euſebius ſonat bonus
cultus. Ipe nãqꝫ habuit bonitatẽ in ſcĩficatõne
ſua. eloquẽtiã in defenſione fidei. Statõem in cõ
ſtãtia martirij bonũ cultũ in reuerẽtia dei.

Euſebiꝰ ſemper
ꝟgo exiſtẽs. dũ adhuc cathecumi
nꝰ eẽt. ab euſebio papa baptiſma
ſuſcepit. et nomẽ accepit. In q̇ baptiſmo manus
angelice viſe ſũt: q̇ ipm de ſacro fonte leuauerũt.
Matrona q̄dam eiꝰ pulcritudie capta. cũ ipiꝰ
cubiculũ vellet adire. cuſtodiẽtibꝫ anglis ꝑuenire
nõ potuit. Vñ facto mane ad eiꝰ pedes ꝓcidit:
et ab eo veniã petijt. Ordiatꝰ ꝑſbr tãta ſcĩta-
te emicuit. vt ĩ miſſaꝝ ſolẽnijs int̃ manꝰ eius mini
ſteriũ ãgelicũ apparẽt. Pꝰ h̃ cũ arriana peſtis
totã ytaliã inficẽt. Imꝑatore conſtãtio eidẽ here
ſi fauẽte. Julianꝰ papa euſebiũ ĩ vercelleſeꝫ epm

ꝯſecrauit.que tūc obtinebat inter alias vrbes yta
lie pncipatū qḋ heretici audiētes oēs fores eccle
ſie claudi fecerūt. At euſebius vrbē ingreſſus.āte
oſtiū maioris eccl'ie que eſt beate marie genua fle
xit.⁊ oia oſtia ſua mox orōne aperuit. Auxentiuꝫ
mediolanenſeꝫ epm̄ heretica puitate corruptum
de ep̄atu eiecit:et ꝓ eo viꝝ catholicū dyoniſium
ordinauit. Sicqꝫ Euſebius totā eccl'iam occidē
tis:et Athanaſius totā eccl'iaꝫ oriētis ab arriano
rū peſte purgabāt. Arrius nāqꝫ p̄ſbiter alexādri
nus fuit qui xp̄m purā creaturā eē dicebat Aſſe
rēs ꝙ erat qn̄ nō erat.et ꝙ ꝓpter nos factus ē: vt
nos ꝑ euꝫ tāqꝫ ꝑ inſtrumētū deus crearet.et ideo
magnꝰ Cōſtātinus celebrari fecit nicenū ꝯcilium
vbi error ꝯdemnatus eſt. Ipe aūt poſtmodū mi
ſerabili morte interijt.q2 oia viſcera ⁊ inteſtina ꝑ
ſeceſſum emiſit. Cōſtātius aūt cōſtātini filiꝰ ipſa
hereſi corruptus fuit. Quo circa Cōſtantius im
pator ꝯtra Euſebiū plurimū indignatꝰ multorū
epoꝝ ꝯciliū ꝯuocauit ⁊ dyoniſiuꝫ accerſiuit.mul
taſqꝫ ep'las ad Euſebiū deſtiauit. Qui ſciēs ma
liciā in multitudine p̄ualere.venire cōtempſit. Vn̄
impator ſtatuit ꝯtra eius excuſatiōeꝫ in mediola
nēſi vrbe que ꝓpe erat ꝯciliū celebrari. Ubi cum
Euſebiū deeſſe videret.iuſſit Arrianos fidē ſuaꝫ
de ſcribē ⁊ dyoniſiū epm̄ mediolanēſē ac.xxix.epi
ſcopos eiꝰ fidei fecit ſbſcribē. Qḋ audiēs euſebi
us ex vrbe ſua ꝓfectꝰ.mediolanū exijt.⁊ ſe multa
paſſuꝝ p̄dixit. Cū igr̄ ad quendā fluuium veniſſꝫ
vt mediolanū ꝑgeret.nauis ꝓcul ex alia pte fluuis
exiſtens:eo iubēte ad eū venit.⁊ ipm̄ cū ſocijs ſine
gubernatore alio trāſportauit. Tūc ei p̄dictꝰ dy
oniſiꝰ obuiauit:⁊ ad pedes eiꝰ ꝓcidēs veniaꝫ po
ſtulauit. Cū igr̄ Euſebiꝰ ab īpatore nec mīs nec
blādicijs flecti poſſet.corā oib⁹ dixit. Uos dicitis
filiū miorē eē p̄re.cur ḡ mihi filiū meū ⁊ diſciplꝫ p̄
tuliſtis. Nō ē em̄ diſciplus ſup mgr̄m.nec ſeruus
ſup dn̄m ſuū.nec filiꝰ ſup p̄reꝫ. Qua illi rōne cō
moti ſtatim cirographū quē ſcripſerāt:⁊ cui dyo
niſius ſbſcripſerat ei obtulerūt. At ille. Nequa
qꝫ poſt filiū ſcribā cui auctoritate p̄ſum.ſꝫ iſtū in
cēdite.nouūqꝫ cui ſbſcribā ſi vl'tis ꝯſcribite. Sic
qꝫ nutu dei ſuccenſus eſt cirographꝰ. Cui dyoni
ſius ⁊ alij.xxix.epi ſbſcripſerāt. Rurſumqꝫ arria
ni aliū cirographū ꝯſcripſerūt:⁊ Euſebio: ⁊ alijs
epis vt ſbſcriberēt tradiderūt. Sꝫ cū ab euſebio
aiati.nullatenus ꝯſentirēt ceperūt plimū gratula
ri:ꝙ cirographū cui coacti ſbſcripſerāt penitꝰ cō
buſtū videbāt. Tūc iratꝰ ꝯſtantiꝰ euſebiū volūta
ti arrianoꝝ tradidit:q ꝓtinus ipm̄ de medio ali
orū epoꝝ rapiētes.⁊ durius flagellātes.eū ꝑ gra
dus palacij a ſummo vſqꝫ ad imum:et rurſus ab
imo vſqꝫ ad ſummū traxerūt. Cū ḡ capite ꝯſſato
multū ſāguinē fudiſſꝫ:⁊ adhuc nō aſſentiret.vin
ctis poſt tergū manib⁹:ꝑ collū cū fune ipm̄ trahe
bāt. Ipe aūt gr̄as agēs dicebat.ſe ꝓ ꝯfeſſiōe fidei
catholice mori eē paratū. Tūc ꝯſtātius liberiū pa
pā Dyoniſiū paulinū ⁊ oms̄ alios epos qui eius
exēplo fuerāt aiati in exiliū mitti fecit. Euſebium
ṽo apḋ ſcitopolim ī vrbe paleſtine arriani duxe
rūt:⁊ ipm̄ in quodā loco ſic artiſſimo recluſerunt
vt eēt illo lōgitudine breuior.latitudine anguſti
or.ita vt curuatus nec pedes extendē. nec ſe in la
tus alteꝝ vertere poſſꝫ.capiteqꝫ ḋpſſo. humeros
tm̄ et cubitos mouere valebat. Uerum conſtan
tio defūcto iulianus eidē ſuccedēs.⁊ oibus place
re volēs.iubet exulatos epos reuocari: et deoruꝫ
templa aperiri:⁊ pace frui ſb lege qua quiſqꝫ vel
let. Et ſic Euſebius inde exiens ad athanaſiū ve
nit:et quanta paſſus fuerat eidem expoſuit. De
functo aūt Iuliano:et Iouiniano regnante.ſopi
tis arrianis euſebius ṽcellas redijt et eum ꝓplus
cum magna exultatione ſuſcepit: Sꝫ iterū valē
te regnante.arriani repululāt:⁊ euſebij domū val
lantes.et extra domū ſupinū ipm̄ trahentes.lapi
dib⁹ eum obruerūt.⁊ ſic ad dn̄m feliciter migrās
in eccl'ia quā ipſe ꝯſtruxerat ſepultus eſt. Fertur
qꝫ hanc gr̄aꝫ ſue ciuitati euſebius a deo ſuis pre
cib⁹ impetraſſe: vt nullus arrianus ibidem viuere
poſſit. Uixit aūt ſm̄ cronicaꝫ ad minus .lxxxviij.
annis. Floruit circa annum domini.cccl.

Machabei fuerūt

ſeptē fratres. cum mr̄e reuerenda.
⁊ Eleazaro ſacerdote.q pro obſer
uatiōe legis cū carnē porcinā nol
lēt comedere.inaudita ſuppliciorꝝ genera ptulerūt
ſm̄ qḋ in ſcḋo libro Machabeorꝝ.vij.ca.plenius
ꝯtinetr̄. Et notādū ꝙ eccl'ia oriētalis facit feſta ḋ
ſanctis vtriuſqꝫ teſtamenti. Occidentalis aūt nō
facit feſta de ſanctis veteris teſtamenti eo ꝙ ad ī
feros deſcēderūt.p̄terqꝫ de innocentib⁹. ex eo ꝙ ī
ipſis ſingulis occiſus ē chriſtus.et de machabeis
Sūt aūt quatuor rōnes quare eccl'ia de iſtis ma
chabeis licꝫ ad inferos deſcēderit ſolēnizat. Pri
ma eſt ꝓpter p̄rogatiuaꝫ martirij q2 em̄ inaudita
ſupplicia inť ſāctos veteris teſtamenti paſſi ſunt.
Ideo p̄uilegiati ſunt vt eoruꝫ paſſio merito cele
bretr̄. Hec rō ponit̄ in hiſtoria ſcolaſtica. Scḋa
eſt ꝓpter rep̄ſentationem miſterij. ſeptenariꝰ em̄
eſt numerus vniuerſitatis. Significantr̄ ḡ in iſtis
oms̄ p̄res ve.teſt.celebritate digni. Nam licet de
ipis nō ſolēnizet eccl'ia.tn̄ q2 ad limbū deſcēderūt
tn̄ q2 multitudo multorꝝ nouorū ſubintrauit. In
his tn̄.ſeptem impendit omnibus reuerentiaꝫ q2
ꝑ.vij. vt dictū ē vniuſitas deſignatr̄. Tercia ē ꝓpť
exemplū patiēdi proponūť em̄ in exemplū fidelib⁹

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

vt ſm hoꝝ ꝯſtātiā ad zelū fidei animēt᷑.et ad pa
tiendū ꝓ lege eṽāgelij.ſicut illi ꝓ lege moyſi for
tius accingāt᷑. Quarta ē ꝓpter cām ſupplicij:naȝ
ꝓ defenſiōe legis ſue talia ſupplicia paſſi ſūt. ⁊ ſic
xpiani ꝓ defēſiōe legis euāgelice patiunt᷑. Has
tres vltīas rōnes aſſignat mgr̄ Johānes beleth ī
ſumma de officijs capitulo quinto.

Feſtū ſancti Pe

tri apl'i qḋ ad vīcl'a dr̄ q̄druplici d̄
cā īſtitutū fuiſſe putat᷑.ſ. ī memoriā
liberatiōis petri. Jn memoriā libe-
ratōis alexādri. ꝓ deſtruēdo ritu gētiliū. ⁊ ꝓ īpe
trāda abſolutiōe ſpūaliū viculorum.

Prima ergo cā ē ī memoriā liberatiōis petri.
Nā ſic dr̄ in hiſtoria ſcolaſtica. Herodes agrip
pa romā adijt: ⁊ ibi Gaio nepoti tyberij ceſaris
familiariſſim⁹ extitit. Quadā aūt die cū eſſȝ hero
des ī curru cū Gaio .leuatis in celum manib⁹ ait.
Utinā viderē mortē ſenis:⁊ te dn̄ȝ totius orbis
ꝗ hoc auriga herodis audiuit ⁊ Tyberio ꝯtinuo
ītimauit:q̄propter īdignat⁹ tyberius ceſar.hero
dē recludit in carcerē.vbi dū q̄dā die iuxta arbo
rem īnitus eſſȝ.cuius frōdib⁹ īſidebat bubo. vn⁹
de captiuis peritus ī augurijs dixit ei. Noli timere
qꝛ cito liberaberis:⁊ intātū ſublimaris ꝙ amicos
tuos ī tui inuidiā ꝯcitabis.⁊ ī hac ꝓſperitate mo
rieris:q̄cito aūt huius generis aīal ſup te vider᷑
vltra q̄ntū diē viuere nō valebis. Poſt aliqḋ tē
pus Tyberius morit᷑:⁊ Gaius in imperiū ſubli̅a
tur.qui quidē herodē de viculis liberauit:⁊ ma-
gnifice ſublimauit regē ī iudeā miſit. Cūq̄ȝ veiſſet
miſit manus vt affligeret q̄ſdaȝ de eccl'ia. Occiſo
aūt Jacobo fr̄e iohānis gladio ab eodeȝ añ dies
azimoꝝ.vidēs qꝛ hoc gratuȝ eſſȝ iudeis.in dieb⁹
azimoꝝ petꝝ apprehēdit:⁊ in carcerē miſit.volēs
poſt paſca producere euȝ populo.

Angelus aūt noctu eidē aſſiſtēs mirabilit᷑ eū a
viculoꝝ nexib⁹ liberauit:⁊ ad miniſteriū p̄dicati-
onis liberꝝ ire iuſſit. Facinus aūt regis dilationeȝ
nō patit᷑ vltiōis. Sequēti vero die cuſtodes ad
ſe veire fecit:vt ꝓ fuga petri diris eos penis affi
ceret.hoc tñ impeditus eſt facere.ne ſolutō petri
alicui noceret.nā cōcitus in ceſareā deſcendit: et
ibi percuſſus ab angelo expirauit.

Etem̄ ſicut refert Joſeph⁹ in decimonono ā-
tiquitatū libro.cū ceſareā aduenīſſet.⁊ ad eū toti
us ꝓuincie viri vnanimit᷑ ꝯuenīſſent. Jlle fulgen
ti veſte ex auro argētoq̄ȝ mirabilit᷑ ꝯtexta indut⁹
incipiēti die ꝓcedit ad theatꝝ. Ubi cū primo ſo
lis radios veſtis argētea ſuſcepiſſȝ repcuſſo ſplē
dore duplicatā ſpectantib⁹ lucem .fulgor metalli
vibrantis effudit. vt intuentib⁹ perſtringeret aciē
terror aſpectus.⁊ per hoc plus aliquid de eo q̄ȝ

humane nature eſt artifex arrogātiā mentiretur
Jlico adulantes vulgi concrepant voces dicētes
Huc uſq̄ȝ vt hominē te tenuimus.ꝗ exnunc iam
ſupra humanam naturaȝ te eſſe fatemur. Et dū
adulatorijs demulceretur honoribus et oblatos
ſibi diuinos honores non reſpueret . reſpiciēs vi
dit inſidentem ſuper funiculum capiti ſuo ange-
lum.i.bubonem mortis eius proxime nunciū. Re
ſpiciensq̄ȝ ad populum dixit. en ego deus veſter
morior. ſciebat em̄ iuxta predicationem auguris
ſe infra quinq̄ȝ dies moriturꝝ:⁊ continuo percuſ-
ſus per quinq̄ȝ dies vermibus eum corrodentib⁹
expirauit .hec Joſephus.

Jn memoriam igitur tam mire liberationis p̄n
cipis apoſtoloꝝ a vinculis. ⁊ tā dire vindicte ī ty-
rannū ꝓtinus ſubſecute.eccleſia feſtū ſancti Pe
tri ad vincula ſolēnizat.vñ ⁊ epiſtola in miſſa ca-
nitur ī qua hec liberatō facta fuiſſe ꝑhibet᷑. ⁊ ſm
hoc vr̄ ꝙ hoc feſtū deberet vocari Pe.a viculis
Secūda cauſa inſtitutionis extitit qm̄ Alexand̄
papa qui ſextus poſt beatuȝ Petrum rexit eccle
ſiam ⁊ hermes prefectus vrbis rome.qui per ale-
xandrum ad fidem conuerſus fuerat.a Quirino
tribuno in diuerſis locis in cuſtodia tenebantur.
Dixitq̄ȝ tribun⁹ ad hermem prefectum miror te
virum prudentem honorem dimittere prefectu-
re.⁊ vitam aliam ſomniare. Cui hermes dixit. Et
ego añ hos annos hec omnia deridebam et hāc
vitaȝ ſolam eſſe putabam . Reſpōdit Quirinus
Fac ergo probare me ꝙ aliam vitam noueris eē
et continuo fidei tue diſcipulū me habebis . Cui
hermes dixit. Sanctus alexander quem tenes
in vinculis.ipſe hoc melius te docebit. Tūc quiri
nus maledicēs alexādro ait . Ego tibi dixi vt me
probare faceres hec.⁊ nunc me mittis ad alexan-
drum quem pro ſuis ſceleribus teneo vinculatū.
Uerūtñ ſuper te ⁊ alexandrum cuſtodiaȝ dupli
cabo ⁊ ſi ipſum tecum vel te cum ipſo īuenire po-
tero.vere fidem tuis ⁊ eius dictis vel ſermōib⁹ ad
hibebo. Fecit qḋ dixit ⁊ alexādro ꝗ hermes ꝓ-
tinus īdicauit. Orāte igit᷑ ſc̄o alexādro angelus
ad eū venit. ⁊ ipm̄ ad hermē in carcerē adduxit ⁊
inueniēs eos quirinus inſil᷑ plurimū admiratus ē
Et cū hermes quirino narraȝ.quō alexander fi-
liū ſuū mortuū ſuſcitaſſet . dixit alexādro quirin⁹
habeo filiam gutturoſam nomine balbinam.pro
mitto igitur me tuam recipere fidem. ſi filie mee ī
petrare poteris ſalutem . Cui alexander. Uade
citius ⁊ ipſam ad carcerem meum adducito. Cui
dixit quirinus. Cū hic ſis.quō ī carcere tuo te po
tero īuenire. Ad quē alexāder vade cito.qꝛ q̄ me
huc adduxit.ille me illuc cito reducȝ. Pergēs igi
tur. Quirinus filiam ſuam ad carcerem cito ad-
duxit.⁊ ibideȝ alexādꝝ inueniēs ad pedes ſuos

ꝓſtrauit. Tūc filia ei⁹ cepit vincula ſcti alexādri
deuote oſculari vt ſanitatē reciperet. Cui ſcts alex
ander dixit. Noli filia has meas oſculari cathēas
ſ; boias ſcti petri diligēter iquire. q̄s deuote oſcu
lās recipies ſanitatē. Quirinus igit͛ in carcē vbi
petrus detētus fuerat diligēter boias inq̄ri fecit.
eaſq; cum inueniſſet filie ſue oſculādas dedit. Illa
mox vt oſculata eſt vīcula: ſanitatis eſt īteg͛re be-
neficiū aſſecuta. Tūc quirinus veniā petēs. alexā
drū de carcere extraxit. ⁊ ipſe cū familia ⁊ alijs q̄Ꝫ
plib; baptiſma ſuſcepit. Tūc ſactus alexāder ſ;
feſtū in kl'. auguſti celebrādū inſtituit. ⁊ ī honorē
apl'i petri eccl'iā fabricauit: vbi vincl'a repoſuit.
et ad vīcula nomīauit. In hac ſolēnitate ad p̄di
ctā eccleſiā magnus fuit ꝯcurſus populi. ⁊ ibidē
populus vincula oſculat͛.

Tercia cauſa inſtitutionis ſ'm bedam hec eſt.
Octauianus imꝑator ⁊ anthoni⁹ ſibinuicē affini
tate ꝯiūcti. ſic inter ſe mūdi tot⁹ impiū diuiſerunt
vt Octauianus in occidēte ytaliā. galliā. ⁊ hiſpa-
niam. Anthoni⁹ vo in oriente aſiā. pontū ⁊ affri-
cam poſſederūt. Anthoni⁹ aūt laſciu⁹ ⁊ lubricus.
cū ſororē octauiani ī vxorē hrēt: ipāꝫ repudiauit
et cleopatrā reginā egipti in vxorē accepit. Ob
hoc indignatus octauianus manu armata ī aſiā
cōtra anthonium ꝓcedit. ⁊ ipm̄ in oībus ſuꝑauit
Tūc anthonius ⁊ cleopatra victi fugierunt ac ſe
metipſos p̄ dolore nimio occiderūt. Egipti igitur
regnū octauianus deſtruxit. ⁊ romanā ꝓuinciā fe
cit. Inde in alexādriā ꝑrexit et oībus eāꝫ diuitijs
ſpoliās romā ipās trāſuexit. Vñ rempublicā au-
xit ita. ꝙ ꝓ vno denario daret͛. qđ prius ꝓ q̄tuō
vendebatur. Et quia ciuilia bella valde vrbē va-
ſtauerāt. ita eā renouauit vt dixerit. inueni lateri-
tiā relinquo marmoreā. Quia igit͛ intātū rēꝫ pu
blicā auxit. auguſtus primo oīm vocatus ē. Vñ
et ab eo auguſti dicti ſunt qui ſibi in ꝑīcipio ſucceſſe
rūt: ſicut a iulio ceſare auunculo eius ceſares ap-
pellātur. Vñ ⁊ hūc menſem auguſtuꝫ qui prius
ſextilis dicebat͛. q; a martō ſextus erat. ꝓ ſuo
nomine intitulauit eū auguſtū vocās. In memo-
riā itaq; ⁊ honore victorie illi⁹. quā prima die au
guſti octauianus habuit. oīs romani hac die ſo
lennizabant. vſq; ad tp̄us theodoſij impatoris.
qui cepit regnare anno dñi quadringēteſimoni-
ceſimoſexto. Eudoxia igit͛ filia p̄dicti theodoſij ī
peratoris. vxor valentiniani: hieroſolimam ex vo
to perrexit. vbi quidā iudeus pro magno munē.
duas ei cathenas obtulit quib; ſub herode Pe-
trus apl's vinctus fuit. Cū igit͛ romā rediſſꝫ ⁊ ka
lēdas auguſti: ī honorē imꝑatoris gentilis roma
nos ſolēnizare viderꝫ: dolēs ꝙ dānato homī tan
tus honor exhiberet͛: cogitāſq; ꝙ nō eos defacili
a tali cultura ⁊ ꝯſuetudine reuocare poſſꝫ cogitā
do tractauit. vt obſeruantia quidē ſic ſtaret: ſ; in
honorē ſcti petri fieret. et illū diē vniuerſus ꝑpl's
ad vīcl'a noīaret. Habita igit͛ collatiōe cū beato
Pelagio papa. ꝑpl'm blādis exhortatiōib; indu-
xerūt: vt obliuiōi traderet͛ memoria p̄ncipis pa-
ganoruꝫ et celebris fieret memoria principis apo
ſtoloꝝ. Qđ dū cūctis placuiſſꝫ. illa cathenas q̄s
de hirl'm attulerat ꝓtulit ⁊ ꝑpl'o oñdit. Papa ve
ro etiā illam cathenaꝫ ꝓtulit: qua ſ; nerone idēꝫ
apl'us vinctus fuit. Hac ḡ illis ſociata. ita mira-
culoſe vna cathena facta eſt. ac ſi ſp̄ vna ⁊ eadem
extitiſſꝫ. Vñ papa ⁊ regina ꝓtinus ſtatuerūt: vt
qđ hoīm indiſcreta religio faciebat gentili dāna-
to. in melius mutata faceret apl'oꝝ p̄ncipi petro.
Ipa igit͛ vincl'a papa cū regina in eccl'ia ſcti pe-
tri ad vincl'a poſuit. ⁊ ipāꝫ multis munerib; ⁊ pri
uilegijs magnis dotauit. ac p̄dictā diē vbiq; cele
brē fore inſtituit. hec beda. Idē dic͛ Sigbertus

Quāte aūt ꝟtutis hec cathēa fuerit āno dñi
q̄drigēteſimoſexageſimoquarto apparuit. Quē
dā em̄ comitē imꝑatoris. Ottōis ꝓꝑinquū diabol⁹
añ oculos oīꝫ tā crudelit͛ arripuit vt ſeipm̄ dētib;
lacerаret. Tūc iuſſu imꝑatoris ad Iohānē papā
ducit͛: vt cathena ſcti petri ei⁹ collo circūdaretur
ſ; cū quedā alia cathena furētis collo fuiſſꝫ ipoſi-
ta ⁊ nihil ex hac ꝓueniſſꝫ ſalutis. nimirꝫ vbi nil la
tebat ꝟtutis. tādē vera Petri cathena ꝓducit͛ ⁊
furētis collo īponit͛. Tāte aūt ꝟtutis pōd⁹ dya-
bol⁹ ferre ñ potuit: ſ; mox corā oīb; exclamans ab
ſceſſit. Tūc theodoric⁹ metenēſis ep̄s ipāꝫ cathe
nā arripuit ⁊ eā ſe nl'latē⁹ dimiſſuꝝ niſi man⁹ ſibi
p̄cidēt aſſeruit. Cū igi͛ ſr ſ; int͛ ep̄ꝫ ⁊ papā alioſq;
clēicos ḡuis oriret͛ ꝯtētō. Imꝑatō tādē ipꝫ litigi-
ūꝫ ſedauit. ⁊ ep̄o ex ipā cathēa a pp̄ anulū īpauit
Narrat miletus in cronica ⁊ idem habetur in hi-
ſtoria triptita ꝙ his diebus apud empireū dra-
co ingens apparuit in cuius ore donatus epiſco-
pus virtute inſignis expuens mox eum occidit.
Prius tñ ante eius faciem digitis crucem deſi-
gnās et eidem oſtendens quem vix octo iuga bo-
um ne eius putredine aer inficeretur ad locum in
cendij trahere potuerunt. Idem quoq; ait ibidē
et in eadem tripertita habetur. ꝙ in creta dyabo
lus in ſpecie moyſi ſe poſuit. qui iudeos vndecū-
q; cōgregans ſuper magnum montis precipiciū
iuxta mare eos auxit. quos dum ad terram pro-
miſſionis ſicco pede ſe preeunte ducere pollicet͛.
innumeros enecauit. vnde creditur ꝙ dyabolus
indignatus. q; occaſiōe iudei qui regine cathēaꝫ
dederat plauſus octauiani ceſſauit de his ſe talit͛
vindicauit. Multi aūt ex his qui euaſerūt ad ba-
ptiſmi gratiaꝫ conuolauerunt. Cum enim mons
ipſe declinis incūbēt. ⁊ illi ſeſe euoluerent priores
tam acutis rupibus lacerati q̄ꝫ in mare preuocati

moꝛtui ſunt. Cunqꝫ reliqui idem facere vellent.et
de prioꝛib⁹ q̄d eis acciderit ignoꝛarent.quidā pi
ſcatoꝛes inde tranſeūtes.maluꝫ qđ acciderat nar
rauerūt eiſdem. Et ſic conuerſi ſunt hec in hiſto-
ria tripertita.

Quarta cā inſtitutōis h̄ aſſignari pt̄. Dn̄s ei
a vincul' Petrū miraculoſe abſoluit et eidē ligā
di et ſoluēdi ptātē dedit. Nos at̄ vincul' pc̄toꝝ
obligati tenemur.et abſolui īdigem⁹. Jō igit' ipm
ī ſolēnitate q̄ dr̄ ad vincula honoꝛam⁹. vt ſic ipe
a vincul' abſolui ꝓmeruit.et ſic abſoluēdi ptātē
a dn̄o accepit:ſic et ipe a pc̄toꝝ vicul' nos abſol
uat. Hāc vltimā īſtitutōis cām nōnullaꝫ extitiſſe
q̄s defacili ꝑpēdat vl' ꝑpendē pt̄:ſi videat ꝙ ab-
ſolutōꝫ a vincul' i apl'm factā.ep̄la ꝯmemoꝛat. et
abſoluēdi ptātē ſibi ꝯceſſā euāgeliſta recitat. Ab
ſolutōꝫ ab ipſo nob̄ fiedā.hodierna oꝛatō poſtu
lat. Qꝫ at̄ ꝑ claues quas accepit interdū etiā dam
nandos abſoluat.in quodam miraculo legitur in
libꝛo miracl'oꝝ bt̄e virginis ſatis claret. Apd̄
nanqꝫ Coloniam vꝛbem in monaſterio ſancti
Petri erat quidam monachus leuis lubꝛicus et
laſciuus.hic dum cum ſubita moꝛte fuiſſet preuē
tus.demones ipſum accuſabant:et quelibet pec-
catoꝝ genera ꝯtra ipm clamabāt vnum dicebat
Ego ſum cupiditas tua.q̄ ꝯtra dei precepta tā-
frequenter ꝯcupiſti. Aliud clamabat. Ego ſū va
na gloꝛia qua te apud hoīes iactanter exaltaſti.
Aliud clamabat.ego ſum mendacium in q̄ men-
dacio peccaſti ꝛc. Similiter econtra quedam bo
na opera que fecerat. ipm excuſabant dicentia.
Ego ſum obedientia quā ſenioꝛib⁹ ſpūalibus ex
hibuiſti. Ego ſum pſalmoꝝ cantus quē frequen
ter deo ꝯciniſti. Sanctus aūt Petrus cuius erat
monachus ꝓ ipſo depꝛecaturus dominuꝫ adijt.
Cui rn̄dit dn̄s. Nunqd nō ꝓpheta me inſpiran-
te dixit. Dn̄e quis habitabit in tabernaculo tuo.
aut q̄s requieſcet in monte ſancto tuo? Qui in-
gredit' ſine macula ꝛc.quomō hic pt̄ ſaluus eſſe
cum nec ſine macula ſit ingreſſus :nec ſit iuſticiaꝫ
opatus. Rogante igit' ꝓ eo Petro cum virgine
matre dei.hanc dn̄s ſententiā ꝓtulit: vt ad coꝛ-
pus rediret.et ibi penitentiam ageret. Tunc con
feſtim petrus claue quā in manu tenebat dyabo
lum terruit et in fugam ꝯuertit. Animā vero eius
in manu cuiuſdā qui in predicto monaſterio mo-
nachus fuerat tradidit et vt ad coꝛpus ipſāꝫ re-
duceret precepit. Qui ab eo ꝓ mercede reductō
nis popoſcit. vt ſingulis dieb⁹ pſalmum Miſe-
rere mei de⁹.diceret.et ſepulturam eius ſepe ſco-
pis mundaret. Jpeqꝫ de moꝛte rediens que ſibi
ꝯtigerant omnib⁹ enarrauit. Finit ſancti Pe-
tri apoſtoli totius xp̄iane eccleſie pn̄cipatum te-
nens feſtum quod ad vincula dicitur.

Tephanus papa

cū multos gentiliū v̄bo et exēplo ꝯu-
tiſſet et mlt̄a coꝛpa ſc̄toꝝ martirū ſe
peliſſet a Ualeriano et Galieno.āno dn̄i ducēte
ſimoſexageſimo ſūmo ſtudio ꝑquirit'.vt eū et cle
ros ſuos aut ſacrificare cogerēt aut ſupplicijs diu-
ſis punirēt. Dederūtqꝫ edictū vt quicūqꝫ eos ꝓ-
deret.totā eoꝝ ſubſtātiā poſſideret. Quapꝛopt
decē de ei⁹ cleric' ꝯp̄henſi.ſtatim ſūt ſine audiētia
de collati. Seq̄nti die Stephan⁹ papa ꝯp̄hendi
tur:et ad templum martis ducit' vt ibi aut ydolū
adoꝛaret. aut capitalem ſententiam ſubiret. Sꝫ
cum templū ingreſſus fuiſſet. et deū vt ipſū tem-
plum deſtrueret:exoraſſet.ſtatim magna ꝑs tēpli
coꝛruit.et omīs multitudo p̄ nimio timoꝛe aufu-
git. Jpe v̄o ad cimiterium ſācte Lucie perrexit.
Qđ audiens Ualerianus milites plures pꝛioꝛi-
bus ad eum miſit. Qui venientes eū miſſam cele
brantem inuenerūt:et ſtantē intrepidū ac incepta
deuote perficientē.in ſua ſede decollauerunt.

Nuētō coꝛpoꝛis

ꝓthomartiris Stephani.āno dn̄i
q̄drīgētēſimodecimoſeptīo.hono-
rij pn̄cipis āno ſeptimo facta fuiſſe
narrat'. Repit' aūt ei⁹ inuētio.trāſlatio et ꝯiūctō
Jnuētio ipſi⁹ h̄ oꝛdine facta fuit. Nā cū q̄dā pre
ſbiter noīe lucian⁹ in territoꝛio hieroſolimitano
(quē Geuadi⁹ int' illuſtres viros ꝯmemoꝛat et h̄
ſcripſit) feria ſexta dū ī ſtratu ſuo q̄ſceret et pe-
ne vigilaret.q̄dā vir ſenex ſtatura ꝓcerus. vultu
decor⁹.barba ꝓlixa.pallio cādido amict⁹.cui gē-
mule auree et cruces inerāt ꝯtexte.calciat⁹ caligis
in ſuperficie deauratis eidē apparuit. Qui manu
auream virgam tenens.tetigit eum dicens. Sū-
ma cum diligētia nr̄os patefacio tumulos:qꝛ in-
decenter in deſpecto loco reconditi ſum⁹. Uade
igit' et dic iohanni ep̄o hieroſolimitano. vt nos
in honoꝛabili loco reponat: quia cum ſiccitas et
tribulatio mūdū ꝯcuſſerit.nr̄oꝝ ſuffragijs deus
mūdo ꝓpiciari decreuit. Cui Lucianus pꝛeſbiter
dixit. Dn̄e quis es? Ego ſum inq̄t Gamaliel qui
paulū apl'm enutriui: et ad pedes meos legē ꝑ-
docui. Qui aūt mecū iacet.ſc̄tus eſt ſtephan⁹ q̄ a
iudeis lapidat⁹ ex̄ ciuitatē ꝓiectus ē: vt a feris et
auibus deuoꝛaret'. Sed h̄ oīno ille ꝓhibuit. cui
idem martir illeſam fidē ſeruauit. Ego autē ipſū
cum reuerentia mlt̄a collegi.et ī meo nouo tumu-
lo ſepeliui. Alius aūt q̄ mecū iacet eſt Nicodem⁹
nepos me⁹.q̄ nocte ih̄m adijt.et a petro et Johā-
ne ſacrum baptiſma ſuſcepit. Quapꝛopter indi-
gnati in eum pꝛīcipes ſacerdotū eum occidiſſent
niſi ob nr̄i reuerentiaꝫ deſtitiſſet. Ueꝝtn̄ omneꝫ

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ſubſtātiā eiꝰ diripuerūt: ⁊ a pricipatu depoſuerūt
multis eū afficiētes verberibꝰ ipm ſemiuiuū reli
querūt. Hūc cū ego i domo mea duxiſſem .die-
bus aliqbꝰ ſuprixit ⁊ defunctū iuxͣ pedes beati
Stephani ſepeliri feci. Terciꝰ vo ꝗ mecū ē ipe
ē abibas filiꝰ meꝰ.ꝗ āno etatis ſue.xx.baptiſma
mecū ſuſcepit: ⁊ ꝟgo ꝑmanēs cū paulo diſcipu
lo meo legē didicit. Uxoꝛ vo mea ethea ⁊ ſelē-
nas filiꝰ meꝰ qꝛ fidē xpi noluerūt recipe.nr̄a neq̄
cꝫ digni ſepultͣ a fue.ſ eos alıbi ſepultos inueni-
es.⁊ coꝝ tumulos vacuos ⁊ inanes. Hoc dcto
ſcı̄s Gamaliel diſpuit. Lucianꝰ vo euigılās do
minū exoꝛauit vt ſi hec viſio i veritate ſiēt. eidē
ſecūdo ac tercio apparēt. In ſequēti igıt̄ feria ſe
xta eidē ſicͥ pꝰs apparuit.⁊ cur ea ꝗ ſibi dixerat
neglexerit: reqſiuit. Non iqt dn̄e neglexi.ſ ro-
gaui dn̄m vt ſi hec viſio ex deo eēt: mihi tercio
apparēt. Dixitqꝫ ei gamaliel. Qm̄ i mēte tua co
gitaſti.ſi nos inuenires quō reliq̄as ſingulox di
ſcernē poſſes: ex his ꝗ tibi ſub ſilitudie offero.
ſingulorū loculos ⁊ reliq̄as edocebo. Oſtēditqꝫ
ei tres calathos aureos ⁊ quartū argēteū.q̄rū
vnꝰ erat plenꝰ roſis rubētibꝰ: ⁊ alij duo roſis al-
bis. Quartū etiā oſ̄dit calathū argēteū plenū
croco. Dixitqꝫ gamaliel. Hi calathi nr̄i ſūt lo-
culi.⁊ nr̄e reliq̄e ſūt he roſe. Calathꝰ plenꝰ roſis
rubeis ē loꝰ ſcı̄ Stephāi.ꝗ ſolꝰ ex nobis mar-
tirio meruit coronari. Alij duo roſis albis pleni
mei ⁊ nicodemi ſunt loculi.ꝗ ſincero corde in cō
feſſione xpi ꝑſeuerauimꝰ. Quartus vo argēte-
us croco plenꝰ ē abibe filij mei.ꝗ cādore ꝟgini-
tatis pollebat et mūdus d mūdo exiuit. His di
ctis iterū diſpuit. Feria aūt ſexta ſequētis heb-
domade eidē iratus apparuit ⁊ de dilatōe ⁊ ne-
gligētia eū grauiter increpauit. Cōtinuo igitur
lucianus hieroſolimā adijt.⁊ Johāni epo cūcta
ꝑ ordinē enarrauit. Pergūt igitur cū alijs epis
accerſitis ad locū pdictū luciano oſtēſum. Cum
qꝫ cepiſſent fodē terra ↄcutit̄ ⁊ ſuauiſſimꝰ odoꝛ
ſentit̄. Ad cuiꝰ odoris mirā fragrātiam meritis
ſcōꝝ.lxx.homines a diuerſis infirmitatibꝰ libe
rant̄. Sicqꝫ i ſyon eccl'ia que ē i hierl'm. vbi ſan
ctus ſtephanꝰ archidiaconi officio functus ē.cū
magno gaudio ſanctorū reliq̄as trāſtulerunt.et
eas ibidē honorifice ↄdiderūt. Ea aūt hora plu
uia magna deſcēdit. Huiꝰ viſiōis ⁊ inuentōnis
mentōnē facit Beda i cronica ſua. Hec inuē
tio ſcı̄ ſtephani facta ē ea die qua eiꝰ paſſio cele
brat̄.et eius paſſio in hac die fuiſſe dr̄. Feſta aūt
ab eccl'ia mutata ſunt duplici rōe. Prima ē qm̄
xp̄c ideo natus ē in terris vt homo naſceret̄ i ce
lis. Decuit ei vt natiuitati xpi cōtinuaret̄ nata-
le ſancti ſtephani.qui primus ꝓ xp̄o martiriū ſu
ſtinuit qđ ē naſci in celo: vt ꝑ h̄ notaret̄ vnā ex
alia ſequi. Unde et cantat̄ de ipo. Heri xp̄c na
tus ē in terris: vt hodie ſtephanꝰ naſceret̄ i celis
Secūda rō ē.qm̄ feſtū de inuentōe ſolēniꝰ age-
bat̄ cꝫ feſtū de paſſione. Et hoc tū ꝓpter reuerē-
tiā natiuitatis domi.tū ꝓpter multa miracula ꝗ i
ipius inuētōne dominꝰ oſtendit. Quia ḡ paſſio
ipius dignioꝛ ē cꝫ inuentō ⁊ ob hoc ſolēnioꝛ de
bet eē. Ideo eccl'ia feſtū de paſſione ad illud tē-
pus tranſtulit.in quo in amplioꝛi reuerētia habe-
atur. Trāſlatio aūt eius (vt ait aug) h̄ mō fuit
Nā alexander ſenatoꝛ ↄſtātinopolitanꝰ hierl'm
cū vxoꝛe ſua adijt: ⁊ ꝓthomartiri ſtephano pul
cerrimū oratoꝛiū ↄſtruxit.ac pꝰ eiꝰ obitū iuxta eꝰ
corpus ſe ſepeliri fecit. Euolutis ḡ ſeptē annis
Juliana eius vxoꝛ in patriā ſuā volens redire:
vtpote que a pricipibꝰ iniurias patiebat̄ corpꝰ
viri voluit deferre. Quod cū ab epo multis pre
cibꝰ poſtulaſſet. Epus duos loculos argenteos
ꝓtulit dicēs. Nō noui quis ſit ex his loculis vi-
ri tui. Et illa. Ego noui et impetū faciēs ample-
xata ē corpus ſancti ſtephani. Sic ḡ dū corpus
viri putat accipe: caſu corpus ꝓthomartiris ac-
cepit. Cū aūt nauim cū corpoꝛe ↄſcēdiſſet. hym
ni audiūt̄ angelici .odoꝛ effragrat.clamāt demo
nes ſeuam ſuſcitāt tempeſtatem dicētes. Ue
nobis quia ꝓthomartir ſtephanus tranſit diro
nos verberās igne. Cū ḡ naute naufragium foꝛ
midarēt.ſtephanus inuocat̄ ⁊ ↄtinuo apparuit
dicēs. Ego ſum nolite timere.ſtatimqꝫ trāquilli
tas magna ſubſecuta ē. Tūc audite ſunt voces
demonū clamātiū. Impie pricps nauē accēde.
q̄a aduerſarius nr̄ ſtephanus ē in ea. Tūc prin
ceps demonū quinqꝫ demones qui nauē incēde
rēt miſit: ſ angelus domini i ꝓfundū eos dimer-
ſit. Et cū calcedonē veniſſent. demones clama-
bant ſeruus dei venit qui ab iniquis lapidatus
ē iudeis. Cōſtātinopolim igıt̄ incolomes ꝑuene
rūt.⁊ in quadā eccl'ia corpus ſancti ſtephani cū
magna reuerētia cōdiderūt.hec aug. Cōiun-
ctio aūt corpoꝛis ſcı̄ ſtephani cū corꝑe ſcı̄ lau
rētij hoc oꝛdine facta fuit. Cōtigit ei eudoxiā fi-
liā theodoſij impatoꝛis a demone grauiter cru-
ciari. Quod cū patri ſuo ↄſtantinopolī ↄſtitu
to intimatū fuiſſet.iubet filiā cōſtātinopolim ad
duci: vt ſacroſanctis ꝓthomartiris ſtephani re-
liquijs tangeret̄. Demon autē in ea clamabat.
Niſi ſtephanꝰ romā veniat nō exibo.qm̄ ſic eſt
apl'oꝝ volūtas. Qđ cū impatoꝛ audiuiſſē.a cle
ro et populo cōſtātinopolitano obtinuit vt coꝛ
pus ſcı̄ ſtephāi romanis darēt. Et ipi bt̄i Lau
rētij corpꝰ acciperēt. Tūc impatoꝛ pelagio pape
ſuꝑ h̄ ſcripſit. Papa vo d̄ ↄſilio cardinaliū im
ꝑatoꝛis petitōi ↄſenſit. Miſſi igıt̄ ↄſtantinopo-
li cardinales corpꝰ ſcı̄ ſtephani romā deferūt.⁊

grecı ꝑ accipiēdo corꝑe ſcı̄ Laurētij ꝑſequūt̄.
Capue igr̄ corp⁹ ſcı̄ Stephāi recipit̄ ⁊ brachi
um ei⁹ dextrū a capuanis deuotis ꝓcib⁹ obtinet̄
⁊ metropolitana eccl̄a ı̄ ei⁹ honore fabricat̄. Cū
aūt romā veniſſent ⁊ ı̄ eccl̄ia ſcı̄ petri ad vincula
corp⁹ deferri vellēt. Vectores ſubſiſtūt nec vlt̄
ꝓcedē pn̄t. Demon aūt ı̄ puella clamabat. Fru
ſtra laboratis q̄r nō hı̄c ſꝫ apud frem ſuū Lauren
tiū ſedē elegit. Illuc igit̄ corp⁹ defert̄. ⁊ ad ei⁹ ta
ctū puella a demōe liberat̄. At laurēti⁹ aduētui
fris ſui q̄ſi ꝯgtulās et arridēs: ı̄ alterā ꝑtē ſepul
cri ſeceſſit: ⁊ medietatē illi⁹ vacuā fri reliq̄t. Gre
ci ꝟo dū man⁹ apponūt vt laurētiū ferāt. ad ter
rā velut exanimes corruerūt. Sꝫ orantib⁹ ꝓ eis
papa clero et ꝓpl̄o vix ad ſe ad veſꝑam redierūt
oēs tn̄ infra decē dies mortui ſūt. Latini et̄ q ſi
bi ꝯſenſerāt ı̄ freneſim verſi ſanari nō potuerūt
q̄adu ſcꝫ ſcōꝝ corꝑa inſimul tumulata fuerunt
Tūc vox de celo audita ē. O felix roma q̄ corp⁹
laurētij hiſpani et ſtephani hieroſolimitāi vno
claudis māſoleo gl̄ioſa pignora. Facta ē iſta cō
iūctio circa annū dn̄i q̄drigēteſimūuiceſimūqui
tū. Refert aug. ı̄ li. xxij. d' ciui. dei. ſex mortuos
ad inuocatōem ſcı̄ ſtephani ſuſcitatos. Vide
licet quēdā cū mortu⁹ ſic iacēt vt ei iā pollices li
garent̄. inuocato ſuꝑ eū noīe. b. ſtephāi ꝯtinuo
ſuſcitat⁹ ē. Itē quēdā pueꝝ a plauſtro ꝯtritum
quē mater ad eccl̄iam ſcı̄ ſtephāi deferēs viuū
⁊ ſanū recepit. Itē quedā ſcı̄monialis q̄ cū ı̄ ex
tremo ſpū ꝯſtituta ⁊ ad eccl̄iam ſcı̄ ſtephāi de
lata fuiſſet. ⁊ ibidē expiraſſet. vidētib⁹ oīb⁹ ⁊ ſtu
pētib⁹ ſanata ſurrexit. Itē quādā puellā apud
Iponēſes. cui⁹ tunicā cū pr̄ ad eccl̄iam ſcı̄ ſte
phani deportaſſet. eā poſtmodū ſuꝑ corp⁹ defū
cte filie ꝓiecit: et illa ſtati ſurrexit. Itē quēdā iu
uenē apud iponēſes cui⁹ corp⁹ cū inunctū fuiſſꝫ
oleo ſcı̄ ſtephāi ſtati ſurrexit. Itē quēdā puerū
q̄ cū ad eccl̄iam ſcı̄ ſtephani mortu⁹ fuiſſet dela
tus. ad inuocatōem ſcı̄ ſtephani vite ē ꝓtin⁹ re
ſtitut⁹. De hoc martire ſic dicit aug. Marti
rē iſtū gamaliel ſtolatus reuelauit. Saulus ſpo
liatus lapidauit. xp̄c pānis inuolut⁹ ditauit: ⁊ ꝓ
cioſo lapide coronauit. Idē. In ſtephano emi
cuit pulcritudo corꝑis. flos etatis. eloquētia ſer
mocināntis. ſapīa ſcı̄ſſime mētis. ⁊ oꝑatio diuini
tatı̄. Idē. Fortis colūna ei cū int̄ lapidiferas ma
n⁹ captatorio forcipe teneret̄ fide fundabil̄ igni
ebat̄ ⁊ pēdebat̄. feriebat̄ ⁊ ꝓducebat̄. ꝯſtringe
bat̄ ⁊ angebat̄. cedebat̄ ⁊ nō vicebat̄. Idē ſuꝑ
illud dura ceruice ⁊c. Hic nō blādit̄ ſꝫ inuehit̄.
nō palpat ſꝫ ꝓuocat. nō trepidat ſꝫ inſtigat. Idē
Attēde ſtephanū ꝯſeruū tuū. hō erat ſicut ⁊ tu.
de maſſa pc̄ı̄ erat ſic̄ et tu. eo ꝓcio redēptus. Et
cū dyacon⁹ erat euāgeliū legebat qđ legis vl̄ au
dis et tu: ibi inuenit ſcriptū diligite inimicos. di
dicit legēdo. ꝓfecit obediēdo.

Dominic⁹ dr̄ qua

ſi dn̄i cuſtos. Vel a dn̄o cuſtoditus.
Vel dr̄ dn̄ic⁹ q̄ſtū ad ethymologiā
huius noīs qđ ē dn̄s. Dicit̄ aūt cuſtos domi
ni trib⁹ modis. ſ. cuſtos honoris dn̄i q̄ ad deum.
cuſtos vinee dn̄i vl̄ gregis dn̄i quo ad ꝓximū.
cuſtos voluntatis dn̄i ſiue preceptoꝝ domini
quo ad ſeipm̄. Secūdo dicitur dominicus qua
ſi a domino cuſtoditus. Domin⁹ eīm cuſtodiuit
ipm̄ q̄ſtum ad triplicē ſtatum ſuū. In quoꝝ pri
mo fuit laicus. in ſecūdo regularis canonic⁹. ı̄ ter
cio vir apoſtolicus. Nā in primo cuſtodiuit eū
faciendo eum laudabiliter incipe. In ſecūdo fer
uēter ꝓficere. In tercio ꝑfectōem apprehendere
Tercio pōt dici Dominic⁹ ꝑ ethymologiā hu
ius nominis domin⁹. dominus nāq dicitur qua
ſi donās minas. vel donans munus. vel donans
minus. Sic beatus dominicus fuit donans. id ē
ꝯdonās minas. ꝑ iniuriarū dimiſſionē: donans
minus ꝑ corꝑis maceratōem. q̄r corꝑi ſuo ſemꝑ
min⁹ dabat q̄ꝫ appetebat. Donās mun⁹ ꝑ liber
tatis largitōē. Quia nō ſolū ſua paupibus tri
buit: ſed etiam ſeipſum pluries vendere voluit.

Dominic⁹ ordis

ꝑdicatoꝝ dux et pr̄ inclitus. ex hi
ſpanie ꝑtibus villa q̄ dr̄ calagora
oxonienſis dioceſis. pr̄e felice mr̄e
ꝟo iohāna noīe ſm̄ carnē originē duxit. Cuius
mr̄ an̄ ipius ortū vidit ı̄ ſomnis. ſe cattulū geſtā
tē ı̄ vtero. ardētē ı̄ ore faculā baiulantem. Qui
egreſſus ex vtero totā mūdi fabricā incēdebat.
Cuidā etiam matrone q̄ ipm̄ ex ſacro fonte leua
uerat videbat̄ ꝙ puer dn̄ic⁹ ſtellā ꝑfulgidā ha
bēt ı̄ fronte. q̄ totū orbē illuſtrabat. Dū adhuc
eēt puerul⁹. ⁊ ſub nutricis cuſtodia ꝯſtitut⁹. deꝑ
hēſus ē ſepe. lectū dimittere ⁊ ſuꝑ nudā humū
iacē. Miſſus tandē palentiā ad ſtudiū amore ſa
piētie addiſcēdū. vinū ꝑ decenniū non guſtauit.
Ubi cū fames valida. eēt. libros cū oī ſuppelle
ctili vēdidit: et ꝓciū eoꝝ paupib⁹ erogauit. Cre
ſcente iam ei⁹ fama ab epo oxonienſi in ſua eccle
ſia canonicus regularis efficitur. ⁊ poſtmodum
factus omnibus vite ſpeculum a concanonicis
ſubprior ordinatur. Ipſe autem die ac nocte le
ctioni et orationi vacabat: aſſidue deum exorās
vt ſibi hanc gratiam infundere dignaretur: qua
ſe totum aliquādo ſaluti poſſet impēdere ꝓxio
rum. In libro quoq de collatōib⁹ patrum ſtu
dioſiſſime legens: magnum perfectionis cumu

lũ apprehẽdit. Pergẽs aũt cũ predicto epiſcopo
tholoſaȝ. deprehẽdit hoſpitẽ ſuũ heretica ꝑui-
tate corruptũ quẽ ad fidẽ chriſti cõuertit. et quaſi
quẽdã primiciaꝝ manipulũ future meſſis domi
no pñtauit. Legit̃ i geſtis comitis montiſfor-
tis. ꝙ cũ. b. dominic⁹ quadaȝ vice vel die aduerſus
hereticos predicaſſet. auctoritates quas i mediuȝ ꝓ-
duxerat redegit i ſcriptis. ⁊ cuidã heretico ſcedu-
lã illã tradidit: vt ſuper obiectis deliberare debe
ret. Illa aũt nocte ad ignẽ hereticis ꝯgregatis ſce-
dulã quã receperat ꝓduxit i mediũ. Cui ſocij di
xerũt vt i ignẽ illã ꝓijcẽt ⁊ ſi cõburi cõtigẽt. eoꝝ fi
des imo perfidia vera eẽt. Si ꝟo cõburi nõ poſ
ſet. verã fidẽ romane eccl'ie predicaẽt. Quapro
pter ſcedula i ignẽ ꝓijcit̃ q̃ cũ aliquãtulũ moraȝ
i ignib⁹ feciſſet incõbuſta ab igne ꝓtinus ꝓſilijt.
ſtupẽtib⁹ cũctis vnus ceteris durior ait. Proij-
ciat̃ iterũ et ſic experiemur pleni⁹ veritate. Pro
ijcit̃ iterũ. ⁊ iterũ ꝓſilijt incõbuſta. Iterũ ille di-
xit. Tercio ꝓijciatur et tũc ſine dubio rei exitum
cognoſcem⁹. Proijcit̃ tercio ⁊ iterũ incõbuſta ꝓſi
lijt ⁊ illeſa. Heretici aũt i ſua duricia permanẽtes
diſtrictiſſima inter ſe iuratõe firmauerũt: ne hoc
aliqs publicaret. Quidaȝ tamẽ miles q ibi ade-
rat. ⁊ nr̃e fidei aliquãtulũ adherebat. iſtud mira
culũ poſtmodũ publicauit. Factũ ẽ aũt h apud
mõtẽ victorialẽ. Simile quoddã dicit̃ accidiſſe
apud phanũ Iouis. ĩdicta ibidẽ ĩ dieb⁹ illis cõ
tra hereticos quadã diſputatõe ſolẽni. Cete-
ris igitur ad ꝓpria redeuntib⁹. ⁊ epiſcopo oxoni-
enſi defuncto. ſolus ibidẽ ſanctus dominicus cũ
paucis ſibi adherẽtib⁹ remãſit. ꝯ hereticos con-
ſtãter verbũ dei annũciãs. Irridebãt aũt eum ad
uerſarij veritatis. ſputa. lutũ ⁊ hmõi vilia ꝓijciẽ
tes i eũ et a tergo ꝓ deriſu ſibi paleas alligantes
Cum aũt ſibi interitũ minarentur: imperterritus
reſpõdebat. Nõ ego martirij dignus ſum glĩa
nõ duȝ merui iſtã mortẽ. Quapropter locũ trã
ſiẽs i q̃ ſibi parate ferebant̃ inſidie. nõ ſolũ intre-
pidus veriũetiã cãtãs et alacer ꝓcedebat. Qd̃ il-
li audiẽtes ⁊ admirãtes dixerũt illi. Nũquid nõ
tu mortis horrore cõcuteris: Quid actur⁹ eras
ſi cõprehẽdiſſem⁹: At ille. Rogaſſem vos ne re-
pẽtinis me ſubito ꝑimeretis vulnerib⁹ ſed pau-
latim et ſucceſſiue mẽbra ſingula mutilãtes. dein
de oſtẽſis corã oculis meis detrũcatis mẽbroruȝ
ꝑticlis ipos etiã oculos eruẽtes ad vltimũ ſemi
viuũ laceratũq; corpus ſic ꝑmitteretis i ſuo ſan-
guine volutari. Uel ꝓrſus ad libitum necaretis
Cũ quẽdã reppiſſz ꝓpter nimiã quã patieba
tur inopiã hereticorũ cõſortijs adheſiſſe. decre-
uit ſeipm vendidare quatenus ex accepto ꝓcio d
ſeipo. et egeſtatis ſimul occaſionẽ ꝑcideret et ſb
errore vendidatũ liberaret. Quod et feciſſet niſi

inopie eius diuina miſericordia aliter ꝓuidiſſet.
Alias etiã cũ quedã mulier fratrẽ ſuum in ſara-
cenoꝝ captiuitate detẽtũ. lamẽtabili ſibi cõque-
ſtione exponeret. nullũq; ad eius liberatõȝ fate-
ret̃ cõſiliũ ſupereſſe: ille intima cõpaſſione cõmo
tus. ſeipm ꝓ redemptõe captiui vendẽdum ob-
tulit. ſ deus qui ipm neceſſariorẽ ad redemptio-
nẽ ſpiritualẽ m̃ltoꝝ captiuorũ ꝓuiderat: nõ ꝑmi
ſit. Hoſpitatus in ꝑtibus tholoſanis. apud
quaſdã matronas ab hereticis ꝑ oſtẽtatõem re-
ligionis deceptas. ꝑ totã quadrageſimam vt ſic
clauũ clauo obtũderet. in pane ſolũ ⁊ aqua frigi
da cũ adiũcto ſibi ſocio ieiunauit. Nocte ꝟo vi-
gilãs cũ neceſſitas cogebat laſſa mẽbra ſuꝑ nu-
dã tabulã reclinabat. Sicq; factũ ẽ vt illas ma-
tronas ad agnitõem veritatis ꝑducẽt. Poſt h
aũt cepit de inſtitutõe ordinis cogitare. cui⁹ offi
ciũ eẽt ꝑ mundũ ꝑdicãdo diſcurrere. et ꝯ heret-
cos fidẽ catholicã cõmunire. Cũ igit̃ in partib⁹
tholoſanis mãſiſſz per decẽ annos a trãſitu oxo
nienſi epi vſq; ad tp̄us quo lateranenſe cõciliũ
debuit celebrari. cum fulcone tholoſano epo ro-
mã ad ꝯciliũ generale adijt. ac a ſummo põtifice
Innocentio. ordinẽ q ꝑdicatoꝝ diceret̃ ⁊ eẽt cõ
firmari ſibi ſuiſq; ſucceſſorib⁹ poſtulauit. Qui
cũ aliquãtulũ difficilẽ ſe exhiberet. nocte quadã
idẽ põtifex videbat i ſomnis ꝙ lateranẽſis eccle
ſia grauẽ ſubito ruinã minaret̃. Qd̃ dũ tremẽs
aſpiceret ex aduerſo vir di dominic⁹ occurrebat
humeriſq; ſuis ſuppoſitis totã illã caſurã fabri-
cã ſuſtentabat. Euigilãs aũt et viſionem intelli-
gẽs. petitõem viri di acceptauit. Hortãs vt ad
fratres rediẽs. regulã aliquã approbatã ſibi elige
ret. ⁊ ſic ad ipm rediẽs ꝯfirmatõem ad libituȝ re
portaret. Regreſſus igitur verbũ ſummi põtifi-
cis fratribus patefecit. Erãt aũt fratres numero
circiter. xvj. Qui inuocato ſpũſancto. regulã be
ati aug. doctoris ⁊ predicatoris eximij. ipi parit̃
⁊ re ⁊ nomie predicatores futuri vnanimiter ele
gerunt. Quaſdam inſuper arctioris vite ꝯſuetu
dines. quas ſibi per formã cõſtitutõnum obſer-
uãdas ſtatuerũt aſſumẽtes. Uerũ interea inno-
cẽtio defuncto. ⁊ honorio i ſummũ potificẽ ſub-
limato. cõfirmatõem ordinis anno dñi. Mccxvj
a predicto honorio ipetrauit. Dũ igitur rome i
eccleſia ſancti petri ꝓ dilatione ſui ordinis exo-
raret. glorioſos principes apoſtoloꝝ petrum et
paulum ad ſe venientes aſpexit. quorum prim⁹
petrus videlicȝ baculum. paulus ꝟo ſibi libruȝ
tradere videbat̃ addebãtq; dicẽtes. Uade pre
dica quia a deo ad hoc miſteriũ es elect⁹. Mox-
q; in momẽto tp̄is videbat̃ ei ꝙ filios ſuos per
totũ mũdũ diſperſos aſpicẽt incedẽtes binos et
binos. Quapropter tholoſam rediens fratres

ſuos diſperſit.⁊ quoſdā quidē in hyſpaniā q̄ſ-
dam xp̄o pſius.alios tandem bononiam deſtia
uit. Jp̄e xp̄o romā reuerſus eſt

Monachus quidā añ ordīs p̄dicatoꝝ īſtitu-
tōez in extaſi fact⁹.vidit beatā v̄ginez flexis ge-
nib⁹ ⁊ iūctis manib⁹ ꝑ humano genere filiū dep̄
cātē.q dāſ ſepe pie matri repulſam:tādē inſtāte
ea ſic ait. Mater mea q̄d poſſum vel debeo am-
pli⁹ eis facē: Miſi p̄riarchas et ꝓphas ⁊ parū ſe
emēdauerūt. Ueni ego ad eos. Deīde miſi apo
ſtolos et me et illos occiderūt. Miſi martires et
ꝯfeſſores et doctores:nec illis acquieuerūt. Sꝫ qꝛ
nō ē fas:vt tibi aliq̄d denegē:dabo eis meos p̄-
dicatores.ꝑ q̄s valeāt illūiari et mūdari:ſinautē
veniā ꝯ illos. Similē viſionē ali⁹ vidit eodez
tp̄e.q̄ duodecī abbates ciſterciēſis ordīs tholo-
ſam ꝯ hēticos ſunt trāſmiſſi. Nā cū fili⁹ mr̄i orā-
ti rūdiſſet vt s̄.dixit mr̄. Bone fili n̄ ſm̄ eoꝝ ma
liciā:ſ ſm̄ tuā miſericordiā agē debes. Tūc fili⁹
vict⁹ p̄cib⁹ mr̄is ait. Ad votū tuū adhuc hāc cū
eis miſc̄diam faciā.q̄ p̄dicatores meos eis mit-
tā.q̄ eos moneāt ⁊ informēt.⁊ ſi ſe nō correxerit
ampli⁹ eis nō parcā. Quidā frater minor qui
multo tp̄e ſoci⁹ ſc̄ti franciſci extiterat. plib⁹ frib⁹
de ordīe p̄dicatoꝝ narrauit.q̄ cū beat⁹ dominic⁹
rome ꝑ ꝯfirmatōe ſui ordinis apud papā inſta-
ret nocte orās vidit ī ſpū xp̄m ī aere exiſtētem et
tres lanceas ī manu tenētē.⁊ ꝯ mundū eas fibrā-
tem. Cui velociter mr̄ occurrens:quid nā vellet
facere requiſiuit. Et ille. Ecce tot⁹ mūdus trib⁹
vicijs plen⁹ ē.ſ.ſupbia.ꝯcupia et auaricia. Et iō
his trib⁹ lanceis ip̄m volo ꝑimere. Tūc v̄go ad
ei⁹ genua ꝓcidēs ait. Fili cariſſime miſerere. ⁊ tu-
am iuſticiā miſc̄dia tpato.. Cui xp̄c. Nonne vi-
des quāte mihi iniurie irrogant᷑. Cui illa. Tēpe-
ra fili furorē:⁊ pauliſper expecta.habeo ei fidelē
ſeruū ⁊ pugilē ſtrēnuū:q̄ vbiq̄ʒ diſcurrēs mūdū
expugbit ⁊ tuo dominio ſubiugabit. Aliū q̄ʒ ſer
uū ſibi in adiutoriū dabo qui ſecū fideliter decer
tabit. Cui fili⁹. Ecce placat⁹ faciē tuā ſuſcepi:ſꝫ
vellē ego videre quos vis ad tātū officiū deſtia-
re. Tūc illa xp̄o ſanctū dn̄icū p̄ntauit. Cui xp̄us
Uere bon⁹ ⁊ ſtrēnuus pugil iſte ⁊ ſtudioſe faci-
et q̄ dixiſti. Obtulit etiā ſc̄tm frāciſcū.⁊ hūc xp̄c
ſicut et primū ꝑiter ꝯmēdauit. Sanctus aūt do-
minic⁹ ſociū ſuū in viſiōe ſua diligēter ꝯſiderās.
quē añ nō nouerat ī craſtino in eccl̄ia inuentum
ex his q̄ nocte viderat ſine indice r̄cognouit. Et
ī eius amplexus ⁊ oſcula pia ruēs ait. Tu es ſoci
us meus tu ꝑiter curres mecū.ſtemus ſimul ⁊ nl̄-
lus aduerſarius p̄ualebit. Uiſionē q̄ʒ p̄dictam
ſibi ꝑ ordinē enarrauit:et extūc factum ē eis cor
vnum et anima vna in domino. quod et in po-
ſteris mandauerunt ꝑpetuo obſeruari. Cum
quēdā nouicium apulū ad ordinē recepiſſet.q̄
dam qui p̄dicti nouicij ſocij fuerāt:eum adeo ꝑ-
uerterūt q̄ ad ſeculū iā redire deliberans veſtes
ſuas modis omnib⁹ expetebat. Qd̄ beatus do-
minicus audiens:ꝯtinuo oratōni ſe dedit. Igit᷑
cum dictū iuuenē iam religioſis veſtibus expo-
liaſſent:⁊ iam ſua camiſia induiſſent:ille magnis
vocib⁹ clamare cepit ac dicere. En eſtuo.en ar-
deo.en totus exuror. Extrahite extrahite hanc
camiſiam maledictā:que me totū exurit. Nullo
ergo mō quieſcere potuit.quouſq̄ʒ exutus cami
ſiam religioſis veſtibus denuo eſt indutus:⁊ ad
clauſtrum reductus. Exiſtente beato domini
co bononie.cū fratres iam ad dormiēdū iuiſſent
quidā frater ꝯuerſus a dyabolo iam vexari ce-
pit. Qd̄ cum frater Reyneri⁹ lauſanenſis magi
ſter eius audiſſet.beato dominico hoc ſtuduit in
dicaē. Sanct⁹ autē dominicus ad eccl̄iam ante
altare eum portari fecit. Qui cum vix a fratrib⁹
decem fuiſſet deportatus:dixit beatus dominic⁹
Adiuro te miſer vt dicas mihi.quare vexas cre-
aturam dei:et quare et quomodo hic intraſti:
Qui reſpōdit vexo eum quia meruit.bibit eniʒ
heri in ciuitate ſine licentia non adhibito ſigno
crucis. Unde tunc intraui in eum in ſpecie bibi-
onis .quin potius ip̄e ſimul bibit me cum vino.
Hoc autem tunc eum bibiſſe ꝯpertum eſt. Jnt᷑
hec factum eſt primum ſignum ad matutinas.
Quo audito dyabolus qui in eo loquebat᷑ di-
xit. Amodo hic plus ſtare non poſſum exquo ca
puciati ſurgunt. Et ſic ad oratōem beati domi-
nici exire compulſus eſt.

Cum in partibus tholoſanis quoddam flu-
men vir dei Dominicus tranſiſſet.libri eius nul-
lum habentes cōſeruatorium in fluuium cecide
runt. Die autem tercia quidam piſcator ibi ha-
mum proijciens.cum magnum piſcem ſe p̄redi-
diſſe putaret.libros ip̄os extrahit.penit⁹ ſic ille-
ſos:ac ſi in aliquo armario fuiſſent cum omni di
ligētia cuſtoditi. Cum ad quoddaʒ monaſte
riū veniſſet.et fratres quieſcerēt nolēs eos inqui
etare orōe fuſa clauſis ianuis monaſteriū cuʒ ſo
cio introiuit. Jdem etiā cōpertū eſt cū in ꝯflicto
hereticoꝝ. cū quodā cōuerſo ciſtercienſi fuiſſet.
Nā cum ſero ad quādam eccl̄iam deueniſſent.
et clauſam inueniſſent.orōe fuſa a beato Domi
nico.intus ſe ſubito inuenerūt:⁊ noctē illā totaʒ
in orōe duxerunt.

Poſt laborē itineris anteq̄ʒ ad hoſpiciū de-
ueniſſet.ſitim ad fontē aliquem extinguere ꝯſue
uit.ne ī domo hoſpitis pl⁹ bibēdo aliquā notam
incurreret. Scolaris q̄dā lubricū carnis pati-
ens.venit in quodā feſto ad domū fratrū de bo-
nonia.vt ibi miſſaʒ audiret. Cōtigit aūt tūc miſ-

ſam beatū dominicū celebrare. Cū aūt ad oblatō
nē ventū fuiſſet: dictꝰ ſcolaris accessit et manuꝫ
eiꝰ cū multa deuotōe oſculatꝰ ē. Quā cū oſcula-
tus fuiſſet: tātā ex illa ꝓdire ſenſit odoris fragrā
tiā. quātā ī vita ſua nūqꝫ aliqñ exptus ē. et extīc
eſtus libidīs ī eo mirabiliter refrigruit: adeo vt q̇
añ erat vanꝰ et lubricꝰ: efficeret̄ poſtmodū cōti-
nēs ⁊ caſtus. O quāta mūdicie puritate eiꝰ caro
pollebat: cuiꝰ odor tā mirabiliter ſordes mentis
purgabat. Sacerdos quidā vidēs aliqñ bea
tū dominicū cū ſuis fratribꝫ p̄dicationi tā feruen
ter inſiſtere deliberauit eis adherere dūmō no-
uū teſtamētū ſibi ad p̄dicādū neceſſariū habere
poſſet. Hec eo cogitante quidā iuuenis venale
teſtamētū ſub veſte baiulās affuit. qđ ſtatim ſa-
cerdos cū magno gaudio emit. ſ3 duꝫ adhuc ali
quātulū dubitaret fuſa ad deuꝫ p̄ce. impreſſaqꝫ
ſup librū exteriꝰ cruce librū aperuit: ⁊ oc'los ad
capitulū quo primo ſe obtulit mox ꝯiecit. Et il-
lud qđ ī actibꝫ petro dictū ē eidē occurrit. Sur
ge deſcēde et vade cū eis nihil dubitans: qꝛ ego
miſi illos. Statimqꝫ ſurgēs eiſdē adheſit. Cū
apud tholoſam ī theologia regeret mgr̄ quidā
ſcia et fama p̄clarꝰ. quodā māe añ diē cū ſuas p̄
uideret lectōes. oppreſſus ſomno caput ſuū ī ca-
thedra paululū reclinauit. viſūqꝫ ē ſibi. ꝙ ſeptē
ſtelle ei p̄ſentarent̄. Qui cū d̾ nouitate talis re-
rū plurimū miraret̄ ſubito in lumie et quātitate
p̄dicte ſtelle intātū creuerūt. ꝙ totū mūdū illumi
nauerūt. qui euigilās quid nā ſibi hoc vell3: plu-
rimū mirabat̄. Et ecce dū ſcolas intraſſet ⁊ lege
ret: beatꝰ dominicus ⁊ cū eo ſeptē fratres eiuſdē
habitꝰ ad p̄dictū mgr̄m humiliter acceſſerūt. et
ſuum ſibi ꝓpoſitū intimātes. dixerūt ꝙ ſcolas ſu-
as cuperēt frequētare q recolēs viſionē ip̄os eē
ſeptē ſtellas quas viderat nō dubitauit.

Rome viro dei Dominico poſito vir quidā
magiſter Reginaldus ſancti Amiani aurelian̄.
decanus. qui etiā pariſius in iure canonico rexe-
rat annis quinqꝫ romā cuꝫ aureliano ep̄o. mare
trāſiturus aduenerat. Dudū aūt in ꝓpoſito ha-
bebat: relictis omnibꝫ p̄dicatōi inſiſtē: ſ3 quonaꝫ
mō id ꝯplere poſſet nec dū aduerterat. Cū aūt
a quodā cardinali cui hmōi votū expreſſerat. de
inſtitutōe p̄dicatoꝝ didiciſſ3: ⁊ beato dominico
acceſſito. eidē ſuū ꝓpoſitū reuelaſſet: tūc ip̄ius or-
dinis deliberauit ingreſſum. Nec mora graui in
firmitate febriuꝫ corripit̄: ⁊ de eius ſalute penitꝰ
deſperat̄. Perſeuerāte aūt in orōe bt̄o domini-
co. ac beatā virginē cui tāqꝫ ſpeciali patrone. cu-
rā ordinis totā cōmiſerat exorāte: vt vl' ſaltē mo
dico t̄pe eū ſibi cōcedere dignaret̄. Ecce ſubito
reginā miſericordie duabꝫ comitatā puellis ad-
modū ſpecioſis. Reginaldus vigilās et morteꝫ
expectās. ad ſe viſibiliter veniētem aſpexit: blan
da facie ſibi dicentē. Pete a me qđ vis et dabo
tibi. Deliberāti quid peteret. vna ex p̄dictis pu
ellis ſuggeſſit. ne qđ peteret: ſ3 ſe totū regine mi
ſericordie cōmitteret. Quod dū feciſſet. illa ma-
nū extēdēs virgineā. aures eius ⁊ nares. manus
eius et pedes ſalutari quā tulerat vnctōne pun-
xit. Formulas verboꝝ ꝓprias ad ſingulas vncti
ones ſubinferēs ad renes ait. Stringant̄ renes
tui cingulo caſtitatis. Ad pedes ait. Unge pe-
des in p̄paratōeꝫ euāgelii pacis. Addiditqꝫ: die
tercia mittā tibi ampullā reſtitutōis plenarie ſa-
nitatis. Tūc ei habitū ordinis oſtēdebat. En in
quit iſte ē habitus ordinis tui. Hāc aūt viſionē
ſimiliter beatus dominicus in orōne poſitꝰ vidit
Mane aūt facto ad eū veniēs ſc̄s dominicus. ⁊
ſanū repperit: ⁊ ab eodē totꝰ viſionis ſeriē audi-
uit. et habitū quē virgo mōſtrauerat aſſumpſit:
nā antea fratres ſuppelliciis vtebant̄. Die autē
tercia dei mater affuit: ⁊ corpus reginaldi adeo
punxit ꝙ nō ſolū eſtus febriū: ſ3 etiā ardorē ꝯcu
piſcētie ſic extīxit: vt ſic ip̄e poſtmodū ē ꝯfeſſus.
nec primꝰ in eo motus libidinis pullulauit. Hāc
viſionē iterato exhibitā quidā religioſus de or-
dine hoſpitalioꝝ. p̄ñte quoqꝫ beato Dominico
ꝓpriis oculis vidit ⁊ ſtupuit. Hāc viſionē mul-
tis fratribꝫ poſt illius obitū beatus dominicꝰ pu-
blicauit. Miſſus igitur reginaldus bononiā p̄di
catōi ardēter inſtabat ⁊ fratꝝ numerus excreſce
bat. Poſt hoc aūt miſſus pariſius. nō pꝰ m'tos
dies in dn̄o obdormiuit. Juuenis quidā ne-
pos dn̄i ſtephani cardinalis de foſſa noua. cum
equo in foueā p̄cipitio lapſus inde mortuus eſt
eductus. qui beato dn̄ico oblatus orōe fuſa vi-
te priſtine ē reſtitutus. Jn eccl'ia ſc̄ti Sixti ar
chitectū quēdā ꝯductū a fratribꝫ ſub cripta q̄-
dā ruina deſuper reſoluta ꝯtriuit. deniqꝫ ſub cu
mulo cadētis materie iacentē extinxit. Sed vir
dei dominicꝰ corpus de caverna ſubductū ad ſe
deferri iuſſit: orōnūqꝫ ſuaꝝ ſuffragio ſtatim vite
ſimul ⁊ ſanitati reſtituit. Jn eadē eccl'ia dum
fratres circiter. xl. manerent ⁊ quadā vice panis
valde modicū inueniſſent: beatus dominicus id
modicū qđ habebāt panis diuidi ꝑ ptes ſuper
mēſam mādauit. Dūqꝫ vnuſquiſqꝫ buccellā pa
nis cū gaudio frāgeret. ecce duo iuuenes eiuſdē
habitus ⁊ forme ꝯſimiles refectoriū intrauerūt.
palliorū ſinus q a collo pēdebāt plēos panibus
deferētes qbꝫ ī capite mēſe ꝓui dei dn̄ici ſilenter
oblatis. ita ſubito diſceſſerūt. vt nullus decetero
vel vñ venerit vel q̊ abierūt ſcire poſſ3. Tūc ſan
ctꝰ dn̄icus manu ad fratres circūquaqꝫ ꝓtenſa.
mō inq̄t. fr̄es ꝯmedite. Cūqꝫ. b. dn̄icꝰ aliqñ ī iti
nē poſitꝰ eēt. ⁊ ꝗuis pluuiaꝝ inūdatio facta eēt:

ille ſignū crucis edidit: ⁊ a ſe et a ſocio oēm plu-
uiā adeo ꝓpulſauit. vt q̄ facto papilione de cu-
ce: cū tota t̄ra denſa imbriū inūdatōe madeſcēt.
nec vna gutta ad ſpaciū triū cubitoꝝ eos ꝯtige-
ret. Quadā vice ī ꝑtib⁹ tholoſanis tranſiſſet
nauigio quādā aquā nauta ab eo denariuꝫ pro
mercede trāſit⁹ exigebat: cui vir dei ꝓ ſeruitio ſi-
bi impēſo cū celoꝝ regnū ꝓmittēt addens ꝙ di-
ſcipul⁹ xp̄i eēt: nec aurū vel pecuniā deportaret
Ille eū ꝑ cappā violēter trahens mihi inq̄t. aut
cappā aut denariū dimittes. Tūc vir dei erectus
ad celū ocul' paululūq̄ꝫ intra ſe orās mox ī terrā
reſpiciēs ⁊ diuio nec dubiū ꝓcuratū nutu dena-
riū iacētē vidēs. Ecce inquit frater qd̉ poſtulas
tolle ⁊ me liberū ī pace dimitte. Cōtigit aliqñ
viro dei iter agēte aſſociari ſibi religioſuꝫ quēdā
ꝯuerſatōis q̇dē ſctitate domeſticū: ſ3 loq̇le ligua
penit⁹ alienū. Dolēs itaq̄ꝫ ꝙ diuinis eloquijs vna
cū illo mutua ſe collatōe refoue nō poſſet. tādē-
q̄ꝫ a dn̄o vt vn⁹ lingua loq̄ret' alteri⁹ verbiſq̄ꝫ ſic
alterutrū variatis ꝑ triduū q̄ videlꝫ ſeſe ſil' ituri
erāt intelligerēt impetrauit. Quadā vice cuꝫ
quidā m̄ltis obſeſſus demonijs ſibi fuiſſꝫ oblat⁹
ille ſtolā accipiēs pri⁹ ſup ꝓpriū collū poſuit: dei-
de demoniaci collū cinxit. mādās illis vt decete-
ro illū hoīeꝫ n̄ vexarēt. Ipi v̄o in eiuſdē obſeſſi
corꝑe ſtati torqueri ceperunt ⁊ clamare. ꝑmitte
nos exire quare nos cruciari h̄ cōpellis. At ille.
Nō dimittā vos inq̇t: niſi mihi fideiuſſorē dede-
ritis ꝙ vltra nequaq̄ꝫ decetero redeatis. Quos
inquiunt fideiuſſores poterim⁹ tibi dare. Et ille
ſctōs martires q̄ꝝ corꝑa ī eccl̄ia hac requieſcūt
Et illi nō poſſum⁹. quia merita nr̄a ꝯtradicunt.
Oꝫ vos inq̇t dare alioq̄n a cruciatu h̄ nequaq̄ꝫ li-
beros vos dimittā. Tūc r̄nderūt ad h̄ opam ſe
daturos. Et p⁹ modicū dixerūt. Ecce impetra-
uim⁹ licꝫ īmeriti ꝙ ſcti martires fideiuſſerūt pro
nobis. Requirēte aūt eo hui⁹ rei ſignū dixerunt
Eatis ad capſam ī q̄ ſunt recōdita capita marti-
rū: et eā inuenietis inuerſam. Queſitū ē et ita in-
uētū ſicut illi fuerāt ꝓteſtati. Predicāte eo ali-
qñ quedā matrone ab hēticis deprauate. ei⁹ pe-
dib⁹ ꝓuolute: dixerūt. Serue dei adiuua nos ſi
vera ſunt q̄ hodie ꝑdicaſti: iaꝫ diu mentes nr̄as
erroꝝ ſpūs excecauit. Quib⁹ ille. Cōſtātes eſto-
te et expectate pauliſper vt videatis quali dn̄o
adheſiſtis. Statimq̄ꝫ viderūt de medio ſui cat-
tū vnū teterrimum ꝓſilire. qui magni canis quā-
titatē ꝑferēs. habebat groſſos oculos et flāman-
tes. linguā latā atq̄ꝫ ſanguinolentā. ⁊ ꝓtractam
vſq̄ꝫ ad vmbilicū. Caudā v̄o h̄ns curtā ſurſum
q̄ꝫ ꝓtentā: poſterioꝝ turpitudinē quocūq̄ꝫ ſe v̄-
teret oſtēdebat de q̄b⁹ fetor intolerabilis exala-
bat. Cūq̄ꝫ circa illas matrōas ſe aliquādiu huc
illucq̄ꝫ vertiſſet. tādē ꝑ cordā ī cāpanile ꝯſcēdēs
diſꝑuit. Feda poſt ſe veſtigia derelinquēs. Ille
g̊ matrone grās agētes ad catholicā fideꝫ ſunt
ꝯuerſe. Cū in ꝑtibus tholoſanis quoſdā he-
reticos conuiciſſet. et illi eēnt incendio deputati.
aſpiciēs inter eos quēdā Raimūdū nomine: ait
miniſtris. Iſtū ſeruate ne aliquo mō cuꝫ ceteris
cōburat'. Cōuerſuſq̄ꝫ ad eū blādeq̄ꝫ alloquens.
Scio inquit fili mi. ſcio ꝙ adhuc lꝫ tarde bonus
hō eris et ſanctus. Dimiſſus itaq̄ꝫ ꝑ annos. xx. ī
heretica prauitate ꝑmāſit. Tādē ꝯuerſus ⁊ fra-
ter ꝑdicatoꝝ effectus. in eodē ordine vitā ſuam
laudabiliter duxit: et feliciter ꝯſummauit. Cū
eſſet in hiſpania. quibuſdā ſibi fratrib⁹ ſociatis.
apparuit ei ꝑ viſum īmaniſſim⁹ draco quidā. qui
fratres illos qui ſecū erāt abſorbere aptis fauci-
bus nitebat'. Quod vir dī intelligēs. fratres ali-
os fortiter r̄ſiſtere hortabat'. Poſtmodū oēs
illi excepto fratre Adā ⁊ duob⁹ ꝯuerſis ab eo re-
ceſſerunt. Interrogatus aūt quidā ex illis ab eo
an ſimiliter vellet abire: ait. Abſit pater vt reli-
cto capite ſequar pedes. ꝯtinuo orōi ſe dedit: et
fere oēs poſt modicū ſua orōe ꝯuertit. Apud
ſctm̄ ſixtū in vrbe romana cū fratrib⁹ exiſtēs. ſu-
bito facto ſup eū ſpū dn̄i. ad capitulum fratrib⁹
ꝯuocatis palā oīb⁹ nūciauit: quatuor fratres
ex ipis ī breui. duos videlicꝫ in corꝑe. duos v̄o
in aīa morituros. Poſt modicū duo fratres ad
dn̄m migrauerūt: duo v̄o de ordine receſſerūt.
Exiſtēte eo bononie erat ibi quidā magiſter
Cōradus theutoic⁹: cui⁹ ingreſſum ad ordinem
fr̄es mirabiliter affectabāt. Cū aūt bt̄s dn̄ic⁹ cū
priore monaſterij caſſamarie de ordine ciſtercie-
ſium in vigilia aſſumptōis beate marie ſermoci-
onaret'. familiari quadā ꝯfidētia exigente mate-
ria: dixit ei. Fateor tibi prior. qd̉ tn̄ adhuc nulli
vnq̄ꝫ expoſui. nec tu alteri q̄ꝫdiu vixero reuelab
ꝙ nūq̄ꝫ a deo ī hac vita aliq̄d petij qd̉ nō exeq̄-
rer iuxta votū. Cui cuꝫ ꝑdictus prior diceret. ꝙ
forſitan aū eū vitā finiret. Beat⁹ dominicus ſpū
ꝓphetico dixit. ꝙ ipe p̄or diu poſt ſe viueret: ſic
q̄ꝫ factū ē vt ꝑdixit. Tunc ille p̄or adiecit. pete g̊
pr̄ vt det tibi magr̄m Cōradū ad ordinē cuius
fratres introitū tātū flagitare vident'. At ipe rē
inquit bone frater difficilē poſtulaſti. Finito cō-
pletorio ceteris fratrib⁹ ad quieſcēdū ꝑgentib⁹.
ipe ī eccl̄ia remāſit: ⁊ in orōe more ſolito ꝑnocta-
uit. Cōuenietib⁹ igr̄ fratrib⁹ ad ꝑmā cū cātor in-
cepiſſet. Iā lucis orto ſidere ecce lucis noue. ſy-
dus nouū. futur⁹ magr̄ Cōradus ſubito veniēs
ad pedes bt̄i dn̄ici ſe ꝓſternēs: habitū ordis in-
ſtāter petijt et ꝑſeuerāter accepit. Hic fuit ī or-
dine valde religioſus et lector ī ordine plurimū
gracioſus. Qui tādem moriēs cū iā oclos clau-

ſiſſet.et frēs eū migraſſe crederēt.ille aptis oclis
fratres circūſpiciēs ait.dñs vobiſcū. Quibꝫ rñ-
dentibꝫ.et cū ſpiritu tuo. Adiūxit. fideliū aīe per
miſcōiam dei requieſcāt in pace.⁊ ſic ꝓtinꝰ ille in
pace quieuit. Inerat autē viro dei dñico firma
valde mētis equalitas niſi cū ad paſſionē et mi-
ſericordiaꝫ turbaret̄.et qꝛ cor gaudēs exhilarat
faciē placidā interioris hoīs ꝯpoſitōem manife-
ſta deforis benignitate ꝓdebat. Tpe diurno
cū fratribꝫ ſuis ſocijs venit oībꝫ ſaluo quidē ho-
neſtatis tenore.nemo ꝯmuñior. nocturnis horis.
vigilijs et orōibꝫ nemo inſtātior. Diē impticeba-
tur ꝓximis:noctē deo. De oculis ſuis q̄ſi quēdā
fontē effecerat lacrimaꝝ. Frequēter qñ corpus
dñi leuabat̄ ī miſſa in tātū mētis rapiebat̄ exceſ
ſum.ac ſi ibidē xp̄m incarnatū oculis corꝑalibꝫ
pñtem videret.ꝓpter qđ miſſam multo tpe cum
ceteris nō audiuit. Erat aūt ſibi ī eccl̄ia ꝑnoctā-
di ꝯſuetudo crebērrima.vt vix aut raro certum
ad quieſcēdum locū videret̄ habere.et cū laſſi-
tudine ſuccedēte ſomnꝰ interpellaret neceſſitas
ſiue ante altare aut ſuꝑ lapidē capite reclinato.
paululū quieſcebat. Tres ſingulis noctibꝫ acci-
piebat manu ꝓpria de quadā cathena ferrea di-
ſciplinas.vnaꝫ videlꝫ ꝑ ſe:alterā ꝑ pctōribꝫ qui
verſant̄ ī mūdo.terciā vero ꝑ his q ī purgatorio
cruciātur. Electus aliquādo ī coceranenſem
epiſcopū omnino rēnuit:ꝓteſtās ſe priꝰ terrā de-
ſerere q̄ȝ electōi alicui de ſe facte aliq̄tenꝰ ꝯſentiē.

Interrogatꝰ aliqñ cur ñ libētiꝰ tholoſe ī tho-
loſanaq̄ȝ dioceſi in eiꝰ videlꝫ dioceſi q̄ȝ ī carcha-
ſonenſi dioceſi moraret̄:rñdit. Quia ī tholo
ſana dioceſi multos q me honorāt īuenio. Apđ
carchaſonā vero oēs econtrario me impugnant.

Interrogatꝰ a quodā ī q̄ libro plus ſtuduiſ-
ſet.rñdit:ī libro caritatis. Quadā vice dū vir
dei dñicꝰ apud bononiā ꝯſtitutꝰ ī eccl̄ia ꝑnoctā-
ret:dyabolus ī ſpecie fratris eidē appuit. quem
ſcūs dñicus fratrē exiſtimās ei innuebat vt cum
ceteris ad quieſcēdū ꝑgeret. Ille vero q̄ſi deriden
do eūdē ſibi nutibꝫ rñdebat. Tūc ſcūs dñicꝰ q̄ſ-
nā eēt q ſuū mādatū ꝯtēneret ſcire volēs:cāde-
lā ad lāpadē accēdit:⁊ in faciem eiꝰ reſpiciens q̄
dyabolꝰ eēt ꝯfeſtim ꝯgnuit. Quare cū eū vehe-
mētius increpaſſet:mox eidē dyabolꝰ de fractōe
ſilētij inſultare cepit. Scūs aūt dñicꝰ vtpote fra-
trū mgr̄o ſibi loqui licē aſſerēs.coegit ip̄m.vt ſi-
bi dicēt de q̄ frēs in choro tēptaret. Qui rñdit.
Facio eos tarde venire ⁊ cito exire. Deinde du-
xit eū ad dormitoriū đ q̄ ibidē frēs tēptaret inq̄
rēs. Qui ait. Facio eos nimis dormire:tarde ſur
gere ſicq̄ȝ a diuio officio remanē:⁊ interdū imū-
das cogitatōes hr̄e. Deīde ad refectoriū ipſuꝫ
duxit ⁊ đ q̄ ibiđ frēs tēptaēt q̄ſiuit. Tūc demō

ꝑ mēſas ſaliēs plꝰ et minꝰ plꝰ et minꝰ ſepius repe
tēdo dicebat. Quē cū ſcūs dñicus qđ ſibi h̄ vel
lꝫ īterrogaret:ait. Quoſdā fratres tēpto vt plꝰ
ꝯmedāt et ſic ex nimia cibi ſumptōe delinquant
quoſdā vt minꝰ ſumāt:et ſic ī dei ſuicio ⁊ ſui or-
dinis obſeruatōne debiliores fiant. Inde duxit
eū ad locutoriū de q̄ ibidē frēs tēptaret ingrēs.
Tūc ille crebro linguā reuoluēs mirabilis ꝯfuſi
onis ſonū ꝓmebat. Quē cū ſcūs dñicꝰ qđ ſibi h̄
vellꝫ inquirēt:ait. Hic locꝰ totus meus ē. Cū ei
fratres ad loquēdū ꝯueniūt eos tēptare ſtudeo
vt ꝯfuſe loquant̄:ſeſe inutilibꝫ x̄bis ꝯmiſceant
⁊ vnꝰ aliū ñ expectet. Poſtremo duxit eū ad ca
pitulū h̄ cū an̄ oſtiū capituli fuiſſet:demō nulla-
tenꝰ intrare voluit:h̄ ait. Huc nunq̄ȝ ingrediar.
qꝛ locꝰ maledictōis ⁊ infernꝰ mihi ē. Et totuꝫ ibi
amitto qđ ī alijs locis lucror. Nā cū aliquē fra-
trē ꝑ aliquā negligētiā delinquē fecero:mox ī lo
co h̄ maledictōnis de ip̄a negligētia ſe purgat ⁊
corā oībꝫ ſe ꝓclamat. Nā hic mouent̄.hic ꝯfitē-
tur.hic accuſant̄.hic verberant̄.hic abſoluunt̄.
⁊ ſic amiſiſſe me doleo qđ alubi me lucratū gau-
debā. Et his dictis euanuit. Tādem appropi
quāte ꝑegrinatōis ſue termino.ꝯſtitutus apud
bononiā graui cepit corꝑis infirmitate languē.
Sui aūt corporis diſſolutio ſibi in viſione mon
ſtrata ē. Vidit eīm iuuenē pulcerrimuꝫ his ver-
bis ſe vocātē et dicētē. Veni dilecte mi. Veni
ad gaudia veni. Cōuocatis igit̄ fratribꝫ bono-
niēſis ꝯuētus.xij.ne eos exheredes ⁊ orphanos
derelinqueret:teſtamētū ꝯdidit.d. Hec ſūt que
vobis tāq̄ȝ filijs hereditario iure poſſidēda reli-
quo.caritatē habete.humilitatē ſuate.pauꝑ-
tatē voluntariā poſſidete. Illud vero q̄ potuit di
ſtrictōe ꝓhibuit.ne quis vnq̄ȝ in ſuo ordine poſ
ſeſſiones induceret tꝑales:maledictōem dei oī-
potētis et ſuā terribiliter imꝓcās ei.qui p̄dicato
rū ordinē terrenaꝝ diuitiaꝝ puluē p̄ſumēt ma-
culare. Fratribꝫ vero de eiꝰ deſtitutōe incōſolabi-
liter dolētibꝫ:dulciter eos ꝯſolans ait. Ne vos
mea filij corꝑalis turbet diſceſſio.nullatenꝰ du-
bitātes vtiliorē me vos mortuū habituros q̄ȝ vi
uū. Ad extremā horā veniēs anno dñi. Mccxxj
dormiuit ī dño. Cuiꝰ q̄dē trāſitus eadē die ea
dēq̄ȝ hora fratri Guali priori tūc fratrū p̄dicato-
ruꝫ de brixia poſtmodum eiuſdem ciuitatis ep̄o
hoc mō moſtratur. Nam cū in campanili fratrū
capite ad murū inclinato leui ſomno dormitaſſꝫ
vidit celum apertum et duas ſcalas candidas
ad terram ſubmitti.quarum ſummitates xp̄us
cum matre tenebat et angeli per eas iubilantes
aſcendebant et deſcendebant. In medio autem
ſcalarum iñ ymo ſedes poſita erat. et ſuper ſe-
dem velato capite beatus frater Dominicus

ſedens. Jhs autem ⁊ mater eius ſurſum ſcalas
trahebant: donec ſedente in ſolium eleuato ap-
tura celi clauſa ē. Veniēs igit' p̄dictus fr̄ bono-
niā ꝯtinuo eodē die ⁊ hora patrē migraſſe cog-
uit. Frater quidā noīe Rao. poſitꝰ apud ty-
bur. eadē die ⁊ hora q̄ pr̄ migrauit a corꝑe miſſaꝫ
celebraturꝰ acceſſerat ad altare. Cū audiſſet euꝫ
bononie egrotaſſe: ⁊ ad locū canonis veniēs in
q̄ de viuis mētio fieri ꝯſueuit: vellet ꝓ eius ſalu-
te orare. ſubito factus ē in exceſſu mētis. Vidit-
qꝫ virū dei dominicū corona quadā aurea laure-
atū. totūqꝫ mirabili ſplēdore fulgētem. duobus
quidē reuerēdis viris comitatū hincinde ex bo-
noniā ī via regia ꝓcedētē. Diē igit' notās et ho-
rā: inueīt tūc ſeruū dei dominicū a corꝑe migraſ-
ſe. Cū igit' corpꝰ eius m̄lto tꝑe ſub terra iacu-
iſſꝫ ⁊ crebreſcētibꝫ indeſinēter miraculis. nō poſ-
ſet vlteriꝰ eius ſctitas occultari. fideliū dignum
duxit deuotio: corpus eiꝰ ad altiorē locū trāſfer-
re. Cūqꝫ monumētū fuiſſet fractū. vix ferreis in-
ſtrumētis. cemēto ſublatoqꝫ lapide patefactum
tāta ex ipo ſuauiſſimi odoris ꝓrupit fragrantia
vt nō tā ſepulchrū q̄ꝫ cella videret aromatū pa-
tuiſſe. Qui quidē odor cūcta ſuꝑabat aromata
nec alicꝰ rei naturalis odor ſimil' videbat'. nec ſo-
lū oſſibꝫ aut pulueri ſacri corꝑis inerat vl' capſe
Verūetiā terre circūquaqꝫ ꝯgeſte: ita vt ad lon-
ginquas regiōes ex̄ poſtmodū delata: odorē ipm̄
longo tꝑe retineret. Fratrū ꝙ̄o manibꝫ aliq̄d de
rliquijs ſacroſanctis tāgētibꝫ ſic inheſit: vt quā-
tūcūqꝫ lote vel ex̄ ꝯfricate fragrātie diu teſtimo-
niū ꝑhiberēt. In ꝓuincia vngarie vir q̇dam
nobilis. cū vxore ſua et filio ꝑuulo ad reliquias
beati dominici q̄ in ſilon habebant' viſitādas ac-
ceſſit. at filius eius infirmatus ibidē ad extremū
vite moriēdo ꝑuenit. Pater aūt corpꝰ filij corā
altari beati dominici collocās: lamentari cepit et
dicē. Beate dn̄ice letus veni ad te: en triſtis re-
cedo. Cū filio veni: en orbat' recedo. Redde mi-
hi queſo filiū meū. redde mihi leticiā cordis mei
Et ecce circa noctis mediū puer r̄uixit et ꝑ eccle-
ſiam ambulauit. Juuenis q̇dā cuiuſdaꝫ nobil'
dn̄e māciꝑiū. dū ī q̇dā fluuio piſcādi gr̄a inſiſte-
ret. in aqua lapſus ⁊ ſuffocat' diſꝑijt. Magno
aūt ſpacio tꝑis interiecto. eiꝰ corpus de ꝓfūdo flu-
uij mortuū ē eiectū. Domina aūt ipſius ꝓ eiꝰ re-
ſuſcitatōe beatū dominicū inuocās. ꝓmiſit ſe ad
ſuas reliquias nudis pedibꝫ acceſſurā: ⁊ reſuſci-
tatū māciꝑiū libertati daturā. Statimqꝫ qui fu-
erat mortuus ī mediū videtibꝫ omnibꝫ vite red-
ditꝰ ꝓſiliuit: votūqꝫ ſuū p̄dicta dn̄a ſicuti ꝓmiſe-
rat adimpleuit. In eadē ꝓuintia vngarie dū
q̇dā vir filiū ſuū defunctū amarē lugeret. ⁊ beatū
dominicū ꝓ eiꝰ reſurrectōe inuocaret: circa pul-
loꝝ cantū qui mortuꝰ fuerat oculos aperuit. et
p̄ri dixit. Quid ē pr̄ ꝙ ſic habeo faciē madefa-
ctā: Et ille. Lacrime patris tui ſunt fili. quia tu
mortuꝰ fueras et ego ſolus remāſeram omi gau-
dio deſtitutꝰ. Cui ille. multū fleuiſti pater: ſꝫ bea-
tus dn̄icus deſolatōi tue ꝯpatiēs. vt tibi viuus
redderer ſuis meritis impetrauit. Languidꝰ
quidā ꝑ. xviij. annos cecus. reliquias beati domi-
nici viſitare deſiderās. tāqꝫ temptās ire de lecto
ſurrexit tantāqꝫ ſubito ſibi ſenſit infundi virtu-
tē: ꝙ paſſu ꝯcito gradi cepit. Cātomagis ī ꝯua-
leſcētia corꝑis ⁊ illumiātōe oculoꝝ ꝓficiēs. quā-
to quotidie ꝓcedebat. donec tādē ad locū deſti-
natū ꝑueniēs: ꝑfectū recepit vtriuſqꝫ beneficiū
ſanitatis. In eadē ꝓuincia vngarie matrona
quedā ad honorē beati dominici miſſam diſpo-
nēs facere celebrari. ſacerdotē hora debita non
inuenit. Quapropter candelas tres ad hoc pa-
ratas manutergio mūdo inuoluit: ⁊ in quodam
vaſe r̄poſuit. Aliquātulū aūt diuertēs: ⁊ poſtea
rediēs cādelas flāmis patētibꝫ ardē vidit. Cur-
rētes oēs ad tā grāde ſpectaculū tādiu ibidē tre-
mētes et orātes ſteterūt donec ſine leſione manu-
tergij penitus exarſerūt. Apud bononiā ſco-
laris quidā nomine Nicolaus. graui renū ac ge-
nuū dolore adeo ē vexatus ꝙ de lecto ſurgere n̄
valebat: cuiꝰ et femur leuū emarcuit intantuꝫ ꝙ
oīs ab eo ſpes curatiōis abſceſſit. Deo igitur
et beato dn̄ico ſe deuouens. cum ſe filo de quo
parāda erat candela totū menſus eſſet in longū
cepit collum et pectus cingere. Cū tandeꝫ genu
filo ambiente cinxiſſet. inuocato ad quālibꝫ mē-
ſuratōem noīe ihū et beati dominici: cōtinuo ſe
alleuiatū ſentiēs exclamauit. Ego ſum liberatꝰ
Exurgēs et ꝑ gaudio lacrimās ſine aliquo fulci-
mento venit ad eccliaꝫ in qua corpus ſancti do-
minici quieſcebat. In eadē quoqꝫ ciuitatate m̄l-
ta et fere innūerabilia miracla deꝰ ꝑ ſuum ſeruū
dominicū oꝑatus ē. In ſicilia apud auguſtaꝫ
cū puella quedā que vicio lapidis laborabat: in-
cidi deberet. mr̄ eiꝰ ꝓ inſtāti ꝑiculo filiā ſuā deo
et beato dominico cōmēdauit. Sequēti igit' no-
cte dormiēti puelle bt̄s dominicus aſtitit: ⁊ ī ma-
nu eius lapidē quo torquebat' poſuit et abſceſ-
ſit. Quē puella euigilās ⁊ ſe liberatā inueniens
mr̄i dedit: ⁊ viſionē ꝑ ordinē explicauit. Mater
ꝙ̄o lapidē ad domū fratrū attulit: ⁊ ipm̄ in me-
moriā tāti miraculi corā imagine beati dn̄ici ſu-
ſpēdit. Apud placentiā ī ſicilia m̄lier quedā
pauꝑ filiū habebat q̄ infirmitate q̇dā ſcrophu-
larū q̄s pueri ī collis hr̄e ꝯſueuerūt: ꝑlimum affli-
gebat'. Cūqꝫ ſuꝑ hoc nullū poſſet remediū inue-
nire vouit deo ⁊ bt̄o dn̄ico. ꝙ ſi liberaret' ipm̄ ī
oꝑe ecclie fratrū q̄ tūc ꝯſtruebat' gratis faceret la-

boꝛare. Sequēti igr̄ nocte quidā ī hītu frīs ſibi apparuit: eiqꝫ dixit. Mulier cognoſcis has res: nominās ei quatuoꝛ genera rerū. ſ. es viride. pilarū lapaciū et ſuccū poꝛri. Que cū dicēt cognoſco. Ille ait vade et accipe hec: ⁊ ꝯficias ea cum ſucco poꝛri. et pone ea ſup bōbicinū ⁊ impōe collo filij tui ⁊ ſanabit᷑. Euigilās aūt hoc fecit ⁊ filiꝰ eiꝰ liberatꝰ votū mr̄is impleuit. Quidā ꝟ ptibus pedemōtis mōſtruoſe inflatꝰ beato dominico ſe vouit. cui doꝛmiēti beatꝰ dn̄icꝰ apparuit vētrēqꝫ eius ſine doloꝛe ſcindēs imūdicias oēs extraxit: ⁊ iterū manu ſua ſacra vnctōe ꝯſolidans ipm̄ pfecte ſanauit. In auguſta ciuitate cū in feſto trāſlatōis bt̄i dn̄ici. matrōe qdā q̄ in eccl'ia fratrū miſſarū ſolēnijs interfuere domū redirent ⁊ quādā mulierē p̄ foꝛibꝫ domꝰ ſue filantē viderēt. ipſam caritatiue redarguē ceperūt: cur ī feſto tāti pr̄is a ſeruili ope nō ceſſaret. Illa ꝟo indigta r̄ndit. Uos q̄ eſtis byzote fratrū feſtuꝫ colite veſtri ſcti. Statimqꝫ ocl'is ī tumoꝛeꝫ cū pruritu ꝯuerſis. ex ipſis ceperūt vermes ꝑtinꝰ ſcaturire: ita ꝙ vicina quedā. xviij. vermes eduxit ex eius oculis numeratī. Cōpūcta igit᷑ ad eccl'iaꝫ fratrū venit. ibiqꝫ pctā ſua ꝯfitēs ⁊ votū emittēs ꝙ de cetero ſcto dei dn̄ico nūqꝫ detrahēt ⁊ eiꝰ feſtum deuote agēt ꝑtinus reſtituta ē priſtine ſanitati.

Sanctimonialis qdā noīe maria apud tripolim ī monaſterio qꝺ dicit᷑ mag. validiſſimis infirmitatibꝫ elaboꝛās. ⁊ in tibia grauit᷑ ꝑcuſſa. v. mēſibꝫ cruciatu miſerabili vrgebat᷑: ita vt ſingulis hoꝛis exitus timeret᷑. Que intra ſe recolligēs ſemetipſam ſic oꝛauit. Mi dn̄e nō ſum digna oꝛare te. nec exaudiri a te: ſꝫ rogo dn̄m meū beatum dn̄icū vt ſit mediatoꝛ inter me et te: et m̄ impetret beneficiū ſanitatis. Cū ḡ diu cū lacrimis exoꝛaret ī extaſi facta vidit beatū dn̄icū cū duobꝫ fratribꝫ apta coꝛtina q̄ an̄ lectū eiꝰ pēdebat intrātē: ſibiqꝫ dicētē. Quare tātuꝫ ſanari deſideras? Et illa. Dn̄e vt deo meo deuotiꝰ ſeruire poſſim. Tūc ille ſub capa vnctōem mire fragrātie ꝑferēs. tibiā eiꝰ vnxit: ⁊ ſtatim ſanata fuit. Hec vnctio ē valde p̄cioſa. dulcis et diffici'l. Cuiꝰ verbi cū mulier req̄reret rōem: ait. Hec vnctio dilectionis ē ſignū q̄ videlicet p̄cioſa ē. q: nullo precio emi pōt. ⁊ q: ī donis dei nullū ē melius dilectōne Dulcis nihil dulciꝰ caritate. difficilis q: cito ꝑdit᷑ niſi caute cuſtodiat᷑. Ipſa nocte ſoroꝛi ſue in doꝛmitoꝛio quieſcēte apparuit. d. Ego ſanaui ſoroꝛē tuā. q̄ currēs ipſam ſanatā inuenit. Qꝺ cuꝫ ſe etiam ſenſibili vnctōe inunctā ſentiret ipſaꝫ cū bombice et reuerētia multa exterſit. q̄ cū abatiſſe. ꝯfeſſoꝛi ⁊ ſoroꝛi oīa retuliſſet. ⁊ vnctōeꝫ ī bōbice p̄ntaſſꝫ. tāta et tā noua odoꝛis fragrātia ſūt ꝑcuſſi: vt nulla ei poſſent aromata ꝯpari. Ipſam aūt vnctōem cū multa reuerētia ſuauerīt. Cgratꝰ aūt deo exiſtat locꝰ ī q̄ ſacroſctm̄ corpus bt̄i dn̄ici r̄qeſcit. licꝫ ex miraclis mltis claruerit. vnū tn̄ hic poſuiſſe ſufficiat. Refert magiſter alexander eps̄ vidonicēſis ī poſtillis ſuis ſup illud verbū. Miſericoꝛdia et ꝟitas obuiauerūt ſibi ⁊c. ꝙ q̄dā ſcolaris degēs bononie vanitatibꝫ ſecl'i dedi tꝰ viſionē talē ꝯſpexit. Uidebat᷑ ſiqdē ſibi ꝙ in q̄dā cāpo mag̃ ꝯſiſtēt. ⁊ ibidē tēpeſtas ingēs ſuper ipm̄ deſcēdēt. q duꝫ fugēt a facie tēpeſtatis. ad quādā domū ꝑuenit. quā cū clauſam inueniſſet. ⁊ pulſans ad oſtiū ſe ibidē recipi poſtulabat ſꝫ hoſpita q̄ deīt᷑ erat: r̄ndit. Ego ſū iuſticia q̄ h̄ hito ⁊ hec domꝰ mea ē. Qꝛ aūt tu iuſtꝰ n̄ es in ea hitare n̄ vales. Ad cꝰ ꝟba ille plīmū meꝛens abſceſſit: et aliā domū vltra illā ꝯſpiciēs: ad eā veīt et pulſans ad oſtiū ſe ibidem recipi poſtulabat. Sꝫ q̄ deīt᷑ erat hoſpita r̄ndit. Ego ſum ꝟitas q̄ h̄ habito: ⁊ hec domꝰ mea ē. Te aūt hoſpicio n̄ recipiā. q: ꝟitas eū n̄ liberat q eā n̄ amat. Indeqꝫ abſcedēs terciā domū vlt᷑ illā ꝑſpicit: ad quā veniēs ſe ſil'r ꝯ̄ impetū tēpeſtatis recipi flagitauit. Cui q̄ deīt᷑ erat dn̄a r̄ndit. Ego ſum pax q̄ h̄ hito. Nō ē aūt pax impijs ſꝫ hoībꝫ bone voluntatis. Uerū q: ego cogito cogitatōes pacis et n̄ afflictōis vtile ꝯſiliū tibi dabo. Ultra me ſoroꝛ hitat q̄ miſeris ſp̄ auxiliū p̄ſtat: ad hāc accede et eiꝰ moita ꝯple. Cū ḡ acceſſiſſet q̄ deīt᷑ erat: r̄ndit ſibi. Ego ſum miſcdia q̄ h̄ hito. Si igr̄ ab īminēte tēpeſtate ſaluari deſideras. vade ad domū ī q̄ fr̄es ꝺ bononia p̄dicatoꝛes hitant. ibiqꝫ inueīes ſtabulū doctrine. ⁊ intꝰ p̄ſepe ſcripture. ⁊ aſinuꝫ ſimplicitatis cū boue diſcretōis. mariā illūiantē puerū ihm̄ te ſaluātē. Cū p̄dictꝰ ſcolaris euigilaſſet: ad domū fratrū venit. et viſionē p ordinē recitās: habitū ordīs petijt et accepit.

Xiſtus dicitur a

ſios qꝺ ē deus et ſtatus. q̄ſi diuinus ſtatꝰ. vl' ſixtꝰ a ſiſto ſiſtis q̄i fixus ⁊ firmus in fide et paſſione ⁊ bona oꝑatōe.

Xiſtꝰ papa athe

nīēſis natōe. p̄mo qdē ph̄s. ſꝫ poſtea xp̄i diſcipulꝰ. ⁊ pōtifex ſūmꝰ electꝰ. decio ⁊ valeriano cū duobꝫ diacōibꝫ ſuis feliciſſimo ⁊ agapito p̄ntatꝰ ē. quē cū deciꝰ nll'is poſſꝫ ꝑſuaſiōibꝫ incl'iare fec̄ eū duci ad tēplū martis: vt aut ſacrificaret aut in cuſtodia mamertini reciper᷑. Sꝫ cū ſacrificare renuēs. ī cuſtodiā duceret᷑. b. laurētiꝰ pꝰ eū clamās ibat ⁊ dicebat. Quo ꝑgredēis ſine filio pr̄: q̄ ſacerdos ſcte ſine miſtro ꝑꝑeras? Cui ſixtꝰ. nō ego te deſero fili. neqꝫ derelinq̄: ſꝫ maioꝛa tibi deben-

tur.ꝓ fide xp̄i certamina.poſt triduū me ſeq̄ris
ſacerdotē leuita. Interim ḡ theſauros eccl'ie ac
cipere ⁊ quibꝫ tibi videt': diuide. Quos cum ille
xp̄ianis pauperibus diſtribuiſſet. Valerian⁹ ꝑ-
fectus decreuit vt ſixtus ad templū Martis ſa-
crificaturus duceret'. Q' ſi renueret ibidē capite
trūcaret'. Quo cū duceret'.beatus laurētius p⁹
eū clamare cepit ac dicē. Noli me derelinquē pr̄
ſct̄e.q2 theſauros tuos iam expēdi q̄s tradidiſti
mihi. Tūc milites audiētes theſauros nomīare
Laurētiū tenuerūt. Sixtū ꝟo cum feliciſſimo ⁊
agapito ibidē decollauerūt. In hac die eſt fe-
ſtū trāſfiguratōis dn̄i: ⁊ ſanguis xp̄i de nouo vi
no ſi fieri pt̄ ⁊ inueniri ī aliquibꝫ eccl'ijs ꝯficitur.
Vel ſaltē d̄ matura vua aliquātulū ī calice eliq̄-
tur. In hac etiā die Racemi benedicunt': ⁊ ꝑpl'ꝯ
coīcat. Rō aūt huius ē ex eo ꝙ dn̄s diſcipul' ſu-
is dixit ī die cene. Nō bibā āmodo de hoc geni-
mine vitis donec bibā illud nouū ī regno patris
mei. Illa ꝟo trāſfiguratio dn̄i: ⁊ qđ dixit nouū
vinū repreſentat gl'ioſam innouatōem quā xp̄c
poſt reſurrectōez habuit.⁊ iō ī hac die trāſfigu-
ratōis q̄ reſurrectōem repſentat.vinū nouū in-
quirit'.nō ꝙ in hac die (vt quidā aiūt) trāſfigu-
ratio ſit facta: ꝫ in hac die ab ap̄lis manifeſtata.
Trāſfiguratio ei facta dr̄ fuiſſe circa principiū
veris. Diſcipuli aūt ꝓpter ꝓhibitōem eis factaꝫ
a dn̄o ipam tādiu celauerūt.⁊ ī hac die manife-
ſtauerūt. Sic legit' ī libro q̄ dr̄ Mitrale.

Dnatus quaſi a

deo datus ⁊ ꝫ per regeneratōꝫ ⁊ gr̄e
infuſionem ⁊ gl'ificatōꝫ que ē triplex
generatio ſp̄ualis a deo. Naꝫ cū ſancti moriunt'
tunc naſci dicunt'. Unde obitus ſanctorum nō
mors ſꝫ natale vocat'. Puer eī appetit naſci vt
recipiat ampliorē locū ad manēdū: vberiorē ci-
bū ad veſcēdum.liberaliorē aerē ad reſpirādūꝫ
⁊ lucē ad videndū. Et q2 ſancti cū de vtero ma-
tris eccl'ie per mortē exeūt.illa q̄tuor ſꝫm moduꝫ
ſuum recipiunt.iō naſci dicunt'. Vel dicitur do
natus quaſi dono dei datus.

Dnatus cū iuli

ano imperatore eruditus ⁊ nutri-
tus ē ita ꝙ p̄dictus Julianus fuit
tūc ī ſubdiaconū ordinatus. Sed
cū ī imperiū ſublimatus fuiſſet.patreꝫ ⁊ matrem
beati donati occidit. Donatus ꝟo ī aretinā ciui
tateꝫ aufugit: ⁊ apud hilariū monachū manens
multa ibidē miracula fecit. Naꝫ cū p̄fectus ciui
tatis hn̄s filiū demoniacū: cū eū ad donatum ad
duxiſſet.ſp̄us immūdus clamare cepit ac dicere
In noīe dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i noli mihi eſſe moleſtus
vt de domo mea egrediar. O donate q̄re me exi-
re coartas cū tormentis: Sꝫ orantē donato fuit
ꝓtinus liberatus. Vir q̇dā euſtaſius nomīe ex-
actor fiſci publicā pecuniā ī cuſtodia vxoris no-
mīe Eufroſine dereliq̄t. Sꝫ cū ꝓuīcia ab hoſti-
bus vrgeret'.pecuniā abſcōdit: ⁊ dolore ꝑuenta
vitā finiuit. Vir aūt eius rediens cū pecuniā in-
uenire nō poſſet ⁊ iā cū filijs ſuis ad ſupplicium
trahi debēt.ad ſct̄m donatuꝫ ꝯfugit. Danatus
aūt ad ſepulchrū vxoris cū eo pergens orōe ſcta
clara voce dixit. Eufroſina per ſpiritū ſanctū te
adiuro.vt dicas nobis vbi talē pecuniā poſuiſti
Et facta ē vox de ſepulchro dicēs. In ingreſſu
domus mee ibi eā ſuffodi. Et eūtes eā ibi vt di-
xerat inuenerūt. Poſt aliquot aūt dies Satyrus
ep̄s ī dn̄o obdormiuit.⁊ oīs clerus donatum in
ep̄m elegit. Cū aūt (vt refert greg) q̇dā die miſ-
ſa celebrata ꝑpl'us coīcaret: ⁊ dyaconus coīcatis
xp̄i ſanguinē ꝓpinaret.ſubito paganoꝝ impulſu
dyaconus cecidit: ⁊ calicē ſcīm fregit. De q̄ cuꝫ
ipe ⁊ oīs ꝑpl'us plurimum meſtus eēꝫ. donatus
fragmenta colligens calicis.orōe ipm in priſtinā
formā reſtaurauit. Una aūt ꝑticula a dyabolo
abſcōſa fuit q̄ ī calice p̄dicto defecit q̄ tn̄ ē ad te
ſtimoniū miraculi huius reſeruata. Pagani aūt
ꝫ viſo miraculo ad fidem ſunt ꝯuerſi: ⁊.lxxx.ba-
ptiſma ſuſceperūt. Fons quidā adeo erat infe
ctus vt quicūq3 de illo biberet ꝓtinus moreret'.
Dū igit' ſcūs donatus ſuper aſinū ſuuꝫ illuc iret
vt orōne ſua aquā ſanaret draco terribilis inde
erupit.⁊ pedes aſini cauda inuoluens: ꝯ donatū
ſe ꝓtinus erexit: queꝫ donatus flagello quodaꝫ
percutiens: vel ſꝫm ꝙ alibi legit' ī os eius expu-
ens.ꝯtinuo interfecit.orauitq3 ad dn̄m vt omē
venenū a fonte fugaret. Aliā q̄ꝫ fontē dū ipe cū
ſocijs ſuis valde ſitiret quadā vice ſua orōe ibi-
dē ꝓduxit. Cū filia theodoſij iperatoris a de-
mone vexaret'.⁊ ad ſcīm donatū adducta fuiſſꝫ
dixit ei donat⁹. Exi immūde ſp̄us: ⁊ noli ī plaſma-
te dei habitare. Cui demon. Da mihi trāſitum
quo exeā aut quo vadā. Cui donatus. Un̄ huc
veniſti: Cui demon. De heremo. Et ſcūs. Illuc
reuertere. Et demon. Video ſignū crucis ī te d̄
quo ignis exit ꝯ me.⁊ p̄ timore ignoro q̄ vadaꝫ:
ꝫ da mihi locū exeūdi et exeo. Cui donatus. Ec-
ce habes trāſitum: redi ad locum tuū et vniuer-
ſam domū cōcutiens exiuit. Cū quidā mortu
us efferretur.aduenit quidā cū cirographo.aſſe
rens deberi ſibi ab ipo.cc.ſolidos vnde nullate-
nus ipm ſepeliri ſinebat. Quod cum vxor eius
vidua beato donato cū lacrimis indicaſſet adiū-
gēs ꝙ homo ille pecuniā totaliter recepiſſet: aſ-
ſurgēs ad locum iuit: ⁊ manu defunctū tangēs:
ait. Audi me. Qui reſpōdit. Ego ſuꝫ. Et ſcūs

donat⁹ ad eū. Surge ⁊ vide qd agas cū homie
iſtoq te ſepeliri ñ ſinit.q reſidēs eū ꝺ ſolutōe de-
biti corā oib⁹ ꝯuicit: ⁊ cirogꝑhum accipiēs manu
ſcidit. Deide dixit ſcto dōato.iube me iteꝝ paꝫ
dormiē: ⁊ ille vade āmō fili q̇eſcē. Eo tpe cū fere
ānis trib⁹ ñ pluiſſꝫ ⁊ ſterilitas mag̃ eſſet.īfideles
ad īpatorē theodoſiū ꝯueñt.petētes vt ſibi do-
natū tdēt q ꝑ artē magicā h̃ feciſſꝫ. ad īpatoris
igr̃ iſtātiā donat⁹ egreſſ⁹: dñm exorauit: ⁊ pluuiā
copioſā dedit.ipe ſiccıſq̃ veſtib⁹ cet̃is pluuia in
fuſis domū redijt. Cū aũt gothi eo tpe ytaliā de-
uaſtarēt.⁊ mlti a fide xpi recederēt. Euadratian⁹
pfect⁹ a ſcto donato ⁊ hilario ꝺ apoſtaſia rp̄hē
ſus ſctos ipos cepit: ꝯpellēs eos vt ioui īmola-
rēt. Qđ cū rēnuēnt .hilariū expoliatū tādiu ce
di fecĩ q̄uſq̃ ſpm̃ exalaēt. Dōatū ꝟo ī carcerē re
cluſit: ⁊ p⁹ modꝰ eū ꝺcollari fecĩ.circa ā.dn.cclxxx.

Ciriac⁹ a marcel

lo papa dyacō⁹ ordiat⁹ ꝯp̄hēſ⁹ ⁊ ad
maximianū rduct⁹ iuſſ⁹ ē cū ſocijs ſu-
is vt t̃rā fodēt. Et ad locū.ſ.t̃mas q̇ ibidē ꝯſtru
ebaꝫ ſuis eā hūeris deportaēt. Ubi erat ſcts ſa
turin⁹ ſenex.quē ciriac⁹ ⁊ ſiſinni⁹ ad portādū iu-
uabāt. Tādē ī carcerē rcluſuꝫ pfect⁹ iuſſit ciria-
cū pn̄tari.⁊ cū euꝫ apronian⁹ educēt ſubito vox
cū luce de celo veniēs dixit. Uenite bñdicti pr̃is
mei ⁊c̃. Tūc apronian⁹ credidit: ⁊ baptizari ſe fe
cit: ⁊ ad pfectū ꝯfitēs xp̄m veit. Cui pfect⁹. Nū
qd tu xpian⁹ fact⁹ es: Qui rn̄dit. Ue mihi qꝛ ꝑ
didi dies meos. Rn̄dit pfect⁹. Uere mō pdes
dies tuos: ⁊ miſit eū decollari.ſaturnin⁹ ꝟo et ſi-
ſinni⁹ cū ſacrificaē nollēt.diuſſis ſupplicijs affecti
tādē decollati ſūt. Filia aũt dioclecıāi noie arthe
mia.cū a ꝺmoio vexareꝫ.clamabat ī ea demō.d.
Nō exeā niſi ciriac⁹ diacō⁹ veiat. Uñ ad eū ad-
duct⁹ ciriac⁹.cū demōi īparet. Rn̄dit. Si vis vt
exeā da m̄ vas aliqđ ī q̇ intrē. Rn̄ditq̃ ciriac⁹.
Ecce corp⁹ meū ſi potes igredē. Cui ꝺmō. ī vas
tuū itraē ñ poſſū.qꝛ vndiq̃ ē ſigtū ⁊ clauſuꝫ: h̃ ſi
eijcis me.ſcito ꝙ ī babiloniā faciā te veire. Et cū
coact⁹ exiſſꝫ arthemia clamabat.d. ꝙ deū quē ci
riac⁹ pdicat videt. Cū igr̃ illā ciriac⁹ baptizaſſꝫ.⁊
ex gr̃a diocleciani ⁊ ſerene vxoris ei⁹ ī domo quā
dederāt ei ſecur⁹ viuēt. veit nūci⁹ a rege pſaꝝ: ad
dioclecianū: rogās vt ad ſe ciriac⁹ mittereꝫ.qꝛ fi
lia ſua a demōe vexareꝫ. Ad pces igr̃ dioclecıāi
ciriac⁹ cū largo ⁊ ſmaragdo naui īpoſitis neceſſa
rijs ī babiloniā lct⁹ iuit. Cūq̃ ad puellā pueiſſet
demō ꝑ os ei⁹ clamauit.d. Fatigat⁹ es ciriace.cui
ciriac⁹ rn̄dit. Nō ſū fatigatus h̃ vbiq̃ ꝺi auxilio
gubernat⁹. Ait demō. Tñ ego ad qđ volui te ꝑ
duxi. Tūc ciriac⁹ dixit demōi. Impat tibi ih̃s vt
excas: ⁊ ſtatī exiēs demō dixit.o nom̄ t̃ribile qđ
me coartat exiē: ⁊ ſic ſanatā puellā cū pr̃e ⁊ mr̃e
et multis alijs baptizauit. Et cū mlta ſibi mune
ra offerēt: recipe noluit.ſꝫ.xlv.dieb⁹ ibideꝫ ī pāe
⁊ aq̄ ieiunās tādē romā redijt. P⁹ duos aũt men
ſes dioclecian⁹ defūct⁹ ē. Cui maximiā⁹ ſuccedēs
irat⁹ de ſorore ſua arthemia: ciriacū ꝯp̄hēdit.et
nudū cathēis ligatū añ currū ſuū t̃hi iuſſit. Iſte
maximian⁹ ꝑtāto pr̃ dici filius dioclecıāi.ꝙ ſibi
ſucceſſit et ei⁹ filiā hūit ī vxorē q̄ valeriana nūcu
pata ē. Deide iuſſit carpaſio vicario vt ipm̄ cuꝫ
ſocijs ſacrificaē ꝯpellēt: aut diuſſis ſupplicijs oc-
cidēt. Et cū ipe picē ſuꝑ caput ei⁹ liq̇ſſet: ⁊ ī ecu-
leo ſuſpēdiſſꝫ: fecĩ ciriacū cū oib⁹ ſocijs ſuis decol
lari. Circa annū dñi tricēteſimū. Carpaſi⁹ aũt
cū domū ſcti ciriaci ipetraſſꝫ ⁊ ad deriſionē xp̄ia
noꝝ.ī loco vbi ciriacus baptizabat ſe balnearet.
epulaſq̃ cū.xix.ſocijs celebraret: ſubito oēs mor
tui ſūt. Et extūc clauſo balneo gētiles xp̄ianos
timere et venerari ceperūt.

Laurenti⁹ dr̃ quaſi

laureā tenēs. Que ē corona de lauro fa
cta. Quia oli de hmōi ramis victores coronabā
tur. Hec aũt arbor ē victorie oñſiua.ꝯtinua viri
ditate amēa.odoē g̃ta.⁊ efficacia ꝟtuoſa. Bt̄s
igr̃ laurēti⁹ dr̃ a lauro.qꝛ victoriā obtinuit in ſui
paſſione.vñ ⁊ ꝯfuſ⁹ deci⁹ dixit. Puto ꝙ iā victi
ſum⁹.viriditatē hūit ī cordis mūdicia ⁊ puritate
vñ ⁊ dixit.mea nox obſcuꝝ ñ hꝫ ⁊c̃. Odorē hūit
ꝑ mēorie ꝑpetuitatē.vñ ꝺ ipo cātaꝫ. Diſpſit de
dit paupib⁹.⁊ iō iuſticia e⁹ māet ī ſecl'm ſecl'i.bt̄s
maxim⁹ ait.quō ñ ietnū hmōi māet iuſticia quā
ī ſcto ꝯpleuit ope ⁊ glioſiſſimo martirio ꝯſecra-
uit. Efficaciā ꝑ ꝟtuoſā pdicatōꝫ ꝑ quā lucillū.
yppolitū ⁊ rōanū ꝯuītit. Hmōi aũt arboris effi-
cacia ē.qꝛ calculū frāgit. ſurdidati ſbueīt. fulmē
ñ metuit. Sic bt̄s laurēti⁹ frāgit cor durū ſpūa-
lē reddit auditū,ꝑtegit a fulmie ſnīe reproboꝝ.

Laurētius martir

et leuita.genē hiſpan⁹ a bt̄o ſixto ro-
mā deductus ē. Nā ſic dīc magr̃ Jo.
beleth. Cū idē beat⁹ ſixtus ī hiſpaniā pfect⁹ eēt.
duos iuuenes ibidē repiens.ſ.laurētiū et vicēti-
uꝫ ei⁹ cogtū.moꝝ honeſtate ꝯpoſitos.⁊ ī oī acti
one pclaros.ipos ſecū romā adduxit q̇ꝝ alt̃.ſcꝫ
laurētius ſecū rome māſit.vincēti⁹ ꝟo in hiſpa-
niā redijt.⁊ ibi glioſo martirio vitā finiuit. Hu-
ic aũt poſitōni magiſtri Jo.beleth.repugnat tē-
pus martirij vtriuſq̃. Naꝫ laurenti⁹ ſub decio.
Uincētius aũt in iuuenili etate ſub diocleciano
⁊ daciāo paſſ⁹ ē. Sꝫ int̃ decium ⁊ diocletianum
fluxerūt anni circiter.xl.⁊ impatores ſeptem me-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

dꝗ fuerūt. vt tūc beatꝰ vincētius nō potuit iuue-
nis extitiſſe. Bt̄s aūt ſixtus Laurētiū ſuū archi-
diaconē ordinauit. Eodē tp̄e philippus impa-
toꝛ ⁊ filius ſuꝰ noīe philippus fidez xp̄i receꝑant
⁊ xp̄iani effecti. eccl'iam ſublimare plurimū nite-
bant̄. Iſte philippus primꝰ impatoꝛ fuit. q̄ fidez
xp̄i recepit. quē oꝛigenes (vt dicitur) ad fidē cō-
uertit. lꝫ alibi legat̄ ꝙ beatus Pontius eū con
uerterit. Regnauit aūt āno. Milleſimo ab vrbe
ꝯdita. vt milleſimꝰ annꝰ xp̄o potiꝰ q̄ȝ idolis dedi
caret̄. q̄ q̄dā annꝰ milleſimꝰ fuit a romāis cū igēti
ludoꝝ ⁊ ſpectacl'oꝝ apparatu celebratꝰ. Erat aūt
philippo impatoꝛi miles quidā noīe Decius. in
armis bellicis plurimū ſtrēnuus ⁊ famoſus. Cū
aūt hiſdē tp̄ibus gallia rebellaret. illuc impatoꝛ
deciū miſit. vt rebellātē galliā romāo impio ſub
iugaret. Miſſus decius ꝓſpere cūcta gerit. ⁊ ad
libitū potitus victoꝛia romā redyt. Audiēs im-
patoꝛ eius aduētū. eū alacrius honoꝛificare vo-
luit. ⁊ eidē a roma vſqꝫ ad veronaȝ obuius iuit.
Sꝫ q̄ꝛ maloꝛum mētes q̄ magis honoꝛari ſe ſen
tiūt. eo amplius ꝑ ſupbiā intumeſcūt. Decius i
ſupbiā elatus. impium cepit ambire. ⁊ de moꝛte
ſui dn̄i ꝑtractare. Cū igit̄ impatoꝛ in ſtratu ſuo
ſub papilione quieſceret: decius papilionē latē-
ter introiuit. ⁊ doꝛmiētē dominū iugulauit. Exer
citū aūt q̄ cū impatoꝛe venerat. ad ſe p̄ce ⁊ p̄cio.
muneribꝫ ⁊ ꝓmiſſis attraxit. ⁊ ad vrbē regiā gra
du ꝯcito ꝓꝑauit. Audiēs hoc philippus mioꝛ
vehemēter extimuit. ⁊ totū thezaurū p̄ris ⁊ ſuū.
(vt ait Siccardus i cronica ſua) beato Sixto ⁊
ſancto laurētio ꝯmēdauit. vt ſi ip̄m a Decio in-
terfici ꝯtigeret. thezaurū ip̄m eccleſÿs ⁊ paupi-
bus erogarēt. Nec te moueat ꝙ thezauri quos
beatus laurentius diſpēſauit nō dicūt̄ thezauri
impatoꝛis: ſꝫ eccl'ie. q̄ꝛ potuit eē ꝙ cū ip̄is thezau
ris philippi ipatoꝛis. aliquē etiaȝ thezaurū eccl'ie
diſpēſauit. Uel foꝛte ideo dicūt̄ thezauri eccl'ie
q̄ꝛ philippus eos reliquerat eccl'ie paupibꝫ diſpē
ſandos. poſtea philippꝰ aufugit ⁊ ſe a facie De-
cÿ occultauit. Senatus igit̄ obuiā Decio ꝓceſ
ſit. ⁊ ip̄m i impiū ꝯfirmauit. Ne xp̄o ꝓditoꝛie ſed
zelo ydolatrie dn̄m ſuū occidiſſe videret̄. xp̄ia-
nos cepit crudeliſſime ꝑſequi: p̄cipiēs illos ſine
vlla miſcd'ia trucidari. In hac ꝑſecutōne multa
milia martirū coꝛruerūt. Inter q̄s ⁊ philippꝰ mar-
tirio ē coronatꝰ. Poſt h̄ decius ꝺ thezauro do-
mini ſui inq̄ſitōnē faciēs. oblatꝰ ē ei beatus Si-
xtus. tāq̄ȝ q̄ xp̄m coleret ⁊ impatoꝛis thezauros
haberet. Tūc decius iuſſit eū in carcerē recipi. vt
ꝑ illata toꝛmenta xp̄m negaret ⁊ thezauros ꝓ-
deret. Beatus autem laurentius ipſum ſequēs
poſt eū clamabat. Quo ꝓgrederis ſine filio pa-
ter quo ſacerdos ſine miniſtro ⁊c. tu nunq̄ȝ ſine
miniſtro ſacrificiuȝ offerre ꝯſueueras. Quid in
me diſplicuit paternitati tue: nūq̄d degenerem
me ꝓbaſti: experire certe vtrū ydoneū miniſtrum
elegeris cui cōmiſiſti dominici ſanguinis diſpē-
ſationem. Cui beatus Sixtus dixit. Nō ego te
deſero fili neqꝫ derelinquo: ſꝫ maioꝛa tibi deben
tur ꝓ fide xp̄i certamina. Nos q̄ſi ſenes leuioꝛis
pugne curſum recipimus. Te aūt q̄ꝛ iuuenē ma-
net de tyranno glorioſioꝛ triūphus. poſt triduū
me ſequeris ſacerdotem leuita. Deditqꝫ ei oīs
theſauros precipiens vt eccleſÿs ⁊ pauperibus
erogaret. Beatus igitur Laurentius xp̄ianos
die ac nocte diligenter queſiuit. ⁊ vnicuiqꝫ ꝓut
opus fuerat: miniſtrauit. Uenit ad domū cuiuſ
dam vidue que multos xp̄ianos i domo ſua ab-
ſconderat. quā longus doloꝛ capitis detinebat.
ſanctus aūt Laurētius ꝑ impoſitōem manꝰ eaȝ
a doloꝛe capitis liberauit. et paupibus pedes la
uans omnibus elemoſinam dedit. Eadeȝ nocte
in domo cuiuſdam xp̄iani veniens. quēdā cecuȝ
ibidem reppit. ⁊ facto ſigno crucis eū illumīauit
Cum aūt beatus Sixtus decio nollet cōſentire
nec ydolis imolare. ip̄m ad decollādum duci p̄-
cepit. Accurrēs aūt beatus Laurētius poſt ip̄m
clamauit. Noli me derelinquere pater ſancte. q̄ꝛ
theſauros tuos iā expēdi quos tradidiſti mihi.
Tūc milites audientes theſauros Laurentium
tenuerūt. ⁊ parthemio tribuno tradiderūt. Ipe
aūt eū decio p̄ſentauit. Cui decius ceſar ait. Ubi
ſunt theſauri eccl'ie quos apud te cognouimus
eē abſcōditos. Qui cū nō ſibi reſpōderet: tradi
dit eū valeriano p̄fecto. vt aut theſauros ꝓdat.
aut ydolis ſacrificet. aut diuerſis eū interire faci
at ſupplicÿs ⁊ toꝛmētis. Ualerianus aūt cuidā
p̄fecto noīe yppolitus i cuſtodiā eū tradidit quē
ille cū multis alÿs in carcere recluſit. Erat aūt in
cuſtodia ibi quidā gentilis noīe Lucillus. q̄ plo-
rādo lumē oculoꝝ amiſerat. Cui cuȝ laurētiꝰ lu-
men ſe reſtaurare ꝓmittēt. ſi in xp̄m credēt ⁊ ba-
ptiſma ſuſcipet. ille ſe inſtātiꝰ baptizari poſtula-
uit. Accipiēs ḡ aquā Laurētius dixit ei. Oīa in
ꝯfeſſione lauant̄. Cūqꝫ ip̄m de articulis fidei di-
ligēter interrogaſſet. ⁊ ille oīa ſe credere ꝯfeſſus
fuiſſꝫ. aquā ſup caput eius effudit. et ip̄m in xp̄i
noīe baptizauit. ſtatimqꝫ qui cecus fuerat lumē
recepit. Quapropter multi ad eū ceci veniebāt
et ab eo illuminati redibāt. Hoc vidēs yppolitꝰ
dixit ei. Oſtēde mihi theſauros. Cui laurētius
O yppolite ſi in dominū ih̄m xp̄m credideris. et
theſauros tibi oſtēdo ⁊ vitam eternam ꝓmitto.
Cui yppolitus. Si dictis facta compenſes: faci-
am quod hortaris. Eadem hoꝛa yppolitus cre-
didit ⁊ ſacrum baptiſma cū familia ſua ſuſce-
pit. Baptizatus autem ait. vidi aīas innocen-

tū letas gaudē. Poſt ħ mādauit valerianus ad
hypolitū vt laurentiū ꝓſētaret. Cui laurētiꝰ ait.
Ambulemꝰ ambo ꝑit᷑.q꞉ mihi ⁊ tibi gl̄ia ꝑparat᷑
Ad tribunal ḡ ambo venīūt.⁊ ſit itez inq̄ſitō de
thezauro. Laurētiꝰ aūt triduo inducias petijt:q̄s
valerianꝰ eidē ſub yppoliti pollicitatiōe cōceſſit.
In ħ triduo laurentiꝰ paupes. claudos ⁊ cecos
collegit.⁊ eos ī pallacio ſaluſtiano corā decio pn̄
tauit.dicēs. Ecce iſti ſunt thezauri eterni q̄ nun
q̄ꝫ minuunt᷑:ħ creſcūt q̄ ī ſinglis diſꝑgunt᷑ ⁊ ī oī
bꝫ inueniunt᷑. Hoꝝ eī manꝰ thezauros ī celū de
portauer̄t. Valerianꝰ ꝓn̄te decio dixit.q̄d varia
ris ꝑ multa: Iam nūc ſacrifica ⁊ magicā artē de
pone: Cui laurētiꝰ q̄s dꝫ adorari. q̄ factus ē aut
q̄ fecit: Iratꝰ deciꝰ iuſſit eū ſcorpionibꝫ cedi. ⁊ oē
genꝰ tormentoꝝ an̄ ipm̄ deferri. Quē cū ſacrifi
care iuberet. vt ħ tormēta euadēt:r̄ndit. Infelix
has epulas ſꝑ optaui. Cui deciꝰ. Si epule iſte ſūt
tibi ſiles pāde ꝓphanos vt tecū ꝑiter epulentur.
Cui laurentiꝰ.iā in celis noīa ſua dederīt.⁊ iō coꝝ
aſpectibꝫ nō es dignus. Tūc iubēte decio nudus
fuſtibꝫ cedit᷑.⁊ ardētes lamie ad lat᷑a apponunt᷑.
Dixitq̄ꝫ laurentiꝰ. Dn̄e ihū xp̄e deꝰ de deo miſe
rere mei ſuo tuo.q꞉ accuſatꝰ nō negaui nomē ſā
ctū tuū:iterrogatꝰ te dn̄m ꝯfeſſus ſū. Dixitq̄ꝫ ei
deciꝰ. Scio q꞉ ꝑ artē magicā tormēta deludis.me
tn̄ deludere diu nō valebis. Teſtoꝛ deos deaſq̄ꝫ
q꞉ niſi ſacrificaueris: diuerſis ſupplicijs punieris
Tunc iuſſit euꝫ plumbatis diutiſſime cedi. Lau
rentius aūt orauit di. Dn̄e ihū xp̄e accipe ſpiri
tum meū. Tunc audiēte decio vox de celo inſo
nuit. Adhuc tibi multa certamina debent᷑. Tūc
decius furore repletus dixit. Viri romani audi
ſtis demones iſtū ſacrilegū cōſulantes. qui nr̄os
deos nō colit nec tormenta metuit.nec iratos pri
cipes expaueſcit. Iuſſitq̄ꝫ euꝫ iteꝝ ſcorpionibus
cedi. Subridens aūt laurentius gr̄as egit ⁊ ꝑ a
ſtantibus exorauit. Eadem hora miles quidam
nomine romanꝰ credidit ⁊ beato laurentio dixit.
Video ante te iuuenē pulcerrimū ſtantē ⁊ mem
bra tua cū lintheo extergentē. Adiuro te ꝑ deum
ne me derelinquas:ħ feſtina me baptizare. Dixit
q̄ꝫ decius valeriano. Puto ꝙ iam ꝑ artem magi
cam victi ſumus. Iuſſit ḡ eum ď cathaſta ſolui ⁊
in cuſtodia yppoliti recludi. Romanus aūt affe
rens vrceum cū aq̄.ad pedes laurentij ꝓcidit. et
ſacrū ab eo baptiſma ſuſcepit. Qđ vt deciꝰ ꝯpe
rit: romanum fuſtibꝫ cedi iuſſit. Qui cum libere
xp̄ianum ſe ꝓfiteret᷑.iuſſu decij decollatus ē. Ea
dem nocte laurentiꝰ ad decium adducit᷑. Cū aūt
ypolitus fleret.⁊ ſe xp̄ianū eſſe clamaret.dixit ad
eum laurentius. In interiori hoīe xp̄m abſconde
et dum clamauero audi ⁊ veni. Omia igit᷑ tormē
torum genera coram decio afferunt᷑. Dixit ḡ de-

cius laurētio. Aut dijs ſacrificabis. aut nox iſta ī
te cū ſupplicijs expendet᷑. Cui laurentius. Mea
nox obſcurū nō hꝫ:ħ oīa ī luce clareſcūt. Dixitq̄ꝫ
deciꝰ. Afferat᷑ lectꝰ ferreꝰ vt requieſcat in eo ꝯtūax
laurētiꝰ. Miniſtri ḡ eū exuūt.ſuꝑ cratē ferreā ex
tēdūt.⁊ prunis ſuppoſitis eū cū furcis ferreis ꝯp̄ſ
ſerūt. Dixitq̄ꝫ laurentiꝰ valeriano. Diſce miſer:
q꞉ carbones tui mihi r̄frigeriū. tibi aūt eternū ſup
pliciū ꝓſtāt.q꞉ ip̄e dn̄s nouit ꝙ accuſatꝰ n̄ nega
ui eū.interrogatꝰ xp̄m ꝯfeſſus ſū.aſſatꝰ gr̄as ago
Dixitq̄ꝫ hylari vultu ad deciū. Ecce miſer aſſa
ſti vnā ꝑtē.gira aliā ⁊ māduca. Et gr̄as agēs di
xit. Gr̄as tibi ago dn̄e.quia ianuas tuas ingredi
merui.⁊ ſic ſp̄m emiſit. Cōfuſus deciꝰ cū valeria
no abijt in palaciū tiberij r̄licto ſcīo corꝑe ſuper
ignē.qđ yppolitꝰ mane rapuit.⁊ cū iuſtino p̄ſbite
ro ī agro ferano ꝯditū aromatibꝫ ſepeliuit. Xp̄ia
ni igit᷑ ieiunātes triduo. vigilias celebrarūt.mugi
tꝰ dantes.⁊ lacrimas effūdentes. Utrū aūt ħ
veꝝ ſit ꝙ laurentiꝰ ſub iſto decio impatore marti
rium ſit paſſus.a multis dubitat᷑.cum in cronicꝭ
ſixtus longe poſt decium fuiſſe legat᷑. Eutropi
us aūt hec aſſerit dicens. Decius perſecutionē ī
xp̄ianos mouens.inter ceteros beatū leuitam et
martirē laur entiū necauit. In quadā aūt chroni
ca ſatis autentica dicit᷑.ꝙ nō ſub decio impatore
q̄ philippo ſucceſſit:ħ ſub quodā decio iuniore.q̄
ceſar non impator extitit.martirium paſſus fuit.
Nam inter deciū impatorē et deciū iunioreꝫ ſub
q̄ laurentius dicit᷑ paſſus. plurimi impatores et
ſūmi pontifices intermedij extiterūt. Etenim vt
ibidē dicit᷑.cum decio impatori gallus ⁊ voluſia
nus eius filius in impio ſucceſſiſſent. Valerianꝰ
cum galieno eius filio poſt eoſdem imperium te
nuiſſent dicti valerianus et galienus decium iu
niorem ceſarē non impatorem fecerunt. Naꝫ an
tiquitus q̄n̄q̄ꝫ aliq̄ ab impatoribꝫ fiebant ceſares
nō tn̄ auguſti vel impatores. Sicut legit᷑ ī chro
nicis.ꝙ dyoclecianus maximianū ceſarem fecit.
Poſtmodū ex ceſare auguſtum creauit. Tempe
aūt hoꝝ impatorum.ſ. valeriani et galieni ſixtus
romanam ſedem tenebat. Hic igit᷑ ceſar decius
appellatus non impatoꝛ effectus.beatum laurē
tium martirem fecit. Vn̄ nuſq̄ꝫ in legenda beati
laurentij vocat᷑ deciꝰ impatoꝛ:ħ decius ceſar tn̄
Decius em̄ impatoꝛ duobꝫ tn̄ annis regnauit ⁊
beatum fabianum martirē fecit. Fabiano ſucceſ
ſit cornelius qui ſub valeriano et galieno.qui.xv
annis imperauerunt martirizatus eſt. Cornelio
ſucceſſit lucius.lucio ſtephanus. Stephano ſuc
ceſſit ſixtus. Omēs aūt chronice tam euſebij q̄ꝫ
bede ⁊ yſidori in hoc concordant.ꝙ ſixtus papa
non fuit tp̄e decij impatoris ſed galieni. Legi
tur tn̄ in illa quadā cronica. ꝙ predictus galienꝰ

fuit binominꝰ. Dictꝰ ē ei galienꝰ ⁊ deciꝰ. ⁊ ſb illo paſſi ſūt ſixtꝰ ⁊ laurētꝰ. circa ānū dñi. cclx. Gotfridꝰ qꝫ libro ſuo q̄ dr pantheon idē aſſerit. ꝙ .ſ. galienꝰ vocatꝰ eſt alio noīe deciꝰ. ⁊ ꝙ ſub eo paſſi ſunt ſixtꝰ ⁊ laurentiꝰ. Et ſi hec vera ſūt tūc poſitio iohis beleth vera poſſet eē. Refert qꝫ grego. ī libro dyalogoꝝ. ꝙ in ſabina q̄dā ſctīmonialꝭ fuit que carnis quidē ꝯtinentiā habuit. ſꝫ lingue ꝓcacitatē nō declinauit. Hec dū in eccl'ia ſancti laurentij fuiſſet ſepulta. ante altare martiris a demonibꝫ ſecta ꝑs vna illeſa ꝑmāet. altera ꝯcrematur. ita vt mane viſibilr̄ aduſtio apperet. Gregoriꝰ qꝫ turonēſis ait. ꝙ dū quidā ſacerdos q̄ndā eccl'iā ſcti laurentij repararet. ⁊ trabs q̄dā nimium breuis eēt: rogauit beatū laurentiū. vt q̄ pauperes fouebat. ſue inopie ſubueniret. Que ſubito ſic excreuit. vt pars non modica habundaret. quā ꝑtē ſacerdos minutatim incidit. ⁊ multas īde infirmitates ſanabat. Quidam inſuper p̄ſbiter nomine ſanctulus (vt refert grego. in dyalogo) ſancti laurentij eccleſiā a longobardis incenſam reparare volens. artifices multos conduxit. Quadā aūt die dum quid eis apponeret non haberet. p̄miſſa oōe ī clibano reſpexit. et ibidem candidiſſimū panē inuenit. Sed cū vix ad vnius prādij eſum tribꝫ ꝑſonis ſufficere videret᷑. Laurentius artifices ſuos nolēs deficere. ſic p̄dictum panem multiplicari fecit. ꝙ in alimentum decem dierū operarijs cunctis ſuffecit. In eccleſia ſancti laurentij apud mediolanum (vt refert vincentius in ſua chronica) calix quidam criſtallinus mire pulchritudinis habebat᷑. qui cū in quadam ſolennitate ad altare a dyacono portaretur. elapſus e manibꝫ in terrā cecidit. ⁊ ſtatim comminutus fuit. At dyaconus merēs fragmenta collegit et ſuꝑ altare ponens beatū laurentium exorauit ⁊ fractum calicem integrum ⁊ ſolidatum recepit.

Legit᷑ quoqꝫ in libro de miraculis btē virginis. ꝙ quidā iudex ſtephanꝰ nomīe rome erat. q̄ munera libenter accipiēs. multoꝝ iudicia ꝑuertebat. Hic tres domos eccleſie ſācti laurētij ⁊ vnū ortum ſancte agnetis violēter abſtulit. ⁊ ablata iniuſte poſſedit. Accidit autē vt moreretur. ⁊ ante dei iudicium duceret᷑. ad quem ſanctus laurētius cum nimia indignatione acceſſit. ⁊ tribus vicibus brachiū eius duriſſime ſtrinxit. ⁊ dolore nimio cruciauit. Sancta vero agnes cū ceteris virginibꝫ in eū reſpicere noluit: ſꝫ faciē ſuam auertit. Tunc iudex ſuꝑ eū ſententiā ferēs: dixit. qm̄ aliena ſubtraxit ⁊ munera accipiens veritatem vendidit. in loco iude proditoris tradat᷑. Sanctꝰ aūt ꝓiectus quem idem ſtephanꝰ in vita ſua valde dilexerat. ad beatū laurentiū ⁊ beatam agnetam accedens. pro eo veniā precabat᷑. Illis ꝟo ⁊ btā virgine ꝓ eo orantibꝫ ꝯceſſum ē. vt eiꝰ aīa ad corpus rediret. ⁊ ibidē. xxx. diebus penitētiā ageret Accepit inſuꝑ a beata ꝟgine ī mādatis vt pſalmū Beati īmaculati ī via. ſingulis diebꝫ vite ſue diceret. Cumqꝫ ad corpus rediſſet. brachium eiꝰ ita erat liuidum ⁊ aduſtum. ac ſi hoc in corꝑe paſſus eſſet. Qd ſignum in eo extitit. quoad vixit. Male igit᷑ ablata reſtituens ⁊ pniam agens. die xxx. migrauit ad dñm. Legit᷑ in vita īꝑatoris heinrici ꝙ dū ⁊ ipē kunegundis vxor eius virgines inſimul ꝑmanerent. dyabolo inſtigante de quodā milite vxorē ſuſpectam habens ſuꝑ cādētes vomeres. xv. pedū nudis pedibꝫ incedere eā fecit. qua aſcēdente dixit. Sicut me ab heinrico ⁊ oībꝫ intactā nouiſti. ita adiuua me xp̄e. Heinricus ꝟo verecūdia ductus eā in maxillā ꝑcuſſit. Cui vox dixit: virgo maria te virginem liberauit Totam igit᷑ cādentē maſſam illeſa ꝑcurrit. Cum ergo ceſar obijſſet multitudo maxima demonum ante cellā cuiuſdā heremite tranſibat. qui aperta feneſtra interrogauit vltimū q̄ nā eſſent. Et ille. Legio demonū ſumus qui ad mortē ceſaris ꝓperamꝰ. ſi forte aliqd ꝓprium ī eo reꝑire poſſumus Adiuratus aūt vt ad ſe redeat: rediens dixit. Nihil ꝓfecimꝰ. qr dū falſa vxoris ſuſpicio. ⁊ alia mala. ac etiam bona in ſtatera fuiſſent poſita. Aduſtus ille laurentius ollā aureā immenſi ponderis attulit. et dum ſuꝑaſſe videbamꝰ. illa iactata ꝑs alia ſtatere. ſ. plurimum ponderauit. Tunc ḡ iratus. vnā aurē olle ꝑrupi. Ollam calicem vocabat quē dictus ceſar eccleſie merſburgenſi ī honore ſcti laurentij fieri fecerat: quam in ſpeciali deuotione habuerat. cui ꝓpter magnitudinem due aures inerant. Reꝑtumqꝫ eſt imꝑatorē tunc obijſſe. ⁊ vnā aurē calicis fractā fuiſſe. Refert btūs gre. in regiſtro. ꝙ dū p̄deceſſor ſuus quedā ad corpꝰ ſācti lau. meliorare cuperet. ⁊ vbi nā corpus eiꝰ eēt neſciret. ſubito corpus eiꝰ ignoranter apit᷑. oēſqꝫ q̄ p̄ntes erāt tam monachi q̄ꝫ manſionarij q̄ corpus eiꝰ viderūt. infra. x. dies mortui ſunt. Notā dū ꝙ paſſio lau. int᷑ ceteras ſāctoꝝ martirū paſſiones excellētiſſima videt᷑ eē. ſ. ex q̄tuor ſic ex dictꝭ ſcti maximi epi ⁊ bti aug. colligit᷑. Primo ī paſſionis acerbitate. Secūdo ī affectu ſiue vtilitate. Tercio in conſtantia ſiue fortitudīe. Quarto in mirabili pugna ſiue fortitudīe ⁊ mō victorie.

Primo igitur excellentiſſima fuit in pene acerbitate. De cuius pene acerbitate ſicut dīc beatus maximꝰ epiſcopus. vel ſꝫm quoſdam libros ambroſius. Non enim fratres beatus laurentius breui vel ſimplici paſſione perimitur. Nam qui gladio percutitur vno impetu liberatur. qui vero in flammarū camino

mergit᷑.ſemel morit᷑. Hic aūt longa ⁊ mltiplici pena cruciat᷑. vt mors ei nō deſit ad ſuppliciū ⁊ deſit ad finē. Legimꝰ btōs pueros ī penaꝝ ſuaꝝ deābulaſſe flāmis. ⁊ igneos globos pedibꝫ ꝯculcare. Vñ ⁊ btūs laurētiꝰ nō miori glīa ꝑferendꝰ ē. Siq̄ de illi ī penaꝝ flāmis ābularēt. h̄ ī ipo ſupplicij ſui igne diſcūbit. Illi veſtigijs pedū ꝯculcauerūt incēdia. iſte lateꝝ ſuoꝝ diffuſiōe reſtrixit. Iſti ſtātes ī pena eleuatis maībꝫ orabāt ad dñm. iſte ꝓſtratꝰ ī ſua pena toto corꝑe dñm deꝓcabat᷑. Et notādū q btūs laurētiꝰ poſt btūm ſtephanū īnt᷑ ceteros martires ꝑmatū tenere dr̄: nō q2 maiorē penā ſuſtinuerit q̄ȝ ceteri martires: cū multi tātā penā ⁊ aliq̄ etiā maiorē ſuſtinuiſſe legant᷑. Sȝ h̄ dr̄ ꝓpter ſeptē cāſ inſimul occurrētes. Primo ꝓpt᷑ paſſiōis locū q2 rome q̄ ē caput mūdi ⁊ ſedes apl̄ica paſſus ē. Scdō ꝓpter ꝑdicatōis officiū. q2 officiū ꝑdicatiōis diligenter impleuit. Tercio ꝓpter laudabilē diſtributōēȝ thezauroꝝ quos omnes paupibꝫ ſapient᷑ diſtribuit. Has tres rōnes ponit magiſter gulhelmꝰ altiſſiodorenſis. Quarto ꝓpter autenticatū ⁊ approbatū eiꝰ martiriū. quia ⁊ ſi de aliquibꝫ maiora tormēta legant᷑ tñ hoc autenticū non hētur ⁊ aliqñ in dubiū vertit᷑. Huiꝰ aūt paſſio in eccl̄ia ē valde ſolēnis et approbata. Vñ et multi ſācti ī ſuis ſermonibꝫ eius paſſioneȝ approbant ⁊ ꝯfirmant. Quinto ꝓpter dignitatis gradū. q2 fuit archidyaconꝰ ſedis apl̄ice. poꝰ queȝ (vt aiunt) in romana ſede archidyaconꝰ nō ſurrexit. ſexto ꝓpter ſeuiciam tormentoꝝ. q2 grauiſſima ſupplicia ꝑtulit. vtpute quia ſuꝑ cratē ferreā aſſatꝰ fuit. Vñ d̄ eo dic̄ beatꝰ aug. Laceratos artus ⁊ multa verbeꝝ ſectōne ꝯciſos. ſubiecto ꝑcepit igne torq̄ri. vt ꝑ cratē ferreā q̄ iam de feruore cōtinuo vim in ſe hr̄et vrendi. ꝯuerſoruȝ alterna mutatione membrorū. fieret cruciatus vehementior penarum productarum.

Secūdo fuit excellētiſſima

in effectu ſiue vtilitate. Ipa enim pene acerbitas ſḿ augu. et maximinum fecit euȝ glorificatione ſublimem. opinione ⁊ fama celebreȝ. deuotione laudabilē. ⁊ imitatione inſignem. Prio igit᷑ gl̄ificatōe ſublimeȝ. Vñ aug. dicit. Seuiſti ꝑſecutor in martirē cōſeuiſti ⁊ auxiſti palmaȝ dū aggeras penam. Iteꝝ maximinus vel ſḿ quoſdā libros Ambroſius. Quis in fauillaȝ membra ſoluant᷑ fidei tñ fortitudo nō ſoluit᷑. corporis detrimentū ſuſtinet. ſed lucruȝ ſalutis acq̄rit. Item augu. vere beatum corpꝰ qd̄ nō a fide xp̄i tormētum immutauit. ſȝ ad requiē ſc̄taȝ religio coronauit. Secundo opiniōe ⁊ fama celebrem. Maximinꝰ vel ſḿ quoſdā libros Ambroſius. Beatum martirem laurentiū grano ſinapis poſſumꝰ ꝯpare. q̄ diuerſis attritꝰ paſſionibꝫ. ꝑ totū orbem gr̄a ſui meruit fragrare miſterij. q2 ātea cōſtitutꝰ ī corꝑe erat hūil᷑. ignotꝰ ⁊ vilis. poſtea q̄ȝ vexatꝰ. laceratꝰ. exuſtꝰ. vniūſis ꝑ totū mūdū eccl̄ijs odorē ſue nobilitatis īfudit. Idē. Scūm ē ac dō placitū vt natalē ſc̄ti laurētij ꝑcipua veneratōe venerem᷑. cꝰ radiātibꝫ flāmis nutrix. victrix ī hūc diē toto orbe xp̄i. chorufcat eccl̄ia. Idem. Tāta ei gl̄ia martirij ꝑclarꝰ extitit ī paſſiōe ſua. q mōȝ illuminauit vniuerſū. Tercō deuotōe laudabilē. q̄re aūt ſit laudādꝰ oñdit aug. tribꝫ rōibꝫ ſic dicēs. Beatū virū laurentiū tota debemꝰ deuotōe ſuſcipe. Primo q2 ꝑciosū ſanguinē ꝓpter deuȝ tradidit. Deide q2 ei ꝑrogatiua apud deū nr̄m nō mīma rēdidit. oñdēs q̄lis debeat eē xp̄i fides. de cuiꝰ cōſortio exiſtere martires meruerīt. Tercio q idē tāte ⁊ tāſc̄te ꝯuerſatōis fuit. vt coronā martirij tp̄e pacis inueniret. Quarto fec̄ eū imitatiōe inſignē. Vñ aug. Hec totiꝰ cā paſſiōis ꝓpter quā morti addictꝰ ē vir ſc̄ts. vt ſui ſil᷑es ceteros eē hortaretur. In tribꝫ aūt ſe nobis imitabilē exhibet. Primo ī aduerſarioꝝ forti ꝑpeſſiōe. Vnd̄ augu. Ad erudiendum dei ꝑpl̄m nullorum eſt vtilior forma q̄ȝ martirū. Eloq̄ntia facilis ad exhortādū. Nō efficax ad ſuadendū. Validiora tñ ſūt exēpla q̄ȝ v᷑ba. ⁊ plus ē ope docere q̄ȝ v᷑bo. In q̄ excellētiſſimo genere doctrine btūs martir laurentius q̄ȝ glorioſa polleat dignitate. etiam ꝑſecutores ipiꝰ ſentire poterunt. quem illa mirabilis fortitudo animi. nō ſolū nō cedere: ſȝ etiā alios exēplo ſue tolerantie roboraret. Secundo ī fidei magnitudine ⁊ feruore. Vñ maximinus. vl᷑ ſḿ quoſdā libros Ambroſius. Dum ī fide ſua ꝑſecutoris flāmas vicit. oñdit nob ꝑ ignē fidei. gehēne īcēdia ſupare. ⁊ amore xp̄i diē iudicij nō timere. Tercio ī ardēti timore. Idē vel ambroſiꝰ. Illuīauit mūdum plane laurentiꝰ eo lumine q̄ ipē ſuccēſus ē. ⁊ flammis q̄s ipē ꝑtulit xp̄iāoꝝ corda calefecit. De his tribꝫ etiā ſic dic̄ maximinꝰ vel ambroſiꝰ ſḿ quoſdā libros btī laurētij exēplo ꝓuocamur ad martiriū accēdimur ad fidem incaleſcimus ad deuotionem.

Tercio fuit excellētiſſimus

in ꝯſtātia ſeu fortitudine. de cꝰ ꝯſtātia ⁊ fortitudine dic̄ beatꝰ aug. Beatus laurētiꝰ māſit in xp̄o vſq̄ȝ ad tēptatōēȝ. vſq̄ȝ ad tyrannicā interrogatōem. vſq̄ȝ ad acerrimam ꝯcrematōem. vſq̄ȝ ad ꝑemptionē. in q̄ longa morte. q2 bene manducauerat bene biberat tāq̄ȝ illa eſca ſaginatus. ⁊ illo calice ebrius factus. tormenta nō ſenſit. nō ceſſit. ⁊ in regnū ſucceſſit. Adeo aūt fuit conſtans et firmꝰ. q nō ſolū tormentis nō ſuccubuit: ſȝ etiā ex ipis tormentis vt habetur ex dictis beati ma-

ximini factꝰ ē ꝑfectioꝛ ī timore. feruētioꝛ ī amore. ⁊ iocūdioꝛ ī ardore. De primo ſic dicͭ. extēdit̃ ſuꝑ flāmaꝝ ignitos globos. ⁊ ſepiꝰ verſat̃ ī latera: ſed q̄ntū plꝰ penaꝝ patit̃. tantū patiētiꝰ xp̄m dn̄m ꝑtimeſcit. Ut̄ū ad ſc̄d̄m ſic ait maximinꝰ vl' ſc̄m q̄ſdā libros ambroſiꝰ. Granū ſinapis cū terit̃ accēdit̃. laurentiꝰ cū patit̃: inflāmat̃. Idē. Nouo admiratōis genere aliꝰ aliū torq̄t. ⁊ alij ſeuiētes tormēta ꝑficiūt. deuotiorē laurentiū ſaluatori ſupplicia atrotiora fecer̄t. Ut̄ū ad terciū ſic dicͭ. Coꝛ eꝰ tāta fide xp̄i magnanimitate ꝯculcauit. vt deſpectis ꝓprij corꝑis cruciatibꝫ. īſaniſſimo tortori ſuo ⁊ triumphātis eiꝰ ignibꝫ letus illuderet.

Quarto fuit excellētiſſima in mirabili pugna ⁊ modo victorie. Beatꝰ nanq̄ꝫ laurentiꝰ ſicut ex verbis beati maximini et auguſtini colligit̃. quinq̄ꝫ ignes exteriores quodammodo habuit. quos tn̄ ſuꝑauit fortiter ⁊ extinxit. Primꝰ fuit ignis gehēne. Secundꝰ ignis materialis flāme. Tercius carnalis ꝯcupie. Quartus ardētis auaricie. Quintus furientis inſanie.

De extinctōe p̄mi ignis. ſcꝫ gehēne ſic dicͭ maximinus. Nunquid cedere poterat momētanee corꝑis vſtioni cuiꝰ fides eternū gehēne extinguebat ardorē. Uel idē trāſijt ꝑ ignem momētaniū atq̄ꝫ terrenū: ſed flammā gehenne ꝑpetuo exurētis euaſit. De extinctōe ſecūdi ignis. ſcꝫ materialis flamme ſic ait maximinus vel ambro. ſc̄m quoſdā libros. Corꝑali laborat incendio. ſ; diuinus ardor materialē reſtrinxit ardorem. Itē q̄ꝫuis rex improbus ligna ſubijceret. incēdia maiora ſupponeret. tn̄ ſanctꝰ lau. has flāmas fidei calore accenſus non ſenſit. Item aug. Suꝑari caritas xp̄i flamma non potuit. ⁊ ſegnioꝛ fuit ignis. q̄ foris vſſit q̄ꝫ qui intus accendit. De extinctōe tercij ignis. ſcꝫ carnalis ꝯcupie ſic dicͭ maximinꝰ. Ecce beatus laurentius tranſit ꝑ ignē q̄ nō aduſtus inhorruit. ⁊ illuminatꝰ effulſit. arſit ne arderet. ⁊ ne vreret̃ exuſtus eſt. De extinctōe quarti ignis. ſcꝫ auaricie q̄liter videlicet euanuit auaricia illoꝝ qui thezauros cupiebant. ⁊ fruſtrata eſt ſicͭ dicit augu. armat̃ gemīa face hō cupidꝰ pecunie ⁊ veritatis inimicus. Auaricia vt rapiat aurū impietate. vt auferat xp̄m. nihil obtines. nihil ꝓficies humana crudelitas ſubtrahit̃ inuentis tuis materia mortalis. ⁊ laurentio in celū abeunte tu deficis flammis tuis. De extinctōne quinti ignis. ſcꝫ furiētis inſanie. q̄liter videlicet inſania ꝑſequentiū fruſtrata ē. ſic dicͭ maximinꝰ. Suꝑatis flāmaꝝ miniſtris om̄imode mūdāe inſanie reſtrinxit incendiū. Ad h̄ vſq̄ꝫ dyabolica ꝓfecit intentio. vt vir fidelis ad dn̄m ſuū glioſus aſcendat. ⁊ crudelitas ꝑſequētium cū ſuis ignibus ꝑfuſa torpeſcat. Q2 em̄ ꝑſequētiū inſania ignis fuerit. oſ̄dit cū ait. Furoꝛ gētilis accēſus craticulā ꝑperat ignitā. vt indignatiōis flāmas ignibꝫ vindicaret. Nec mirū ſi hos quinq̄ꝫ ignes exteriores ſuꝑauit. q̄m ex verbis p̄dicti maximini hn̄tur tria refrigeria q̄ intꝰ habuit. ⁊ tres ignes in corꝑe portauit. ꝑ q̄ oēm ignē exteriorē ⁊ refrigerio mitigauit. ⁊ maiori ardoris incēdio ſuꝑauit. Primū nāq̄ꝫ refrigeriū fuit deſideriū r̄gni celeſtis. Secūdū meditatō diuine legis. Terciū puritas ꝯſcie. Per h̄ triplex refrigeriū oēm ignē exteriorē extingui fecit. ⁊ frigidū reddidit. De p̄mo r̄frigerio qd̓ eſt deſideriū celeſtis patrie dicͭ maximinꝰ vel ambroſius. Neq̄ꝫ em̄. b. lau. igniū ſentire tormenta poterat. q̄ in ſenſibꝫ refrigeriū ꝑadiſi poſſidebat. Item. Jacet ante pedes tyranni exuſta caro corpus exanime. nihil detrimenti patit̃ in terris cuiꝰ aīmus demorat̃ ī celis. De ſc̄do r̄frigerio qd̓ ē meditatio legis diuine ſic dicͭ maximinꝰ vel ambroſiꝰ. Dū xp̄i cogitat p̄cepta. frigidū ē illi oē qd̓ patit̃. De refrigerio qd̓ ē puritas ꝯſcie ſic dicͭ. Ardet ꝑfecto totis viſceribꝫ fortiſſimꝰ martir ⁊ vinc̄t. ſ; regnū dei ꝑtractās refrigerio ꝯſciētie victoꝛ exultat. Huit nihilominꝰ vt idē maximinꝰ oſ̄dit tres ignes interiores. ꝑ q̄s oēs ignes exteriores maiori incēdio ſuꝑauit. Primꝰ fuit fidei magnitudo. Sc̄d's ardens dilectō. Terciꝰ vera dei ꝯgnitio q̄ ip̄m irradiauit tanq̄ꝫ ignis. De illo igne ſic dicͭ idē vel ambo. Inquātū in illo fidei ardoꝛ ferbuit. in tantū ſupplicij flamma frigeſcit. Itē eſſe ſaluatoris ignē feruorē fidei legimus in euangelio. Ignē veni mittere ī terrā. Hoc igitur igne. b. lau. accenſus flāmaꝝ non ſentit incendiū.

De ſecundo igne ſic ait idē vel ambroſiꝰ. Ardebat extrinſecus martir lau. tyrāni ſeuientis incendijs. ſ; maioꝛ illū intrinſecꝰ xp̄i amoris flāma torrebat. De tercio igne ſic dicit. Fortiſſimū martirem ſeuiſſima ꝑſecutoris flāma ſuperare n̄ potuit. q2 longe ardentius veritatis radijs mens eius accēſa feruebat. Itē odio ꝑfidie. ⁊ amore veritatis accēſus appoſitā ſibi extriſecꝰ flāmā aut n̄ ſenſit aut vicit. Hꝫ aūt inter ceteros martires lau. tria priuilegia q̄ꝫtū ad officiū. Primū ē in vigilia. Solus em̄ inter martires vigiliā hꝫ. Sꝫ vigilie ſc̄toꝝ ꝓpter multas deordinatōes hodie ī ieiunia mutate ſūt. mos em̄ fuit olim (vt refert iohā. beleth) vt in feſtiuitatibꝫ ſc̄toꝝ hoīes cū vxoribꝫ ⁊ filiabꝫ ad eccl'iam venirēt. ⁊ ibi cū luminaribus ꝑnoctarent. Sꝫ q2 multa adulteria in his vigilijs fiebāt: ſtatutū fuit vt vigilie ī ieiunia conuerterent̃. Nomē tn̄ antiquū ē retētū. q2 nō ieiunia: ſ; vigilie adhuc appellāt̃. Sc̄dꝫ ē ī octaua. ipſe nāq̄ꝫ ſolꝰ cū ſteph. hꝫ oct̄. int̃ martires. ſicut martinꝰ int̃ ꝯfeſſ. Terciū ē ī r̄greſſiōibꝫ ātiphonaꝝ

q̄ḋ ſolus ipſe ⁊ paulus hȝ. Sȝ paulꝰ ꝓpt̄ excellēti
am p̄dicatōis. Iſte ꝓpt̄ excellētiā paſſionis.

Ypolitꝰ dicit̄ ab
hyp q̄ḋ ē ſup̄ ⁊ litos q̄ḋ ē lapis q̄ ſup
lapidē .i. xp̄m fundatꝰ. Uel ab i ⁊ poliſ
q̄ḋ ē ciuitas. vl' yppolitꝰ q̄ valde politꝰ. Fuit em̄
ſup lapidē xp̄m bn̄ fundatꝰ ꝑ ꝯſtātiā ⁊ firmitatē
fuit i ciuitate ſupna. ꝑ deſideriū ⁊ auiditatē. bene
politus ꝑ tormentoꝝ acerbitatem.

Ypolitus poſt
q̄ȝ corpus beati laurentij ſepeli-
uit. venit in domū ſuaȝ ⁊ dās pa
cē ſeruis ſuis ⁊ ancillis. oīs ſa-
cramento altaris quod iuſtinꝰ
p̄ſbiter obtulerat. communicauit. ⁊ apposita mē
ſa priuſq̄ȝ cibū ſumeret. venientes milites euȝ ra-
puerūt. et ad ceſarem duxerūt. Queȝ vidēs deci
us ceſar. ſubridens dixit ei. Nunq̄d ⁊ tu magus
effectus es. q̇ corpus laurentij abſtuliſti: Cui yp
politꝰ. hoc feci nō q̄ſi magꝰ ſȝ q̄ xp̄ianꝰ. Tūc de-
cius furore repletꝰ p̄cepit vt hitu quo vt xp̄ianꝰ
vtebat̄: expoliaret̄. ⁊ os eius lapidibus tunderet̄
Cui yppolitꝰ. nō me expoliaſti. ſed magl' veſtiſti.
Cui decius. Quomodo inſipiēs effectꝰ es. vt nu
ditatē tuā nō erubeſcas: Nūc ergo ſacrifica ⁊ vi
ues ne cum tuo laurentio pereas. Cui yppolitꝰ.
Exemplum merear fieri beati laurentij. quem tu
ore polluto auſus es nominare. Tūc decius fecit
euȝ fuſtibꝫ cedi et pectinibus ferreis laniari. Ille
aūt ſe xp̄ianum eſſe voce clara confitebat̄. et cum
tormenta hm̄ōi derideret. veſte militari qua an-
tea vtebat̄ eum veſtiri fecit. hortans vt amiciciā
⁊ priſtinaȝ miliciā retineret. Cui yppolitus cū di-
ceret ſe xp̄o militare. Decius ira repletus valeri-
ano p̄fecto eū tradidit. vt oīs facultates eiꝰ acci-
peret. ⁊ diris tormentis eū interficeret. Inuento
quoq̄ȝ ꝙ eius familia xp̄iana eſſet. adducti ſūt an̄
conſpectū eiꝰ. Qui cū ad ſacrificia cogerent̄. cō-
cordia nutrix yppoliti ꝓ oīb reſ̄p̄dit. Nos cum
dn̄o noſtro volumꝰ mori potius pudice q̄ȝ impu
dice viuere. Cui valerianus. Genꝰ ſeruoꝝ n̄ niſi
cū ſupplicijs emendat̄. Tūc p̄n̄te yppolito ⁊ gau
dente iuſſit eam tādiu plūbatis cedi. q̄uſq̄ȝ emi-
ſit ſpiritū. Dixitq̄ȝ yppolitus. Grās tibi ago dn̄e
quia nutricē meā an̄ cōſpectū ſanctoꝝ tuoꝝ p̄mi
ſiſti. Deinde extra portā tiburtinā valerianꝰ yppo
litū cum familia ſua duci fecit. yppolitus oēs ꝯfor
tans dixit. Fratres nolite metuere. q̄ ego et vos
vnum deū habemꝰ. Iuſſitq̄ȝ valerianꝰ vt i ꝯſpe-
ctu yppoliti oīb capita amputarentur. yppoliti
vero pedes ad colla indomitoꝝ equoꝝ fec̄ ligari.
et per carduos et tribulos trahi. tādiu donec ſpi-
ritū exalaret. circa ān̄ū dn̄i. cclvj. Eoꝝ aūt corpa
iuſtinꝰ p̄ſbiter rapuit. ⁊ iuxta corpꝰ ſc̄ti laurētij ſe
peliuit. Corpꝰ vo ſc̄te ꝯcordie inueniri nō potu-
it: q̄ fuerat i cloacā ꝓiectū. Miles aūt q̄dā noīe
porphirꝰ. credēs btāȝ ꝯcordiā auꝝ aut gēmas i
veſtimētis hr̄e ad quēdā cloacariū noīe hyreneū
q̇ erat occulte xp̄ianꝰ acceſſit ⁊ dixit. Secretū cu-
ſtodi ⁊ extrahe ꝯcordiā. q̄ ſpo ꝙ auꝝ aut gēmas
i veſtibꝫ ſuis hȝ. Cui ille. Onde mihi locū ⁊ ſecre-
tū habeo. ⁊ q̇cq̄d inuenero. nūciabo. Cū ḡ extra-
ctū fuiſſet ⁊ nihil inueniſſet. miles ꝓtinus fugit. et
hyreneꝰ vocato q̄dā xp̄iano noīe habūdo. corpꝰ
ad ſc̄tm iuſtinū detulit. q̄ḋ ille deuote ſuſcipiens
iuxta corpꝰ ſc̄ti yppoliti ⁊ alioꝝ ſepeliuit. Qḋ va
lerianꝰ audiēs hyreneū ⁊ habūdū tenuit. ⁊ āb os
i cloacā viuos miſit. Quoꝝ corpa iuſtinꝰ rapuit
⁊ cū alijs ſepeliuit. Poſt h̄ deciꝰ cum valeria-
no in currū aſcēdit aureū ⁊ p̄gunt amphitheatrū
vt cruciēt xp̄ianos. Arreptꝰ igit̄ decius a demo-
nio clamabat. o hyppolite cathenis aſpis vinctū
me tenes. Ualerianus ſil'r clamabat. O laurenti
igneis cathenis me ligatum trahis. ⁊ eadeȝ hora
valerianus expirauit. Decius aūt domuȝ reuer-
ſus triduo a demone vexatus clamabat. Adiuro
te laurenti modicū ceſſa a tormentis. ⁊ ſic miſera-
biliter mortuus eſt. Qḋ vxor eius triphonia cru
delis videns. dimiſſis oīb ad ſc̄tm iuſtinū cum
filia ſua Cyrilla acceſſit. et ab eo cum multis ali-
is baptizari ſe fecit. Alia vo die cum oraret tri-
phonia emiſit ſpm̄. Cuius corpus iuſtinus p̄ſbi-
ter iuxta corpus ſancti yppoliti ſepeliuit. Audiē-
tes. xlvij. milites ꝙ regina ⁊ eius filia xp̄iane effe-
cte eſſent. venerūt cū vxoribꝫ ſuis ad iuſtinū p̄ſbi
terum. vt baptiſma ſuſcipent. quos oēs dyoniſi-
us qui ſācto ſixto ſucceſſerat: baptizauit. Claudi
us aūt impator Cyrillā cum ſacrificare nollet iu-
gulari fecit. ⁊ ceteros milites decollari. quorum
corpora in agro verano cū ceteris ſepeliūt̄. Et
aduertendū ꝙ exp̄ſſe habet̄ hic. ꝙ illi decio q̄ lau
rentium ⁊ yppolitū martirizauit: ſucceſſit claudi-
us. Claudius aūt non ſucceſſit decio imperatori
immo decio ſucceſſit ſm̄ chroīcas voluſianꝰ. vo-
luſiano galienus. galieno claudiꝰ. Oꝑtet ḡ dicē
vt vidat̄. ꝙ aut galienus fuerit binomius ⁊ ꝙ di-
ctus ſit galienꝰ ⁊ decius. ſic dicit vincentiꝰ i croni
ca ſua. ⁊ gotfridus in libro ſuo. aut ꝙ galienꝰ i ſui
adiutoriū quendā noīe deciū fecerit ceſarē n̄ tn̄
impatorē ſicut dic̄ richardꝰ in cronica ſua. De h̄
martire ſic dicit ambroſius in p̄fatiōne. Beatus
martir yppolitꝰ xp̄m verum ducē ꝯſiderās. miles
eiꝰ eſſe maluit q̄ȝ dux militū cōprobari. beatūq̄ȝ
laurentiū ſue cuſtodie mancipatū nō pſecutus ē:
ſed ſubſecutꝰ. Qui cū thezauros eccl'ie diſcute-
ret: inuenit thezaurū nō quem tyrannꝰ eriperet:

ſed quē pietas poſſideret iuuenit theſauꝝ vn̄ ve-
re diuitie petent̄. Spreuit furorē tyrāni. vt cū r-
gis ꝑpetui grā ꝓbaret̄. mēbris diuidi nō refugit.
ne nexibꝫ diuelleret̄ eternis. Bubulc⁹ q̄dā no
mīe petr⁹ cū ī feſto marie magdalene plauſtꝝ iun
xiſſʒ. ⁊ boues ſequēs ipos maledictis vrgēt. pri⁹
boues ⁊ aratꝝ a fulmīe abſumūt̄. ⁊ ipē petr⁹ q̄ h̄
imp̄cat⁹ fuerat̄. ſupplicio attrociori torq̄bat̄. Nā
ignis eū arripuit a deo. ꝙ carnibꝫ ⁊ neruis tibie et
crur̄ ꝯſūpt̄ oſſa pateret ⁊ ipā tādē tibia a ſua cō
page penit⁹ ſolueret̄. Tūc ille ad quādā eccliā be
ate v̄gis accedēs. tibiā ipāʒ ī q̄dā foramīe ipi⁹ ec
clīe abſcōdit. Et bt̄āʒ v̄ginē lacrimis ⁊ p̄cibꝫ pro
ſua liberatōe rogauit. Et ecce nocte q̄dā bt̄a v̄-
go cū bt̄o yppolito ⁊ in viſione affuit ⁊ eidē yppo
lito vt petꝝ p̄ſtine ſanitati reſtituet̄: īpet̄uit. Sta
timqꝫ ſct̄s yppolit⁹ tibiā d̄ foramīe accipiēs. loco
ſuo qſi ſurculū arbori ī momēto īſeruit. In q̄ īſitō
ne tātos dolores ſenſit. vt ſuis clamoribꝫ totā fa-
miliā excitaret. Qui ſurgētes ⁊ lumē accēdētes.
petꝝ duo crura ⁊ duas tibias hr̄e ꝯſpiciūt. Sed
ſe deludi putātes ipm̄ iterꝝ atqꝫ iterꝝ ꝯtrectabāt.
⁊ mēbra vera ipm̄ hr̄e ꝯſpiciebāt. Qui vir eū ex-
citātes. vn̄ h̄ ſibi accidérit: ſciſcitant̄. Sʒ ille eos
ludē exiſtimās: tādē vict⁹ rē vidit ⁊ extupuit. Sʒ
tn̄ coxa noua mollior q̄ȝ vetuſta ad ſuſtinētiā cor
pis nō poterat exequari. Vn̄ ad publicatōʒ mi-
raculi p̄ annū claudicauit. Et tūc iterꝝ beata vir-
go eidē apparēs. ſācto yppolito dixit. vt q̄cq̄d cu
ratōī deeſſet. ſupplere deberet. Euigilās igit̄ ⁊ ſe
plene ſanatū inueniēs recluſoriū itroiuit. Cui dy
abolus in ſpecie nude mulieris frequētiſſime ap-
parebat ⁊ nudā ei ſe ingerens. quanto ille forti⁹
reſiſtebat. tāto illa ei impudenti⁹ incūbebat. Cuʒ
ergo illa eū plurimū vexaret. Tādē ille ſtolā ſac-
dotalē accipiēs collū eius cinxit ⁊ mox dyabolo
abſcedēte cadauer putridū ibidē remāſit. Tātuſ
qꝫ fetor inde exalauit. vt null⁹ q̄ hoc vidit ābigēt
q̄n corp⁹ mlr̄is alicui⁹ mortue fuiſſet. q̄d dya-
bolus aſſumpſit.

Bſumptio be

ate virginis marie q̄lr̄ facta ſit.
ex quodā libello apocripho q̄ io
hi euangeliſte aſcribit̄: edocet̄.
Apl̄is nanqꝫ ob p̄dicatiōis gra
tiam diuerſas mundi ſubeūtibꝫ regiōes: v̄go be.
in domo iux̄ montē ſyon poſita dr̄ remāſiſſe. Oia
qꝫ loca filij ſui. ſcʒ locuʒ baptiſmi. ieiunij. orōnis.
paſſionis. ſepulture reſurrectōis. ⁊ aſcēſiōis. q̄ad
vixit deuotōe ſedula viſitauit. Et ſm̄ ꝙ ait epi-
phani⁹. xxiiij. annis poſt aſcēſiōʒ filij ſui ſupuixit
Refert ergo ꝙ bt̄a virgo. q̄n xp̄m ꝯcepit erat an
noꝝ. xiiij. ⁊ in. xv. xp̄m pepit. ⁊ vixit cum eo annis

Maria

xxxiij. ⁊ p⁹ mortē xp̄i ſupuixit. xxiiij. ānis. ⁊ ſm̄ h̄
q̄n obijt erat ānoꝝ. lxxij. Probabili⁹ tn̄ videt̄ q̄d
alubi legit̄. vt. xij. ānis filio ſupuixerit. ⁊ ſic ſexage
naria ſit aſſūpta. cū apl̄i totidē ānis p̄dicauerint
ī iudea. ⁊ circa ptes illas. ſic eccīaſtica h̄dit hyſto-
ria. Die igit̄ q̄dā dū ī filij deſideriū cor v̄gis ve-
hement̄ accēdit̄. eſtuās aīm⁹ ꝯmouet̄. ⁊ ī exterio-
rē lacrimaꝝ habūdātiā excitat̄. Cūqꝫ ad tp̄s ſb-
t̄cti filij eq̄nimit̄ nō ferret ſbtracta ſolacia. ecce ā-
gel⁹ cū ml̄to lūie eidē aſtitit. ⁊ r̄uerent̄ vtpote ſui
dn̄i m̄rem ſalutauit. Aue inq̄t bn̄dicta. ſuſcipies
bn̄dictōʒ illi⁹ q̄ mādauit ſalutē iacob. ecce at ra-
mū palme d̄ p̄adiſo ad te dn̄aʒ attuli. quē an̄ fere
trꝝ portare iubeas. cū die tercia d̄ corpe aſſūeris.
Nā fili⁹ tu⁹ te m̄reʒ reuerēdā expectat. Cui ma-
ria r̄ndit. Si inei grāʒ ī ocul̄ tuis. obſecro vt nom̄
tuū mihi reuelare digneris. Sʒ h̄ peto īſtān⁹. vt
filij ⁊ frēs mei apl̄i ad me pit̄ ꝯgregēt̄. vt eos an̄-
q̄ȝ moriar corpalibꝫ ocul̄ videaʒ. ⁊ ab eis ſepeliri
valeā. ⁊ ipis p̄ntibꝫ ſpm̄ deo reddā. Hoc itē pe-
to ⁊ obſecro vt aīa mea de corpe exiēs. nullū ſpm̄
teterrimū videat. nullaqꝫ mihi ſathāe p̄tās oc-
currat. Cui āgel⁹. Cur ſcire deſideras dn̄a nomē
meū q̄d admirabile ⁊ magnū: Ecce em̄ oēs ad te
veniēt hodie. ꝯgregabūt̄ apl̄i q̄ nobiles tibi exhi
bebūt exeq̄as fueris. ⁊ ī corꝝ ꝯſpectu ſpm̄ exalab
Nā q̄ olim ꝓphāʒ d̄ iudea ī babilōe ī crine attulit
ſbito ipē p̄culdubio ad te apl̄os adducē poterit
ī mom̄to. Malignos at̄ ſpūs vidē cur metuis: cū
caput ei⁹ oīno ꝯtriueris ⁊ ſpoliaueris ipm̄ ſue im
pio p̄tatis fiat. tn̄ volūtas tua vt ipos nō videas.
His dict̄ āgel⁹ cū ml̄to lūie celos aſcēdit: palma
at̄ illa nimia claritate ſplēdebat. ⁊ erat q̄dē v̄ge
viriditate ꝯſil̄is. h̄ folia ipā vt ſtella matutina ful
gebāt. Factū ē aūt dū iohēs ī ephefo p̄dicaret. ce
lū repēte ītonuit ⁊ nubes cādida ipm̄ ſuſtulit. ac
raptū an̄ marie ianuas collocauit. p̄cutiēſqꝫ oſtiū
iteri⁹ itroiuit. ⁊ r̄uerēt̄ v̄go v̄ginē ſalutauit. quē
felix maria inſpiciēs. vehement̄ obſtupuit et pre
gaudio lacrimas ꝯtinere nequit dixitqꝫ. Fili io-
hannes memor eſto verboꝝ mgr̄i tui q̄bꝫ me tibi
m̄rem ⁊ te mihi in filiū cōmendauit. Ecce a dn̄o
euocata debitū hūane cōditionis exoluo. ac cor-
pus meū tibi cura ſollicita recōmēdo. Audiui ei
iudeos iniſſe ꝯſiliū dicētes. Expectem⁹ viri frēs
q̄aduſqꝫ illa q̄ ihm̄ portauit ſbeat mortē. et cor-
pus ei⁹ ꝯtinuo rapiem⁹. ac iniectū ignibꝫ ꝯburē⁹
tu igit̄ hanc palmā deferri facies an̄ fēretꝝ cū cor-
p⁹ meū duxeritis ad ſepulchꝝ. dixitqꝫ ioh̄. o vti-
nā hic eēnt oēs apl̄i frēs mei. vt decent̄ tibi pare
poſſem⁹ exeq̄as. ac exoluere laudes dignas. hec
illo dicente. omnes apoſtoli de locis in quibꝫ pre
dicabant a nubibus rapiuntur. ⁊ ante marie oſti-
um collocantur. Qui videntes ſe ibidem inſimul

ꝯgregatos mirabant̄: dicẽtes. Que nã cã ẽ ꝙ
quã nos h̄ dñs ĩſil̄ ꝯgregauit: Johs igit̄ ad eos
exijt ⁊ dñaꝫ de corpe receſſurã ꝓdixit. ⁊ addidit.
dicẽs. Uidete fr̄es. ne cũ obierit aliqͥs eã defleat
ne h̄ vidẽs ppl's ꝯturbet̄ ⁊ dicat. Ecce iſti quõ ti
mẽt mortẽ q tñ alijs ꝓdicãt reſurrectõꝫ. Dyo
niſiꝰ pauli apl'i diſcipl's. ĩ libro de diuinis nominibꝰ
h̄ idẽ aſſerit. apl'os. ſ. in dormitõe ꝟginis ꝯueniſ
ſe et ſe ſil'r interfuiſſe. Ac vnũquẽqꝫ ĩ laudẽ xp̄i ⁊
ꝟginis ſermonẽ feciſſe. Ait em̄ ſic loqñs ad timo
theũ. Nos vt noſti ⁊ ipe ⁊ multi ſc̄toꝝ nr̄oꝝ fr̄m
cũ ꝯueniſſemꝰ ad viſionẽ corpis vite pͥncipis. et
qḋ deũ ſuſcepit. aderat aũt ⁊ fr̄ dei iacobꝰ ⁊ petrꝰ
ſũma ⁊ ꝑfectiſſima theologoꝝ ſũmitas. Poſtea
viſũ ẽ. vt vniuerſi hierarche laudarent. ſic vnuſ
quiſqꝫ erat ſufficiẽs infinite ꝟtutis bonitatẽ te
archice infirmitatis. hec dyoniſius. Cum aũt
beata maria oẽs apl'os ꝯgregatos vidiſſet. dñm
benedixit ⁊ in medio eoꝝ ardentibꝰ lampadibus
⁊ lucernis cõſedit. Circa vero horã noctis terci
am. ih̄s aduenit cum angeloꝝ ordinibus. patriar
chaꝝ cetibꝰ. martirum agminibꝰ. ꝯfeſſorum acie.
virginũqꝫ choris. ⁊ añ thorũ virginis acies ordi
nat̄. ⁊ dulcia cantica frequentantur. Quales
aũt exequie ibidẽ celebrate ſunt. ex predicto libel
lo q̇ iohanni aſcribit̄: edocet̄. Naꝫ prior ipſe hie
ſus inchoauit ⁊ dixit. Ueni electa mea et ponaꝫ
te in thronum meum. quia ꝯcupiui ſpeciẽ tuam.
Et illa. Paratũ cor meum dñe patum cor meuꝫ
Tunc oẽs qui cũ ih̄u venerãt dulciter intonant.
dicentes. Hec eſt q̇ neſciuit thorũ in delictis. ha
bebit fructũ in refectõe aĩaꝝ ſanctaꝝ. Ipa auteꝫ
de ſemetipa cecinit: dicens. Beatã me dicẽt oẽs
generatõẽs. quia fecit mihi magna qui potens ẽ
⁊ ſanctũ nomen eiꝰ. Tunc cantor oĩbꝰ intonauit:
di. excellentiꝰ. Ueni de libano ſpõſa veni d' libão
veni coronaberis. Et illa. Ecce venio. q2 in capi
te libri ſcriptum eſt de me. vt facerẽ voluntatem
tuam deus. q2 exultauit ſpũs meus in deo ſaluta
ri meo. Sicqꝫ marie aĩa de corpe egredit̄. ⁊ in vl
nas filij aduolauit. Fuitqꝫ tam a dolore carnis ex
tranea. q̃ꝫ a corruptõe extiterat aliena. Dixitqꝫ
apl'is dñs. Corpus virginis matris in vallẽ ioſa
phat deferte. ⁊ in monumento nouo quod ibideꝫ
inuenietis. illud recondite. ⁊ me ibideꝫ triduo do
nec ad vos redeam expectate. Statimqꝫ circun
dederunt eam flores roſarum. roſei. ſ. cetus mar
tirum. ⁊ lilia ꝯuallium. agmĩa. ſ. angeloꝝ. cõfeſſo
rum ⁊ virginũ. Poſt eam apl'i clamitant dicẽtes
Uirgo prudentiſſima q̇ ꝓgrederis: Eſto noſtri
memor o dña. Tũc ad cõcentũ angeloꝝ aſcendẽ
tiũꝫ cetus q remanſerãt admirati concite obuiaꝫ
proceſſerunt. Uidẽteſqꝫ regem ſuuꝫ femine ani
mam in vlnis ꝓprijs baiulantẽ. Illamqꝫ ſup illũ
innixã. obſtupefacti clamare ceperunt: dicentes.
Que ẽ iſta q aſcẽdit d' deſerto. delitijs affluẽs. in
nixa ſup dilectũ ſuũ. Quibꝰ ꝯcomitãtes dixerũt.
Iſta ẽ ſpecioſa int̄ filias hierl'm. ſicut vidiſtis eaꝫ
plenã caritate ⁊ dilectõe. Sicqꝫ ĩ celũ gaudẽs ſu
ſcipit̄ ⁊ a dextris filij ĩ throno gl'ie collocat̄. Apl'i
aũt viderũt eiꝰ aĩaꝫ tãti eẽ cãdoris. vt nulla morta
liũ lingua poſſet effari. Tres aũt virgĩes q̄ ibi
dẽ erãt corpꝰ eiꝰ lauãdi grã expoliaſſent. tãta ſtatĩ
corpꝰ claritate reſplẽduit. vt tãgi q̇dẽ ad lauãdũ
poſſet. videri autem non poſſet. tamdiu autem
lux illa ibidem reſplenduit donec corpus a virgi
nibꝰ lotũ fuit. Apoſtoli aũt corpus eius reuerent̄
ceperũt. ⁊ ſup feretꝝ poſuerũt. Dixitqꝫ iohs pe
tro. hãc palmã añ feretꝝ petre portabis. q2 dñs
nobis te ꝓtulit. ⁊ ſuaꝝ ouiũ paſtorẽ ⁊ principẽ or
dinauit. Cui petrꝰ. Hanc potiꝰ portare te ꝯueñt
q2 virgo a dño es electꝰ. ⁊ dignũ ẽ vt palmã ꝟgi
nis ꝟgo ferat. Tu ſup pectꝰ dñi recũbere merui
ſti. ⁊ exinde ſapiẽ ac grẽ plus ceteris fluẽta pota
ſti. ⁊ iuſtũ videt̄ vt q a filio recepiſti plus mune
ris: impendas virgini plus honoris. Tu igit̄ por
tare debes hanc palmaꝫ luminis ad exequias ſã
ctitatis. qui potatus es poculo lucis de fonte ꝑ
petue claritatis. Ego aũt portabo cum feretro
ſãctum corpus. Ceteri aũt fratres noſtri circũdã
tes feretrum: referant laudes deo. Paulꝰ aũt di
xit. ⁊ ego q̇ minimꝰ vr̄m oĩm ſum portabo tecum
Eleuantes itaqꝫ petrꝰ ⁊ paulus feretrũ. Petrus
incepit cantare ac dicere. In exitu iſrl' de egipto
all'a. Ceteri aũt apl'i cantus dulciter ꝓſequuntur
Dñs aũt feretrũ ⁊ apl'os nube ꝓtexit. ita ꝙ ipi ñ
videbant̄ ſed tm̄ eorum vox audiebat̄. Affuerũt
angeli cum apl'is cõcinentes. ⁊ terrã totam ſoni
tu mire ſuauitatis replentes. Excitati omnes ad
tã dulcem melodiã de ciuitate velocius exeunt. et
quid nã hoc ſit diligenter ſciſcitant̄. Tunc exti
tit q̇ diceret. mariã illã diſcipl'i ihesu efferũt mor
tuã. Circa illã hanc quã auditis cõcinũt melodi
am. Tunc omnes ad arma ꝯcurrunt et ſe mutuo
hortabant̄ dicentes. Ueite oẽs diſcipulos occi
damus. ac corpus illud qḋ ſeductorẽ illũ porta
uit: ignibꝰ cõburamus. Pͥnceps aũt ſacerdotuꝫ
hec videns obſtupuit: et ira repletus ait. Ecce ta
bernaculum illius q̇ nos ⁊ genus nr̄m ꝯturbauit
qualẽ gl'iaꝫ nũc accepit. ⁊ h̄ dicens manꝰ ad lectũ
miſit. volẽs illud euertere ac ad terram deducere
Tunc manꝰ eiꝰ ſubito ambe aruerãt. ⁊ lectulo ad
heſerunt ita vt ad lectulum manibꝰ penderet. ⁊
nimio cruciatu vexatus: lamẽtabiliter eiugilaret.
Reliquus aũt ppl'us ab angelis q̇ erant ĩ nubibꝰ
cecitate ꝑcuſſus eſt. Pͥnceps aũt ſacerdotũ cla
mabat di. Sãcte petre in hac tribulatõe me non
deſpicias. ſed ꝓ me obſecro ad dñꝫ ꝓces fundas

Memoꝛ ei debes eẽ q̃lit᷑ aliq̃n tibi aſtiti. ⁊ q̃lit᷑ te
accuſãte ancilla oſtiaria: excuſaui. Cui petr⁹. In
obſeq̃js dñe nr̃e ipediti ſum⁹. ⁊ curatõi tue intẽ-
dere nõ valem⁹. Veruñ ſi in dñm nr̃m ihm ⁊ in
hãc q̃ ipm poꝛtauit credideris. ſpo ꝙ ꝯtinuo ſa-
nitatis bñficio potieris. Qui rñdit. Credo dñm
ihm veꝝ eſſe filiũ dei ⁊ hãc ſacratiſſimã mr̃em ei⁹
Statiq̃ȝ a feretro man⁹ e⁹ ſolute ſũt. ſʒ tñ i brachi
is adhuc ariditas remãſit. ⁊ doloꝛ vehemẽs nõ re
ceſſerat. Dixitq̃ȝ ei petr⁹. Oſculare feretꝝ ⁊ dic.
Credo i deũ ihm xpm quẽ iſta i vtero poꝛtauit ⁊
p⁹ partũ ꝟgo ꝑmanſit. Qḋ cũ feciſſet ꝯtinuo ꝓ-
ſtine ẽ reddit⁹ ſaĩtati. Dixitq̃ȝ ei petrus. Accipe
hãc palmã de manu fr̃is nr̃i iohãnis ⁊ pones eaȝ
ſuꝑ ꝑpl̓m excecatũ. ⁊ q̇cũq̃ȝ credere voluerit reci-
piet viſũ. Qui aũt credẽ noluerit: videre nõ pote
rit ieternũ. Mariã at̃ poꝛtãtes apl̓i i monumẽ
to poſuerũt. ⁊ iux̃ illud vt dñs iuſſerat ꝯſederunt.
Tercia aũt die veniẽs cũ multitudie ãgl̓oꝝ ipos
ſalutauit di. Pax vobis. q̇ rñderũt glĩa tibi deus
q̇ facis mirabilia magna ſol⁹. Et dixit apl̓is dñs
qḋ gr̃e et honoꝛis vobis videt᷑. vt mee nũc ꝯferã
genetrici: Et illi. Juſtũ videt᷑ dñe ſeruis tuis. vt
ſic̃ tu deuicta moꝛte regnas ĩ ſcl̓a. ſic tue reſuſci-
tes mr̃is coꝛpuſculũ ⁊ a dextris tuis colloces ine-
ternũ. Quo annuẽte michael ãgel⁹ ꝯtinuo affu-
it ⁊ marie aĩaȝ coꝛã dño pñtauit. Tũc ſaluatoꝛ lo
cut⁹ ẽ: di. ſurge ꝓxima mea. colũba mea. taberna-
culũ glĩe. vaſculũ vite. templũ celeſte: vt ſic̃ ꝑ co-
itum labem non ſenſiſti criminis. ſic in ſepulchro
ſolutioneȝ coꝛpoꝛis minime patiaris. Statimq̃ȝ
aĩa ad marie acceſſit coꝛpuſculũ. ⁊ de tumulo ꝓ-
diit glĩoſũ. Sicq̃ȝ ad ethereũ aſſumit᷑ thalamuȝ
comitãte ſe cũ multitudie angeloꝝ. Thomas at̃
cũ abeſſet ⁊ rediẽs credẽ recuſaẽt. ſubito zonam
q̃ coꝛp⁹ eius ꝑcinctũ fuerat: ab aere recepit illeſã
vt vel ſic intelligeret ꝙ totaliter fuiſſet aſſumpta.
Hoc at̃ qḋ ꝑdictũ eſt totũ illud apocriphũ. ẽ
de q̇ ait hiero. in epl̓a ſiue ſermõe ad paulã ⁊ eu-
ſtochiũ. Jlle ſane libellus vere apocriph⁹ ẽ cenſẽ
dus niſi q̇ ad aliq̃ fidedigna q̃ vident᷑ a ſãctis ap
probata. que ſũt. ix. ſ. ꝙ promiſſa ſit ⁊ exhibita ꝟ-
gini oĩmoda cõſolatio. apl̓oꝝ oĩm congregatio.
ſine doloꝛe conſummatio. ſepulture in valle ioſa-
phat ꝑparatio. exeq̃alis xpi deuotõ. ⁊ toti⁹ curie
celeſtis obuiatio. iudeoꝝ ꝑſecutio. miraculoꝝ in
oĩni cã ꝯdecẽte choꝛuſcatio. i aĩa ſil᷑ ⁊ coꝛꝑe aſſũ-
ptio. Poꝛro alia multa ſunt ibi poſita potius ad
ſilatõȝ q̃ȝ ad veritateȝ. vt ꝙ thomas nõ affuerit
⁊ veniẽs dubitauerit. ⁊ his ſil̓ia q̃ ꝑ ſe parẽt que
ſũt relinquẽda potius q̃ȝ aſſerenda. Veſtimẽ-
ta at̃ ipius ad ꝯſolatiõȝ fideliũ dicunt᷑ in tumulo
remanſiſſe. Vñ ⁊ de quadã pte ipaꝝ veſtiuȝ tale
miraculum cõtigiſſe narrat᷑. Cũ dux normanoꝝ

vrbẽ carnotẽſiũ obſediſſet. ep̃s illi⁹ vrbis tunicaȝ
b. marie q̇ ibidẽ ſeruabat᷑ moꝛe vexilli haſte ipo-
ſuit. ⁊ ſubſequẽte ꝑpl̓o ſecur⁹ ad hoſtes exiuit. ſta-
timq̃ȝ oĩs hoſtil̓ exercit⁹ amẽtia ⁊ cecitate ꝑcuſſ⁹
ẽ. ſtabatq̃ȝ tot⁹ coꝛdḋ tremul⁹ ⁊ tot⁹ aĩo ſtupefact⁹
Qḋ illi de ciuitate videtes diuino iudicio ſuꝑad
dũt. ⁊ attrocit᷑ hoſtes cedũt. qḋ. b. marie ꝑlimum
diſplicuiſſe ꝓbat᷑ ex eo ꝙ ꝓtin⁹ tunica illa diſpa-
ruit. ⁊ viſũ ꝯtinuo hoſtis recepit. Jn reuelatõ
nib⁹ ſcẽe elizabeth legit᷑. ꝙ dũ ipa elizabeth q̇dã
vice in ſpũ rapta eẽt. vidit i loco valde rmoto qḋ-
dã ſepulchrũ multo luie circũfuſũ. ⁊ q̃ſi ſpẽȝ muli
eris i eo ⁊ circũſtabat multitudo angeloꝝ. ⁊ poſt
puſillũ ꝺ ſepulchro erepta eſt ⁊ in ſublime cũ illa
aſtãtiũ multitudie eleuata. ⁊ ecce i ei⁹ occurſũ vir
q̇dã ꝺ celis admirabilis ⁊ glĩoſus adueit. poꝛtãs
i dextra crucis vexillũ. ⁊ cũ eo infinita milia ange-
loꝝ. Sicq̃ȝ eã alacrit᷑ ſuſcipiẽtes. cũ magno ꝯcen
tu eã i celos deduxerũt. P⁹ modicuȝ ꝟo tp̃is eliſa
beth ãgelũ cum q̇ ſepe loq̇bat᷑ de ꝑdicta viſione
int᷑rogauit. Qui rñdens ait. Dñſũ ẽ tibi i hac vi-
ſione quõ tã icarne q̃ȝ in ſpũ dña nr̃a i celũ aſſum
pta ẽ. Dic̃ aũt in eiſdẽ reuelatõib⁹ ſibi reuelatuȝ
eſſe ꝙ p⁹. xl. dies ſui trãſit⁹ i coꝛꝑe ſit aſſũpta. Nã
b. maria ſecũ colloquẽs: ait. Poſt aſcẽſiõeȝ dñi ⁊
tot dieb⁹ q̇t ſũt a die aſcẽſionis vſq̃ȝ ad dieȝ mee
aſſũptõis: ſuꝑuixi. Oẽs aũt apl̓i doꝛmitõi mee in
terfuerũt. ⁊ coꝛp⁹ meũ reuerent᷑ ſepulture dederũt
Sȝ q̇dragesima die poſtmodũ reſurrexi. Cũ aũt
elizabeth eã interrogaſſet vtꝝ hʒ maifeſtare vl̓ ce-
lare deberet: dixit nec carnalib⁹ ⁊ icredul̓ reuelã-
da. nec deuotis ⁊ fidelib⁹ abſcõdẽda. Notãdũ
ẽ ğ ꝙ glĩoſa ꝟgo maria aſſumpta ⁊ exultata ẽ in-
tegralr̃. honoꝛabil̓r̃. letant᷑ ⁊ excellent᷑. aſſũpta eſt
ei integre i aĩa ⁊ coꝛꝑe. ſic̃ pie credit eccl̓ia. Qḋ q̇
dẽ multi ſcẽoꝝ nõ ſolũ aſſerũt: ſʒ etiã hʒ ꝓbare mľ-
tis rõib⁹ moliunt᷑. Bernhardi eñ rõ ẽ. qm̃ ſcẽoꝝ
coꝛꝑa deus ꝑcioſa ſublimauit. vtputa petri ⁊ ia-
cobi tã glĩoſe venerabilia reddidit. ⁊ honoꝛe tam
mirifico ſublimauit. vt ⁊ ipis deputet᷑ loc⁹ coꝝ ve
neratõi ꝯgru⁹. ⁊ ad ipa mund⁹ ꝑperet vniuerſis.
Si igit᷑ marie coꝛp⁹ ſuꝑ terrã eẽ dicat᷑ cũ nec de-
uota frequent᷑ viſitatiõe fideliũ. nec eidẽ locus de
putet᷑ honoꝛis. nimirũ videbit᷑ xp̃c honoꝛẽ ma-
terni coꝛpis ꝯtẽpſiſſe cũ tñ ſuꝑ terrã alioꝝ ſancto
rũ coꝛꝑa ſic honoꝛet. Hiero. etiaȝ dic̃ ꝙ. xviij. ka-
lendas ſeptẽbris maria ad celos aſcendit. Q̃r ꝟo
dicit de marie coꝛꝑali aſſumptõe eccl̓ia poti⁹ eli-
get pie dubitare q̃ȝ aliud temere diffinire i ſeq̇n-
tib⁹ credendũ eſſe ſic ꝓbat. Si nõ deſũt q̇ dicũt i
his q̇ cũ xp̃o ſurrexerũt ꝑpetuã reſurrectõem iaȝ
eſſe ꝯpletã. ⁊ nõnulli credãt cuſtodẽ ꝟginis iohã
nẽ etiã i glĩficata carne gaudere cũ xp̃o. cur id nõ
magis eſt credendũ ꝺ mr̃e ſaluatoris. Qui e i di-

rit honora p̄rē et mr̄ē. ⁊ nō veni ſoluere legē ſ; adiplere: ꝑfecto mr̄ē ſuā ſuꝑ oēſ honorauit nec nos de bt̄a maria factū ābigimꝰ. Aug. aūt nō ſolū h̄ affirmat. ſ; etiā trib⁹ rōnib⁹ h̄ ꝓbat. ⁊ p̄ma q̇dē ē carnis xp̄i ⁊ v̄ginis vnitas. Ait em̄ ſic. Putredo nanq; ⁊ vermis humane ē obꝓbriū ꝯditōis a q̄ obꝓbrio cū ihūs alienꝰ ſit marie natura excipit̄ quā ihs de ea aſſumpſiſſe ꝓbat̄. Scd̄a rō ē corpis eiꝰ dignitas. vn̄ ait. Thronū dei. thalamū dn̄i. tabernaculū xp̄i. dignū ē ibi eſſe vbi ip̄e ē: tā p̄cioſū theſaurū dignꝰ ē celo ſeruari q̄ꝫ terra. Tercia ē v̄ginalis carnis ꝑfecta integritas. Ait ei ſic. Letare maria leticia ienarrabili corpe ⁊ aīa i xp̄o ꝓprio filio. ꝑ ꝓpriū filiū. Nec ſeq̇ debet corruptionis erūna. quā nulla ſecuta ē tātū filiū piendo integritatis corruptō. vt ſit ſp̄ icorrupta quā tāta ꝑfudit gr̄a. ſit integra viuens q̄ oīm integrā ꝑfectāq; genuit vitā. ſit cū illo quē i ſuo geſſit vtero ſit apud illū illa q̄ genuit. vouit. ⁊ aluit illū. beata maria dī geītrix dī miſtratrix ⁊ ꝯuatrix. De q̄ (q2 alit̄ ſentire nō audeo) aliud dicere n̄ p̄ſumo. Ad h̄ facit qd̄ ille egregiꝰ verſificator ait. Scādit ad ethera v̄go puerꝑa. v̄gula yeſſe. Nō ſine corpe ſ; ſine tp̄e rēdit adeſſe. Secūdo letant̄. De h̄ dicit gerardꝰ ep̄s ⁊ martir i ſuis omelijs. ſ. hodie v̄ginē bt̄am celi ſuſceperūt letādo. angl̄i gaudendo. ⁊ archangl̄i iubilādo. throni exultādo. dn̄ationes pſallēdo. p̄ncipatus armonizādo. p̄tates cithariʒādo. cherubi ⁊ ſeraphin hymnizādo. atq; ad ſuꝑnuʒ diuine maieſtatis tribunal ducendo.

Tercio honorabil̄r. q2 ip̄e ihs ⁊ totiꝰ militie celeſtis exercitus eidē obuiā venit. Vn̄ hiero. quis illud cogitare ſufficiat. q̄ꝫ glorioſa hodie r̄gia mūdi proceſſit. quanto deuotionis affectu tāta in eꝰ occurſuʒ celeſtium legionum ꝓdierit multitudo Quātis ad thronum canticis ſit deducta. q̄ꝫ placito vultu. q̄ꝫ ſerena facie. q̄ꝫ diuinis amplexib⁹: a filio ſit ſuſcepta ⁊ ſuꝑ oīmeʒ creaturam exaltata. Idem. hodierna die credendum eſt militiā celorum feſtiue genitrici dei obuiam aduenīſſe. eāq; ingenti lumie circūfulſiſſe. ⁊ vſq; ad dei thronū cū laudibus ⁊ canticis ſpiritalibus perduxiſſe. Celeſtē q̄ꝫ hierl̄m militiaʒ tūc ineffabili leticia exultaſſe. ⁊ iocunda tāineffabili caritate ⁊ oīm gratulatōe iubilaſſe. q̄m feſtiuitas hec que nobis hodie reuoluit̄ ānua: illis oīb⁹ facta eſt cōtinua. Credit̄ q̄ꝫ q̄ ip̄e ſaluator ꝑ ſe totus feſtiuꝰ occurrerit ⁊ cum gaudio eam ſecū in throno collocauit. al's quoq; nō impleſſet qd̄ i lege ip̄e mādauit. honora p̄rem tuū ⁊ matrē tuam. hec hiero. Quarto excellenter. Hiero. Hec eſt dies in qua vſq; ad throni celſitudinē intemerata mr̄ ⁊ v̄go ꝓceſſit atq; i regni ſolio ſublimata. pꝰ xp̄ʒ gl'ioſa reſedit. Qual̄r aūt in celeſti gl'ia ſublimata et honorificata ſit oñdit. b. gerardꝰ in ſuis omelijs dicēs. Solꝰ dn̄s ihs xp̄c p̄t hāc magnificare. quēadmodū fec̄ vt ab ip̄a maieſtate laudē ꝯtinue accipiat ⁊ honorē. āgelicis ſtipata choris. archāgelicis vallata turmis thronorꝫ hincinde poſſeſſa iubilatōib⁹. dn̄ationū circūcincta tripudijs. p̄ricipatuū circūſepta obſeq̄js. poteſtatū āplexata plauſibus. v̄tutū girata honorib⁹. cherubi circūſtātia hymnificatōib⁹. ſeraphin vndiq; poſſeſſa ineffabilib⁹ cantōib⁹. Ip̄a q̄ꝫ ineffabiliſſima trinitas ꝑhēni tripudio ſibi applaudit. atq; ſua gr̄a i eo tota redūdante. oēs eidē attendē facit. Ap̄lorꝫ ſplēdidiſſimꝰ ordo. ineffabili laude eā extollit. martirū multitudo oīmode ſupplicat tante dn̄e. Confeſſorꝫ exercitꝰ inumerabil̄ ꝯtinuū ſibi ꝑſonat cāticū. v̄ginū cādidiſſima cōtio. ingē chorea ad ſuam celebrat gl'iaʒ. Inuite etiā infernꝰ ſibi vlulat. ⁊ ꝑcaciſſimi demōes ꝯclamāt. Quidā clericꝰ v̄gini marie deuotꝰ ꝯ dolorē quinq; vulnerꝫ xp̄i eā q̄tidie ꝑ hec v̄ba q̇ ꝯſolari ſtudebat dī. Gaude dei genitrix v̄go imaculata. Gaude q̄ ab āgelo gaudiū ſuſcepiſti. Gaude q̄ ꝯcepiſti. Gaude q̄ genuiſti eterni lumīs claritatē. Gaude mr̄. Gaude ſācta dei genitrix v̄go tu ſola mat̄ innupta. te laudat oīmis creatura ⁊ factura. genitrix lucis ſis ꝓ nobis queſumꝰ ꝑpetua interuētrix. Hic cum nimio languore correptꝰ ad extrema veniſſet pauore ꝑturbari cepit. Cui virgo apparens dixit. Cur fili tanto timore trepidas q̄ totiēs mihi gaudium nūciaſti: gaude etiā tu. ⁊ vt eternalit̄ gaudeas: veni mecū. Miles q̇dā potēs ⁊ diues dū oīa bona ſua indiſcreta liberalitate diſꝑgeret. ad tantā deuenit inopiā. vt q̄ cōſueuerat magna tribuere iā incipet nimis idigere. Habebat aūt quādā vxorē pudiciſſimā ⁊ b. marie valde deuotā. Appropinquāte aūt q̇dā ſolēnitate i q̄ p̄dictꝰ miles multa donaria ꝯſueuerat elargiri. cū iaʒ qd̄ tribueret n̄ h̄ret nimia ꝯfuſiōe ⁊ verecūdia ductꝰ q̄u ſcʒ p̄dicta tranſiſſet ſolēnitas deſertū locū meroris amicum expetijt. vt ⁊ fortune ſue incōmoda plāgēt. ⁊ v̄ecūdiā euitaēt. ⁊ ecce ſubito q̇dā equꝰ valde terribil̄ terribiliorē hn̄s ſeſſorē ad eum acceſſit. Cuiꝰ ſeſſor eū alloq̇t̄. ⁊ cām tāte triſticie ſciſcitat̄. Cui cum oīa q̄ ſibi ꝯtigerant ꝑ ordinem enarraſſet: ille ait. Si mihi in modico obtemꝑare volueris magis q̄ꝫ antea gl'ia ⁊ diuitijs habūdabis. Spōdet ille p̄ncipi tenebrarꝫ. ſe q̄cq̇d iuſſerit libent̄ facturꝫ. dūmō ip̄e ſibi ipleat q̄ ꝓmittit. ⁊ ille. Ecce ꝑgens in domū tuā i tali loco r̄q̇res. ⁊ ibidē tot auri ⁊ argēti pōdera. tot lapides precioſos inuenies. mihi aūt h̄ facias vt tali die huc vxorē tuā ad me adducas. ſub tali ꝓmiſſiōe miles ad domū reuertit̄ ⁊ in loco q̄ ſibi dixerat q̄rēs oīa r̄ꝑit q̄ p̄dixit. q̄ inueniēſ mox emit palatia largit̄ dōa

redemit fundos. ꝯpat ſeruos. Appropinquante
ꝟo die ſtatuta vxorē ſuā vocauit: ⁊ dixit. Equū
ꝯſcēdite. q꞉ aliq̄ longiꝰ mecū ꝑgē vos oꝫ. At illa
tremēs ac pauēs ⁊ viri impio ꝯdicē n̄ ꝑſumēs. be
ate marie ſe deuote ꝯmēdauit. ⁊ pꝰ virū abire ce-
pit. Cū aūt longiꝰ ꝓceſſiſſent ⁊ ī via quādā eccl'iā
inueniſſēt. illa d eq̄ deſcēdēs eccl'iam itrauit viro
exteriꝰ expectāte. Dū ꝟo bt̄e marie ſe deuote cō-
mendaret. illa ſubito obdormiuit. ⁊ ꝟgo glioſa
ꝑdicte matrone ī hītu ⁊ q̄litate ꝑ oīa ſil'is de alta-
ri ꝓceſſit ⁊ foras exiēs equū ꝯſcēdit. matrona illa
ī eccl'ia dormiēte ⁊ remanēte. Vir aūt ſuā vxorē
eē arbitrās: ꝓfectꝰ ē. Cū aūt ad locū ſtatutū veiſ-
ſent. ecce princeps tenebraꝝ cū īpetu nimio veni-
ebat: ⁊ ad locū feſtinabat. ⁊ cuꝫ appropinquaſſet
ſtatiꝫ ille infremauit. ⁊ tremēs ac pauēs accedere
nō ꝑſumpſit. Dixitq̄ꝫ militi. Infideliſſime hoīm
cur me taliter illuſiſti: ⁊ ꝑ tantis bn̄ficijs mihi ta-
lia ꝯtuliſti: Ego ei tibi dixerā. vt ad me adduce-
res tuā ꝯiugē ⁊ tu adduxiſti dn̄i genitricē. Vole-
bā vxorē tuā ⁊ tu adduxiſti mihi mariā. Nā cum
vxor tua mihi multas inferat iniurias. de ea vole-
bā expetere vltōꝫ. ⁊ tu ad me iſtā adduxiſti vt me
torq̄at: ⁊ ad īfernū mittat. Audiēs hoc vir vehe-
ment' ſtupebat. ⁊ p̄ timore ⁊ admiratōe nimia lo-
qui non poterat. Beata aūt maria dixit. Qua te
meritate nequam ſpūs deuote mee nocere ꝑſum
pſiſti: Nō hoc tibi ipune cedet. ⁊ nunc te hac ple
ctor ſnīa. vt in infernū deſcendas ⁊ alicui me cum
deuotōe inuocāti nocere decetero non ꝑſumas.
Ille aūt cum multo eiulatu receſſit. ⁊ vir de equo
exiliēs ſe ad eius pedes proſtrauit. Quē virgo ī-
crepans ad ſuam vxorē q̄ adhuc in eccl'ia dormi-
uit iubet redire. ⁊ oīs diuitias demonis abijcere
Rediēs igit' cū adhuc vxoreꝫ ſuā dormiētē inue
niret eā excitauit. ⁊ ſibi q̄ acciderāt: enarrauit. Cū
aūt domum rediſſent. ⁊ oīes demonis diuitias
abieciſſent. in laude virginis deuotiſſime permā-
ſerunt. ⁊ multas poſtmodum diuitias ipſa largi-
ente virgine receperūt. Ad iudiciū dei quidaꝫ
in viſione rapit'. q̄ peccatoꝝ ſarcina grauabatur
⁊ ecce ſathan affuit ⁊ dixit. Nihil in huiꝰ anima
habet' ꝓprij ſed mei potiꝰ extat dominij. Habeo
eīn inde publicum inſtrumentum. Cui dixit dn̄s
vbi eſt tuum inſtrumētū: Et ille inſtrumētū hēo
quod ore ꝓprio ipē dictaſti ⁊ ꝑpetuo duraturuꝫ
ſanxiſti. Dixiſti eīn q̄cunq̄ꝫ hora ꝯmederit' mor
te moriemini. Cū igit' iſte ſic de ꝓgenie illorū q̄ ci-
bū vetitum comederūt. iure inſtrumenti publici
mecū in iudicio dꝫ mori. Dixit aūt dn̄s. Permit
tit' tibi hō. pro te loqui. Ille aūt obmutuit. Dixit
iterum demon. Mea eſt iteꝝ ꝑſcriptōe. q꞉ eā iam
xxx. annis poſſedi. ⁊ mihi tanq̄ꝫ ſeruꝰ ꝓpriꝰ obedi-
uit. et adhuc ille obmutuit. Demon iterum dixit
Mea ē etiā. q꞉ et ſi aliq̄ bona fecerit eiꝰ tn̄ mala ī-
cōꝑabilit' vincūt bona. Dn̄s aūt nolēs ꝯ eū cito ꝓ
ferre ſnīaꝫ. eidē terminū ꝯceſſit octo dieꝝ vt octa
uo die corā ſe ꝯparēt. ⁊ de his oībꝫ rōeꝫ redderet
Cū igit' a facie dn̄i timēs ac merēs abiret. q̄dā ei
obuiauit ⁊ cām tāte triſticie reqſiuit. Cui cuꝫ ille
oīa ꝑ ordinē retuliſſet. At ille. Ne timeas nec for-
mides. q꞉ de ꝑmo viriliť te iuuabo. Cū aūt ab eo ī
terrogaret' q̄ noīe vocaret': ait. veritas ē nomen
meū. Inuenitq̄ꝫ ſcdm q̄ ꝓmiſit eū iuuare efficaci
ter de ſcdo. Interrogatꝰ aūt q̄ noīe vocaret': Rn̄-
dit iuſticia vocor. Die aūt octauo añ iudiciū ve-
nit ⁊ demon ei ꝑmū obiecit. Ad quē rn̄dēs veri-
tas ait. Duplicē mortē eē nouimꝰ corpis. ſ. ⁊ ge-
hēne. Illud ḡ inſtrumētū qd ꝓ te demō allegas.
nō loq̄tur d morte gehēne ꝫ corpis. Qd q̄dē et
ꝫ maīfeſtū ē. q꞉ cum oēs in illa ſnīa includant' ſcꝫ
q̄ corpe moriant'. nō tn̄ oēs gehēne ignibꝫ mori-
unt'. q̄ꝫtū eīn ad mortē corpis ē ſꝑ duratiuū q̄ꝫtū
ꝟo ad mortē aīe ē ꝑ xp̄i ſanguinē reuocatū. Tūc
demon vidēs q꞉ ī ꝑmo ſuccubuit. Scdm ſibi ob
ijcē cepit. ꝫ iuſticia affuit. ⁊ ꝓ eo taliť rn̄dit. Licet
eū multis ānis ſeruū poſſederis. tn̄ rō ſꝑ ꝯtradi-
xit. ſꝑ eīn ratio murmurabat q̄ tā crudeli dn̄o ꝫ-
uiebat. Ad terciū obiectū neminē habuit adiuto
rem. Dixitq̄ꝫ dn̄s. Afferat' ſtatera ⁊ bona ⁊ ma-
la oīa ponderent'. Veritas aūt ⁊ iuſticia peccato
ri dixerūt. Ad mr̄em miſcdie q̄ iux' dn̄m ſedet to-
ta mente recurre. ⁊ eā ī tui adiutoriū inuocare ſtu
de. Qd cū feciſſet: beata maria in eiꝰ adiutorium
venit. ⁊ ſuꝑ ſtaterā ex illa ꝑte vbi erāt pauca bōa
manū appoſuit. Dyabolꝰ aūt ex alia ꝑte trahere
conabat'. ꝫ mr̄ miſcdie ꝑualuit. ⁊ pctōrē liberauit
Ille igitur ad ſe rediens: in meliꝰ vitam mutauit.
In ciuitate byturicenſi circa ānū dn̄i. quingē-
teſimumuiceſimūſeptimū. cum xp̄iani in die pa-
ſche ꝯmunicarēt. cū pueris xp̄ianoꝝ q̄dā puer iu
deorum ad altare accedēs corpꝰ dn̄i cū eiſdē ꝑce
pit. Reuerſus domū cū a pr̄e vn̄ veniſſet interro-
garet'. reſpōdit ſe cū pueris xp̄ianis cuꝫ q̄bꝫ ad
ſcholas ibat ad eccl'iam iuiſſe ⁊ cū eis cōmunicaſ
ſe. Tunc pr̄ eius furore repletus pueꝝ appreben
dit. ⁊ ꝯtinuo ī fornacē ardentē q̄ ibidē erat. ꝓie-
cit. Statī aūt dei genitrix ī ſpecie imagīs quā pu
er in altare viderat eideꝫ affuit. ⁊ eum illeſum ab
igne ſeruauit. Mr̄ ꝟo pueri multos iudeorum ⁊
xp̄ianoꝝ ſuis clamoribꝫ congregauit. Qui vidē-
tes pueꝝ in fornace nil leſionis hn̄tem ipſum ind
extraxerunt. ⁊ quō potuiſſet euadere interroga-
uerūt: Qui rn̄dit q̄m illa reuerēda dn̄a q̄ ſuꝑ al-
tare ſtabat mihi auxilium prebuit. ⁊ oē a me incē
dium ꝓpulſauit. Tunc xp̄iani intelligētes eē ima
ginem beate marie. patrē pueri acceperūt ⁊ ipſū
in fornacem ꝓiecerunt q̄ ꝯtinuo cōbuſtꝰ ⁊ peritꝰ

cõſumpt⁹ ē. Quidā mõachi añ diē iux̄ fluuiū
ſtabāt ⁊ ibidē ſe fabul' ⁊ ocioſis ſermõib⁹ exolue-
bāt. Et ecce audiūt remiges ꝑ flumē īpetu nimio
nauigātes. qb⁹ mõachi dixerūt. Qui eſtis vos: et
illi: demões ſum⁹ q aīaꝫ ebroini ꝑpoſiti dom⁹ regl
frācoꝝ. q̇ a mõaſterio ſcti galli apoſtatauit ī ifer-
nū deferim⁹. Qḋ audiētes mõachi vehemētiſſi-
me timuerūt. ⁊ fortit' exclamauerūt ſcta maria ora
ꝓ nob. Quib⁹ demões dixerūt. Bñ mariā īuoca-
ſtis. vos ei diſcerpe ⁊ ſbmergē volebam⁹. q: vos
diſſolute ⁊ ex̄ horā ꝯfabulātes iuenim⁹. Tūc mo
nachi redeūt. ad cenobiū. ⁊ demões ꝓperāt ad in
fernū. Erat q̇dā mõach⁹ valde lubric⁹. ſ; i. b.
mariā valde deuot⁹. Quadā nocte ad ſcel⁹ aſſue
tū ꝑgēs ⁊ corā altari trāſiēs. b. ꝟginē ſalutauit. ⁊
ſic d eccia exiēs. dū quēdā fluuiū vellet trāſire in
aquā decidēs: expirauit. Cui⁹ aīaꝫ cū demões ra
puiſſēt affuerūt āgeli vt eā liberarēt. Quib⁹ demo
nes dixerūt. Ut qḋ huc aduēiſtl: Nihil ī hac aīa
habetl. Statīqꝫ. b. maria affuit ⁊ cur aīaꝫ e⁹ rape
ꝑſūpſerāt icrepauit. Illi aūt dixerūt. q: eū finiſſe vi
tā ī mal' opib⁹ iuenerūt. At illa. Falſa ſūt q̇ ꝓfertl.
Scio eñ ꝙ aliq̇ ꝑgēs me ꝑmū ſalutabat. ⁊ redi-
ens ſil'r faciebat. Q: ſi dicitis vobis vim fieri po-
nam⁹ ī iudicō ſūmi regis. Cū de h̄ corā dñō diſce-
ptarēt. placuit ei vt aīa ad corp⁹ rediret. ⁊ de ſuis
actib⁹ penitēt. Intēa frēs vidētes matutīas dif-
ferri ſacriſtā q̄rūt ⁊ vſqꝫ ad fluuiū ꝑgētes ſbmer-
ſū ī aq̄ repiūt. Cūqꝫ extracto corpe ſecū qḋ factū
fuerat mirarentur. ille repēte ad vitā redijt ⁊ reꝫ
geſtā r̄ferēs: vitā ī bōis opib⁹ ꝯſūmauit. Que
dā mulier a demõe ſibi viſibil'r ī forma hōis appa
rēte. ml'tas moleſtias ſuſtinebat. multaqꝫ reme-
dia. nunc aq̄ bñdicte aſpſionē. nūc h̄ nūc illud ad
hibebat. ſ; nec ſic ille ceſſabat. Quidā aūt vir ſan
ct⁹ ſibi ꝯſuluit vt cū ad eā accederet. illa eleuatis
manib⁹ ſcta maria adiuua me. ꝓtin⁹ exclamaret.
qḋ cū illa feciſſet dyabol⁹ q̄ſi lapide ꝑcuſſus terri-
tus ſtetit. ⁊ poſtmodū dixit. Mal⁹ dyabol⁹ itret
ī buccā illi⁹ q̇ te iſtud docuit. ⁊ ſtatim euanuit. nec
ad eā poſtmodū acceſſit.

Modus ſacratiſſi

me aſſumptiõis marie r̄edit' in q̇dā ſer-
mõe ex diūſis dictis ſanctoꝝ ꝯpilato
q̇ in ꝑl'ib⁹ eccleſijs ſolēniter legit' vbi ſic h̄r. Qḋ
in ſctoꝝ ꝑrm narrationib⁹ in toto orbe ḋ venerā-
da migratõe dei genitricis inuenire potui. ad ipi⁹
laudē cõmemorare curaui. Sanctus coſmas ꝯḡ
mēto veſtitor ea q̄ ab eoꝝ poſteris que interfue-
rūt ſe didiciſſe certa relatõe cõmemorat. obmittē
dū nõ eſt. Ait eñ. Qm̄ xp̄c ad ſe vite genitricem
diſpoſuit. adducere. ꝑ angelū ꝯſuetū ei ꝓnūciat
exhibitiõeꝫ dormitõis ne mors inopinate veniēs

r̄batõꝫ ipi auferret. Obſecrauat illa facie ad faciē
cū adhuc ī t'ra ꝯūſaret' filiū ne videt quēqꝫ ſpūuꝫ
maligꝝ. ꝑmittit igit' āgelū ad eā cū hiſ. ꝟbis. tp̄s
ē te aſſumēdi ad me mrēꝫ meā ſic ei t'rā gaudio r̄-
pleſti ita fac celeſtia ḡtulari. pr̄is mei māſiões io-
cūdas igredē. ſctoꝝ meoꝝ ſpūs ꝯſolaē. ne turbe-
ris deſerēs corrūpēdū cū ſuis ꝯcupiſcētijs mūdū
adept' a celeſte palaciū. nec o mr̄ t'reat te carnis ſe
q̄ſtratõ. q̄ ad vitā vocarl ꝑpetuā. ad gaudiū īde-
ficiēs. ad pacl requieꝫ. ad ꝯūſatõꝫ ſecurā. ad refe-
ctõꝫ iterminabilem. ad lucē iacceſſibilē. ad diē ñ
veſperaſcentē. ad gloriā inenarrabilē ad meipm
tuū filiū vniūſitatl factorē. Ego ei ſū vita eterna.
dilectõꝫ. icõꝑabil'. h̄itatõ ieffabil'. lumē neſciēs te
nebras. ieſtiabil' bõitas. da ſñ trepidatõe t're qḋ
ſuū ē. Nõ te q̇ſqꝫ ḋ manu mea rapiet. qm̄ ī manū
mea ſūt oēs fines t're depõe m̄ corp⁹ tuū: q: ī vte-
ro tuo poſui diuītatē meā. ñ gl'iabit' ſup te mors.
q: vitā genuiſti. ñ obfuſcabit te caligis vmbra. q̇a
lumē pepiſti. ñ ꝯciſiõis ꝯtritõ te attiget. q̇ meū vaſ
fieri meruiſti. veni iā ad eū q̇ ex te nat⁹ ē r̄cept' a mr̄-
ni veri pignora. educatõis mercedē. lactl ⁊ eſce vi-
ciſſitudinē cohita cū vnigeito: feſtīa adhērē filio
Noui ei ꝙ alteri⁹ affectu filij ñ āguſtierl. Qui te
ꝟginē mrēꝫ exhibui. toti⁹ mūdi exhibeo te muꝝ pi
clitātiū. archā ſaluādoꝝ. ꝑõtē fluctuātiū baculū
ibecilliū. ſcalā ad celos aſcēdētiū ꝓpiciatricē pec-
cātiū. Adducā aūt apl'os ad te q̄ꝝ aſi meis ſepeli
aris maīb⁹. decet nāqꝫ vt ſpūal' mee lucl filij q̄bus
ſcīm r̄didi ſpm̄: tuū corp⁹ ſepeliāt ⁊ ipi ī tuo ad-
mirabili funē meā ꝑſonā ipleāt. P⁹ hoꝝ nar-
ratõꝫ dat āgel⁹ ꝟgini braniū palme miſſū ex pa-
diſi ꝓpagie ad cētitudīeꝫ aduſ⁹ corruptõꝫ mortl
victorie. ⁊ veſtimēta fūebria. ac celū q̄ venerat: re-
petit. b. maria ꝯuocās amicos ⁊ cognatos dixit.
Notū vob facio. me a tꝑali vita forte hodie r̄nſi
turā oꝫ ḡ vigilaē q: vnoq̇ꝫ r̄nſeūt diuīa ꝟt⁹ āge-
loꝝ ⁊ maligni ſpūs ad moriētl lectū veniūt. His
dictis oēs flē ceperūt ac dicē. Tu times facieꝫ ſpi-
rituū q̄ autoris oīm mr̄ effici meruiſti: que predo
nē inferni genuiſti q̄ ſup cherubī ⁊ ſeraphī ꝑpa-
ratū hr̄e ſoliū meruiſti: Quid igit' nos faciemus
aut q̄l'r fugiem⁹: Aderat multitudo ml'ieꝝ flētiū
⁊ dicentiū. ne ſe orphanas dereliqueret. Bt̄a aūt
virgo eas ꝯſolās ait. Si vos corruptibilium na-
toꝝ mr̄es non toleratis ab eis modicum ſepari.
quõ ego mr̄ ⁊ virgo deſiderare nõ debeo ad meū
ꝑgere filiū dei pr̄is vnigenitū: Sic q̄libꝫ vīm ali-
q̄ orbabit' filio: conſolabit' ſupſtite vel naſcituro.
Ego aūt quē vnicū poſſideo. ⁊ incorrupta maēo
quõ ad eū nõ ꝓperē anxia q̄ oīm eſt vita: dū aūt h̄
agerent'. b. ioh. adueniens quõ res ſe habeat ꝑcū
ctat'. Cui cū virgo ſuaꝫ celeſtē migratõꝫ annunci
aſſet. ille in terra ꝓſtrat⁹ cum lacrimis clamabat

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

Quid ſum⁹ nos dn̄e. qm̄ ſuꝑ nos tātas tribula-
tōes inducis: vt q̇d poti⁹ de corꝑe me nō eduxi-
ſti. vt magis viſitarer a dn̄i mei mr̄e q̄ȝ ei⁹ funeri
intereſſe: Quē ꝟgo flentē in thalamū introdu-
cens. palmā ⁊ veſtimēta oſ̄dit. ⁊ p⁹ h̄ in lecto ſibi
ad ſepulturā dato: req̇euit. Et ecce valediſſim⁹
tonitrui ſon⁹ audit᷑. turbo q̄i nubes cādida gene-
rat᷑. ⁊ apl̄i añ ianuā dom⁹ ꝟginis inſtar imbrium
collocant᷑. Qui cū de h̄ pl̄imū mirarent᷑. Johes
ad eos ꝓgrediēs reuelat q̄ bt̄e virgini ꝑ āgelū nū
ciata erāt. Qui cū oēs flerēt iohes eos ꝯſolat⁹ ē.
Deterſis igit᷑ lacrimis introierūt ⁊ bt̄aȝ ꝟginem
reuerent᷑ ſalutātes: eā adorauerūt. Et illa. Auete
filij vnigēiti mei. Et dūmō aduētū eoꝝ audiuiſſȝ.
illa eis oīa maīfeſtat. Cui apl̄i. In te celeberrima
ꝟgo (q̄i ip̄m dn̄m ⁊ mg̃rm nr̄m aſpiciētes) ꝯſola
bam̄. h̄ ſolū refrigeriū hēm⁹ ꝙ te mediatricē apd̄
deū nos hr̄e ſperam⁹. Que cū paulū noīatim ſa-
lutaſſet: ille ait. Aue impetratrix mei ſolaminis.
licȝ eī ī carne xp̄m nō viderī. cū tm̄ te ī carne video
ac ſi ip̄m videā: ꝯſoloꝛ. vſq̄ȝ ad hunc diē te genu
iſſe gentib⁹ p̄dicabā. āmodo te ad ip̄m trāſlatam
eſſe docebo. Poſt hoc ea q̄ angelus attulit ei vir
go oſ̄dit. ⁊ de lucernis vſq̄ȝ ad obituȝ non extin-
guendis admonuit. Aderāt. xx. virgines in eius
obſequium occupate. Deinde veſtimenta fune-
bria induens ⁊ oīb⁹ valedicens. corp⁹ ad exitū
ī lecto componit petro ad caput poſito. Johāne
ad pedes locato. ceteris apl̄is lectum ambienti-
bus. ⁊ dei genitricē laudantib⁹. Petrus igit᷑ in-
choans dixit. Gaude celeſtiū thalamorū ſponſa
⁊ trifidū ardui luminis candelabrū. ꝑ quā eſt eter
na claritas manifeſtata. Hos aūt. ſ. apoſtolos
ad dormitionem ſacratiſſime virginis ꝯueniſſe te
ſtat᷑ beat⁹ german⁹ cōſtantinopolitan⁹ archiep̄s
dicens. Licet ineuitabilē mortem o dei genitrix
humane nature ſuſcepis. non tm̄ dormitabit ne-
q̄ȝ dormiet qui nos cuſtodit oculus tuus. Nō eīm
ſine teſtimonio trāſmigratio tua. nec mendax doꝛ
mitō. Celum enarrat gl̄iam eoꝝ q̇ ſuꝑ te cecine-
runt. terra de illis exhibet veritatē. nubes vocife-
rant honorē qui ex eis tibi adminiſtrat⁹ ē. angeli
factū in te obſequiū p̄dicant. q̄ videlicet apl̄i ad
te in hierl̄m ꝯuenerunt. Magn⁹ q̄ȝ dyoniſius
ariopagita hoc idē teſtat᷑ dicēs. Nos vt nr̄i ⁊ ip̄e
⁊ multi ex fratrib⁹ nr̄is ad viſioneȝ corꝑis quod
dn̄m ſuſcepit: cōuenimus. p̄ſto aūt erat iacobus
frater dn̄i. ⁊ petrus eximia ⁊ maxima theologo-
rum ſummitas. Deinde placuit ꝙ poſt viſioneȝ
vniuerſi ſummi ſacerdotes hymnizarent. prout
vnuſquiſq̄ȝ eſſet ſufficiens immēſe ꝟtutis boni-
tate viuifice infirmitatis. Subſecutus aūt ſc̄tus
coſmas ſuam narratōem ait. Poſt h̄ aūt tonitru
um magnū totā domum cōcuſſit. ⁊ ſp̄us fragrās
domū tāta ſuauitate repleuit vt cūctos q̇ aderāt
exceptis apl̄is ⁊ trib⁹ virginib⁹. lucernas geſtāti-
b⁹. ingēs ſopoꝛ opprimēt. dn̄s eīm cū multitudine
angl̄oꝝ deſcēdens: aīaȝ mr̄is ſue aſſumpſit. tāta
aūt ei⁹ aīa claritate reſplēduit. vt null⁹ apl̄oꝝ ī eā
reſpicē poſſet. Dixitq̄ȝ dn̄s petro. Corpus mr̄is
mee cū oī reuerētia ſepelite ⁊ trib⁹ dieb⁹ illud cuȝ
diligētia cuſtodite. Ego q̇ppe tūc veniā ⁊ illd̄ ad
īcorruptōȝ trāſferā. ⁊ ſimili mecū claritate induā
vt id qd̄ acceptū ē. ⁊ id qd̄ accepit pit᷑ ꝯueniāt. ⁊
ꝯcordēt. Refert q̄ȝ ⁊ idē ſc̄s Coſmas terribi
le ⁊ mirabile miſteriū. qd̄ nō indiget naturali diſ-
cuſſiōe. nec curioſa inueſtigatōe cū oīa q̄ d̄ dei ge
nitrice dicūt᷑ ſint ſuꝑnaturalia ⁊ admirāda ⁊ tre-
mēda potiuſq̄ȝ inueſtigāda. Egreſſa (vt ait) de
corꝑe ei⁹ aīa. hec ꝟba ꝓtulit corp⁹. Gras tibi a-
go dn̄e q̄ tua digna ſū gl̄ia. Memēto mei qm̄ tu
um ſū figmentū ⁊ tuū ſeruaui depoſitū. Exꝑgefa
cti ſūt (vt ait) ceteri vidētes ꝟginis corp⁹ exanie
ꝯtriſtati ꝑlimum ac gemere ceperunt. Tollentes
igit᷑ apl̄i corpus ad monumentū ferebāt. Inci-
piente petro pſalmum. In exitu iſrl̄ de egypto.
chori q̄ȝ angeloꝝ ꝟginem laudant. ita ꝙ hierl̄m
ad tātam gl̄iam eſt ꝯcuſſa. Tūc ſummi ſacerdo-
tes cū gladijs ⁊ fuſtib⁹ multitudinem mittūt. vn⁹
aūt impetu furiēs ad grabatū acceſſit. cupiēs ad
terrā trahere corp⁹ genitricis dei marie. q̄ quia in
digne trahere nitit᷑. ei⁹ tactu merito priuat᷑. vtra-
q̄ȝ nanq̄ȝ man⁹ a cubitis euulſa abſcidit᷑ illiſq̄ȝ ad
grabatuȝ pendentib⁹. dolore horribili cruciatur
Implorat aūt veniam ⁊ ꝓmittit emendam. Cui
petrus nullatenus veniā cōſequi poteris niſi cor-
pus ꝑpetue virginis oſculeris. ⁊ xp̄m ex ea ꝓpa-
gatum dei filiū eſſe ꝯfitearis. Qd̄ cum feciſſȝ ma-
nus vn̄ auulſe fuerant cubitis ſunt adiuncte. Ac
cipienſq̄ȝ petrus vnū dactilum ex palma dedit il
li. dicens. vade ingredere ī ciuitatē ⁊ pone ſuper
infirmos. ⁊ oēs q̄ crediderint recipient ſanita-
tē. Peruenientes igit᷑ apl̄i ad prediū gethſema
ni inuenerunt ibi ſepulchrū ſimile xp̄i ſepulchro
mirifico. vbi corpus cuȝ multa reuerentia poſue
runt. illud ſublimiſſimum dei vas tangere nō au-
dētes. ſed hincinde apprehēſa ſindone deponen-
tes. Quo facto dū apl̄i ⁊ diſcipli dn̄i iuxta man-
datū dn̄i circa ſepulchrū ſtarēt. tercio die nubes
ſplēdidiſſima ſepulchrū circumdedit. voces an-
gelice reſonant. ineffabilis odoꝛ ſentit᷑. fit oīb⁹
ſtupoꝛ immenſus. dum dn̄m illuc cernerēt deſcē
diſſe ⁊ corpus virginis cū gl̄ia tamimmenſa trāſ-
ferre. Oſculantes igit᷑ apl̄i ſepulchrū. in domum
euangeliſte. ⁊ theologi ſancti iohānis reuerſi ſūt
tante virginis cuſtodem laudantes. Unus au-
tē ex apoſtolis ſolennis defuit. qui tanta mirabi
lia audiens et admirans: Sepulchrum ſibi ap-

periri inſtanti⁹ poſtulabat. vt hoꝝ oīm ꝯgnoſce-
ret veritatē. qđ cū apl'i rēnuerēt. ſufficere ſibi tā-
toꝝ teſtimoīa aſſerētes. ne forte ſi ħ infideles itel
ligerēt: corp⁹ furto ſublatū eē pdicarēt. Jlle ꝯtri-
ſtat⁹ dicebat. cur me ſileꝫ vobis coīs nr̄i thezauri
portōe frandatis. Tādē ſepulchrū apiētes cor-
p⁹ mīme inuenerūt. ħ tm̄ veſtimēta ꝛ ſindonē repi-
ērt. Jn euthimiata q̄ꝫ hyſtoria li. iij. ca. xl. ſcts
german⁹ ꝯſtātinopolitan⁹ archieps ſe repiſſe di-
cit (qđ ꝛ magn⁹ damaſcen⁹ ſilr atteſtat') ꝙ ſācte
memorie pulceria auguſta. cū apud ꝯſtātiopoli
mltas eccias erexiſſet. int' ceteras apud balther-
nas. admirabilē eccl'iaꝫ tpe martiani imꝑatoris.
ad honorē ſacre virgis edificauit. ꝛ ꝯuocās iuue
nalē archiepm hieroſolimitanū. ꝛ alios paleſtine
epos. q̄ tunc ī vrbe regia morabant' ꝓpter ſyno-
dū q̄ facta eſt calcedone: dixit eis. Audiuim⁹ cor-
pus ſctiſſime v̄ginis ī pdio gethſemani tumula-
tū. volum⁹ igit' ad cuſtodiā hui⁹ vrbis corp⁹ illđ
cū debita reuerētia huc trāſferre. Cui cū iuuena-
lis rn̄diſſet corp⁹ illud ſic ex antiq̄s hyſtorijs ꝯpe
rerat ī gloriā eē trāſlatū ꝛ ſola veſtimēta ī monu-
mēto cū ſindone remāſiſſe. Jpa veſtimenta dict⁹
iuuenalis ꝯſtātinopolim miſit ꝛ ī dicta eccia ho-
norifice collocauit. nec me quiſq̄ꝫ ꝓprio hoc ar-
bitret' ſenſu finxiſſe. ſed ea poſui que ꝑ doctrinaꝫ
ꝛ ſtudium lectōis coꝝ didici. q̄ veriſſima traditio
ne a priorib⁹ acceperunt. Hucuſq̄ꝫ ſunt verba q̄
in pdicto ſermōe habent'. Veruꝫ iohānes da
maſcenus q̄ ꝛ ip̄e grecus extitit. plura mirāda de
hac ſacratiſſima virginis aſſumptione ꝓſecut⁹ ē
Ait em̄ in ſermonib⁹ ſuis. Hodie ſacratiſſima v̄
go celeſti templo inuehitur. hodie ſacra ꝛ anima
ta archa que intra ſe ſuum tulit artificem in tem-
plo nō manufacto reponit'. hodie ſacratiſſima co
lumba innocens ꝛ ſimplex euolans ex archa. i. ex
corꝑe qđ deū ſuſcepit: pedib⁹ ſuis requieꝫ adinuenit
Hodie immaculata v̄go terrenaruꝫ paſſionum
neſcia. imo celeſtib⁹ intellectib⁹ erudita. nō in ter-
rā abijt. ſed vere celū aīatum appellata: in celeſti-
b⁹ tabernaculis habitat. Licet em̄ naturaliter ſa
cerrima beata aīma tua a gl'ioſo tuo corꝑe ſepa-
ret'. et ſepulture corpus tradatur. veruntm̄ nō ma
net in morte. nec diſſoluit' a corruptōe. Cuius ei
parientis virginitas inuiolata permanſit: huius.
ꝛ migrantis corpus irreſolutum ꝑ oīa perſeue-
rat. ꝛ ad meliorem ſanctioremq̄ꝫ vitam traducit'
nō morte diſſolutum ſed ꝛ iā eterna ſecula ꝑmā-
ſurum ſicut em̄ ſol iſte ſplendidus ac luciſſim⁹
ſub lunari corpore latens ad breuē horam vide-
tur q̄dammodo deficere. tm̄ ip̄e ſuo nō priuabit' lu
mīe hn̄s in ſe ꝑhennē fontē luīs. ſic ꝛ tu fons veri
luminis. incōſumptus vite thezauros. licet quodā
breui interuallo tēpis corꝑaliter morti ſis addi-
cta. tm̄ copioſe nobis infundis indeficiētis lumis
claritatē. Hinc ſacra tua obdormitō nō ē mors
appellāda. ħ trāſmigratō ſiue receſſus ſeu magis
ꝓprie aduent⁹. diſcedens em̄ a corꝑe aduenis ce-
lo. tibi obuiāt angli ꝛ archangeli. aſcēſū tuū hor-
rēt ſpūs īmūdi. Nō iuiſti v̄go bta ī celū vt hely-
as. neq̄ꝫ vt paul⁹ vſq̄ꝫ ad terciū celū aſcēdiſti. ſed
vſq̄ꝫ ad regalē thronū filij tui attigiſti. Mors ali
oꝝ ſctoꝝ bene dr̄. eo ꝙ ip̄os beatos exhibet. ī te
aūt hoc locū nō hꝫ. mors em̄ tua nō btitudo tua
ħ nec trāſmigratio tua nec ꝑfectio tua. ſed nec re
ceſſus largitur tibi beatitudinis ſecuritatem. om
nium em̄ bonorum que humanam mentem exce-
dunt. tu principiū mediuꝫ ꝛ finis. Tua ſecuritas
ꝛ vera perfectio. ꝛ ſine ſemine ꝯceptō diuina in-
habitatio. Unde vere dixiſti. nō a morte. ħ ab ip
ſa cōceptōe ab omnibus generationibus te bea-
tificari. Hinc te mors nō beauit. ſed tu mortem
clarificaſti. ſoluens eius meſticiam morteq̄ꝫ cō-
uertens in gaudium. Si em̄ deus dixit. Ne forte
ꝓthoplaſtus extendat manū ſuam ꝛ arripiat de
ligno ꝛ viuat ineternum. Quō q̄ ip̄am vitā por-
tauit. vitam ſine principio vitā ſine fine. nō viuet
in ſeculum ſempiternū: Olim deus parentes hu
mani generis in morte peccati dormientes. inobe
dientie precipitio iā ſepultos. peccati crapula iā
fetentes. exules de paradiſo expulit. Nunc autē
hanc que toti humano generi vitā attulit. dei ac
patris obedientiam exhibuit. totius paſſionis ī-
miſſioneꝫ excuſſit. quō paradiſus nō ſuſcipiet. ce-
lum gaudens ianuas non patefaciat: Eua ſerpē
ti aurem exhibuit. peſtiferum virus hauſit. volu-
ptatibus illicitur. partus dolori ſubijcitur. ꝛ cum
adam condemnatur hanc aūt vere beatam que
verbo dei aurem inclinauit quaꝫ ſpirituſſanctus
repleuit. que paternam miſericordiam ī vtero ba
iulauit. que ſine viri contactu ꝯcepit. ſine dolore
peperit. quō mors abſorbet. quō corruptio au-
deat aliq̄d in corpus quod ip̄am vitam portauit.
Addit q̄ꝫ idē damaſcenus in eiſdem ſermonib⁹
dicens. Uerum apl'os q̄ vbiq̄ꝫ terraꝝ diſpſi. ho
minum piſcationi vacabant. ſagena verbi dei ho
mines de profundis tenebrarum ad celeſtem mē
ſam curie ſeu ſolennes patris nuptias educentes
diuinum preceptum quaſi ſagena quedam. vel
nubes e finibus terre hieruſalem contulit. vltra
quaſdam aquas congregans et colligens. Tunc
quidam Adam et Eua primi parentes exclama-
uere. Ueni ad nos o ſacrum et ſalutiferum cela-
rium. que noſtrum impleſti gaudium. Econtra
ſanctorum caterua que corporaliter aderat dī-
cebat. mane nobiſcum conſolatio noſtra. nec de-
relinquas nos orphanos quaꝫ habemus laboꝝ
ſolacium. ſudorum refrigerium. tibi viuenti con-

niuere tibi morïēti ꝯmori glioſū. Nobis eñ hec
vita amara ē tua deſtitutis pñtia. ⁊ his ſil'ia vt ar
bitror apl'i cū reliq̄ plenitudīe eccl'ie crebris ſingl'
tibꝫ q̄relas iterrūpētibꝫ ꝓponebāt. Jlla ad filium
ꝯuerſa: ait. Tu dilectis filijs q̄s fres appellaře pla-
cuit. de meo diſceſſu dolētibꝫ fias ꝯſolator. ⁊ ipo-
ſitōi manuū meaꝝ appone bñdictōꝫ ſup bñdictō
nē coꝝ. Deīde extēdēs manꝰ fideliū collegiū bñ-
dixit ⁊ addidit. Jn manꝰ tuas dñe ꝯmēdo fili ſpi
ritū meū ſuſcipe aīaꝫ meā tibi dilectā. quā iculpa
tā ſeruaſti tibi. ⁊ ñ terre ꝯmēdo corpꝰ meū. cuſto-
di illud integꝝ qđ tibi ihabitare ꝯplacuit. trāſfer
me ad te vt vbi tu es viſceꝝ meoꝝ ꝑtus ſim ⁊ ego
tibi cohabitans. illic itaqꝫ talia ſunt audita. Sur
ge vēi itaqꝫ dilecta mea. O pulcra ī mľieribꝫ. pul-
cra es amica mea: ⁊ macula ñ ē ī te. Hec bt̄iſſima
ꝟgo audiēs ꝯmēdabat in manꝰ filij ſpm̄ ſuuꝫ. ꝑ-
fuſis apoſtoli lacrimis. figūt oſcula tabernaculo
dñi bñdictiōe ac ſctitate ex cōtactu ſacri corpo-
ris adimpleti. Tūc morbi ⁊ demōes fugant' aer ⁊
celum ſāctificat'. ſpūs aſcenſiōe. terra corpis dpo
ſitōe aq̄ ꝟo ablutōe. Abluit' eñ ſacꝝ corpus aq̄
mūdiſſima. ñ ab ipa mūdatū: ꝫ ab ipo ſāctificata.
Deinde ſacrum corpus munda ſindone inuo-
lutū. lecto ſupponit'. lampades chorūſcāt. vnguē
ta redolēt. hymni angelici reſonant. Apl'is autē
alijſqꝫ ſāctis q̄ aderāt diuinas odas modulanti-
bus. archa domini e monte ſyon ſacris apl'orum
ceruicibꝫ impoſita. ad ſacratiſſimam villam geth
ſemani adducit'. angelis añcedentibꝫ ſubſequen
tibuſqꝫ alijs ſacrum corpꝰ vehētibꝫ tota eccl'ie ple
nitudine cōcomitante. Affuerunt ⁊ quidā iudeo-
rum fermento veteris malicie obſtinati. Referūt
etiā cum iā e monte apl'i deſcenderēt. ſacrū corpꝰ
dei genitricis ferentes. hebreū quendā organum
dyaboli temerario actū impetu: dyabolicoqꝫ im
pulſum incurſu. ad ſacrum corpus acceſſiſſe. ad
qđ angeli trepidabāt accedere. Ac vtraqꝫ manu
furibunde lectū arripiens ad terrā traxiſſe. Fert'
tñ manus illi tanq̄ꝫ lignū arida decidiſſe. Eratqꝫ
videre tanq̄ꝫ truncū inutilē. donec fides mentē al
terauerit. ſuiqꝫ ſceleris penituit ingementeꝫ. Hi
aūt qui portabant feretrum. ſtetere donec miſer
imponens manum ſacratiſſimo corpori. ad tactū
eiꝰ in ſtatū priſtinū reuocat'. Jnde igi͛ addit' geth
ſemani. vbi oſcula. ꝯplexus. hymni ſacri lacrime
ſudoris gutte fluētes. ⁊ ſi ſacrū corpus venerabi-
li in ſepulcro ponitur. ſed non eſt derelicta aīma
tua in inferno. nec corpus tuum vidit corruptio-
nem. Decebat aūt dei ſacrarium. fonteꝫ indefoſ-
ſum. agrum inaratū: vineā non irrigatam oliuam
fructiferam. terre gremio non teneri. Decuit ma
trem a filio ſublimari. vt ad ipm̄ aſcēdat ſicut ad
ipſam deſcenderat. vt que in ꝑtu ſeruauit ꝟgita-
tē poſt mortē corpꝰ nō videret corruptōꝫ ⁊ q̄ cre-
atorē portauit ī ſinu: ī diuinis tabernacul' ꝯmore
tur. ⁊ quā pr̄ deſponſauit: ī ſpōſā ī celeſtibꝫ thala-
mis ꝯſeruet'. ⁊ a mr̄e q̄ ſūt filij poſſideāt'. H' dama
ſcenꝰ. Sc̄tus q̄ꝫ augu. ī quodā ſermōe eiꝰ ſacra
tiſſimā aſſumptōꝫ multiplr̄ oñdit dicēs. De ſctiſ
ſimo corpe ꝑpetue virginis eiuſqꝫ ſacre aīme aſ-
ſūptōe loq̇ ſuſcipiētes. H' primū dicimꝰ. q' ī ſcri-
pturis poſtq̄ꝫ eā dñs ī cruce diſcipl'o ꝯmēdauit.
nihil đ ea repit'. ꝑterq̄ꝫ qđ lucas ꝯmemorat ī acti
bꝫ: dicēs. Hi oēs erāt ꝑſeuerātes vnanimit' ī oro
ne cū maria mr̄e ihu. Quid ḡ de morte. q̇d de eiꝰ
aſſūptōe dōm ē. vñ ſcriptura nil ꝯmemorat. niſi
q̄rēdū rōe qđ ꝯſentiat ꝟitati: Fiat ḡ ipa veritas
autoritas. ſine qua nec valet autoritas. Memo-
res igit' ꝯditōis humane mortē illā ſubyſſe tp̄alē
dicere nō metuimꝰ. Sed ſi dicimꝰ eā reſolutā in
cōmunē putredinem. vermē ac cinerē. deliberā-
dum eſt ſi tāte cōueniat ſctitati tāte aule dei pre-
rogatiue. Scimus eñ dictū primo ꝑenti: q꞉ pul-
uis es ⁊ in puluerem ibis. Hāc cōditōeꝫ caro xp̄i
euaſit. que corruptōꝫ non ſuſtinuit. Excipit' er-
go ab illa generali ſententia de ꝟgine ſumpta na
tura. Mulieri quoqꝫ dñs dixit. Multiplicabo
erumnas tuas. Jn dolore pies. Erumnaꝫ maria
ſuſtinuit. cuius aīmā gladius ꝑtrāſiuit. Sed ſine
dolore genuit. Maria ergo ⁊ ſi cōmunicat erum-
nis eue. nō tñ cōmunicat ꝑturiēdo cū dolore. Ex
cipit' ergo a quibuſdā generalibꝫ quā tāta attol-
lit dignitatis ꝓrogatiua. Si ergo eā dicimꝰ mor-
tem ſubyſſe nec tñ vinculis eius retineri. nūquid
impium erit: Si voluit dominus integram ma-
trem virginitatis ſeruare honorē. cur nō velit in-
corruptam a putredinis ſeruare fetore: Nunq̇d
non pertinet ad benignitatem domini. matris ſer
uare honorem. qui legem ſoluere nō venerat. ſed
adimplere: Qui eñ in vita ꝑ̄ ceteris illam gra-
tia ſui conceptus honorauit: pium eſt credere eā
in morte ſingulari ſalutatione. et ſpeciali gracia
honoraſſe. Putredo et vermis humane eſt ob-
probrium conditionis. Ab hoc obprobrio cum
iheſus ſit alienus. natura marie excipitur. quam
iheſus de ea aſſumpſiſſe probatur. Caro eniꝫ hie
ſu caro eſt marie. quam ſuper aſtra tranſuexit.
honorans omnem humanam naturam ⁊ multo-
magis maternam. Si natura matris eſt filius cō
ueniens eſt vt ſit et filij mater. Non q̄ꝫtū ad vni-
tatem perſone. ſed q̄ꝫtum ad vnitatem corpora-
lis nature. Si enim vnitatem facere poteſt gra-
tia ſine proprietate ſpecialis nature. q̄ꝫtomagis
vbi gratie vnitas et corporalis et ſpiritualis na-
tiuitas. vnitas gratie eſt. vt diſcipulorum in chri
ſto de quibus dicit. vt ſint vnum ſicut et nos. et
poſtea. pater volo vt vbi ſum ego et illi ſint mecū

Si igit᷑ ſecū habere vult eos q̄ hic ſua fide iūcti
vnū cū eo eſſe indicant᷑. Quid exiſtimādū ē ꝺ ma
tre vbi digna ſit haberi niſi in p̄ñtia filij. q̄ntū igi
tur intelligo q̄ntū credo marie aīa excellētiori q̄-
dā p̄rogatiua a filio honorat᷑ poſſidēs ī xp̄o cor-
p⁹ ſuū qđ genuit glorificatū. ⁊ q̄re n̄ ſuū p̱ quod
genuit. Si nō obuiauerit nec dū pſpecta autori
tas vere credo. ⁊ p̱ qđ genuit. q꞉ tāta ſctificatō di
gnior ē tā celo q̄ꝫ terra. Thronū dei thalamū ſpō
ſi. domuꝫ dn̄i atq̄ꝫ tabernaculū xp̄i. dignū ē ibi eē
vbi ipſe ē. Tā ꝓcioſū theʒaurū digni⁹ ē celū q̄ꝫ t᷑-
rā ſeruare. Tātā integritatē merito incorrupti-
bilitas. nō putredis vlla reſolutō ſequit᷑. Illđ ſa-
cratiſſimū corp⁹ in eſcā vermibꝫ traditū. q꞉ ſenti-
re nō valeo: dicē ptimeſco. Quā exiſtimatōꝫ ꝓ-
cul ꝓpellit incompabilis gratie munus. quod me
dicere multaꝝ ſcripturaꝝ ꝯſideratō inuitat. Su
is aliquando miniſtris veritas ait. Ubi ego ſum
illic ⁊ miniſter meus erit. Si hec eſt generalis ſē-
tentia omnium. p̱ fidem ⁊ opationem chriſto mi-
niſtrantiū. quantomagis quodāmodo ſpeciali-
ter marie q̄ abſq̄ꝫ dubio om̄i opere miniſtratrix
extitit. que hūc in vtero geſſit. partūq̄ꝫ ꝓfuſum a-
luit ⁊ fouit. ⁊ in p̄ſepio reclinauit. ⁊ fugiens in egi
ptum abſcondit. ⁊ om̄em infantiā ei⁹ ꝓſecuta vſ
q̄ꝫ ad crucē. ab eius nō receſſit conſectatu. Non
potuit aūt eius diuinitatis nō eſſe credula. que ſe
nouerat hunc nō virili ſemine ſed diuino ſpira-
mine concepiſſe. Unde de filij poteſtate tanq̄ꝫ ꝺ
dei virtute non nutabūda deficiente vino dixit.
Uinum nō habent. ſciens eum hoc potuiſſe. qđ
eum mox contigit miraculo cōpleuiſſe. Ecce igi-
tur maria fide ⁊ opere xp̄i miniſtratrix. ſi ibi non
fuerit vbi xp̄c miniſtros ſuos vult eſſe. vbi ergo
erit: ⁊ ſi ibi fuerit nunq̇d equali gratia: Et ſi eq̄-
li gratia vbi equa dei cenſura qui reddit vnicui-
q̄ꝫ ſꝫm merita ſua. Si merito pre omnibus marie
viuenti tanta eſt gratia donata ⁊ gratia mortue
erit minuenda: abſit. Si em̄ omnium ſanctorum
mors eſt precioſa: marie ſane eſt precioſiſſima.
Confitendum igitur cenſeo mariam ad eternita
tis gaudium aſſumptaꝫ. benignitate chriſti ⁊ ho
norabilius ſuſceptam ceteris. quaꝫ gratia hono
rauit pre ceteris. atq̄ꝫ ad communem humanita
tis conditionem non eſſe adductā poſt mortē pu
tredinis. videlicet vermis ⁊ pulueris. que ſuuꝫ et
omnium genuit ſaluatorem. Si elegit diuina vo
luntas inter igneum flammas puerorū veſtimen
ta ſeruare illeſa. Cur abnuat ī matre ꝓpria quod
elegit in veſtē aliena. Jonam ſeruare in ventre ce
ti incorruptum voluit ſola miſericordia. mariam
incorruptam non ſeruabit gratia: Seruatus eſt
daniel ī intemperatiſſima fame leonum. nō ſeruā
da eſt maria tantis donata etiam meritis digni-
tatum. Hec ergo cuncta que diximꝰ. q꞉ naturaꝫ
nō ſeruaſſe cognoſcimus. in integritate q̄ꝫ marie
plus grām q̄ꝫ naturam potuiſſe nō dubitamus.
Xp̄c ꝯletari facit mariam aīa ⁊ corp̱e in ſe ꝓprio
filio. Nec vllam ſequi corruptionis erumnā quā
nulla ſecuta eſt tm̄ pariendo filium integritatis
corruptio. vt ſit ſemp̱ incorrupta quam tanta ꝑ-
fudit gratia. ſit integraliter viuens. que oīm inte-
gram genuit vitam. Si ergo dixi vt debui appro
ba xp̄e tu et tui. Si vo nō vt debui. Ignoſce ob-
ſecro tu ⁊ tui. Finit legenda de aſſumptiōe caſtiſ-
ſime ac intemerate virginis marie.

Sequitur legenda ſancti
Bernhardi abbatis deuotiſſimi.

Ernhardus dr̄ a

ber quod eſt puteus vel fons. ⁊ nar-
dus que eſt (vt dicit glo. ſup̱ cantica)
herba hūilis ⁊ calide nature ⁊ odorifera. fuit em̄
calid⁹ in feruenti amore. humilis in ꝯuerſatione
fons in doctrine emanatōe. ⁊ puteus in ſcīe ꝓfun
ditate. ⁊ odoriferus ī fame ſuauitate. Eius vitaꝫ
vuilhelm⁹ abbas ſc̄ti theodorici ſoci⁹ b̄ti bern̄. ⁊
bernaldus abbas clareuallis ſcripſerūt.

Ernhardus in

burgundia caſtro fontāis ex no-
bilibus valde et religioſus pa-
rentibus ortus eſt. Cuius pr̄ de-
celin⁹ miles ſeculo ſtrennu⁹. nec
minus deo religioſus. Mater vero aleth nuncu-
pata eſt. Hec ſeptem filios genuit. ſex mares. et
feminam vnā. Mares aūt oēs monachos futu-
ros feminā aūt ſctimonialē. Mox at̄ vt filiū par
tu ediderat: manibꝫ ꝓprijs ip̄m deo offerebat. Ali
enis vberibꝫ ipſos nutriri refugiebat. quaſi cū la-
cte materno materni q̇dāmō boni infundēs eis
naturā. Cum aūt creuiſſent q̄ꝫdiu ſub manu eius
erāt: heremo magiſq̄ꝫ curie nut᷑ebat. Cibis groſ-
ſioribꝫ ⁊ coibꝫ paſcēs eos. q̄i ꝯtinuo ad heremuꝫ
t᷑nſmittendos. Cū igit᷑ terciū filiū. ſ. bernharduꝫ
adhuc geſtaet ī vtēo vidit ſōniū p̄ſagiū futuroꝝ
catellū. ſ. totū candidū totū in dorſo ſubrufum et
latrātē in vtero ſe hr̄e. Qđ cū cuidā viro dei ex-
poſuiſſet. ille ꝓphetica voce r̄ndit. Optimi catuli
mr̄ eris. qui dom⁹ dei cuſtos futur⁹ magnos ꝯ̄ ini-
micos dabit latrat⁹. Erit em̄ p̄dicator egregius
⁊ multos medicinalis lingue grā curatur⁹. Cū
aūt bern̄. adhuc puerulus eſſet. ⁊ ḡui dolore capi
tis egrotaret. venienteꝫ ad ſe mulierculā. vt dolo
rem ſuis carminibus mitigaret: cum indignatiōe
nimia exclamans repulit ⁊ abiecit. pueruli at̄ bo-
no zelo miſc̄die dei n̄ defuit. ſꝫ tūc ꝯtīuo ſurgēs li-

beratū ſe eē ꝯguit. In ſacratiſſima dñice nati-
uitatis nocte cū puer bernhardus matutinale of
ficiū ī eccīa expectaret. ⁊ q̄ hora noctis xp̄c natꝰ
fuiſſet ſcire cuperet. apparuit ei puerulꝰ iħs q̄ı ite
rū an̄ ocl'os ſuos naſcēſ ex vtero mr̄is. Vn̄ q̄ȝdiu
vixit hāc fuiſſe horā natiuitatis dñice ſꝑ putauit
Ab illa ḡ hora ī his q̄ ad illud ꝑtinēt ſacramētū.
⁊ ſenſꝰ ei ꝓfūdior ⁊ ſermo copioſior datꝰ ē. Vn̄ ⁊
poſtmodū ī laudē genitricꝭ ⁊ geniti. int' ipa ſuoꝝ
tractatuū īitia īſigne opuſculū edidit. ī q̄ illā lecti
onē euāgelicā. Miſſꝰ ē gabriel āgelꝰ explanauit.
Vidēs ātiquꝰ hoſtis ꝓpoſitū pueri tā ſalubre:
eiꝰ caſtitatꝭ ꝓpoſito inuidit. mlt'oſq; ſibi laqos tē
ptatōis oppoſuit. Cū eīm aliqn̄ ī quādā feīaȝ ocu
los defixos aliq̄ȝdiu tenuiſſet. ꝯtinuo d' ſeipo eru
beſcēs. ī ſemetipm ſeueriſſimꝰ vltor inſurgit. ac in
ſtagnū gelidaꝝ aquaꝝ inſiliēs. tādiu ibidē ꝑmā-
ſit donec pene examis infectꝰ ꝑ grāȝ dei a calore
carnalis ꝯcupiē totꝰ rfriguit. Circa idē tempꝰ
inſtinctu demonis puella quedaȝ in lectum dor-
mientis ſe nudam iniecit. quā ille ſentiēs cuȝ om̄i
pace ⁊ ſilentio ꝑtē ei lectuli quam occupauerat:
ceſſit ⁊ in latus alteꝝ ſe cōuertens: dormiuit. Mi-
ſera vero illa aliq̄ȝdiu ſuſtinens ⁊ expectans. de-
nuo palpans ⁊ ſtimulans. nouiſſime cum imobi-
lis ipē ꝑſiſteret. illa licet impudentiſſima eēt eru-
buit. ⁊ horrore ingenti atq; admiratiōe perfuſa.
ſurgens aufugit. Cum iteꝝ in domo cuiuſdaȝ
matrone hoſpitaret' illa adoleſcentem aſpectu
decorū conſiderans: vehementer ī ꝯcupia eiꝰ ex-
arſit. Cū aūt ſeorſū lectū ſibi ſterni feciſſet ipa in
pudenter et ſilenter de nocte ſurgens ad eū acceſ
ſit. Quā ille ſentiens ꝯtinꝰ exclamauit latrones
latrones. Ad quā vocē mulier fugit. Familia ſur
git. lucerna accenditur. latro querit'. ſed minime
inuenitur. ad lectul'os ſinguli redeunt. quieſcunt
ceteri. ſed nō illa miſera requieſcit. nā denuo exur
git bernhardi lectulum petit. Sed ille latrones
latrones denuo exclamauit. latro iteruȝ q̄rit' ſed
nequaq̄ȝ ab eo q ſolus nouerat: publicatur. vſq;
tercio improba mulier ſic repulſa vix tandē me-
tu vel deſperatiōe victa ceſſauit. Cū aūt ſequen-
ti die iter ageret. arguentes eū ſocij q̄ totiens la-
trones ſomniauerit. ꝑquirebant. Quibꝫ ille ait.
Veraciter hac nocte inſidias ſum ꝑpeſſus latro
nis. q: hoſpita mihi nitebat' auferre theȝaurum
irrecupabilē caſtitatis. Perpendēs igit' non
eē tutum cohabitare ſerpenti. fugam meditari ce
pit ⁊ ordinē ciſtercienſiū extunc ingredi delibera
uit. Qd̄ cū fr̄es eiꝰ cognoſcerent ⁊ eum ab hꝯ ꝓpo
ſito modis om̄ibꝫ ꝓhiberent. tātā ei grāȝ dn̄s cō-
tulit vt n̄ ſolū ipē a ꝯuerſione nō ꝓhiberet'. ſ; oēs
fr̄es ſuos ⁊ mlt'os alios ad religionem dn̄o lucra
ret'. Gerardus tn̄ frater eiꝰ miles ſtrennuus. hec
fr̄is v̄ba vana putabat. ⁊ eiꝰ oīno monita repelle
bat. Tūc bernhardꝰ fide iā ignēꝰ ⁊ fr̄no caritatis
ȝelo mirūimmodū exaſꝑatꝰ. Scio inq̄t fr̄ mi. ſcio
ſola vexatio ītellectū dabit auditui. Digitūq; la-
teri eiꝰ apponēs veniet inq̄t dies ⁊ cito veniet q̄n
lācea larꝰ hoc ꝑforabit ⁊ ad cor tuū ꝯſilio q̄d a' i
cis viā dabit. Pꝰ paucos dies Gerardꝰ ab ini-
micis capit' ⁊ ī loco cui fr̄ digitū impoſuerat ifrā
lāceā geſtās trahit'. ⁊ ī cuſtodia vīculat'. Ad quē
bernhardꝰ veniēs cuȝ ſibi loq̄ nō ꝑmitteret'. ad
eū exclamauit. Scito fr̄ gerarde q: ī ꝓ primo itur
ſumꝰ ⁊ monaſteriū ītraturi. Eadē nocte ꝯpedes
de eiꝰ pedibꝫ ceciderūt. ⁊ oſtio ꝑ ſe apto letꝰ aufu-
git. Indicauit fr̄i ſe mutaſſe ꝓpoſitum ⁊ fieri velle
monachū. Anno ab incarnatōe dn̄i. Mcxij. a
ꝯſtitutōe domꝰ ciſtercienſiū. xv. Seruus dei berñ.
annos nactus circiter. xxij. cum ſocijs ampliuſq̄ȝ.
xxx. ordinē ciſtercieñ. ingreſſus eſt. Cum aūt bern-
hardus cuȝ fratribꝫ ſuis domū paternā egredere
tur guido ꝑmogenitus vidēs minardū frēm ſuū
minimū puerū ludentē in platea cū pueris. Eya
inquit frater minarde ad te ſolum reſpicit oīs ter
ra poſſeſſionis nr̄e. Cui nō pueriliter puer rn̄dit.
Vos ḡ celum hēbitis ⁊ mihi ſolū terrā relinq̄tis
Non ex equo diuiſio facta eſt hec. Modico igit'
tpē cū pr̄e remanſit. ſ; fratres poſtmodum ſecu-
tus ē. Ingreſſus igit' ordineȝ ſeruus dei bern̄. ita
totus in ſpm̄ abſorptꝰ ē. ⁊ deo tal'r occupatꝰ q̄ iā
nullis ſenſibꝫ corpis vteret'. Iam q̄ppe annum in
cella nouiciorū exegerat. et adhuc an domus ha-
beret teſtitudinē ignorabat. Multo tpē eccleſieȝ
intrans ⁊ exiens in capite vbi tres erant vnaȝ tm̄
putabat eſſe feneſtrā. Abbas aūt ciſtercienſis
fr̄es ad edificandā domū clareuallenſis miſit. et
eis bernhardum in abbatia p̄fecit. qui multo ibi
dem tempe in nimia pauptate degebant. ⁊ pulm̄
ta ſepius ex folijs fagi ꝯficiebant. vigilabat autē
ſeruus dei vltra poſſibilitatē hūanā. Nullus em̄
tp̄us ſe magis ꝑdere ꝯq̄ri ſolebat q̄ȝ q̄ dormiuit.
idoneā ſatis reputans ꝯpatōeȝ ſomni ⁊ mortꝭ vt
ſic dormiētes videant' mortui apud hoīes. quō
apd̄ deū mortui pc̄tis dormiētes. Vn̄ etiā ſiquē
forte durꝰ ſtertentē audierit ſeu minus ꝯpoſite
viderit iacentē. pacienter ferre vix poterat. ⁊ car-
nalit' ſeu ſeculariter eū dormire cauſabat': Ad co-
medendū vix aliq̄ voluptate t'hebat' appetitꝰ. ſ;
ſolo tīore defectꝰ. ſic accedebat ad ſumēdū cibuȝ
q̄ſi ad tormētū. Poſt cibū quātū comederit ſēp
cogitare ſolitꝰ erat ſi q̄n vel ad modicū mēſuram
ſolitam exceſſiſſe ſe dep̄hendit: ipune abire n̄ pa-
tiebat'. Sic gule illecebras edomuerat. vt ipſaȝ
q̄ȝ ſapoꝝ diſcretōȝ ex magna ꝑte ꝑdiderit. Naȝ
et oleum ſibi ꝑ errorem aliquando propinatum
bibit ⁊ penitꝰ ignorauit. nec prius id eſſe cogno-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

nit. donec quidē labia eius miraret᷑ inuncta. Sagīnē crudū inſup̄ p̄ errorē ſibi oblatū ꝓ butiro m̄ltis diebꝫ noſcit᷑ ꝯmediſſe. Solā aūt aquā ſibi ſapere dicebat. eo ꝙ dū ſumeret fauces ⁊ guttur ei refrigeraret. Quicq̄d in ſcripturis didicerat maxie in ſiluis ⁊ in agris meditādo ⁊ orādo ſe ꝯfitebat᷑ accepiſſe. ⁊ nullos ſe aliquando magros habuiſſe. niſi quercus ⁊ fagos inter amicos dicē ſolebat. Deniq̄ ꝯfeſſus ē aliq̄n meditāti vl' orāti ſacram oratōnem velut ſuppoſitam vel expoſitam ſibi apparuiſſe ſcripturā. Quodā tp̄e (ſicut ip̄e in cāticis refert) cū int' loquēdo ex his q̄ ſuggerebat ſp̄ūs. ⁊ ſi n̄ infideli min⁹ t̄n fidēti aīo reſeruaret. vt haberet q̄d diceret denuo tractaturus. ecce vox ad eū venit: dicēs. donec iſtō tenueris aliud n̄ accipies. In veſtibꝫ ei ſp̄ paupertas placuit. ſordes nūq̄. nimirū aīī fore indices aiebat aut neligētis. aut apud ſe inanit᷑ gloriantis. aut foris hūanā gl'iam affectātis. ꝓuerbiū illud ī ore ei⁹ freq̄nter ſp̄ ī corde. Qui h̄ fac' qđ nemo mirāt᷑ oēs. Ān ⁊ ciliciū plibꝫ annis portauit. q̄diu occultū ēē potuit. Sz vbi h̄ ꝯgnitū ēē ſenſit ꝯtinuo illđ abyciēs ad ꝯmūia ſe ꝯuertit. Nūq̄ ſic riſit vt n̄ poti⁹ ad ridēdū q̄ ad reprimēdū vi ſibi facē oporterēt. ⁊ riſui ſuo magis ſtimulū adhibē q̄ frenū. Cū aūt patiētie gen⁹ ſolit⁹ erat dicē triptitū. videlz ad verboꝝ iniurias. ad dāna rerū. ad corpis leſionē. hāc ip̄e his exēplis ſe habē ꝓbauit. Cū eīn cuidā ep̄o amicabilit᷑ eū admonēs quādā ſcripſiſſet ep̄l'am. ille vehemēter exacerbat⁹ amariſſimā ſcripſit ei ep̄l'az ī pricipio ita dicēs. Salutē. ⁊ nō ſpiritū blaſphemie tanq̄ ex ſp̄ū blaſphemie illa ſcripſiſſet. Ad qđ ille. Ego ſpiritū blaſphemie me hr̄e nō credo. nec maledixiſſe cuiq̄. aut maledicē me velle ſcio: p̄ſertī prīcipi p̄p̄li mei. Quidam abbas ꝓ vno cenobio ꝯſtruēdo ſexcētas marcas eidē miſit argēti. Sz tota pecuia cū deferret᷑ a p̄dōibꝫ ſblata ē. Quo audito nihil aliđ dixit niſi bn̄dict⁹ de⁹ q̄ vos p̄ꝑcit ab onere. Sz ⁊ illis inq̄t q̄ tulerīt leui⁹ ē ferēdū. tū q: h̄ romana cupiditas ſuſtulit. tū q: magna pecunia magnā eis tētatōnis occaſione ingeſſit. Quidā iſup̄ canoic⁹ reg'laris ad eū venit. ⁊ vt in monachum reciperet᷑: inſtāter rogauit: Cui cū ille nō acq̇eſceret: h̄ ad ſuā ecc'iam redire p̄ſuaderet. vt q̄d ergo ait ille ī libris tuis p̄fectionē tātop̄e ꝯmēdaſti. ſi ea nō exhibes cupienti vtinā illos tuos tenerē libros vt eos penitus lacerarē. Cui ille. In nullo eoꝝ legiſti non poſſe te in tuo clauſtro ēē p̄fectū. Moꝝ correctōnē nō locoꝝ mutatōnē ī libris oībꝫ ꝯmēdaui. Ille v'o inſanus in eū impetū faciēs. tam grauiter maxillaz eius percuſſit. vt ſuccederet rubor ictui. ⁊ tumor rubori. Jam q̄ aderāt in ſacrilegū inſurgebāt.

h̄ p̄uenit eos ſeru⁹ dei: clamās. ⁊ adiurās p̄ nomē xp̄i vt nullaten⁹ tāgeret᷑. nec ſibi q̄cq̄ iniurie inferret᷑. Nouitijs aūt intrare volētibꝫ dicere ꝯſueuerat. Si ad ea q̄ int⁹ ſunt feſtinatis. h̄ foris dimittite corpa q̄ de ſec'lo attuliſtis. Soli ſp̄ūs ingrediāt᷑. caro aūt n̄ ꝓdeſt q̄cq̄. Pat' ei⁹ q̄ ſolus domi remāſerat. ad mōſteriū iuit. ⁊ ibidē p⁹ aliqđ tp̄us ī ſenectute bona deceſſit. Soror aūt ei⁹ ſec'lo nupta cū ī diuitijs ⁊ delitijs ſec'li p̄iclitaret᷑ q̄dā vice f'res ſuos ad mōſteriū viſitatura acceſſet. Cūq̄ veiſſet cū comitatu ⁊ app̄atu ſup̄bo. ille ad eā tāq̄ rethe dyaboli ad aīas capiēdas exhorruit. nec ad vidēdā eā exire aliq̄ten⁹ acqeuit. vidēs illa ꝙ null⁹ fratrꝫ ſuoꝝ occurrēt. h̄ ab vno eoꝝ q̄ tūc portarius erat ſtercus inuolutū diceretur tota in lacrimis reſoluta ē. Etſi peccatrix ſum inquit ꝓ talibꝫ xp̄s mortuus eſt. Quia enī peccatricem me ſentio. idcirco cōſiliū ⁊ colloquium bonoꝝ requiro. Etſi deſpicit frater me⁹ carnē meā. ne deſpiciat ſuus dei animā meam. veniat ⁊ p̄cipiat ⁊ quicquid p̄ceperit: adimplebo Hanc ergo ꝓmiſſionē tenēs exijt ad eā cū fratribꝫ ſuis. ⁊ q: eam a viro ſep̄are nō poterat. p̄mo omnē ei mūdi gloriā interdixit ⁊ formā matris imitādā eidē indicēs illā dimiſit. Illa v'o rediēs ita repēte mutata eſt. vt in medio ſeculi vitā ducēt heremiticā ⁊ ab oī ſec'lo ꝓrſus ſe facēt alienā. Tādē p̄cibꝫ m̄ltis virū ſuū vicit ⁊ ab ip̄o abſoluta: monaſteriū intrauit. Infirmat⁹ aliq̄n vir dei cū extremū iā ſpiritū trahere videret᷑: et in exceſſum mētis ſue ante tribunal viſus ē p̄ſentari. Affuit aūt et ſathan ex aduerſo improbis eū accuſatōibꝫ pulſans. Ubi v'o ille oīa fuerat ꝓſecutus et viro dei ꝓ ſua fuit p̄te dicēdum nihil territus aut turbatus: ait. Fateor non ſum dignus ego nec ꝓprijs poſſum meritis regnū obtinere celoꝝ. Ceterū duplici iure illud obtinens dn̄s meus hereditatis. ſ. patris et merito paſſionis: altero ip̄e ꝯtentus alterū mihi donat. Ex cuius dono iure illud mihi vendicās: nō ꝯfundor. Cōfuſus in hoc verbo inimicus conuentus ille ſolutus. et vir dei in ſe reuerſus eſt. Tāta autem abſtinētia labore et vigilijs corpus ſuū attriuit. ꝙ et grauiſſima et fere ꝯtinua egritudie lāguēs ꝯuētū vix ſequi poſſet. Quadā vice dū grauiſſime infirmaretur. fratribꝫ ꝓ eo inſtanter orātibus: aliquātulum cōualuiſſe ſenſit. Cōgregatis aūt fratribus: dixit. Quid tenetis miſerū hominē. fortiores eſtis et inualuiſtis. parcite queſo parcite: et ſinite me abire. A multis autē ciuitatibꝫ vir dei in ep̄m electus. p̄cipue a ciuitate ianuenſi. ⁊ ciuitate mediolaneū. petētibꝫ ſe nec annuens nec improbe rennuens: dicebat ſe nō eſſe ſuū ſed alioꝝ ſeruitio deputatū. Fratres autē

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ex conſilio viri dei ſibi prouiderant ⁊ ſummi pō
tificis auctoritate muniti erant. ne quis gaudiū
ſuum ab eis tollere poſſet. Quodam tempo
re cum fratres cartuſienſes viſitaſſꝫ. ⁊ ipſi ab eo
in omnibus plurimum edificati fuiſſent. Unuꝫ
fuit quod predicti loci priorez aliquantulū mo-
uit ſcilicet ꝙ ſella cui equitando inſidebat minꝰ
neglecta erat. ⁊ parum preferens paupertatem
Quod cum dictus prior vni ex fratribus ⁊ ille
viro dei retuliſſet non minus ipſe miratus qua-
lis eſſet ſella querebat. Nam a claraualle vſqꝫ
cartuſiam venerat. ⁊ tamen qualis eſſet ſella pe
nitus ignorabat. Juxta lacum lauſanenſem to-
tius diei itinere pergens penitus eum non vi-
dit. aut ſe videre non vidit. Cum enim ſero fa-
cto de eodem lacu socij loquerentur. interroga-
uit eos vbi nam lacus ille eſſet. Quod illi audi-
entes plurimum admirati ſunt. Uincebat
ſane in eo ſublimitatem nominis humilitas cor
dis. Nec tam poterat vniuerſus eū erigere mū
dus qꝫ ſeipſe deijcere ſolus. Summus reputa
batur ab oibus infimuꝫ ipſe ſe reputans. ⁊ quē
ſibi omnes ipſe ſe nemini preferebat. Deniqꝫ ſi
cūt ſepius fatebatur inter ſummos quoqꝫ ho-
nores ⁊ fauores populorum alterum ſibi mutu
atus hominem videbatur. Seqꝫ potius repu-
tabat abſentem velut quoddam ſomnium ſu-
ſpicatus. Ubi vero inter ſimpliciores fratres e-
rat. ⁊ amica ſemp humilitate frui licebat: ibi ſe
inueniſſe gaudebat ⁊ in propriam rediſſe per-
ſonam. Semper autem inueniebatur. aut orās
aut legens. aut ſcribens. aut meditans. aut fra-
tres verbo edificans. Quadā vice cum popu
lo predicaret. ⁊ omnes verba eius attente ac de
uote ſuſciperent. eius animo quedam talis irre-
pſit tentatō. Uere nunc optime predicas. ⁊ ab
hominibus libenter audiris ⁊ ſapiens ab omni
bus reputaris. At vir de tali tentatione pulſari
ſe ſentiēs. parūper ſubſiſtit. ⁊ an procederet vl'
finem faceret: cogitare cepit. Statimqꝫ diuino
confortatus auxilio tentatori ſilenter reſpōdit.
Nec per te incepi nec per te dimittam. ſicqꝫ ſe-
curus predicationē vſqꝫ ad finez proſecutus ē.

Monachus quidam qui in ſeculo ribaldus
fuerat atqꝫ luſor: maligno ſtimulatꝰ ſpiritu: ad
ſeculum redire voluit. Cum autē beatus bern-
ardus eum retinere non poſſet. interrogauit eū
vnde victurus eſſꝫ. Qui reſpondit ad taxillos
ludere ſcio. ⁊ inde viuere potero. Et ille. Si ti-
bi capitale cōmiſero. vis ſingulis annis ad me
redire ⁊ mecum lucruꝫ diuidere. Quod ille au
diens gauiſus eſt. ⁊ ſe libenter ſic acturum pro-
miſit. Uiginti igitur ſolidos ei dari precepit. et
ille cum illis abijt. hoc autem faciebat vir ſctus
vt eum iterum reuocare poſſet ſicut ⁊ poſtmo-
dum factum eſt. Jlle igitur abiens totum per-
didit ⁊ ad portam confuſus redijt. Quo audi-
to vir dei ad eum letus exijt. extenditqꝫ gremiū
vt ſimul diuideret lucrum. Cui ille. nihil pater
lucratus ſum. ſed etiam capitali noſtro nudatꝰ
ſum. Si vultis pro noſtro capitali recipere me.
Cui bernardus benigne reſpondit. Si ita inqt
eſt. melius eſt vt hoc recipiam qꝫ ſil' vtrūqꝫ pdā

Quadam vice dum beatus bernardus iu-
mento inſidens aliquo pergeret. cuidam ruſti-
co materia ſic ſe offerente de cordis inſtabilita-
te in orōne eſt ꝯqueſtꝰ. Qđ ille audiēs mox euꝫ
deſpexit ⁊ in oratōnibꝫ ſuis cor firmuꝫ ⁊ ſtabile
habere ſe dixit. Uolens aūt btūs bernardꝰ eū
ꝯuincere ⁊ a ſua temeritate coercere dixit. Se-
qſtrare pauliſper a nobis ⁊ tota q̄ poteris intē
tione orōez dnicā inchoato. Quā ſi abſqꝫ aliq̄
cordis intētōe ⁊ vagatiōe finire poteris. iumto
cui iſideo tuū ꝓculdubio mox hēbis. Tu autē
mihi i fide tua ſpōdes ꝙ ſi aliud ibidem cogita
ueris h' mihi aliquatenus nō celabis. Letat' ille
⁊ tanqꝫ iumētū iā lucratū ſe reputās audacter
ſecedit. ⁊ ſeipſuꝫ recolligēs orōez dnicā dicē in-
choauit. Uix orōnis expleuit dimidiū. ⁊ ecce i-
portuna cogitatio de ſella cordi ſuo ſe ingerit.
vtrū eā habere debeat cū iumento. Qđ ille ad
uertēs. ꝯcitus ad bernardū redijt. ⁊ qđ in ipſa
orōe ſollicite cogitauerit. indicauit ⁊ depoſt te-
mē n̄ pſūpſit. Frater robertus eiꝰ mōchus
⁊ ſm ſeculū ꝓpinquus in adoleſcētia ſua quorū-
dam pſuaſione deceptus: culniacū ſe cōtulerat
Uenerabilis aūt pater poſtqꝫ aliqꝫdiu diſſi-
mulauit: eūdē ſtatuit p epl'am reuocare. Quaꝫ
cū ſub diuo dictaret. ⁊ alius mōchus eā ex ore
ſuo ꝯſcribēt. ſbito inopinatus hymber erupu-
it. ⁊ hic q̄ ſcribebat chartā ꝯplicare voluit. Cui
bernardus. Opus dei eſt ſcribere ne formides.
Scripſit ḡ epiſtolā i medio hymbre ſine hym-
bre. Cū ei vndiqꝫ pluēt ibidē tn̄ moleſtiā hym-
bris virtus expulit charitatis.

Cū quoddā monaſteriū qđ vir dei ꝯſtruxe-
rat occupaſſet muſcaꝝ incredibil' mltitudo. ita
vt oibꝫ ḡuē moleſtiā generarent: ille dixit. Ego
excōmūico eas. Mane aūt oēs pit' mortuas iue-
nerūt. Cū a ſūmo pōtifice mediolanuꝫ miſſus
fuiſſet vt ipſos cum eccleſia reconciliaret ⁊ iam
papiam redijſſet. quidam vxorem ſuam demo-
niacam ad eum adduxit. Moxqꝫ per os miſere
mulieris dyabolus in contumelias eiꝰ ꝓrupit:
dicens. Non me de anicula mea hic porulos e-
dens ⁊ braſicas deuorās pellet. At vir dei ipſaꝫ
ad eccleſiā btī ſyri rmiſit. Btūs autē ſyrꝰ hoſpi
tū ſuo deferre voluit. nec eidem aliqđ curatōnis

impēdit.ſicqꝫ iterū ad beatū bernhardū adducta ē. Tūc dyabolꝰ p os eiꝰ garrire cepit ac dicē. Nō me expellit ſyrulꝰ nec eycit bernhardꝰ. Ad hec vir dei rn̄dit. Nec ſyrꝰ nec bernhardꝰ te eyciet ſꝫ dn̄s ihs xp̄c. Mox vt ille orōem effudit ſp̄s nequā dixit. Libent̄ egrederer ab hac anicula q̄uit̄ moleſtatꝰ ī ea. Libent̄ egrederer ſꝫ n̄ poſſū qꝛ n̄ vult magnꝰ dn̄s. Cui ſct̄s. Et q̄s ē magnꝰ dn̄s. Cui ille: ihs nazarenꝰ. Ad quē vir dei. vidiſti ne vnq̄ꝫ eū. Quo rn̄dēte: etiā. ait. Ubi eū vidiſti: Et ille. ī gl'ia. Et ſct̄s. et tu ī gl'ia fuiſti. quo rn̄dēte. vtiqꝫ. ait. Quō inde exiſti. Et ille. Cū lucifero ml'ti cecidimꝰ. Hec aūt oīa voce lugubri p os vetule oībꝫ audiētibꝫ loq̄bat̄. Dixitqꝫ ei vir dei. Nūq̄d ī illā gl'iam redire velles. At ille miro mō cachinās: ait. Tarde ē. Tūc orāte viro di demō de ml'iere exiuit. Sꝫ cū vir dei inde receſſiſſꝫ: dyabolꝰ iterū ipā īuaſit. vir aūt eiꝰ pꝰ eū accurrēs qd̄ acciderat indicauit. Ille aūt collo eiꝰ alligari chartulā ꝯtinētē hꝫ v̄ba p̄cepit. In noīe domini nr̄i ihu xp̄i p̄cipio tibi demō ne hanc mulierē āmodo ꝯtigē p̄ſumas. Qd̄ cū factū fuiſſꝫ ad eā poſtea nō ē auſus accedē. Apd̄ eq̄taniā q̄dā mulier miſerabilis erat. q̄ a q̄dā demōe petulāte ⁊ incubo vexabat̄. Sex ei ānis abuſus ē ea ⁊ īcredibili vexauit libidīe. Adueniente aūt illuc viro dei. demō ml'ieri ne ad eū accedēt vehemēter minat̄. qꝛ nil ei p̄deſſe poſſꝫ. ⁊ recedēte eo. ipe q eiꝰ fuerat amatoꝛ crudeliſſimꝰ fiēt p̄ſecutoꝛ. At illa ſecure ad virū dei acceſſit. ⁊ q̄ patēt̄ cū multo gemitu enarrauit. Cui ille. Tolle hūc meū baculū ⁊ ī tuo lectulo pone. ⁊ ſi q̄d agē pt̄: agat. Qd̄ cū feciſſet ⁊ ī lectulo ſuo r̄cūbēt: adeſt ille ꝯtinuo Sꝫ nec ad ꝯſuetū opꝰ nec ad ipꝫ cubile p̄ſumit accedē: ſꝫ acerrie minat̄ ꝙ illo recedēte ſe d̄ ea atrocit̄ vīdicabit. Qd̄ cū illa bernhardo retuliſſꝫ ille p̄plm ꝯuocauit. ⁊ oēs cādelas ī maū accēſas hr̄e p̄cepit. demonēqꝫ cū vniu'ſo q aderant cetu excoīcauit. ac ne ad illā vel aliā deīceps acceſſūꝫ habeat: int̄dixit. Sicqꝫ illa a tali illuſiōe penitꝰ liberata ē. Cū ī eadē p̄uīcia vir ſct̄s legatōne fungēt̄ vt ducē eq̄tanie eccl'ie reconciliaēt. ⁊ ille modis oībꝫ recōciliari rēnuēt. vir dei ad altaē celebraturꝰ acceſſit. ipo duce tāqꝫ excoīcato p̄ forībꝫ expectāte. Cū aūt pax dn̄i dixit. corpꝰ dn̄icum ſup patenā poīt. ⁊ ſecuꝫ tollit. atqꝫ ignea facie et flāmeis ocl'is foras egredit̄. ⁊ v̄bis t̄ribilibꝫ comitē aggredit̄. Rogauimꝰ te iq̄t ⁊ ſpreuiſti nos Ecce ad te p̄ceſſit v̄gīs filiꝰ q̄ ē dn̄s eccl'ie quaꝫ tu p̄ſequeris. Adeſt iudex tuꝰ. in cꝰ noīe oē genu curuat̄. adeſt iudex tuꝰ. ī cꝰ maībꝫ illa aīa tua deueiet. Nūq̄d ⁊ ipm ſic ſp̄nos eiꝰ ꝯtēnes. Reſiſte ei ſi vales. Staticqꝫ dux totꝰ īriguit. ⁊ mēbris oībꝫ diſſolutis ad pedes eiꝰ p̄tinꝰ p̄ſiliuit. Quem vir ſct̄s calce pulſans ſurgē iubꝫ ⁊ dei audiē ſentētiā. Ille aūt tremebūdꝰ ſurrexit. ⁊ q̄cq̄d vir ſct̄s p̄cipiebat p̄tinꝰ adipleuit. Cū regnū germaīe p q̄dā mag̃ ſedāda diſcordia: vir dei int̄iſſet. archiep̄us q̄dā venerabilē quēdā clericū obuiā ei miſit. Cui dū clericꝰ ſe ſibi obuiā a ſuo dn̄o miſſum fuiſſe dicēt: vir dei rn̄dit. Alius dn̄s miſit te Miratꝰ ille ſe nō niſi a dn̄o ſuo archiep̄o miſſuꝫ fuiſſe affirmabat. Ecōtra vir xp̄i dicebat. Falleris fili falleris. Maioꝛ ē dn̄s q̄ miſit te xp̄c. Qd̄ clericꝰ intelligēs: ait. Putas ꝙ mōchꝰ veli fieri. abſit hꝫ a me. n̄ cogitaui nec aſcēdit ſup coꝛ meū. Quid pl'a: ī eodē itinere ſecl'o valefecit. ⁊ a viro dei hītū ſuſcepit. Cū quēdā militē valde nobilē ad ordinē recepiſſꝫ. ⁊ virū dei quodā t̄pe ſeq̄ret̄: g̃uiſſima cepit t̄ptatōe pulſari. Cū aūt euꝫ q̄dā de fr̄ibꝫ tātriſtē vidēt: cāꝫ tāte triſticie req̄ſiuit. Cui ille rn̄dit. Scio inq̄t ſcio. ꝙ nūq̄ꝫ amplꝰ letꝰ ero. Qd̄ v̄bū cū dictꝰ fr̄ ad virū dei retuliſſꝫ ille p eo attētiꝰ oꝛauit. Staticqꝫ ille fr̄ q̄ tā t̄ptatꝰ ⁊ triſtis erat tātū cet'is apparuit iocūdioꝛ ⁊ hilarioꝛ quātū p̄us cet'is triſtioꝛ. Cū aūt ei dictꝰ frater v̄bū meſticie qd̄ locutꝰ fuerat amicabilit̄ improparet: ille rn̄dit. Dixi nūq̄ꝫ amplꝰ letꝰ ero: ſꝫ nūc dico. Nūq̄ꝫ amplꝰ triſtis ero. Cū ſct̄s malachias ep̄s hybernie (cꝰ vitā plenā v̄tutibꝫ ipe deſcripſit) ad xp̄m felicit̄ ī mōaſterio ſuo migiſſꝫ ⁊ vir dei p eo hoſtiā ſalutarē offerret: gl'iaꝫ eius dn̄o reuelāte cog̃uit. ⁊ eodē inſpirāte pꝰ coīonē formā orōis mutauit: leta voce ſic dicēs. Deꝰ q̄ btm̄ malachiaꝫ ſctoꝝ tuoꝝ meritis coeq̄ſti. tribue q̄ſumꝰ vt q p̄cioſe mortis eiꝰ feſta agimꝰ: vite q̄ꝫ imitemur exēpla. Cui dū cātoꝛ īnuēt ꝙ erraret: ait. Nō erro ſꝫ noui q̄d dico. Deide accedēs ſacra eiꝰ veſtigia oſculat̄. Cū inſtāte. xl. a ml'tis fuiſſꝫ tyronibꝫ viſitatꝰ. rogauit eos vt ī ill' ſaltē ſacris diebꝫ a ſuis vanitatibꝫ ⁊ laſciuijs abſtinēnt. Quibꝫ nullo mō acq̄eſcētibꝫ: iuſſit eis p̄pinari vinū: dicēs. Bibite poculū aīaꝝ. q̄ hauſto ſubito mutati recedūt. Et q̄ modicū t̄ps denegauerāt totū t̄ps vite ſue deo dederūt. Tādē beatus bernhardꝰ morti feliciter appropinquās: ait fratribꝫ ſuis. Tria vobis obſeruāda relinquo. que ī ſtadio p̄n̄tis vite q̄ cucurri memini me p virībꝫ obſ'uaſſe. Nemini ſcādalū facē volui. ⁊ ſi aliq̄n incidit: celaui vt potui. Minꝰ ſp̄ ſenſui meo q̄ꝫ alterius credidi. leſus de ledēte nūq̄ꝫ vindictā expetij. Ecce caritatē. humilitatē ⁊ patiētiā vobis reliquo. Deniqꝫ poſtq̄ꝫ ml'ta miracula p̄petraſſet. ⁊ cētūſexagita mōaſteria conſtruxiſſet. multoſqꝫ libros ⁊ tractatꝰ ꝯpilaſſet. ꝯſummatis vite ſue diebꝫ circit̄ ſexageſimūterciū annū. āno dn̄i milleſimo. cliij. int̄ filioꝝ manꝰ obdormiuit ī dn̄o. Poſt obitū ſuuꝫ multis glo-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

riā ſuā maīfeſtauit. Cuidā ei abbati ī q̇dā mōa-
ſterio apparuit. 7 vt ſe ſeq̄ret᷑ admonuit. q̇ cū ſe-
q̄ret᷑: dixit ei vir dī. Ecce ad mōtē libani venim⁹
7 tu h̄ māeb̄ ego aᷓ illuc aſcēdā. Interrogat⁹ ab
eo ad q̇d vell; aſcēdē. diſcē iq̄t volo. Mirat⁹ il
le. Quid iq̄t vis diſcē pʒ. qm̄ nullū hodie ī ſcīa
tibi ſilē; credi⁹ eē. Et ille. Nlla h̄ ſcīa nlla veri
ꝯgnitō. ſurſū ſcīe pleītudo. ſurſū v̄a noticia vi-
tatꝭ. 7 ī h̄ v̄bo diſꝑuit. Ille aᷓ diē nōuit. 7 tc̄ vi-
rū dī bernardū ḋ corpe migſſe īueit. Legi ī mi
raclīs ſcīi bernardi ḋ bēnita q̇ fuit decan⁹ lug-
dunē̄ꝭ. ꝙ cū fuiſſʒ. xxxv. ānis in nēoꝛe ardanen̄.
p⁹ moꝛtē ſuā apparuit lugdunē̄ꝭ. epō ī maxima
glia. 7 dixit ei. Q: ī hoꝛa moꝛtꝭ e⁹. xxx. milia deceſ
ſerīt. cū q̇b; ipē 7 b. bernard⁹ ſtatī ī celū aſcēderīt
7 tres ī purgatoꝛiū: r̄liq̇ oēs ī iſernū. Mlta autē
alia 7 pene inumēabilia miracla ꝑ huū ſpū deuſ
opat⁹ ē.

Jmotheus quaſi

timoꝛē tenēs. vl̄ a timoē 7 theos q̇d eſt
de⁹ q̄ſi timoꝛ dī. Cauſaᷓ aᷓ iſte timoꝛ in
q̄lib; viro ſcīo. ſicᷓ ait gre. ꝯſiderādo vbi fuit. v
bi erit. vbi ē. 7 vbi n̄ ē. Ubi fuit qm̄ ī pcīo. Ubi
erit. ī iudicō. Ubi ē ī miſeria. Ubi n̄ ē ī gloria.

Jmotheus ſub

nerōe a p̄fecto vrb̄ rome dū ꝗuiᷓ toꝛ
q̄ret᷑. 7 calce viua e⁹ plage aſꝑgēnt᷑:
7 ipē ī his gr̄as dō agēt. duo āgli ſibi aſtiterīt di
cētes. Erige caput ī celos 7 vid̄. aſpiciēſq; vi-
dit celos aptos 7 ih̄m coronā gēmatā tenētē et
dicētē ſibi. Hāc ḋ manu mea accipies. Qd̄ q̇-
dā vir noīe apoliaris vidēs: baptizari ſe fecᷓ. q̄-
ꝓpᷓ p̄ſes iuſſit ābos ī ꝯfeſſiōe dn̄i ꝑſeuerantes
decollari. circa annū dn̄i. lvij.

Jmphoꝛianus a

ſimphoīa. fuit eī tāq; vas muſicū emit-
tēs armoniā v̄tutū. ī q̇ tāq; ī vaſe muſi
co t̄a fuerīt. Nā vt dicᷓ auerrois ſōatiuū; d; eſſe
dur ad r̄ſiſtēdū. leue ad ꝯtinuādū. latū ad iplē
dū. Sic 7 ſimphoꝛian⁹ tāq; vas muſicū fuit du
r⁹ ſibi ꝑ auſteritatē. leuis alijs ꝑ māſuetudīem.
lat⁹ oīb; ꝑ caritatꝭ āplitudinē.

Jmphoꝛianus ī

auguſtudinen̄. vrbe oꝛt⁹. Dum ad-
huc adoleſcēs eēt tāta moꝝ ꝗuitate
pollebat ꝙ ſenioꝝ vitā āticipaē viderᷓ. Cū igiᷓ
pagāi feſtū venēis celebrarent. 7 ſtatuā an̄ eradi
u; p̄fectū deferrēt. ſimphoꝛian⁹ affuit 7 nolens
eā adoꝛaē diu cedit᷑. 7 carcē mācipaᷓ. Et cū; e-
duct⁹ ḋ carcē ad ſacrificiū cogeᷓ 7 mlta ei dōa-
ria ꝓmittēnt᷑: dixit. De⁹ nr̄ 7 nouit r̄ munerare
mēita. ita nouit pūire pcīa. Uitā quā xp̄o ſolu
turi ſum⁹ ex debito: ſoluam⁹ ex voto. Sera ple
nitudo ē iudicꝭ timuiſſe ꝯſpectū. Munēa v̄a fu
cata mellꝭ ꝑmixta dulcedīe. male credulꝭ mētib;
venēa ꝓturiūt. Cupiditas v̄a oīa hn̄do nil poſ
ſid;. q: dyabolicꝭ artib; obligata miſēi lucri dti
neᷓ ꝯpedib;. 7 gaudia v̄a ī ſilitudīe vitri cū ce-
perit ſplēdē frāgūt᷑. Tc̄ iudex ira r̄plet⁹ data ſē
tētia p̄cepit vt ſimphoꝛian⁹ occideret᷑. Qui cū ad
locū ducēt᷑: mr̄ ei⁹ ḋ muro exclamās ait. Nate.
nate. memēto etn̄e vite. Surſū r̄ſpice 7 r̄gnātē ī
celo ītuē. tibi vita n̄ tollit᷑ ſ; in meli⁹ commutaᷓ.
Mox igī ḋcollat⁹ ē. 7 a xp̄iāis coꝛp⁹ e⁹ ſblatu;
honoꝛifice ē ſepultū. Ad c⁹ ſepulcꝝ tāta fiebāt
miracla vt etᷓ a pagāis ī hōꝛe maxīo hrerᷓ. Re
fert gre. turonen̄. ꝙ ḋ loco vbi ſāguis e⁹ effuſ⁹ ē
q̇dā xp̄ian⁹ tres lapillos ſāguīe r̄ſꝑſos ſuſtulit.
7 ī capſa argētea tablīs ligneis circūſepta loca-
uit. Quā cū ī q̇dā caſtro locaſſ;. 7 totū caſtꝝ icē
diū ꝯſūpſiſſ; ḋ medio ignis p̄dcīa capſa ſana 7
iteg̃ ē educta. Paſſ⁹ ē circa ānū dn̄i. cclxx.

Artholomeus iter

p̄tat᷑ fili⁹ ſuſpēdētꝭ aq̄s vl̄ fili⁹ ſuſpēdētꝭ
me. Dr̄ ei a bar q̇d ē fili⁹ 7 tholos q̇d ē ſu
mitas. 7 moys q̇d ē aq̄. īd̄ bartholome⁹. ī. fili⁹ ſu
ſpēdētꝭ aq̄s. ī. dī q̇ mtes doctoꝝ ſurſū eleuat vt
aq̄s doctriaꝝ iſei⁹ fūdat 7 ē nomē ſyꝝ n̄ hebreū
Per p̄mū v̄bo noᷓ t̄plex ſuſpēdiū q̇d ipē hūit.
Fuit ei ſuſpēſ⁹. ī. eleuat⁹ ab amoē mdī. l̄ ſuſpēſ⁹
ī. itēt⁹ amoē celeſti. l̄ ſuſpēſ⁹. ī. tōtr inx⁹ gr̄e 7 au
xilio dī. vt n̄ a ſuis mēitꝭ ſ; a dī adiutoꝛio tō vita
ſua ḋpēdeat. Per ſcd̄; v̄bo. p̄fūditas ſue ſapie.
De c⁹ ſapie p̄fūditate dicᷓ dyoni. ī miſtica theo
logia. Diu⁹ bartho. dicᷓ 7 mltā theologia; eē 7
mimā. 7 euāgeliū latū 7 magnū ruſ⁹ ꝯciſū. Et
vlt oñdē bartho. ſm̄ itētōe; dyoniſij ꝙ vna ꝯſi
dēatōe p̄nt oīa affirmari ḋ dō. Alia ꝯſidēatōe
magꝭ ꝓp̄ie negari.

Artholome⁹ apo

ſtol⁹ vēiēs ad idiā q̄ ē ī fine oꝛb̄ tēplū
ī q̄ erat ydolū noīe aſtaroth: intuit 7
. q. ꝑegrī⁹ ibid̄ manē cepit. In h̄ idolo q̇dā ḋmō
hitabat. q̇ ſe lāguētes curaē dicebat ſ; n̄ ſanādo
ſ; ueiebat ſ; a leſiōe ceſſādo. S; cū tēplū plenū
lāguētib; eēt 7 q̄tidie ſacficātib; ꝓ ifirmis etᷓ ex
lōgiq̄s r̄giōib; adductꝭ nullū r̄nſū ab idolo hrē
poſſent. ad aliam ciuitatem perrexerunt vbi ali
ud ydolum nomine berith colebaᷓ. 7 interrogā
tib; cur ſibi aſtaroth r̄nſum non daret. Reſpō
dit berith. Deus veſter cathenis igneis ꝯſtri-
ctus eſt nec reſpirari nec loqui audet. ex illa bo

ra q̄ apl's dei bartholome⁹ ingreſſ⁹ ē. Dicūt illi.
Et qs ē iſte bartholome⁹. Et demō. Amic⁹ ē di
oipotētis. ꝛ iō venit ī iſtā ꝓuīciā vt oēs deos idie
euacuet. Et illi. Dic nob ſig̃ ei⁹ vt eū inueīri poſ
ſim⁹. quibꝫ demō ait. capilli ei⁹ criſpi ꝛ nigri. caro
cādida. ocl'i grādes. nares eq̄les ꝛ directe. barba
ꝓlixa hn̄s paucos canos. ſtatura eq̄lis. collobio
albo clauato. purpura veſtit̉. Induit̉ pallio al-
bo qd̉ ꝑ ſinglos angulos gēmas hꝫ purpureas
Uigintiſex āni ſunt exq̄ veſtes ꝛ ſandalia ei⁹ nec
veteraſcūt nec ſordidāt̉. centies flexis genubꝫ ꝑ
diē orat. et cēties ꝑ noctē. angeli cū eo ābulāt: q̄
nūq̄ꝫ eū fatigari nec eſurire ꝑmittūt. Sꝑ eodem
vultu ꝛ aīo let⁹ et hylaris pſeuerat. oīa ꝓuidet.
oīa nouit. oīm gētiū līguas nouit ꝛ ītelligit. ꝛ qd̉
vobiſcū loq̄r ipē iā nouit. Et qn̄ q̄ritis eū ſi vult
oñdet ſe vob. ſi at̄ n̄ vult: eū n̄ potitis inuenire.
Rogo at̄ vos vt cū eū īueneritis: rogate euꝫ ne
huc veīat nc angeli ſui h̄ mihi faciāt qd̉ meo ſo-
cio iā fecerīt. Cū igr̄ ꝑ duos dies ſollicite q̄rētes
eū mīme īuenſſent. q̄dā die q̄dā demoīac⁹ excla-
mauit di. Apl'e dei bartholomee icēdūt me orō-
nes tue. Cui apl's obmuteſce et exi foras ab eo.
Et ſtatī ē liberat⁹. Qd̉ audiēs rex regiōis illius
polemi⁹. cū hr̄et filiā lunaticā miſit ad apl'm: ro-
gās vt ad ſe veīret ꝛ filiā ſuā ſanaret. Ad quam
cū apl's veniſſet. ꝛ eā cathēis ligatā vidēt (q̄ꝛ ac
cedētes morſibꝫ lacerabat) iuſſit eā ſolui. Et cū
miſtri ad eā accedē n̄ auderēt: dixit. Ego demo-
niū qd̉ ī ea erat iā ligatū teneo ꝛ vos timetis. et
ſoluta ſtatiꝫ liberata ē. Tūc rex camelos auro et
argēto ꝛ lapidibꝫ p̄cioſis onerauit. ꝛ apl'm inq̄-
rī faciēs nullaten⁹ inueniri potuit. Mane aūt ſe-
quēti apparēs apl's cū ſolo rege ī cubicl'o dixit ei
Ut qd me cū auro ꝛ argento ꝛ lapidibꝫ p̄cioſis
tota die q̄ſiuiſti. iſta munera ſūt neceſſaria his q
t'rena reqrūt. ego nihil t'renū nihil carnale deſi-
dero. Tūc ſc̄s Bartholome⁹ cepit eū multa de
mō redēptōis nr̄e docē. oñdēs int̄ cetera xp̄ꝫ vi-
ciſſe dyabolū ꝑ mirabilē cōgruētiā potētiā. iuſti
ciā. ꝛ ſapiam. Cōgruū ei fuit vt q filiū ꝟginis. i.
adā factū d' t'ra dū adhuc eēt ꝟgo: vicerat. a fi-
lio ꝟgis vinceret̉. Potēter q̄ꝫ ipm vicit cū d' ſua
dn̄atōe potēter eiecit: quam dyabol⁹ ꝑ deletōe
p'mi hoīs vſurpauit. Et ſic alicui⁹ victor tyrā-
ni comites ſuos mittit. vt ei⁹ titl'os vbiq̄ꝫ erigāt.
et tyrānos deyciant. ſic xp̄c victor nūcios vbiq̄ꝫ
mittit vt dyaboli cultum euacuēt. ꝛ xp̄i ſtatuāt
Iuſte ꝟo. q̄ꝛ iuſtū ē vt q̄ ꝯmedētē hoīeꝫ vicens
hoīeꝫ detinebat. a ieiunāte hoīe vict⁹: hoīeꝫ am-
pli⁹ n̄ tenēt. Sapiēter at̄ dū ars dyaboli deludi
tur arte xp̄i. Ars dyaboli fuit vt ſic accipit̉ rapit
auē. ita ī deſtum rapet xp̄m vt ſi ibi ieiunās n̄ fa
meſcēt abſq̄ꝫ dubio de⁹ eēt. Si at̄ eſuriret ipſuꝫ

vt p'mū hoīeꝫ ꝑ cibū deuicēt. Sꝫ ꝯgſci de⁹ n̄ po-
tuit. q̄ꝛ eſuriuit. nec vici. q̄ꝛ ei⁹ tentatōi n̄ ceſſit. cū
g̃ eidē ſacra fidei p̄dicaſſꝫ: dixit regi. q̄ ſi bapti-
zari vellꝫ deū ſuū cathenis ligatū oñdēt. Siq̄dē
h̄ ꝓbaē vis iubeo illū egredi ſtatuā ꝛ hipm ꝯſi-
teri. Cui rex. Craſtio cū pōtifices obtulerīt h̄ ꝓ-
babo. Sequēti igr̄ die iux̄ regis palaciū dū pō-
tifices ydolo ſacrificarēt: cepit clamaē demon ac
dicē. Ceſſate miſeri ſacrificare nob ne peiora me
patiamini. qui cathēis igneis ab āgelo Ihu xp̄i
quē iudei crucifixerūt religat⁹ ſum. putātes eū a
morte detineri. ille at̄ ipam mortē q̄ regina nr̄a ē
captiuauit. ꝛ ipm nr̄m p̄ncipē maritū mortis vi-
culis igneis vinxit. Statiq̄ꝫ oēs miſerīt funes vt ſi
mulacrū euerterēt: h̄ n̄ potuerīt. Apl's aūt demōi
p̄cepit vt inde exiēs ydolū ꝯminuēt. Qui ſtatiꝫ
exiēs oīa ydola tēpli ꝑ ſeipm ꝯfregit. Deide fu-
ſa hac orōe ab apl'o. De⁹ abrahā de⁹ Iſaac ꝛ de-
us iacob. q̄ nob hāc p̄tatē dediſti vt cecos illuī-
nem⁹. leproſos mūdē⁹. peto vt oīs ml'titudo hec
ſaluet̉. Illis r̄ndētibꝫ amē: oēs infirmi curati ſūt
Apl's at̄ tēplū dedicauit ꝛ demonē ī deſtū abire
p̄cepit. Tūc āgel⁹ dn̄i ibidē apparuit. ꝛ tēplū cir
cūuolās ī q̄tuor angl'os ſignuꝫ crucis digito ſuo
ſcripſit: dicēs. Hec dic̄ dn̄s. Sic vos oēs ab in-
firmitate vr̄a mūdati eſtis. ita ꝛ tēplū h̄ ab omni
ſorde mūdabit̉. ꝛ hitatore ei⁹ quē apl's ī deſtuꝫ
locū ire p̄cepit. ꝓus tn̄ eū vob oñdā quē vidētes
ne timeatis. Sꝫ q̄le ſignū ī lapidibꝫ his ſculpſi:
tale ī vr̄is frōtibꝫ imp̄matis. Tūc oñdit eis ethi-
opē nigriorē fuligie facie acuta. barba ꝓlixa. cri-
nibꝫ vſq̄ꝫ ad pedes ꝓtēſis. oculis igneis vt ferrū
ignitū ſcītillas emittētibꝫ. flāmas ſulphureas ex
ore ꝛ oculis ſpirātē. cathenis igneis vīctū retro
maibꝫ: ꝛ dixit ei angel⁹. Qm̄ iuſſiōem apl'i audi-
ſti. ꝛ de tēplo exiēs oīa ydola ꝯfregiſti. ſoluam te
vt vadas ī talē locū. vbi null⁹ hō morat̉. ꝛ ſis ibi
dē vſq̄ꝫ ad diē iudicij. Ille ſolut⁹ cū magno ſtre-
pitu et vlulatu diſp̄uit. Angel⁹ at̄ dn̄i ī celū cun
ctis vidētibꝫ euolauit. Tunc rex cū vxore ꝛ filijs
oiq̄ꝫ ꝑpl'o baptizat⁹ ē. ꝛ relicto regno: apl'i diſci-
pl'us ē effect⁹. Tūc oēs tēplorꝫ pontifices ꝯgre-
gati ad aſtragē regē ſ̄rem ei⁹ ꝯuenerīt. ꝛ de deorū
ſuorꝫ amiſſiōe ꝛ tēpli ſubuerſiōe. ꝛ regis ꝑ arteꝫ
magicā deceptōne: ꝯ apl'm ſunt ꝯq̄ſti. Aſtrages
igr̄ rex indignatus mille viros armatos ad capien
dū apl'm: deſtinauit. q̄ cū adduct⁹ fuiſſꝫ coraꝫ eo
dixit ei rex. Tu ne es ille q̄ euertiſti fratrē meum
Cui apl's. Ego illū nō euerti: ſꝫ ꝯuerti. Cui rex.
Sicut tu feciſti fratrē meū deū ſuū relinquere et
tuo credere: ſic ꝛ ego te faciā deū tuū relinquere
ꝛ meo deo ſacrificare. Cui apl's. Ego deum quē
colebat frater tuus: ligaui: ꝛ ligatū oſtēdi. et vt ſi
mulacrum frāgeret coegi. Si ſic poteris facere

deo meo:poteris me ad ſimulacꝝ ꝓuõre. Sia t
ego dos tuos ꝯminuã ⁊ tu crede deo meo. Hec
illo dicẽte nũciat̃ rgi ꝙ de⁹ ſu⁹ baldach cecidiſ-
ſet. ⁊ ꝯminut⁹ fuiſſꝫ. Qð rex audiẽs purpuram
ſcidit q̃ idut⁹ erat. ⁊ apl̃m fuſtibꝫ cedi iuſſit. ⁊ ce-
ſũ viuũ excoriari mãdauit. Xpiani aũt corp⁹ ei⁹
tulerũt ⁊ honorifice ſepelierũt. Rex aũt aſtrages ⁊
tẽploꝝ põtifices. xxx. die ĩ tẽplo a demõibꝫ arre
pti: mortui ſũt. Rex aũt polimi⁹ ĩ epm̃ ordiat̃. ⁊ xx
ãnis officiũ epat⁹ laudabil'r iplẽs. plen⁹ ꝟtuti-
bꝫ ĩ pace qeuit. De genẽ ſue paſſionis diuſa
opio ẽ. Nã btũs trocheus dic̃ ꝙ crucifix⁹ ẽ. Ait
ei ſic bartholome⁹ indis p̃dicauit. q̃ ⁊ euãgeliũ
ſm matheũ ĩ ꝓpria coꝝ ligua eis ẽdidit. Dormi
uitqꝫ ĩ albana ciuitate magne armenie. crucifix⁹
deorſũ caput hñs. Btũs aũt theodorus dic̃ ꝙ fu
it excoriat⁹. In mlt̃is aũt libris legi ꝙ tm̃ fuit de-
collat⁹. Hec aũt ꝯrietas tl'r ſolui pt̃. vt dicat̃ ꝙ
p̃mo crucifix⁹ fuit. deinde añqꝫ moreẽt de cruce
fuit deposit⁹ ⁊ ob maiorẽ cruciatũ fuit excoria-
tus. Poſtremo capite trũcatus. Anno dñi
cccxxxj. ſaraceni malicia ĩuadẽtes lipantanã in-
ſulã. vbi corpus ſcti bartholomei qeſcebat. va
ſtauerũt. ac eius ſepulcꝝ ꝯfrigẽtes oſſa e⁹ diſpſe
rũt. Nã ad hãc inſulã corpus e⁹ tal'r ð india ad
ueiſſe ꝓhibet̃. Cũ ei pagani ꝓpt̃ ſignoꝝ freqnti
aꝫ viderẽt corp⁹ e⁹ pl'imũ venerari. indigñ locu
lo plũbeo poſitũ ĩ maẽ p̃cipitauerũt. qð diuo nu
tu ad inſulã p̃dictã deueit. Cũ igr̃ ſaraceni eius
oſſa diſꝑſiſſent. illis recedentibꝫ apparuit apl'us
cuidaꝫ mõcho dicẽs. ſurge ⁊ collige oſſa mea q̃
diſperſa ſũt. Cui ille. Qua rõe oſſa tua colligere
aut aliquẽ tibi honorẽ exhibẽ debem⁹. cũ nos
deleri ꝑmiſeris. nec auxiliũ nob impẽderis. Cui
ille. Per mlt̃ũ tp̃is meis meritis dñs ꝑp'o huic
pepcit. Sꝫ coꝝ nimis pc̃tis inaleſcẽtibꝫ. ⁊ vſqꝫ
ad celũ clamãtibꝫ: iã ꝓ eis ñ potui veniã obtinẽ
Sꝫ cũ mõchus dicẽt. qũo int̃ tot alioꝝ oſſa ſua
qñqꝫ ĩueĩẽ poſſꝫ: ait. Nocte ad ea colligẽda ibiſ
⁊ ea q̃ vt ignẽ ſplẽdẽtia videris. ꝓtin⁹ h̃ leuab.
Qui oĩa (vt dixerat) ĩueiens apl'i oſſa leuauit.
⁊ ſup q̃ndã nauẽ ꝯſcẽdẽs: hñuentũ q̃ ẽ metro-
polis apulie ea trãſtulit. Nc̃ aũt di ꝙ ſint rome
licꝫ beneuẽtani ſe adhuc illð corp⁹ hr̃e affirmẽt
Cũ q̃dã mlr̃er vas plenũ oleo attuliſſꝫ vt ĩ lã
padẽ btĩ bartholomei ponẽt. Quãtũcũqꝫ vas
ſup lãpadẽ inclinarẽt nil ex eo exire valebat. cũ
tñ digitos ĩ vas mittẽnt ⁊ oleũ liq̃dũ oĩno pal-
parẽt. Tũc q̃dã exclamauit. Puto ꝙ apl'o ac-
ceptũ nõ eſt. vt h̃ oleũ ĩ ſuã lampadẽ ĩfundat̃. q̃
propter ĩ aliã lãpadẽ infuderũt ⁊ ꝓtinus oleum
emanauit. Cũ impator federicus hñuẽtũ de
ſtruẽt ⁊ omnes ecc̃as q̃ ibidem erant dirui mã-
daſſet. ciuitatem totã ad aliũ locum trãſferre ĩ-
tendens vir quidam quoſdam viros albatos ⁊
fulgẽtes inuenit. qui adinuicem loqui ⁊ inter ſe
aliqua tractare videbantur. Qui cum vehemẽ
ter admirãs q̃ nã eſſent int̃rogaſſet. vn⁹ eoꝝ re-
ſpondit. Iſte eſt bartholome⁹ apl'ſ cuꝫ ceteris
ſãctis quoꝝ in hac vrbe ecc̃ie habebãt. Qui-
ſimul ꝯuenerunt. vt inter ſe inq̃rerent ⁊ tracta-
rent quali pena eſſet ille plectendus q̃ eos ð ha
bitaclis ſuis eiecit. ⁊ iam inter eos inuiolabili ſẽ
tentia eſt firmatum. vt ille ſine mora ad iudiciũ
dei accedat. ⁊ de his omĩbꝫ in eius iudicio rñſu-
rus. Poſt modicũ ꝯo tẽpus dictus imperator
miſerabiliter vitam finiuit. Legi in q̃dam li-
bro de miraculis ſanctoꝝ ꝙ q̃dam magr̃ feſtuꝫ
ſancti bartholomei oĩ anno ſolẽnit̃ celebrabat
cui p̃dicanti in ſpecie cuiuſdã puelle dyabolus
admodũ ſpecioſe apparuit. quã iiectis ĩ eã ocu-
lis. ad prãdiũ inuitauit. Qui dũ ĩ menſa cõſiſte-
rent illa in amoꝛeꝫ ſuũ multũ eũ allicẽ nitebatur
beatus bartholome⁹ ĩ ſpecie ꝑegrini p̃ forib⁹
affuit. ⁊ vt amore ſcti bartholomei itroducẽt:
obnixius flagitauit. Qua diſſuadẽte pa'is mit-
tit̃. ſed ille hũc accipe r̃cuſauit. Rogauit tñ ma
giſtrũ ꝑ nũciũ vt ſibi dicẽt qð magis ĩ hoĩe ꝓ-
priũ eſſe putaret. Cui cũ ille dicẽt. riſibile. puel-
la rñdit. immo pc̃tm̃. cũ q̃ hõ ꝯcipit̃. naſcit̃ atqꝫ
viuit. Cui bartholomeus rñdit. ꝙ ille bene in-
tulit. h̃ mulier ꝓfundius indagauit. Secũdo di
ctus peregrinus magiſtro miſit vt ſibi diceret
quis locus vnius pedis eſſet vbi deus in terra
maiora miracula oſtendiſſet. Cui cum ille dice-
ret. locus crucis in quo deus mirabilia operat⁹
eſt. Illa ait. immo caput hominis in quo quaſi
minor mundus exiſtit. Utrorumqꝫ ſententiam
apoſtolus approbauit. Tercio inquiſiuit quan
ta diſtantia eſſet a ſummo celi vſqꝫ ad ꝓfundũ
inferni. Cui cum magiſter ſe neſcire diceret: illa
ait. Modo video ꝙ precipitor. Sed ego h̃ no-
ui. quia de altero ad alterum decidi. ⁊ oportꝫ ꝙ
hoc tibi oſtendam. Tunc dyabolus cum mag̃
ciulatu ſe in abyſſum p̃cipitauit. Et dum que-
rerent peregrinũ. minime inuenerunt. Silẽ ꝯo
legr̃ de beato andrea. Beatus autẽ ambro
ſius in p̃fatõne quã facit de illo apl'o ei⁹ legẽdã
abbreuiãs ita dic̃. Diſcipl'is xp̃e tuis vnica di-
uinitate p̃dicãtibꝫ ꝑſonalẽ trinitatẽ. tuã mũdo
mirabil'r dig̃t⁹ es oñdẽ maieſtatẽ. Int̃ q̃s btĩſ-
ſimum bartholomeũ mag̃ ꝟtutũ prerogatiua
colendum. benigna tui proſpectio ad populuꝫ
direxit longinquum. quod licet penitus huma
na conuerſatione remotum. tibi tamen predica
tionis augmento meruit conſignare vicinum.
O quantis preconijs apoſtolum mirabilem ce
lebrãdum. cui dñ̃ ad ſeminandum fidẽ ꝑmorũ

corda n̄ ſufficerēt pploꝝ. allatꝰ q̄i veſtigijs extre
mos t̄raꝝ fines penetrauit indoꝝ. cū lāguētiū innu
mera cat͛ua tēplū igreſſ⁹ demoniacū effecit ilico
vt nullū cultoribꝫ demō p̄bēt r̄nſū. O q̄ȝ mira v̄
tutū ip̄i⁹ īſignia. dū hūana voce v̄bo ſonātē. ꝯ
ſe adu̾ſariū ſolo iuſſu laceratꝰ diutiſſime virꝰ r̄d
didit mutū. Reginā dyabolica ꝯtagiōe lunati-
cā liberauit. puellā ſolutiſq̄ȝ nexibꝫ p̄ri repn̄tauit
ſaniſſimā. O q̄ȝ ſublime ſc̄titatꝰ e⁹ miraculū dum
antiquū hūani generꝰ inimicū ſuū fec̄i nihilū re
digē ſil̄acrū. O q̄ȝ digne exercitui numerād⁹ ce-
leſti e⁹ (vt miraclis fidē ꝯmodaret certiſſimam)
angelus apparuit ſupa delapſ⁹ ab aula. Js igit̄
cathenatū demonē cūctꝰ oñdēs deformē ſaluti-
ferā ſaxo dn̄icā impſſerat crucē. Rex r̄giaq̄ȝ ſil̄
baptizāt̄ cū gēte vrbiūq̄ȝ. xij. accole te deū p̄iez
corpe ſequūt̄ 7 mēte. Ad extremū v̄o tēplorūꝫ
delatu pōtificū neophiti polimij fr̄ tyrān⁹ bt̄ūꝫ
apl̄m oīmode ī fide ꝯſtātē: ceſū atq̄ȝ excoriatūꝫ
acerrimā fec̄ ſuſcipe mortē. Qui tāte mortꝰ vi-
ril̄r p̄ferēdo diſcrimē: gl̄ioſi certamis ad celeſte
gaudiū r̄portauit triūphū. Bt̄s aūt theodo-
r⁹ abbas et doctor p̄cipu⁹ de h̄ apl̄o int̄ cet̄a ſic
ait. Apl̄s dñi bartholome⁹ p̄mū ī licaonia p̄di-
cauit. Poſtmodū ī india. ad vl̄tim ī albāo vrbe
.ſ. maioris armenie vbi p̄mū excoriat⁹. tādē ca-
pite plex⁹. ibidē ſepult⁹ ē. Qz dū ad p̄dicandūꝫ
mittēt̄ a dn̄o (vt opinor) audiuit. Vade diſci-
pul⁹ me⁹ ad p̄dicatōēꝫ meā exi ad pugnam. ca
pax eſto piculꝫ. Ego p̄mū op⁹ ꝯſūmaui. p̄m⁹
teſtꝰ fact⁹. vos q̄d neceſſariū ē implete. Jmitare
mg̃rm tuū emulāe dn̄ꝫ tuū. ſāguīeꝫ ſāguibꝫ po-
ne: carnibꝫ carnē r̄de. q̄q̄ȝ p te paſſ⁹ ſuſtinui pa
tē. Arma ſint tibi benignitas ī ſudoribꝫ. māſue-
tudo int̄ maleficos. patiētia ī his q̄ peūt. Nō re
futauit apl̄s: ſ; vt famul⁹ fidel̄ dn̄ico acq̄eſcens
p̄cepto p̄g̃t gaudens tāq̄ȝ lux mūdi vt tenebro-
ſos illuīaret. tāq̄ȝ ſal t̄re vt gētes īſipidas ſalirꝫ.
tāq̄ȝ agricola vt ſpūalē culturā pficēt. Petrus
q̄ȝ apl̄s docꝫ natiōes. ſ; bartholome⁹ ꝯſeq̄nter
paria ineſtigat. Petr⁹ opat̄ p̄digia mag̃. ſ; bar
tholome⁹ facit mirabilia valida. Petr⁹ capite
deorſū crucifigit̄. bartholome⁹ poſtq̄ȝ viu⁹ ex-
coriat⁹ ē capite plectit̄: Ad q̄t valꝫ petr⁹ cape-
ſcēda miſteria. ad tot bartholome⁹ ſuffic̄ pene-
trāda. eq̄l̄r fecūdat ecc̄iā eq̄ lāce hūit 7 cet̄a di-
uīa chariſmata. Hic ex dn̄o duodēarij numēo
medi⁹ ex vt̄q̄ȝ p̄te ſonū dīne ꝯmociatōis dat ſic̄
ī cithara armoniā. Dē ſapl̄i vniuerſitatē ſibi di
ſp̄tiētes. p̄tores r̄gꝰ r̄gn̄ ꝯſtituti ſt̄. huic aūt ē ſort̄
7 portō armenie loc⁹ q̄ ē ab eulath vſq̄ȝ ad ga-
baoth diſtributa. Jō vid̄ eū ligue aratro rōna-
bilia rura ſulcātē. fidei v̄bū ī p̄fūdo cordis r̄cō-
dētē. p̄adiſū 7 vineas dn̄i plātātē. ſinglis paſſio
nū r̄media medicīal̄r īſerētē. ſpinas n̄ ītelligibi-
les euellētē. ſiluas īpietatꝰ ſecāē. ſepes dogticas
circūponē. Sꝫ eq̄les mercedes creatori obtule-
rūt. vtiq̄ȝ p honore ihonorātiā. p bn̄dictōe ma
ledictōꝫ. p mūeribꝫ p̄eas. p r̄q̄elcibili vita ama
riſſimā mortē. Nā poſtq̄ȝ itolerabilia tormenta
ſbyt: ab eis decoriat⁹ ī morē foll̄ fuit. Nec p⁹ q̄ȝ
miḡuit ab h̄ mūdo. neglexit occiſores ſ; iuitabat
miracul̄ p̄ditos 7 p̄digijs admittebat adu̾ſos.
ſ; beſtialē mētē nil erat q̄d ꝯpeſcēt. nil q̄d a ma-
lo r̄thēt. Quid dcet̄o faciūt. Jnſaniūt ꝯ illūd ſa
crū corp⁹. Reſpuūt egroti medētē. orbi manu-
ducētē. ceci ductorē. naufragi gubnatorē. mor-
tui viuificatorē. Et h̄ q̄mō. Proijciūt nāq̄ȝ ī pe
lag⁹ corp⁹ ſc̄tm. Mota ē igr̄ cū īpetu d̄ r̄giōibꝫ
armenie arca cū q̄tuor alioꝫ martirꝫ arcꝰ q̄ ſilit̄
dū ſig̃ oparēt̄. cū ea fuerāt ī mari p̄iecte. 7 tātū
ſpaciū marꝰ q̄tuor his p̄cedētibꝫ. 7 tāq̄ȝ miſtris
obſeq̄uꝫ q̄dāmō apl̄o faciētibꝫ. venerūt ī p̄tes ſi-
cilie ī iſulā q̄ liparꝰ nūcupat̄. ſic̄ ep̄o boſtiēſi q̄ tē
p̄ris erat: r̄uelatū fuit. Venit ad paupculaꝫ the-
ſaur⁹ ditiſſim⁹. Venit ad igbilē p̄cioſa margari-
ta. Venit ad meſtā ſplēdidiſſimū lumiare. Alijs
igr̄ q̄tuor ad diuſas t̄ras eūtibꝫ. ſc̄tm apl̄m ī di-
cta iſula r̄liq̄rūt. Et ei predc̄tos q̄tuor martires
apl̄s r̄liq̄ns r̄troſū vnū. ſ. papinū ī ciuitatē ſici
lie milas. Aliū v̄o lucianū noīe meſſinā trāſmi-
ſit. Reliq̄s v̄o duos ī calabritidē t̄ram direxit.
Gregoriū q̄dē ī ciuitatē colūnā. Achaciū aūt ī ci
uitatē q̄ chale vōt̄. q̄ vſq̄ȝ hodie ſuffragijs ſuis
ſplēdēt. Suſcept⁹ ē igr̄ apl̄s cū m̄l̄tis hymnis.
laudibꝫ 7 cādel̄. 7 tēplū ſibi magnifice fabricat̄.
Mōs aūt vulcan⁹ iſule ꝯtigu⁹. cū hitatoribꝫ eēt
nociu⁹ eo q̄ ignē emittebat. q̄i p ſtadia. vij. ſe ī-
uiſil̄r elōgauit circa mare ſuſpēſ⁹. ita vt vſq̄ȝ ho
die appareat videtibꝫ q̄i figuratō fugiētꝰ ignis.
Nc̄ igr̄ aue o bt̄e bt̄oꝫ ter bt̄e bartholomee. q̄
es dīne lucꝰ ſplēdor. ſc̄te ecc̄ie piſcator rōnabili
uꝫ piſciū. p̄iture capture dulcꝰ fruct⁹ viuid̄ pal
mitꝰ. vulnēator dyaboli. mūdum ſuo latrocinio
vulnerātꝰ. Gaudeas ſol orb̄ t̄re cūcta illuīans.
os dñi ligua ignita ſapiētiā p̄mēs. fōs igr̄ ſc̄itatē
emanās. q̄ mare mirabilibꝫ greſſibꝫ ſc̄tificaſti. q̄
t̄rā purpureā tuo cruore feciſti. q̄ celos ꝯmeaſti
vbi ī medio dīne aciei r̄fulges. ī ſplēdore immar
ceſſibil̄ gl̄ie ſplēdes. ī exultatōe iocūditatꝰ īſatia
bil̄ gaudes. h̄ theodorus.

Auguſtinus hoc

nomē ſortit⁹ ē. vl̄ p̄pt̄ excellētiā dig-
tatis. vl̄ p̄pt̄ feruorē dilectōis. vl̄ p̄pt̄ ethimolo
giā nois. Propt̄ excellētiā digtatis. quoniā ſi-
cut imperator auguſt⁹ p̄cellebat oēs r̄ges. ſic et

iſte excellit oẽs doctores. ſm ꝙ dicͭ rmigiꝰ. Vñ alij doctores ꝯparãͭ ſtellͭ. Dan. xij. Qui ad iuſticiã erudiũt mltos fulgebũt q̃ſi ſtelle i ꝑpetuas eternitates. Hic aͭ ꝯparaͭ ſoli ſic pꝫ i epla q̃ de eo cãtaͭ. Q̃m ſic ſol rfulgẽs ſic ipe rfulſit i templo di. Scdo ꝓpͭ feruorẽ dilectõis. q̃m ſic mẽſis auguſtꝰ valdͦ feruet eſtu caloris. ſic ⁊ ipe valde icaluit igne diui amoris. Vñ ipe i libro ꝯfeſſionũ dͦ ſe dicͭ. Sagittaueras tu cor meũ charitate tua ꝛc. Itez ibidͦ. Aliq̃n itromittͭ me i effectũ mltũ iuſitatũ itrorſus. neſcio ad quã dulcedinẽ q̃ ſi ꝑficiaͭ i me neſcio q̃d erit. vnuz ſcio ꝙ vita iſta n̄ erit. Tercõ ꝓpͭ ethiologiã nois. Dr ei auguſtinꝰ ab augeo. ⁊ aſtin qdͦ eſt citas. ⁊ ana qdͦ ẽ ſurſũ. Jñ auguſtinꝰ q̃i augẽs ſupnã citatẽ Vñ dͦ eo cãtaͭ. Qui ꝑualuit ãpliſicaꝛ citatem ꝛc. De q̃ citate ipe dicͭ i li. xj. dͦ ci. di. Ineſt citati di ⁊ origo ⁊ iformatõ ⁊ btitudo: q̃m ſi q̃raͭ vñ ſit: deꝰ eã ꝯdidit. ſi vñ ſapiẽs: a dͦ illũiaͭ. ſi vndͦ felix: dͦ fruiͭ. Sbſiſtẽs modificaͭ. ꝯtẽplãs illuſtraͭ. iherẽs iocũdaͭ. Videt ⁊ amat. In etͤnitate di vigꝫ. In ꝟitate di lucꝫ. In boĩtate di gaudet. Vlͭ (vt dicͭ i gloſario) auguſtiꝰ dr magnificus. felix. ꝑclarꝰ. Fuit ei magnificus i vita. ꝑclarꝰ i doctria. felix i gl̃ia. Eꝰ vitã ꝯpilauit poſſidonius calamẽſis eps. vt dicͭ caſſiodorꝰ i libro de viris illuſtribꝫ.

Auguſtinꝰ doctor

egregiꝰ i ꝓuincia aphricana citate carthaginẽſi ortꝰ. ex hõeſtͭ ꝑentibꝫ valde. ſ. pãte patricio. mr̃e monica genitꝰ. In liberalibꝫ artibꝫ ſufficiẽter edoctꝰ. fuit adeo vt ſũmꝰ phs ⁊ rhetor luculẽtiſſimꝰ hrẽͭ. Naz libros areſtotelͭ ⁊ oẽs libros libẽaliũ artiũ q̃ſcũqꝫ legẽ potuit ꝑ ſe vidicit ⁊ itellexit. ſic i li. ꝯfeſſ. teſtaͭ dicẽs. Oẽs libros artiũ q̃s liberales vocãt. tc̃ neq̃ſſimꝰ malaꝝ cupiditatũ ſuus ꝑ meipm legi. et intellexi q̃ſcũqꝫ legẽ potui. Itẽ i eodẽ. Quicq̃d ẽ dͦ arte loq̃ndi ⁊ diſſerẽdi q̃cq̃d dͦ dimẽſionibꝫ figuraꝝ. ⁊ dͦ muſicis. ⁊ dͦ numeris. ſine magͣ difficultate nllͦ hoim t̃dẽte itellexi. Scis tu dñe deus meꝰ. q̃ꝛ celeritas intelligẽdi ⁊ diſcẽdi acumẽ: donũ tuũ ẽ. Sꝫ n̄ inde ſacrificabã tibi. Verũ q̃ꝛ ſcia ſine charitate n̄ edificat ſꝫ iflat i errorẽ manicheoꝝ q̃ xp̄m fãtaſticũ fuiſſe affirmant. ⁊ carnis reſurrectõez negãt: icidit. ⁊ i eo ꝑ ãnos. ix. dum adhuc adoleſcẽs eẽt: ꝑmãſit. Ad has eͭ nugas adductus ẽ. vt arborẽ fici plorare dicẽt. cum ab ea foliũ vlͭ ficꝰ tollẽͭ. Cũ igꝛ eẽt annoꝝ. xix. ⁊ q̃n dã libꝝ cuiuſdã phi i q̃ vanitas mũdi ꝯtẽnenda ⁊ phia appetẽda dicebaͭ: ꝑlegẽt. ex ſꝫ q̃dem liber plurimũ placuit. Sꝫ q̃ꝛ nomẽ ihũ xpi qdͦ a mr̃e biberat ⁊ ibi n̄ erat: dolere cepit. Mr ꝟo eꝰ plurimũ flebat ⁊ ipꝫ ad vnitatẽ fidei rducere ſatagebat. Quadã igꝛ vice (vt legꝛ i libro ꝯfeſſionuz) ipſa vidit ſe ſtare in q̃dã linea lignea. licꝫ triſtẽ. ⁊ q̃dã ei iuuenis aſtitit. ⁊ cãz tãte triſticie req̃ſiuit Que cũ dicẽt ꝑditõez filij mei deploro. Ille rñdit. Eſto ſecura. q̃ꝛ vbi tu ibi ille. Et ecce continuo filiũ ſuũ iuxͣ ſe ſtare vidit. Hoc cũ auguſtino retuliſſet: ille ait. Falleris mr̃ falleris. nec ſic tibi dictũ ẽ. Sꝫ vbi ego ibi tu. Ecõtͣ illa dicebat. Nõ fili mihi dictũ ẽ. vbi ille ibi tu: ſꝫ vbi tu ibi ille. Rogabat igꝛ ſedula mr̃ q̃i iportuna q̃ndam epm (ſic i eodẽ libro ꝯfeſſionũ aug. teſtaͭ) vt ꝓ filio ſuo intͭcedẽ dignreͭ. Qui tãta q̃dammõ importunitate deuictꝰ ꝓphica voce rñdit. vade ſecura. q̃ꝛ ipoſſibile ẽ vt filꝰ tãtaꝝ lacrimaꝝ ꝑeat.

Cũ aͭ apdͦ carthaginẽ mltis ãnis rhetoricã docuiſſet. occulte mr̃e neſciẽte romã veit. ⁊ ibidͦ mltos diſciplos ꝯgregauit. Cum ei mr̃ vſqꝫ ad portã eũ ſecuta fuiſſꝫ vt aut eũ retrahẽt aut ſecũ iret. ipe eã decipiẽs nocte latenͭ rceſſit. Quẽ illa mane ꝯſiderãs aures di clamoribꝫ implebat. Quolibet autẽ die mane ⁊ veſpe ad ecc̃iã ibat ⁊ ꝓ filio orabat. His tpibꝫ mediolanenſes a ſymacho ꝑfecto romanoꝝ petierͭt ſibi doctorez in rhetorica deſtiari ꝑſulabaͭ tc̃ ibi vir di ambroſius. ⁊ ad ꝑces mediolanẽſiũ illuc mittiͭ auguſtinꝰ. Mr aͭ eꝰ q̃ſcẽ n̄ valẽs. cũ mlta difficultate ad eũ veit. ⁊ ipm iã nec vere maichẽũ nec vere catholicũ rpꝑit. Cepit aͭ augꝰ. btõ ambro. adherẽ ⁊ eiꝰ ꝑdicatões freq̃nͭ audire. Erat aͭ valde in ꝑdicatõe ſuſpẽſus ne q̃d ꝯ ipaz maicheorũ hereſim vlͭ ꝓ ipa dicẽͭ. Quadã ei vice ꝯ illũ errorẽ ambroſius diutiꝰ diſputauit. ⁊ ipm aptͤ rõibꝫ ⁊ auctoritatibꝫ cõfutauit. ita vt error ille a corde auguſtini penitꝰ pellẽͭ. Quid aͭ poſt ſꝫ ſibi ꝯtigerit ipe i libro ꝯfeſſionũ narrat dicẽs. Cũ te ꝑmũ ꝯgnoui. rũerberaſti ifirmitatẽ aſpectus mei. radiãs i me vehemẽter ⁊ ꝯtremui amore ⁊ honore. iueni me lõge eẽ a te i regiõe diſſimilitudinis tãq̃ꝫ audirẽ vocẽ tuã dͦ excelſo. cibꝫ ſuz grãdiũ. creſce ⁊ mãducabis me. nec tu me mutabis i te ſic cibũ carnis tue. ſꝫ tu mutaberis in me.

Cũ aͭ (ſic ibidẽ refert) via xp̄i ſibi placẽt ſꝫ ꝑ ipaz ãguſtã adhuc ire pigẽt: imiſit dñs i mentẽ eꝰ vt ad ſimplicianũ i q̃ lucebat gr̃a diuina ꝑgẽt. vt ſibi eſtꝰ ſuos ſecũ ꝯferẽti ꝓferrꝫ. q̃s eſſꝫ aptꝰ modꝰ viuẽdi ad ãbulãdũ i via di i q̃ aliꝰ ſic. aliꝰ ſic ibat. Diſplicebat ei ei q̃cq̃d agebat i ſeclͦ ꝑ dulcedine di ⁊ decore domꝰ eꝰ quã dilexit. Simplicianꝰ aͭ cepit eũ hortari ⁊ dicere ꝙ pueri et puelle intͭ ecc̃iã dñi deo ſuiũt tu nõ poteris. qdͦ iſti ⁊ iſte an ꝟo iſte ⁊ iſti i ſeipis pñt ⁊ n̄ i dͦ ſuo Quid i te ſtas ⁊ n̄ ſtas ꝓijce te i eũ ⁊ excipiet te ⁊ ſaluabit te. Intͭ hoꝝ colloq̃a mẽoria victo

rini ĩ mediũ venit. Vñ exhilaratus ſimplicianus
narrat q̃lr idē adhuc gētil' ob ſui ſapiētiā rome
(qđ maxim tc erat) ſtatuā ĩ foro meruiſſ; ⁊ q̃lr
ſe ſepi⁹ xpianũ dicebat. Cui cũ ſimplician⁹ dice
ret. Nõ credo niſi te ĩ eccl̃ia videro. Jlle iocãdo
dicebat. Nũq̃d pietes faciũt hoĩe; xpianũ. Tã
de; dñ ad eccl̃iã veniſſet ⁊ ei tãq̃; verecũdo occul-
te liber vbi erat ſimbolus fidei ad legēdũ ⁊ pnũ
ciãdũ vt tũc moris erat dat⁹ fuiſſ; ille ĩ altu; a-
ſcēdit. ⁊ alta voce pnũciauit. mirãte roma. gau-
dēte eccl̃ia. Oēs aũt ſbito pſtrepuerũt victorin⁹ vi
ctorin⁹. cito ſonuerũt ⁊ cito ſiluerũt. Tc etiã ab a-
phrica q̃dã amic⁹ auguſtini noīe põtian⁹ ſup-
uenit ⁊ vitã ⁊ miracl'a illi⁹ magni antonij q̃ nup ĩ
egypto ſb ↄſtãtino imperatore defunctus fuerat
recitauit. Hoꝝ exēplis aug. vehemēter exarſit.
ita q̄ ſociũ ſuũ alipiũ tã vultu q̃; mente turbat⁹
inuaſit. ⁊ fortit' exclamauit. q̃d patimur. q̃d audi
mus. Surgũt idocti ⁊ celũ rapiũt. ⁊ nos cũ do-
ctrinis nr̃is ĩ iſernũ dimergimur. An q: p̄ceſſerũt
pudet ſeq̇. ⁊ ñ pudet nec ſaltē ſeq̇. Et accurrenſ
ĩ q̄ndã ortũ ſb q̄dã ficu ſe pięcit. vt ĩ eodē libro
ↄfeſſ. ↄmemorat. amariſſime flēs lamẽtabiles vo
ces dabat. quãdiu quãdiu. cras ⁊ cras ſine mõ
ſine paululũ. mõ ñ hēbat modũ. ⁊ ſine paululu;
pdibat ĩ lõginquũ. De hac ſui tarditate plimũ
ↄq̃rebat' ſic poſtmodũ ĩ eodē libro ſcripſit. heu
mihi q̃; excelſus es ĩ excelſis. ⁊ q̃; pfũdus ĩ pfũ-
dis. ⁊ nuſq̃; recedis ⁊ vix redim⁹ ad te. Age do-
mie ⁊ fac. ⁊ excita ⁊ r̃uoca nos. Accēde ⁊ rape ⁊
fragra ⁊ dulceſce impedimẽtis oĩb; ſic timebam
expediri queẽadmodũ ipediri timēdũ ē. Sero te
amaui pulcritudo tamantiq̃ ⁊ tãnoua. ſero te a-
maui intus; eras ⁊ ego foras. ⁊ ibi te q̃reba;. ⁊ in
iſta formoſa q̃ feciſti: deformis irruebã. mecum
eras; ⁊ tecum non eram. vocaſti ⁊ clamaſti ⁊ rupi-
ſti ſurditatē meã. choruſcaſti. ſplēduiſti ⁊ fuga-
ſti cecitatem meã. fragraſti ⁊ duxiſti ſpiritum ⁊
anhelo tibi. Guſtaui ⁊ eſurio ⁊ ſitio te. tetigiſti
me ⁊ exarſi in pacē tuã. Cũ aũt amariſſime fleret:
audiuit vocē dicēte; ſibi. Tolle lege. tolle lege.
Aperuitq̃; ſtatī codicē apl'icũ: ⁊ ↄiectis oculis ad
p̄mũ capitulũ. legit. Jnduimini dñm ihm xp̄m.
⁊ ſtatī oēs ab eo dubietatis tenebre diffugerũt
Jnterī aũt tãuehemētiſſimo dentiũ dolore toq̃ri
cepit. vt fere (ſic ip̄e ait) ad credēdã opīoe; cor-
nelij phi duceret'. q̃ ſummũ bonũ aīe ĩ ſapia. ſũ-
mũ vo bonũ corpis ĩ nullũ ſentiēdo dolorē po-
ſuerat. Tãuehemēs aũt ille dolor fuit q̄ etiã loq̃
lã amiſit. Quo circa vt ĩ li. ↄfeſſ. r̃fert ĩ tabul' ce-
reis ſcripſit. vt oēs p eo orarēt. vt dolorē illũ do
min⁹ mitigaret. Jp̄e igit' cũ alijs genua flexit. et
ſbito ſanũ ſe ſenſit. Jnſinuauit ḡ p l̃ras ſc̃to
viro ambroſio ſuũ votũ. vt monēt q̃d ſibi de li-
bris ſc̃tis legēdũ eēt. q̃ aptior fiet fidi xp̄iãe. At
ip̄e iuſſit eſaiã pph̄am. eo q̄ euãgelij ⁊ vocationis
gētiũ p̄nũciator aptior videat'. Cu⁹ p̄ncipiũ cu;
auguſtin⁹ ñ itelligēt totũ aliud tl'e eē arbitrans
diſtulit vt illd r̃legēt. cũ ĩ ſcp̄turis ſc̃tis magi' ex
ercitat⁹ eēt. Adueiente vo paſchali tp̄e au-
guſtin⁹ cũ eēt ãnoꝝ. xxx. cũ filio ſuo a deo dato
puero valđ igenioſo. quē aug. ĩ ſua adoleſcētia
dũ adhuc gētil' ⁊ phus eēt: genuerat. necñ ⁊ cũ
alippio amico ſuo meritis mr̃is ⁊ p̄dicatõe ãbro
ſij ſacꝝ baptiſma ſuſcepit. Tc ſic fert' ambroſi⁹
te deũ laudam⁹ iq̇t. ⁊ auguſti⁹ te dñ; ↄfitemur
r̃ndit. ⁊ ſic tũc ip̄i duo huc hymnũ alt'nati ↄpo
ſuerũt. ⁊ vſq̃; ad finē decãtauerũt. Sic eẽ teſtatur
horoſi⁹ ĩ libro ſuo q̇ di' ſpeculũ eccl̃ie. Jn aliq̇b;
aũt libris ãtiq̇s titul⁹ tl'is p̄ponit'. Cãticũ ab am
broſio ⁊ auguſtino ↄpilatũ. Protin⁹ aũt ĩ fide
catholica mirabilr̃ ↄfirmat'. Sp̄ē oēm quã ha-
bebat ĩ ſecl'o: dereliq̇t. ⁊ ſchol' q̃s regebat abre-
nũciauit. Quanta aũt dulcedine diuini amo-
ris extunc feruerẽt. ip̄e in ꝯ libro ↄfeſſionũ apit
dicēs. Sagittaueras tu cor meũ charitate tua.
⁊ geſtabam vba tua trãſfixa in viſceribꝫ. ⁊ exem
pla ſuoꝝ tuoꝝ q̃s de nigris lucidos ⁊ de mortu
is viuos feceras ↄgeſta in ſinũ cogitatõnis mee
vrebãt. ⁊ aſſumebãt g̃ue; torporē. ⁊ aſcendēti
conuallē ploratõnis ⁊ cantãti cãticũ g̃duũ. de-
deras ſagittas acutas. ⁊ carbores vaſtatores.
nec ſatiabar in illis dies dulcedine mirabili con
ſiderare altitudinem conſilij diuini ſuper ſalu-
tem generis humani. Quantum fleui in hym-
nis ⁊ canticis tuis. ſuaue ſonantis eccleſie voci-
bus commotus acriter voces ille influebãt au-
ribus meis. ⁊ eliquabatur veritas tua in cor me-
um. ⁊ currebant lacrime ⁊ bene mihi erat cum
eis. Tunc enim in eccleſia mediolanenſi hec cã-
tica inſtituta ſunt. Et clamabam clamore alto
cordis mei. O in idipſum. O in pace. O qui di-
xit idipſum dormia; ⁊ ſomnum capiam. Tu es
enim idipſum qui non mutaris ⁊ in te requies
obliuiſcens laborum omnium. legebam totum
pſalmum illum ⁊ ardebam qui fueram latrator
amarus et cecus aduerſus litteras de melle ce-
li mellitas. et de lumine tuo luminoſas. et ſuper
ſcripturas huiuſmodi tabeſcebam. chriſte ihe
ſu adiutor meus q̃; ſuaue mihi ſubito eſt factũ
carere ſuauitatibus nugarum ſuarum. ⁊ quas
amittere metus fuerat. iam dimittere gaudi-
um erat. Ejiciebas enim eas a me vera tu et
ſumma ſuauitas. ejiciebas et intrabas pro eis
omni voluptate dulcior. Sed non carni ⁊ ſan
guini in omni luce clarior. ſed omni ſecreto in-
terior. omni honore ſublimior: ſed non ſubli-
mibꝫ in ſe. Poſt ꝯ aſſũptis nebrodio ⁊ euo-

dio 7 mr̄e ad aphricā r̄meabāt. Sʒ cū eēnt apd̄
ostiā tyberinā: pia mr̄ e⁹ defūcta ē. Pᵒ c⁹ mortē
r̄uersᵒ ē aug. ad agros ꝓprios. vbi cuʒ his q̄ sibi
adhēbāt ieiunijs 7 oīonibꝫ deo vacabat. libros
scribebat. 7 idoctos docebat. Fama aūt e⁹ vbiqꝫ
diffūdebat̄. 7 ī oībꝫ libris suis 7 actibꝫ admirabi
lis hēbat̄. Refugiebat aūt ad aliquā ciuitatē acce
dē q̄ ep̄o carēt ne ip̄m ī p̄dicto officīō ipediri ꝯti
gēt. Eod̄ t̄pe apd̄ hyponē erat q̄dā vir mag
nū op̄ū. q̄ augustīo misit ꝙ si ad eū accedēt 7 v̄-
bū suū ex ore suo audiret: secl̄o r̄nūciare posset.
Qd̄ aug. vbi ꝯpit illuc ꝯcit⁹ iuit. Audiēs aūt va
leri⁹ hyponī. ep̄s famā e⁹. ip̄ʒ p̄simū r̄nitētē ī ec-
clesia sua p̄sbiteꝝ ordiauit. nōnllis q̄dē lacrias
suas supbe in t̄p̄tātibꝫ. 7 tāqꝫ cū ꝯsolātibꝫ 7 di-
cētibꝫ. qꝛ 7 loc⁹ p̄sbiterij (licʒ ip̄e maiori dignus
eēt) appropiq̄ret tn̄ ep̄atui. Qui stati mōsteriū
clicoꝝ istituit 7 cepit viuē̄ ꝫm r̄glaʒ a sc̄tis apo-
stol̄ ꝯstitutā. De c⁹ mōsterio fere decē ep̄i sūt ele-
cti. Et qꝛ p̄dict⁹ ep̄s erat grec⁹ 7 min⁹ ī latia lin-
gua 7 lr̄is doct⁹. augustīo p̄tatē t̄buit vt ꝯ̄ mo-
rē orīētal̄. eccīe corā se ī eccīa p̄dicaret. Vn̄ cuʒ
mlt̄i ep̄i derogarēt. ille d̄ h̄ n̄ curabat. dūmō per
eū fiēt qd̄ p se fieri n̄ valebat. Eo t̄pe fortūatuʒ
p̄sbiterū maicheū 7 alios hēticos p̄cipue reba-
ptizatos donatistas 7 maicheos cōuicit. abstulit
7 fugauit. Cepit aūt valeri⁹ formidaē ne sibi au-
gust. tollēt̄. 7 ab alia ciuitate ī ep̄m petēt̄. Nā si
bi aliq̄n ablat⁹ fuissʒ nisi ad locū secretū transire
cūrassʒ. ita vt īueire mīme potuisset. ip̄etrauit igit̄
ab ep̄o carthagīnēsi vt ip̄e cedēt 7 augustinum
hyponēsi eccīe ī ep̄m ꝓmouēt. Sʒ cū aug. omi-
mode r̄cusaret: ꝯpuli⁹ tn̄ 7 coact⁹ succubuit et
ep̄at⁹ curā suscepit. Qd̄ ī se postea fieri n̄ debu
isse vt suo viuēte ep̄o ordinaret̄ 7 dixit 7 scp̄sit.
ꝓpt̄ ꝯcilij vniūsal̄ ꝓhibitōeʒ. quā postmodū or
dinat⁹ didicit. nec qd̄ sibi factū eē voluit. alijs fi
eri voluit. Vn̄ eūt sategit vt ī ꝯcilijs ep̄oꝝ cōsti-
tuēt̄ vt oīa statuta patruʒ ordiandis debēnt ab
ordiatoribꝫ itimari. Ip̄e aūt d̄ se dixisse postmo-
dū legi. ī nulla re mihi dn̄m sentō sic iratū sicīn
h̄ ꝙ cū n̄ esseʒ dign⁹ poni ad remum: posuit me
ad amplustre ī apice r̄gimis eccīe. Vestimēta e⁹
7 calciamēta 7 ornamēta alia nec nitida nimium
nec abiecta p̄simū. ꝫ ex moderato 7 ꝯpetēti ha-
bitu erāt. Ip̄e eī d̄ se dixisse legi. fateor d̄ p̄ciosa
veste erubesco. 7 iō cū dat̄ mihi vēdo eā vt q̄ ve
stis n̄ pt̄ eē ꝯīs. p̄ciū sit ꝯmūe. Mēsa fruga-
li 7 parca sp̄ vs⁹ ē. 7 iter olēa 7 legumia ꝓpt̄ ifir-
mos 7 hospites plerūqꝫ carnes hēbat. In ipsa
aūt mēsa magl̄ lectōeʒ vl̄ disputatōeʒ q̄ꝫ epula-
tionē diligebat. 7 ꝯ̄ pestē detrctōis in ea sic scri-
ptū hēbat. Quisq̄s amat dict̄ absentū rodere
vitā. Hāc mēsā idignā nouerit eē sibi. Nā 7 ali

qn̄ cū q̄dā sibi failiarissimi coep̄i ad detrctōeʒ li-
guā laxasset adeo dure eos r̄darguit vt dicēt ꝙ
nisi desisterēt aut v̄sus ip̄os delēt aut a mēsa re
cedēt. Quadā vice cū q̄sdā suos suos failia-
res ad prādiū iuitassʒ vn⁹ illoꝝ curiosior cetis.
coq̄nā igress⁹ ē. cū oīa frigida r̄ppissʒ. reūsus ad
augustinū iterrogauit. q̄d ciboꝝ ip̄e prāsur⁹ p̄r
familias p̄parassʒ. Cui aug. nequaq̄ꝫ taliū ep̄laꝝ
curiosus r̄ndit. Et ego vobiscū vescor. Tria
a bt̄o ābrosio se didicisse ait. Prim̄ ē ꝙ vxoreʒ
cuiqꝫ nūqꝫ petēt. Secūdū ꝙ militaē volēteʒ ad
h̄ n̄ ꝯmēdaēt. Terciū ꝙ ad ꝯuiuia iuitat⁹ n̄ iret.
Cā p̄mi ē ne illi int̄ se ꝯuciant 7 sibi maledicant.
Cā secūdi ē ne militātes calūniā exerceāt. 7 ī eū
alij culpā r̄fūdāt. Cā tercij ē ne forte t̄p̄erantie
modū p̄dat. Tāte aūt puritatal̄ 7 hūilitatis
fuit. vt ip̄a eūt minima p̄cta q̄ apd̄ nos mīma vel
nll̄a r̄putāt̄ ī libro ꝯfessionū deo ꝯfiteat̄. et d̄ eis
corā deo hūilr̄ se accusat. Nā ibidē accusat se de
eo ꝙ cū puer eēt ludebat ad pilam dū ad scolas
ire debēt. Itē d̄ eo ꝙ nolebat legē vl̄ addiscē̄ cū
a p̄entibꝫ vl̄ mḡro vrgēt̄. Item d̄ eo ꝙ fabulas
poetaꝝ sic fabulā enee cū adhuc eēt puer: libēt̄
legebat. 7 didonē mortuā ꝓpt̄ honorem plora-
bat. Itē d̄ h̄ ꝙ d̄ cellario p̄entū vl̄ mēsa aliquid
furabat̄. vt pueris ludētibꝫ daret. Itē d̄ eo ꝙ in
ludo pueroꝝ fraudulētas victorias exercebat.
Itē d̄ eo ꝙ piꝝ d̄ q̄dā arbore vicia vinee sue cū
adhuc eēt ānoꝝ. xvj. furat⁹ fuit. In eodē q̄ꝫ
li. x. ca. xx. accusat se de ip̄a modica delectatōne
quā aliq̄n ī ꝯmedēdo sentiebat: dicēs. Sic me
docuisti vt quēadmodū medicamēta sic alimēta
suptur⁹: accedā. Sʒ dū ad q̄etē societatl̄ ex idi-
gētie molestia trāseo. ī ip̄o trāsitu isidiat̄ mi laq̄
us ꝯcupiscētie ip̄e eī trāsit⁹ voluptas ē. 7 n̄ ē ali
us q̄ trāseat̄ q̄ trāsire cogit necessitas. 7 cū salus
sit cā edēdi 7 bibēdi. adiūgit se tāqꝫ pedisseq̄ pi-
culose iocūditatl̄. 7 plerūqꝫ p̄ire conat̄ vt e⁹ cā
fiat qd̄ salutl̄ cā me facē vl̄ dico vl̄ volo. Ebrie-
tas lōge ē a me. misereberis ne appropiq̄t mihi.
Crapla aūt nōnūqꝫ surrepit. huo tuo misereb-
ris vt lōge fiat a me. 7 q̄s ē dn̄e q̄ n̄ rapiat̄ aliq̄n
tulū extra metas necessitatis. Quisq̄s ille ē: ma
gnus ꝓfecto est. Magnificet nomen tuuʒ. ego
nō sum. qꝛ hō peccator suʒ. Hēbat eūt se suspe-
ctū d̄ olfatu: dicēs. De illecebra odorum nō sa-
tago nimis cum absunt nec req̄ro. cum obsūt n̄
respuo: paratus eis etiam sp̄ carere mihi illa vide
or 7 forsitan fallor. Nemo eīm secur⁹ eē debʒ in
ista vita. q̄ tota t̄etatio noiat̄. verū q̄ fieri potuit
ex deteriori melior: non fiat ex meliori deterior.
Iterū de auditu cōfitet̄ dicēs. Voluptates au
riū tenati⁹ me implicuerant 7 subiugauerāt: sed
resoluisti 7 liberasti me. Cuʒ mihi accidit vt me

amplius cantꝰ q̃ȝ res q̃ canit̃. moueat. penaliter
me peccare ꝯfiteoꝛ. ⁊ tūc mallem nō audire can-
tantē. Accuſat etiā ſe de viſu ſic. De eo ꝙ aliqñ ni
mis libenter vidit canē currentē. ⁊ de eo ꝙ ꝑ agꝝ
caſu trāſiēs venatōeȝ libenter ꝓſpexit. ⁊ de eo ꝙ
domi exñs araneas. muſcas. ſuis retibꝰ capiētes
nimis attēte ꝯſpexit. Jō aūt de his corā dño ꝯfi-
tet̃. vt ibidē dic̃. qꝛ aliqñ hec a bōis meditatōnibꝰ
auertūt ⁊ orōes int̃rumpūt. Accuſat etiā ſe de ap-
petitu laudis ⁊ motu ianis glīe dicēs. Qui lau
dari ab hoībꝰ vult vitupāte te: nō defēdit̃ ab ho
minibꝰ iudicāte te. nec eripiet̃ dānāte te. Lau-
dat̃ hō ꝓpt̃ aliqđ donuȝ qđ dediſti ei. ⁊ tñ plus
gaudet ſe laudari q̃ȝ donū. Tētamur his tētati
onibꝰ q̄tidie ſine ceſſatōe q̄tidiana fornax nr̄a ē
hūana ligua. verūtñ nollē vt vl' augēt mihi gau
diuȝ cuiuſlibet boni mei. ſuffragatō oris alieni.
Sȝ auget fateoꝛ nō ſolum ſꝫ vituꝑatio minuit.
Cōtriſtoꝛ aūt aliqñ laudibꝰ meis cū ea laudāt̃ in
me i quibꝰ mihi ipe diſpliceo. Uel etiā bona mio-
ra vl' leuia. pluris exiſtimāt̃ q̃ȝ exiſtimāda ſunt.

Hereticos vir iſte ſcūs validiſſime ꝯfutabat
Jta vt ipi publice int̃ ſe ꝑdicarēt pc̄m nō eē int̃-
ficē auguſtinū. quē tāq̃ȝ lupū occidēdū eē dice-
bāt. ⁊ occiſoribꝰ oīa ſua pc̄ta a deo dimittēda aſ-
ſerebāt. Mltas ab eis inſidias ꝑtulit. ita vt ſibi
aliq̊ ꝑgēti via īſidias ponēnt. ſꝫ dī ꝓuidētia iti
neris errore ſeductū iueire nō poſſēt. Cū pau-
ꝑerū ſꝑ memoꝛ erat: eis ex his q̃ hr̄e poterat li-
beralit̃ exhibebat. Nā ⁊ de vaſis dñicis ꝓpt̃ pau
ꝑes ⁊ captiuos aliqñ iubebat frāgi ⁊ ꝯflari ⁊ in
digētibꝰ diſpēſari. Domū vl' agꝝ ſiue villā nū-
q̃ȝ emē voluit. Mltas etiā hēditates ſibi dimiſ-
ſas reſpuit. eo ꝙ mortuoꝝ filijs vl' ꝓpinq̇s poti-
us ipa deberi dicebat. Jn his q̃ in eccīa poſſide
bat. intētus amore vl' illis implicatus nō erat. ſed
die ac nocte de ſcripturis ⁊ rebꝰ diuīs cogitabat
Fabricaꝝ q̊ȝ nouaꝝ nūq̃ȝ ſtudiū hūit. deuitās i
eis implicatōeȝ ſui animi. quē ſꝑ liberū hr̄e vole
bat ab oī moleſtia corꝑali. vt libē vacare poſſet
ꝯtinue meditatōni ⁊ aſſidue lectōni. nō tñ illa edi
ficare volētes ꝓhibebat. niſi forte imoderate fi
eri ꝓſpexiſſet. Laudabat q̊ȝ ꝑlimū illos q̇bꝰ
moꝛiēdi deſideriū inerat. ⁊ ſuꝑ hec triū epoꝝ exē-
pla ſepius recitabat. Ambroſius autē cū i extre
mis eēt ⁊ rogaret̃ vt ꝓlongationē vite ſibi ꝑci-
bꝰ obtinēt: rn̄dit. Nō ſic vixi vt me pudeat inter
vos viuere. nec moꝛi timeo qm̄ bonū habemus
dn̄m. Qđ rn̄ſum auguſtinus mirabilit̃ extolle-
bat. Addebat q̊ȝ de alio epo cui cū diceret̃ eū ec
cleſie mltū neceſſariū foꝛe. ⁊ ideo adhuc eū dn̄s
liberaret: ait. Si nūq̃ȝ bn̄. ſi aliqñ q̄re nō mō. De
alio q̊ȝ epo aiebat cyprianū referre. ꝙ cū īfirmi-
tate graui laboꝛaret adhuc ſibi ſanitatē reſtitui
exoꝛabat. Cui iuuenis ſpecioſus apparens cum
indignatione infremuit. ⁊ ait. pati timetis. exire
non vultis. quid faciam vobis.

Feminarum nullam vnq̃ȝ nec etiam germa-
nam ſororem aut fratris ſui filias q̃ deo pariter
ſeruiebant ſecum habitare permiſit. dicebat ei
ꝙ ⁊ ſi de ſororē vel nepotibꝰ nulla mali poſſet ori
ri ſuſpitio. tñ qꝛ tales ꝑſone ſine alijs ſibi neceſ-
ſarijs eſſe non poſſent. ⁊ ad eas etiā alie aduenta-
rent. ex illis poſſent infirmiores aut humanis tē
tationibꝰ ꝯmoueri. aut certe malis hominū ſu-
ſpitionibꝰ infamari. Nūq̃ȝ cū muliere ſolus loq̇
volebat niſi ſecretū aliqđ intereſſet. Cōſāguine
is ſic benefecit nō vt diuitias habēnt: ſꝫ vt aut nō
aut minus egerēt. Raro ꝓ aliq̊ aut lr̄is aut ver-
bis intercedere volebat. recolēs quendā pħum
ꝯtemplatōe fame amicis nō mlta ꝑſtitiſſe. ⁊ ſepe
dicebat plerūq̃ȝ ꝑtās q̃ petit̃: ꝑmit. Cū aūt id fa
ciebat ſic ſtilū temperabat vt oneroſus nō eſſet ſꝫ
mereret̃ vrbanitate dictaminis exaudiri. Uo-
lebat potius int̃ ignotos q̃ȝ int̃ amicos cauſas
audire dicēs. qꝛ int̃ illos poterat libere iniquuȝ
ꝯgnoſcere ⁊ vnū ex his amicū eēt facturꝰ ꝓ q̊. ſ.
iuſticia mediāte ſnīa darȝ. ex amicis vo eēt vnū
ꝑditurus. ſ. ꝯ quē ꝓferret ſnīaȝ.

A multis eccl'ijs inuitabatur ⁊ ibi v̱bū domi
ni ꝑdicabat. ⁊ mltos ab errore ꝯūtebat. Aliqñ
a ꝓpoſito digreſſionē facē ꝯſueuerat i ꝑdicatōe
⁊ tūc dicebat deū hec ad ꝓfectū ſalutis alicꝰ oꝛdi
naſſe. ſicut i quodā manicheoꝝ negociatore pa
tuit q̇ in predicatōne quadaȝ auguſtini vbi ipe
digreſſionem faciens ꝯ hunc errorem ꝑdicaue
rat ꝯuerſus fuit.

Eo tempore dū gothi romam cepiſſent ydo
latre ⁊ infideles xp̄ianis plurimum inſultabant
propter quod Auguſtinus librum de ciuitate
dei compoſuit. in quo iuſtos in hac vita debere
premi. impios autem florere oſtendit. vbi de du
plici ciuitate ſcilicet Hieruſalem ⁊ Babilone
et earum regibus ait. quia rex Hieruſaleȝ chri
ſtus. rex Babilonis dyabolus. Quas duas ci-
uitates vt ibidem dicit duo amores ſibi fabri-
cant. quia ciuitatem dyaboli cōſtruxit amoꝛ ſui
creſcens vſq̃ȝ ad contemptum dei. Ciuitatem
dei amoꝛ dei. creſcens vſq̃ȝ ad contemptum ſui.

Jn diebus autem eius. anno ſcilicet domini
.cccccxl. Bandali totam Aphrice prouinciam
occupauerunt. vaſtantes omnia nec parcentes
ſexui. ordini vel etati. Poſt hoc autem ad hy-
ponenſem ciuitatem peruenerunt. ⁊ ipſam ma-
nu valida obſederūt. Sub hac tribulatione au-
guſtinus pre ceteris ſue ſenectutis amariſſimaȝ
⁊ lugubreȝ duxit vitam. fueruntq̃ȝ ſibi lacrīe eꝰ

panes die ac nocte.cuꝫ alios videt̃ occiſos alios
effugatos.eccl'ias ſacerdotib9 viduatas. citates
cũ accolis diſſipatas. Inter tot tñ mala cuiuſdã
ſapiẽtis ſnia ſe ꝯſolabatur dicẽtis. Nõ erit ma-
gnum magn9 putãs.ꝙ cadũt ligna vl' lapides et
moriũt' mortales. Conuocatis aũt f̃rib9 dixit eis.
Ecce rogaui dñm vt aut nos ab his piclis eru-
at.aut patiẽtiã tribuat.aut me de hac vita ſuſci-
piat.ne tot calamitates vidẽ ꝯpellar.et ecce ter-
ciũ qd̾ petiuit:obtinuit.⁊ tercio obſidiõis menſe
febrib9 laborãs lecto decubuit. Intelligẽs autẽ
diſſolutõeꝫ ſui corpis iminẽ ſeptẽ pſalmos pnia
les ſibi ſcribi fecit.ipoſqꝫ i loco ꝯ parietẽ poſitos
lecto d̾cubãs legebat.⁊ vberti ac iugit' lacrimas
fũdebat.⁊ vt deo vacaret liberi9 ⁊ ei9 intẽtio a nl'
lo ipediri poſſꝫ.añ.x.dies ſui exit9 nullũ ad ſe in-
gredi pcepit:niſi vel cũ medic9 ingrederet' vl' cũ
ſibi refectio portaret'. Quidã aũt eger ad euꝫ
venit.⁊ vt ſibi manũ iponẽt ⁊ ab infirmitate cu-
raret:ipm iſtãter rogauit. Cui aug.rñdit. Quid
ẽ h̃ fili qd̾ loq̃ris. putas ꝙ ſi tale qd̾ facẽ poſſeꝫ.
mihi hipm ñ ꝯferrẽ.ille aũt inſtabat aſſerẽs ſibi i
viſiõe pceptũ eẽ.vt ad eũ accedẽt ⁊ ſanitatẽ reci
pet. Uides aũt fidẽ ei9 p ipo orauit:⁊ ſanitatẽ re-
cepit. Energumios mltos curauit:⁊ pl'a alia mi
racula fec̃. In li.xxij.de ciui.dei duo miracula
de ſe tãqꝫ de q̃dã alio refert:dicẽs. Apud hypo-
nẽſem quãdã ꝟginẽ ſcio.q̃ cũ ſe oleo punxiſſꝫ.⁊
illa a demõio vexata fuiſſꝫ.cũ p illa orãs pſbiter
lacrimas ſuas ſtillauerat mox a demõe fuiſſe ſa-
natã. In eo.eṫ li.ſic ait. Scio et epm ſel'p adole
ſcẽte.quẽ ñ vidit oraſſe.illũqꝫ ilico demõe caruiſ
ſe. Nullũ aũt dubiũ vr̃.qn de ſe loquat':h̃ hũili-
tatis cã ſeipm noluit noiari. In eo.q̃ꝫ li.de ci.ſic
ait.ꝙ cũ quidã infirm9 incidi debẽt.⁊ d̾ morte e9
ob inciſionẽ plimũ timẽt.cũ infirm9 multis lacri
mis deũ exoraret.cũ eo ⁊ p eo aug.orauit.et ſine
inciſiõe aliq̃:integrã ſanitatẽ r̃cepit. Deniqꝫ diſ
ſolutõi corpis appropiquãs:h̃ memoriale docu-
it.nullũ videlꝫ hoieꝫ quãtũcũqꝫ excellẽtis meriti
ſine ꝯfeſſiõe ⁊ eukariſtia debẽ trãſire. Ad extre-
mã aũt horã veniẽs.mẽbris oib9 ſui corpis inco
lumis itegro aſpectu atqꝫ auditu.ãno etatis ſue
lxxvij.epat9 vo.xl.corã poſitis f̃rib9 ⁊ orãtib9 mi
grauit ad dñm. Teſtamtũ nullũ fec̃.q2 vñ faceret
paup ñ habuit. Floruit circa ãnum dñi.cccc.

Itaqꝫ aug.ſapie lumẽ pfulgidũ.ppugnaculũ
ꝟitatis ⁊ fidei monimẽtũ.oẽs eccl'ie doctores.tã
ingenio qꝫ ſcia vicit incõpabilit' florẽs tã exem-
plis ꝟtutũ qꝫ affluẽtia doctrinaꝝ. Uñ ⁊ btũs re-
migi9 hieronimũ ⁊ q̃ſdã alios doctores ꝯmemo-
rãs ſic ꝯcludit. Hos oẽs aug.ingenio ⁊ ſcia ſua
vicit. Nã lꝫ hiero. ſex milia volumia origenis ſe
legiſſe fateat'.iſte tñ tãta ſcripſit vt nõ ſolũ die-

b9 ac noctib9 ſcribere libros ei9 q̇s ñ poſſit:h̃ nec
legẽ q̃dã occurrat. Uoluſian9 aũt cui aug.epl'as
ſcripſit ſic de eo dic̃.legi dei deeſt.q̇cq̃d aug. ꝯti-
gerit ignorarẽ. Hieronim9 q̃ꝫ i q̃dã epl'a ſcribẽs
auguſtino:ait. Duob9 libellis tuis erudiriſſimis
⁊ ois eloquẽtie ſplẽdore fulgẽtib9 rñdere nõ po
tui.certe q̇cquid dici potuit et aſſumi ingenio et
de ſcripturaꝝ hauriri fontib9 a te poſitũ atqꝫ di
ſertũ ẽ. Sꝫ q̃ſo reuerentiã tuã pauper patiaris
me tuũ laudare ingeniũ. Hiero.eṫ i li.de.xij. do-
ctorib9 ſic d̾ eo ſcribit. Aug.eps volãs p mõtiuꝫ
cacumia q̃ſi aq̃la.⁊ ea q̃ ſunt i mõtiũ radicib9 nõ
ꝯſiderãs.multa celoꝝ ſpacia t'rariũqꝫ ſit9 ⁊ aq̃rũ
circl'm claro ſmõe pnũciat. Deniqꝫ i quãta cuꝫ
reuerẽtia ⁊ dilectõe hiero.habuit.ptꝫ i epl'is q̃s
eidẽ miſit. In vna q̃ꝝ ſic dic̃. Dño ſcto ac btiſſi
mo pape auguſtio hieronim9.oi q̇dẽ tpe beati-
tudinẽ tuã eo q̃ decꝫ honore venerat9 ſum.et hi
tãtẽ i te dilexi dñm ſaluatorẽ. Sꝫ nũc ſi fieri pt̃
cumulo aliquid addim9.⁊ plena ꝯplem9.vt abſ-
qꝫ nois tui mẽtõe ne vnã horã quidẽ pterire pa
tiamur. Idẽ in alia epl'a ad eũdem. Abſit aũt vt
quicqꝫ de libris beatitudis tue attingẽ audeam
Sufficit eñ mihi mea pbare et aliena ñ carpere.
Gregori9 q̃ꝫ i epl'a ad Innocẽtiuꝫ aphrice pfe-
ctũ de ei9 libris ſic ait. Q2 expoſitõꝫ ſcti Iob vo-
bis trãſmitti voluiſtis: vr̃o ſtudio ꝯgaudemus.
Sꝫ ſi delitioſo cupitis pabulo ſaginari.bti aug.
ꝯpatriote vr̃i opuſcula legite.ad ꝯpatõeꝫ illius
ſimilagis:nr̃m furfurẽ ñ q̃ratis. Idẽ q̃ꝫ i regiſtro
ſic ait. Legit' ꝙ btũs aug.nec cũ ſorore ſua ha-
bitare ꝯſenſit:dicẽs. Que cũ ſorore mea ſũt ſo-
rores mee nõ ſunt. Docti g̃ viri cautela magna
nobis dꝫ eẽ inſtructio. In pfatõe q̃ꝫ ambroſia-
na ſic legit'. Magnificẽtiã tuã i mortificatõe au-
guſtini adoramus.tua i oib9 opante virtute. vt
nullis pmiſſis blãdimẽtoꝝ fallaciã vir tuo igni-
tus ſpũ vinceret'.q2 cũ ita omni genere pietatis
imbueras.vt ipe tibi ara ⁊ ſacrificiuꝫ ⁊ ſacerdos
eſſet et templũ. Beatus igit' pſper i tercio libro
de vita ꝯtẽplatiua ſic de eo dic̃. Sctus auguſti
nus epũſ.acer ingenio.ſuauis eloquio.ſecularis
litterature peritus. In eccl'iaſticis laborib9 opero-
ſus. In q̃tidianis diſputatõib9 clarus. In omni
ſua actõe ꝯpoſitus. In q̃ſtiõib9 ſoluẽdis acut9.
In ꝯuicẽdis hẽticis circũſpect9. In expoſitõne
fidei nr̃e catholic9. In exẽplandis ſcripturis ca-
nonicis caut9. Bern.q̃ꝫ ſic de eo ſcribit. Aug.h̃
ẽ validiſſim9 malle9 hẽticoꝝ. P9 h̃ aũt cũ bar-
bara gẽs terrã illã occupaſſꝫ.⁊ ſcta loca pphã-
narẽt.fideles corpus auguſtini ceperũt et ipm i
ſardiniã trãſtulerũt. Trãſactis autẽ ab ei9 obitu
annis.cclxxx.circa annũ dñi ſeptingẽteſimũdeci
mũoctauũ tempore Leonis tercij. Liprandus

deuotꝰ lōgobardoꝝ rex. audiēs ſardiniā a ſaracenis depopłatā. ſolēnes illuc nuncios miſit: vt doctoris ſc̄ti rliq̄as papiā deferrēt. q̄ maḡ p̄cio dato corpꝰ ſc̄ti auguſtini tulerēt. ⁊ ipm̄ vſqꝫ ianuā deportauerit. qḋ deuotꝰ rex audiēs. vſqꝫ ad p̄dictā ciuitatē cū maḡ gaudio eidē obuiauit ⁊ reuerēť excepit. Cū aū māe vellēt corpꝰ deducere: nllo mō ḋ loco moueri potuit. donec rex votum emiſit. ꝙ ſi ſe inde duci ꝑmitteret ibidē ī ſuo nomīe ecc̄iā fabricaret. Cū aū votū feciſſꝫ: ſtatī ſine difficultate inde deductū ē. Rex aū qḋ vouerat impleuit. ⁊ ibidē ī honorē ſc̄ti auguſtini ecc̄iā ꝯſtruxit

Itē miraculū die ſeq̄nti. ī q̄dā villa epatꝰ terdonēſis q̄ dr̄ caſſele ꝯtigit. ⁊ eodē mō ibidē ī honore ſc̄ti auguſtini ecc̄ia fabricauit. Inſup villā ipā cū oībꝫ iuris appēdētys ꝯceſſit ſuiētibꝫ eccleſie ſc̄ti auguſtini ꝑpetuo poſſidēdam. Quia ꝓo rex viderat ſc̄to ꝯplacē vt ī ſuo noīe ecc̄ia fieret. vbicūqꝫ ꝑ noctē māſiſſꝫ timēs ne ī alio loco q̄ꝫ vbi deſiderabat locū ſibi eligēt. ī oī loco vbi ḋ nocte cū corꝑe hoſpitabať. ī honoē ipiꝰ ecc̄iam ꝯſtruebat. ſicqꝫ cū maḡ gaudio papiā deduciť. ⁊ ī ecc̄iā ſc̄ti petri (q̄ celū aureum dr̄) honorifice collocať. Volēdiariꝰ q̄dā ī b̄tm̄ auguſtinuꝫ ſpālē deuotōeꝫ hn̄s. cū q̄ndā īfirmitatē q̄ dr̄ flegma ſalſū ī tybia paterēť. b̄tm̄ aug. deuote in ſui adiutoriū inuocabat. cui ꝑ viſū ſc̄s aug. apparuit. ⁊ tybiā manu palpās integre rſtituit ſanitati. q̄ excitatꝰ ſe liberatū inuenit. ⁊ deo ⁊ b̄to aug. gr̄as rddidit. Quidā puer cū vicio lapidis ꝑmerēť. ⁊ de ꝯſilio medicoꝝ incidi deberēt. mr̄ pueri morte ſibi timēs piculū b̄tm̄ aug. deuote ī ſui filij ſbſidiuꝫ inuocauit. Statīqꝫ fuſa oroe puer lapidē cū vrina emiſit. ⁊ plenā ſanitatē recepit. In mōſterio qḋ elemoſina dr̄: mōchus q̄dā ī vigilia ſc̄ti aug. raptꝰ ī ſpū vidit nubē ſplēdidā celitꝰ elapſaꝫ. ⁊ ſr̄ nubē aug. ſedētē. pōtificalibꝫ īſignitū. cꝰ ocl̄i q̄ſi duo ſol' radij totā illā ecc̄iā illūiabāt. ⁊ odor inde mirꝰ exalabat. Sc̄tꝰ qꝫ bernardꝰ dū q̄daꝫ vice ī matutinis exn̄s aliq̄ntulū obdormiſſꝫ. ⁊ ḋ q̄dā tractatu auguſtini lectōes legēť. vidit q̄ndā pulcerrimū iuuenē ibi ſtātē. ḋ cꝰ ore tātꝰ inundātiū aq̄ꝝ impetꝰ exibat. ꝙ totā illā ecc̄iaꝫ videēť replē. Qui auguſtinū eē n̄ dubitauit. q̄ fōte doctrie totā ecc̄iā irrigauit. Quidā ſc̄tm̄ auguſtinū valde diligens: mōcho cuſtodi corꝑis ſc̄ti aug. pecūiaꝫ magnā dedit. vt ſibi ſc̄ti auguſtini digitum vnū daret. Sꝫ ille accepta pecūia digitū cuiuſdā mortui ſericis īuolutū ſibi tꝛibuit. ſimulās eē digitū auguſtini. Quē ille rñuerēť accipiēs. ſꝑ deuotiſſime adorabat. ⁊ ori oculiſqꝫ apponēs crebro pectori aſtrīgebat. Cꝰ fidem deꝰ intuēs digito illo ꝓiecto vnū digitū ſc̄ti auguſti tā mirabilr̄ q̄ꝫ miſericordiť ſibi dedit. Qui cū repatriaſſet. ⁊ mlt̄a ibi miracl̄a fierent: fama vſqꝫ papiā delata ē. Sꝫ cū p̄dictus mōchus aſſererēť ꝙ cuiuſdā mortui digitus ille eēt. ſepulcꝝ aperuerūt. ⁊ vnū deeſſe ḋ eius digitis inuenerūt. vnde abbas re cognita mōchū ab officio depoſuit. et dire afflixit. Apud burgūdiaꝫ ī mōſterio qḋ dr̄ fontaneū. erat q̄dā mōchus hugo noīe. ſc̄to auguſtino valde deuotꝰ. q̄ ī eꝰ ſcriptis miro deſiderio paſcebať. quē et crebra ſupplicatiōe rogauerat vt ipm̄ ex hac luce migrare n̄ ſineret niſi in die ſue ſacratiſſime ſolēnitatis. Ipe igi. xv. die añ feſtū eiuſdē ſic cepit duris febribꝫ eſtuare. vt in vigilia ipſius ſuꝑ humuꝫ tanq̄ꝫ moriens poneretur. Et ecce plures decori ac fulgētes viri. amicti albis ecc̄iā dicti monaſterij ꝓceſſionaliter intrauerūt. q̄s ſequebatur q̄dam reuerēdus pōtificalibꝫ inſignitus. Quidam aū monachus in ecc̄ia ꝯſiſtens. hoc vidēs obſtupuit. ⁊ q̄ nā eēnt vl' q̄ ꝑgerēt: inq̄ſiuit. Cui vnꝰ eoꝝ dixit. ꝙ ſc̄tus auguſtinus eſſet cū ſuis canonicis. q̄ ad deuotū ſuū moriētē ꝑgēt. vt eius aīaꝫ ad regnū glīe deportaret. Pꝰ hec illa reuēnda ꝓceſſio ad infirmariā igrediť. vbi cū aliq̄ꝫdiu manſiſſꝫ. ſc̄ta illa aīa a carne ſoluta ē. quā dulcis amicus ⁊ ab hoſtiū īſidijs ſecurā reddidit. ⁊ ad celi gaudia ītroduxit. Legiť quoqꝫ ꝙ dū auguſtinus ī carne viueret. ⁊ quedam relegeret. ante ſe tranſire vidit demonē librum humeris baiulantē. Qui ab eo ꝓtinus adiuratur. vt que ibi ſcripta lateant ſibi pādat. Qui pc̄ta hoīm ibidem eſſe aſſerit ſcripta. q̄ vndcūqꝫ collegit. ⁊ repoſuit. Moxqꝫ ei p̄cepit vt ſi aliquid ſuoꝝ pc̄torum ibi ſcriptum retineret. ſibi legendum ꝯtinuo maifeſtet Dūſo autē loco nihil auguſtinꝰ inſcriptū reppit. niſi ꝙ q̄dā vice ꝯpletoriū ex obliuione dimiſit. Precipienſqꝫ dyabolo vt ſuū p̄ſtolareť aduentū. ecc̄iā eſt ingreſſus ⁊ ꝯpletoriū deuote dixit. ⁊ ſolitas orōes ꝯpletorij ꝑegit. Reuerſuſqꝫ dixit ei vt p̄dictū locū ſibi oñdēt iterū relegēdū Qui cū crebro reuoluerēt. ⁊ tandē locū vacuū rꝑpiſſet iratus: dixit. Turpiť me decepiſti penitet me ꝙ librum meū tibi oñdi. q̄r pc̄tm̄ tuū orationū tuaꝝ virtute deleſti. Et his dictis confuſus euanuit.

Cū q̄dam mlier a q̄buſdā malicioſis īiuriaꝫ pateretur. illa ad b̄tm̄ auguſtinū acceſſit vt ſuꝑ h̄ eius ꝯſiliū imploraret. Que cū ipm̄ ſtudentē inueniſſet. ⁊ eū reuerēť ſalutaſſꝫ. ille nec ad eā rſpexit nec q̄cq̄ꝫ ſibi reſpondit. Cogitans illa ne forte ob nimiam ſanctitatem in faciem mlieris nollet intendere. propius acceſſit ⁊ negociū diligēter expoſuit. Sed ille nec ſe ad eā conuertit nec rñſuꝫ aliquod ſibi dedit. Ideoqꝫ illa cū triſticia magna receſſit. Altera autem die cū aug. miſſaꝫ

celebraret.⁊ dicta mlier int̃eſſ3.pꝰ eleuatōꝫ cor-
poris rapta ī ſpū.vidit ſe poſitā añ tribunal ſan
ctiſſime trinitatis.vbi vidit aug.facie īclinata de
trinitatis glīa attētiſſime ⁊ ſublimiſſime diſpu-
tātē.Factaqꝫ ē vox ad eā di.Cū aūt ad auguſti-
nū iuiſti.ille ſic d̾ trinitatis glīa attētiſſime diſpu
tabat.⁊ iō ꝙ ibi fueris penitꝰ nō aduertit:ſed ad
eū ſecure redeas.qꝛ ⁊ eū clemētē inuenies:⁊ ꝯſili
um ſalubre repies.Q̇d cū feciſſ3.auguſtinꝰ eam
benigne audiuit.⁊ ꝯſiliū ſalubre donauit. Fer
tur qꝫ ꝙ dū qdā vir ſcs̄ ī ſpū raptꝰ.ſcos ī glo
ria ꝯſpexiſſ3.⁊ btm̄ aug.minime vidiſſ3.quēdā de
ſctis vbi nā aug.eēt ꝑcōtatꝰ ē.Qui rn̄dit.augu.
reſidet ī excelſis.vbi diſputat de glīa excellētiſſi-
me trinitatis. Cū qdā papiēſes a marchione
malaſpine ī carcē detenēnt̃.ab eis oīs potꝰ peni-
tꝰ ē intdictꝰ.vt poſſ3 ab eis mag̃ pecūia extorq̃ri
Vñ pleriqꝫ iā ſpm̄ exalabāt.qdā ꝓ vrinam bi
bebāt ac qdā iuuēis int̃ eos q ī btm̄ aug.magnā
deuotōez hēbat.ipm̄ ī ſui adiutoriuꝫ inuocauit.
Tūc circa noctis mediū ſcs̄ aug.ꝓdicto adole-
ſcēti apparuit.⁊ q̄ manū eiꝰ dextrā apprehēdens
vſqꝫ ad flumē gueloni ipm̄ deduxit.ibiqꝫ cū fo-
lio vitis ī aquā madefacto ſic eiꝰ linguā r̄frigera
uit.vt q vrinā bibē cupierat.de potu nectaris ñ
curaret. Prepoſitꝰ cuiuſdā eccl̄ie ī btm̄ aug.
magnā deuotōem hñs.cū ꝑ tres ānos gñē infir
mitatē incurriſſ3.ita vt de lecto ſurgē ñ valēt.ad
ueniēte ſolēnitate ſcti auguſtini.cū iam ī vigilia
ad veſpas pulſaret̃ ad rogādū ſctm̄ aug.de to-
ta deuotōe ſe ꝯtulit.Cui ī albis aug.apparēs ei-
dē ter citato ꝓprio noīe dixit.Ecce aſſum.to-
tiēs a te rogatꝰ.Surge cito ⁊ celebra mihi offi-
ciū veſꝑtinū.Qui ſanꝰ ſurgēs cūctis ſtupentibꝫ
eccl̄iaꝫ intrauit:⁊ officiū deuote ꝑegit. Cuꝫ cui-
dā paſtori ſeuū vlcꝰ int̃ ſcapl̄as ortum eēt.adeo
morbꝫ īualuit vt iā totis eēt viribꝫ deſtitutꝰ.qui
dū ad ſctm̄ aug.ꝑces emittēt.eidē aug.ī viſu ap
paruit.⁊ ſuꝑ locū infirmū manū apponēs ꝑfecte
eū ſanauit. Idē qꝫ vir ꝓcedēte tpe ocloꝝ luie ē
ꝓuatꝰ.Qui cū ſctm̄ aug.ſedule īuocaret.q̄dam
die circa meridiē eidē apparuit.⁊ oculos manibꝫ
ſuis tergēs ꝓſtinā ſibi ſanitatē reſtituit. Circa
ānū dn̄i octigēteſimūduodecimū.viri q̇dā gn̄it̃
infirmi nūero pluſqꝫ.xl.d̾ germaīa ⁊ gallia romā
ībāt ad limia aploꝝ viſitāda.Quoꝝ qdā ſcam
nis ī t̃ra curui ſe vehētes.alij cū baculis ſe ſuſtē-
tātes.alij ꝓuati ocl̄is pꝰ alios ſe trahētes.alij cō-
tractas manꝰ ⁊ pedes hñtes ꝑgebāt.Qui mon-
tes trāſeūtes ad locū q̇ dr̄ carbonaria ꝑuenerūt
cū aūt pene ad locū q̇ cana dr̄:ꝑueniſſent.q̇ tribꝫ
miliaribꝫ a papia diſtat.ſcte aug.pōtificalibꝫ in
dutꝰ.d̾ q̄dā eccl̄ia ſctoꝝ coſme ⁊ damiāi ꝯſtru-
cta exiēs:eiſdē apparuit.eoſqꝫ ſalutās q̇ tēderēt:

requiſiuit.q cū ei q̇ tēdēnt rn̄diſſent:adiecit.Ite
papiā ⁊ d̾ cenobio ſcti petri qd̾ dr̄ celū aureum:
introgate.⁊ ibi miſcdiaꝫ hēbitis quā optatis.q
cū eū de noīe ſuo intrrogaſſent:ait.Ego ſuꝫ aug.
q̇ndā hyponēſis ciuitatis eps̄.Statiqꝫ ab oculis
eoꝝ euanuit.Illi aūt papiā ꝑgētes.cū ad dictum
mōaſteriū ꝑueniſſent ceperūt oēs voces leuare
ac vnanimit̃ clamaē.ſcte auguſtie adiuua nos.
Ad q̄ꝝ clamores ciues ⁊ mōachi excitati.ad tā
grāde ſpectaculū ꝯfluebāt.⁊ ecce ex neruoꝝ di-
ſtēſione ſanguis mlt̄us cepit effluē.ita vt ab in-
troitu cenobij vſqꝫ ad tūbā ſcti aug.tota t̃ra ſā-
guie vr̄ reſꝑſa.Cū aūt ad ſepulcrū ſcti aug.veniſ
ſent.oēs ſanitati ſūt integre r̄ſtituti.ac ſi nulla in
eoꝝ corꝑibꝫ leſio extitiſſ3.Cepit extūc fama ſcti
aug.crebreſcē.⁊ mlt̄itudo lāguētiū ad eiꝰ tumu-
lū aduētare.Qui oēs ſanitatis bñficia reportā-
tes.ſue ſalutis pignora reliq̄bāt.Factūqꝫ ē vt tā
ta ꝓdictoꝝ pignoꝝ fuerit mlt̄itudo.vt inde to-
tū oratoriū ſcti aug.⁊ porticꝰ plēa eēnt.ita vt eū
di et redeūdi īpedimētū non modicū generaret.
Quapropt̃ mōachi nccītate ꝯpulſi ea inde re-
moueri fecerūt. Notād̾ ꝙ cū tria ſint q̄ a mūda
nis hoībꝫ appetunt̃.ſ.diuitie.delitie et honores.
vir iſte ſcs̄ tāte ꝑfectōnis extitit.ꝙ ipe diuitias
ꝯtēpſit.honores reſpuit.voluptates abhorruit
Q̇ ei diuitias ꝯtēpſerit.ipe teſtat̃ ī li.ſoliloquio
rū:vbi rō interrogat eū di.Diuitias nullas cu-
pis.Et rn̄dit aug.Hoc qdem nec nūc ꝓmum.
Nā cū.xxx.ānos agā.xiiij.fere āni ſūt ex q̇ iſta cu
ꝑe deſiui.nec aliud ī his ꝑter neceſſariū victū co
gitaui.Prorſus vnꝰ cicerōis liber mihi facile ꝑ-
ſuaſit.nullo mō appetēdas eē diuitias.Q̇ aūt ho
nores reſpuerit.ī eodē li.teſtat̃.vbi rō eū intro-
gat di.Quid honores.Et reſpōdit aug.Fate-
or eos mō ac pene his dieb; cupē deſiui.Volu
ptates qꝫ ⁊ delitias ꝯtēpſit et q̇ꝫtū ad ꝯcubituꝫ
et q̇ꝫtū ad guſtū.Q̇tū ad ꝓmū intrrogat euꝫ rō
dicēs ī eodē li.Quid vxor.nōne te delectat pul
cra.pudica.morigerata.diues.ꝓſertim ſi certus
ſis nihil ex ea te moleſte eē paſſurū.Et rn̄dit au
guſti.Quātūlibꝫ velis eā depigere atqꝫ cumu-
lare bonis oībꝫ nil m̄ tā fugiēdū qꝫ ꝯcubitū eſſe
decreui.Cui rō.Nō ego q̄ro qd decreueris:ſed
vtrū ad h̄ alliceris.Et rn̄dꝫ aug.Prorſus nihil
ī hmōi q̄ro.nihil deſidero etiā cū honore.horro
re et aſꝑnatōe talia recordor.Q̇tū ad ſctm̄ in-
terrogat eū rō dicens.Quid de cibis?Et rn̄dit
aug.Siue de cibo et potu ſiue de balneis cet̃a
qꝫ corꝑis voluptate nihil intrroges.tātum ab ea
peto quātū inualitudinis opem ꝯferri pt̄.

Ecollatio ſcti iohis bapti-
ſte q̄tuor de cau
ſis inſtituta fuiſſe vidr̄.ſic ī libro mi-

trali de officio ĩueĩt. Pⁱo ꝓpt eꝰ decollatõem.
Sc̃do ꝓpt oſſiũ ipiꝰ ꝯcrematõeꝫ ⁊ collectõem.
Tercio ꝓpt capitꝉ ipiꝰ ĩuẽtõeꝫ. Q̃rto ꝓpt di-
giti ipiꝰ trãſlatõeꝫ ⁊ eccl̃ie dedicatõeꝫ. ⁊ ſm̃ h̃ fe
ſtũ iſtd̃ a q̇buſdã diuerſimode noĩat̃. ſ. decolla-
tio. collectõ. ĩuẽtõ. ⁊ dedicatõ.

Primo igitur celebra-
tur h̃ feſtũ ꝓpt ipiꝰ decollatõeꝫ q̃ q̇dẽ h̃ mõ fa-
cta ẽ. Nã (vt hꝛ̃ i hyſto. ſcolaſtica). Herodes
ãtipas filiꝰ magni herodis romã ꝓficiſcẽs ⁊ p
frẽꝫ ſuũ philippũ trãſitũ faciẽs. cum herodiade
vxore philippi. ⁊ ſm̃ ioſephũ ſororẽ herodis a-
grippe ſecreto pepigit. ꝙ i r̃ditu ſuo vxorẽ r̃pu-
diaret. ⁊ ipaꝫ i ꝯiugẽ ducẽt. Qd̃ vxorẽ ſuã. ſ. fi
liã arethe r̃gꝉ damaſceoꝝ mime latuit. ⁊ iõ ñ ex
peccato viri r̃ditu. ad pr̃iã q̃ntociꝰ feſtiauit. Re
diẽs at̃ herodes herodiadẽ philippo abſtulit ⁊
arethã r̃gẽ ⁊ herodẽ agrippã ⁊ philippũ i ſui ini
micitiã icitauit. Johẽs at̃ cũ d̃ h̃ arguebat q̃m
ſm̃ legẽ quã r̃cepat fr̃is ſui vxorẽ ipo viuẽte ſi-
bi mime hꝛ̃e licebat. Videns herodes ꝙ Johẽs
tãdure cũ ſup h̃ r̃darguẽt ⁊ q̇ꝛ ob p̃dicatõeꝫ et
baptiſmũ ſm̃ ioſephũ magnũ ꝓplm̃ ꝯgregaret
ipꝫ i carcẽ vicl̃auit. vxori placẽ cupiẽs ⁊ ꝓpli ſb-
ſeq̃ntꝉ iohẽꝫ diſpẽdiũ ptimeſcẽs. ipꝫ at̃ occidẽ
voluit. ſꝫ ꝓplm̃ timuit. Deſiderãtes at̃ herodi-
as pit̃ ⁊ herodes occaſiõeꝫ aliquã ĩueĩre. vt io-
hãnẽ occidẽ poſſent. videt̃ int̃ ſe ſecreto ꝯdixiſ
ſe. vt herodes natalꝉ ſui diẽ corã p̃mis galilee ſu
iſq3 p̃ncipibꝫ celebraret ⁊ puelle ſaltãti filie he-
rodiadis q̇cq̇d petierit ſe ſibi datuꝝ iuramẽto
firmaret. ⁊ ipa caput iohis petente illd̃ ſibi ꝓpt
iuramẽtũ factũ tribuẽ optẽt. Sꝫ d̃ iuramẽto fcō
ſe ꝯtꝛ̃ſtari ſilaret. Q̇ꝛ ei hãc ꝯſutiã ⁊ ſilatõeꝫ ha
buerit: vi dꝛ̃ inui i hyſtoria ſcolaſtica vbi ſic dꝛ̃.
Credibile ẽ ꝙ herodes cũ vxore d̃ nece Johis
ſꝫ t̃li occaſiõe faciẽda pꝰs ſecreto r̃ctauẽit. Jt̃
hiero. i glo. iõ forte iurauit vt occaſiõem ĩueĩret
occidẽdi. Nã ſi illa pr̃is aut mr̃is iteritũ poſtu-
laſſꝫ: herodes ñ vtiq3 ꝯſenſiſſꝫ. Ordiato igr̃ ꝯui
uio puella adeſt corã oibꝫ ſaltat. placꝫ cunctis.
Se ſibi q̇cq̇d petierit datuꝝ iurat rex q̃ a mr̃e
p̃monita. caput iohis expoſtulat. Sꝫ ꝯſipellis
herodes ꝓpt iuſiurãdũ ſe ꝯtꝛ̃ſtatũ ſilauit. eo ꝙ
vt dic̃ rabanꝰ temẽ iuraſſꝫ qd̃ facẽ optẽt. Sed
triſticiã p̃ferebat i facie cũ leticiaꝫ hꝛ̃et ĩ mente.
Excuſat ſcelꝰ iuramẽto. vt ſꝫ occaſiõe pietatꝉ i-
piꝰ fiẽt. Jgr̃ ſpicl̃atoꝛ mittit̃ caput iohis p̃ſcidi
tur. puelle dat̃ ⁊ a puella mr̃i adultẽ p̃ntat̃.

Auguſtinꝰ occaſiõe hꝰ iuratõis narrat i ſer-
mõe q̇dã quẽ feci i decollatõe iohis baptiſte t̃le
exẽplũ. Fuit q̇dã hõ inocẽs ⁊ fidelꝭ a q̃ audi
ui qd̃ narro. Cũ ei q̇dã ſibi negaſſꝫ qd̃ ei accom
modauẽat. vꝉ qd̃ ſibi debebat: ꝯmotꝰ ille ꝓuo-
uit eũ ad iuſiurãdũ. Jlle igr̃ iurauit. iſte ꝑdidit.
Videbat̃ g̃ i ipa nocte ſe ad iudicẽ raptũ fuiſſe
⁊ ab eo int̃rogatũ fuiſſe d̃ his ꝯbis. Quare ꝓ-
uocaſti hoĩeꝫ ad iuratõeꝫ quẽ ſciebas falſũ eſſe
iuratuꝝ. r̃ñdit ille. Negauit mihi rẽ meã. Et iu
dex. Meliꝰ erat vt rẽ tuã ꝑdẽs. q̃ꝫ vt aiaꝫ illius
falſa iuratõe p̃imẽs. Proſtratꝰ igr̃ tãguit̃ cedi
iuſſit vt i dorſo euigilãtꝉ plagaꝝ veſtigia appe-
rẽt. Sꝫ idultũ ẽ ei poſtq̃ꝫ emẽdatꝰ ẽ. h̃ auguſti.

Jn hac at̃ die iohẽs decollatꝰ ñ ẽ: ſꝫ circa di-
es azimoꝝ ãno p̃cedẽte paſſiõeꝫ xp̃i. Oꝑtuit g̃
vt ꝓpt dñica ſacr̃a mioꝛ cedẽt maiori. Hic ex-
clamat iohẽs criſoſtomꝰ dicẽs. Johẽs ſcola ꝯ-
tutũ magiſteriũ vite. ſc̃titatꝉ forma. norma iuſti
cie. ꝯgitatꝉ ſpeculũ. pudicitie titulꝰ. exẽplũ ca-
ſtitatꝉ. p̃nie via. pc̃toꝝ venia. fidi diſciplĩa. Jo-
hãnes maioꝛ hoĩe. par angelꝉ. legꝉ ſũma euãgeli
zatio. aploꝝ vox. ſilẽtiũ ꝓphaꝝ. lucerna mũdi. p̃-
curſoꝛ iudicꝉ. totiꝰ mediꝰ trinitatis. ⁊ h̃ tãtꝰ dat̃
iceſtui. r̃dit̃ adultẽ. adijcit̃ ſaltatrici. Hero-
des at̃ ipunitꝰ ñ abijt. ſꝫ exilio dãnatꝰ fuit. Naꝫ
ſic hꝛ̃ i hyſto. ſcolaſtica. Alt̃ herodes. ſ. agrippa
cũ eẽt vir ſtrẽnuꝰ ſꝫ paup. p̃ nimia pauptate de-
ſperãs: q̇ndã turri intꝛ̃uit vt ibidẽ ſe fame affici
ens morẽt̃. Qd̃ cũ herodias ſoroꝛ ſua audiſſet
viro ſuo. ſ. herodi antipe tetꝛ̃che ſupplicauit vt
eũ inde educẽt. Qd̃ cũ feciſſꝫ ⁊ ãbo inicẽ epula
rent̃. herodes tetracha vino icaluit. ⁊ herodi a-
grippe bñficia q̃ ſibi ꝯtulerat improꝑare cepit.
ex h̃ ille vehementer doluit. ⁊ romã ꝓficiſcẽs. in
terim a gayo ceſare in gr̃aꝫ ẽ receptꝰ. vt ei duas
tetrarchias. ſ. liſanie ⁊ abiline tribuẽt. ⁊ regẽ i iu
dea impoſito dyademate deſtinaret. Videns
herodias ꝙ frater eius haberet nomen regꝉ vi-
ro ſuo moleſtis precibꝫ inſiſtebat. vt romã ꝑge-
ret ⁊ ſibi nomen regiũ ꝯparet. Jlle ꝯo cũ mꝉtis
diuitijs habũdaret. acquieſcere nolebat magis
diligẽs otiũ q̃ꝫ honorẽ laborioſũ. Tandem de-
uictus vxoris p̃cibus romam cuꝫ ipſa perrexit.
Qd̃ agrippa intelligens ceſari lr̃as deſtinauit
ꝙ herodes cum rege parthoꝝ amicitias firma
uerit. ⁊ romano imperio voluerit rebellare. Et
i argumẽtũ hꝰ rei ſignificauit ei ꝙ i ciuitatibus
ſuis hẽbat arma. q̃ ſufficiẽnt. lxx. milibꝫ armato-
rũ. Lecta at̃ epl̃a gayus q̇ alũnde incipiẽs he-
rodẽ de ſtatu ſuo interrogauit. ⁊ inter cet̃a vtrũ
tanta copia armoꝝ eſſet in vrbibus quantã ipe
audierat requiſiuit. Qd̃ ille mime negauit. Tũc
gayus veruꝫ eſſe credens quod herodes agrip
pa ſc̃pſit ipſuꝫ in exilium relegauit. Vxori autẽ
eꝰ q̇ꝛ erat ſoroꝛ herodis agrippe quã maxĩe di-
ligebat p̃tatẽ r̃buit vt i t̃rã ſuã r̃diret. ipa at̃ vi-
rũ ſuũ voluit comitari: dicẽs ꝙ illũ cui ꝯũicaue-

rat i pſperis.nō dereliqueret ī aduerſis. Lugdunū igit deportati fuerunt.et ibi vitā mirabiliter finierunt.hec in hyſtoria ſcolaſtica.

Secundo propter oſ

ſiū ipius ꝯcrematoꝝ ⁊ collectoꝝ.q̄ ipa die ſm q̄ſdā fuerīt ꝯcremata.⁊ a fidelibꝫ ex parte collecta. Vn̄ q̄ſi ſcd̄m martiriū patit̄ qn̄ ī ſuis oſſibꝫ ꝯcremat̄.⁊ id̄ eccl'ia tāq̄ ſcd̄m martiriū h̄ feſtū celebrat Sic eī legit̄ ī.xij.li.hyſtorie eccl'iaſtice. Cū diſcipuli iohīs corpꝰ eiꝰ apud ſebaſtē vrbē paleſtine int̄ heliſeū ⁊ abdiā ſepeliſſent ⁊ ad eiꝰ tumulum mlt̄a miracl'a fierēt. Jubēte iuliāo apoſtata.gētiles eiꝰ oſſa ſpſerūt. Et cū miracl'a n̄ ceſſarēt. pꝰ collecta ⁊ ignē cremata ī puluerē redegerūt.et ꝑ agros vētilauerunt ſic d' in hyſtoria ſcolaſtica.

Beda v̄o dic̄ ī cronica q̄ ipa oſſa collecta latiꝰ ſperſerūt.⁊ ſic ſcd̄m martiriū q̄dāmmō paſſꝰ videt̄. Hoc q̄dā repn̄tāt neſciētes.dū ī eiꝰ natiuitate oſſa vndecūqꜫ collecta ꝯcremāt. Dū aūt ad ꝯcremādū colligent̄ (vt h̄r ī hiſtoria ſcolaſtica) q̄dā mōachi a hieroſolimis veniētes latent̄ colligētibꝫ ſe miſcuerūt.⁊ magnā coꝝ ꝑtē tulerunt Ipa q̄ꝫ oſſa ad philippū hieroſolimitanū epm̄ detulerīt q̄ ea poſtmodum athanaſio alexādrio ep̄o miſit. Poſtmoduꝫ v̄o theophilꝰ eiuſdē vrbis ep̄s ea ī tēplo ſerapis a ſordibꝫ purgato repoſuit ⁊ ī honorē ſcti iohīs baſilicā ꝯſecrauit. h̄ legit̄ ī hyſtoria ſcolaſtica. Nūc aūt apd̄ ianuā deuote colūt̄.ſic alexāder.iij.⁊ Inno.iiij.reuerenter ꝯgnita ſuis ꝓuilegijs approbarūt. Sic aūt herodes q eiꝰ caput āputari fec:ſuoꝝ ſceleꝝ penā ꝑtulit:ſic et iulianū apoſtatā.q̄ eiꝰ oſſa ꝯburi iuſſit vltio diuīa ꝑcuſſit. De cꝰ ꝑcuſſiōe habet̄ ī hiſtoria ſcti iuliāi.q̄ ē pꝰ ꝯūſionē ſcti pauli ſ̄ fo.xxvj. De hꝰ aūt iuliāi apoſtate origīe.impio crudelitate ⁊ morte ī hyſtoria triptita plenꝰ edocet̄. Cōſtātiꝰ nāqꜫ frater magni ꝯſtātini.ex eodē p̄re duos hūit filios.ſ.gallū et iulianū. Mortuo aūt ꝯſtātino ꝯſtātiꝰ eiꝰ filiꝰ.gallū ceſarē fec.quē tn̄ poſtmodū int̄fecit. at iulianꝰ metuēs mōachꝰ effectꝰ ē. Cepitqꜫ magos ꝯſulē ſi poſſꝫ adhuc ad impiū ꝑueire. Pꝰ h̄ ꝯſtātiꝰ iulianū ceſarē fecit.et ad gallias miſit.vbi victorias mlt̄as exercuit. Corona aūt laurea int̄ duas colūnas depēdēs rupto funicl'o ſuꝑ caput eiꝰ inde trāſeūtis decidit.eūqꜫ aptiſſime coronauit.cūctis clamātibꝫ q̄ impij ſignū eēt. Cūqꜫ a militibꝫ appellaret̄ auguſtꝰ ⁊ corona cū q̄ coronaret̄ ibidē deeſſet. vnꝰ torquem quē hēbat ī collo iuliāi capiti impoſuit. et ſic ab eis ipatoꝛ ē effectꝰ. Tūc figmētū xp̄ianitatis q̄d hēbat:abiecit.⁊ tēpla ydoloꝝ apiēs.et eis ſacrificās.ſe paganoꝝ pōtificē noīabat.⁊ ſignū crucis vbiqꜫ deſtruebat. Quadā vice ros ſuꝑ eius

veſtimēta ceteroꝝqꜫ q cū eo erāt cecidit.⁊ gutta q̄libꝫ ſe ī crucis ſigculū trāſformauit. Volēs aūt ꝯplacē oībꝫ mortuo ꝯſtātio.voluit vt vnuſq̄ſqꜫ cui vellꝫ ritui deſuiret.ac de curia ſua eunuchos tōſores ⁊ cocos fugauit. Eunuchos q̄deꝫ q̄ꝛ vxoꝛ eꝰ obierat poſtqꜫ aliā n̄ duxerat. Cocos q̄ꝛ cibis ſimplicioribꝫ vtet̄. Tōſores aūt vnꝰ ingt ſufficit mlt̄is. Mlt̄os libros dictauit.ī q̄bꝫ oms añ ſe ꝓnceps lacerauit. Ut ḡ cocos atqꜫ tonſores expellēt opꝰ phi n̄ tn̄ ipatoris egit. Ut aūt detrahēt atqꜫ laudaēt.neqꜫ phi neqꜫ ipatoris fuit Dū aliq̄n iulianꝰ ydolis ſacrificaēt.⁊ viſceribus pecudis imolati.ſigculū crucis corona circūdatū eidē oñſum ē. Q̄d miſtri vidētes timuerūt.et int̄ꝑtātes crucis futurā vnitatē victoriā ⁊ intermiabilitatē. Quos iuliāꝰ ꝯfortās:ait.h̄ eē ſignū xp̄ianitatis dogmatis coercēdi.nec vlt̄ circuluꝫ dilatādi. Dū ꝯſtātinopoli fortūe iuliāꝰ ſacrificaret Maris ep̄s calcedonie q ꝑ ſenectute lumē amiſerat.ad eū accedēs ipm̄ ſine deo ipiū et apoſtatā appellauit. Cui iulianꝰ ait. Neqꜫ galileus tuꝰ potuit te curare. Et ille. De h̄ gr̄as ago deo meo:q̄ꝛ id̄ lumē me ꝓuauit ne te videā pietate nudatū. Julianꝰ aūt nil alid̄ reſpōdēs abſceſſit

Apd̄ ātiochiā vaſa ſcta ⁊ pallia colligēs.et ī t̄ra ꝓijciēs ſuꝑ ea ſedit.⁊ ig̃miniā addidit. Mox qꜫ ī locis illis adeo ē ꝑcuſſꝰ vt ide vermes ſcaturirēt et carnes corroderēt.a q̄ paſſione q̄uſqꜫ vixit liberari n̄ potuit. Julianꝰ q̄ꝫ ꝑfectꝰ dū ad ꝑceptū ipatoris:eccl'iaꝝ vaſa abſtuliſſꝫ ſuꝑ ea mingēs ait. Ecce ī q̄bꝫ vaſis marie filio miſtrat̄. Cui repēte os v̄ſum ē ī anū et egeſtiōis organū ē factū Dū apoſtata iulianꝰ fortūe tēplū int̄ret.⁊ miſtri tēpli aq̄ vt mūdaret̄ igrediētes aſꝑgerēt. Valētinianꝰ aſꝑſiōis guttā vidit ī clamide.⁊ in digtꝰ pugno ꝑcuſſit miſtrū dicēs ſe macl'atū potiuſ q̄ꝫ purgatū. Q̄d vidēs ipatoꝛ iuſſit eū ī cuſtodia redigi.⁊ ad hēmū deſtinari. Erat eī xp̄ianꝰ q.ꝓ mercede meruit poſtmodū ad ipiū ſublimari. In odiū q̄ꝫ xp̄ianoꝝ iulianꝰ tēplū iudeoꝝ iuſſit repari.ipis iudeis ſuptꝰ largiſſime ſubminiſtrās. Sꝫ dū maximā cemēti copiā miſtraſſent: ſubito vētꝰ maximꝰ veniēs totaꝫ diſꝑſit. Deide terremotꝰ maximꝰ ē effectꝰ. Poſtmoduꝫ ignis a fūdamētis egrediēs plīmos ꝯcremauit. Alia v̄o die ſignū crucis ī celo apparuit.⁊ iudeoꝝ veſtes nigro coloꝛe.crucis ſigculo ſūt iplete. Cū ad ꝑſas vadēs teſifōtē veniſſꝫ.⁊ regē obſideret rex ſue patrie ꝑtē obtulit.ſi ab eo diſcedēt. Ille aūt nullatenꝰ acqeuit.putabāt eī ſm pitagoꝛe platoniſqꜫ ſniam.ex mutatōe corpoꝝ alexādri aiaꝫ poſſidere.aut eſſe potiꝰ ī alio corpoꝛe alius alexandeꝛ. Sed iaculum repente diſcurrens eius lateri ē infixū.q̄ vulnē terminū vite ſuſcepit q ve-

ro intulit bactenꝰ ignorat̃. Sꝫ alij quedã inuiſibiliũ hoc intuliſſe ferũt. Alij vnũ paſtorẽ yſmahelitaꝝ. Alij militẽ fame et itinẽ fatigatũ. Sꝫ ſiue homo ſiue angelꝰ fuerit palã ẽ. q2 diuinis iuſſionibꝫ miſtrauit. Calixtꝰ aũt eiꝰ familiaris. dic̃ eũ a demone fuiſſe ꝑcuſſũ. hoc ĩ hiſtoria triptita.

Tercio propter ipiꝰ capitis inuentõꝫ.

Nã hac die (vt aiũt) caput eius reptum eſt. Sic̃ eñ dicit̃ in li.xj. hiſto.eccl̃. Johãnes in caſtello arabie dicto macheronta fuit vinctus et capite trũcatꝰ. Herodias aũt caput iohãnis in ihrlm fecit deferri. et iuxt̃ herodis habitaculũ caute ſepeliri. timẽs ne ꝓpha reſurgeret ſi cũ corꝑe caput ſepultũ fuiſſet. Tp̃e ꝟo marciani p̃ricipis (vt hr̃ in hiſtoria ſcolaſtica) q̃ cepit anno dñi.cccclij. Johẽs caput ſuũ duobꝫ monachis q̃ hieroſolimaꝫ venerãt: reuelauit. Qui ad palaciũ qd̓ herodis fuerat ꝑperãtes. caput ipiꝰ inuenerũt. ſaccis cilicinis inuolutũ. veſtibꝫ (eſtio) quibꝫ in deſerto fuerat obuolutꝰ. Qui dũ cũ p̃dicto capite ad ꝓpria remearẽt q̃dã emiſſene ciuitat̃ figulꝰ. pauꝑtatẽ fugiẽs. comitẽ ſe eiſdẽ exhibuit. Hic dũ perã ſibi creditã cũ ſacro capite portaret. admonitꝰ nocte a ſc̃o iohãne ipõs fugiens emiſſenã vrbẽ cum ipõ capite ẽ ingreſſus. Ibiq3 q̃ꝫdiu vixit. in quodã ſpecu ſc̃ꝫ caput venerãs. ꝓſperitatẽ nõ modicã aſſecutus ẽ. Moriens aũt illud ſorori ſue ſub fide reuelauit. et ꝑm eundẽ modũ ſibinuicẽ ſucceſſores. Poſt multũ ꝟo tp̃is ſc̃o marcello monacho ĩ eodẽ ſpecu degenti. bt̃s iohẽs caput ſuũ h̃ mõ r̃uelauit. Videbat̃ eñ ſibi dormiẽti q̃ multe turbe pſallẽtes incederẽt ac dicerẽt. Ecce ſc̃e iohẽs bap. venit. Deinde vidit btm̃ iohẽm quẽ vnꝰ a dextris aliꝰ a ſiniſtris ducebat. oẽſq3 ad euꝫ accedẽtes ab eo bñdicebãt̃. Ad quẽ cũ marcellꝰ acceſſiſſet. eleuans eũ et ꝑ mentũ apprehẽdẽs. dedit ei oſculuꝫ pacis. Tũc marcellꝰ interrogauit eũ: dicẽs. Dñe mi vnde ad nos veniſti. et ille de ſebaſte vei. Cũ igit̃ excitatꝰ fuiſſet. et de hac viſiõe plurimũ miraret̃. quadã alia nocte cũ dormiret. q̃dã ad euꝫ veniẽs excitauit. Et ecce dũ excitatꝰ fuiſſꝫ. vidit ſtellã fulgẽtẽ ĩ oſtio cellule reſidere. Quã cũ ſurgens palpare vellet. ſubito in aliã ꝑtẽ ſe trãſtulit. Ille aũt cepit abire poſt ſtellã q̃uſq3 ſtella ſtetit ĩ loco vbi erat caput iohis bap. Ubi fodiẽs repperit vrnã et in ea ſc̃m theſaurũ. Quidã aũt dũ nõ credẽt manũ ad hydriã miſit. h̃ ſtatĩ manꝰ exaruit et hydrie adheſit. Orãtibꝫ aũt ſocijs manũ extraxit h̃ inualida remãſit. Apparuit aũt eidẽ iohãnes di. Cũ caput meũ ĩ eccl̃ia deponet̃. hydriam ꝯtiges et ſanitatẽ recipies. Qd̓ ⁊ fecit ⁊ ſanitatẽ integrã recepit. Hoc aũt cuꝫ marcellꝰ iuliano eiuſdẽ vrbis ep̃o indicaſſet. ab eis ẽ eleuatũ et in vrbem delatũ. Ex q̃ tp̃e cepit in eadẽ vrbe decollatio iohis celebrari. ipã die (vt arbitramur) ſic̃ dicit̃ ĩ hiſtoria ſcolaſtica. q̃ caput eſt inuẽtũ ſiue eleuatũ. qd̓ poſtmodũ ꝯſtãtiopolim ẽ trãſlatuꝫ. Nam ſic̃ dr̃ ĩ hiſtoria triptita. Cũ valens imꝑator iuſſiſſet ſacrũ caput ĩ vehiculo poni. et ꝯſtãtinopolim trãſferri. cũ circa calcedoniã veniſſent. vehiculũ nullatenꝰ trahi poterat quãtũcũq3 boues ſtimulis vrgerẽt̃. Ideoq3 ipm̃ ibidẽ deponẽ ſunt coacti. Sꝫ cũ poſtea theodoſiꝰ ipm̃ inde auferre vellet. et quãdã m̃ronã virginẽ cuſtodie capitis deputatã reppiſſꝫ ibidẽ. rogauit eã vt ſibi auferẽ dimittẽt ſacꝝ caput. Illa aũt ꝯſẽſit credẽs q̃ ſic̃ tp̃e valẽtis ita etiã et nũc nõ ꝑmittẽt ſe auferri. Tũc deuotꝰ imꝑator purpura caput ãplectẽs. ꝯſtãtinopolim trãſtulit. et ibi pulcerrimã eccleſiã edificauit. hec in hiſtoria triptita. Et inde gallias apud pictauiã regnãte. Pipino poſtmodũ ẽ trãſlatũ. vbi eiꝰ meritis m̃lti mortui ſũt reſuſcitati. Et ſic̃ punitꝰ ẽ herodes q iohẽm decollauit. et iulianꝰ apoſtata q̃ eiꝰ oſſa cõbuſſit. Sic et herodias puita ẽ q̃ puelle vt caput petẽt. ſuggeſſit. et ipã puella q̃ h̃ petijt. Quidã ei dicũt q̃ herodias ĩ exiliũ dãnata ñ ẽ. nec ibi defũcta. Sꝫ cũ caput iohis ĩ maĩbꝫ tenẽt. et eidẽ gaudẽs plurimũ inſultaret. diuĩo nutu caput ipꝫ ĩ eiꝰ facieꝫ inſufflauit. et illa ꝓtinꝰ expirauit. Hoc q̃dẽ vulgariter di. Sꝫ qd̓ ſupiꝰ dictũ ẽ vt ĩ exiliũ cũ herode miſerabilit̃ ꝯſũpta fuerit. ſc̃i tradũt ĩ cronicis. et ſic tenẽdũ videt̃. Filia ꝟo eiꝰ cũ ſuꝑ glaciẽ deambulaẽt. ſub ea glacies reſoluit̃ et ipã in aq̃s cõtinuo ſ̃focat̃. In cronica ꝟo q̃dã di. q̃ terra ipãꝫ viuã degluciuit. qd̓ pt̃ itelligi ſic̃ de egiptijs ĩ mari rubro ſ̃focatis di. Deuorauit eos terra.

Quarto propter digiti ipiꝰ trãſlatõꝫ ⁊ eccl̃ie dedicatõꝫ.

Digitꝰ eñ ſuꝰ q̃ dñm oñdit (vt fert̃) ꝯburi ñ potuit. vñ ipẽ digitꝰ a p̃dictis mõchis ẽ r̃ptꝰ quẽ poſtmodũ (vt hr̃ ĩ hiſt. ſcol̃) ſc̃a Tecla int̃ alpes attulit. ⁊ ĩ eccleſiã ſc̃i mamertini collocauit. Hoc etiã teſtat̃ Jo.beleth dicẽs. q̃ p̃dicta ſc̃a tecla ipm̃ digitũ qui cõburi nõ potuit d̓ vltra ꝑtibꝫ marinis ĩ normaniã attulit. et ibi ĩ honore ſc̃i iohis eccleſiam fabricauit. quã eccleſiam vt ibidem dicit quidaꝫ hac die dedicatam fuiſſe aſſerũt. Vñ a dño papa ſtatutũ fuit. vt hec dies ꝑ totũ mũdũ celebrit̃ haberet̃. Apud mauriennã vrbem gallie matrona q̃dã iohi bap. valde deuota deñ inſtãtius exorabat. vt ſibi de reliquijs iohis aliq̃ñ donaret̃ aliq̃d. Cũ aũt ſũpta d̓ deo fiducia orãdo nihil ꝓficẽ ſe videt. iuramẽto ſe aſtrixit q̃ hactenꝰ ñ comedẽt donec qd̓ petebat accipet. cũ aũt diebꝫ ali-

quib⁹ ieiunaſſet. pollicem ſup altare mire cando
ris vidit. et dei donū leta ſuſcepit. Tres aūt epi il
luc accurrētes. cū qlibet de illo pollice ptem vell;
accipe. tres ſanguis guttas ſtillare ī lintheo ſup-
poſito ſtupuerūt. et ſinguli ſinglas ſe meruiſſe re
liqas letati ſunt. Theodolina regia lōgobar-
doꝝ medoecie iux̄ mediolanū nobilē eccliaʒ ī ho
nore ſcti iohis bap. ꝯſtruxit et ditauit. Proce-
dente tpe vt teſtat̄ paulus ī hiſto. lōgobardoꝝ.
Cōſtantin⁹ q̄ et cōſtās impator. volens ytaliaʒ a
longobardis eripe. a quodā ſcto viro q ſpiritum
pphie hūit. de exitu belli ꝯſuluit. Qui nocte orōni
vacās. mane rn̄dit. Johi eccliam regia cōſtruxit.
et ipſe ꝓ lōgobardis ꝯtinue intercedit. et iō ſupari
nō pn̄t. Veniet tn̄ tps ꝙ loc⁹ ille deſpiciet̄. ⁊ tūc
ſupabunt̄ qd tpe karoli fuit impletū. Vir qui
dam magne ꝟtutis (vt ait greg. ī dyalogo) noīe
ſanctul⁹. cū quēdā dyaconū a lōgobardis captū
in ſua cuſtodia tali cōditōe recepiſſet. vt ſi fugeret
ipſe ꝓ eo capitalē ſn̄iam ſubiret. coegit p̄dict⁹ ſan
ctulus ipʒ dyaconē vt fugēt et ſe liberaret. Qua
propter ſanctul⁹ ad decollādū adducit̄. et ad h̄
fortiſſimus ſpiculator eligit̄. de q̄ dubiū nō erat
qn vno ictu caput e⁹ abſcidēt. Extēſoqʒ collo cū
carnifex forti auſu brachiū cū enſe in altū leuaſſet
ille ꝓtin⁹ ait. Sancte iohes ſuſcipe illā plagā. ſta
timqʒ brachiū pcuſſoris irriguit et erecto in celo
gladio inflexibile remāſit. p̄ſtitoqʒ iuramēto ꝙ de-
cetero nullū xp̄ianū feriret vir dei ꝓ eo orauit et
brachium ſtatim depoſuit.

Elix preſbiter et

frater ſu⁹ ſilr noīe felix et p̄ſbr diocle-
ciano et maximiano oblati ſunt. quoꝝ
ſenior cum ad templū ſerapis vt ibidem ſacrifica
ret adductus eēt. inſufflauit in faciem ſtatue. ⁊ ꝓ
tinus cecidit. Duct⁹ ſilr ad ſtatuā mercurij piter
inſufflauit et ꝓtinus ſtatua cecidit. Duct⁹ tercio
ad ſimulacrū dyane ſilr fecit. Tortus igit̄ in ecu
leo. duct⁹ ē quarto ad arborē ſacrilegā vt ibidē
īmolaret. Qui flexis genub⁹ orauit ⁊ in arborem
ſufflans eam a radice ſubuertit. et ſimulacrū cuʒ
ara et tēplo arbore corruēte cōtriuit. Qd cū pre-
fectus audiſſet. eū ibidem decollari precepit. ⁊ cor
pus eius lupis et canib⁹ dereliqt. Tūc quidam in
medium repēte ꝓſiliens. xp̄ianū ſe libere ꝯfeſſus
eſt. Ambo igit̄ ſeinuicē oſculantes ibidē inſimul
decollati ſunt. xp̄iani ꝟo ei⁹ nomen ignorātes eū
ad auctū vocauerūt. eo ꝙ ſancto felici auctus ſit
ad coronā martirij. Quos cū xp̄iani ī fouea quā
arbor effecerat: ſepeliſſent. pagani eos effodē vo
lentes. ꝓtinus a dyabolo ſunt arrepti. Paſſi ſūt
circa annum domini ducenteſimumoctogeſimū-
ſeptimum.

Auinianus ⁊ Sa

uina fuerūt filij ſauini viri nobiliſſimi
ſed pagani. Qui de prima vxore ſa-
uinianū genuit. de ſecūda ſauinam filiā genera-
uit. et ex noīe ſuo ambos vocauit. Legēs aūt ſa-
uinian⁹ ꝟſum iſtū. Aſpges me dn̄e yſopo ⁊ mū-
dabor ⁊c. qd h̄ eēt qrebat ſ; itelligē nō valebat.
Vn̄ itrās ī cubiculū ī cinē ⁊ cilicio ꝓſtrat⁹ iace-
bat. dicēs ſe malle mori qʒ n̄ itlligē ſeſū ꝟbi. Cui
apparēs āgel⁹ dixit. Noli te vſq; ad mortē affligē
qm̄ inueniſti graꝫ apud deū. ⁊ cū baptizat⁹ fuis ni
ue cādidior eris. et tūc itelliges qd nūc qris. Re-
cedēte āgelo let⁹ efficit̄. ⁊ ydola decetero venera
ri ꝯtēnēs. a p̄re plurimū obiurgat̄. Cū g̃ pr̄ ſepius
ſibi diceret. meli⁹ ē vt q; deos n̄ adoras. tu ſolus
moriaris. qʒ nos oēs ī morte tua inſil̄ inuoluamur
latēter aufugit. et ad vrbē trecaſinā deueīt. Cūʒ
ſup fluuiū ſecane veniſſet. ⁊ vt ibi ex eo baptizare
tur. dn̄m exoraſſet. ibidē baptizatus ē. dixitqʒ ei
dn̄s. Nūc inueniſti qd tādiu qrēdo laboraſti. ſta-
timqʒ ī terra baculū fixit. et facta orōe bacul⁹ ille
corā mltis aſtātib⁹ frōdes ⁊ flores ꝓduxit ita ꝙ.
Mcviij. viri dn̄o crediderūt. Impator aūt Aure
lian⁹ h̄ audiēs milites ad eū capiēdū plēs dire-
xit. Qui eū orātē inuenientes. ad ipʒ accedē timu-
erūt. Impator aūt plēs ꝓorib⁹ miſit q̄ veniētes cū
eo orāte piter orauerūt. ſurgētiqʒ dixerūt. Impa-
tor deſiderat te vidē. Qui cū veniſſet ⁊ nollet ſa-
crificare. mā⁹ ei⁹ ⁊ pedes fecit ligari ⁊ vectib⁹ fer
reis cedi. Cui ſauinian⁹. adauge tormēta ſi potes
Tūc iuſſit eū ī media ciuitate ligari ſup ſcānū. et
ſuppoſitis lignis oleo ⁊ igne incēdio concremari.
Rex aūt intuēs vidit eū ī media flāma ſtātē piter
et orātē. Stupefact⁹ ī faciē ſuā cecidit. ⁊ ſurgēs
ei dixit. Fera mala. n̄ tibi ſufficiūt aīe q̄s decepi-
ſti. niſi ⁊ nos ꝑ magicā artē decipe moliaris. Cui
ſauinian⁹. Adhuc mlte aīe ⁊ tuipē ꝑ me ſūt dn̄o
crediture. Cū aūt impator ex hoc nomē dei blaſ-
phemaſſet in craſtinum iuſſit eū ad ſtipitē liga-
ri et ſagittari. Sagitte aūt a dextris et a ſiniſtris
in aere ſuſpēdebantur. nec aliqua eū leſit. Altera
die imperator ad eū veniens dixit ei. Et vbi eſt
deus tuus. veniat nunc et de ſagittis iſtis te libe-
ret. Statimqʒ vna de illis ſagittis exiliēs regem
in oculo pcuſſit. et penitus excecauit. Vn̄ iratus
iuſſit eū in carcē recipi et ī craſtino decollari. Sa
uinianus aūt orās vt ad locū vbi baptizat⁹ fuāt
trāsferret̄. Cōfractiſ catheīs et apris oſtijs ꝑ me
dios milites tranſiens illuc venit. Qd audiens
impator iuſſit eū illuc inſequi et capite truncari.
Vidēs aūt ſauinian⁹ milites inſequentes. ſuper
aquā velut ſr petrā ābulauit. quuſqʒ ad locuʒ ſui
baptiſmi ꝑueīt. cū igr̄ milites trāſuadaſſēt. et eū

ꝑcutere formidarent.ait illis. Securi me ꝑcutite
et de ſanguie meo ad impatorē vrm̄ deferte.vt
lumē recipiat et dei ꝟtutē agnoſcat. Percuſſus
igr̄ caput ſuū leuauit et paſſibꝫ.xlix.illud porta-
rauit. At impator cū de ei9 ſanguie oculū tetigiſ
ſet.ꝯtinuo ſanat9 ē di. Uere bonus ⁊ magn9 eſt
deus xp̄ianoꝝ. Qđ audiēs q̄dam q̄ annis.xl.lu-
men amiſerat.ad locū portari ſe fecit.et fc̄a ora
tione ꝓtin9 lumē accepit. Paſſus ē aūt circa an
num dn̄i.cclxx.ix.kal̄.feb.

Sꝫ boc iō inſerit̄ vt hiſtorie ſororis ſue c9 fe
ſtū ꝑcipue h̄ recolit̄.hec q̄ꝫ hiſtoria ꝯiūgat̄. Cū
ei9 ſoror igr̄ ſauina frē ſuū q̄tidie flēt.⁊ ꝓ eo ido
lis ſupplicaēt tandē ſibi dormiēti apparuit angel9
di. Sauina noli flē.ƀ q̄cūqꝫ hēs.derelinq̄. et iue
nies frēm tuū i bonore maxio ꝯſtitutū. Que eui
gilās collectanee ſue dixit. Amica mea aliqd ne
ſenſiſti: Et illa. Etiā dn̄a. Nam vidi hoiēꝫ tecū
loquētē.ƀ neſcio q̄dē qd dicētē. Nō me inqt ac-
cuſabis. Et illa abſit dn̄a. Quecūqꝫ vis:facias.
tm̄ te nō occidas. Sicqꝫ i craſtino ambe receſſe-
rūt. Cum ergo pr̄ diu feciſſꝫ eā inq̄ri.⁊ nō iueniſ-
ſet eleuatis ad celū maibꝫ.ait. Si tu es de9 potēs
in celo ydola mea ꝯmiue q̄ natos meos ſaluaē n̄
potuerūt. Tūc dn̄s intonās oīa ydola cōminuit
et cōfregit. Qđ multi vidētes crediderūt. Uerꝫ
bt̄a Sauina romā veniēs ab euſebio papa ba-
ptizat̄.et duos cecos duoſqꝫ ꝯtractos ſanās qn
qꝫ annis ibi ꝑmāſit. Cui dormiēti apparēs āglus
dixit. Sauina quid ē qđ facis. vt tuas diuitias
deſerēs.nūc hic in delicijs epuleris: Surge ⁊ va
de in trecas ciuitatē vt fratrē tuū ibidē inuenias.
Dixit ergo famule ſue. Nō oportꝫ nos ibi āpli9
habitare. Et illa.dn̄a quo vis ire:ecce oēs val
de te diligūt et tu ꝑegre mori cupis. Et illa. De9
nobis ꝓuidebit. Et accipiēs panē ordeaceū i vr
bem rauēnā deueit. Ueniēſqꝫ ad domū cuiuſ-
dā diuitis.cui9 filia q̄ſi mortua plāgebat̄.ſe ibiđ
a famula hoſpitio recipi poſtulabat.q̄ ait. Dn̄a
mea q̄uo hic hoſpitari vales cū filia dn̄e mee mo
riat̄.et oēs ſe grauit̄ affligāt. Nō ꝓpt̄ me inqt
morieł. Intrās igit̄ manū puelle apprehēdit. et
ſanam ipam erexit.et cū vellent eam retinere nul
laten9 acquieuit. Cū ergo iux̄ trecas ad miliare
veniſſet.dixitqꝫ famule ſue vt parū repauſarent
Et ecce vir qdā nobilis Licen9 noīe de ciuitate
dixit ei. Un̄ eſtis: Cui ſauina. Hinc ſum de iſta
ciuitate. Et ille.cur mentiris cū loq̄la tua indicat
te eſſe ꝑegrinā: Et illa.dn̄e vere ꝑegrina ſū.⁊ fra
trē meū Sauinianū diu ꝑditū regro. Cui ait vir
ille.quē q̄ris an̄ paululū ꝓ xp̄o decollat9 ē.et i ta
li loco ſepult9. Tūc ſe ꝓſternēs i orōe:ait. dn̄e q
me ſp̄ q̄ap i caſtitate ꝯuaſti.nō ꝑmittas me āpli
us duris itineꝛibꝫ fatigari.aut corp9 meū đ loco
iſto vlteri9 moueri.cōmēdo tibi famulā meā que
ꝓpter me tāta ſuſtinuit fratrēqꝫ meū quē hic vi-
dere nō potui.fac vt i regno tuo videre merear.
Finita aūt orōne migrauit ad dn̄m. Qđ vidēs ei9
famula cepit flere q2 ad ſepeliēdū neceſſaria nō
habeбat. Predict9 at vir ꝑconē ꝑ ciuitatē miſit
vt hoīes ad ſepeliēdū mulierē ꝑegrinā venirent
qui veniētes honorifice eā ſepelierūt.

Hac q̄ꝫ die fit feſtum ſc̄e ſabine.q̄ fuit valē
tini militis vxor.cū nollet ſacrificare.ſub Adriāo
impatore decollata eſt.

Lupus apud au

relianum ex genere regali ort9.dū cū-
ctis ꝟtutibꝫ enitteret. Senonenſis ar
chieps̄ eſt elect9. Qui cū oīa fere paupibꝫ ero
garet.et quadā die plīmos ad ꝯuiuia inuitaſſet.
cū vinū ad mediū prandiū nō hr̄et.ſic rn̄dit mi-
ſtro. Credo ꝙ de9 q̄ volatilia paſcit. nr̄aꝫ ꝑficiet
caritatē.et ſtatim nūci9 aſtuit q̄ centū vini modi-
os adeſſe p̄ foribꝫ nūciauit. Cum oēs de cu-
ria ſibi vehemēter detraherēt.ꝙ virginē dei filiā
p̄deceſſoris ſui nimis imoderate amaret: corā de
trahētibꝫ ipam virginē apprehēdēs oſculat9 eſt
eam di. Nihil nocent hoim verba aliena. quem
ꝓpria nō maculat ꝯſciētia. Quia eīm ipam deuꝫ
amare ardēter cognouerat eaꝫ mente puriſſima
diligebat. Cū rex francoꝝ lotari9 burgūdiam
intrās.ſenaſcallū ſuū ꝯtra ſenones direxiſſet ⁊ ci
uitatē obſideret.ſc̄tus Lup9 eccliam ſc̄ti ſtepha
ni ingreſſus.campanā pulſare cepit.quā hoſtes
audiētes tant9 terror iuaſit vt niſi fugerēt mor-
tem ſe euadere nō putarēt. Tandē obtētu re-
gno burgūdie.cū rex aliū ſenaſcallū ſenonē miſiſ
ſet.et bt̄s lup9 ei cū mūeribꝫ nō occurriſſet.idigt9
nimis adeo eū apđ regē ifamauit.vt rex bt̄m lu-
pū i exiliū deſtinaret. Qui in doctria ⁊ miraculis
valde emicuit. Interea ſenoniti quēdā epm̄ q lo
cū ſc̄ti lupi iuaſerat occidētes.vt ſc̄ts lup9 đ exi-
lio rediret a rege ipetrauerūt. Quē rex vidēs in
exilio tabefactū.ita diuit9 ē mutatus.vt corā illo
ꝓſtrat9 veniā petēt.mltiſqꝫ auctū muneribꝫ ſue
reſtituit ciuitati.q dū ꝑ pariſi9 remeaēt.ei multa
incarceratoꝝ turba aptis oſtijs ſolutiſqꝫ vincul̄
obuiauit. Quadā die dn̄ica dū miſſaꝫ celebraēt
lapſa ē celit9 gēma i ei9 ſc̄o calice.quā rex int̄ ſu
as reliq̄as collocauit. Rex doranus audiēs ꝙ
cāpana ſc̄ti ſtephani i ſono mirā hr̄et dulcediēꝫ
miſit vt pariſius deferret̄ vt ab ipo ſepius audiret̄
Sꝫ cū hec ſc̄o lupo diſplicuiſſꝫ mox vt đ vrbe
ſenonica delata ē.ſoni ſui dulcedineꝫ ꝑdidit qđ
rex audiens ſtatim reſtitui eam iuſſit ſtatimqꝫ ſo
no reddito inſonuit ſeptimo ab vrbe miliario.
Itaqꝫ ſc̄tus lupus obuiam ꝑrexit.et qđ dolens

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ꝑdiderat cũ honore recepit. Nocte quadã cũ
oraret inſtictu dyaboli vehemẽter ſitiẽs. iuſſit ſi
bi aquã frigidã deportari. Dolos aũt intelligẽs
inimici. puluinar ſuũ ſup vas poſuit. et ibi dya-
bolũ intꝰ incluſit q tota nocte vociferãdo vlula-
re cepit. Facto aũt mane. q̇ clam tentare venerat
in die cõfuſus abſceſſit. Quadã aũt vice dũ
more ſolito ciuitatis eccl'ias circuiſſet. rediẽs do-
mũ. audit clericos ſuos rixãtes. eo ꝙ mulieribus
fornicari vellẽt. q eccliam intrãs ꝓ eis orauit et
mox ab eis om̃is ſtimulꝰ tentatõis abſceſſit. veni
enteſqꝫ ante illũ veniã poſtulauerũt. Tandẽ mĺ-
tis clarus ꝟtutibꝫ in pace quieuit. Claruit circa
annũ dñi ſexingenteſimũdecimũ.

Amertiꝰ paganꝰ

prius cũ ydola quadã vice colẽt. vnũ
oculũ ꝑdidit. ⁊ vniꝰ manꝰ ariditatem
incurrit. Qui dũ ſe deos offendiſſe putaret ⁊ ad
templũ ad orãdũ ydola ꝑgẽt. obuiauit ei vir qui
dã religioſus noĩe Sauinꝰ. qui eũ vnde ſibi tãta
accidit ĩfirmitas req̇ſiuit. Qui ait. Deos meos
offendi et iõ eos orare vado. vt q mihi abſtulerũt
irati. reddãt ꝓpitij. Qui ait. Erras frater erras.
ſi demones deos putes. ſꝫ vade ad ſcm̃ germa-
nũ altiſiodorenſem epm̃. ⁊ ſi eiꝰ conſilio acqeuis
cõtinuo ſanꝰ eris. Qui ſtatim iter arripiẽs venit
ad ſepulcrũ ſcti amatoris epi. et plimoꝝ ſctoꝝ.
Seceſſit ꝓpt pluuiã nocte illa ad quãdã cellulã
ſup tumbã ſcti gordiani collocatã. Cũ aũt obdor
miſſꝫ. apparuit ei viſio quedã mirabilis. ꝙ quidã
ſcꝫ vir venit ad oſtiũ celle eiꝰ vocauitqꝫ ſcẽꝫ gor
dianũ vt veniret ad feſtũ qđ ſctus ꝑegrinꝰ ⁊ ſã-
ctꝰ amator cũ alijs epis faciebãt. Cui ille ď tumu
lo rñdit. Nõ poſſum mõ venire. qꝛ hoſpitẽ quẽ-
daꝫ me cuſtodire oportꝫ ne a ſerpẽtibꝫ q hic ha
bitãt occidat'. Abiens ille q audierat: nũciauit re
merſuſqꝫ ait. ſcẽe gordiane ſurge veni. et adduc
tecũ iuuianũ ſubdyaconẽ et vulnianũ accolituꝫ.
vt officiũ ſuũ faciãt. Alexãder aũt hoſpitẽ tuum
cuſtodiet. Viſumqꝫ ẽ igit' mamertino ꝙ ſanctꝰ
gordianꝰ apprehẽſa manu duceret eũ ſecũ. Cũqꝫ
ad eos veniſſet. dixit eis ſctus amator. Quis eſt
iſte qui tecũ igreſſus eſt: Qui ait hoſpes meꝰ eſt
Et ille expelle eũ qꝛ pollutꝰ eſt et nobiſcũ nõ pt
eſſe. Qui cũ expelleret'. ꝓſtratꝰ corã eis. ſcti ama
toris grãm impetuit. Qui iuſſit eũ vt ad ſanctũ
germanũ ꝑgere feſtiaret euigilãs igit' ad ſanctũ
germanũ venit. et corã eo ꝓſtratus veniam po-
ſtulabat. Qui cũ ea q̄ ſibi cõtigerant enarraret.
ꝑrexerũt ambo ad tũbam. be. gordiani et remo-
to lapide viderũt plures ſerpẽtes. qui. x. pedũ lõ
gitudinem excedebant. Cunqꝫ om̃es diffugerẽt
be. germanꝰ eis impauit vt ad talem locũ ꝑgant
vbi decetero nemini p̄ſumãt nocere. Sicqꝫ ma-
mertinꝰ baptizatus ẽ. ⁊ ſanatꝰ factꝰ ẽ monachus
monaſterij ſancti germani. vbi poſt ſcm̃ allodiũ
abbas fuit. Huius tpe in eiꝰ monaſterio ſcẽs
marinꝰ extitit. cuiꝰ obediẽtiam ſctus mamertinꝰ
ꝓbare volens. vilius officium monaſterij ei ꝯmi
ſit. paſtorẽ ſcꝫ eum faciens bubaloꝝ. Cuꝫ igit' in
ſilua quadã boues et vaccas libenter cuſtodiret
tanta ſanctitate pollebat. ꝙ etiã aues ſilueſtres
ad ſe veniẽtes manu ꝓpria nutriebat. Nã ⁊ apꝝ
q̇ ad cellã eius cõfugerat. a canibꝫ eripuit. ⁊ abi-
re fecit. Latrones quidã cum eum expoliaſſent.
et veſtem eius ſecũ ferẽtes abirent. ſolũ ei pallio-
lum dimiſerũt. Qui ſtatim poſt eos clamauit di.
Reuertimĩ domini mei. ecce denarium colligatũ
ĩ meo pallio inueni. qui vobis forſitan neceſſariꝰ
erit. Qui ꝓtinꝰ reuertẽtes palliolũ cum denario
abſtulerũt. ⁊ nudum penitꝰ dimiſerũt. Sꝫ cũ fe-
ſtinãter ad ſuas latebras ꝓperarẽt. tota nocte eũ
tes in ipo crepuſculo ad eius cellulã ſunt reperti
Quos ille ſalutans in cella ſua benigne recepit.
pedeſqꝫ eoꝝ lauãs neceſſaria quãtũ potuit. mini
ſtrauit. Qui ſtupefacti ď eo qđ fecerãt doluerũt
⁊ vnuſq̇ſqꝫ eoꝝ ad fidẽ cõuerſus eſt. Quadã
vice cum quidã iuniores monachi ſecũ manẽtes
vrſe cuidã q̄ ouibꝫ inſidiabat' laqos tetẽdiſſent.
illa in laqueos nocte irruẽs capta tenebat'. Qđ
ſctus marinꝰ p̄ſciens. de lecto ſurrexit et eam in-
ueniẽs dixit illi. Quid facis o miſera: Fuge cito
ne capiaris. eamqꝫ diſſoluens dimiſit. Verũ cuꝫ
mortuus fuiſſet et corpus eius altiſiodoꝝ depor
tarent. et cũ fuiſſent in quadã villa nullo mõ illđ
ĩde mouere potuerũt. q̇aduſqꝫ quidã incarcera-
tus ſubito fractis vinculis liber exiliẽs veĩt ad cor
pus. et cum alijs vſqꝫ ad vrbem portauit. vbi in
eccleſia ſcti germani honorifice eſt ſepultus.

Gidiꝰ dicitur ab

e qđ ẽ ſine. et geos t'ra. et dian claꝝ ſi-
ue diuũ. Ipe nãqꝫ fuit ſine t'ra ꝑ ter-
renoꝝ deſpectõꝫ. clarꝰ ꝑ ſciẽtie illuſtratõꝫ diuus
ꝑ amorem q aſſimilat amantẽ amato.

Gidius athenis

ex r̄gia ſtirpe p̄re Theodoro matre
ꝟo pelagia ꝓgenitus. ⁊ ſacris lr̄is ab
infantia eruditus. Dũ quadã die ad eccliam ꝑ-
geret. cuidã egro in platea iacẽti ⁊ elimoſinã pe-
tẽti. tunicam ſuã tribuit. qua indutus ſanitatẽ in
tegrã mox recepit. Poſt hꝫ parentibꝫ ſuis ĩ dño q-
eſcẽtibꝫ. p̄rimonij ſui xp̄m fecit heredẽ. Qua-
dam vice dũ ab eccl'ia rediret. quidaꝫ vir a ſerpẽ
te ꝑcuſſus eidẽ obuiꝰ extitit. ſꝫ orõne fuſa egidius
ꝓtinꝰ virꝰ fugauit. Quedã demoĩacũ ĩ eccle-

ſia cũ ceteris exiũtem. ⁊ fideles clamoꝛibꝫ ſuis tur
bantē. Egidiꝰ demone fugato ſanauit. Uerum
hũani fauoꝛis foꝛmidās piculũ. clā littꝰ maris pe
cyt. et nautas q̄ſdā in mari piclitātes cōſpexit. et
facta oꝛōne tēpeſtatē om̄ez ſedauit. applicantibꝫ
aũt nautis. audito ꝙ romā tendēt. grās eiꝰ meri-
tis egerũt. et ꝙ eũ ſecũ gratis veherēt: ꝓmiſerũt
Cũ igiť arelatē veniſſet. et biēnio cũ ſcto ceſario
eiuſdē ciuitatis epo māſiſſet. et ibidē quēdā trie
nio febricitātē curaſſet. heremũ cupiēs. clam diſ-
ceſſit. et cũ veredemo heremita ſctitate ꝯſpicuo
diu manſit. vbi ſterilitatē tre ſuis meritꝭ fugauit.
Sꝫ dũ vbiqꝫ miraculis choruſcaret. hũanc lau-
dis timēs piculũ. relicto eo interioꝛē heremũ pe-
netrauit. vbi qddam antrũ et quēdā fonticulũ
repiens q̄ndā nihilominꝰ diuitꝰ ceruā preparatā
ibidē habuit in nutricē. q̄ certis hoꝛis lactis ali-
moniā ſibi ꝓbebat. Sꝫ cũ ibidē rgis pueri vena
rent. ꝑdictā videtes ceruā ceteris feris cōtēptis.
hanc cũ canibꝫ inſequunť. A qbꝫ dũ vehemēter
vrgeret ad pedes ſui cōfugit alũni. Ille ꝟo ad-
mirās cur pter ſolitũ ſic mugiret exiens ⁊ vena-
toꝛes audiēs dñm exoꝛauit vt quā ſibi tribuerat
nutricē ſeruaret. Canis aũt nullꝰ infra lapidis ia-
ctũ ſibi appropiq̄re auſꝰ ē. ſꝫ cũ nimio vlulatu ad
venatoꝛes reuertebanť. Nocte igiť ſuꝑueniente
domũ redeũt et i ſeq̄nti die illuc reuertētes caſſo
laboꝛe iterũ domũ redierūt. qd dũ rex audiſſꝫ rē vt
erat ſuſpicatꝰ. cũ epo et mltitudie venatoꝝ illuc
ꝓperauit. Sꝫ cũ canes vt priꝰ nō accedē pſume-
ret. ſꝫ oēs vlulādo redirent. locũ vepriũ denſitate
inacceſſibilē in girũ circũdederũt. Unꝰ aũt icaute
ſagittā dirigēs vt īde ceruā expellēt. viro dei ꝓ
cerua orāti grue vulnꝰ īfixit. ſꝫ milites ſemitā ferro
apiētes ad ipiꝰ deuenerūt ſpelũcā. ⁊ vidētes ſenē
habitu mōchali veſtitũ. canicie aũt ⁊ etate venerabi
lem. ceruā q̄ꝫ eo eiꝰ genua ꝓuolutā. ſolꝰ epus ⁊
rex cũ pedites adierūt. ceteris retroſtare iuſſis. Et
interrogauerũt eũ qs eēt vel vñ veniſſꝫ. aut cur tam
denſā hemi vaſtitatē petiſſet. ſeu qs eũ vulnerare
tāgrauiť pſūpſiſſet: Quibꝫ cũ ad ſingla rndiſſꝫ.
⁊ illi ab eo hũilr veniā poſtulaſſēt. medicũ ſanādo
vulneri ſpopōderūt ⁊ mlta donaria obtulerūt. ſed
ipſe nec medicinā adhibē voluit. ⁊ mũera ꝯtēnēs
ad ipa eť nō reſpexit. q̄npotiꝰ ſciēs ꝟtutē i infir-
mitate pfici. dñm exoꝛauit. ne q̄diu viuēt ſanita
ti pſtine reddēt. Sꝫ cũ rex eũ freq̄nť viſitaēt. et
pabulũ ſalutis ab eo recipet. imēſas diuitias ob
tulit. ſꝫ eas ille recipe recuſauit. admonēs vt inde
mōſteriũ ꝯſtruēt vbi monaſtici oꝛdis diſciplina
vigēt. Qd cũ rex feciſſꝫ. victꝰ egidiꝰ lacrimis ⁊ p
cibꝫ rgis poſtq̄ꝫ plimũ rēnuiſſet. illiꝰ mōſterij cu-
rā ſuſcepit. Hꝰ ſcti famā rex karolꝰ vt audi-
uit. eiꝰ ipectō aduētu rueret eũ ſuſcepit. q inť ce-
tera ſalutꝭ colloq̄a rex eũ rogauit vt ꝓ eo dignāť
oraēt. qꝛ qddā facinꝰ enoꝛme ꝯmiſerat qd nulli
vnq̄ꝫ nec ipi ſcto ꝯfiteri audēt. Sequēti igiť dñi
ca dũ egidiꝰ celebrās ꝓ rege oraēt. āgelꝰ dñi ei-
dē apparēs ſcedulā ſuꝑ altare poſuit. i q ſcptũ
erat p oꝛdiē ⁊ regis pctm ⁊ egidij ꝑcibꝫ iā eē di
miſſu. Sꝫ tñ peitēs ⁊ ꝯfitēs ab illo deīceps abſti
nēt. Adiũctũ erat i fine vt q̄ſqs ſctꝫ egidiũ ꝓ q̄-
cũq̄ꝫ ꝯmiſſo īuocaēt. ſi tñ ab illo deſiſtēt eiꝰ meri-
tis ſibi remiſſũ nō dubitaēt. Oblata igiť regi ſce-
dula pctō ſuo rex agnito veniā hũiliter poſtula
uit. egidiꝰ aũt cũ honoꝛe rdiēs apud nemauſēſē
vrbē filiũ pꝛicipis q tũc obierat ſuſcitauit. Pꝰ
aliq̄ntũ ꝟo tps ꝓnunciās mōſteriũ ſuũ n̄ lōge ab
hoībꝫ euertēdũ. Romā adijt. ⁊ ꝓuilegiũ eccľie
ſue duoq̄ꝫ oſtia cipſſina i qbꝫ ſculpte erāt imagi-
nes ſctoꝝ apłoꝝ a papa ipetrās dimittēſq̄ꝫ ea i
tyberim diuo regimi cōmēdauit. et ad mōſteriũ
rediēs. cuidā ꝯtracto apd tyberonē greſſũ reſti-
tuit. Cũq̄ꝫ ad mōſteriũ rediſſꝫ ꝑdicta oſtia i poꝛ
tu iuenit et grās agēs deo ꝙ inť tot maris picula
illeſa ꝯuaſſet. ea i liminibꝫ eccľie ſue ad decꝰ eccľie
et monimētũ pacti romane ſedis erexit. Tādem
dñs diē ſui obitꝰ imīnē ſibi p ſpm rreuelauit. Qd
ille fratribꝫ indicās et ꝓ ſe oraē ſuadēs i dño feli
citer obdoꝛmiuit vbi chorꝰ angłoꝝ eiꝰ aīaꝫ i ce-
lum ferentiũ plimũ ſe audiuiſſe teſtati ſūt. Claru
it circa annũ dñi ſeptingenteſimũ.

Natiuitas glorioſe

virginis marie ex tribu iuda. et regia
ſtirpe dauid duxit originē. Math. aũt
⁊ lucas nō generatōē Marie ſꝫ ioſeph deſcribũt
et tñ a ꝯceptōe xpi penitꝰ alienꝰ fuit. qꝛ cōſuetu-
do ſcripťe dr fuiſſe vt n̄ mlierũ ſꝫ viroꝝ generati
onis ſeries texeret. Ueriſſime tñ ꝟgo bta ex ꝓ-
genie dd deſcēdit. qd pcipue pꝫ ex h. qm̄ vt ſepe
ſcptura teſtať xp̄c d ſemie dd duxit origiē. Cũ
igiť xp̄c de ſola ꝟgine natꝰ ſit. maifeſtũ ē ⁊ ipam
ꝟginē ex ſtirpe dd natā eē. ⁊ h ex cathēa nathā.
Dauid eñi inť ceťos hũit duos filios nathan ⁊ ſa
lomonē. Ex cathena igiť nathan filij dd. vt te-
ſtať ioh. damaſcenꝰ. Leui genuit melchy ⁊ pan-
therā. Panthera genuit barpāthera. Barpan
ther genuit ioachim. Joachim ꝟginē mariam.
Ex cathena aũt ſalomois. Mathan hũit vxoꝛē
ex q genuit iacob. Defũcto aũt mathan. Mel-
chy ex tribu mathe q filꝰ qdē leui frater aũt pan
theris. nupſit vxoꝛi mathan. mři aũt iacob. et ge-
nuit ex ea hely. Facte ſũt aũt frēs vterini. iacob et
hely. Jacob qdem ex tribu ſalomonis. Hely ex
tbu mathā. Defũctꝰ aũt hely ex tbu mathā ſine
libis. ⁊ accepit iacob fr eiꝰ q ex tbu ſalomois vxo
rem eiꝰ ⁊ ſuſcitauit ſemē fris ſui ⁊ genuit ioſeph.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

Joſeph nat'a ē filius Jacob ex deſcenſione ſalomonis. ſm legeꝫ aūt hely q̇ ex mathā. Nā filiꝰ q naſcebat' ſm naturā q̇dem erat generātis. ſm at̃ legē defūcti. hec damaſcenꝰ. Sic aūt i eccl'. hiſtoria dī et beda in ſua cronica teſtat'. Cū oēs generatōes hebreoꝝ et alienigenaꝝ i archiuis templi ſecretōribꝫ ſuarent'. Herodes oēs iuſſit incēdi. exiſtimās ſe nobilē poſſe videri. ſi deficiētibus ꝓbamētis ꝓgenies ſua ad iſrl' ptinere crederet'. fuerūt tn̄ q̇dā dn̄ici. ſic dicti ob ꝓpinqtatē xpi. q̇ etiā nazarei fuerūt. q̇ ordiem generatōis xpi pti vt a ꝓauis didicerāt ptim vt a q̇buſdā libris habuerūt q̇s domi hēbant quātū poterant pdocebant. Joachim at̃ accepit vxorē noīe annā q̄ habuit ſororē noīe hiſmeriā. Hec aūt hiſmeria genuit elizabeth et eliud. Elizabeth' iohēm bapti. De eliud natꝰ ē eminen. De eminen natꝰ ē ſcꝭs ſeruatius. cuiꝰ corpꝰ eſt i oppido traiecti ſup fluuiū moſan in epiſcopatu leodienſi.

Anna at̃ tres viros hūiſſe dī. ſcꝫ ioachim cleophам et ſalome. De pr̄io autē viro. ſ. ioachim vnā filiā. ſcꝫ mariā mr̄em dn̄i genuit. quā ioſeph nuptui dedit q̄ xp̄m dn̄m genuit et pepit. Mortuo ioachī. accepit cleophaꝫ fratrē ioſeph. ⁊ genuit ex eo aliā filiā quā ſimilit' mariaꝫ vocauit. et alpheo poſtmodū in ꝯiugem ſociauit. Hec aūt maria ex alpheo viro ſuo q̄tuor filios genuit. ſcꝫ Jacobū minorē Joſeph iuſtū q ⁊ barſabas. Simonem ⁊ Judam. Mortuo ſecundo viro anna. terciū accepit. ſcꝫ Salome ex quo aliā filiā genuit quā rurſus mariam vocauit. et zebedeo in coniugem tradidit. Hec aūt maria ex zebedeo viro ſuo duos filios genuit. ſcꝫ Jacobū maiorē ⁊ Johānē euange. Vn̄ de hoc extant verſus. Anna ſolet dici tres ꝯcepiſſe marias. Quas genuere viri. ioachim cleophas ſalomeq̃. Has duxere viri. ioſeph alpheus zebedeus. Pr̄ia parit xp̄m iacobū ſecūda minorē. Et ioſeph iuſtū peperit. cū ſimone iudam. Tercia maiorē iacobum voluc͛ēq̃ iohēm. Sꝫ mirū vidr̄ q̄uo be. maria potuit eē cognata elizabeth vt ſupꝰ dictū ē. ꝯſtat ei elizabeth vxorē fuiſſe zacharie. q̇ erat de tribu leui. et ſm legē q̄libꝫ de ſua tribu ⁊ familia ducē debebat vxorē. et ipaꝫ de filiabꝫ aaron lucas fuiſſe teſtat'. Anna at̃ fuit ſm hiero. de bethleē que erat de tribu iuda. Sꝫ ſciendū. q2 et ipe aaron et ioiada ſummꝰ ſacerdos ambo de tribu iuda duxerūt vxores. Vn̄ tribꝫ ſacerdotalis ⁊ regal' cog̃tōe ſp adinuicē ꝓbant' fuiſſe ꝯiūcte. Potuit at̃ (vt dic beda) hmōi ꝯiūctio recētiori tp̄e fieri. datis nuptui feīs de tribu i tribū vt maifeſte beatā mariā q̄ de tribu regia deſcēdit. cum tribu ſacerdotali cognatōem generis habuiſſe ꝯſtaret ⁊ ita beatā maria de vtraq̃ tribu erat. Voluit ei dn̄s vt he tribꝫ priuilegiate ꝓpter miſterium adinuicē miſcerent'. q2 de eis dn̄s naſciturꝰ erat q̇ vere rex et ſacerdos ꝓ nobis ſeipm̄ offerret. et fideles ſuos in militia huiꝰ vite pugnātes regeret. et poſt victoriā coronaret. Qd̉ etiā ex nomīe xp̄i. i. iūncti innuit. q2 ſoli ſacerdotes ⁊ reges et ꝓphe i lege veteri vngebant'. Vn̄ et nos a xp̄o xp̄iani dicimur. et genꝰ electū et regale ſacerdotiū appellamur. Sꝫ et qd̉ dicebat' ꝙ mulieres tm̄ ſue tribꝫ hominibꝫ iungerētur: dictū fuiſſe ꝯſtat ne diſtributio ſortiū ꝯfunderet'. q2 ꝓ̄o leuitica tribꝫ ſortem int' ceteras non hēbat. mulieres de illa tribu nubere poterant cui volebāt. Hiſtoriā at̃ natiuitatis virginis be. hiero. vt i ꝓlogo refert adoleſcētulꝰ in quodā libello legit. Sed poſt multū tp̄is vt ſe ibidem legiſſe recoluit pr̄io rogatꝰ tranſcripſit. Joachim nanq̃ ex galilea et ciuitate nazareth ſcām annam ex bethleem duxit vxorem Ambo aūt iuſti erāt. et ambo ſine rep̄henſione. i oībꝫ mādatis dn̄i incedebant. Omemq̃ ſuam ſubſtātiam trifarie diuidebāt. vnam ptem tēplo et templi ſeruitoribꝫ impendebāt. Aliam pegrinis ⁊ pauperibꝫ erogabāt. Terciam ſibi et familie ſue vſibꝫ reſeruabant. et ita p annos. xx. ꝓlem ex ꝯiugio nō habētes. vouerūt dn̄o ꝙ ſi eis ſobolem ꝯcederet. eam ſeruitio dn̄i manciparent. Cuius rei gr̄a cum ſingulis ānis in tribꝫ feſtis p̄cipuis ihrl'm frequētarēt. in feſto enceniorꝝ ioachim cum ꝯtribulibꝫ ſuis ihrl'm aſcēdit. et cū ceteris ad altare accedens oblatōem ſuam offerre voluit. Quē vidēs ſacerdos cū indignatōne nimia repulit. et cur ad altare dei accedē p̄ſumeret increpauit aſſerēs nō eē ꝯueniens maledicto legis obnoxiū. oblatōem dn̄o legis offerre. nec int' fecūdos infecūdum ⁊ qui ꝓpl'm dei nō auxit aſtare. Joachim igit' ſic ꝯfuſum ſe videns p̄ pudoē domum redire noluit. ne ſimilit' a ꝯtribulibꝫ ſuis q̇ hoc audierāt tantū obprobrium ſuſtineret. Secedens igit' ad paſtores ſuos. cum ibi aliq̃diu fuiſſet. quadam die ei ſoli āgelus cuꝫ magna claritate apparuit. et de eius viſione turbatuꝫ ne timeret admonuit: dicens. Ego ſum angelus domini miſſus ad te. vt annūciem tibi preces tuas exauditas eſſe. et elemoſinas in conſpectu domini aſcendiſſe. Vidi enim pudorem tuum et audiui ſterilitatis obprobrium non recte tibi obiectum. peccati quippe non nature vltor eſt deus. et ideo cum alicuius vterum claudit. ad hoc facit vt mirabilius denuo aperiat et non libidinis eſſe quod naſcitur. ſed diuini fore muneris cognoſcatur. Prima gentis veſtre mater ſara. nōne vſq̃ ad nonageſimum annum ſterilitatis obprobrium ptulit. et tamē Jſaac. Cui repromiſſa erat omniū gentiū benedictio generauit. Rach-

et etiā nōne diu ſterilis fuit. et tandem ioſeph ge
nuit. q totius egipti dn̄ium habuit. Quis forti-
oꝛ ſampſone vel ſanctioꝛ ſamuele: ⁊ tn̄ hi ambo
mr̄es ſteriles habuē. Rōi igr̄ et exēplis crede di
latos diu cōceptꝰ et ſteriles ptus mirabilioꝛes eē
ſolē. Proinde ān̄a vxoꝛ tua pariet tibi filiā ⁊ vo
cabis nomē eiꝰ mariā. Hec vt vouiſtis erit ab in
fātia dn̄o cōſecrata. ⁊ ad h̄ ex vtero mr̄is ſue ſpū
ſcō plena. Nec foꝛinſecꝰ intˀ ꝑplares. ſ3 i templo
dn̄i ſꝑ moꝛabitˀ. ne qd̄ ſiniſtrū de ea aliqs ſuſpi-
cetˀ. Et ſicˀ ipa ex ſterili mr̄e naſcetˀ. ita mirabilitˀ
ex ea altiſſimi filiꝰ generabitˀ. cuiꝰ nomē erit ihus
⁊ ꝑ eū omībꝫ gētibꝫ erit ſalꝰ. Et tibi h̄ ſignū. Cū
ꝑueneris ad aureā hieroſolimis portā. Annam
vxoꝛē tuā obuiā hēbis. q de tua tardatōe mō ſol
licita. tūc i ꝯſpectu tuo gaudebit. His dictis an-
gelꝰ ab eo diſceſſit. Anna atˀ cū amare fleret. et q
nā vir ſuꝰ iuiſſet iguoꝛaēt. idē angelus eidē appa
ruit. et ſibi eadē q viro ān̄ūciauerat patefecit. ad
dens vt ꝓ ſigno hirl̄m ad aureā portā ꝑgēt. et
ibidē viro ſuo redeūti obuiaēt. Igr̄ iux̄ āgeli pre
ceptū ambo ſibinuicē obuiātes. de mutua viſiōe
letati. et de prole ꝓmiſſa ſecuri. adoꝛato dn̄o. do
mū redierūt diuinū ꝓmiſſū hilariter expectātes.
Anna igitˀ cōcepit et filiā pepit et nomē eius ma
riā vocauit. Cōpleto igitˀ ꝑ triēniū ablactatōis
tpe. ad templū dn̄i virginē cū oblatōibꝫ addure
rūt. Erant aūt circa templū iux̄. xv. graduū pſal-
mos. xv. aſcēſionis gradꝰ. Nam qꝛ tēplū i mōte
erat cōſtitutū ad altare holocauſti qd̄ foꝛinſecꝰ
erat adiri niſi ꝑ gradꝰ nō poterat. In hoꝝ itaqꝫ
nouiſſimo ꝟgo cōſtituta. cūctos ſine alicuiꝰ adiu
toꝛio ita cōſcēdit. ac ſi iam etatis ꝑfecte eēt. Per
fecta igitˀ oblatōne filiam cū alijs virginibꝫ i tem
plo dimittētes. ad ꝓpria redierūt. Uirgo atˀ qti-
die in oīm ſcītitate ꝓficiens. et ab angelis qtidie
viſitabatˀ. et viſione diua quotidie fruebatˀ. Ait
hiero. in quadā ep̄la ad cromaciū ⁊ heliodoꝝ q
bt̄a virgo hāc regulā ſibi ſtatuerat. vt a mane vſ3
ad terciā oꝛōibꝫ inſiſtēt. A tercia vſqꝫ ad nonā
textrino opi vacaret. A nona ab oꝛōibꝫ nō rece-
debat quſqꝫ angelus apparens ſibi eſcam daret.

Quarto aūt decimo etatis ſue anno pontifex
publice denūciauit vt ꝟgines q i templo inſtrue
bantˀ. et etatis tp̄s impleſſent. domū reuerterentˀ
et viris legitie iungerentˀ. cuiꝰ mādato cū cetere
ꝑuiſſent. ſola. b. maria virgo hoc ſe facē nō poſſe
rn̄dit. Tum qꝛ ꝑentes ſui eam dn̄i ſuitio manci
paſſent. tū qꝛ ꝟgitatē ſuā dn̄o ipa vouiſſ3. Tūc
anxiatꝰ pōtifex eo q neqꝫ ꝯ ſcptūrā q dic vone-
te ⁊ rd̄dite votū īfrigēdū putaēt. nec moꝛē gēti i-
ſuetū ītroducē audēt. Ad iminētē feſtiuitatē iu-
deoꝝ ſeīoꝛibꝫ ꝯuocatis. oīm hec vna fuit ſnīa vt
i re tāduoia ꝯſiliū dn̄i qrēt. Cū atˀ oꝛōi īſiſterēt ⁊
pōtifex ad ꝯſulēdū dn̄m acceſſiſſet. mox de loco
oꝛatoꝛij cūctis audiētibꝫ vox īſonuit dicēs. vt q-
cūqꝫ de domo dd̄ nuptijs habiles ꝯiugati nō eſ-
ſent. ſinguli ꝟgas ſinglas ad altare deferrent. et
cuiuſcūqꝫ ꝟgula germiaſſet. et i cacumie eiꝰ ꝑm
yſa. vaticiniū ſpūſſctus i columbe ſpē cōſediſſet.
ipe ꝑculdubio eēt cui virgo deſpōſari deberet.
Erat intˀ ceteros ioſeph de domo dd̄. Cui cū in-
cōgruū videretˀ. ſi vir tā ꝓuecte etatis tātenerā
ꝟginē ducēt i vxoꝛē. ceteris ꝟgas ſuas afferēti-
bꝫ. ſolꝰ ipe ꝟgā ſuā ſubtraxit. Uñ cū nil diue vo
ci ꝯſonū apparēt. pōtifex iterato dn̄m ꝯſulēdum
putauit. Qui rn̄dit q ſolꝰ ille ꝟgā ſuā nō attulit
cui ꝟgo deſpōſari debēt. Prodītꝰ itaqꝫ ioſeph
cū virgā ſuā attuliſſet. et ipa ilico floꝛē germiaſſ3
et i eiꝰ cacumie colūba de celo veniēs cōſediſſ3 li
quido oībꝫ patuit ipi ꝟginē deſpōſandam foꝛe.
Deſpōſata igitˀ ꝟgine ioſeph ipe qdē i ſua ciui
tate bethleē recedit. domū ſuā diſponiturꝰ et nu
ptijs neceſſaria ꝓuiſurꝰ. Uirgo atˀ maria cū ſe-
ptē virgibꝫ coeuis ⁊ collectaneis ſuis qs ab oſti
one miraculi a ſacerdote accepat ad domū pen-
tū i nazareth reuerſa ē. In diebꝫ atˀ illis āgelꝰ ga
briel ei oꝛāti apparuit. ⁊ de ea naſciturū dei filium
nūciauit. Dies atˀ natiuitatis virgis aliquāto
tpe fideles latuit. Cōtigit igr̄ (ſicˀ refert iohēs be
leth) vt qdā vir ſcūs ſedule ꝯtēplatōi inſiſtēs
ſinglis ānis. vj. idus ſeptēbris i oꝛōe poſitꝰ iocū-
diſſimā āgeloꝝ ſolēnitatē audiret. Cūqꝫ deuotiſ
ſime ſibi reuelari petēt cur qlibet āno illo tm̄ die
⁊ nō alio h̄ audiret. diuñ accepit rn̄ſum. q virgo
glīoſa maria tali die fuerit mūdo nata ⁊ iō h̄ mai-
feſtaēt filijs ſcē eccl̄ie. vt ꝯcoꝛdes fierēt i hac ce-
lebtate celeſti curie. Cū atˀ h̄ ſūmo pōtifici ⁊ alijs
intiaſſet. ⁊ illi oꝛōibꝫ ⁊ ieiunijs ⁊ ſcriptˀis ⁊ ātiqta-
tū teſtionijs ꝟitatē ꝯpiſſent. hūc diē i hōꝛe nati-
uitatꝭ ꝟgis celebrādū vniūſalitˀ ſtatuerūt. Octa
ua atˀ natitatis be. marie oli n̄ celebrabatˀ. ſ3 dn̄s
inocētiꝰ. iiij. natōe ianuen̄. ipā īſtituit celebrādā.
Cuiꝰ hec cā fuit. Greg. em̄. ix. ꝑ moꝛtē medijā ſub
lato de medio. romāi oēs cardiales i quodā ꝯcla
ui incluſerūt vt citiꝰ eccl̄ie ꝓuideretˀ. S3 cū per
plures dies cōcoꝛdare nō poſſent. ⁊ ipi a rōis mł
tas moleſtias ſuſtierēt. vouerūt regie celi q ſi eiꝰ
meritis ꝯcoꝛdarēt. et liberi abire poſſēt. octauas
ſue natiuitatꝭ diu neglectas. decetero ſtatuerūt ce
lebrādas. ſicqꝫ i dn̄m celeſtinū ꝯuenerūt ⁊ liberati
ꝑ dn̄m inocētiū votū adimpleuerūt. Celeſtiꝰ em̄
modico tpe ſupuixit. et iō ꝑ eū ipleri n̄ potuit.

Et nota q tres natiuitates eccl̄ia ſolēnizat. ſ.
natiuitatē xp̄i. ſcē marie. et iohis baptiſte. Que
tres deſignāt tres ſpūales natiuitates. Cū iohe
nanqꝫ i aqua. cū maria i pn̄ia. cū xp̄o renaſcimur
in gloꝛia. Cum igitˀ natiuitatē baptiſmi i adultis

opoꝛtcat p̄cedere contritōem.et glie ſilr.ideo ille
due merito vigilias hn̄t.Sed cū pn̄ia tota ſit ꝓ
vigilia non opoꝛtuit vt vigiliam hr̄et.Octauas
ꝟo oēs hn̄t.qꝛ oēs ad octauā reſurrectōꝫ anhe-
lant. Miles quidam valde ſtrēnuus et be.ma
rie valde deuotꝰ ad toꝛneamētū vadens.qꝺdaꝫ
pꝛimo monaſteriū ad honoꝛē be.marie ꝯſtructū
in itinere reptū.miſſam auditurꝰ intrauit. Cū aūt
miſſa miſſe ſuccedēt.et ille ob honoꝛē ꝟgis nullā
p̄termittere vellet.tandeꝫ monaſteriū exiens.ad
locū cōcitꝰ ꝓperabat.et ecce redeūtes eidē occur
rerūt.et ipꝫ ſtrēnuiſſime militaſſe referūt.Quod
dū oēs q̇ aderāt idem aſſererēt. et vniuerſi eum
ſtrēnuiſſime militaſſe vnanimiter acclamarēt.nec
nō et quidā q ſe ab eo captos dicebāt ſe eidē of-
ferrēt.ꝑpendēs vir diſcretꝰ vꝛbanā reginā.vꝛba
no mō ſe honoꝛaſſe.qd acciderit manifeſtauit.et
ad monaſteriū rediēs filio virginis decetero mili
tauit. Ep̄us q̇dam q̇ be.mariā in ſumma reue
rētia ⁊ deuotōe hēbat.quandā eccliam be.marie
in nocte media ex deuotōe adibat.Et ecce virgo
virginū comitata vniuerſo virginū choꝛo.veniē
ti viro occurrit.⁊ cū ſummo honoꝛe ſuſceptū ad
eccliam ad quā tendebat ducē cepit.p̄cinentib9
duab9 de choꝛo puellis atꝫ dicētib9. Cantemus
dn̄o ſocie cātemus honoꝛē.Dulcis amoꝛ xp̄i re-
ſonet oꝛe pio.Quos ꝟſus totꝰ alius choꝛus vir
ginū reſumēdo ꝓcātat.p̄dicteqꝫ bine cātatrices
binos q̇ ſequūtur in oꝛdine ꝟſus ſubſecuti ſunt
Priꝰ ad ima ruit magna de luce ſupb9. Sic hō
cū tumuit p̄mꝰ ad ima ruit.Sicqꝫ virū dei cū ta
li ꝓceſſiōe vſꝫ ad eccliaꝫ ꝑduxerūt.duab9 ſp ici-
piētib9 ⁊ ceteris ꝛn̄dētib9. Quedā mlierꝭ ſola-
tio viri ſui deſtituta.vnicū filiū hēbat.quē tener-
rime diligebat.Quadā aūt vice filiꝰ eiꝰ ab inimi-
cis capitꝭ.⁊ i cuſtodia carceratꝭ.⁊ vinculatꝭ.Qꝺ il-
la audiēs incōſolabilitꝭ flebat ⁊ be.ꝟginē cui mlꝭ
tū deuota erat ꝓ liberatōe filij ipoꝛtuīs p̄cib9 ex
oꝛabat.Tādē vidēs ꝙ ſic nihil ꝓficēt.eccliaꝫ in
q̄ erat.ſculpta imago be.marie ſola intuit.⁊ coꝛā
imagīe ſtās.ipāꝫ ſic alloqꝭ di.Virgo bt̄a.ꝓ libe
ratōe filij mei te ſepe rogaui.⁊ adhuc neqꝗꝫ mr̄i
miſere ſubueīſti.Pꝛocinīū tuū ꝓ filio meo iplo-
ro.et nullū adhuc ſentio fructū.Igitꝭ ſic filꝰ meꝰ
mihi ablatꝰ ē.ſic et ego filiū tuū tibi auferā.⁊ ob-
ſidem ꝓ filio meo i cuſtodiā ponā.et hec dicens
ꝓpiꝰ acceſſit.et imaginē pueri quē ꝟgo i gremio
baiulabat auferēs.domū abijt.Accipieſqꝫ ima-
ginē pueri ip̄am i lintheo mūdiſſimo iuoluit.⁊ in
archa recōdens ipāꝫ ꝯclaui diligētiꝰ obfirma-
uit.bonū obſidē ꝓ filio ſuo hr̄e gaudēs ⁊ ipꝫ di-
ligēter cuſtodiēs.Et ecce ſequēti nocte be. ꝟgo
iuueni apparuit.⁊ ianuā carceris apiēs inde vt ex
irēt p̄cepit.eiqꝫ dixit.Mr̄i tue fili dices.vt meum
reddat filiū ex quo reddidi ſibi ſuū. Qui exiens
ad mr̄em venit.et q̄liter be.ꝟgo eum liberauerit
enarrauit.Illa aūt plurimū exultās imaginē pu
eri accepit.et ad eccliam vadēs be.marie reddi-
dit filiū di.Gr̄as tibi dn̄a refero. qꝛ mihi meum
vnicū filiū reddidiſti.et nūc tibi filiū tuum reddo
qꝛ meū me recepiſſe ꝯfiteoꝛ. Erat quidaꝫ fur
q ſepe latrocinia exercebat.ſꝫ be.mariā plurimū i
deuotōe hēbat.et eam crebꝛiꝰ ſalutabat. Qua-
dam igitꝭ vice furtim quedā rapiens capitꝭ.et ſu-
ſpendio iudicatꝭ.Cū aūt ſuſpēderetꝭ.cōtinuo be.
ꝟgo ei affuit.⁊ ſuſpēſum trib9 dieb9 vt ſibi vide
batꝭ ſuis manib9 ſuſtētauit.ita ꝙ nullā leſionē ꝑ-
ſenſit.Illi ꝟo q eum ſuſpēderūt caſu inde trāſe-
untes.eū viuētem ⁊ vultu hilari repperūt ⁊ arbi-
trātes ꝙ nō bene fuiſſet laqueo aſtrictus gladio
ip̄m iugulare volebat.Sꝫ be.maria ferietū gla-
dio manū opponebat.et illi ſibi nil nocē poterāt
Cognoſcētes g̊ illo referēte.ꝙ be.maria ſic eū iu
uabat.mirātes eū depoſuerūt.⁊ amoꝛe ꝟgis abi-
re liberū dimiſerūt.Qui abiens monaſteriū itra
uit et q̊ad vixit in ſuitio dei genitricis ꝑmanſit.
Fuit quidā clericꝰ q be.mariā valde diligens
hoꝛas eius ſedule decātabat.Cū aūt ꝑentes eiꝰ
moꝛerentꝭ.aliū nō hn̄tes heredē.eidē hereditatē
maxiam dimiſerūt.Cōpulſus ē igitꝭ ab amicis vt
vxoꝛē acciperet.et hereditatē ꝓpꝛiam gubernaret.
Quadā aūt die cū ad celebꝛādas nuptias tēde
ret.i itinere quādā eccliam reppit.et recoꝛdatus
ſeruitij be.marie in ipāꝫ ingrediēs hoꝛas eiꝰ dice
re cepit.Et ecce be.maria eidē apparuit.et q̄ſi ſe-
uerꝰ ei dixit.O ſtulte et infidelis.cur me amicaꝫ
et ſpōſam tuā relinq̇s.et mihi feiam aliā anpoīs
Ad hoc ille cōpūctꝰ ad ſocios redijt.et totū diſ-
ſimulās celebꝛatis nuptijs.media nocte oīb9 reli
ctis clā de domo aufugit.⁊ mōſteriū intrās b.ma
rie deuote ſuiuit. Sacerdos cuiuſdā pꝛochie
⁊ honeſte vite nullā miſſā niſi miſſā be.marie ſcie
bat.quā i eiꝰ hōꝛem ſedule decātabat.Apꝺ ep̄m
igitꝭ accuſatꝭ ⁊ ab eo citiꝰ accerſitꝭ.Cū ꝟo coꝛam
ep̄o ſe aliā miſſaꝫ neſcire diceret.ep̄s ipꝫ q̄i ſedu
ctoꝛē dure redarguit.⁊ ab officio eū ſuſpēdens.
ne decetero eam miſſam cātare auderet intꝭdixit.
Seq̄nti nocte be.maria ep̄o apparēs eū plimuꝫ
icrepauit.et cur ſuū cācellariū ſic male tractaſſet
req̇ſiuit.addiditqꝫ ꝙ die.xxx.moꝛeretꝭ niſi ille ad
ꝯſuetū officiū reſtituetꝭ.Tremefactꝰ ep̄s.p̄ſbite-
rū accerſiuit.⁊ veniā poſtulās vt nullā miſſā p̄ter
illā quā ſciebat de b.maria celebꝛare debeat. im-
ꝑauit. Quidā clericꝰ vanꝰ ⁊ lubꝛicꝰ erat.ſꝫ tn̄
dei genitricē plimū diligebat.et eius hoꝛas ſan-
ctas deuote et alacritꝭ decātabat.quadā igitꝭ no-
cte i viſiōe vidit ſe an̄ tribunal dei aſtare.⁊ dn̄m
circūaſtātib9 dicē.ꝺ illo q̇ vos aſpicit q̊ iudicō di

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

gnus ſit. voſipſi decernatis. quē tamdiu toleraui ⁊ nullū adhuc i eo emendatōis ſignū iueni. Tūc dn̄s oīb9 approbātib9 ſuꝑ eū damnatōis tulit ſniam. Et ecce ꝟgo bt̄a ſurrexit. et filio ſuo dixit ꝓ iſto pie fili clementiā tuā rogo vt ſuꝑ eū dāna tōis ſniam mitiges viuat ergo hic ob grāz mei. q ob ꝓpria merita adijcit̄ morti. Cui dn̄s. tuis ei petitōib9 eū tribuo ſi vel ſaltē nūc eiꝰ correctōez inſpexero. Et cōuerſa ꝟgo ad hoīem dixit. Ua de et ampliꝰ noli peccare. ne deteriꝰ tibi cōtingat Jlle igit̄ excitatꝰ. vitā mutauit. ⁊ religionē petijt et ibi in bois opib9 vitā finiuit. Apd̄ ſiciliā an no dn̄i. dxxxvij. Fuit quidā vir noīe theophilus cuiuſdā epi vice dn̄s vt ait (Fulbertꝰ carnotenſ eps) q tamprudēter ſub epo res eccl'iaſticas di ſpēſabat. ꝙ mortuo epo eū dignū epatu oīs po-pulꝰ acclamabat. At ille vicedn̄atu ꝯtētꝰ. aliū in epm maluit ordiari. Tādē ab ipō officio iuite ab epo depoſitꝰ. in tātā impatiētiā ē delapſꝰ. vt ad ſuā recuꝑandā dignitatē cuiuſdā iudei malefici ꝯſiliū expetēt. Jlle igit̄ dyabolū aduocauit. ⁊ ad uocatꝰ ꝯcitus veit. Theophilꝰ ḡ iuſſu demonis xp̄m ⁊ mr̄em eiꝰ abnegauit. xp̄iane ꝓfeſſioī abre nūciauit. ⁊ ipiꝰ abrenūciatōis ⁊ abnegatōis ciro graphū ſuo ſanguie ꝓprio ſcripſit. et ſcriptū a-nulo ſigillauit et ſigillatuz demoni tradidit et ſic eius ſeruitio ſe addixit. Jn craſtinū igit̄ ꝓcurati-one demois theophilꝰ in grām epi recipit̄. ⁊ i ſui dignitatē officij reſtituit̄. tandē ad ſe reuerſꝰ. de eo qd̄ fecerat valde igemuit. et ad ꝟginē glioſā vt ſibi in adiutoriū fiēt. tota mētis deuotōe cōfu git. Quadā igit̄ vice be. maria i viſiōe illi appa-rēs de impietate ipm̄ redarguit. et dyabolo ab-renūciare p̄cepit. ac xp̄m dei filiū ⁊ oīme xp̄ianita tis ꝓpoſitū ꝯfiteri fecit. et ſic ipm̄ i ſui et filij grāz recuꝑauit. et ad iudiciū indulte venie iterum ſibi apparēs cirographum qd̄ dyabolo dederat ſibi reddidit. et ſuꝑ pectus poſuit. vt iam nō ſe dya-boli ſeruū timeret. ſed ꝑ virginē ſe liberū factum gaudēt. Quo theophilꝰ recepto vehemēter ex-ultās. corā epo oīmiqꝫ ꝓplō qd̄ ſibi acciderat r̄tu-lit et cūctis admirātib9 ⁊ virginē glioſam laudā-tib9 ipe poſt. triduū i pace qeuit. Quidā vir ⁊ vxor ſua ꝓpe lugdunū circa ānū dn̄i. Dc. filiam vnicam hn̄tes eā cuidā iuueni nuptui tradidert̄ Ob amorē at̄ filie generū ſuū ſecum i domo tene bāt. Mr̄ aūt puelle iuuenē amore filie ſue tamdi ligēter colebat vt non maior eēt amor puelle ad puerū q̄ꝫ ſocrꝰ ad generū. Jnt̄ hec hoīes malici-oſi dicē cepert̄. ꝙ h̄ n̄ filie cā facēt. ſꝫ vt eidē ꝓ fi-lia ſeſe igerēt. Cū igr̄ mlr̄is aīm tāta falſitas cō cuſſiſſet. timēs ne vulgi fabulā ꝟteret̄. duos ru-ſticos allogt̄ ⁊ ſi occulte geneꝝ ſtrāgulare velint cuilibet. xx. ſolidos pollicet̄. Quadā ḡ die eos in celario recludens maritum ſuum ex induſtria ali quo ire cōſuluit. et filiā alio trāſmiſit. Tūc adole ſcens iuſſu dn̄e ſue celarium vt vinum afferret ingredit̄. et mox a latronib9 ſtrangulat̄. Mox ſo crus ipm̄ in lectu filie detulit. et q̄ſi dormientē ve ſtib9 circūtexit. Redeūtib9 ḡ marito ⁊ filia ad mē ſam poſitis. iubet mater filie vt maritū debeat ex citare. et ad mēſam vocare. Que cū defunctum reppiſſet. et hec cōcita nūciaſſet. tota familia i la-mentū vertit̄. et illa mulier homicida. q̄ſi dolens cum ceteris lamētatur. Tandē mulier de ꝑpetra to ſcelē valde ingemuit. et ſacerdoti oīa ꝑ ordiez ꝯfeſſa fuit. Poſt aliqd̄ tp̄s inter mulierē et ſacer dotem litigium oritur. et a ſacerdote ſibi generi homicidiū irrogat̄. Qd̄ cum ad ꝑentum notici am deueniſſet. adducit̄ ad iudicē ⁊ ab eo ignib9 cōcremāda damnat̄. Finē ergo ſuū iminē ꝯſide rans. ad beatā virginez ſe cōuertit et eiꝰ intrans eccl'iaz. in orone cū lacrimis ſe ꝓſtrauit. poſt mo dicū exire cōpellit̄ et in magnū ꝓiectā ignē oīs ibidē ſtare illeſam ⁊ incolumē cōtuent̄. At ꝑētes pueri. ignē ꝑuū eē putātes ad ſarmēta ꝯcurrt̄. ⁊ i ignem ꝓijciūt. Uidētes at̄ ꝙ nec ſic in aliq̄ lede-retur. lanceis et haſtis eā impugn̄re ceperūt. Tūc iudex q̄ aderat vehementer obſtupuit. et eos ab ipſius impugnatōe cōpeſcuit. Eam at̄ diligēter cōſiderans. nullū in eum ſignū incendij p̄ter ſola vulnera lanceaꝝ inuenit. Cum aūt ꝑentes eius domū eam reclauſiſſent. et eam fomentis et bal-neis recrearent. nolens eam deus vlteriꝰ huma-na ſuſpitione fedari. poſt triduum in laudē vir-ginis ꝑſeuerantem ex hac vita vocauit.

Drianus a maxi

miano impatore r̄gnante martirium paſſus eſt. Cum ergo p̄dictus maxi-mianꝰ in nichomedia vrbe ydolis īmolaret. iuſ-ſu eius cūctos xp̄ianos ꝑquirētes. alij timore pe ne. alij amore ꝓmiſſe pecunie. vicini vicinos. ꝓpi qui domeſticos ad ſuppliciū r̄hebāt. int̄ q̄s. xxxiij a ꝑquirētib9 ꝯp̄henſi an̄ regē adducti ſūt. Qui-bus rex. Nō audiſtis qualis pena aduerſus xp̄i-anos poſita ſit. Cui illi. Audiuimꝰ et ſtulticie tue iuſſioni irriſimꝰ. Tūc rex iratꝰ neruis crudis eos cedi iuſſit. et lapidib9 ora eoꝝ cōtundi mādauit. ac annotata vniuſcuiuſqꝫ cōfeſſione ferro vin-ctos in carcere recludi p̄cepit. Quorum adria-nus conſtantiam prior officij militaris conſide-rans. dixit eis. Adiuro vos ꝑ deum veſtrum vt mihi dicatis. que eſt remuneratio quam expecta tis pro iſtis tormētis. Ad hoc dixerūt ſcti. Ocu-lus n̄ vidit. nec auris audiuit. nec i cor hoīs aſcē-dit. que preꝑauit dominus diligentib9 ſe ꝑfecte

Tūc adrian⁹ ī mediū ꝓſiliēs ait. Annotate me cū
iſtis qꝛ ⁊ ego xp̄ian⁹ ſū. Qđ cū imꝑatoꝛ audiſſet
nolētē ſacrificare vinctū ferro ī carcere repoſuit.
Natalia ꝟo vxoꝛ ei⁹. audiēs virū ſuū īcarceratū
ſcidit veſtimēta ſua flēs plurimū ⁊ eiulās. ſed cū
audiſſet ꝙ ꝓpt̄ fidē xp̄i īcarcerat⁹ fuiſſet. gaudio
repleta ad carcerē cucurrit. et vincula viri ſui et
alioꝝ oſculari cepit. erat em̄ xp̄iana. ſ ꝓpt̄ ꝑſecu
tōem ſe nō publicabat. Et dixit ad viꝝ ſuū. Be
atus es dn̄e mi adriane. qꝛ iueniſti diuitias q̄s ñ
dimiſerūt pentes tui. qb⁹ egēt hi q̄ mlta poſſidēt
qñ nō erit fenerādi tp̄s. nō mutuo accipiendi. qñ
null⁹ de pena aliū liberabit. nec pr̄ filiū. nec mr̄ fi
liā. nec ſeru⁹ dn̄m. nec amicus amicū. nec diuitie
poſſeſſorē. Cūqꝫ eū admonuiſſꝫ vt oēm gliāꝫ ter
renā ɔtēneret: ⁊ amicos ⁊ pentes ſpnēt. ⁊ ſēp ad
celeſtia coꝛ hr̄et. Dixit ad eā adrian⁹. Uade ſo
roꝛ mea tp̄e paſſiōis nr̄e. acceꝛſiam te vt videas
finē nr̄m. Sicqꝫ virū ſuū alijs ſctīs recōmēdans
vt eū ſcꝫ ɔfortarēt. rdijt ī domū ſuā. Poſtmodū
audiēs adrian⁹ diē paſſiōis ſue adeſſe. dās mūe
ra cuſtodib⁹. et ſctōs q ſecū erāt ī fideiuſſoꝛibus.
abijt domū vocare nataliā. ſicͭ ei iuramēto ꝓmiſe
rat. vt coꝝ paſſiōib⁹ pn̄s eēt. Quidā aūt eum vi
dens ꝓcucurrit ⁊ nūciauit natalie di. abſolut⁹ eſt
adrian⁹ et ecce veīt. Qđ illa audiēs nō credebat
di. Et qs potuit eū abſoluē a vincul'. Non mihi
ɔtigat vt ſoluat' a vīculis: et ſepet' a ſctīs. Dum
h' loqueret'. puer domeſticus venit dicēs en dn̄s
meus dimiſſus ē. Illa aūt putās ꝙ martiriū refu
giſſet. amariſſime flebat ⁊ cū vidiſſꝫ eū ſurgēs ve
loci⁹ oſtiū dom⁹ ɔtra eū clauſit ⁊ dixit. Longe a
me efficiat' q̄ a deo corruit. nec mihi ɔtigat loqui
oꝛi illi⁹. ꝓ qđ dn̄m ſuū abnegauit. Et ɔuerſa ad
eū dixit. O tu miſer ſine deo. q̇s te cogit apphē
dere. qđ nō potuiſti ꝑficē: q̇s te ſupauit a ſctīs.
aut q̇s te ſeduxit vt rcedēs a ɔuētu pacis dic mi
hi cur fugiſti anteqꝫ pugna fiēt. añqꝫ repugnātē
vidēs: qūo vulneratus es. nec dū emiſſa ſagitta:
Et ego mirabar ſi ex gēte ſine deo. ⁊ de genē ipio
rū aliqs offerret' deo. Heu me īfelicē ⁊ miſerā qd
faciā q̄ ɔiūcta ſū huic ex genē ipioꝝ: Nō ē ɔceſ
ſum mihi vni⁹ hoꝛe ſpaciū. vt vocarer vxoꝛ mar
tiris. ſ vt dicerer vxoꝛ trāſgreſſoꝛis: Ad modicū
q̇dē exultatō mea fuit. ⁊ ecce ꝑ ſecula obprobriū
meū erit. Hoc aūt be. adrian⁹ audiēs. vehement'
gaudebat admirās de femīa iuuene pulcerrima
et nobili. et ante. xiiij. menſes nupta. qūo talia lo
qui poſſet. Uñ ex hoc ad martiriū ardētioꝛ effe
ctus. verba ei⁹ libētiſſime audiebat. Sꝫ cū eā ni
mis affligi vidēt dixit ei. Api mihi dn̄a mea na
talia. nō em̄ vt putas martiriū fugi. ſ te vt ꝓmi
ſit vocaē veī. Que ñ credēs ait. vide qūo me ſe
ducit ēnſgreſſoꝛ: qūo mētit' alt' iudas: fuge a me
miſer. meipāꝫ iā interficiam vt ſatieris. Et dū mo
raret' ad apiendū ei. dixit. Aperi citi⁹. nā vadā ⁊
vlt' nō videb' me. et p⁹ h' lugebis. ꝙ me añ exituꝫ
meū nō videris. Fideiuſſoꝛes dedi ſctōs martiēs
et ſi miſtri me reqrētes nō iuenerīt. ſuſtiebūt ſctī
toꝛmēta ſua. ⁊ mea ſil'. Hec audiēs natalia. apuit
⁊ ſibinuicē ꝓſtrati ad carcerē ſil' abiert. vbi nata
lia ꝑ. vij. dies ſctoꝝ vlcera. cū lintheis ꝓcioſis ex
tergebat. Statuta aūt die. īꝑatoꝛ eos pn̄tari iuſ
ſit. q̄ reſoluti pēis. qꝛ ābulare ñ poterāt. velut aīa
lia poꝛtabāt'. Adrian⁹ ꝟo vinctis maīb⁹ ſeqbat'
Deinde adrian⁹ poꝛtat⁹ ſup eculeū ceſari pn̄ta
tur. Natalia ꝟo adiūgēs ſe ei dicebat. Uide do
mine me⁹. ne foꝛte trepides. cū toꝛmēta videbis.
modicū quidē nūc patieris ſ ɔtinuo cū āglis ex
ultabis. Adrian⁹ igr̄ ſacrificare nolēs. ɔuiſſīe ce
ſ⁹ ē. Currēſqꝫ natalia cū gaudio ad ſctōs q̇ erāt
in carcere: ait. Ecce dn̄s meus inchoauit martiri
um. Cum autē rex ne deos ſuos blaſphemaret:
monēt. ille ait. Si ego toꝛqoꝛ: qꝛ eos q̄ nō ſūt dij
blaſphemo: qlit' ipe toꝛqberis q deū veꝝ blaſ
phemas: Cui rex. hec ꝟba te illi ſeductoꝛes do
cuerūt. Ad quē adrian⁹. q̄re ſeductoēs eos dicis
q̇ ſūt doctoꝛes vite et'ne. Currēs natalia hec re
ſpōſa viri ſui. alijs cū gaudio referebat. Tūc rex
a q̄tuoꝛ validiſſimis fecit eū q̄uit' cedi. Oēs autē
penas ⁊ interrogatōes ⁊ rñſiōes. natalia alijs mar
tirib⁹ q̇ erāt ī carcē ɔtinuo referebat. Intātū aūt
ceſus ē vt ei⁹ viſcera effūderet'. Tūc ferro vinct⁹
cū alijs ī carcē recludit'. Erat aūt adrian⁹ iuuenis
delicat⁹ valde ⁊ decoꝛ⁹. ānoꝝ. xxviij. Natalia ꝟo
virū ſuū ſupinū iacētē ⁊ totū laceratū ɔſiderans
mittēs manū ſ' vertice ei⁹ dicebat. Btūs es dn̄e
me⁹. q dign⁹ effect⁹ es de nūero eē ſctoꝝ. Btūs
es lumē meū. vt patiaris ꝓ eo. q ꝓ te paſſ⁹ ē. ꝑge
nūc dulcis me⁹. vt videas gliam ei⁹. Audiēs aūt
imꝑatoꝛ. ꝙ multe mr̄one ſctīs ī carcē miſtrarent.
ꝓcepit ne vlteri⁹ ad eos īgredi ꝑmittāt'. Qđ au
diēs natalia ſeipāꝫ tōſoꝛauit. ⁊ habitū virilē aſſu
mens ſctīs ī carcē miſtrabat. alias qꝫ exēplo ſuo
ad hoc iduxit. rogauitqꝫ virū vt cū eēt in gloꝛia.
hāc ꝓcem ꝓ ſe faceret. vt ſe intactā cuſtodiēs do
min⁹ ab h' ſeculo citi⁹ euocaēt. Audiēs aūt rex q̄
mr̄one feciſſent. iuſſit incudē afferri. vt cōfractis
ſup eā crurib⁹. ſctī martires interirēt. Timēs ꝟo
natalia. ne vir ſu⁹ ex alioꝝ ſupplicijs terreret'. ro
gauit miſtros vt ab eo incipent. Abſciſſis igr̄ ab
eo pedib⁹ cruribuſqꝫ fractis. rogauit eū natalia.
vt manū ſibi abſcidi ꝑmitteret. q̄tenus alijs ſctīs
q et plura paſſi fuerūt ɔpar eēt. quo facto adria
nus ſpm̄ reddidit. ceteriqꝫ vltro pedes ꝓtēden
tes ad dn̄ꝫ migrauert. Rex aūt eoꝝ coꝛpa crema
ri mādauit. Natalia ꝟo manū adriani ī ſino ſuo
abſcondit. Cum aūt coꝛpa ſctoꝝ ī ignē ꝓcipita

rent᷑.voluit et natalia ſe cum eis in ignē precipi-
tare.ſed ſubito vehemētiſſimus ymber irrupit ⁊
ignem extiguēs corpa ſctoꝝ illeſa ſeruauit. xp̄ia
ni ꝟo cōſilio inito corpa eoꝝ ꝯſtātinopolim tnſ
ferri fecerūt.quouſqꝫ pace eccl̄ie reddita cū ho-
nore referrent᷑. Paſſi ſunt aūt circa annū dn̄i.cc
lxxx. Natalia ꝟo domi remanēs.manū ſcti adri-
ani ſibi retinuit.quā in ſolatiū vite ſue ſꝑ ad ca-
put lectuli ſui ponebat. Poſt h̄ aūt tribun⁹ vi-
dens nataliam tampulcerrimā tanqꝫ diuitē ⁊ no
bilem.de volūtate impatoris honeſtas mr̄onas
miſit.vt in ſuū cōiugium conſentiret.qb᷑ natalia
reſpōdit. Quis mihi p̄ſtare poterit vt ꝯiūgerer
tali viro: ſed peto vt triū dieꝝ mihi dent᷑ indu-
cie vt me valeam p̄parare. Hoc aūt dicebat vt
inde fugē poſſet. Cum aūt dn̄m exoraret vt ſe i̅-
tactam conſeruaret ſubito obdormiuit. Et ecce
vnus martirū ei apparuit.et eam dulcit᷑ ꝯſolans
et vt ad locum in q̊ ſunt corpa martirū veīat im
pauit. Euigilās igit᷑ ⁊ manū adriani ſolū accipi-
ens cū multis xp̄ianis nauē cōſcēdit. Qd̓ tribu-
nus audiēs cū multis militib᷑ eā p nauigiū inſe-
cut⁹ eſt. Exurgēs aūt vent⁹ ꝯtrarius.multis eo-
rū ſubmerſis eos redire cōpulit. Media aūt no-
cte dyabolus i̅ ſpē naucleri cū naui ſātaſtica his
q erāt cū natalia apparuit ⁊ q̄ſi voce naucleri ait
eis. Un̄ venitis aut q̊ pgitis: Et illi.ex nichode-
mia venim⁹ et cōſtātinopolī pgimus. Quib᷑ ille
ait. Erratis ad ſiniſtrā pgite vt recti⁹ nauigetis
Hoc aūt dicebat vt eos i̅ pelag⁹ mitteret.⁊ pe-
rirēt. Cū aᷓ vela mutarēt.ſubito adrian⁹ i̅ naui-
cula ſedēs.eidē et eos nauigaᷓ ſic̄ prius ceperāt
admonuit.aſſerēs malignū ſpm̄ fuiſſe.q ſibi locu
tus fuerat.ponēſqꝫ ſe an̄ eos.p̄cedebat illos ⁊ vi
am eis oñdebat. Natalia ꝟo adrianū p̄cedē vi-
dens.imēſo gaudio repleta ē.ſicqꝫ an̄qꝫ illuceſce
ret.ꝯſtātinopolim aduenerūt. Cum aūt natalia
in domū vbi erāt corpa martirū introiſſet.et ma-
num adriani ad corpus poſuiſſet.⁊ poſt orōem
dormitaſſet. Adrian⁹ ei apparuit ⁊ ſalutāns eam
vt in eternā pacem ſecū veniret p̄cepit. Que cū
euigilaſſet et ſomnū aſtātib᷑ retuliſſet.valefaciēs
om̄ib᷑ emiſit ſpm̄. Fideles aūt corp⁹ eius accipi-
entes iuxta corpa martirū illud poſuerūt.

Orgonius et Do

rothe⁹ apud nichomediā p̄mi i̅ pala
tio Diocleciani.antiq̄ militie renūci-
ant.vt liberius regē ſuū ſequātur et xp̄ianos ſe
voce libera cōfitent᷑. Quod ceſar audiēs plīmū
āxiebat᷑.egreferēs pdere tales viros.q̊s int᷑ pa-
latiū nutritos moꝝ et generis nobilitas decora-
uit. Cū igit᷑ nec minis nec blādicijs mouerent᷑.in
eculeo diſtēdunt᷑ et flagellis ⁊ vngulis toto cor-
pore lacerati.aceto et ſale nudatis pene coꝝ vi-
ſceribꝫ pfundunt᷑. Et cū hec alacriter tolerarēt i̅
craticula aſſant᷑.et quaſi in lecto floꝝ videbant᷑
iacere.nihilqꝫ leſiōis ſentire. Deinde iuſſu ceſa-
ris laqo ſuſpēdūt᷑.et corpa lupis et canib᷑ expo-
nūt᷑.h̄ tn̄ intacta a fidelib᷑ colligūt᷑. Paſſi ſūt cir
ca annū.cclxxx. Poſt multos ānos corp⁹ ſancti
Gorgonij romam trāſlatū ē āno dn̄i ſeptingen-
teſimoſeptuageſimotercio. Ep̄s metenſis nepo
tis pipini regis.ip̄m ad gallias trāſtulit.⁊ gorgo
cienſi monaſterio eos collocauit.

Roth⁹ ⁊ iacinct⁹

fuerūt domicelli.et i̅ ſtudio ph̄ie ſocij
ſc̄te eugenie filie philippi nobiliſſimi
romāoꝝ genē. Qui quidē philipp⁹ a ſenatu pre
fecturā alexandrie acceperat.⁊ illuc claudiā vxo
rem ſuam ⁊ filios auitū et ſergiū filiam q̄ꝫ euge-
niā ſecū duxit.porro eugenia om̄ib᷑ libris artib᷑
et lr̄is erat pfecta. Proth⁹ q̄ꝫ et iacinct⁹ ſecū ſtu
duerāt.et ad pfectōꝫ oīm ſciaꝝ deuenerāt. Eu-
genia igit᷑.xv.etatis ſue āno.ab aq̄lano aq̄lini cō
ſulis filio petit᷑ vxor. Cui illa. Marit⁹ nō natali-
bus.ſ; morib᷑ ē eligēdus. Peruenit igr̄ ad man⁹
ei⁹ doctrina pauli.⁊ cepit aīo fieri xp̄iana. Per-
miſſū erat tūc xp̄ianis iux̄ alexādriā habitare.vn̄
illa quaſi ſolatiādo pgens ad villam.trāſiēs au-
diuit xp̄ianos cantātes.om̄es dij gentiū demo-
nia.dn̄s aūt celos fecit. Tūc dicit ad pueros p-
thum et iacinctū q̊ ſecū ſtuduerāt.ph̄oꝝ ſyllogiſ
mos ſcrupuloſo ſtudio trāſegim⁹.areſtotelica ar
gumēta ⁊ platōis ideas et ſocratis monita breui
ter q̇cq̇d cantat poeta.qcqd orator.⁊ qcq̇d ph̄s
cogitat hac ſn̄ia excludunt᷑.dn̄am me vſurpata
ptas.ſororē ꝟo ſapia fecit. Sim⁹ ḡ fr̄es.et xp̄m
ſeq̄mur. Placꝫ ꝯſiliū.⁊ aſſūpto hitu viri ad mō
ſteriū cui elen⁹ vir dei p̄erat veīt.q nullā ad ſe fe
minā veīre ſinebat. Qui et̄ q̄dam vice cū hētico
diſputās cū vim argumētoꝝ ferre n̄ poſſꝫ magnū
ignē accēdi fecit.vt ille q n̄ ꝯbureret᷑ verā fidem
pbaret᷑ hr̄e. Qd̓ cū factū eēt p̄or intrauit.⁊ illeſ⁹
exiuit.hereticus autem cū intrare nollet.ab om-
nib᷑ expulſus eſt. Ad hunc igit᷑ cum acceſſiſſet ⁊
ſe virū diceret:ille ait. Recte vir diceris.q: cum
ſis femina.viriliter agis.nam ſibi eius conditio a
deo fuit reuelata. Ab eo igitur cum ꝓtho et ia-
cincto monaſticum habitū ſuſcepit.⁊ ſe fr̄ēꝫ Eu
genium ab om̄ib᷑ appellari fecit. Pater aūt eius
et mater vidētes currū Eugenie domū vacuū re
diſſe.merētes vndiqꝫ filiā inquiri fecerūt.ſed mi-
nime iuenire potuerunt. Interrogāt vates quid
de filie factum ſit. Qui rn̄dēt eā a dijs int᷑ aſtra
t̄nſlatā. Quocirca pr̄ imaginē filie fec̄ ⁊ ip̄aꝫ ab
oīb᷑ adorari mādauit. Ip̄a ꝟo cū ſocijs i̅ dei ti-

moꝛe ꝑmāſit. ⁊ moꝛtuo ꝑ̄poſito ipa ꝑ̄ficit̄. Erat
tūc alexād ria matrōa quedā diues ⁊ nobil̄ me-
lātia noīe. quā ſcā eugenia oleo ꝑungēs. a q̄r-
tana liberauit in noīe ihu xp̄i. vn̄ multa ei miſit
munera ſ; nō recepit. Predicta igit̄ matrōa fra
trē eugeniū virū eē arbitrās ſepius eū viſitabat
Vidēſq; elegātiā iuuētutis. ⁊ pulchritudinem
coꝛpis. in cui⁹ amoꝛē vehemēter exarſit ⁊ q̄liter
cū eo ꝯmiſceri poſſet. anxia cogitare cepit. Si-
mulās igit̄ lāguoꝛē: miſit vt ad eā veniret ſe ⁊ i-
uiſere dignet̄. Qui cū veniſſ;: apparuit ſibi q̄lit̄
ei⁹ amoꝛe capta eēt ⁊ q̄lit̄ i ei⁹ ꝯcupiā eſtuaēt ro
gās vt ſecū carnalit̄ ꝯmiſcēt̄. ſtatiq; eū apprehē
dēs amplectit̄. et oſculat̄ ⁊ ad crimē hoꝛtat̄. qđ
factū fr̄ eugeni⁹ abhoꝛruit dī. Recte nomē me-
lātiā hr̄e ꝯgſceris. nigredis ei repleta. ꝑfida ni-
gra diceris. ⁊ obſcura filia tenebraꝝ. amica dya
boli. dux pollutōis. fomētū libidis. ſoroꝛ anxie-
tatis ꝑpetue: ⁊ moꝛtis filia ſempiterne. Illa ꝟo
ſe deceptā vidēs ⁊ timēs ne foꝛte ſcelus publi-
caret. voluit ipa ꝑ̄oꝛ detergē clamareq; cepit q̄
eugeni⁹ ſe voluit violare. Abijt igr̄ ad philippū
ꝑ̄fectū ⁊ ꝯq̄ſta ē dī. Iuuenis q̇dē ꝑfidus xp̄iā⁹
ad me medēdi cā ingreſſus ī me irruēs impudē
ter. me voluit violare. ⁊ niſi vni⁹ ancille q̄ int̄ cu-
biculū erat fuiſſem liberata ſuffragio. ſue me li-
bidini ſociaſſ;. Audiēs igr̄ ꝑ̄fect⁹ ira accēditur ⁊
miſſa apparitoꝝ multitudie. eugeniu; ceteroſq;
ſuos xp̄i ferro victos adduci fecit. dieq; ſtatuit
ī q̊ oēs tradi debēnt moꝛſib; beſtiaꝝ. Acceſſitis
et eis corā ſe: dixit ad eugeniū. Dic nobis ſcele
ratiſſime. ſ; vos xp̄c veſter docuit. vt opam coꝛ-
ruptōib; detis ⁊ mr̄onas ipudēti veſania viole-
tis. Cui eugenia demiſſa facie ne agnoſceret̄ re
ſpōdit. Dn̄s nr̄ caſtitatē docuit. ⁊ itegritatē ſer-
uātib; etnā vitā ꝓmiſit. Hāc aūt melātiā falſa;
teſtē mōſtraē poſſum⁹: ſ; meli⁹ ē vt nos patiamꝛ:
q̄ȝ q̄ illa cū ꝯuicta fuerit puniat̄. ⁊ fruct⁹ patien
tie nr̄e ꝑeat. Verūtn̄ adducat ancillā quā di
cit nr̄i ſceleris eē teſtē. vt ex oꝛe ei⁹ poſſint ꝛ̄futa-
ri mēdacia. q̄ cū adducta eēt illa. a dn̄a ſua do-
cta. ꝯſtāt̄ ſibi oppōebat. q̄ dn̄am ſuā opprimere
voluit. Cūq; oēs ꝺ familia ſilr̄ depuati. ſic eē te
ſtarēt̄. ait eugeia. Tp̄s tacēdi trāſijt ⁊ tp̄s loq̄n
di aduenit. Nolo ipudica ī ſuos xp̄i crimē īpo-
nat nec falſa glīet̄. Vt aūt mēdaciū ꝟitas ſupet
⁊ ſapīa maliciā vīcat ꝟitatē oñdā. n̄ ꝓpt̄ iactan-
tiā ſ; ꝓpt̄ dei glīaȝ. ⁊ h̄ dicēs tūicā a capite vſq;
deoꝛſū ſine vſq; ad cīgulū ſcīdit ⁊ fēia apparu-
it. Dixitq; ꝑ̄fecto. tu m̄ pr̄. claudia mr̄. Fr̄es hi
duo q̇ tecū ſedēt Auit⁹ ⁊ ſergius. Ego eugenia
filia tua hi duo fr̄es Proth⁹ ⁊ iacinct⁹. Qđ pr̄
audiēs ⁊ filiā cogſcē incipiēs. ī amplex⁹ ei⁹ cū ma
tre irruit. ⁊ lacrimas mlt̄as effudit. Eugenia aūt
veſtib; aureis induit̄. et ī ſublime tollitur. Ignis
aūt de celo venit et melātiam cū ſuis cōſumpſit.
Sicq; eugenia p̄rem. mr̄em et fr̄es totāq; famili
am ad fidē xp̄i cōuertit. ita q̄ pr̄ ꝓpt̄ h̄ a ꝑ̄fectu-
ra depoſit⁹. a xp̄ianis ep̄s oꝛdinat̄. et in oꝛōe ꝑ̄ſi-
ſtens ab infidelib; occidit̄. Claudia aūt cū filijs ſu
is et eugenia romā reuertit̄. ⁊ ibi multi ab eis ad
xp̄m ſūt cōuerſi. Eugenia aūt iuſſu impatoꝛis al
ligato grādi ſaxo ī tyberī p̄cipitat̄ ſ; rupto ſaxo
ſupꝛa vndas incolumis gradiebat̄. tūc ī foꝛnacē
ardentē ꝓijcit̄. ſ; extincta foꝛnace refrigerio vte-
bat̄. Recludit̄ deinde ī tenebꝛoſū carcerē ſ; lumē
candidiſſimū radiabat eidē. Cūq; ꝑ decē dies ſi-
ne cibo fuiſſet. ſaluatoꝛ eidē appꝑuit. et panē cādi
diſſimū ſibi poꝛrigēs dixit. Accipe cibū de manu
mea. Ego ſum ſaluatoꝛ tu⁹ quē tota mētis intē-
tione amaſti. Eodē die q̊ ad terras deſcendi ipe
te ecipiā. In die igit̄ natalis dn̄i ſpiculatoꝛ mit-
tit̄. ⁊ caput ei⁹ abſcidit que poſtmodū matri ap-
paruit. ⁊ q̄ die dn̄ica ſe ſequeret̄ p̄dixit. Venie-
te igit̄ dn̄ica die. Claudia in oꝛōne poſita. emiſit
ſpm̄. Proth⁹ aūt ⁊ iacinct⁹ cū ad templū ydolo-
rū traherent̄. oꝛōne ſimulacꝝ ꝯminuerūt. ⁊ cū ſa-
crificare nollēt. capitis obtrūcatōe martiriū poſt
modū ꝯpleuerūt. Paſſi ſūt aūt ſub Valeriāo ⁊ gal
lo. Circa ānū dn̄i ducētesimūq̇nq̄geſimūſextū.

Xaltatō ſcē cru

cis dr̄ eo q̄ tali die fides ⁊ ſācta crux
plurimū exaltata fuit. Notādū aūt q̄
añ xp̄i paſſionē; lignū crucis fuit lignū vilitatis.
q2 hmōi cruces de lignis vilibus ꝑabant̄. In fru
ctuoſitatis q2 q̄ntūcūq; ī mōte caluarie plātaba
tur fructū minime faciebat. Ignobilitatis q̄; quia
erat ſuppliciū latronū. Tenebꝛoſitat̄ q2 tenebꝛo
ſū ⁊ ſine oī decoꝛe erat. Moꝛtis q2 ibi hoīes moꝛ
ti tradebant̄. Fetoꝛis q2 ī medio cadaueꝝ plāta-
bat̄. P⁹ paſſionē vero fuit multiplr̄ exaltata. q2
vilitas trāſijt ī p̄cioſitatē. Vn̄ dixit andreas ſal-
ue crux p̄cioſa ⁊c̄. Infructuoſitas ī fertilitatē. cā-
ti. vij. Aſcēdā ad palmā ⁊ apphēdā fruct⁹ e⁹. Ig-
bilitas ī ſublimitatē. Aug. Crux q̄ erat ſuppliciu;
latronum. trāſijt ad frontes impatoꝝ. Tenebꝛo
ſitas ī claritatē. Criſ. crux ⁊ cicatrices xp̄i radijs
ſolis in iudicio erunt lucidioꝛes. Moꝛs in vite ꝑ
petuitatē. vn̄ cantatur. et vnde moꝛs oꝛiebat̄. in-
de vita reſurgeret. Fetoꝛ in odoꝛem ſuauitatis.
cañ. j. Cum eſſet rex in accubitu ſuo nardus mea
.i. crux ſancta. dedit odoꝛem ſuum.

Xaltatio ſancte

crucis ſolennit̄ ab ecc̄ia celebratur q2
in ea fides q̄ȝ plurimum exaltata fuit
Anno dn̄i ſexingēteſimodecimoquinto ꝑmittē-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

te dn̄o flagellari ꝑplm ſuū ꝑ ſeuiciā paganorum
coſdras rex pſaꝝ.oīa regna terraꝝ ſuo impio ſb-
iugauit. Hirl'm aūt veniēs. a ſepulcro dn̄i tritus
redijt.ſꝫ tn̄ ꝑtem ſcte crucis.quā ſcta helena ibi-
dē reliq̄rat aſportauit. Uolens aūt ab oībꝫ coli
vt deꝰ.turrim ex auro ⁊ argēto iterlucētibꝫ gēmiſ
fecit.⁊ ibidē ſolis ⁊ lune ⁊ ſtellaꝝ imagies colloca
uit.ꝑ ſubtiles etiā ⁊ occultos ductos.q̄ſi deꝰ de-
ſuꝑ aquā infundebat ⁊ i ſubterraneo ſpecu eq̄ q̄
drigas trahētes i circuitu ibāt.vt q̄ſi turrim mo
uerēt ⁊ tonitruū ſimularent. Filio igit̄ ſuo regno
tradito.i tali ꝓhano ꝓphanꝰ reſidet et iux̄ ſe cru-
cem dn̄i collocās appellari ab oībꝫ ſe deuꝫ iubet.
Et ſic legi in li.mitrali d̉ offi. Ipe coſdras i thro-
no reſidēs.tanq̄ꝫ pr̄.lignū crucis ſibi a dextris im
poſuit loco filij.⁊ gallum a ſiniſtris loco ſpūſcti.
Se ꝟo iuſſit pr̄em noīari.tūc eracliꝰ impator ex-
ercitū copioſum collegit.et cōtra filiū coſdre iux̄
danubiū fluuiū dimicaturꝰ aduenit. Tādē vtriuſ
q̄ꝫ pn̄cipibꝫ placuit.vt ipi ſuꝑ pontē ſoli ꝯflige-
rēt ⁊ q̄ victor exiſtēt.ſine dāno vtriuſq̄ꝫ exercitꝰ
impium vſurpaēt.decretū etiā exijt vt q̄cūq̄ꝫ pn̄
cipem ſuū iuuare ꝑſumeret.cruribus abſciſſis et
brachijs ob hoc cōtinuo i flumie mergeret̄. At
eracliꝰ totū ſe deo obtulit.et ſcte cruci deuotōne
qua potuit cōmēdauit. Ambobꝫ itaq̄ꝫ i cōflictu
durātibꝫ. Eraclio victoriā dn̄s cōtulit.et ꝯtrari
um exercitum ſuo impio ſubiugauit.adeo q̄ vni
uerſus ꝑplus coſdre fidei xp̄iane ſe ſbdidit.et ſa-
crū baptiſma ſuſcepit.coſdras aūt ignorabat exi
tū belli.q2 cū ab oībꝫ odiret̄.ſibi a nemine itimat̄
Eracliꝰ aūt ad eū ꝑuenit.et i throno aureo eum
ſedere repiens.eidē dixit. Quia lignū ſcte crucis
ſꝫm tuū modulū hōraſti.ſi baptiſmū et fidem xp̄i
ſuſcepis.adhuc vitā ⁊ regnū paucis ad te acce-
ptis obſidibꝫ obtiebꝫ. Si aūt ſꝫ iplē ꝯtēpſeris. gla
dio meo te feriā ⁊ caput tuū ꝑcidā. Cū igr̄ ille ac
q̄eſcē nollet.extracto gladio eū ꝓtinꝰ decollauit
Et q2 rex fuāt ſepelire ꝑcepit. Filiū ꝟo ſuū.x.an
noꝝ quē cū eo repit baptizari fecit et de ſacro fō
te ipm̄ ſuſcipiēs regnū paternū ei dimiſit. Turri
ꝟo illā deſtruēs.⁊ argētū i ꝑdā ſui exercitꝰ tribu
ens.aurū ꝟo et gēmas ad reparandū eccl'ias quaſ
tyrānꝰ deſtruxēat rehuauit. Sctam igr̄ crucē ſu
ſcipiēs.hieroſolimā reportauit. Cūq̄ꝫ aūt de mon
te oliueti deſcēdēs.ꝑ portā q̄ dn̄s paſſurꝰ intrue-
rat i eq̄ regio ⁊ ornamēto iꝑiali igredi vellet. repē
te lapides porte deſcēderūt.⁊ inuicē q̄ſi vnꝰ ꝑies
ſe clauſerūt. Suꝑ q̄ cūctis ſtupētibꝫ āgelꝰ dn̄i ſi
gnū crucis i maībꝫ tenēs.ſuꝑ portā apparuit di.
Cū rex celoꝝ ad paſſiōꝫ ꝑ hāc portaꝫ intrret.nec
cultu regio ſꝫ huili aſello igrediēs.humilitatis ex
emplū ſuis cultoribꝫ dereliquit.et his dictis an-
gelus abſceſſit. Tunc impator lacrimis diffuſus
ſeipm̄ diſcalciauit ⁊ veſtimēta vſq̄ꝫ ad camiſiaꝫ
exuit.crucēq̄ꝫ dn̄i accipiēs vſq̄ꝫ ad portā huilit̄
baiulauit. Moxq̄ꝫ duricia lapidū.celeſte ꝑſenſit
impiū.ſtatimq̄ꝫ porta ſe ſuberigēs.liberū intrāti
bus patefecit ingreſſum. Odor aūt ſuauiſſimꝰ q
eodē die eodemq̄ꝫ momēto q̄ de turri coſdre ſa-
cra crux fuit ablata hieroſolimis de pſaꝝ ꝓuin-
cia ꝑ tamlōga terraꝝ ſpacia fuerat illapſus tunc
redijt.omeſq̄ꝫ mirabili ſuauitate refecit. Rex aūt
deuotiſſimus i has crucis laudes ꝓrupit. O crux
ſplēdidior cūctis aſtris.mūdo celebris.hoībꝫ mlt̄
tū amabilis.ſanctior vniuerſis que ſola fuiſti di-
gna portare talentū mūdi.dulce lignum.dulces
claui.dulcis mucro dulcis haſta dulcia ferēs pō
dera.ſalua preſentē catheruā in tuis hodie lau-
dibꝫ cōgregatā.tuo vexillo ſignatā. Sicq̄ꝫ ꝑcio
ſa crux in ſuo loco reſtituit̄.et antiq̄ miracula re-
nouat̄. Mortuꝰ q̄daꝫ vite reſtituit̄ ꝑalitici.iiij.
curant̄ leproſi.x.mūdant̄ ceci.xv.illuiant̄ demo-
nes effugant̄.et a varijs lāguoribꝫ plurimi libe-
rant̄.et ſic impator eccl'ias reꝑans.et regijs mūe
ribꝫ cumulās.ad ꝓpria remeauit. In cronicis
aūt hoc geſtū alit̄ fuiſſe narrat̄. Dicit̄ eīm q̄ dux
coſdre occupās vniuerſa regna ihrl'm cū zacha-
ria pr̄iarcha et ligno crucis cepiſſet.et eracliꝰ cū
eo pacem facere vellet iurauit ſe cū rōis pacē nō
facturū donec crucifixū abnegarēt et ſolē adora
rēt. Tūc eracliꝰ zelo armatꝰ.ꝯ eū exercitū mouit
⁊ pſas mlt̄is ꝑlijs deuaſtauit.et coſdre vſq̄ꝫ ad
teſifontē fugē ꝯpulit. Tādē coſdre diſſenteriam
incurrēs. Merdaſan filiū ſuū i regē coronare vo
luit. Qd̉ ſyrois pr̄iogenitꝰ eiꝰ audiēs.cū eraclio
fedꝰ inijt.pr̄emq̄ꝫ nobilibꝫ ꝑſequēs i viculis eie-
cit. Quē pane tribulatōis et aq̄ āguſtie ſuſtētās
tandē ſagittari ⁊ occidi fecit. Poſtmodū aūt oēs
icarceratos cū pr̄iarcha ⁊ ligno crucis eraclio de
ſtinauit. Ille aūt ꝑcioſum lignū crucis ihrl'm de-
tulit et poſtmodū conſtātinopolim deportauit.
Hec in multis cronicis legunt̄.

De hoc aūt ligno crucis ſic dixit Sibilla apd̉
paganos.ſic dicit̄ in hiſtoria triptita. O ter bea-
tum lignuꝫ in quo deus extēſus eſt.hoc forte di-
ctum eſt ꝓpter vitam nature.gratie et glorie que
ex cruce ꝓuenit.

Apud cōſtātinopolim iudeus quidā eccl'iam
ſcte ſophie igreſſus.quādā imaginē xp̄i ibidem
cōſpexit.qui ſe ibi ſolū cōſiderās gladiū arripuit
et appropiās imaginē xp̄i in gutture ꝑcuſſit ſta-
timq̄ꝫ inde ſanguis exiuit.et iudei faciem et ca-
put aſperſit. qui territus imaginem accepit. et
ipſam i puteum proyciens.ſtatim aufugit. Qui-
daꝫ aūt xp̄ianus eidem obuiauit ſibiq̄ꝫ dixit. vn
de venis iudee:aliquē homiem occidiſti. Et ille
falſū ē. Cui rurſus homo ille dixit. Uere hoīci-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

dium ꝑpetraſti.et ideo ſanguīe aſpſus es. Et īr
deus. Uere de⁹ xp̄ianoꝝ magn⁹ ē.et fides ei⁹ fir-
ma ꝑ oīa cōprobat᷑. Nequaq̄ꝫ eīn hoīem ꝑcuſſi
ſ xp̄i imaginē.ꝛ ꝯtinuo ſanguis emanauit ď gut
ture. Duxit aūt iude⁹ hoīem illū ad puteū ꝛ ide
ſcīaꝫ imaginē extraxerīt. Plaga aūt ī gutture xp̄i
(vt fert᷑)adhuc hodie cernit᷑ et iude⁹ ꝯtinuo fi-
delis efficit᷑. Apud ſyriā ī ciuitate berith qdā
xp̄ian⁹ ſub ānua penſione hoſpiciū hn̄s. imagi-
nē dn̄i crucifixi ꝯtra lectuli faciē in ꝑiete affixerat
ꝛ ibi orōes ſuas ꝯtinue faciebat. Poſt ānuꝫ xo
aliā domū locauit et imaginē ibidē ex obliuiōe re
liquit. Quidā aūt iude⁹ ꝑdictā domū cōduxit.ꝛ
die quadā vnū de ſuis cōtribulib⁹ ad cōuiuium
inuitauit. Int̄ epulas aūt ille q̇ inuitat⁹ fu̇at cau
circūſpiciēs imaginē infixā ꝑieti cōtuet᷑. Et ī illū
qui ſe inuitauerat ira fremēs.cur imaginē ih̄u xp̄i
nazareni tenere audeat ꝯminat᷑. Ille aūt cū adhuc
ꝑdictā imaginē nō vidiſſet.ſacris quib⁹ poterat
affirmabat.ꝙ illā de q̄ dicebat imaginē penit⁹ ig-
rabat. Tūc ille placatū ſe ſimulās.valefacit ꝛ ad
ꝑncipē ſue gētis abiens.iudeū illū de eo qd̓ vi-
derat accuſauit. Iudei igr̄ ꝯgregati ad domū ei⁹
cōuenīūt.et viſa imagīe illā ꝯtumelijs diris affi-
ciūt.et ex ſynagogā ſemiuiuū ꝓiciūt.imaginem
xo cōculcātes pedib⁹ cūcta ī ea dn̄ice paſſionis
obprobria renouarūt. Cū xo lat⁹ lācea ꝑforaſſꝫ
vbertim ſanguis ꝛ aq̄ exiuit.et ſuppoſitū vas im
pleuit. Stupefacti iudei ſanguinē illū ad ſinago
gas detulerūt.ꝛ oēs īfirmi ex ipo vncti ꝓtin⁹ cu-
rabāt᷑. Tūc iudei epō t̄re ei oīa ꝑ ordinē narra-
uerūt.ꝛ baptiſmū et fidē xp̄i vnanimit᷑ ſuſcepeīt
Ep̄s aūt ſanguinē illū ī ampullis criſtallinis ꝛ vi-
treis ꝯſeruauit.xp̄ianū etiā illū accerſiuit.ꝛ qs tā
pulcrā imaginē cōpoſuiſſet inq̄ſiuit. At ille dixit
Nichodem⁹ illā cōpoſuit.quā moriēs gamalie-
li.gamaliel zacheo.zache⁹ iacobo. Iacob⁹ ſimoī
dereliq̄t. Sicq̄ꝫ ī ih̄rl'm vſq̄ꝫ ad excidiū vrbis fu-
it.donec inde a fidelib⁹ ī regnū agrippe delata.et
ide ad patriā meā delata.a ꝑentib⁹ meis ad me
hereditario iure deuenit. Factū ē h ānō dn̄i ſepti-
gēteſimoq̄nq̄geſimo. Tūc oēs iudei ſynagogas
ī eccl'ias ꝯſecrarūt ꝛ extūc h mos īoleuit vt eccl'ie
ꝯſecrarēt᷑.q̄ȝ aū tm̄ altaria ꝯſecrabāt᷑. ꝓpt᷑ iſtud
miraculū ordiauit eccl'ia q̄nto kl'. decēbris mēori
am fieri dn̄ice paſſiōis. vel vt alibi legit᷑. v. ydus
nouēbris. vn̄ et rome cōſecrata eccl'ia ē ī honore
ſaluatoris.. vbi ampulla cū illo ſanguīe reſeruat᷑
et ſolēne feſtū agit᷑. Uirt⁹ crucis et apd̓ īfide
les maxia ꝑ oīa ꝯprobat᷑. Nā vt gg̃.ī.iij.li.dyal.
ꝯmēorat. Andreas fūdane ciuitatis ep̄s. dū quā
dā ſctīmoīalē fe̅iam ſecū hītare ꝑmittēt.antiqu⁹
hoſtis cepit ſpēm illi⁹ oculis mētis ei⁹ imp̄mē vt
in lecto nefanda cogitaret.quadā xo die iude⁹
quidā romā veniens.cū iam diem declinare cer-
neret.et vbi manē poſſet minime repiſſet.in q̄dam
templo appollinis ad manēdū ſe cōtulit.qui ipꝫ
loci ipi⁹ ſacrilegiū ꝑtieſcēs.q̄uis fidē crucis mi-
nime hr̄et.ſigno crucis tm̄ ſe munire curauit. No
cte aūt media euigilās vidit malignoꝝ ſpirituū
turbā.q̄ſi in obſequiū cuiuſdā ꝑlatis ꝑire. eūq̄ꝫ
q cet'is ꝑerat ī eoꝝ medio ꝯſedē.q̇ cepit ſinguloꝝ
ſpirituū ſibi obſeq̄ntiū cāꝰ actuſq̄ꝫ diſcutere.qd̓
vnuſq̄ſq̄ꝫ quātū egiſſet.neq̄cie inueniret. Moduꝫ
aūt diſcuſſiōis hui⁹ greg.cauſa breuitatis ꝑtrāſit.
ſ ex ſimili ī quodā exemplo.qd̓ legit᷑ in vitaſpa-
trū innoteſcere pt̄. Nam dū quidā in tēplo ydo
loꝝ intraſſet vidit ſathanā ſedentē.et oēm ei⁹ mi
litiam ei aſſiſtentē.et veniēs vn⁹ de malignis ſpi
ritib⁹ adorauit eū. Cui ille. Uñ veis: Et ille. In
illa ꝓuincia fui et ibi bella plurima ſuſcitaui.ꝛ ꝑ-
turbatiōes multas feci.ꝛ ſanguiem copioſā effu-
di.et veni nūciare tibi. Et ſathan ait.q̄nto tp̄e h
feciſti: Et ait.in.xxx.dieb⁹. Et ſathan.q̄re h tāto
tp̄e feciſti: Et ait aſſiſtētib⁹.ite ꝛ flagellis eū cedi
te.et duri⁹ verberate. Et ſecūd⁹ veniēs adorauit
di. In mari dn̄e erā ꝛ ꝯmotiōes marias excitaui
et naues multas demerſi.hoīes q̄ꝫplures occidi.
Et ait quāto tp̄e h feciſti: Et ille ī.xx.dieb⁹. Et
iuſſit hūc ſil'r flagellari di. Ita modicū in tāto tē-
pore laboraſti. Et terci⁹ veniēs ait. In quadā ci
uitate fui et rixas in q̄buſdaꝫ nuptijs excitaui.et
multā ſanguis effuſionē feci.ꝛ ſpōſum ipm̄ occi
di.et veni nūciare tibi. Cui dixit.q̄nto tp̄e h feci
ſti: Et ille in.x.dieb⁹.ꝛ ille ait. Nōne plura in tot
dieb⁹ opatus es.et iuſſit eū a circūſtātib⁹ xbera
ri. Et vn⁹ veniēs ait. In heremo māſi ꝛ ꝑ.xl.an-
nos circa quēdā mōchū laboraui.ꝛ vix tādē ipꝫ
in lapſū carnis ꝑcipitaui. Qd̓ ſathan audiēs.de
ſolio ſuo ſurrexit.et eū oſculās de capite ſuo co-
ronā abſtulit.et capiti illi⁹ impoſuit.ac ipm̄ ſecū
ꝯſedere fecit di. Magnā rem fortit᷑ egiſti.ꝛ plus
omib⁹ laboraſti. Hic igit᷑ vel ſilis pt̄ eē mod⁹ il-
lius diſcuſſiōis quē greg.ꝑtermittit. Cū g̃ ſingu
li ſpūs exponerēt qd egiſſēt vn⁹ ī mediū ꝓſiliuit
et quātā carnis temptatōꝫ de illa ſctīmoniali fe-
mīa andree aīm cōmouiſſet apuit. Addēs ꝙ he-
ri hora veſpaꝝ vſꝫ adhuc ei⁹ mētē traxerit. vt ī
tergū ei⁹ blādiēs alapā daret. Tūc malign⁹ ſpūs
eū hortat⁹ ē. vt ꝑficēt qd̓ cepiſſet. vt illi⁹ ruine ſin
gularē int᷑ ceteros palmā tenēt. ꝑcepitq̄ꝫ vt q̄re-
rent q̄ſnam eēt ille q iacē in tēplo eodē pſūpſiſſꝫ
Cū aūt ille vehemēti⁹ palpitaēt.ꝛ miſſi ſpūs euꝫ
crucis miſterio ſignatū. viderēt. territi clamauerīt
vere vas vacuū ſ ſignatū. Ad hāc vocē ꝓtinus
illa malignoꝝ ſpirituū turba diſꝑuit. Iude⁹ aūt
cōcitus ad ep̄m veīt ꝛ ei oīa ꝑ ordinē enarrauit.
Qd̓ ille audiēs. vehemēt᷑ ingemuit.ꝛ oēm mlie-

rem a domo ſua ꝓtinus remouit et iudeū baptizauit. Refert q̃ꝫ greg. ī libro dyalogo. ꝙ quedam ſctīmonialis oꝛtum ingrediēs. et lactucam cōſpiciēs concupiuit. eamq̄ꝫ ſigno crucis bn̄dicē oblita. auide momoꝛdit. Sꝫ arrepta a dyabolo ꝓtinꝰ cecidit. Cum aūt he. Equicꝰ ad eā veniſſet dyabolus clamare cepit ac dicere. Ego q̇d feci. Sedebā hic ſup lactucā. illa venit et momoꝛdit me. Ad imperiū aūt p̄dicti viri mox de ea exiuit.

Legit' in hiſto. eccl'ia. li. xj. ꝙ gētiles ꝑ alexandriam arma ſerapis in pictibꝫ depixerant. Theodoſius ꝟo illis deletis ſignū crucis depingi ꝑmādauit. q̇ viſo gētiles ⁊ ſacerdotes ydoloꝝ baptizati ſunt: dicētes. traditū eē ab antiquis ꝙ ea q̄ colebāt ſtarent donec veniret ſignū illud in q̊ eſt vita. Quedā tūc lr̄a apud illos quā ſacrā vocabant habebat foꝛmam crucis. quam dicebāt interpꝛetari vitam futurā.

Ohannes cognomine

criſoſtomus anthiocenꝰ. filiꝰ ſecundi et anthure nobiliū fuit. Cuius vita genus. cōuerſatio. et ꝑſecutio in hiſtoꝛia triptita plenꝰ declarat'. Qui cū phie. ſtudiū impēdiſſet. tandē hāc deſerens. diuinis lectōibꝫ incūbebat. Qui p̄ſbiter oꝛdinatuſ. ꝓpter caſtitatis zelū ſeuerioꝛ hēbat'. et feruoꝛi magis q̄ꝫ māſuetudini ſeruiebat. et ꝓpter vite rectitudinē incautꝰ ad futura ꝓſpicē neſciebat. In cōfabulatōe arrogās a neſciētibꝫ putabat'. In docēdo erat p̄cipuꝰ. In exponēdo egregiꝰ. ad mores coercēdos optimꝰ. Regnātibꝫ igit' archadio et honoꝛio auguſtis ⁊ damaſo in romano ſede p̄ſidēte. factꝰ ē eps. qui dum vitā clericoꝝ repente corrigē voluit. oēs in ſuū odiū cōcitauit. cūctiq̄ꝫ eum velut furioſū declinabāt. et apud oēs ei detrahebāt. Et q2 nūq̄ꝫ aliquē ad prādiū inuitabat. nec ab aliq̊ inuitari volebat. dicebāt eū hoc ideo facē q2 turpit' manducaret. Alij ꝓpt' excellentē et exq̇ſitū vſū ciboꝝ h eū facē p̄dicabāt. Reuera aūt ꝓpt' abſtinētiam. ſtomachū et caput ſepe dolebat. et idō prādioꝝ epulas euitabat. ꝑpl's aūt ꝓpt' ſermōes q̊s in eccl'ia faciebat. eū plurimū diligebat. ꝑuipēdēs q̇ contra eū emuli loq̄rent'. Apoſuit q̊ꝫ iohēs ⁊ q̊ſdā ꝓcerū obiurgare. et ideo ꝯtra eū maioꝛ īuidia ē accēſa. Aliud q̊ꝫ fecit q̇ cūctos valde cōmouit. Eutropiꝰ nāq̄ꝫ p̄poſitus impatoris. et hn̄s ꝯſulis dignitatē. volēs in q̇buſdā ad eccl'iaꝫ fugiētibꝫ ſe vindicare. ſtuduit vt lex ab impatoꝛe poneret' vt nullꝰ ad eccl'iaꝫ ꝯfugēt. imo q dudū refugerāt exhererēt'. Poſt paucos aūt dies. cū eutropiꝰ regē offēdiſſꝫ. ad eccl'iaꝫ mox ꝯfugit. Eps aūt h audiēs. ad eū ſub altari latitātē acceſſit ⁊ homeliam īcrepatoꝛiā ꝯtra eū faciēs. ipꝫ duriſſime obiurgauit. ex q̊ multos offēdit eo ꝙ homi īfelici nō ſolū noluit miſcdiaꝫ impēdere. h inſup n̄ deſtitit obiurgaē. Impatoꝛ ḡ eutropiū rapiēs eiꝰ caput abſcidit. Pro diuerſis igit' cauſis. mł'tos hoīes fiducialiꝰ obiurgabat. et idō erat plīmis odioſus.

Theophilus aūt alexādrinꝰ epus iohēm deponere volebat. et p̄ſbiterū quēdā noīe yſidoꝝ intrudē affectabat. et idō cāſ depoſitōis diligēter q̄rebat. ꝑpl'us aūt defēdebat iohēm. et eiꝰ doctria mirabili auiditate paſcebat'. Sacerdotes q̊ꝫ iohānes ſcḋm eccl'iaſticas ſanctōes viuē cogebat. dicēs nō debere frui honoꝛe ſacerdotij. q eoꝝ vitā ꝯtēneret imitari. Non ſolū aūt ciuitatē ꝯſtātinopolitanā ſtrēnue gubernabat. h et p̄les circūadiacētes ꝓuincias impiali auctoꝛitate ꝓuidis legibꝫ gubernabat. Cūq̄ꝫ cognouiſſꝫ ī phenice adhuc demōibꝫ ſacrificia miniſtrari. clericos illuc ⁊ mōchos deſtiauit. oīaq̄ꝫ tēpla ydoloꝝ deſtrui fecit. Eodē tempe gainas q̇dā erat genē celticus. ꝯſilio barbarꝰ. ſtudio tyrānico vehemēter elatꝰ. arriana hereſi depꝛauatꝰ. mgr' tū militum factꝰ. Hic impatoꝛē rogauit vt int' ciuitatē ſibi ſuiſq̄ꝫ eccl'iam vnā daret. Qḋ cū ꝓmiſiſſet. rogauit iohānē vt eccl'iam vnā illi cōcedēt. vt ſic eiꝰ tyrānidem refrenaret. Ac iohānes ꝟtute foꝛtiſſimꝰ ac totus zelo ignitꝰ. Noli inq̇t o impatoꝛ h ꝓmittē nec ſanctū canibꝫ dare. nec hunc barbarū metuas. h ambos nos iube vocari et ſub ſilentio inter nos q̄ dicunt' audi. Ego nanq̄ꝫ huius linguā ſic refrenabo vt hmōi petere n̄ p̄ſumat. Quod audiens impatoꝛ gauiſus ē. ⁊ vtrūq̄ꝫ altera die vocauit. Cunq̄ꝫ gainas vnum ꝓ ſe oꝛatoꝛiū peterꝫ ait iohānes. Ubiq̄ꝫ tibi diuina domus aperta ē vt nullꝰ te vetet oꝛare. At ille. Ego alteriꝰ ſecte ſum et vnuꝫ templū cum meis habere depoſco. Multos q̇dem pro romana republica laboꝛes aſſūpſi. ⁊ ideo nō debeo in mea petitōne ꝯtemnī. Cui iohēs. Plurima p̄mia et q̄ tranſcendūt tua certamīa recepiſti. mgr' militū factꝰ. ꝯſulari toga inſup exoꝛnatꝰ. et opoꝛtet te ꝯſiderare q̇d dudū fueris. ⁊ q̄lis mō ꝯſpiciaris. q̄ priſca pauptas. et q̄ mō lḃa. q̇bꝫ veſtimētis ante vtebaris ⁊ q̇bꝫ oꝛnaris mō. Igit' q2 pauci laboꝛes maxīa tibi premia contulerunt. circa honoꝛantem te non ſis ingratus. His ſermonibus eius os obſtruxit ipmq̄ꝫ compulit vt taceret. Dum igitur conſtantinopolitanam vrbem ſtrennue gubernaret. Gainas imperium ambiens cum in die nihil agere poſſet. nocte barbaros miſit ꝙ palacium concremarent. Tunc aperte mōſtratum eſt quomodo ſanctus Johannes cuſtodiebat ciuitateꝫ. Barbaris enim angeloꝝ armatoꝛum ingens coꝛpus habentiū copioſa turba apparuit. q̄ ipos ꝓtinꝰ effugauit. Qḋ cū dn̄o ſuo nūciaſſent. ille valde

miratus ē ſciēs exercitū militum ꝑ ciuitates alias
ꝯſtitutū. Cū igiť ſequēti nocte eos iteꝝ deſtiaſſꝫ
a viſione angeloꝝ ſūt ſilr̄ effugati. Nouiſſime il-
le egreſſꝰ miraculū vidit ⁊ fugit exiſtimās milites
ī die latē ⁊ nocte ciuitatē cuſtodire. Egreſſꝰ īde
ad traciā iuit et magno ꝯgregato exercitu cūcta
vaſtabat. timētibꝫ cūctis barbaricā feritatē. Im-
ꝑator ḡ iohi ſctiſſimo onꝰ legatōis īpoſuit. Ille
aū inimicitiaꝝ īmēoꝛ alacriť ē ꝓfectus. Gainas
ꝟo agſcēs eiꝰ fiduciā. ꝓprietate aſſūpta. lōgo iti-
nere eidē occurrit. ſuiſqꝫ oclis dextrā eiꝰ circūpo
ſuit. ⁊ filios ſuos ſacra eiꝰ genua oſclari ꝑcepit.
Hꝰ nāqꝫ ꝟtutis iohes fuit vt eū valde terribiles
humiliari cogēt ⁊ timē. Eodē qꝫ tpe qſtio mota ē
vtrū deꝰ corpꝰ hr̄et. ex q̄ qōne ꝯtētōes et certami
na ſurrexert. alijs h. alijs aliđ affirmātibꝫ marie
tm̄ mōchoꝝ turba ſimpliciū ē decepta. dicētium
deū forma corꝑea eē diſtictū. Theophilꝰ aū eps
alexādrinꝰ ꝯrīū ſapiebat. ita vt in eccl'ia ꝯtra eos
q̄ hūane forme deū aſſeruerāt ꝯtēdēt. ⁊ deū īcoꝛ
poreū ꝑdicaret. Qđ egiptioꝝ mōchi agſcētes.
habitacula ſua reliqrūt. et alexādriā veniētes. ſe
ditōeꝫ ꝯtra theophilū excitarūt ita vt eū occidē
niterēť. Qđ ille cogſcēs ⁊ timēs. ait ill'. Sic vos
īqt video ſic dei vultū. Et illi. ſi vere inqūt di-
cis qꝛ vultus dei ſic ē vt nr̄. anathematiza libros
origenis q nr̄e opinioni aduerſanť. Qđ ſi nō fe
ceris q̄ imꝑatoribꝫ ⁊ deo rebellia ſūt. a nob ꝑcul
dubio ſuſtinebis. Et ille. noli ſeuire. ego qdem q̄
vobis placēt facio. et ſic mōchos a ſuo īpetu re-
uocauit. Exercitati ꝟo et pfecti mōchi ī h ſedu-
cti nō ſūt. ꝫ ſimplices ardore fidei ꝯ frēs ꝯrīū ſa-
piētes inſurrexerūt. ⁊ mltos occidi fecerť. Dum
hec ī egipto fierēt. iohes apud ꝯſtātinopolī do-
ctrina floꝛebat. ⁊ apud oēs admirabil' hēbatur.
Verū cū arriani plimū pullularēt. et eā ciuitateꝫ
eccl'iaꝫ hr̄ent. ſabbato tm̄ ⁊ dn̄ica intra portas et
porticꝰ ꝯgregati ymnos ⁊ āthiphonas nocte cā
tabāt. Diluculo aū cū ipis āthiphonis ꝑ mediam
ciuitatē portas egreſſi. ad ſuā eccl'iaꝫ ꝯcurrebāt
Hec aū ad vituꝑatōꝫ orthodoxoꝝ facē n̄ ceſſa-
bāt. freq̄nť h decātātes. vbi ſūt q dicūt tria ꝟtu
te vnū. Iohes aū metuēs ne ſimplices his cātibꝫ
ꝯherēť īſtituit vt fideliū turba nocť nis ymnis īſi
ſtēt. vt ⁊ illoꝝ opꝰ obfuſcareť ⁊ fideliū ꝓfeſſio fir
mareť. Feciťqꝫ cruces argēteas. q̄ cū argēteis ce
reis portabāť. Tūc arriani zelo accēſi īuidie vſꝫ
ad necē īſurgūt. Vna igiť nocte peť ꝑcuſſꝰ ē bri
ſon eunuchꝰ auguſte. q ad ymnos exercendos a
iohe fuat deputatꝰ. Sꝫ eť qdā đ ꝓplo vſ uſqꝫ ꝑ
tis extīcti ſt̄. Ex his motꝰ īꝑatoꝛ ꝓhibuit arria-
nos ymnos pblice decātaꝛ. Eo tpe ſeuerianꝰ ga
baleħ eps honorabil' apđ mltos ꝓcēs. ⁊ ab ipo
īꝑatoꝛe ⁊ auguſta mltū dilectꝰ ꝯſtātiopoli veit ⁊
a iohe grāť ſuſceptꝰ ē. Cūqꝫ iohes ī aſiā ꝓrexiſſꝫ
ſuā eidē eccl'iaꝫ ꝯmēdauit. Ille aū nō fidelr̄ ābu
labat ꝫ ſemetipꝫ ꝓplo ꝯmēdabat. Serapion aūt
clericꝰ dicti iohis. h iohi ſtuduit nūciaꝛ. Trāſeū-
ti aū ſeuerião n̄ aſſurrexit ſerapion. ille aū indigtꝰ
clamauit. ſi ſerapion clericꝰ n̄ mortuꝰ fuit. xpc in
hūana natʼa natꝰ n̄ ē. Hec audiēs iohes redijt.
et ipꝫ tāqꝫ blaſphemū de ciuitate eiecit. Qđ au
guſte multū diſplicuit. et ipꝫ euocari fecit. rogās
iohem ſibi recōciliari. q̄ nullatenꝰ acqeuit donec
auguſta filiū ſuū theodoſiū eius genubꝫ īponēt.
ſupplicās ⁊ ꝯiurās vt ſeuerianū r̄cōciliaēt. Eo
dē qꝫ tpe theophilꝰ alexādriꝰ eps dioſcoꝝ viꝝ
ſctiſſimū et yſidoꝝ prꝰ ſibi amicaciſſimū iniuſte
eiecit. qui ꝯſtātiopoli venerūt. vt principi et iohi
eiꝰ facta narrarēt. Iohes aū eos quidē honora-
bat. ꝫ aū cāe cognitōꝫ cum eis ꝑticipaꝛ nolebat.
Falſus tm̄ rumoꝛ ad theophilū veit. qꝛ iohes cū
illis cōicaret ⁊ eis auxiliū ferret. At theophilꝰ in-
dignatꝰ nō ſolū ī illos vindictā exercere. ꝫ iohēꝫ
deponere fortiť ſe armabat. Celās igiť intētōeꝫ
ſuā miſit ad ſingulaꝝ epos ciuitatū di. ſe orige-
nis velle libros dānare. Epiphaniū qꝫ epm cy-
pri virū ſctiſſimū ⁊ famoſiſſimū circūuenit. ⁊ ami
cū fecit. rogās vt et ipe ſilr̄ libros origenis dāna
ret. epiphaniꝰ ꝓpter ſui ſctitatē. eius fallacias n̄
attendēs apud cypriū ſuos epos cōuocauit. ⁊ le-
ctōem origenis interdixit rogans iohem ꝑ l'ras vt
ſe ab hoꝝ lectōe liberoꝝ ſuſpēderet et q̄ ordina-
ta fuerāt. cōfirmaret. Iohes aūt h ꝑuipēdens. ī
doctrina eccl'iaſtica laborabat. et in ea florebat
nihilqꝫ de his q̄ contra eū cogitabanť curabat.
Demū theophilꝰ odiū diu celatū maifeſtauit. ⁊
ſe velle iohem deponere indicauit. Mox inimici
iohis mltiqꝫ clerici et ꝓceres palatij tps oppor-
tunū inueniētes nitebanť. vt ꝯtra iohem apđ cō
ſtātinopolim ꝯciliū fieret. Poſt hoc aūt epipha
nius cōſtātinopolim venit damnatōꝫ libroꝝ ori
genis ſecū ferēs. ⁊ īuitatōꝫ iohis cū theophili de-
clinauit et qdā ꝓpter epiphanij reuerētiā damna
tōem libroꝝ origenis ſubſcribebāt. plurimi aū fa
cere recuſabāt. qꝛ vnꝰ fuit theotinꝰ ſichie ꝑſul.
vir rectitudīe vite famoſiſſimꝰ. q̄ ita r̄ndit. Ego
inqt epiphanie eius qui dudū bene reqeuit iniu
rias nō fero. neqꝫ rem blaſphemaꝫ tentare pſu-
mo. damnās ea q̄ priores nr̄i reſpuere noluerūt.
Nam neqꝫ malā doctrinā in libris eiꝰ eſſe cōſpi-
cio. Qui his contumelias inferūt. neſciūt ſemet
ipos. Anathaſius aūt defenſoꝛ niceni ꝯcilij. ꝯtra
arriāos teſtē ſue fidei hunc virū appellat. illius li
bros ſuis ꝯiūgēs et dicēs. Mirabilis inqt et la-
borioſiſſimꝰ origenes. h de filio dei nobis teſtio-
niū ꝑhibet. aſſerens coeternum eum patri. Io-
hannes autem indignatus non eſt cur abſqꝫ re-

gulis ī eccl'ia ſua epiphani⁹ ordīatōꝫ fecerit h̄ tñ
rogabat vt int' ep̄os cū eo manēt. At ille nec ſe-
cū manē nec orāe ſ̄nidit. niſi dioſcoꝝ eycēt ⁊ dā-
natōe libroꝝ origenis ſubſcribēt. Johē h̄ facere
renuēte. aduerſ⁹ eū ab ei⁹ īuidis epiphani⁹ inci-
tat'. Vñ epiphani⁹ libros origenis damnauit. ⁊
dioſcorū adiudicauit: et iohi tāq̄ horū defēſori
detrahē cepit. Cui iohes mādauit ꝯ̄ reglas mul
ta feciſti o epiphāi. ꝑmū q̄ᷓ ordiatōeꝫ feciſti ī ec-
cl'ia ſub meo iuē inſtituta. Deide q̄ᷓ ī ea auctori-
tate ꝓpria ſacra celebraſti. rurſ⁹ q̄ᷓ iuitat⁹ excuſa
ſti: ⁊ nūc denuo q̄ᷓ ī teipm̄ ꝯ̄fidis. q̄ꝓpt' obſ̄ua
ne ī ꝓplo ſeditio oriat': ⁊ h⁹ rei ꝑiculū ipe ſuſcipi-
as. Hoc aᷓt audiēs epiphani⁹ diſceſſit. Qui cū
ad cyprū reuerſur⁹ eēt mādauit iohi. Spero q̄ᷓ
ep̄s ñ morieris. At ille remādauit. Spero q̄ᷓ ad
tuā p̄riaꝫ ñ redibis. Qd̄ ſic euēit. Nā epiphani
us ī via obijt. ⁊ iohes p⁹ modicū d' ep̄atu depoſi
t⁹ ī exilio vitā finiuit. Ad ſepulcꝝ aᷓt h⁹ epiphāij
viri ſanctiſſimi demōes expellūt'. fuit aᷓt vir mire
liberalitatis ad paupes. q̄ cū q̄dā vice totā eccl'ie
pecuniā erogaſſꝫ. ⁊ nihil ſibi remāſiſſꝫ. q̄dā ſubi-
to veniēs ſacculū mlt'aꝝ pecūiaꝝ ſibi obtulit ac
diſceſſit. Nec vñ venerit aut q̄ abierit ſcitū fuit.

Paupes q̄dā volētes epiphaniuꝫ decipe vt
aliq̄d eis daret. vn⁹ eoꝝ ſupinū ſe ī t'ra ꝓſtrauit.
Alt' ſup eū ſtās q̄ſi mortuum flebat. ⁊ q̄ nihil vñ
eū ſepelire poſſꝫ h̄ret q̄rulis vocibus clamabat.
Epiphani⁹ igit' ſupueniens vt in pace dormiret
orauit: ⁊ ſepulture neceſſaria miſtrauit. Hoiem
q̄ ꝯ̄ſolat⁹ abijt. Ille autēꝫ ſociū pulſās dicebat.
Surge hodie tuis laborib⁹ epulem̄. Quē cum
crebro pulſaſſet. ⁊ mortuū agnouiſſꝫ ad epipha
niū cucurrit. ⁊ q̄d accidèrit nūciauit. ac vt eū rſu
ſcitaret rogare cepit. Ille aᷓt benigne eū ꝯ̄ſolat⁹
ē. ñ tñ eū reſuſcitauit ne miſtris dei facile illudat'.

Verū cū epiphani⁹ diſceſſiſſꝫ relatū ē iohi q̄
eudoria auguſta ꝯ̄ eū epiphaniū incitaſſꝫ. q̄ ſoli
to zelo acceſ⁹ ſmonē ad ꝓplm fec: q̄ cūctaꝝ mlie
rū vituꝑatōꝫ oīmodā ꝯ̄tinebat. Hic ſmo ab oi-
b⁹ ē accept⁹ vt q̄ſi ad auguſtā ſit ꝓlat⁹. Qd̄ cum
auguſta ꝯ̄guiſſꝫ iperatori ꝯ̄q̄ſta ē di. ꝯ̄tumeliā il
latā vxori ī eū pori⁹ redūdae. Mot⁹ ad h̄ iꝑator
ꝯ̄ iohēꝫ ꝑcepit ſynodū celebrari. Theophil⁹ igi'
feſtīe ep̄os ꝯ̄uocabat. Oēſq̄ iohis īimici alacrit'
ꝯ̄fluebāt: ſupbū ⁊ ipiū euꝫ vocātes. Vniūſi igit'
ep̄i apd̄ ꝯ̄ſtātinopoli ꝯ̄ſtituti. ñ iā d' libris origēis
t'ctabāt: ſ ꝯ̄ iohēꝫ ſe manifeſti⁹ erigebāt. Mittē-
tes igr' ꝓ iohe ipm̄ citauert'. Qui eos velut īimi-
cos vitaē cēſuit: ac vniūſalē ſinodū fieri ꝓclama
uit. Illi v̄o q̄ter eū denuo citauert'. q̄ cū eos rſu-
gēt ⁊ ſinodū fieri ꝓclamaēt: dānauert eū: ī nullo
eū culpātes niſi q̄ vocat⁹ noluit obediē. Qd̄ po
pul⁹ audiēs ad ſeditōes maxīas excitat'. ⁊ eū ībi
ab eccl'ia ñ ſinebat. ſ vt h̄ ad mai⁹ rferret ꝯ̄ciliuꝫ

ꝓclamabat. Juſſio aᷓt ꝑncipis ꝯ̄pellebat eijci et
eū velocit' ī exiliū deportari. Johes aᷓt timēs ne ī
ꝓplo ſeditio oriret'. neſciēte ꝓplo ſemetipm̄ t'di-
dit ī exiliū deferēdū. Qd̄ cū ꝓpl's ꝯ̄guiſſꝫ. īporta-
bil' ſeditō ē exorta. ita vt et mlti inimicoꝝ ei⁹ ad
miſcdiaꝫ moueret'. dicētes eū calūniā paſſū quē
pauloāte ꝯ̄ſiderabāt videē depoſitū. Seuerian⁹
aᷓt d' q̄ ſ̄ ſmo h̄it⁹ ē ī eccl'ia docēs iohi detrhebat:
di. ⁊ ſi nullū aliud crimē h̄ret. ei⁹ tñ ſupbia depoſi
tōis ei⁹ cā ſuffīciēs eē poſſꝫ. Orta igr' ꝯ̄ iꝑatorē ⁊
ep̄os īmēſa ſeditō ī ꝓplo. auguſta iꝑatorē roga-
uit vt iohēꝫ d' exilio reduci facēt. t'remot⁹ q̄ꝫ ma
xi⁹ citatē iuaſit. dicētib⁹ cūctis h̄ accidē ꝓpt iniu-
ſtā eiectōꝫ iohis. Miſſi igr' ſūt legati ad iohēꝫ ro
gātes vt cito rediret ⁊ citati ꝑeūti ſuis orōib⁹ ſb-
ueiret: ⁊ ī ꝓplo ſeditōꝫ excitatā ſedaēt. Alij q̄ꝫ p⁹
illos ⁊ rurſ⁹ ⁊ alij deſtiati ſūt. q̄ eū cito redire cō-
pellēnt. q̄ redīē nolētē ad ꝓpria cito rduxert'. ei d'
cū cereis ⁊ lāpadib⁹ vniūſo ꝓplo occurrēte. Ipe
aᷓt ī ep̄ali ſede rſidē nolebat. dicēs oportē h̄ fieri
ī iudicō ſynodali. ⁊ eos q̄ dānauerāt ſuā ſn̄iam
rñocaē. Popul⁹ aᷓt miro mō accēdebat' cū ī epi
ſcopali ſede rſidētē videē. ⁊ v̄ba doctoris audire
Preualuit igr' ꝓpl's coactuſq̄ ē ſmonē facē ad
ꝓplm ac ī ſua cathedra reſidē. theophil⁹ igr' ide
fugit. Qui cū ierapoli aduēiſſꝫ: mortu⁹ ē eiuſdē
citatis ep̄s. ⁊ ylamō ſc'tiſſim⁹ mōach⁹ ē elect⁹. at
ille cuꝫ crebro refugēt: ei theophil⁹ ſuadebat vt
ſue electōi ꝯ̄ſenſū ꝓbēt. Tunc ille ꝓmiſit di. cras
q̄d dño placꝫ iplebit'. Craſtīa ḡ die veniētes ad
cellā ſuā eū vt ep̄atū ſuſcipet iſtāt' rogarēt. q̄ ait
orē⁹ ꝑmo ad dñm. Qui dū oraret. mox cum illa
orōe t'minū vite ſuſcepit. Johs itaq̄ doctrīe ſe-
dule īſiſtebat. Eo aᷓt tp̄e ſtatua argētea clamide
circūamicta. ī platea iux' eccl'iā ſc'te ſophie ad ho
norē Eudoxie auguſte ꝯ̄ſtituta erat vbi milites
⁊ ꝓcēs luſ⁹ publicos exercebāt. Qd̄ q̄dem iohi
ꝑ́imū diſplicebat. cū videt h̄ ad eccl'ie ſpectaē ī-
iuriā. Cōſueta igr' fiducia rurſ⁹ linguā ſuā arma
uit. ⁊ cū oportēt ꝑncipes ſu ꝓplicatōis v̄bo defle
ctē. vt a tali luſu rcederēt h̄ ñ fec: ſ ipetu ſui vſ⁹
eloquij iubētes fieri t'lia maledicebat. Auguſta
v̄o rurſ⁹ ad ſuā h̄ t'hebat iuriā ⁊ denuo labora
bat vt adūſus eū ſynod⁹ iteꝝ celebret'. h̄ ſentiēs
iohes illā famoſiſſimā in eccl'ia ꝓtulit omeliā c⁹
īitiū ē. Rurſ⁹ herodias veſanijt. Rurſ⁹ turbat'.
denuo ſaltat. denuo caput iohis ī meſſorio ꝯ̄cu-
piſcit accipe. Qd̄ factū ad iracūdiam pl⁹ icita-
uit auguſtā. Dū aᷓt q̄dā vellꝫ iohēꝫ occidē. a po
ꝓlo ē ꝯ̄ꝑhēſ⁹ ⁊ ad iudicādū t'dit⁹. ſ a ꝑfecto ne
occidet' erept⁹ ē. q̄dā et ſu⁹ cuiuſdā ꝑ̄ſb'ri ī euꝫ ī-
petū faciēs. ipm̄ occidē molit⁹ ē. q̄ dū a q̄dā tene
ret' ipm̄ q̄ tenebat. ⁊ aliū aſtātem ⁊ tercium per-
cuſſit. Tūc clamore facto mltis ꝯ̄currētib⁹ pli-
mos int'fecit. Ex illo tp̄e ꝓpl's iohēꝫ cuſtodiebat

eiꝰ domū dieb; ac noctib; muniēs. Suadēte igr̄
augusta epi ꝯstātiopoli ꝯuenert. et accusatores
iohis fortit̄ insistē ceperīt. Cū aūt festiuitas natal̄
dn̄i supuenisset. mādauit impator iohi. q2 nisi ꝑ-
us criminib; exueret n̄ coīcaret eidē. Epi aūt nihil
ꝯ eū reppeīt nisi ꝙ pꝰ depositōnem residē i sede
ep̄ali sine decreto ꝯcilij ꝓsumpsisset. ⁊ sic dānaue
rūt eū. Appropinquāte tādē solēnitate pascha
li: mādauit ei impator n̄ posse secū i eccl̄ia manē
cū eū duo ꝯcilia ꝯdēnassent. Vacabat igr̄ iohs
⁊ neq̄q̄ i eccl̄iaz descēdebat. Illi q̄ iohi fauebāt
iohānite dicebāt̄. Poſt aūt ipator iohez ꝺ cita-
te expelli fec̄. ac duci i exiliū i quādā ciuitatē puā
vbi fines sūt positi ipijq; rōani. q̄ loca crudelib;
barbaris sūt vicia. Sz clemēs dn̄s n̄ ꝑmisit diu
i locis tlib; atlethā suū fidelissimū ꝯmorari. hoc
Inno. papa audiēs moleste ferebat. volēsq; ꝯci
liū celebrare: scripsit clero ꝯstātinopolitāo ne io
hāni successorē aliquē ordinarēt. Cū igr̄ lōgo su
isset itinē fatigatꝰ. et dolore capit̄ vehemētissime
cruciatꝰ. necnō ⁊ ardorē sol̄ intolerabilē pateret̄
scā illa aīa i cumāis. xiiij. die mensis septēbris e
carne soluta ē. Quo defūcto. grādo vehemēs i
ꝯstātiopoli ⁊ oīa suburbana descēdit dicētibus
cūctis h̄ dei iracūdia gestū eē. eo ꝙ iniuste iohes
fuēit ꝯdēnatꝰ. Quib; ꝯbis fidē fec̄ mors augu
ste ꝓtinꝰ subsecuta. q̄rta nāq; die pꝰ grādinē est
defūcta. Mortuo q̄z oīm doctore terrāꝝ: occidē
tales epi cū oriētalib; nullatenꝰ coīcaē voluerūt
donec illiꝰ sacratissimi viri nomē int̄ ꝑdecessores
ep̄os ponēt̄. Rex theodosiꝰ xp̄ianissimꝰ filiꝰ ꝑ-
dicti archadij q̄ aūi sui nomē ⁊ pietatez tenebat
sacras hꝰ doctoris rl̄iqas i mēse ianuarij i regiaz
ciuitatē trāsferri fec̄. Cui fidelissimꝰ ppl̄s cū lāpadi
b; ⁊ cereis obuiauit. Theodosiꝰ aūt supplicit̄ eius
adorās reliq̄as. ꝓ archadia ⁊ eudoxia genitori-
b; suis supplicauit. vt ignorāter delinquētib; veni
am ꝯdonaēt. Dudū ei pentes eꝰ mortui fuerāt.
Hic theodosiꝰ clemētissimꝰ fuit adeo vt nullus
se ledētiū morti adiudicaret vi. Vtinā eēt mihi
possibile ad vitā et̄ mortuos reuocare. Eiꝰ curia
monasteriū videbat̄. matutinas laudes agebat
codices diuīos legebat. Huic erat vxor noīe eu
doxia q̄ heroyco metro poemata mlt̄a ꝯfec̄. ha-
buitq; filiā noīe eudoxiā quā valētiniāo quē im
patorē fecerat: ꝺdit vxorē. Hec oīa ꝺ hystoria
triptita extracta sunt. Mortuꝰ ē aūt circa annuz
domini. cccc.

Corneliꝰ interpre

tat̄ itelligēs circūcisionē. Ipe eī intelle-
xit ⁊ itelligēdo ꝑuauit circūcisionē a supfluis. li-
citis ⁊ et̄ necarijs. Vl̄ corneliꝰ a cornu ⁊ leos qd̄
ē ppl̄s q̄i cornu. i. fortitudo ppl̄i. Cypriāꝰ dr̄ a cy-
pro qd̄ ē mixt̄a ⁊ ana qd̄ ē sursū. l̄ dr̄ a cypro qd̄
ē mesticia l̄ hēditas. ipe eī hūit supnā mixt̄az gr̄e
⁊ ꝯtutū. mesticiā pctoꝝ ⁊ hēditatē celestiū gau.

Cornelius papa

successor scī fabiāi a decio cesare cuz
suis cleric̄ i exiliū relegat̄. Ibiq; a scō
cipriāo carthaginēsi epō lr̄as ꝯfortatōnis acce-
pit. Tādē ꝺ exilio reduct̄ꝰ decio p̄ntat̄: ⁊ dū imo-
bil̄ ꝑmāerz. iussit eū deciꝰ plūbatis cedi. ꝑcepitq;
vt ad tēplū mart̄ ducētur vt ibi aut sacrificaret
aut snīaz capitalez sbiret. cū g̃ illuc ducēt̄. miles
q̄dā rogauit eū vt ad domū suā diuīēt. ⁊ ꝓ vxoē
sua salustia q̄ ꝑ. v. ānos palitica iacebat: oraret.
q̄ dū ad orōz eꝰ sanata eēt. xx. milites cū ipa ⁊ vi
ro suo dn̄o crediderīt. q̄ oēs iubēte decio ad tem
plū mart̄ deducti ⁊ i illō expuētes cū scō corne
lio martirizati sūt. Passꝰ ē aūt circa an. do. ccliij.
Cypanꝰ aūt carthagi. eps i ea. ciuitate ꝓ rono ꝓcō-
suli p̄ntat̄. Qui cū a fide nll̄atenꝰ mutari possz: in
exiliū mittit̄. Indeq; reuocatꝰ. ab anageleō ꝓcō-
sule q̄ ꝓ rono successerat snīaz capitalē accepit. q̄
snīa lecta dixit cyꝑ. dō grās. Cū aūt ad locū cū
spicl̄atore venisset ꝑcepit suis vt eidez spicl̄atori
ꝓ mēcede. xv. aureos darēt. Accipiēsq; lintheū
manu sua oclos texit. ⁊ sic coronā suscepit. Cir-
ca annū domini. cclvj.

Eufemia dr̄ ab eu

qd̄ ē bonū ⁊ feia q̄i bōa feia. i. vtil̄ bone
sta ⁊ delectabil̄. q2 h̄ t̄plici mō dr̄ bonū. Fuit eīn
vtil̄ alijs ꝑ ꝯūsiōez. hōesta sibi ꝑ moꝝ ꝯpositōz
delectabil̄ dō ꝑ celestē ꝯtēplatōz. Vl̄ eufemia
dr̄ q̄i euphōia qd̄ ē suauis sonoritas. suauis eīn
sonꝰ fit trib; mōis. s. voce vt i cātu. pulsu. vt i cy-
thara. flatu vt in organo. sic beata eufemia fecit
deo dulcē sonū cū voce ꝑdicatōis. cū pulsu bo-
ne opatōis. ⁊ cū flatu interne deuotōis.

Eufemia filia se

natoris vidēs xp̄iāos tp̄e dyocleciā
ni diuersis pēis laniari ad ꝑscū indicez
ꝓperauit ⁊ xp̄m publice ꝯfitēs exēplo sue ꝯstan
tie et̄ viroꝝ aīos ꝯfortabat. Cuz igr̄ iudex xp̄ia-
nos successiue occidēt. aliosq; p̄ntes eē iubebat vt
saltē territi imolarēt. dū circūstātes tā crudeliter
laniari viderēt. Cū g̃ corā eufemia scōs crude-
lit̄ detrūcaret. ipa coꝝ ꝯstātia āpliꝰ ꝓuocata iiu
riā a iudice se pati clamabat. Tūc iudex gauisꝰ
ē putās eā sacrificijs velle ꝯsentire. Vn̄ cum ab
ea quā sibi iniuriā facēt req̄sisset: illa ait. Cuz sim
genē nobil̄ cur m̄ igtos ⁊ aduenas anteponis. ⁊
priores facis ad xp̄m pertingere. et ad ꝓmis-
sam gloriā peruenire. Cui iudex. Putabā te ad

mētē rediſſe. ⁊ gaudebā te tue nobilitatis vl ſexꝰ
meminiſſe. Recluſa igit̄ ī carcē. ⁊ ſequēti die cū
victis ſine vinclis adducta. iterū quoq; ſimile ē ꝯque
ſta. cur ꝯ leges impatoꝝ ſibi ſoli a vinclis ꝑcere-
tur. Tūc alapis duriſſime ceditᷣ ⁊ ī carcē recludi-
tur: quā iudas ſecutꝰ ex libidie opprimē voluit ſꝫ
illa viliter relucrāte manū eiꝰ ꝟtus diuia ꝯtraxit
Tūc putās ſe icātatū ꝓpoſitū domꝰ ſue ad ipā
direxit: vt multa ꝓmittēt ſi eā facēt ꝯſentire. ſed
ille carcerē clauſū nec clauib; appire potuit. nec
ſecuri frāgē. donec a demōe arreptꝰ clamās et ſe
ipm dilaniās vix euaſit. Deide educta poſita ſu
per rotā cꝰ vectes carbonib; pleni erāt. ⁊ artifex
intra rotā tale ſignū trahētib; dedit. vt qn̄ ſonū
facēt ſil traherēt. ⁊ ſic exeūte ignee vectes corpꝰ
ꝟginis diſſiparēt. Sꝫ nutu dei ferramētū q̄ rota
tꝑabat̄. ꝺ manū eiꝰ decidēs ſonū fecit: ⁊ ꝯtinuo ill̄
trahētib;: rota artificē ꝯminuit: ⁊ euſemiā ſtātē
ſuꝑ eā illeſam ꝓuauit. Tūc ꝑentes artificis lamē
tātes ſuppoſito igne ipam cū rota ꝯburē volue-
rūt. Sꝫ rota ꝯbuſta. euſemia ab angelo ſoluta ī
q̄dā loco excelſo īcolumis ſtare ꝯſpicit̄. Appelli-
anus iudici ait. Virtꝰ xp̄ianoꝝ n̄ niſi ī ferro vin-
cit̄: vn̄ ꝯſulo. vt eā facias decollari. Erectis igit̄
ſcalis cū q̄dā ad eā capiēdā manū mittere vellꝫ
mox totꝰ ꝑaliſi ſolutꝰ vix inde ſemiuiuꝰ eductus
ē. Aliꝰ aūt noīe ſoſtenes aſcēdēs. ꝯtinuo mutatꝰ.
ab ea veniā petijt. et euaginato gladio ad iudi-
cē clamauit. ꝙ ſeipm libētiꝰ occidēt: q̄ꝫ eā quam
āgeli defendebāt ꝯtingēt. Deniq; inde educta.
iudex cācellario ſuo dixit. vt ad eā oēs petulan-
tes iuuenes ꝯuocaēt. q̄ tādiu eā illuderēt. donec
fatigata deficēt. Sꝫ ille ad eā ingrediēs ⁊ mltas
ꝟgines ſplēdidiſſimas circa eā orātē vidēs. mo-
nitis eiꝰ ꝓtinꝰ xp̄ianꝰ effectꝰ ē. Preſes ꝟo ꝑ ca-
pillos ꝟginē ſuſpēdit. ſꝫ etiā imobilē ꝑmanētem
negato cibo ī carcē recludi fecit. vt ſeptē dies in
ter q̄tuor magnos lapides. ſic oliua ꝯſtringeret̄
illa ꝟo q̄tidie ab āgelo ſatiata. dū ſeptima die ī-
tra lapides duriſſimos poſita eēt. ad eiꝰ orōnem
ipi lapides ī cinerē teneriſſimū ſūt redacti. Vn̄ ꝑ
ſes ſe victū a puella erubeſcēs: eā ī foueam ꝓijci
iuſſit. vbi tres rāte imaītate beſtie erāt q̄ oēꝫ ho-
minē ꝺglutirēt. q̄ ſtati blādiēdo ad ꝟginē ꝯcur
rētes. ⁊ iūctis adinuicē caudis ei q̄ſi cathedrā ad
ſedēdū ꝓbētes. iudicē h̄ videtē vehemētꝰ ꝯfu-
derūt. Vn̄ cū ꝑſes fere ꝓ anguſtia moreret̄: in-
greſſus carnifex vt dn̄i ſui iniuriā vīdicaret. gla-
diū ī latꝰ ſuū fixit: ⁊ xp̄i martirē fecit. Quē iudex
ꝓ mercede veſte ſerica induit. ⁊ torq̄ aurea cir-
cūdedit: ſꝫ egrediēs a leone arripit̄: ⁊ ab eo peni-
tꝰ deuorat̄. Vn̄ ſui eū diuiꝰ ꝑq̄rētes: vix pauca
eiꝰ oſſa veſte ſciſſa. ⁊ torq̄ aurea reppert. Priſcꝰ
q̄ꝫ iudex ſeipm ꝯmedēs mortuꝰ ē ītētꝰ. Scta aūt
euſemia ī calcedonia cū honore ſepulta ē. cuius
meritis oēs iudei ⁊ gētiles calcedonie ī xp̄m cre-
diderūt. Paſſa ē aūt circa ānū dn̄i. cclxxx. Am
bro. ꝺ hac ꝟgīe ī p̄fatōe ſic ait. ꝟgo alma triun-
phatrix Euſemia ꝟgitatis retinēs mitrā: paſſio
nis meruit veſtiri corona. Cꝰ p̄cib; hoſtis inimi-
cꝰ euicit̄. Priſcꝰ aduꝰſariꝰ ſuꝑat̄. a fornacis igne
ꝟgo ſoſpes eripit̄. duri lapides ī puluerē ꝯuꝰtūt̄
Fere māſueſcūt collaq; ſubmittūt atq; omia pe
narꝫ ſupplicia eiꝰ orōe ſuꝑant̄. Nouiſſime gladij
mucrōe ꝯfoſſa. carnea reliquens clauſtra. celeſti
choro iūgit̄ leta. Hec ſacra ꝟgo tibi dn̄e eccliāꝫ
tuā ꝯmēdet. ſꝫ ꝓ nob pc̄torib; interpellet. ſꝫ et vo
ta nr̄a vt ꝟgo vernula illibata tibi p̄ſtet.

Ampertꝰ nobi
lis genē: ſꝫ nobilior ſcītate vite et
a p̄meuo etatis ſue lr̄is eruditus:
adeo ꝓ ſui ſcītate ab oīb; amaba
tur. vt pꝰ theodardū mgr̄m ſuū traiacēſi ecclīe ī
ep̄m meruit ꝓmoueri. Quē hildericꝰ rex plīmū
diligebat. ⁊ p̄ oīb; ep̄is carꝫ ſꝑ hēbat. Sꝫ creſcē
te inuidoꝝ malicia eū ſine cā ipij expellētes. ho-
nore debito ꝓuauert. ⁊ feramūdū ī eiꝰ cathedrā
ſtatuert. At lāptꝰ mōaſteriū igreſſus ꝑ. vij ānos
ibidē optīē ꝯuꝰſatꝰ ē. Quadā ꝟo nocte ad orōꝫ
ſurgēs. ī pauimēto ꝑ igrātiā ſonū fec̄. qꝺ audiēs
abbas dixit. q̄ſq̄s hūc fec̄ ſonū: ſtatim vadat ad
crucē. Tūc lamptꝰ ilico nudis pedib; ī cilicio ad
crucē cucurrit: ibiq; tādiu ⁊ ī niue et glacie fixus
ſtetit donec frib; pꝰ matutīas ſe calefaciētib;: ab
bas eū deeſſe ꝯgnūit. Et audiēs a q̄daꝫ frē. ꝙ ille
eēt q ad crucē iuiſſet: eū introduci fec̄. ⁊ ab eo cū
monachis veniā poſtulauit. Ille ꝟo n̄ ſolū cle-
mēt̄ indulſit: ſꝫ et̄ ꝺ bōo pacīe eis ſblimit̄ p̄dica-
uit. Pꝰ n̄. vij. ānos feramūdꝰ ē expulſꝰ ⁊ ſcīs lā
ptꝰ iubēte pipino ad ſedē ꝓpriā ē reductꝰ. Cū aūt
ſic pꝰ ꝟbo et exēplo pollēt. inſurgētes ī eū duo
maligni: eū q̄uīt inſectare cepert q̄s amici pōtifi
cis eos ſic meruerāt occidert. Eo tpe lamptꝰ pi-
pinū ꝺ q̄dā mētrice quā tenebat plīmū increpa
uit. Dodo aūt ꝯſanguineꝰ coꝝ q occiſi fuerāt et
fr̄ ipius mētricis domeſticꝰ aule regie. ꝯgregato
exercitu domū ep̄i circūq̄q; obſedit. volēs occi-
ſoꝝ necē ī ſcīo vīdicare. At cū puer Lampto in
orōe poſito nūciaſſꝫ. ille ꝯfiſus ī dn̄o vt eos ex-
pugnēt mucronē arripuit: ſꝫ ad ſe rediēs gladiū
ꝺ manu ꝓiecit: meliꝰ iudicās vt ꝑſiſtēdo ⁊ moriē
do vīcēt. q̄ꝫ vt ſacratas manꝰ de ipioꝝ ſanguine
macularet. Tūc vir dei ſuos āmonuit. vt pecca-
ta ſua ꝯfiterēt̄: ⁊ mortē pacient̄ ſuſtinerēt. Sta-
timq; ipij irruētes ſcīm Lamptū ī orōe p̄ſtratū
ꝑemert. Circa ānū dn̄i. dc. Quib; diſcedentib;
q̄dā ex eiꝰ famul̄ euadētes. corpꝰ eiꝰ occlte ad ca-

thedralē eccłiam nauigio ꝑduxerūt.et cū multa ciuitatis meſticia ſepulture dederūt.

Atheꝰ binomius

extitit.ſ. Matheꝰ ⁊ leui. Matheꝰ aūt interꝑtatꝰ donū feſtinatōis.vel donatoꝛ ꝯſilij. Uel dr matheꝰ a magnꝰ et theus qḋ ē deꝰ qi magnꝰ deo.vel a manꝰ ⁊ theos qi māꝰ dei. Fuit ei donū feſtinatōis.ꝑ feſtinā ꝯūſionē.donatoꝛ ꝯſilij ꝑ ſalubrē ꝑdicatōem.magnꝰ deo ꝑ vite ꝑfectōem.manꝰ dei ꝑ euāgelij ꝯſcriptōem. Leui interꝑtatꝰ aſſumptꝰ vel applicatꝰ ſiue additꝰ ſiue appoſitꝰ. Fuit ei aſſumptꝰ ab exactōe vectigaliū applicatꝰ numero apłoꝝ.additꝰ ꝯſortio euāgeliſtarū.⁊ appoſitꝰ cathalogo martirum.

Atheꝰ apoſtolꝰ

ī ethiopia ꝑdicās in ciītate que dr̄ nadaber:duos magos noīe zaroen et arphaxat reppꝑit.q ita hoīes ſuis artibꝫ dm̄ētabāt.vt qſcūqꝫ vellēt mbroꝝ officio et ſanitate ꝓuare viderentꝛ.q in tātā ſupbiā eruperūt.vt ſe qi deos ab hoībꝫ facerēt adorari Matheꝰ aūt apl's ꝑdictā ciuitatem ingreſſus.et apud eunuchū cādacis regine quē philippꝰ baptizauerat hoſpitatꝰ.ita magoꝝ ꝑſtigia detegebat.ꝙ qcqd ipi faciebāt hoībꝫ ī ꝑnicié:ſʒ ipe cōuertēt ī ſalutē. Eunucho aūt ſcm̄ matheū interrogāte.quō tot linguas loqretꝛ ⁊ intelligēt:expoſuit ei matheꝰ.ꝙ ſpūſcto deſcēdēte oīm linguarū ſciam recepiſſent.vt ſic illi q ꝑ ſupbiā turri vſqꝫ ī celū edificare volebāt.ꝑ ꝯfuſione linguaruʒ ab edificatōe ceſſauerūt.ſic apłi ꝑ oīm liguaruʒ ſciaʒ.turri ñ de lapidibꝫ ſʒ de ꝟtutibꝫ ꝯſtruāt.ꝑ quā oēs q crediderīt ī celū aſcēdāt. Tūc venit q dicēt magos illos cū duobꝫ aduenīſſe dracōibꝫ.q ignē ſulphureū ex oꝛe ⁊ naribꝫ euomētes.cunctos hoīes occiderīt. Apl's aūt ſigno crucis ſe muniēs ad eos ſecure exiuit. Quē mox vt dracōes viderīt:añ eiꝰ pedes ꝓtinꝰ dormierīt. Dixitqꝫ magis. Et vbi ē ars vr̄a: Excitate eos ſi poteſtis: Ego aūt niſi dn̄m rogaſſeʒ.qḋ ī me cogitauerīt inferre:ī vos ꝓtinꝰ retruſiſſē. Cū aūt ppl's ꝯueniſſʒ ī noīe ihū dracōibꝫ vt abirēt ꝑcepit:⁊ nullū ledētes ꝓtinꝰ abierīt. Cepit qꝫ ppło de glīa ꝑadiſi terreſtris magnū ſmonē ꝯtexē.aſſerēs oībꝫ mōtibꝫ eminē ⁊ ꝓximū celo eē. Spīas vł tribłos ibi ñ eē lilia vł roſas ibi ñ marceſcē. Senectutem ibi nec euenire:ſʒ hoīeʒ ibi iuuenē ſꝑ manē. Angeloꝝ organa ibiḋ ſonaē.aues vocatas ꝯtinuo obedire. De hoc aūt ꝑadiſo t'reſtri dixit hoīeʒ eiectū eē:ſʒ ꝑ xpi natitatē ī ꝑadiſuʒ celeſtē ꝛuocatū fuiſſe. Et cū hoc ppło loqretꝛ.ecce ſubito tumultꝰ exoꝛtꝰ ē ī q regis filꝰ moꝛtuꝰ plāgebatꝛ. Quē cū magi ſuſcitare ñ poſſēt ſuadebāt regi ꝙ ī deoꝝ ꝯſortiuʒ raptꝰ fuiſſʒ:⁊ iō ſimłacꝝ ⁊ tēplū ſibi ꝯſtrui oportēt. Predictꝰ aūt eunuchꝰ magos cuſtodiē faciēs apłm aduocauit.q orōe fuſa eū ꝓtinꝰ ſuſcitauit. Quapropꝛ rex noīe egippꝰ hoc viſo ꝑ vniūſas ſuas ꝓuīcias miſit dicēs. Ueite et videte deū ī effigie hoīs latētē. Uenerīt igr̄ cū coꝛōis aureis ⁊ diuſis ſacrificioꝝ generibꝫ.volentes ſacrificaē ei.qs Matheꝰ ꝯpeſcuit dicēs. Uiri qd facitis: Ego deꝰ ñ ſum:ſʒ ſuꝰ dn̄i ihū xpi. Illi igitꝛ de auro ⁊ argēto qḋ ſibi attulerāt.ipo iubēte eccłaʒ magnā fabricauerīt.quā inꝛ.xxx.dies ꝯſummauerīt. In q apoſtolꝰ.xxx.ānis ⁊ tribꝫ ſedit:⁊ totū egyptū ad fidē ꝯuertit. Rex aūt egippꝰ cū vxoꝛe ſua ⁊ oī ppło baptizatꝰ ē. Epygeniā qꝫ filiā regis apl's deo dedicatā plꝰ qꝫ ducētis ꝟgibꝫ ꝑfecit. Pꝰ hoc hirtacus regi ſucceſſit.⁊ ꝟginē ꝑdictā ꝯcupiſcēs:dimidiuʒ regni ſui apło ꝓmiſit.ſi eā ī ꝯiugiū ſuū ſibi facēt ꝯſentire. Cui apl's ait vt iux moꝛē ꝑdeceſſoris die dn̄ica ad eccliam ꝯueirēt:⁊ ꝑñte epygenia cū cet'is ꝟginibꝫ qꝫ bona ſint iuſta coniugia audiret. Quo rex cū gaudio feſtiauit.putans ꝙ epygeie vellʒ ꝯiugiū ſuadē. Matheꝰ igr̄ ꝟgibꝫ ⁊ oī ppło ꝯgregatis.de bono mr̄imonij diu locutꝰ.a rege plīmū ē laudatꝰ.credēs ꝙ hoc iō diceret vt ꝟgis aīm ad mr̄imoniū ꝓuocaret. Deide impato ſilētio ſmonē repetit dicēs. Cū bonū ſit mr̄imoniū ſi ſaluo fedē teneatꝛ.bn̄ ſcitis aſtātes ꝙ ſi regis ſpōſaʒ aliqs ſuoꝝ vſurpare ꝑſumēt ñ ſolū regis offēſaʒ ſʒ moꝛtē inſup mereretꝛ.ñ qꝛ vxoꝛē duxiſſe ꝓbatꝛ:ſʒ qꝛ ſpōſaʒ dn̄i ſui acipiēs:eius mr̄imoniū violaſſe ꝯuiceretꝛ. Ita et tu rex ſciens epygeniā regis etn̄i ſpōſam effectā.⁊ ſacro velamīe ꝯſecratā.quō potis ſpōſaʒ potētioꝛis te tollē ⁊ tuo mr̄imōio copulare: Quo audito. Rex ꝑ ira inſaniēs furibūdꝰ abſceſſit. Apl's aūt intrepiḋꝰ ⁊ ꝯſtās oēs ad patiētiā ⁊ ꝯſtātiā ꝯfoꝛtauit ⁊ epygeniā coꝛā ſe ex timoꝛe ꝓſtratā cū cet'is ꝟginibꝫ benedixit. Pꝰ miſſaꝝ aūt ſolēnia rex ſpiculatoꝛē miſit:q iux altare matheū ſtātē.et expāſis maībꝫ ī celū oꝛātē.miſſo a tergo gladio inꝛfecit.⁊ martirē ꝯſecrauit. Qḋ ppl's audiēs ad palaciū regis incēſurus oīa ꝓperabat:ſʒ a ꝑſbiteris et dyacōibꝫ vix detētī:apłi martiriū cū gaudio celebrauerīt. Rex ꝟo cū nec ꝑ matronas ad eam directas nec ꝑ magos epygeniā poſſet aliquatenꝰ imutare totā eiꝰ domū igne copioſo vallauit.vt ipam cū ceteris ꝟgibꝫ ꝯcremaret. Apoſtolꝰ aūt eiſdē apparēs omnē ignē ab eaꝝ domo excuſſit. Qui erūpens regis palacium inuaſit.et ſolo rege euadēte.vix cū vnico filio:cūcta ꝯſumpſit. Statimqꝫ filius eius arreptus a demonio.ꝑris crimina ꝯfitēs ad ſepulcrum apłi ꝓperauit. Pr ꝟo turpiſſimꝰ leproſus effectꝰ.cū curari ñ poſſet

manu ꝓpria gladio ſe ꝑemit. ap̄ls aūt frēm epygenie ab ap̄lo baptizatū rgē ꝯſtituit. q ꝑ ānos .lxx. regnuit ⁊ filiū ſuū ſibi ſb̄ſtituēs xp̄ianū cultū magnifice āpliauit: ⁊ totā ethiopie ꝓuīciā eccleſijs xp̄i repleuit. Zaroes aūt et arphaxat ab ea die q̄ regis filiū ap̄ls ſuſcitauit i ꝑſidē fugerūt: ſ3 ſimō et iudas ibidē eos vicerūt. Notādū ꝙ in b̄to Matheo .iiij. ꝑncipalr̄ ꝯſiderāt̄. Primū ē obediētie velocitas. q2 mox vt xp̄c eū vocauit cōtinuo theoloniū reliq̄t. nec dn̄os ſuos timēs. rōes vectigaliū ip̄fectas reliq̄t: ⁊ xp̄o ꝑfecte adheſit. Pro hac velocitate obediētie q̄dā occaſionē erroris ſibi aſſumpſerūt. ſic̄ recitat hiero. i originali ſup ꝑdictū locū di. Arguit i h̄ loco porphiri⁹ et iulian⁹ auguſt⁹ vl̄ impitiā hiſtorici mētiētis. vel ſtulticiā eoꝝ q̄ ſtatī ſecuti ſūt ſaluatorē. q̄ irrōnabilr̄ quelib3 vocātē hoīe3 ſūt ſecuti. cū tante ꝟtutes tātaq3 ſig̃ ꝑceſſerūt q̄ ap̄los an̄q3 crederēt vidiſſe n̄ dubium ē. Certe fulgor ip̄e. ⁊ maieſtas diuinitatis occulta. q̄ et̄ i hūana facie relucebat ex p̄mo ad ſe vidētes trahē potat aſpectu. Si ei i magnete lapide h̄ eē ꝟtus dr̄. vt anulos ⁊ feſtucas ſibi copul3. q̄ntomagis dn̄s oīm creaturarū ad ſe potat trahē. q̄s volebat. hec hieronim⁹.

Scd̄m ē ei⁹ largitas ſiue liberalitas. q2 ſtatim fecit ei ꝯuiuiū magnum i domo ſua. Qd̄ q̄dem ꝯuiuiū n̄ tm̄ fuit magnū rōe laute ꝑparatōis: ſ3 et̄ fuit magnū p̄mo rōne voti. q2 cū magno affectu ⁊ deſiderio ip̄m recepit. Scd̄o rōe miſterij. q2 illd̄ fuit indicatiuū magni miſterij qd̄ miſterium expo. glo. ſup lucā di. Qui domicilio xp̄m recepit int̄no. maxīs exuberātiu3 paſcit̄ delectatōib3 voluptatū. Tercio rōe documētoꝝ. q2 ſibi mag̃ documēta exhibuit. ſic̄ miſe'diā volo ⁊ n̄ ſacrificiū. ⁊ n̄ egēt q̄ ſani ſūt medico ⁊c. Quarto rōe inuitatoꝝ. q2 magni diſcūbētes inuitati fuert̄. ſ. xp̄c ⁊ diſcipuli ei⁹. Terciū ei⁹ hūilitas q̄ appuit in duob3. Prio i h̄ ꝙ publicanu3 ſe manifeſtauit. Ceteri euāgeliſte vt dic̄ gl. verecūdie cā. ⁊ euāgeliſte honore. nomē vulgatū n̄ ponūt. Ip̄e ſm̄ ꝙ ſcriptū ē iuſt⁹ i p̄mis accuſator ē ſui. matheū ſe ⁊ publicanū noiat. vt oñdat nullū ꝯuerſū debē de ſalute diffidē: cū ep̄ls et euāgeliſta de publicāo repēte ſit fact⁹. Scd̄o i h̄ ꝙ ad ſuas iniurias paciēs fuit. Qñ ei phariſei murmurabāt: ꝙ xp̄c ad hoīe3 pc̄torē diuertiſſet. potuiſſ3 eis mathe⁹ r̄ndē ac dicē. Vos poti⁹ miſeri ac pc̄tores eſtis. q̄ vos iuſtos arbitrātes medicū r̄fugitꝭ. Ego aūt iā pc̄tor dici n̄ valeo q̄ ad medicū ſalutis ꝯfugio. ⁊ eidē vuln⁹ meū n̄ abſcōdo. Quartū ē euāgelij ip̄ius i eccl'ia mag̃ ſolēnitas. Ei⁹ ei euāgelium p̄ ceteris euāgelijs magis i eccl'ia frequētat̄. ſic̄ pſ dd̄. ⁊ ep̄le pauli p̄ ceteris ſcriptis ampli⁹ i eccl'ia recitant̄. C⁹ h̄ ē rō qm̄ teſte iacobo tria ſūt genera pc̄toꝝ. ſ. pc̄tm̄ ſup̄bie. luxurie et auaricie. Pc̄to ſup̄bie peccauit ſaul⁹ a ſaule ſup̄biſſimo rege dict⁹. q̄ eccl'iā ſup modū ꝑſecut⁹ ē. Pc̄to luxurie peccauit dd̄ q̄ adulteriū cōmiſit. ⁊ ꝓpt̄ ip̄m adulteriū fideliſſimū militē vriā occidit. Pc̄to auaricie peccauit mathe⁹ q̄ ꝑ auariciā lucris turpib3 inhiabat. Fuit ei theolonari⁹. Eſt aūt theoloniū (vt dic̄ Iſido) loc⁹ i portu maris vbi merces nauiū ⁊ nautaꝝ emolumenta reddūt̄. Theos aūt grece (vt dic̄ beda) latine dr̄ vectigal. Lic3 igit̄ iſti pc̄tores extiterit eoꝝ tn̄ pn̄ia dō adeo placuit vt nō ſolū dn̄s eoꝝ culpis ig̃ſcēt: ſ3 et̄ i eis dona ſua mlt̄iplicit̄ cumularet. Nā ſeuiſſimū pſecutorē fecit fideliſſimū ꝑdicatorē. Adulterum ⁊ homicidā fecit ꝓphetā et pſalmiſtā. Lucris inhiantē ⁊ cupidū fec̄ ap̄lm ⁊ euāgeliſtā. Iō igit̄ horū triū dicta nob̄ tātfrequēt⁹ recitāt̄. vt null⁹ qui ꝯuerti voluerit deſpet d̄ venia. qñ tātos i culpa tales ꝯſpicit fuiſſe i gr̄a. Notādu3 inſuper ꝙ ſm̄ b̄tm ambro. ſup lucā circa ꝯuerſionē b̄ti mathei q̄dā ex ꝑte medici. q̄dā ex ꝑte infirmi ſanati q̄dā ex ꝑte modi ſanādi conſiderāt̄. In medico tria fuert̄. ſ. ſapīa q̄ radicē morbi cog̃uit. bonitas q̄ medicamēta adhibuit. potētia q̄ ip̄m tā ſubito mutaē potuit. De his trib3 ſic idē dic̄ ambro. in ꝑſona ip̄ius mathei. Hic pt̄ auferre cordis mei dolorē ⁊ aīe pallorē q̄ nouit occulta ⁊ h̄ q̄tū ad p̄mū. Inueī medicū q̄ i celis hitat: ⁊ in t'ris ſꝑgit medicamēta h̄ q̄tū ad ſcd̄m. Hic pt̄ ſol⁹ ſanaē vulnera mea q̄ neſcit ſua. h̄ q̄tū ad t'ciu3. In ip̄o aūt īfirmo ſanato. ſ. i. b. matheo tria ꝯſiderāt̄. ſm̄ qd̄ dict⁹ ambro. oñdit. Ip̄e nāq3 morbū ꝑfecte exuit curāti gr̄⁹ extitit. ⁊ i ſanitate recepta ſꝑ mōm ſe ſuauit. vn̄ ait. Seq̄bat̄ mathe⁹ iā let⁹ et alacer ⁊ exultabat di. Iā n̄ publicanū gero. Iā n̄ porto leui. exui leui poſtq3 xp̄m idui. ⁊ h̄ q̄ ad p̄mū. Odio gen⁹ meū: fugio vitā meā. ſolū te ſeq̄r dn̄e ih̄u q̄ ſānas vulnēa mea. h̄ q̄ ad ſcd̄m. q̄s ē q̄ me ſeꝑat a caritate di: q̄ i me ē tribulatō an āguſtia an fames. h̄ q̄ ad t'ciū. Mod⁹ aūt ſanādi ſm̄ b̄tm ambro. triplex fuit. Prio ei xp̄c ip̄m viclis ligauit. Scd̄o cauteriu3 ip̄m ip̄ſſit. Tercio oēm putredine3 emūdauit. vn̄ ait amb. loquēs i ꝑſōa mat̄. Ligat⁹ ſū fidei clauis: ⁊ bōis ꝯpedib3 caritatis. aufer dn̄e ih̄u meoꝝ putredies pc̄toꝝ. dū habes viclis caritatꝭ ligatū: ſeca q̄dcūq3 īuenenis vicioſū: h̄ q̄tū ad p̄mū. Oē mādatū tuu3 ſic̄ cauteriū ip̄ſſū tenebo. ⁊ ſi vrit cauteriū mandati. tn̄ putreſcēta carnis exurit: nec ad viciū vſurpat ꝯtagio. ⁊ ſi mordet medicamētū tn̄ vlceris tollit viciū. q̄tū ad ſcd̄m. Veni cito dn̄e incidēs occl'tas et latētes varias paſſiōes. Api cito vuln⁹ ne noxi⁹ ſerpat hūor. emūda oē qd̄ fetidū ē. ꝑegrio lauacro. h̄ q̄tū ad t'ciū. Ei⁹ aūt euāgeliū āno dn̄i

quĩgẽteſimo qđ manibꝫ ſuis ſcripſerat. cũ oſſibꝫ
bt̃i barnabe reptũ ẽ. qđ qdẽ euãgeliũ bt̃s barna
bas ſecũ ferebat et ſuꝑ infirmos illđ ponẽs. oẽs
tã fide barnabe q̃ꝫ merito mathei ꝯtinuo libera
bat.

Mauricꝰ dicitur a

mari et cis qđ dr̃ vomẽs vel durus.
⁊ vs qđ interp̃tat̃ ꝯſiliator vel feſti
nãs vel dr̃ a mauron qđ ſm̃ Iſido. grece dr̃ ni
grũ. Ipe nãqꝫ hũit amaritudinẽ ꝑ incolatu mi
ſerie ⁊ dilatõe patrie. Fuit vomẽs ꝑ ſuꝑfluoꝝ
abiectõeꝫ. durꝰ ⁊ firmꝰ ꝑ tormẽtoꝝ ꝑpeſſionem.
Cõſiliator ꝑ ꝯmilitonũ exhortatõeꝫ. Feſtinans
ꝑ feruorẽ ⁊ bonoꝝ opm̃ multiplicatõeꝫ. niger ꝑ
ſui deſpectõꝫ. Hoꝝ paſſionẽ ſcripſit ⁊ ꝯpilauit
bt̃s eutheriꝰ lugdunẽſis archiep̃us.

Mauricꝰ in ſacra

tiſſima legiõe q̃ thebea dr̃ dux ex
titiſſe ꝑhibet̃. Dicti aũt ſũt thebei
a citate ſua q̃ thebea nũcupata ẽ.
Eſt aũt ipa r̃gio ĩ ptibꝫ oriẽtis vltra fines arabie
habil' opibꝫ. fructibꝫ vernĩ'. arboribꝫ delectabil'.
Habitatores xo illiꝰ regionis dicunt̃ eẽ magni
corpibꝫ. armi ſtrẽnui. ĩ bello fortiſſimi. callidi in
genio. ſapia locupletiſſimi. Ipa aũt citas centum
portas hũit. ⁊ ſuꝑ nilũ fluuiũ q de ꝑadiſo egre
dit̃ et geon (vt dr̃) ſita fuit. de q̃ dr̃. Ecce vetus
thebe cẽtũ iacet obruta portis. His iacobꝫ frat̃
dñi verbũ ſalutis p̃dicauit: ⁊ fidẽ xp̃i ꝑfecte eos
docuit. Dyoclecianꝰ aũt ⁊ maximianꝰ q cepeȓt an
no dñi. cclxxxvij. volẽtes fidẽ xp̃i penitꝰ extirpa
re tales ep̃l'as ꝑ oẽs ꝓuincias in q̃bꝫ xp̃iani mo
rabant̃ trãſmiſeȓt. Si aliq̃d detminare oporteȓt
aut ſciri. ⁊ totꝰ mundꝰ ex vna pte ꝯgregatꝰ eẽt et
ſola roma ex alia pte ꝯſiſteȓt mũdꝰ totꝰ victꝰ fuge
ret. ⁊ ſola roma ĩ culmĩe ſcie remaneȓt. Cũ ḡ vos
ꝑua plebecl'a eiꝰ p̃ceptis reſiſtitis. ⁊ ꝯ̃ ipiꝰ ſtatu
ta tãſtolide ſuꝑbitis. Aut igr̃ deoꝝ imortaliũ fi
dẽ ſuſcipite. aut imutabilis a nob ſnĩa ꝓfert̃ dã
natõis. Xp̃iani aũt hmõi lr̃as ſuſcipiẽtes nũcios
oẽs vacuos remiſerũt. tũc dyoclecianꝰ ⁊ maximi
anꝰ ĩ irã cõmoti ꝑ oẽs ꝓuĩcias miſeȓt. vt oẽs bel
licis armis apti romã veniȓet. vt oẽs rebelles ro
mano impio ſubiugareȓt. Lr̃e aũt auguſtoꝝ ad
ꝑpl'm thebeoꝝ delate ſũt. q ꝑpl's ſm̃ dei p̃ceptuꝫ
q̃ dei erãt deo. ⁊ q̃ erãt ceſaris ceſari: reddebant.
Cõgregãtes ḡ electã militũ legioneꝫ. ſ. ſex milia
ſexingẽta. lxvj. eos ad ĩpatores miſerũt. vt ĩ bel
lis iuſtis impatores iuuareȓt. Nõ ꝯ̃ xp̃ianos ar
ma moueȓet: ſꝫ potiꝰ defenſareȓt. Huic aũt ſacra
tiſſime legiõi dux erat iclitꝰ vir Mauricꝰ: ſigni
feri aũt cãdidꝰ Innocẽtiꝰ. exupiꝰ. victor ⁊ ꝯſtãti
us. Dyoclecianꝰ igr̃ maximianũ (quẽ ſibi ĩ colle
gã impij aſſūpſerat) ꝯ̃ gallias cũ ĩfinito exercitu
miſit: ⁊ ei legionẽ thebeaꝫ ſociauit. Hi a ſancto
marcellião papa exhortati ſũt. vt añ gladijs in
terireȓt q̃ꝫ fidẽ xp̃i quã acceperãt violarent. Cuꝫ
igr̃ vniuſus exercitꝰ mõtes alpiũ trãſmeaſſꝫ: ⁊ ot
todoꝝ aduceiſſꝫ. iubꝫ ĩpator vt oẽs q̃ ſecum erãt
ydolis ĩmolareȓt. ⁊ ꝯ̃ rebelles ĩpio ⁊ marie ꝯ̃ xp̃ia
nos vnanimit̃ ꝯiurareȓt. Qđ ſc̃ti milites audiẽ
tes: octo milibꝫ ab exercitu ſeceſſeȓt. ⁊ ĩ quodam
loco ameno (cui aganũ nomẽ ẽ) iuxͣ rodanũ ꝯſe
deȓt. Qđ audiẽs maximianꝰ: miſſis militibꝫ pre
cepit vt ad deoꝝ ſacrificia cũ alijs feſtiareȓt. q ſe
ñ poſſe facẽ rñdeȓt. vtpote q fidẽ xp̃i hñt: tũc ĩ
pator ira ſuccẽſꝰ ait. Iũgit̃ deſpectui meo cele
ſtis iniuria. ⁊ mecũ religio romana ꝯtẽnit̃. Sẽtiat
ꝯtumax miles ñ ſolũ mihi ſꝫ et̃ dijs meis me poſ
ſe daẽ vĩdictã. tũc ceſar miſſis militibꝫ ſuis. iuſſit
vt aut dijs ſacrificare eos ꝯpelleȓt aut decimũ
quẽqꝫ coꝝ ꝓtinꝰ decollareȓt. Sc̃ti igr̃ cũ gaudio
capita extẽdẽtes: vnꝰ añ alterum feſtiabat: et ad
mortẽ veire ꝓꝑerabat. tũc ſc̃t̃s mauricꝰ aſſurgẽs
int̃ cet'a ſic ꝯcionatꝰ ẽ. Cõgtulor vob. qr ꝑ fideꝫ
xp̃i oẽs mori pati eſtis. ꝯmilitões vr̃os necari ſu
ſtinui. qr vos ad paſſiõeꝫ ꝓ xp̃o patos vidi. ⁊ do
mini mãdatũ ſuaui. q̃ ait petro. Mitte gladium
tuũ ĩ vaginã. Qr ḡ iã ꝯmilitonũ corpibꝫ vallati
ſumꝰ: ⁊ ſocioꝝ ſanguibꝫ rubricatas veſtes habe
mꝰ. noſipoſ ad martiniũ ſeq̃mur. Hec ḡ ſi placꝫ
ceſari mãdẽꝰ rñſa. milites tui ĩpator ſumꝰ. et ad
defenſionẽ reipublice arma ſuſcepimꝰ. ñ ẽ ĩ nob
ꝓditio ñ formido: ſꝫ xp̃i fidẽ nullatẽꝰ deſerẽꝰ. Cũ
ſꝫ ĩpator audiſſꝫ. iuſſit iteꝝ vt decimũ trucidareȓt
Quo facto exupiꝰ ſigfer vexillũ arripiẽs. ⁊ inter
ꝯmilitões ſtãs: gl'ioſus dux nr̃ mauricꝰ đ nr̃oꝝ
ꝯmilitonũ gl'ia ẽ locutꝰ: nec exupiꝰ ſignifer nr̃ iõ
hec arma arripuit. vt talibꝫ reſiſtamꝰ. ꝓycĩãt de
xtre nr̃e arma hec carnalia: ⁊ armẽt̃ v̾tutibꝫ. et
talia ſi placeȓt ceſari remãdẽꝰ. Milites ſumꝰ ĩpa
tor tui. ſui aũt qđ libẽ ꝓfitemĩ xp̃i. tibi debẽꝰ milit̃
ã: illi ĩnocẽtiã. A te laborꝫ ſtipẽdiũ. ab illo exordi
uꝫ ſũpſiꝰ vite. oĩa ꝓ ipo tormẽta ſuſcipe pati ſũꝰ
⁊ ab eꝰ fidđ nũq̃ꝫ diſcedẽꝰ. tũc ipiꝰ ceſar iuſſit ſuũ
exercitũ totã legionẽ circũdare: ita vt vnꝰ euadẽ
ñ poſſꝫ. Vallant̃ igr̃ milites xp̃i a militibꝫ dya
boli: et nephãdis maĩbꝫ trucidãt̃: ⁊ pedibꝫ ꝯcul
cant̃ eq̃ꝝ. ⁊ xp̃o p̃cioſi martires ꝯſecrãt̃. Paſſi
ſũt aũt circa annũ dñi. cclxxx. Dei aũt nutu q̃ꝫplu
res euaſeȓt vt ĩ regiões alias veniẽtes. xp̃i nomẽ
p̃dicareȓt. ⁊ gl'ioſiſſime in locis alijs triũphareñt.
Ex qbꝫ fuiſſe dicũtur ſolutor. auẽtor ⁊ octauius
apđ thaurinuꝫ alexãder apđ bergamum. ſc̃đs
apđ viriciliũ. nec ñ ⁊ bt̃s ꝯſtãtinꝰ ⁊ victor ⁊ vr
ſus et q̃ꝫpl'es alij. Cũ igr̃ carnifices p̃dam diui

derēt.et inſimul epularēt᷑.quēdā ſenē noīe victo rē inde caſu trāſeuntē.ad ſecū ꝯuiuādū inuitāt. Jlle regrere cepit quō inter tot milia occiſorum poſſent cū gaudio epulari. Cū aūt a quodā audiſ ſet.ꝙ ꝓ fide xp̄i mortui eēnt:ſuſpirās ille vehe mēter ingemuit:btm̄ ſe oino clamitans ſi cū illis eēt occiſus. Cū aūt ꝯpiſſent qm̄ xp̄ian⁹ eēt:ī eū im petū fecerāt:et ip̄m ꝓtin⁹ trucidarunt. Poſthec aūt Maximian⁹ apō mediolanū. Dyoclecianus vero apō Nichomediā vna die purpurā depo ſuerūt.vt priuatā vitā agerēt.et adoleſcētiores ſcʒ ꝯſtān⁹ ꝛ maximian⁹ ꝛ galen⁹ q̄s ceſares fece rāt imparēt. Sʒ cū maximian⁹ iterū tyrānice im pare vellet:a cōſtātino genero ſuo ꝑſecutus: ſu ſpēdio vitā finiuit. Tādē corp⁹ ſc̄ti innocētij de eadē legiōe in vndā Rodani īmerſū a domiciāo genauen̄.ꝛ gratho auguſtano ꝛ ꝓthaſio eiſdem loci ep̄is cū alijs ī eccl'ia ē ſepultū. Jn cui⁹ ꝯſtru ctōe q̄dā gētilis artifex:q alijs die dn̄ico ſolēni zātib⁹.ſol⁹ op⁹ ſuū exercebat.adeſt ſc̄toꝝ exerci t⁹.rapit᷑.cedit᷑ ꝛ arguit᷑.ꝙ op⁹ ſuū ꝓphan⁹ aſſum pſerit.ꝛ die dn̄ica cū alijs diuinis intēderēt.ipſe op̄ib⁹ mechanicis inhiaret. Correct⁹ ḡ ad eccl'iā cucurrit et ſe fieri xp̄ianū poſtulauit. Ambro ſi⁹ ī p̄fatōe de his martirib⁹ ſic ait. Cat⁹a fideli um diuo luſtrata lu͞ie.ab extremis terre finibus veniēs ꝛ tibi fideliter ſupplicauit. Et taʒ corpis bellatoꝝ legio mucrōib⁹ circūſepta q̄ꝫ ſpūali b⁹ eūt armis vallata ad martiriū vigili ꝯſtātia ꝓ perauit.q̄s peſtifer tirān⁹ vt eos metu ꝑterreret. ad interitōnem ſupplicij gladio decimauit.atqꝫ poſtmodū ꝯſtāter eos ꝑdurātes in fide vniūſos ꝑiter capite plecti p̄cepit. Sʒ hi tanto caritatis ardore feruebant vt eiectis armis flexo poplice paſſim geniculātes.ſpiculatoꝝ thela hilari cor de ſuſcipent. Jnt᷑ q̄s bt̄s mauric⁹ tūc fidei amo re ſuccēſus:decertādo martirij ē coronā adept⁹. hec ambro. Mulier q̄dā filiū ſuū abbati mo naſterij ī q̄ ſc̄toꝝ martiꝝ corpa req̄eſcūt erudiē dū tradidit.quē ī breui defūctū irremediabili lu ctu plāgebat.cui apparēs ſc̄ts mauric⁹ cur filiuʒ ſuū ſic fleret.q̄ſiuit. Que ſibi rn̄dit.ꝙ q̄ꝫdiu vi uēt a lacrimis n̄ ceſſaret.cui ille. Noli eū flere vt mortuū ſ ſcias eū habitare nobiſcū.qō ſi ꝓbare deſideras:cras ꝛ ī oib⁹ dieb⁹ vite tue ſi ad matu tīas ſurrexeris:vocē ei⁹ int᷑ mōachoꝝ pſallētiuʒ voces audire valebis. Qō illa ſp̄ fecit. et voceʒ filij cū mōachis cātātē ſp̄ audiuit. Rex gūtra m⁹ cū theſauros ſuos relictis ſecl'i pōp̄is:paupi b⁹ ꝛ eccl'ijs irrogaret.quēdā p̄ſbiterū miſit.vt ſi bi de ſacroſc̄tis ip̄oꝝ reliquijs aſportaret. Qui cū reliquijs īpetratis rediēs.cū nauis orta tēpe ſtate ī lacu lauſanenſi ꝑiret.capſam cū reliquijs fluctib⁹ oppoſuit.et mox ſecuta fuit trāquillitas magna. Anno dn̄i noniḡgētēſimo.lxiij.cū q̄dā mōachi obtētu karoli a nicolao papa.corꝑa ſan cti Urbani pape ꝛ ſc̄ti tiburcij martiris īpetraſ ſent.ꝛ recedētes ſc̄toꝝ martiꝝ eccl'iā viſitaſſent ab abbate ꝛ mōachis īpet'ſſēt.vt corp⁹ ſc̄ti mau ricij.ꝛ caput ſc̄ti īnocētij apō ātyſiodoꝝ ī eccl'ia quā ſc̄ts germā⁹ eiſdē martirib⁹ dudū dedicaue rat:trāſportarēt. Refert petr⁹ dam iāi.ꝙ ī bur gūdia erat q̄dā cleric⁹ ſup̄b⁹ ꝛ āhicioſ⁹.q̄ quādā eccl'iam ſc̄ti mauricij ſibi vſurpauerat.q̄dā po tēte milite ſibi plurimū ol' ſ ſtēte.dū aūt q̄daʒ die miſſa cātaret᷑:ꝛ ī fine euangelij diceret᷑. Oīs q ſe exaltat hūiliabit᷑.deriſit miſer et ait.falſuʒ ē. Nā ſi ego meis hoſtib⁹ me hūiliaſſem.tot hodie di uitias eccl'ie nō haberē. Et ecce fulmē inſtar gla dij ī os eius ꝑ qō blaſphemie verba euomuit:ī troiuit:et ſubito eū extinxit.

Juſtina a iuſticia

dicta. Jp̄a em̄ ꝑ iuſticiā vnicuiqꝫ qō ſuū ē reddidit.ſ.deo obediētiā.ſupio ri p̄lato reuerētiā.pari ꝯcordiā.inferiori diſcipli nā.inimicis paciam.miſeris et afflictis ꝯpaſſio nē.opoſam ſibi ſanctimoniā.

Juſtīa virgo de

ciuitate antiochie filia ſacerdotis ydoloꝝ q̄tidie ad feneſtrā ſedens p̄lū dyaconē euāgeliū legētē audi ebat.a q̄ tādē ꝯūſa ē. Qō cū m̄ī p̄ri ī lecto retu liſſʒ:ꝛ āho dormiſſent.xp̄c cū angelis apparuit eis di.veite ad me ꝛ dabo vobis regnū celoꝝ.q̄ eui gilātes ſtatī cū filia ſua ſe baptizari fecerāt. hec ḡ v̄go a cipriāo p̄limū moleſtata ip̄ʒ tādē ad fidē ꝯūtit.cip̄an⁹ ei a ſua puericia mag⁹ extiterat.naʒ cū.vij.ānoꝝ eēt a p̄entib⁹ dyabolo cōſecrat⁹ ē.h magici arti inſeruiebat.et m̄ōnas ī iumēta ꝯuer tē videbat᷑.ꝛ m̄l'ta alia p̄ſtigia exercebat. Ardēs igr̄ ī amore iuſtīe v̄gis ad magicas artes ſe ꝯtu lit.vt ip̄am ꝓ ſe vel ꝓ viro quodā accladio (q ſi milit᷑ ī ei⁹ amorē exarſerat) poſſet hr̄e. Aduocat igr̄ demonē vt ad ſe veniat.ꝛ Juſtinā ꝑ eā vale at hr̄e. Adueniēs demō dixit ei. Quid me voca ſti:cui cip̄an⁹.amo v̄ginē de galileis.poteſne fa cere vt ip̄am habeā ꝛ volūtatē meā ſecū ꝑficiā: cui demō. Ego q̄ hoīeʒ de paradiſo eījcē potui. cayn f̄rem ſuū occidē ꝓcuraui.iudeos xp̄m occi dē feci.hoīes ꝑturbaui.ꝛ nō potero facē vt vnā puellā habeas.ꝛ ea iuxta tuū placitū fruaris vn gētū h accipe.et circa domū ei⁹ deforis ſparge et ego ſupueniēs cor ei⁹ ī tuū amorē incēdaʒ ꝛ tibi eā aſſentiē ꝯpellā. Sequēti nocte demō ad eā ī gredit᷑.ꝛ cor e⁹ ad amorē illicitū incitare conat᷑. Qō illa ſentiens.deuote ſe dn̄o cōmendauit:et

totũ corp⁹ ſuũ ſigno crucis muniuit. Ad ſignuꝫ
aũt ſcẽ crucis dyabol⁹ t̃rit⁹ fugit: ⁊ ad ciprianuꝫ
veniẽs añ eũ ſtetit. cui ciprian⁹ dixit. Quare nõ
adduxiſti ad me ꝟginẽ illã: cui demõ. vidi ĩ ea ſi
gnũ q̃dã et tabui ⁊ oĩs ꝟt⁹ ĩ me d̃fecit. ciprian⁹
aũt eũ dimiſit: ⁊ aliũ fortiorẽ vocauit. Cui demõ
dixit. Audiui tuã iuſſionẽ. ⁊ vidi illi⁹ impoſſibili-
tatẽ: ħ ego emẽdo ⁊ tuã cõplebo volũtatẽ. Ag-
grediar eã. ⁊ corp⁹ ei⁹ vulnerabo ĩ amorẽ libidis
⁊ ea iux̃ deſideriũ tuũ pfrueris. Ingrediẽs igitur
dyabol⁹ nitebat̃ ei pſuadẽ ⁊ aĩm ei⁹ ad amorẽ il
licitũ inflãmaẽ. Illa aũt ſe d̃o deuote recõmẽdãs
ſigno crucis oẽm tẽptatõeꝫ repulit. ⁊ inſufflãs ĩ
demonẽ ꝓtin⁹ eũ abiecit. Demõ aũt ꝯfuſus abijt
et aufugit. ⁊ añ ciprianũ ſtetit. Ad quẽ ciprian⁹
Et vbi ẽ ꝟgo ad quã te trãſmiſi: Et demõ. Vi
ctũ me fateor. ⁊ q̃lit: dicẽ ptimeſco. Quoddã ei
ſignũ t̃ribile ĩ ea vidi: ⁊ ꝯtinuo robur omẽ amiſi.
Tũc ciprian⁹ eũ deridẽs dimiſit. ⁊ ipm̃ pncipeꝫ
demonũ aduocauit. cũq; veniſſet ad eum: dixit.
Que ẽ ꝟtus vr̃a tãmodica vt vicat̃ ab vna pu
ella: Dixit demõ. Ecce egrediẽs eã varijs febri-
bꝫ vexabo ⁊ aĩm ei⁹ ardẽti⁹ inflãmabo. ⁊ totũ cor
p⁹ ei⁹ vehemẽti ardore r̃ſpgã. ⁊ freneticã illã fa-
ciã ⁊ varia ſibi fantaſmata offerã. ⁊ media nocte
eã adducã tibi. Tũc dyabol⁹ ĩ ſpẽ vni⁹ virginis
ſe trãſfigurauit. ⁊ ad ꝟginẽ veniens dixit. Ecce
ad te venio. qꝛ tecũ ĩ caſtitate viuẽ ꝯcupiſco. ve
rũtamẽ dic mihi q̃ſo te. quenã nr̃i certamis mer-
ces erit: cui ſcã ꝟgõ rñ dixit. Merces q̃dẽ multa
labor modic⁹. Dic ei demõ. Quid ẽ g̃ qd̃ deus
pcepit. creſcite et ml̃tiplicamĩ ⁊ replete trã: Ti-
meo g̃ bona ſocia q̃ ſi ĩ ꝟgitate pmãſerim⁹ ver-
bũ dei irritũ faciem⁹: ⁊ velut ꝯtẽnẽtes ⁊ inobedi
ẽtes ĩ g̃ue iudiciũ decidem⁹. et vñ videbam̃ ſꝑa-
re pmiũ: ⁊ g̃ue icurrem⁹ tormẽtũ. Cepit aũtẽ cor
ꝟgis g̃uibꝫ cogitatõibꝫ p imiſſionẽ demõis ꝯcu
ti. ⁊ ardore ꝯcupĩc forti⁹ inflãmari. adeo vt iam
ſurgẽs abire vellꝫ. Tũc ſcã ꝟgo ad ſe reuerſa.
⁊ qs eẽt q loq̃ret̃ ſecũ intelligẽs. ꝯtinuo ſe cruce
muniuit. ⁊ ĩ dyabolũ ſufflãs ipm̃ inſtar cere ꝓti-
n⁹ liq̃fecit. ⁊ ab oĩ tẽptatõe ſtatĩ liberatã ſe ſenſit
Poſtmodũ dyabol⁹ ĩ ſpẽꝫ iuuẽis pulcerrimi ſe
trãſfigurauit. ⁊ thalamũ ei⁹ ingrediẽs. cũ ipa ĩ le
ctulo iacẽt. ipudẽter ĩ ei⁹ lectulũ ꝓſiliuit. ⁊ in eius
ãplex⁹ ruẽ voluit. Qd̃ vidẽs iuſtĩa. ⁊ malignum
ſpiritũ adeſſe ꝯg̃ſcẽs: mox ſignũ crucis edidit. et
inſtar cere dyabolũ liq̃fecit. Tũc dyabol⁹ pmit-
tẽte deo. febribꝫ eã fatigãs. ⁊ pl̃es cũ gregibꝫ ⁊ ar
mẽtis occidẽs. maximã mortalitatẽ ĩ tota anthi-
ochia futurã p demoniacos pdicebat. niſi iuſtĩa
ꝯiugio ꝯſentiret. Quapropt̃ tota ciuitas morbo
lãguẽs. ad ianuã pentũ iuſtie ꝯueñit clamans vt
Juſtinã ꝯiugio traderẽt ⁊ ſic ciuitatẽ a tãto picl'o
liberarẽt. Sꝫ cũ iuſtina nullaten⁹ conſentiret. et
ħ mortẽ eidẽ oẽs minarent̃: ſeptio ãno mortali-
tatis ipa ꝓ eis orauit. ⁊ oẽm peſtilẽnã ꝓpulſauit.
Vidẽs dyabol⁹ q̃ nihil ꝓficeret. in formã iuſtie
ſe trãſmutauit: vt famã iuſtie pollnẽt: ⁊ ciprianũ
deludẽs ſe iuſtiaꝫ ad ſe adduxiſſe iactabat. Per
gẽs igĩ dyabol⁹. ad ciprianum ĩ ſpecie iuſtie ad
ipm̃ cucurrit: et eũ q̃ſi q ei⁹ amore lãgueret oſcu-
lari voluit. quã ciprian⁹ vidẽs et iuſtinam eẽ cre
dẽs: gaudio replet⁹ ait. Bene veniſti iuſtia oĩm
feiaꝝ decora. Mox vt ciprian⁹ nomẽ iuſtie noia-
uit: dyabol⁹ nomẽ illd̃ ferre non potuit: ſꝫ ad ei⁹
ꝓlatõeꝫ inſtar fumi ſtatĩ euanuit. Quapropter
ciprian⁹ deluſum ſe vidẽs triſtis remãſit. Vñ et
ampli⁹ ĩ amorẽ iuſtie eſtuãs. ad oſtiuꝫ ꝟgis diu
vigilauit ⁊ qñq; ĩ feiam qñq; in auẽ vt videbat̃
arte magica ſe cõmutãs. Cũ veniſſꝫ ad oſtiũ vir
gis neq; feia neq; auis: ħ ciprian⁹ ꝓtin⁹ appare-
bat. Acladi⁹ q̃ꝫ arte dyabolica mutat⁹ ĩ paſſereꝫ
cũ ad feneſtrã iuſtine volaſſꝫ: mox vt ꝟgo eum
aſpexit: nõ paſſer ħ acladi⁹ apparuit. Anguſtiari
q; nimis cepit ⁊ tremẽ: qꝛ nec fugẽ poťat nec ſa-
lire. Timẽs ꝟo iuſtĩa ne cadẽt et crepet: eũ p ſca
lã deponi fecit. ⁊ admonẽs vt a ſua veſania ceſſa
ret ne iux̃ leges tãq; malefic⁹ puniret̃. Vict⁹ igĩ
p oĩa dyabol⁹ ad ciprianũ redijt. ⁊ añ eũ ꝯfuſus
ſtetit. Cui dixit ciprian⁹. Nũqd et tu victus es:
Que ẽ miſer virt⁹ vr̃a. vt vnã puellaꝫ ñ poſſitis
vincere. nec ĩ eã poteſtatem hr̃e: ſꝫ ecõuerſo ipa
vos vincat: ⁊ tãmiſerabiliter vos pſternat. Dic
tñ mihi obſecro ĩ q̃ ẽ ei⁹ tãmaxia fortitudo. Cui
demõ ait. Si mihi iuraueris vt a me nequaq; re
cedas: virtutẽ ei⁹ victorie tibi pãdam. Cui cipri-
anus. Per quid tibi iurabo: Cui demon. Jura
mihi p virtutes meas magnas q̃ a me nũq; di-
ſcedas. Dicit ei Ciprianus. Per virtutes tuas
magnas tibi iuro q̃ a te nũq; diſcedã. Tũc dya
bolus quaſi ſecurus ei dixit. Puella illa ſignuꝫ
crucifixi edidit: ⁊ ſtatĩ tabui: et oẽm virtutẽ meã
amiſi ⁊ q̃ſi cera a facie ignis effluxi. Dicit ei cipri
anus. Ergo crucifixus maior te ẽ. Et demõ. vti-
q; maior oĩbꝫ ẽ ⁊ nos et oẽs q̃s ħ decipim⁹ tradꝫ
igni inextīguibili cruciãdos. Cui ciprianus. Er-
go et ego amicus debeo fieri crucifixi. ne tantam
aliq̃ñ penã incurrã. Cui demõ. Juraſti m̃ p vir-
tutes mei exercitus. p quas nemo pĩurare valet
q̃ a me nũq; diſcederes. Ad queꝫ ciprian⁹. Te
et omnes fumigantes tuas virtutes cõtemno: ⁊
tibi et omnibus dyabolis tuis abrenũcio et cru-
cifixi ſalutari ſigno me munio. Statimq; ab eo
dyabolus confuſus diſceſſit. tunc ciprianus ad
epiſcopum iuit. Quẽ vidẽs ep̃s ⁊ credẽs eũ ve-
niſſe vt xp̃ianos ĩ errorẽ mitteret: ait ei. Sufficiant tibi cipriane hi q foris ſunt: nihil eñi poťis

aduerſus eccl'iam dei. Inuicta eſt eñ virtus xp̄i
cui ciprianus. certus ſum q: inuicta ē virtus xp̄i
Narrãſcꝫ que ſibi acciderãt. ab eo baptizari ſe
fecit. qui poſtmodũ tã in ſcia q̃ȝ ĩ vita valde pfi-
ciēs. mortuo ep̄o: ipe in ep̄m ordinat⁹ ē. Beataȝ
ꝟo virginē Juſtinã in monaſterio poſuit: ⁊ mul
tis ſacris ꝟginibꝫ eã ibidē ĩ abbatiſſam prefecit.
Sanctus at̃ ciprian⁹ martiribꝫ ep̄l'as ſepe mit-
tebat: et eos ĩ certamīe roborabat. Comes at̃ re
gionis illius audiēs famaȝ Cipriani ⁊ iuſtie. eos
ad ſe p̄ntari fecit: ⁊ an ſacrificare vellēt: req̄ſiuit
Qui dũ in fide xp̄i pſiſterēt firmi: iuſſit eos ĩ ſar
taginē plenã cera. pice ⁊ adipe poni. q̃ tñ eis mi-
rũ refrigeriũ pſtitit: nec aliqđ ſuppliciũ irrogauit
Sacerdos aũt ydoloꝝ p̄fecto dixit. Jubeas me
ante ſartaginē ſtare: et ꝯfeſtĩ vincã omnē virtu-
tē eoꝝ. cũ ḡ iux̄ ſartaginē ſtare veiſſet dixit. Ma
gnus es deus hercules. et pater deoꝝ iupit̃. Et
ecce ꝯtinuo de ſartagine ignis exiuit: ⁊ penit⁹ eũ
ꝯſumpſit. Tunc Ciprianus et Juſtina de ſarta
gine extrahũtur. et data ſup eos ſnīa pariter de
collant̃. Horum corpora cũ ſex diebꝫ ad canes
piecta fuiſſent. poſtmodũ romaȝ tranſlata ſunt
Nunc aũt (vt dicit̃) placētie requieſcunt. Paſ-
ſi ſunt aũt. vj. kalend. octobris circa annum dñi
ducenteſimumoctuageſimum ſeptimuȝ ſub dy-
ocleciano.

Oſmas dicitur a

coſmos quod eſt forma vel ornatus:
Uel ſm Jſidoꝝ. coſmos grece dicit̃
mundus latine. Fuit eñ forma alijs in exemplis
ornatus virtutibꝫ bonis: mundus ab omnibus
vicijs. Damianus dictus eſt a dama quadã
beſtia que humilis eſt et mãſueta. Uel damia-
nus a dogma quod eſt doctrina: ⁊ ana quod eſt
ſurſum. Uel a damium qđ ē ſacrificiuȝ. Ul' da
mianus d: quaſi domini manus. Jpe ei mãſue-
tudinē habuit ĩ ꝯuerſatōe. doctrinã ſupnam ha
buit ⁊ docuit ĩ p̄dicatōe. Sacrificiũ fuit ĩ carnis
maceratōe. dñi man⁹ fuit ĩ medicinali curatōe.

Oſmas ⁊ dami

anus germani fratres in ciuitate
egea ex religioſa matre nomīe the
odora nati ſunt. Hi arte medicie
edocti tantã a ſpũſcto gratiã acceperũt. vt oĩs
languores nõ ſolũ ab hominibꝫ ſꝫ etiã a iumen-
tis curarent: gratis omnia tribuētes. Matrona
aũt quedã noīa palladia cũ oīa ſua ĩ medicis cõ-
ſumpſiſſet: ad ſctos acceſſit. ⁊ ab eis ſanitatē in-
tegrã reportauit. Tũc illa quoddã munuſculuȝ
ſcto damiano obtulit. et cũ nollet accipe: illa cũ
ſacramētis terribilibꝫ adiurauit. qđ ille acquie-
uit recipe. nõ quidē duct⁹ cupiditate muneris. ſꝫ
et deuotōni ſatiſfaciēs offerētis. et ne nomē dñi
videret̃ ſpernere. p qđ videbat ſic ſe adiuratum
eē. Hoc vbi ſcẽs coſmas ꝯpꝑijt: p̄cepit ne corp⁹
eius vna cũ corpe ipius poneretur. Sequēti no
cte dñs coſme apparuit. ⁊ fratrē de ſuſcepto mu-
nere excuſauit. Audiēs eoꝝ famã pcõſul liſi-
as eos ad ſe accerſire fecit. et q̃ eoꝝ ſũt noīa. que
patria. que fortuna inquirere fecit. Sancti mar-
tires dixerũt. Noīa noſtra ſunt coſmas et dami
anus. alios tres fratres habem⁹. quoꝝ nomina
ſunt Antimi⁹. leonti⁹ et euprepi⁹. Patria autē
noſtra arabia ē. Porro fortunã xp̄iani neſciũt.
Juſſit ḡ pcõſul vt fratres ſuos adducerent ⁊ ſil'
ydolis imolarent. Sꝫ cũ oīno imolare ꝯtemne-
rēt: p̄cepit eos ĩ manibus et pedibꝫ dure torque
ri. cũ aũt eius tormēta derideret. iuſſit eos cathe-
na ligari et in mare p̄cipitari: ſꝫ ſtatim ab angelo
de mari liberant̃: ⁊ añ p̄ſidē ſtatuunt̃. Qđ p̄ſes
ꝯſiderãs ait. Per deos magnos maleficijs vin-
citis. q: tormēta ꝯtēnitis ⁊ mare ſopitis. Doce-
te ḡ me hec vr̄a maleficia: et ĩ noīe dei adriani ſe
quar vos. Et hoc dicto ſtatim duo demões af-
fuerũt. et cũ grauiſſime ĩ facie ceciderunt. Et ille
clamãs dixit. Dep̄cor vos o boni viri. vt p me
ad dñm veſtrũ oretis. Quibꝫ orãtibꝫ continuo
demões diſceſſerũt. Preſes aũt dixit. Uidetis
q̃liter aduerſum me dij indignati ſunt. q: eos re
linquere cogitabã. iã ḡ deos meos vos nõ pati-
ar blaſphemare. Tũc eos ĩ ignē copioſum iacta
ri p̄cepit: ſꝫ tñ eos nil leſit. quinpoti⁹ flãma pſilijt
longe: et multos de aſtãtibꝫ interemit. iubent̃ ḡ
ĩ eculeo ſuſpēdi: ſꝫ ab angelo ipos cuſtodiēte. fa-
tigatis admodũ in cedēdo miniſtris: ante p̄ſidē
deponunt̃ illeſi. Tres igit̃ fratres in carcerē fec̃
recludi ⁊ coſmã et damianuȝ crucifigi. et a pp̄lo
lapidari: ſꝫ in ſuos lapides redibãt autores. ⁊ q̃ȝ
plurimos vulnerabant. Tũc p̄ſes furore reple-
tus eductis tribꝫ fratribꝫ et ſtantibꝫ iuxta cruceȝ
iuſſit coſmam et damianum crucē ſupra a qua-
tuor militibus ſagitari. Sagitte ꝟo ꝯuerſe plu-
rimos vulnerabant: ſꝫ ſanctos martires nõ lede
bãt. Uidens aũt preſes in omnibꝫ ſe confuſum
vſq; ad mortem anguſtiat⁹: oĩes quinq; fratres
fecit inſimul decollari. Memores autem xp̄iani
ꝟbi qđ dixerat ſanctus coſmas. ne in vnũ ſepe-
lirent̃. cogitabant quõ vellent martires ſepeliri.
Et ecce ſubito camelus aduenit. humana voce
pclamans ſanctos in vno loco ſepeliri p̄cepit.
Paſſi ſunt ſub dyocleciano: q̃ cepit circa annũ
dñi. cclxxxvij. Ruſtic⁹ quidã cũ p⁹ laborē meſ
ſis in cãpo apto ore dormiret: ſerpēs in eius ore
ingreſſus ē. euigilãs aũt cũ nihil ſentiret domum
redijt: et ſero facto grauiſſime torqueri ſe ſen-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ſit. Uoces igit̃ mirabiles emittebat ⁊ ſctos dei
Coſmã ⁊ Damianũ ĩ ſui auxiliũ inuocabat. Sed
cũ dolor ſp̃ increſcẽt. ad eccliaʒ ſctoꝝ martiꝝ cõ
fugit: ⁊ ibidẽ eo ſubito dormiẽte ſerpẽs ſicͭ intra
uerat p̄ os eiꝰ exiuit. Uir qdã lõge pfecturus
ſctis martiribꝫ coſme et damião vxorẽ ſuã cõmẽ
dauit. dãs ei ſignũ crucis cui ptinꝰ credẽt annuẽ
ſi aliqñ eã vocaret. Poſt at̃ ſciẽs dyabolꝰ ſignũ
qd̕ ei maritꝰ dederat. ſe ĩ hoĩeʒ trãſfigurauit. ⁊ ſi
gnũ viri afferens dixit. Uir tuꝰ ab illa citate me
miſit ad te vt ducã te ad eum. At illa adhuc ire
formidãs ait. Signũ qdẽ agnoſco: ſʒ qꝛ ſanctis
martiribꝫ coſme et damiano cõmẽdata ſum: ſup̄
eoꝝ altare mihi iura: qꝙ ſecure me duces: ⁊ tunc
ptinꝰ pficiſcar. Ille aũt cõtinuo vt dixerat ſibi
iurauit. Secuta ḡ eũ: cũ ad quedã locũ ſecretuʒ
veniſſent. voluit eã de iumẽto dyabolꝰ pcipitare
vt eaʒ occidẽt. qd̕ illa ſentiẽs exclamauit. Deus
ſctoꝝ coſme et damiani adiuua me: vobis ei cre
didi: ⁊ ſecuta ſum eũ. Cõfeſtim at̃ ſcti cũ mltitu
die dealbatoꝝ ibidẽ affuerũt: et eã liberauerũt. dy
abolus at̃ ſtati euanuit. Et dixerũt ei. nos ſumꝰ
Coſmas ⁊ damianꝰ. qꝛ iuramẽto credidiſti. iõ
qꝫ feſtinauimꝰ veire ĩ auxiliũ tibi. Felix papa
attauꝰ ſcti greg. ĩ honore ſctoꝝ coſme ⁊ dami
ni nobilẽ eccliaʒ rome cõſtruxit. ĩ hac ecclia qdã
vir ſctis martiribꝫ ſuiebat. cui cãcer vnũ cruſ to
tũ cõſũpſerat. Et ecce dormiẽte illo ſcti coſmas
et damianꝰ deuoto ſuo apparuerũt. vnguenta ⁊
ferramẽta ſecũ portãtes. qꝛ vnꝰ alteri dixit. vbi
carnes accipiemꝰ. vt abſciſa carne putrida locũ
vacuũ repleamꝰ. Tũc ait alt̃ ĩ cimiterio ſcti Pe
tri ad vincula hodie ethiops recẽs ſepultꝰ ẽ de il
lo aũt affer vt huic ſupponamꝰ. Et ecce ad cimi
teriũ pperauit: ⁊ coxã mauri attulit. Pcidenteſqꝫ
coxã infirmi. loco eiꝰ coxã mauri inſeruerũt. ⁊ pla
gã diligẽter vngẽtes: coxã ĩfirmi ad corpꝰ mau
ri detulerũt. Euigilãs aũt cũ ſe ſine dolore ſenſiſſʒ
manũ ad coxã appoſuit ⁊ nil leſionis inuenit. Ap
ponẽſqꝫ cãdelã cũ ĩ crure nihil mali vidẽt cogi
tabat an ñ ipſe q̇ erat ſʒ aliꝰ alt̃ eẽt. Rediẽs at̃ ad
ſe p̄ gaudio de lectulo preſiluit: ⁊ q̇d ĩ ſomnis vi
derat ⁊ qͥliter ſanatꝰ fuerat: oĩbꝫ enarrauit. Qui
cõciti ad tumulũ mauri miſerũt. ⁊ coxã mauri p̄
ciſam et coxã pdicti viri illius loco in tumulo po
ſitam repperierunt.

Urſeꝰ epiſcopꝰ

cuiꝰ hyſtoriã beda pſbit̃ ſcripſiſſe
credit̃. dũ oĩ vĩtute ⁊ boĩtate pol
lẽt. ad extremũ veniẽs ſpiritũ emi
ſit. Uidit qꝫ duos ãgelos ad ſe veniẽtes vt eiꝰ
aĩam deferrẽt. ⁊ cũ xp̄o armatũ ſcuto candido. et
gladio fulgureo ſe pcedentẽ cõſpexit. Deide de
mones clamãtes audiuit. Procedamꝰ et aũ fa
ciẽ eiꝰ bella cõmoueamꝰ. Cũ ḡ pceſſiſſent: cõuſi ia
ctabãt ĩ eũ ignita iacula. Sʒ angelꝰ pcedẽs ſcu
to ea ſuſcipiebat ⁊ ptinꝰ extinguebat. Tũc demo
nes angelis opponẽtes dixerũt. Ocioſus ſmones
ſepe dixit. ⁊ iõ illeſus ñ dʒ pfrui vita bta. Qui
bꝫ angelꝰ. Niſi pͥcipalia vicia cõ eũ ptuleris p
pt̃ minima ñ pibit. Tũc dixit ei demõ. Si iuſtꝰ eſt
deꝰ hõ h ñ ſaluabit̃. Scriptũ ẽ ei. Niſi cõuſi fue
ritiꝫ ⁊ efficiamĩ ſicͭ puuli ñ intrbitiꝫ ĩ regnũ ce. Cui
angelꝰ excuſãs ait. Indulgẽtiã ĩ corde hũit: ſʒ cõ
ſuetudinẽ hũanã retinuit. Cui demõ. Sicͭ acce
pit malũ ex cõſuetudĩe ita accipiat vĩdictã a ſup̄
no iudice. Sctis ãgelus dixit. Iudicemur aũ de
uʒ: pliãte angelo aduſarij cõtriti ſũt. Tũc demon
dixit. Seruꝰ ſciẽs volũtatẽ dñi ſui ⁊ ñ faciẽs va
pulabit plagis mltis. Cui ãgelꝰ. Quid ei iſte de
volũtate dñi ſui ñ ad ipleuit: Cui demõ. Dona
iniquoꝝ ſuſcepit. cui angelꝰ. Credidit qꝙ vnuſqͥſ
qꝫ eoꝝ pñiam egiſſʒ. Demõ dixit. Aũ debuit p
bare pñie pſeuerãtiã ⁊ ſic fructꝰ ſuſcipe. Angelꝰ
rñdit. Iudicemur aũ deũ. Sʒ demõ ſuccubuit.
Iteꝝ at̃ ad debellãdũ ſurrexit di. Uſqꝫ nũc eſti
mabamꝰ deũ veracẽ. q̇ oẽ delictũ qd̕ ĩ t̃ris ñ pur
gat̃: ſe ĩet̃nũ punituꝝ pmiſit. hic ḡ hõ quãdaʒ
veſtẽ a q̇dã vſurario recepit: nec de h puniťꝰ fu
it. vbi ẽ ḡ iuſticia dei: Cui angelꝰ. Silete qꝛ oc
culta dei iudicia igñatis. Qdiuꝰ ei ſperat̃ pñia. co
mitat̃ hoĩeʒ diuia miſcdia. Demõ rñdit. ſʒ nul
lꝰ h locꝰ ẽ pñie. Cui ãgelꝰ. Profunditatẽ iudici
orũ dei ignoratis. Erit etenim. tũc dyabolꝰ eũ tã
guit̃ pcuſſit. vt poſtmodũ vite reſtitutꝰ ſp̄ pcuſ
ſionis veſtigiũ retinẽt. Arripiẽtes aũt demones
vnũ ex his q̇s ĩ ignibꝫ torquebãt. ipm̃ ĩ eũ iacta
uerũt. q ciꝰ humeꝝ maxillãqꝫ icẽdit cõgnuitqꝫ ho
minẽ qꝛ ille erat cuiꝰ veſtẽ accepat. Dixitqꝫ ãge
lus: qd̕ incẽdiſti arſit ĩ te. Si em̃ huiꝰ viri ĩ pctis
mortui donũ nõ accepiſſes nec pena ĩ te arderet
Et pcuſſionẽ pmittẽte deo p receptõe veſtimẽ
ti illiꝰ recepit. Alt̃ aũt demõ dixit. adhuc reſtat il
li anguſta porta. vbi illũ ſupare poterimꝰ. Dili
ges primũ tuũ ſicͭ teipſʒ. Rñdit angelꝰ. Uir iſte
i primos ſuos opatꝰ ẽ bona. Aduerſarius rñdit
Nõ ſufficit h niſi etiã ſicͭ ſeipm̃ dilexerit. Cui an
gelꝰ. Fructꝰ dilectõis ẽ bene opari: quia deꝰ red
det vnicuiqꝫ ſm̃ opa ſua. Dixit demõ. Sed qꝛ
vbũ de diligẽdo ñ impleuit dãnatꝰ erit. Pugnã
te turba nephãda: ſcti angeli victores fuerunt.
Dixit iteꝝ demõ. Si deꝰ iniquꝰ ñ ẽ. ⁊ verbi illius
trãſgreſſio ei diſplicet. vir iſte penarũ expers nõ
erit. pmiſit em̃ ſeculo abrenũciare. et econtrario
ſeculum dilexit. cõtra id quod dictum eſt. No
lite diligere mũdum: neqꝫ ea que ĩ mundo ſunt.
Sanctꝰ angelꝰ rñdit. Nõ ſibi ea que ſunt ſeculi:

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ꝗ hoĩbꝫ indigẽtibꝫ diſpẽſanda dilexit. Dyabo-
lus rñdit. Qualicũqꝫ mõ diligat᷑ ꝯ pceptũ diui
nũ ẽ. victis aduerſarijs rurſus dyabolus ad cal
lidas ꝯuertit᷑ accuſatões di. Scriptũ ẽ. Si ñ an
nũciaueris iniq̃ iniq̃tatẽ ſuã: ſanguinẽ eiꝰ de ma
nu tua reqrã. ꝗ ñ ãnũciauit digne pctõribꝫ peni
tẽtiã. Sctꝰs angelꝰ rñdit. qñ auditores deſpiciũt
ꝟbũ: lingua doctoris ꝑpedit᷑. dũ videt ꝙ pdica-
tio audita deſpicit᷑. Vñ prudẽtis ẽ dũ nõ ẽ lo-
quẽdi tp̃us noſſe tacẽ. In oĩ ꝟo ꝯtradictõe de-
monũ ꝑualida nimis extitit pugna. donec iudice
dño triũphãtibꝫ angelis: deuictiſqꝫ aduerſarijs
imẽſa claritate vir ſcts circũfulſꝰ ẽ. Vnꝰ aũt (vt
Beda teſtat᷑) ex angelis dixit ei. Reſpice mun-
dũ. Reſpiciẽſqꝫ vidit vallẽ tenebroſam ⁊ qua-
tuor ignes ĩ aere aliqbꝫ ſpacijs a ſe diſtãtes. Di
xitqꝫ ei angelꝰ. Hi ſũt q̃tuor ignes q̃ mũdũ ſuc-
cẽdũt. Vnꝰ ẽ ignis mẽdacij. cũ ꝗ ꝙ abrenũciare
dyabolo et oĩbꝫ põpis eiꝰ ĩ baptiſmo oẽs ꝓmiſe
rũt et mĩme implẽt. Scdꝰs cupiditatis. cũ mun
di delicias amori celeſtiũ ꝑponũt. Tercꝰ ẽ diſſẽ-
ſionis cũ aĩos ꝓximoꝝ ĩ ſuꝑuacuis rebꝫ offendẽ
nõ formidãt. Quartꝰ impietatis cũ infirmiores
expoliare ⁊ eis fraudẽ facẽ ꝓ nihilo ducũt. De-
inde illi ignes appropiquãtes ĩ vnũ redacti ſunt
et illi appropiquabãt. Timẽſqꝫ angelo dixit. do-
mine ignis m̃ appropiquat. Cui angelꝰ. Qd̃ ñ ac
cẽdiſti ñ ardebit ĩ te. ignis eñ iſte ꝗm merita opm
hoĩm ſinglos examiat. Nã ſicͤ corpꝰ ardet ꝑ vo-
luptatẽ illicitã: ita etiã ardebit ꝑ debitã penam.
Tãdẽ ad ꝓpriũ reductꝰ ẽ corpꝰ plãgẽtibꝫ ꝓpiqs
q̃ eũ mortuũ eſtiabãt. Ille aũt aliq̃nto tp̃e ſuꝑui-
xit. et in bonis operibus laudabiliter vitam fini-
uit.

Ichael interpre

tat᷑ q̇s vt deꝰ. ⁊ q̃tiẽs ſicͭ ait greg. mi-
re ꝟtutis aliqd agit᷑. Michael mitti
ꝑhibet᷑. vt ex ipo actu et noĩe det᷑ intelligi. ꝙ nul
lus pt̃ facẽ qd̃ facere ꝑualet deꝰ: ⁊ idcirco eidem
michaeli multa q̃ ſunt mire ꝟtutis attribuũtur.
Ipe ei (vt Daniel atteſtat᷑) ĩ tp̃e antixp̃i ꝯſur-
get: et ꝓ electis tãqꝫ defenſor et ꝓtector aſtabit.
Ipe cũ dracone et angelis eiꝰ pugnauit: ⁊ ipſos
de celo eijciẽs victoriã fecit magnã. Ipe cũ dya-
bolo de moyſi corꝑe altcatꝰ ẽ. eo ꝙ dyabolꝰ eiꝰ
corpꝰ ꝓdẽ voluit. vt ipm ꝓ deo iudeoꝝ ꝓpl̃s ad-
oraret. Ipe ſctoꝝ aĩas ſuſcipit. ⁊ ĩ ꝑadiſum exul-
tatõis ꝑducit. Ipe olim ꝓnceps fuit ſynagoge.
ꝗ nũc ꝯſtitutꝰ ẽ a dño ĩ ꝓncipem eccl̃ie. Ipe (vt
dr̃) plagas egiptijs intulit. mare rubrum diuiſit
ꝓplm ꝑ deſertũ duxit ⁊ ĩ terrã ꝓmiſſiõis introdu
xit. Ipe inter ſctoꝝ acies ãgeloꝝ ſignifer xp̃i hr̃
Ipe eñ ad dñi imperiũ antixp̃m exiſtẽtẽ in mon-
te oliueti ꝑpotẽter occidet. In voce ipius arch-
angeli Michaelis mortui reſurgẽt. Ipe crucez
clauos lãceã et coronã ſpineã ĩ die iudicij p̃nta-
bit.

Ichaelis arch

angeli ſacra ſolẽnitas dr̃ appitio.
dedicatõ. victoria ⁊ mẽoria. Ap-
paritio ipius angeli multiplex eſt
Prima qua ĩ mõte gargano apparuit. In apu-
lia aũt eſt quidã mons nomine garganus: iuxta
ciuitatẽ que dicit᷑ ſypontus. Anno autẽ domini
cccxc. in pdicta vrbe ſyponto erat quidã vir no-
mine garganus. qui ꝗm quoſdã libros a monte
illo nomẽ accepat qui ouiũ et boum infinita mł-
titudine pollebat. Cũ aũt circa p̃dicti mõtis late
ra paſcerent᷑: ꝯtigit quẽdã thaurũ alios relique-
re: et verticẽ mõtis ꝯſcẽdere. Cũ ḡ domũ alijs re
deuntibꝫ nõ rediſſet: collecta domꝰ multitudine
famuloꝝ ꝑ deuia queqꝫ requirẽs: ipm tãdẽ ĩ ver
tice mõtis iuxta oſtiũ cuiuſdã ſpelũce inuenit. ꝓ-
motus itaqꝫ cur ſoliuagus incedẽt: mox in ipſuz
ſagittã toxicatã direxit. Sz ſtatim velut a vẽto
retorta ipm q̇ iecerat: repcuſſit. turbati ſuꝑ ꝗ ci-
ues epm adeũt. ⁊ ſuꝑ re tã ſtupẽda ipz inquirũt
Qui triduanũ eis ieiuniũ indixit. ⁊ a deo querẽ-
dũ eẽ admonuit. Quo pacto ſcts michael epo
appuit di. Sciatis hoĩem illũ volũtate mea ſuo
telo eẽ pcuſſum. Ego eñ ſum michael archange-
lus qui locũ hũc ĩ terris incolere. tutũqꝫ ſuaẽ ſta
tuẽs. ꝗ volui ꝓbare indicio. ipius me loci inſpe-
ctorẽ eẽ atqꝫ cuſtodẽ. Statimqꝫ ep̃s atqꝫ ciues
cũ ꝓceſſiõe locũ adeũt. ⁊ ingredi nõ p̃ſumentes:
orõi p̃ foribꝫ inſiſtũt. Secũda appitio ẽ q̃ cir
ca annũ domini ſeptĩgẽteſimũ. x. accidiſſe deſcri-
bit᷑. Nã in loco qui tũba dr̃ iuxta mare q̇ ſex mi-
liaribꝫ ab vrbe adriacẽſi michael epo p̃dcte ciuita
tis apparuit di. Et iubẽs vt in p̃dicto loco eccle-
ſiã ꝯſtruerẽt: et ſicut fit ĩ mõte gargano. ita et ibi ĩ
memoriã ſancti michaelis archãgeli celebraret.
Cũ aũt ep̃s de loco in quo eccl̃iam ꝯſtruerẽt: du-
bitaret ab ipo edocetur. vt vbi eã ꝯſtrui faceret
vbi thaurũ a latronibꝫ abſcõditũ inueniret. Ite-
rũqꝫ de loci amplitudine dubitãs iubet᷑ moduz
in amplitudĩe ſtatuere quãtũ videret thaurũ in
circuitu pedibus ꝓtriuiſſe. Due aũt rupes ibidẽ
erãt quas nullatenꝰ virtus humana mouere po
terat. tũc Michael cuidã viro apparuit. p̃cipiẽs
vt ad p̃dictũ locũ accedat: et ipas rupes remo-
ueat. Quo accedẽte tamfacile rupes mouit. vt
nihil habere põderis viderentur. Edificata igr̃
ibidẽ eccl̃ia de monte gargano partez pallij qd̃
ſcts michael ſuꝑ altare poſuit et ptẽ marmoris
ſuꝑ qd̃ ſtetit ad ſuã eccl̃iam detulerunt. Cũ ꝟo

ibidē aque penuriā paterēt̄: monitu āgeli qˀdā
foramē ī quodā ſaxo duriſſimo fecerūt. ⁊ tāta aq̄
rū copia ꝓtinꝰ emanauit. vt vſq₃ nūc eiꝰ benefi-
cio copioſiꝰ ſuſtētēt̄. Hec aūt aparitio ī ꝑdicto lo-
co. xvij. die kalendaꝝ nouēbriū ſolēnit̄ celebrat̄
In eodē aūt loco q̄ddā memoria dignū ꝯtigiſ
ſe ꝑfert̄ miraclm̄. Ille eī mōs vndiq₃ occeāo cin-
git̄. Sȝ bis ī die michael iter p̄bēs ꝑplo apitur.
Cū ḡ copioſa t̄ba ad eccl̄iaȝ ꝑgeret ꝯtigit ⁊ q̄n
dā mulierē ḡuidā vicināq₃ ꝑtui ſecū ire. Et ecce
magno īpetu vnda redijt ⁊ oīs t̄ba tiore ꝯcuſſa
ad littꝰ fugit. ſola aūt mulier ꝑgnās fugē n̄ valu
it: ſ₃ a marinis fluctibꝫ capta fuit. At michael ar
changelꝰ mulierē illeſaȝ ſuauit. ita et q ī mediū
pelagi filiū ꝑturiuit. quē ī vlnis ſuſcipiēs lacta-
uit: ⁊ mari iteꝝ ſibi iter p̄bente leta exiuit. Ter-
cia apparitio ē q̄ rome tpe Gregorij pape legit̄
acciđiſſe. Nā dū idē greg. papa ꝓpt̄ peſtē ingui-
nariā letanias maiores iſtituiſſ₃: ⁊ deuote ꝓ ſalu
te ꝑpli exoraret: vidit ſ̄ caſtrū qˀd olim memoria
adriani dicebat̄ angelū dn̄i q gladiū cruētatuȝ
tergebat: ⁊ ī vaginā mittebat. Vn̄ ſcēs greg. in-
telligēs p̄ces a dn̄o exauditas eccl̄iam ī honorē
angeloꝝ ibidē ꝯſtruxit. Vn̄ ⁊ caſtrū illud vſq₃
nūc caſtꝝ ſcti angeli vocat̄. Hec aūt apparitō cū
illa q̄ ī mōte gargāo apparuit: ⁊ ſypōtīs victori
aȝ dedit. viij. ydꝰ may celebrat̄. Quarta appa
ritio ē q̄ ꝯſiſtit ī hierarchijs ipoꝝ āgeloꝝ. Nam
p̄mo hierarchia epiphania dr̄. i. ſuꝑior appitio
media dr̄ yꝑphāia. i. media apparitio. vltima di
citur yphania. i. inferior appitio. Et dicitur hie
rarchia a hierar qˀd ē ſacꝝ. ⁊ archos p̄nceps q̄ſi
ſacer p̄ncipatꝰ. q̄libȝ aūt hierarchia ꝯtīet tres or
dies. nā ſuꝑior ꝯtinet ſeraphin cherubin ⁊ thro
nos. Media ꝯtīet ſ̄m aſſignatiōȝ dyoniſij dn̄a-
tōes. ꝟtutes ⁊ ꝑtates. Vltima ꝯtinet ſ̄m aſſig-
tōȝ eiuſdē. p̄ncipatꝰ. archāgelos ⁊ angelos. Et
hoꝝ dn̄atio. ordinatio ⁊ diſpoſitio ꝑt videri ſi-
milit̄ ī terrenis ꝑtatibꝫ. Naȝ militoꝝ q ſunt ſub
vno rege. quidā oꝑant̄ imediate circa ꝑſonā re-
gis. ſic cubicularij ⁊ cōſiliarij ⁊ aſſeſſores. Siles
his ſūt ordies p̄me hierarchie. Quidā ꝟo h̄nt
officia ad regimē regni ī coī. n̄ deputati huic vel
illi ꝓuīcie: vt p̄ncipes militie ⁊ iudices curie. Si-
miles his ſūt ordines ſcd̄e hierarchie. Quidaȝ
ꝟo ꝑponūt̄ ad regimē alicꝰ ꝑtis r̄gni vt ꝑpoſiti
⁊ balliui ⁊ hm̄oī minores officiales. Et his ſiles
ſūt ordies t̄cie hierarchie. Tres igit̄ ordies p̄-
me hierarchie accipiūt̄ nō̄ē ſ̄ctuȝ deo aſſiſtūt ⁊ ad
ipm ꝯūtūt̄. ad h̄ t̄n tria neceſſaria ſūt. ſ. ſūma di-
lectō: ⁊ h̄ q̄ītū ad ordinē ſeraphi q̄ intꝑtant̄ ar-
dētes. Perfecta cognō: ⁊ h̄ q̄ītū ad cherubin.
q iterꝑtant̄ ꝑleitudo ſcie. ꝑpetua ꝯp̄hēſio ſiue
fruitō. ⁊ hoc q̄ītū ad thronos q intꝑtant̄ ſedes
q: ī eis ſedet deꝰ ⁊ q̄eſcit: diuȝ eos ī ſe q̄eſcē facit.
Tres aūt ordies medie hierarchie accipiunt̄
nō̄ē ſ̄ctū h̄nt ꝑeſſe ⁊ regē vniuſitatē hoīm ī cōmūi
Hoc aūt regimē ꝯſiſtit ī trib. Prio ī ꝑſidēdo ſi-
ue impando. ⁊ h̄ ꝑtinet ad ordinē dn̄atōnū ad
quē ſpectat alijs inferioribꝫ p̄eſſe ⁊ eos ī oībꝫ mi
ſterijs diuīs dirigē. ac eis oīa impare. qˀd īnuitur
zach. v. vbi vnꝰ angelꝰ alti dixit. curre ⁊ loq̄re ad
pueꝝ iſtū dicens ⁊c. Scd̄o impando ⁊ h̄ ꝑtinet
ad ordinē ꝟtutū: quibꝫ n̄ ē impoſſibile exeq̄ qˀd
impat̄. q: eis datū ē poſſe ſuꝑ omia difficilia ad
dīm ⁊ miſteriū ꝑtinetia: ⁊ iō attribuit̄ eis mira-
cula facē. Terciā ī arcēdo. vt. ſ. impediētia ⁊ feſti
nātia arceant̄. ⁊ h̄ ꝑtinet ad ordinē ꝑtatū q h̄nt
coercē ꝯrias ꝑtates qˀd ſignatum ē Thob. viij.
vbi dr̄ q raphael religauit demoniū ī deſ̄to ſu-
ꝑiori. Tres ꝟo ordies vltime hierarchie acci
piunt̄ ſ̄m qˀd h̄nt regimē det̄minatū ⁊ limitatuȝ
Quidā eīm coꝝ p̄ſunt vni ꝓuincie: hi ſūt de or-
dine p̄ncipatꝰ ſicut erat p̄nceps ꝑſaꝝ q p̄erat ꝑ
ſis de q̄ habet̄ dan̄. x. Quidā ꝟo deputati ſunt
ad regimen m̄ltitudis vtpote vniꝰ ciuitatis. ⁊ hi
dicunt̄ archangeli. Quidā ꝟo ad regimē ꝑſōe
ſingularis. ⁊ hi dicunt̄ angeli. ⁊ hi dicunt̄ mini-
ma nūciare. ex eo q coꝝ miſteriū ad vnū hoīem
limitat̄. Archāgeli ꝟo dicunt̄ maiora nūciare.
q: bonū vnꝰ m̄ltitudis dignius ē q̄₃ bonū vniꝰ
hominis. In aſſignatōe aūt ordinū p̄me hierar
chie Greg. ⁊ Bern. cum dyoniſio ꝯcordāt: q̄a
accipit̄ penes coꝝ fruitōem que ꝯſiſtit ī ferueti
dilectōne quo ad ſeraphin. ꝓfunda cognitōne
quo ad cherubin. ꝑpetua r̄tentōe quo ad thro-
nos. Sed in aſſignatōne medie ⁊ vltime in duo
bus ordinibus. ſ. principatu et virtute diſſentire
videntur. Gregorius eīm et Bernhardus aliaȝ
ꝯſideratōem habuerūt: ꝓut. ſ. media hierarchia
accipit̄ penes ꝑlatōem. Vltima penes miſtrati
onē. Prelatio aūt in angelis triplex ē. Preſunt
eīm angeli angelicis ſpiritibꝫ. ⁊ hi dominatōnes
dicunt̄. Preſunt eīm angeli bonis hominibꝫ. et
hi dicuntur principatus. preſunt demonibus. ⁊
hi dicuntur poteſtates. ⁊ ordo ⁊ gradus digni-
tatis in his patȝ. Miniſteriū autē triplex ē qˀd-
dā quod ꝯſiſtit in oꝑando. quoddam in docen-
do ⁊ in dicendo. aut maiora aut mīora. Primū
ē virtutū. ſecūdū archangeloꝝ. terciū angeloꝝ.
Quinta appitio ē de qua legitur in hiſtoria
triꝑtita. Nam iuxta cōſtantinopolim eſt quidā
locus vbi olim dea veſta colebatur. Sed nunc
eccl̄ia in honorem ſancti michaelis fabricata eſt
qui etiā locus michaeliū nūcupat̄. Cum igit̄ q̄n
dam nomine aquilinū ardētiſſima febris rube-
is coloribus mota comprehendiſſet. eſtuanti
poculum medici dederunt quod euomuit adeo

vt poſtmodū qcqd ꝯmedēt vl' bibēt euomebat
Dū aūt iā morti vicinꝰ eēt. ad locū hūc ſe duci fe
cit. credēs ſe illuc aut mori aut lāguore priuari.
Cui michael dixit. vt ꝯfectōeꝫ ſibi ex melle ⁊ vi
no ⁊ pipe facēt. Et oīa q̄ ꝯmedēt ibi ītigēt. ⁊ ſic
plenā ſāitatē rcipet. Qḋ cū feciſſꝫ. plene libatꝰ
ē. cū tn̄ ſm̄ medicie rōeꝫ ꝯ̄rium eē videāť calida
pocl'a colericł exhibē. Hꝰ i hyſtoria triptita.

Secundo dr̄ victoria

Mltiplex aūt victoria ipiꝰ archāgeli michael' ⁊
alioꝝ angeloꝝ īueiť. Pria ē quā archāgelꝰ mi
chael ꝑactis ſypōtanis h̄ mō pſtitit. Pꝰ aliqḋ
eī tp̄s ab īuēto loco neapolite adhuc gētiles ꝯ̄
ſypōtanos. ⁊ bn̄uētanos q̄ qnq̄gita milibꝫ a ſy
pōto diſtāt. ordiato exēcitu bellaē cepēt. Qui
de epi ꝯſilio triduanas īdutias petierūt. vt ieiu
nio triduano vacarēt ⁊ pronū ſuū michaelē i ſai
auxiliū iplorarēt. Tercia aūt nocte ſctus micha
el epō appet. p̄ces dic̄ exanditas. victoriā ꝓmit
tit affuturā. ⁊ q̄rta die hora iubꝫ hoſtibꝫ occur
rendū. Quibꝫ occurrētibꝫ mōs garganꝰ imēſo
tremore ꝯcutiť fulgura q̄ꝫ crebra volāt. ⁊ cali
go tenebroſa totū mōtł cacumē obduxit. ita vt
ſexigēti viri ḋ aduerſarijs tā ex ferro hoſtiuꝫ q̄ꝫ
ex ſagittł igneis interirēt. Reliq ꝓ ꝯ̄tute arch
angeli ꝯpata: idolatrie reliq̄rūt errorē. ⁊ ꝯ anno
colla xpiane fidei ſb̄miſerūt. Scd'a victoria
quā archāgelus michael obtinuit. qn̄ draconē
.i. luciferꝫ cū oībꝫ ſuis ſeq̄cibꝫ ḋ celo expulit. De
q̄ exponiť illḋ qḋ hr̄ i apocal'. xij. Factū ē ꝓliū
magnū i celo michael ⁊ angeli eiꝰ ꝓliabātur cuꝫ
dracone. ⁊ draco pugbat ⁊ angeli eꝰ ⁊ n̄ value
rūt. neq̄ꝫ locꝰ īuētꝰ ē ampliꝰ eoꝝ i celo. Cū ei lu
cifer dei eq̄litatē appetiſſꝫ. archāgelus michael
celeſtis exercitus ſignifer aduenies: ipm̄ luciferꝫ
cū ſuis ſeq̄cibꝫ ḋ celo expulit. ⁊ i hūc aerē caligi
noſū vſq̄ꝫ i diē iudicij retruſit. Nō ei ꝑmiſſū eſt
eis i celo hitare ſiue i ſupiore pte aeris. q2 locus
clarꝰ ⁊ amenꝰ ē: nec i terra nobiſcū ne nimis nos
īfeſtarēt. Sꝫ i aere inť celū ⁊ t'rā. vt dū ſupiꝰ reſpi
cerēt ⁊ gl'iaꝫ vidēt quā amiſerāt. inde dolorē ha
beāt. ⁊ dū iferꝰ ꝯſpiciūt ⁊ vidēt hoīes illuc aſcē
dere vn̄ ipi ceciderāt inḋ iuidia freq̄nť torq̄ntur.
Freq̄nť tn̄ ex diua diſpēſatōe ad nr̄m exercitiū
ad nos deſcēdūt. Vn̄ ſic aliq̄bꝫ viris ſctis mon
ſtratū ē freq̄nť circa nos volitāt ſic muſce. innu
merabiles eī ſt̄ ⁊ velut muſce totū aerē r̄pleue
rūt. Vn̄ dic̄ Haymo vt phi dixērt ⁊ doctores
nr̄i opinanť aer iſte ita plenꝰ ē demonibꝫ ⁊ mali
gnis ſpiritibꝫ. ſic radiꝰ ſol' minutiſſimis puluiſcu
lis. licꝫ aūt tot ſint. tn̄ iuxť ſniaꝫ origenis eoꝝ exer
citū minuimꝰ cū eos vincimꝰ. ita vt q̄ ab aliq̄ ſā
cto viro victꝰ fuerit: deinceps ille de vicio ḋ q̄ vi
ctꝰ ē ipm̄ n̄ valeat tētare. Tercia victoria eſt
quā angeli q̄tidie demoibꝫ obtinēt. dū ꝓ nob ꝯ̄
eos pugnātes ab eoꝝ tentatōe nos liberāt. tribꝫ
aūt modis ab ipoꝝ tētatōe nos liberāt. Primo
ꝑtatē demōis r̄frenādo. Apoc̄. xx. ḋ angelo qui
dmonē ligauit ⁊ i abyſſū miſit. ⁊ thob. viij. ḋ dy
abolo in deſrto ſupiori r̄ligato. Hꝰ ei r̄ligatō ni
hil aliud ē q̄ꝫ ꝑtatł eꝰ refrenatō. Scd'o cōcupi
ſcētiā r̄frigerādo qḋ ſignificatū ē geñ. xxxij. vbi
dr̄. ꝙ āgelꝰ tetigit neruū iacob ⁊ ſtati emarcuit.
Tercō memoriā dn̄ice paſſiōis nr̄is mētibꝫ im
ꝓmēdo. Hoc ſigtū ē apoca. vij. vbi dr̄. Nolite
nocē terre ⁊ mari nec arboribꝫ q̄uſq̄ꝫ ſignemꝰ ſ̄
uos dei i frōtibꝫ eoꝝ. Itē ezech. ix. Sig̃ thau in
frōtes viroꝝ gementiū. Thau ei l'ra ad modum
crucis ē fc̄ta. Et q̄ h̄ ſigtī ſr̄. n̄ timēt angelū per
cuſſorē. vn̄ ibidē dr̄. Sup quē videris thau nō
occidať. Q̄rta victoria ē quā archāgelꝰ mi
chael ḋ antixpo hiturꝰ ē. qn̄ ipm̄ occidet. Tunc
eī michael ꝑnceps magnꝰ (vt dr̄ dañ. xij.) ꝯſur
get ⁊ ꝓ electis tāq̄ꝫ adiutor ⁊ ꝓtector fortiť ſta
bit. Deinde antixp̄c (vt dic̄ glo. apoc̄. xiij. ſup il
lud. Vidi vnū ḋ capitibꝫ eꝰ occiſū ⁊c̄) Mortu
uꝫ ſe fingens ꝑ triduū latens. Poſtea appebit
dicēs ſe. ſuſcitatū arteq̄ꝫ magica ferētibꝫ eū de
monibꝫ i aera aſcēdet. ⁊ vniūſis mirātibꝫ adora
būt eū. Tādē i mōte oliueti aſcēdēs (vt dic̄ glo.
ſup illḋ. ij. theſſa. ij. quē dn̄s ih̄s interficiet ⁊c̄) dū
ſtabit i papiliōe ⁊ i ſolio ſuo ⁊ i illo loco ꝯ̄ quem
dn̄s aſcēdit. michael aduenīēs ipm̄ īterficiet. q̄
ḋ ꝓlio ⁊ victoria ītelligiť ſm̄ greg. illḋ qḋ dicitur
apoc̄. Factū ē ꝓliū i celo ⁊c̄. Illḋ ei ꝟbū ḋ tripli
ci ꝓlio michael' intelligiť. ſ. ḋ ꝓlio qḋ hūit cū luci
fero cū ipm̄ ḋ celo expulit. ⁊ ḋ ꝓlio qḋ cū demo
nibꝫ hꝫ nos īfeſtātibꝫ. ⁊ de iſto.

Tercio hec ſolēnitas

dr̄ dedicatio ex eo ꝙ hac die p̄dictū locū i mōte
gargano a ſe dedicatū fuiſſe michael archāgelꝰ
reuelauit. Reuerſi eñ ſypōtani a cede aduerſa
rioꝝ. ⁊ tāmagnifica potiti victoria. adhuc dubi
tare ceperūt. vtrū p̄dictū locū ingredi vl' dedica
re deberēt. Tc̄ ep̄s ſup his duxit papā pelagiū
ꝯſulēdū. q̄ r̄ndit dr̄. Si hō illā ecc̄iā dedicare de
bet: h̄ maxie die q̄ victoria data ē. fieri opteret.
Si ꝟo aliť ſc̄to michaeli placuerit. ab ipo ē ſu
per h̄ eꝰ req̄rēda volūtas. Inſtātibꝫ igiť papa et
epō cū ciuibꝫ triduano ieiunio michael i hac die
apparuit dr̄. Nō ē opꝰ vob quam ego edificaui
dedicare ecc̄iā. ipe ei q̄ ꝯdidi dedicaui. p̄cepitq̄ꝫ
vt die ſeq̄nti locū cū ꝑpl'o ingrediēs ipm̄ p̄cibuſ
freq̄ntarēt: ⁊ ſe ſpālē ſuū pronū ſentirent. dedit
q̄ꝫ eis predicte ꝯſecratōnis ſignum. vt. ſ. ab ori
ente ꝑ poſterulā aſcēderēt. ⁊ ibidē veſtigia hoīs

impꝛeſſa marmori īueniret. Mane igr̄ eps ⁊ vniū ſus ppl's ad locū venīūt. ⁊ itrogredietes criptaꝫ magnā ⁊ tria altaria īuenert. q̄ꝝ duo in auſtrali pte poſita erāt. terciū xpo ī orietali venerādū q̄ dez ⁊ rubeo pallio circūtectū. Celebrat̄ igr̄ ibidē miſſaꝝ ſolēnijs. cū ſacrā cōmunionem ſingli accepiſſet: oēs ad ꝓpria cū imēſo gaudio r̄diert. Epus aūt ibidē ſacerdotes ⁊ clericos delegauit q̄ iugit̄ diuinū officiū celebrarēt. In eadē ſpelūca aq̄ luci da ⁊ nimiū dulcis emanat q̄ p⁹ cōmunionē ppl's po tat̄ ⁊ diūſe egritudies ſanāt̄. Tūc ſūm⁹ pontifex his auditis. hūc diē ī honore ſcti michael̄ ⁊ om niū btoꝝ ſpirituū p totū orbē vniuerſal̄r ſtatu it celebrādū.

Quarto hec ſolēnitas

dr̄ mēoria ſcti michael̄. ī q̄ tn̄ ſolēnitate oīm an gelorꝫ mēoriā agim⁹. ⁊ oēs general̄r honoram⁹ Decz nāq̄ꝫ nos eiſdē laudē ⁊ honorē īpēdē mltiplici rōne. Ipi eī ſūt cuſtodes nr̄i. miſtratores nr̄i. fres ⁊ ɔciues nr̄i. aiaꝝ nr̄aꝝ portatores ī celū. oronū nr̄aꝝ apd̄ deū r̄pn̄tatores. r̄gl̄ eī ni nobiliſſimi milites ⁊ t̄bulatoꝝ ɔſolatores. Primo igr̄ debem⁹ eos honorāe. q̄r ſūt cuſtodes nr̄i. Cuilibꝫ eī hoī dāt̄ duo āgli. Vn⁹ mal⁹ ad exercitiuꝫ. Ali⁹ bon⁹ ad cuſtodiēdū. Cuſtodia eī boni āgeli deputat̄ hoī ⁊ ī natiuitate ī vtero ⁊ ſtatim p⁹ natiuitatē ex vtēo ⁊ ſp̄ ē cū ipo iā adulto. In h̄ eī triplici ſtatu neceſſaria ē hoī cuſtodia āgelica. Nā dū puul⁹ ē adhuc ī vtēo: pt̄ interimi ⁊ dānari. Dū ē ex vteꝝ ān adultā etatē pt̄ a baptiſmate ipediri. Dū ē ī adulta etate pt̄ ad diuerſa pcc̄a ptrahi. Dyabol⁹ eī ī hoie adulto rōeꝫ ſeducit p aſtucias. volūtatē allicit p blādicias. virtutē oppmit p violētiā. iō neceſſe fuit vt bonus angel⁹ eidē ad cuſtodiā deputet̄. vt hoīeꝫ erudiat ⁊ dirigat ɔ̄ fallaciā. exhortet̄ ⁊ icitet ad bonū ɔ̄ blādicias. ⁊ defēdat ab oppſſiōe ɔ̄ violētiā.

Effect⁹ aūt āgelice cuſtodie in hoīe q̄drupl̄r aſſignari pt̄. Pri⁹ ē vt ꝓficiat aīa ī bonū grē: ⁊ h̄ fac̄ āgel⁹ ī aīa t̄bꝫ mōis. Pꝛio oē īpedimtuꝫ ad bonū r̄monēdo. Hoc ſigtū ē exo. xij. vbi āgelꝰ pcuſſit pmogeita egipti. Scd̄o pigriciā excitādo. qd̄ ſigtū ē zach. iiij. vbi dr̄ āgel⁹ dn̄i excitauit me q̄ hoīeꝫ q̄ excitat̄ a ſōno. Tercio ī via penitētie ducēdo ⁊ r̄ducēdo. qd̄ ſignificatū ē ī thob. v. ī āgl'o q̄ eū duxit ⁊ r̄duxit. Scd̄s ē vt n̄ cadat ī malū culpe. ⁊ h̄ fac̄ āgel⁹ t̄bꝫ mōis. Pꝛio īpediēdo pcc̄m futuꝝ ne fiat. Hoc ſigtū ē Nume. xxij. ī balaaꝫ q̄ ad maledicēdū iſrl̄ pgens. ab āgelo ipedit⁹ ē. Scd̄o icrepādo pteritūꝫ: vt ab eo q̄s r̄cedat. h̄ ſigtū ē Iud. ij. vbi cū āgl's filios iſrl̄ d̄ puaricatōe icrepaſſꝫ. ipi eleuauert vocē ⁊ fleuert. Tercō violētiā īferēdo. vt a r̄ n̄tī eripiat

Hoc ſigtū ē ī violēta eductōe loth ⁊ vxorꝫ d̄ ſodomis. ī. d̄ pcc̄i ɔſuetudie. Terci⁹ effect⁹ ē ſi cadat q̄ poſtmodū r̄ſurgat. ⁊ h̄ fac̄ āgel⁹ tribus mōis. Pꝛio mouēdo ad ɔtritōeꝫ. Hoc ſigtū ē thob. xj. vbi ad documtū āgli d̄ felle p qd̄ itelligit̄ ɔtritō liniuit pr̄i ocl'os. ī. cordis. Scd̄o purgādo labia ad ɔfeſſiōeꝫ. qd̄ ſigt̄ yſa. vj. vbi p āgelū labia yſaie purgāt̄. Tercō gaudēdo ad ſatiſfactōeꝫ. Lu. xv. dr̄ q̄ mai⁹ gaudiū ē ī celo ſup vno pcc̄ore pniāꝫ agēte. q̄ꝫ ſup nonagītanouē iuſtꝫ. Qrt⁹ effect⁹ ē ne totiēs vl̄ ī tot mala cadat. q̄tiēs vl̄ ad q̄t dyabol⁹ icitat. ⁊ h̄ fac̄ tribuſ mōis. ſ. ptātē demōis r̄frenādo. ɔcupiſcētiā debilitādo ⁊ memoriaꝫ paſſiōis dn̄ice nr̄is mētibꝫ impmēdo. d̄ q̄bꝫ ſup dictū ē.

Secūdo debem⁹ eos

honorare q̄r ſūt miſtratores nr̄i. oēs eīn (ſic dr̄ heb. j.) ſūt admiſtratorij ſpūs. Oēs eīn ꝓpt̄ nos mittūt̄. q̄r ſupiores ad medios. medij ad īfimos īfimi mittūt̄ ad nos. Hec aūt miſſio competit bonitati diuine. In h̄ eī maīfeſtat̄ diua boītas q̄ntū nr̄aꝫ ſaluteꝫ diligat. dū nobiliſſimos ſpūs q̄ eī intima caritate iūgūt̄. dirigit ⁊ trāſmittit ad ꝓcurādū ſalutē nr̄aꝫ. Scd̄o caritati āgelice. cū eī caritatꝫ ardētꝫ ſit maxie deſiderare alioruꝫ ſalutē. ob quā et̄ dixit yſa. Ecce ego dn̄e. mitte me. ⁊ āgli pn̄t nos iuuare ꝓ eo q̄ vidēt nos ſuo auxilio idigē: ⁊ malos āgelos nos ipugnē. Iō q̄ ad nos mittant̄ lex exigit āglice caritatꝫ. Tercō hūane idigētie. mittūt̄ eī ad iflāmādū affectum ad amorē. Vn̄ ī figurā h⁹ legūt̄ miſſi fuiſſe ī curru igneo. Scd̄o ad illumiandū itellectū ad ɔgnitōeꝫ. Hoc ſigtū ē apoc. x. ī āgelo q̄ hēbat librū aptū ī manu ſua. Tercō ad corroborādū ī nobꝫ oē ipfectū vſq̄ ī finē. Hoc ſigtū ē. iij. reg. xix. vbi āgel⁹ portauit helie panē ſubcinericiū ⁊ vas aq̄ ⁊ ɔmedit ⁊ āmbulauit ī fortitudie cibi illi⁹ vſq̄ꝫ ad mōtē dei oreb.

Tercio honorādi ſunt

quia ipſi ſunt fratres ⁊ ɔciues noſtri. Oēs eīn electi aſſumūtur ad ordies angeloꝝ. q̄dā ad ſuperiores. q̄dā ad īferiores. q̄dā ad medios ꝓ diuerſitate ſuoꝝ meritoꝝ. Licꝫ bt̄a v̄go ſup oēs ſit. qd̄ b. gre. ī omel̄. inſinuare videt̄. Naꝫ vt ait ſunt nōnulli q̄ pua capiūt. h̄ tn̄ h̄ annūciare fr̄ibꝫ n̄ deſiſtūt. iſti ī angeloꝝ numeꝝ currūt. Et ſūt q̄ ſecretoꝝ celeſtiū ſūma ⁊ cape pualēt ⁊ nūciaē hi cū archangelis. Et ſunt q̄ mira faciunt ſig et valent opantur. ⁊ hi cuꝫ virtutibꝫ. Et ſunt q̄ malignos ſpūs virtute oronis ⁊ vi accepte ptātis fugant. ⁊ hi cū ptātibꝫ. Et ſunt qui acceptis v̄tutibꝫ electoruꝫ merita trāſcendunt. ⁊ electis

frib⁹ ꝑncipant᷑. ⁊ hi cū ꝑncipatib⁹ meritū ſortiū tur. Et ſt̄ q̇ ſic ı̄ ſemetipis oib⁹ vicijs dn̄ant᷑. vt ip̄o iure m̄dicie dij int᷑ hoīes vocātur. Unde ad moyſē dr̄. Ecce ꝯſtitui te deū pharaonis. ⁊ hi cū dn̄atōib⁹. Et ſt̄ ı̄ q̇b⁹ velut ı̄ throno ſuo dominꝰ ꝑſidēs alioꝝ fc̄ta examiat. ꝑ q̄s dn̄ ſc̄tā ecclēſia r̄git᷑ pleriq̄ꝫ ꝯ̄ ſuis q̇buſdā ifirmis actib⁹ oēs electi iudicāt᷑. ⁊ hi cū thronis. Et ſt̄ q̇daꝫ q̇ ꝓximi caritate ap̄liꝰ ceteris pleni ſt̄. ⁊ hi merito rū ſuoꝝ ſorte int᷑ cherubin numeꝝ acceꝑīt. q̄ꝛ cherubin plenitudo ſcīe dr̄. ⁊ iuxt̄ paulū plenitudo legꝭ ē caritas. Et ſt̄ q̇ ſupne ꝯtēplatōis amore accēſi. ı̄ ſolo ꝯditoris ſui deſiderio anhelāt: nihil iā ı̄ h̄ m̄do cupiūt ſolo et̄nitatꝭ amore paſcūtur. terrēa q̄q̄ꝫ abijciūt. cūcta t̄palia mēte trāſcēdūt. amāt ⁊ ardēt atq̄ꝫ ip̄o ſuo ardore r̄qeſcunt amādo ardēt. loq̄ndo accēdūt. ⁊ q̄ſcūq̄ꝫ v̄bo tāgūt. ardē ꝓtinꝰ ı̄ dī amore faciūt. q̇ iſti niſi int᷑ ſeraphi numeꝝ ſortē ſue vo̅tōis acceꝑīt. h̄ gre.

Quarto honorādi ſūt

q̄ꝛ ip̄i ſt̄ aīaꝝ nr̄aꝝ ı̄ celū portatores. ⁊ h̄ faciunt triplici mō. Pr̄io viaꝫ ꝑꝑando. Mal. iij. Ecce ego mitto angelū meū q̇ ꝑꝑabit viā an̄ faciē meaꝫ. Sc̄do ꝑ viā ꝑꝑatā ı̄ celū baiulādo. Exo. xxiij. Ecce ego mitto angelū q̇ te cuſtodiet ı̄ via et introducat ı̄ t̄rā quā ꝓmiſi pr̄ib⁹ tuis. Tercō in celo collocādo. Luc. xvj. Factū ē dū moret᷑ mēdicꝰ ⁊ portaret᷑ ab āgelꝭ ı̄ ſinū abrahe.

Quinto q̄ꝛ ipſi ſūt ora

tionū nr̄aꝝ an̄ deū rep̄ntatores. Ip̄i nāq̄ꝫ ꝑmo ōroes nr̄as dō r̄p̄ntāt. Thob. xij. qn̄ orabas cū lacrimis ⁊ ſepeliebas mortuos. ego obtuli ōronē tuā dn̄o. Sc̄do ibidē ꝓ nob allegāt. iob. xxxiij. Si fuerit ꝓ eo āgelꝰ loquēs vnuꝫ ꝯ̄ ſilib⁹ vt ānūciet hoīs eq̇tatē miſerebit᷑ eꝰ ⁊c. Itē zach. j. ⁊ r̄n̄dit angelꝰ dn̄i ⁊ dixit. dn̄e exercituū vſq̄ꝫ q̄ n̄ miſereberꝭ ir̄lm ⁊ vrbiū iuda q̇b⁹ iratꝰ es: Iſte iā ſeptuageſimꝰ ānꝰ ē. Tercō dī ſn̄iaꝫ nob renūciāt. Dan̄. ix. vbi dr̄. ꝙ gabriel ad cū volās dixit ab exordio p̄cū tuaꝝ egreſſꝰ ē ſ̄mo. glo. ſn̄ia a dō. ⁊ ſeq̇t᷑. Ego aūt veni vt indicarē tibi. q̄ꝛ vir deſiderioꝝ es. De his trib⁹ dic̄ bern̄. ſuꝑ cā. Diſcurrit āgelꝰ mediꝰ int᷑ dilectū ⁊ dilectā vota offerēs. r̄ferēs dona. excitat iſtā. placat illū.

Sexto honorādi ſunt

q̄ꝛ ip̄i ſt̄ regꝭ et̄ni nobiliſſimi milites ſ̄m ꝙ dicit᷑ iob. xxv. Nūq̇d ē nūerꝰ militū eꝰ: Sic aūt videꝰ ı̄ militib⁹ alic̄ r̄gꝭ. ꝙ q̇dā eoꝝ ſp̄ ı̄ aula r̄gia ꝯmorāt᷑: ⁊ r̄gē aſſociāt. ⁊ ad eiꝰ honorē ⁊ ſolaciū regi cātāt. q̇dā aūt ciuitates ⁊ caſtella r̄gni cuſtodiūt q̇dā v̄o r̄gꝭ inimicos expugnāt. Ita ⁊ hoꝝ militū xp̄i. q̇dā ı̄ aula r̄gia. ſ. ı̄ celo empirreo ſp̄ r̄gē regū aſſociāt: ⁊ ad eꝰ honorē cātica leticie ⁊ glie ſēper cātāt dī. Sc̄s ſc̄s ſc̄s. Iſa. vj. Iteꝫ bn̄dictio ⁊ claritas ⁊ ſap̄ia ⁊ gr̄aꝝ actō. honor ⁊ v̄tꝰ ⁊ fortitudo dō nr̄o ı̄ ſecl̄a ſecl̄oꝝ amē. Apoc. vij. Alij aūt cuſtodiūt ciuitates ſburbanas ⁊ villas ⁊ caſtra. Illi. ſ. q̇ nob ad cuſtodiā ſt̄ deputati. cuſtodiētes ſtatū v̄gim. ꝯtinētiuꝫ. ꝯiugatoꝝ ⁊ caſtra r̄ligionū. yſa. lxij. Suꝑ muros tuos ir̄lm cōſtitui cuſtodes ⁊c. Alij v̄o dī inimicos. i. demones expugnāt. Apoc. xij. Factū ē p̄liūm ı̄ celo. i. ſ̄m vnā expoſitōeꝫ ı̄ eccl̄ia militanti. Michael ⁊ angeli eꝰ p̄liabātur cū dracone.

Septimo ⁊ vltı̄o ho

norādi ſt̄. q̄ꝛ ip̄i ſt̄ tribulatoꝝ ꝯſolatores. zach. j. āgelꝰ q̇ loq̄bat᷑ ı̄ me v̄ba bona ⁊ cōſolatoria. Itē thob. v. forti aīo eſto. Et h̄ faciūt trib⁹ mōiſ. Pr̄io ꝯfortādo ⁊ roborādo. Dan̄. x. vbi cū daniel corruiſſꝫ. tetigit eū āgelꝰ dī. Noli timē. pax tibi. ꝯfortar̄e ⁊ eſto robuſtꝰ. Sc̄do ab ip̄atia cōp̄ſcādo. p̄s. āgelꝭ ſuis mādauit ꝯ̄ te. vt cuſtodiāt te ı̄ oib⁹ vijs tuis. In maib⁹ portabunt te: ne forte offēdas ad lapidē pedē tuū ⁊c. Tercō ip̄aꝫ t̄bulatōeꝫ r̄frigerādo ⁊ minuēdo. ⁊ h̄ ē ſigtū Dan̄. iij. Ubi āgelꝰ dn̄i cū trib⁹ pueris ı̄ fornacē deſcēdit ⁊ fec̄ mediū fornacꝭ q̄ſi roris vētū flātē.

Jeronimꝰ dicitur

a hiera qd̄ ē ſacꝝ. ⁊ nemꝰ q̄ſi ſacꝝ nemꝰ. Ul̄ noma qd̄ ē lex. vn̄ dr̄ ı̄ legenda ſua ꝙ hieroniꝰ ıt̄ꝑtat᷑ ſacra lex. Fuit ei ſc̄s. i. firmꝰ vl̄ m̄ds. vl̄ ſāguie tīctꝰ. vl̄ vſui ſacro deputatus ſic̄ vaſa tēpli dicebāt᷑ ſc̄ta. q̄ꝛ ſacro vſui deputata. Fuit ei ſc̄s. i. firmꝰ ı̄ bono oꝑe ꝓpt᷑ ꝑſeuerantie lōganitatē. Et m̄ds ı̄ mēte ꝑ puritatē. ⁊ ſanguie tīctꝰ ꝑ dn̄ice paſſiōis meditatōeꝫ. Sacro vſui ꝯputatꝰ ꝑ ſcp̄t᷑e ſacre expoſitōꝫ ⁊ ıt̄ꝑtatōnē. Dr̄ ⁊ nemꝰ a nēore vbi aliq̄n̄ ꝯuſatus fuit. ⁊ lex ꝓpt᷑ r̄gl̄arē diſciplinā quā mōchos ſuos docuit. l̄ q̄ꝛ ſacrā legē expoſuit ⁊ ıt̄ꝑtatꝰ fuit. Hieroniꝰ et̄ ıt̄ꝑtat᷑ viſio pulcritudīs l̄ diudicās locutōes. Eſt aūt m̄ltiplex pulcritudo. Pr̄ia ē ſpiritualꝭ q̄ ē ı̄ aīa. ſc̄da moralꝭ q̄ conſiſtit ı̄ hōeſtate moꝝ. Tercia ītellectualꝭ q̄ ē pulcritudo āgelica. q̄rta ſupſbſtātialꝭ q̄ ē dīna. q̄nta celeſtꝭ q̄ ē ſc̄torū ı̄ pr̄ia. Hāc q̄ntuplicē pulcritudīeꝫ hiēoniꝰ ı̄ ſe vidit ⁊ hūit. Nā hūit ſp̄ualē ı̄ v̄tutū varietate. moralē ı̄ vite honeſtate. ītellectualē ı̄ excellēti puritate. ſupſbſtātialē ı̄ ardēti caritate. celeſtē ı̄ et̄na vl̄ excellēti claritate. Diudicauit et̄ locutōes ſiue v̄ba tā ſua q̄ꝫ alioꝝ. ſua examinate ꝓferēdo. alioꝝ vera ꝯfirmādo. falſa ꝯfutādo. dubia v̄o exponēdo.

Jeronimꝰ euſe

by viri nobiľ filiꝰ ab oppido ſtridõis
qđ dalmacie ⁊ panõie ꝯfinia tȝ. exti-
tit oꝛiūdꝰ. Hic adhuc iuuenis. romā adijt. ⁊ lr̃is
grecꝭ ⁊ latis ⁊ hebꝛaicis plene eruditꝰ ē. In ar-
te grāmatica donatū hūit ꝑceptoꝛē. In rhetori-
ca aũt victoꝛinū oꝛatoꝛē. In ſcpturꝭ aũt diuis ex-
ercitabať die ac nocte. ⁊ ide hauſit auide qđ pᵒ
modū effudit abūde. Quodā ꝟo tpe (ſicit ipe
i epľa ad euſtochiū ꝑhibȝ) cū đ die tulliū ⁊ noc
te platonē auiđ legēt eoꝙ ſmo icultꝰ ſibi i libriſ
ꝓphicꝭ ñ placēt. circa mediā q̃dragesimā tā ſbi-
ta ⁊ ardēti febꝛe coꝛripiť. vt toto frigeſcēte iam
coꝛpe: vitaľ caloꝛ i ſolo pectoꝛē palpitaret. Dū
ẜ exeq̃e fierꝭ parēť. ſbito ad tribunal iudicꝭ ťbiť
⁊ interrogatꝰ cꝰ ꝯditõis eēt: xp̄ianū ſe eē libē ꝓfi-
teť. Ad quē iudex. Mētirꝭ iq̃t ciceronianꝰ es ñ
xp̄ianꝰ. vbi ē ei theȝaurꝰ tuꝰ ibi ē coꝛ tuum. At
hiēo. obmutuit: ⁊ ꝯtīuo ipȝ iudex duriſſie cedi
iuſſit. Tūc exclamauit ⁊ dixit. Miſerere mei dñe
miſere mei. Tūc q̃ aſtabāt ꝑcabāť vt veniā ťbuēt
adoleſcēti. Ipe ei iuraē cepit ac dicē. Dñe ſi vn
q̃ȝ habuēo codices ſecľares. ſi legēo: te negabo.
In h̃ igiť iuramēti ꝟba dimiſſꝰ ſbito reuiuiſcit.
Tūc lacris totū ſe iueit ꝑfuſū: ⁊ ex ꝟberibꝫ q̃ āte
tribunal ſuſcepat. ſcapľas t'ribilr̃ ſpꝑit liuiētes.
Tāto aũt ſtudio libros diuos legit extūc q̃nto li-
bꝛos gētiliū vnq̃ȝ legēat. Dū aũt eēt ānoꝝ. xxix.
i rõna eccľia cardinaľ pſbꝛ oꝛdiatꝰ ē. Moꝛtuo aũt
libēio ꝑpa. hiero. dignꝰ ſūmo ſacerdotio ab oī-
bꝫ acclamať. Sȝ dū q̃rūdā clicoꝝ ⁊ mōchoꝝ la
ſciuiā icreparȝ. illi nimiū idigñti ei iſidias pauerāt
Sȝ ⁊ ꝑ veſtē mľiebꝛē (vt ait ioh̃. beleth) ab eis
turpiť ē deriſꝰ. Nā cū hiēo. ad matutīas ſolito
moꝛe ſurgēt. veſtē mľierꝭ quā emuli iux̃ lectū po
ſuerāt ſpꝑit. ſuāq̃ȝ eē credēs iduit. ⁊ i eccľiā ſic ꝓ
ceſſit. Hoc aũt emuli faciebāt vt mľierē hꝛe i tha
lamo credēť. Qđ ille vidēs tāte eoꝝ veſaie locū
dedit. ⁊ ad greg. naȝāȝenū ꝯſtātiopolitane vrb
ep̄m ꝑueit. Poſtq̃ȝ aũt ab ipo ſacras lr̃as didi-
cit: i hēmū ꝓpēauit vbi ꝗ ꝓ xp̄o q̃nta ſuſtiuēit. ipe
ad euſtochiū narrat di. Quotiēs i hēmo ꝯſtitu
tꝰ: ⁊ illa vaſta ſolitudine. q̄ exuſta ſolis ardoꝛibꝫ
hoꝛridū mōchis ꝑſtabat hitaclm. putaui me ro
manis đlicijs intēē. Hoꝛrebāt ſacco mēbra de
foꝛmia. ſq̃lida cutis ſitū ethiopice carnis addu-
xerat. q̃tidie lacr̃ie q̃tidie gemitꝰ ⁊ ſi q̃n ſpugn̄tē
ſõnꝰ iminēs oppſſiſſȝ: vn̄ hūo nuda vix oſſa he
rētia collidebāt. De cibis ⁊ potu taceo. cū eťlā-
guētes aq̃ frigida vtanť ⁊ coctū aliq̃d accepiſſe
luxuria ſit. ⁊ tn̄ ſcoꝛpionū tm̄ ſociꝰ ⁊ feraꝝ. ſepe
choꝛꝭ interā puellaꝝ ⁊ i frigido coꝛpe ⁊ carne ꝑ
moꝛtua. ſola libidinū icēdia pullulabant. Itaq̃ȝ
ꝯtīuo flebā: ⁊ ſpugn̄tē carnē edomabā icēdia ſb

igebā. Diē crebꝛo ꝯiūxi cū nocte: nec pᵒa pecto
ris ceſſabā ꝟberibꝫ q̃ȝ a dño trāq̃llitas rđderet
Ipaȝ q̃ȝ cellulā meā q̃ſi cogitatõnū ꝯſciam pti-
meſcebā. ⁊ m irat ⁊ rigidꝰ ſolꝰ deſta penetbaȝ
⁊ (vt m teſtꝭ ē dñs) pᵒ mľtas lacrīas ⁊ nūq̃ȝ vi
debar m intēē agmibꝫ āgľoꝝ. Per q̃dnēniū ibi
dē pnīaȝ ſic ꝑactaȝ ad bethleē oppidū ſmeauit
vbi ꝓrudēs aīal ad ꝑſepe dñi ſeſe obtulit ꝑmā-
ſuꝝ. Bibliothecā aũt ſuā quaȝ ſūmo ſtudio ſibi
ꝯdidēat clauſā. alioſq̃ȝ libros iteꝝ ſlegēs diē ie
iunijs ducebat. ad vēſꝑū mľtos ibidē diſciplos
coadunās. i ſcto ꝓpoſito ⁊ trāſlatõe ſcpťarum
lv. ānis ⁊. vj. menſibꝫ đſudauit ⁊ vſ ad finē vi-
te ꝟgo ꝑmāſit. Licȝ aũt i hac legēda dicať ꝙ ſꝑ
ꝟgo fueit. ipe tn̄ đ ſe ita ſcribit ad pāmachium
Uirginitatē i celo ꝑfēo ñ q̃ꝛ hēo. ſ q̃ꝛ magꝭ miroꝛ
ꝙ ñ hēo. Tāta deiq̃ȝ laſſitudie fatigatꝰ ē vt i ſē-
tu ſuo iacēs. funicľo ad tꝛbē ſuſpēſo. ſupis mani
bꝫ ſe leuaēt. vt. ſ. officiū mōſtēij ꝓut poteat exhi
bēt. Quadā ꝟo die aduespaſcēte cū hiēo. cū
fribꝫ ad ſacrā lectõeȝ audiēdū ſedēt. ſbito leo q̃-
dā claudicās mōſteriū igreſſꝰ ē. Quo viſo cū ce
tēi fres fugēnt: hiēo. ei q̃ſi hoſpiti obuiauit. Leo
igiť dū pedē ſibi leſū oñderȝ. vōtꝭ fribꝫ pedē ſibi
ꝑcepit ablui: ⁊ diligēť eꝰ plagā iq̃ri. Qđ cū fa-
ctū fuiſſȝ iuenerūt leōis plātā a ſētibꝫ vulnēataȝ
Adhibita igiť diligēti cura. leo ꝯualuit. ⁊ oī fēitate
đpoſita. iť eos q̃ſi domeſticū aīal hitauit. Tūc hiēo.
vidēs ꝙ ñ tā ꝓ ſaītate ſui pedis. q̃ȝ ꝓ eoꝝ vtili-
tate dñs leonē miſiſſȝ: đ frm̄ ꝯcilio eidē h̃ iuūxit
officiū. vt aȝinū quē hēbāt q̃ ligna đ nēoꝛe defē
bat. ipe leo ad paſcua ducēt. ⁊ ductū ibidem cu
ſtodirȝ. Qđ factū ē. Nā iūcta leõi aȝi cura. mo
re paſtorꝭ iduſtrij eūdo ad paſtū: ſociꝰ icēſāť iti-
nerꝭ rure paſcēdo vnāq̃ȝ đfēſoꝛ tutiſſiꝰ erat. vc
ſūtū vt ſe cibaēt ⁊ aȝiꝰ ſolitū ꝑficēt opꝰ ꝯſuetis
ſꝑ horꝭ cū eo domū ſdibat. Quadā igiť vice pa-
ſcēte aȝio ⁊ leõe g̃uiť ſopoꝛato. mēcatoꝛes cū ca
melꝭ iđ trāſeūtes aȝinū ſolū viderūt. ⁊ eū q̃ſciti ra
puerūt. Expgefactꝰ itaq̃ȝ leo cū ſociū ñ ineirȝ. ru
giēdo huc illucq̃ȝ ibat. Quē tā dē ñ inueniēs: ad
poꝛtas mōſtēij triſtis adijt. ⁊ itꝰ vt ſolitꝰ erat ꝑ ve
recūdia igredi ñ ꝑſūpſit. Et vidētes fres ꝙ tar-
diꝰ ſolito moꝛe ⁊ ſine aȝio veiſſȝ. putauerūt ꝙ fāe
ꝯpulſꝰ aȝinū ꝯmediſſȝ. nolētes ei ānonā tꝛbuē ꝯ-
ſuetā: dicebāt. vađ ⁊ rliq̃m ptē aſelli q̃ tibi rmā-
ſit māde ⁊ tuā igluuiē rple. Heſitātes tn̄. vtꝝ h̃
malū ꝑpetiſſȝ. exierūt ad paſcua ſi foꝛte aliquod
moꝛtꝭ idiciū ineirēt. ⁊ nihil iuēiētes rūſi. h̃ hie-
ro. rtulerūt. Tūc mōitꝭ eꝰ officiū aȝi. leõi iiūgūt et
ligna cedētes: leõi iponūt. Qđ cū leo patiēť fer
ret. q̃dā die expleto ope. ad agꝝ rdijt. hac illac-
q̃ȝ diſcurrit ſcire deſiderans quid đ ſuo fuiſſȝ ſo
cio factum. Et ecce plures vidit alonge negoci
atoꝛes cū onuſtis camelis. etiam ꝑcedēte aȝino

vẽiẽtes. mos eĩ illi r̃gioĩ ẽ. vt qñ cũ camelꝭ lõgiꝰ ꝑ-diũẗ. cameli vt directiꝰ vadãt ꝓcedẽtẽ: ⁊ collo funiculũ geſtãtẽ azinũ ſbſeqñt. Recognito igitur leo azino cũ igẽti rugitu ſup eos irruit. ⁊ oẽs homies ĩ fugã ꝯũtit. Et leo t̃ribilr̃ rugiẽs percutiebat cauda fortiẗ t̃rã. ꝑt̃ritoſqꝫ camelos (ſic erãt onuſti) añ ſe ad cellã ire coegit. Qḋ cũ frẽs vidiſſẽt ⁊ hieronimo nũciaſſẽt: ille ait. Hoſpitibꝫ nr̃is frẽs kariſſimi pedes abluite. eſcas ꝓbete: ⁊ ſup h̃ volũtatẽ dñi expectate. Tũc leo ꝑ mõſteriũ cepit (vt ſolebat) letꝰ diſcurrẽ. ſinglorũ frm̃ veſtigijs ſe ꝓſternẽs ⁊ qͥ d̃ ꝑpetr̃ta quã ñ fecẽat culpa cauda alludẽs veniã poſtlabat. Hieronimꝰ aẗ futuroꝝ p̃ſciꝰ ait frĩbꝫ. Ite frẽs ⁊ venientibꝫ hoſpitibꝫ neceſſaria ꝑpate. Adhuc eo loquẽte nũciꝰ ad eũ veit ãnũciãs añ fores hoſpites adeſſe q̇ abbatẽ vellẽt vidẽ. Ad q̃s cũ ille iuiſſꝫ: ꝓtinꝰ illi eꝰ pedibꝫ ꝓuoluũẗ. ꝓ culpa veniã poſtulãtes. Quos ille benigne eleuans. p̃cepit vt ſua r̃cipent. ⁊ aliena ñ vſurparẽt. Rogabant igĩ illi btm̃ hieronimũ. vt medietatẽ olei ꝓ bñdictõne accipiat. q̇bꝫ vir aſſenſit: tãdẽ coactꝰ ſuſcipi iubet. Promiſerẽt aẗ ſe ãnuatĩ eãdẽ olei mẽſuram frĩbꝫ ipis daturos. ⁊ a ſuis dari hẽdibꝫ p̃ceperũt. Cũ aũt olĩ ĩ eccĩa vnꝰ q̇lqꝫ canẽt qḋ volebat theodoꝛꝰ iꝑatoꝛ damaſũ ꝑpã rogauit vt alicui viro docto officiũ eccĩaſticũ ꝯmitteret oꝛdiandũ. Ipe igĩ ſciẽs hieronimũ ĩ ligua latia. greca ⁊ hebꝛaica ꝑfectũ. ⁊ ĩ oĩ ſapia ſũmũ. eidẽ officiũ p̃dictũ ꝯmiſit. Hieronimꝰ igĩ pſalteriũ ꝑ ferias diuiſit. ⁊ vnicuiqꝫ ferie nocturnũ ꝓpriũ aſſignauit. ac gl̃ia pãi ĩ fine cuiuſlibꝫ pſalmi dicẽdum iſtituit. Deinde epl̃as ⁊ euãgelia ꝑ ãni circulũ decãtandas ceteraqꝫ ad officiũ ꝑtinẽtia p̃ter cãtũ rõnabilr̃ oꝛdiauit. Miſitqꝫ illḋ d̃ bethleẽ ad ſũmum põtificẽ. ⁊ ab eo ⁊ cardialibꝫ fuit valde approbatũ: ⁊ ꝑpetuo autẽticatũ. Poꝰ h̃ aẗ ĩ oꝛe ſpelũce vbi dñs iacuit monumẽtũ ſibi ꝯſtruxit. vbi expletꝭ. xcviij. ãnis ⁊ ſex mẽſibꝫ ſepultꝰ eſt.

In q̃nta reuẽntia eũ auguſtinꝰ habuerit: ptꝫ ꝑ epl̃as q̃s ſibi miſit. ĩ q̃ꝝ vna ei tali mõ ſcripſit. Dño dilectiſſimo ⁊ cultu ſinceriſſimo caritatis obſuãdo atꝫ ãplectẽdo hieronimo auguſtinus ⁊c. Alibi q̃ꝫ d̃ eo ſic ſcꝑſit. Scẽs hieronimꝰ ꝑſbiẗ. greco. latio ⁊ hebꝛeo eloq̇o eruditꝰ: ĩ locis ſcĩs atꝫ ĩ lr̃is ſacris vſqꝫ ad decrepitã vixit etatẽ: cꝰ nobilitas eloquij ab oꝛiẽte ĩ occidẽtẽ inſtar ſolꝭ lãpas r̃ſplẽduit. Btũs aẗ ꝓſper ĩ ſuis cronicis d̃ eo ſic ait. Hieronimꝰ p̃ſbiẗ ĩ bethleẽ toto iã mũdo clarꝰ hitabat: egregio ingenio ⁊ ſtudio vniuerſe eccĩe ſuiẽs. Ipe q̃ꝫ d̃ ſe ſic ait ad ambigẽſẽ. Nihil a puericia ita vitaẽ conatꝰ ſũ. vt animũ tumẽtẽ ⁊ erectã ceruicẽ. dĩ ꝯ ſe odiũ ꝓuõcarẽ. Itẽ ego et oĩa tuta timeo. Itẽ ĩ mõſterio hoſpitalitati ex coꝛde ĩtẽdiꝰ: ⁊ debes ad nos veientes ꝑt̃ hẽticos leta frõte ſuſcipiꝰ: ac veientiũ pedes abluimꝰ. Iſido. aẗ ĩ li. ethi. ait. Hieronimus triũ liguaꝝ extitit pitꝰ. Cꝰ iterꝑtatõ ceteris añferẗ. qm̃ ⁊ ṽboꝝ tenatioꝛ ẽ. ⁊ perſpicuitate ſn̄ie clarioꝛ atꝫ vtpote a xp̃iano ĩt̃ꝑte verioꝛ. In dyalogo q̃ꝫ ſeueri diſcipl̃i ſcĩ martini q̇ eꝰ tp̃e fuit. ſic d̃ hieronimo ſcptũ hĩ. Hieronimꝰ ꝑt̃ fidi meritũ dotẽqꝫ ṽtutũ. nõ ſolũ latinis atꝫ grecꝭ. ſꝫ et hebꝛaicis ita lr̃is iſtructꝰ ẽ. vt ſe illi ĩ oĩ ſcĩa nemo audeat ꝯpare. Cui iugis aduſus malos pugna ꝑpetuũqꝫ certamẽ. Oderẽt eũ hẽtici. q̃ꝛ eos ipugn̄re ñ deſijt. Oderẽt clerici. q̃ꝛ vitã eoꝝ iſectabaẗ ⁊ crimia. Sꝫ plane boni oẽs ⁊ miranẗ ⁊ diligũt. Nã q̇ eũ hẽticũ eẽ arbitrãẗ iſaniũt. Totꝰ ſẽper ĩ lectõe. totꝰ ĩ libꝛis ẽ. ñ die nõ nocte r̃q̇eſcit. aut legit aliq̇d aut ſꝑ ſcribit. h̃ ſeuerꝰ. Et ſic ex his ṽbis ptꝫ ⁊ ſic et ipe ſepe teſtaẗ. mꝉtos pſecutoꝛes ⁊ mꝉtos detr̃ctores ꝑpeſſꝰ ẽ. Quas tñ ꝑſecutões q̃lꝫ libenẗ ſuſtinuẽit. ptꝫ ex eo ꝙ ſic dicit ĩ epl̃a ad aſellã. Grãs ago dõ q̃ꝛ dignꝰ ſuꝫ hitus quẽ oderit mũds ⁊ maleficũ me garriũt. Sꝫ ſcio ad regnũ ꝑuenire ꝑ ĩfamiã ⁊ bonã famã. Itẽ vtinã ob dñi mei nomẽ atꝫ iuſticiã vniũſa me ĩfidelium turba pſeq̇ẗ. Utinã ĩ obꝓbꝛiũ meũ ſolidius exurgat h̃ mũds tm̃ vt merear a xp̃o laudari ⁊ ſue pollicitatõis ſperaẽ mercedẽ. gr̃a itaqꝫ et deſideata tẽtatõ ẽ cꝰ p̃miũ a xp̃o ſpaẗ ĩ celo. nec maledictõ g̃uis ẽ q̇ dina laude mutaẗ. Obijt circa ãnũ dñi. cccxcviij.

Emigiꝰ dr̄ a remi

ge q̇ ẽ nauis ductoꝛ vel rectoꝛ. vꝉ dr̄ a remis q̇ ſꝉt inſtrumẽta q̇bꝫ nauis duciẗ: ⁊ a gyõ qḋ ẽ luctatõ. Ipe ei eccĩã gubnauit a piculo naufragij. eã duxit ad portaꝫ ꝑadiſi. Pro ea luctatꝰ ẽ ꝯ inſidias dyaboli.

Emigiꝰ regem ⁊

gẽtẽ frãcoꝝ ad xp̃m ꝯũtiſſe dr̄. Habebat ei rex vxoꝛẽ noĩe rotbila xp̃ianiſſimã q̇ virũ ſuũ nitebaẗ ad fidẽ ꝯũtẽ ſꝫ neq̇bat Que cũ filiũ genuiſſꝫ: ip̃m baptizaẽ voluit. ſed rex oĩno ꝓhibuit. Illa aẗ q̇eſcẽ ñ valẽs: tãdem vix h̃ a r̃ge obtinuit. ⁊ filiũ baptizauit. Qui dũ baptizatꝰ eẽt ſtͥto ẽ defũctꝰ. Cui rex ait. Nunc appet q̃ꝛ xp̃c vilꝭ ẽ deꝰ q̇ eũ ꝑ quẽ fides eꝰ poterat ſublimari: ĩ vita conſuare ñ potuit. Cui illa. Immo ĩ h̃ a deo meo valde me diligi ſẽtio ꝙ p̄mũ fructum ventris mei ipſum recepiſſe cogito q̇ regnum in infinitum tuo melius filio meo largitus eſt. Cõcepit igĩ iterum ⁊ filium aliũ peperit. quem ſicut primum cum mꝉta inſtantia baptizari fecit. Sꝫ ecce ſtͥto infirmaẗ ita ꝙ d̃ eꝰ vita

deſperaret. Dixitq; rex vxori. vere debilis ē deus tu⁹ q̄ nullū ī ſuo noīe baptizatū ī vita ꝯſuaē pt̄. Nā ſi mille genueris ⁊ cūctos baptizaueris. oēs ſil' ꝑibūt. Sȝ tñ puer ꝯualuit ⁊ ſanitatem r̄cepit. ita ꝙ p⁹ prē r̄gnauit. At fidel' mlr viꝝ ſuū ad fide r̄ducē conabat'. ƀ ille mōis omib; r̄ſiſtebat. Qualr̄ at̄ ad fidē ꝯuſus ē. ī alio feſto qḋ ē poſt ep̄hiā dictū ē. Volēs at̄ p̄dict⁹ rex clodouius fact⁹ xp̄ian⁹ r̄menſem ecc̄ā dotare b̄to r̄migio: dixit. vt q̄ntū circuiret dū ip̄e ī meridie dormiꝛ ſibi donaret. Qḋ ⁊ factū ē. Sȝ cū q̄dā molēdinū ſuū hēbat int̄ fines b̄ti r̄migij: molēdinarius ip̄m dū circuiret cū idig̃tōe r̄pulit. Cui dixit remigi⁹. Amice ñ ſit tibi duꝝ vt h̄ molēdinū ſil' ha beā⁹. At ille vt eū r̄iecit: ſtatī rota molēdini ꝯtrū xp̄i cepit. clamauitq; p⁹ ſc̄m r̄migiū di. Serue di veni ⁊ hēam⁹ ꝑit' molēdinū. Cui ille. nec mihi nec tibi. ſtatiq; ſe t̄ra aperuit ⁊ molēdinū penit⁹ ꝺglutiuit. Preuidēs r̄migi⁹ famē futurā cū ī villa q̄dā bladi cumlos ꝯgregaſſet: iebriati ruſtici ſenis prudētiā deridētes. ignē ſuppoſuerūt qḋ ille audiēs. illuc veīt. ⁊ p̄ frigore etatī ⁊ veſp̄tini tp̄is ſe calefacē cepit. ⁊ tranq̄llo corde dixit. ſp̄ foc⁹ bon⁹ ē. Verūtñ q̄ h̄ fecerīt ⁊ poſteri eius viri in genitalib; rupti. fere guttu roſe ērt qḋ ſic ī ill' euenit q̄uſq; p̄ karolū ſt diſp̄ſi. Nōndū at̄ ꝙ illḋ feſtū ſc̄i r̄migij qḋ agit' ī mēſe ianua rij ē feſtū ꝺ felici obitu ip̄i⁹. Iſtḋ at̄ dī eē ꝺ ſacri corp̄is e⁹ trāſlatōe. Cū em̄ corp⁹ e⁹ p⁹ ip̄i⁹ obitū ad ecc̄iā ſc̄oꝝ thimothei ⁊ apollinarī cū feretro deferret' ſec⁹ ecc̄iā ſc̄i criſtoferi cepit adō pōderare ꝙ nullaten⁹ moueri potuit. Tādē coacti rogauert̄ dñm vt eis oñdē digret' ſi forte ī ecc̄ia illa ſc̄i criſtoferi vbi nulle reliq̄e ſc̄oꝝ q̄eſcebāt ſepeliri vellet. Statiq; corp⁹ leuiſſime ſuſtulert̄. ⁊ ip̄m ibi honorifice poſuert̄ vbi cū multa miracl'a fierēt: ecc̄iā āplificauert̄. ⁊ fc̄a cripta retro altare cū effoſſū corp⁹ ibi r̄ponē vellēt: mouē nullaten⁹ potuert̄. cū at̄ ī orōib; p̄noctarent ⁊ media nocte oēs ꝑit' obdormiſſēt. ⁊ ī craſtinū .ſ. kal'. octobris inuenert̄ ſepulcꝝ cū corp̄e ſc̄i remigij. ī illā criptā ab āgel' deportatū. qḋ tñ p̄ lōgū tp̄s ī pulcriorē capſā eadē die cū capſa argētea trāſlatū ē. Floruit circa annū dñi. cccclxx.

Leodegarius dux

dī xp̄tute pollēt aduēſi ecc̄ie meruit ī pōtificē ꝓmoueri. Qui cū dotario r̄ge decedēte cura r̄gni gui⁹ p̄meī'. volūtate dei ⁊ p̄ncipū ꝯſilio chilđericū frē dotarij adoleſcētē valde ydoneū p̄fecit ī regē. Sȝ ebroin⁹ theodericū ip̄i⁹ chilđerici germanū p̄ficē nitebat'. nō ꝓp̄t regni ꝯmodū: ƀ qꝛ ꝺ p̄tate eiect⁹ ⁊ oib; odioſus. irā r̄gis ⁊ p̄ncipū verebat'. Timēs igr̄ ebroin⁹ licētiā a rege petijt: ⁊ monaſteriū ītroiuit. q̄ ꝯcedēte ⁊ frē ſuū theodericū. ne ꝯ regnū aliq̄d moliret' ī cuſtodia detinēte ſc̄titate ⁊ ꝓudentia ep̄i pace mirabili oēs gaudebāt. Sȝ p⁹ aliqḋ tēpus rex p̄ malignoꝝ ꝯſilio dep̄uat⁹ itantū ī virū di odiū incitat' ꝙ opp̄tūitatē ⁊ modū mortī ei⁹ attēti⁹ īquirebat. Sȝ ep̄s blādē ferēs. ⁊ oēs inimicos ſuos ⁊ amicos āplectēs egit cū r̄ge. vt diem paſce ī vrbe cui preerat celebraret. Et ecce illa die nūciatū eſt ei ꝙ rex in illa nocte. q̄cq̄d ꝺ morte ei⁹ tractauerat p̄ficē decreuiſſet. At ille nihil trepidās. ƀ illa die cū r̄ge ī menſa ꝯicās: p̄ſecutorē ſic fugit ꝙ ī luxumēſi mōſterio dño ſuiens etiā ebroino q̄ ī monaſtico habitu latitabat ſedula caritate ſuiuit. P⁹ modicū at̄ rex morit'. ⁊ theodoric⁹ ī regnū ſblimat'. Quapropt' leodegari⁹ ꝓp̄li ſui lacrimis ⁊ p̄cib; mot⁹. ⁊ abbatis impio ꝯpulſus ad ſedē ſuā redijt. ac ebroin⁹ ꝓtin⁹ apoſtatauit. ⁊ regis ſeneſcallus ordiat⁹ eſt. Qui licȝ p̄us malus fuerit tñ poſtea fuit peior. totoq; ſtudio leodegariū occidē nitebat'. Miſſis igr̄ militib; q̄ eū capent. cū h̄ leodegari⁹ ꝯpiſſet: eoꝝ furori cedēs. dū ī hītu pōtificali ꝺ vrbe egrederet' a militib; capit'. q̄ ei ſtatī ocl'os eruerīt. P⁹ bienniū xp̄o ſc̄s leodegari⁹ cū frē ſuo garino quē ebroin⁹ exiliauerat ī palaciū regī ē adduct⁹. Cū ad irriſiōe ebroini ſapient' ⁊ pacifice r̄ndēt. nequā ille iuſſit garinū lapidib; obrui. ſāctū ep̄m tō die nudis pedib; p̄ quēdā fluuiū ſuper acutiſſimos lapides decurrētē deduci. ⁊ audiēs ꝙ ī his tormētis deū laudaret: liguā e⁹ p̄cidi fec: ⁊ poſtmodū eū cuidam cuſtodi t̄didit. vt ipſum nouis ſupplicijs reſeruaret. Ille at̄ vſum loquendi non perdidit. ſed predicationi et exhortationi prout poterat vacabat. predixitq; quando ⁊ qualiter ipſe ⁊ ebroin⁹ ex hac vita migrarēt. Lux autem immenſa in modum corone caput eius circundedit. quam cum multi vidiſſent quid hoc eſſet ab ipſo epiſcopo queſiuerāt. At ille ſe in oratione proſternens: gratias deo retulit: ⁊ omnes aſtantes vt in melius vitam mutarent admonuit. Quod ebroinus audiens et inuidens. miſſis quatuor ſpiculatoribus ipſum decollari precepit. Cum ipſum ducerent ait eis. Non eſt inquit opus fratres vos diutius fatigari. ſed hic iplete deſiderium eius qui vos miſit. Ad hec xp̄ba tres illoꝝ adō ſūt ꝯpūcti. ꝙ ad pedes e⁹ ꝓcidentes veniā p̄cabant'. Quartus xp̄o cū eū decollaſſet. ꝓtinus a demone arrept⁹ ⁊ in ignē ꝓiectus vitā miſabilr̄ t̄minauit. Bienio expleto audiēs ebroin⁹ corp⁹ ſc̄i viri mltis miraclis illuſtrari. miſabilr̄ cruciat⁹ inuidia militē illuc miſit: ⁊ an ſic ſe habēt veritas intimaret. Miles at̄ ſuperbus ⁊ arrogans cū illuc veniſſet

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

calce tũbã ſcti ꝑcutiẽs exclamauit. Moriat̃ qui mortuũ miracl'a facẽ poſſe credit. Mox ille arreptus a demõio ⁊ ſbito moriẽs morte ſua ſãctuꝫ ãpliꝰ ↄmẽdauit. His audit̃ ebroinꝰ ãpliꝰ inuidia torq̃bat̃ ⁊ famã ſcti extiguẽ moliebat̃. Sꝫ iuxta p̃dicatõeꝫ ſcti gladio neq̃t nequã ipe occidit̃. Paſſus ẽ aũt circa annũ dni ſexigẽteſimum lxxx. tpe ↄſtantini quarti.

Franciſcus prius

dictꝰ ẽ iohẽs. ſꝫ poſtmodũ mutato nomine frãciſcꝰ vocꝰ ẽ. Cꝰ nois mutatõis mltiplex cã fuiſſe videt̃. Prĩo rõne miracli cõmutãdi: liguã gallicã miracl'oſe a dõ rcepiſſe cognoſcit̃. Vñ dr̃ i legẽda ſua q2 ſp cũ ardoẽ ſcti ſpũs rpleret̃. ardẽtia foris v̾ba eructãs gallice loq̃bat̃. Scdo rõne officij diuulgãdi. Vñ dr̃ i legẽda ſua. ꝙ diuina ꝓuidẽtia ſibi h̃ võbulũ indidit. vt ex ſinglari ⁊ inſueto noĩe opinio miſterij eꝰ toti citiꝰ inoteſcẽt orbi. Tercõ rõne effectꝰ cõſeq̃ndi. vt. ſ. p h̃ daret̃ itelligi. ꝙ ipe ꝑ ſe ⁊ ꝑ filios ſuos mltos ſuos pcti ⁊ dyaboli debebat frãcos. i. liberos facẽ. Q̃rto rõe magnimitat̃ i corde. Nã frãci a ferocitate ſũt dicti. q2 eis ineſt naturaľ feritas ⁊ magnimitat̃ aĩoꝝ. Quĩto rõne v̾tuoſitatis i ſmõe. q2 eꝰ ſmo iſtar ſecur̃ vicia icidebat. Sexto rõe terror̃ i demonũ fugatõne. Septĩo rõe ſecuritat̃ ⁊ ex v̾tute ⁊ opm ꝑfectõne: ⁊ hõeſtat̃ i ↄũſatõe. Aũt ei frãciſcas dici ſigna q̃dã inſtar ſecuriũ q rome aũ ↄſules ferebãtur. q erãt i terrorẽ ⁊ in honorẽ.

Franciſcꝰ ſeruus

⁊ amicꝰ altiſſimi. i ciuitate aſſiſij ortꝰ ⁊ negociator effectꝰ. fere vſq3 ad viceſimũ etat̃ ſue ãnũ tpˢ ſuũ vane viuẽdo ↄſumpſit. Quẽ dñs ĩfirmitat̃ flagello corripuit ac i viꝝ alteꝝ ſbito trãſformauit. ita ꝙ iã ſpũ ꝓphico pollẽ cepit. Nã cũ q̃dã vice ipe cuꝫ plrĩmis a ꝑuſinis captus diro fuiſſet carceri mancipatus dolẽtib3 alijs h̃ ſolꝰ exultat. ⁊ redargutꝰ ſuꝑ h̃ a ↄcaptiuis rñdit. Jõ me exultare noueritĩ. q2 adhuc ſcts ꝑ totũ ſclm adorabor. Quadã vice romã cã deuotõis ꝓficiſcẽs veſtimẽta ſua depoſuit. ⁊ paupis cuiuſdã veſtimẽta iduẽs. aũ ecc̃iaꝫ ſcti petri int̃ paupes ſedit. ⁊ cũ eis velut vnꝰ ex illa auide mẽdicauit. ⁊ ſepiꝰ ſiſe feciſſꝫ niſi notoꝝ verecũdia ipediſſꝫ. Antiquꝰ hoſt̃ eũ a ſalubri ꝓpoſito conabat̃ auertẽ. ⁊ feiaꝫ q̃ndã ſue ciuitat̃. mõſtruoſe gibboſã cordi eꝰ imittit: ⁊ niſi rſipiſcat a ceptis ſileꝫ ſe factuꝝ mĩatur. ſꝫ a dño ↄfortatꝰ audiuit. Frãciſce amara ꝓ dulcib3 ſume. ⁊ teipm ↄtẽne ſi me cupis agnoſcẽ. Quẽ igr̃ leproſoꝝ obuiũ hñs (cũ hmõi hoĩes mltum natura abhorreret) diuini memor oracli accurrẽs i oſcl'a eius ruit. ⁊ pꝰ h̃ ille ſtatim diſparuit. Quapropter ad leproſoꝝ hitacl'a ꝓperat: ⁊ eorũ manꝰ deuote oſcl'ans pecuniã donat. Ecc̃iaꝫ ſcti damiãi orõis cã igredit̃ ⁊ imago xpi eũ miracl'oſe alloq̃t̃. Frãciſce inq̃t vade. rpara domũ meã. q̃ (vt cernis) tõ deſtruit̃. Ab ea igit̃ hora aĩa eꝰ liq̃facta ẽ: ⁊ crucifixi ↄpaſſio eiꝰ cordi mirabilr̃ ẽ infixa. Inſiſtit ſollicite ecc̃ie repande: et vendit̃ q̃ hẽbat cũ pecuniã cuidã p̃ſbitero daret ⁊ ille timore pentũ recipe recuſaret. corã ipo eã ꝓijciẽs tãq3 puluerẽ vilipẽdit. q̃propt̃ a pr̃e ligatꝰ ⁊ captꝰ: pecuniã eidẽ rſtituit. ac veſtẽ pit̃ rſignauit: ⁊ ſic nudus ad dñm euolauit: ⁊ cilicio ſe induit. Aduocat inſuꝑ ſuus dei quedã ſimplicẽ viꝝ quẽ loco pr̃is ſuſcipiẽs rogat. vt cum pr̃ eꝰ maledicta ↄgemiet. ipe ſibi eccõuerſo bñdicat. Frr̃ eꝰ carnaľ hyemali tpe frãciſcuꝫ vilib3 pãniculˢ tectũ orõni vacantẽ ⁊ tremebũdũ vidẽſ ait cuidã. Dic frãciſco vt de ſudore ſuo vnã tibi nũmatã vẽdat. Q̃ð ille audiẽs alacrit̃ rñdit. Reuera ego hãc dño meo vẽdã. Quadã die dũ audiret ea q̃ dñs diſciplis ſuis ad p̃dicãduꝫ miſſis locutꝰ ẽ. ſtati ad vniũſa ſuanda tõ v̾tute ↄſurgit. Soluit calciamẽta de pedib3. tuĩca vna ſꝫ vili iduit̃. ⁊ ꝓ corriga mutauit fuĩculũ. Tẽpe niuis ꝑ ſiluã ãbulãs. a latroib3 capit̃. ⁊ ab eis q̃s ſit rq̃ſitꝰ. p̃conẽ dĩ ſe aſſeruit. quẽ illi arripiẽtes: i niuẽ ꝓiecerũt dĩ. Jace ruſtice p̃co dĩ.

Mlti nobiles ⁊ iguobiles. clerici ⁊ laici ſpreta ſecľari pompa. eꝰ veſtigijs adheſerũt. q̃s patˢ ſctus docet euãgelicã ꝑfectõeꝫ iplẽ pauptateꝫ apphẽdẽ ⁊ ꝑ viã ſcte ſimplicitat̃ icedere.

Scripſit p̃terea euãgelicã regulã ſibi ⁊ ſuis frib3 hitis ⁊ hñdis. quã dñs p̃pa innocẽtiꝰ ↄfirmauit. Cepit extũc feruẽtius v̾bi dĩ ſeia ſpargẽ ⁊ ciuitates ⁊ caſtella feruore mirabili circuire.

Frater quidam erat (quantum a foris videbatur) eximie ſanctitatis: ſed tamen admodum ſingularis. qui tanta diſtrictione ſilentium obſeruabat vt non verbis ſed nutibus ↄfiteretur. Cunq3 ſanctus ab oĩb3 laudaretur. vir dei illuc adueniens: dixit. Sinite frẽs nec mihi i eo dyabolica figmẽta laudare. Moneat̃ ſemel vel bis i ebdomada ↄfiteri. qð ſi ñ fecerit dyabolica tẽtatio ẽ. ⁊ deceptio fraudulenta. Monentibuſq3 illum fratribus digitum ori ſuo impoſuit. ⁊ caput concutiens ſe nullatenus confeſſurum innuit. Non poſt autem multos dies ad vomitũ redijt ⁊ in facinoroſis actib3 vitam finiuit. Fatigatus in itinere ſeruus dei dum aſinũ eq̃taret. ſocius eius fr̃ leonardus de aſſiſio ſilr̃ fatigatus intra ſe cepit cogitare ac dicere. non de pari ludebant huius pẽtes ⁊ mei cõtinuo vir dĩ d aſio

deſcēdēs dixit fri ſuo.ñ ꝯueīt me eq̇tare ⁊ te pe
ditē veire.q꞉ nobilioꝛ me fuiſti. Stupefactꝰ fr
ad pedes pris ꝓcidit ⁊ veniā poſtulauit.
Trāſeūte ſibi aliqñ mlr q̄dā nobilꝰ ꝯcito ḡdu
occurrit.cꝰ laſſitudīeꝫ ⁊ iterclusos ābelitꝰ miꝑa/
tus.q̇dnā r̄q̄rēt iq̇ſiuit. Et illa oꝛa ꝑ me pr̄ quia
ſalubre ꝓpoſitū qḋ ꝯcepi meo viro ipediēte nō
exeq̄r꞉ ꝫ ī ſuitō xpi mihi plimū aduſatꝰ. Cui ille.
vade filia q꞉ cito ḋ eo ꝯſolatōeꝫ r̄cipies.⁊ ex p/
te dī oīpotēt̄ ⁊ mea ſibi denūcies.q̄ nc̄ ē tp̄s ſa/
lutꝭ꞉poſtmoḋ eq̇tati. Qua denūciāte. vir ſbito
īmutatꝰ꞉⁊ ꝯtinētiā pollicetꝰ. Cuidā ruſtico in
q̄dā ſolitudīe ſiti deficiēti꞉fōtē aq̄ ibidē ſuis oꝛo
nibꝫ ipetrauit. Cuidā fri ſibi admodū familiari ſe/
cretū ꝫ (ſcō iſtigāte ſpū) r̄tulit dī.hodie ē aliq̇ſ
ſuꝰ dī ſuꝑ t̄rā.ꝓpt̄ quē q̇ad vixerit ñ ꝑmittꝫ do
minꝰ famē ſuꝑ hoīes deſeuire.ꝫ ſic ꝓculdubio
fuiſſe narratꝰ.ꝫ illo ſblato꞉tōī ꝯtrū ꝯditō ꝑmu/
tatꝰ. Nā pꝰ eꝰ felicē trāſitū ꝑdcō fri appuit dī.
ecce iā veitꝰ fames.quā donec viuerē ego venire
ſuꝑ t̄rā dn̄s ñ ꝑmiſit. In feſto paſce cū fr̄es ī
hēmo greci.menſā accuratiꝰ ſolito alb ⁊ vitreis
ꝑparēt.⁊ vir dī ꝫ ꝯſpexiſſꝫ ꝓtinꝰ greſſū r̄tbēs.
capellū cuiuſdā pauꝑis q̄ tūc aderat.capiti ſuo
īpoīt ⁊ baculū māu geſtans.foras egreditꝰ. ⁊ ad
oſtiū ꝑſtolatꝰ. Mādūcantibꝫ igr̄ fribꝫ clamabat
ad oſtiū vt amoꝛe dī ꝑegrino paupi ⁊ īfirmo ele
moſinā largiātꝰ. vōtꝰ pauꝑ igreditꝰ.⁊ ī t̄ra ſolꝰ r̄/
cūbēs꞉diſcū poīt ī cinē.qḋ vidētes fr̄es ſtupoꝛe
nimio ſūt r̄pleti. Quibꝫ ille ait.mēſā vidi ꝑatā et
ornatā.⁊ pauꝑm oſtiatī eūtiū vnicū ñ eē cog̃ui.
Paupꝑtatē ī ſe ⁊ ī aliȷs ađo diligebat.vt pau
ꝑtatē dn̄aꝫ ſuā ſꝑ vōcret.ꝫ qñ paupiorē ſeipſo
vidēt.ꝓtinꝰ īuidebat ⁊ ſe ab alio vinci timebat.
nā ⁊ cū die q̄dā paupculū q̄ndam obuiū hūiſſet
ait ſocio ſuo.magnā verecūdiā itulit nob̄ hꝰ in/
opia ⁊ nr̄aꝫ pauꝑtatē plimū r̄p̄hēdit. nam pro
meis diuitȷs meā dn̄aꝫ paupꝑtateꝫ elegi. ⁊ ecce
āpliꝰ r̄luceꝫ ī iſto. Dū q̇dā pauꝑ corā eo trāſi/
ret.⁊ vir dī ītima fuiſſꝫ ꝯpaſſiōe ꝯmotus.⁊ dixit
ei ſociꝰ.⁊ſi ꝫ ſit pauꝑ.ꝫ forſitā ī tō ꝓuīcia ñ ē eo
ditioꝛ volūtate. Cui vir dī dixit. Cito tunicā tu
aꝫ exue ⁊ paupi tribue.⁊ ad eꝰ pedes ꝓſtratus꞉
culpabilē te clama.cui ille ꝓtinꝰ obediuit.
Quadā vice tres mlieres facie ꝑ oīa . ⁊ hitu
ſiles꞉obuias hūit꞉q̄ eū talr̄ ſalutauerūt. Bñ ueni
at dn̄a pauꝑtas.⁊ ꝯtinuo diſparuerūt.⁊ vltꝰ viſe
ñ ſūt. Cū ad ciuitatē aretȷ deueiſſꝫ ⁊ ibi bellū
inteſtinū ꝯmotū fuiſſꝫ.vidit vir dī ḋ burgo ſuꝑ
t̄rā demōes exultātes.vocāſq̄ꝫ ſociū ſuū noīe ſil
ueſtrū.dixit ei.vade ad portā ciuitatis. ⁊ demōi
bꝫ vt ciuitatē exeāt ex ꝑte dī oīpotētis precipe.
Qui feſtinās añ portā valentꝰ clamauit. Ex p/
te dei ⁊ iuſſu p̄ris nr̄i frāciſci.diſcedite demones
vniuerſi. Sicq̄ꝫ oēs ciues pꝰ modicū ad ꝯcordi
aꝫ r̄dierūt. Predictꝰ atꝫ ſilueſter dū adhuc
ſacerdos ſecłaris eēt꞉vidit ī ſōnis crucē aureaꝫ
de oꝛe frāciſci ꝓdeūtē.cꝰ ſūmitas celos tāgebat
cꝰ brachia ꝓtēſa vtrāq̄ꝫ mūdi ꝑtē amplexando
tāgebāt.ꝯpūctus ſacerdos ꝓtinꝰ mūdū deſēit.
⁊ viri dī ꝑfectus imitatoꝛ efficitꝰ. Exeūte viro
dei ī oꝛōne.dyabolꝰ ter eūꝫ ꝓꝑrio noīe vocauit.
Cui cū ſcūs r̄ndiſſet꞉adiecit.nullus eſt adeo in
hoc mūdo pcōꝛ.cui ſi conuerſus fuerit.non in/
dulgeat dn̄s. Sed quicunq̄ꝫ ſemetipſum pn̄ia
dura necauerit꞉miſericoꝛdiaꝫ in perpetuo nō ī/
ueniet. Cōtinuo ſeruus dī ꝑ reuelationem cog̃/
nit hoſtis fallaciā q̄ñō niſus fuerit ad tepoꝛē eū
reducere. Cernēs atꝫ hoſtis antiquꝰ꞉q꞉ ſic ñ pre
ualuit.grauē carnis temptatōeꝫ eidem immiſit.
Quod vir dei ſentiens.veſte depoſita꞉ coꝛdula
duriſſima ſe ꝟberās dī. Eia fratꝰ aſine.ſic te ma
nē decꝫ.ſic ſubire flagellū.ꝫ cū tēptatō nequa/
q̄ꝫ diſcederet.foras exiēs꞉in magnā niuē ſe nu/
dū dmerſit꞉accipiēſq̄ꝫ niuē ī modū pile꞉⁊ ſeptē
glebas ꝯpigit.q̄s ſibi ꝓponēs cepit alloq̇ coꝛpꝰ
ecce iquit hec maioꝛ vxoꝛ tua iſte quatuoꝛ duo
ſunt filȷ.⁊ due filie tue.relique duo ſunt ſeruus
⁊ ancilla. Feſtina ergo omēs induere.qm̄ frigo/
re moꝛiuntꝰ.ſi autem earum multiplex ſolicitu/
do moleſtat. vni domino ſollicitus ſerui.ilico dy
abolus confuſus abſcedit.⁊ vir dei deum glifi/
cans in cellam rediȷt. Cum apud dominū leo
nem cardinaleꝫ ſancte crucis ab eo rogatus ali/
quādiu moꝛaretꝰ nocte quadā demones ad ipꝫ
veniētes.eū ḡuiſſime ꝟberauerūt. Uōnſq̄ꝫ ſoci/
uꝫ ⁊ rē ſibi apiēs꞉ait. Demōes ſunt caſtaldi do/
mi nr̄i.q̄s deſtiat ip̄e ad puniēdos exceſſus. ego
eī offenſā ñ r̄colo.quā ꝑ miſcdiā dei ſatiſfactōe
nō lauerīꝫ.ꝫ forte iō caſtaldos ſuos ī me ꝑmiſit
irruere.q꞉ maneo ī curȷs magnatoꝝ qḋ forſitā
fribꝫ meis paupculꝰ bonā ſuſpicionē ñ generat.
q꞉ forte me extimant delitȷs abūdare. ⁊ ſurgēs
ſūmo mane inde receſſit. Exeūte aliqñ eo ī oꝛōe꞉
audiuit ſuꝑ domꝰ tectū catꝰuas demonū diſcur
rentes cum ſtrepitu꞉qui concitus foris exiens ⁊
crucis ſignū ſibi imprimēs꞉dixit. Ex pte oīpo/
tētis dei vobis dico demones.vt q̇cq̇d vob̄ ꝑ/
miſſum ē ī meo coꝛꝑe faciatis.libenter eī oīa ſu/
ſtinebo.q꞉ cum maioꝛē inimicū coꝛꝑe meo non
habeā vindicabitis me de aduerſario meo . dū
in ip̄o vice mea exercebitis vltionē. Cōfuſi igitꝰ
demōes euaneſcūt. Fr̄ quidā ſociꝰ viri dei in
extaſi factus.inter ceteras celi ſedes vidit vnaꝫ
digniſſimam ⁊ nobili gloꝛia prefulgentem.q̄ cū
miraretꝰ cui nam tam p̄clara ſedes ſeruaretur
audiuit ſedes iſta vnius ḋ ruētibꝫ ꝑncipibꝫ fuit
⁊ nunc humili franciſco paratur. Et exiens ab

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

oꝛatõne virũ dei intẽrogauit di. Quid ꝺ̃ te opi̾a
ris pr̃: Et ille video: mihi maxim⁹ pctoꝛ. Sta-
timqꝫ in corde fr̃is ſpũs dixit. Cognoſce ꝙ ve-
ra fuerit viſa quã vidiſti. qm̃ ad ſedẽ ꝑ ſupbiaꝫ
ꝑditã humilitas leuabit hũilimũ. In viſione
ſeruus dei ſup̃ ſeraphin crucifixũ aſpexit. q̇ cru-
cifixiõis ſue ſig̃ ſic ei euidẽter impſſit. vt crucifi-
xus videret̃ ⁊ ipe. Cõſignant̃ man⁹ ⁊ pedes et
latus crucis caractere. h̃ diligẽti ſtudio ab oim
oclis ipa ſtigmata abſcõdebat. Quidã tñ h̃ in
vita viderũt. h̃ i morte plimi ↄſpexerũt. Q̄ at̃ h̃ ſti
gmata ꝑ oĩa vera extiterit. mltis miraclis oſten
ſũ ẽ. q̃ꝝ duo q̇ p⁹ e⁹ obitũ ↄtigerũt h̃ int̃ſerẽ ſuf-
ficiat. In apulia vir q̇dã noĩe roger⁹. añ ima-
ginẽ ſcti frãciſci ſtãs cepit cogitaẽ: di. Eſt ne h̃
vẽꝝ. vt tali claruiſſꝫ miraclo. an pia fuiſſꝫ illuſio
ſiue ſuoꝝ frm ſilata ĩuẽtio. Qd dũ mente ṙuol-
ueret: ſubito audiuit ſonũ q̇ſi ſpiculũ ꝓſiliẽs de
baliſta. ſẽſitqꝫ ſe i ſiniſtrã mãu g̃uit̃ vulnẽatũ. Sꝫ
cũ i cirotheca nl̃ leſiõis appẽt cirothecã d mãu
extrxit ⁊ g̃ue vln⁹. q. ſagitte i palma ↄſpexit. ex q̊
tãta vis ꝓcedebat ardoꝛ. vt tot⁹ ex doloẽ ⁊ ar-
doꝛe d̃ficẽ videt̃. Cũqꝫ peitẽt ⁊ ſe bti frãciſci ſti
gmata credẽ veracit̃ teſtaret̃. p⁹ duos dies dñ
ſctm dei ꝑ ſua ſtigmata exoꝛaſſet. fuit ↄtinuo li-
berat⁹. In ṙgno q̇ꝫ caſtelle cũ q̇dam vir ſcto
frãciſco deuot⁹ ad ↄpletoꝛiũ ꝑgẽt. ab iſidÿs ob
moꝛtẽꝫ alteri⁹ ibi ꝑatis ex erroꝛe ipetit̃. ⁊ letalit̃
vulnerat⁹. ſemiuiu⁹ ṙliqt̃. Deide gladiũ i gut-
ture crudel' lictoꝛ iſixit. ⁊ extrahẽ ñ valẽs ṙceſſit
Fit vndiqꝫ ↄcurſus ⁊ clamoꝛ ⁊ ab oib⁹ plãgitur
moꝛtu⁹. Cũ at̃ nocte media cãpana frm ad ma-
tutĩas pulſaret̃. vxoꝛ clamare cepit. Mi domie
ſurge ⁊ vade ad matutinas. q: campana te vo-
cat. Stati ille manũ eleuãs videbat̃ alicui ĩnuẽ
vt gladiũ extrhẽt: ⁊ ecce videntib⁹ oib⁹ gladi⁹ qua
ſi validiſſimi iactat⁹ manu pugil' emin⁹ ꝓſiluit
Staticqꝫ ille ꝑfecte ſanat⁹ ſe erexit di. Btũs frã-
ciſc⁹ ad me veniẽs. ſuaqꝫ ſtigmata meis vulneri
b⁹ apponẽs. eoꝝ ſuauitate cũcta vulnera delini-
uit. ⁊ ↄtactu mirifice ſolidauit. Qui cũ vellꝫ di-
ſcedẽ. ſibi innuebã vt gladiũ abſtrahẽt. q: loq̇ ali
ter ñ valerẽ: quẽ apprehẽdẽs valide ꝓiecit. ſta-
tiqꝫ ſtigmatib⁹ ſctis vulnẽatũ guttur demulcẽs
ꝑfecte ſanauit. In vrbe roma clara illa duo
lumiaria orbis. ſ. beat⁹ frãciſc⁹ ⁊ beat⁹ dñic⁹ co
rã dño hoſtienſe q̇ poſtea fuit ſumm⁹ põtifex.
aderãt. Dixitqꝫ eis eps̃. Cur ñ facim⁹ d vr̃is fr̃i
b⁹ ep̃os ⁊ p̄latos. q̇ documẽto ⁊ exẽplo ceteꝛ ꝑ-
ualẽt. Fit int̃ ſctos de rñdẽdo lõga ↄtẽtio. Vi-
cit tãdẽ hũilitas frãciſcũ ne ſe p̄ponẽt. Vicit et
dñicũ vt p̄m⁹ rñdẽdo hũilit̃ obediret. Dixit g̊
btũs dñic⁹. Dñe gradu bono ſic ↄgnoſcũt ſubli
mati ſunt fratres mei: nec ꝓ meo poſſe ꝑmittaꝫ
vt aliud aſſequantur regimẽ dignitatis. P⁹ h̃
rñdens ſanctus franciſcus dixit. Dñe minoꝛes
ideo vocati ſunt fr̃es mei: vt maioꝛes fieri nõ p̄-
ſumant. Igitur beatus franciſcus columbia
ſimplicitate plenus: oẽs creaturas ad creatoꝛis
hoꝛtat̃ amoꝛem. p̄dicat auib⁹ audit̃ ab eis. tan-
gunt̃ ab ipſo nec niſi licenciate ṙcedũt. hirũdies
dũ eo p̄dicãte garrirẽt: ipo imꝑante ꝓtin⁹ cõti-
ceſcũt. Apd porticlam iuxta eius cellã cica-
da i ficu reſidẽs freq̇nt̃ canebat. quã vir dei ma
nũ extẽdẽs vocauit di. Soroꝛ mea cicada veni
ad me. Que ſtatim obediens ſup ei⁹ manũ aſcẽ
dit. Cui ille. Canta ſoroꝛ mea cicada. ⁊ dñm tu-
uꝫ lauda. Que protinus canens non niſi licen-
ciata receſſit. Parcit lucernis lampadib⁹ ⁊ can
delis nolens ſua manu deturpare vulgoꝛẽ. Su
per petras reuerenter ambulabat intuitu ei⁹ q̇
di petra. Legit de via vermiculos nec tranſeun
tium pedib⁹ ↄculcentur. Et apib⁹ ne inedia pe-
reant glacie hyemali. mel ⁊ optima vina iubet
apponi. Fraterno nomine animalia cuncta vo-
cabat. Miro ineffabili gaudio replebat̃ ob cre-
atoꝛis amoꝛem. cum ſolem. lunam ⁊ ſtellas intu
ebatur. eas ob creatoꝛis amoꝛem inuitabat. Co
ronaꝫ ſibi magnã fieri prohibebat dicens. Vo
lo ꝙ fratres mei ſimplices partem habeant i ca
pite meo. Vir quidam admodum ſecularis
cum ſeruum dei franciſcum apud ſanctum ſeue
rinum predicantem inueniſſet: vidit deo ſibi re-
uelante ſanctum franciſcum duobus tranſuer-
ſis enſibus valde fulgentibus in moduꝫ crucis
ſignatum. quoruꝫ vnus a capite vſqꝫ ad pedes
alius a manu in manum per pectus tranſuerſa-
liter tendebatur. Quem cum nunq̃ꝫ vidiſſet. ta
li indicio recognoſcens compunctus ordinem
introiuit ⁊ vitam feliciter conſummauit. Cũ
infirmitatem oculorum ex fletu continuo incur-
riſſet. ſuadentibus fratribus ꝙ abſtineret a la-
crimis ſic reſpondit. Non eſt ob amoꝛem lumi-
nis quod habemus commune cum muſcis. et̃
ne lucis viſitatio repellenda. Cum autem a fra-
tribus vrgeretur vt pateretur infirmitati viſus
remedium adhiberi. ⁊ cirurgicus inſtrumentuꝫ
ferreum igne candens in manu teneret. vir dei
ait. Mi frater ignis. eſto mihi in hac hora pro-
pitius ⁊ curialis precoꝛ dominuꝫ qui te creauit
vt tuum mihi caloꝛem temperet: ⁊ hec dicens
ſignũ cruc̃ ↄ illud dedit. ꝓfũdatoqꝫ illo i tenẽa
carne ab aure vſqꝫ ad ſupciliũ: nullũ vt ṙtulit do
loꝛẽ ſẽſit. Apd hẽmũ ſcti vrbãi ꝑuo di egritu
die validiſſima laboꝛãte. cũ ipe defectũ nat̃e ſẽ-
tiẽs vini poculũ poſtlaſſꝫ. nihilqꝫ adeẽt: allataꝫ
ſibi aquã ſig̃ cruc̃ edito bñdixit. Mox i optim
vinũ ↄũſa. quod deſti loci paupertas non potu-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

it viri ſcti oꝛonis puritas ipetrauit ad cuius guſtū ſbi
to ↄualuit. Malebat ď ſe vitupiū audire ꝗ̄ lau
de. ⁊ iō cū ꝓpli merita ī eo ſcitati extollent. ꝑci
picbat alicui fri vt ꝟba ipm vilificātia ſuis auri
bꝫ ↄculcādo ꝓferret. Cūq̄ꝫ fr ille licꝫ iuit⁹ eū ru
ſticū ⁊ mercēnariū impitū iutilē dicēt: exhilara
t⁹ dicebat. Bñdicat tibi dñs q2 tu veriſſima lo
q̄ris: ⁊ talia me decꝫ audire. Nō tā hu⁹ di ꝑ
eē voluit ꝗ̄ ſbeē. Nec tā ꝑcipe ꝗ̄ ꝑere. Idcir
co genēali cedēs officiō. gardianū petyt c⁹ ꝑ oīa
voluntati ſbiacēt. Fri q̄ꝫ cū q̄ ſolit⁹ erat ire. ſp ꝑ
mittebat obediētiā ⁊ ſuabat. Cū fr q̄dā ⁊ ↄ̄
legē obediētie aliq̄d feciſſꝫ ⁊ pnie ſig̃ hiēt. vir tñ
ad alioꝝ t̄rorē e⁹ caputiū i ignē ꝓyci iuſſit. Cū
ꝗ̄ ꝑ morā caputiū fuiſſꝫ ī medio ignis. precepit
ipm eͬxhi ⁊ fri r̄ſtitui. Exhibit igr̄ caputium ď me
dio flāmaꝝ. nullū hñs aduſtiōis veſtigiū. Quo
dā tpe ꝑ ꝑlaudes venetiaꝝ ābulās iueīt maxi
mā auiū mlt̄itudiēꝫ icātātiū i paludꝰ dixit ad ſo
ciū. Soroꝛes aues laudāt creatorē ſuū eam⁹ in
eoꝝ medio hōs canōicas dño decātem⁹. Qui
bꝫ itrātibꝫ: aues mote non ſt̄. ſꝫ q2 ob nimiū gar
ritū ſe adiuicē audire ñ potuerīt: ait. Soroꝛes a
ues a cātu ceſſate donec laudes debitas dño ꝑ
ſoluam⁹. Quibꝫ ſtati tacētibꝫ. finitꝭ laudibus ⁊
ſtati cātū ſuū more ſolito r̄ſūpſerīt. Inuitat⁹
deuote a q̄dā milite: dixit ei. Frat̄ hoſpes meis
monitꝭ acq̄eſce: ⁊ pcc̄a tua ↄfitere: q2 cito alibi
māducab. Qui ſtati acq̄eſcēs domui ſue diſpo
ſuit: ⁊ pniāꝫ ſalutarē accepit. Cū ḡ ad mēſā in
traſſꝫ: hoſpes ſbito expirauit. Cū q̄ndā auiū
mlt̄itudiēꝫ r̄ꝑiſſꝫ ⁊ eas velut rōnis ꝑticeps ſalu
taſſꝫ. dixit. Fr̄es mei volucres mlt̄ū debetꝭ lau
dae creatorē vr̄m. q̄ plumis vos īduit. pennas
ad volādū tribuit. aeris puritatem ↄceſſit. ⁊ ſine
vr̄a ſollicitudīe vos gubnat. Aues aū ceperīt ꝟſ
eū extēdē colla. ꝑtēdē alas. apire roſtra: ⁊ ī illuꝫ
attēte r̄ſpicē. Ille ꝟo ꝑ mediū eaꝝ trāſiēs tuni
ca ꝑtigebat eaſdē. nec tñ aliq̄ ď loco ē mota: do
nec licētia data oēs īſil̄ auolauerīt. Cū apud
caſtrū almanū ꝑ̄dicaret ꝓpt̄ garrit⁹ hirūdinum
ibidē nidificātiū audire ñ poteāt. Quibꝫ ille ſo
roꝛes mee hirūdies: iā tp̄s ē vt loq̄r ego. q2 vos
ſatꝭ dixiſtis: tenete ſilētiū donec ꝟbū dñi ↄplea
tur. Cui ↄtinuo obediētes ꝓtin⁹ ↄticuerīt.

Trāſeūte aliq̄ñ viro di ꝑ apuleā: vnā burſā
magnā r̄ꝑꝑit ī via denariys tumeſcētē: quā ſoci
us vidēs accipe voluit vt paupibꝫ erogarꝫ. ſed
ille nullaten⁹ ꝑmiſit: di. Nō licꝫ fili alienū aufer
re. ſꝫ cū ille vehemēt̄ iſtaret: frāciſc⁹ paululū oꝛās
iubꝫ vt burſā tollat. q̄ iā colubꝝ ꝓ pecūia ↄtine
bat. Qď vidēs frat̄ timē cepit. ſꝫ obedire volēs
⁊ iplē mādatū. burſā maībꝫ capit. ⁊ īde magnus
ſpēs ꝓtin⁹ exiliuit. ⁊ ait ſcīs. Pecūia huius dei

nihil aliud eſt ꝗ̄ dyabol⁹ ⁊ coluber venenoſus.

Cū fr q̄dam ḡuit̄ tētaret̄: cogitare cepit. ꝙ ſi
aliq̄d ſcriptū ď manu pr̄is hiet: ip̄a ꝓtin⁹ tēta
tio fugaret̄. Sꝫ cū rē ſibi nullaten⁹ apire aude
ret. q̄dā vice vir dei vōuit eū: di. poꝛta mihi fili
chartā ⁊ attramētū. q2 laudes q̄ſdā di ſcribē vo
lo. Quas cū ſcripſiſſꝫ ait. Accipe chartā hāc et
vſq̄ꝫ ad diē mortꝭ tue cuſtodias diligēt̄. Stati
ꝗ̄ oīs tētatō ab eo r̄ceſſit. Idē q̄ꝫ fr dū ſctus
frāciſc⁹ īfirm⁹ iacēt. cogitare cepit. Ecce morti
appropiq̄t pr̄: ⁊ ꝗ̄ꝑlimū ↄſolarer ſi p⁹ mortem
hr̄em tunicā pr̄is mei. P⁹ modicū ſctus frāci
ſcus vocat eū di. Tibi trado tunicā iſtāꝫ ⁊ poſt
mortē meā ip̄aꝫ habeas pleno iure. Cū apꝺ
alexādriā lombardie cū q̄dā honeſto viro ho
ſpitat⁹ fuiſſꝫ ab eo rogat̄. vt ꝓpt̄ euāgelij obſer
uātiā ď oī appoſito māducaret. Qui cū e⁹ deuo
tōni aſſentiret. ille accurrēs caponē ſeptēnē pre
ꝑat māducādū. Māducātibꝫ ill̄. infidel̄ q̄dam
amore dei elemoſinā petyt. mox vir di nomē au
diēs bñdictū: mēbꝝ ſibi trāſmittit caponis. Re
ſuat infelix datū. ⁊ ī craſtinū duꝫ ſcīs ꝑ̄dicaret
oñdit: di. Ecce q̄les carnes ↄmedit iſte fr queꝫ
vt ſcīm honeratꝭ. Nā mihi h̄ ī ſero t̄buit. Sed
cū mēbꝝ caponis piſcis ab oībꝫ videt̄. velut iſa
n⁹ ab oī ꝓplo icrepat̄. Qď cū ille vidiſſꝫ. erubu
it ⁊ veniā poſtulauit. Redierūtq̄ꝫ carnes ad ſui
ſpēm poſtq̄ꝫ redijt ꝑuaricatoꝛ ad mentē. Dū q̄
daꝫ vice ad mēſā ſedēt ⁊ de pauꝑtate btē ꝟgī
⁊ filij e⁹ collatō fieret: ꝓtin⁹ vir dei a mēſa ſur
gēs. ſingultus ingemiat doloꝛoſos: ⁊ ꝑfuſus la
crimis ſuꝑ nudā humū reliquū panē māducat.

Sacerdotalibꝫ manibꝫ quibꝫ ↄficiēdi domi
ci coꝛꝑis ſacramentū ē collata poteſtas. magnā
volebat reuerētiā exhiberi. Vñ ⁊ ſepe dicebat
Si aū ſcīo cuiq̄ꝫ ď celo venienti ⁊ pauꝑculo ali
cui ſacerdoti me ↄtingeret obuiare. ad ſacerdo
tis man⁹ deoſcl̄andas citi⁹ me ↄferrē ⁊ ſcīo di
cereꝫ. Expecta me ſancte laurenti quia manus
huius verbum vite contrectant. ⁊ vltra hūma
nū aliquid poſſident. Miraculis multis in vita
claruit. Nam panes ei ad bñdicēdū oblati mul
tis īfirmis attulere ſalutem. Aquam in vinū
ↄuertit ⁊ inde eger quidam guſtās ꝓtin⁹ ſani
tatē r̄cepit ⁊ mlt̄a alia miracl̄a fecit. Cū ꝟo ad
dies iā appropinq̄ret extremos. longa infirmita
te ↄfect⁹ ſuper nudam humū poni ſe fecit. Fe
citq̄ꝫ oēs fratres ibidem aſſiſtentes ad ſe vōri: ⁊
manus ſingl̄is imponēs. oībꝫ ibi pn̄tibꝫ bñdixit
⁊ inſtar cene ſcꝫ dominice ſingulis buccellaꝫ pa
nis diuiſit. Inuitabat (vt moris ſui erat) om
nes creaturas ad laudem dei. Nā ⁊ mortē ip̄aꝫ
cunctis terribilem ⁊ exoſam hoꝛtabat̄ ad laudē
eiq̄ꝫ letus occurrit ⁊ ad ſuū inuitabat hoſpiciū

dicēs. Bn̄ueniat ſoror mea mors. Ad extremā
igr̄ horā veniēs dormiuit ī dn̄o. cuꝰ aīaʒ q̄dā fr̄ vi
dit ī modū ſtelle. ſilis lūe ī q̄ntitate. ſoli ī ſplēdo
re. Miniſter frm̄ ī t̄ra laborꝝ. noīe auguſtiꝰ. ī
hora iā vltīa poſitꝰ. cū diu amiſiſſʒ loq̄laʒ ſbito
clamās dixit. Expecta me pr̄ expecta. ecce iā ve
nio tecū. Querētib frīb q̄d dicēt: ait. Nō vide
tis pr̄eʒ nr̄m frāciſcū q̄ vadit ī celū. Et ſtatī ī pa
ce obdormiuit ꝛ pr̄eʒ ſecutꝰ ē. Cū q̄daʒ dn̄a
q̄ bt̄o frāciſco deuota extiterat. viā vniūſe car
nis fuiſſʒ igreſſa. ꝛ clerici ꝑſbitēri feretro exeq̄as
celebrātes aſtarēt: ſbito ſe mlr̄ erigit ſup lectum
ꝛ vnū d̄ aſtātib ſacerdotib vocat dī. Volo pr̄
ꝯfiteri. ego em̄ mortua fuerā ꝛ diro eraʒ carceri
mācipāda. q̄m pc̄tm q̄d tibi pādā. necdū ꝯfeſ
ſa fuerā. Sʒ orāte ꝓ me ſc̄to frāciſco. ad corpꝰ
mihi redire idultū ē. vt illō r̄uelato pc̄to. veniaʒ
merear. ſtatī vt iſtō maīfeſtauēo. ī pace cernēti
b vob q̄eſcā. ꝯfeſſa igr̄ ꝛ abſolutōe r̄cepta. mox
ī dn̄o obdormiuit. Cū fr̄es d̄ niceria plauſtꝝ
q̄ddā a q̄dā viro mutuo petēnt. ille īdigr̄ꝰ r̄ndit
Ego potꝰ duos ex vob cū ſc̄to frāciſco excori
are. q̄ʒ plauſtꝝ meū vob accomodarē. Sʒ ī ſe r̄
uerſus ſemetipm̄ r̄darguit ꝛ blaſphemie peni
tuit. irā dei formidās. Moxq̄ʒ filiꝰ eiꝰ īfirmat̄ et
ad extrema deducit̄. q̄ filiū defūctū vidēs ī t̄ra.
volutabat̄. ꝛ flēs ꝛ ſc̄tm frāciſcū inuocans dice
bat. Ego ſuʒ q̄ peccaui: me flagellare debuiſti.
Redde ſc̄te iā deuote p̄canti quē abſtuliſti ipie
blaſphemāti. Mox filiꝰ eꝰ ſurrexit ꝛ plāctū ꝓ
hibēs ait. Cū mortuꝰ eēm ſc̄tꝰ frāciſcꝰ ꝑ q̄ndaʒ
viā lōgā ꝛ obſcurā me ducēs. ī q̄dā tādē me vi
ridario pulcerrimo collocauit. Ac deinde dixit
mihi. r̄uertē ad pr̄eʒ tuū nolo te āplius detinere

Pauꝑ q̄dā cuidā diuiti debēs q̄ndā pecūie
q̄ntitatē vt rogat ſc̄ti frāciſci amore ſibi t̄minū
ꝓlōgaret. Cui ille ſupbe r̄ndēs. Tali ıq̄t loco te
r̄cludā. vbi nec frāciſcꝰ nec aliq̄s poterit te iuua
re. Moxq̄ʒ illū vincl'atū ī carcerē obſcurꝝ īcluſit:
paulopoſt ſc̄tꝰ frāciſcꝰ affuit ꝛ fracto carcē. ru
ptiſq̄ʒ vincl' hoīeʒ īcolumē r̄duxit ad ꝓpria.

Quidā miles ſc̄ti frāciſci opib ꝛ miraculis
detrahēs. cū q̄dā vice ludēt ad taxillos. veſania
ꝛ incredulitate plenꝰ. circūſtātib ait. Si franci
ſcus ē ſc̄tꝰ. xviij. veniēt ī taxill'. Mox ī eis ſenari
us triplicatꝰ appuit. ꝛ vſq̄ʒ ad nouē vices q̄lib
ſuo iactu terſenos accepit. Sʒ inſaniā addēs ī
ſanie ait. Si verꝝ ē q̄ frāciſcꝰ iſte ſit ſāctꝰ: cadat
hodie corpꝰ meū gladio. ſi ꝟo ſc̄tꝰ n̄ ē. euadā ī
columis. ludo finito vt eꝰ orō fiēt ī pc̄tm. cū ne
poti ſuo īferret iīuriā. ille gladiū accipiēs ī viſce
ra patrui trāſfixit ꝛ ꝓtinꝰ interfec. Vir q̄dam
crure ſic ꝑdito. vt nll'atenꝰ ſe mouē poſſʒ. ſāctuʒ
frāciſcuʒ talib vocib inclamabat. Adiuua me
ſc̄te frāciſce. memor deuotōis ꝛ ſuitij q̄d tibi ī
pēdi. Nam in azino meo te portaui. ſanctos pe
des tuos ꝛ manus oſcl'atus fui. ꝛ ecce morior do
loris huiꝰ duriſſimo cruciatu. Moxq̄ʒ ille ſibi ap
parēs cū puulo baculo qui thau in ſe figurā ha
bebat. locum doloris tetigit. ꝛ fracto apoſtema
te. ſanitatem protinus recepit: ſed thau ſignum
ſup locum remanſit. Hoc ſigno ſanctꝰ frāciſcꝰ
lr̄as ſuas ꝯſueuerat ꝯſignare. Cum in caſtro
pomereto in montanis apulie puella q̄dā ꝛ pr̄i
ꝛ matri vnica fuiſſet defūcta. ꝛ mr̄ ſc̄to franciſco
deuota nimia triſticia fuiſſʒ abſorpta. apparuit
ei ſāctus dī. noli flere. quia lucerne tue lumē q̄d
deploras extinctum: mea eſt tibi interceſſiōe r̄d
dendū. mr̄ igr̄ ſūpta fiducia corpus extīctū n̄ ꝑ
miſit efferri: ſ; ſancti frāciſci nomē inuocās. ꝛ mor
tuā filiam apprehēdēs eam incolumē alleuauit.

In vrbe roma cū puer puulus d̄ feneſtra pa
lacij cecidiſſet ꝛ penit9 expiraſſet. beatus fran
ciſcus inocat̄ ꝛ vite ꝓtinus reſtituit̄. In ciui
tate ſueſa cū q̄dā domꝰ corruēs q̄ndā iuuenē ex
tinxiſſet ꝛ cadauer iā ī lecto ad ſepeliendū poſu
iſſet. mr̄ beatū frāciſcū tō deuotōe q̄ poterat in
uocabat. Et ecce circa mediā noctē puer oſcita
uit ꝛ ſanꝰ ſurrexit: ꝛ ī laudis ꝟba ꝓrupit. Fra
ter iacob aretinꝰ cū in nauicl'a pua fluuiū quē
dam cū frīb ptrāſiſſet. ꝛ ſocijs iā ſup ripā poſi
tis poſtremo ſe ad nauis exitū p̄pararet: reuoluta
naue ipe ī ꝓfūdū fluminis ē demerſus. Frīb igit̄
ꝓ liberatōe ſubmerſi bt̄m franciſcū inuocanti
b. ipō etiam corde vt poterat beati franciſci au
xiliū implorāte. ecce p̄dictus fr̄ ꝑ profundum ſi
cut ꝑ aridā ambulabat ꝛ demerſā nauiculā ca
piens cum ea ꝑuenit ad littus. Veſtimenta aūt
eius madida n̄ ſūt nec aque gutta ꝓximauit ad
tunicam.

Elagia prima fe

minarum anthiochie ciuitatis reb
ꝛ diuitijs plena. corpore pulcerrima
habitu ambitioſa ꝛ vana. animo ꝛ corꝑe impu
dica. Quadam vice per ciuitatem cum ambitō
ne maxima tranſibat. ita vt nihil ſuper eam niſi
aurum ꝛ argentum ꝛ precioſi lapides videren
tur. ita vt quocunq̄ʒ iret. aerem diuerſoruʒ aro
matum odore repleret. quam precedebat ꝛ ſe
quebatur multitudo maxima puellarum ac pu
erorū. qui ꝛ ipi preclaris erant induti veſtimen
tis. Quam quideʒ ſanctus pater nomine non
nus epiſcopus elyopoleus (que nunc damiata
vocatur) videns amariſſime flere cepit. ex eo q̄
ipſa maiorem curam hēbat placē mundo q̄ʒ ipe
hr̄et placere dō. ꝓcidenſq̄ʒ ſup pauimētū faciē
ſuam cum terra percutiebat. ꝛ ipſam terram la

crimis rigãs dicebat. Altiſſime deꝰ ignoſce mi-
bi pctõꝛi. q: vniꝰ diei mẽtricis oꝛnatꝰ totiꝰ vite
mee induſtriã ſupauit. Ne me dñe ꝯfũdat vniꝰ
meretricꝫ oꝛnatꝰ añ ꝯſpectũ tremẽde maieſtatꝫ
tue. Jlla ꝑ t'renis ſũmo ſe ſtudio decoꝛauit. ego
tibi imoꝛtali dño placẽ ꝓpoſui: ⁊ ꝑ meã negligẽ
tiã ñ ipleui. Dixitqꝫ his q̃ ſecũ erãt. Jn veritate
dico vobis. q: deꝰ hãc ꝯ nos i iudicõ ꝓducturꝰ
ẽ qm̃ h̃ tã ſollicite ſe depigit. vt t'renis amatoꝛibꝫ
placeat: ⁊ nos celeſti ſpõſo placẽ negligiꝰ. Duꝫ
h̃ ⁊ ſilia dicẽt ſbito obdoꝛmiuit. viſũqꝫ ẽ ſibi ꝙ
q̃dã colũba nigͣ ⁊ fetida nimis circa eũ celebran
tẽ volaret. q̃ dũ cathecuminos abſcedẽ ꝑcepiſſꝫ.
colũba diſparuit. ⁊ pꝰ miſſã rdiẽs ⁊ ab ipo epo in
q̃dã vaſe aq̃ merſa mũda ⁊ cãdida exiens. tã alte
volauit. ꝙ videri ñ potuit. Euigilãs igi' dñ qua
dã vice ad eccliã ꝓcedẽs ꝑdicaret ⁊ pelagia ꝑ-
ſens eſſꝫ: adeo ꝯpũcta ẽ ꝙ ei lr̃as ꝑ nũciũ miſit di
cens. Sctõ epo diſciplo xp̃i pelagia diſcipula
dyaboli. Si vere xp̃i diſcipl's cõpꝛobaris. q̃ vt
audiui ꝓ pctõꝛibꝫ d' celo deſcẽdit. me peccatri-
cẽ ꝫ peitẽtẽ ſuſcipe digneriſ. Cui ille rñmiſit. Ro
go vt hũilitatẽ meã ñ tẽptes. q: hõ pctõꝛ ſum.
Sꝫ ſi vere ſaluari deſideras: ſolũ me videẽ ñ po-
teris. ꝫ int' alios me videb̃. Cũqꝫ ad eũ coꝛã pl'i-
bꝫ aduẽiſſꝫ. pedes eius apphẽdit. ⁊ amariſſime
flẽs. dicere cepit. Ego ſũ pelagia. pelagꝰ iniq̇ta
tis. exũdãs fluctibꝫ pctõꝝ. ego ſũ ꝑditõis abyſ-
ſus. ego voꝛago ⁊ laqueꝰ aiaꝝ m'ltos deceptos
d'cepi q̃ nũc cũcta ꝑhoꝛrui. Tũc eps iterrogauit
eã di. Q̃d tibi nomẽ ẽ. Cui illa. A natiuitate pela
gia vocoꝛ. ꝫ ꝓpt' veſtimẽtoꝝ põpã. oẽs me mar-
garitã appellãt. Tũc eps clemter eã ſuſcipiẽs. pe
nitẽtiã ei ſalutarẽ iniũxit: ⁊ i dĩ amoꝛe diligẽt' in-
ſtruxit ⁊ ſacro baptiſmate regenerauit. Dyabo
lꝰ aũt ibidẽ clamabat dicẽs. O violẽtia quã pati
oꝛ ab h̃ ſene decrepito. O violẽtia. O ſenectus
mala. Maledictꝰ dies i q̃ ꝯtͣꝰ natꝰ es mihi. q:
ſpẽ meã maximã abſtuliſti mihi. Quadã inſuꝑ
nocte cũ pelagia doꝛmiret: dyabolꝰ ad eã veit ⁊
eã excitãs dixit ſibi. Dña margarita. q̇d vnq̃ ti
bi mali feci. nũq̇d ñ oibꝫ diuitijs ⁊ glĩa te oꝛnaui
q̇ſo dic mihi i q̃ te ꝯtriſtaui: ⁊ ꝓtinꝰ tibi ſatiſfa-
ciã. tñ obſecro ne me deſeras: ne obpꝛobriũ xp̃i
anis efficiar. Jpa aũt ſe ſigñuit: ⁊ i dyabolũ ſuffla
uit. ⁊ ſtatĩ euanuit. Die tercio oĩa q̃ hẽbat ꝑꝑa
uit ⁊ ꝯgregauit. ⁊ paupibꝫ tribuit. Pꝰ aliq̇s aũt
dies cũctis igñrãtibꝫ pelagia inde noctu aufugit
⁊ i mõtẽ oliueti deuenit. vbi hitũ hẽmite accipi-
ẽs i ꝑua cella ibidẽ ſe collocauit: ⁊ d'o i m'lta ab-
ſtinẽtia ſuiuit. Marie aũt fame ab oibꝫ hẽbatur
⁊ frat' pelagiꝰ dicebat'. Pꝰ h̃ q̇dã dyaconꝰ pꝛe
dicti epi hieroſolimã cã viſitãdi loca ſctã adue
nit. cui dixit eps. vt pꝰ ſctõꝝ locoꝝ viſitatõnem

quẽdã monachũ noĩe pelagiũ q̃rẽt. ⁊ ipꝫ viſita-
ret. cũ verꝰ dĩ ſuꝰ eẽt. Q̃d cũ ille feciſſꝫ: mox ab
illa cognitꝰ nequaq̃ ipaꝫ ꝓpt' nimiã maciẽ cogñ
uit. Cui dixit pelagia. habes epm. Et ille. Jmo
dñe. oꝛet ꝓ me ad dñm. q: vere apl's xp̃i ẽ. Re-
cedẽs aũt inde: die tercia ad cellã eiꝰ redijt. ꝫ cuꝫ
ad oſtiũ ꝑcuſſiſſet. ⁊ nullꝰ ei appuiſſꝫ. feneſtram
apuit ⁊ moꝛtuũ eũ vidit. Curreſq̃ cũ h̃ epo nũ-
ciaſſet. eps ⁊ clerꝰ oẽſq̃ mõchi ꝯuenerũt. vt tã ſã
cto viro exeq̇as celebrarẽt. Cũqꝫ de cella coꝛpꝰ
eiꝰ extraxiſſent: repperiũt ꝙ m'lier eſſet. ⁊ plimũ
admirãtes d'o gr̃as reddiderũt. ⁊ ſctm coꝛpꝰ ho-
noꝛifice ſepeliert. Obijt aũt. viij. die intrãte octo
bꝛis circa ãnũ dñi ducẽteſimũnonageſimum.

Argaritha dcã

pelagius vgo pulcerrĩa diues ⁊ no
bil'. tãta fuit pentũ ſollicitudĩe cuſto
dita. ⁊ optimis moꝛibꝫ inſtructa. tãtaq̃ pudici-
cie honeſtate vigebat. ꝙ ab hoibꝫ videri mõis
oibꝫ rẽnuebat. deniq̃ a q̇dã adoleſcẽte nobili in
ꝯiugiũ q̃rit': ⁊ vtriuſq̃ pentũ aſſenſu cũcta nu-
ptijs neceſſaria cũ imenſa diuitiaꝝ ⁊ deliciarũꝫ
glĩa prepant'. Cũ ḡ nuptiaꝝ dies aduenirſſet. et
iuuenes ⁊ puelle ⁊ cũcta ſil' nobilitas añ thala-
mũ iã patũ nuptiaꝝ feſta cũ gaudio celebrarẽt.
Uirgo deo inſpirante ꝯſiderãs dãnũ virgini-
tatis tam dãnoſis plauſibꝫ compari: ꝓſtrata in
terram cum lacrimis. glĩaꝫ virginitatis ⁊ nupti
aꝝ moleſtias tãta in coꝛde ſuo ꝯpẽſatõe vibra-
uit. ꝙ oĩa hꝰ vite gaudia q̃ſi ſtercoꝛa reſpuebat
Unde nocte illa viri ꝯſoꝛtio abſtinens. media
nocte d'o ſe recommendans tonſis crinibus in
virili habitu clam aufugit. Lõge aũt ad q̃dãꝫ
monaſteriũ veniẽs. ⁊ fratrem pelagium ſe appel
lans. ab abbate receptꝰ ẽ ⁊ diligẽter inſtructus
q̃ tam ſancte ac religioſe ſe habuit. ꝙ defuncto
ſanctimonialiuꝫ ꝓuiſoꝛe: de ſenioꝝ ꝯſilio ac ab
batis impio licꝫ inuitus monaſterio virginũ eſt
ꝑlatus. Dũ ergo eis nõ ſolũ coꝛpm neceſſaria:
ꝫ etiam aiarũ pabula ꝯtinue ⁊ inculpabilit' mi-
niſtraret. Dyabolus ei inuidens ſtuduit qualr
proſperum eius curſum obiectu criminis impe
diret. Nam vnam virginem que pꝛe foꝛibꝫ erat
in adulterium traxit ⁊ intumeſcente vtero cum
iam celari non poſſet. tantus pudoꝛ ⁊ doloꝛ om
nes virgines ⁊ monachos vtriuſq̃ monaſterij
conſternauit ꝙ ſolus pelagius. vtpote earũ fa-
miliaris atq̃ ꝑpoſitus ſine iudicõ ⁊ examinatõ
ne ab oibꝫ ꝯdemnat'. Qui foꝛas cũ ignominia
pellit'. ac in q̇dã rupis ſpecu recludit'. ſibiq̃ mo
nachoꝝ ſeueriſſimus deputat'. Qui ſibi paneꝫ
oꝛdeaceum ⁊ aquã tenuiſſime miniſtraret Qui
bus geſtis monachi receſſerunt. Et ſolum ibi

pelagiū reliquerunt. At ille omnia patiēter ſuſti-
nēs in nullo turbat⁹ fuit. Sed grās ſemꝑ deo re-
ferēs per ſctoꝝ exēpla ſe ꝯtinue ꝯfortabat. Tan
dē cū finē ſuū adeē ꝯgnouiſſet: abbati ⁊ mōachis
per lr̄as ſic mandauit. Nobili orta genere ma-
garitha in ſeculo dicta fui: q̄ vt pelagus tentatio
nū trāſirē. pelagius mihi ipm̄ nomē impoſui. vir
ſū nō ꝓ deceptōne mētita qḋ factis oñdi. De cri
mine ꝟtutē obtinui. penitētiā egi innocēs. iā q̄ſo:
vt quā viri feminā neſcierūt ſcte ſorores ſepeliāt
et ſit expiatio viuētis. oñſio morietis vt femie vir
ginē recognoſcāt: quā calūniatores adulteꝝ iudi
cabāt. His auditis monachis et ſctimōialib⁊ ad
ſpelūcā currētib⁊: pelagius a femīs. femīa ꝟgo in
tacta cognoſcitur: ⁊ cūctis pn̄iaꝫ agentib⁊ in mo-
naſterio ꝟginū honorifice ſepelit̄. Finit legen-
da de prima femiāꝝ anthiochie ciuitatis abūdā-
tiſſima tandem pelagius appellata

Thaiſis meretrix

(vt ī vita ſpatꝝ legit̄) tāte pulchri
tudīs extitit: vt mlti ꝓpt̄ eā ſbſtan-
tys ⁊ vēditis ſuis ad vltimā paupꝫ-
tatē deuenirēt. Sed amatores ſui p̄ zelo litib⁊ in-
ter ſe ꝯſertis frequēter puelle limīa ſāguīe iuue-
nū replebāt. Qḋ cū audiſſꝫ abbas paphuntius.
ſumpto hītu ſeculari ⁊ vno ſolido ꝓfectus eſt ad
eā in q̄ndā egypti ciuitatē deditq̄ꝫ ei ſolidū quaſi
ꝓ mercede peccādi. Illa accepto p̄cio: ait illi igre
diamur ſimt̄ in camerā. Cūq̄ꝫ ingreſſus eēt ⁊ lctꝫ
p̄cioſis veſtib⁊ ſtratū aſcendē inuitaret̄. dic̄ ad eā
Si eſt interius cubiculū in ipm̄ abeam⁹. ⁊ cū du-
xiſſꝫ eū per plura loca: ille ſemꝑ dicebat ꝙ videri
timebat. Illa aūt dixit. Eſt q̄ddā cubiculū vbi nl̄-
lus ingredit̄. Si ꝟo deū times: nō eſt loc⁹ qui dei
tati eius abſcōdat̄. Qḋ cū ſenex audiſſꝫ dixit ei.
⁊ ſcis eē deū: Cūq̄ꝫ illa rn̄diſſꝫ ſe ſcire deū ⁊ regnū
futuri ſeculi. necnō ⁊ tormēta pctoꝝ. dixit ei. Si
ergo noſti. cur tātas aīas perdidiſti. ⁊ nō ſolū pro
tua ſ ꝓ illoꝝ redditura rōne dānaberis: Illa ꝟo
hoc audiēs ꝓuoluta ad pedes abbatis paphun
cij cū lacrimis exorabat. di. Scio eē pn̄iaꝫ pi. ⁊ cō
fido remiſſionē te orante ſortiri. tm̄ peto trib⁊ ho-
ris inducias. ⁊ poſt h̄ quo iuſſeris ibo. et quecūq̄ꝫ
p̄ceperis faciā. Cūq̄ꝫ locū illi abbas ꝯſtituiſſꝫ vbi
veniē deberet: illa collectis oīb⁊ quecūq̄ꝫ ex pcto
lucrata fuerat. perlatiſq̄ꝫ in mediā ciuitatēꝫ ꝓplo
expectāte igne cōbuſſit: clamās. Venite oēs qui
peccaſtis mecū. et videte quō ea que mihi ꝯtuli-
ſtis exurā. Erat aūt p̄ciū auri libraꝝ q̄dringētaꝝ
que cū oīa incēdiſſꝫ: ad locū quē abbas paphun
cius ꝯſtituerat perrexit. Quā ille reperto ꝟginū
monaſterio in cellulā ꝑuā recludēs. oſtiuꝫ cellule
plumbo ſignauit. ⁊ paruā reliquit feneſtrā ꝑ quā
ei victus modicus inferret̄. Iuſſitq̄ꝫ ei oīb⁊ dieb⁊
paꝝ panis ⁊ paululum aque a ceteris miniſtrari.
Cū aūt ſenex diſcederet thaiſis ad eū ait. quo iu
bes pr̄ vt ex naturali meatu aquā meā effundam
Et ille in cella ſic̄ digna es. Cūq̄ꝫ ituꝝ quō deum
dēret adorare ingreret rn̄dit. Nō es digna noīa-
re deū. neq̄ꝫ in labys tuis nomē trinitatis adducē
ſ nec ad celū manus expādere. qm̄ labia tua iniq
tate plena ſunt ⁊ manus tue ſordib⁊ inq̄nate. Sꝫ
tm̄mō incūbēs ꝯtra orietē reſpice. hūc ſermoneꝫ
frequēt̄ iterās. Qui plaſmaſti me miſerē mei. Cū
ergo trib⁊ annis fuiſſꝫ incluſa ꝯdoluit abbas pa-
phūcius ⁊ ꝓfectus eſt ad abbatē anthonium: vt
ab eo regreret ſi remiſiſſet illi de⁹ peccata ſua. Et
narrata cā ſcts anthonius ꝯuocatis diſcipul̄ ſu
is p̄cepit eis vt illa nocte vigilātes ī orōne ꝑſiſte-
rēt ſigillatiꝫ vtiq̄ꝫ. q̄tenus alicui ex his declararet
deus cām ꝓ qua abbas paphūcius veneat. Cuꝫ
igr̄ inceſſant̄ oraſſent abbas paulus maior diſci-
pulus anthonij vidit ſubito ī celo lectū . ſ. p̄cioſis
veſtib⁊ ordinatū quē tres ꝟgīes clara facie cuſto
diebāt. Tres iſte ꝟgīes fuerūt. timor pene futuē
qui ipāꝫ a malo r̄traxit. pudor cl̄pe ꝯmiſſe q̄ ei ve
niā ꝓmeruit. amor iuſticie q eā ad ſupna trāſue-
xit: Cūq̄ꝫ paulus ill̄ dicēt graꝫ illā tātā eē āthonij
vox diuina rn̄dit. Nō eſt pr̄is tui anthonij ſ tha
iſis meretricis. Qḋ cum mane paul⁹ abbati retu-
liſſet: cognita dei volūtate abbas paphūci⁹ cum
gaudio diſceſſit. ⁊ mox ꝓfectus ad monaſterium
oſtiū celle diſſipauit. Illa ꝟo rogabat vt adhuc
manēt incluſa. Dixit autē ei. Egredē qm̄ remiſit
tibi de⁹ peccata tua. Et illa rn̄dit. Teſtor deū. qꝛ
exquo huc ingreſſa ſū. ex oīb⁊ pctis feci velut ſar
cinā ⁊ ſtatui an̄ oculos meos. Et ſic nō diſcedit ā
helitus de narib⁊ meis. ſic nō diſceſſerūt peccata
mea ab oculis meis: ſ flebā ſꝑ illa ꝯſiderās. Cui
abbas paphūcius dixit. Nō ꝓpter pn̄iaꝫ tuaꝫ re
miſit tibi deus peccata tua: ſ qꝛ hūc timorē ſemꝑ
habuiſti in aīo. Et cū inde illaꝫ eduxiſſet. xv. dies
ſuꝑuixit. ⁊ pauſauit in pace. Abbas q̄ꝫ effrem
aliā meretricē ſimili fere mō ꝯuertē voluit. nā cuꝫ
illa meretrix effrem ad peccandum allicēt. impu-
dēter dixit ei effrem. Sequē me. Qua ſequente
cū ad quendam locum vbi erat multitudo hoīm
vēiſſꝫ dixit ei Sede huc vt ꝯmiſcear tecū. Et illa
Quō h̄ poſſū facē tāta ml̄titudīe aſtante. Et ille
ſi hoīes erubeſcl̄. nōne magiſ tuū dēs erubeſcē cra
torē: q̄ r̄uelat occl̄ta tenebraꝝ: Illa ꝯfuſa r̄ceſſit.

Dioniſius inter

pretat̄ vehemēter fugiēs. vel dicit̄
dyoniſi⁹ a dya qḋ ē duo. ⁊ niſ⁹ qḋ
eſt eleuatio. q̄ſi ſm̄ duo eleuatus. ſ.
ſm̄ corpus ⁊ ſm̄ animam. vel dicit̄ a dyana qḋ ē

venꝰ .ſ. dea pulcritudis. ⁊ ſios qḋ ē deꝰ. q. pulcer deo
Uel (vt qdã aiũt) dr̄ a dyoniſia: q̄ vt dic̄ yſidorꝰ
eſt quedã gēma nigra valēs ꝯtra ebrietatē Fuit ḡ
vehemēt' fugiēs de mũdo ꝓpt' pfcẽaȝ abrenũcia-
tionē. Eleuatꝰ ꝑ intn̄ orꝝ ꝯtēplationē. Diſtinguit
aũt ipē i libro de diuis noibꝫ. triplicē gradũ ꝯtem
platiōis. Primꝰ ē ꝑ ſēſibiliũ manũ ducētē. ſcḋus
ꝑ intellectualiũ opatiōeȝ. terciꝰ ꝑ imediatã vnitō
nē. Fuit eẽ pulcer deo ꝑ decorē ꝟtutũ. valēs pec-
catoribꝫ ꝯtra ebrietatē viciorꝝ. Hic añ ꝯuſiōȝ
mlt̄a ꝑnoīa habuit. Uocatꝰ ē em̄ ariopagita. a
vico in q̊ hitabat. Itē dictꝰ ē theoſophus .i. deũ
ſapiēs. It̄ a grecorꝝ ſapiētibꝫ vſq3 hodie dr̄ ꝑrigi
ontuarami. qḋ latīe dr̄ ala celi q2 i celũ ala ſpũal'
intelligētie mirabil'r volauit. It̄ dictꝰ ē machanꝰ
.i. btūs. It̄ a pr̄ia dictꝰ ionicꝰ Jonica aũt (vt ait pa
pias) vna ē ex liguis grecorꝝ. Ul' ionice ſũt gn̄ra
rotũdarꝝ colũnarꝝ. Uel ionicũ (vt idē dic̄) eſt pes
q hēt duas correptas et duas lōgas ꝑ qḋ ondit'
ꝙ ipē fuit ſapiēs dñi ꝑ occultorꝝ iueſtigatōeȝ. ala
celi ꝑ celeſtiũ ꝯtēplatiōeȝ. btūs ꝑ et'norꝝ poſſeſſiōȝ
Per alia oñdit' ꝙ ipē fuit mirabilis rethor ꝑ elo
quētiã. eccie ſuſtētator ꝑ doctrinã. breuis ſibi per
hũilitatē. lōgꝰ alijs ꝑ caritatē. Augu. aẽ in li. viij.
de ciui. dei dic̄ ꝙ ionicũ ē genꝰ phorꝝ. Diſtinguit
em̄ ibidē duo genera phorꝝ .ſ. ytalicũ qḋ ē ex pte
ytalie. ⁊ ionicũ qḋ ē ex pte grecie q2 ḡ dyoniſiꝰ ſũ-
mus erat phs. iō antonomaſice dicebat' ioicus.
Eiꝰ paſſiōȝ ⁊ vitã grece dictauit methodiꝰ ꝯſtã-
tinopolitanꝰ. ltīe ꝟo anaſtaſiꝰ aplīce ſedꝭ biblio-
thecarius: vt dicit ignarus remorum epiſcopus.

Dionisiꝰ ariopagi-

ta a bt̄o paulo aplo ad fidē xp̄i cō-
uerſus fuit. q̊ ariopagita a vico ci-
uitatis in q̊ hitabat dictꝰ fuiſſe dr̄.
Ariopagꝰ eniȝ erat vicꝰ martis in q̊ ſcȝ erat tēplũ
martis. Athenieſes em̄ ſingl'os vicos denoīabãt
a dijs q̊s colebãt: vt vicũ in q̊ colebat' mars: voca
bãt ariopagũ. q2 ario dr̄ mars. vicũ in q̊ colebant
pan. vōbãt panopagũ. et ita ſingl'is dijs ſingl'os
vicos denoīabãt. Ariopagꝰ aũt vicꝰ erat excellē-
tior. q2 ibi erat curia nobiliũ ⁊ ſcole liberaliũ artiũ
In h̄ ḡ vico morabat' dyoniſiꝰ maximꝰ phs: qui
ob plenitudinē diuorꝝ numinũ ⁊ ſapiētie theoſo-
phus. i. deum ſapiens dicebat'. Erat ⁊ ſeciũ appol
lophanꝰ. i. eiꝰ ꝯphs. Ibi etiã erãt epicuri q̊ pone-
bãt felicitatē hoīs in ſola corpis voluptate. ⁊ ſtoi
ci q̊ in ſola animi ꝟtute. In die igr̄ dñice paſſi
onis cũ tenebre fcẽe eēnt ſup vniuerſã t'raȝ phi q
erãt athenis nō potuert' huiꝰ cãȝ in cauſis natu-
ralibꝫ iuenire. Nō fuit em̄ natural' eclipſis ſol'. tũ
q2 luna vere erat e regiōe ad ſolē. Eclipſis ꝟo fi
eri ſolet tm̄ in ſynodo ſolis ⁊ lune. Luna aũt tunc
erat q̊ndecia. ⁊ ita i impfcẽa diſtãtia a ſole. tũ q2
eclipſis nō aufert lumē vniuerſis ptibꝫ t're. tũ q2 ꝑ
tres horas durare nō pōt. Q2 aũt illa eclipſis i
vniūſis ptibꝫ t're lumē abſtulerit. pȝ ex eo ꝙ lucas
euãgeliſta h̄ dic̄. ⁊ ex eo ꝙ vniuerſitatis dñs pati
ebat'. ⁊ ex eo ꝙ fuit apḋ eliopoli egypti. ⁊ ex eo ꝙ
fuit rome. Q2 aũt fuerit rome. teſtat' oroſiꝰ: di. Cũ
dñs patibl'o affixꝰ ē. maxio t'remotu ꝑ orbē fcẽo.
ſaxa i mōtibꝫ ſciſſa. maxiariũq3 vrbiũ plime ptes
plus ſolita ꝯcuſſiōe ceciderũt. Eodēq3 die ab ho
ra diei ſexta ſol in totũ obſcuratus, tetra nox ſub-
ito obducta terris ē adeo vt ſtellas tē diurnis ho
ris. vel potiꝰ horrēda nocte toto celo viſas fuiſſe
referat'. hec oroſiꝰ Fuit eẽ apḋ egiptũ. ⁊ hꝰ me
minit dyoniſiꝰ in epl'a ad pollophanũ. di. Obfuſi
nãq3 orbes vniformit' tenebrarꝝ caligie thabeſcē
te vt purgatũ redijt ſolis diametꝝ regl'aȝ phi ar-
ridei aſſūpſimꝰ. Cũ t'pimꝰ qḋ ⁊ erat notiſſimũ. ſo-
lē pati moleſtias nō deēre. aio ad te pitie vaſte ſa-
crariũ adhuc neſciꝰ tãte rei miſteriũ. Quid igũã
ſpecolũ doctrine apollophani his ſecretis aſſcrib
atq3 tu mihi ore diuo ⁊ nō hũani ſenſꝰ ſmōe: O
bone dyoniſi diuarꝝ ꝑmutatōes ſũt rerꝝ. Deniq3
notatũ ferie diē ⁊ ãnũ ãnũtiatiōis quã paulus nr̄
auribꝫ ſuſpēſis itonuit. ſignis acclamãtibꝫ recor-
datus: exptꝰ dedi ꝟitati manꝰ ⁊ falſitatis ſũ nexi
bus abſolutꝰ. hec dyoniſiꝰ. Huiꝰ eẽ meminit
idē i epl'a ad policarpũ. loquēs ḋ ſe ⁊ apollopha
no: di. Ambo apḋ eliopoli tũc pñtes et coaſtãtes
inopiabil'r ſoli lunã icedētē videbamꝰ. nō em̄ erat
ꝯueniēs tps. Et rurſũ ipaȝ a nona hora vſq3 ad
veſpaȝ ad ſolis dyametꝝ ſupnatural'r reſtitutaȝ
Eclipſim aũt illã vidimꝰ in oriēte inchoatã. ⁊ vſȝ
ad ſolarē t'minũ veniētē poſtea regrediētē ⁊ rur-
ſus nō ex eodē ⁊ defectũ ⁊ repugnatōeȝ: ſȝ ecōuſo
ſcḋm dyametꝝ factũ Tũc em̄ dyoniſiꝰ cũ apol-
lophano voto aſtrologice diſciplie apḋ eliopoli
egipti pexerat ⁊ poſtea inḋ reuerſus ē. Q2 aũt fu
erit i aſya teſtat' Euſebiꝰ i cronica aſſerēs ſe in di
ctis ethnicorꝝ legiſſe. ꝙ tũc i bithinia (q̄ ꝓuītia ē
aſye minoris) fuit t'remotꝰ magnꝰ. ⁊ maior ſolis ob
ſcuratio q̄ nũq3 fuerit. ⁊ ꝙ dies hora ſexta ita i te-
nebroſaȝ noctē ꝯuſus ſit: vt ſtelle i celo viſe ſunt ⁊
ꝙ in nicena (q̄ eſt vrbs bithinie) multas edes ter
remotꝰ ſubuerteret. Tãdē (vt i hyſtoria ſcolaſtica
legit') phi ad h̄ adducti ſũt: vt dicēnt ꝙ deꝰ natu
re patit'. Aliubi tũ legit' ꝙ dixert. aut ordo nature
ꝑuertit'. aut elemēta mētiũt'. aut deꝰ nature patit'
et elemēta ſibi ꝯpatiũt'. Alubi ꝟo dr̄ ꝙ dyoniſiꝰ
dixit. hec nox quã nouã miramur totius mũdi ve
rã lucē aduētura ſignat. Tũc athenienſes illi deo
arã ꝯſtruxerunt ⁊ ſuppoſitus eſt titulus igto deo
ſingul' em̄ aris ſupponebat' titulꝰ idicãs cui eēnt
dedicate. ⁊ cũ vellent illi offerre olocauſta ⁊ victi-

mas: dixerūt phi. Bonoꝝ nr̄oꝝ non eget: ſꝫ facie
tis genuflectōes an̄ aram eius. et ſupplicabitis ei.
q: nō querit oblatōes pecoꝝ: ſed deuotōēs aīoꝝ
Cum ergo paulꝰ veniſſet athenas: epycuri ⁊ ſtoi
ci phi cum eo diſputabāt. Quidā aūt dicebant.
Quid ſemiator verboꝝ h̄ vult dicē: alij dicebāt
Nouoꝝ demonioꝝ videt᷑ ānūciator eē. Adducē
tes ergo eū ad vicū phoꝝ: vt noua doctrina ibi ſ
examē reciperet dixerūt. Noua quedā infers auri
bus nr̄is. volumꝰ ergo ſcire q̇dnam velint hec eē
Athenieſes aūt ad nihil aliud vacabant niſi aut
dicere aut audire aliqd noui. Cū ḡ paulꝰ ſingl'a
deoꝝ altaria pluſtraſſet. et int̄ cet'a ignoti dei alta
re vidiſſet dixit illis. Quē ignorātes colitis hunc
ego ānūcio vobis verū deū q̇ fecit celū et terram.
Deinde dixit dyoniſio quē ceteris magis doctū
in diuinis videbat. Quis ē dyoniſi ille deus igt̄ꝰ:
Cui dyoniſius. Ipe ē deꝰ verus q̇ int̄ deos nō ē
demōſtratꝰ: ſꝫ nobis ē icognitꝰ ⁊ nob igtꝰ et ſecl'o
vēturo futurꝰ ⁊ imppetuū regturꝰ. Et paulꝰ. hō
an tm̄ ſpūs ē. Et dyoniſiꝰ. Deus ⁊ hō ē: ſꝫ iō inco
gnitꝰ ē. q: eiꝰ tm̄ i celis ꝯuſatō ē. Cui paulꝰ. Ille
eſt quē pdico q de celis deſcendit. carnē ſuſcepit.
mortē ſuſtinuit. et die tercia reſurrexit. Cū autē
dyoniſius adhuc cū paulo diſputaret fortuitu
trāſijt cecꝰ viā corā eis. Statīqꝫ dixit dyoniſius
paulo. Si dixeris huic ceco. i noīe dei tui vide. et
viderit ſtatim credā. Sꝫ vitatis ṽbis magicis q:
forte noſti ṽba q̄ hn̄t hmōi efficaciā: ego formā
ṽboꝝ tibi pſcribā. In hac igit̄ forma ṽboꝝ di
ces ei. In noīe ihū xpī. nati de ṽgīe. crucifixi mor
tui. q reſurrexit. ⁊ ad celū aſcēdit: vide. Sꝫ vt oīs
ſuſpitio tollat᷑. paulus dixit dyoniſio: vt hec ipē
ṽba pferret. Cū ḡ i eadē forma dyoniſiꝰ ceco vt
videret dixiſſet: ptinꝰ viſū recepit. Statī dyoni
ſius cū damari vxore ſua ⁊ tota familia baptiza
tus ē. et fidelis effectꝰ. Sicqꝫ a paulo p trienium
inſtructꝰ ē athenis eps̄ ordinatꝰ. vbi ille pdicatōi
inſiſtēs: ipam ciuitatē et maximā ptē regiōis illiꝰ
ad fidē xpī adduxit. Huic paulꝰ ea q̄ in terciū ce
lū raptus vidit reuelaſſe dr̄: ſic et ipē dyoniſiꝰ in
pleriſqꝫ locis iſinuaē videt᷑. Vn̄ et d̓ hierarchijs
ipoꝝ angeloꝝ ordibꝰ et officijs. tāluculēter ⁊ cla
re diſſeruit: vt nō putares ipm̄ h̄ ab illo didiciſſe
ſꝫ ipm̄ potius vſqꝫ i terciū celū raptū eē. et ibi hec
oīa ꝯſpexiſſe. Prophie ſpū claruit. ſic patet
in epl'a quā miſit ad iohē euāgeliſtā i pathmos
inſulā. Nā in exilio relegatū vbi pphauit ꝙ redi
turus eēt ſic di. Gaude vere dilecte. vere amabil'
et diligibilis valde dilecte. Et infra. Ex cuſtodia
q̄ ē in pathmos dimitteris. et ad terrā aſie reuer
teris. et facies ibi boni dei imitatōes. et his q̄ erūt
poſt te trades. Dormitōni btē marie interfuit
ſicut ipē in li. de diuinis nominibꝰ inſinuare videt᷑

Cū ergo audiſſꝫ petrū ⁊ paulū rome a nerone
in carceribꝰ detineri. epm̄ ſibi ſubſtituit et ad eos
viſitādos acceſſit. Verū cum illi ad dn̄ꝫ feliciter
migraſſent et poſtmodū clemens pſideret. ab ipo
beato clemēte poſt aliqd̓ ſpacium tp̄is in frāciā
deſtinat᷑. et ſibi ruſticꝰ et eleuteriꝰ ſociāt᷑. Miſſus
igit̄ pariſiꝰ venit et multos ibidē ad fidē ꝯuertit
et eccl'ias plīmas fabricauit. et clericos diuerſi or
dinis collocauit. Tāta aūt i eo gr̄a celeſtis emicu
it. ꝙ cū ſepiꝰ pōtifices ydoloꝝ ꝯtra eū ſeditōē po
puli cōcitarēt. et ppl's ad eū pdēdū ſepe cū armis
occurreret. mox illo viſo. aut oī feritate depoſita
ſe eiꝰ pedibꝰ ꝓuoluebāt. aut nimio tiore ſoluti ab
eiꝰ pn̄tia fugiebāt. Sꝫ cū dyabolꝰ vidēs et in
uidēs ꝙ q̇tidie ſui cultura decreſcēt. et mł'tiplica
tis fidelibꝰ eccl'ia triūphares. domicianū impato
rem in tātā cōmouit ſeuiciā: vt pceptū daret. ſ. ꝙ
qcunqꝫ xpianū aliquē repiret. aut vt ipm̄ ſacrifi
care cogeret. aut diuſis ſupplicijs cruciaēt. Pre
fectus igit̄ feſcēninꝰ ꝯtra xpianos pſius a roma
directꝰ btm̄ dyoniſiū ppl'o pdicantē inueit. Sta
timqꝫ captū. colaphizatū. cōſputū. deriſū: ⁊ loris
duriſſimus alligatū cū ſctis ruſtico et eleuterio ſi
bi pn̄tari pcepit. Cū ḡ ſcti corā illo in cōfeſſione
dei cōſtātes aſtarēt. ecce quedā matrona nobilis
aduenit. et virū ſuū lubium turpiter ab his magis
deceptū aſſeruit. Pro eiꝰ itaqꝫ viro citius mittit᷑
et in dn̄i cōfeſſione pſeuerās iniuſte necat᷑. Scti
ṽo a duodecī militibꝰ flagellāt᷑. Deinde magno
pōdere cathenaꝝ cōſtricti. carceri mancipantur.
Sequēti die dyoniſius ſup cratē ferreā ſuppoſi
tis flāmis nudus extēdit᷑. vbi dn̄o decātabat di.
Ignitū eloquiū tuū vehemēter et ſeruꝰ tuus dile
xit illud. Inde aūt erigit᷑. ad beſtias ferociſſimas
multo ieiunio excitatas ꝓijcitur: ſꝫ cū in eū impe
tuoſe currerēt. ſignū crucis oppoſuit. ⁊ māſuetiſſi
mas eas fecit. Deinde i clibanū iactat᷑: ſꝫ extincto
igne nil ledit᷑. Cruci affigit᷑. et diutiꝰ ibidē torque
tur. Inde depoſitꝰ cū ſuis ſocijs et multis alijs fi
delibꝰ carceri mācipat᷑. vbi dū miſſam celebraret
et ppl'm cōicaret. dn̄s ihūs eidē cū immēſo lumīe
apparuit. et panē accipiēs ei dixit. Accipe hoc ca
re meus. q: mecū eſt maxima merces tua. Poſt h̄
iudici pn̄tati. iterū nouis ſupplicijs macerāt᷑ ⁊ iux
ydolū mercurij cū ſecuribꝰ. triū capita in ꝯfeſſiōe
trinitatis pcidunt᷑. Statimqꝫ corpus ſcti dyoni
ſij ſe erexit. et caput ſuum int̄ brachia angelo du
ce et celeſti lumīe pcedente. p duo miliaria depor
tauit a loco qui dicit᷑ mons martirū vſqꝫ ad locū
vbi nunc ſua electione et dei ꝓuidentia requeſcit.
Tāta aūt ibidē angeloꝝ melodia inſonuit: vt int̄
multos qui audierunt et crediderunt etiā larcia
vxor pfecti lubij xpianam ſe eſſe clamauit. et mox
ab impijs decollata et in ſuo ſanguine baptizata

occubuit. Filius aūt eius noīe nubius rome ſub
tribꝫ impatoribꝫ militauit. deinde piſiꝰ rediēs ba
ptizat᷑. et religioſoꝝ nūero ſociat᷑. Dū aūt īfi-
deles metuerēt ne ſctoꝝ ruſtici et eleuterij corpa
xpiani ſepelirēt iuſſerūt vt ī ſecana mergerētur.
Matrona aūt q̄dā nobilis vectorē ad prādiū in
uitauit. et illis epulātibꝫ ſctoꝝ corpa furtiue ſbri
puit. et agro ſuo occulte ſepeliri fecit: q̄ poſtea ꝑ-
ſecutōe ceſſante inde ſuſtulit. et corpe bti dyoni
ſij honorifice ſociauit. Paſſi ſt̄ āno dñi. xcvj. eta
tis ꝟo bti dyoniſij. xc. Anno dñi. dcccxv. tpe
ludouici legati michaelis impatoris ꝯſtātinopo
litani. inter cetera munera detulerūt ludouico fi-
lio karoli magni libros dyoniſij de celeſti hierar-
chia. de greco in latinū trāſlatos: q cū gaudio ſūt
recepti. et. xix. īfirmi ī ipa nocte ī ecclia eiꝰ curati.

Cum apud arelatē ſctus regulꝰ epus miſſaꝝ
ſolēnia celebraret. apl̄oꝝ noībꝫ in canone recita-
tis adiūxit. et beatis martiribꝫ tuis dyoniſio. ru-
ſtico et eleuterio: q̄ dicto. cū adhuc dei famulos
viuere crederet: plurimū mirari cepit. cur eoꝝ no
mina ſic neſciēs in canone ꝓtuliſſet. Et ecce eidē
mirāti tres colūbe apparuerunt ſup crucē altaris
reſidētes: que ſctoꝝ martirū noīa habebant ſuis
pectoribꝫ ſanguīe inſignita. Quas diligēter ītu
ens: ſctos martires migraſſe a corpe ītellexit. Cir
ca ānū dñi ſexingēteſimūquadrageſimū quartū
Dagobertꝰ rex frācoꝝ: vt ī q̄dā hr̄ cronica q̄ lō
ge an pipinū regnauerat a ſui puericia ſctū dyo
niſiū ī magna veneratōe hr̄e cepit. Nā et qn̄ co-
tarij pr̄is ſui irā metuebat: ad ecclīam ſcti dyoni
ſij ꝯtinuo fugiebat. Cum ḡ factꝰ iā rex mortuus
fuiſſet: cuidā ſcto viro ī viſiōe mōſtratū ē. q aīa
eius ad iudiciū rapta fuit. et multi ſcti ſuaꝝ eccle
ſiaꝝ expoliatōꝫ obijciebāt eidē. Cūq ergo mali
angeli iā ad penas rape eā vellēt: affuit bt̄s dyo
niſius. et eiꝰ īcūctu libatꝰ ē. ⁊ penā euaſit. Forte
eīn eiꝰ aīa ad corpꝰ redijt et ibi pn̄iam egit.

Clodoueꝰ rex corpus ſcti dyoniſij minꝰ religi
oſe diſcopiens os brachij eiꝰ fregit. et cupide ra
puit: q̄ mox in amentiā verſus eſt. Et nota q
ignarus eps remēſis dic in epl̄a quā miſit ad ka
rolum. q iſte dyoniſius miſſus ī galliā fuit dyoni
ſius ariopagita vt ſup̄ dictū ē. Idē teſtat᷑ iohā-
nes ſcotꝰ ī epl̄a ad karolū: nec forte rō ex ꝯputo
tempis ꝯtradicit. ſic aliq obijcere voluerūt.

Alixtꝰ papa an

no dñi. ccxxij. ſub alexādro īpera-
tore martiriū paſſus eſt. Cuiꝰ tem
poribꝫ pars eminētior vrbis rome
diuīo ē incēdio ꝯcremata. et ſiniſtra manꝰ iouis
aurea liquefacta. Tūc omēs ſacerdotes ydoloꝝ
ad alexādrum impatorem venerūt petētes vt dij
irati ſacrificijs placarent᷑. Dū ḡ offerrent ſubito
celo ſereno mane die iouis diuo fulmīe quatuor
ſacerdotes ydoloꝝ mortui ſūt. et ara iouis cōcre
mata ē. et ſol obſcuratꝰ ē. ita vt ppl̄us romāꝰ fu-
geret ex̄ muros. Audiēs aūt palmatiꝰ cōſul q ca
lixtus cū ſuis clericis trās tyberim latitaret. roga
uit vt xpiani ꝑ q̄s hoc malū cōtigerat: ad purga
tōem ciuitatis penitꝰ delerētur. Palmatiꝰ itaq
pt̄ate accepta. cū illuc cum militibꝫ ꝓperaſſet: ſed
illi ꝓtinꝰ excecati fuiſſent territꝰ alexandro hꝫ ꝓti
nus nūciauit. Tūc impator iuſſit vt die mercurij
oīs ppl̄us ꝯueniret ⁊ mercurio imolaēt: vt ab eo
ſup his riſa acciꝑet. Qd̄ cū fieret ꝟgo q̄dā tem
pli nomīe iuliana arrepta a demone exclamauit.
Deꝰ calixti ē verꝰ ⁊ viuꝰ deus q n̄ris ē pollutōni
bꝫ indignatꝰ. Qd̄ audiēs palmatiꝰ trans tyberī
ad vrbē rauēnātiū ad ſctm calixtū acceſſit. et cū
vxore ſua et familia ſe ab eo baptizari fecit. Qd̄
audiēs impator eū accerſitum ſimplicio ſenatori
tradidit: vt ꝟbis blādis eū monēt. ex eo q reipu
blice plurimū neceſſariꝰ eēt. Palmatio ꝟo ieiu-
nijs ⁊ oratōibꝫ ꝑſeuerāte. veīt ad eū q̄dā miles pro
mittēs q ſi vxorē ſuā paliticā ſanaret ꝯtinuo cre
deret. Cū ḡ palmatiꝰ oraēt: illa ſanata ad palma
tiū cucurrit. di. Baptiza me in noīe xpi. q tenuit
manū meā et alleuiauit me. Tūc calixtꝰ veniens.
ipam cū viro ſuo et ſimplicio et multis alijs ba-
ptizauit. Qd̄ audiēs īpator iuſſit oēs baptiza-
tos decollari. Calixtum ꝟo quinq diebus ſine ci-
bo et potu manere fecit. Ille aūt videns eū āplꝰ
ꝯfortari iuſſit eū diebꝫ ſingulis fuſtigari. deinde
ꝑ feneſtrā ꝑcipitatū alligatūq ſaxo in puteū ꝑci
pitari. Aſterius aūt p̄ſbiter corpus eius d̄ puteo
eleuauit. et ipm in cimiterio calipodij ſepeliuit.

Eonardus odor

ppl̄i. a leos qd̄ ē ppl̄us et nardus qd̄ ē
herba redolens. q odore bone fame
ppl̄m ad ſe trahebat. Vel leonardꝰ dr̄ q̄ſi legēs
ardua. Vel leonardus a leone. Leo eñ quatuor
hꝫ ī ſe. Pmo hꝫ fortitudīeꝫ quā fortitudīem (vt
dic yſidorꝰ) hꝫ ī pectore ⁊ ī capite. Sic bt̄s leo-
nardꝰ hūit fortitudīem ī pectore ꝑ malaꝝ refre-
natōꝫ cogitatōnū. ⁊ ī capite ꝑ īfatigabilē ſupno-
rū ꝯtēplatōꝫ. Secūdo hꝫ ſagacitatē. ⁊ hꝫ ī duobꝫ
ſcꝫ ī aptōe oculoꝝ cū dormit. et ī deletōe veſtigio
rū cū fugit. Sic leonardꝰ vigilauit ꝑ laborē acti-
onis. ⁊ vigilādo dormiuit ꝑ q̄etē ꝯtēplatōis. ⁊ ī ſe
deleuit viſtigia mūdane totꝰ affectōnis. Tercio
habet virtuoſitatē ī voce. q eiꝰ vox tercia die ſu
ſcitat leūculū natū mortuū. et oēm beſtiā ſigē fac
q̄dū. Sic leonardꝰ mltos mortuos ī pctis r̄ſuſci
tauit. et mltos mortuos beſtialit᷑ viuētes in ope-

nibus bonis fixit. Quarto hꝫ timorē in corde.q̄
ſm yſidoꝝ duo timet.ſcꝫ ſtrepitū rotaꝝ et igneꝫ
accēſum. Sic leonardꝰ timuit et timēdo vitauit
ſtrepitū mūdane ſollicitudīs.et ideo in deſertum
fugit et ignem terrene cupiditatis.et iō oēs the-
ſauros ſibi oblatos cōtempſit.

Eonardus fuiſ

ſe dr̄ circa annū dn̄i q̄ngenteſimū
Hic a ſc̄to remigio remēſium ar-
chiep̄o de ſacro fonte leuatꝰ et ab
ip̄o ſalutanbꝫ diſciplinis īſtructꝰ ē. Cuiꝰ pentes
p̄mi ī palatio regis frācie hēbāt. Hic tātā grāꝫ
a rege obtinuit. ꝙ oīes īcarcerati q̄s ip̄e viſita
bat: ꝓtinꝰ abſoluebāt. Cū igr̄ fama ſc̄titatis eiꝰ
excreſcēt:rex multe tempe eū ſecū manere coegit
donec opportuno tp̄e ei ep̄atum donaret. Qd̄ il
le rēnuit et ſolitudinē deſiderās:relictis oīibus
aurelianū p̄dicando cū fratre ſuo lipardo deue-
nit. Ubi poſtq̄ꝫ in quodā cenobio aliquādiu vi
xerūt.dum lipardꝰ ſup̄ ripam ligeris ſolitanꝰ ma
nere vellet.et leonardus p̄ ſc̄tiſp̄ūs admonitōeꝫ
in aq̄tania diſponeret p̄dicare:oſculātes ſe abin
uicem diſceſſerūt. Leonardus igit̄ vbiq̄ꝫ predi-
cans:multa miracula exercens.in quadā ſilua ci
uitati lemonice vicina hītauit. vbi erat aula re-
gia cauſa venatōis ꝯſtructa. Accidit aūt vt qua-
dam die rex ibi venaret̄.et regina illuc cauſa de-
lectatiōis egreſſe ptu piclitaret̄. Cū ergo rex ⁊ fa
milia ꝓpter regine piclitatōꝫ lugerēt et leonardꝰ
p̄ nemos trāſiret.et gemētium voces audirꝫ pie
tate cōmotꝰ illuc ꝓperauit.et a rege vocatꝰ ꝓti-
nꝰ introiuit. Cū igit̄ a rege int̄rogatus qs eēt. et
ſe ſc̄ti remigij diſcipulū fuiſſe narraret.rex ſpem
bonā cōcipiēs.et a bono mḡro ip̄m bn̄ inſtructū
exiſtimās.ip̄m ad reginā induxit rogās vt ſuis p̄
cibꝫ de recupata cōiuge et edita ꝓle duplex gau
diū obtinēt. Tūc ille orōne fuſa qd̄ petebat ꝓti
nus impetrauit. Cū aūt rex multa in auro et ar-
gēto ſibi offerret.ille ꝓtinꝰ recuſauit admonens
vt h̄ paup̄ibꝫ daret.di. Ego nullis hoꝝ indigeo
ſ̄ tm̄ in aliq̄ ſiluaꝝ ꝯtemptis hꝰ mūdi diuitijs ſo
li xp̄o famulari deſidero. Cū aūt rex totū illd̄ ne
mus ſibi tradere vellet:ille ait. Nō totū illud ac-
cipio:ſ̄ quātū nocte cū meo aſello circuire pote-
ro tātū mihi cōcedi exopto.qd̄ rex libētiſſime ad
impleuit. Cōſtructo itaq̄ꝫ ibideꝫ monaſterio.ibi
diu cū adiūctis ſibi duobꝫ monachis ī abſtinen-
tia multa degebat. Cū aūt aqua vno ab eis mili-
ario diſtaret:puteū ibidē ſiccū penitꝰ fodi iuſſit.
quē aqua orōnibꝫ ſuis impleuit. Locū aūt illū no
biliacū appellauit eo ꝙ a rege nobili traditꝰ ſibi
fuiſſꝫ. Ibi tātis miraculꝭ choruſcauit. ꝙ q̄cūꝫ eiꝰ
nomē ī carcē īuocaſſet:mox ruptis vīculis nullo

cōtradicēte liber abiret.et ſuas eidē cathenas vl̄
cōpedes p̄ntaret.hoꝝ plures ſecū manebant. et
ibidē dn̄o ſeruiebāt. Septē q̄ꝫ famule de eiꝰ no
bili ſtirpe: vēditis oībꝫ ad eū venerūt.et diſtribu
tis ſingulis ī nemore ibi cū ip̄o manentes.exēplo
ſuo plurimos attraxerūt. Deniq̄ꝫ ſc̄tus vir leo-
nardꝰ multis clarus v̄tutibꝫ.octauo ydꝰ nouem
bris ad dn̄ꝫ migrauit. Ubi poſtq̄ꝫ multa feciſſꝫ
miracula clericis illiꝰ ecclie ē reuelatū vt q̄ȝ locꝰ
ille ꝓpter multitudīs freq̄ntiā arcꝰ erat:alubi ec-
cleſiā fabricarēt.et illuc corpus ſc̄ti leonardi ho-
norifice trāſportarēt. At illi cū ꝑplō triduano ie-
iunio et orōni inſiſtētes.reſpiciētes viderūt totā
ꝓuinciā niue cooptam.locū aūt illū in q̄ ſc̄ts leo
nardꝰ quieſcē volebat.oīno vacuū ꝯſpexerūt. Ibi
itaq̄ꝫ trāſlatꝰ:quāta miracula p̄cipue circa incar
ceratos dn̄s p̄ eū faciat.imēſa ferri varietas aū
eius tumulū depēdētis teſtis exiſtit. Viceco-
mes lemonicēſiū ad terrorē maloꝝ quādā ḡuiſ-
ſimā cathenā fecerat:quā in tipo ſue turris affi-
gi mādauerat.q̄ cathena quicūq̄ꝫ collo cingeba-
tur:cuilibet aeris intemperie expoſitꝰ non vna ſ̄
q̄ſi mille mortibꝫ angebat̄. Accidit aūt vt q̄dam
ſeruus ſc̄ti leonardi illa cathena ſine culpa alli-
garet̄.q̄ cū fere vltimū ſpm̄ afflaret.intra ſe quo
potuit voto ſc̄tm leonardū rogauit:vt qui alios
liberaret ſibi q̄ꝫ ſeruo ſuo ſubueniret. Statiq̄ꝫ ſā-
ctus leonardꝰ in veſte cādida ſibi apparēs.dixit.
Noli timere.q̄ȝ nō morieris.ſurge et hāc cathe-
nā tecū ad eccliāꝫ meā deferas.ſequere me quia
ego p̄cedā te. Qui ꝯſurgēs ⁊ cathenā accipiēs
ſc̄tm leonardū p̄cedētē vſꝫ ad eccliāꝫ ſuā ſecutꝰ
ē. Statiq̄ꝫ vt aū fores fuit.btūs leonardꝰ ip̄ꝫ di
miſit.et eccliām intrās q̄ ſc̄tus leonardꝰ ſibi fece
rat oībꝫ enarrauit.et cathenā illā tāmaximam
ante tumulū eius ſuſpendit. Vir quidā ī loco
ſancti leonardi:nobiliaco habitans.et eidē ſc̄to
valde fidelis exiſtēs a quodā tyrāno captus eſt.
qui tyrānus intra ſe cogitans:dicebat. Leonar-
dus iſte oīes ꝯpeditos abſoluit.et oīs vis fer
ri aū eum velut cera aū ignem liqueſcit. Si hūc
igit̄ vinculis ligauero.ꝓtinus leonardus aderit
vt ip̄m liberabit.ſi aūt ip̄m cuſtodire poſſem:mil
le ſolidis ip̄m redimere facerem. Scio igit̄ quid
faciam.in turri mea ꝓfundam foueā faciaꝫ.⁊ ho
minem hunc cōpedibꝫ aggrauatū ibidē ſubmer
gam.deinde ſup̄ os fouee ligneā archaꝫ cōſtruā
in qua armatos milites accubare faciā. licꝫ eīm le
onardus ferrū cōfringat.tn̄ nōdum ſub terra in
trabit. Q̄ȝ cū totū qd̄ cogitauerat impleuiſſet. ⁊ il
le homo ſc̄tꝫ leonardū ſepius inclamaret.leonar
dus nocte veniēs archā in q̄ iacebāt milites re-
uoluit.et tāq̄ꝫ mortuos ī ſepulcro:ita eos ſb̄ ip̄a
cōcluſit. Deinde multa luce foueam ingreſſꝰ ma

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

nū fidelis ſui tenuit ac dixit. Dormis an vigilas
Ecce leonardus quē tu deſideras. At ille admi-
rans ait. Dn̄e adiuua me. Cōfeſtim cōfractis ca
thenis apprehēſum proprijs vlnis ex turrim porta
uit. Deinde ſecū ſic amicus cū amico ꝯfabulans
vſqȝ ad locū ſuū et domū ipm̄ reduxit. Pere
grinꝰ qdam cum a viſitatōe ſcti leonardi rediſſꝫ
et in auernīā captꝰ in cauea incluſus eēt: eos plu
rimū deprecabat̄ vt amore ſcti leonardi cū nihil
vnqȝ eos offendiſſet: eū relaxare deberent. Qui
reſpōderūt. ꝙ niſi ſe copioſe redimēt non exiret.
Et ille. Sit int̄ vos et ſctm̄ leonardū cui me ſcia
tis recōmendatū. Sequēti igr̄ nocte ſcts leonar
dus dn̄o illius caſtri apparuit: vt ſuū ꝑegrinū di
mittēt imꝑauit. Ille ꝟo mane euigilās viſionē
qſi ſomniū ꝑuipendens nullatenꝰ dimittē volu-
it. Altera nocte eadē imperās ſibi apparuit: ſꝫ ille
iterū obedire ꝯtēpſit. Tercia ꝟo nocte ſcts leo-
nardus ꝑegrinū accipiēs. extra oppidū deduxit.
ſtatimqȝ turris cū media ꝑte caſtri corruēs op-
preſſis pluribꝫ ſolū principem ad ſui ꝯfuſionem
fractis cruribꝫ reſeruauit.

Miles quidā in britania incarceratꝰ: ſctm̄ leo
nardū inuocabat q̇ ſtatim cūctis vidētibꝫ et cog
ſcētibꝫ et ſtupētibꝫ ī media domo apparuit. ⁊ car
cerem intrās. et vincula frangēs bonū cathenas
in manibꝫ poſuit. et ꝑ mediū illoꝝ deducens om-
nes ſtupore ꝑterruit.

Fuit et alius leonardꝰ

eiuſdē ꝓfeſſiōis et ꝟtutis. cuiꝰ corpus apud cor
biacū regeſcit. Hic cū in monaſterio eēt ꝑlatꝰ tā
ta hūilitate ſe deijciebat: vt oībꝫ inferior vide-
ret̄. Sed cū oīs pene ppl's ad eū ꝯflueret. qdā
inuidi regi clotario ſuaſerūt. ꝙ niſi ſibi ꝓuideret
ꝑ leonardū q̇ multos ſub obtētu religiōis colli-
gebat regnū frācie detrimētū nō modicū ſuſtine
ret. Qui rex nimis credulus eū expelli iuſſit. Ue
niētes aūt milites adeo huiꝰ verbis ꝯpūcti ſunt
ꝙ ſe ſuos futuros diſcipulos ſpopōderūt. Rex
qȝ penitēs veniā petijt. et detractores rebꝫ et ho
noribꝫ priuari fecit. et ſctm̄ leonardū valde dile-
xit. et vix ad ꝑces ſcti: detractores dignitati pri-
ſtine reſtituit. Qui a deo ſibi impetrauit: vt qcū
qȝ in carcē tenerēt̄ mox īuocato ſuo noīe ſolue-
rent̄. Dū aūt quadā die orōni incūberet: ſerpēs
qdam maximꝰ a ꝑte pedū vſqȝ ī eꝰ ſinū tetēdit q̇
ꝓpter hoc nullatenꝰ ab orōne ſurrexit. Cōpleta
ꝟo orōne dixit ei. Scio q̄ ab initio creatōis tue
hoīes q̄ntū ꝑuales ingetas: ſꝫ nūc ſi ī me tibi tra-
dita ē ꝑtās. fac in me quicqd merui. Quo dicto
ſerpēs ꝑ caputiū eiꝰ exiliēs ad pedes eiꝰ mortuꝰ
corruit. Poſt hoc aūt cū duos ep̄os diſcordātes
ſedaſſet: in craſtinū ſe finiendum predixit. Circa
annū dn̄i q̄ngenteſimū. lx.

Lucas īterpreta

tur ipſe ꝯſurgens vel eleuās. Uel dr̄
lucas a luce. Ipſe em̄ fuit cōſurgens
ab amore mūdi eleuās ſe in amorē dei. Fuit etiā
lux mūdi. eo ꝙ mūdū illuīauit vniuerſum. mat. v.
Uos eſtis lux mūdi. Lux aūt mūdi ē ipſe ſol: que
qdem lux hꝫ ī ſitu ſublimitatē. eccl'ia. xxvj. Sol
oriēs mūdo ī altiſſimis dei. In aſpectu delectabi
litatē. eccī. xl. Dulce lumē et delectabile ē occulis
vidē ſolē. In motu velocitatē. ij. eſdre. iiij. Mag
ē terra ⁊ excelſū ē celū ⁊ velox curſꝰ ſolis. In effe
ctu vtilitatē. q̄ ſm̄ phm̄ hō generat hoīē et ſol
Sic lucas hūit ſblimitatē ꝑ celeſtiū ꝯtēplatōē.
delectabilitatem ꝑ dulcē ꝯūſionē. velocitatē ꝑ
feruētē ꝑdicatōꝫ. vtilitatē ꝑ doctrīe ſue ꝯſcptōꝫ.

Lucas ſyrus na

tione antiochenꝰ. arte medicus. fu
it ſm̄ quoſdā vnꝰ de. lxxij. dn̄i di-
ſcipulis. Sane cum hieronimꝰ di-
cat eū fuiſſe diſcipulum apl'oꝝ non dn̄i. et gloſa
ſup. xxv. exo. notet ꝙ dn̄o ꝑdicanti nō adheſit: ſꝫ
poſt reſurrectōēꝫ eius ad fidē venit. magis tenē
dū ē ꝙ nō fuit vnꝰ de. lxxij. lꝫ aliq̇ fuerīt opiati ſic
Qui tāte fuit ꝑfectōis ī vita vt optime ordiatꝰ
fuerit q̄ꝫtū ad deū et q̄ꝫtū ad ꝓximū et q̄ꝫtuꝫ ad
ſeipm̄ et q̄ꝫtū ad ſuū officiū. Et ī figurā hꝰ qua-
druplicis ordinatōis q̄tuor facies hr̄e deſcribit̄
ſcꝫ faciē hoīs et leonis. bouis et aq̄le. Q̄ōlibet
em̄ de aīalibꝫ hēbat q̄tuor facies et q̄tuor pēnas
vt dr̄ ezech. j. Et vt hoc meliꝰ videat̄ imaginem̄
aliqḋ aīal qḋ habeat caput quadratū: vt lignuꝫ
quadratū. et in q̄libꝫ ſupꝑficie imaginemur vnaꝫ
faciē. a ꝑte anteriori faciē hoīs. a dextris faciē leo
nis. a ſiniſtris faciē vituli. a ꝑte poſteriori faciem
aquile. Quia ꝟo facies aq̄le ſup alias eminebat
ꝓpter colli ꝓductōꝫ qḋ in ea longū ē. ideo dr̄ ꝙ
erat deſuꝑ. Q̄ōlibet ei hoꝝ q̄tuor pēnas habe-
bat. q̄ cū q̄ōlibet aīal quaſi q̄drarū imaginem̄
et in quadrato ſint q̄tuor anguli: in quolibet an-
gulo erat vna pēna. Per iſta q̄tuor aīalia ſm̄
ſctos q̄tuor euāgeliſte figurātur. quoꝝ q̄libꝫ ha
buit q̄tuor facies. ſcribēdo. ſcꝫ de hūanitate. paſ
ſione. reſurrectōne et diuinitate. ſingule tn̄ ſigulis
ꝑ quādaꝫ appropriatōꝫ attribuūt̄. Scḋꝫ hiero.
math. ī hoīe figurat̄. q̄ p̄cipaliter circa xp̄i hu
manitatē īmorat̄. Lucas in vitulo agens de xp̄i
ſacerdotio Marcus in leone euidentiꝰ ſcribens
de reſurrectōe. Catuli em̄ leonū (vt dicūt) vſꝫ in
diē terciū q̄i mortui iacēt: ſꝫ rugitu leōis ī die ter
cio excitant̄. Iterū q̄ incepit a rugitu predicatō
nis. Iohānes in aquila ceteris altius volās: ſcri-

bẽs de xp̄i diuinitate. Xp̄c etiã de quo ſcribũt oĩa iſta q̄tuor fuit. ſcʒ hō natus de virgĩe. vitulꝰ ĩ paſſione. leo in reſurrectõe. aquila in aſcẽſione. Per has igit̃ q̄tuor facies in qbꝰ deſignatꝰ ẽ lucas. ſic q̄libet alius euãgeliſta. oſtẽditur qualiter illis q̄tuor modis fuerit ordiatꝰ. Nam p̄ facieʒ hoĩs oñditur q̄ recte fuerit ordiatꝰ q̄ʒtum ad p̄ximũ quẽ dʒ rõe inſtruẽ. manſuetudĩe attrhẽ ⁊ liberalitate fouẽ. Homo eñ ẽ aĩal rõnale mãſuetũ et liberale. Per faciẽ aq̄le oñdit̃ q̄ recte fuerit ordinatꝰ q̄ʒtũ ad deũ. q: ĩ eo oculus itellectꝰ ɔtuetur deũ p̄ ɔtemplatõʒ. roſtrũ affectꝰ ad xp̄m exacuitur p̄ meditatõʒ effectꝰ. ſenectꝰ abycit̃ p̄ nouam cõuerſatõʒ. Aq̄la eñ acuti lumĩs ẽ vt rotã ſolis irreuerberatis oculis aſpiciat. et in altũ mirabiliter eleuata: piſciculos ĩ medio maris videat. Roſtrũ etiã nimis aduncatũ hʒ. ita vt impediat̃ ĩ cibo capiẽdo. et tũc petre allidit ⁊ ſic vſui cibandi abilẽ efficit. Exuſta inſup̄ a calore ſolis et ĩ fõteʒ magno impetu ſe p̄yciẽs. ſenectutẽ abycit. calore ſolis oculoꝝ caliginẽ cõſumente et pẽnas alleuiãte. Per faciẽ leonis oſtẽdit̃ q̄ recte fuerit ordinatꝰ q̄ʒtum ad ſe. q: habuit generoſitatẽ p̄ moram ɔuerſatõʒ honeſtã. ſagacitatẽ p̄ inſidiarum hoſtiũ vitatõʒ. et paſſibilitatẽ p̄ afflictoꝝ ɔpaſſionẽ. Leo ẽ eñ aĩal generoſũ. q: rex aĩaliũ. Eſt ſagax. q: veſtigia cauda delet cũ fugit ne ĩueniat̃. ⁊ eſt paſſibile. q: quartanã patit̃. Per faciẽ vituli ſiue bouis oñdit̃ q̄ recte fuerit ordiatꝰ q̄ʒtum ad ſuũ officiũ. qd̓ fuit ſcribere euãgeliũ. Ibi eĩ moroſe p̄ceſſit. q: ĩcepit a natiuitate p̄curſoris. et natiuitate et infãtia xp̄i ⁊ ſic paulatĩ p̄ceſſit vſq3 ad vltimã ɔſũmatõʒ. Diſcrete ĩcepit. q: poſt alios duos euãgeliſtas vt qd̓ illi omiſiſſẽt iſte ſupplẽt. et qd̓ ſufficiẽter dixiſſẽt iſte omittẽt. Circa tẽplũ ⁊ ſacrificiũ ĩmoratꝰ fuit. qd̓ pʒ ĩ p̄ncipio et ĩ medio et in fine. Bos eñ ẽ aĩal moroſum. ĩ vngulis ſciſſũ. p̄ qd̓ ĩtelligit̃ diſcretio ĩmolãtiũ. Uerꝫ q̄liter btũs lucas ĩ p̄dictis q̄tuor mõis ordiatꝰ fuẽit meliꝰ oñdit̃ ſi vite eiꝰ ſeries meliꝰ ĩdaget̃. Prĩo igit̃ ordiatus fuit q̄ʒtũ ad deũ. Triplicit̃ at̃ ordinat̃ hō q̄ʒtũ ad deũ ſ̄m btũm berñ. ſcʒ affectõne. cogitatõne et intentõe. Affectõ debet eẽ ſancta. cogitatio mũda et intẽtio recta. Affectõʒ igr̃ ſanctã hũit. q: ſc̄toſpũ plenꝰ fuit. Hiero. ĩ p̄logo ſr̃ lucã. Obyt inq̄t ĩ bithania plenꝰ ſpũſc̄to. Sc̄do hũit cogitatõʒ mũdã. q: fuit ỽgo corp̄e et mẽte in quo notat̃ mũdicia cogitatõis ip̄iꝰ. Tercõ habuit itẽtõʒ rectã. q: ĩ oibꝰ q̄ faciebat honorẽ dñi q̄rebat. De his duobꝰ vltimis dr̃ ĩ p̄logo ſr̃ actꝰ ap̄loꝝ. ſine crimĩe ĩ ỽginitate p̄manẽs. h̄ q̄ʒtuʒ ad mũdiciã cogitatõis: dño maluit ſuire. i. ad honorem dñi h̄ q̄ʒtum ad rectitudinẽ intentõis.

Secũdo fuit ordiatus q̄ʒtum ad p̄ximũ. Ad p̄ximũ aũt ordiamur cũ ei impẽdimꝰ qd̓ debemꝰ. Tria autẽ ſ̄m richardũ de ſc̄to victore ſunt que p̄ximo debemꝰ. ſcʒ nr̃m poſſe nr̃m noſce. noſtrũ velle: vt quartũ addat̃ nr̃m agẽ. Noſtrũ poſſe ĩ ſubſidyſ. nr̃m noſce in ɔſilyſ. nr̃m velle ĩ deſiderys. nr̃ʒ agẽ ĩ obſequyſ. Q̄tũ ad hec q̄tuor ordinatꝰ fuit btũs lucas. Dedit eñ prĩo p̄ximo poſſe ſuũ ĩ ſubſidyſ. qd̓ pʒ ex h̄ q̄ paulo in oibꝰ tribulatõibꝰ ſemp̄ adheſit. et ab eo nunq̄ʒ diſcedens. eidẽ ĩ p̄dicatõnis ſubſidiũ fuit. ij. thi. iiij. lucas eſt mecũ ſolus. In hoc qd̓ dicit mecũ. tanq̄ʒ. ſ. adiutor et defenſor. notat̃ qualit̃ ſibi ſubſidia p̄ſtitit. In h̄ qd̓ dr̃ ſolꝰ. notat̃ q̄ ɔſtãter ei adheſit. Item. ij. coꝝ. viij. dr̃ de luca. Nõ ſolũ aũt ſed ordiatus ẽ ab eccleſys ſociꝰ p̄egrinatõis nr̃e ⁊c. Sc̄do ſuũ noſce ĩ ɔſilys. tũc eñ ſuũ noſce p̄rio tribuit cũ doctrinã ap̄licã et euãgelicã quã ip̄e nouerat ad vtilitatẽ p̄rioꝝ cõſcripſit. De hoc ip̄e ſibi teſtat̃ ĩ p̄logo ſuo. di. Uiſum ẽ et mihi aſſecuto a p̄ncipio diligẽter ex ordĩe tibi ſcribere optĩe theophile: vt agnoſcas eoꝝ ỽboꝝ de qbꝰ es eruditꝰ veritatẽ. Qualit̃ etiã p̄buit ſuũ noſce ĩ ɔſilys pʒ ex illo ỽbo qd̓ dr̃ hiero. ĩ p̄logo. q̄ eiꝰ verba aĩe lãguẽtis ſũt medicia. Tercio eiꝰ velle ĩ deſiderys. qd̓ pʒ ex h̄ q̄ eis ſaluteʒ et̃nã deſiderauerit. coll. iiij. Salutat vos lucas medicꝰ. ſalutat. i. ſalutẽ eternã exoptat. Quarto eiꝰ agẽ in obſequys. qd̓ pʒ ex h̄ q̄ dñm quẽ aliquẽ p̄egrinũ extiabat hoſpitio r̃cepit. et ei oẽ obſequiũ caritatis exhibuit. Fuit eñ ſociꝰ cleophe dũm ibat ĩ emaus: ſic aliq dixerũt. p̄ut r̃fert gg. ĩ mora. lʒ amb. dicat aliũ fuiſſe cuiꝰ et̃ nomẽ poit. Tercio fuit bñ ordinatꝰ q̄ʒtũ ad ſeip̄ʒ. Tria at̃ ſũt ſ̄m berñ. q̄ ordinãt hoieʒ ad ſeip̄ʒ. ⁊ ſc̄tʒ faciũt: ſ. victꝰ ſobriꝰ. actꝰ iuſtꝰ. ſenſꝰ piꝰ. ⁊ qd̓libʒ hoꝝ ſ̄m ip̄ʒ berñ. in tria diuidit̃. Uictꝰ inq̄t ſobriꝰ erit. ſi ɔtinẽter. ſi ſocialit̃. ſi hũilit̃ vixerimꝰ. Actꝰ iuſtꝰ erit ſi fuerit rectꝰ. diſcretꝰ. fructuoſꝰ. Rectꝰ p̄ bonã itẽtõʒ. diſcretꝰ p̄ bonã itẽtõʒ ⁊ ɔmſuratõʒ. fructuoſꝰ p̄ edificatõʒ. Senſꝰ piꝰ erit ſi fides nr̃a ſentit deũ ſũme potẽtẽ. ſũme ſapiẽtẽ. ſũme bonũ vt p̄ eiꝰ potẽtiã nr̃aʒ credãꝰ iuuari infirmitatẽ. p̄ eius ſapiam noſtraʒ credãꝰ corrigi igrãtiã. p̄ eiꝰ boitatẽ nr̃aʒ credãꝰ dilui iniq̄tatẽ. hec berñ. In his oibꝰ btũs lucas fuit optĩe ordiatꝰ. Prĩo ei hũit victũ ſobriũ et h̄ triplicit̃. q: vixit ɔtinẽt̃. Nã vt teſtat̃ hiero. de eo ĩ p̄logo ſup̄ lucã. ip̄e nec vxorẽ vnq̄ʒ hũit nec filios. Secũdo ſocialit̃. hoc notat̃ ĩ h̄ qd̓ dr̃ de ip̄o ⁊ d̓ cleopha. lu. vlt̃. Duo ex diſcipul̓ ibãt ip̄a die ⁊c. Socialitas eñ notat̃ in hoc q̄ dicit̃ duo. et ex hoc q̄ dicit̃ diſcipuli. q̄ſi diſciplinati. id eſt. bene morigerati. Tercio humiliter. cuiꝰ humilitas inſinuat̃ in hoc. q̄ nomẽ ſocij ſui ſcʒ cleophe exp̄ſſit. ⁊ ſuũ tacuit. Nã ſ̄m opinioneʒ quo-

cundā. Lucas ex humilitate nomē ſuū ſiluit. Se-
cūdo habuit actū iuſtū.q̇ quidem actꝰ fuit rectꝰ
ꝑ intentōem.hoc notat̄ in orōne cum dicit̄.cru-
cis mortificatōem ingit̄ in ſuo corpe ꝓ tui nōis
amore portauit.Diſcretꝰ ꝑ moderatōem. vn̄ in
forma bouis mōſtratꝰ ē.q̇ vngulā findit ꝑ quod
ꝟtus diſcretōis exprimit̄. Fructuoſus ꝑ edifica
tōem.adeo q̇ppe fuit ꝓximis fructuoſus ꝙ ab oī
bus cariſſimꝰ habebat̄. Vn̄ col.iiij.vocatus ab
aplo cariſſimꝰ.Salutat vos lucas inq̇t medicꝰ
cariſſimus. Tercio habuit ſenſū piū. qꝛ credidit
et in ſuo euāgelio ꝓfeſſus ē deū eē ſumme poten
tem.ſumme ſapientē.ſumme bonum. De duobꝫ
primis dicit in quarto capitulo.Stupebāt ī do-
ctrina eiꝰ.qꝛ in ꝑtate erat ſermo ipiꝰ. De tercio
pꝫ.xviij.capitulo. Nemo bonus niſi ſolus deus.

Quarto et vltio fuit optie ordiatꝰ q̇ſtum ad
ſuū officiū.qd̉ fuit ſcribere euangeliū. In hoc aū
pꝫ qualit̄ ibi fuerit ordiatꝰ.qm̄ ipm̄ ſuū euāgeli-
um fulcit̄ multa veritate.replet̄ multa vtilitate.
decorat̄ multa venuſtate.et autentizat̄ multoꝝ
auctoritate. Prīo nanqꝫ fulcit̄ multa ꝟita-
te. Eſt aūt triplex veritas.ſcꝫ vite.iuſticie et do-
ctrine. Veritas vite ē adequatio manꝰ ad liguā
Veritas iuſticie ē adequatio ſnīe ad cām. Veri
tas doctrie adequatio rei ad ītellectum. Hac tri
plici ꝟitate ipꝫ euāgeliū fulcit̄.qꝛ ī ipo euāgelio
hec triplex ꝟitas edocet̄. Oñdit em̄ lucas ⁊ xpꝫ
hāc triplicēꝫ ꝟitatem ī ſe hūiſſe.⁊ alios docuiſſe.
Oñdit aūt xpm̄ hāc ꝟitatē hūiſſe ꝑ teſtioniū
aduerſarioꝝ.ſic pꝫ lu.xx. Mgr̄ ſcimꝰ qꝛ recte di-
cis ⁊ doces.ecce ꝟitas doctrie.⁊ n̄ accipis ꝑſonā
ecce ꝟitas iuſticie.Sed ī veritate viā dei doces
ecce ꝟitas vite.bona em̄ vita dī via dei. Scd̉o
oñdit ī ipo ſuo euāgelio:xpꝫ hāc triplicē ꝟitatē
docuiſſe. Prīo eī ibidē docet̄ ꝟitas vite q̄ ꝯſiſtit
ī obſuatōe mādatoꝝ dei. Vn̄ dī lu.x.c. Diliges
dn̄m deū tuū ⁊c.h fac et viues. It̄.xviij.introga
uit eū qdā. Quid faciēdo vitaꝫ etnā poſſidebo.
Et ſeqt̄. Mādata noſti. Nō occides ⁊c. Scd̉o
ꝟitas doctrie. Vn̄ q̇buſdā hāc ꝟitatē doctrine
ꝑuertētibꝫ:dicebat.xj.c. Ve vobis phariſeis q̇
decimatis.i.decimādā ꝑdicatis.mentā et rutā et
oē olus.et ꝑteritis iudiciū ⁊ caritatē dei ⁊c. It̄
ibidē. Ve voꝫ legiſꝑitis.q̇ tuliſtis clauē ſcie ⁊c.
Tercio ꝟitas iuſticie oſtēdit̄.xx.c. Reddite ḡ q̄
ſunt ceſaris ceſari.⁊ q̄ dei ſūt deo. Itē.xix.c. Ve-
rūtamē inimicos meos illos q̇ noluerūt me regre
ſuꝑ ſe.adducite huc ⁊ interficite an̄ me. It̄.xiij.vbi
agit̄ de iudicio.vbi reprob dicturꝰ ē. Diſcedite
a me oēs opari iniq̇tatis. Scd̉o eiꝰ euāgeliū
replet̄ multa vtilitate. Vn̄ ⁊ ille q̇ ſcripſit medi-
cus fuit.ad deſignādū ꝙ nobis medicinā vtiliſſi
mā ꝓpinauit. Eſt aūt triplex medicia. curatiua
ꝑſeruatiua et melioratiua. Hāc triplicē medici-
nam nobis lucas ī ſuo euāgelio celeſtē medicum
oñdit ꝓpinaſſe. Medicina aūt curatiua ē que cu
rat a morbo.et hec ē pnīa q̄ oēs morbos ſpūa
les curat. Hāc medicinā dicit mediciū celeſtē no
bis exhibuiſſe.cū ait.iiij.c.ſanare cōtritos corde.
ꝑdicare captiuis remiſſionē ⁊c. Itē.v.c. Nō veī
vocare iuſtos ⁊c. Medicina melioratiua ē q̄ ſani
tatē auget.et hec ē obſuatio ꝯſilioꝝ.ꝯſilia eī ho
mīem meliorē et ꝑfectōrem faciūt.hāc medicinā
oñdit mediciū ꝓpinaſſe.xiij.c.cū ait. Oīa quecūqꝫ
habes vēde et da paupibꝫ ⁊c. Itē.vj.c. ab eo q̄
aufert tibi veſtimētū ⁊c. Medicina aūt ꝑſeruati
ua ē que ꝑſeruat a caſu.et hec ē vitatio occaſio-
nū peccādi et malarū ſocietatū. Hāc medicinaꝫ
oñdit mediciū tradidiſſe cū ait.xij.c. Attēdite a fer-
mēto phariſeoꝝ qd̉ ē ypocriſis.vbi edocet ma-
loꝝ ꝯſortia euitare. Vel pt̄ dici ꝙ ipm̄ euāgeli-
um multa vtilitate replet̄.qm̄ in ipo ꝟtus oīs ſa
piētie cōtinet̄. De hoc ſic dic amb. Lucas oēs
ſapiētie ꝟtutes.euāgelij ſui ꝯplectit̄ hiſtoria.do
cuit em̄ naturalia cū de ſpūſcto dn̄icam īcarnati
onē extitiſſe rehauit.vn̄ et dauid naturalē docēs
ſapiētiā ait. Mitte ſpm̄ tuū et creabūt̄. et reno-
uabis faciē terre. Itē cū docuit tenebras ī paſſio
ne xpi factas terrā tremuiſſe.ſolē radios attraxiſ
ſe. Docuit moralia.cū in ipis btītudinibꝫ mores
docuit. Docuit rōnalia.cū ait. Qui fidelis ē ī mi
nimo et in magno fidelis ē. Sine hac triplici ſa-
piētia ipa fides ipm̄ miſteriū trinitatis eē nō pt̄.
hoc ē naturali.rōnali et morali. Hec ambroſiꝰ.

Tercio eius euāgeliū decorat̄ multa venuſta
te.eius em̄ ſtilus et modus loquēdi valde venu-
ſtus et decorus ē. Ad hoc autē ꝙ aliq̇s in dictis
ſuis venuſtatē et decorē teneat.tria ſunt neceſſa
ria q̄ tradit aug.ſ.vt placeat.vt pateat.⁊ vt mo-
ueat:vt placeat debet loqui ornate.vt pateat de
bet loqui aperte:vt moueat debet loqui cum fer
uore. Hunc triplicem modum habuit lucas in
ſcribēdo ⁊ in ꝑdicādo. De duobꝫ primis.ij.coꝝ.
viij. Miſimus aūt cū illo fratrē. Glo. barnabam
vel lucam. Cuius laus eſt in euāgelio ꝑ oēs ec
cleſias. In hoc qd̉ dicit̄ cuiꝰ laus eſt ⁊c.notatur
ꝙ locutꝰ eſt ornate. In hoc ꝙ dicit̄ ꝑ oēs eccias
notat̄ ꝙ locutus ē apte. Qꝛ aūt cū feruore locutꝰ
ſit pꝫ ex hoc ꝙ cor ardēs habuit dī. Nonne cor
nr̄m ardens erat in nobis ⁊c.

Quarto eius euāgelium autenticat̄ multoꝝ
auctoritate. Multorum quippe autoritate autē
ticatum fuit.qm̄ a patre fuit ꝑordinatum. Hie-
remie.xxxj. Ecce dies venient dicit dominus et
feriam domui iſrahel et domui iuda fedus nouū
nō ſcḋm pactū quod pepegi cū patribus eoꝝ ⁊c.
Sed hoc erit pactū qd̉ feriam cūꝫ domo iſrahel

poſt dies illos dicit dñs dabo legē meā in viſce-
ribꝫ coꝝ ꝛc. ad lr̄am loqͥt de doctrina euāgeliſta.
Secūdo a filio corroboratū. vñ dicit in eodē
euāgelio .xxj. c. Celū ⁊ terra trāſibūt ꝟba aūt mea
nō trāſibūt. Tercio a ſpūſcto inſpiratū. vñ di
cit hiero. ĩ ꝓlogo ſup lu. Sācto inſtigāte ſpū. in
achaie ptibꝫ h̄ ſcripſit euāgeliū. Q̄rto ab an-
gelis ꝑfiguratū. Fuit eñ ꝑfiguratū ab illo angl̄o
de q̄ dr̄ apoc. xiiij. Uidi angelū dei volātē ꝑ me-
diū celi habentē euāgeliū eternū. Iſtud aūt euan
geliū dicit eternū. q2 ab eterno efficiēter. i. a xp̄o
q̄ eſt etern⁹ deus. de eternis materialiter. ad eter
na finaliter. ĩ eternū ꝑpetualiter.
Quīto a ꝓphis ꝓnūciatū. Nā ezechiel ꝓpha
iſtud euāgeliū ꝓnūciauit cū vnū de aīalibꝫ facie3
vituli hr̄e dixit. ꝑ qđ euangeliū luce ſignatū ē vt
ſup̄ dictū ē. Ite3 qñ dixit ezechiel ca. ij. ſe vidiſſe
librū q̄ erat ſcriptus intus et foris. et in quo erāt
ſcripta lamētum. carmē et ve. Per hūc eñ librū
ĩtelligit euāgeliū luce: qđ ē ſcp̄tū int⁹ ꝑ ꝓfūdi mi
ſterij occultatōem: et foris ꝑ hiſtorie apertōz. in
quo etiā cōtinet lamentū paſſiōis. carmē reſurre
ctōis. ⁊ ve eterne damnatōis. Sic patet. xj. c. vbi
multa ve ponūt. Sexto a beata virgīe reſua
tum. virgo eñ bt̄a oīa in corde ſuo ꝯſeruabat
et diligēter ꝯferebat. vt dr̄ luce. ij. vt hec poſtmo
dū ſcriptoribꝫ reſeraret: vt dic gloſa ibidē. oīa
que de dn̄o vel a dn̄o facta vel dicta cognouit. ĩ
memoria recolebat: vt cū tp̄us p̄dicāde vel ſcri-
bēde incarnatōis aduenerit ſufficiēter vniuerſa
ꝓut eēnt geſta poſſet explicare querentibꝫ. Uñ
etiā beda. aſſignās rōem quare angel⁹ bt̄e ꝟgini
nunciauit ꝯceptū elizabeth: ait. Ideo ꝯcept⁹ eli
zabeth nunciat marie: vt dū nūc ſaluatoris nūc
p̄curſoris edocet aduētus. rerū tp̄s et ordinē te-
nens ip̄a poſtmodū melius ſcriptoribꝫ ac p̄dica-
toribꝫ euāgelij reſeret veritatē q̄ plene de oībꝫ
a p̄ncipio celitus fuit inſtructa miſterijs. Credit
igit ꝙ euāgeliſte eā de multis inquirebāt. et ip̄a
eos certificabat. et ſp̄aliter credit de bt̄o luca ꝙ
ad ea3 tanq̄3 ad arcā teſtamēti cucurrit. et ab ea
de multis certificat⁹ fuit. p̄cipue de his q̄ ſibi ſoli
cōſtabāt. ſic de angelica ānūciatōe. et xp̄i natiui-
tate et hmōi. de qbꝫ ſol⁹ lucas ſcribit. Septīo
ab ap̄lis intimatū. Cū eñ lucas nō fuerit cū xp̄o
in oībꝫ actibꝫ et miraculis xp̄i. iō ſuū euāgeliu3
ſcripſit. ſm ꝙ ap̄li q̄ p̄ntes fuerāt ſibi ĩtimauerūt
et retulerūt. ſic ip̄e in ꝓlogo ſuo inſinuat. dr̄. Sic
tradiderūt nobis q̄ ab initio ip̄i viderūt et mini-
ſtri fuerūt ſermōis ꝛc. Cum eñ duplr̄ cōſueuit fi
eri teſtīoniū. ſc3 de viſis. et de auditis. iđo dñs vt
ait aug. duos teſtes voluit hr̄e đ viſis ſc3 mathe
um ⁊ iohēm. et duos de auditis. ſc3 marcū ⁊ lucā
Et qm̄ teſtīoniū qđ eſt de viſis firmius ⁊ certius
eſt q̄3 illud qđ ē de auditis. ideo vt dicit auguſt.
duo euangelia que ſunt de viſis ponūt extrema
et alia duo que ſunt de auditis ponuntur media
vt hec media tāq̄3 infirmiora ab illis extremis q̄
ſunt certiora. hincinde fulciāt et roborent.
Octauo a paulo mirabiliter approbatū. Na3
eius euāgelium mirabiliter approbat. qñ ad ꝯfir
matōem dictoꝝ ſuoꝝ luce euāgeliū adducebat.
Uñ dic hiero. in li. de viris illuſtribꝫ. Quidam
ſuſpicātur quotieſcūq̄3 paulus in ep̄lis ſuis dic
ſm euāgelium meum de luce ſignificare volumi-
ne. Eius et euāgeliū mirabilit approbauit. cū de
eo ſcribit. ij. coꝛ. viij. cuius laus eſt in euāgelio ꝑ
omnes eccleſias.
Legitur in hiſ antiochena ꝙ dux xp̄iani qui
erāt in antiochia multis flagicijs ſe dediſſent. ob
ſeſſi a multitudīe turcoꝝ. fame ac miſeria multi-
plici affligebant. Sed cū plene ad dñm ꝑ peni-
tētiam fuiſſent cōuerſi. apparuit cuidā in eccleſia
ſancte marie de tripoli vigilāti. vir quidā lucid⁹
candidis veſtimētis indut⁹. et cū quererēt q̄ſnam
eēt: dixit ſe eē lucā qui de antiochia venerat: vbi
dñs militiā celi. et ap̄los. et martires cōuocaue-
rat: vt ꝓ ſuis ꝑegrinis pugnarēt. xp̄iani igit ani-
mati oēm turcoꝝ exercitum cōfregerūt.

Riſantus filius

pollini viri illuſtriſſimi. dum fide3
xp̄i edoctus eſſet. ⁊ a pr̄e ad ydola
reuocari nō poſſet. iuſſit eum pr̄ in
cōclaui recludi. et q̄nq̄3 puellas eidē et eaꝝ ſedu-
cat blādicijs ſociari. Qui cum oraſſ3 deum. ne a
fera peſſima carnali ſc3 cōcupiſcētia ſuparet cō-
tinuo predicte puelle ſomno oppreſſe. nec potu3
nec cibū ſumere poterāt: ſ3 educte exteri⁹ ꝯtinuo
hec ſumebāt. Tūc daria ꝟgo prudētiſſima dee
veſte dicata rogat: vt ad criſantū introeat et eū
dijs et pr̄i reſtituat. Qua ingreſſa et a criſanto
de pompa veſtiū reprehēſa. rn̄dit ſe nō ꝓp̄ē pom
pam ſed vt dijs et patri eum lucrificaret ſic indu
tam Cum criſantus iterum eam reprehenderet.
cur pro dijs illos coleret. quos autores ip̄oꝝ fla
gitioſos ſemꝑ viros et impudicas femias affir-
marent. Reſpondit daria ph̄os per nōia hoīm
elementa ſanxiſſe. Cui criſantus. Si vnus terrā
vt deam veneret. et alter vt ruſticus aret pl⁹ ru-
ſtico q̄3 venerāti exhibere ꝓbatur et de mari et
alijs ſimiliter. Tūc criſantus et daria ab eo ꝯuer
ſa. ſanctiſpūs copula vniti. et carnale matrimoni
um ſimulātes ad chriſtum plurimos ꝯuertebāt.
Nam et claudiū tribunū q̄ pri⁹ ei⁹ tortor fuerat
cū vxore eius et filijs. ⁊ pluribꝫ alijs militibꝫ ad fi
dem ꝯuerterūt. Criſantus igit iuſſi nūeriani ĩ ſe-

tidiſſimū carcerē recludit̄:ſed fetor in odorē ſua-
uiſſimū ꝯmutatur. Daria aūt lupanari tradit̄.ſed
leo ab amphiteatro fugiens.oſtiarius lupanaris
efficit̄. Mittit̄ igit̄ quidaʒ vt virginē corrūpat:ſꝫ
a leone capit̄.et q̄ſi inuēs a ſcta.qd de captiuo fi-
eri iubeat:ſciſcitat̄.que p̄cepit ne eū lederet.ſꝫ ad
ſe venire pmitteret.q mox cōuerſus p vrbē cucur-
rit et dariā deā eē clamare cepit. Mittūtur igitur
venatores vt leonē capiāt.ſꝫ om̄es a leone capiū-
tur et an̄ pedes virgis ponūtur.et ab ea ꝯuertūt̄
Tūc p̄fect⁹ copioſum ignem iuſſit ī introitu celle
mitti.vt leo cū daria cōburat̄.qd leo cōſiderās ti-
muit.et rugiēs a virgine licētiā accepit.vt nulluʒ
ledēs q̄ vellet abiret. Cū ḡ criſanto p̄fect⁹ et da-
rie diuerſa penaꝝ ſupplicia irrogaret ⁊ nequaq̄ꝫ
ledi valerēt.tādē inuiolati ꝯiuges in foueā depo-
nūt̄.et terra et lapidibꝰ obruti xp̄o martires cōſe
crant̄. Hoꝝ ſolēnitas hic cerebri⁹ recolit̄.

Vndecim miliuz

virginū paſſio hoc ordīe celebrata
fuit. In britania nāq̄ꝫ rex xp̄ianiſſi-
mus quidā fuit noīe noth⁹ vl̄ mau
rus.qui quādaʒ filiā noīe vrſulā generauit. Hec
mirabili moꝝ honeſtate ſapīa et pulcritudīe pol
lebat.ita ꝙ eius fama vbiq̄ꝫ volabat. Rex auteʒ
anglie cū nimis p̄potens eēt. et multas natōnes
ſuo impio ſubiugaret.audita huius virgis fama.
beatū p om̄ia ſe fatebat̄.ſi p̄dicta virgo ſuo vni-
genito copularet̄. Iuuenis etiā ad hoc plurimū
eſtuabat. Mittūt igit̄ ſolēnes nūcios ad p̄reʒ vir
ginis magnis ꝓmiſſionibꝰ et blandicijs. magnas
adijcientes minas. ſi ad dn̄m ſuū vacui reuertā
tur. Rex aūt cepit plurimū anxiari.tum q xp̄i fi-
de inſignita. cultori ydoloꝝ tradē indignū ducēt
tum q ip̄am nullaten⁹ ꝯſentire cognoſcēt. tū q
regis ferocitatē plurimū formidaret. Ip̄a aūt di-
uinit⁹ inſpirata.p̄ri ſuaſit.vt p̄dicto regi aſſenſuʒ
p̄beret.ea tn̄ ꝯditōe ꝓpoſita.vt ip̄e rex cū p̄re de-
cē virgines electiſſimas ſibi ad ſolaciū tradēt.et tā
ſibi q̄ꝫ alijs mille virgīes aſſigīret.et cōpatis trire-
mibꝰ inducias trienij ſibi daret.ad dedicatōʒ ſue
virgitatis et ip̄e iuuenis baptizat⁹ ī his tribꝰ an-
nis ī fide inſtrueret̄. Sapiēti ſiqdem vſa cōſilio.
vt aut difficultate ꝓpoſite ꝯditōis animū ei⁹ ab
hoc auertēt.aut hac opportuītate p̄dictas virgīes
ſecū dedicaret. At iuueīs libēter hac ꝯditōe acce
pta apud p̄rem inſtitit et ꝓtinus baptizat⁹ acce-
lerari cūcta que beata virgo preceperat impauit.
Pater aūt puelle ordīauit ꝙ filia ſua quā valde
diligebat.viros quoꝝ ſolatio tā ip̄a q̄ꝫ eius exer-
citus indigebat in comitatu ſuo habēt. Vndiq̄ꝫ
igit̄ virgines ꝯfluūt vndiq̄ꝫ viri ad tāgrande ſpe-
ctaculū currūt. Nā multi ep̄i ad eas ꝯfluxerūt vt
ſecū pgerēt.int̄ quos fuit pātulus baſilieſis ep̄s.
qui eas vſq̄ꝫ romā pduxit.et inde reuerſus cū eis
martiriū ſuſcepit. Sancta q̄ꝫ geraſina regia ſici-
lie q viri ſui regē crudeliſſimū q̄ de lupo fecerat
agnū.ſoror matiriſi ep̄i ⁊ darie m̄ris.s.vrſule cū
eidē p̄r.s.vrſule ſecretū p l̄ras ītiaſſet cōtinuo (in
ſpirāte deo) cū q̄tuor filiabꝰ ſuis. Babilla.iuliana
victoria et aurea.et puulo ſuo adriāo.q amoē ſo
roꝝ ſuaꝝ vltro ſe pegrinatōni ingeſſit.relicto re-
gno in manu vni⁹ filij ſui vſq̄ꝫ in britaniā nauiga
uit. Cuius cōſilio virgines de diuerſis regnis col-
ligebant̄.et eaꝝ ſp ductrix exiſtēs.cū eis tandem
martiriū paſſa ē. Iuxta cōdictū igit̄ virgibꝰ trire-
mibꝰ ⁊ ſumptibꝰ prepatis.ꝯmilitōibꝰ ſuis regina
ſecreta reuelat.⁊ in nouā militiā oēs cōiurāt. Nā
modo belli p̄ludia inchoāt.currūt mō diſcurrūt.
Iterdū bella plerūq̄ꝫ fugā ſimulāt.omniq̄ꝫ genere
ludoꝝ exercitate.nihil qd aīo occurrebat relique
bant intactū aliqn̄ meridie aliqn̄ vix veſpe redi-
bant. Cōfluebāt ꝓceres ⁊ p̄mates ad tamgrāde
ſpectaculū.et oēs admiratōe et gaudio replebāt̄
Tandē cū vrſula oēs ad fidē virgines ꝯuertiſſet.
ſub vni⁹ diei ſpacio flāte ꝓſpero vēto.ad portū
gallie q̄ tyella dicit̄.⁊ inde coloniā deuenerūt.vbi
vrſule angel⁹ dn̄i apparuit.et p̄dixit eas illuc inte
gro nūero reuerſuras.et coronas ibidem martirij
pcepturas. Inde igit̄ ad āgeli admonitōʒ romā
tendētes ad vrbē baſileā applicuerūt.et ibidē reli
ctis nauibꝰ romā pedeſtres venerīt. Ad q̄ꝝ aduē-
tū papa ciriacus valde gauiſus.cū ip̄e de britaīa
oriūdus eēt.et multas ibidē int̄ eas ꝯſanguineas
hr̄et.cū om̄i clero ip̄as ſummo cum honore ſuſce
pit. In ip̄a aūt nocte pape diuinitus reuelatur. cū
cum ip̄is virginibus palmam martirij percepturum.
rum. Quod apud ſe celans multas ex ip̄is que
adhuc baptizate non fuerāt baptizauit. Uerum
cum opportunū tp̄us videret.et anno vno et vn-
decim ebdomadibꝰ poſt beatum petruʒ eccl̄iam
decimuſnonus rexiſſet in cōuentu oīm ꝓpoſitum
ſuum indicauit.et coram om̄ibus et dignitati et
officio reſignauit. Sed cum om̄es reclamarēt et
maxime cardinales qui eum delirare putabāt eo
ꝙ relicta pontificatus gloria poſt quaſdā mulier
culas fatuas ire vellet. Ille nullaten⁹ acquieſcēs
quendam virum ſanctum qui ametus dictus eſt
loco ſui in pōtificē ordīauit. Et q ſedē ap̄licam
inuito clero reliq̄t.nomē ei⁹ de cathalogo ponti-
ficum idem clerus abraſit.omnēq̄ꝫ grām quā ſa-
cer ille virginū chorus in curia romana habuēat
a tempe illo amiſit. Duo aūt iniqui p̄ricipes ro-
mane militie.ſcʒ maximus et affricanus videntes
magnā virginū multitudiem.et ꝙ multi multeq̄ꝫ
ad eas cōfluerēt.timuerūt ne p eas nimis creſce-
ret religio xp̄iana.quaquopter iter eorum dili-

gentiꝰ explorãtes nũcios miſerũt ad iuliũ ꝯgnatũ
ſuũ ꝑncipẽ gẽtis hunoꝝ: vt educto ꝯtra eas exer
citu.ipas cũ xp̄iane eẽnt:cũ venirẽt coloniã truci-
darẽt. Btũs igit̃ cyriacꝰ cũ illa nobili ꝟginũ mul-
titudĩe de vrbe egreſſus ẽ.ſecutꝰ ẽ aũt ipm̃ vicẽtius
p̄ſbiter cardinal̃.⁊ iacobꝫ q̄ de britania p̄ria ſua ĩ
anthiochiã ꝓfcũs:archiep̄atus dignitatẽ.vij.an
nis ibidẽ tenuit.q̄ cũ papã tũc tp̄is viſitaſſ;.⁊ iã v-
bẽ egreſſus de ꝟginũ aduẽtu audiſſ;:ꝯcitꝰ rediȷ́t
⁊ itineris ac paſſiõis ſe eis ſociũ fec̃. Mauritꝰ q̄ȝ
leuitãie.vrbis ep̄s.auũculus babilie ⁊ iuliane.nec
ñ ⁊ folarius lucẽſis ep̄s.⁊ ſulpiciꝰ rauenenſ ep̄s q̄
tũc romã aduenerãt p̄dictis ꝟgibꝫ adheſerũt. Et
hereus q̄ȝ ſpõſus btẽ vrſule manẽs ĩ gritãia.p vi
ſiõȝ ãgelicã a dño admonet̃: vt mr̃eȝ ſuã hortare
tur fieri xp̄ianã. Nã pr̃ eius ꝑme ãno q̄ xp̄ianus
fcũs fuerat mortuus ẽ. ⁊ filius eius etherꝰ eidẽ
ĩ regno ſucceſſit. Cũ aũt ſacre ꝟgĩes cũ p̄dictis epi
ſcopis a roma redirẽt. Etherꝰ a dño admonet̃
vt ꝓtinꝰ ſurgẽs ſpõſe ſue occurrat: vt cũ ea in co
lonia martirij palmã accipiat. Qui diuinis monitꝭ
acq̄ſcẽs mr̃eȝ ſuã baptizari fecit.⁊ cũ ipa ⁊ ſororẽ
ſua puſa florẽtia iã xp̄iana.necñ ⁊ clemẽte ep̄o ip
ſis ꝟgibꝫ obuiãs:ſe ad martiriũ ſociauit eiſdem.
Marcluſ q̄ȝ ep̄s grecie et neptis ſua ꝯſtãtia filia
dorothei r̃gis ꝯſtãtiopolitãi:q̄ nubẽs cuidã ado
leſcenti filio cuiuſdã r̃gis:ſȝ an̄ nuptias morte p̄-
uẽto ꝟgitatẽ ſuã dño vouit: p viſiõeȝ admoniti
romã venerũt:⁊ p̄dictis ꝟgibꝫ ad martiriũ ſe iun
xerũt. Oẽs igr̃ ꝟgĩes cũ p̄dictis ep̄is coloniã redi
erũt.⁊ ipaȝ iã ab hunis obſeſſã ĩuenerũt. Quas
barbari vidẽtes ſup eas cũ clamore nimio irruerũt
⁊ q̄ſi lupi ſeuiẽtes ĩ oues:totã illã multitudinẽ oc
ciderũt. Cũ aũt ad btãȝ vrſulaȝ ceteris iugulatis
veniſſent vidẽs ꝑnceps eius mirã pulchritudinẽ
obſtupuit.⁊ ꝯſolãs eã ſup necẽ ꝟginuȝ ꝓmiſit ꝙ
eã ſibi ĩ ꝯiugẽ copularȝ. Sȝ cũ ſȝ illa penitus re-
ſpuiſſ;.ille ꝯtẽptũ ſe vidẽs directa ſagitta eã trãſ
fixit.⁊ ſic martiriũ ꝯſũmauit. Quedã aũt ꝟgo
noĩe cordula timore p̄trita. naui nocte illa ſe ab-
ſcõdit.ſȝ ĩ craſtinũ ſpõte morti ſe offerẽs: martirij
coronã ſuſcepit. Sȝ cũ eiꝰ ñ fiẽt mẽoria eo ꝙ cũ
alijſ paſſa ñ eẽt:ipa pꝰ lõgũ tp̄s cuidã r̃cluſe appa
ruit.ꝑcipiẽs vt ſequẽti die a feſto ꝟginũ eiꝰ q̄ȝ ſo
lẽnitas recolat̃. Paſſe ſũt aũt ãno dñi.ccxxxviij.

Ratio aũt tp̄is vt q̄buſdã placȝ nõ ſuſtinȝ. ꝙ
hec tali tp̄e ſint tp̄e pacta. Sicilia eñ tũc nõ erat
regnũ nec ꝯſtãtinopolis.cũ hic fuiſſe dicat̃ cũ vir
ginibꝫ has reginas. Verius credit̃ ꝙ diu poſt ꝯ-
ſtãtinũ ĩpatorẽ cũ huni ⁊ gothi ſeuiebant:tale ſit
martiriũ celebratuȝ tp̄e ſcȝ Marciani imp̄atoris
vt in quadã cronica legit̃.qui regnauit anno do-
mini.cccclij.

Abbas quidẽ ab abbatiſſa coloĩe corpus vni-
us virginum impetrauit.promittens ꝙ ipſaȝ ĩ ca
pſa argentea in ſua eccleſia collocaret. Sed cum
per annũ integꝝ ſup altari eã in capſa lignea te-
nuiſſet:quadam nocte dum abbas ipſius mona-
ſterij cum ſuo conuentu matutinas cantaret.vir-
go illa corporaliter deſup altari deſcendit.⁊ ante
altare reuerẽter ſe inclinãs p mediũ choꝝ vidẽti-
bus monachis ⁊ ſtupentibꝫ inde receſſit. Abbas
igit̃ ad capſã currẽs.vacuã ipam inueniens colo
niã ꝓperauit.⁊ abbatiſſe rei ordinẽ intimauit per-
genteſq̄ȝ ad locũ vnde illud corpus ſũpſerãt:illd̃
ibidẽ inuenerũt. Cũ abbas veniã petẽs illd̃ vl̃ ali
ud peteret certiſſime ꝓmittens capſam p̄cioſam
citius ſe facturum nullatenus impetrauit.

Religioſus quidã cũ has ꝟgines in deuotiõe
multa haberet.quadã die dũ grauiter infirmare
tur.vidit quandã ꝟginẽ pulcerrimã ſibi apparẽ-
tẽ.etſi ſe cognoſcẽt inq̄rentẽ. Qui cũ ad eius viſi
onẽ miraret̃.⁊ ſe nequaq̄ȝ ipam cognoſcẽ fateret̃
illa ait ego ſum vna ꝟginũ erga quas tãtũ habes
deuotionis affectum. Et vt inde mercedem acci-
pias:ſi amore ⁊ honore noſtri vndecies milies do
minicam orationem dixeris in hora mortis in ꝓ-
tectionem ⁊ ſolatium nos habebis. Qua diſpa-
rẽte ille q̄ocitius potuit hec impleuit. Statimq̄ȝ
vocato abbate inũgi ſe fecit.qui cũ vngeret̃ ſubi
to exclamauit vt fugerẽt.⁊ venientibꝫ ſacris ꝟgi-
nibꝫ locũ darẽt. Quẽ cũ abbas:q̄d hoc eſſet in-
rogaret.⁊ ille promiſſionem virginis ſibi per ordi
nem enarraſſet.recedẽtibus cunctis et paulopoſt
redeuntibus ipſum migraſſe ad dominuȝ inuene-
runt.

Symon iterpretat̃

obediẽs vl̃ ponẽs triſticiã. Hic hũit du
plex cognomẽ.dictus eſt eñ ſymon zelo
tes et ſymõ cananeus a cana vico galilee
vbi dñs aquã in vinũ mutauit.et idem eſt zelotes
q̄d cananeus.cana eñ zelus interpretatur. Ha-
buit igit̃ obedientiã p̄ceptoꝝ per executionẽ tri-
ſtitiam afflictoꝝ per ꝯpaſſionem.zelum animarũ
per conſtantem feruorem.

Judas interp̄tat̃ ꝯfitens vel glõſus. Vel iu-
das quaſi iubilũ dãs. Ipe eĩ hũit ꝯfeſſionẽ fidei.
gl̃am r̃gni.et iubilũ interni gaudij. Hic mltiplex
habuit cognomen. dictus eĩ iudas iacobi ſupple
frater.fuit eñ frater iacobi minoris. Secũdo di-
ctꝰ eſt thadeꝰ.q̄d inť p̄tat̃ app̄hendẽs ꝑncipẽ: vl̃
dr̃ thadeus a tharea ⁊ deus.tharea dr̃ eſſe veſtis
regia. Ipe eñ fuit veſtis regia dei per ornamẽtũ
virtutũ:per quam app̄hẽdit ꝑncipem xp̄m. Vel
thadeus quaſi tã deus. i. magnus deꝰ ſcȝ p ado-
ptionẽ. Tercio dictus eſt in hiſtoria eccleſiaſtica
lebeus quod ſonat quaſi cor vel corulus. id eſt

cordis cultor. Ul'lebe⁹ quaſi lebes.cor ꝑ magna
nimitatē.corul⁹ ꝑ puritatē.lebes ꝑ graꝝ plenitu-
dinē.quia quaſi olla ⁊ vas ꝟtutū grē eē ꝓmeruit
Eoꝝ paſſionē ⁊ legēdā hebraice abdias eps ba-
bilonie.ab ipis aplis eps ordinat⁹ ſcripſit. quam
tropheus abdie diſcipul⁹ trāſtulit in grecū. Affri-
canus in latinum.

Symon canane⁹

et iudas qui ⁊ thadeus fres fuerūt
iacobi minoris.⁊ filij marie cleophe
q̄ alpheo nupta fuit. Judas ad ab-
agarū regē ediſſe a thoma miſſus. poſt aſcenſiōꝫ
dni. Legit' eñ in eccl'aſtica hyſtoria ꝙ ꝑdict⁹ rex
abagarus dño nr̄o ieſu xp̄o.in hūc modū eplam
deſtinauit. Abagarus euchanie fili⁹. Jeſu ſalua-
tori bōo qui apparuit in locis hieroſolimoꝝ ſalu-
tē. Auditū ē mihi de te ⁊ ſanitatibꝫ quas facis. ꝙ
ſine medicamētis aut herbis fiāt iſta ꝑ te.⁊ ꝙ ver
bo facis cecos vidē. claudos ambulare. leproſos
mūdari ⁊ mortuos reuiuiſcē quibꝫ oibꝫ auditis d'
te:ſtatui in aīo meo vnū eē e duobꝫ. aut q: tu ſis
deus:⁊ deſcēderis de celo vt h̄ facias.aut ꝙ filius
dei ſis q h̄ facis. Proptēa ḡ ſcribēs rogaueri: vt
digneris fatigari vſq; ad me.⁊ egritudinē meam
q̄ diu laboraui curare. Nā ⁊ illd' ꝯperi ꝙ iudei m̄
murāt aduerſum te. volūt inſidiari tibi. veni ḡ ad
me.q: ē mihi ꝑua ciuitas h̄ honeſta q̄ vtriſq; ſuf-
ficiet. Dn̄s autē ieſus in hec ꝟba ſibi r̄ndit. Bt̄s
es q credidiſti in me.cū ipe no videris me. Scri-
ptū ē eñ de me.q: hi q me nō vidēt credēt. ⁊ hi q
me vidēt n̄ credēt. De eo aūt qd' ſcripſiſti ad me
vt veniā ad te.optet me hec oīa cōplere. ꝓpter q̄
miſſus ſū.⁊ poſtea recipi me ab eo a q̄ miſſus ſuꝫ.
Cū aūt aſſūptus fuero. aliqueꝫ de diſcipl'is meis
mittā ad te:vt curet te ⁊ viuificet te.hec in hyſto-
ria eccl'aſtica. Uidēs aūt abagarus ꝙ ꝑſnalr̄ cri
ſtū vidē nō poſſꝫ.ſm ꝙ in q̄dā antiq̄ hyſtoria in-
uenit'.ſic iohānes damaſcenus in li.iiij.teſtat'.pi-
ctorē q̄ndā ad ieſū miſit vt dn̄i imaginē figuraēt
vt ſic ipm ſaltē ꝑ imaginē ꝯſpicēt quē in facie vi-
dere nō poterat:h̄ cū ad eū pictor veniſſꝫ.ꝓpt' ni-
miū fulgorē qui ab eius facie ꝓcedebat.in eius fa
ciē clare neq̄bat intēdere.nec ipam vt ſibi iuſſum
fuerat figurare potuit. Qd' cernēs dn̄s veſtimē-
tū lineū ipius pictoris accipiēs.⁊ ſue faciei ſupim
ponēs ſupius imaginē eidē impſſit ac deſiderāti
regi abagaro deſtinauit

Cuiuſmōi aūt dn̄s fuerit imagis ī eadē antiq̄
hyſtoria legit'. ſic idē iohānes damaſcen⁹ teſtat'
Fuit eñ vt ibidē dr̄.bene oculatus.bene ſupcilia
tus.lōgū vultū habuit. ⁊ aclinus.qd' ē ſignū ma-
turitatis. Jlla aūt ep'la dn̄i nr̄i ieſu xp̄i tāte ꝟtu-
tis eē dr̄:vt in illa ciuitate ediſſa:nullus hereticus
vel paganus viuere valeat.nec tyrannus aliquis
eidem nocē ꝑſumit. Nā ſi aliqñ gens aliqua ar-
mata manu contra illā ciuitateꝫ inſurrexit infans
aliqs ſuꝑ portā ſtās ep'am illā legit. ⁊ ea die ho-
ſtes:aut t'riti fugiūt.aut pacati cū eis ꝯponūt: ſic
refertur olim fuiſſe adimpletuꝫ. Sꝫ poſtmodum
ciuitas a ſaracenis capta fuit ⁊ ꝓphanata ſblato
beneficio ꝓpter abundantiam peccatoꝝ in orien
te vndiq; patefactam.

Poſtq; ꝟo dn̄s aſſūpt⁹ ē vt in hyſtoria eccl'a
ſtica legit'.miſit thomas apl'⁹ thadeū q̄ ⁊ iudas di
ct⁹ ē ad abagaꝝ regē.ſꝫ dei ꝓmiſſiōꝫ. Qui cū ad
eū veniſſꝫ.⁊ ſe diſcipl'ꝫ ieſu ſibi ꝓmiſſuꝫ dixiſſꝫ.vi
dit abagarus in vultu thadei.quēdā miꝝ ⁊ diuīū
ſplendorē. Quo viſo ſtupefactus ⁊ t'rit⁹ dn̄m ad
orauit.di. Uere diſcipl'us es ieſu filij dī qui mihi
dixerat.mittā aliqueꝫ ad te de diſcipl'is meis q̄ te
curet ⁊ vitā ꝑſtet. Cui thadeus.ſi in dei filiū credi
deris:oīa tui cordis deſideria obtinebis. Cui ab-
agarus. Credo vere ⁊ iudeos qui euꝫ crucifixerūt
libētius trucidarē ſi mihi poſſibilitas adeſſet:⁊ ne
quaq; romanoꝝ autoritas impediret. Cū igit' ab
agarus vt in aliquibꝫ libris legit' lepros⁹ eēt tha-
deus ep'am ſaluatoris accepit. ⁊ de ea eius faciē
confricauit.⁊ ſtatim plenam ſanitatem recepit.

Judas aūt primo in meſopothamia et pōtho
ꝑdicauit. Symon ꝟo in egypto.deinde in ꝑſiaꝫ
venerūt.⁊ ibidem duos magos zaroen ⁊ arpha-
xat (quos mathe⁹ de ethyopia fugauerat) inue-
nerūt. Tūc baradach dux regis babilonie.cōtra
indos ad ꝑliuꝫ ꝓfecturus.nullū a dijs ſuis potu-
it habere r̄nſum. Pergētes aūt ad phanuꝫ ꝑrie
ciuitatis ibideꝫ habuerūt r̄nſum qd' ꝓpter apl'os
qui venerūt:dij r̄ndere nō poſſent. Tūc dux eos
inquiri fecit.⁊ inuentos qui nā eſſent.vel d' qua re
veniſſent inquiſiuit. Qui r̄nderūt.ſi genus quer'
hebrei ſumus.ſi ꝯditionem ſeruos xp̄i nos eē fa-
temur.ſi cām: ſalutis vr̄e cā huc venim⁹. quibus
dux r̄ndit.cū felix r̄uerſus fuero audiaꝫ vos. Cui
apl'i. Modo magis ꝯgruū ē te cognoſcē illū. cu⁹
ope vicere poſſis vl' certe rebelles pacaciſſimos ī-
uenire. Quibꝫ dux.dijs nr̄is potentiores vos vi
deo.finem belli nobis rogo ꝑdicite. Cui apoſtoli
vt deos tuos mēdaces eſſe cognoſcas.iubem⁹ ill'
ad queſita dare r̄nſa:vt dū dixerit que ignorant
ꝓbemus eos ꝑ oīa eſſe mentitos. Tūc fantaſtici
grāde bellū dixerūt futuꝝ.⁊ m'ltū ꝓplm hincinde
ꝑlio ruiturū. Tūc apl'i ridere ceperunt. Dicit eis
dux. Me timor inuaſit.⁊ vos ridetis. Cui apoſto
li. Noli timere.q: pax huc nobiſcū intrauit ⁊ craſ
hora diei tercia.legati indorum ad te venient et
tue ſe poteſtati cū pace ſubijciēt. Tūc pōtifices
riſū etiā leuauerunt ⁊ duci dixerunt. Ad hoc iſti
ſecurū te reddere volūt:vt dū incautus fueris ab

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

aduerſarijs occuperis. Cui apl'i. Nō dixi⁹ tibi
expecta vnū mēſē ſ3 vnū die. ꝛ cras i pace victoꝛ
exiſtes. Tc̄ vtroſqꝫ cuſtodiri fecit vt ex rei exitu
veraces honoꝛaret. ꝛ mēdaces ꝓ crimie punirē
tur. Cū ḡ i craſtinū qḋ apl'i ꝑdixerāt euenīſſʒ
ꝛ dux incēdē voluiſſet pōtifices. ꝓhibuerūt apl'i
ne fiet: cū ipi ñ viuētes occidē ſ3 moꝛtuos viuifi-
care miſſi eēnt. Tc̄ dux valde mirat⁹ q2 eos oc-
cidi ñ ꝑmittēnt. ꝛ q2 ḋ bōis illoꝝ aliq̄ recipe nol
lēt. eos ad regē duxit: dī. Iſti rex ſūt dij latētes i
effigie hoim. Cūqꝫ ſibi oīa ꝑn̄tibꝫ ꝑdictī magī
narraſſet. ȝelo inuidie magi ꝯmoti dixerūt eos ma
lignos eē. ꝛ ꝯ̄ regnum ſb̄tilit' cogitare. Dixit eis
dux. Si audetī cū eis cōfligite. Cui magi. ſi vis
vidē ꝙ nob ꝑn̄tibꝫ loq̄ ñ poterūt. veniāt huc viri
eloq̄ntiſſimi. ꝛ ſi coꝛā nob auſi loq̄ fuēint nos ꝑ
oīa īꝑitos ꝓbaƀ. Cū at' ꝑlimi aduōti adducti
fuiſſent. ꝯtinuo coꝛā magī ita muti fcti ſūt. ꝙ nec
nutibꝫ ꝙ loq̄ ñ poterāt indicarēt. Dixerūtqꝫ ma
gi ad regē. Vt ſcias nos deos eē ꝑmittem⁹ eos
loq̄: ſ3 ābulare ñ poſſe. iterūqꝫ r̄ddem⁹ eis greſſū
ſ3 faciem⁹ eos aptis ocl'is ñ vidē. Qui cū h̄ oīa
feciſſent dux aduōtos illos turpit' confuſos ad
apl'os duxit: q̄s cū aduōti pānoſos vidiſſet. eoſ
i aīo ꝯtēpſerūt. Quibꝫ ſymō. Sepe euēit vt int'
ſcrinea aurea ꝛ gēmata vilia q̄qꝫ habeāt' inclu-
ſa. ꝛ int' viliſſimas ꝛ ligneas capſas ſint gēmarū
monilia p̄cioſa ꝯpoſita. q̄cunqꝫ ḡ alic⁹ rei cupit
eē poſſeſſoꝛ. ñ magno ope geſtatoꝛiū: ſ3 ip̄m qḋ
geſtat' expectat. ꝑmittite igi ab idoloꝝ cultura
diſcedē. ꝛ ſolū deū inuiſibilē adoꝛare. ꝛ ſignū cru
cis i frōtibꝫ vr̄is faciem⁹. ꝛ magos ꝯfutare pote
ritī. Qḋ cū feciſſent. ꝛ i frōtibꝫ ꝯſigti eēnt. ad re
gē coꝛā magis iterū igreſſi ſūt. ꝛ cū a magī ſupari
ñ poſſent. imo ip̄is coꝛā oībꝫ iſultarent. irati ma
gi mltitudīeʒ ſꝑpētū adueire fecerūt. Statiqꝫ ad
iuſſū rḡl venientes apl'i pallia ſua ḋ ſꝑpētibꝫ iple-
uerūt. ꝛ i magos ꝓiecerūt: dī. In noīe dn̄i ñ moꝛie
mini: ſ3 a ſꝑpētibꝫ lacerati doloꝝ vr̄oꝝ mugit⁹ da
bitī. Cū ḡ ſꝑpētes carnes eoꝝ ꝯmedēnt. ꝛ ipi tā-
q̄ꝫ lupi vlularēt. Rex ꝛ ceteri rogabāt apl'os vt
eos a ſꝑpētibꝫ occidi ꝑmittēnt. Quibꝫ apl'i r̄n̄de
rūt. Nos miſſi ſum⁹ r̄ducē ḋ moꝛte ad vitā: ñ a
vita p̄cipitare in moꝛtē. Et facta oꝛōne iuſſerūt
ſꝑpētibꝫ: vt oē venenū qḋ infuderūt reuōrent. et
poſtmodū ad loca ſua redirēt. Maioꝛes at' cru
ciat⁹ magi ſenſerūt cū venena ſꝑpētes r̄trahēnt q̄ꝫ
cū añ carnes ꝯmedēnt. Quibꝫ apl'i dixerūt. Tri
bꝫ diebꝫ doloꝛes ſentietis. t'cia ħo die ſani eritī:
vt vl' ſic a via malicia recedatis. Cū ḡ tribꝫ die-
bꝫ ſine cibo ꝛ potu ac ſomno doloꝛibꝫ nimiū cru
ciati eſſent. apl'i veniētes ad eos dixerūt. Nō di-
gnat' dn̄s h're coacta ſuitia. Ideoqꝫ ſurgite ſa-
ni ꝛ abite. habentes liberā facultatē faciēdi qḋ
vultis. Illi at' i malicia ꝑdurātes. ab eis fugerūt
ꝛ pene ꝯ̄ eos totam babiloniam ꝯmouerunt.

Poſt h̄ filia cuiuſdā ducis ex foꝛnicatiōe cō
cepit ꝛ filium parturiens. quendam ſanctuʒ dy
aconum infamauit ꝙ caʒ violauerit ꝛ ex ip̄o cō
ceperit. Cum autem parentes dyaconem occi-
dere vellent. apoſtoli adueniunt. ꝛ quando pu-
er natus ſit requirunt. Qui reſpōderunt. Ho-
die hoꝛa pꝛima diei. Dixerūtqꝫ apl'i. Infantem
huc adducite. ꝛ dyaconum queʒ accuſatis huc
etiam perducite. Quod cum factum eſſet: apl'i
infanti dixerunt. Dic infans in nomine domini
ſi iſte dyaconus hoc preſumpſit. Ad hoc infās
Iſte inq̄t dyaconus caſtus ꝛ ſctūs eſt. nec vn-
q̄ꝫ carnem ſuā coinquinauit. Cum autem parē
tes inſtarent vt apoſtoli quererent q̄s actoꝛ h⁹
ſceleris fuiſſet. r̄n̄derūt apl'i. Nos innocētes ab
ſoluē decet. nocētes ꝑdere non decet. Tunc
etiam tp̄is ꝯtigit vt due tigrides ferociſſime q̄ i
ſingul' caueis clauſe erāt fugerēt. ꝛ oēs q̄ ſibi oc
currerēt deuoꝛarēt. Tc̄ apl'i ad eas venerūt ꝛ in
nomine dn̄i eas velut oues māſuetas fecerūt.

Volētibꝫ at' apl'is inde diſcedē. rogati ꝑ an-
num ꝛ tres mēſes ibidē ꝑmāſerūt. i q̄ ſpacio pl⁹
q̄ꝫ. lx. milia hoim excepťī ꝑuul' cū rege ꝛ p̄ncipi-
bꝫ baptizati ſunt. Predicti at' magi ad q̄ndam
ciuitatem noīe ſennair vbi erāt. lxx. idoloꝝ pō-
tifices venerūt. ꝛ eos ꝯ̄ apl'os ꝯcitauerūt. vt cum
illuc venirent. aut eos ſacrificare compellerent.
aut punitos necarent. Perluſtrata igitur vniu̇
ſa ꝓuincia cum apl'i ad p̄dictam ciuitatem ve-
niſſent. ecce p̄dicti pōtifices cum vniuerſo ꝑpl'o
eos capiunt ꝛ ad templum ſolis deducūt. De-
mōes at' ꝑ energuminos clamaē ceperūt. Quid
nobis ꝛ vobis apl'i dei viui: Ecce i ingreſſu vr̄o
flāmis exurimur. Stabat at' in vna ꝑte templi
currus fuſilis ex auro. ſuꝑ quem imago ſolis eq̄
ex auro fuſilis. Et in altera parte templi ſtabat
currus argenteus ſuꝑ quē imago lune eq̄ ex ar-
gento fuſilis erat. tūc angelus dn̄i ei apparēs di
xit. Vnū e duobꝫ eligite. aut hoꝝ repentinū in-
teritū aut veſtruʒ martiriū. Cui apl'i. Vt ꝛ iſtos
ꝯuertat. ꝛ nos ad palmam martirij perducat.

Facto autem ſilentio apl'i dixerunt. Vt ſcia
tis ꝙ hec ydola demonibꝫ plena ſunt. ecce eis i-
ꝑamus vt exeant. ꝛ ſinguli ſimulacra ſua ꝯfrin-
gant. Statimqꝫ duo ethiopes nigri ꝛ nudi cū-
ctis videntibus ac ſtupentibus ḋ ſimulacris ex
ierunt. ꝛ ꝯfractis illis diris vocibꝫ abſceſſerunt.
Qḋ vidētes pōtifices i apl'os irruerūt. ꝛ eos ꝓ-
tin⁹ trucidarūt. ꝛ ſennē hoſpitē eoꝝ ꝑimerunt.
In ip̄a autem hoꝛa cū nimia eſſet ſerenitas. tan
ta fulgura extiterūt. vt templū ip̄m tripharie ſci-
deret. ꝛ illi duo magi in carbones ictu fulguris

verterēt. Rex aūt corpa apl'oꝝ ad vrbē ſuā trā-
ſtulit. ⁊ ī honorē eoꝝ eccīā mire magnitudis fa-
bricauit. De bt̄o aūt ſymōe ī plib' locis īueīt'
ꝙ crucis patibulo ſit affix': qđ et yſidor' ī li. de
obitu apl'oꝝ. ⁊ euſebi' ī hyſtoria eccīaſtica. ⁊ be
da ſup act'. ⁊ mgr̄ iohēs beleth ī ſumma ſua te
ſtāt'. Cū ei (vt aiūt) ī egipto p̄dicaſſʒ. hieroſoli-
mā rdijt. ⁊ p' mortē iacobi mioris ī epm hieroſoli
mitanū ab aplis vnanimit' ē elect'. ⁊ an̄ mortē
ſuā trigīta mortuos ſuſcitaſſe narrat'. Vn̄ cāta
tur de eo. ter denos mortuos fluctib' merſos hu
mane vite rddidit. Cū aūt eccīā hieroſolimitanā
p ānos mltos rexiſſʒ. ⁊ ānū cētenū ⁊ viceſimum
agēt. tpe traiani imꝑatoris. cū arcit' ꝯſularis hiero
ſolimis hret'. ab eo capit'. ⁊ ī iurijs mltis afficit'.
Ad vltim ī cruce ipm affigi iuſſit. oīb' q̄ aderāt
⁊ ipo iudice mirātib' vt. cxx. annoꝝ ſenex crucis
ſupplicīū ptuliſſʒ. Nōnulli tn̄ dicūt ſic ē reine-
ritas. ꝙ n̄ fuit iſte ſymō q̄ crucis martiriū ptulit.
⁊ q̄ eps hieroſolimitan' fuit: ſʒ fuit ali' ſymō fili
us cleophe. frīs ioſeph: qđ ⁊ euſebius ceſarienſis
eps ī ſua cronica teſtat'. Idē dicūt yſidor' ⁊ be-
da ī ſuis croīcis. Nā yſidor' ⁊ euſebi' qđ prius
dixerāt poſtmodū ī croīcis correxerūt. qđ ptʒ per
bedā q̄ ſe hͦ ſēſiſſe rdarguit ī retractionib' ſuis.
Vſuardus q̄ʒ ī ſuo martirilogio idē teſtat'.

Wintin' genere

nobil' ⁊ ciuis roman': ad vrbē ambi
anēſeʒ veniēs. ⁊ mlta miracl'a faciēs
iuſſu maximiani a p̄fecto vrbis capit'. ⁊ vſqʒ ad
defectū cedētiū v̄berat' carceri mācipat'. Sed
ſoluēte eū angelo ī mediā vrbē iuit. ⁊ ibi ꝑpl'o p̄-
dicauit. Vn̄ iteꝝ capt' ⁊ ī eculeo vſqʒ ad rupti
onē venaꝝ diſtent'. neruis q̄ʒ crudis duriſſime
ceſus. oleū. picē ⁊ adipē feruentiſſimū tolerauit.
Et cū p̄ſidē deridēt: irat' calcē acetū ⁊ ſinapūʒ
ī os ei' ꝓiecit: ſʒ cū adhuc imobil' ꝑmanēt. ⁊ apd
vorēmādū adduct' fuiſſʒ. duos clauos a capite
vſqʒ ad crura. ⁊ decē int' vngulas ⁊ carnes p̄ſes
īfigēs tādē eū decollari fecit. C' corp' ī flumen
ꝓiectū. cū p ānos. lv. latuiſſʒ: a q̄dā mrona no-
bili romana tōlit' reptū ē. Nā dū aſſidue orōni
vacaret. nocte ab angl'o monita ad caſtꝝ vero-
mādū ꝑperare iubet': vt ī tli loco corp' ſcti q̄nti
ni reqrēt. ⁊ honorifice ſepeliret. Cū igr̄ ad p̄di-
ctū locū cū mlto comitatu veiſſet ⁊ orōeʒ ibideʒ
effūdēt corp' ſcti q̄ntini īcorruptū ⁊ rdolēs ſu-
per fluuiū ptin' enatauit. Qđ ſepeliens ꝓ ſe-
pulture bn̄ficio lumē ocl'oꝝ rcepit ⁊ ibidē edifi-
cata eccīa ad ꝓpria rmeauit.

Wſtachius antea

placid' vocabat'. Hic erat mgr̄ militum
traiani imꝑatoris. erat aūt opib' miſc'die valde
aſſiduus. ſʒ tn̄ ydoloꝝ cultui dedit'. Hēbat aūt
ꝯiugē eiuſdē rit' ⁊ miſc'die extītē. duoſqʒ filios
ꝓcreauit q̄s iux̄ ſuā magnificentiam magnifice
educari fecit. Et q2 opib' miſc'die ſedulo īſiſte-
bat. ad viā v̄itatis meruit illuſtrari. Quadam
ei die cū venatōni inſiſtēt gregē ceruoꝝ rꝑpit: ī-
ter q̄s vnū ceteris ſpecioſiorē ⁊ maiorē ꝯſpexit.
q̄ ab alioꝝ ſocietate diſcedēs ī ſiluā vaſtiorē ꝓ-
ſilijt. Aeꝝ alijs militib' circa ceruos rliq̄s occu-
patis placid' hūc toto niſu inſeq̄t'. ⁊ ipm capē
nitebat'. quē cū totis virib' inſeq̄ret'. ceru' tādē
ſup q̄ndā rupis altitudīeʒ ꝯſcēdit ⁊ placid' ap
propiās q̄lit' capi poſſʒ aīo ſedul' rnoluebat. q̄
cū ceruū diligēt' ꝯſidēaret: vidit iter cornua ei'
formā ſcte crucis. ſup̄ ſolis claritatē fulgētem. ⁊
imaginē ihu xp̄i q̄ p os cerui ſic olim p aznā ba
laaʒ ſic ei locut' ē: di. O placide: q̄d me ꝑſeq̄ris
Ego tui grā ī hͦ aīali tibi apparui. Ego ſū xpus
quē tu ignorans col'. Elemoſine tue corā me a-
ſcēderūt. ⁊ ob hͦ veni vt p hūc quē venabaris cer
uūʒ. ego q̄ʒ te ipē venarer. Alij tn̄ dicunt ꝙ ipa
imago que int' cornua cerui apparuit: hͦ v̄ba ꝓ
tulit. Hec audiēs placidus nimio timore corre
ptus. de eq̄ ī trā ꝓcidit. ⁊ poſt vnā horā ad ſe r-
diēs de t̄ra ſurrexit. ⁊ ait. Reuela mihi q̄d loque
ris. ⁊ ſic credā ī te. Et ait xpus. Ego placide ihʒ
xp̄s: q̄ celū ⁊ t̄ram creaui. q̄ lucē oriri feci ⁊ a te-
nebris diuiſi. q̄ tpa ⁊ dies ⁊ ānos ꝯſtitui. q̄ ho-
minē de limo t̄re formaui. q̄ ꝓpt' ſalutē hūani ge-
neris ī t̄ris ī carne apparui. q̄ crucifixus ⁊ ſepul-
tus tercia die rſurrexi. Hec audiens placidus:
iteꝝ ī terra decidēs ait. Credo dn̄e q2 tu es qui
oīa feciſti. ⁊ q̄ errātes ꝯuertis. Et dixit ad eū do
minus. Si credis vade ad epm ciuitatis ⁊ te ba
ptizari facias. Cui placidus. Vis domine vt hͦ
vxori mee ⁊ filijs nunciem: vt ⁊ ipſi pariter in te
credāt: Cui dn̄s. Renūcia ill' vt ⁊ ipſi ꝑiter te-
cū mūdent'. Tu q̄ʒ die craſtina huc veias: vt tibi
rurſ' apparēa. ⁊ q̄ futura ſint pleni' tibi pādā. Cū
ḡ domū veiſſʒ ⁊ hͦ vxori ī lecto rnunciaſſet. excla
mauit vxor e' di. Dn̄e mi ⁊ ego eū trāſacta no-
cte vidi dicētē mihi. Cras tu ⁊ vir tu' ⁊ filij tui
ad me veiet'. ⁊ nūc ꝯgnoui q̄m ipē ē ihs xp̄s. Perre
xerūt igr̄ ad epm rome media nocte. q̄ eos cū ma-
gno gaudio baptizauit. ⁊ placidū euſtachiū vō
uit. e' vxorē theoſpitē. ⁊ filios e'. agapitū ⁊ the
oſpitū. Māe facto euſtachi' ſic̄ pus ad venatō
nem proceſſit. ⁊ prope locū veniēs milites ſuos
quaſi ſub obtentu inueſtigande venationis di-
ſperſit. Stanſqʒ in loco formam prime viſiōis
aſpexit. cadenſqʒ in faciem ſuam: dixit. Sup-
plico domine vt manifeſtes que promiſeras ſer
uo tuo. Cui dominus. Beat' es euſtachi. q̄ ac-

ceꝑiſti lauacrũ grẽ mee. qꝛ mõ dyabolũ ſuꝑaſti
mõ eũ q̄ te deceꝑat cõculcaſti. mõ apparebit fi-
des tua. Dyabol⁹ ei eo ꝙ ipm̄ dereliq̄ris ꝯ te ſe
ue armat̄. Opꝫ te igr̄ mlta ſuſtinẽ vt accipias
coronã victorie. Opꝫ te mlta pati vt d alta ſe-
culi vanitate humilieris. ⁊ rurſus i ſpũalib⁹ di-
uitijs exalteris. Tu ḡ ne deficias: nec ad gliam
p̄ſtinã r̄ſpicias. qꝛ ꝑ tẽptatõem opꝫ te alterum
iob demõſtrari: ſed cũ hũiliat⁹ fueris veniaꝫ ad
te. ⁊ in gliaꝫ p̄ſtinã r̄ſtituã te. Dic ḡ mõ ſi tẽpta-
tõnẽ vis accipe aut i fine vite. Dic̄ ei eꝰ euſtachi⁹
Dñe ſi ita fieri opꝫ mõ nob accidẽ tẽptatõem
iube: ſꝫ ꝟtutẽ patiẽtie tribue. Cui dñs. Cõſtãs
eſto. qꝛ grã mea cuſtodiet aĩas vr̃as. Sicq̄ꝫ dñſ
i celo aſcẽdit. ⁊ euſtachi⁹ domũ r̄diẽs. hec vxori
ſue nũciauit. P⁹ paucos igr̄ dies mors peſtife-
ra cũctos ſuos ⁊ ancillas ſuas iuaſit. ⁊ vniũſos
ſuos occidit. Deinde p⁹ aliqđ tp̄s: oẽs eq̄ ⁊ oia
e⁹ pecora ſbito iterierũt. Quidã at̄ ſceleſti ei⁹ de
p̄datõeꝫ videtes. ⁊ ꝑ nocte i domũ e⁹ irruẽtes.
cũcta q̄ reppert aſportarũt. ⁊ domũ totã auro ⁊
argẽto ⁊ reb⁹ alijs ſpoliarũt. ⁊ ipe cũ vxore ſua ⁊ fi
lijs grãs agẽs nocte aufugit nud⁹. Qui ruborẽ
ferẽtes egiptũ ꝑgebãt. tõcq̄ꝫ e⁹ poſſeſſio ꝑ rapi-
nã maloꝝ ad nihilũ ẽ r̄dacta. Rex at̄ totuſq̄ꝫ ſe-
nat⁹ ꝓ mgr̄o militũ tã ſtrẽnuo mltũ dolebãt eo
ꝙ d eo nullũ iudiciũ r̄ꝑire poterãt. Cũ at̄ it̄ age
rent appropiquauerũt mari ⁊ inueniẽtes nauẽ ſu-
per eã nauigare ceperũt. Videns at̄ dñs nauis
vxorẽ euſtachij ꝙ pulcra eẽt nimis: ipaꝫ pluri-
mũ habẽ deſiderauit. Cũ ꝟo trãſfretaſſent nau-
lũ ab eo exigebat. Nõ hñtib⁹ ꝟo ill' vñ ſoluẽnt:
iuſſit ꝓ naulo detineri vxorẽ. volẽs illã ſecũ hr̃e
Qđ vt euſtachi⁹ audiuit nullaten⁹ aſſẽtire vo
luit. Diu ꝟo eo ꝯdicente. inuit dñs nautis ſuis
vt eũ i mare p̄cipitarẽt: vt ſic vxorẽ ſuã hr̃e poſ-
ſet. Qđ cũ euſtachi⁹ ꝯperiſſꝫ vxorẽ e⁹ triſtis re
liq̄t. ⁊ duos ĩfãtes accipiens ingemiſcẽs ibat ac
dicens. Ve mihi ⁊ vobis. qꝛ mr̃ vr̃a alienigene
marito tradita ẽ. Perueniẽſq̄ꝫ ad quẽdã fluui-
uꝫ ꝓpt' aq̄ꝝ abũdãtiã: ñ ẽ auſus cuꝫ duob⁹ filijs
fluuiũ ꝑtrãſire. ſꝫ vno circa ripã fluminis r̄licto al-
terũ trãſportabat. Qui cũ fluuiũ trãſuadaſſet:
illũ infãtẽ quẽ baiulauerat ſuꝑ t̃rã poſuit. ⁊ ad
accipiẽdũ aliũ feſtinauit. Cũ at̄ circa mediũ flu-
minis ꝑueiſſet. ecce lup⁹ ꝯcit⁹ veit ⁊ ĩfãtẽ quem
d̄poſuẽrat rapiẽs i ſiluã aufugit. q̄ d eo dſperãs
ad aliũ feſtinauit. Sꝫ cũ abiret leo veit ⁊ aliũ fili
uꝫ rapiẽs abijt. Vñ eũ ꝯſeq̄ ñ valẽs cũ eẽt i me
dio fluminis cepit plãgẽ. ⁊ capillos ſuos euellere.
volẽs ſe i aquã ꝓijcẽ niſi eũ diua ꝓuidẽtia ꝯti-
nuiſſet. Paſtores at̄ videtes leonẽ puerꝝ viuuꝫ
portãtẽ eũ cũ canib⁹ iſecuti ſũt. Per diuã at̄ di
ſpoſitõeꝫ leo puerũ illeſũ abijciẽs r̄ceſſit. Qui-
daꝫ inſuꝑ aratores p⁹ lupũ inclamãtes puerꝝ d
e⁹ faucib⁹ incolumẽ liberauerũt. Vterq̄ꝫ ꝟo ſcꝫ
paſtores ⁊ aratores d vno vico fuerũt ⁊ penes ſe
pueros nutrierũt. Hoc ꝟo euſtachius neſciebat
ſꝫ merẽs ac plorãs ibat ⁊ dixit. Heu mihi qꝛ añ
vt arbor pollebã ſꝫ mõ penit⁹ ſũ nudat⁹. Heu
me qꝛ mltitudine militũ circũdari ſolebã: ſꝫ nũc
ſolus remanẽs. nec filios ſũ ꝯceſſus hr̃e. Memĩ
dñe te mihi dixiſſe qꝛ opꝫ te tẽptari ſic iob ſꝫ ec
ce plus aliq̄d i me fieri video. Ille ei etſi poſſeſſi
onib⁹ nudat⁹ fuerit. tñ ſterc⁹ hũit ſuꝑ q̄ ſedẽ po
tuit. mihi at̄ nihil hoꝝ remãſit. Ille amicos ſibi
ꝯpatiẽtes habuit: ego ĩmites feras habui q̄ me
os filios rapuerũt. Illi vxor ẽ r̄licta. a me ꝟo ab-
lata. Da reqeꝫ dñe tribulatõib⁹ meis. ⁊ ponam
cuſtodiã ori meo. ne declinet cor meũ i ꝟba ma-
licie. ⁊ eijciar a facie tua. Et hec dicẽs cũ lacrĩs
ad q̄ndã vicũ abijt ⁊ data mercede ſibi agnos il
loꝝ hoĩm ꝑ ãnos. xv. cuſtodiuit. Filij at̄ e⁹ i alte
ro vico educati ſũt. nec ſe eẽ frẽs ſciebãt. Dñs at̄
vxorẽ euſtachij ꝯſeruauit. nec illã ille alienigena
cognouit: ſꝫ poti⁹ eã ĩtactã dimittẽs vitã finiuit

Impator at̄ ⁊ ꝑplus romanus plurimum ab
hoſtib⁹ moleſtabant̄. Et recordatus placidi q̄ꝫ
ſtrennue ꝯ ipos hoſtes ſepius dimicaſſet. de ei⁹
ſbita mutatõe plimũ triſtabat̄. direxitq̄ꝫ mltos
milites ꝑ diuſas mũdi ꝑtes: ꝓmittẽs oib⁹ q̄ eũ i-
ueniſſẽt mltas diuitias ⁊ honoreſ. Duo at̄ ex mi
litib⁹ q̄ aliq̄ñ placido miſtrauerãt: ad ipm̄ vicuꝫ
ĩ quo degebat venerũt. q̄s placid⁹ d agro veire
ꝯſiderãs eos ex inceſſu ꝓtin⁹ recognouit. ⁊ veni
ens i mẽoriã dignitatꝭ ſue ꝑturbari cepit ac di-
cẽ. Dñe ſic iſtos q̄ aliq̄ñ mecũ fuerũt: p̄ter ſpẽ vi-
di. ſic da vt aliq̄ñ ꝯiugẽ meã vidẽ poſſim. Naꝫ
de filijs ſcio ꝙ a feris ꝯmeſti ſũt. Veit at̄ ad eum
vox dicens. Confide euſtachi. quia cito hono-
rem tuum recuperabis et filios et vxorem reci-
pies.

Cum igitur militibus obuiaſſet ipſi eum mi-
nime cognouerunt. Cumq̄ꝫ eum ſalutaſſent que
ſierunt ſi aliquem peregrinum nomine placidũ
cum vxore ⁊ duobus filijs cognoſceret. Ille au
teꝫ ſe neſcire profeſſus eſt. Ad preces tamen ei⁹
in hoſpitio ſuo diuerterunt. ⁊ Euſtachius eis
ſeruiebat. ⁊ recolens priſtinum ſtatum ſuum la
crimas continere non poterat. Egreſſus autem
foras ſuam faciem lauit ⁊ iterum rediens eis ſ-
uiebat. Illi ꝟo conſiderantes adinuicem dice-
bant. q̄ꝫ ſilis eſt homo hic illi quem querimus.
Et r̄ſpõdẽs alter dixit. valde q̄dẽ ſimilis ẽ. Cõ-
ſiderem⁹ igr̄ etſi hꝫ ſignũ cicatricis i capite qđ ſi-
bi i bello accidit ipe eſt. Et reſpiciẽtes ⁊ ſignuꝫ
videtes ipm̄ eẽ quẽ q̄rebãt ꝓtin⁹ cognouerunt
Et iſiliẽtes ⁊ oſculantes eũ de vxore ⁊ filijs eum

ſciſcitati ſt̄. Qui dixit eis. ꝙ filij mortui eēnt et
vxor detēta. Vicini aūt oēs qi ad ſpectaculū cō-
currebāt: dū milites ꝯtutes eꝰ ⁊ ꝑmā gloriā ꝑ-
dicabāt. Tūc milites ꝑceptū iꝑatoris ei exponūt
⁊ optīs indumētis ipm īduūt. Poſter. xv. dierū
ad imꝑatorē deuenerūt: q̇ eꝰ aduētū audiēs ꝓti-
nꝰ eidē occurrit. ⁊ ipſ vidēs ī oſcl'a eꝰ ruit. Nar
rauitq̃ iob cūcta que ſibi ꝑ ordiē accidiſſent.
Statiq̃ ad magiſteriū militie r'bit'. ⁊ eidem qđ
ꝑus officiū exercē ꝯpellit'. Qui numeratis mili-
tib ⁊ paucos ꝯ tot hoſtes eē ꝯgnoſcēs iuſſit ty-
rones colligē ꝑ oēs ciuitates ⁊ vicos. Conti-
git aūt illā t'rā ī q̄ filij eꝰ educati ſt̄ deſcribi vt da-
rent duos tyrones. Vniūſi incole illos duos iu-
uenes tāq̃ ceteris aptiores mgr̄o militū ꝯſig-
rūt. Vidēs ꝟo iuuenes elegātes ⁊ morꝫ hōeſta
te ꝯpoſitos: cū ſibi plīmū placuiſſet. int' primos
ꝯuiuas ſuos ordinauit eoſdē. Et ſic ꝓfectꝰ ad
bellū ſubiectis hoſtib exercitū ſuū trib diebus
ī q̄dā loco vbi vxor ſua pauꝑ hoſpita manebat
r'qeſcē fec. Illi ꝟo duo adoleſcētes ī tabnaculo
mr̄is ſue nutu dei hoſpitati ſt̄. neſciētes ꝙ mat'
eorū eēt. ⁊ ſedētes circa meridiē ⁊ mutuo ꝯfabu-
lātes. exponebāt ſibinuicē d' infantia ſua. Mat'
ꝟo eorū ecōt' ſedēs. q̄ ipi r'ferebāt attētꝰ audie-
bat. Dicebat ei maior miori. Ego dū ifās eſſē:
nil aliud r'colo niſi ꝙ pr̄ meꝰ mgr̄ militū erat ⁊
mr̄ mea ſpecioſa valde. duoſq̃ filios habuerūt
.ſ. me ⁊ aliū minorē me. q̄ ⁊ ipe ſpecioſus valde
erat. Accipiēſq̃ nos egreſſi ſt̄ de domo nocte. i-
greſſiq̃ ſt̄ nauē neſcio q̄ eūtes: cū aūt d' naui egre
deremur: mr̄ nr̄a neſcio quō ī naui relicta ē. Pr̄
ꝟo nr̄ portās nos duos flēs ꝑgebat. ꝑueniēſq̃
ad q̄ndā fluuiū: trāſiuit cū fratre meo iuniore. ⁊
me ſuꝑ ripā fluminis dereliq̄t. cū aūt r'uerter' vt me
acciꝑet lupus veit ⁊ illū ifantē rapuit. ⁊ anteq̃
ad me appropiq̄ret: leo d' ſilua exiēs me rapuit.
⁊ ī ſiluā deduxit. Paſtores ꝟo eruerūt me de ore
leonis ⁊ nutritus ſū ī illa poſſeſſiōe ī q̄ ⁊ ipe ſcis.
⁊ n̄ potui ſcire q̇d factū ſit d' pr̄e meo neq̃ d' in-
fante. Hec audiēs mior cepit flere ⁊ dicē. Per
deū vt audio frater tuꝰ ſū ego. qm̄ et q̇ me edu-
cauerāt h' dicebāt ꝙ d' lupo eruimꝰ te. ⁊ ī āplexꝰ
ruētes oſcl'abāt' ſeinuicē ⁊ fleuerunt. Audiens
hec mr̄ eorū ⁊ ꝯſiderās ꝙ euētū ſuū ita ſeriatim
dixiſſent. diu apud ſe tractauit ſi illi filij ſui eſſēt
Altera aūt die ad mgr̄m militū adijt ⁊ int'pella-
uit eū di. Dep̄cor te dn̄e vt me ad p̄riā meā ꝑ-
duci iubeas. ego eī d' t'ra romanorū ſū ⁊ ꝑegrina
h' ſum. Et hec dicēs. vidit in eo ſig mariti ſui et
cū ꝯgnoſcēs cū ſe iā ꝯtinē n̄ poſſꝫ ꝓcidit ad pe-
des ſuos. ⁊ ait. Precor te domie vt exponas mi
hi priſtinam vitam tuam. puto enīꝫ ꝙ tu ſis pla
cidus magiſter militum: qui alio nomine dicer'
euſtachius. quem placidum ſaluator conuertit
qui talem ⁊ talem temptationem ſuſtinuit. ⁊ cui
vxor que ego ſum in mari ablata fuit. que tamē
ab omni corruptione ſeruata ſum. qui ⁊ duos fi
lios ſcilicet agapitum ⁊ theoſpitum habuit.
Hoc audiens Euſtachius ⁊ ipſam diligenter
conſiderans. vxorem ſuam recognouit. ⁊ lacrīa-
tus pre gaudio ipſam oſculatus eſt glorificans
deum. qui conſolatur afflictos. Tunc dicit ei v-
xor ſua. Domine vbi ſunt filij tui? Et ait. A fer'
capti ſūt. ⁊ expoſuit ei quomodo perdidit illos.
Et illa. Gratias agamus deo. Puto eī ꝙ quē-
admoduꝫ deus donauit nobis vt inueniremus
nos inuicem donauit etiam recognoſcere filios
noſtros. Et ille. Dixi tibi. ꝙ a feris capti ſt̄. Et
illa. Heſternā die ſedens in orto. audiui duos
iuuenes ſic ⁊ ſic ſuam infantiam exponentes. et
credo ꝙ filij noſtri ſint. Interroga igitur ab eis
⁊ dicent tibi. Et conuocans eos euſtachius. et
audiens ab eis infantiam ſuam. recognouit ꝙ fi
lij ſui eſſent. Et amplectētes eos ⁊ ipſe ⁊ mater
ſuper eorum collum plurimum fleuerūt. ⁊ crebri
us eos oſculabantur. Omnis igitur exercitꝰ plu
rimuꝫ gaudebat. ⁊ de inuentione eorum. ⁊ d' vi-
ctoria barbarorum.

Cum igitur rediret. contigit iam traianū ob-
iſſe ⁊ ſucceſſiſſe ei peiorem in ſceleribus adrianū
qui pro victoria obtenta ⁊ inuentione vxoris ⁊
filiorum magnifice eos ſuſcepit. ⁊ magnum con
uiuium preparauit. Altera autem die ad tem-
plum ydoloruꝫ proceſſit: vt ſibi ſacrificaret pro
victoria barbarorum. Videns ꝟo imperator
ꝙ euſtachius nec pro victoria nec pro inuentō
ne ſuorum ſacrificare vellet. hortabatur: vt ſa-
crificium immolaret. Cui euſtachius. Ego chri
ſtum deum colo. ⁊ illi ſoli ſacrifico. Tunc impe-
rator ira repletus. ipſum cum vxore ⁊ filijs ī are
na ſtatuit. ⁊ leonem ferocem ad eos dimitti fec.
Accurrens ꝟo leo ⁊ demiſſo capite quaſi eos a-
dorans ab eis humiliter receſſit. Tunc impera-
tor bouem eneum incendi fecit. ⁊ eos ibidem vi
uos mitti mandauit. Orantes igitur ſancti ⁊ ſe
domino commendantes. bouem intrauerunt et
ibidem domino ſpiritum reddiderunt. Tercia
autem die de boue ſunt coram imperatore ext-
cti. ita penitus intacti inuenti ſunt. ꝙ nec capil-
los nec quicquid eorum vapores incendij ali-
quatenus contigerunt. chriſtiani ꝟo eorū cor-
pora tulerunt. ⁊ in loco celeberrimo reconden-
tes. ibidem oratorium conſtruxerunt. Paſſi ſt̄
autem ſub adriano qui cepit circa annum domi
ni .cxx. kalendas nouembribus. Vel ſm̄ quoſ-
dam .xij. kalendas octobris.

Omniū ſanctoꝝ

feſtiuitas q̄tuoꝛ de cauſis īſtituta fu
iſſe vid̄r. Pͥo ꝓpt̄ cuiuſdā tēpli de
dicatōē3. ſc̄do ꝓpt̄ obmiſſoꝝ ſuppletōē3. tercio
ꝓpt̄ negligētiaꝝ expiatōē3. q̄rto ꝓpt̄ faciliorem
oꝛonū nr̄aꝝ impetratōē3.

Pͥo igitur inſtituta

ē ꝓpt̄ cuiuſdā tēpli dedicatōē3. Romani eī cu3
vniuerſo oꝛbi dn̄arēt. q̄ddā tēplū maxim ꝯſtru
xerēt. i cuꝰ medio ſuū idolū collocātes oīm ꝓuicia
aꝝ ſil̄acra ꝑ circuitū ſtatuerēt. rſpiciētia rect̄ vul
tib⁹ idolū romanoꝝ. Si q̄n aūt aliq̄ ꝓuicia rbel
laret. ꝯtinuo (vt aiūt) arte dyabolica illiꝰ ꝓuin
cie ſimulacrū idolo romanoꝝ poſteriora volue
bat. tāq̄ȝ inuēs ꝙ ab eiuꝰ dn̄io rceſſiſſet. Cōciti
igr̄ rōni ad illā ꝓuiciā copioſū exercitū deſtina
bāt. ⁊ ip̄aȝ dn̄io ſuo ſubiugabāt. Veꝝ n̄ ſuffec̄
romanis ꝙ oīm ꝓuiciaꝝ ſimulacra in vrbe ſua
habēnt. q̄n potiꝰ fere ſingul̄ dijs tēpla ſingula
ꝯſtruxerēt. tanq̄ȝ q̄ eos cūctaꝝ ꝓuiciaꝝ victoreſ
⁊ dn̄os effeciſſent. Sȝ q: oīa idola tēplū ibide3
hr̄e n̄ poterāt ad maiorē ſue veſanie oſtētatōē3
vnū templū ceteris mirabiliꝰ ⁊ ſbliuiꝰ ī hono
rē deoꝝ oīm erexerūt. ⁊ pantheon qd̄ ſonat toti
dij vocauerēt a pan qd̄ ē totū ⁊ theos deꝰ. Pō
tifices eī idoloꝝ ad maiorē ꝓpl̄i deceptōē3 finxe
rūt ꝙ ſibi a cibele (quā oī3 dieꝝ mr̄e3 vocabāt)
fuerit imꝑatū: vt ſi de oīb⁹ gētib⁹ vellēt victori
a3 obtinē filijs ſuis templū magnificu3 fabrica
rēt. Fūdamētū aūt ip̄iꝰ tēpli ſpicū iacit̄: vt ex ip̄a
forma deoꝝ et̄nitas demōſtraret̄. Sȝ q: latitu
do teſtudinis inſuſtētabil̄ videbat̄: cū ſup̄ t̄rā ī
edificio aliquātulū ꝓceſſiſſent totū intꝰ t̄rā re
plebāt. ſil̄ (vt d̄r) cū t̄rā denarios iacientes. ⁊ ſic
q̄uſq̄ȝ p̄dictū templū ē mirabil̄r ꝯſūmatū. Tūc
data licētia ē: vt q̄cūq̄ȝ terrā aſportare vellet tō
quā ī ip̄a t̄ra īueniſſet pecūia ſua eſſ3. feſtine er
go turba ꝓperat ⁊ ip̄m tēplū cito euacuat.

Deniq̄ȝ romani pinnā eneā ⁊ deauratā3 fa
bricāt ⁊ ī ſūmitate collocāt. Aiūt q̄3 ꝙ ī hac oēs
ꝓuīcie mirabil̄r ſculpte erāt ita q̄cūq̄ȝ romā ve
niſſet v̄ſus q̄ eſſet ſua ꝓuincia ſcire poſſ3. Hec
aūt ꝓcedente tp̄e inde cecidit. vn̄ ⁊ ī p̄dicto tem
plo ī ſūmitate aptura remāſit. Tp̄e igr̄ foce
imꝑatoris cū iā dudū roma fide3 dn̄i rcepiſſet.
Bonifacius papa q̄rtus a magno grego. circa
ānū dn̄i ſexingēteſimū q̄ntū. p̄dictū tēplū a foca
ceſare ip̄etuīt. ⁊ oīm idoloꝝ elimīata ſpurcicia.
ip̄m templū q̄rto ydus maij in honorē bt̄e ma
rie ⁊ oī3 bt̄oꝝ martiꝝ ꝯſecrauit. ac locū ſc̄te ma
rie ad martires appellauit: q̄ n̄c ſc̄ta maria rotū
da a ꝓpl̄o appellat̄. Nōdū eī ꝯfeſſoꝝ ſolēnia ab
ecc̄ia agebāt̄. Sȝ q: ad h̄ feſtū mlt̄itudo maxia
ꝯfluebat. ⁊ ꝓpt̄ defectū victualium celebratōni
vacare n̄ poterāt. id̄ q̄dā papa greg. nomie h̄ fe
ſtū in kalendis nouēbrib⁹. q̄n maioꝛ victualium
copia videt̄ ēē. meſſib⁹ ⁊ vindemijs celebratis
fieri inſtituit. ac ꝑ vniūſū mūdū hūc diē ī hono
re oīm ſc̄toꝝ celebrari ſolēnit̄ ordiauit. Et ſic tē
plū qd̄ fabricatū fuerat omnib⁹ idolis. nūc dedi
catū ē oīb⁹ ſc̄tis. ⁊ vbi mlt̄itudo colebat̄ idoloꝝ
ibi deuote laudat̄ mlt̄itudo ſc̄toꝝ.

Secūdo inſtituta eſt

ꝓpt̄ omiſſoꝝ ſuppletōem. Nos eīn mlt̄os ſc̄tos
omiſimꝰ de quibus nullam feſtiuitatem ſine eti
am memoriam fecimus. Nō eīn poſſumus oīm
ſanctoꝝ feſta agere. tū ꝓpt̄ ſc̄toꝝ mlt̄iplicitate3
q: multi ⁊ quaſi infiniti ſunt. tū ꝓpt̄ nr̄am infir
mitatem. q: infirmi ⁊ debiles ſumus. nec ad hoc
ſufficē poſſemus. tū ꝓpt̄ tp̄is breuitatē. q: et tē
pus nō ſufficeret. Nā ſic ait hiero. ī q̄dā ep̄l̄a q̄
ſuo kalendario preponit̄. Nullꝰ dies ē excepto
die kalendarum ianuarij q̄ non intra q̄nq̄ȝ mili
um martirum repiri poſſit aſcriptꝰ. Idq̄ȝ ecc̄ia
rōnabil̄r ordinauit: vt q: oīm ſc̄toꝝ ſingl̄ariter
feſta facere nō poſſumus: ſaltem oēs generalit̄
⁊ inſimul honoremus. Quare autem inſtitu
tum ſit: vt feſtiuitates ſc̄torum in terris agamꝰ
magiſter guilhelmus altiſiodorēſis ī ſūma d̄ of
ficio ponit ſex ratōnes. Prima eſt ꝓpt̄ hono
rem diuine maieſtatis. Cum eīn ſāctis honore3
impendimus deu3 in ſanctis honoramus ⁊ ip̄3
in eis mirabilem p̄dicamus. quia qui ſāctis ho
norē tribuit. illum ſpecialiter honorat q̄ eos ſā
ctificauit. Sc̄da eſt ꝓpter auxiliū nr̄e infirmi
tatis. q: eī ꝑ nos ſalutem hr̄e non poſſumus. id̄
ſc̄toꝝ interceſſionib⁹ indigemus. a q̄bus vt ad
iuuari mereamur merito ip̄os honorare debe
mꝰ. Legr̄ i. iij. reg. j. Q: berſabee qd̄ intꝑtat̄ pu
teꝰ ſacietatꝭ. i. ecc̄ia triūphās. filio ſuo. i. ecc̄ie mi
litāti. rgnū ſuis p̄cib⁹ obtinuit. Tercia ē ꝓpt̄
augmētū nr̄e ſecuritatis. vt ſc3 ꝑ ſc̄toru3 gl̄ia3 q̄
nob in coꝝ feſtiuitate ꝓponit̄ nr̄a ſpes ⁊ ſecuri
tas augmentet̄. Si eī hoīes moꝛtales nobis ſi
miles poterāt ita ꝑ ſua merita ſblimari. conſtat
q: nos ſil̄r poterimꝰ cū manus dn̄i abbreuiata
nō ſit. Q̄rta ē ꝓpt̄ exemplu3 nr̄e imitatōnis.
Cū eīn coꝝ feſtiuitas recenſetur. ad coꝝ imitati
onem ꝓuocamur: vt. ſ. coꝝ exēplo terrena ꝯtē
namus ⁊ celeſtia deſideremus. Quinta ē ꝓ
pter debitū mutue viciſſitudis. Sc̄ti eīn de nob
ī celo feſtū faciūt. gaudiū eī eſt angel̄ dei ⁊ aīab⁹
ſc̄tis ſuper vno peccatore penitentiam agente.
Vt igr̄ eis viciſſitudinē rependamꝰ iuſtu3 eſt vt
q: ip̄i de nobis feſtum agunt in celis. ⁊ nos de

ip̄is feſtū agam⁹ i t̄ris. Sexta ē ꝓpt̄ ꝓcurati
onē nr̄i honoris. Cū ei ſcōs honoram⁹ tē nr̄az
rē agim⁹ ꝛ nr̄m honorē ꝓcuram⁹. q: eoꝝ feſtiui
tas ē nr̄a dignitas. Nā cū honorā⁹ fr̄es nr̄os ꝛ
honorā⁹ nos ip̄os. caritas nāqꝫ facit oīa eē cōia
oīa q̇dē nr̄a ſt̄ celeſtia t̄reſtria ꝛ et̄na. Pret̄
aūt has rōes poīt alias rōes iohes dam̄. li. iiij. c.
vij. q̄re. ſ. ſcti ꝛ ꝓit̄ ꝛ eoꝝ corꝑa. ſiue eoꝝ r̄liq̇e de
beāt honorari q̄rū q̄dā ſumūt q̄ſtū ad eoꝝ di-
gnitatē. q̄dā q̄ſtū ad corꝑoꝝ ip̄oꝝ p̄cioſitatem.
Dig̃tas ei eoꝝ (vt ibid̄ dic̄) q̄druplex ē. q̄m ip̄i
ſt̄ aīci dī. filij dī hēdes dī ꝛ duceſ nr̄i. ꝛ poīt iſtaſ
auctoritates. De p̄mo ioh. xv. Jā n̄ dicā vos ſ̄-
uos ſ̄ amicos ꝛc̄. De ſcd̄o io. j. Dedit eis p̄tātē
filios dī fieri. De. iij. ro. viij. Si aūt filij ꝛ hēdes
ꝛc̄. De q̄rto ſic dic̄. Quātū laborares: vt ducē
inueires q̄ mortali te r̄gi adducēt. ꝛ ꝓ te ad ipſuz
ſ̄mōz facēt: Duces igī gener̄l toti⁹ q̇ ad deū ꝓ
nob̄ ītpellatōes faciūt. nōne honorādi ſt̄: vtiqꝫ
q̇dē honorādi ſt̄ tēpla erigētes dō. ꝛ eoꝝ mēo-
riā venerātes. Alie ſumūt q̄ſtū ad corꝑm ip̄o
rū p̄cioſitatē. ꝛ poīt idē dam̄. q̄rtā. ꝛ aug. addit
q̇ntā. ꝑ q̄ maīfeſtat̄ p̄cioſitas corꝑoꝝ ſcōꝝ ſi-
ue r̄liq̄aꝝ. Ip̄a ei ſcōꝝ corꝑa fuerūt ꝓmptua-
riū dī. tēplū xp̄i. alabaſtꝝ ſp̄ual̄ vnguēti. fontes
diui ꝛ organū ſp̄ūſſ. Prīo ei fuert̄ ꝓmptuariū
dī. Vn̄ dic̄. hi eī ꝓmptuaria dī. pura cenacula
ſc̄ti ſt̄. Scd̄o tēplū xp̄i. Vn̄ ſeq̄t̄. q̄m per itelle-
ctū i corꝑib⁹ eoꝝ hītauit de⁹: ait apl̄s. Neſcitis
q̄m corꝑa vr̄a: tēplū īhabitātis. i vob̄ ſp̄ūſſācti
ſt̄. de⁹ aūt ſp̄ūs ē. q̄l̄r igī n̄ honorāda aīata tēpla
dī. ꝛ aīata dī tabnacl̄a ꝛc̄. De h̄ ec̄ criſo. Nō in
edificatōe pietū delectat̄. de⁹ aūt ī ꝯūſatōe ſcōꝝ
Vn̄ ps. Dn̄e dilexi decorē dom⁹ tue. quē decorē
n̄ quē diuitias marmoꝝ ſplēdētiū fac̄: ſ̄ quē p̄-
ſtat varietas virtutū graꝝ. Jlle decor carnē de-
lectat. iſte viuificat aīaz. ille ꝓ tp̄e deijcit ꝛ deci-
pit ocl̄os. iſte aūt imꝑpetuū edificat intellectum
Terciō alabaſtrū ſp̄ual̄ vnguēti. Vn̄ ait vnguē-
tū boni odoris ex ſe manās ſcōꝝ r̄liq̇e t̄buētes
ꝛ null⁹ h̄ decredat. Si em̄ ex rupe ꝛ firma petra
aq̄ i hēmo emanauit. ꝛ ex maxilla azini Sāſō ſi-
tiēti. ex martirū reliquijs vnguētū bn̄ olēs. ema
nare incredibile neq̄q̄ ē. Sitiētib⁹ demū dī v̄tu-
tē ꝛ ſcōꝝ q̇ ab ip̄o ē honorē. Q̄rto fōtes diui.
Vn̄ ait. Jſti viuētes i v̄itate. cū liba p̄ntia deo
aīſtāt: fōtes nob̄ ſalutares dn̄ator xp̄s. ſcōꝝ
ſuoꝝ p̄buit r̄liq̇as. m̄ltiformia bn̄ficia irrigātes
Quīto organū ſp̄ūſſcti. Hāc rōz aſſig̃t aug.
i li. d̄ ciui. dī: di. Nō ſt̄ ꝯtēnēda ſ̄ plimū r̄fēnda
ſcōꝝ corꝑa q̄b⁹ dū adhuc viuēnt. ſp̄ūſſcs q̄ſi
q̇buſdā orgaīs ad oē op⁹ bonū vſ⁹ ē. Vn̄ apl̄s
An exꝑimētū q̄ritis e⁹ q̇ i me loq̇t̄ Xp̄us. Et de
ſtephano dī. q̄ n̄ poterāt reſiſtē ſapiētie ꝛ ſp̄ūi
q̇ loq̄bat̄. Jtē amb. i exam̄. Hoc ē p̄cioſiſſimuꝫ
q̄ hō diue voc̄l fit organū. ꝛ corꝑalib⁹ labijs ex-
primit celeſte oraculū.

Tercio inſtituta ē pro

pter negligētiaꝝ expiatōez. Licꝫ ei paucoꝝ ſā-
ctoꝝ feſta agam⁹. ad huc tn̄ illa pauca ſepe agi-
mus. ꝛ m̄lta ibidē ꝑ ignorātiā vl̄ negligētiā ob-
mittim⁹. Si q̇d igī i alijs ſolennitatib⁹ ſcōꝝ q̄s
egim⁹: neglexim⁹. i hac generali feſtiuitate ſup-
plē poſſum⁹. ꝛ d̄ negligētia nos purgaē valem⁹
Hec rō tāgi videt̄ i ſ̄mōe q̇ hac die ꝑ eccīas re
citat̄. i q̄ ſic dī. Decretū ē vt hac die ſcōꝝ oīm
mēoria habeat̄: vt q̇cq̇d hūana fragilitas ꝑ ig̃-
rātiā vl̄ ꝑ negligētiā ſeu ꝑ occupatōez reuecia
nisi ſolēnitatib⁹ ſcōꝝ min⁹ plene ꝑegiſſꝫ. i hac
ſcā obſeruatōe ſoluat̄. Nōndū aūt q̄ q̄dru-
plex ē dn̄a ſcōꝝ noui teſtamti: q̄s ꝑ ān̄i circulū
colim⁹. ꝛ q̄s hodierna die ī ſil̄ r̄colligim⁹: vt ea q̄
negligenter fecim⁹ ſuppleam⁹. ſ. apl̄i. martires.
ꝛ ꝯfeſſores ꝛ virgines. Et hi ſ̄m rabanū ꝑ q̄tu-
or m̄di ꝑtes ſignificāt̄. ꝑ oriētē apl̄i. ꝑ meridiez
martires. ꝑ aq̄lonē ꝯfeſſores. ꝑ occidētē v̄gies
Pria igī dn̄a ē apl̄oꝝ. q̄ꝝ dignitas ꝛ excellē-
tia manifeſtat̄. ex eo q̄ oēs alios ſcōs in q̄tuor
excedūt. Prīo i p̄emīnētia dignitatis. Jpſi
em̄ ſunt ſapientes principes eccl̄ie militātis. po-
tētes aſſeſſores et̄ni iudicis. dulces paſtores do
minici gregis. Bern̄. Tales decebat hūani gene
ris paſtores ꝛ doctores ꝯſtitui. q̄ ꝛ dulces eſſēt.
ꝛ potentes eſſent ꝛ ſapientes. dulces vt me blā-
de ꝛ miſericorditer ſuſciperent. potētes vt forti
ter ꝓtegēnt. ſapiētes vt ad viam ꝛ ꝑ viā ducēnt
que ducit ad ciuitatem. Scd̄o i p̄eminentia
p̄tātis. de quoꝝ p̄tātis p̄emīnētia ſic dic̄ aug⁹.
Apl̄is deus dedit p̄tātē ſuꝑ naturā vt eā cura-
rēt. ſuꝑ demones vt eos euerterēt. ſuꝑ elemēta
vt ea mutarēt. ſuꝑ aīas vt ip̄as a p̄cc̄is ſoluēnt.
ſuꝑ mortē vt ip̄az ꝯtēnerēt. ſuꝑ angelos vt cor
pus dn̄icū ꝯſecrarēt. Tercio i ꝓrogatiua ſan
ctitatis. Vn̄ ꝓpter eoꝝ maximaz ſanctitatē ꝛ g̃-
tiarū plenitudiez vita ꝛ ꝯūſatio xp̄i i eis tāq̄ꝫ in
ſpecl̄o relucebat. ꝛ cognoſcebat̄ i eis ſic̄ ſol i ſuo
ſplēdore. ſic̄ roſa i ſuo odore. ſic̄ ignis i ſuo calo-
re. De h̄ dic̄ criſo. ſuꝑ math. Miſit xp̄s apl̄os
q̄i ſol radios ſuos. quaſi roſa ſuauitatis ſue odo
rem. quaſi ignis ſcintillas ſuas diſꝑſit: vt ſic̄ ſol
in radijs ſuis apparet. ſic̄ roſa in odorib⁹ ſuis ſē-
titur. ſicut ignis in ſcintill̄ ſuis aſpicit̄. ſic in illo-
rum xp̄i v̄tutib⁹ potentia ꝯgnoſcāt̄. hec criſoſ.
Quarto i efficatia vtilitat̄. d̄ q̄ꝝ efficacia ſic
dic̄ aug. loq̄ns de apl̄is. Ex abiectiſſimis ꝛ pau-
ciſſimis nobilitāt̄. illuiant̄. m̄ltiplicāt̄ dulciſſia
eloquia. p̄clariſſima ingenia. copioſiſſima agmi-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

na.acutoꝝ.facundoꝝ atqꝫ doctoꝝ. Secũda dif
ferentia eſt martirũ quoꝝ dignitas ⁊ excellētia
manifeſtatᷣ ex eo ꝙ paſſi ſᷓt mltiplicater vtiliter ⁊
ꝯitāter. Mltiplicitᷣ qm̃ preter martirium ſan-
guinis paſſi ſunt.triplex aliud martirium ſine ſã
guine. De quo triplici martirio dicit berñ. Tri
plex eſt martiriuꝫ ſine ſanguine.ſ.parcitas i vb-
tate.quam habuit dauid.largitas in pauperta
te quam exhibuit thobias ⁊ vidua. caſtitas in
iuuentute q̄ vſus eſt ioſeph in egipto. Scd̃m
aᷣt greg.triplex eſt martiriũ ſine ſãguie.ſ. patien
tia aduſoꝝ.vñ dicᷣ. Sine ferro martires ee̅ poſ-
ſumus ſi patiētiam i aīo veraciter cuſtodimus.
Compaſſio afflictorum.vnde dicit.qui doloreꝫ
exhibet in aliena neceſſitate.crucem portat i mē
te. Dilectio inimicorum.vnde dicit ferre contu
melias.odientem diligere.martirium eſt in oc-
culta cogitatione. Secundo vtilitᷣ. que vtili
tas ex parte ipſoruꝫ martirum eſt omnium pec
catorum remiſſio.meritorum cumulatio. ⁊ etñe
glorie perceptio. Iſta precio ſui ſanguinis ſibi
emerunt.⁊ ideo eorum ſanguis dicitur precio-
ſus id eſt precio plenus. De primo ⁊ ſecundo
dicit aug.ꝺ ciui.dei. Quid eſt p̄cioſius qꝫ mors
propter quam debita dimittuntur ⁊ merita cu-
mulantur. Idem ſuper ioh̄. Precioſus eſt ſan-
guis xp̄i ſine peccato.fecit tñ ipſe etiam ſuoꝝ ſã
guinem precioſum pro quibus dedit ſanguineꝫ
precõſuꝫ. Naꝫ ſi ſuoꝝ ſanguinem ñ faceret pre
cioſuꝫ non diceretur precioſa in ꝯſpectu domi-
ni mors ſanctorum eius. Item cyprian⁹. Mar-
tirium eſt delictoruꝫ finis.periculi termin⁹.dux
ſalutis.patientie magiſter.domus vite. De ter-
cio bern. Tria ſunt que mortem ſanctorum faci
unt precioſam.quies a labore.gaudium de no-
uitate.ſecuritas de eternitate. Ex p̄te nr̃i du
plex eſt vtilitas.quia dati ſunt nobis in exēplar
ad certandum. Criſo. Tu xp̄iane delicat⁹ es mi
les.ſi putas te poſſe ſine pugna vincē.ſine certa
mine triũphare.exerce vires fortitudine.dimi-
ca atrociter in prelio iſto ꝯcerta.ꝯſidera pactuꝫ
ꝯditionē.attēde militiã.noſce pactũ qꝺ ſpopō
diſti:ꝯditõeꝫ quã aſſũpſiſti.militiã cui nomē de-
diſti. Hoc ei pacto cũcti pugnauerīt.hac ꝯditō
ne vniuerſi vicerunt.hac militia triũpha uerũt.
hec criſo. Scd̃o dati ſũt nobis in patronos ad
auxiliandum.adiuuant enim nos ⁊ meritis ſuis
⁊ oroib̄ ſuis. De p̄io aug. O immenſa dei pie-
tas.martirum merita noſtra vult eſſe ſuffragia.
Illos examinat vt nos erudiat. Illos ꝯterit vt
nos acquirat.illoꝝ cruciatus noſtros vult ee̅ ꝓ
fectus. De ſcd̃o hier̄.ꝯ vigilātiũ. Si apl̄i ⁊ mar
tires adhuc in corp̄e p̄nt orare ꝓ ceteris. qñ de
ſe adhuc deberēt eſſe ſolliciti. q̃ntomagꝭ p⁹ co-
ronas.victorias ⁊ triũphos. Un⁹ hõ moyſes i
petrauit veniã a dō ſexcentis milib̄ armatoꝝ et
ſtephanus paulo veniaꝫ dep̄catur. ⁊ p⁹qꝫ cum
xp̄o ee̅ cepert.min⁹ valebũt. Paul⁹ apl̄s. cclx-
xvj.ſibi dicᷣ i naui aīas ꝯdonatas. ⁊ poſtqꝫ rſo-
lut⁹ cepit ee̅ cũ xp̄o.tc ora clauſur⁹ ē. Tercō cō-
ſtãtᷣ.aug.framea ē aīa martir. ſplēdida caritate
acuta veritate.di pugntꝭ vibrata ꝟtute q̄ bella
fec.q̄ ꝯdicētiũ catuas rdarguēdo ſupauit.ꝑcuſ
ſit iſcitos.ꝓſtrauit aduſos. Itē criſo. Tortitoꝝ
q̃ntib̄ fortiores ſteterīt ac laniãtes vngulas la-
niata mēbra vicerīt. Tercia dr̃ia ē ꝯfeſſoꝝ q̄ꝝ di
gnitas ⁊ excellētia maifeſtatᷣ ex eo ꝙ dñm ꝯfeſ-
ſi ſᷓt trib̄ modis.ſ.corde.ore ⁊ op̄e. ꝯfeſſio aᷣt cor
dis nō ſufficit ſine ꝯfeſſione oris.ſic ꝓbat criſō.
iiij.rõib̄ ſup mat. Q̄tũ ad p̄mã ſic dicᷣ.radix cō-
feſſionis.fides ē cordis. ꝯfeſſio aᷣt fruct⁹ ē fidei.
Sic ḡ qꝫdiu radix ē viua i tr̄a.neceſſe eſt vt ra-
mos ꝓducat aut folia.ſi aᷣt nō ꝓduxeīt ſine du-
bio itelligis.q̄ radix e⁹ in tr̄a ſiccata ē. Sic qꝫ-
diu fides cordis iteḡ ē ſꝑ germinat ꝯfeſſiōꝫ in
ore.ſi aᷣt ꝯfeſſio oris marcidata fuerit.itellige ſñ
dubio.q̄ fides cordis e⁹ iã añ ſiccata ē. Q̄tũ
ad ſecũdam ſic dicit. Si tibi ꝓdeſt corde credē
⁊ corã hoib̄ ñ ꝯfiteri.ḡ ⁊ infideli i ypocriſi ꝯfi-
teri xp̄m ꝓdeſt.etᷣ ſi corde ñ credat. ſi aᷣt ille ni-
hil ꝓficit ſine fide ꝯfitēs nec tu ꝓficis credēdo
ſine ꝯfeſſiōe. Q̄tũ ad terciã ſic dicᷣ. Et ſi ſufficit
xp̄o q̄ cognoſcis eũ.etiãſi ꝯfeſſus eũ nō fueris
coram hoib̄.ḡ ⁊ tibi ſufficiat.q̄ cogſcit te xp̄uſ
etiam ſi ꝯfeſſus nō fueris coram deo. ſi aᷣt tibi ñ
ſufficit cognitio eius. nec illi ſufficiet fides tua.
Q̄tum ad quartam ſic dicit. Si enim ſufficeret
fides cordis cor tm̃modo tibi de⁹ creaſſet.nunc
aᷣt et os tibi deus creauit: vt corde credas ⁊ ore
ꝯfitearis. Tercō ꝯfeſſi ſᷓt deũ op̄e. Qualr autē
q̄s deũ op̄e ꝯfiteatᷣ aut neget: oñdit hiero. ſup
illud in originali.ꝯfitentur ſe noſſe deũ:di. Xp̄s
ſapientia eſt iuſticia. ꝟitas.ſanctitas. fortitudo
Negatur ꝑ inſipientiam ſapientia. ꝑ iniquita-
tem iuſticia.ꝑ mendacium veritas.ꝑ turpitudi-
nem ſanctitas. ꝑ imbecillitatem animi fortitu-
do.⁊ quotienſcunqꝫ vincimur vicijs atqꝫ pecca
tis.totiens deum negamus.⁊ econuerſo quoti-
ens bene quid agimus: deum confitemur. Q̄r-
ta differentia eſt virginum.quarum dignitas ⁊
excellentia manifeſtatur. P̄io q̄ ip̄e ſunt ſpō-
ſe etñi regis. Ambro. Pulcritudieꝫ q̄s pt̄ ma-
iorem exiſtimare decore eius.q̄ amatᷣ a rege. ꝓ-
batur a iudice.dedicatᷣ a deo.ſꝑ ſponſa ſꝑ innu
pta. Secũdo q̄ ꝯpantᷣ angel̄. Ambro. ꝟgitas
conditionem humane nature ſupergreditur ꝑ
quam homines angelis ſociantur. maior tamē
eſt victoria virginum qꝫ angeloꝝ. Angeli enim

ſine carne viuūt. ꝟgines ꝟo ī carne triūphant. Tercīo q2 illuſtriores ſīt fidelib9 vniuſis. Vñ cypria. ꝟgitas ē flos eccīaſtici germis dec9 atq3 ornamētū grē ſpūal'. leta īdoles laudis ⁊ honoris op9 integrū atq3 īcorruptū dei imago. rurſus ad ſctimoniā dei. illuſtrior portio gregis xpi. Quarto q2 pferūt' ꝯiugat'. Hec aūt excellētia quā hꝫ ꝟgitas ī ſpectu copule ꝯiugal'. patꝫ ex mltiplici ꝯpatōe ad illā. Illa ei impꝑgnat vētrē. iſta mētē. Aug. Generoſius elegit ī carne vitā iaꝫ imitari angeloꝝ q3 ī carne numeꝝ augē mortaliū. ē aūt vberior felicior q3 fecūditas ī vētre gueſcē: ſed mēte grādeſcē. illa ꝑturit filios doloris. iſta filios gaudij ⁊ exultatōis. Aug. Ipa ꝯtinētia neq3 q3 ſteril' ē ſ3 fecūda mr̄ filioꝝ gaudioꝝ. de marita te dn̄e. Illa filijs rplet t'rā. iſta celū. Hiero. Nuptie t'rā implēt. ꝟgitas ꝑadiſū. illa aūt erat mlte ſollicitudīs. iſta qet'. Bilbt9. Virgitas ē curaꝝ ſilētiū. pax carnis. redēptō vicioꝝ. ꝑncipat9 ꝟtutū. illa ē bonū. iſta meli9. Hiero. ad pāmachiuꝫ. tātū ē int' nuptias ⁊ ꝟgitatē. qntū int' ñ peccare ⁊ bn̄ facē. imo (vt leui9 dicā) qntū int' bonū ⁊ meli9. illa ꝯpat' ſpinis. iſta roſis. Hiero. ad euſtochiū. laudo nuptias: ſ3 q2 mihi ꝟgīes generāt. Lego d' ſpinis roſā. d' t'ra aurum. d' concha margaritā. Quīto q2 mltis gaudent ꝓuilegijs. Ipē nāq3 ꝟgies coronā aureolā hēbūt. cāticū nouū ſole cātabūt. Veſtimētis eiſdeꝫ cum xp̄o gaudebunt p9 ipm agnū ſꝑ ambulabunt.

Quarto ⁊ vltimo iſti

tuta ē ꝓpt' faciliorē orōnū nr̄aꝝ impetrtōeꝫ: vt ſicut oēs ſctos vniuerſal'r hac die honoram9. ſic ⁊ ipi oēs ꝓ nob iſit' int'cedāt. vt ſic di miſedıam facili9 impetrem9. Si ei īpoſſibile ē. mltoꝝ ꝑceſ ñ exaudiri. Cōſtat q2 impoſſibile valde erit oīm ſctoꝝ ꝓ nob orātiū. ꝑces ñ exaudiri. Hec rō in orōne tāgit' cū di. deſideratā nob tue ꝓpiciatōnis abūdātiā mltiplicat' intercellorib9 largiar'. Int'cedūt ei ꝓ nob ſcti merito ⁊ affectu. Merito dū nob eoꝝ merita ſuffragāt'. Affectu dū vota nr̄a cupiūt adipleri. qd tn̄ ñ faciūt niſi voluntate dei nouerit adiplēdā. Q2 aūt ī hac die omēs ſcti ad int'cedendū vniuerſal'r ꝓ nob ꝯueniant. oñdit' ī viſiōe q̄ ſeq̄nti āno ab h9 ſolēnitat' īſtitutōe ꝯtigiſſe narrat'. Cū ei ī hac die cuſtos eccleſie ſcti petri. ex deuotōe oīa altaria circuiſſet. ⁊ oīm ſctoꝝ ſuffragia implorāſſet. ⁊ demū ad altare ſcti petri rediſſ3. ibi paululū rq̇eſcēs ext' ſe rapit'. Et ecce vidit regē regū ī ſblimi ſolio ꝯſiſtētē ⁊ oēs angelos ī e9 circuitu ꝯmorātes. Tc ꝟgo ꝟgim ī dyademate ꝑfulgēti aduēit. quā ī numerabil' mltitudo ꝟgim ⁊ ꝯtinētiū ſeq̄bat'. huic rex ꝓtinus aſſurrexit. ⁊ poſito ſolio iux̄ ſe ſedere fecit. Poſt hoc aduenit quidam d' pilis camelorum. quem ſequebatur multitudo venerabilium ſenioꝝ. Deinde aduenit ⁊ alius pōtificali habitu decoratus quem aliquoꝝ chorus in habitu ꝯſimili ſequebat'. Poſtea ꝟo ꝓceſſit innumerabilis mltitudo militie. Poſt quos aduenit turba diuerſaꝝ gentium infinita. Omnes igitur ante regis ſolium aduenerunt flexis genubus adorarunt. Is autem q̇ in pontificali habitu erat. matutias ceteris proſequentibus inchoauit. Angelus aūt qui predictum cuſtodē ducebat. eidem viſionem expoſuit. aſſerens virginem in prima acie matrem dei eſſe. Veſitum de pilis cameloꝝ iohannem baptiſtam cum patriarchis ſimul ⁊ prophetis. Pontificali ornatum habitu petrum cum ceteris apoſtolis. milites martires. turbam reliquam confeſſores. qui ideo omnes ante regem venerunt: vt pro honore ſibi hac die a mortalibus exhibito. grās agerent. ⁊ pro orbe vniuerſo orarent. Deīde ad locum alium ipm duxit. ⁊ vtriuſq3 ſexus homies alios in ſtratis aureis. alios ī menſis gaudentes diuerſis delicijs. alios nudos ⁊ inopes auxiliuꝫ mendicantes oſtendit. Dixit autem hunc purgatorij locuꝫ eſſe. abundantes ꝟo animas illas eſſe. quibus ab amicis per multa ſuffragia copioſe ſubueniebatur. egentes ꝟo eſſe. quorum cura nullatenus habebatur. Juſſit ergo vt omnia ſummo pontifici intimaret: vt poſt feſtum omnium ſanctorum diem ſtatueret animarum: vt ſaltem generalia ſuffragia pro illis illa die fiēnt qui ſpecialia hr̄e neq̄rent.

Commemoratio

oīm fideliū defunctoꝝ hac die in eccleſia fieri inſtituta ē. vt generalibus bn̄ficijs adiuuētur. q̇ ſpecialia hr̄e ñ ꝓualēt: ſic in ꝑdicta rueлatōe mōſtratū ē. Ait q3 petr9 damiani. Q2 ſctꝰs odilo ꝯpiens q2 apd volcanū ſicilie crebro voces ⁊ vlulat9 dmonū audiebāt' plāgētiū. q2 aīe defūctoꝝ ꝑ elemoſinas ⁊ orōnes deoꝝ manib9 eripiebāt'. ī ſuis mōſterijs ordiauit vt p9 feſtū oīm ſctoꝝ fiēt ꝯmemoratō oīm defunctoꝝ. qd fuit p9 ab oī eccīa approbatū.

De duob9 aūt h̄ ſpāl'r videri pt̄. Prio d' ipis purgādis. Scd̄o d' coꝝ ſuffragijs.

Circa prīm tria vidē

da ſunt. Primo qui ſunt illi qui purgant'. Secundo per quos purgantur. Tercio vbi purgātur. Illoꝝ aūt q̇ purgāt' tria ſt' genēa. Primi q̇ ſatiſfactōe ſibi iniūcta nōdū ꝯpleta decedūt. verūtn̄ ſi tātā habēnt cordis ꝯtritōeꝫ q̇ ſufficēt ad

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

delēdū peccatū. liberi ad vitā trāſirēt. et ſi ſatiſ-
factōez minime ꝯpleſſēt. q2 ꝯtritō ē maxia ꝑ pec-
cato ſatiſfactō. ⁊ maxia pcti deletō. Hieroni⁹.
Apd deū ñ tā valꝫ mēſura tpis q̄ꝫ doloꝝ. nec tā
abſtinētia ciboꝝ q̄ꝫ mortificatō vicioꝝ: ſ3 q ñ a
deo ꝯterūt ⁊ an̄ ꝯpletōez pnīe moriūt. igne pur
gatorij grauiſſime puniūt: niſi forte eoꝝ ſatiſfactō
ab aliquib⁹ caris ſuis pficienda aſſumat. Ad ſ3
tñ ꝙ pdicta ꝯmutatō valeat q̄tuor rq̄rūt. Pri
mū ē ex pte ꝯmutātis. ſ. e⁹ autoritas. q2 d ſacer-
dotis auctoritate dꝫ fieri. Secūduꝫ ē ex pte illi⁹
ꝑ q̄ fit ꝯmutatio. ſ. e⁹ neceſſitas. q2 i tali ſtatu de
bet eē. ꝙ p ſe ſatiſfacē ñ valꝫ: ſ3 adiuuari idiget.
Terciū ē ex pte illi⁹ i quē fit ꝯmutatō. ſ. caritas.
q2 neceſſe ē ipm eē i caritate q̄ faciat ipaꝫ ſatiſfa
ctōez eē meritoriā. Quartū ē ex pte pene. ſ. de-
bita ꝓportionabilitas: vt videlicꝫ mior pēa cō-
mutet i maiorē. q2 plus ſatiſfacit do pēa ꝓpria
q̄ꝫ aliena. Eſt eī triplex pēa. ſ. ꝓpria ⁊ volūtaria
⁊ ſ3 maxie ſatiſfacit. Scda ē ꝓpria ſ3 ñ volūtaria
q ē i purgatorio. Tercia ē volūtaria ſ3 ñ ꝓpria. ſi
cut ē i pdicta ꝯmutatōe. ⁊ hec min⁹ ſatiſfacit q̄ꝫ
pma. ex eo ꝙ ñ eſt ꝓpria. ⁊ magiſq̄ꝫ ſecūda ex eo
ꝙ eſt voluntaria. Verūtñ ſi iſte ꝑ q̄ ſatiſfactio
ē aſſūpta decedit. nihilominus tñ i purgatorio
trudat: ſ3 tñ p penā quā ipe ſuſtiet ⁊ quā alij ꝑ
eo ſoluūt ipe citi⁹ liberat. qm̄ dñs ⁊ penā ſuaꝫ ⁊
penā illoꝝ i ſortē ꝯputat. Vñ ſi debuit i purga
torio penā duoꝝ mēſiū ſuſtinē tal' ſic poterit iu-
uari ꝙ liberabit vno menſe. nūq̄ꝫ tñ inde eripit q̄
uſq̄ꝫ debitū ſit ſolutū. q̄ ſoluto illō debitū qd ſol
uit deinceps ē ipi⁹ q facit ⁊ i ſinū e⁹ ꝯuertit ⁊ ſi
ipſe ñ idiget. ꝯuertit i ſinū ecclie. vl' valꝫ alijs q i
purgatorio ſūt. Secūdi q i purgatoriū deſcē
dūt. ſt q ſatiſfactōez q̄dē iiūctā ꝯpleuerūt: ſ3 tñ il
la pena igrātia vl' negligētia ſacerdotis ſuffici-
ens ñ fuit. Hi eī niſi magnitudo ꝯtritōnis ſup-
pleāt. totū i purgatorio ꝯplebūt. qd min⁹ i hac
vita fecerīt. Deus em̄ q modos ⁊ mēſurā pctō-
rū ⁊ penaꝝ nouit. addit penā ſufficienteꝫ ne ali-
qd pctm̄ ipunitū rmaneat. Vñ pnīa iiūcta aut
ē maior. aut eql'. aut mior. Si maior tūc illd qd
pl⁹ fecerit. cedit ei ad augm̄tū glie. Si eql' tunc
ſuffic ad dimiſſiōez toti⁹ culpe. Si mior tūc illd
qd rſtat ſupplet ex ꝟtute dine iuſticie. De his
ꝟo q i fine penitēt. audi q̄d aug. ſentiat. Bapti
ʒatus ad horā ſecur⁹ hinc exit. fidel' bñ viuēs ſe
curus hic exit. agēs pnīaꝫ ⁊ rcōciliat⁹ cū xp̄o cū
ſan⁹ ē ſecur⁹ hic exit. Agēs pnīaꝫ ad vltim ⁊ re
conciliatus ſi ſecur⁹ hic exit. ego ñ ſū ſecur⁹. Er
go tene certū ⁊ dimitte incertū. Hec aūt iō dicit
aug. q2 tales ꝯſueuerīt potius peitere ex neceſſi-
tate q̄ꝫ ex volūtate. potius timore pene q̄ꝫ amo-
re glie. Tercij q i purgatoriū deſcēdūt ſt q li-

gnum. fenū ⁊ ſtipulam ſecum ferunt. q ſcꝫ circa
ſuas diuitias infra tñ deum carnali tenent affe-
ctu. Affectiones em̄ carnales quibus dediti ſūt
domib⁹. ꝯiugib⁹. poſſeſſiōib⁹. ita tamen vt nil do
preponant illis tribus ſignificantur q ſ'm ſuos
amandi modos vel diutius vt lignum. vel min⁹
vt fenum. vel minimuꝫ vt ſtipula cremabuntur
qui ignis (ſicut dicit auguſti) etſi eternus nō ſit
miro tamen modo eſt grauis. excellit em̄ omneꝫ
penam quam vnq̄ꝫ paſſus eſt aliquis in hac vi-
ta. nunq̄ꝫ in carne inuenta eſt tanta pena. licꝫ mi
rabilia martires paſſi ſunt tormenta. Circa
ſecundum per quos ſcꝫ purgantur. Sciendum
ꝙ illa purgatio ⁊ punitio fit per malos angelos
⁊ non p bonos. Boni eī angeli ñ vexant bonos
ſ3 boni malos. ⁊ mali bonos. ⁊ mali malos. pie ta
men credendum eſt ꝙ boni angeli fratres ⁊ con
ciues ſuos freq̄nter viſitant. ⁊ ꝯſolātur ⁊ vt pa-
tienter ſufferant: exhortantur. Habent etiā ali
ud ꝯſolationis remediū. ex eo. ſ. ꝙ certi glīaꝫ fu
turam expectant. Habent enim certitudinem
de glia. minorem tamen q̄ꝫ illi q ſunt in patria: ſ3
maiorem q̄ꝫ illi qui ſunt in via. Certitudo enim
illoꝝ q ſt i pria ē ſine expectatōe ⁊ timoē. q2 nec
illā futurā expectāt cū pñteꝫ habeāt. nec illam
decetero amittere formidant. Certitudo autem
illoꝝ qui ſunt in via econtrario eſt: ſed certitudo
illoꝝ qui ſunt i purgatorio medio modo ē. Eſt
em̄ cum expectatione. quia ipſam futuraꝫ expe-
ctant: ſed eſt ſine timore. quia cum habeant libe
rum arbitrium confirmatum. decetero ſe pecca
re non poſſe cognoſcunt. Habent etiam aliam
conſolationeꝫ quando pro ſe ſuffragia fieri cre-
dunt. Forte tamen verius eſt ꝙ illa punitio nō
fit per malos angelos ſed diuina iuſticia iuben-
te. ⁊ flatu eius ſuccedente

Circa tercium vbi ſcilicet purgantur. Scien
dum ꝙ purgantur in quodam loco iuxta infer-
num poſito qui purgatorium dicitur ſ'm poſiti
onem plurium ſapientum. licꝫ alijs videat ꝙ ſit
in aere. ⁊ in torrida ʒona. Sed tamen p diuinā
diſpenſationem diuerſa loca diuerſis animab⁹
aliquando deputantur. ⁊ hoc multiplici de cau
ſa. ſ. aut propter eoꝝ leuem punitionem. aut ꝓ-
ter eorum celeriorem liberationeꝫ. aut propter
nr̄aꝫ inſtructōez. aut ꝓpt' culpe in loco ꝑpetrtio
nē. aut ꝓpt' alic⁹ ſcti orōeꝫ. Prio ꝓpt' eoꝝ leueꝫ
punitionem. ſicut aliquibus ſ'm Gregorium re
uelatum eſt animas quaſdam in vmbra puni-
tas eſſe. Secundo propter eorum celeriorē
liberationem. vt ſcilicet poſſint alijs ſuam indi-
gentiam reuelare. ⁊ ab eis ſuffragia petere. ⁊ ſic
ſcelerius de pena exire. ſic legit ꝙ q̄dā piſcato-
res bt̄i theobaldi in autumno fruſtuꝫ magnum

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

glaciei ꝓ piſce prẽdidert. d̓ q̄ magꝯ q̄ꝫ d̓ piſce ga
uiſi. marie q̄ꝛ eps dolore pedū laborabat ⁊ ipaꝫ
glaciē eꝰ pedibꝫ ſuppoſuert. ⁊ magnū ei refrigeri
uꝫ pſtabat. Quadā ꝯ̄o vice de glacie hois vo
cē audiuit. q̄ ab epo adiuratꝰ q̄s eēt dixit. Suꝫ
q̄dā aīa q̄ i h̄ gelicidio ꝓ pctīs meis affligor. ⁊ li
berari poſſeꝫ ſi. xxx. miſſas ſine int̄uallo. xxx. die
bꝫ ꝯtinuis dicēs. Qui cū miſſaꝝ medietatē di
xiſſet. ⁊ ſe iā ad miſſā aliā ꝑpaſſet dyabolica ſug
geſtiōe ꝯtigit. q̄ fere oēs hoies illꝰ ciuitatꝭ int̄
ſe bella moueret. Vn̄ votꝰ eps ad ſedādaꝫ di
ſcordiā. ſacras deponēs veſtes miſſā illa die p̄t̄
miſit. Iterū īncipiēs. ⁊ iā duas ptes ꝯplēs ex
ercitus magnꝰ vt videbat̄ ciuitatē obſedit. ⁊ cō
pulſus miſſe officiū itermiſit. Et deinde īncipi
ens. cū oēs vltīa excepta dixiſſet. ⁊ vltimā icho
are vellet. tota villa ⁊ domus epi acceſa eſt. Cui
cū ſui dicēnt vt miſſaꝫ int̄mittēt. Ille dixit. Si
tō villa cremari debēt: miſſā n̄ dimittēm. q̄ cele
brata glacies ꝓtinꝰ reſoluta ē. ⁊ ignis quē ſe vi
diſſe credebāt tanq̄ꝫ fātaſma receſſit. ⁊ nullū dā
nū itulit. Tercō ꝓpt̄ nr̄am inſtructōem. vt. ſ.
magnā penā pꝰ hāc vitā iſligi peccātibꝫ ꝯgſca
mꝰ. ſic pariſius ꝯtigiſſe legi vt ait cātor pіſieſis.
Mgr̄ ei ſilo q̄ndā ſuū ſcolarē ſociū egrotātē ob
nixe rogauit: vt pꝰ mortē ad ſe redirect. ⁊ ſtatū ſu
uꝫ ſibi renūciaret. Pꝰ aliq̄t igr̄ dies ſibi apparu
it cū cappa d̓ ꝑgameno tō d̓ ſophiſmatibꝫ d̓ſcri
pta. ⁊ intꝰ flāma ignis tō tecta. q̄ req̄ſitꝰ a mgr̄o
q̄ſnā eēt. ait ille: vtiq̄ꝫ ſuꝫ q̄ ad te redire promiſi.
Qui de ſtatu ſuo req̄ſitus: ait. Hec cappa plus
ſup̄ me pōderat ⁊ plꝰ me p̄mit q̄ꝫ ſi vnam turri
ſup̄ me bīem. ⁊ ē mihi data vt eā porteꝫ ꝓ glia
quā i ſophiſmatibꝫ habui: Porro flāma ignis
q̄ coopta ē. pelles ſūt delicate ⁊ vane q̄s ferebaꝫ
q̄ flāma me cruciat ⁊ exurit. Sꝫ cū mgr̄ illā pe
nā facilē indicaret: dixit eidē defūctꝰ vt manuꝫ
extenderet. ⁊ ſic facilitatem ſue pene ſētire poſ
ſet. cūq̄ꝫ manū extēdiſſꝫ ille guttā vnā ſui ſudo
ris dimiſit q̄ p̄dcī mgr̄i manū ſagitta citꝰ pfo
rauit. i q̄ cruciatū mirabilē ſenſit. ⁊ ait talꝭ ſū totꝰ
Ille igr̄ mgr̄ ex illꝰ pene acerbitate ꝑt̄ritꝰ ſecu
lū delibauit deſerē. ⁊ religiōeꝫ intrare. Vn̄ māe ſco
laribꝫ ꝯgregatꝭ hos v̄ſus ꝯpoſuit. Linq̄ choax
ranis. cras coruis. vanaq̄ꝫ vanis. Ad logycā ꝑ
go q̄ mortis n̄ timet ẽ. Et ſic ſeculū deſerens ad
religiōeꝫ ꝯfugit. Quarto ꝓpt̄ culpe i loco ꝑ
pet̄tionē. ſic aliq̄n ſc̄d̄m aug. aīe puniūt̄ i locis i q̄
bꝫ deliq̄rūt. ſic ptꝫ ꝑ illō exemplū q̄d recitat bt̄ꝰ
greg. in. iiij. dyal. Quidā nāq̄ꝫ pſbit̄ dū balneū
frequētaret. q̄ndā viꝝ incognitū ad ſuū obſeq
uꝫ ꝑpatū iueit. q̄ ſp̄ ſibi ſedule miſtrabat. q̄ duꝫ
q̄dā die ꝓ bn̄dictōe ⁊ laborꝭ mercede q̄ndā pa
nē bn̄dictū ſibi exhibēt. ille merēs rn̄dit. Mihi

iſta q̄re das pr̄. iſte pāis ſc̄t̄s ē. ego aūt mādūcare
nō poſſū. ego ei aliq̄n hꝰ loci dn̄s fui: ſ; ꝓ culpiſ
meis h̄ pꝰ mortē meā deputatꝰ ſū: ſ; q̄ſo vt omi
potēti dō hūc panē ꝓ pctīs meis offeras. Tūc
aūt te exauditū cogſce. cū huc ad lauādū veneris
⁊ me minime iuenens. Preſbit̄ aūt ꝑ vnā ebdo
madā ſalutarē ꝓ eo q̄tīdie hoſtiā obtulit ⁊ reū
ſus eū minime iuenit. Quīto ꝓpt̄ aliꝰ ſc̄ti orō
nē. ſic legr̄ q̄ ſc̄t̄s patriciꝰ i q̄dā loco i t̄ra q̄buſ
daꝫ purgatoriū ipet̄uit. cꝰ hyſtoriā pꝰ feſtū ſā
cti bn̄dicti repies.

Circa ſecundū quod

eſt d̓ ſuffragiꝭs. tria vidēda ſūt. Primo de ipſis
ſuffragiꝭs q̄ fiūt. ſc̄do d̓ his ꝓ q̄bꝫ fiūt. tercio de
his ꝑ q̄s fiūt̄. Circa ſuffragia q̄ fiūt nōndum
q̄ q̄tuor ſūt genera ſuffragioꝝ q̄ maxie defūctis
ꝓſunt. ſ. fideliū ⁊ amicoꝝ orō. elemoſinaꝝ largi
tio. ſalutaris hoſtie īmolatio. ⁊ ieiunioꝝ obſ̄ua
tio. Q̄ p̄mū genꝰ ſuffragioꝝ. ſ. amicoruꝫ orō
eis ꝓſit ptꝫ ꝑ exēplū de paſcaſio. de q̄ greg. i. iiij
li. dyal. narrat. q̄ cū vir mire ſc̄titatis ⁊ v̄tutis
extiterit. ⁊ duo tc̄i ſūmos pōtifices electi fuiſſēt
ſ; tn̄ poſtmodū i vnū illoꝝ ecc̄ia ꝯueniſſꝫ. ipe tn̄
paſcaſius q̄ ex errore aliū ſp̄ ptulit. ⁊ i hac ſnīa
vſq̄ꝫ ad mortē ꝑmāſit. Qui cū eēt defunctus. ⁊
dalmaticā feretro ſuppoſitā demoniacus teti
giſſꝫ ſtatī ſanatꝰ ē. Pꝰ mlt̄ū ꝯ̄o tp̄is cū germa
nus capuanꝰ eps balneum ob grām ſanitatꝭ
petiſſet. p̄dictū paſcaſium dyaconem ſtanteꝫ et
obſequentem inuenit. quo viſo vehementer ex
timuit ⁊ quid illic tantus vir faceret inquiſiuit.
Qui ꝓ nulla alia cauſa ſe in illo loco penali de
putatū eſſe aſſeruit. niſi q̄ꝛ in illa tali cauſa plus
iuſto ſenſit. ⁊ addidit dicens. Queſo te pro me
dn̄m deprecare. atq̄ꝫ in hoc cognoſces q̄ audi
tus ſis. ſi huc rediens me nō inueneris. Qui cū
pro eo oraſſet. ⁊ illuc poſt paucos dies rediſſꝫ.
predictum paſcaſium in loco eodem minime in
uenit. Q̄ grate etiam ſint defunctis orationes
viuorum. patet per hoc quoniāquidem: vt re
fert cantor pariſienſis dum per cimiterium trāſ
iret. ſemper pſalmum de profundis dicebat pro
defunctis. qui cum ab inimicis per cimiteriū fu
giens inſeq̄retur. cōtinuo mortui ſurrexerunt. ⁊
vnuſquiſq̄ꝫ inſtrumētū ſui officij in manu habe
bat. ⁊ ſic ipm viril̄r defendert̄. ⁊ inimicos ꝑ̄ritos
fugauerūt. Petrus q̄ꝫ cluniacēſis ait. q̄ dū
q̄dā ſacerdos quotidie pro mortuis celebraret
ex hoc apud epiſcopum accuſatus ab officio ē
ſuſpenſus. Cum autem eps in magna ſolenni
tate per cimiterium ad matutinas pergeret. ſ̄il
luꝫ mortui ſurrexert̄ dicētes. Iſte eps nr̄as no
bis miſſas dat inſup̄ ſacerdoteꝫ nr̄m nobis ab

ſtulit: ſꝫ certe niſi emẽdauerit morietᷣ. Quo au-
dito eps ſacerdotẽ abſoluit. ⁊ liberᷣ ꝓ mortuis
celebrauit. Tercio ſcõm gen⁹ ſuffragioꝝ .ſcꝫ
elemoſinaꝝ elargitõ eis ꝓſit. maifeſte hꝫ pꝫ. ex
eo ꝙ i li.macħ.legiᷣ. Qm vir fortiſſim⁹ iudas.col
latõe fcᷓa.xij.milia dragmas argẽti miſit hiero-
ſolimã offerri ea ibi ꝓ pctis mortuoꝝ.iuſte ⁊ re
ligioſe ꝺ reſurrectõe cogitãs. Quãtũ eᷓ elemo-
ſine defũctis valeãt.colligiᷣ ꝑ illꝺ exẽplũ quod
narrat greg.i.iiij.libro dyalogoꝝ. Quidã nãqꝫ
miles ex corꝑe educt⁹:exanimis iacuit: ſꝫ citi⁹ re
diẽs.q̃ cũ eo geſta fuerit enarrauit. Aiebat nã-
qꝫ ꝙ põs erat ſb̃ q̃ niger ⁊ caliginoſus fluui⁹ et
fetid⁹ decurrebat.trãſacto aᷓ põte amena erãt
prata:odoriferis herbaꝝ floribꝫ exornata.i qbꝫ
albatoꝝ hoĩm ꝯuẽticlᷓa eẽ videbãᷓ:q̃s vana et
mira florũ ſuauitas ſatiabat. Hec v̾o erat i p-
dicto põte ꝓbatõ:vt qſqs iniuſtoꝝ vellꝫ trãſire
in tenebroſũ fetẽteqꝫ fluuiũ laberᷣ. iuſti v̾o ſe-
curo greſſu ad loca amena ꝑueirẽt.ibiqꝫ q̃ndã
petꝝ noĩe deorſũ poſitũ.mag̃ ferri põdẽ ligatũ
ſe vidiſſe aſſeruit.q̃ dũ r̃qrẽt cur illuc eẽt.dictũ
ẽ ei.hꝫ idcirco patiᷣ. qꝛ ſi q̃d ei ꝓ faciẽda vltõne
videbarᷣ.ad iferẽdas plagas pl⁹ ex crudelitatis
deſiderio q̃ꝫ obia ſeruebat. Ibi eᷓ q̃ndam ꝑegri
nũ ſe vidiſſe fatebarᷣ.q̃ cũ ad p̃dictũ põtẽ veies
tãta cũ auctoritate trãſiuit:q̃nta hꝫ ſinceritate vi
xit. Alᷓ v̾o ſtephan⁹ noĩe dũ trãſire voluiſſꝫ:e⁹
pes lapſus ẽ.⁊ ex medio corꝑe iã ex põte deie-
ct⁹ ẽ. Eca q̃buſdã deᷓrimis viris ex flumie ſur-
gentibꝫ ꝑ coxas deorſũ:atqꝫ a q̃buſdã albatis ⁊
ſpecioſiſſimis viris cepit ꝑ brachia trahi ſurſũ
Cũqꝫ hꝫ luctamẽ fieẽt.is q̃ videbat ad corꝑ⁹ redi
bat. ⁊ q̃s i illo occulti arbitrii examine obtinue-
rit ſcire ñ valuit. In q̃ daᷓ intelligi.ꝙ i illo mala
carnis cũ elemoſinaꝝ opatõe certabãt.q̃ ei per
coxas deorſũ.ꝑ brachia trahebarᷣ ſurſũ.pꝫ ni-
mirũ.qꝛ ⁊ elemoſinas amauerat. ⁊ carnis vicijs
ꝑfcᷓe ñ reſtiterat. Quartũ aᷓ gen⁹ ſuffragioꝝ
.ſ.ſacre hoſtie ĩmolatõ ꝓſimũ defunctis ꝓſit.ex
mlᷓtis exẽplis apparet. Refert igiᷣ gre.i li.iiij.dya
logoꝝ.ꝙ cũ q̃dã mõchus ſu⁹ noĩe iuſt⁹ ad ex-
tremũ veiens.tres ſe occultos aureos indicaſſet
hic. ⁊ de hꝫ ingemiſcens mortu⁹ fuiſſet.precepit
greg̃.fr̃ibꝫ.corp⁹ ei⁹ cũ tribꝫ aureis in ſterq̃linio
ſepelirẽt dicẽtes. Pecunia tua tecũ ſit i ꝑditio-
nẽ. Tãdẽ cuidã e fr̃ibꝫ.greg.p̃cepit.vt vſqꝫ ad
xxx.dies oĩ die ꝓ eo hoſtiã ĩmolaret. q̃ cũ iuſſa
ꝯpleſſet:is q̃ defũctus fuerat die triceſimo cui-
dã fratri apparuit.quẽ fr̃ r̃quiſiuit:di. Qũo es:
Cui ille r̃ndit.hucuſqꝫ male fui:ſꝫ iã mõ bñ ſum
qꝛ hodie ꝯiõnẽ r̃cepi.hꝫ aᷓ hoſtie ĩmolatõ non
ſolũ mortuis ſꝫ eᷓ viuis ꝓſimũ ꝓfuiſſe iuenta eſt
Quidã nãqꝫ cũ i q̃dã rupe argẽtũ fodẽt ſꝫ

ito rupes cecidit ⁊ fundit⁹ cũctos extixit. Vn⁹
aᷓ eoꝝ ſb̃itus i q̃dã ſinu ipſius rupis mortẽ eua-
ſit.inde tñ exire ñ valuit. vxor aᷓ illi⁹ cũ defũctũ
exiſtimãs.oĩ die ꝓ ipo miſſaꝫ celebrari faciebat
⁊ panẽ vnũ ⁊ vrceũ vini cũ cãdela q̃tidie offẽbat
Cui dyabol⁹ iuidẽs ꝑ tres dies ꝯtinuos eidẽ i
forma hũana apparuit.⁊ q̃ tẽdẽt r̃qſiuit. Cui cũ
illa ſui itinerꝭ cãm exponẽt.ille aiebat. Noli fru-
ſtra vexari.qꝛ iã miſſa celebrata ẽ.⁊ ſic illa tribuſ
diebꝫ miſſã iṫmiſit.nec ipaꝫ celebrari fecᷓ.q̃daꝫ
aᷓ p⁹ hꝫ i p̃dicta rupe argẽtũ fodiẽs.q̃ndã vocẽ
audiuit de ſubtus dicentẽ. Plane ꝑcutias .qꝛ
capiti meo iminet magnus lapis. Cũ aᷓ ille tre-
mẽt ⁊ ad hãc vocẽ audiẽdaꝫ pl'imos ꝯuocaſſet
iterũ fodit ⁊ ſilr̃ vocẽ audiuit. Tũc oẽs ꝓpi⁹ acce
dẽtes:dixerũt. Quis eñ es tu: Qui r̃ndẽs di-
xit. Plane faciatis.qꝛ magnus lapis q̃ ſuꝑ me
cadit.q̃ a latẽ fodiẽtes. ⁊ ad eũ vſqꝫ ꝑuenientes
eũ ſanũ ⁊ incolumen extraxerũt. Et ſciſcitãtes
q̃uo ibi tãdiu vixiſſꝫ.dixit ꝙ q̃libet die panis vn⁹
⁊ vrce⁹ vini ⁊ cãdela accẽſa:niſi tm̃ tribꝫ diebus
ſibi oblatus fuit. Qꝺ vxor e⁹ audiẽs ⁊ vehem-
ter exultãs:agñuit ꝙ de oblatõe ſua fuerit ſuſten
tatus.⁊ ꝙ dyabolus eã decepit.ne illᷓ tribꝫ die-
bꝫ miſſaꝫ cantari fecerit. Illud (vt teſtarᷣ petr⁹
cluniacenſis) accidit i villa noĩe ferraria grano-
politane dyoceſ. Greg .eᷓ refert .ꝙ dũ q̃dꝫ
nauta i mari naufragiũ ꝑpeſſus fuiſſet.⁊ quidã
ſacerdos pro eo hoſtiã immolaſſet.ipẽ tandẽ
de mari ſanus exiuit. Cum autem qualiter eua-
ſiſſet interrogaretur:dixit.ꝙ dum in medio ma
ris exiſteret.⁊ iam pene fatigatus deficeret.q̃dã
ad eum venit.⁊ panem quendã ſibi obtulit:quẽ
cum ille comediſſet.ſtatim confortatus vires r̃-
cepit ⁊ in quadam naui inde tranſeũte recept⁹
fuit. Inuentumqꝫ eſt ꝙ illa hora panem habu-
it.q̃ pro eo ſacerdos hoſtiam immolauit.

Quintũ v̾o gen⁹ ſuffragioꝝ.ſ.ieiunioꝝ obſ-
natio defũctis ꝓſit.teſtarᷣ greg.agẽs taꝫ de iſto
q̃ꝫ ꝺ alijs tribꝫ:di. Aie defunctoꝝ q̃tuor modis
ſoluũtᷣ.aut oblatõibꝫ ſacerdotũ.aut p̃cibꝫ ſcõ-
rũ aut caroꝝ elemoſinis.aut ieiunio cog̃torum.

Valet nihilominus ꝓ eis pñia fcᷓa ab ami-
cis.vñ r̃tulit q̃dã ſolẽnis doctor.ꝙ cũ q̃dã muli-
er viro mortuo de pauꝑtate deſꝑaret. apparuit
ei dyabolus di. Q eã ditaret ſi ſuã facẽt volun-
tatẽ. Cui ꝓmittẽti p̄rio iũxit ei vt viros ecc̃iaſti
cos i ſuo hoſpitio r̃ceptos facẽt fornicari. Se-
cũdo ꝙ pauꝑes in die reciꝑet. ⁊ in nocte vacu-
os expelleret. Tercio ꝙ oiões in ecc̃ia garriẽdo
impediret. Quarto ꝙ nulli hec ꝯfiteri deberet.
Et tandem cum morti appropinquaſſet.et a fi-
lio ad confeſſionem admoneretur. illa ei factũ
aperiens dixit ſe ꝯfiteri non poſſe. nec ſibi ali-

q̇d ꝯfeſſio valēt:ꝫ cū ille cū lacrimis īſtaret. ⁊ pe
nitētiā ſe ꝑ ea facturꝫ ꝓmitteret. illa ꝯpūcta ꝑ ſa
cerdote filiū deſtiauit. ꝫ añq̄ ſacerdos veniret de
mones ad eā irruerīt q̄ꝫ horrore ac timore ꝑcuſ
ſa ea mortua ē. Filiꝰ aūt ſuꝰ ꝓ ea pctm m̄ris ꝯſi
tēs. ⁊ pniaꝫ ſeptēnē faciēs ipa ꝯpleta vidit ma
trē ei de ſua libatōe grās rferētē. Valēt et eis ī
dulgētie ecc̄ie. vn̄ cū q̇dā aplice ſedis legatꝰ q̄n
dam ſtrēnuū militē rogaret. vt ī t̄ra albieſi ī hui
tūs ecc̄ie militaret. fc̄ta idulgētia p̄ri ſuo deſūcto
ꝑ vnā ibidē q̄dragenā morat̄ꝰ ē: q̄ ꝯpleta p̄i lu
ce clarior ei appuit. ⁊ ð ſua libatōe grās ei egit.

Circa ſecundū hꝰ par

tis. ſ. illos ꝓ q̇b⁹ fiūt. q̄tuor vidēda ſūt. Prio q̇
ſīt illi q̇b⁹ p̄nt ꝓdeſſe. ſcdo q̄re debēt eis ꝓdeſſe.
tercō ſi oib⁹ eq̄lit̄ ꝓſūt. q̄rto q̄lit̄ ſuffragia q ꝓ
ipis fiūt ſcire p̄nt.   De prio. q̇. ſ. ſīt illi q̇b⁹ p̄nt
ꝓdeſſe. Sciēdū ē ꝙ ſic dic̄ aug. oēs q̇ ð hac vi
ta decedūt. aut ſīt valde boni. aut valð mali. aut
mediocrit̄ boni. Suffragia igi̇ facta pro valde
bonis: ſīt grārūactōes. ꝓ valde mal̄ ſīt viuoꝝ q̄
leſcūq̄ ꝯſolatōes. ꝓ mediocrit̄ bonis ſīt expiati
ones. Valde aūt boni dicūt̄ q̇ ſtatī euolant. ⁊ ab
vtroq̄ igne tā purgatorij q̄ īferni liberi ſīt. Eo
rū aūt tria ſīt genera. ſ. pueri baptizati. martires
⁊ viri valde ꝑfecti. q̇ ſcꝫ tāꝑfcte edificauerīt au
rū. argētū ⁊ lapides p̄cioſos. i. dei dilectōem. ꝓ
ximi amorē. ⁊ bonā oparōeꝫ. vt n̄ cogitarēt pla
cere mōdo: ꝫ tm̄ deo. Qui etſi q̄ñq̄ venial̄r pec
cāt. feruore tn̄ caritatis ita ī eis pctm ꝯſumit̄: ſi
cut gutta aq̄ ī camino ignis penitꝰ abſorbet̄. et
iō ſecū cremabilia nūq̄ fert. Qui igr̄ ꝓ aliq̄ iſto
rū triū generū oraret. vl̄ aliq̄ ſuffragia facēt: eis
iniuriā faceret. Quia ſic dic̄ aug. Iniuriaꝫ facit
martiri q̇ orat ꝓ martire. Si ꝓo aliq̄s pro aliq̄
valde bono exoraret. ð q̄ tn̄ an euolaſſet dubi
taret. tūc ille oōes eſſent grārūactōes ⁊ ad me
ritū cedēnt exorātis. ꝫm illð oīo mea ī ſinu meo
ꝯuertet̄. His ei trib⁹ generib⁹ hoim celū ꝓtinꝰ
apit̄ cū decedūt. nec aliquē purgatorij ignē ſen
tiūt. qð ſignificatū ē ꝑ illos tres q̇b⁹ celū aptū ē.
Aptū ē ei xp̄o baptizato. luc̄. iij. Ihū baptizato
⁊ orāti ē celū aptū. ꝑ qð ſignificat̄ ꝙ celūꝫ apit̄
oib⁹ baptizatis. ſiue ſint puuli ſiue adulti. Ita q̇
ſi hic diſcederēt ꝓtinꝰ euolarēt. Baptiſmꝰ eni
ꝟtute paſſiōis xpi mōdat ab oī pcto ⁊ originali
⁊ mortali ⁊ veniali. Scðo aptū ē ſtephano lapi
dato. act̄. vij. Ecce video celos aptos ⁊c̄. ꝑ qð
ſignificat̄ ꝙ apit̄ omnib⁹ martirib⁹. ita ꝙ ſtatīꝫ
euolant cū decedūt. etſi aliq̄ cremabilia hēbant
oīa falce martirij rſecāt̄. Tercō aptū ē bt̄o iohi
ꝑfectiſſimo. apoc̄. iiij. Vidi et ecce oſtium aptū ī
celo. ꝑ qð ſignificat̄ ꝙ viris ꝑfectis q̇ tōlit̄ peni

tentiā ꝯpleuerūt: nec veialia admiſerūt. vl̄ ſi ali
q̄n admittūt̄ a feruore caritatis ꝓtinus ꝯſumū
tur. celum ipm ꝯtinuo apit̄ ⁊ mox ī illud perpe
tuo regnaturi ingrediūt̄.   Valde autēꝫ ma
li ſīt q̇ ꝯtinuo ī īferni baratrū demergūt̄. ꝓ q̇buſ
ſi de eoꝝ damnatione ꝯſtaret. nlla ſuffragia ali
quatenus eſſent fienda ꝫm qð dic̄ aug. Si ſci
rem p̄rem meum eſſe in inferno: non plus orarē
ꝓ eo q̄ ꝓ dyabolo. Si autem ꝓ aliquib⁹ dam
natis ð quoꝝ damnatōe dubitat̄ aliqua ſuffra
gia fierent: nihil tn̄ eis ꝓdeſſet nec q̄tum ad li
beratōem: vt. ſ. ab ipſis penis liberentur. nec q̄
tum ad mitigatōem. vt. ſ. pena in eis mitigetur
vel diminuat̄. nec q̄tum ad ſuſpenſionem. vt. ſ.
ad tp̄s vel ad horā eoꝝ damnatio ſuſpēdatur.
nec q̄tum ad fortificatōeꝫ: vt. ſ. ad tolerādū le
uiꝰ roborent̄. q̄tum eni ad aliqð hoꝝ ī inferno
nulla redemptio eſt.   Mediocrit̄ aūt boni di
cunt̄. q̇ cremabilia aliqua. ſ. lignū. fenū. ſtipulaꝫ
ſecum ferunt. Vl̄ qui pniaꝫ iniunctā ⁊ ſufficiē
tem morte p̄occupati cōplē n̄ p̄nt. q̇ nec adō bo
ni ſīt. q̄n ſuffragijs egeāt. nec adeo mali quin eis
ꝓdeſſe valeāt. ſuffragia igi̇ facta ꝓ his ſīt eorū
expiatōes. Unde iſti ſīt illi q̇b⁹ ipa ſuffragia ſo
lū ꝓdeſſe p̄nt. ī hmōi aūt ſuffragijs faciēdis ec
cleſia ꝯſueuit triplicem numerū dierū maxie ob
ſeruare. ſ. ſeptenariū. tricenariū. ⁊ āniuerſariū. et
rō hoꝝ aſſignatur ī libro mitrali de officio. Ob
ſeruatur ſeptenarius vt anime ad eterne quietē
ſabbatum perueniant. Vel vt eis omnia pecca
ta remittantur que in vita egerunt. que per ſe
ptem dies ducitur. Vel vt remittantur eis pec
cata que egerant cum corpore quod cōſiſtit ex
quatuor humoribus. ⁊ cūꝫ aīa in qua ſunt tres
vires. Obſeruat̄ tricēnariꝰ q̇ ꝯſtat ex trib⁹ dena
rijs: vt purget̄ in eis q̇cq̇d in fide trinitatis ⁊ in
tranſgreſſionem decalogi delinquet̄. Obſeruat̄
āniuerſarius: vt de annis calamitatis ꝑueniat ad
annos eternitatis. Sicut anniuerſariū ſanctoꝝ
celebramus ad ipſoꝝ honoreꝫ. ⁊ nr̄am vtilitatē
ſic ⁊ anniuerſarium defunctoꝝ ad ipoꝝ vtilita
tem ⁊ noſtram deuotionem.   De ſecundo q̄ri
tur quare. ſ. eis debent ſuffragia ꝓdeſſe. Scien
dum ꝙ triplici ratōe debent eis prodeſſe. Pri
mo ratione vnitatis. Sunt enim vnum corpus
cum illis de eccleſia militante. Et ideo bona ſua
debent eis eſſe communia. Secundo ratione di
gnitatis. quoniam dum adhuc viuerent merue
runt vt hec ſibi prodeſſent. Et ideo dignum eſt
vt qui alios iuuerunt. ⁊ ipſi ab alijs adiuuentur
Tercio rōne neceſſitatis. quia ſcilicet ſīt in ſtatu
in quo ſe iuuare non poſſunt.   De tercio vtꝫ
ſcilicet equaliter omnib⁹ proſint. Sciēdūꝫ ꝙ ſi
ipſa ſuffragia in ſpeciali fiunt magis proſunt il

lis.ꝑ qb⁹ ſpecialiter fiũt ꝗ̃ aliis. Si aũt ĩ cõmũi
fiũt. magis ꝓſunt eis qui pl⁹ meruerũt ĩ hac vi-
ta vt ſibi ꝓdeſſent. ſi ĩ equali vel maioꝛi neceſſi-
tate exiſtũt. De quarto qualiꝰ .ſ. ſuffragia q̃
eis fiũt ſcire pñt. Sciẽdum ꝙ ſm aug. ſcire pñt
trib⁹ modis. Pꝛimo ꝑ diuinã reuelatiõem. qm̃
ſcꝫ de⁹ h̃ eis reuelat. Scd̃o ꝑ bonoꝝ angeloꝝ
manifeſtatõem. Angeli eĩ qui h̃ ſꝑ nobiſcũ ſunt
et oẽs act⁹ nr̃os ꝯſiderãt ĩ inſtãti q̃i ad eos pñt
deſcẽdẽ. ⁊ eis ꝓtin⁹ nũciare. Tercio ꝑ aĩaꝝ hinc
exeũtiũ intimatõꝫ. Aĩe eĩ q̃ de h̃ mũdo trãſeũt.
h̃ ⁊ alia eis nũciare pñt. Quarto nihilomin⁹ ſci
re pñt. ꝑ exꝑ-ntiã ⁊ reuelatõꝫ. Cũ eĩ a penis ſe
reuelari ſentiũt ſuffragia ꝓ ſe fieri cognoſcũt.

Circa terciũ hui⁹ ſecũ

de ptis. ſ. illos ꝑ quos fiũt. Sciẽdũ. ꝙ ipſa ſuffra
gia ſi ꝓdeſſe debẽt: oꝫ ꝙ fiant ab his q̇ ſunt ĩ ca
ritate. Nã ſi ꝑ malos fiũt ꝓdeſſe nõ pñt. Vñ le
giꝰ ꝙ cũ quidã miles ĩ lecto cũ vxoꝛe eẽt. ⁊ luna
valde lucẽs ꝑ rimas intraret. mirabaꝰ quõ hõ
rõnalis creatoꝛi ſuo nõ parẽt. cũ eidꝫ creature
irrõnales parerẽt. Et dũ cuidã militi defuncto
q ſibi fuerat familiaris detrahẽt. ſubito ille qui
moꝛtu⁹ fuerat ĩ thalamum introiuit. ⁊ dixit illi.
Amice noli male ſuſpicari de aliquo. et cõdona
mihi ſi quid ĩ te peccaui. Cũq; ſuꝑ ſtatu ſuo in-
terrogareꝰ: dixit. Variis penis affligoꝛ ꝑcipue
q: tale cimiteriũ violaui. ⁊ ibi quẽdã vulnerans
cũ cappa expoliaui ſua. q̃ mihi ſupponiꝰ et vno
mõte magis me ꝑmit. rogauitq; vt ꝓ ſe orõẽs fi
eri facẽt. Cuꝫ aũt ille ſibi dicẽt an vellet ꝙ a tali
⁊ tali ſacerdote ipſas orõnes facẽt fieri. ille ad h̃
nihil rñdens. caput moꝛe rẽnuẽtis ꝯcuſſit. Dei-
de dixit. ſi vellet ꝙ talis heremita pro ſe oꝛaret.
Cui ille. Vtinã ille ꝓ me oꝛaret. qd̉ cũ ſe factu-
rũ ꝓmittẽt. Et ille ait: ⁊ ego dico tibi q: ab hac
die vſq; ad duos ãnos tu etiã morieris. Sicq;
ille diſpuit. ⁊ miles vita ſua ĩ meli⁹ mutata: ĩ do-
mino obdoꝛmiuit. Qd̉ aꝰ dictuꝫ ẽ. ſuffragia
facta ꝑ malos ꝓdeſſe nõ poſſe. Intelligẽdũ eſt.
niſi ſint oꝑa ſacramẽtalia. vt ẽ celebratio miſſe
q̃ a malo miniſtro violari n̄ põt. vl' niſi ipſe defun-
ctus vl' aliq̇s ei⁹ amic⁹. aliq̇b⁹ etiã malis aliq̃ di-
ſpẽſanda reliquiſſꝫ. q̃ tñ ꝯtinuo diſpẽſaꝛe debẽt
ne ſibi ꝯtigat qd̉ cuidã ꝯtigiſſe legiꝰ: Miles
eĩ quidã ĩ bello karoli magni cũ mauris pugnatu-
rus. rogauit ꝯgnatũ ſuũ vt ſi ĩ bello moreretur:
equũ ſuũ vẽderet et pauꝑib⁹ ꝑciũ daret. Quo
moꝛtuo cũ equ⁹ ſibi nimis placẽt eũ ſibi retinuit
⁊ p⁹ modicũ tꝑis defunct⁹ ei tãq; ſol fulgẽs ap-
paruit: di. Cognate bone ꝑ octo dies me feciſti
pati penas ĩ purgatoꝛio ꝓpter equũ cui⁹ ꝑcium
(vt dixeraꝫ) pauꝑib⁹ nõ dediſti. Sꝫ impune nõ

feres. hodie eĩ ferẽt aĩaꝫ tuã ĩ infernũ dyaboli. ⁊
ego purgat⁹ vado ĩ regnũ dei. ecce ſubito ĩ aere
auditus ẽ clamoꝛ velut leonũ. vrſoꝛũ. lupoꝝ. et
ipſm de medio abſtulerunt.

Quatuoꝛ coꝛõati

fuerũt Seuerus. Seuerianus. Coꝛ
poſoꝛus et Victoꝛinus. qui iubẽte
Dyocleciano vſq; ad moꝛtẽ ictib⁹ plũbatoꝛũ
ceſi ſunt. Hoꝝ nõia cũ reꝑiri nõ poſſent. q̃ tm̃
p⁹ multos annos dño reuelãte reꝑta ſunt ſtatu
tũ fuit vt coꝝ memoꝛia ſub noĩb⁹ alioꝝ quinq;
martirũ. ſ. Claudii Caſtoꝛii. Simphoꝛiani Ni
choſtrati et Simplicii recolenꝰ. qui p⁹ duos an
nos a martirio ꝑdictoꝝ paſſi ſunt. Iſti eĩ marti-
res cũ omnẽ ſculpture artẽ haberẽt. et dyocleci
ano ydolũ quoddã ſculpẽ nollent. nec ſacrifica-
re aliquaten⁹ ꝯſentirẽt. iuſſu ipſius dyocleciani ĩ
loculos plũbeos viui miſſi ſunt. ⁊ ſic ĩ mari ꝑci-
pitati circa annũ dñi. cclxxxvii. Sub nominib⁹
igiꝰ iſtoꝝ quinq; ſtatuit Melchiades papa ꝑ-
dictos quatuoꝛ honoꝛari et quatuoꝛ coꝛõatos
vocari aũ. ſ. ꝗ̃ coꝝ nõia reꝑirenꝰ. Et licꝫ poſt-
modũ nõia reꝑta fuerũt. vſus tñ obtinuit vt q̃-
tuoꝛ coronati deinceps vocarentur.

Theodoꝛ⁹ in vrbe

marmaritanoꝝ. ſub Dyocleciano ⁊
Maximiano martiriũ paſſus ẽ. Cui
cum ꝑſes diceret ꝙ ſacrificaret et priſtinã mili-
tiã reciꝑet. rñdit theodoꝛ⁹. Ego milito dõ meo
et filio ei⁹ ihu xp̃o. Cui ꝑſes. Ergo deus tuus fi
liũ habet? Cui theodoꝛus. Etiã. Ad quẽ ꝑſes.
Poſſem⁹ eũ cognoſcẽ? Et theodoꝛ⁹. Eũ vtiq;
poteſtis cognoſcẽ ⁊ ad eũ accedere. Datis igiꝰ
induciis ſcõ Theodoꝛo vt ſacrificaret. tẽpluꝫ
martis deoꝝ noctu ſcũs ſolus introiuit. ⁊ igne
ſuppoſito totũ illd̉ ſuccẽdit. qui a q̇dã qui hoc
vidit accuſat⁹ ĩ carcerẽ vt fame ibi moꝛereꝰ: re-
cluſus ẽ. Cui dñs apparẽs dixit. Cõfide hic me
us Theodoꝛe. q: ego tecũ ſum. Tũc turba mul
ta dealbatoꝝ viroꝝ clauſo oſtio ad eũ veniens
cũ eo pſallẽ cepit. qd̉ vidẽtes cuſtodes territi fu
gerũt. Cũ aꝰ inde educt⁹ fuiſſꝫ. ⁊ ad ſacrificia in-
uitareꝰ: ait. Si carnes meas igne cremaueris. et
variis ꝯſũmas ſuppliciis. donec fuerit ſpũs ĩ na-
rib⁹ meis. nõ denegabo deũ meũ. Tunc ad ꝑce-
ptũ ꝑſidis in ligno ſuſpendiꝰ. et vngulis ferreis
tã crudeliter latera ei⁹ radunꝰ. vt et ei⁹ coſte nu
darenꝰ. Ad quẽ ꝑſes. Vis theodoꝛe nobiſcuꝫ
eẽ aut cũ xp̃o tuo. Cui ille. Cũ xp̃o meo et fui et
ſum et ero. Tũc iuſſus ẽ igne cremari. ĩ q° q̇dem
igne ſpm̃ emiſit: ſꝫ tñ coꝛp⁹ ei⁹ ab igne illeſuꝫ ꝑ-
mãſit. circa annũ dñi. cclxxxvii. Odoꝛe ſuauiſſi-

mo omnes repleti ſunt.et audita ē vox:dicens.
Ueni dilecte mi:intra ī gaudiū domini tui. Ce-
lum quoqꝫ apertum multi viderūt.

Artin⁹ quaſi mar

tē tenēs.i.bellū ꝯ vicia et pctā. Uel
martin⁹ qͥ martirū vn⁹. Fuit ei mar-
tir ſaltē volūtate:⁊ carnis mortificatōe. vł mar-
tin⁹ interptatᷣ irritās vel ꝓuocās ſeu dominans.
Ipe nāqꝫ ꝑ meritū ſue ſanctitatis irritauit dya-
bolū ad inuidiā. ꝓuocauit deū ad miſcdiaꝫ do-
minat⁹ ē carni ſue ꝑ maceratōꝫ ꝯtinuā. cui.ſ.car
ni rō ſiue anim⁹ dn̄ari dꝫ. vt dic̄ Dyonisius in
epl'a ad demophilū. ſic dn̄atᷣ dn̄s ſuo. aut patᷣ
filio. aut ſenior laſciuo iuuēculo. Ei⁹ vitā ſeuer⁹
cognomēto ſupplici⁹ diſciplus ſcti martini quē
Gennadius inter illuſtres viros ꝯnumerat:ſcri
pſit.

Artin⁹ ſabarie

pānonioꝝ oppido oriūd⁹ fuit ſꝫ in
tra ytaliā papie alit⁹ cū prē ſuo tri
buno militū. ſub Cōſtātino ⁊ Iu
liano ceſarib⁹ militauit. Nō tn̄ ſpōte. qꝛ ab infā
tia diuinit⁹ inſpirat⁹. cū eēt annoꝝ.xij.inuitis pa-
rētib⁹ ad eccliam fugit.⁊ cathecuminum ſe fieri
poſtulauit. Extūc heremū intraſſꝫ niſi carnis in
firmitas obſtitiſſꝫ. Sꝫ cuꝫ ceſares decreuiſſent.
vt veteranoꝝ filij ꝓ prib⁹ militarēt. Martinus
cū eēt annoꝝ.xv.ad militandū vrgeretᷣ. vno tm̄
ꝯtētus ſuo. cui tn̄ Martin⁹ ſeruiēs ſepi⁹ miſtra
bat.⁊ calciamēta detrahebat atqꝫ tergebat.

Quodā hyemali tpe ꝑ portā ambiēſiū tran
ſiēs. paupem quēdā nudū obuiū habuit. q̄ cū a
nullo elemoſinā recepiſſꝫ. martin⁹ hūc ſibi ſua-
tū itelligēs. arrepto enſe clamidē q̄ ſibi ſuperat
diuidit:et ptē paupi tribuēs. reliquā ptem rur-
ſuꝫ induitᷣ. Sequēti igitur nocte xp̄m clamidis
ſue q̄ paupem texerat pte veſtituꝫ vidit:ipm̄qꝫ
ad circūſtātes angelos ſic loquētē audiuit. mar
tin⁹ adhuc cathecūin⁹ hac me veſte ꝯtexit. Un̄
vir ſcūs ī gl'iaꝫ ñ elat⁹. ſꝫ dei bonitatē ꝯgſcēs cū
eēt ānoꝝ.xviij.baptizari ſe fecit.⁊ adhuc ad in-
ſtantiā tribuni ſui q̄ tpe ſui tribunat⁹ expleto ſe
ſeculo abrenūciatuꝝ ꝓmittebat.ꝑ biennū mili-
tauit. Interea irruētib⁹ intᷣ gallias barbaris. iuli
an⁹ ceſar ꝯ eos pugnatur⁹. pecuniā milib⁹ eroga
uit. At martin⁹ nolēs deinceps militare donati-
uū recipe noluit:ſꝫ ceſari dixit.xp̄i ego miles ſuꝫ
pugnare mihi nō lꝫ. Indigt⁹ iulian⁹ dixit. qꝫ ñ re
ligiōis grā:ſꝫ metu belli imiētis militie renūciaēt
Cui martin⁹ itrepid⁹ rn̄dit. Si hꝫ ignauie ñ fidi
aſcribitᷣ. craſtīa die añ aciē inermis aſtabo. et in
noie xp̄i ſig̃ crucis. ñ clipeo ꝓtect⁹ aut galea ho-
ſtiū cuneos penetrabo ſecur⁹. Un̄ cuſtodiri iu-
betᷣ vt iermis (vt dixerat) barbaris obijceretur.
Sꝫ die ſequēti hoſtes legatōeꝫ miſerūt. ſua oīa
ſeqꝫ dātes. Un̄ ñ dubiū ē meritis ſcti viri taleꝫ
victoriam ſine ſanguie datā eē. Exīde relicta
militia ad ſctm̄ hylariū pictauiēſeꝫ ep̄m ꝑrexit
⁊ ab eo acolit⁹ ordinat⁹. monetᷣ a dn̄o ꝑ ſopo-
rē. vt pētes ſuos adhuc gētiles viſitaret. Pro-
fect⁹ igr̄ mlta aduerſa paſſuꝝ ſe eē pdixit. Naꝫ
intᷣ alpes icidit ī latrones. Cūqꝫ vn⁹ ſecurī ī ca-
put ei⁹ vibraſſꝫ. ictū ferietis dextre ſuſtinuit alter
victis tn̄ p⁹ tergū maib⁹ vni eoꝝ cuſtodiēd⁹ tra-
ditᷣ. Percōtati ꝯ̄o latrōi an timuiſſꝫ: rn̄dit nū-
qꝫ ſe ita fuiſſe ſecuꝝ:qꝛ ſciret miſcdiaꝫ dī maxīe
ī tēptatōib⁹ affuturā. Incipiēſqꝫ latroni pdica-
uit:⁊ ipm̄ ad fidē xp̄i ꝯūtit. q̄ martinū ad viā re
ducēs laudabilitᷣ poſtmodū vitā finiuit. Cū
atᷣ mediolanū ptēriſſꝫ: dyabol⁹ ī hūana ſpē ſibi
obui⁹ fuit.⁊ q̄ tēdēt: reqſiuit. Cui cū rn̄diſſꝫ ſe q̄
cuꝫ dn̄s vocaret: tēdēt. Ille ait. Quocūqꝫ ieris
dya⁹ tibi aduſabitᷣ. Cū atᷣ martin⁹ ſibi rn̄diſſet.
Dn̄s m̄ adiutor ē. ñ timebo qđ faciat m̄ hō. ſta
tī ille euanuit. Itaqꝫ martin⁹ m̄rem ꝯūtit. prē ꝯ̄o
ī errore ꝑmāſit. Sꝫ cū hēſ arriana ꝑ totū orbē
pullulaēt.⁊ ille pene ſol⁹ obſiſtēt. publice ceſ⁹ et
d' citate eiect⁹: mediolanū redijt.⁊ ibi ſibi mona
ſteriū ſtatuit:ſꝫ inde ab arrianis eiect⁹. ad inſulā
gallinariā cū vno ſolo pſbitero ꝑrexit. vbi elle-
bori gm̄ē venenatū intᷣ alias herbas ī cibū ſum-
pſit.⁊ vicinā mortē ſentiēs. oē pictm̄ et dolorem
ꝟtute orōis fugauit. Audiēs ꝯ̄o qꝫ btūs hyla
ri⁹ de exilio rediret. obuiā ei pfect⁹ eſt.⁊ iuxta pi-
ctauiū mōaſteriū ordiauit. vbi cū quēdā adhuc
cathecuminū hrēt pariꝑ a mōaſterio deſcēdēs
⁊ rediēs reppit eū ſine baptiſmo defunctū. quē ī
cellā ducēs ⁊ ſup ei⁹ corp⁹ ſe ꝓſternens. ipm̄ ſua
orōe ad vitā priſtinā reuocauit. Idē ꝯ̄o hō re-
ferre ꝯſueuit. qꝫ dū ſup eum data ſnīa obſcuris
locis deputat⁹ fuiſſꝫ. ꝑ duos āgelos iudici ē ſug
geſtū hūc eē. ꝑ q̄ martin⁹ oraret. Iuſſuꝫ ē igitur
vt ꝑipos duos reducētᷣ.⁊ martino viuu⁹ redde
ret. Aliū inſuꝑ q̄ laq̄o vitā finierat: vite reſti
tuit. Uerū cum plebs turonica epiſcopo ca-
reret. ipm̄ plurimū renitentē ſibi ordinari petijt
Quidā aūt ex epiſcopis qui ꝯuenerāt. eo qꝫ de-
formis eēt habitu. et vultu deſpicibilis reſiſte-
bant. inter quos pcipuus fuit quidā noīe defen
ſor:ſed cuꝫ lector tunc deeſſet. quidam accepto
pſalterio primū quē inuenit pſalmum legit. vbi
verſus hic erat. Ex ore infantiū et lactētiū deus
perfeciſti laudem vt deſtruas inimicū et defen-
ſorem. Et ſic ille defenſor ē ab omnib⁹ cōfuta-
tus. Ordinatus itaqꝫ epiſcopus. cum ꝑpłi
tumultum non ferret. duobus fere milibus ex-

tra vrbē mōaſteriū ꝯſtituit. vbi cū .lxxx. diſcipulis ī mlta abſtinētia vixit. Nā ibi vinū nemo biberat: niſi quē infirmitas coegiſſꝫ. mollioꝛ habitus ſibi ꝓ crimīe erat. Plīme citates de his epiſcopos eligebāt. Cū qdā ſb noīe martiris colerēt. ⁊ a martino nil de ei⁹ vita vel merito īueniri poſſꝫ. qdā die ſup ſepulcrū ſtās oꝛauit dn̄m. vt qs eēt vl' c⁹ meriti indicaret. Cōuerſ⁹ itaqꝫ ad leuā. vidit vmbrā nigerrimaꝫ ſtare. q̄ a Martino adiurat⁹ dixit ſe latronē fuiſſe. ⁊ ob ſcel⁹ ꝑcuſſuꝫ eē. ꝯtinuo igr̄ Martin⁹ altare deſtrui precepit.

Legit' qꝫ ī dyalogo ſeueri ⁊ galli diſcipuloꝝ ſcti martini. vbi mlta ſuppleta ſunt. q̄ ī ei⁹ vita ſeuer⁹ dimiſerat. ꝙ martin⁹ quodā tp̄e valētinianū impatoꝛē ꝓ quadā neceſſitate adijt: ſed ille ſciēs eū velle petē qd ipe nolebat dare. foꝛes palatij ſibi claudi fec̄. At martin⁹ ſel' ⁊ iteꝝ paſſus repulſaꝫ. cilitio obuolut⁹. ⁊ cinē ꝯſpſus. per vnā ebdomadā cibi at pot⁹ abſtinētia macerat'. Tūc monēte āgelo ad palatiū veīt. et nullo ſibi ꝓhibēte ad impatoꝛē vſqꝫ ꝑueīt. Quē cū veniētē vidēt. irat⁹ qꝛ fuiſſꝫ admiſſ⁹. ei aſſurgē noluit. donec ſellā regiā ignis opiret. ⁊ ipm̄ impatoꝛē a ꝑte poſterioꝛi ignis ſuccēderet. Tūc ſcto martino irat⁹ aſſurgēs. ꝟtuteꝫ diuinā ſe ſenſiſſe ꝯfeſſ⁹ ē. mltūqꝫ ipꝫ ꝯplectēs ſibi oīa anqꝫ rogaret: ꝯceſſit. mltaqꝫ mūera obtulit: ſꝫ martin⁹ nō accepit. In eodē qꝫ dyalogo legit' q̄lit' terciuꝫ moꝛtuū ſuſcitauit. Cū ei qdā iuuenis defūct⁹ fuiſſet et mr̄ ei⁹ ꝓ reſuſcitatōe filij btm̄ martinū lacrimis exoꝛaret. iſte ī medio cāpi vbi erat innumerabilis mltitudo gētiliū genua flexit. ⁊ cūctꝭ vidētib⁹ puer ſurrexit: q̄propter oēs illi gētiles ad fidē ꝯuerſi ſunt. Eidē qꝫ viro ſcto obediebāt et' inſenſibilia. vegetabilia ⁊ irratōnabilia. Inſenſibilia ſic ignis ⁊ aq̄. Nā cū ī qdā ꝓphano ignē miſiſſet. ī domo ꝓxia et adherēte agēte vēto: flāma efferebat'. Tūc martin⁹ ſup tectū dom⁹ aſcēdēs: obuiū ſe adueniētib⁹ flāmis inſeruit. mox ꝯ vi vēti flāma retoꝛquet'. vt ꝯflict⁹ qdā ꝓpugnātiū inter ſe elemētoꝝ vidēt'. Nauis et' qdā cū piclitaret' vt ī ꝑdicto dyalogo legit'. qdā negociatoꝛ nec dū xp̄ian⁹ exclamauit. Deus martini eripe nos. ⁊ ſtatī trāq̄llitas mag̃ ſucceſſit. Silr̄ vegetabilia. Nā cū ī qdā loco tēplū antiquiſſimū diruiſſꝫ. ⁊ arboꝛē pini dyabolo dedicatā vellꝫ excidē. obſidētib⁹ ruſticis ⁊ gētilib⁹. vn⁹ eoꝝ ī dixit. Si de deo tuo fiduciam habes. nos hāc arboꝛē ſuccidē⁹ ⁊ tu eaꝫ ſuſcipe ⁊ ſi tecū ē de⁹ tu⁹ vt dicis: euades. q̄ ānuēte. ſucciſſe arboꝛi ⁊ iā ꝟſ⁹ eū ibidē ligatū cadēti ſignū crucis oppoſuit. ī aliā ꝑtē rdiēs. ruſticos q ī tuto loco erāt fere oppꝛeſſit: q viſo miraclo ad fidem ꝯuerſi ſunt. Irrōnabilia qꝫ aīalia ſibi ꝑluries obedierūt. ſic legit' ī ꝑdicto dyalogo. Cū em̄ canes lepuſculū inſequētes vidiſſꝫ. impat canib⁹ vt aīal inſequi deſiſterēt. Mox illi ꝯſtiterunt et quaſi victi ī ſuis veſtigijs fixi māſerunt.

Serpēs etiā quidā cū fluuiū quēdam natādo trāſiret. Martinus ait ad ſerpētem. In noīe dn̄i iubeo te redire. Mox ſe ad verbū ſcti retoꝛſit. et in ripā aliā trāſmeauit. Et īgemiſcēs martin⁹ ait. ſerpētes me audiūt: et homines nō audiūt. Canis ſimiliter cū in quēdam ex martini diſcipulis latraret. ille ad eū ꝯuerſus: ait. In noīe martini iubeo te obmuteſcere. Canis ꝯtinuo obmutuit. acſi linguā habuiſſet abſciſam.

Fuit aūt beatus Martin⁹ multe humilitatꝭ. Nā leproſum quēdā cūctis hoꝛribileꝫ pariſius obuiū habēs. ipm̄ oſculat⁹ ē atqꝫ benedixit. ſtatiqꝫ mūdat⁹ ē. In ſecretario qꝫ reſidēs nūqꝫ cathedra vſus ē. Nā in eccl'ia nemo vnqꝫ eū ſedē ꝯſpexit. Sedebat aūt ī cella ruſticana quā tripoda vocāt. Multe dignitatꝭ fuit. qꝛ par apoſtolis dictus eſt. et hoc ꝓpter gratiā ſpiritusſcti q̄ in eū ī ſpecie ignis ad robur deſcendit. ſic fuit ī ap'lis. Vn̄ et ap'li frequēter eū tāqꝫ compareꝫ viſitabāt. Legit' ei ī ꝑdicto dyalogo. ꝙ quadā vice dū Martinus ī cella ſolus ſederet. ⁊ ſeru⁹ et gallus ei⁹ diſcipuli ꝑ foꝛib⁹ expectarēt. ſubito mirabili ꝯcuſſi hoꝛroꝛe. plures ī cella audiūt īſimul colloquētes. de q̄ poſtmodū martinum requiſiſſent: ille ait. Dicam vobis: ſꝫ vos queſo nulli dicatis. Agnes. tecla ⁊ maria ad me venerūt nec tm̄ illo die: ſꝫ ſepi⁹ ſe ab eis ꝯfeſſus ē viſitari. ⁊ petrū ⁊ paulū ap'los a ſe ſepe videri ꝓhibuit. Multe iuſticie. cū ei ab impatoꝛe nomine maximo inuitatus fuiſſet. et martino poculū p̄mo fuiſſꝫ oblatū. ſpectātib⁹ cūctis vt poſt ſe regi tribuēt. p̄ſbitero ſuo dedit. nulluꝫ eſtimans digniorē q̄ poſt ſe deberet bibē. et indignū iudicās ſi aut regē aut regis ꝓximos p̄ſbitero ꝑtuliſſet. Multe patiētie tātā ei ī oīb⁹ patiētiam ſeruabat. ꝙ cū eēt ſumm⁹ ſacerdos. impune ſepe a clericis ledebat'. nec a ſua eos ꝓpter h' caritate repellebat. Nemo illū vnqꝫ vidit iratū. nemo merētem. nemo ridentē. Nūqꝫ ī illi⁹ oꝛe niſi xp̄c. Nūqꝫ ī illius coꝛde niſi pietas, niſi pax. niſi miſericoꝛdia: inerat. Legit' qꝫ ī ꝑdicto dyalogo ꝙ cum Martinus quadaꝫ vice ī veſte hiſpida nigro et pēdulo pallio circūtectus ſuper aſellū procederet. equis decontra venientibus expaueſactis militantes in terram ſaltu p̄cipiti ſe dederunt. et Martinum arripientes grauiter verberauerunt. Ille autem quaſi mutus cedentib⁹ terga prebebat: ſed magis illi furiebant. eo ꝙ ille quaſi nō ſentiēs verbera illata ꝯtemnere videt'. Protin⁹ aūt aīalia adeo humo fixa ꝑma-

nebāt. vt quātūcūqꝫ flagellata velut ſaxea moueri nō poſſent. quouſqꝫ ad martinū redeūtes. ⁊ pctm ſuū qd ignorāter i cū ꝯmiſerāt ꝯfitētes ille eis licētiā dedit: et gradu ꝯcito aīalia ꝓceſſerūt. Multe aſſiduitatis i orādo. qꝛ (vt i legēda ſua dr̄) nūqꝫ vlla hora momētuqꝫ ꝑterijt q̄ nō aut orōi aut lectōi incūbēt. Inter legēdū tn̄ et opandū nūqꝫ animū ab orōne laxabat. nā vt fabris ferrarijs moris ē. qui inter opandū pro q̄dā laboris leuamīe incudē feriūt. ita martinus dū aliquid ageret ſemꝑ orabat. Mlte auſteritatis in ſeipo. refert ei ſeuer⁹ in epl̄a ad Euſebiū. qꝑ cū Martin⁹ i quādā ſuā dyoceſim veniſſet. ⁊ clerici lectū ſibi plurio ſtramie ꝑparaſſent ille ibidē requieſcēs inſuetā mollitiē ꝑhorreſcit quippe q̄ nuda humo vno tm̄ cilitio ſupiecto cubare ꝯſueuerat. Itaqꝫ ꝑmot⁹ iniuria ſurgēs ſtramētū oē ꝓiecit et ſe ſuꝑ nudā humū collocauit. Circa mediā ꝟo noctez tota illa palea igne accēdit̄. ⁊ Martin⁹ excitat⁹ dū exire tentaret: ſ; neq̄ret ab igne capit̄ et ei⁹ iā veſtimēta vrunt̄. Rediēs ꝟo ad ſolitū orōis ꝯfugit ⁊ crucꝭ emittēs ſignaclm̄ i medio ignis intact⁹ ꝑmāſit. ⁊ flāmas ſenſit rotātes quas male expertus erat vrētes. Monachi igit̄ excitati ꝯcurrūt ad Martinū quē iā ꝯſumptū putabāt de medio flammarū illeſum educūt. Multe ꝯpaſſiōis erga delinquētes. qꝛ omnes volētes penitē cōpaſſiōis ſinu recipiebat. nā cū dyabol⁹ Martinū rephēderet. cur ſemel lapſos ad penitētiā ſcipet eidē rn̄dit. Si tuipe o miſerabilis ab hoīm feſtatiōe deſiſtēs. et te factoꝝ tuoꝝ peniteret. ego tibi cōfiſus i dn̄o xp̄i miſcdiam pollicerer. Multe pietatis erga paupes. legit̄ i ꝑdcto dyalogo qꝑ Martinū i quadā feſtiuitate ad eccl̄iam tendētē paup quidā nud⁹ ſecut⁹ ē. Martin⁹ aū archidyacono ꝑcepit vt egētē veſtiret: ſ; cū h̄ ille facē diſtuliſſet: ingreſſus Martinus ſecretarium. tunicā illi ꝓbuit et ꝯtinuo abſcedē iuſſit. Cū; ḡ archidyacon⁹ monēt vt ad ſolēnia pagēda ꝓcederet. ille de ſe loquēs rn̄dit ſe ire nō poſſe do nec paup veſtē accipiat. Archidyacon⁹ ꝟo nō intelligēs. qꝛ cū extriſec⁹ cappa tect⁹ eēt: ipm̄ nudū interi⁹ nō videbat: paupem nō adeſſe cauſatur. At ille. Mihi inqt veſtis deferat̄. ⁊ paup nō deerit veſtiēd⁹. Cōpulſus ille ad foꝛu; vadit. et quinqꝫ argēteis tunicā vilē et curtā q̄ dr̄ penula q̄i pene nulla rapiēs. añ pedes Martini iratus ꝓiecit. Qua; ille ſecreto induit cui⁹ manice vſqꝫ ad cubitū. et longitudo vſqꝫ ad genu ꝓtēdebat̄. et ſic miſſam celebratur⁹ ꝓcedit. Dū aūt miſſam celebraret. globus igne⁹ ſuꝑ caput eius apparuit. et a multis ibide; viſus fuit. ob h̄ par apl̄is dr̄. Huic aūt miraclo addit magr̄ Iohannes beleth. Q; cū i miſſa man⁹ ad deū vt moris ē leuaēt. manicis lineis retro habētib⁹. cū nec brachia ei⁹ eēnt groſſa. nec multū carnoſa. nec ꝑfata tunica ꝓtenderet̄ niſi vſqꝫ ad cubitū. remanſerūt eadē brachia nuda. Tūc miraculoſe torques aurei. et gēmati deferūt̄ ab angelis ⁊ brachia decēter operiūt. Quē etiā tōſam quadā vice ꝯſpiciēs. euāgelicū inqt mādatū iſta cōplevit. duas tunicas habuit. et vnam non habenti largita eſt. ita et vos inquit facere debetis.

Multe poteſtatis erga demones pellendos ſepe ei ipos demones ex homini⁹ expulit. Legit̄ etiā i dicto dyalogo qꝑ quedam vacca a demone agitata. cū vbiqꝫ ſeuiret. et mltos ꝯfoderet. et verſus Martinū et ſocios in itinere furibunda cōcurreret. ille manu eleuata ipam deſiſtere iubet. qua imobili ꝑmanēte: vidit demonē dorſo illius inſidētem. quē increpans abſcede iquit funeſte de pecude. et innoxiū anial agitare deſiſte. quo ꝓtinus diſcedēte vacca ad eius pedes ꝓſternitur. et ad eius imperiū cū omni manſuetudine ad gregē ſuū reuertit̄. Multe ſubtilitatis erga demōes cognoſcēdos. Demones ita ſibi ꝯſpicabiles reddebant̄. vt apte ab ipſo ſub quacūqꝫ imagine viderent̄. Nā interdū demō in iouis ꝑſonam plerūqꝫ mercurij. aliquando veneris vel minerue trāſfiguratū ſe eius vultibus offerebat. quos ille omnes ſuis nomini⁹ increpabat. Mercurium maxime patiebatur infeſtum. Iouem brutum atqꝫ hebetem eſſe dicebat.

Quadā etia; vice dyabolus in forma regis purpura et dyademate et aureis caligis ornatus. ſerena letaqꝫ facie ſibi apparuit. Cūqꝫ diu ambo tacuiſſent. agnoſce inquit Martine quē colis. Chriſt⁹ ego ſum deſcenſur⁹ ad terras pri⁹ me tibi manifeſtare volui. Ad hoc cum adhuc martin⁹ admirans taceret: rurſus ait. Martine cur dubitas credere cū me videas. Chriſt⁹ ego ſum. Tūc ille a ſpirituſcto doctus: ait. Domin⁹ ih̄s xp̄c nō ſe purpuratū et dyademate renitentem venturum eſſe ꝑdixit. Ego chriſtum niſi in eo habitu et forma qua paſſus eſt. niſi crucis ſtigmata preferentem veniſſe non credā. Ad hāc vocem ille diſparuit: et totam cellam fetore cōpleuit.

Martinus autem obitum ſuum longe ante preſciuit. quam etiam fratribus reuelauit. Interea Candacenſem dyoceſim cauſa ſedande diſcordie viſitauit. Pergēſ ergo vidit mergos in flumine piſcibus inſidiantes. et quouſqꝫ capientes. forma inquit hec demonum eſt. inſidiātur incautis. capiunt neſciētes. captos deuorāt ſaturariqꝫ nequiūt deuorati. Impat igr̄ vt reli-

cto gurgite deſertas peterēt regiões. Statimqꝫ grege facto mōtes ſiluaſqꝫ petierunt. In illa igr̄ dyoceſi aliq̄ꝫdiu ꝯmoratus viribꝫ corpis cepit deſtitui. ⁊ diſciplis indicat ſe reſolui. tūc oēs flētes: cur nos inquīt pr̄ deſeris. aut cui nos deſolatos relinquis: inuadēt ei gregē tuū lupi rapaces. Et ille eorum motꝰ fletibꝫ. flēs q̄ꝫ ſic orauit. Dn̄e ſi adhuc pplo tuo ſum neceſſariꝰ nō recuſo laborē: fiat voluntas tua. Dubitauit ei pene qd̄ mallet: qꝛ nec hos deſerē: nec a xp̄o volebat diutiꝰ ſepari. Itaqꝫ cū aliq̄ꝫdiu moleſtia febriū tenereť: ⁊ a diſcipulť rogareť. vt ī lectulo ſuo. vel ī cilicio et cinē vbi decubebat: ſtramētū aliqđ poneť. Nō decꝫ inqt filij xp̄ianū: niſi ī cilitio ⁊ cinē mori: ego ſi vob aliđ exēplū relinq̄ ipe peccaui. Oculis ac manibꝫ ī celū ſp̄ intēꝰ: inuictū ab orōe ſpm̄ nō relaxabat. ⁊ cū ſupinꝰ ſp̄ iacēt: et a p̄ſbr̄is rogareť: vt corpuſculū mutatōe lateris releuaret. ſinite me inqt fr̄es ſinite celū potiꝰ reſpicere q̄ꝫ t̄rā vt ſpūs ad dn̄m dirigať. Et h̄ dicēs: vidit dyabolū aſſiſtē. qđ h̄ inqt aſtas cruenta beſtia: nihil ī me funeſtꝰ repies. Abrahe me ſinꝰ recipiet. Et ī hac voce ſb̄ archadio et honorio q̄ ceperūt circa ānū dn̄i. ccccxlviij. vite eꝰ. lxxxj. ſpiritū deo reddidit. vultuſqꝫ eiꝰ tāq̄ꝫ iā gl̄ificatꝰ reſplēduit: ac chorꝰ angeloꝝ ibidē pſallās: a multis auditꝰ fuit. Ad eiꝰ trāſitū pictaui ſicut turonici ꝯuenerūt: ibiqꝫ mag̃ altercatio orta ē. Dicebāt ei pictaui. nr̄ ē mōachꝰ: nos requirimꝰ ꝯmēdatū. Quibꝫ illi. vobis ablatꝰ: nob a deo donatꝰ. Nocte igr̄ media: pictaui oēs penitꝰ ſopiūť: ⁊ ſic a turonicis corpꝰ eiꝰ ꝑ feneſtrā eiectū: ꝑ ligerī nauigio ad vrbē turonicā: cū magno gaudio deportať. Btūs aūt ſeuerinꝰ colonienſ ep̄s. cū die dn̄ica loca ſcā pꝰ matutīas more ſolito circuiret. illa hora q̄ vir ſcūs obijt: āgelos cātātes ī celo audiuit: vocāſqꝫ archidyaconē īterrogat ſi aliqđ audiret: et cū ſe nil audire dicēt: ⁊ epus vt diligēter auſcultaret: monēt. cepit ſurſuꝫ collū extēdē. aures erigē. ⁊ ſuꝑ ſūmis articlis baculo ſe ſuſtētās ſtare: ſꝫ dū ep̄s ꝓ eo oraſſet: q̄ſdaꝫ ī celo voces audiē ſe dixit. cui ep̄s dn̄s meꝰ martinꝰ ē: q migrauit e mūdo: ⁊ nūc angeli eū ī celuꝫ deferūt. Demōes aūt affuerūt q̄ eū retinē voluerūt ſꝫ nihil ſuū ī eo repiētes: ꝯfuſi receſſerūt. Archidyaconꝰ igiť diē ⁊ horā notauit. ⁊ tūc martinū migraſſe cognouit. Senerꝰ etiā mōchꝰ q̄ vitaꝫ eius ſcripſit. cū pꝰ matutinas leuiť obdormiſſet ſicut ipe ī qdā ep̄la teſtať. ſcūs martinꝰ albis indutꝰ vultu igneo. ſtellātibꝫ oculis. crine purpureo: tenēs librū ī manū dextra quē de vita eiꝰ idē ſeuerꝰ ſcripſerat: eidē apparuit. Cūqꝫ pꝰ bn̄dictōeꝫ ī celū ꝯſcēdē ipm̄ videt. ⁊ cū eo aſcēdē cupēt: euigilauit. Poſt h̄ aūt nūcijs venientibꝫ: eadē nocte ſcūm Martinū migraſſe audiuit. Eo q̄ꝫ die ſcūs ambroſiꝰ mediolanēſis ep̄s miſſaꝫ celebrās ſuꝑ altare int̄ ꝓphetiā et ep̄ſam obdormiuit. et cū nullus eū excitare p̄ſumēt: et ſubdyaconꝰ niſi ipo iuuēte: ep̄ſam nō audēt legē. trāſactis duarū vł triū horaꝝ ſpacijs: excitauerūt eū dicētes. Iā hora p̄terijt: et pp̄ls valde laſſus expectat. iubeat dn̄s nr̄ vt clericꝰ ep̄laꝫ legat. Ad q̄s ille. Nolite turbari. frater ei meꝰ martinꝰ ad deū migrauit: et ego eius funeri obſequiū p̄bui: ſꝫ vltimaꝫ orōem vobis excitātibꝫ: explē nō valui. tūc illi diem ⁊ horā notātes: inuenerūt ſcūm martinū tūc migraſſe ad celū. Cappaꝫ eiꝰ (vt ait magiſter iohānes beleth) reges frācie in prelijs portare cōſueuerunt. Vn̄ ipiꝰ cappe cuſtodes capellani dicebāť. Poſt mortē aūt eiꝰ anno ſexageſimoquarto. cū beatus Perpetuus eius eccleſiā magnifice ampliaſſet: et ī eā corpus eiꝰ trāſferre vellet: ſemel et bis et tercio ieiunijs et vigilijs inſiſtētes: ſepulcrum eius nullatenus mouere potuerunt. Cūqꝫ vellent dimittere. quidam ſenex pulcerrimus eis apparuit dicēs. Vſqꝫ q̄ tardatis: nō videtis ſanctum Martinū paratum iuuare vos ſi manū apponitis. Tūc ille cum eis manus ſuppoſuit. et cū ſumma velocitate ſepulcrū leuauerūt: et in loco vbi nūc coliť poſuerūt. Senex aūt ille pꝰ h̄ nūq̄ꝫ cōparuit. Hec trāſlatio ī menſe iulij celebratur.

Ferť q̄ꝫ qꝫ tūc duo ſocij erāt quorū vnꝰ erat cecus et alter ꝯtractus. Cecus aūt ꝯtractū ferebat: ⁊ ꝯtractꝰ ceco viā mōſtrabat. ſicqꝫ taliť mēdicātes multam pecuniā acquirebant. Audientes ħo qꝫ ad corpus ſancti Martini multi ſanabanť infirmi. cuꝫ in trāſlatōe eꝰ corpus extra eccl̄iam ꝓceſſionaliter duceretur: timere ceperūt ne p̄dictum corpus iuxta domū vbi manebant: ducereť. ⁊ ſic ipi forſitan curarenť. Nolebāt ei ſanitatē cōſequi: ne deperiret materia queſtꝰ ſui. Quapropter de illa ſtraga fugiētes: ſe ad aliaꝫ trāſferebāt: ꝑ quā corpus nequaq̄ꝫ duci putabant. Duꝫ ergo fugerēt: corpi eiꝰ ex improuiſo ꝓtinꝰ obuiauerūt. Et qꝛ deus multa bona preſtat inuitis. ābo ꝯ̄ coꝝ volūtatē ꝯtinuo ſunt curati. licꝫ de h̄ plurimum triſtarentur.

Ambroſius autē de ſancto Martino ſic ait. Beatꝰ Martinus ꝓphani erroris tēpla deſtruxit. vexilla pietatꝭ erexit. mortuos ſuſcitauit. ab obſeſſis corporibꝫ demonia ſeua excluſit ac varijs laborantes languoribus: ſalutis r̄medio ſb̄leuauit. qui ita p̄fectus inuentus eſt: vt xp̄m texiſſet in paupere: et veſte quam egenꝰ accepat: mūdi dn̄m induiſſet. O felix largitas quā diuinitas operať. O clamidis glorioſa diuiſio: q̄ militem cōtexit et regem. O ineſtimabile donum.

q̄d veſtire meruit diuinitatē. Digne huic dn̄e
ꝯfeſſiōis tue p̄mia ꝯtuliſti. Digne ei arrianoꝝ
ſubiacuit feritas. Digne amore martirij: pſecu-
toris tormēta n̄ timuit. Quid erit ꝓ oblatōe in
tegri corpis receptur⁹. q ꝓ quātitate veſtis exi-
gue: deū veſtiē meruit ⁊ vidē. Sic ſpantib⁹ ꝯtu
lit medicinaꝫ: vt alios ſupplicatōnib⁹ alios viſu
ſaluaret.

Ricci⁹ ſc̄ti marti

ni dyacon⁹. eiuſqꝫ pl'imū emul⁹: ml'-
to eidē ſc̄o ꝯuicia inferebat. Nā cū
q̇dā paup martinū req̄rēt: dixit ei bricci⁹. Si il-
lū deliꝝ q̄ris: pſpice emin⁹. ille ei ē q q̄ amēs ce
lū r̄ſpicit. Cū igr̄ paup a martino q̄ petierat: ac
cepiſſet: vir ſc̄s briccium ad ſe vocās dixit. An
ego tibi delir⁹ videor bricci? Q̄d cū ille p̄ vere-
cūdia ſe dixiſſe negaret: ait Martin⁹. Nōne au
res mee ad os tuū erāt qn̄ h̄ emin⁹ loquebaris?
Amē dico tibi. q: a dn̄o obtinui. vt tu i ep̄atum
ſuccedas: ſꝫ ſcias ml'ta te ī ep̄atu adūſa paſſuꝝ.
Q̄d bricci⁹ audiēs irridebat: di. Nōne veꝝ di-
xi iſtū delirū eē. Poſt mortem igr̄ ſc̄ti Martini
bricci⁹ i ep̄m ē elect⁹. Qui deīceps orōni vaca-
bat: et lꝫ adhuc ſupbus tn̄ corpe caſt⁹ erat. An-
no aūt ep̄at⁹ ſui triceſimo. mulier quedā religio-
ſe veſtita q̄ ei⁹ veſtimēta lauabat: ꝯcepit et filiū
pepit. Tūc oīs pp̄l's cū lapidib⁹ ad epi ianuam
ꝯgregat⁹ ē di. Diu pietate ſc̄ti martini luxuriā
tuā diſſimulauim⁹: ſꝫ iā nequaqꝫ pollutas ma-
n⁹ oſculari valem⁹. Ille aūt viril'r h̄ negāte. ad-
ducite ad me ait infantē. q̄ illato cū. xxx. eēt die-
rū: dixit ad eū bricci⁹. Adiuro te p filiū di vt di-
cas corā oīb⁹ ſi ego te genui. Et ille. non tu inq̄t
es pr̄ me⁹. Populo aūt vrgēte vt q̄s eēt ei⁹ pat̄
req̄rēt: ille ait. Nō ē h̄ meū: feci q̄d ad me ptinu
it. Popul⁹ aūt h̄ totum magicis artib⁹ attribue-
bat: di. Nequaqꝫ nobis falſo paſtoris noīe do-
minaberis. Tūc ille ꝓ ſui purgatōe prunas ar-
dētes vſqꝫ ad tūbā ſc̄ti martini cūctis vidētib⁹
d̄portauit. ꝓiectiſqꝫ prunis veſtis e⁹ illeſa appa
ruit: ⁊ ait. Sic̄ h̄ meū veſtimētū a prunis manſit
illeſum: ſic corp⁹ meū a ꝯtactu mulieris ē mūdū.
Populo aūt adhuc nō credēte. ſc̄m briccium cō-
tumelijs ⁊ iniurijs afficiūt: ⁊ a ſua dignitate ej-
ciūt. vt verbū q̄d ſc̄s Martin⁹ dixerat implēt̄.
Tūc bricci⁹ flēs papā adijt: ⁊. vij. ānis ibidē per
manēs. q̄cq̄d i ſc̄m martinū deliq̄rat: penitēdo
deleuit. Popul⁹ aūt iuſtinianū pfecit: et romā ꝯ
briccium miſit vt epiſcopatum ſibi contra bric-
cium defenſaret. Quo cum tendēt: ī ciūtate ver-
cellēſi vitā finiuit: ⁊ armeniū loco ei⁹ pp̄l's oīs p̄-
fecit. Septīo igr̄ anno briccius cuꝫ auctoritate
pape rediēs: ſexto ab vrbe miliario hoſpiciū ac
cepit: et armenius eadem nocte ſpiritū exalauit.
Quod briccius p reuelatōem cognoſcens: ait
ſuis vt ſurgerent et ſecū ad tumulādum turo-
nēſem ep̄m ꝑperarent. Cū g̃ briccius p vnā por
tā ciuitatē ingrederet̄: ille aūt p aliā mortu⁹ effe
rebat̄. q̄ ſepulto ſc̄s briccius ſedē ſuaꝫ accepit
et ſepte poſtmodū ānis p̄ſidēs: et vitam lauda-
bil' ēducens. xlvij. āno ep̄atus ſui in pace q̄euit.

Ecilia quaſi celi li

lia. vel cecis via. vel a celo et lya. V'l ce
cilia quaſi cecitate carens. Vel dr̄ a celo et leos
q̄d ē pp̄l's. Fuit ei celeſte liliuꝫ p v̄ginitatis pu-
dorē. Vel dr̄ liliū q: habuit cādorē mūdicie: vi
rorē ꝯſcie. odorē bone fame. Fuit et cecis via p
exēpli informatōeꝫ. celū p iugē ꝯtēplatōꝫ. lya p
aſſiduā opatōꝫ. Vel dr̄ celū. q: ſic dicit yſido-
r⁹. Celū philoſophi volubile rotūdū et ardens
eē dixerunt. Sic et ip̄a fuit volubilis p opatōeꝫ
ſollicitā. Rotunda p perſeuerātiam. Ardens p
caritatem ſuccēſam. Fuit cecitate carens per ſa
pientie ſplēdorem. fuit et celū populi. q: i ip̄am
tāqꝫ in celum ſpirituale popul⁹ ad imitandū in
tuet̄. celū. ſolem. lunam et ſtellas. id ē ſapie pſpi
cacitatē. fidei magnimitatē. et v̄tutū varietatē.

Ecilia virgo pre

clariſſima nobili romanoꝝ genē ex-
orta: et ab ip̄is cūabul'i fidei xp̄i nu
trita. abſcōditū ſp euāgeliū xp̄i gerebat ī pecto
re. et nō dieb⁹ atqꝫ noctib⁹ a colloquijs diuinis
⁊ orōe ceſſabat. ſuāqꝫ virgitatē ꝯſeruari a dn̄o
exorabat. Cū aūt cuidā iuueni noīe Valeriano
deſpōſata fuiſſꝫ. ⁊ dies nuptiaꝝ inſtituta fuiſſet
illa ſubt⁹ ad carnē cilitio erat induta: ⁊ deſuper
deauratis veſtib⁹ tegebat̄. et cātātib⁹ organis il
la ī corde ſuo ſoli domino decantabat: di. Fiat
domine cor meum ⁊ corp⁹ meū imaculatū vt nō
confundar. Et biduanis ac triduanis ieiunijs
orans commendabat domino quod timebat.
Venit autēꝫ nox in qua ſuſcepit vna cum ſpō
ſo ſuo cubili ſecreta ſilētia: et ita eum alloquit̄.
O dulciſſime atqꝫ amātiſſime iuuenis: ē miſteri
uꝫ q̄d tibi ꝯfitear. ſi mō tu iurat⁹ aſſeras tota te
illō obſeruātia cuſtodire. Iurat ſe valerian⁹ il-
lud nulla neceſſitate detegere: nulla ꝓdere r̄ōe.
Tūc illa ait. Angelū dei habeo amatorem. q ni-
mio zelo cuſtodit corp⁹ meū: h̄ ſi vel leuit̄ ſenſe-
rit q̄ tu me polluto amore ꝯtigas: ſtatī feriet te
⁊ amittes florē tue gratiſſime iuuētutis. ſi aūt co-
gnouerit q̄ me ſincero amoē diligas ita q̄ꝫ dili
get te ſicut me et oſtēdet tibi gl'iam ſuam. Tūc
valerianus nutu dei correctus: ait. ſi vis vt cre-
dam tibi ipſum angelum mihi oſtende. et ſi ve

re ꝓbauero ꝙ angelꝰ ſit:faciã qđ hortaris: ſi aũt
vir̃ aliũ diligis te ⁊ illũ gladio feriã. Cui cecilia.
dixit. Si ĩ deũ verũ credideris. ⁊ te baptizari ꝓ-
miſeris: ipm̃ videre valebis. Uade igit̃ ĩ terciũ
miliariũ ab vrbe q̃ appia nũcupat̃: et paupibus
q̃s illic inuenies: dices. Cecilia me miſit ad vos:
vt oñdatis m̃ ſctm̃ ſenẽ Urbanũ. quoniam ad
ipm̃ habeo ſecreta mãdata q̃ pferã. Hũc dum
tu videris: indica ei oĩa verba mea. et poſtq̃ ab
eo purificatꝰ fueris et redieris: angelũ ipm̃ vide
bis. Tũc valerianꝰ perrexit: ⁊ ſm̃ ſigna q̃ accepat
ſctm̃ vrbanũ epm̃ intra ſepulcra martirũ latitã
tẽ inuenit. Cũq̃ ei oĩa verba cecilie dixiſſet: ille
manꝰ ad celũ expãdẽs: cũ lacrimis ait. Dñe ihũ
xp̃e ſeminator caſti ꝯſilij. ſuſcipe ſeminũ fructꝰ
q̃s ĩ Cecilia ſeminaſti. Dñe ihũ xp̃e paſtor bõe
Cecilia famula tua q̃ĩ apis tibi argumẽtoſa de-
ſeruit. Nã ſpõſum quẽ q̃ĩ leonẽ ferocẽ accepit:
ad te q̃ĩ agnũ mãſuetiſſimũ deſtinauit. Et ecce
ſubito apparuit ſenex q̃dã: niueis veſtib' indu-
tꝰ: tenẽs libr̃ aureis litteris ſcriptũ quẽ videns
valerianꝰ p̃ nimio timore q̃ĩ mortuꝰ cecidit: et a
ſene leuatꝰ ſic legit. Unꝰ dñs vna fides vnũ ba
ptiſma. Unꝰ deꝰ et p̃r oĩm q̃ ſup oẽs ⁊ p oĩa et ĩ
oĩb' nobis. Cũq̃ h̃ legiſſet dixit ei ſenior. Cre-
dis ita eẽ. an adhuc dubitas: Tũc exclamauit:
dicẽs. Nõ ẽ aliud qđ veriꝰ credi poſſit ſub celo
Statĩq̃ illo diſparẽte Ualerianꝰ a ſcto vrba-
no baptiſma ſuſcepit. ⁊ rediẽs ceciliã cũ angelo
loquẽtẽ ĩ cubiculo inuenit. Angelꝰ aũt duas co-
ronas ex roſis et lilijs ĩ manu habebat. et vnam
Cecilie et alterã Ualeriano tradidit: di. Iſtas
coronas ĩmaculato corde ⁊ mũdo corpe cuſto-
dite. q2 de padiſo dei eas ad vos attuli. nec vn
q̃ marceſcẽt. nec odorẽ amittẽt. nec ab alijs ni-
ſi q̃b' caſtitas placuerit videri poterũt. Tu aũt
Ualeriane q2 vtili ꝯſilio credidiſti: pete qđcũ-
q̃ volueris et ꝯſeq̃ris. Cui valerianꝰ. Nihil m̃
ĩ hac vita extitit dulciꝰ q̃ vnicꝰ f̃ris mei affectꝰ.
peto igit̃ vt et veritatẽ ipe mecũ agnoſcat. Cui
angelꝰ. placet dño petitio tua: ⁊ ambo cum pal
ma martirij ad dñm venietis. Poſt h̃ ingreſſꝰ
Tiburcꝰ frater Ualeriani: cũ nimiũ roſar̃ ſen-
ſiſſet odorẽ: dixit. Miror h̃ tpe roſeus hic odor
et lilior̃ vñ reſpiret. Nã ſi ipas roſas vel lilia in
manib' meis tenerẽ. nec ſic poterã odoramenta
tãte mihi ſuauitatis infundẽ. ꝯfiteor vobis ita
ſum refectus vt putẽ me totũ ſubito ĩmutatu3.
Cui Ualerianꝰ. Coronas habemꝰ q̃s tui oculi
vidẽ nõ p̃ualẽt. Floreo colore ⁊ niueo candore
vernãtes. ⁊ ſicẽ me interpellãte odorẽ ſenſiſti. ſic
et ſi credideris vidẽ valebis. Cui tiburcius. In
ſompnis h̃ audio. an ĩ veritate iſta tu loq̃ris Ua
leriane: Cui Ualerianꝰ. In ſomnis vſ3 mõ fui

mꝰ h̃ iã nũc ĩ veritate manemꝰ. Ad quẽ tiburcꝰ
Unũ h̃ noſti: Et valerianꝰ. Angelꝰ dñi me do-
cuit quẽ tu vidẽ poteris ſi tu purificatꝰ fueris: ⁊
oĩb' ydolis abrenũciaueris. Huic miraculo
de coronis roſar̃ Ambroſiꝰ teſtat̃ ĩ p̃fatõne ſic
dicẽs. Sancta cecilia ſic celeſti ẽ dono repleta:
vt martirij palmã aſſumẽt: ipm̃ mũdũ ẽ cũ tha-
lamis execrata. teſtis ẽ Ualeriani ꝯiugis et Ti
burtij ꝓuocata cõfeſſio: q̃s dñe angelica manu
odoriferis florib' coronaſti. Uiros ꝟgo duxit
ad gl̃iam. mũdus agnouit quãtũ valeat deuo-
tio caſtitatis. hec ambroſius. Tũc cecilia cui
dẽter oñdit ei oĩa ydola eẽ inſenſibilia ⁊ muta.
ita vt tiburtiꝰ rñdẽt ac dicẽt. Qui ita nõ credit
pecꝰ ẽ. tũc Cecilia oſculãs pectꝰ eꝰ dixit. hodie te
fateor meũ eẽ cognatũ. Sicẽ ei amor dei frem tu
um mihi ꝯiugẽ fecit. ita te mihi cognatũ ꝯtem-
ptꝰ faciet ydolor̃. Uade igit̃ cũ f̃re tuo: vt puri
ficatõnem accipias: et angelicos vultus videre
valeas. Dixitq̃ tiburtiꝰ fratri ſuo. Obſecro te
frater vt mihi dicas ad quẽ me ductuꝰ es. cui
Ualerianꝰ. Ad vrbanũ epm̃. Cui tiburtius. de
illo vrbão dicis qui tociẽs damnatꝰ ẽ: et adhuc
ĩ latebris cõmorat̃. Hic ſi inuentus fuerit: cre-
mabitur. et nos in illius flãmis pariter inuolue-
mur et dũ querimus diuinitatẽ latentẽ in celis:
incurremus furorẽ exurẽtem in terris. Cui ceci-
lia. Si hec ſola eẽt vita: iuſte hãc pdere timere-
mus. Eſt aũt alia melior que nũq̃ amittit̃. quã
nobis dei filius enarrauit. Omnia enim que fa-
cta ſunt: filius ex patre genitus ꝯdidit. Omnia
eĩ que cõdita ſunt. ex patre ꝓcedẽs ſpiritus ani
mauit. Hic igit̃ filius dei ĩ mũdum veniẽs: ver-
bis et miraculis aliã vitam eẽ nobis mõſtrauit.
Cui tiburtius. Certe vnũ deũ eẽ aſſeris: et quõ
nũc tres eẽ teſtaris: Rñdit cecilia. Sicut ĩ vna
hoĩs ſapiã ſũt tria. ſ. igeniũ. mẽoria et intellectꝰ.
ſic et in vna diuinitatis eẽntia tres pſone eẽ pñt.
Tunc cepit ei de aduentu filij dĩ ⁊ paſſione pre-
dicare. et multas cõgruitates ipĩus paſſiõis oñ
dere. Nam ideo inquit filius dei ẽ tentus: vt ge
nus humanũ dimittat̃ peccato detentũ. Bene
dictus maledicitur. vt homo maledictus bene-
dictõem conſequatur. Illudi ſe patitur vt ho-
mo ab illuſione demonum liberetur. Spineam
coronam accepit in capite. vt a nobis ſententiã
auferat capitalem. Fel ſuſcepit amarũ. vt ſana-
ret hominis dulcem guſtum. Expoliat̃ vt parẽ
rẽtum nr̃or̃ nuditatem operiat. In ligno ſuſpẽ
ditur: vt ligni p̃uaricatõem tollat. Tũc tiburtiꝰ
fratri ſuo dixit. Miſerere mei et perduc me ad
hominem dei: vt purificatõem accipiam. Du-
ctus igitur et purificatus: angelos dei ſepe vi-
debat: ⁊ oĩa que poſtulabat ꝓtinus obtinebat.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Valerianꝰ igitꝰ ⁊ Tiburtiꝰ elemoſinis inſiſtebāt
⁊ ſctoꝝ corpa q̄s almachiꝰ ꝑfectꝰ occidebat: ſe-
pulture t̄debāt. Quos almachiꝰ ad ſe vocans
cur ꝓ ſuis ſceleribꝫ dānatos ſepeliebāt: inquiſi-
uit. Cui tiburtiꝰ. Utinaꝫ illoꝝ ſui eēmus q̄s tu
dānatos appellas q̄ ꝯtempſerūt qḋ videtꝰ eē et
nō ē. ⁊ inuenerūt illud qḋ non videtꝰ eē ⁊ ē. Cui
ꝑfectꝰ. Quid nā ē illḋ: Et tiburtiꝰ. Quod vi-
detꝰ eē ⁊ nō ē: ē oē qḋ in h̄ mūdo ē: qḋ hoīeꝫ ad
nō eē ꝑducit. Qḋ ṽo nō videtꝰ eē ⁊ ē: ē vita iu-
ſtoꝝ et pena malorum. Cui ꝑfectꝰ. Nō puto ꝙ
mēte tua loquaris. Tūc iubet aſtare valerianū:
dicēs ei. Quoniā nō ē ſani capitis frater tuꝰ. tu
ſaltē poteris ſapiēter dare rñſum. Cōſtat pluri
mū vos errare q̄ gaudia reſpuitis. ⁊ oīa inimica
gaudijs affectatis. tūc Valerianꝰ ſe vidiſſe ait.
Glaciali tp̄e ocioſos iocātes: ⁊ oꝑarios agrico-
las deridētes: ſꝫ eſtiuo tp̄e dū aduenıſſent glo-
ſi fructꝰ laborū. gaudētibꝫ illis qui putabantur
vani: ceperunt flere q̄ videbantꝰ vrbani. Sic et
nos nūc quidē ſuſtinemꝰ ignominiā et laborem
In futuro aūt recipiemꝰ gl̄iam et eternā merce-
dē. Vos nūc q̄ trāſitoriū habetis gaudiū: ī fu-
turo aūt inuenietis eternū ſuppliciū. Cui ꝑfectꝰ
Ergo nos inuictiſſimi pricipes: eternū habebi-
muſ luctū. ⁊ vos pſone viliſſime ꝑpetuū poſſide-
bitis gaudiū: Cui valerianꝰ. Homūciōes eſtis
nō principes. tp̄e noſtro nati. citius morituri. et
deo rōem ꝓ omnibus malis reddituri. Dixit aūt
ꝑfectꝰ. Quid verboruꝫ circuitu immoramur:
Offerte dijs libamīa. et illeſi abſcedite. Sancti
rñderūt. Nos deo vero ſacrificiuꝫ quotidie ex-
hibemus. Quibꝫ ꝑfectus. Quod ē nomē eius
Cui valerianus. Nomē eius inueniri nō pote-
ris. etiā ſi pennis volaueris. Prefectꝰ dixit. Er-
go iupiter nomē dei nō ē. Cui valerianus. No-
mē homicide ⁊ ſtupratoris ē. Ad quē almachi-
us. Ergo totus mūdus errat ⁊ tu cū fratre tuo
verū deū noſti. Valerianus rñdit. Nos ſoli nō
ſumus: ſꝫ innumerabilis multitudo hanc ſctita-
tē recepit. Traduntꝰ igitꝰ ſcti ī cuſtodiā maximi
quibꝫ ille ait. O iuuētutis flos purpureꝰ. O ger
manꝰ fraternitatis affectus. quō ad mortē qua-
ſi ad epulas feſtinatis: Cui valerianus. ꝙ ſi cre
diturū ſe ꝓmitteret: gl̄iam aīaꝝ coꝝ pꝰ mortem
videt. Et maximꝰ. Fulmibꝫ igneis ꝯſūmar. ſi n̄
ſolū illū deū ꝯfitear. quē vos adoratis ſi ꝯtigat
qḋ dicitis. Ipe g̊ maximꝰ et oīs eiꝰ familia ⁊ vni
uerſi carnifices crediderīt. ⁊ ab vrbano qui illuc
occulte venit baptiſma ſuſceperīt. Igitꝰ dū au-
rora finē daret: cecilia exclamauit di. Eya mili-
tes xp̄i. abijcite oꝑa tenebraꝝ ⁊ induamı armis
lucis. Quarto g̊ miliario ab vrbe ſancti ad ſta-
tuā iouis ducūtur. Et dū ſacrificare nollēt: pa-
riter decollantꝰ. Tūc maximꝰ cū iuramēto aſſeru
it ſe in hora paſſiōis coꝝ angelos vidiſſe fulgē-
tes. ⁊ aīas coꝝ quaſi virgines de thalamo exeū
tes quas ī gremio ſuo ī celū angeli detulerunt.
Almachius ṽo audiēs maximū xp̄ianū effectū
cū plūbatis tādiu cedi fecit: quoſqꝫ ſpirituꝫ ex-
cuſſit. Cuiꝰ corpus ſcta Cecilia iuxta valerianū
⁊ tiburcium ſepeliuit. tūc almachius facultates
amboꝝ cepit inquirē: et ceciliam tāqꝫ valeriani
ꝯiugē corā ſe fecit aſtare. Juſſitqꝫ vt ydolis im-
molaret: aut ſnīam mortis incurreret. Cū aūt ad
h̄ ab apparitoribꝫ vrgeretꝰ. ⁊ illi vehemēter fle-
rēt. eoꝙ puella tādecora et nobilꝰ vlro ſe morti
tradēt: dixit ad eos. Hoc boni iuuenes nō ē iu-
uētutē ꝑdere: ſꝫ ī meliꝰ mutare. Dare lutū ⁊ ac-
cipe auꝝ. Dare vile habitaculū: ⁊ accipe p̄cio-
ſum. Dare breuē angulū: et accipe forū ꝑluci-
dū. Si quis ꝓ nūmo ſolidos daret nōne velo-
cius feſtinaretis. Deus aūt quod acceperit ſim
plū reddꝫ centuplū: Et dixit. Creditis his que
dico: Et illi. Credimus xp̄ꝫ veruꝫ eē deum: qui
talē poſſidet famulā. Vocato g̊ Vrbano epo.
cccc. ⁊ ampliꝰ baptizati ſunt. Tūc almachiꝰ ſan-
ctā ceciliā ad ſe vocās: ait. Cuius ꝯditōis es: et
illa. ingenua ſum et nobilis. Cui almachiꝰ. Ego
te de religione interrogo. Et cecilia. Interroga
tio tua ſtultū ſumit initium que duas rñſiones.
vna putat inquiſitōe ꝯcludi. Cui a machiꝰ. vñ
tibi tanta p̄ſumptio rñdendi: At illa. De ꝯſciā
bona et fide nō ficta. Cui almachius. Ignoras
cuius poteſtatis ſim: Et illa. Poteſtas veſtra
ē q̄ı vter vēto repletus. quē ſi acus pupugerit:
omnis ꝓtinus rigor palleſcit ⁊ quicquid in ſe ri
giduꝫ habere cernitꝰ: incuruatꝰ. Cui almachius.
Ab iniurijs cepiſti: et in iniurijs pſeueras. Ceci
lia rñdit. Iniuria nō dicitꝰ niſi quod verbis fal
lētibꝫ irrogatꝰ. Unde aut iniuriā doce. ſi falſa lo
cuta ſum. aut teip̄m corripe calumniā inferentē
Sꝫ nos ſcientes ſctm̄ dei nomē omnino nega-
re nō poſſumus. Melius ē enī̄ feliciter mori q̄ꝫ ī
feliciter viuere. Cui almachius. Ut quid cū tā-
ta ſuꝑbia loqueris: Et illa. Nō ē ſuꝑbia ſꝫ ꝯſtā-
tia. Cui almachius. Infelix ignoras. quia viuifi
cādi ⁊ mortificādi mihi ē tradita poteſtas: Et
illa. Cōtra veritatē publicā ꝓbo te nūc eē men-
titū. Vitā ei viuētibꝫ tollere potes: mortuis aūt
dare nō potes. Es igitur miniſter mortis nō vi
te. Cui almachius. Jam depone amētiā et ſacri
fica dijs. Cui Cecilia. Neſcio vbi oculos amiſe
ris. Nā quos tu deos dicis omnes nos ſaxa eē
videmus. Mitte igitur manum ⁊ tangendo di-
ſce quod oculis nō vales videre. Tunc iratꝰ al-
machius. iuſſit eā ad domum ſuaꝫ reduci. ibiqꝫ
tota nocte et die iuſſit eam in bulliēte balneo cō

cremari. que quaſi in loco frigido mãſit: nec modicũ ſaltẽ ſudoris pſenſit. Qḋ cũ audiſſꝫ almachius: iuſſit eã in ipo balneo decollari. quã ſpiculatoꝛ tribꝫ ictibꝫ ĩ collo pcuſſit ꝭ tñ caput eiꝰ amputaẽ nõ potuit. Et qꝛ decretũ erat ne quartã pcuſſionẽ decollãdꝰ acciperet. eã ſemiuiuã cruentus carnifex dereliqt. Per triduũ aũt ſupuiuẽs: oĩa que habebat paupibꝫ tradidit. ⁊ oĩs qs ad fidẽ ꝯuerterat: vrbano epo cõmẽdauit: di. Triduanas mihi ĩducias poſtulaui: vt hos tue beatitudini ꝯmẽdarẽ. et hãc domũ meã ĩ eccleſiam ꝯſecrares. Scs aũt vrbanus corpꝰ eiꝰ inter duos epos ſepeliuit: ⁊ domũ ſuã ĩ eccl'iam vt rogauerat: ꝯſecrauit. Paſſa ẽ aũt circa annũ dñi ducẽteſimũ ⁊ viceſimũtercĩũ: tpe alexãdri impatoris. Alubi tñ legit' qꝫ paſſa ẽ tempore Marci aurelij qui imperauit circa annum domini. ccxx.

Lemens dicitur

a cleos qḋ ẽ glia ⁊ mẽs quaſi glioſa mẽs Habuit ei glioſam mẽtẽ. ſ. purgatã ab omni ſorde. ordinatã omni ꝩtute: ⁊ decoratã nũc omni felicitate q̃ ꝯſiſtit in hꝭ (ſic dicit aug. ĩ li. de trinitate) qꝛ ibi eẽ nr̃m non habebit mortẽ. noſſe nr̃m nõ habebit errorẽ. amare nr̃m nõ habebit offenſionem. Uel dr̃ a clemẽtia. qꝛ clemẽs et miſericoꝛs valde fuit. Ul' ſic dr̃ ĩ gloſario. clemẽs. dulcis. iuſtus. maturus. pius. Juſtus in actõe. dulcis in ſermone. maturus in cõuerſatõne. pius in intentione. Eius vitam ĩ ſuo itinerario inſeruit: maxime vſqꝫ ad illũ locuꝫ ĩ q̃ q̃liter bt̃o petro ĩ põtificatũ ſucceſſiſſe oñditur. Cetera ex eius geſtis que cõmuniter habentur ſumuntur.

Lemens epiſcopus

ex nobili romãoꝝ pſapia ortus ẽ. Pater eiꝰ fauſtinianꝰ. Mr̃ ꝩo eiꝰ Macidiana nũcupata eſt. Habuitqꝫ duos fr̃es quoꝝ vnꝰ Fauſtinꝰ alter Fauſtus dicebat'. cumqꝫ macidiana mr̃ eiꝰ mira corpis pulchritudĩe polleret: frater viri ſui libidinoſo amore in eã vehemẽter exarſit. Cũ autẽ eã q̃tidie moleſtaret: ⁊ ipa ſibi nullatenꝰ aſſentire vellet. ⁊ viro ſuo hꝭ ꝛuelare timeret ne int' duos fratres inimicicias ſuſcitaret: cogitauit p aliqḋ tps ſe a patria abſentare donec illicitꝰ amoꝛ ꝯquieſceret: quẽ aſpectꝰ pñtie inflãmaret: vt at' hꝭ a viro ſuo obtinere valẽt. ſomniũqꝫ valde cõfinxit callide. qḋ in hũc modũ viro retulit: dicẽs Ecce quoddã m̃ p viſum aſtitit numen: p̃cipiens vt ꝯfeſtim cuꝫ duobꝫ geminis. ſ. fauſtino et fauſto ab vrbe diſcederẽ: et tãdiu abeſſem donec ipe mihi reditũ imparet. qḋ ſi non facerẽ ſil' cũ duobꝫ liberis interirẽ. Qḋ vir audiẽs vehementer expauit ac vxoꝛẽ cũ duobꝫ liberis et familia multa athenas miſit: vt et ibi manẽt et filios faceret erudiri. Minoꝛẽ aũt filiũ. ſ. clemẽtẽ cũ eẽt annoꝝ quinqꝫ: ſibi pr̃ in ſolatiũ retinuit. cũ aũt mater cũ filijs nauigaret. nocte quadam nauis naufragiũ ptulit. ⁊ mr̃ ſine filijs a fluctibꝫ eiecta ſup quoddam ſaxũ euaſit: q̃ duos natos piſſe conſiderans. p̃ nimio doloẽ ĩ maris fundũ ſe p̃cipitaſſet. niſi qꝛ ſaltẽ coꝝ cadauera ſe repturã ſpabat. At ꝩo vbi nec viuos nec mortuos ſe repire poſſe ꝯg̃uit. clamoꝛes et vlulatꝰ maximos dabat: manꝰ ſuas moꝛſibꝫ lacerabat: nec vllã ꝯſolatõem ab aliq̃ recipe volebat. cũqꝫ mlt' te mulieres aſtarẽt. q̃ ſua infoꝛtunia eidẽ narrarẽt: et illa ex hꝭ ꝯſolatõeꝫ ñ reciperet: affuit q̃dam mulier int' ceteras q̃ virũ ſuũ adoleſcẽtẽ ⁊ nautã ĩ mari piſſe aſſeruit: ⁊ ob ſui amorẽ poſtmodũ nubere recuſauit. Recepta igr̃ q̃licũqꝫ ꝯſolatõe: apḋ ipam manebat. ⁊ q̃tidianũ victũ ſuis manibꝫ acqrebat: ꝭ nõ mltũ pꝰ manꝰ eiꝰ q̃s crebris moꝛſibꝫ lacerauerat ſine ſenſu ⁊ moꝛtue adeo ſunt effecte: vt cũ ipis nullatenꝰ opari poſſet. Illa at' q̃ eã ſuſcepat paliſim incurrit ⁊ ḋ lecto. ſurgẽ nõ valebat. Sicqꝫ macidiana mẽdicare cõpellit': ⁊ ipa cũ hoſpita ex his q̃ inuenire potat: paſcebat'. Cõpleto igit' ãno q̃ macidiana cũ liberis diſceſſit e patria: miſit athenas nũcios vir eiꝰ vt ipos requirerẽt: ⁊ q̃d agerẽt intimarẽt. Sꝫ illi q̃ miſſi fuerãt: nullatenꝰ redierũt. Deniqꝫ cũ alios miſiſſet: ⁊ illi reuertẽtes ſe nullũ inde veſtigiũ repiſſe narrarẽt: clemẽtẽ filiũ ſuuꝫ ſub tutoꝛibꝫ dereliquit. ⁊ ipe ad q̃rendũ vxorẽ cũ filijs nauẽ ꝯſcẽdit: ꝭ minime redijt. Uiginti igr̃ annis clemẽs orbatꝰ ſtetit. nec de pr̃e vel de mr̃e vel de fr̃ibꝫ aliqḋ indicium inuenire potuit. Ipe at' clemẽs ſtudio lraꝝ ſe ꝯtulit: et ſummuꝫ phie apicẽ app̃hẽdit. Deſiderabat at' vehemẽter. ⁊ ſtudioſe q̃rebat q̃lit' ſibi aĩe ĩmortalitas p̃ſuaderi poſſꝫ. Ob hꝭ ĝ phoꝝ ſcolas frequenter adibat. ⁊ ſi q̃dẽ qꝫ ĩmortal' eẽt obtinebat' gaudebat. Si qñ ꝩo qꝫ moꝛtalis eẽt ꝯcludebat': triſtis abſcedebat. Deniqꝫ cũ barnabas romã veniſſꝫ ⁊ fideꝫ xpi p̃dicaret: phi eum tanqꝫ inſanum et amentem deridebant. Unde et quidaꝫ (ſm q̃ſdã fuit clemens) phus qui eum primo ſicut alij deridebat. et eius predicationem contemnebat talem queſtionem pro deriſu barnabe fecit: dicens. cum culex animal ſit exiguum: quid eſt qꝫ ſex pedes habet ĩſuper alas poſſidet. Elephas aũt cuꝫ ſit immane aĩal: nec alas poſſidet: et tñ q̃tuoꝛ pedes hbaꝫ: Cui barnabas. Stulte tue queſtioni reſpondere perfacile poſſem. ſi veri-

tatis cū diſcēde q̄rere videris. Sꝫ nūc de crea-
turis nobis dicē aliq̄d abſurdū ē:cū a nobis cre
aturaꝝ cōditoꝝ ignoret̄.q: ei creatorē nō cogno
ſcitis:iuſtū ē vt i creaturis erretis. Hoc verbuꝫ
cordi clemētis pƀi valde inheſit:ita ꝙ fideꝫ xp̄i
inſtructꝰ a barnaba recepit:et i iudeā ad petrū
poſtmodū ꝓperauit. Quē ille de fide xp̄i inſtru
xit:et aīe immortalitatē euidēter edocuit. Eo tē
pore Symon magꝰ duos diſcipulos habebat.
ſcꝫ aquilā et Nicetaꝫ.q eiꝰ fallacias agnoſcētes
eū reliquerāt et ad petrū ꝯfugerūt.ꝛ eꝰ diſcipu
li ſunt effecti. Cū at̄ petrꝰ clemētē de ſua inter-
rogaſſet ꝓgenie.ille q̄d matri ꝛ frib; et pr̄i acci-
derit: ꝑ ordinē enarrauit:addēs ꝙ credebat ꝙ
mr̄ cū frib; i mari ꝑiſſent.pr̄ ꝟo aut merore aut
ſimilr̄ naufragio interiſſꝫ. Qd̄ audiēs petrꝰ:la-
crimas ꝯtinere nō potuit. Quadā at̄ vice Pe
trꝰ cū diſcipulis ſuis antaradū et inde ad inſu-
lā ꝑ ſex miliaria diſtātē.i qua macidiana mater
clemētis morabat̄:venit.vbi quedā colūne vi-
tree mire magnitudinis erāt. Quas cū petrꝰ cū
ceteris miraret̄:vidēs ip̄am mēdicātē.cur n̄ po
tius ſuis maib; oꝑaret̄:increpauit. Que reſpō-
dit. Spēꝫ tm̄ mi dn̄e habeo manuū.q̄ meis ſic
ſunt debilitate morſib; vt oīno ſint inſenſibiles
effecte. Atqꝫ vtinā me i mare ꝑcipitaſſem vt vl
tra n̄ viuerē. Cui petrus. Quid ē qd̄ loqueris
Neſcis q: aīe eoꝝ q̄ ſe interimūt grauiter puni
unt̄. Cui illa. Vtinā h̄ mihi certū fieret ꝙ anie
pꝰ mortē viuāt. Libēter eī meip̄am occiderē vt
ſaltē vna hora dulces meos natos videre poſ-
ſem. Cūqꝫ petrꝰ ab ea cauſam tāte triſticie inter
rogaſſꝫ.et illa ei ordinē geſte rei narraſſꝫ:ait pe-
trus. Eſt quidā adoleſcēs apud nos noīe Cle-
mēs.qui hec q̄ refers mr̄i et frib; aſſerit accidiſ-
ſe. Qd̄ illa audiēs nimio ſtupore ꝑcuſſa corru-
it. Cūqꝫ ad ſemetip̄am rediſſet:cū lacrimis ait.
Ego ſum adoleſcētis mater. Et ꝓcidēs ad pe-
des rogare eū cepit:vt ſibi filiū ſuum feſtināter
oſn̄dere dignaretur. Cui Petrus. Cū adoleſcē
tē videris paululū diſſimula.quouſqꝫ ab inſula
cū naui egrediamur. Qd̄ cū ſe facturā ꝓmiſiſſꝫ
tenens petrus manū eiꝰ ip̄am ad nauē vbi erat
clemēs:ducebat. Vidēs ꝟo clemēs Petrum
manu mulierē ducētē:ridere cepit. Mox aūt vt
mulier iux̄ clemētē fuit.ſe ꝯtinē nō potuit:ſꝫ ſta
tī i amplexꝰ eiꝰ ruit.ꝛ crebro oſcl̄ari cepit. Quā
ille tāqꝫ inſanientē mulierē cū indignatōe repel-
lebat. et adūſus petruꝫ indignatōe nō modica
mouebat̄. Cui petrus. Quid agis o fili clemēs
Noli repellē mr̄em tuā. Qd̄ cū audiſſꝫ clemēs.
lacrimis infuſus ſuꝑ mr̄em iacētē ꝯcidit et eam
r̄cognoſcē cepit. Tūc ad ꝓceptū petri hoſpita
ſua q̄ ꝑalitica iacebat adducit̄.ꝛ ab eo cōtinuo
liberat̄.tūc mr̄ clemētē de pr̄e interrogauit. cui
ille. Ad te querēdū iuit.et vltra nō rediit. At il-
la audiēs.ſolūmō ſuſpirauit.grāde eī ꝓ filio in-
uēto gaudiū habēs.reliquos ꝯſolabat̄ merores
Interea cuꝫ niceta et aq̄la deeſſent.et redeūtes
mulierē cū Petro vidiſſent.q̄ nā ſit hec mulier
ꝑcōtant̄. Quib; clemēs ait. Mr̄ mea ē qua mi
hi deꝰ redonauit ꝑ dn̄m meū petrū. Poſt h̄ pe
trꝰ oīa eis ꝑ ordinē enarrauit. Que cū audiſſēt
niceta et aq̄la.ſubito ſurrexerūt ꝛ obſtupefacti
ꝯturbari ceperūt dicētes. Dn̄ator dn̄e deꝰ. ve-
ra ne ſunt hec an ſomniuꝫ ē qd̄ audiuimꝰ:tunc
Petrꝰ. Fili n̄ inq̄t nos inſanimꝰ.hec vera ſunt
At illi faciē ꝯfricātes aiūt. Nos ſumꝰ Fauſtinꝰ
et Fauſtus.q̄s mr̄ nr̄a eſtimat i mari interiſſe. ꝛ
accurētes i amplexus mr̄is ruūt.ꝛ eaꝫ crebrius
oſculantur. At illa ait.q̄d vult h̄ eē. Ad quā pe
trꝰ. Iſti ſunt filij tui fauſtinꝰ et fauſtus. quos in
mari periſſe putabas. Hec audiēs mr̄ ꝑ nimio
gaudio velut amens effecta corruit. et poſt ad
ſe reuerſa ait. Obſecro vos dulciſſimi filij. nar-
rate mihi:quō euaſiſtis: Qui rn̄derūt. Cuꝫ na-
uis fuiſſꝫ reſoluta.et nos ſuꝑ quādā tabulā ve-
heremur:quidā pirate nos inueniētes i ſuā na-
uiculā poſuerūt:ac mutatiſ noīb; cuidā nos ho
neſte vidue Iuſtine noīe vēdiderūt.q̄ tāqꝫ fili-
os nos habuit.ꝛ liberalib; artib; nos erudiri fe
cit tādē ꝑhie opam dedimꝰ:et ſimoni cuidā ma
go nobiſcum educato adheſimus. Cūqꝫ eiꝰ fal-
laciā cognouiſſemus:ip̄m oīno deſeruimꝰ.ꝛ pe-
tri diſcipuli ꝑ zacheum effecti ſumus. Sequē-
ti aūt die aſſumptis petrꝰ tribus fratribus.ſ.cle
mēte.aquila et niceta:ad quēdā ſecretiorē locū
orōis gr̄a deſcēdit.quos venerādus quidam ſe
nex:ſꝫ tm̄ pauꝑ alloqui cepit dicens. Mifereor
veſtri fr̄es.quia ſub ſpē pietatis vos ḡuiter er-
rare ꝯſidero. Neqꝫ eī deus ē neqꝫ cultꝰ h̄ aliq̄d
ē.nec ꝓuidētia i mūdo:ſꝫ fortuitꝰ caſus ꝛ geneſꝫ
oīa agūt. Sic et ego ex meip̄o manifeſte com-
peri i diſciplia matheſꝫ ꝑ ceteris eruditꝰ. Noli-
te ḡ errare. Siue eī oretis ſiue nō.qd̄ vīa gene-
ſis ꝯtinet:vobis erit. Clemēs aūt i euꝫ reſpiciēs
aīo pulſabat̄.ꝛ ſibi ſe eū al's vidiſſe videbat̄.
Cūqꝫ de mādato Petri clemēs.aquila ꝛ nice-
ta cū eo diutiꝰ diſputaſſent.ꝛ ꝓuidētiā aptis rō
nibus oſn̄diſſent.eumqꝫ ob reuerētiā crebro pa-
trē vocarēt:dixit aq̄la. Quid neceſſe ē vt eum
patrē vocemus cum in mandatis habeamꝰ ne-
minē ſuper terraꝫ patrem vocare. Et poſt hoc
reſpiciēs ad ſenem ait. Non iniurioſe accipias
pr̄.q: fratrē meum culpaui quia te patrē voca-
uit. Habemus eīm tale mandatum ne aliquem
noīe iſto vocemus. Cūqꝫ aquila h̄ dixiſſet: riſit
oīm aſtantiū cetus vna cum ſene et Petro. Et

cū ille cauſam riſus inquirēt: dixit ad eū clemēs
Quia facis id de q̄ alios culpas. ſenē prēm vo-
cādo. At ille negabat: di. Vere neſcio ſi eū prē3
vocaueri. Vez cū ſatis de ꝓuidētia diſputatū
eēt. Dixit ſenex. Credere vtiqꝫ ꝓuidētiā eē ſ3 a
ꝓpria ꝯſcia ꝓhibeoꝛ huic fidei accomodare cō
ſenſu3. Noui ei meam ⁊ ꝯiugis mee geneſim. et
ſcio ea q̄ vnicuiqꝫ nīm dictabat geneſis accidiſ
ſe. Audite igr̄ ꝯiugis mee thema: ⁊ inuenietis ſce
ma cꝰ exitꝰ accidit. Habuit nāqꝫ martē cū venē
ſup cētrū. Lunā ꝯo ī occaſu ī domo martis et
finibꝫ ſaturni. qđ ſcema adulteras fac: ⁊ ſuos ꝓ
ꝓrios amaē: ī ꝑegre ⁊ ī aqs defūgi. Qđ ⁊ ita fa-
ctū ē. Incidit nāqꝫ ī amorē ſui: ⁊ ꝑiclm atqꝫ ob
probriū metuēs: cū ipſo aufugit: ⁊ ī mari perijt.
Nā ſic frē meꝰ rtulit ipm ꝓmo adamauit. S3 cū
ipe aſſentire ſibi nollet: ī ſuū ſue libidis amore3
retorſit. Nec tñ ei iputādū ē: qꝛ eā geneſ𝔥 ꝯ facē
ꝯpulit. Narrauitqꝫ quō ſomniū finxerit: ⁊ quō
cū liberis athenas vadēs naufragio perierit. cū
qꝫ filij vellēt ī eū irruē ⁊ rē apire: ꝓhibuit petrꝰ
di. Quieſcite quoadusqꝫ m̄ placuerit. Dixit ei
petrꝰ. Si hodie ꝯiugē tuā caſtiſſimā tibi cū tri-
bꝫ filijs cōſignauero: credes qꝛ geneſis nihil ſit.
Cui ille. Sic impoſſibile ē te exhibē qđ ꝓmiſiſti
ita ⁊ ipoſſibile ē ex̄ geneſim aliqđ fieri. Dixitqꝫ
ei petrꝰ. Ecce iſte ē filꝰ tuꝰ Clemēs: ⁊ hi duo ge
mi tui. Fauſtiniāꝰ ⁊ fauſtꝰ. Tūc ſenex reſolutis
mēbris cecidit et exanimis factꝰ ē. Filij irruētes
ī eū oſculabant̄ verētes ne ſpm̄ reuocare poſſ3
Tādē ad ſe rediēs: oīa vt acciderāt ꝑ ordinem
enarrauit. Tūc ſubito vxoꝛ aduēit: ⁊ cum lacri-
mis clamare cepit. Vbi ē vir meꝰ ⁊ dn̄s meꝰ: ꝯ
cū illa q̄i amēs clamaret: ſenex cucurrit ⁊ cū mul
tis lacrimis āplecti ⁊ ſtringē eā cepit. Dū igr̄ ſil̄
manēnt: aduēit q̄dā nūciās Appionē ⁊ ambio-
nē. Fauſtiniani amiciſſimos cū Simone mago
hoſpitari. De quoꝝ aduētu fauſtinianꝰ valde
gauiſus: ad eos viſitādos iuit. Et ecce nūciꝰ ve
nit q dicēt miſtrū ceſaris Antiochiā aduenīſſe.
vt magos oēs q̄reret: ⁊ morte puniret. Tūc Si
mon magꝰ ī odiū filioꝝ q ipm reliq̄rāt: vultꝰ ſui
ſilitudinē ī Fauſtinianū ipreſſit. vt nō faſtinia-
nꝰ: ꝯ Simon magꝰ ab oibꝫ putaret̄. Hoc aūt fe-
cit: vt a miſtris ceſaris loco ſui tenēt̄ et occidēt̄.
Ipe aūt ſimon de ꝑtibꝫ illis abſceſſit. Cū aūt fau
ſtinianꝰ ad petrū et filios rediſſet: expauerūt fi-
lij vultū ſimonis ī eū intuētes: vocē aūt pr̄is ſui
audiētes. Solꝰ aūt petrꝰ erat q vultū eiꝰ natu-
ralē videbat. Cūqꝫ filij eiꝰ ⁊ vxoꝛ eū refugerent
⁊ execrarent̄: dicebat eis. Cur execramini et re-
fugitis prēm vrm: Qui riderūt. ꝙ iđ eu3 fuge-
rēt. qꝛ ī eo vultꝰ ſimonis magi apparēt. ꝯfecerat
eñ ſimon quoddā vngētū ⁊ faciē eius ꝑunxerat
et vultum ſuum arte magica impreſſerat in eu3
Ipſe igitur lamētabatur et dicebat. Quid mi
hi miſero accidit. vt vna die recognitus ab vxo
re et filijs letari non potuerim cū eis. Vxoꝛ ꝯo
ſparſis crinibus et filij plurimum flebant. Si-
mon autem magus dum adhuc eſſet Anthio-
chie Petrū plurimum infamauerat. magū. ma
leficum. et homicidam eum dicēdo. Deniqꝫ in-
tantum aduerſus Petrū populū cōcitauerat:
vt ipm inuenire plurimum affectarent: vt car-
nes eius dentibus laniarent. Dixit ergo petrus
Fauſtiniano. Qm̄quidem Simon magus eſſe
videris: perge antiochiam coram omni popu-
lo me excuſa. ac ea que de me dixit Simon ex ꝑ
ſona ſui retracta. Pꝰ hec ego antiochiā veniā
et alienum hunc vultum a te effugabo: et ꝓpriū
corā oibꝫ reddā. Hoc tamē nullo modo credē-
dum eſt. ꝙ beatus petrus mentiri mandauerat
cum deus nō indigeat nr̄o mēdacio. Ideo itine
rariu3 Clementis in quo hec ſcripta ſunt liber
apocriphus eſt: nec (vt quibuſdam placet) ſu-
ſcipiēdus ī talibꝫ. Verūtñ dici pt̄ ꝙ petrus (ſi
diligēter verba ſua ꝯſiderent̄) non ſibi dixit vt
Simonē magū eſſe ſe diceret ſed vt ꝑſo effigi
em faciei ſupinductā oſtendēs. petrū ex ꝑſona
ſimonis ꝯmēdaret: et mala que dixerat reuoca-
ret. Et ille dixit ſe eē ſimonē nō q̄ntum ad veri-
tatē: ꝯ q̄ntum ad apparētiā. Vn̄ qđ dixit infra
Fauſtinianus. Ego ſum ſimon ⁊c. ſic deb3 acci
pi. i. qui q̄ntum ad apparentiā videoꝛ eē ſimon.
Fuit ꝯ ſimon ſupple putatiuus. Perrexit ergo
Fauſtinianus pater Clementis Antiochiā: po
pulum ꝯuocans dixit. Ego ſimon āuncio vo-
bis ⁊ ꝯfiteoꝛ oīa fefelliſſe de petro. Nequaqꝫ ei
ē ſeductoꝛ vel magus: ſed ad ſalute3 mūdi miſ-
ſus. Quapropter ſi decetero aliquid ꝯtra ipm
dixero me tāqꝫ ſeductorē ⁊ maleficū repellatis
Nūc eñ penitētiam ago: quia me male dixiſſe
ꝯgnoſco. Moneo igitur vos vt ipi credatis: ne
vos et ciuitas veſtra inſimul pereatis. Cūqꝫ ꝯ
oīa que petrus iuſſerat: cōpleſſet. et iā in amore
Petri populū incitaſſet: petrus ad eum venit:
et orōe facta effigiem vultus ſimonis ab eo pe-
nitus effugauit. Populus eñ antiochenus pe
trum benigne et cum multo honore recepit: et
ipm in cathedra ſublimauit. Quod audiens ſi
mon illuc perrexit et populū cōuocans: ait. Mi
roꝛ ꝙ cum vos ſalubribus preceptis inſtruxerī
et a ſeductore petro vos cauere mōſtrauerim:
vos ipm nō ſolum audiſtis: ſ3 etiam epiſcopali
cathedra ſublimaſtis. Tunc omnes cum furo-
re aduerſus eū dixerūt. Mōſtro nobis ſilis es.
Nudiuſtertiꝰ te penituiſſe dicebas: ⁊ nunc te ⁊
nos ꝑcipitare conaris. ⁊ impetū ī eū faciētes cū

ignominia cū ꝓtinꝰ expulerit. Hec oīa clemens
ī libro ſuo de ſeipſo narrat: ⁊ hāc hyſtoriā ibidē
inſeruit. Poſt hec aūt Petrꝰ cū romā veniſſꝫ: ⁊
paſſionē ſuā īminē videret: clemētē pᵒ ſe epm or
dinauit. Mortuo igitur pͥncipe aplorū petro: cle
mēs vir ꝓuidꝰ ꝑcauēs ī futurū: ne. ſ. ꝑ h exēpluꝫ
quilibꝫ vellet ſibi ī eccl'ia ſucceſſorē ſtatuē: ⁊ hē
ditate ſanctuariū dn̄i poſſidere. lino ceſſit ⁊ pᵒ
modū cleto. Nōnulli aſſerūt ꝙ linꝰ et cletꝰ nō fu
erūt ſummi pōtifices: ſʒ tm̄ petri apl'i coadiuto
res. ꝓpter qđ in cathalago pōtificū meruerunt
ānumerari. Poſt hos aūt clemēs eligitur et ꝑſidē
cōpellitur. qui ita morū ornamēto pollebat vt iu
deis et gētilibꝫ ⁊ oībꝫ xp̄ianis ꝑplis ꝯplacēt. Si
gularū inopes regionū noīatim inſcriptos ha
bebat. ⁊ q̊s baptiſmi ſctificatōe mūdauerat, nō
ſinebat publice fieri mēdicitati ſubiectos. Cum
igitur domicillā ꝟginē neptem domiciani impa
toris ſacro velamīe ꝯſecraſſet. et theodorā vxo
rē ſiſinnij amici impatoris ad fidē ꝯuertiſſꝫ: et ī
caſtitatis ꝓpoſito manē ꝓmittēt. Siſinnꝰ zelo
ductꝰ eccl'iam poſt vxorē ſuaꝫ occulte intrauit:
ſcire volēs ꝓpter qđ illa ſic eccl'iam frequētaret
At ꝟo a ſcto clemēte orō fuſa ē: ⁊ a ꝑplo reſpō
ſum ē: Amen. Siſinnius cecꝰ ⁊ ſurdus penitus
effectꝰ ē: qui ſtatī pueris ſuis dixit. Cito me tol
lite: foras educite. Pueri aūt ꝑ totā eccl'iam euꝫ
girabāt: ſʒ ad ianuas ꝑuenire n̄ poterāt. Quos
cū vidiſſꝫ theodora ſic errātes. ꝑmo q̇dē ab eis
declinauit: putās ꝙ vir ſuꝰ eā cognoſcē poſſet.
Poſtmodū qđ nā h eēt eos īterrogauit. Qui
dixerūt. Dn̄s nr̄ vult videre et audire q̄ n̄ licēt:
⁊ cecus et ſurdꝰ factꝰ ē. Tūc illa ī orōe ſe dedit:
depcās vt vir ſuꝰ inde exire poſſet. Et pᵒ orōeꝫ
dixit pueris. Ite mō et perducite dn̄m vr̄m ad
domū. Cūqꝫ abiſſent. ſcto clemēti theodora qđ
acciderit: indicauit. Tūc ſcts rogatu theodore
ad eū venit. et ipm īuenit aptis oclis nil vidētē
et nil penitꝰ audiētē. Cūqꝫ clemēs ꝓ eo oraſſet:
et ille auditū et lumē recepiſſet: vidēs Clemētē
iuxta vxorē ſuā ſtantē: amēs efficitur. et ſe illuſum
magicis artibꝫ ſuſpicatur. ꝑcepitqꝫ ſeruis ſuis vt
tenerēt clemētē dicēs. Ut ingrederetur ad vxo
rē meā: magicis artibꝫ me excecauit. Precepit
qꝫ miſtris vt clemētē ligarēt: ⁊ ligatū traherent
At illi ligātes colūnas iacētes et ſaxa putabāt.
ſic etiā Siſinnio videbatur. ꝙ ſctm clemētē cum
ſuis clericis trāherēt et ligarēt. Tūc clemens ſi
ſinnio ait. Quia ſaxa deos dicis: ſaxa trahē me
ruiſti. Ille aūt vere cū ligatū exiſtimās: ait. Ego
te interfici faciā. Clemēs aūt inde abſcedēs the
odorā rogauit: ne ab orōe ceſſaret. donec viruꝫ
ſuū dn̄s viſitaret. Oranti igitur theodore Pe
trus apl's apparuit: dicens. Per te vir tuus ſal
uabitur: vt impleatur quod dixit frater meꝰ pau
lus. Saluabitur vir infidelis ꝑ mulierē fidelem
Et hoc dicēs: abſceſſit. Statimqꝫ ſiſinnꝰ vxo
rem ſuā ad ſe vocauit: obſecrās vt ꝓ ſe oraret.
et ſctm Clemētem ad ſe vocaret. Qui cū veniſ
ſet ipm in fide inſtruxit. et cum cū. cccxiij. de do
mo ſua baptizauit. Per hūc aūt ſiſinniū multi
nobiles et amici nerue impatoris domino credi
derūt. Tunc comes ſacrorū pecuniā multis de
dit: et cōtra ſanctū Clemētē ſeditionē magnaꝫ
excitauit. tūc Mamertinꝰ vrbis prefectus ꝓpter
populi ſeditōem maximā nō ferens: ad ſe Cle
mētem adduci fecit. Quē cū redargueret: ⁊ ad
ſe inclinare tēptaret: ille ait. Optarē te ad rōem
accedere. nā ſi canes multe ꝯtra nos latrauerit
et morſibꝫ attractauerint: nūqꝫ hoc nobis au
ferre pn̄t. ꝙ nos ſumus ratōnabiles homines. ⁊
ipi ſunt irrōnabiles canes. Seditio aūt ab im
peritis exorta: oſtēdit ſe nihil habere certum vl'
verum. tūc Mamertinus de eo traiano impto
ri ſcribens. reſpōſum accepit ꝙ aut ſacrificaret
aut trāſ pōtum mare ī heremo qđ adiacet ciui
tati cerſone ipm in exiliū mittēt. tūc ꝑfectus cle
mēti cū lacrimis ait. Deus tuus quē pure colis
ipe te adiuuet. Prefectꝰ autē ei nauē tribuit: et
omnia neceſſaria miſtrauit. Multi aūt clerici et
laici ipm ī exiliū ſunt ſecuti. Profectus autē in
inſulam: inuenit ibi plus q̄ꝫ duo milia xp̄ianorū
ibidē iam dudū ad ſecanda marmora dānato
rum. qui ſanctum clemētem vidētes: ſtatim ī fle
tum et lacrimas ꝓruperunt. Quos ille cōſolās
ait. Nō meis meritis ad vos me miſit dominus
ſʒ veſtris coronis participē me fieri. Et cum ab
eis didiciſſet. ꝙ a ſexto miliario aquā ſuis hūe
ris deportarent: dixit eis. Oremus omnes do
minū ih̄m xp̄m vt ꝯfeſſoribus ſuis fontem ī iſto
loco ac venas apiat et (q̇ ꝑcuſſit petrā in deſer
to ſyna et fluxerūt aque in habūdātia) ipe nob
laticē affluētē impartiatur. vt de eius beneficijs ꝯ
tulemur. Cūqꝫ orōne facta hincinde circūſpice
ret. vidit agnū ſtantem qui pede erecto dextro
q̄ſi locum epo oſtēdebat. Et intelligēs dominū
ih̄m xp̄m eē quē ſolus ipe videbat: precit ad lo
cū et dixit: In noīe pr̄is et filij ⁊ ſpūſcti ī iſto lo
co ꝑcutite. Sʒ cū nullus ī iſto loco in quo agnꝰ
ſteterat cōtingeret: ipe accepto breui ſarculo: le
ui ictu locum ſub pede agni ꝑcuſſit. et ſtatī ma
ximus fons erupit et in fluuium creuit. tūc vni
uerſis gaudētibus ſanctus Clemēs ait. Flumi
nis impetus letificat ciuitatē dei. Ad hanc fa
mā multi confluxerunt: et vna die quingenti et
amplius ab eo baptiſma ſuſceperūt ⁊ ydolorū
templa deſtruentes: ꝑ totam ꝓuinciaꝫ intra an
nuꝫ vnū. lxxv. eccl'ias edificauerunt. Poſt tres

annos. Traian⁹ impator qui cepit ãno dñi.cvj.
h audiẽs quedã ducẽ huc miſit. Qui cũ oẽs li
bẽter mori ꝯſpicẽt.multitudini ceſſit ⁊ ſolũ cle-
mẽtẽ ligata ad collũ ei⁹ anchora ĩ mare p̃cipita
uit:dicẽs. Jã nõ poterũt ipm̃ ꝓ deo colere. Stã
te aũt omni mltitudine ad littus maris.corneli-
us et phebꝰ diſcipuli eius oẽs orare p̃ceperunt
vt dñs corp⁹ ſui martiris eis mõſtraret. Stati-
q̃ꝫ mari ꝑ tria miliaria recedẽte.oẽs ꝑ ſiccum in-
greſſi inuenerũt ĩ modũ templi marmorei habi
taculũ a deo patũ.⁊ ibi ĩ archa corpus ſcti cle-
mẽtis et anchorã iuxta eũ. Reuelatũ ẽ aũt diſci-
pulis ei⁹ ne inde tollerẽt corp⁹ ei⁹. Omni aũt an
no tpe paſſiõis ei⁹ ꝑ ſeptẽ dies ad tria miliaria
mare recedit.et ſiccum iter aduenientibꝰ tribuit.

In vna ſolẽnitatũ mulier cũ filio ſuo puulo
ad locũ acceſſit. Cõpletis aũt feſtiuitatis ſolen-
nijs.cũ puer obdormiret.ſon⁹ inundãtiũ aqua-
rũ ſubito factus ẽ. Mulier aũt territa et filij ſui
oblita.cũ reliqua multitudine ad ripaꝫ aufugit
q̃ poſtmodũ filij memor cũ eiulatu maximo fle-
bat.⁊ vſq̃ꝫ ad celũ lamẽtabiles voces dabat.ac
ꝑ littora clamãs.et eiulãs:diſcurrebat.ſi forte fi-
lij corp⁹ a littoribꝰ eiectũ videt. Sꝫ cũ ĩ ea ſpes
oĩs deficẽt:ad domũ redijt ⁊ totũ illũ annũ ĩ
fletu ⁊ merore duxit. P⁹ annũ igr̃ aꝑto mari oẽs
anticipãs ad locũ ꝯcita venit.ſi de filio forte ali-
qđ veſtigiũ inuenire poſſꝫ. Cũ g̃ añ tumulũ ſcti
clemẽtis ſe ĩ orõe dediſſꝫ:ſurgẽs vidit infantem
ĩ loco vbi eũ reliq̃rat:dormiẽtẽ. Exiſtimãs autẽ
eũ eẽ defunctũ:acceſſit ꝓpius q̃ſi corp⁹ collectu-
ra examie. Sꝫ cũ eũ dormiẽtẽ cog̃uiſſꝫ.excitatũ
velocit̃ ſpectãtibꝰ ꝓplis.incolumẽ in vlnis leua-
uit.⁊ vbi tã ꝑ illũ annũ fuerit:req̃ſiuit. Jlle aũt
ſe neſcire rñdit ſi ann⁹ integer preterierat: h tm̃
vni⁹ noctis ſpacio ſe ſuauiter dormiſſe putabat

Ambroſi⁹ ĩ p̃fatõe ſic ait. Cũ iniq̃ſſim⁹ ꝑſecu-
tor btm̃ clemẽtẽ penis afficẽ ĩa dyabolo cogẽt.
ñ ei tormẽtũ intulit h triũphũ. Jactat̃ g̃ martir
ĩ fluctibꝰ vt mergeret̃.⁊ ex h ꝑuenit ad p̃miũ.vñ
petr⁹ magr̃ ei⁹ ꝑuenit ad celũ. Ambroſi⁹. Ergo
ĩ fluctibꝰ xp̃c approbãs mẽtes clemẽtẽ ad pal-
mã victorie d̃ ꝓfundo r̃uocat.petrũ ad celeſtia
regna ĩ eodẽ clemẽto ne emergẽt̃:eleuat. Re-
fert Leo hoſtiẽſis eps̃ q᷑ tpe q̃ michael impa-
tor noue rome regebat impiũ. Sacerdos q̃daꝫ
noĩe phus qui ob ſummũ ingeniũ a puericia fu-
erat ſic vocat⁹.cũ terſonã ꝑueniſſꝫ.⁊ de his que
narrant̃ ĩ hyſtoria clemẽtis habitatores inter-
rogaſſꝫ:q᷑ aduene potiuſq̃ꝫ indigene erãt:ſe ne-
ſcire ꝓfeſſi ſuñt. Siquidẽ miraclm̃ marini receſ-
ſus ob culpã inhabitãtiũ iã diu ceſſauerat. Et
ob incurſum Barbaroꝝ tpe marini r̃ceſſus ve-
niẽtis tẽplũ deſtructũ fuerat.⁊ archa cuꝫ corpe

cũ marinis fluctibꝰ obruta erat:exigẽtibꝰ culpis
inhabitãtiũ. Sup q̃ mirat⁹ phus.⁊ accedẽs ad
ciuitaculã noĩe georgiã cũ epõ ⁊ clero.⁊ ꝓpſo ac
ceſſit ad querẽdũ ſacras reliq̃s: ad inſulã in q̃
exiſtiabãt eẽ corp⁹ martiris. vbi cũ ymnis ⁊ orõi-
bꝰ fodiẽtes:diuia reuelatõe inuenerũt corp⁹ et
anchorã cũ qua fuerat ĩ mare ꝓiectũ.⁊ deporta
uerũt terſonã. Deinde p̃dictus phus cum cor-
pore ſancti clementis romã venit ⁊ multis oſtẽ-
ſis miraclis ĩ eccl̃ia que nũc dr̃ ſancti clementis
honorifice corpus collocatum fuit. Jn chroni-
ca autem legitur q᷑ mari ab illo loco exiccato a
beato cirillo moranorum epiſcopo romam trãſ-
latum eſt.

Criſogon⁹ iuſſu

Dyocleciani in carcere recludit̃ vbi
ſcte anaſtaſie alimonijs fouebatur.
Cũ g̃ anaſtaſiam vir ei⁹ ĩ artiſſimã cuſtodiã po-
ſuiſſet.criſogono q eã erudierat talia ſcripta di-
rexit. Sancto ꝯfeſſori xp̃i criſogono anaſtaſia.
ſacrilegi iugum mariti ſuſcepi. cuius deo miſe-
rãte thorũ mẽtita ĩfirmitate declinãs. die noctu-
q̃ꝫ dñi nr̃i ih̃u xp̃i amplector veſtigia. Cum iſte
patrimoniũ meũ ex quo illuſtratur. cũ indigna-
tõe ac turpibꝰ ydolatris exhauriat.me q̃ꝫ velut
magã atq̃ꝫ ſacrilegã cuſtodie tãgrauiſſime mã-
cipauit.vt me vitã tpalẽꝫ amittere ſuſpicer.ni-
hil eñ ſupeſt.niſi vt amiſſo ſpũ morti ſuccũbaꝫ
ĩ qua morte licꝫ glorier.tamen mea mens valde
ꝯterit̃.q᷑ opes mee quas deo deuouerã:a turpi-
bꝰ ꝯſumunt̃. Vale vir dei.memẽto q̃ꝫ mei. Cui
Criſogonus reſpõdit. Vide q᷑ nõ cõturberis ĩ
hoc q᷑ tibi pie viuẽti inferant̃ aduerſa.nõ ei de-
cipis:ſꝫ ꝓbaris.cito ad te placitũ tp̃s xp̃c ꝯuer-
tet.⁊ q̃i p⁹ noctis tenebras floridũ dei lumẽ aſpi-
cies.at p⁹ glaciei frigus:aurea tibi tp̃a et ſerena
ſuccedẽt.vale ĩ dño et orã ꝓ me. Deniq̃ꝫ cũ be-
ata anaſtaſia ſic in cuſtodia artaretur. vt vix ei
panis quadrans daretur extimans ſe moriturã
ſancto Criſogono epl̃am in hec verba ſcripſit
Confeſſori xp̃i criſogono anaſtaſia. Finis veit
corporis memento mei. vt egredientẽ aĩam ipe
ſuſcipiat.pro cuius amore iſta ſuſtineo. que ex
ore huius vetule recognoueris. Cui ille reſcri-
pſit. Semper eſt vt lumen tenebre antecedant
Sic etiam poſt infirmitatem ſalus reuertitur.⁊
vita poſt mortem promittitur. Vno fine cõclu-
duntur et aduerſa huius mundi et proſpera.
Ne vel triſtibus deſperatio. vel letis elatio do-
minetur. vnum mare eſt in quo nauicule corpo-
ris nr̃i veliſicant.et ſub vno corpis gubernato-
re:aĩe nr̃e nautico fungunt̃ officio. Quorũdaꝫ
igitur naues fortiſſimis carinarũ nexibus ſoli-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

date crebros equoris ꝯcitatos fluxus illeſe ꝑte
reũt. quorũdã ꝓ fragilis iũctura lignoꝝ etiã ĩ
trãquillo viciniũ morti ꝯficiũt curſuȝ. Tu aũt o
xp̄i famula crucis trophēũ tota mēte ꝯſtrige. et
teipſam ꝑpara ad op⁹ dei. Igit̃ dyocleciã⁹ aq-
legie ptib⁹ poſitus. ceteros xp̄ianos occidēs. ſã-
ctũ Criſogonũ ſibi p̄ntari iuſſit. Cui cũ diceret.
Accipe ꝑfatē ꝑfecture tue. et ꝯſolatuȝ generis
tui et ſacrifica diis. Rñdit Criſogon⁹. Unum
deũ ĩ celis adoro. et dignitates tuas q̄ſi lutũ ꝯtē
no. Data igit̃ ſup eũ ſn̄ia ad quēdã locũ ducit̃
⁊ ibidē ꝑtin⁹ decollat̃. circa annũ dñi. cclxxxvij.
C⁹ corp⁹ cũ capite ſc̄t̄s zel⁹ p̄ſbiter ſepelivit.

Katheria dicitur

a catha qđ ē vniuerſum. ⁊ ruina q̄ſi
vniũſalis ruĩa. Om̄e ei edificiũ dya-
boli ĩ ea vniuerſalit̃ corruit. Nã ĩ ea ruit edifici-
um ſupbie. ꝑ humilitatē quã habuit. Carnalis
ꝯcupiſcētie. ꝑ virginitatē quã ſeruauit. Cupi-
ditatis mũdãe. quia oĩa mũdana deſpexit. Uel
katheria q̄ſi cathenula. Ipa ei ſibi ꝑ bona opa
quãdã cathenã fecit. ꝑ quã vſq3 ad celũ aſcēdit
que quidē cathena ſiue ſcala q̄tuor gradus h3
qui ſunt innocētia opis. mũdicia corpis. deſpe-
ctio vanitatis. locutio veritatis. Quos ꝓpha ꝑ
ordinē ponit: dicēs. Quis aſcēdit ĩ mōtem dñi
zc. Et rñdet. Innocēs maib⁹ et mũdo corde. q
nō accepit ĩ vano aĩam ſuã: neq3 iurauit ĩ dolo ꝓ-
ximo ſuo. Qualit̃ aũt iſti q̄tuor grad⁹ ĩ b̄ta ka-
therina fuerũt. p3 ex legēda ſua.

Katherina coſti

regis filia oĩb⁹ liberaliũ artiũ ſtu-
diis erudita fuit. cũ aũt maxenti⁹
impator oēs tã diuites q3 paupe-
res ad alexandriã ꝯuocaſſet vt ydolis imolarēt
et xp̄ianos ĩmolare nolētes puniret. katherina
aũt cũ eēt annoꝝ decē ⁊ octo ĩ palacio diuitiis
⁊ pueris pleno ſola remãſiſſet: audiēs aĩaliũ di-
uerſoꝝ mugit⁹ ⁊ cãtãtiũ plauſus. miſſo illuc nũ-
cio inq̄ri iuſſit celeriter qđ hoc eēt: Qđ cũ di-
diciſſet aſſumptiſq3 aliq̄b⁹ de palacio ſigno cru-
cis ſe muniēs illuc acceſſit. Ibiq3 m̄ltos xp̄ianos
metu mortis ad ſacrificia duci ꝯſpexit. q̄ vehe-
mēti dolore cordis ſauciata ad impatorē auda-
cter igeſſit: ⁊ ſic ait. Salutatōnē tibi ꝑferre ⁊ or-
dis dignitas ⁊ rōnis via monebat ſi creatorē ce-
loꝝ agſcēs. ⁊ a diis aĩm reuocares. Stanſq3 an
ianuã tēpli: ꝑ varias ꝯcluſiōes ſilogiſmoꝝ alle-
gorice ⁊ mathanomice diſte ⁊ miſtice m̄lta cũ
ceſare diſputauit. Deĩn rediēs ad cōe colloquȝ
dixit. Hec tibi tãq3 ſapiēti ꝑferre curaui. Nũc
aũt q̄re incaſſuȝ ꝯgregaſti hãc m̄ltitudinē ad co-
lēdã ſtulticiã ydoloꝝ: Miraris h̄ tēplũ mãu ar-
tificũ opatũ. miraris ornamenta ꝑciosa q̄ velut
puluis an̄ faciē vēti erũt. Mirare poti⁹ celũ ⁊ t̃-
rã mare ⁊ oĩa q̄ ĩ eis ſt̃. mirare ornam̄ta celoꝝ ſo-
lē vic3 ⁊ lunã ⁊ ſtellas. Mirare famulatũ eoꝝ q̄-
lit̃ a mūdi initio vſq3 ad finē nocte ⁊ die currunt
ad occidētē: ⁊ redeũt ad oriētē nec fatigãt̃. et cũ
h̄ aĩaduertis iterroga ⁊ diſce q̄s ſit eoꝝ potē-
tior. Cũ aũt ipm ipo donãte itellexeris. nec ſilem
illi iuenire valueris. ipm adora. ipm glifica. Ipe
eñ ē de⁹ deoꝝ dñs dñantiũ. Cũ d̄ filii icarnatiōe
ſapiēter ꝑlima diſputaſſ3. ſtupefctus ceſar nō
valuit ad h̄ rñdē. Tãdē ad ſe reuerſ⁹: dixit ad
eã. Sine nos o m̄r ſine nos finire ſacrificiũ. ⁊ p⁹
h̄ tibi rñſa r̄ddem⁹: Precepit igr̃ eã ad palaciũ
duci. ⁊ cũ diligētia cuſtodiri. admirãs nimiũ ei⁹
prudētiã ⁊ corꝑis pulcritudinē. Erat eñ ſpecio-
ſa valde ⁊ ĩcredibili pulcritudĩe oĩm ocul̃ admi-
rabil̃ videbat̃. Ueniēs igr̃ ceſar ad palaciũ: di-
xit katherine. Audiui⁹ tuã eloq̄ntiã ⁊ mirati ſu-
m⁹ tuã prudētiã. ſ; ĩ deoꝝ ſacficiis occupati: oĩa
plene itelligē nequim⁹. Nũc aũt ab initō ꝓgenie3
tuã req̄rim⁹. Et ſc̄ta katherina ad h̄ rñ. Scp̄tũ
ē. Nec te collaudas nec te culpaueris ipe h̄ fa-
ciũt ſtulti q̄s vexat glia ianis. Cōfiteor tñ mea3
ꝓgeniē nō tumore iactãtie: ſ; hũilitatis amore.
Ego eñ ſum katherina coſti regis vnica filia. q̄
q̄uis ĩ purpura nata. ⁊ liberalib⁹ diſciplinis nō
mediocrit̃ iſtructa. hec tñ oĩa ꝯtēpſi. ⁊ ad dñm
ihm xp̄m ꝯfugi. Dii aũt q̄s colis. nec te nec alios
iuuare pñt. O igr̃ ifelices taliũ ydoloꝝ cultoēs
q̄b⁹ aduocatis ĩ neccitate nō aſſunt. ĩ tribulatōe
ñ ſuccurrũt. ĩ picul̃ ñ defendũt. Cui rex. Si ita ē
vt dicis. tot⁹ mũdus errat. ⁊ tu ſola veꝝ dicis:
Cũ tñ om̄e verbũ ĩ ore duoꝝ vel triũ teſtiũ ꝯfir-
met̃. Si angelus eēs. ſi celica ꝟtus. adhuc tibi
nemo credere deberet. quãtomin⁹ cum femina
fragilis eē ꝓbaris: Cui illa. Ne obſecro ceſar a
furore tuo te vinci ꝑmittas. ĩ ſapiētis aĩo non
ſtet turbatio dira. Sic namq3 poeta ait. Tu ſi
animo rexeris: rex eris. ſi corꝑe: ſuus. Tunc rex
ait. Ut video peſtifera calliditate nos illaque-
are diſponis. dũ ꝑ exempla philoſophoꝝ ſer-
monē ꝓtrahere niteris. Uidēs aũt ceſar q̄ ei⁹
ſapientie obuiare nō poſſet. mãdauit occulte ꝑ
litteras. vt omnes grãmatici ⁊ rethores ad pre-
torium Alexandrie feſtinãter venirent. Immē-
ſa munera recepturi. ſi concionatricē virginem
ſuis aſſertōnib⁹ ſuparent. Adducti ſunt igr̃ de
diuerſis ꝓuĩciis quinq̄ginta oratores. q omnes
mortales in omni mundana ſapiētia excellebãt
Quib⁹ interrogãtib⁹ cur de tãremotis ptibus
euocati fuiſſent. ceſar reſpondit. Eſt apud nos
quedam puella ſenſu ⁊ prudētia incompabi-

lis.que oēs ſapiētes ꝯfutat.⁊ deos oēs demōes eē affirmat.quā ſi ſuꝑaūtis: cū honore magno ad ꝓpria redibitis. Ad hec vnꝰ indignatꝰ: ſtomachāti voce rñdit. O magnū imꝑatoris ꝯſiliū.ꝙ ob vniꝰ puelle ꝯflictū ſapiētes mūdi de remotis ꝑtib' aduocauit.cū vnꝰ ex nr̄is clientulis eā poterat leuiſſime ꝯfutare. Et rex ait. Poterā quidē hāc vi ad ſacrificādū impellere: ſ; melius iudicaui vt vr̄is argumētis penitꝰ ꝯfutetur. Cui illi dixerūt. Adducat' corā nobis puella.vt ſua temeritate ꝯuicta nūꝗ̄ ſe ſapientes vidiſſe cognoſcat. Sꝫ cū vͥgo glorioſa certamē qđ ſibi iminebat: didiciſſet.totam ſe dn̄o ꝯmēdauit. Et ecce angelus dn̄i aſtitit et vt ꝯſtāter ſtaret: admonuit.aſſerēs ꝙ nō ſolū ab illis vinci nō poterit: ſ; inſuꝑ illa ipos ꝯūſos ad palmā martirij deſtinabit. Cū ḡ corā oratorib' adducta fuiſſet dixit iꝑatori. Quali iudicio ꝯ̄ vnā puellā quinꝗ̄ginta oratores opponis.ꝗs et ꝓ victoria remunerādos ꝓmittis.⁊ me ſine ſp̄e mercedis pugnare cōpellis. Erit tn̄ merces m̄ dn̄s ih̄s xp̄c qui ē ſpes et corona ꝓ ſe certātiū. Verū cū oratores deū fieri hoīeꝫ aut pati impoſſibile dicerēt.virgo etiā hec a gētilib' ꝑdictū eē oñdit. Nā plato aſtruit deū circūrotūdū et decurtatū. Sybilla quoqꝫ ſic ait. Felix ille deꝰ ligno q̄ pēdet ab alto. Cū igit' vͥgo cū oratorib' ſapiētiſſime diſputaret et eos aptis rōnib' ꝯfutaret: obſtupefacti illi.et quid dicēnt ñ inueniētes: muti penitꝰ ſunt effecti. Tūc imꝑator ꝯtra cos nimio furore repletꝰ: increpare eos cepit cur ab vna puella tā turpiter ſe vinci ꝑmitterēt. Tūc vnꝰ magiſ aliorū ſic ait. Noueris imꝑator ꝙ nullꝰ vnꝗ̄ ante nos ſtare potuit quin ꝯtinuo vinceret'. hec aūt puella ī q̄ ſp̄us dei loq̄t'.ſic nos ī admiratōꝫ cōuertit.vt ꝯ̄ xp̄m aliquid dicē. aut oīno neſciāꝰ. aut penitꝰ formidemꝰ. Vn̄ imꝑator ꝯſtāter fatemur.ꝙ niſi ꝓbabiliorē ſn̄iam de dijs quos vſqꝫmō coluimꝰ: ꝓtuleris. ecce oēs ad xp̄ꝫ ꝯuertimur. Audiēs hec tyrānus nimio furore ſuccenſus.omnes ī medio ciuitatis ꝯcremari iuſſit. At vͥgo beata ipos ꝯfortās: ad martiriū ꝯſtantes effecit: et de fide diligēter inſtruxit. Et cū dolerēt ꝙ ſine baptiſmo decederēt: virgo rñdit. Ne timeatis.quia effuſio veſtri ſanguis vobis baptiſmꝰ reputabit' et corona. Cū ergo ſigno crucis mūiti fuiſſent flāmis iniecti.ita aīas dn̄o reddiderūt: vt nec capilli nec veſtimēta eoꝝ ab igne in aliquo lederent'. Cū aūt a xp̄ianis fuiſſent ſepulti: tyrānus virgini loquit': dicēs. O vͥgo generoſa.iuuētuti tue ꝯſule.et poſt reginā in palatio meo ſecūda vocaberis.⁊ imagie tui ī medio ciūtatis fabricata velut dea: adoraberis. Cui virgo. Deſine talia dicē.q̄ ſcelꝰ ſūt eē cogitare.ego me xp̄o ſpōſaꝫ tradidi.ille glīa mea. ille amator meꝰ. ille dulcedo et dilectio mea. ab eius amore nec blādimēta.nec tormēta poterunt reuocare. Tūc ille furore repletꝰ.iuſſit eā ſpoliatā ſcorpionib' cedi.et ceſam in obſcurū carcerē tradi. ibiqꝫ dieb' duodecim fame cruciari. Rege aūt ꝓ quibuſdā cauſis inſtātib'.ex regionis ꝯfinia ꝓcedēte.regina ſcē katherine nimio amore ſuccenſa.cū p̄ncipe militū nomīe porphirio media nocte ad carcerē virginis ꝓperauit. Quo cū regina introiſſet vidit carcerē ineſtimabili claritate fulgētem.et angelos plagas virginis perungentes. Incipienſqꝫ virgo eterna ei gaudia p̄dicauit.⁊ ad fidē ꝯuertens: martirij coronaꝫ eidem p̄dixit. Sicqꝫ vſqꝫ ad mediā noctē ſermonē ꝓtraxerūt. Que cum oīa porphirius audiſſet ad pedes virginis ꝓcidit et cū ducentis militibus fidem recepit. Quia vͦo ꝑ duodecim dies ſine cibo tyrānus eē eam iuſſerat.xp̄c ꝑ hos dies miſſa de celo candida columba: celeſti eam cibo refouebat. Deinde dominus cum multitudine angelorum et virginum eidē apparuit: dicēs Agnoſce filia creatorē tuū pro cuius nomīe laborioſum ſubijſti ꝯflictuꝫ.conſtans eſto q2 ego tecū ſum.rediens igitur imꝑator eaꝫ ſibi preſentari iuſſit.et videns eā ſplēdidiorem quā tanto ieiunio exiſtimabat afflictā. putauit ꝙ eam aliquis in carcere ſuſtētaſſet.et furore repletus: cuſtodes torqueri p̄cepit. Illa vͦo ait. Ego cibuꝫ ab homine nō accepi: ſ; xp̄c me ꝑ ſuum angelū enutriuit. Cui imꝑator. Recōde oro quod moneo in corde tuo: et noli dubijs reſpondere ſermonibus. Non te quaſi famulam poſſidere cupimus: ſed regina potens et electa decore in regno meo triūphabis. Cui virgo. Attēde et tu: obſecro.et iudicij examine veridica ſanctiōe decerne. Quem magis eligere debeo: Aut potentem eternū glorioſum et decorum.vel infirmuꝫ mortalem ignobilem et deformem. Tunc imperator indignatus: ait. E duobus vnum tibi elige.aut ſacrifica vt viuas.aut exquiſita tormenta ſubi vt ꝑeas. Et illa. Quecūqꝫ tormenta potes cogitare.ne differas.quia carnem et ſanguinem meum xp̄o offerre deſidero ſicꝰ ipe ꝓ me ſeipm̄ obtulit. Ipe eni deus meus.amator meus paſtor et ſponſus vnicus meus. Tūc quidā p̄fectus furenti regi ſuaſit.vt infra triduum quatuor rotas ſerris ferreis et clauis acutiſſimis circūſeptas prepararet vt eam tā horribile tormētum diſſecaret.et ceteros chriſtianos tamdire mortis exempluꝫ terreret. Ordinatumqꝫ eſt vt due rote vno ordine voluerentur.due autē cōtrario impetu agerentur vt ille deorſum lacerādo contraherent.ille repugnantes ſurſum de-

norãdo impingerẽt. Tũc virgo bt̃a dñm exora
uit. vt ad laudẽ ſui noĩs. ⁊ ꝯuerſionẽ ꝑpl'i circũ
ſtãtis ipſam machinã diſſiparet. Et ecce angel⁹
dñi molã illã cũ tãto impetu diuellendo ꝯcuſſit
ꝙ q̃tuoꝛ milia gẽtiliũ intˀemit. Regina aũt q̃ de
ſup h̃ aſpiciebat. ⁊ vſq; tũc ſe celauerat: ſtatim
deſcẽdẽs impatorẽ ꝺ tãta ſeuicia durı⁹ increpa
uit. Rex aũt furoꝛe replet⁹ cũ regina ſacrificare
ꝯtẽneret. iuſſit eã extractis pri⁹ mamillis: decol
lari. Que cũ ad martiriũ duceret̃ katherinã ro
gauit vt ꝓ ſe dñm ꝓcaret̃. Que rñdit. Ne time
as a deo dilecta regina. q2 tibi hodie ꝓ trãſito
rio regno cõmutabit̃ eternũ. ⁊ ꝓ mortali ſpon
ſo tibi imoꝛtalẽ acquires. Tũc illa ꝯſtans effe
cta: toꝛtoꝛes hoꝛtabat̃. ne q̃d iuſſi fuerãt facere
moꝛarent̃. Miniſtri igit̃ extra ciuitatẽ eã ducẽ
tes: ferreis haſtilib; mamillas ei⁹ euellũt: et poſt
caput ꝑcidũt. Cui⁹ corp⁹ poꝛphiri⁹ rapiẽs ſepe
liuit. Sequẽti die cũ ꝺ coꝛpe regine queſtiꝯ fie
ret. ⁊ multos ex hoc ad ſuppliciũ tyrann⁹ ꝑtra
hi iuberet. poꝛphirius ꝓrumpẽs ĩ mediũ: excla
mauit. Ego ſum q̃ xp̃i famulã ſepeliui. ⁊ xp̃i fi
dẽ recepi. Tũc maxentius amẽs effectus: rugi
tũ terribilẽ emittẽs: exclamauit. O me miſerũ et
miſerãdum. ecce Poꝛphirius qui erat vnicus
anime mee cuſtos. et totius laboꝛis ſolatiũ dece
ptus ẽ. Quod cũ ſuis militibus referret: illi ꝓti
nus rñderunt. Et nos xp̃iani ſumus et moꝛi ꝓ
xp̃o parati ſum⁹. Tũc ceſar furoꝛe repletus. ꝑ
cepit omnes cũ poꝛphirio decollari: et coꝛpa eo
rũ canib; dimitti. Deide katherinã aduocans:
ait. Quis arte magica reginã moꝛi feceris. ſi tñ
reſipueris ꝑma ĩ palacio meo eris. Hodie igit̃
aut diis ſacrificia offeres aut caput amittes. cui
illa. Fac quecũq; aĩo cõcepiſti. paratã ei me vi
debis ꝓ xp̃o ad omnia ſuſtinẽda. Data igit̃ ſu
per eã ſententia: decollari iubet̃. Que cũ ad lo
cũ moꝛtis deducta fuiſſet erectis in celũ oculis
oꝛauit dicẽs. O ſpes et ſalus credẽtiũ. O decus
et gloꝛia virginũ. Jh̃u rex bone obſecro te vt q̃
cũq; paſſionis mee memoꝛiã egerit. ſeu in exitu
aĩe vel in quacũq; neceſſitate te ꝑ me inuocaue
rit: tue ꝓpiciatõis ꝯſequat̃ effectum. Factaq; ẽ
vox ad eã: di. Ueni dilecta mea ſpõſa mea. ec
ce tibi celi ianua ẽ apta. Nã ⁊ his qui paſſionẽ
tuã celebrauerint: optata ꝑſidia ꝓmitto de cel.
Deinde cũ decollata fuiſſet: ꝺ eius coꝛpoꝛe pro
ſanguine lac emanauit. Angeli aũt coꝛpus eius
accipiẽtes ab illo loco ad montẽ ſynai itinẽ pl⁹
q̃ dierũ viginti duxerũt. et ibidẽ honoꝛifice ſe
pelierũt. Ex cui⁹ oſſib; indeſinẽter oleũ emanat
q̃d cunctoꝝ debiliũ mẽbꝛa ſanat. Paſſa ẽ autẽ
ſub maxentio ſiue maximino tyranno qui cepit
circa annũ dñi. cccx. Qualiter aũt maxentius
ꝓ hoc ſcelere et aliis que cõmiſit punit⁹ fuerit: ĩ
hyſtoꝛia de inuentõe crucis habet̃. Dicit̃ ꝙ
quidã monachus rothomagẽſis ad montẽ ſy
nai ꝑrexit. ibiq; ꝑ ſeptẽ annos in ſeruitio beate
katherine deuot⁹ ꝑmãſit. Quã cũ inſtãtiis exo
raret vt aliq̃d de coꝛpe ſuo habere meret̃: ſubito
irrupit ꝺ manu illi⁹ vn⁹ articlus digitoꝝ. qui
donũ dei letus recepit et ad ſuũ mõaſteriũ de
poꝛtauit. Fert̃ q̃ꝫ ꝙ dũ quidã beate katheri
ne deuot⁹ exiſteret. ⁊ eã crebro in ſui adiutoꝛiũ
inuocaret ꝑ ꝓceſſum tꝑis mẽtis incuria reſolu
tus. et deuotõem mẽtis ꝑdidit. et ab ipſius inuo
catõe ceſſauit. Qui ĩ oꝛõe poſitus vidit multi
tudinẽ virginũ añ ſe tranſeuntiũ. Inter q̃s vna
erat que ceteris ſplẽdidioꝛ videbatur. que cum
ſibi appꝛopinq̃aſſet: faciem ſuã operuit. ⁊ ſic añ
ipſm facie velata trãſiuit. Cui⁹ ſplẽdoꝛẽ cum ille
nimiũ miraret̃. ⁊ q̃ eẽt interrogauit. vna ex eis ei
rñdit. hec ẽ katherina quã olim ꝯgnoſcẽ ſolitus
eras. nũc aũt q2 eã cognoſcere nõ videris coꝛã
te ſic velata facie tãq; a te incognita: ꝑtrãſiuit.

Notãdũ ꝙ beata katherina mirabilis appa
ret in quinq;. Primo ĩ ſapiẽtia. Secũdo ĩ elo
quẽtia. Tercio in ꝯſtãtia. Quarto ĩ mũdicia ca
ſtitatis. Quinto in priuilegio dignitatis. Pri
mo admirabilis apparet ĩ ſapiẽtia. In ipſa ei fu
it oĩs ſpẽs philoſophie. Ph̃ia ei ſiue ſapia di
uidit̃ in theoꝛicã. practicã. et logicam.

Theoꝛica diuidit̃ ſc̃m quoſdã ĩ tres. ſ. ĩ intel
lectualẽ. naturalẽ ⁊ mathematicã. Habuit igit̃
bt̃a katherina ſapiam intellectualẽ ĩ cognitõne
diuinoꝝ qua maxĩe vſa ẽ ĩ diſputatõe ꝯ̃ retho
res. q̃b; vnũ ſolũ deũ verũ eẽ ꝓbauit. ⁊ deos oẽs
falſos eẽ ꝯuicit. Secũdo naturalẽ ĩ cognitõne
oĩm inferioꝝ. qua maxime vſa ẽ in diſputatõne
ꝯ̃ impatoꝛẽ. ſic pꝫ ibidẽ. Tercio mathematicã
ĩ ꝯtẽptu terrenoꝝ. H̃ ei ſcĩa ſc̃m boetiũ ſpeculat̃
foꝛmas ſine materia ĩ abſtractõe. Hanc beata
katherina habuit qñ aĩm ſuũ ab oĩ materiali
amoꝛe abſtraxit. Hãc ei habere oñdit. cũ impa
toꝛi interrogãti rñdit. Ego eni ſum katherina
coſti regis filia q̃ ꝯ̃uis in purpura nata ⁊c. hac
maxime vſa eſt cũ regina quam ad ꝯtemptum
mundi et deſpectũ ſui et deſideriũ regni ani
mauit. Practica aũt diuiditur in tres. ſcꝫ in
ethicam. yconomicam. et publicam ſiue politi
cam. Prima docet moꝛes infoꝛmare. et ſe virtu
tibus exoneare. et ꝑtinet ad omnes. Secunda
docet familiam bene cõponere. et ꝑtinet ad pa
trẽfamilias. Tercia docet vrbes ⁊ populos ⁊ rẽ
publicam bene regere. et ꝑtinet ad rectoꝛes vr
bium. Hãc etiã triplicẽ ſciam habuit beata ka
therina. Primam ei habuit cũ ſe omni moꝛum
boneſtate compoſuit. Secundam cũ familiã

ſuã q̃ ſibi magna relicta fuit: laudabil'r rexit. Ter
ciã cũ ĩpatore ſapient' inſtruxit. Logica diui-
dit' ĩ tres ptes. ſ. ĩ demõſtratiuã, ꝓbabilẽ ⁊ ſophi-
ſticã. Prima ptinet ad phos. Scda ad retho-
res ⁊ dyaleticos. Tercia ad ſophiſtas. Hãc etiã
triplicẽ ſciã hũiſſe videt'. cũ de ea ſcribit' p vari-
as ꝯcluſiões ſyllogiſmoꝝ allegorice ⁊ methano-
mice diſerte ⁊ miſtice mlta cũ ceſare diſputauit
Scdo fuit mirabil' ĩ eloq̃ntia. hũit eñ eloq̃nti
ã facũdiſſimã ĩ p̃dicãdo. ſic p3 ĩ ſuis p̃dicatõibꝯ
diſſertiſſimã ĩ rõe3 reddẽdo. ſic p3 cũ dicebat ĩpa
tori. Miraris h' tẽplũ manu artificũ fabricatũ. Su
auiſſimã ĩ attrahẽdo. ſic p3 ĩ porphirio ⁊ ĩ regia
q̃s eloq̃j ſui ſuauitate ad fidẽ attraxit. Efficaciſ-
ſimã ĩ ꝯuincẽdo. ſic p3 ĩ rethoribꝯ q̃s tã potenter
ꝯuicit. Tercio ĩ ꝯſtãtia. fuit eñ ꝯſtãtiſſima ĩ mi-
nis illatis. q: ĩpas ꝯtẽpſit. Vñ ĩpatori ſibi minã
ti rñdit. Queciiq3 tormẽta potes cogitare ne dif
feras. q: carnẽ ⁊ ſãguinẽ meũ xpo offerre deſide-
ro. Itẽ fac q̃cũq3 aio ꝯcepiſti. paratã ei me videbis
ad oĩa, p xpo ſuſtinẽda. Scdo in donis oblatis.
q: ea reſpuit. Vñ cũ impator ſibi ꝓmittẽt q ẽã ĩ
pallacio ſcdã hẽt: rñdit deſine talia dicẽ. q: ſce-
lus ẽ etiã cogitare ⁊c. Tercio ĩ ſupplicijs irrogat'.
q: ea ſupauit ſicut patet cũ fuit poſita ĩ carcere ⁊
ſup rotam. Quarto in mundicia caſtitatis. ſer
uauit eñ caſtitatẽ inter ea inter que caſtitas peicli
tari ſolet. Quinq3 ſunt in quibꝯ caſtitas piclitat'
. ſ. affluẽtia reſoluẽs opportũitas inducẽs. iuuen-
tꝰ laſciuiẽs. libertas effrenãs. pulcritudo alliciẽs.
Int' h' bt̃a katherina caſtitatẽ ſeruauit. Habu-
it eñ maximam affluentiã reꝝ. vtpote q̃ tãditiſſi-
mis parentibꝯ ſucceſſiſſet. Habuit opportũitatẽ.
vtpote q̃ ſui dña tota die inter ſuos famulos ꝯ-
ſabat'. Habuit iterum etatẽ iuuenilẽ. Itẽ ſui lib
tatẽ. q: ſola ⁊ libera in pollacio remanſit. De his
q̃tuor di' s. katherina cũ eſſet annoꝝ. xviij. ĩ pala-
cio diuitijs ⁊ pueris pleno ſola remanſit. Habu
it etiã pulchritudinẽ. Vñ di' q: erat ſpecioſa val
de ⁊ incredibili pulcritudine oĩm oculis admira-
bilis videbat'. Quinto ĩ p̃uilegio dignitat'. q̃-
dam eñ p̃uilegia ſpecialia fuerũt ĩ aliq̃bꝯ ſanctis.
dũ decederent vt xpi viſitatõ qd fuit ĩ ioħe euan
geliſta. olei emanatio qd fuit in bt̃o nicolao. lac-
tis effuſio qd fuit in bt̃o paulo. ſepulchri ab ãge-
lis p̃paratõ qd fuit ĩ bt̃o clemente. petitionũ ex-
auditõ qd fuit in bt̃a margaretha qñ orauit pro
agentibꝯ ſui memoriã. Hec aũt oĩa fuerũt in bt̃a
katherina. ſic patet in legẽda. Dubitatõ3 aũt
hñt aliq̃ apud aliq̃s vtrũ a maxentio vl' a maxi-
mino martirizata ſit. Tunc eñ tres impium tene
bant. ſ. cõſtantinꝰ q̃ ex traditõe p̃na impium ſum
pſit. Maxentiꝰ maximiani filius a p̃torianis mili
tibus rome auguſtus appellatꝰ. ⁊ maximinꝰ ĩ ori-
entis ptibꝯ ceſar effectꝰ. Scdm at' chrõicas ma-
xẽtiꝰ rome. maximinꝰ xo ĩ oriẽte ꝯ xpianos tyrã-
nidẽ exercebat. Videt' g' vt aliq̃bꝯ placet vt vicio
ſcptoris ſit factũ. vt, p maximio maxẽtiꝰ põeret'.
Qual'r at' ſct̃a katheria p̃ ĩ theotõia venerari
cepit ĩ aliq̃bꝯ libris pꝰ finẽ lõbardice hyſtorie vna
cũ miraclo aii. s. elizabeth legẽdã poi ſolet. inuei'

Saturninꝰ

Saturninꝰ ab apo
ſtoloꝝ diſciplis ep̃s ordinatꝰ ĩ vrbem
tholoſanã directꝰ. Cũ at' ipo igrediẽ-
te demões a rñ ſis ceſſarẽt: vnꝰ gẽtiliũ dixit. q niſi
ſaturninũ occiderẽt a dijs ſuis peitꝰ nil obtierẽt.
Apphẽdẽtes igit' ſaturninũ nolẽtẽ ſacrificaẽ ad
pedes thauri ligauerũt. eũq3 cũ ſtimul' agitãtes. a
ſũma arce p gradꝰ capitolij p̃cipitauerũt. Sicq3
capite ꝯfracto ⁊ cerebro excuſſo: martiriũ felicit'
ꝯſũmauit. Cuiꝰ corpꝰ due femĩe rapiẽtes ĩ, ꝓfun-
do loco ꝓpt' metũ gẽtiliũ. ꝯdiderũt. qd poſtea ſuc-
ceſſores eiꝰ ad locũ reuerẽtiorẽ trãſtulerũt.

Fuit aliꝰ ſaturninꝰ quẽ
rome p̃fectꝰ diu ĩ carcere maceratũ. ĩ eculeu leua-
ri. ⁊ neruis fuſtibꝯ ⁊ ſcorpionibus cedi fecit. Deni
q3 lateribꝯ aduſtis depoſitum d' eculeo: decollari
pcepit. circa annũ dñi. cclxxxvij. ſub maximiano.

Fuit ⁊ alius ſaturninꝰ apud aphri
cã frat' ſãcti ſatiri. q̃ cũ
p̃dicto fratre ſuo reuocato ⁊ felicitate ſorore di-
cti reuocati. necnõ ⁊ cũ ꝑpetua genere nobili mar
tiriũ paſſus ẽ. quoꝝ paſſio alio tp̃e potiſſimũ reco
lit'. Cũ g' ꝓconſul eis dixiſſet vt ydol' immolarent
⁊ illi nullatenus aſſentirent. in carcerem miſſi ſunt
Quod audiẽs p: ꝑpetue ad carcerẽ flẽs cucur-
rit: dicẽs. filia qd feciſti. Dehoneſtaſti genꝰ tuu3.
Nũq3 aliq̃s de genere tuo ĩ carcerẽ miſſꝰ fuit. Cũ
at' audiſſet q xpiana eẽt ĩ eã cũ impetu digito ir-
ruit ad oculos. ⁊ ei oclos eruẽ voluit. ⁊ exclamãs
egreſſus eſt. Vidit aũt bt̃a ꝑpetua hmõi viſionẽ
quã in craſtino ſocijs enarrauit: dicẽs. Vidi ſca-
lã aureã mirabili altitudĩe vſq3 ad celũ erecta3 q̃
adeo anguſta erat. vt nõ niſi vnus ⁊ ꝑuus aſcẽde
re poterat. In dextra xo ⁊ leua erant fixi cultri ⁊
gladij ferrei. limati ⁊ acuti. ita vt aſcẽdẽs circa vl'
infra ſe nullatenꝰ ſuſpicere poterat. ſ3 ſp ad celu3
cũ erectum ſtare optebat. Sub ea draco teterri-
mꝰ ⁊ ingens forme iacebat. ⁊ p̃ timore q̃libet aſcẽ
dere formidabat. Vidi etiã ſatirum p eã aſcendẽ-
te3 vſq3 ſurſum ⁊ reſpiciẽtẽ ad nos ⁊ dicẽtẽ. Ne
timeatis hũc draconẽ: ſed ſecuri aſcẽdite vt me-
cũ eſſe poſſitis. Hec audiẽtes oẽs gr̃as egerũt. q:
ſe vocatos ad martiriũ cognouerũt. Pñtati igi-
tur iudici cũ ſacrificare nollent. fecit ſaturninum
cũ alijs viris a mulieribꝯ ſepari. et dixit felicitati.

Habes viꝝ? Et illa. Habeo: ſed ɔtēno. Cui ille
Miſerere tui puella vt viuas: maxīe cū infantē in
vtero hēas. Ad quē ait. Fac de me q̇cq̇d vis. q̇a
ad tuā volūtatē nūq̄ȝ me ħbē valeb. Parētes aūt
bt̄e ꝑpetue cū viro accurrētes: īfantē puulū bt̄e
ꝑpetue q̇ adhuc lactabat̄: adduxerūt. ⁊ vidēs eaȝ
pr̄ ſtātē añ ꝓfectū cadēs ī faciem: dixit. Filia mea
dulciſſima miſerē mei ⁊ hꝰ meſtiſſime mr̄is tue. et
hꝰ miſerrimi viri tui q̇ pꝰ te viuē ñ valebat. Per-
petua ꝟo imobil̄ ſtabat. Tū pr̄ filiū ad collū eꝰ ia
ctauit. ⁊ ipē ⁊ mr̄ ⁊ maritꝰ eiꝰ manꝰ tenētes ⁊ flen-
tes oſculabant̄ eā dicētes. Miſerē nr̄i filia ⁊ viue
nobiſcū. At illa ꝓiciēs puulū ⁊ illos repellēs: ait.
Diſcedite a me inimici dī q̇a ñ noui vos. Vidēs
ꝟo ꝓfectus coꝝ ɔſtātiā. diutiſſime ꝟberatos: in
carcē poſuit. Scti ꝟo dū plīmū meſti eēnt. d fe-
licitate q̄ octo iā mēſibꝫ ꝑgnās erat: ꝓ ea orauerūt
⁊ dolores ptꝰ ſubito ī eā irruerūt. pepitq̄ȝ filiū viuū
Quidā ꝟo de cuſtodibꝫ dixit ad eā. Quid faci-
es cū añ ꝓfectū veneris ſi nūc tāgrauit̄ cruciaris?
Rñdit felicitas. Hic ego ꝓ me patior. ibi ꝓ me d
ns patiet̄. Extracti igit̄ d carcē ligatis pꝰ terguȝ
manibꝫ. ⁊ nudatis natibꝫ ꝑ plateas ducūt̄. Et di-
miſſis beſtijs ſatirꝰ ⁊ ꝑpetua a leonibꝫ deuorant̄.
Reuocatꝰ ⁊ felicitas a leoꝑdis comedunt̄. Bt̄s
ꝟo ſat̄ninꝰ gladio capite trūcat̄. Circa ānū dñi.
cclvj. ſub valeriano ⁊ galieno imꝑatoribꝫ.

Iacobꝰ martir co

gnomēto interciſus. nobil̄ genē. ſꝫ fide
nobilior. ex regione pſaꝝ ⁊ ciuitate ela
pe oriundꝰ fuit. Hic ex xp̄ianiſſimis pētibꝫ ortꝰ ē
⁊ vxorē xp̄ianiſſimā hūit. Eratq̄ȝ notiſſimus regi
ꝑſaꝝ. ⁊ inter optimates ṗmꝰ. Accidit aūt vt a ṗn-
cipe nimio amoē ſeducerēt̄. ⁊ ad colēdū ydola fle
cterēt̄. Hec aūt mr̄ ⁊ vxor audiētes ꝓtinꝰ ſibi ſcṗ-
ſerūt: dicētes. Obediēdo mortali deſeruiſti ⁊ euȝ
q̇ vita ē placēdo fut̄e cito dulcedini deſuiſti ſem
piternū odorē. Veritatē ī mēdaciū cōmutaſti. et
mortali obtēꝑans: viuoꝝ ac mortuoꝝ iudicē re-
liq̇ſti. Noueris igit̄ nos āmodo. a te fut̄as eēnne-
as: nec tecū decet̄o aliq̇tenꝰ morat̄as. Cū aūt has
lr̄as Jacobꝫ legiſſet. amaē flēs: ait. Si mr̄ mea q̄
me genuit. ⁊ vxor mea a me eēnee facte ſūt: quan-
tomagis a me eēneꝰ factꝰ ē deꝰ meꝰ. Cū ḡ ꝑ errore
ſuo ſe plīmū afflixiſſet: nūciꝰ venit ad ṗncipē q̇ di
ceret̄ Jacobū xp̄ianū eē. quē princeps aduocans
ait. Dic mihi ſi nazarenus es? Cui iacobꝫ. Etiaȝ
nazarenꝰ ſum. Et ille. Ergo magꝰ es. Cui iacobꝫ
Abſit a me magū eſſe. Cū ḡ ei mlt̄a ſupplicia mi-
naret̄: dixit iacobꝫ. Nō me ɔturbent mine tue. q̄r
tanq̄ȝ vētꝰ flās ſuꝑ petrā: furor tuꝰ aures meas ci-
to ꝑtrāſit. Cui pricceps. Noli iprudent̄ agē. ne ḡ-
ui morte ꝑeas. Cui Jacobꝫ. Hoc nō mors ſꝫ ſom

nus potiꝰ ē dicēdꝰ: cū pꝰ modicū reſurrectō tribu
at̄. Cui pꝛiceps. Nō te ſeducāt nazareni dicētes
mortē eē ſōnū. q̄r magni iꝑatores timēt eaȝ. Cui
iacobꝫ. Nos mortē nō timemꝰ. q̄r d morte ad vi-
tā trāſire ſꝑamꝰ. Tūc ṗnceps d ɔſilio aīcoꝝ hāc
ſuꝑ iacobū tulit ſñiaȝ. vt ad t̄rorē alioꝝ mēbratiꝫ
iacobꝫ puiat̄. Cū aūt q̇dā ex ɔpaſſiōe ſuꝑ eū flerēt
ille ait. Nolite ſuꝑ me flere ſꝫ ſuꝑ voſipos plāgi-
te. q̄r ego ad vitā ꝑgo. ⁊ vob̄ ſupplicia et̄na debē
tur. Tūc carnifices pollicē māꝰ eiꝰ dextre abſcide
rūt. ⁊ exclamās iacobꝫ: ait. Liberator nazarene ſu-
ſcipe ramū arboris miſcdie tue. Nā a cultoē vitee
ſacr̄m abſcidit̄ vitis. vt potiꝰ germiet ⁊ vberiꝰ co-
ronet̄. Cui carnifex. Si aſſētire vis adhuc tibi ꝑ-
co ⁊ medicamētū adhibeo? Cui iacobꝫ. Nōne ꝓ-
ſpexiſti ſtipitē vit̄. q̄r cū āputāt̄ ſacramēta: ille no
dꝰ q̇ r̄māet ī ſuo tp̄e cū t̄ra caleſcē icipit. ⁊ ꝑ ſigla
abſciſiōis loca ꝓduc̄ gemmā. Si ḡ vit̄ putat̄ vi-
ciſſitudīe tp̄is vt germiet. q̄ntomag̃ fidelis hō q̇
ī ꝟa vite xp̄o ɔpactꝰ ē. Tūc accedēs carnifex ſe-
cūdū abſcidit digitū. Btꝰ iacobꝫ dixit ſuſcipe du
os ramos q̄s plātauit dext̄a tua dñe. Abſcidit t̄-
ciū ⁊ dixit iacobꝫ. De triplici tētatōe libatꝰ bñdi-
cā pr̄i ⁊ filio ⁊ ſpūiſcto. Et cū tribꝫ ere pueris d cami
no pueris ɔfitebor tibi dñe ⁊ ī choro martyꝝ pſal
lā nōi tuo xp̄e. Abſciſus ē ⁊ q̄rtus. ⁊ iacobꝫ dixit.
Protector filioꝝ iſrl̄. q̇ ī q̄rta bñdictōe ꝓnūciatꝰ
es: ſuſcipe a ſuo tuo ɔfeſſiōē q̄rti digiti tāq̄ȝ ī iu-
da bñdicti. Abſciſo q̄nto: dixit. Cōpletū ē gaudi
um meū. Tūc carnifices dixerūt ei: Parce nūc aīe
tue ne ꝑeas. ne ɔtriſteris ſi vnā manuȝ amiſeris.
q̄m mlt̄i ſūt vnā manū tm̄ hn̄tes. ⁊ mlt̄is diuitijs
⁊ honoribꝫ abūdātes. Bt̄s iacobꝫ dixit. Qñ pa-
ſtores icipiūt pecora tōdē. nūq̄ȝ dextꝝ tm̄ vellꝰ au
ferūt ⁊ ſiniſtꝝ dimittūt. Si ḡ pecꝰ qd aīal brutū ē
totū vult vellꝰ amittē. q̄ntomag̃ ego hō rōnal̄ ñ
dedignabor ꝓ deo occidi. Accedētes igit̄ ipꝗ ad
ſiniſtrā manū: digitū minimū icidert̄. Et iacobus
dixit. Tu dñe cū magnꝰ eēs: minꝰ ⁊ puꝰ ꝓ nob̄ fi
eri voluiſti. idcirco r̄ddo tibi corpꝰ ⁊ aīaȝ quā cre
aſti. ⁊ ꝓprio ſāguīe tuo redemiſti. Abſcidit̄ ſepti-
mꝰ digitꝰ: ⁊ ait. Septies ī die laudē dixi tibi dñe
Abſcidit̄ octauꝰ ⁊ dixit. Octauo die circūciſus ē
ih̄s. ⁊ hebreꝰ circūcidit̄ octauo die vt trāſeat ad
legales ceremoīas. ⁊ mēs ſerui tui dñe trāſeat ab
his incircūciſis ⁊ coinq̇natū hn̄tibꝫ ꝑpuciū. vt ve
niā ⁊ ɔſpiciā faciē tuā dñe. Incidit̄ nonꝰ digitꝰ ⁊
ait: hora nona r̄didit xp̄c in cruce ſpm̄. vñ et ego
dñe in dolore noni digiti tibi ɔfiteor et gr̄as ago.
Incidit̄ decimus: ⁊ ait. Decimus numerus eſt in
preceptis. Jota prima littera nominis Hieſu
chriſti. Tunc quidam de aſtantibꝫ: dixerunt O
dilectiſſime quondā noſter profitere deum ꝟm̄ co
rā ɔſule vt viuere valeas. Licꝫ ei abſciſſe ſūt ma-

nus tue. ſũt tñ ꝑitiſſimi medici q̇ tuis doloꝛibꝫ va-
leãt ſubueĩre. Quibꝫ iacobꝫ dixit. Abſit a me ne-
phãda ſĩlatõ. nemo enĩ mittẽs manũ ſuã ad ara-
trũ. ⁊ aſpiciẽs retro: aptꝰ ē regno dei. Tũc idigna-
ti carnifices acceſſert ⁊ pollicẽ pedis dextri abſci-
derunt. Et iacobꝫ dixit. Pes xp̄i pfoꝛatꝰ ē ⁊ ſan-
guis exiuit. Abſcidit̃ ſcd̃s pedis digitꝰ: ⁊ ait. Ma-
gna mihi dies h̃ ē p̃ oĩbꝫ diebꝫ. hodie q̇ppe ad de-
um foꝛtẽ ꝯuſus ibo. Abſcidert ⁊ terciũ ⁊ aĩ ipſi ñ
ꝓiecert. Et ſubꝛidẽs iacobꝫ: dixit. Vade tercie
digite ad ſocios tuos ⁊ queadmodũ g̃nũ t̃tici mlt-
tũ fructũ affert. ita ⁊ tu i nouiſſimo cũ ſociis tuis r̃-
q̇eſces. Abſcidit̃ q̃rtꝰ ⁊ ait. q̃re triſtis es aĩa mea:
⁊ q̃re ꝯturbas me: ſpo i deo qm̃ adhuc ꝯfitebor il-
li: ſalutaẽ vultꝰ mei ⁊ deꝰ meꝰ. Abſcidit̃ q̇ntꝰ ⁊ ait
Nũc icipiã dicẽ ad dñm. q̃ꝫ dignũ me fec̃ ſociũ ſ̃-
uis ſuis. Tũc accedẽtes ad pedẽ ſiniſtrũ digituꝫ
ꝑuũ abſcidert. ⁊ dixit iacobꝫ. Digite pue ꝯfoꝛta-
re. qꝛ magnꝰ ⁊ ꝑuꝰ vnã hñt reſurꝛectõeꝫ. Capillꝰ
capitꝭ ñ ꝑibit quãto minꝰ a ſociis tuis mĩme ſepa-
beris. Abſcidit̃ ſcd̃s. ⁊ iacobꝫ ait. Deſtruite vete-
rẽ domũ. qꝛ ſplẽdidioꝛ pat̃. Abſcidit̃ terciꝰ. ait ia-
cobꝫ. Cõſionibꝫ firmat̃ incꝰ. Abſcidit̃ ⁊ q̃rtꝰ ⁊ ait
Cõfoꝛta me deꝰ veritatis qm̃ i te ꝯfidit aĩa mea. ⁊
i vmbꝛa alaꝝ tuaꝝ ſpabo donec trãſeat iniq̃tas.
Abſcidit̃ ⁊ q̇ntꝰ. ⁊ ait. Ecce me tibi dñe viceſies
ĩmolo. Tũc accedẽtes pedẽ dextꝝ abſcidert. Et
dixit iacobꝫ. Nũc offerã munꝰ celeſti regi, ꝓ cuius
amoꝛe h̃ patioꝛ. Abſcidert ⁊ pedẽ ſiniſtꝝ. ⁊ b. ia-
cobꝫ dixit. Tu es qui facis mirabilia. Exaudi me
dñe ⁊ ſalua me. Abſcidert dextrã manũ ⁊ ait. Mi-
ſericoꝛdie tue dñe adiuuet me. Ad ſiniſtram ait.
Tu es deꝰ q̇ facꝭ mirabilia. Abſcidert dxtꝝ brach-
iũ. Et ait. Lauda aĩa mea dñm laudabo dñm in
vita mea: pſallã deo meo q̃diu fuero. Abſcidert
⁊ bꝛachiũ ſiniſtꝝ. ⁊ ait. Circũdederũt me doloꝛes
moꝛtis. i noĩe dñi vĩdicaboꝛ i eis. Tũc accedẽtes
abſcidert ſurã dextri crurꝭ ſcindentes vſq3 ad fe-
mur. Tũc. b. iacobꝫ ĩeffabili doloꝛe g̃uatꝰ: excla-
mans ait. Dñe ihũ xp̄e adiuua me. qꝛ circumde-
derũt me gemitꝰ moꝛtis. Et ait carnificibꝫ. Carne
noua me dñs induet. quã vr̃a vulnera maculare
nequibunt. Iã carnifices defecerãt eo ꝙ a pꝛima
hoꝛa diei vſq3 ad nonã in eiꝰ inciſione ſudaſſent.
Tũc iterũ accedẽtes ſiniſtri cruris ſurã abſcindẽ-
do vſq3 ad femur extraxert. Tũc exclamãs btũs
iacobꝫ: dixit. Dñatoꝛ dñe exaudi me ſemiuiuum
viuoꝛum ⁊ moꝛtuoꝝ dñs. Digitos dñe non ha-
beo vt ipos ad te poꝛrigã. nec manus vt eas ad
te extendã. Pedes mei truncati. ⁊ genua demoli-
ta ſunt. vt tibi genua demolita flectere nõ valeaꝫ
⁊ ſum velut caſura domus ablatꝭ q̇bꝫ ſuſtẽtat̃ co-
lũnis. Exaudi me dñe ihũ xp̄e. ⁊ educ de carcere
animã meã. Hec cũ dixiſſet vnus d̃ carnificibꝫ ac-
ceſſit ⁊ caput eiꝰ ãputauit. Xp̄iãi igi͛ occl͛te acceſſe-
rũt ⁊ coꝛpꝰ eꝰ rapiẽtes honoꝛifice ſepelierũt. Paſ-
ſꝰ ē aũt. v. kal̃. decembꝛis.

Aſtoꝛ in heremo

multis ãnis in abſtinẽtia mag̃ ſe affli-
gẽs. m̃lta ſctĩtate ⁊ religiõe pollebat.
Cũ aũt mr̃ eiꝰ ipm ⁊ fratres eiꝰ deſideraret videre
⁊ nõ poſſꝫ. obſuauit diẽ. ⁊ illis ad eccl̃iaꝫ eũtibꝫ ꝓ-
tinꝰ ſe eiſdẽ obtulit. At illi fugiẽtes ⁊ cellã intrãn-
tes: i eiꝰ faciẽ clauſert oſtiũ. Illa aũ oſtiũ ſtãs cuꝫ
nimio fletu clamabat. Paſtoꝛ aũt ad oſtiũ veni-
ens dixit ei. Quid ſic clamas o vetula. q̄ audiens
vocẽ eiꝰ ãplꝰ clamabat flẽs ⁊ dicens. Volo vos
videre filii mi. Quid enĩ ſi videã vos. nũqd ñ ego
ſũ mr̃ vr̃a q̄ lactaui vos ⁊ iã canis tota ſuꝫ plena.
Cui filꝰ. Hic nos vis videẽ aut in alio ſcl̃o. Que
rñdit. Si ñ vido vos h̃: vidbo vos illic filii. Qui
ait. Si eq̃nimit̃ ferre vales. vt nos h̃ ñ videas: il-
lic ꝓculdubio nos videb̃. Que diſceſſit gaudẽs
⁊ dicẽs. ſi vos viſura ſũ illic nolo vos videre hic.
Iudex ꝓuĩcie cũ abbatẽ paſtoꝛẽ videre cuꝑet
⁊ neq̃ret. filiũ ſoꝛoꝛis ſue tãq3 malefactoꝛẽ tenuit
⁊ i carcẽ poſuit: dicẽs. Si paſtoꝛ venerit ⁊ ꝓ eo in-
terceſſerit: eũ dimittã. Mr̃ igit̃ pueri ad oſtiũ ſe-
nis ploꝛãs dũ ille ſibi nil rñdit: ait. Etſi viſcẽa fer-
rea habes. ⁊ nulla ꝯpaſſionẽ moueris ſaltẽ miſe-
ratõ ſãguis tui flectat te et ꝙ vnigenitꝰ mihi exi-
ſtit. Ille aũt mãdauit ei. Paſtoꝛ filios nõ genera-
uit. q̄ cũ doloꝛe diſcedẽte: dixit ei iudex. Saltẽ v̄-
bo iubeat ⁊ ego eũ dimittã. Ille aũt ei remãdauit:
dicẽs. Examia cãꝫ ſm legẽ. Etſi dignꝰ moꝛte ẽ
ꝓtinꝰ moꝛiat̃. ſi naũt quõ placet tibi fac. Doce-
bat aũt fr̃es ſic: dicẽs Cuſtodire ⁊ ſeipm ꝯſidera-
re ⁊ diſcretõꝫ hr̃e opatões ſũt aĩe. Pauptas tri-
bulatõ ⁊ diſcretõ ſũt opatões ſolitarie vite. Scri-
ptũ ē ei. Si fuerit hi tres viri. noe iob ⁊ daniel ⁊c̃.
Noe pſonã hꝫ nil poſſidẽtiũ. Iob tribulatoꝛum.
Daniel diſcretoꝛuꝫ. Si duas res oderit mo-
nachꝰ pt̃ ab h̃ mũdo liber eẽ. Et q̃rẽti fr̃i q̄ eẽnt di-
xit. Carnal̃r repauſatio ⁊ vana gl̃ia. Si vis req̇-
em inuenire videlicet i h̃ ſecl̃o ⁊ i futõ. i oĩ cã dic.
Quis ſum ego. ⁊ nõ iudices queq3. Cũ quidã
frat̃ de ꝯgregatõe offendiſſet. abbas de ꝯſilio eꝰ
dam ſolitarii eum expulit. Qui cũ q̄i flẽdo deſpe-
raret. abbas paſtoꝛ eũ ad ſe adduci fecit. queꝫ be-
nigne cõſolans miſit ad illuꝫ ſolitarium dicens.
Audiẽs de te videre te deſidero. fatiga igit̃ te vſ-
q3 ad me. Qui cũ veniſſet: dixit paſtoꝛ. Duo hoĩ-
nes erãt q̄ ambo hẽbãt moꝛtuos ſuos. reliq̇t aũt
vnꝰ moꝛtuũ ſuũ ⁊ abiit ploꝛare moꝛtuũ alterius.
Quod ſolitariꝰ audiẽs ⁊ itelligẽs i ſmõe eiꝰ ꝯpũctꝰ
eſt. Cũ q̇dã frat̃ paſtoꝛi dixit ſe ꝑturbatũ eſſe
⁊ locũ velle deſerere eo ꝙ q̄dã v̄ba de q̄dõ fr̃ au-

diuiſſet q̄ eū non edificauerant. Dixit paſtor nec
hec ꝟba crederet. q꜡ vera nō eēnt. Ille ꝟba eē aſſe
rebat. q꜡ frꝫ fidelis ea ſibi retulit. Cui paſtor. Non
eſt fidelꝭ q̄ tibi dixit. q꜡ ſi fidelꝭ eſſet nequaq̄ꝫ tibi ta
lia diceret. Et ille. Ego vidi oculis meis. Ille aūt
interrogatus de feſtuca ⁊ de trabe q̄d eſſent rn̄dit
de feſtuca ꝙ feſtuca eſſet. ⁊ de trabe ꝙ trabs eſſet.
Et paſtor. Pone in corde tuo q꜡ pcc̄a tua ſūt ſi
cut hec trabs. illius autē velut hec parua feſtuca.
Fratꝭ quidā q̄ pcc̄m grande fecerat volēs pe-
tere triēnio. interrogauit paſtorē ſi multū eſſet. q̄
dixit. Multū eſt. Et q̄ſitꝰ ſi annū iuberet: ait. Mlꝭ
tū eſt. Aſtantes aūt dicebāt vſq꜄ ad. xl. dies. Et il
le. Multū eſt. Et adiecit. Puto ꝙ ſi ex toto cordꝭ
hō penituerit. ⁊ pcc̄m nō iterauerit. etiā penitēti-
am triduanā ſuſcipiet dn̄s. Interrogatꝰ d illo
ꝟbo q̄ iraſcitꝭ fri ſuo ſine cauſa ⁊c. ait. Ex oī re q̄
te grauare voluerit frꝫ tuus. nec iraſcaris aduerſꝰ
eum donec oculū dextrū tibi extrahat. et ſi alitꝭ fe-
ceris: ſine cauſa ſibi iraſceris. Si aūt aliq̄s te vo-
luerit ſepare a deo. ꝓ hoc iraſceris ei. Dixit atꝫ pa
ſtor. Qui querulosus ē monachꝰ nō ē. Qui mali
ciā in corde ſuo tenuerit. monachꝰ nō ē. Qui ira-
cundꝰ eſt. monachꝰ nō ē. Qui malū ꝓ malo red-
dit. monachꝰ nō ē. Qui elatꝰ ⁊ verboſus ē. mo-
nachꝰ nō ē. Qui ꝟo vere ē monachꝰ: ſꝑ ē humilꝭ
māſuetꝰ. caritate plenꝰ. ⁊ timorē dei ſꝑ ⁊ vbiq꜄ ꝑ
oculꝭ hꝫ vt n̄ peccet. Dixit iterꝫ ꝙ ſi ſūt tres i vnū
ex q̄b vnꝰ hn̄ q̄eſcat: aliꝰ atꝫ infirmetꝭ ⁊ grās agat.
terciꝰ ꝟo miſterꝭ eꝰ ſit ⁊ ex ſincera volūtate. hi tres
ſil'es ſūt velut ſint vnius opis. Cū q̄dā frater ſi
bi ꝯq̄reretꝭ ꝙ multas cogitatōes hn̄s: in ipis pichi
taretꝭ. eū ſub aere nudo eiecit: dicens. expāde ſinū
⁊ appꝛehende ventū. Qui ait: nō poſſum. Et ille.
Nec cogitatōes ꝓhibere potes ne introeāt. ſꝫ tu-
uꝫ ē reſiſtere eis. Interrogatꝰ a q̄dā fre q̄d de
hereditate ſibi dimiſſa faceret: dixit vt pꝰ tres di
es ad ſe rediret. q̄ cū rediſſet: ait illi. Si dixero da
eā eccleſie facient inde ꝯuiuia. ſi dixero da eaꝫ pa
rentibꝫ. nō eſt tibi merces. ſi dicam da eam paupi
bꝫ. ſecurus eris. Quicq̄d ḡ vis fac. ego cauſaꝫ n̄
habeo. hec in vitiſpatrum.

Iohannes abbas

cū ꝑ annos q̄draginta i heremo habi
taſſet. interrogauit eū q̄daꝫ q̄ntū ex ſꝫ
ꝓfeciſſet. Et ille dixit. Ex q̄ cepi ſolitariꝰ eē. nūq̄ꝫ
me vidit ſol māducātē. Et iohes. Nec me iraſcē
tē. Sil'e fere legitꝭ ibidē. ꝙ cū epyphaniꝰ epūs
abbati hylarioni daret carnes: ille ait. Ignoſce
mihi. q꜡ ex q̄ accepi hītuꝫ hūc nō māducaui quic
q̄ꝫ ocioſū. Cui eps. Ex q̄ accepi hītum hūc. nō di
miſi aliquē dormire q̄ aduerſū me aliq̄d haberet
nec dormiui hn̄s aliquid aduerſus aliquem. Cui
ille. Ignoſce mihi. quia melior es q̄ꝫ ego.
Volēs iohes ad ſilitudineꝫ āgeloꝝ nihil opa
ri ſꝫ deo ſine intermiſſione vacare: ſeipm̄ expolia-
uit ⁊ vnā heddomadā in heremo fuit. Cū aūt fa-
me pichitaretꝭ ⁊ aculeis muſcaꝝ ⁊ veſpaꝝ totꝰ vul
neraretꝭ. reuſus ad oſtiū fratris ſui. pulſabat. Ad
q̄ē ille. Quis es tu. Et ille. Ego ſū iohes. Fratꝭ
aūt dixit ei. Nequaq̄ꝫ. Iohes em̄ angelꝰ factꝰ eſt
⁊ inter hoīes vltra nō ē. Et ille. ego vere ſū ⁊ non
apiens ei dimiſit eū affligi vſq꜄ mane. Poſtea a-
piens dixit. Si hō es opus habes iterꝫ opari vt
paſcaris ⁊ viuas. Si aūt angelus es. q̄d queris i-
trare cellā. Et ille dixit. Ignoſce fratꝭ ꝙ peccaui.
Cum aūt moraretꝭ rogauerūt eū fratres. vt aliq̄d
verbū ſalutare ⁊ ꝯpēdioſum loco hereditatis ſi-
bi relinqueret. Qui ingemiſcēs ait. Nunq̄ꝫ feci
ꝓpriam voluntatē. nec aliquē docui quod prius
ipſe non fecerim. hec in vitaſpatrum.

Moyſes abbas di

xit fratri petenti a ſe ſermonem. Se-
de in cella tua et docebo te vniuerſa.
Cum quidam ſenex infirmatus ire vellet in egy-
ptū ne fratres nimis grauaret. dixit ei abbas moy
ſes. Non vadas quoniaꝫ in fornicatōꝫ caſurus
es. Qui cōtriſtatus dixit. Mortuum eſt corpus
meum. ⁊ tu mihi iſta dicis. Cuꝫ ergo iuiſſet ⁊ que
daꝫ virgo ex deuotōe ſibi ſeruiret. ille cōualeſcēs
eam violauit. Que cum filium peperiſſet. ſenex
puerum in vlnis accipiens. in die magne feſtiuita
tis que erat in ſixti eccleſia. coraꝫ multitudine fra
trum intrauit. Cum aūt omnes flerent: dixit. Vi
detis infantem hunc. Filius eſt inobedientie. Ca
uete ergo vobis fratres. quia in ſenectute hoc fe-
ci ⁊ orate pro me. ⁊ pergens ad cellam: ad priſti-
num ſtatum reuerſus eſt.
Alius quoq꜄ ſenex cum dixiſſet alteri mortu-
us ſum. ille ait. Non confidas in te donec exeas
de corpore. Nam ſi dicis quia mortuꝰ es: ſatha-
nas tamen mortuus non eſt.
Cum frater peccaſſet miſerunt ad abbatem
Moyſen. qui accepta ſporta plēa arena venit ad
eos. Quem cum fratres quidnaꝫ hoc eſſet. inter
rogarent: dixit. Peccata mea ſunt poſt me cur-
rentia. et non video ea. et veni hodie aliena iudi-
care peccata. Illi autem hoc audientes fratri pe
percerunt.
Simile legitꝭ de abbate priori. Naꝫ cū fratres
de quodā fratre culpabili loquerentꝭ: ille tacebat.
Cū ergo accepiſſet ſacculū plenū arena retro. ⁊ d
eadem arena modicū ante ſe ferret. interrogatus
q̄d hoc eſſꝫ. dixit. Multa arena ſunt pcc̄a mea q̄
poſt me ferens ipa nō conſidero. nec ꝓ eis doleo.
Modica vero arena ſūt peccata fratris ante me

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

poſita q̄ ſp̄ ꝯſidero ⁊ ip̄m iudico .cū tn̄ pcc̄a mea
an̄ me ſp̄ portaē dēr̄e. ⁊ d̄ ipis cogitare ⁊ ꝓ ipis d̄
um rogaē. Cū abbas moyſes fc̄t̄s fuiſſꝫ cl'ic⁹. ⁊ i
poſuiſſꝫ ei ſupħūerale dixit ei ep̄us. abba fact⁹ es
cādidat⁹. Et ille. Aut foꝛ' dn̄e p̄p̄ aut int⁹. Uo
lēs aū ep̄s eū ꝓbaē dixit clericꝭ ſuis. vt qn̄ ad alta
re accedēt. ip̄ꝫ cū iīuria expellerēt. ꝟide eū ſeq̄n
tes q̄d loq̄ēt: audirēt. Proijciētes aū eū foras di
xerīt. Exi foras ethiops. Qui egrediēs dicebat.
Bn̄ tibi fecerīt cinerate ⁊ cacabate: q2 cū hō n̄ ſis q̄
re te i medio hoim̄ daē p̄ſūpſiſti. Hec i vitiſpatꝝ

Arſeni⁹ cū adhuc
i palatō ꝯſiſtēt. ⁊ vt ad ſalutē dirigēt
oꝛaret: audiuit. Arſeī fuge hoīes ⁊ ſal
uaberis. Accedēs igit̄ ad mōachalē vitā ⁊ ibidē
oꝛās audiuit. Arſeni fuge. tace. q̄eſce. Legit̄ ei ibi
dē d̄ hac q̄ete appetēda. tres fr̄es cū facti fuiſſent
monachi. vn⁹ elegit diſcordātes ad pacē reducē
Scd̄s iīfirmos viſitare. Terci⁹ i ſolitudīe q̄eſcere
Prim⁹ igit̄ laborās ꝓpt̄ lites hoim̄. n̄ potuit oib̄ꝫ
placē. ⁊ tedio vict⁹ vēit ad ſcd̄m quē iueīt aīo defi
ciētē. ⁊ mādatū ꝑficē n̄ valētē. Et ꝯcordātes ad
terciū q̄ erat i ſolitudīe venerīt. Cui cū tribulatōes
ſuas narraſſēt. ille miſſa aq̄ i cipho: dixit. Attēdi
te i aquā ⁊ erat ꝯmota ⁊ turbulēta. Et rurſ⁹ dixit
Attēdite mō ⁊ videte quō q̄eta ⁊ limpida facta ē
Qui cū itēderēt ⁊ vult⁹ ſuos viderēt: ait. Sic q̄ i
medio hoīꝫ ꝯſiſtūt ꝓ turba n̄ vidēt pcc̄a ſua. Cū
aū q̄euerit. tūc pcc̄a ſua vidē valebūt. Quidā
eū cū iueiſſꝫ quēdā i heremo velut beſtiā herbas
mādūcantē: ⁊ nudū. currebat p⁹ ip̄m fugiētē: di
cēs. Expecta me q2 ꝓpt̄ deum ſeq̄r te. Et ille. Et
ego ꝓpter deū fugio te. Cū aūt veſtē ꝓieciſſꝫ expe
ctauit eū: dicēs. Qm̄ materiā mūdi ꝓieciſti a te ex
pectaui te. Cui ille. Dic mihi quō ſaluus efficiar.
Qui rn̄dens ait. Fuge homīes ⁊ tace. Matro
na quedā nobil' ⁊ ſenex venit. vt abbatē arſeniuꝫ
ex deuotōe videret. Qui rogat⁹ a theophilo ar
chiep̄o vt ſe videri ꝑmitteret. nullaten⁹ acq̄euit.
Tandē illa ad ei⁹ cellā ꝓperās. ip̄m foris an̄ oſti
um celle inueīt. ⁊ ſe ad ei⁹ pedes ꝓſtrauit. Ille aū
cū indignatiōe nimia eleuauit eā dicens. Si faciē
meā videre vis vide. Illa aū faciē ei⁹ ꝓ ꝯfuſiōe et
verecūdia nō ꝯſiderauit. Cui ſenex. Quō cū mľi
er ſis. tātā nauigatōꝫ facē p̄ſumpſiſti. Ecce ei ro
mā redibis. ⁊ ꝙ abbatē arſeniū videris alijs mu
lieib̄ꝫ enarrab. ⁊ ille ſil'r veniēt vt videāt me. Et il
la. Si deo ꝑante romā rediero nullaꝫ huc venire
ꝑmittam. Sed ſaltem obſecro vt oꝛes pro me et
mei memoꝛ ſis ſemp̄. Cui ille. Oro deuꝫ vt deleat
memoꝛiā tuā de coꝛde meo. Illa audiēs turbata
nimiū venit in ciuitateꝫ. ⁊ ꝓ triſticia febricitare ce
pit. Quod archiep̄s audiēs ad eā ꝯſolādā acceſ
ſit. Illa aūt dicebat. Ecce ego ꝯtriſtata: moꝛioꝛ.
Cui archiep̄s. Neſcis q2 mulier es. ⁊ inimic⁹ per
mľieres ſc̄t̄os ipugnat. ⁊ ꝓpterea ſenex h̄ ait. Nā
ꝓ aīa tua ſp̄ oꝛat. ⁊ ſic ꝯſolatōe recepta. ⁊ cū gau
dio ad ꝓpria r̄meauit. De q̄dā alio p̄re legit̄. ꝙ
cū diſcipľus e⁹ diceret. Senuiſti abbas accedā⁹
paꝝ iux̄ mūdū. Ille ait. Ubi nō ē mľier ibi eamus
Dixit diſcipľs. Et vbi ē loc⁹ nō hn̄s mľierē niſi
foꝛte ſolitudo. Et ille. Ergo i ſolitudinē me tolle.
Ali⁹ eū fr̄ cū mr̄eꝫ ſuā vetulā trās fluuiū portaē d̄
bēt. ille mā⁹ ſuaſ pallio iuoluit. Cui illa vt q̄d ope
ruiſti ſic man⁹ tuas fili. Et ille. Coꝛp⁹ mľierꝭ ignis
eſt. ⁊ ex eo ꝙ te ꝯtīgebā aliaꝝ feminaꝝ memoꝛiaꝫ
i meo aīmo veniebat. Arſenius aūt ꝑ totū tp̄s
vite ſue ad op⁹ ſedēs manuū ſuaꝝ. pānū hēbat i
ſinu ꝓpt̄ lacrimas q̄ crebro de oclis ei⁹ currebant.
Totā noctē inſomnē ducebat. Mane aū fc̄t̄o cū
ꝓpt̄ nature laſſitudinē doꝛmire vellet. dicebat ſō
no. Ueni ſerue male. ⁊ ſurripiebat paꝝ ſomni ſe
dēdo ⁊ ſtatī ſurgebat. Dicebat q̄ꝫ. Sufficit mōa
cho ſi doꝛmierit vna hoꝛa. ſi ē tn̄ pugnatoꝛ. Cū
aūt p̄r ſācti arſenij nobiliſſim⁹ ſenatoꝛ. vitā finiēs
⁊ teſtamētū faciēſ magnā hereditatē arſenio dimi
ſiſſet. mgr̄ian⁹ p̄dictū teſtamētū ad ip̄m detulit.
Qd̄ ille accipiēs voluit illud ſcidē. Mgr̄ian⁹ aū
ei⁹ pedib̄ꝫ ꝓuolut⁹ rogauit ne h̄ faceret. q2 caput
ei⁹ p̄ſcinderet. Cui arſeni⁹. Prius moꝛtu⁹ ſū q̄ꝫ il
le. Ip̄e igit̄ cū mō moꝛtu⁹ ſit. quō me fec̄ hēdē. Et
remiſit teſtamētū nihil accipe volēs. Quadā
vice facta ē vox ad eū: dicēs. Ueni ⁊ oñdam tibi
op̄a hoim̄. Et eduxit eū i q̄ndā locum. oñditq̄ꝫ ei
ethiopē incidētē ligna ⁊ facientē ſarcinā grandē
quā poꝛtare nō poterat. Deinde iteꝝ ligna icide
bat ⁊ h̄ faciebat diuti⁹. Oñditq̄ꝫ ei rurſ ū hoīem
haurientē aquā de lacu ⁊ effundētē aquaꝫ i ciſter
nā ꝑtuſā. q̄ aquā refūdebat i lacū. ⁊ ip̄aꝫ ciſternā
iplē volētē. Et oñdit ei iteꝝ tēplū ⁊ duos viros i
eq̄s poꝛtātes lignū trāſuerſū. volētes aū introire.
i tēplū h̄ nō poterāt eoꝙ lignū i trāſuerſo poꝛta
rēt. Et expoſuit: dicēs. Hi ſūt q̄ poꝛtāt q̄ iuguꝫ
iuſticie cū ſupbia. ⁊ nō hūiliant̄. ꝓpt̄ qd̄ remanēt
foris a regno dī. Qui ligna icidit hō ē i pcc̄is mľ
tis. ⁊ ꝑ eo vt agat penitētiā n̄ ſubt̄hit d̄ pcc̄is ſed
addit iniq̄tates iniq̄tatib̄ꝫ. Qui aū aquā haurit
hō ē bōa op̄a faciēs. h̄ q2 cū eis ſunt ꝑmixta mala
ꝑdidit op̄a ſua. Ueſpe ſabbati veniēte dn̄ico
reliq̄bat p⁹ ſe ſolē ⁊ extēdebat man⁹ ſuas ad celū
donec mane die dn̄ico ſol aſcēdēs faciē e⁹ illuſtra
bat. ⁊ ſic reſidebat. hec i vitiſpatꝝ.

Gathō abbaſ per
trienniū lapidē in os ſuū mittebat do
nec taciturnitatē diſcēt. Ali⁹ q̄ꝫ frater
cū intraſſet ꝯgregatōeꝫ: dixit int̄ ſe. Tu ⁊ azinus

vnū eſto. Sic azin⁹ vapulat ⁊ nō loquit᷑. iniuriaꝫ
patit᷑ ⁊ non rn̄det. ſic ⁊ tu. Ali⁹ q̄ꝫ frat᷑ a menſa
expulſus: nihil rn̄dit. Poſtmodū ſup h̓ interro-
gat⁹ ait. poſui in corde meo ꝙ eq̄l' ſim cani q̄ cū ſe
ctat᷑ foras egredit᷑. Interrogatus agathon q̄
virt⁹ pl⁹ hr̄et laboris. Rn̄dit. Puto nō ēē talē la
borē q̄lē orare deū. Nā inimici ei⁹ ſp laborāt eius
orōnes deſtruere. Nā i ceteris laborib⁹ hō aliquā
regem poſſidet. orator aūt op⁹ hꝫ magni certami
nis. Interrogat⁹ agathon a q̄dā fratre quō cū
frib⁹ hitare deret: ait. Sicꝰ i pma die ⁊ nō aſſumas
fiduciā: nō eſt em̄ peior paſſio q̄ꝫ fiducia. genitrix
eſt em̄ oīm paſſionū. Dixit iterū. Iracund⁹ ſi mor
tuos ſuſcitet. nō placet alicui vl' deo ꝓpter iracun-
diā ſuam. Frater quidā iracundus intra ſe ait
ſi ſolus hitarē ad iram nō ita cito mouerer. Qua
dā vice cū vrceolū aq̄ impleret ꝟſatus eſt. Secū
do impleuit ⁊ iterū verſatus ē. Tercio impleuit et
verſatus ē. q̄ cōmot⁹ furore fregit vaſculū. In ſe
aūt reuerſus ꝯgnouit ꝙ ab eodē demone iracun-
die ſit illuſus ⁊ dixit. Ecce ſolus ſum ⁊ tamen ira
me vicit. Reuertar ergo i cōgregatōēꝫ. quia vbi-
qꝫ labor. vbiqꝫ patientia. ⁊ adiutorio dei opus ē.
Ecōtra erāt duo fratres q̄ multis ānis inuiceꝫ
ꝯuerſātes nūqꝫ ad iracundiā poterāt ꝓuocari.
Quadā vice dixit vn⁹ alteri. Faciamus ⁊ nos li-
tē ſic hoīes d' mūdo faciūt. Et ille rn̄dit. Neſcio q̄
liter fiat lis. Et dixit frater. Pono i medio later-
culū. ⁊ dico meū eſt. tu aūt dic nō: ꝫ meū ē. ⁊ inde
fit litis initium. Poſita eſt ḡ teſta in medio. dixit
vn⁹ meū ē h̓. ⁊ alt᷑ dixit nō. ꝫ meū ē. Et ille rn̄dit et
tuū eſt. tolle ḡ ⁊ vade ⁊ diſceſſert nec int᷑ ſe ꝯtēdē
potuerūt. Erat aūt abbas agathon ſapiēs ad
intelligendē. impiger ad laborādū. Parc⁹ i cibo
atqꝫ veſtimēto. Dixit aūt ſm volūtatē meā nūqꝫ
dormiui retinēs i corde aduerſus quēqꝫ doloreꝫ:
nec dimiſi dormire aliū hn̄tē aduerſū me aliquid.
Moriturus q̄ꝫ agathon trib⁹ dieb⁹ manſit im
mobil᷑. aptos tenēs oculos. Qui cum pulſaret᷑ a
frib⁹: rn̄dit. In cōſpectu diuini iudicij aſſiſto. Di
cūt ei. ⁊ tu times. Et ille. In cuſtodiēdis manda-
tis dei virtute q̄ potui laboraui. ꝫ hō ſū et neſcio
ſi placuerūt opa mea dn̄o. Dicūt ei. Et non cōfi
dis de opib⁹ tuis ꝙ ſm deum ſunt. Et ille. Nō p̄-
ſumo donec venero ante illū. Aliter ei ſūt iudicia
dei ⁊ alit᷑ iudicia hoīm. Cū aūt eū adhuc interro-
gare vellēt. ait. Oſn̄dite caritatē ⁊ nolite mecū loq̄
q2 occupatus ſum. Quo dicto ſtatī ſpm̄ cū gau-
dio emiſit. Videbāt em̄ eū colligentē ſpm̄ quem
admodū ſi q2 ſalutet amicos ſuos dilectos.

Arlaaz cuius hy-

ſtoriam iohēs damaſcenus diligenti
ſtudio cōpilauit: opante i eo diuina ḡ-
ſia. ſcm̄ ioſaphat regē ad fidē cōuertit. Etem̄ cū
vniuerſa india xp̄ianis ⁊ mōachis plena eēt ſur-
rexit rex q̄dā p̄potēs nomie auennir. q̄ xp̄ianos ⁊
p̄cipue mōachos plurimū pſeq̄bat᷑. Accidit aūt
vt quidā regis amic⁹. ⁊ in palacio ſuo pm⁹. diuia
cōmonit⁹ gr̄a. regiaꝫ aulā relinq̄ret. ⁊ monaſticuꝫ
ordinē introiret. Qd' rex audiēs. p̄ ira inſaniens.
eū p quęqꝫ deſerta iq̄ri fecit. ⁊ vix inuētū ad ſe ad
duci mādauit. Videſqꝫ eū vili tunica cooptū. et
fame maceratū. q̄ ſplendidis veſtimētꝭ ornabat᷑.
⁊ mltis diuitijs affluere conſueuerat: dixit ei. O
ſtulte ⁊ mētis pdite. cur honorē i ꝯtumeliā cōmu
taſti. ⁊ te ludū pueroꝝ feciſti. Cui ille. Si huius a
me ratōꝫ audire deſideras inimicos tuos ꝓcul a
te abijcias. Rege aūt qui eſſent hmōi inimici que
rente: ait. Ira ⁊ ꝯcupiſcentia. hec em̄ impediunt
ne veritas videat᷑. aſſideant aūt ad audientiā di-
cendoꝝ prudentia ⁊ equitas. Cui rex. Fiat vt lo-
queris. Et ille. inſipiētes ea que ſunt deſpiciunt.
quaſi nō ſint. ea ꝟo que nō ſunt. quaſi ſint. app̄-
hendere moliunt᷑. q̄ aūt non guſtauerit eorū que
ſunt dulcedinē: non poterit eorum que non ſunt
addiſcere veritatē. Multa aūt illo de miſterio in
carnationis ⁊ fidei proſequēte: rex ait. Niſi tibi i
principio promiſiſſem ꝙ de medio conſilij irā re-
mouerem. nunc vtiqꝫ igni tuas carnes traderem.
Surge igit᷑ ⁊ fuge ex oculis meis. ne vltra te vid
am. ⁊ male te perdam. Vir dei aūt triſtis abſceſ-
ſit. eo quia martirium ꝑpeſſus non eſſet. Interea
dum rex liberos non haberet. puer ei pulcerrim⁹
naſcit᷑. et ioſaphat appellat᷑. Congregante aūt re-
ge infinitam multitudinem vt dijs pro orto pue-
ri immolarent ſexaginta aſtrologos cōuocauit a
quib⁹ quid futurū eſſet filio ſuo diligenter queſi-
uit. Cunctis aūt reſpondētib⁹. eum magnū i po-
tentia ⁊ diuitijs futuꝝ vnus ſapiētior ex ipis di-
xit. Puer iſte q̄ natus ē tibi o rex. non in tuo erit
regno ſed i alio incōpabiliter meliori. Nam ill⁹
quam pſequeris xp̄iane religiōis (vt eſtimo) fu-
turus eſt cultor. Hoc [illegible] non a ſemetipſo ſed a
deo inſpirante dixit. Audiens hoc rex ⁊ plurimū
expaueſcens in ciuitate deorſum palacium ſpeci-
oſiſſimū cōſtrui fecit. ⁊ ibi puerum ad habitandū
poſuit. Ibiqꝫ ſecum iuuenes pulcerrimos collo-
cauit precipiēs illis vt nec mortē: nec ſenectuteꝫ.
nec infirmitatem. vel paupꝑtatem. nec aliquid qd'
poſſet ſibi afferre triſticiam ei nominarēt. ſed om-
nia iocunda ei proponerent. quatenus mens ei⁹
leticijs occupata nil de futuris cogitare poſſꝫ. Si
quem vero miniſtrantium infirmari contingeret.
hunc protinus rex precipiebat eijci et alium loco
eius incolumem ſubrogari. Precepitqꝫ ne ſibi d'
xp̄o aliquam facerent mentioneꝫ. Eodeꝫ tp̄e
erat cū rege vir q̄dā xp̄ianiſſimus ſed occultus q̄

inter nobiles regis p̄ncipes prim⁹ vn⁹ erat. Hic
cū aliq̄n cū rege ad venandū iuiſſet. hoīe3 quēdā
paupem pedē leſū a beſtia hn̄tē. ⁊ ī terra iacētē in
uenit. a q̄ rogat̄ vt ſe ſuſcipe, deat. qꝛ ſibi ī aliq̄ for
ſitā ꝓdeſſe poſſet. Cui miles dixit. ego q̄dē te libē
ter ſuſtineo. ſed ī q̄ vtil' inueniaris: ignoro. Et ille
dixit. Ego hō medic⁹ ſū verboꝝ. Si eñ aliq̄s in
ꝟbis ledat̄: ꝯgruā ſcio adhibere medelā. Miles
aūt q̄d ille dicebat ꝓ nihilo ꝯputauit. ꝓpt̄ deu3 tñ
ipm̄ ſuſcipiens: ei⁹ curā egit. viri aūt q̄dā inuidi ⁊
malicioſi vidētes p̄dictū p̄ncipē in tāta grā eē re-
gis ipm̄ apud regē accuſauerūt. ꝙ nō ſolū ad xpi-
anoꝝ fidē declinaſſ3. ſ3 iſup r̄gnū conabat̄ ſibi ſur
ripe. turbā ſollicitās ⁊ ſibi ꝯciliās. Et ſi h̄ inquiūt
ita eē o rex ſcire deſideras. ipm̄ ſecreto aduoca. et
vitā hāc cito finiendā ꝯmemora: ⁊ idcirco gl'iam
regni te velle relinq̄re. ⁊ mōachoꝝ hītū aſſumē aſ
ſeras. q̄s tū ignorant̄ hacten⁹ fueras ꝑſecut⁹. ⁊ tē
videbis q̄d tibi r̄ndērit. Quod cu3 rex oīa vt illi
ſuaſerāt feciſſet. ille doli ignar⁹. ꝑfuſus lacrimis.
ꝓpoſitū regis laudauit ⁊ vanitatē mūdi rememo
rās. ꝯtocī⁹ h̄ adimplēdū ꝯſuluit. Q̄d rex audi-
ens ⁊ vez eē q̄d illi dixerāt credēs furore replet⁹ ē
nihil tñ ſibi r̄ndit. Vir aūt ꝑpēdēs ꝙ rex ꝑuit̄ ꝟ
ba ſua accepat. tremēs abſceſſit ⁊ medicū ſe ꝟbo
rū recolēs oīa ſibi narrauit. Cui ille. Notū ſit tibi
ꝙ rex ſuſpicat̄: vt ꝓpt̄ h̄ dixeris ꝙ ei⁹ regnū velis
inuadere. ſurge igit̄ ⁊ comā tuā tonde. ⁊ veſtimē-
ta abijciēs ciliciū indue. ⁊ ſūmo diluculo ad regē ī
gredere. Cūq3 rex q̄d ſibi h̄ velit interrogauerit re
ſpondeb. ecce rex pat⁹ ſū ſeq̄ te. nā etſi via ꝑ quā
cupis ire: difficil' ſit. tecum tñ exn̄ti facil' mihi erit.
ſic eñ ſociū me hūiſti ī ꝓſpis. ſic hēbis ꝑiter ī ad-
uerſis. Nūc igit̄ ꝑſto ſū q̄d moraris: Q̄d cū ille
ꝑ ordinē feciſſet. rex obſtupuit ⁊ falſarios arguēs
viꝝ ampliori honore dotauit. Fili⁹ aūt ei⁹ ī pa-
lacio educat⁹ ad etatē adultā ꝑuenit. ⁊ ī oī ſapien
tia plene edoct⁹ fuit. Admirās aūt cur p̄r eum ſic
recluſiſſet. vnū de ꝯſeruis ſibi familiarē ſecreto d̄
hac re interrogauit: dicēs ſe ī multa meſticia poſi
tū: ꝓ eo ꝙ ſibi foras egredi n̄ liceret. adeo vt nec
cib⁹ ſibi ſapet nec pot⁹. Q̄d p̄r audiēs ⁊ dolens:
eq̄s ydoneos pari fecit: ⁊ choros plaudētes ante
eū mittēs ne q̄d ſibi fedū occurreret diligent̄ ꝓhi
buit. Predicto igit̄ iuuene tal'r ꝓcedēte. q̄dā vi-
ce vn⁹ lepros⁹. ⁊ vn⁹ cec⁹ ſibi obuiauerūt. Quos
ille vidēs ⁊ ſtupēs q̄ ſint ⁊ q̄dna3 hēant inq̄ſiuit.
Et miniſtri dixerūt. paſſiōes iſte ſūt q̄ hoīb⁹ acci-
dūt. Et ille oīb⁹ hoīb⁹ h̄ ꝯtingere ſolet. Negātib⁹
ill' r̄ndit. Nō ſunt igit̄ q̄ h̄ pati deant. an ſic indif-
finite ꝑueniūt. Et illi. Et q̄s hoīm futura ſcire va
let. Valde igit̄ anxi⁹ eē cepit ꝓ incōſuetudie rei.
Alia vice q̄ndā valde ſenē rugoſā hn̄tē facie3. et
deorſū incuruatū. ⁊ cadentib⁹ dētib⁹ balbuciēdo

loq̄ntē inueīt. ſtupefact⁹ diſcere cupit viſiōis mi-
raculū. Cūq3 didiciſſet ꝙ ꝓpter ānoꝝ mltitudinē
ad talē ſtatū veniſſet: ait. Et q̄s ē h⁹ finis. Dicūt
ei mors. Et ille. Ne oīm mors vel aliq̄ꝝ. Cūq3 di
diciſſet oēs mori dēre. interrogauit. ī q̄t ānis hec
ſuꝑueniūt. Et illi. In octoginta vl' cētū ānis ſene
ct⁹ inducit̄. deide mors ipa ſb̄ſeq̄t̄. Hec igit̄ iuue
nis freq̄nt̄ in corde ſuo recogitās. ī mlta deſolati-
one erat. ſ3 corā p̄re leticiā ꝓtēdebat. plimū deſiō
rās in hmōi dirigi ⁊ doceri. Igit̄ quidā mona-
ch⁹ vita ⁊ opiniōe ꝑfect⁹. hitās ī deſerto terre ſen
nar noīe Barlaaz. h̄ q̄ circa filiū regis agebant̄ ꝑ
ſpm̄ ꝯgnouit: ⁊ mercatoris hītū ſumēs. ad ciuita
tē illā deuenit. accedēſq3 pedagogo filij regis lo-
cut⁹ ē. Ego cū negociator ſim lapidē p̄cioſū vena
le3 hēo q̄ cecis lumen tribuit: ſurdis aures apit.
mutos loq̄ facit. inſipiētib⁹ ſapiam infūdit. Nūc
igit̄ duc me ad filiū regis ⁊ hūc ſibi tradā. Cui il-
le. Videris hō mature prudētie. ſ3 verba tua pru
dētie nō ꝯcordāt. Verūtñ cū lapidū noticiā ha-
beas. ipm̄ lapidē mihi oñde: ⁊ ſi tal' (vt aſſeris) fu
erit ꝯprobat⁹. a filio regis honores maxios ꝯſeq̄
ris. Ad quē ille. Lapis me⁹ inſuꝑ hāc h3 ꝟtute3.
qꝛ qui nō h3 ſanā oculoꝝ aciē: ⁊ q̄ nō ſuat itegrā
caſtitatē. ſi forte illū aſpexerit ipa3 ꝟtutē quā h3
inſenſibilē ꝑdit. Ego aūt medicinal' artis nō ex-
pers. video te ſanos oclos nō hr̄e. filiū aūt regl' au-
diui pudicū eē ⁊ oclos pulcerrimos hr̄e ⁊ ſanos.
Cui ille. Si ſic ē noli mihi oñdere. qꝛ ⁊ oculos ſa-
nos nō hēo: ⁊ ī pc̄tis ſordeſco. Nūcians igit̄ filio
regis: ip3 ad eū ꝯtotiēs introduxit. Cū g̃ itrodu
ct⁹ fuiſſet ⁊ rex eū reuerent̄ ſuſcepiſſet: ait barlaā
Hic rex bn̄ feciſti. qꝛ deforis paruitati apparenti
nō attēdiſti. Nā q̄dā rex magn⁹ ī curru deaurato
ꝓcedēs. cū q̄buſdā attritas veſtes indutis. ⁊ ma-
cie attenuatis obuiaſſet: ꝯtinuo de curru exiliēs
ad pedes ꝓcidēs ipos adorauit. ⁊ ſurgēs in oſcu-
la ruit. Proceres aūt ei⁹ indigne h̄ ferētes: ſ3 rege3
ſuꝑ h̄ arguere formidātes fr̄i r̄tulerūt: quō rex ma
gnificētie regali indig̃ feciſſet. Fr̄ aūt regē ſuꝑ h̄
redarguit. Erat aūt regi ꝯſuetudo ꝙ qn̄ aliq̄ſ mor
ti tradēd⁹ erat rex aū ei⁹ ianuā p̄conē cū tuba ad
h̄ deputata mittebat. Veſpe igit̄ veniēte aū fr̄is
ianuā tubā ſonari fecit. q̄d ille audiēs ⁊ de ſua ſal
uatōe deſpans totā noctē inſomnē duxit: ⁊ teſta-
mentū fecit. Mane aūt facto indutis nigris veſti-
bus cū vxore ⁊ filijs ad fores palacij lugēs acceſ-
ſit. quē rex ad ſe ingredi faciēs dixit. O ſtulte ſi p̄
conē fr̄is tui cui nihil te deliquiſſe cognoſcis adeo
timuiſti quō p̄cones dn̄i mei in quē adeo peccaui
timere nō dēa3. Qui ſonabili tuba mihi mortē ſi-
gnificat. et terribilē iudicis aduentū mihi denūci-
at. Deinde q̄tuor capſas fieri iuſſit ⁊ duas earu3
extrinſec⁹ auro vndiq3 opiri: et oſſibus mortuoꝝ

putridis impleri. duas vero pice liniri ⁊ gemmis ⁊
margaritis pcioſis impleri fecit. Uocanſq illos
magtes quos ſciebat q̃rimoniã apd frẽz depoſuiſſe
q̃tuor illas capſas an eos poſuit ⁊ q̃ pcioſiores eſ
ſent inq̇ſiuit. Illi vero duas deauratas magni eẽ
pcij: reliq̃s vero vilis pcij eſſe iudicauerũt. Prece
pit igit̃ rex deauratas apiri. ⁊ ↄtinuo inde fetor i
tolerabilis emanauit. Quib rex. He illis ſimi
les ſunt q̇ glioſis veſtib ſunt amicti. intus vero im
mũdicia vicioꝝ pleni. Deinde alias apiri fecit. ⁊
ecce odor mirabilis ind̓ exalauit. Quib rex. Iſte
illis paupimis quos honoraui ſiles ſũt q̇ etſi vi
lib veſtimẽtis opiant̃. int⁹ tñ oĩni virtutũ odore
reſplendẽt. Uos aũt ſolũ q̇ deforis ſũt attẽditis:
⁊ que deint⁹ ſunt nõ ↄſideratis. Fm igit̃ illum re
gem tu q̃z bene feciſti ſuſcipiens me. Incipienſ
q igit̃ barlaam cepit ei de mũdi creatõe ⁊ homis
puaricatõe. ac filij dei incarnatõe. paſſiõe ⁊ reſur
rectione. longum ſermonẽ retexere. necnon ⁊ de
die iudicij ⁊ retributõe bonoꝝ et malorum mlta
pferre. ⁊ ſeruientes ydolis plurimũ exprobrare.
ac de eoꝝ fatuitate tale exemplum ponere dicẽs:

Sagittarius q̇dã auiculã paruã nomine phi
lomenã capiẽs. cũ vellet eã occidere. vox data eſt
philomene: ⁊ ait. Quid tibi pderit o hõ ſi me oc
cideris. Neq ei ventrẽ tuũ d me implere valebis
ſ ſi me dimittere velles: tria tibi mãdata darẽ q̃ ſi
diligentius ↄſeruares. magnã inde vtilitatẽ ↄſeq̇
poſſes. Ille vero ad eius loquelã ſtupefact⁹. pmi
ſit q eã dimitteret ſi hec ſibi mãdata pferret. Et
illa. Nũq rez que apphendi nõ pt apphendere
ſtudeas. De re pdita irrecupabili nunq doleas.
Uerbũ incredibile nunq credas. hec tria cuſto
di ⁊ bñ tibi erit. Ille aũt vt promiſerat eã dimiſit.
philomena igit̃ per aera volitans dixit ei. Ue ti
bi homo q̃ malum ↄſilium habuiſti. ⁊ q̃ magnuz
theſaurum hodie perdidiſti. Eſt eñ in meis vi
ſceribus margarita. que ſtrutionis ouum ſua vin
cit magnitudine. Quod ille audiens valde con
triſtatus eſt q eam dimiſerit: ⁊ eam apprehende
re conabat̃ dicens. Ueni in domũ meã ⁊ oẽm ti
bi humanitatẽ exhibebo: ⁊ honorifice te dimittã
Cui Philomẽa. Nunc pcerto cognoui te fatuũ
eſſe. Nam ex his que tibi dixi nullũ pfectũ habui
ſti. q2 ⁊ de me perdita ſed irrecupabili doles. ⁊ me
tentas capere cũ nequeas meo itinere pergere. et
inſuper margaritam in meis viſcerib crediliſti
eſſe. cum ego tota ad magnitudinem oui ſtrutio
nis non valeam pertingere. Sic ergo ſtulti ſunt
qui confidunt in ydolis. quia plaſmatos a ſe ado
rant. et cuſtoditos a ſe cuſtodes ſuos appellant.

Cepitq contra fallacem mundi dlectationez
⁊ vanitatem multa diſputare. ⁊ plura ad hoc ex
empla adducere: dicẽs. Qui corporales delecta
tiones deſiderant ⁊ animas ſuas fame mori per
mittunt. ſimiles ſunt cuidã homini qui dũ a facie
vnicornis (ne ab eo deuoraret̃) velocius fugeret.
in quoddam baratrum magnum cecidit: dũ aũt
caderet. manib arbuſculã apprehendit quandaz
⁊ in baſe quadã lubrica ⁊ inſtabili pedes fixit. Re
ſpiciẽs vero vidit duos mures vnũ albũ ⁊ vnuz ni
grum inceſſanter radicem arbuſcule quã appre
henderat corrodentes: ⁊ iaz ppe erant vt ipaz ab
ſciderent. In fundo aũt baratri vidit draconem
terribilem ſpirantem ignem ⁊ aperto ore ipm de
uorare cupientem. Super baſez vero vbi pedes
tenebat. vidit quatuor aſpidum capita inde pro
deuntia. Eleuãs aũt oculos vidit exiguuz mellis
de ramis illius arbuſcule. oblituſq periculi i quo
vndiq poſitus erat. ſeipſum dulcedine illius mo
dici mellis totum dedit. Unicornis autem mor
tis tenet figuraz. que hominem ſemper perſequi
tur et apprehendere cupit. Baratrum vero mun
dus eſt omnibus malis plenus. Arbuſcula vniuſ
cuiuſq vita eſt: que per horas diei et noctis qua
ſi per murem album et nigrum inceſſanter conſu
mitur: et inciſioni appropinquat. Baſis vero qua
tuor aſpidum corpus ex quatuor elementis com
poſitum. quibus inordinatis corporis compago
diſſoluitur. Draco terribilis os inferni cunctos
deuorare cupiens. Dulcedo ramuſculi. delecta
tio fallax mundi per quaz homo ſeducitur vt pe
riculum ſuum minime intueatur.

Addidit quoq dicens. ſimiles ſunt iteruz mũ
di amatores homini qui tres amicoſ habuit quo
rum vnum plus q̃ ſe. Secundum tantum quan
tum ſe. Terciuz minus q̃ ſe et quaſi nihil dilexit
In magno itaq periculo poſitus. ⁊ a rege citat⁹
cucurrit ad primũ amicum ei⁹ auxilium querens.
et qualiter eũ dilexerit ſemper cõmemorãs. Cui
ille. Neſcio quis ſis o hõ. habeo alios amicos cũ
quib me hodie letari oportet. quos ⁊ amicos am
modo poſſidebo. prebeo tamen tibi duo ciliciola
vt habeas quib valeas operiri. Cõfuſus igit̃ ad
ſecundum venit: et ſimiliter eius auxilium poſtu
lauit. Cui ille. Non vacat mihi tecum ſubire ago
nem. curis etenim multis circundor. modicum ta
men vſq ad oſtium palacij te ſectabor. ⁊ ſtatim
domum reuertar proprijs vacans negocijs. Tri
ſtis igit̃ deſperans ⁊ ad tercium amicum prexit.
ſibiq facie dimiſſa dixit. Non habeo os loquen
di ad te. quoniam vt debui non amaui te ſed i tri
bulatõe circũdatus. ⁊ ab amicis deſtitutus. rogo
vt mihi auxilium feras: ⁊ mihi veniã pbeas. Et il
le hilari vultu dixit. Certe amicum cariſſimũ fate
or te eſſe. ⁊ tui licz modici beneficij nõ imemor p
cedã te et apud regẽ interueniam p te nec in ma
nibus tradet te inimicoꝝ. prim⁹ igit̃ amic⁹ ẽ diui

tiaꝝ poſſeſſio .ꝓ q̇bꝰ hõ multis ꝑiculis ſubiacet.
Ueniẽte ẋo mortꝭ termio.nihil ex oibꝰ niſi viles
accipit.ad ſepeliẽdũ pãniculos. Scd's amicus ẽ
vxor.filij ꝛ ꝑentes q̇ tñ vſq̧ ad monumẽtũ ſecũ
ꝑgẽtes.ꝓtinꝰ reuertunt̃ ſuis vacãtes curis. Ter-
ciꝰ amicꝰ ẽ fides ꝛ ſpes ꝛ caritas:ꝛ elemoſina ꝛ ce-
tera bona opa q̄ nos cũ eximꝰ d̾ corꝑe pñt ꝓcede-
re:ꝛ ꝓ nobis apud deũ interueire ꝛ ab inimicis. i.
demõibꝰ nos libare. Hoc inſuꝑ addidit dicẽs
In quadã magna ciuitate ↄſuetudo fuit.q̧ hoĩ-
nẽ extraneũ ꝛ ignotũ oĩ ãno in ꝓncipẽ eligebant.
cui oĩ ꝑtãte accepta q̇cq̇d volebat facere licitum
erat.ꝛ ſine oĩ ↄſtitutõe terrã regebat. Illo igit̃ in
oibꝰ delicijs ꝑmanẽte ꝛ ſp ſibi ſic exiſtimãte:repẽ-
te ciues in eũ inſurgebãt:ꝛ ꝑ totã ciuitatẽ nudũ t̃-
hẽtes.ĩ remotã inſulã exulẽ trãſmittebãt.vbi ñ ci-
bũ nec veſtimẽtũ inueniẽs.fame ꝛ frigore vrgeba-
tur. Tãdẽ q̇dẽ aliꝰ ſblimat̃ ĩ regno.cũ illoꝝ ciuiũ
ↄſuetudinẽ didiciſſet.infinitos theſauros ad inſu-
lã illã trãſmiſit vbi pꝰ ãnũ ĩ exiliũ relegatꝰ ceteris
fame deficiẽtibꝰ ille imẽſis delicijs abũdabat. Ci-
uitas hec mũdꝰ iſte ẽ. Ciues tenebraꝝ principes
q̄ nos falſa mũdi delectatõe alliciũt nobiſq̧ inſpe-
rãtibꝰ mors ſuꝑuenit:ꝛ in locũ tenebraꝝ demergi-
mur. Diuitiaꝝ ẋo ad eternũ locũ p̄miſſio fit ma-
nibꝰ egenoꝝ. Igit̃ cũ barlaã ꝑfecte filiũ regis
docuiſſet.ꝛ ipe eũ iã relicto p̄re ſeq̇ vellet:dixit ad
eũ barlaã. Si h̃ feceris.cuidã iuueni ſimilis eris q̄
cũ quãdã nobilẽ deret deſpõſare vxorẽ.ipe rẽnu-
ens aufugit:ꝛ ĩ q̄ndã locũ deueniẽs.ẋginẽ q̄ndã
cuiuſdã ſenis pauꝑis filiã laborãtẽ manibꝰ ꝛ ore
deũ laudãtẽ vidit. Ad quã ille. Quid ẽ qd̾ agis
mulier. Cũ ei ita pauꝑ ſis grãs tñ agꝭ dõ acſi ma-
gna recepiſſes ab eo. Ad quẽ illa. Sic̃ ꝑua medi-
cina ſepe a magno labore liberat.ſic grãrumactio
in ꝑuis donis magnorũ efficit̃ auctrix donorum.
Hec tñ q̄ extrinſecꝰ ſũt nr̃a nõ ſũt:h̃ ea q̄ ĩ nob ſũt
ꝛ nr̃a ſũt.a deo mag̃ recepi.qꝛ me ad ſuã imaginẽ
fecit.intellectũ mihi dedit.ad ſuã me gl̃iaꝫ voca-
uit.ꝛ ianuã regni ſui iã mihi aꝑuit.ꝓ tãtis g̊ ꝛ tã-
magnis donis ipm laudare ↄuenit. Uidens iuue-
nis eiꝰ prudẽtiã eam a p̄re ſuo ĩ vxorẽ petijt. Cui
ille. Filiam meã accipe nõ vales.qꝛ diuitum ꝛ no-
biliũ filius es.ego aũt pauꝑ ſũ. Sed cũ ille oĩno ĩ-
ſtaret.ait ſenex. Nõ poſſũ eam tibi dare vt in do-
mũ p̄ris tui ducas eam.cuꝫ vnica mihi ſit. Et ille
apud vos manebo:ꝛ vobis me in oibꝰ ↄformabo
Deponẽs igit̃ ꝑcioſũ ornamẽtũ.hitũ ſenis indu-
it.ꝛ apud eũ manẽs ipaꝫ in vxorẽ accepit. Poſt-
q̧ ẋo ſenex diutiꝰ eũ ꝓbauit.ĩ thalamũ eũ duxit
ꝛ imẽſũ põdꝰ diuitiaꝝ q̄ntũ nũq̧ viderat ſibi oñ-
dit:ꝛ oĩa ſibi dedit. Dixit aũt ioſaphat. Cõuẽient̃
iſta me tãgit narratõ.ꝛ a te h̃ dictũ ee de me exiſti-
mo.h̃ dic mihi p̄r q̄t ãnoꝝ es.ꝛ vbi ↄuerſaris q̄a
a te nunq̧ volo ſepari. Et ille. Annorum ſũ .xlv.
ĩ deſertis terre ſennaar dgẽs. Ad quẽ Ioſaphat
Ampliꝰ p̄r mihi appares.lxx. Et ille. Si a natiui-
tate mea oĩes annos meos q̄ris diſcere. bñ eos
exiſtimaſti:h̃ nullo mõ a me ĩ mẽſura vite ↄputãt̃
q̄tq̄t in vanitate mũdi expẽſi ſũt. Tũc eñ ĩ interio-
ri hoĩe mortuꝰ erã:ꝛ annos mortis nũq̧ vite no-
minabo. Cũ igit̃ ioſaphat eũ ĩ deſertũ ſeq̇ vellet:
dixit barlaã. Si h̃ feceris ꝛ tuo ↄſortio carebo et
ꝑſecutõis frĩbꝰ meis autor exiſtã h̃ cuꝫ opportunũ
tp̃s videris ad me venies. Barlaã igit̃ filium re-
gis baptizãs:ꝛ in fide optie ĩſtruẽs.eũ oſclatꝰ ẽ et
ad locũ ſuũ reuerſus ẽ. Poſtq̧ aũt rex filiũ xp̄ia-
nũ factũ audiuit.ĩ doloẽ nimio poſitꝰ ẽ. Quẽ q̇dã
amicꝰ ſuꝰ noĩe arachis ↄſolans ait. Cognoſco rex
ſenẽ q̄ndã heremitã.q̇ de nr̃a ſecta ẽ:q̇ ꝑ oĩa bar-
laam ſiꝰis eſt. Hic igit̃ barlaam ſe ſiꝰans. primo
xp̄ianoꝝ fidẽ defẽdet. deinde ſe ſepari ꝑmittet.et
oĩa q̄ docuerat reuocabit. ꝛ ſic filiꝰ regis ad nos
redibit. Aſſũpto igit̃ p̄dicto ꝓncipe magno exer-
citu ad q̄rẽdũ barlaaꝫ iuit.ꝛ heremitã illũ capiẽs
ſe barlaã cepiſſe dixit. Qd̾ filiꝰ regis audiens ca-
ptũ.ſ.mgr̃m amare fleuit:h̃ poſtmodũ ꝑ dĩ ɼuela-
tõneꝫ hũc nõ ee ↄgnouit. Ingreſſus igit̃ p̄r ad fi-
liũ ait. Fili mi ĩ triſticia magna me poſuiſti:ꝛ meã
caniciẽ inhonoraſti:ꝛ lumẽ oculoꝝ meoꝝ abſtuli-
ſti:q̄re fili h̃ feciſti ꝛ deoꝝ meoꝝ cultuꝫ reliquiſti.
Cui ille. Tenebras p̄r fugi. ad lumen cucurri:et
errorẽ deſerui:ꝛ ꝟitatẽ agnoui. Noli aũt fruſtra
laborare qm̃ nũq̧ a xp̄o me poſſes reuocare. Si-
cut eñ tibi impoſſibile eſt altitudinẽ celi manu tã-
gere aut maxim ſiccaẽ pelagꝰ. ſic ꝛ iſtud ee ↄgno-
ſce. Tunc rex ait. Et q̇s hoꝝ mihi autor ẽ maloꝝ
niſi ego q̇ tãmagnifica tibi feci q̄ nũq̧ aliq̇s patꝝ
fecit filio.quaꝓpt̃ ꝑuitas volũtatis tue et con-
tẽtio effrenata aduerſus caput meũ te inſanire fe-
cit. Merito aſtrologi in natiuitate tua dixerũt te
arrogãtẽ.ꝛ ꝑẽtibꝰ inobedientẽ futuꝝ. Nũc ẋo ſi
niſi acq̇eueris a mea diſcedes filiatõe. et pro p̄re
inimicꝰ effectꝰ. illa tibi faciã.que nec adhuc hoſti-
bꝰ feci. Cui ioſaphat. Cur rex triſtaris qꝛ bonorũ
ꝑticipes effectus ſũ. Quis vnq̧ p̄r in filij ſui pro-
ſꝑitate triſtis apparuit. Nõ g̃iam p̄reꝫ vocabo te
h̃ ſi mihi aduerſaberis ſic̃ a ſerpente fugiam a te.
Rex igit̃ ab eo cũ ira diſcedens.arachi amico no-
tam fecit filij duriciã.q̄ ſibi ↄſuluit vt non aſperꝭ
ꝟbis cũ eo vteret̃:qꝛ blãdis ꝛ lenibꝰ puer melius
traheret̃. Seq̄nte igit̃ die rex ad filiũ venit ꝛ cir-
cũplectẽs oſculabat̃ eũ dicẽs. Fili dulciſſime ho-
nora caniciẽ p̄ris tui. verere fili p̄rem tuum.an ne-
ſcis q̄le bonũ eſt p̄ri obedire ꝛ eũ letificare.ſicut e-
ↄ malũ ẽ ipm exacerbare. Quotq̄t eñ fecerĩt ma-
le ꝑierũt. Cui ioſaphat. Tp̃us amandi.ꝛ tp̃us o-
diẽdi.tp̃s pacis.tp̃s et belli. Nullo ei mõ auerte-

tib9 nos a deo obedire deēm⁹. ſiue ſit mr̄ ſiue ſit pr̄
Uidēs igiť pr̄ eius ꝯſtātiā ait. Erḡ video tuā ꝑ-
tinaciā nec mihi obedire vis. ſaltē veni ⁊ ambo
ꝑiť veritati credam⁹. Barlaā ei q̄ te ſeduxit a me
vinct⁹ teneť. Nr̄i igiť ⁊ vr̄i cū barlaā ꝯueniāt ⁊ ꝑ
conē mittā vt oēs galilei ſine timore veniāt: ⁊ diſ-
putatōe incepta. ſi vr̄ barlaā obtinuerit. vob cre-
dem⁹. ſi aūt nr̄i nobis ꝯſentiet. Qd cū regis filio
placuiſſet: ⁊ illi cū ſimulato barlaā ordinaſſēt quō
pri⁹ debat ſiſare ſe fidē xp̄ianoꝝ defēdē: ⁊ poſtea
ſe ꝑmittē ſupari. Oēs inſimul ꝯuenerūt. Conuerſ⁹
igiť ioſaphat ad nachor dixit. Noſti o barlaā q̄-
liť me docuiſti: ſi igiť fidē quā me docuiſti defēde-
ris. i doctrina tua vſq̄ i finē vite ꝑmanebo. Si aū
ſupat⁹ fueris. ſtatim i te meam ꝯtumeliā vindica
bo. ⁊ cor tuū ⁊ linguā maib9 extrahens dabo canib9
ne alij ampli⁹ ꝓſumāt filios regū i errorē mittere.
His auditis Nachor triſtis ⁊ pauid⁹ vehemenť
fact⁹ ē. vidēs ſeipm̄ in foueā quā fecit decidiſſe et
laq̄o ſuo ꝯphenſū eē. Animaduertēs igiť ꝯgno-
uit meli⁹ eē filio regꝫ adherē vt piculū morꝫ eua
dere poſſ3. Rex aū ſibi palā dixerat vt fidē ſuā ſi-
ne timore defendēt. Un⁹ ḡ rethoꝝ ſurgēs dixit
Tu es barlaā q̄ filiū regꝫ ſeduxiſti. Et ille. Ego ſū
barlaā q̄ filiū regis in errorē nō miſi: ꝭ ab errore li-
beraui. Et rethor. Cū eximij ⁊ mirabiles viri de-
os nr̄os adorauerīt. quō tu aduerſus eos audes i
ſurgē. Et ille r̄ndēs ait. Caldei. greci ⁊ egyptij er
rātes creaťas deos eē dixerīt. Nā caldei elemēta
dos eē arbitrati ſūt. cū creata ſint ad vtilitatē ho
minū vt eoꝝ dn̄iatōi ſubiaceāt: ⁊ multꝫ paſſioni-
b9 corrūpāť. Greci q̄3 nephādos hoīes deos pu
tant ſicut ſaturnū quē aiūt filios comediſſe: ⁊ viri
lia ſibi abſcidiſſe ⁊ in mare piciſſe: ⁊ venerē inde
natā fuiſſe. A filio ſuo q̄3 ioue alligatū in tertarū
ꝓiectū eē. Jupiter q̄3 rex alioꝝ deoꝝ eē deſcribiť
quē tn̄ in aīalia transformatū ſepe dicūt vt adul-
teria ꝯmitteret. Venerē q̄3 deā adulterā dicunt.
Nā aliqn̄ habuit virū mechū martem. aliqn̄ ado
nidē: Egyptij aūt aīalia coluerīt ſc3. ouē. vitulum
porcū. ⁊ huiuſmodi. Xp̄iani aūt filiū altiſſimi co-
lunt: q̄ de celo deſcēdit ⁊ carnē aſſumpſit. Cepit
igiť nachor fidē xp̄ianoꝝ euidēter defēdere: ⁊ rō-
nib9 ꝯmūire. ita q̄ rethores illi muti effecti nihil
omnino r̄ndere ſciuerīt. Joſaphat igiť vehemen-
ter exultabat: eo q̄ dn̄s ꝑ inimicū ꝟitatis ꝟitatē
defendiſſet. Rex aūt furore nimio repletus ē. Juſ
ſit igiť conſiliū diſſolui. quaſi de his ſequenti die
denuo tractaturus. Dixitq̄3 ioſaphat. Aut magi
ſtrū meū ꝑmitte mecū hac nocte manere. vt ſiľ de
r̄nſionib9 fiendis craſtino ꝯferam⁹: ⁊ tu tuos tecū
aſſumas ⁊ cū eis ꝯferas: aut tuis mecū permiſſis
accipe meū. Alioq̄n nō iuſticiā ſed violentiā exer
cebis. Quapropter nachor ſibi ꝯceſſit. ſpem ad-
huc hn̄s q̄ eum ſeduceret. Cū igiť filius regis cū
nachor domū rediſſet: dixit ei ioſaphat. Ne pu-
tes me ignorare q̄s ſis. Scio te nō eē barlaā ſed
nachor aſtrologū. Incipiēſq̄3 ioſaphat viā ſalu-
tis ei ꝓdicauit: ⁊ ad fidē ꝯuertēs māe ad heremū
miſit: vbi baptiſmū ſuſcipiēs: hēmiticā vitā du-
xit. Mag⁹ aū q̄dā noīe theodas hec q̄ gerebā
tur audiens. ad regē venit ⁊ q̄ filiū ſuū ad leges
paternas redire faceret ꝓmiſit. Cui rex. Si ꝭ fece
ris ſtatuā aureā tibi erigā ⁊ ipi ſicut dijs (more
ſolito) ſacrificiū offerā. Et ille. A filio tuo cūctos
remoue ⁊ mľieres decoras ⁊ ornatas introduci ꝓ
cipe. vt ſp cū eo ſint ⁊ miniſtrēt ꝯuerſent ⁊ morē
tur cū eo. Ego aūt vnū de ſpiritib9 meis ad eū di
rigā q̄ eum ad libidinē inflāmabit. Nihil em̄ iuue
nes ſic poteſt ſeducere ſicť facies mulieꝝ. Rex em̄
q̄dam cū filiū vix habuiſſet. dixerūt ꝑitiſſimi me-
dici. q̄ ſi infra. x. ānos ſolē vel lumen viderit lumi
ne oculoꝝ priuabiť. Rex igiť in q̄dā ſpelunca ex-
ciſa filiū ibi vſq̄3 ad annos. x. manere fecit. q̄b9 fi-
nitis iuſſit rex. vt oīm rerū genera añ eū adducerē
tur: vt oīm nomina ⁊ noticiā poſſet hr̄e. Adductꝫ
igiť ante eum auro ⁊ argēto: lapidib9 ꝓcioſis. ve-
ſtib9 ſplendidis. equis regalib9. ⁊ oīm rerū generi-
bus cū d vniuſcuiuſq̄3 rei nomīe interrogaret mi
niſtri oīm ſibi nomīa indicabāt. Cū aūt nomē mu
lierū diſcere anxie quereret. ſpatari⁹ regis luden-
do dixit. demones eas eē: q̄ homīes ſeducūt. Re-
ge aūt interrogāte filiū q̄d de oīb9 que viderat
plus amaret. Quid inq̄t pr̄ aliud niſi demones
illos q̄ ſeducūt homīes. In nullo em̄ ſicut in his
ſic exarſit aīma mea. Non igiť aliter putes te filiū
tuū ſupare niſi hoc modo. Rex igiť oīb9 mini-
ſtris eiectis puellas decoras ei ſociauit q̄ eum ſp
ad libidinē ꝓuocabant nec habebat aliū ad quē
reſpiceret aut cū quo loqueret. vľ cū quo veſcere
tur. Malignus ꝟo ſpiritus a mago miſſus in iu-
uenem irruit. ⁊ magnum intus caminū ignis accē
dit. Malignus igiť ſpiritus int⁹ inflāmabat pu-
elle aūt exterius virū excitabāt i ardorē. q̄ ſe tā for
titer vexari ſentiēs turbať ⁊ deo ſe totū recōmen-
dās diuinā ꝯſolatōē recepit. ⁊ oīs tentatio ab-
ſceſſit. Deinde q̄ndā puellā pulcherrimā regis
filiam ꝭ a pr̄e orbatā ad eum miſit. Cui cū vir dei
ꝓdicaret: illa r̄ndit. Si me ab ydoloꝝ cultura ſal-
uare deſideras. ꝯiūgere mihi nuptiaꝝ copľa. Nā
⁊ xp̄iani ꝯiugia nō abhorrent ꝭ laudāt. q2 patriar-
che eoꝝ ⁊ ꝓphe. ⁊ petrus eoꝝ apľus cōiuges ha-
buerunt. Ad quā ille. Inaniter mľier iſta mihi ꝓ-
ſeq̄ris. ꝑmittiť q̄dē xp̄ianis vxores ducere. ꝭ non
his q̄ ꝓmiſerūt xp̄o virginitatē ſeruare. Et illa.
Sit ita vt vis. ſi aīmam meam ſaluare deſideras
vnā minimā petitōē mihi ꝑfice. Cōcūbe mecū
tm̄ hac nocte. et promitto tibi q̄ ſummo i dilucu-

lo efficiar xp̄iane. Nã ſi (vt dicitis) gaudiũ ē ãgel'
in celo ſup vno pctõre pniaꝫ agente. actori ꝯuer-
ſionis nõne magna merces debet'. Semel tm̃ mi-
hi acq̇eſce. ⁊ ſic meipaꝫ ſaluabis. Illa igit' turrim
aĩe illiꝰ fortit' ꝯcutere cepit. Q̇d demõ vidẽs ſoci
is ſuis ait. videtis quõ puella iſta ꝯcuſſit quẽ nos
nõ potuimus ꝯmouere. Venite ḡ ⁊ in eũ fortiter
irruamꝰ ex quo ꝯgruũ tp̄s inuenimꝰ. Cernẽs igit'
ſct̄s iuuenis ſe tã fortit' captiuatũ. qꝛ ⁊ ꝯcupiſcen
tia incitabat ⁊ ſalus vniꝰ puelle dyabolo ſuggerẽ
te ip̄m ꝯmouebat. lachrimis infuſus. oꝛoni ſe de-
dit: in q̄ oꝛone obdormiẽs vidit ſe duci in q̇dda3
pratũ decoris floribꝫ exornatũ. vbi folia arborũ
dulcẽ ſonũ r̄ddebãt aura q̇dã ḡta agitata: ⁊ odoꝛ
mirificꝰ emanabat: vbi fructꝰ viſu ſpecioſiſſimi ⁊
guſtu deſiderabiles: vbi ſedes poſite erãt auro et
gẽmis fabricate: lecti lucidi cũ p̄cioſiſſimis oꝛnam̃
tis. aq̄ limpidiſſime p̄terfluẽtes. Dehinc ī ciuita-
tẽ ip̄m introduxerũt. cuiꝰ muri ex auro ⁊ obrizo e-
rãt que claritate mirabili refulgebat. vbi etherij
q̇dã exercitus cãtãtes cãticũ q̇d auris mortaliũ n̄
audiuit. dictũq̃ ē ei. Iſte ē locus btõꝝ. Cũ aũt vi-
ri vellẽt eũ reducere: rogabat vt eũ ibi manere ꝑ-
mitterẽt. Qui dixerũt. Cũ laboꝛe multo adhuc
veniẽs huc. ſi tm̃ tibi vim inferre poteris. Deinde
ad loca teterrima ip̄m duxerũt omĩ feditate plena
dictũq̃ ē. Iſte ē locꝰ iniuſtoꝝ. Cũ aũt euigilaſſet
pulchritudo illiꝰ puelle ⁊ ceteraꝝ ſter coꝛe fetidio
re ei videbat'. Vero cũ maligni ſpũs ad theodaꝫ
rediſſẽt. ⁊ ip̄e eos exprobraret: dixerũt priuſq̃ ſi-
gno cruc̄ ſignaret'. ſup ip̄m irruẽtes. fortit' ip̄ꝫ cõ
turbauimꝰ: vt aũt ſeip̄m ſigno cruc̄ muniuit nos
ꝑſecutus ē cũ ira. Tũc theodas cũ rege ad eũ in-
trauit: ſperãs ꝙ ei ꝑſuadẽ poſſet: h̄ p̄dictꝰ magus
captꝰ ē ab eo quẽ cap̄e voluit: ⁊ ab eo ꝯuerſꝰ ba-
ptiſma ſuſcepit: ⁊ laudabilẽ vitã duxit. Rex igit'
deſꝑans diuiſit ei de ꝯſilio amicoꝝ mediũ regni
ſui. Ille aũt licꝫ deſertũ tota mẽte deſideraret. tn̄ ꝓ
pter fidei dilatacõꝫ ad tp̄s ip̄ꝫ regnũ ſuſcepit: ac ī
ſuis ciuitatibꝫ tẽpla ⁊ cruces erexit: ⁊ oẽs ad xp̄m
ꝯuertit. Pr̄ aũt tãdẽ filij rõnibꝫ et p̄dicatõibꝫ aſ-
ſenſũ p̄bẽs. fidẽ xp̄i recepit: ⁊ baptiſmũ ſuſcipiẽs
⁊ totũ regnũ filio ſuo dimittẽs ip̄e penitentie opi
bus vacabat. Et poſt h̄ laudabilit' vitam finiuit.

Ioſaphat aũt barrachiã regẽ p̄nunciãs pluri
es fugere. h̄ ſꝑ a ꝑplo captus vix tandeꝫ p̄ualuit.
Cũ ergo ꝑ deſertũ ꝑgeret cuidã paupi regalẽ ha
bitũ dedit ⁊ ip̄e in pauꝑrima veſte remãſit. Dya-
bolus aũt multas ei inſidias ꝑabat. Aliq̄n gladio
euaginato ī eũ irruebat ⁊ eũ ꝑcutere minabat' ni-
ſi deſiſteret. Aliq̄n ī foꝛma ferarũ ſibi apparebat
frendẽs ⁊ dirũ mugitũ emittẽs. Ille aũt dicebat.
Dñs mihi adiutoꝛ ē n̄ timebo q̇d faciat mihi hõ
duobꝫ igit' annis in heremo ioſaphat vagabun-
dus mãſit. Nec barlaã inueĩre potuit. Tãdẽ ſpe
luncã inuenit ⁊ añ oſtiũ ſtans dicebat. bñdic pat'
bñdic. Cuius vocẽ barlaã audiẽs: exilijt ⁊ oſculã
tes feruẽtiſſime ſeſe alterutrũ amplexibꝫ ꝯſtringe-
bãt nec ſatiari poterãt. Retulit aũt ioſaphat bar-
laã oĩa que acciderãt. ⁊ ille īmenſas grãs egit deo
Manſit aũt ibidem multis annis ī abſtinẽtia mi-
rabili v̓tute. Tandẽ ꝯpletis diebꝫ barlaaꝫ in pa-
ce quieuit. circa annũ dñi. cclxxx. Ioſaphat igi-
tur in anno. xxv. regnum deſerens. xxxv. annis he
remiticũ laboꝛẽ ſubijt. ⁊ ſic multis clarus virtuti-
bus ī pace quieuit. ⁊ cũ coꝛp̄e iuxta barlaã poſitꝰ
fuit. Quod audiẽs rex barachias illuc cũ multo
exercitũ venit. ⁊ coꝛp̄a reuerent' aſſumẽs in ciuita
tem ſuã trãſtulit. Ad quoꝝ tumulũ miracula ml'-
ta fiunt.

Elagiꝰ papa mul

te ſctitatis fuit. ac in pontificatu lau-
dabilit' ſe gerẽs. tandẽ plenꝰ boĩs opi
bꝫ in pace quieuit. Non fuit aũt iſte pelagiꝰ p̄de-
ceſſoꝛ ſcti Gregorij ſed alius añ ip̄m. Huic ei pe
lagio ſucceſſit iohẽs tercius. Iohi ſucceſſit bene-
dictꝰ. Bñdicto pelagiꝰ. Pelagio gregoriꝰ. Tẽ-
p̄e igit' primi pelagij longobardi ī italiã venerũt.
⁊ qꝛ multi huiꝰ hyſtoriam ignorare ꝓbant'. ideo
eã hic inſerendã decreui, put ī hyſtoria longobar
doꝝ quã paulus longobardoꝝ hyſtoriographꝰ
compilauit: ⁊ in diuerſis cronicis explanata ha-
bet'. Gens etenim quedaꝫ erat germanica pluri-
mũ populoſa. que d̓ littoribꝫ occeani p̄te ſepten-
trionali egreſſa cũ de inſula ſcandinaria ꝑ belloꝝ
multa certamina diuerſarumq̃ terraꝝ circuitus
tandẽ pãnoniã deueniſſet: vltra nõ audẽs ꝓcede
re ſedẽ ſibi ī ea ꝑpetue hitatõis īſtituit. Hi p̄rio
hunuli poſtea lõgobardi ſũt appellati. Dũ aũt
adhuc ī germaĩa reſiderẽt. agilmud rex lõgobar-
doꝝ. vij. pueros in piſcinã a meretrice ad necan-
dũ ꝓiectos inuẽit: q̄s vno ꝑtu dicta meretrix edi-
derat. Quos duꝫ rex caſu reptos cũ haſta admi-
rãs reuolueret. Vnꝰ coꝝ haſtã regis manu tenu
it quẽ rex vidẽs ⁊ ſtupẽs nutriri fec̄. ⁊ lamiſſiõem
vocauit: magnũ eũ futurũ eẽ p̄nunciãs. Qui tãte
ꝓbitatis extitit. ꝙ moꝛtuo rege eũ longobardi re
gẽ fecerũt. Per idẽ fere tp̄s. ſ. anno ab incarna
tione dñi. cccclxc. dũ q̇dã ep̄s arrianꝰ (vt ait entro
piꝰ) q̄ndã noĩe barbã baptizare volens diceret.
Baptizo te barbã in noĩe pr̄is ꝑ filiũ ī ſpũſcto: fi-
liũ ⁊ ſpm̄ ſ. minoꝛẽ p̄re ꝑ h̄ oñdere volẽs. ſbito aq̄
diſparuit ⁊ baptizandus ad eccleſiam confugit.

Per idẽ fere tp̄s floruerũt ſcti Medardꝰ. gil-
daldꝰ fr̄es vterini ⁊ vno die nati. vno die ep̄i cõ-
ſecrati. vno die moꝛtui. vno die a xp̄o aſſumpti.

Añ xp̄o hoc tp̄s ī q̇dã cronica dr̄ circa ãnũ dñi

cccc.dū intra gallias arriana hereſis pullularet.
vnitas ſubſtātie triū pſonaꝝ euidēti miraculo de
mōſtrat᷑ vt ait ſigilbert⁹. Dū ei in vrbe yaſacenſi
miſſā eps celebraret. vidit tres guttas clariſſimas
equalis magnitudis ſup altare emiſſas q̄ ſimul d
fluentes in vnū ꝯiūcte. gēmā pulcherrimā effece-
rūt. quā cū ī medio cuiuſdā cruc auree poſuiſſent
alie gēme q̄ inerāt de ipa ptin⁹ ceciderūt. Addidit
q̄ꝫ ꝙ impijs obſcura ⁊ mūdis clara videbat᷑: ⁊ ꝙ
infirmis dabat ſanitatē ⁊ adorātibꝫ crucē auge-
bat deuotōꝫ. P⁹ h̄ aūt lōgobardis bis q̄dā rex
p̄erat noīe albuin⁹. vir q̄dē fortis ⁊ ſtrēnu⁹ q̄ cū re-
ge gebidanoꝝ pliū gerēs. ei⁹ exercitū ꝯtriuit. et re
gē interfecit. q̄ꝓpt᷑ fili⁹ p̄dicti regis occiſi. q̄ ſibi
in regnū ſucceſſerat. ī vltōꝫ pr̄is ſui ꝯtra albuinū
manu armata fortit᷑ ꝓceſſit. ꝯ quē albuin⁹ exerci-
tū ſuū monit ⁊ ipm ſupans interfecit. Filiamq̄ꝫ ſu
am noīe roſimūdā captiuā ducēs ī vxorē accepit
Sed ⁊ de capite ipi⁹ regis ſibi cupā parauit quā ar
gēto circūcludēs inde bibebat. In ill' aūt diebꝫ Iu
ſtin⁹ mioꝛ impiū gubnabat. qui quēdā principeꝫ
eunuchū hēbat. q̄ dicebat᷑ narſes. viꝝ q̄ndā no-
bilē ⁊ ſtrēnuū q̄ ꝯ gotthos (q̄ totā italiaꝫ inuaſe-
rāt) ꝓcedēs. ipos ſupauit: ⁊ regē coꝝ totilaꝫ fla-
gellū dei occidit. ⁊ vniuerſā italiā paccatā reddi-
dit. Qui ꝓ magnis bn̄ficijs magnā inuidiā ptu-
lit a romanis. q̄ꝓpt᷑ apud īpatorē falſo accuſa-
tus. a p̄fato īpatore depoſit⁹ ē. Vxor q̄ꝫ īpatoris
noīe ſophia hanc ꝯtumeliā ſibi miſit ꝙ cū cū an-
cillis ſuis faceret filare ⁊ lanaꝝ penſa diuidere. Ad
hec v̄ba narſes rn̄dit. Et ego talē telā tibi ordiri
ꝓcurabo. quā donec vixeris deponere nō valeb.
Neapolim igit᷑ narſes ſecedēs. longobardis mā
dauit. vt paupria pannonie rura deſererēt: et ad
italie fertile ſolū poſſidēdū ꝯfluerent. Qd albui-
nus audiēs pānoniā deſeruit. ⁊ anno ab incarna-
tōe dn̄i q̄ngēteſimoſexageſimooctauo. cū longo-
bardis italiā intrauit. Erat aūt ꝯſuetudo eis lon-
gas barbas portare. Vn̄ cū q̄dā vice (vt aiunt)
exploratores ad eos venire deberent. ꝑcepit albui-
n⁹. vt oēs mlieres ſolutos crines circa mētū circū
ducerēt vt barbati hoīes ab exploratoribꝫ crede
rent᷑. Et inde lōgobardi a lōgis barbis p⁹ modū
ſūt vocati. Barda eñ ī coꝝ lingua barbā ſōabat
Alij dicūt ꝙ cū huniuli cū bādal' pugnaturi eēnt
⁊ ad q̄ndā q̄ hēbat ſpm̄ ꝓphetie acceſſiſſent. vt ꝓ
coꝝ victoria exoraret: ⁊ eis bn̄dicēt: d ꝯſilio vxo-
ris iuxta feneſtrā in q̄ mane ad orientē orabat ſe
poſuerūt: ⁊ mlieres circa mētū capillos circūducē
d eiuſdē ꝯſilio ꝑceperūt. Cū g̊ ille feneſtrā apiens
eos vidiſſet exclamauit. q̄ ſunt iſti longobardi. et
vxoꝛ adiūxit ſua. vt quibꝫ nomē dederat victoriā
ꝯdonaret. Ingreſſi igit᷑ italiā oēs pene ciuita-
tes ceperūt. cūctis hitatoribꝫ interfectis. Papiā
aūt tribꝫ ānis obſeſſā. tādē ceperūt. Rex aūt albuin⁹
iurauerat ſe oēs xpianos occiſuꝝ. Vn̄ cū papiaꝫ
intrare deberet. equ⁹ ei⁹ an̄ portā ciuitatis greſſū fi-
gens. quātūcunq̄ꝫ calcaribꝫ vrgeret᷑ ſurgere n̄ va
lebat. q̄uſq̄ꝫ admonitōꝫ cuiuſdā xpiani rex iura-
mētū mutauit. Mediolanū g̊ longobardi ingreſ-
ſi. totā pene italiā intra breue ſpaciū tpis ſbiuga-
rūt. p̄ter romā ⁊ romāliā q̄ romālia ē vocata q̄ſi
altera roma. ex eo. ſ. ꝙ rome ſp adheſiſſet. Cū igit᷑
rex albuinus verone eſſet. ⁊ q̄dā magnū ꝯuiuiuꝫ
ꝑparaſſet. ⁊ ciphū ſuū quem de capite regis fecerat
afferri faciens. ex eo bibit. ⁊ vxorē ſuaꝫ nomine ro
ſimūdā de eo bibere fecit dicēs. Bibe cū pr̄e tuo
Qd cū roſimūda didiciſſet. odiū magnū ꝯ regeꝫ
ꝯcepit. Erat aūt regi dux q̄dā q̄ q̄ndā domicellaꝫ
regie carnalit᷑ ꝯgnoſcebat. At regia abſente rege
q̄dā nocte ancille ſue cubiculū intrās: p̄dicto du-
ci ex pſona ipi⁹ ācille mādauit. vt ad ſe illa nocte
deberet accedere. Qui cū veniſſet regia p̄dicto duci
vice āeille ſe ſuppoſuit. ⁊ poſtmodū dixit ei. Scis
q̄ ſū. Cui cū ſe eē talē amicā ſuam diceret. Illa ait
Neq̄q̄ꝫ. Sed ſū roſimūda. Certe talē rē ꝑpetra-
ſti. hodie ꝙ aut albuinū occides. aut albuini gla-
dio interibis. Volo igit᷑ vt de ipo viro meo q̄ pa
trē meū occidit. ⁊ de e⁹ capite ciphū ſibi faciēs me
in ea bibere fecit. me debeas vindicare. Cui ille non
acq̄eſcēs. aliū ſe inuenire ꝓmiſit q̄ h̄ negociū perpe
traret. Vn̄ illa arma ſbtrahēs. ſpatā illi⁹ q̄ erat ad
lectuli caput. ne tolli aut euaginari poſſet fortiter
colligauit. Dum g̊ rex in ſtratu dormiret. homici-
da ei⁹ cubiculū intrare conat᷑. qd rex ſentiens de
ſtratu exilijt. ⁊ ſpatā arripiēs h̄ extrhere n̄ valēſ cū
ſcabello ſe virilit᷑ defendere cepit. Sꝫ ille cū opti-
me eēt armat⁹ ī regē inualuit ⁊ occidit. Accipiens
igit᷑ vniuerſos theſauros palacij cūꝫ roſimunda
rauennā (vt dr̄) aufugit. Sꝫ cū roſimūda q̄ndaꝫ
iuuenē pulcherrimum p̄fectuꝫ. ſ. rauenne vidiſſet
ipm in viꝝ hr̄e deſiderans venenū viro ī calice ꝓ-
pinauit. Cui⁹ amaritudinē ille p̄ſentiēs iubꝫ vxo
ri vt reſiduū bibat. Qd cū recuſaret. ille euagina
to gladio eā bibere coegit. ⁊ ſic ābo ibidē perierunt
Tādē rex q̄dā lōgobardoꝝ noīe adolaoth ba
ptizat⁹ ē ⁊ fidē xpi ſuſcepit. Sed theodoſia lōgo
bardoꝝ regia xpianiſſima ⁊ deuota apud modo-
nā pulcherrim oratoriū ꝯſtituit. Ad quā regiam
gregori⁹ libros dyalogoꝝ trāſmiſit: q̄ viꝝ ſuū no
mie agiſulphū p̄mo ducē thaurmēſiū. h̄ poſtmo
dū longobardoꝝ regē ad fidē ꝯuertit: ⁊ cū rōno
impio ⁊ eccīa cū pacē hr̄e fecit. Sicq̄ꝫ ī feſto ſcōꝝ
rū geruaſij ⁊ ꝓtaſij facta ē pax int᷑ romāos ⁊ lon-
gobardos. ⁊ ideo gregorius ī eodē feſto cātari in
ſtituit ī officio miſſe. Loq̄t᷑ dn̄s pacē ⁊c. In nati-
uitate q̄ꝫ ſcti iohis baptiſte p̄dictoꝝ pax ⁊ ꝯſilio
āpli⁹ ꝯfirmata fuit. Theodolina v̄o in b. iohem

ſpecialē deuotionem habebat. Cuius meritis gē
tis ſue ꝯuerſionē aſſcribens ꝑdictū oratoriū apd̾
modinā fabricauit. Eiuſqꝫ gētis iohem patronū
⁊ defenſorē eē cuidaꝫ viro ſancto reuelatum fuit.

Mortuo gregorio ſucceſſit ei ſauinianus ⁊ ſa-
uiniano bonifacius tercius: bonifacio tercio bo-
nifacius quartus. Ad cuius preces focas impa-
rator donauit eccleſie xp̄i pantheon. circa annuꝫ
domini ſexingenteſimūdecimū. Et ad p̄ces Bo-
nifacij quarti primus ſtatuit ſedem romanaꝫ eſſe
caput omniū eccleſiarum: Nā eccleſia conſtanti-
nopolitana. ſe primam omniū eccl'iaꝝ ſcribebat.

Huius bonifacij tp̄e mortuo foca ⁊ regnante
eraclio. circa annum dn̄i ſexingenteſimūdecimuꝫ
machumeth pſeudoꝓpheta ⁊ magꝰ agorenos ſi
ue yſmahelitas. i. ſaracenos hoc modo decepit: ſi
cut legit̄ in quadā hyſtoria ip̄ius ⁊ in quadā cro-
nica. Clericus quidā valde famoſus cū i romana
curia honorē quem cupiebat aſſequi nō potuiſſꝫ
indignatus ad p̄tes vltramarinas ꝯfugiens ſua
ſimulatōe innumerabiles ad ſe attraxit. Inueni-
enſqꝫ machumeth dixit ei. ꝙ ip̄m illi ꝑp̄lo ꝑficere
vellet. Nutriēs columbā grana ⁊ alia hm̄oi in au
rib9 machumeth ponebat. columba aūt ſup eius
humeros ſtans de aurib9 eiꝰ cibum ſibi ſumebat.
Sicqꝫ iam adeo aſſuefacta erat ꝙ qn̄cunqꝫ ma-
chumeth videbat ꝓtinus ſup humeros ꝓſiliens
roſtꝝ in eiꝰ aure ponebat. Predictꝰ igit̄ vir ꝑp̄lm
ꝯuocās dixit ſe illū ſibi velle ꝑficere quē ſp̄ūſſc̄s
in ſpecie colūbe monſtraret. Statimqꝫ columbā
ſecreto emiſit: ⁊ illa ſup humeros machumeth. q̇
cū alijs aſtabat euolās. roſtꝝ in eiꝰ aure appoſuit.
Qd̾ ꝑp̄ls vidēs. ſp̄m ſc̄tm eē credidit. qui ſup eū
deſcenderet. ac in eiꝰ aure verba dei inferret. et ſic
machumeth ſaracenos decepit. q̇ ſibi adheren-
tes regnū perſidis. ac orientalis imperij fines vſ-
qꝫ ad alexādriaꝫ inuaſerūt. Hoc quidē vulgarit̄
dr̄. ẜ verius eſt qd̾ inferiꝰ habet̄. Machumeth
igit̄ ꝓprias leges ꝯfingēs. ip̄as a ſp̄ūſc̄to q̇ in ſpe-
cie colūbe q̄ ſepe vidēte ꝑp̄lo ſup eum volabat. ſe
recepiſſe mentiebat̄. in quib9 quedā de vtroqꝫ te-
ſtamento inſeruit. Nam cū in p̄meua etate merci
monia exerceret. ⁊ apud egyptū ⁊ paleſtinā cum
camelis ꝑgeret. cū xp̄ianis ⁊ iudeis ſepe ꝯuerſa-
bat̄ a q̄b9 tam nouū q̄ꝫ vetus didicit teſtamentuꝫ
Unde ſm̄ rituꝫ iudeoꝝ circūcidunt̄ ſaraceni. car
nes porcinas nō comedunt. Cuiꝰ rōnem cum vel-
let machumeth aſſignare. dixit ꝙ ex fimo cameli
porcus poſt diluuium fuerit ꝓcreatus. Et ideo
tanq̄ꝫ immundus a mundo populo eſt vitandus
Cum xp̄ianis aūt conueniunt. quia credūt vnuꝫ
ſolum deū omnipotenteꝫ oīm creatorē. Aſſerunt
etiā pſeudoꝓpheta. vera quedā falſis imiſcēs ꝙ
moyſes fuit magnꝰ ꝓpheta. ſed xp̄c maior ⁊ ſūmꝰ
ꝓphetaꝝ: natus ex maria virgine virtute dei abſ-
qꝫ ſemine hoīs. Ait quoqꝫ in ſuo alcorano. ꝙ xp̄c
dū adhuc puer eſſet. de limo terre volucres ꝓcre-
auit. Sed venenū immiſcuit. qꝛ xp̄m nō vere paſ
ſū nec vere reſurrexiſſe dixit. ſed aliū quendā hoi-
nem ſibi ſimilem huiuſmodi egiſſe vel paſſum eſ-
ſe docuit. Quedam aūt matrona nomine Cadi-
ga que preerat cuidam prouincie nomine Coro-
cania. videns hominē iudeorum ⁊ ſaracenoruꝫ
contubernio vallari. Extimabat in illo maieſta-
tem diuinam latere: et cum eſſet vidua ip̄m in ma
ritum accepit. ⁊ ſic machumeth totius illius pro-
uincie obtinuit principatum. Ille aūt ſuis preſti-
gijs non ſolum predictam dominaꝫ ſed etiam iu-
deos et ſaracenos demum adō dementauit. vt ſe
meſſiam in lege promiſſuꝫ publice fateretur. Poꝰ
hoc vero Machumeth cepit frequenter cadere
in epilentica paſſione. Quod cadiga cernens pli
mum triſtabatur. eo ꝙ impuriſſimo homini ⁊ epi
lentico nupſiſſet. quam ille placare deſiderans. ta
libus eam ſermonibus demulcebat. dicens. Ga-
brielem archangelum frequenter mecum loquē-
tem contemplor. et non ferens ſplendorem vultꝰ
eius in me, deficio ⁊ tabeſco. quod ſic eſſe mulier ⁊
ceteri crediderunt.

Alubi tamen legitur ꝙ fuit quidā monachus
q̄ machumeth inſtruxit nomīe ſergius. q̇ in erro-
rem neſtorij incidens. dum a monachis fuiſſet ex-
pulſus in arabiam venit: et machumeth adheſit
Licet alubi legat̄ ꝙ fuit archidiaconus in parti-
bus anthiochie degēs: et fuit (vt aſſerit iacobite)
q̇ circūciſioneꝫ p̄dicāt xp̄mqꝫ nō deū ẜ hominem
tm̄ iuſtum ⁊ ſc̄tm de ſp̄ūſācto cōceptū ⁊ de virgīe
natum affirmant. que omnia ſaraceni affirmant
⁊ credunt. Predictus igit̄ ſergiꝰ machumeth de
nouo et veteri teſtamento (vt tradūt) plura edo-
cuit. Machumeth ei vtroqꝫ p̄ente orbatus ſub
patrui ſui cura puericie annos agebat. multoqꝫ
tp̄e cum vniuerſa gente ſua. arabum ydoloꝝ cul-
tui deſeruiuit queādmodū ī alcorano ſuo teſtat̄
deū ſibi dixiſſe. Orphanus fuiſti ⁊ ſuſcepi te. in er
rore idolatrie diu manſiſti. ⁊ inde eduxi te. Pau-
ꝑ eras ⁊ ego locupletaui te. Uniuerſa ei gēs ara-
bū cum machumeth venerē ꝓ dea colebat. Et in
de ē ꝙ adhuc ſexta feria apd̾ ſaracēos ī magͣ ve-
neratōe hr̄: ſicut apud iudeos ſabbatū ⁊ apd̾ xp̄i
anos dies dn̄ica colit̄. Machūeth igr̄ p̄dicte ca-
diga vidue locupletatꝰ diuitijs. i tātā ꝓrupit mē
tis audaciā. vt regnū arabū ſibi vſurpare cogita-
ret. Sꝫ cū vidēt ſe ꝑ violētiā h̾ aſſeq̇ n̄ valere ma-
xime cū a ꝯtribulib9 ſuis qui eo maiores fuerant,
deſpiceret̄. ꝓphaꝫ ſe fingere voluit. ⁊ q̄s n̄ poteāt
ſbiugere ꝑ potētiā. ſaltē ꝑ ſc̄titatē attrahēt ſi-ta-
tam. predictiqꝫ ſergij viri valde prudētis ꝯſilijs

adherebat. Ipſe ei abſcōdite manē faciebat. ⁊ ab
eo oīa reqrebat. ⁊ ꝑplō referebat. ac gabrielē ar-
chāgelū noīabat. ⁊ ſic machumeth totius illiꝰ gē-
tis ꝓphā ſe ſiſando obtinuit ꝑncipatū. oīſqꝫ ſi-
bi ſponte. vl' timore gladij crediderīt: ⁊ iſtud veri-
us ē qꝫ illud qđ dictū ē de colūba: ⁊ ſic tenendum
Predictꝰ igit' ſergiꝰ cū monachꝰ eēt. voluit vt ſa-
raceni monachali hītu vterent'. ſ. cuculla ſine ca-
putio. ⁊ vt inſtar mōachoꝝ multas ⁊ ordiatas ge-
nuflectōes facerent. ⁊ ordiate valde orarēt. ⁊ qa
iu dei ꝯſus occidētē ⁊ xpiani ꝯſꝰ orietē orabant.
voluit vt ſui ꝯſꝰ meridiē orarēt. Que oīa adhuc
ſaraceni obſeruāt. Mltas aūt leges machūeth ꝓ-
mulgauit. qs ꝑdictꝰ ſergiꝰ eū docuit. qꝛ multas d'
moſayca lege accepit. Sepe nāqꝫ ſaraceni ſe la-
uāt ⁊ marie cū orare dnt. Verēda ſua manꝰ bra-
chia. faciē ⁊ os ⁊ oīa mēbra corꝑis abluūt vt mū-
diꝰ orare poſſint. Orantes aūt vnum ꝯfitent' deū
q̇ nullū equalē vl' ſilē hēat. Eiuſdemqꝫ machu-
meth ꝓphā. In āno qꝫ integꝝ menſe ieiunant
Jeiunātes aūt nocturno tpe comedūt. Diurno
ꝟo ieiunāt. ita vt ab ea hora diei q̄ nigꝝ ab albo
diſtiguere pñt. vſqꝫ ad ſol' occaſū ꝯmedē vl' bibē
aut ſe vxoris ꝯmixtiōe fedare nemo audeat. Pꝰ
ſol' occubitū vſqꝫ ad ſequētis diei crepuſculū ſꝑ
licꝫ eis cibo ⁊ potu ⁊ ꝓprijs vxoribꝫ vti. Infirmi
aūt ad hoc nō obligant'. Semel aūt ꝑ ſinglos an-
nos cā recognitōis ad domū dī q̄ ē mecha ire ꝑci
piūt ⁊ ibi adorare eāqꝫ incōſutilibꝫ tegumētꝭ cir-
cuire ⁊ lapides ꝑ media femora ꝑ dyabulo lapi-
dādo iactare. Quā domū dicūt adā ꝯſtruxiſſe oī
buſqꝫ filijs eiꝰ. ⁊ abrahā ⁊ yſmaheli locū orōis fu-
iſſe. Demū machumeth ſibi cūctiſqꝫ gentibꝫ ſuis
tradidiſſe affirmāt. Oēs carnes ꝑter porcinas ſā-
guinē ⁊ morticinū ꝯmedē pñt. Quatuor legiti-
mas vxores inſil' hēre eis licꝫ. ⁊ quālibꝫ vſqꝫ tercio
repudiare. ⁊ rurſꝰ recipe: ita tñ vt q̄ternariū nūeꝝ
nō trāſcendat. Empticias ꝟo atqꝫ captiuas q̄t
volūt hēre licitū ē: ⁊ eas vendē pñt cū velit: niſi eaꝝ
aliquā ipgnaſſent. Cōcedit' eis de ꝓpria ꝯgnatōe
hēre vxores: vt ſāguis ꝓles accreſcat. ⁊ fortiꝰ int'
eos amicicie vicl'm aſtrigat'. Circa poſſeſſiōes re-
petēdas obſeruāt. vt actor teſtibꝫ ꝓbet. et reus iu-
ramento ſe ꝯprobet inocētē. Cū adultera depre-
henſus cū ea pit' lapidat'. Cuꝫ alia aūt fornicatus
octogita ꝟberibꝫ plectit'. Machumeth tñ dixit
ſibi a dño anglō gabriele nūciātē. fuiſſe ꝯceſſū. qꝫ
ad alioꝝ vxores accedere poſſꝫ: vt viros ꝟtutꝭ. ⁊
ꝓphas generaret. Quidā aūt ſeruꝰ eiꝰ cū pulchrā
vxorē hñret. ⁊ ſibi ne cū dño ſuo loq̄ret' iterdixiſſꝫ.
quadā die ipaꝫ cū eo loq̄ntē inuenit. ⁊ ꝓtinꝰ eam
a ſe reiecit. quā machumeth recipiēs int' alias ſu-
as mulieres ꝯnūerauit. Timēs ꝟo ex h' murmur
ꝑplī. cartā de celo ſibi delatā ꝯfinxit. ī q̄ ꝯtinebat'

ꝙ ſi aliqs vxorē repudiaret. eꝰ eēt vxor q̇ eā ſuſce-
piſſꝫ: qđ ſaracei vſqꝫ hodie ꝑ lege obſeruāt. Fur
ꝑma ⁊ ſcđa vice ꝟberibꝫ plectit'. tercia manꝰ ei ꝑ-
cidit': q̄rta pedis trūcatōe punit'. a vino ſꝑ abſti-
nere iubent'. Seruātibꝫ h' ⁊ alia mandata ꝓmiſit
deꝰ (vt aſſerūt) ꝑadiſū. i. ortū deliciaꝝ aq̄s ꝑt' flu-
entibꝫ irrigatū: in q̄ ſedes hēbūt ꝑpetuas. nec fri-
gore aut eſtu aliquo affligent'. Omibꝫ ciborum
generibꝫ veſcēt'. Quicq̇d appetierīt corā eis ſtatī
īueniēt: ſericꝭ veſtimētꝭ oībꝫ coloribꝫ īduēt'. ⁊ ꝟgi-
bꝫ ſpecioſiſſimis ꝯiūgent'. In delitijs oībꝫ accuba-
būt q̇bꝫ āgl'i picernaꝝ more cū vaſis aureis ⁊ ar-
gētijs deābulabūt. In aureis lac. ī argēteis vinū
afferētes. ⁊ dicentes. comedite ⁊ bibite in leticia.
Tria flumina. ſ. lactis. mell'. ⁊ vini optimi aroma-
tici eos hēre dic' machumeth in ꝑadiſo. ⁊ ꝙ ange-
los pulcerrimos ſūt viſuri. ⁊ adeo magnos ꝙ ab
vno oclō angl'i vſqꝫ ad aliū ſit ſpaciū vnius diei.
Nō credētibꝫ ꝟo deo nec machūeth erit (vt aſſe-
rūt) infernalis pena ſine fine. Quibuſcūqꝫ autē
pctis q̇libꝫ obligatꝰ fuerit: ſi in die mortis deo et
Machumeth crediderit. in die iudicij machu-
meth interueniēte (vt aſſerūt) ſaluꝰ erit. Hūc pſeu-
doꝓphā ſaraceni tenebris inoluti. ſpm̄ ꝓphetie
ſuꝑ oēs hūiſſe affirmāt. ⁊ decē anglōs ſic facien-
tes ⁊ eū cuſtodiētes eū hūiſſe ꝑdicāt. Addunt qꝫ
ꝙ añqꝫ deꝰ celū ⁊ t'rā creaſſet: nomē machumeth
in ꝯſpectu dei aſtabat. ⁊ niſi ip̄e machumeth fu-
turus fuiſſet. nec celū nec terra nec ꝑadiſꝰ fuiſſet.
Mētiunt' qꝫ de eo. ꝙ luna ad eū acceſſit. quā ille ī
ſinu recipiēs. ī ꝑtes duas diuiſit. ⁊ iterū ꝯiunxit.
Venenū inſuꝑ ſibi in carne agnina oblatū fuiſſe
dicūt. Agnꝰ aūt ei locutꝰ ē dicēs. Caue ne me ſu-
mas. qa in me hēo venenū. Et tñ pꝰ pl'es annos
veneno ſibi dato interijt. Sꝫ iā nūc ad longobar-
doꝝ hyſtoriā ꝓſeq̄ndā ſtillꝰ ſe ꝟtat. Lōgobar-
di igit' romano imꝑio pl'imū moleſti erāt. licꝫ fi-
dem xpi recepiſſent. Pꝰ h' aūt pipinꝰ ꝑnceps ma-
ior regie domꝰ francoꝝ defūctꝰ ē. Cui ſucceſſit ka-
rolus filꝰ eiꝰ. q̇ eutices appellabat'. q̇ ml'tas victo-
nas faciēs. reliq̇t duos filios eiuſdē aule regie ꝑn-
ceps. ſ. karolum magnū ⁊ pipinū. Sed karolꝰ ma-
gnus relicta ſcl'i pompa caſſinēſis monachus eſt
effectꝰ. Pipinꝰ aūt aulā regiā ſtrēnue gubnabat.
Sed cū childericꝰ rex eēt inutil' ⁊ rmiſſꝰ: ꝯſuluit
pipinꝰ zachariā papā. An ille deret eē rex q̇ ſolo
noīe regio erat ꝯtentꝰ. Cui ꝑpa rn̄dit. Illū debe-
re regē vocari. q̇ bñ rēpublicā gerēt. Qua rn̄ſio-
ne frāci aīati. childericū ī mōaſterio recluſerunt ⁊
pipinū regē creauerīt. circa ānū dñi. dccxl. Ve-
rū cū hayſtulphꝰ rex longobardoꝝ eccīaꝫ roma-
nā ſuis poſſeſſiōibꝫ ⁊ dñio ſpoliaſſet: ſtephanus
ꝑpa. q̇ zacharie ſucceſſerat ad pipinū regē fran-
cie ꝯ longobardos auxiliū petiturꝰ acceſſit. Pi-

pin⁹ aũt copioſum exercitũ ꝯgregãs in italiã veit ⁊ hayſtulphũ regem obſedit. A q̃ quadraginta obſides accepit vt eccl'ie romãe oĩa ꝑdia que abſtulerat: redderet. ⁊ ipam ãplius nõ inq̃etaret. Sed recedẽte pipino hayſtulphus totũ qđ ꝓmiſerat irritũ fec. q̃ tñ p⁹ modicũ dũ venatũ ꝑgeret: ſubito expirauit: ⁊ deſideri⁹ eidẽ ſucceſſit. Per idẽ tps dũ theodoric⁹ rex gotthoꝝ iuſſu imperatoris italiã regeret. ⁊ arriana heresi depuat⁹ eẽt ⁊ boetius phs ꝯſolaris patrici⁹ cũ ſimmacho pñtio cu⁹ gener erat: rẽpublicã illuſtraret. ⁊ autoritatẽ romanam ſenat⁹ ꝯtra theodoricũ defenſaret. idẽ theodoric⁹ boetiũ papie in exiliũ truſit vbi libꝝ de ꝯſolatõe ꝯpoſuit: ⁊ tandẽ eũ extĩxit. Ei⁹ vxor helpes nomĩe hymnũ apl'oꝝ petri ⁊ pauli q̇ ſic incipit. felix ꝑ oẽs feſtũ mundi cardines: edidiſſe fert̃. Epitaphiũ q̃z ſuum ipa ꝯpoſuit verſice: ita dicens. Helpes dicta fui ſiculae regiõis alumna. Quã ꝓcul a pña ꝯiug̃ egit amor. Portib⁹ ſacris iã nũc ꝑegrina q̇eſco. Iudicis eterni teſtificata thronuz. Theodoric⁹ aũt ſbito defunct⁹ a q̇dã ſcto heremita viſus ẽ: a iohẽ papa ⁊ ſimmacho q̃s ipe occiderat nud⁹ ⁊ diſcalciatus in ollã vulcani demergi ſic ait gre. in dyalogo. Circa annũ dñi ſexingẽteſimũ. lxxxvij. Beda venerabilis pſbit' ⁊ monachus ĩ anglia claruit. q̇ licz ĩ ſctoꝝ cathalogo cõputet̃. tñ ab eccl'ia nõ ſcts ſed venerabilis appellat̃: ⁊ h̃ duplici de cã. Pria eſt. q2 cũ p̃ nimia ſenectute ei⁹ oculi caligaſſent. hẽbat (vt aiũt) q̃ndam ductorẽ a q̃ ꝑ vallis ⁊ caſtella ſe duci faciebat. et vbiq3 verbũ dñi ꝑdicabat. Quadaz vice duz ꝑ q̃ndã vallem magnis lapidib⁹ plenã trãſiret: ei⁹ diſcipl's deriſiõis cã eidẽ dixit. ꝙ ibi eẽt magnus ꝑpl'us ꝯgregat⁹. q̇ ei⁹ ꝑdicatõz ſilent̃ ⁊ auide expectaret. Tũc ille feruent̃ ꝑdicare incipiẽs. cũ in fine ꝑ oĩa ſecl'a ſcl'oꝝ ꝯcluſiſſet. mox (vt aiunt) alta voce lapides clamauerũt. amẽ venerabilis pr. Quia igit̃ venerabilẽ eũ miraculoſe lapides vocauerũt: iõ venerabilis pr appellat̃. Vl' (vt alij aſſerũt) ei ãgli r̃ñdert. Bñ venerabil' pr dixiſti. Secũda cã eſt. q2 p⁹ ei⁹ mortẽ q̇dã cleric⁹ ſibi deuot⁹ q̃ndã verſũ edere cupiebat. quẽ in e⁹ tumul'o facere ſculpi volebat: ita incipiẽs. Hac ſũt ĩ foſſa (volens ꝟſũ talit̃ termĩare) bede ſcti oſſa. h̃ q2 talẽ finẽ ꝟſus ꝯgruitas nõ patiebat̃: ⁊ ſedula mẽte reuolueret: nec ꝯgruũ finẽ videret. dũ q̇dam nocte mĺtũ ſup h̃ cogitãs: mane ad tumulum ꝓperaſſet manib⁹ anglicis ꝟſũ talit̃ ſculptũ reppit ⁊ finituz. Hac ſũt ĩ foſſa bede venerabil' oſſa. Ei⁹ corp⁹ cũ deuotõe ꝯgrua colit̃ apđ ianuã. Per idẽ tps. ſcz circa ãnũ dñi ſeptĩgẽteſimũ cathord⁹ rex friſonũ cũ baptizari deret: iã vnũ pedẽ ĩ lauacro intinxiſſet: alteꝝ retrahẽs iterrogauit. vbi nã pl'es maiorũ ſuoꝝ eẽnt ĩ iferno an ĩ ꝑadiſo. Et audiẽs pl'es eſſe ĩ inferno intinctũ pedẽ retrahẽs: ſctius eſt inq̇t pl'eſ q̃z pauciores ſeq̇: ⁊ ita ludificat⁹ a demõe ꝓmittẽte ꝙ tercia die abhinc incõparabilia bona ſibi daret: ipe q̃rta die ſbita ⁊ eterna morte perijt.

In cãpania italie frumẽtũ ⁊ ordeũ ⁊ legumina inſtar pluuie de celo cecidiſſe refert̃. Per idez tps. ſ. circa annũ dñi ſeptingẽteſimũquadrageſimũ. cũ corp⁹ ſãcti bñdicti de mõte caſſino ad monaſteriũ floriacẽſe. ⁊ corpus ſcte ſcolaſtice ſororis e⁹ apđ ceromanas fuiſſet trãſlatũ karol⁹ mõach⁹ caſſinẽſis corp⁹ ſcti bñdicti ad caſtrũ caſſinũ trãſferre volebat: ſed miracul'a deo oñſis ⁊ francis reſiſtentib⁹ prohibit⁹ fuit. Eo tpe circa ãnũ dñi ſeptingẽteſimũquadrageſimũ terremot⁹ magn⁹ fact⁹ eſt. q̃ vrbes quedã ſunt ſubuerſe. alie a montanis ad ſbiecta campeſtria cũ muris ⁊ habitatorib⁹ ſuis integre ⁊ ſalue vltra ſex miliaria trãſmigrarũt. (vt dicit̃) Corpus ſãcte petronelle petri apl'i filie transfert̃. ĩ cui⁹ ſepulchro marmoreo ipius Petri manu ſcriptum legebat̃. Auree petronelle dilectiſſime filie: h̃ ait ſigbert⁹. Eo tẽpe tyrij armeniã infeſtãt. in quoꝝ patria cũ olim peſtilentia fuiſſet. ſuaſu xp̃ianoꝝ ĩ modũ crucis ſua capita totunderũt. ⁊ q2 ꝑ hoc ſignũ ſalus reddita ẽ. hũc tondẽdi retinuerũt ritũ. Pipino tandẽ poſt multos triumphos defuncto: karol⁹ magnus eius fili⁹ eidẽ in regnũ ſucceſſit cuius tpe in romana ſede adrian⁹ pontifex p̃ſidebat. Qui ad karolũ magnũ legatos miſit. poſtulãs ab eo auxiliũ contra deſideriũ regem longobardoꝝ. q̇ more pr̃is ſui Hayſtulphi eccl'iaz plurimum infeſtabat. Cui karolus obediẽs magno ꝯgregato exercitu ꝑ montẽ ꝯeniſiũ italiã intrauit. ⁊ papiã ciuitatẽ regiã potent̃ obſedit: ⁊ ibi deſideriũ capiẽs cũ vxore. filijs ⁊ principib⁹: ad gallias ĩ exiliũ miſit: ⁊ omnia iura eccleſie. q̃ longobardi abſtulerãt ſibi r̃ſtituit. Erãt tũc in exercitu karoli amicus et amelius ſtrenuiſſimi milites xp̃i. q̃ꝝ miri actus legunt̃. q̇ apud mortariaz vbi longobardos karolus ſupauit. ceciderunt. Et hic terminatum eſt regnum lõgobardoꝝ. nam deinceps illum regem habebãt quem ceſares ſibi dabant. Proficiſcente karolo romã: papa ſinodũ centũ q̇nquagintatriũ ep̃oꝝ ꝯgregauit. In qua ſinodo papa ius eligẽdi pontificẽ romanũ ⁊ ordinandi apl'icã ſedez karolo dedit. Archiep̃os q̃z ⁊ ep̃os ꝑ ſingulas ꝓuincias añ ꝯſecratõez. ab ipo infeſtituram accipe diffiniuit. filij q̃z ei⁹ rome ĩ r̃ges vngunt̃. ſ. pipin⁹ ſup italiã. ludouic⁹ ſup aquitaniã. Alchuin⁹ mgr̃ karoli tũc florebat. Pipin⁹ karoli fili⁹ de ꝯiuratõe ꝯ̃ pr̃ẽ ꝯuictus. in monachũ tonſurat̃. Circa annum dñi ſeptingenteſimũ. lxxx. tẽpe. ſ. helene imperatricis. ⁊ filij ſui nomine conſtantini. homo quidam in longis muris tracie fodiens inuenit arcam la-

pideã quã cũ expurgaſſꝫ ⁊ ꝛ̃lenaſſꝫ. vi ꝑ iacẽtẽ ibi
ꝛ̃ppꝑit ⁊ lr̃as talit̃ ꝯtinẽtes. Xp̃c naſcet̃ ex maria v̾
gīe ⁊ credo ĩ eũ. Sb̃ ꝯſtãtino ⁊ helene iꝑantib⁹ o
ſol iterꝫ me videb. Defũcto adriãno. leo ĩ rõnã
ſedẽ ſublimat⁹ ẽ. vir ꝑ oĩa reuerẽd⁹. Cui ſublimatõꝫ
ꝓpīq adriãi egreferẽtes. cũ letaĩas maiores agẽt
ꝯ cũ ꝓpl̃o ꝯcitato ei ocl̃os eruerũt: ⁊ liguã ꝑciderũt
ſꝫ de⁹ miraculoſe liguã ſibi ⁊ viſũ ꝛ̃ſtituit. q̃ duꝫ ad
karolũ ꝯfugiſſꝫ: ipe eũ ĩ ſede ſua collocauit: ⁊ reos
puniuit. Romã igit̃ ſuadẽte p̃p̃ ãno dñi ſeptīgẽ
teſimo. lxxxiiij. ꝛ̃licto ĩpio ꝯſtãtiopolitãno. vno oĩꝫ
ꝯſenſu iꝑatorias laudes karolo acclamãt: eũq; ꝑ
manũ leõis iꝑatorẽ coronãt ceſarẽ: ⁊ auguſtũ ap
pellãt. P⁹ ꝯſtãtinũ ei magnũ: iꝑial̃ ſedes apd̃ cõ
ſtãtinopoli hẽbat̃. ꝓ eo ꝙ ꝑdict⁹ ꝯſtãtin⁹ rõnã ſe
de vicarijs bt̃i petri ꝛ̃liq̇t ⁊ apd̃ ꝑdictã vrbẽ ſedẽ
ſibi ordiauit. Verũtñ ꝓpt̃ dignitatẽ iꝑatores rõ
ni nũcupati ſũt. vſq; ad illud tp̃s q̃ rõnũ iꝑiũ ad
ꝛ̃ges frãcoꝝ trãſlatũ ẽ. Poſtea v̾o illi grecoꝝ ſi
ue ꝯſtãtinopolitaĩ: iſti v̾o rõnoꝝ iꝑatores voca
ti ſũt. Hoc aũt d̾ tãto iꝑatore valde mirabile fuit
ꝙ nullã filiaꝝ ſuaꝝ q̃diu vixit voluit ꝯiugio co
pulari. Dicebat ei ſe eaꝝ ꝯtubnio ñ poſſe carere
Et vt alchuin⁹ ei⁹ mgr̃ d̾ eo ſcribit lꝫ al̃s felix eẽt.
ĩ h̃ aduſe fortũe maligtatẽ expt⁹ ẽ. ſatl̃ declarans
q̇d ſup h̃ dicẽ vellet. qd̾ tñ ita iꝑator diſſĩlauit ac
ſi d̾ eo null̃a ſuſpitõ hr̃et̃: q̃uis d̾ h̃ mlt⁹ ſmo fiẽt.
Vñ ⁊ q̇cũq; ibat: ſp̃ eas ſecũ ducebat. H⁹ karo
li tp̃e officiũ ãbroſianũ maxie dimiſſũ ẽ: ⁊ gregori
anũ maxie diuulgatũ iꝑiali autoritate ad h̃ pli
mũ adiuuãte. Ambroſi⁹ nãq; (vt teſtat̃ aug. in li.
ꝯfeſſionũ) cũ a iuſtīa iꝑatrice arriana ꝑfidia dep̃
uata ꝑſecutõꝫ pateret̃ ⁊ int̃ eccıaꝫ cũ plebe catholi
ca iſidijs vigẽt̃ iſtituit hymnos ⁊ pſalmos ſꝫ mo
rẽ orietaliũ decãtari. ne ꝑpl̃s meroris tedio ꝯtabe
ſcẽt. qd̾ ꝑ oẽs fuit poſtmodũ eccıas deriuatũ. Ve
rũ gre. poſtmodũ ſupueiẽs pl̃a mutauit. addidit.
⁊ detrũcauit. Scti ei p̃res ñ ſtati oĩa ad decorẽ of
ficij ꝑtinẽtia vidẽ potuerũt. ſꝫ diuiſi diuiſa ordiaue
rũt. Nã ⁊ miſſe ĩceptõ tres varietates hũit. Olī eñ
a lectiõe ĩchoabat̃ ſicꝫ adhuc in ſabbato ſc̃o fit.
P⁹ modũ celeſtin⁹ p̃pa pſalmos ad ĩtroitũ miſſe
cãtari iſtituit. Gre. v̾o ĩtroitũ miſſe cũ cãtu ordia
uit. ⁊ vnũ v̾ſũ d̾ illo pſalmo q̇ tot⁹ cãtabat̃: ꝛ̃tinu
it pſalmos olĩ cĩca arã ĩ modũ corõe circũſtãtes cõ
cordit̃ cõcinebãt: ⁊ inde chor⁹ dĩ. ſꝫ flauian⁹ ⁊ the
odor⁹ ꝙ alt̃nati cãtet̃ iſtituerũt ab ignatõ h̃ habẽ
tes. q̇ ſup h̃ diuit⁹ fuit edoct⁹. hiero. pſalmos. epi
ſtolas. euãgelia. ⁊ ex mag̃ ꝑte officia diurna ⁊ no
cturna ꝑter cãtũ ordiauit. Ambroſi⁹. galaſius et
gre. orões ⁊ cãt⁹ addiderãt. ⁊ cũ lectõib⁹ ⁊ cũ euã
gelijs coaptauerunt. Gradualia. tract⁹ ⁊ all̃a
ãbroſi⁹ gelaſi⁹ ⁊ gre. ⁊ miſſaꝫ cãtare inſtituerunt.
Hilari⁹ addidit ad gl̃ia in excelſis. laudam⁹ te ⁊
tera q̃ ſequũt̃. Nocher⁹ abbas ſc̃ti galli ſeq̃n
tias ꝓ neumis ipi⁹ all̃a ꝑm⁹ ꝯpoſuit: ſꝫ nicola⁹ pa
pa ad miſſas eas cãtari ꝯceſſit. Hermã⁹ ꝯct⁹ ĩ heu
thoic⁹ fec̃. Rex oĩpotẽs. Scti ſpũs aſſit nob gr̃a
⁊ aue maria ⁊ ãtiphonã: alma ꝛ̃dẽptoris mr̃. ⁊ ĩy
mõ hmõa. O glĩoſũ lumẽ ⁊ h̃ dies. ⁊ pl̃a alia. pe
tr⁹ v̾o d̾ ꝯpoſtella ep̃⁹ fec̃ Salue ꝛ̃gia. Sighẽt̃ tñ
dic̃ ꝙ robt̃⁹ rex frãcoꝝ fec̃ ſeq̃ntiã. Scti ſpũs aſ
ſit ⁊c̃. karol⁹ (vt ꝛ̃fert t̃pin⁹ archieps) erat corꝑe
decor⁹. ſꝫ viſu fer⁹. Statura ei⁹ pedũ octo ⁊ facies
ei⁹ palmũ ⁊ dimidiũ ĩ lõgitudīe poſſidebat. Bar
ba v̾o palmũ vnũ. Frõs erat vni⁹ pedis. Militẽ
ſuꝑ equũ armatũ ſedẽtẽ a v̾tice ſil̃ cũ eq̇ vno ĩctu
cũ ſpata ſcīdebat. Quatuor ferrat̃as eq̇ꝝ ſil̃ faci
le maib⁹ extẽdebat. Militẽ armatũ rectũ ſtãtẽ ſu
ꝑ manũ ſuã a t̃ra vſq; ad caput ſuũ ſola maũ ve
locit̃ eleuabat. leporẽ īteg̃ꝝ aut duas gallias vl̃ ã
ſerẽ edebat. Modicũ vinũ ⁊ lĩphatũ bibebat. tã
ꝑc⁹ ĩ bibẽdo erat ꝙ ſꝑ ĩ cẽa raro vl̃ nũq; pl⁹ q̃ ter
bibẽ ſolebat. Cẽobia mlt̃a ꝯſtruxit ac laudabilit̃
vitã finiuit: ⁊ ĩ fine reꝝ ſuaꝝ xp̄m hẽdẽ fec̃. Cui in
iꝑiũ ſucceſſit ludouic⁹ e⁹ fili⁹ vir clemẽtiſſim⁹. cir
ca ãnũ dñi octīgẽteſimũ q̇ndecimũ. Cu⁹ tp̃e ep̃i et
clĩci cīgl̃a auro texta ⁊ exq̇ſitas veſtes ⁊ alia orna
mẽta ſecl̃aria depoſuerũt. Theodolph⁹ aureli
anẽſ ep̃s falſo apd̃ iꝑatorẽ accuſat⁹. ab eodẽ eſt
cuſtodie ãdegauis mãcipat⁹. Cũ aũt (vt ĩ q̇dã cro
nica hr̃) ĩ die palmaꝝ ꝓceſſio īx̃ domũ ĩ q̃ cuſto
diebat̃ trãſiret ille apta feneſtra factoq; ſilẽtõ pul
cherrios illos v̾ſ⁹ a ſe editos. ſ. gl̃ia laus ⁊ honor
tibi ſit rex xp̃e ⁊c̃. p̄ñte iꝑatore cãtauit. q̇ ītãtũ iꝑa
tori placuerũt ꝙ ipm̃ a vicul̃ mox abſoluit: ⁊ ĩ ſua
ſede ꝛ̃ſtituit. Legati michael̃ iꝑatoris ꝯſtãtino
politaĩ int̃ cet̃a mũera detulerũt ludouico filio ka
roli magni libros dioniſij de eccıaſtica hierarch
ia de greco ĩ latinũ trãſlatos. q̇ cũ gaudio ſũt rece
pti. ⁊ xix. infirmi ĩ ipa nocte in eccıa eius curati.

Mortuo ludouico lotharius iꝑiũ tenuit. Cui
frẽs ei⁹. ſ. karolus ⁊ ludouic⁹ bellũ indicẽtes. tãta
vtrīq; facta eſt ſtrages. vt nulla etas meminerit
tantã aliq̃ñ fuiſſe ĩ regno frãcoꝝ. Tãdẽ pacto ini
to karolus regnat ĩ frãcia ludouic⁹ in germania.
lothari⁹ in italia. ⁊ ꝑte frãcie q̃ ab ipo lotharīgia
dicta ẽ. q̇ poſtmodũ ludouico e⁹ filio iꝑiũ derelin
q̃ns hitũ mõachalẽ accepit. H⁹ tp̃e (vt ĩ alia q̃
dã croica dr̃) erat p̃pa ſergi⁹ natione rõn⁹ q̇ ꝓ os
porci dict⁹ ẽ ſꝫ mutato noĩe vocat⁹ ẽ ſergi⁹. Ab il
lo tp̃e ordinatũ ẽ vt oẽs pape nomĩa mutẽt. tñ qꝛ
dñs bis q̇s in apl̃atũ elegit: nomẽ mutauit. Tuꝫ
qꝛ ſic mutãt̃ ĩ noĩe ſic ĩ vite ꝑfectiõe. tũ ne ille qui
ad decoꝝ officiũ eligit̃: aliq̇ noĩe indecoro turpet̃

H⁹ ludouici tp̃e. ſ. anno dñi octīgẽteſimoq̇n
q̃geſimoſexto (vt ĩ cronica q̇dã hr̃ ĩ ꝓrochia ma
guntina) malign⁹ ſpũs pietes domoꝝ q̇ mallĩs

pulſādo ⁊ maīfeſte loq̄ndo ⁊ diſcordias ſemināⸯ
do. adeo hoīes īfeſtabat. vt q̇cūq̄ȝ intrāſſet ⁊ ſtatī il
la domꝰ exurebat᷑. Preſbiteris at̄ letaīas agētibꝫ
⁊ aquā bn̄dictā ſpargētibꝫ: inimicꝰ lapides iactaⸯ
bat ⁊ mł̄tos cruētabat. Tādē aliq̄n ꝯq̇eſcēs ꝯfeſ
ſus ē ſe q̄n aq̄ ſp̄gebat᷑ ſb̄ cappa t̄lis ſacerdotꝭ q̄ſi
fāiliaris ſui latuiſſe. accuſās eū ꝙ cū filia ꝓcuratoⸯ
ris ī pc̄t̄m lapſꝰ fuerit. Per idē tp̄s locuſte inⸯ
nūerabiles ī gallijs appuert: ſenas hn̄tes alaſ. ſex
pedes. duos dentes lapidibꝫ duriores vt caſtroⸯ
rū acies turmatī volātes. ſpaciū diurni itinerꝭ q̄ⸯ
tuor aut q̇nq̄ȝ milibꝫ extēdētes. oīa viridia ī herb
⁊ arboribꝫ vaſtātes. q̇ vſ͛ȝ ad mare britanicū ꝑueⸯ
niētes tādē flatu vētoꝝ ī ꝓfūdo maris demerſe ſt̄
ſ; eſtu occeaī ad litꝰ reiecte ex ꝑutredie ſua aereȝ
corruperīt. vn̄ mortalitas maxīa ⁊ fames ꝑualida
ē ſecuta vt fere tercie ꝑs hoīm iteriret. Deīq̄ȝ
p̄mꝰ otto īꝑauit. ſ. āno dn̄i nōgēteſimotriceſimoⸯ
octauo. Dū at̄ ī paſchali ſolēnitate dictꝰ otto pri
cipibꝫ ꝯuiuiū ꝑꝑaſſet an̄q̄ȝ ſederēt. cuiuſdā pricīⸯ
pis filꝰ more puerili ferclm̄ d̄ mēſa accepit queȝ
dapifer fuſte ꝓſtrauit. Qḋ cernēs pedagogꝰ puⸯ
eri: ip̄m dapiferꝝ mox ꝑemit. quē cū ſn̄ audiētia ce
ſar ꝯdēnaē vellet ille ceſarē ad t̄rā deiecit ⁊ ſuffoⸯ
caē cepit. Qui cū d̄ eiꝰ maībꝫ vix eruťꝰ fuiſſet: ip̄ȝ
reſuari iuſſit ſe culpabilē clamās ꝙ feſto nō detuⸯ
lit. Vn̄ ip̄m libe abire ꝑmiſit. Ottoni p̄ ſucceſ
ſit otto ſc̄d̄s. ſ; dū italici pacē ſepiꝰ violarent: roⸯ
mā venit: ⁊ oībꝫ ꝓceribꝫ magn̄ibꝫ ⁊ pōtificibꝫ apud
ḡdū eccīe ꝯuiuiū grāde fec̄. q̄bꝫ epulātibꝫ latent᷑
oēs cigi fec̄ armatꝭ. Deīde d̄ violata pace q̄rimoⸯ
niā mouēs: iubet ī ſcp̄tis culpabiles r̄citari. q̄s ſta
tim ibidē d̄collari fec̄. alios ṽo epulari ſatagebat
Huic ſucceſſit otto t̄ciꝰ circa ānū dn̄i nongēte
ſimūoctogeſimūq̄rtū. Jſte ꝯgnoīabat᷑ mirabilia
mūdi. ſ; (vt ī q̄dā cronica dr̄) q̄ndā vxorē hūit q̄
cuidā comiti ſe ꝓſtitnē voluit. ſ; cū ille nollet tātū
facinꝰ ꝑꝑetre. illa īdignata p̄dictū comitē apud
īꝑatorē adeo īfamauit. ꝙ eū īꝑator ſine audiētia
decollari fec̄. Qui an̄q̄ȝ decollaret᷑ rogauit vxorē
ſuā vt iudicō cādētis ferri pꝰ mortē eū ꝯprobet īⸯ
nocētē. Adeſt dies ī q̄ ceſar pupillꝭ ⁊ viduis ſe aſⸯ
ſerit iudiciū facturꝝ. affuit ⁊ vidua mariti caput ſe
cū ſuis portās ī vlnis. Tūc q̄ſiuit ab imꝑatore q̄
morte dignꝰ eēt q̇ iniuſte aliquē occidiſſet. Qui
cū ꝑuatōe capitꝭ dignū eū aſſerēt. illa ītulit dicēs.
Tu es ille vir q̇ maritū meū ad ſuggeſtiōȝ vxoris
tue inocēt᷑ occidi mādaſti: ⁊ vt me verꝝ dicē ꝯproⸯ
bes ſ; cādētꝭ ferri iudicō ꝯprobabo. Qḋ ceſar vi
dēs obſtupuit: ⁊ ī māu feīe puniēdū ſe dedit. Jnt᷑
uētu tn̄ pōtificum ⁊ ꝓcerꝝ iducias. x. dierꝝ. deide.
viij. tercō. vij. q̄rto. vj. a vidua accepit. Tc̄ īꝑator
cā examīata ṽitate cognita: vxorē viuā ꝯcremaⸯ
uit: ⁊ ꝓ redēptōe ſui. iiij. caſtra vidue d̄dit. q̄ caſt̄

ſūt ī ep̄atu lymēſi ⁊ vocāt᷑ ab īdutijs dierꝝ. x. viij
vij. vj. Pꝰ hūc. b. heīricꝰ q̇ fuit dux bauarie an
no dn̄i. M. ij. īꝑiū ſūpſit. q̇ ſtephāo regi vngarie
adhuc gētili ſororē ſuā noīe geyſilā ī vxorē dedit
⁊ tā ip̄ȝ r̄gē q̄ȝ totā eꝰ gētē ad fidē xp̄i ꝯṽtit. Qui
ſtephanꝰ tāte religiōis fuit vt mł̄toꝝ miracł̄oruȝ
gł̄ia deꝰ ip̄m illuſtrē reddidit. Hic heīricꝰ ⁊ vxor
eiꝰ kunegūdis ṽgines ꝑmāſerīt. ⁊ celebeȝ vitā du
cētes ī pace q̇euerīt. Huic ſucceſſit cōradꝰ q̇dam
dux frācoꝝ q̇ neptē ſc̄ti heīrici duxit vxoreȝ. Hꝰ
tp̄e viſa ē ī celo trabs ignea mire magnitudis ſuꝑ
ſolē iā ad occaſū ṽgēte currē ⁊ ad t̄rā cadē. Hic
q̄ſdā ep̄os d̄ italia ī vīcł̄a ꝯiecit. ⁊ q̄r mediolanēſ
archiep̄s d̄ vīcł̄is fugit: ſb̄urbia mediolāi īcēdit.
Die ṽo pēthecoſtes cū īꝑator ī ꝑua eccīa ſecꝰ vr
bē corōaret᷑. ad miſſā tāgrauia tonitrua fulguraⸯ
q̄ȝ fuerīt. vt aliq̇ mēte exciderēt aliq̇ ſp̄m exalarēt
Bruno ṽo ep̄s q̇ miſſā cātabat. ⁊ ſecretariꝰ īꝑaⸯ
torꝭ cū alijs dixerīt int᷑ ſe miſſaꝝ ſolēnia vidiſſe ſāⸯ
ctū ambroſiū īꝑatori ꝯminātē. Hꝰ cōradi tp̄e. ſ.
āno dn̄i. M. xxv. comes leopoldꝰ (vt ī q̄dā croni
ca dr̄) irā regis metuēs cū vxore ſua ī ſiluā fugiēs
ī q̇dā tugurio latitabat. ī q̄ ſilua dū ceſar venaret᷑
nocte ſuꝑueniēte ī eodē tugurio ip̄m oportuit hoⸯ
ſpitari. Cui hoſpita p̄gnās. vicinaq̄ȝ ꝑtui: decen
ter vt potuit ſtrauit. ⁊ neceſſaria miſtrauit. Eadē
nocte mulier filiū pepit ⁊ vocē tercio ad ſe veniēⸯ
tē ceſar audiuit. Cōrade h̄ puer mō ꝓgenitꝰ geⸯ
ner tuꝰ erit. Māe ille ſurgēs duos armigeros ſiⸯ
bi ſecretarios ad ſe vocauit dicēs. Jte ⁊ puerulū
illū de maībꝫ m̄ris violent᷑ auferte: ⁊ ip̄m ꝑ mediⸯ
um ſcindētes cor eiꝰ mihi portate. Conciti illi eūⸯ
tes d̄ gremio m̄ris puerꝝ rapuerīt. quē vidētes ele
gātiſſime forme mīa ꝯmoti ip̄m ſuꝑ q̄ndā arboⸯ
rē ne a feris deuoraret᷑ repoſuerīt: leporē ſcinden
tes cor eꝰ ceſari detulerīt. Eodē die dū q̇dā dux ī
d̄ trāſiret ⁊ puerꝝ vagiētē audiret: eū ad ſe duci fe
cit. ⁊ dū filiū nō hr̄et vxori attulit ⁊ nutriri eū faciⸯ
ens a ſe de vxore ſua geitū eē finxit ⁊ heīri. vocauit
Cū igr̄ iā creuiſſȝ erat corꝑe pulchrimꝰ. ore facūⸯ
dꝰ ⁊ oībꝫ grōſꝰ. Quē ceſar tādecoꝝ ⁊ prudētem
uidēs a p̄cipe ip̄ȝ petijt ⁊ ī curia ſua manē fec̄. Sed
cū vidēt puerꝝ oībꝫ grōſū ⁊ ab oībꝫ ꝯm̄dari dubi
tare cepit: ne pꝰ ſe regn̄et ⁊ ne iſte ſit ille quē occidi
mādauerat. Volēs igr̄ eē ſecurꝰ l̄ras maībꝫ ſuis
ſcp̄tas ꝑ eū vxori dirigit ī hūc modū. Jnq̄ntū eſt
cara tibi vita tua mox vt l̄ras iſtas recepis: puerꝝ
hūc necabis. Dū igit᷑ ꝑgēs ī quadā eccīa hoſpiⸯ
tatus fuiſſet. ⁊ feſſus ſuꝑ bancuȝ quieſceret. ⁊ bur
ſā in q̄ erant littere dependeret: ſacerdos curioſiⸯ
tate ductꝰ burſam aperuit. ⁊ litteras ſigillo regis
munitas vidēs ip̄as ſaluo ſigillo aperuit: ⁊ legēs
ſcelꝰ abhorruit. ⁊ radens ſubtiliter quod diceba
tur iſtum necabis: ſcripſit filiam n̄ram iſti in vxoⸯ

rem dabis. Cūqʒ regia lr̄as ſigillo imꝑatoris mu-
nitas videret. ⁊ de manu iꝑatoꝝ ſcp̄tas eē ꝯgſce-
ret. ꝯuocatꝭ p̄ncipibꝫ celebrauit nuptias. ⁊ filiaʒ
ſuā eidē ī vxorē ddit. Que nuptie aqſḡni celebra-
te ſūt. Cū aūt ceſari a dicentibꝫ narraret qʒ ſolēnit̄
fuiſſēt filie ſue nuptie celebrate. ille obſtupefactꝰ
a duobꝫ armigeris ⁊ duce ⁊ ſacerdote ꝟitate cō-
ꝑta dei ordinatōi reſiſtēdū n̄ eē vidit: ⁊ iō ꝓ pue-
ro mittēs eē ſuū generꝫ approbauit: ⁊ pꝰſe ī īpio r̄-
gnare īſtituit. In loco aūt vbi puer heinricꝰ natꝰ fu-
it: nobile mōaſteriū edificatū ē q̄ vſqꝫ hodie vrſa-
nia noīata ē. Iſte heinricꝰ oēs ioculatores a curia
ſua r̄mouit: ⁊ q̄ eis dari ꝯſueuerat paupibꝫ eroga-
bat. Huiꝰ tp̄e tātū ſciſma ī eccl̄ia fuit. vt tres ī
ſūmos pōtifices electi eēnt. A q̄dā tādē p̄ſbitero
noīe ḡtiano. magꝭ illꝰ data pecūia eiūē ceſſerāt ⁊ ip-
ſe papatū obtinuit. At heinricꝰ dū ꝓ ſedādo ſciſ-
mate romā ꝑgēt. gr̄anꝰ ei obuiās aureā coronā ſi-
bi obtulit vt ꝯpitiū ſibi h̄ret. Ille aūt cūcta diſſimu-
lās: ſynodo ꝯuocata gr̄anū ꝺ ſymōia ꝯuicit: ⁊ ali-
um ſb̄rogauit. In li. tn̄ boniti quē miſit ad coitiſ-
ſā methildiʒ dr̄. qꝫ cū p̄ſbitꝰ ſimplicitate ductꝰ pō-
tificatū ſibi ꝑ pecuniā acq̄ſierit. vt ſciſmati obui-
aret: ip̄e poſtmodū errorē ſuū ꝯgnoſcēs ſeipſum
ſuadēte iꝑatore depoſuit. Poſt hūc heinricū tercīꝰ
heinricꝰ īpat. Huꝰ tp̄e bruno ī papā eligit̄ ⁊ leo vo-
cat̄. Qui dū ad capeſcēdā ſedē ap̄licā romā ꝑ-
geret: audiuit vocē āgloꝝ canentiū. Dic dn̄s ego
cogito cogitatōes pacꝭ ⁊c. Hic ꝺ mlt̄is ſc̄tis cā-
tꝰ ꝯpoſuit. Hoc tp̄e ꝑ berēgariū t̄bata fuit eccl̄ia
q̄ aſſerebat corpꝰ ⁊ ſāguinē xp̄i nō vere ſꝫ figurati-
ue eē ī altari. Cōtra quē ſcp̄ſit egregie laufrācus
p̄or botē. natōe papieſꝫ.. q̄ fuit mgr̄ anſhelmi cā-
tuarieſis. Deinde q̄rtꝰ heinricꝰ īpat āno dn̄i. M
lvij. cꝰ tp̄e marie floruit laufrācꝰ Ad cꝰ eximiā do-
ctrinā ꝯuolauit ꝺ burgūdia anſhelmꝰ. vir poſt-
modū mlt̄a ꝟtute ⁊ ſapīa adornatꝰ: ⁊ ei ī p̄oratu
mōaſterij botēſi ſucceſſit. Sub h̄ tp̄e hierl̄m a ſa-
racēis capta: a fidelibꝫ recupata ē. Oſſa. b. ni-
colai apꝺ barē. ſ. vrbē trāſlata ſūt. ꝺ q̄ int̄ cet̄a le-
git̄. Qꝫ dū ī q̄daʒ eccl̄ia q̄ dr̄ ſc̄ta crux ſbiecta ſc̄te
marie ꝺ caritate. nondū b. nicolai noua hyſtoria
cātaret̄. fres p̄orē vt eā ſibi cātare licēt īſtātiꝰ exo-
rabāt. q̄ nullatenꝰ acq̄eſcēs dixit incōgruū eē mo-
rē p̄ſtinū ꝺ nouitatibꝫ imutare. Cū adhuc fres in-
ſtarēt: ille īdigātꝰ r̄ndit. Recedite fratres nūqꝫ a
me licētia ꝯcedet̄. vt noua cātica īmo ioculatori-
a q̄dam in mea eccl̄ia decātent̄. Adueniēte ꝟo fe-
ſtiuitate eiuſdē fres cū q̄dā triſticia matutinaruʒ
vigilias ꝑegerūt. Cūqꝫ oēs ſe in lectis recepiſſēt
ecce nicolaus p̄ori viſibilr̄ apparuit terribil̄. queʒ
ꝑ capillos a lecto abſtrahēs dormitorij pauimen-
to colliſit. Incipiēſqꝫ antiphonā. O paſtor eter-
ne ꝑ ſinglas vocū dr̄ias. ꝟgis q̄ſi ī manu tenebat

ꝯuiſſimos ictꝰ ſuꝑ dorſū p̄oris īgeminās: ꝑ ordi-
nē moroſe canēdo ātiphonā ad finē vſqꝫ ꝑduxit.
Qui cū oēs ſuis clāoribꝫ excitaſſʒ: ſemiuiuꝰ ad le-
ctum ꝺportat̄. tādē ad ſe rediēs ait. Ite ⁊ hyſto-
riā nouā ſc̄ti nicolai āmō decātate. Hoc tēpe
ex molliſmēſi cēobio. xxj. mōachi cuʒ abbate ſuo
roberto ciſtercij ſolitudieʒ adeūtes. vt ibi regle
ſue ꝓfeſſionē diſtrictiꝰ obſeruarēt. nouū ordineʒ
ex veteri īſtituerāt. Hildebrādꝰ p̄or cluniacen-
ſis. factꝰ papa grego. ē vocatꝰ. Hic dū ī mīoribꝫ
ꝯſtitutꝰ legatōe fūgeret̄: apꝺ lugdunū archiep̄ʒ
ebronēſē ꝺ ſymōia ꝯuicit miraculoſe. Nā dū idē
archiep̄s oēs accuſatores ſuos corrūperet ⁊ ꝯuin-
ci nō poſſꝫ: legatꝰ vt glīa pr̄i ⁊ filio ⁊ ſp̄uiſc̄to di-
cēt imꝑauit. Ille glīa pr̄i ⁊ filio expedite dicebat:
ſp̄uiſc̄to ꝟo dicē n̄ poterat q̄ ī ſp̄miſc̄tm peccaue-
rat. Qui pc̄tm ſuū ꝯfitēs. mox vt ꝺpoſuꝰ eēt: cla-
ra voce ſp̄miſc̄tm noīauit. Hoc miraclm recitat
bonizo ī li. ad comitiſſā methildim. Mortuo
heinrico q̄rto ſpire ⁊ cū alijs regibꝫ ſepulto. ī eꝰ epi-
taphio ꝟſꝰ iſte īſcp̄tꝰ ē. Filiꝰ h. pr̄ h. auꝰ h. pauus
iacet iſtic. Huic ſucceſſit heinricꝰ q̄ntꝰ āno dn̄i.
Mcvij. q̄ ꝑpā cū cardialibꝫ cepit ⁊ eos dimittēs
īueſtit̄aʒ epoꝝ ⁊ abbatū ꝑ anulū ⁊ baculū paſto-
ralē accepit. Sb h̄ tp̄e bern̄. cū frībꝫ ſuis ciſtercīū
īgredit̄. In parrochia legieſi porca porcellū faci-
eʒ hoīs h̄ntē enixa ē. Pullꝰ gallie q̄drupes natꝰ
ē. Lotharꝰ ſucceſſit heinrico cꝰ tp̄e mlier q̄dā ī
hyſpāia mōſtrꝫ biſgēmini corꝑiſ enixa ē: ꝯuſiſ vul-
tibꝫ corꝑibꝫ ſibi coherēs. Aū q̄dē effigies erat ho-
mīs ītegro corꝑis mēbrorūqꝫ ordie diſticta. Re-
tro ꝟo facies caīs corꝑis ⁊ mēbroꝝ ꝓprietate ite-
gā. Poſt hūc r̄gnauit cōradꝰ āno. Mcxxviij. Eo
tp̄e Hugo ꝺ ſc̄to victore doctor excellētiſſimꝰ ⁊ ī
oī ſcīa ſūmꝰ ⁊ r̄ligiōe deuotꝰ obijt. De q̄ refert̄ qꝫ
cū īfirmitate vltia laboraēt. ⁊ nullū cibū r̄tinē poſ-
ſet: corpꝰ tn̄ dn̄i cū ſibi dari cū mlt̄a īſtātia poſtu-
labat. tūc fres eꝰ t̄batōʒ ſedaē volētes ſimplicem
hoſtiā īſtar corꝑis dn̄ici ſibi detulerāt. qꝺ ille ꝑ ſpi-
ritū recogſcēs: ait. Miſereat̄ vr̄i dn̄s fres. cur me
deludē voluiſtꝭ. Iſte em̄ n̄ ē dn̄s meꝰ quē ꝺporta-
ſtis. Mox illi ſtupefcti cucurrerāt: ⁊ ſibi corpꝰ dn̄i
cū detulerāt. ſꝫ ille vidēs qꝫ recipe n̄ valēt. eleuatꝭ ī
celū manibꝫ ſic orauit. Aſcēdat filius ad p̄rem: et
ſp̄us ad deū ſuū q̄ fecit illuʒ. Et int̄ hec ꝟba ſp̄m
exalauit: ⁊ corpꝰ dn̄i ibidem diſparuit. Euge-
niꝰ abbas ſācti anaſtaſij papa cōſtituit̄. q̄ ab vr-
be expulſus eo qꝫ ſenatores aliū creauerāt gallias
venit: ⁊ bernardū an̄ ſe miſit viam dn̄i p̄dicabat:
⁊ multa miracula faciebat. Gilibtꝰ porrectanus
florebat. Fredericꝰ nepos cōradi īpauit āno
dn̄i. Mcliiij. Quo tempe floruit mgr̄ petrꝰ lon-
gobardꝰ ep̄s pariſieſis q̄ librū ſniarum gloſas pſal-
terij ⁊ ep̄laꝝ pauli vtilr̄ cōpilauit. Eo tempe

tres lūe i celo viſe ſūt: ⁊ i medio ſignū cruci. nec mlꝰ topꝰ viſi ſūt. iij. ſoles. Tūc alexāder i ppā canoīce ē electꝰ: ꝯ quē octauiāꝰ. iohēs cremēſ. titl'i ſcti calixti. ⁊ iō. ſtrumꝫ ſucceſſiue i ppā eligūt ⁊ fauore ipatoris fulciūt. Durauit h̄ ſciſma ānis. xviij. Infra qd tps tbetuici q. ſ. apd tuſculanū ꝓ ipatore morabāt: rōnos apd mōtē portū inadūt: ⁊ tot a nona vſq ad veſpas occiderīt. vt nunq ex rōnis tot milia ſint occiſa lꝫ tpe haibal tot occiſi ſūt vt tres cophios anulor qs d digit. pcer occiſor abſtulerāt: ipleuerīt. idē haibal exhi fec. carthaginē deſtruit q multi apd. s. ſtephanū ⁊ ſctm laurētiū ſepulti ſūt. ⁊ hn̄t h̄ epitaphiū. Mille decē decies. ⁊. vj. decies qꝫ ſei. Impator fredēicꝰ dū t'rā ſāctā viſitaſſe. ⁊ i flumie qdā lauaet: ibidē necatꝰ perijt. Vl' (vt alij aſſerīt) eq ſuo ipigēte i aquā cecidit ibiq interijt. Huic ſucceſſit heiricꝰ filiꝰ eiꝰ āno dnī. mcxc. Eo tpe tāte pluuie cū toītruis ⁊ fulmibꝫ ⁊ tēpeſtatibꝫ fcte ſūt: qntas nlla memīt hoīm āntiqtas. Lapides eni i qntitate ouor qdrāgli mixti cuꝫ pluuia d celo cadētes. arbores. vieas ⁊ ſegetes dſtruxerīt: e mltos hoīes occiderīt. Corui qꝫ ⁊ qplures aues p aēa i hac tēpeſtate volātes viſi ſīt carbōes viuos i roſtro portaē ⁊ domos incēdere.

Cōt' rōnā ecciā ſp tirānidē heiricꝰ exēcuit. ⁊ iō eo mortuo inocētiꝰ t'ciꝰ ne frē eꝰ philippꝰ ꝓmouēt' ſe oppoſuit: ⁊ ottōi filio duci ſaxoie adheſit: ⁊ eū aqſgni i rgē alemaīe corōari fec. Eo tpe dū plures barōes frācie ꝓ libatōe t're ſcte vlt' maē pgerēt ꝯſtātiopoli ceperīt. His tpibꝫ ordies pdicator ⁊ mior fm orti ſūt. Innocētiꝰ t'ciꝰ legatoſ ad philippū rgē frācor miſit. vt t'rā albigēſiū inadēt ⁊ hēticos dlēt. q oēs capiēs ꝯcrēari fec. deiq inocētiꝰ ottonē ipatorem corōauit: ⁊ vt iura eccie ſaluaēt ab eo iuramtū exegit. q ſtati ipo die ꝯ iuramtū fec: ⁊ romipetas expoliari iuſſit. vn̄ pp eū excoicauit ⁊ ab ipio dpoſuit. Eo tpe fuit ſcta elizabet filia rēgi vngarie. q fuit vxor lātgūij q it' alia inūera miracla pl'es mortuos (vt ſcbit') ſuſcitauit ⁊ cecū natū illuiauit: d cꝰ corpe vſꝫ hodie oleū fluere phibet'. Ottōe dpoſito fredēicꝰ heirici filꝰ eligit' ⁊ ab honorio corōat'. Leges optīas ꝓ libtate eccie ⁊ ꝯ hēticos edidit. Hic ſup oēs diuitijs et glia abūdauit: ſ eis i ſupbia abuſꝰ fuit. nā tyrānidē ꝯ ecciā exēcuit. duos cardiales vicīauit. platos qs gre. nonꝰ ad ꝯciliū ꝯuocauit: capi fec. ⁊ iō ab ipo excoicat'. Deiq grego. mltis t'bulatōibꝫ pſſus morit': ⁊ inocētiꝰ qrtꝰ natōe ianueſ ꝯciliū apd lugdunū ꝯuocāſ. ipꝫ ipatorē dpoſuit. Quo depoſito ⁊ defuncto: ſedes ipij vſqꝫ hodie vacat.

Edicatio ecclesie

inť alias feſtitates ab eccia clebratur.

Sciēdū duplex ē eccleſia ſiue tēplū. ſ. materiale ⁊ ſpūale: iō d hꝰ tēpli duplici dedicatōe h̄ buit' ē agēdū. Circa dicatōꝫ at' tēpli matial' tria vidēda ſūt. Prio qre dedicat' ſiue ꝯſecrat'. Scdo qlr ꝯſecrat'. Tercio p qs ꝓphanat'. ⁊ q in tēplo duo ſūt q ꝯſecrāt'. ſ. altaē ⁊ ipꝫ tēpliū. iō p vidēdū ē qre cōſecrat' altare. ſcdo qre templū.

Altare aūt ꝯſecrat' ad

tria. Prio ad ſacrm dnī offerēd Gen̄. viij. Edificauit noe al. ꝛc. Hoc at' ſacrꝫ ē corpꝰ ⁊ ſāguis xpi q i mēoriā paſſiōis dn̄ice imolāꝰ iux qd nob pcepit di. Hoc facite i meā ꝯmēoratōꝫ. Hēmꝰ eī t'plex mēoriale dn̄ice paſſiōis. Vnū i ſcpto. ſ. paſſio xpi imagibꝫ figurata ⁊ h̄ hꝫ fiei qztū ad viſuꝫ. Ipa eī crucifixi imago ⁊ alie imagies i eccia fiūt ppt' r mēoratōꝫ excitādā dnotōꝫ ⁊ iſtructōꝫ: q ſūt qi libri laicor. Scdꝫ i vbo. ſ. paſſio xpi pdicata ⁊ h̄ hꝫ fiei qztū ad auditū. Tēciū i ſacro. ſ. paſſio i h̄ ſacro tāſignt' expſſa i q corpꝰ ⁊ ſāguis xpi x acit' ꝯtiet' ⁊ nob offert'. ⁊ h̄ mēoriale hꝫ fiei qztū ad guſtū. Si g affectū nr̄m accēdit paſſio xpi deſcpta ⁊ āpliꝰ pdicata. mlto fortiꝰ iflāmaē dꝫ i h̄ ſacro taꝫ ſignt' expſſa. Scdo ad nom dnī inocād. gen̄. xij. Edificauit abrahā altaē do. q ꝛc. Hec at' inocatō ſm aplm ad thio. hꝫ fiei aut p obſecratōes q fiūt cū adiuratōe ꝓ mal' r mouēdis. aut p poſtulatōes q fiūt ꝓ bois cumulādis. aut p gr̄a actōnes q fiūt ꝓ bois hitꝫ ꝯſuādis. Inuocatō at' q fit ſup altaē ꝓpe di miſſa. eo q celeſti miſſꝰ. ſ. xpc a pr̄e mittit'. q ipaꝫ hoſtiā ꝯſecrat. ⁊ p eūdē a nobis pr̄i mittit' vt ꝓ nob itcedat. Vn̄ hugo. Ipa hoſtia ſacra miſſa vocari pt. q tranſmiſſa ē. prio a pr̄e nob p icarnatōꝫ. ſcdo a nob pr̄i p paſſiōꝫ. Silr in ſacro. pmo a pr̄e nob p ſctificatōꝫ q nobiſcū eē icipit pꝰea a nob pr̄i p oblatōꝫ q. ꝓ nob itercedit.

Et nō q miſſa i tribꝫ liguiſ cāit'. ſ. greca. hebica ⁊ latia. ad r pn̄tād titulū dn̄ice paſſiōis q ſcptus erat grece hebice ⁊ latie. Itē ad nōndū q oīs lingua dꝫ deū laudaē q p hāc t'plicē liguā itelligit'. Latia at' ſūt euāgelia. eplē. orōes ⁊ cantꝰ. Greca ſūt kyriel'. xpel'. q. ix vicibꝫ cātāt'. vt ad ſocietatē. ix ordinū āglor pueniamꝰ. Hebica ſīt alla. amē ſabaoth ⁊ oſāna. Tercō ad cātādū. eccie. xlvij. dīdit illi ꝯ inimicoſ potētiā ꝛc. ⁊ i ſono eor fec dulceſ modulos Et dic modulos i pſali. q ſm hugo. d ſācto victore tres ſūt ſpēs ſonor q faciūt tres modulos. Fit eī ſonꝰ pulſu. flatu ⁊ cātu. Ad citharā ptiet pulſus. Ad organū flatꝰ. Ad vocē cātꝰ. Aſſigri pt' h̄ ꝯſonātia ſonor ꝯcordie mor. Sicut r fēatur ad pulſū cithaē mānū opatō. Ad flatū orgāi mētis duotō. Ad cātū vocis ſermōis exhortatō ⁊. j. Quid pdeſt dulcedo oris ſine dulcedie cordis. Frāgis vocē. frāge ⁊ volūtatē. Seruas ꝯſonantiā vocū ſerua concordiā morū. vt per exem-

plũ ꝯcordes.p̃rio:ꝑ voluntatẽ dñõ:ꝑ obediẽtiam
mgro. Hoc igit̃ triplex gen⁹ muſicoꝝ refert̃ ad
t̃plicẽ diã3 officiȷ eccĩe ſic dr̃ i mitꝉi d officio. Nã
ipm officiũ eccĩe ꝯſiſtit i pſalmis.i cãtu ⁊ lectioni-
bꝫ. Primũ igit̃ gen⁹ muſicoꝝ ẽ qđ fit pulſu digi-
toꝝ vt i pſaltẽio ⁊ ſilibꝫ.⁊ ad illđ ꝑtiet pſalmodia
ps.laudate eũ i pſalterio ⁊ cithara. Scđm ẽ qđ
fit cãtu ſicĩ voce. Et ad iſtud ꝑtinẽt lectões. ps.
pſallite ei i vociferatõe. Terciũ qđ fit flatu ſicĩ i tu
ba.⁊ ad iſtđ ꝑtiet cãt⁹ ps̃. Laudate eũ i ſono tu.

Templũ aũt ſeu eccĩa ꝯſecrat̃ qua
druplici rõne. Prio
vt inde dyabol⁹ ⁊ ei⁹ pt̃as penit⁹ expellat̃. vt re-
fert gre.i dyalogo. Qꝫ cũ qdã eccĩa arrianoꝝ fide
libꝫ reddita ꝯſecraret̃.⁊ reliq̃e ſcĩ ſebaſtiani ⁊ be
ate agathe illuc delate fuiſſẽt:ꝑpl̃s ibidẽ ꝯgrega-
t⁹ porcu3 ſubito intra ſuos pedes huc illucq3 di-
ſcurrere ſenſerit.q̇ fores eccĩe repetẽs: a nullo vi-
deri potuit oẽſq3 i admiratõ3 cõmouit qđ idcir-
co dñs oñdit vt cũctis pateſieret qđ d loco eodẽ
imũd⁹ hitator exiret. Seq̃nti aũt nocte magn⁹ i e⁹
dẽ eccĩe tectis ſtrepit⁹ fact⁹ ẽ.ac ſi i h̃ aliq̇s errãdo
diſcurreret. Scđa iteꝝ nocte g̃uior ſon⁹ icreuit.
Tãto ꝟo terroẽ tercia iſonuit. ac ſi oĩs illa eccl̃ia
a fũdamẽt̃ fuiſſet cu̇ſa. Statimq3 receſſit nec am
pli⁹ illa ãtiq̇ hoſtis iq̃etudo appuit. Sꝫ ꝑ terro-
ris ſonitũ.quẽ fecĩ inotuit:a loco quẽ diu tenuerat
q3 coact⁹ exibat.h̃ greg. Scđo ꝯſecrat̃ vt ad
eã fugiẽtes ſaluarent̃. Vñ aliq̃ eccĩe p⁹ dedicatõ
nẽ a ꝑncipibꝫ ꝑuilegiant̃. vt q̇ ad eã ꝯfugerit:ſal
uent̃. Vñ dic canõ. Reos ſãguis defẽdet eccl̃ia.
ne vitã ꝑdãt ⁊ mẽbra. Et ob h̃ ioab i tabnaculu3
fugit:⁊ cornu altaris apphẽdit. Tercõ ꝯſecrat̃
vt ibidẽ oroes exaudiant̃.qđ ſignatũ ẽ.iij.reg̃.vi
ij.vbi ſalomõ dedicato tẽplo ait. Quicũq3 roga-
uerit i loco iſto exaudies i loco hitaculi tui i celo:
⁊ cũ exaudier̃ ꝓpici⁹ er̃. Adoram⁹ aũt i ipĩs ec
cleſijs ad oriẽtẽ qđ fit triplici rõne ſm damaſce.
li.iiij.c.v. Primo vt p̃riã3 nr̃a3 nos reqrere oñda
m⁹. Scđo vt ad xp̃m crucifixũ reſpiciam⁹. Ter-
cio vt veniẽtẽ iudicem nos expectare mõſtrem⁹
Ait eñ ſic. De⁹ ꝑadiſum i edẽ ſm oriẽtẽ plãtauit
Vñ hoĩem trãgreſſum exulẽ fecit ⁊ añ ꝑadiſũ ex
occidente hitare fecit. Antiquã igit̃ p̃riã3 exq̃ren
tes ⁊ ad ipam aſpiciẽtes:deũ ad orientez adora-
m⁹. Sꝫ ⁊ dñs crucifix⁹ ad occidẽtẽ reſpiciebat.⁊
ita adoram⁹ ad ipm̃ reſpicientes.⁊ aſſumptus ad
oriẽtẽ ſurſum ferebat̃ ⁊ ita ipm̃ apl̃i adorauerũt.
⁊ ita veniet quõ viderũt eũ euntẽ i celũ. Ipm̃ igit̃
expectantes ad oriẽtẽ.adoram⁹.hec damaſcen⁹
Quarto ꝯſecrat̃ vt ibidẽ laudes deo reddãt̃.
qđ q̇dẽ fit i.vij.horis canonicis.ſ.matutinis.p̃ia
tercia.ſex̃ ⁊c. Et lic3 i q̇libet hora diei de⁹ eẽt lau
dãd⁹:tñ q2 ad h̃ in firmitas nr̃a non ſufficit ordi-
natũ ẽ.vt i his horis ſpãl̃r deũ laudem⁹:eo q2 he
hore ab alijs ꝑuilegiate ſũt.i aliq̇ hꝫ. Nã in nocte
media q̃ matutine celebrant̃.xp̃c nat⁹ ẽ capt⁹ ⁊ il-
luſus a iudeis fuit. In hac iteꝝ hora iſernũ ſpoli
auit. Dꝫ ei i mitꝉi.q2 i media nocte infernũ ſpolia-
uit.large accipiẽdo.ſ.añ lucẽ mane ſurrexit:hora
ꝑma appuit. In media etiã nocte ad iudiciũ vẽ-
tur⁹ aſſerit̃. vñ hiero. Reor igr̃ t̃ditõ3 apl̃icã per
mãſiſſe. vt die vigiliaꝝ paſche añ noctis mediu3
dimittẽ nõ liceat ꝑplos expectãtes aduentũ xp̃i.
Et poſtq3 aduenerit illud tp̃s ſecuritate p̃ſũpta
feſtũ cũctos agẽ dic̃. In hac igit̃ hora laudes do
cãtam⁹. vt ei d ei⁹ natiuitate.captõe.⁊ patꝝ libã-
tõe gr̃as agam⁹.⁊ ei⁹ aduẽtũ ſollicite expectem⁹.
Addunt̃ etiã matutiales laudes.q2 i mane egy-
ptios i mare ſbmerſit mđm creauit ⁊ ſurrexit. In
hac g̊ hora laudes deo reddim⁹ ne i mari h⁹ mđi
cũ egyptijs demergam̃.vt ꝑ nr̃a creatõe ⁊ ei⁹ re-
ſurrectõe gr̃as deo reddam⁹. In hora ꝑma xp̃s
ad tẽplũ marie ꝯueiebat:⁊ pl̃es ibidẽ ad eũ mai-
cabat.i.ad eũ mane feſtinabat. vt dr̃ luc.xxj.pila-
to p̃ſentat⁹ fuit. In hac etiã hora reſurgẽs mulie
ribꝫ p̃ apparuit. Hec ẽ ꝑma hora diei. Iõ g̊ i hac
hora i eccĩa laudes deo exoluim⁹ vt xp̃m imitem̃.
⁊ ſibi reſurgẽti ⁊ apparẽti gr̃as agam⁹ ⁊ deo tãq3
oĩm ꝑncipio ipi⁹ diei ꝑmitias ꝑſoluã⁹. In ho-
ra t̃cia xp̃c liguis iudeoꝝ crucifix⁹ ẽ. A pilato ad
colũnã flagellat⁹ ẽ.⁊ adhuc vt dr̃ i hyſtorijs colũ-
na vbi ligat⁹ fuit veſtigia cruoꝛ̃ oñdit ⁊ eadẽ ho-
ra ſpũſſcẽs miſſus ẽ. In ſex̃ i cruce clauis ꝯfix⁹
ẽ tenebre ꝑ vniuſũ mđ3 facte ſũt. ⁊ morte dñi ſui
ſol lugẽs ſe veſtibꝫ nigris ꝯtegẽt:⁊ ne dñm cruci-
figẽtibꝫ lumẽ p̃bẽt. Et i hac hora i die aſcẽſiõis
cũ diſcipl̃is diſcubuit. In nona hora xp̃c ſpm̃
emiſit. Miles lat⁹ ei⁹ apuit.cet⁹ aplõꝝ ad adorã-
dũ ꝯueire ꝯſueuit ⁊ xp̃c i celũ aſcẽdit.ꝓpt̃ has ꝑ-
rogatiuas deũ i his horis laudam⁹. In veſꝑa
xp̃c i cena ſacramẽtũ corꝑis ⁊ ſãguis iſtituit. pe-
des diſciploꝝ lauit.d cruce depoſit⁹. in ſepulcro
collocat⁹ fuit. Diſcipl̃is i hitu ꝑegrini ſe maifeſta
uit.⁊ ꝑ his oĩbꝫ i hac hora eccleſia xp̃o gr̃as agit.
In ꝯpletorio xp̃c ſãguieas guttas ſudauit.mo
numẽto ei⁹ cuſtodia deputata fuit:⁊ ibidẽ q̇euit.
reſurgẽs pacẽ diſcipul̃ nũciauit:⁊ ꝑ his gr̃as do
t̃ddidim⁹. Has aũt laudes q̃l̃r deo exoluẽ deam⁹
dic̃.b.bern̄. Fr̃es mei imolãtes hoſtiã laudis iũ-
gam⁹ ꝟbis ſenſũ:ſenſui affectũ:affectui exultatõ
nẽ:exultatõi maturitatẽ:maturitati hũilitatẽ:hu
militati libtatẽ. Quĩto ꝯſecrat̃ vt ibidẽ ſacra
eccĩaſtica miſtrarent̃. Vñ ipa eccĩa efficit̃ q̇ſi ipa
taberna di i q̃ ſacra ꝯtinent̃ ⁊ miſtrant̃.q̇da3 eñ
miſtrant̃ et dant̃ intrantibꝫ. vt baptiſm⁹. Que-
dam exeuntibꝫ.ſc3 extrema vnctio. Quedã com
morantibꝫ:⁊ hoꝝ quidã ſunt miſtrãtes: his dat̃

oꝛdo. Quidã pugñtes: ⁊ hoꝝ q̇dã pugne ſuccũbũt. his dat̃ pma. q̇dã iſiſtut: ⁊ his ꝯfert̃ audacia aĩ. vt roboret̃. ⁊ h̃ ꝑ ꝯfirtõꝫ. dat̃ cibꝰ vt ſuſtẽtẽt̃: ⁊ h̃ ꝑ eukariſtie ſũptõꝫ. fit r̃motõ ipediñti ne deyciat̃: ⁊ h̃ ꝑ mrimony ꝯiũctõeꝫ.

Secũdo videdũ qualit̃ ꝯſecrat̃.

h̃ pꝛio d̃ altari. ſcdo d̃ eccia. Ad ꝯſecratõeꝫ at̃ altaris pl̃a ꝯcurrt. Pꝛio ei q̃tuoꝛ cruces d̃ aq̃ bñdcta i q̃tuoꝛ cornibꝫ altaris ꝯfigurãt̃ Scdo ipꝫ ſepties circuit̃. Tercõ aq̃ bñdcta cũ yſopo ſepties aſpgit̃. Q̃rto icẽſũ i ipo cremat̃. Quito criſmate inũgit̃. Sexto mdis pãnis opitur̃. Hec at̃ r̃pñtãt ea q̃ dñt h̃re illi q̇ ad altare accedũt. dñt ei pꝛio h̃re caritatẽ q̇druplicem ꝑ crucẽ acq̇ſitã. vt. ſ. diligãt deũ. ſeipos. amicos et inimicos. Et h̃ ſignt̃ ꝑ q̃tuoꝛ cruces i q̃tuoꝛ cornibꝫ altaris facte. Et de his quatuoꝛ cornibꝫ caritatis dicit̃ i geñ. xxviij. Dilataberis ad oꝛiẽteꝫ ⁊ occidẽtẽ. ſeptẽtrionẽꝫ ⁊ meridiẽ. Ul' ido q̃tuoꝛ cruces i q̃tuoꝛ cornibꝫ fiũt. ad ſignificãdũ ꝙ xpc ꝑ crucẽ q̃tuoꝛ mdi ptes ſaluauit. Ul' iõ ad ſignificãd ꝙ crucẽ dñi q̃tuoꝛ mõis debẽꝰ portaẽ. ſ. in coꝛd ꝑ meditatõꝫ. i oꝛe ꝑ ꝯfeſſiõꝫ. i coꝛpe ꝑ carnis moꝛtificatõꝫ. i facie ꝑ aſſiduã ipſſiõꝫ. Secũdo dñt h̃re curã ⁊ vigilãtiã qđ ſighificat̃ ꝑ circuitꝰ. Uñ tẽ cãtat̃. Inuenerũt me vi. ci. ⁊c̃. Dñt ei ſolliciti vigilaẽ ſr̃ gregẽ ſuũ. Uñ negligẽtiã p̃lati poĩt gilbtꝰ int̃ ridicloſa: dicẽs. Ridiculoſa an magis piclo̾ſa res ẽ. ſpeclatoꝛ cecus. p̃curſoꝛ claudꝰ. negligẽs p̃latꝰ. doctoꝛ neſciꝰ. p̃co mutꝰ. Ul' ꝑ ſeptẽ circuitꝰ circa altaẽ ſighificãt̃ ſeptem meditatões ⁊ ꝯſidẽatões q̃s circa ſeptẽplicẽ v̾tutẽ hũilitatis xpi h̃re debẽꝰ: ⁊ ꝑ ipas freq̃nt̃ circuire. Pꝛia v̾tꝰ ẽ ꝙ cũ diues eẽt: fctꝰ ẽ paup. ſecũda ꝙ i p̃ſepio poſitꝰ. t̃cia ꝙ p̃tibꝫ ſb̃ditꝰ. q̃rta ꝙ ſb̃ mãu ſui caput iclinauit. q̃nta ꝙ diſcipl'm furẽ ⁊ ꝓditoꝛẽ ſuſtinuit. ſexta ꝙ añ iniquũ iudicẽ mãſuetꝰ ſtetit ⁊ tacuit. ſeptia ꝙ ꝓ crucifixoꝛibꝫ clemt̃ oꝛauit. Ul' ꝑ ſeptẽ illos circuitꝰ ſighificãtur ſeptẽ vie xpi. Pꝛia fuit d̃ celo i vteꝝ. ſcda d̃ vtẽo i p̃ſepiũ. t̃cia d̃ p̃ſepio i mdꝫ. q̃rta d̃ mdo i patibl'm. q̃nta d̃ patibl'o i ſepulcꝝ. ſex d̃ ſepl'cro i libũ. ſeptia d̃ libo r̃ſurgẽs i celũ. Tercõ dñt h̃re dñice paſſiõis memoꝛiã. qđ ſighificat̃ ꝑ aſpſionẽ aq̃. Septẽ ei aq̃ aſpſiões ſt̃. vij. ſãguis xpi effuſiões. Quaꝝ pꝛia fuit i circũciſiõe. ſcda i oꝛatõe. t̃cia i coꝛpis flagellatõe. q̃rta i capitis coꝛonatõe. q̃nta i manuũ pfoꝛatõe. ſex i pedũ affixiõe. ſeptia i latẽis aptõe. He at̃ ſãguis aſpſiones fcte fuerũt cũ yſopo hũilitatis ⁊ ieſtiabil' caritatis. Iſopꝰ ei ẽ herba hũil' ⁊ calida. Ul' iõ ſepties aſpgit̃ ad ſighificãdũ ꝙ i baptiſmo ſeptẽ dona ſpũſſ. dãt̃. Q̃rto dñt h̃re oꝛõꝫ feruẽtẽ ⁊ deuotã. qđ ſighificat̃ ꝑ ꝯcrematõꝫ thuris. Thus ei hꝫ v̾tutẽ aicẽdẽdi ex fumi leuitate conſolidãdi ex ſua q̃litate. ꝯſtrigẽdi ex ꝯglutinitate. ꝯfoꝛtandi ex aromaticitate. Sic oꝛo aſcẽdit i dĩ mẽoꝛiam. aiaꝫ ꝯſolidat q̃ꝫtũ ad culpã p̃teritã impetrãdo medelã. Cõſtrigit q̃ꝫtũ ad futurã ipetrãdo cautelã. Cõfoꝛtat q̃ꝫtũ ad p̃ñtem ipẽndo tutelam Ul' pt̃ dici ꝙ deuota oꝛo ꝑ thus ſighificat̃. qꝛ hꝫ ad deũ aſcẽdẽ. eccli. xxxv. oꝛo hũilitatis ſe nubes penetr̃abit. odoꝛẽ d̃o reddẽ. apoc̃. v. h̃ñtes ſingli cithara ⁊ phialas aureas plenas odoꝛamtoꝝ ⁊c̃. Ex coꝛd iflãmate ꝓcedẽ. apoc̃. viij. Data ſt̃ illi icẽſa mlta ⁊c̃. Et itra. Accepit ãgl's thuribulũ ⁊ ipleuit illđ d̃ igne al. ⁊c̃. Quinto dñt h̃re nitoꝛẽ ꝯſcie ⁊ odoꝛẽ bone fame qđ ſighificat̃ ꝑ criſma qđ ꝯficit̃ ex oleo ⁊ balſamo. Dñt ei h̃re purã ꝯſciaꝫ vt poſſint dicẽ cũ apſo. ij. coꝝ. j. Gl'ia nr̃a h̃ ẽ. teſtioniũ ꝯſcie nr̃e. Itẽ bonã famã. Uñ pꝛia thi. iij. oꝑtet illũ teſtioniũ h̃re bonũ ab his q̇ foꝛis ſt̃. Criſ. clerici nullã dñt h̃re maculã. nec i v̾bo nec i cogitatu. nec i facto nec i opione. qꝛ ipſi ſt̃ pulcritudo ⁊ v̾tus eccie. ⁊ ſi mali fuerint totã deturpãt ecciã. Sexto dñt h̃re mũdiciã opatõis bone qđ ſignificat̃ ꝑ pannos albos ⁊ mũdos q̇bꝫ altare opit̃. Uſus ei veſtimtoꝝ iuentus ẽ ad tegẽdũ calefaciẽdũ ⁊ oꝛnãdũ. Sic bõa opa tegũt aĩe nuditatẽ. apoc̃. iij. Ueſtimtis albis induaris vt ñ appareat ꝯfuſio nuditatis tue. Oꝛnãt aĩaꝫ ad honeſtatẽ. ro. xiij. Induamur arma lu. ⁊c̃. Calefaciũt iflãmãdo ad caritatẽ. Job. xxxvij. Nõne veſtimta tua calida ſt̃ ⁊c̃. Modicuꝫ ei valẽt accedẽti ad altaẽ ſi h̃eat dignitatẽ ſũmã ⁊ vitã ifimã. bern̄. mõſtruoſa res ẽ ſedes pꝛia et vita ima. gdꝰ ſupmꝰ ⁊ ſtatꝰ ifimꝰ vultꝰ g̃uis actꝰ leuis. ſmo mulꝰ fructꝰ nullꝰ. igẽs auctas ⁊ aĩ iſtabilitas.

Secũdo videndũ qualiter eccleſia conſecratur:

⁊ ad hoc plura concurrunt. Epiſcopꝰ enim ipam ecciaꝫ ter circuit. ⁊ qualibet vice veniens ad eccleſiam ianuã ꝑcutit baculo paſtorali: dicens. Aperite poꝛtas principes vras ⁊c̃. Internus ⁊ externꝰ aq̃ benedicta ipa eccia irrigatur. In pauimento fit crux d̃ cinere ⁊ ꝫabulo ex tranſuerſo angulo orientis vſq; ad angulũ occidentis. ⁊ l'ris grecis ⁊ latinis ſcribit̃ alphabetuꝫ In pietibꝫ eccl'ie cruces depigũt̃: ⁊ ipe cruces illumiant̃ ⁊ criſmate iungũt̃. Primũ g̃ ſcꝫ triplex circuitus ſignat triplicem circuitum quẽ fecit xp̃s ꝓpt̃ ipius eccie ſanctificatiõem. Primꝰ fuit q̃ d̃ celo veit i mũdũ. Secũdus q̃ d̃ mdo deſcẽdit ad limbũ. Tercius q̃ de limbo rediẽs ⁊ r̃ſurgẽs aſcẽdit i celũ. Ul' triplex circuitus fit ad oñdẽdũ ꝙ illa eccia ꝯſecrat̃ ad honoꝛem trinitatis. Uel triplex circuitus ſigt̃ triplicē ſtatuꝫ

A

ſaluādoꝝ de eccīa. q̄ ſūt ꝟgīes ꝯtinētes ⁊ ꝯiuga
ti. Hec eťiā ꝯ̄ſignāt̄ ī diſpoſitōe maťial' eccľie. ſic
oñdit rich. ḋ ſcťo victoꝛe. Nā ſcťuariū ſigt̄ oꝛdi
nē ꝟginū. choꝛ⁹ oꝛdiez ꝯtiñtiū. Coꝛp⁹ ꝯiugato
rū. Strictī⁹ ē ſcťuariū q̄ȝ choꝛ⁹: ⁊ choꝛ⁹ q̄ȝ coꝛ-
p⁹. qꝛ pauciōꝛes ſūt ꝟgīes q̄ȝ ꝯtiñtes: ⁊ iſti q̄ȝ ꝯiu
gati. Scťioꝛ ē eťiā loc⁹ ſcťuarij q̄ȝ choꝛ⁹. ⁊ choꝛ⁹
q̄ȝ coꝛp⁹. qꝛ dignioꝛ ē oꝛdo ꝟginū q̄ȝ ꝯtinētiū
⁊ ꝯtiñtiū q̄ȝ ꝯiugatoꝝ. h̄ rich. Scḋo. ſ. tria ad
oſtiū ꝑcuſſio ſigt̄ t'plex ius qḋ h̄ȝ xp̄c ī eccīa q̄re
ſibi dȝ apiri. Eſt eī ſua creatōe. r̄depcōe ⁊ glifi-
catōis ꝓmiſſiōe. De h̄ t'plice iure dic āſhel. Cer
te dñe qꝛ me feciſti: debeo amoꝛi tuo meipȝ tibi
totū. qꝛ me r̄demiſti: debeo amoꝛi tuo meipm̄ to
tū qꝛ tāta ꝓmittis: debeo amoꝛe tuo meipȝ totū
imo tātū debeo amoꝛi tuo pl⁹ ꝙ meipm̄. q̄ȝtum
tu es maioꝛ meipo. ꝓ quo dediſti teipm̄. ⁊ cui ꝓ-
mittꝭ teipm̄. Tria aūt ꝓclamatō. attollite poꝛtas
pn̄cipes vr̄as. ſignificat trinā e⁹ potētiā. ſ. ī celo in
mūdo. ī ifēno. Terciū. ſ. ꝙ ter iteri⁹ ⁊ exteri⁹ aq̄
bñdicta aſꝑgit̄ qḋ fit t'plici ḋ cā. Pꝛio ꝓpt' ḋmo
nis expulſiōȝ. aq̄ eī bñdicta h̄ȝ ꝓpā ꝟtutē expel
lēdi ipȝ dyabolū. Vñ ī exoꝛciſmo aq̄ dr̄. vt fiat
aq̄ exoꝛcizata ad effugādā oēȝ inimici ꝑtatem.
Iſta aūt aq̄ bñdicta fit ex q̄tuoꝛ reb⁹. ſ. ex aq̄. vio
⁊ ſale ⁊ ciē qꝛ vicȝ q̄tuoꝛ ſ t q̄ maxie īimicū expel
lūt. ſ. lacrīaꝝ effuſio q̄ ꝑ aquā. ſpūal' exultatō q̄
ꝑ vinū. matura diſcretō q̄ ꝑ ſal. ⁊ ꝓfūda hūiliatō
q̄ ꝑ cinerē deſignāt̄. Scḋo ꝓpt' ipi⁹ eccīe expia-
tōȝ. oīa eī t'rena hec ꝓpt' pcc̄m coꝛrupta ſūt ⁊ fe-
data. ⁊ iō loc⁹ ipe aq̄ bñdicta aſꝑgit̄. vt ab oī fe-
ditate ⁊ imūdicia libet̄. purget̄ ⁊ expiet̄. Hinc
ē eťiā ꝙ ī lege oīa pene ꝑ aquā mūdabāt̄. Tercio
ꝓpt' oēȝ r̄mouēdā maledictiōȝ. t'ra eī a pn̄cipio
cū fructu ſuo maledictōȝ accepit. ex eo ꝙ ex eius
fructu deceptō fcā fuit. aq̄ ꝟo nulli maledictōi
ſbiacuit. Hic ē ꝙ dñs ꝯmedit piſcē h̄ n̄ legi co-
mediſſe carnē noiatim niſi foꝛte ḋ agno paſcha-
li ꝓpt' ꝑceptū legꝭ. ī exēplū. ſ. abſtinēdi aliq̄n a li-
citis: ⁊ aliq̄n cadē ꝯmedēdi. vt g̊ oīs maledictio
r̄moueat̄ ⁊ bñdictō ītroducat̄: iō aq̄ bñdicta a-
ſꝑgit̄. Q̄rto ī panimēto alphabetū ſcribit̄.
qḋ q̄dē repn̄tat ꝯiūctōȝ. vtriuſqȝ ꝓpli. vl' pagi-
nē vt'uſqȝ teſtamti. vl' articl'os nr̄e fidei. Illḋ eī
alphabetū ex lr̄is grecꝭ ⁊ latīs ī cruce fcīs repn̄
tat vniōȝ ī fide ꝓpli gētil' ⁊ iudei ꝑ crucē xp̄i fa-
ctā. vñ ⁊ illa crux ex trāſūſo āgulo oꝛiētꝭ vſȝ ad
āgulū occid ētꝭ ducit̄. occidēs dr̄ ad ſignificādū
ꝙ ille q̄ pri⁹ erat dext' fcīs ē ſiniſtē. ⁊ q̄ erat ī ca-
pite: fcīs ē ī cauda. et ecōuſo. Scḋo r̄pn̄tat pa
ginā vt'uſqȝ teſtamti. qḋ ꝑ crucē xp̄i adipletū ē.
Vñ moꝛiēs: dixit ꝯſūmatū ē. Et crux ex trāſū-
ſo ducit̄ qꝛ vnū teſtamtū ī alio cōtinet̄. qꝛ rota
erat ī rota. Tercō repn̄tat articl'os fidei. eccīe cī

pauimētū ē nr̄e fidei fūdamētū. Elemēta q̄ iſcri-
bunt̄ ſūt articuli fidei q̄b⁹ rudes ⁊ neophetide
vtroqȝ ꝓpl'o ī eccīa erudiūt̄ q̄ ſe puluerē ⁊ cine-
rē reputare dñt. iux illḋ qḋ dixit abrahā gen̄. x-
viij. Loq̄r ad dñm meū cum ſim puluis ⁊ cinis.
Quīto cruces ī eccīa depigūt̄ qḋ q̄dē fit t'pli
ci rōe. Pꝛio ꝓpt' demonū t'roꝛē. vt. ſ. demōes q̄ ī-
de expulſi ſūt. videntes ſignū crucis terreāt̄ ⁊ il-
luc igredi n̄ ꝑſumāt: timēt eī valde ſignū crucis
Vñ criſo. Vbi cūqȝ demōes ſignū crucis dñi-
cū viderint: fugiūt: timētes baclm̄ q̄ plagā acce
perūt. Scḋo ꝓpt' triūphi oñſiōȝ. cruces eī ſūt ve
xilla xp̄i ⁊ ſig̃ ei⁹ triūphi. Vñ vt oñdat̄ ꝙ locus
ille xp̄i dño ſbiugat⁹ ē: iō ibidē cruces depigūt̄.
Nā ⁊ apḋ ipiale magnificētiā obſuat̄. vt q̄n ali-
qua citas eī r̄dit̄: ipiale vexillū ī ea erigit̄. In h⁹
figuratōe dr̄ gen̄. xxviij. ꝙ iacob lapidem quem
ſuppoſuerat capiti ſuo erexit in titulū. vicȝ ī titu
lū ꝑconialē memoꝛialē ⁊ triūphalē. Tercio ꝓpt'
apl'oꝝ repn̄tatōȝ. Nā illa. xij. luīaria an̄ cruces
poſita. ſignificāt. xij. apl'os q̄ ꝑ fidē crucifixi to-
tū mūdȝ illuīauert. He igit̄ cruces illuīant̄ ⁊ criſ
mate vngunt̄. q̄m apl'i fide paſſiōis xp̄i totum
mūdȝ illuīauert: ⁊ ad ꝯgnitōȝ iſtāmauert ⁊ amo
rē. Vnxert ad ꝯſciēt e nitoꝛē qḋ ꝑ oleū ſignt̄: ⁊
ad bone vite odoꝛē r̄xert: qḋ ꝑ balſamū itelligit̄

De tercio. ſ. per quos

ꝓphanat̄. ſciendū. ꝙ ipaȝ domū dei ꝑ tres ꝓpha
natā legim⁹. ſ. ꝑ hieroboā ꝑ nabuſardā ⁊ ꝑ an-
thiochū. Hieroboā eī ſic legit̄. iij. reg. xij. duos
vitulos fecit. ponēs vnū ī dan: ⁊ aliū in bethel q̄
dicit̄ dom⁹ dei: ⁊ hoc ꝓpt' auariciā fecͭ ne. ſ. regnū
ad roboā rediret. Per hoc ſignificat̄ ꝙ auari-
cia clericoꝝ multū eccīaȝ dei ꝯtaminat. q̄ in ipis
clericis mltū regnat hiere. vj. A minimo vſqȝ ad
maximū oēs auariciā ſequunt̄. bern̄. quē dabis
mihi ḋ nūero ꝑlatoꝝ q̄ n̄ magꝭ inuigilet ſubdito
rū euacuandis marſupijs q̄ȝ vicijs extirpandis.
Vituli ſūt nepotuli quos in bethel. i. domo dei
ponūt. Eccl'ia etiā ꝑ hieroboam ꝓphanat̄. ſi ex
auaricia vſurarioꝝ vel raptoꝝ edificat̄. Vñ le-
git̄ ꝙ cū q̄dā vſurarius eccl'iaȝ quandā de rapi
nis ⁊ vſuris ꝯſtruxiſſet: ep̄m ad eius dedicatōēȝ
multis ꝑcib⁹ inuitauit. Cū igit̄ ep̄s cū ſuo clero
officiū ꝯſecratōis ageret: vidit p⁹ altare dyabo
lū ſtantē ī cathedra ⁊ habitu ep̄ali. q̄ dixit ep̄o.
Quare eccleſiam meā ꝯſecras: Ceſſa qꝛ iaȝ ad
me iuriſditio eius ꝑtinet. qꝛ de vſuris et rapi-
nis edificata eſt. Cuȝ ergo epiſcopus inde cum
clericis territus fugeret: dyabolus continuo ip-
ſam eccleſiam cum grandi ſtrepitu deſtruxit.
Nabuſardan ſimilit' ſic legit̄. iiij. reguȝ. xxv.
domū dei ꝯbuſſit. Nabuzardan aūt pn̄ceps co-

coꝝ.ſignificat illos q̇ gule ⁊ luxurie dediti ſꝫ q̇ d̾ vētre ſuo deū ſuū fecerūt.ſcḋm q̇d dic̄ apl's.Quorū deꝰ vēter ē ⁊c̄.Qual'r aūt vēt̄ deꝰ dicat̄ oñdit hugo d̾ ſcto victoꝛe i ſuo clauſtrali dicēs.Solēt diis tēpla ꝯſtrui.altaria erigi.miſtri ad ſuiēduꝫ oꝛdiari.imolari pecudes.thura ꝯcremari.Deo ſiq̇dē vētri tēpliū ē coq̇na.altaꝛ̄ mēſa.miſtri coq̇ imolate pecudes.carnes cocte.fumꝰ icēſoꝝ.odoꝛ ſapoꝝ. Rex ātiochꝰ q̇ fuit ſupbiſſimꝰ et ābitioſꝰ domū dī polluit:⁊ ꝓphanauit.ſic legi.j.mach.j.Per quē ſignificat̄ ꝙ ſupbia ⁊ ābitō q̇ viget i cler̄ q̇ ñ appetūt ꝓdeſſe ſꝫ p̄eſſe:m'tū eccīā dī ꝯtaminat.De q̇ꝝ ſupba ambitōne dic̄ bern̄. Honorati icedūt d̾ bois dñi q̇ dño honoꝛē nō deferūt.In his q̇ q̇tidie vides m̄etricꝰ nitoꝛ.hiſtrionicꝰ hitꝰ.regiꝰ apparatꝰ auꝝ i frenis ⁊ ſell' et calcarib' plꝰ calcaria q̄ꝫ altaria fulgēt.Et ſic p̄ tres ꝓphanata extitit:ita p̄ alios tres dedicata ⁊ ꝯſecrata fuit.Dedicatōez ei p̄io fec̄ moyſes.ſcdo ſalomō.tercō iudas machabeꝰ.p̄ q̇d īſinuat̄ ꝙ i dedicatōe eccīe debēꝰ hr̄e hūilitateꝫ q̇ in moyſe.ſapiaꝫ ⁊ diſcretōeꝫ q̇ i ſalomōe.vere fidī ꝯfeſſiōeꝫ q̇ i iuda d̾ſignat̄.

Secūdo vidēdum eſt

d̾ ꝯſecratōe tēpli ſpūal'.q̇d tēpluꝫ ſumꝰ nos.ſcꝫ ꝯgregatō oīꝫ fideliū.q̇d ꝯſtruit̄ ex lapidib' viuis.j.pe.ij.tāq̄ꝫ lapides viui ſupedificamini ⁊c̄. Et lapidib' polit̄.Vñ cātat̄.Tōſiōib' p̄ſſuris ⁊c̄.Ex lapidib' q̇drīs.q̇tuoꝛ ei latēa lapidis ſpiritual' ſꝫ fides.ſpes.caritas ⁊ opatio q̇ eq̄lia.q̇ꝛ vt dic̄ gre.Quātū credis tātū ſperas.q̇ntū credis ⁊ ſperas tātū diligis.q̇ntū credis.ſperas et diligis:tātū opar̄.In h̄ q̇dē tēplo altaꝛ̄ eſt coꝛ nr̄m.ſup q̇d altaꝛ̄ tria dñt dō offerri.Primum ignis dilectōis p̄petue.leui.vj.ignis.ſ.dilectōis erit p̄petuꝰ ⁊ nūq̄ꝫ deficiet i altari.ſ.coꝛdis.Secūdū icēſū oꝛōis odoꝛifere.j.pal'.vj.aaron ⁊ filij eꝰ adolebūt icēſū ſup altaꝛ̄ holocauſtomatis ⁊ thimiamat̄.Terciū ſacrificiū iuſticie.q̇d ſacrificiū ꝯſiſtit i oblatōe pnīe ⁊ i holocauſto dilectōnis p̄fcte:⁊ in vitulo carnis moꝛtificate.De his p̄s.Acceptab ſacrificiū iuſticie obla.⁊ ho.tc̄ impo.ſu.al.tuū vi. Tēpluꝫ aūt ſpūale q̇d ſumus nos:ad ſilitudinē tēpli mat̄ial' ꝯſecrat̄.Primo ei ſūmꝰ pōtifex.ſ.xp̄c oſtiū coꝛdis clauſū iueniēſ ter circuit.dū pcc̄m coꝛdis.oꝛis ⁊ opis ad mēoriā eꝰ r̄ducit.De h̄ t̄plici circuitu dr̄ yſa.xxxiij. Sume citharā q̇ ad p̄mū.circue ciuitatē coꝛdis.ſ.q̇ ad ſcdꝫ.mēetrix obliuiōi t̄dita ꝑpt̄ t̄ciū. Secūdo ipꝫ oſtiū coꝛdis clauſū ter p̄cutit vt ſibi apiat.p̄cutit ei ipꝫ coꝛ ictu bñficij.ꝯſilij ⁊ flagelli De q̇ t̄plici p̄cuſſiōe dr̄ ꝓu.j.Q'tū ad malos extēdi manū meā ⁊c̄. Hoc q̄ꝫtū ad collata bñficia Deſpexiſt̄ oē ꝯſiliū meū.h̄ q̄ꝫtū ad iſpirata ꝯſilia:⁊ icrepatōes meas neglexiſt̄:h̄ q̄ꝫtū ad illata flagella.Vl' ter p̄cutit dū rōnalem mouet ad pcc̄i cognitōꝫ.ꝯcupiſcibilē ad doloꝛē.iraſcibilē ad pcc̄i vīdictā ⁊ d̾teſtatōꝫ. Tercō ipꝫ tēpliū ſpūale ter aq̄ intꝰ ⁊ ex̄ dꝫ irrigari. Hec aūt trina irrigatō:ē trina lacriaꝝ iterioꝝ vl' aliq̄n exteriorū effuſio.Mēs ei ſcti viri (vt dic̄ gre.) doloꝛ̄ afficit̄ ꝯſidēando vbi fuit.vbi erit.vbi ē ⁊ vbi ñ ē. Vbi fuit igr̄ i pcc̄o.vbi erit i iudicō.vbi ē i miſeria.vbi ñ ē i glīa.Qñ v̄o iteriores l' exterioꝛes lacrimas fūdit.ꝯſidēando.ſ.q̇ꝛ fuit i pcc̄o ⁊ d̾ iporōeꝫ r̄ddet i iudicō:tc̄ iſtd tēpliū iā ſemel aq̄ aſp̄git̄.Qñ aūt ꝓ miſeria i q̄ ē ad fletū ꝯpūgit̄:tc̄ ſecūdo irrigat̄.Qñ ꝓ glīa i q̇ ñ ē lacrias fūdit:tc̄ t̄ciā aquā ſpargit.Huic aūt aq̄ admiſcēt̄ vinum ſal ⁊ cinēs.q̇ꝛ cū his lacris debēꝰ hr̄e vinū ſpūal' exultatōnis.ſal nat̄e diſcretōis.⁊ cinēs ꝓfunde hūiliatōnis.Vl' p̄ vinū ſipbatū itelligr̄ hūilitas xp̄i.quā hūit i carnis ſuſceptōe.Vinū ei ſipbatū ē v̄bū hūanatū.Per ſal itelligr̄ ſctītas ſue vite.q̇ ē oib' ꝯdimētū r̄ligiōis.p̄ cinēm itelligr̄ eius paſſio.His igr̄ t̄b' coꝛ nr̄m debēꝰ aſp̄gē.ſ.bñficio icarnatōis.p̄ q̇d ꝓuocemur ad hūilitatē exemplo ſue ꝯūſatōis.p̄ q̇d iformemur ad ſctītatē:⁊ mēoꝛia paſſiōis p̄ quā icitemur ad caritatē

Q'rto ſcribit̄ i h̄ tēplo coꝛdis ſpūale alphabetū.i.ſpūal' ſcript̄a.Hec aūt ſcript̄a q̇ ibi ſcribitur.t̄plex ē.ſ.dictamīa faciēdoꝝ.teſtiōnia dīnorū bñficōꝝ.accuſatō ꝓprioꝝ delictoꝝ.De his t̄b' ro.ij.Cū ei gētes q̇ legē ñ hñt nat̄'al't̄ ea q̇ legis ſꝫ faciūt:eiuſmōi legē ñ hñtes ipi ſibi ſꝫ lex q̇ oñdūt opꝰ leg̃ ſcp̄tū i coꝛdib' ſuis.ecce p̄muꝫ teſtiō nū.reddēte ꝯſcīa ipoꝝ.ecce ſcdꝫ.⁊ int̄ ſe iuicē cogitatōꝫ accuſātiū vl' ēt defēdētiū.ecce t̄ciū. Quito dñt pigi cruces.i.aſſumi pnīe auſteritates q̇ q̇dē dñt iungi ⁊ igne illuſtrari.q̇ꝛ ñ ſolū ferēde ſꝫ patiēt̄.ſꝫ ēt libēt̄.q̇d p̄ vnctōꝫ ſig̃tur:⁊ ardēter q̇d p̄ ignē.Vñ bern̄.Qui morat̄ i timoꝛe:crucē xp̄i poꝛtat patient̄.q̇ ꝓficit i ſpe poꝛtat libent̄:ſꝫ q̇ ꝯſūmat̄ in charitate.āplectit̄ iā ardēt̄.Idē.Mlti vidēt cruces nr̄as:ſꝫ ñ vidēt vnctōes nr̄as.q̇ g̃i ſe h̄ hēbit:vere tēpliū ad honoꝛē dī dedicatū erit.Dignꝰ plane.i q̇ xp̄c habitꝫ ⁊ p̄ grāꝫ.vt tādē i eo hitaꝛ̄ dignet̄ p̄ glīam. Q'd ipe nob' p̄ſtaꝛ̄ dignet̄.q̇ viuit ac re.deus.p̄ oīa ſe.ſe.Amē.

Hiſtoria lōbardica explicit.quā iacob' d̾ voragie fr̄ oꝛdis p̄dicatoꝝ.ep̄s ianuēſis ꝯpilauit. Ipa tñ q̇ꝛ m'toꝝ ſctoꝝ legēdas q̇s h̄ nr̄o tēpe varie dyoceſes venerāt̄ ñ hꝫ.dignum duxiꝰ et aliq̄s h̄ ānectē:ne q̇s dñs ihs xp̄c ob eoꝝ maria merita.miracul' clarē ⁊ toti oꝛbi inoteſcē voluit:a nobis ſilētio p̄trāſcant̄.